

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
 GRAD PULA-POLA
GRADONAČELNIK

REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA
 CITTÀ DI PULA-POLA
IL SINDACO

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-01-01-01-0019-23-98
Pula, 24. svibnja 2023.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PULE

PREDMET: Zaključak o utvrđivanju prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Strategije - dostavlja se

U predmetu razmatranja i utvrđivanja prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu predmetne Strategije, temeljem članka 61. Statuta Grada Pula-Pola («Službene novine» Grada Pule br. 7/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21, 5/21), Gradonačelnik Grada Pule dana 24. svibnja 2023. godine, donio je

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se prijedlog Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu predmetne Strategije.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Gradskom vijeću Grada Pule, na nadležno postupanje.
Ovlašćuju se dr.sc. Filip Zoričić, gradonačelnik Grada Pule, dr.sc. Ivona Močenić, zamjenica gradonačelnika Grada Pule, Bruno Cergnul, zamjenik gradonačelnika Grada Pule, Anja Ademi, pročelnica Upravnog odjela za lokalnu samoupravu i lokalna koordinatorica za strateško planiranje i Iva Ivančić, voditeljica Odsjeka za strateško planiranje u Upravnom odjelu za lokalnu samoupravu, da sudjeluju u radu Gradskog vijeća po prijedlogu akta, te da se izjašnjavaju o amandmanima na isti.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost i vjerodostojnost.

ISO 9001

ISO 27001

IQNet SR-10

Cro Cert

Na temelju članka 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine broj 147/14, 123/17, 118/18) i članka 39. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine Grada Pule, broj 7/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradsko vijeće Grada Pule na sjednici održanoj dana _____ 2023. godine, donosi

STRATEGIJU RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE

Članak 1.

Donosi se Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine koja je sastavni dio ovog akta.

Donosi se Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja urbanog područja Pula iz stavka 1. ovog članka koji je sastavni dio ovog akta

Članak 2.

Sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 2.0, izdanih od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, KLASA: 910-08/21-07/1, URBROJ: 538-06-3-1-1/280-21-7 od 12. srpnja 2021. godine, Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: SRUP) obuhvaća i sljedeće priloge:

- Dokument provedene Analize stanja (SWOT/PESTLE)
- Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja
- Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću; Izvješće o provedenoj javnoj raspravi, KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-01-0242-23-90
- Odluku o osnivanju partnerskog vijeća i imenovanim članovima te izvještaji o provedenom konzultacijskom postupku, KLASA:023-01/21-01/536, URBROJ:2168/01-01-05-0371-21-53
- Odluku o osnivanju Koordinacijskog vijeća, KLASA:023-01/21-01/454, URBROJ:2168/01-01-01-01-0371-21-4
- Stratešku studiju utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Mišljenje o provedenom postupku strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine, Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, KLASA: 351-03/21-01/145, URBROJ: 2163-08-02/6-23-13

Članak 3.

Provedbeni akti SRUP-a su Akcijski plan za provedbu SRUP-a te Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan SRUP-a. Provedbeni akti SRUP-a nisu sastavni dijelovi SRUP-a, ali su izrađeni istovremeno sa SRUP-om.

ISO 9001

ISO 27001

IQNet SR-10

Cro Cert

Akcijski plan za provedbu SRUP-a je provedbeni akt kojeg izrađuje grad središte urbanoga područja odnosno Grad Pula-Pola, a koji je povezan s proračunom te sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja, rokovima i nositeljima provedbe i procjenom fiskalnog učinka. Konačni nacrt Akcijskog plana upućuje se predstavničkom tijelu na donošenje zajedno s prijedlogom SRUP-a.

Gradsko vijeće Grada Pula-Pola na sjednici održanoj dana 29. srpnja 2022. godine, donio je Odluku o donošenju Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-03-0242-22-44. Komunikacijska strategija je dokument kojim se određuju komunikacijski ciljevi koje grad središte kao nositelj izrade SRUP-a želi postići komunikacijom s javnošću te definira ključne komunikacijske poruke, ciljne skupine i komunikacijske kanale. Komunikacijski akcijski plan je dokument kojim se definira okvir za postizanje komunikacijskih ciljeva određenih komunikacijskom strategijom te detaljno razrađuju mjere i aktivnosti informiranja i vidljivosti na operativnoj razini u svrhu provedbe komunikacijskih ciljeva.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama“ Grada Pule.

Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine objavit će se na mrežnim stranicama Grada Pula-Pola.

KLASA:023-01/21-01/574

URBROJ:

Pula, lipanj 2023.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PULE

PREDSJEDNICA

Marija Marković-Nikolovski

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE AKTA

Pravna osnova za donošenje Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine sadržana je u članku 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine broj 147/14, 123/17, 118/18) i članku 39. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine Grada Pule, broj 7/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), kojima je utvrđena nadležnost predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave za donošenje Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine predstavlja dokument u smislu članka 29. i 30. Uredbe (EU) 2021/1060 putem kojeg država članica pruža potporu integriranom teritorijalnom razvoju kroz ITU mehanizam.

Također, važno je naglasiti da je izrada dokumenta usmjerena i strukturirana Smjericama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027., Verzija 2.0, izdanih od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, KLASA: 910-08/21-07/1, URBROJ: 538-06-3-1-1/280-21-7 od 12. srpnja 2021. godine.

II PRIKAZ STANJA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE AKTA

Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u nastavku: SRUP) je akt strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja koji služi kao multi-sektorski strateški okvir kojim se planira razvoj urbanoga područja kao cjeline unutar jasno definiranog vremenskog razdoblja, odnosno predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

Cilj izrade strategije razvoja urbanoga područja je definiranje zajedničkih smjerova razvoja urbanoga područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata odnosno razvoj „zajedničke strateške vizije“ koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini.

Budući da je strategija razvoja urbanoga područja temeljni strateški dokument za urbano područje, mora se temeljiti na uvjerljivom logičkom slijedu međusobno dosljednih i logički povezanih dijelova i stoga SRUP mora:

- biti utemeljen na detaljnoj analizi stanja baziranoj na opsežnim, relevantnim i ažuriranim podacima, koji ukazuju na gospodarske, ekološke, klimatske, demografske i socijalne izazove s kojima se urbano područje suočava
- strateški prikazati pristup održivom urbanom razvoju ciljanog urbanoga područja unutar jasno određenog vremenskog razdoblja, utvrđujući hijerarhiju ciljeva koji moraju biti mjerljivi;
- predložiti međusektorski integrirani pristup razvoju urbanoga područja usmjeren na rješavanje niza međusobno povezanih problema urbanoga područja u različitim sektorima;
- definirati očekivane rezultate i uključiti sustav relevantnih pokazatelja koje je potrebno koristiti za praćenje provedbe SRUP-a.

U financijskom razdoblju 2021.-2027. ustrojeno je Urbano područje Pula odlukom Gradskog vijeća Grada Pule donesenoj na sjednici održanoj dana 22. rujna 2021. godine. Urbano područje Pula obuhvaća sljedeće jedinice lokalne samouprave: Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan-Dignano, Općina Barban, Općina Fažana, Općina Ližnjan-Lisignano, Općina Marčana, Općina Medulin i Općina Svetvinčenat. Nositelj izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine za urbano područje Pule je Grad Pula-Pola kao grad koji je središte urbanog područja.

Uspješan rezultat procesa izrade SRUP-a osigurava se kroz aktivno sudjelovanje u partnerskim konzultacijama koje uključuju predstavnike svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i predstavnike svih relevantnih dionika razvoja urbanoga područja tijekom cijelog postupka strateškog planiranja, tražeći njihove doprinose i uključujući ih prema potrebi.

U okviru procesa izrade SRUP Pula, provedeno je istraživanje postojećeg stanja i identifikacija razvojnih potreba, izazova i potencijala, utemeljena na participativnom procesu s relevantnim dionicima, na temelju čega je izrađena cjelovita analiza stanja. Sukladno Smjernicama, utvrđeno je Koordinacijsko i Partnersko vijeće, a koja osiguravaju participativan pristup utvrđivanju intervencijske logike i pristupa budućem strateškom razvoju. Također, provedene su i participativne radionice u formatu fokus grupa, kroz koje su utvrđene razvojne potrebe, izazovi i potencijali.

Tijekom izrade nacrtu SRUP-a pokrenut je postupak prethodnog vrednovanja. Prethodno vrednovanje provelo se tijekom svih faza izrade SRUP-a, a završilo je prije njenog usvajanja. Grad Pula-Pola kao središte urbanoga područja pokrenulo je izradu prethodnog vrednovanja SRUP-a, a provelo ga je nezavisno stručno tijelo (COIN d.o.o.). Osnovna svrha prethodnog vrednovanja je poboljšanje kvalitete SRUP-a, a time ujedno i kvalitete cjelokupnog procesa programiranja. Kako bi se osigurala objektivnost i dodana vrijednost cijelog procesa, prethodno vrednovanje mora izvršiti tim kvalificiranih stručnjaka neovisnih od tima za izradu SRUPa. Prethodnim vrednovanjem osigurava se da svaki SRUP bude ocijenjen na temelju osnovnih kriterija utvrđenih u trenutno važećim propisima koju definiraju sustav vrednovanja. Sažetak prethodnog vrednovanja prilog je SRUP-u gdje je objašnjeno kako su doprinosi i primjedbe izvršitelja vrednovanja (ocjenjivači) uključeni u SRUP.

Strateška procjena utjecaja na okoliš (u nastavku SPUO) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni učinci na okoliš do kojih može doći uslijed provedbe SRUP-a. Grad Pula-Pola kao središte urbanoga područja ishodio je od Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije mišljenje da je za SRUP Pula u skladu sa člankom 63. Zakona o zaštiti okoliša potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja strategije na okoliš. Postupak izrade SPUO vremenski je usklađen s procesom izrade SRUP-a i postupak strateške procjene utjecaja Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine na okoliš izrađen je u skladu sa Zakonom.

Grad Pula- Pola je dana 21. prosinca 2022. godine donio Odluku o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-78), koja je u skladu sa člankom 23. stavkom 3. Uredbe i člankom 5., stavkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, objavio na službenim mrežnim stranicama Grada Pule. Također, u skladu sa člankom 17. stavkom 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Grad Pula je dana 18. siječnja 2023. godine organizirao i javno izlaganje. Po završetku javne rasprave, izrađivač strateške Studije (VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba) i izrađivač SRUP-a Pula (URBANEX d.o.o. iz Splita), u skladu sa pristiglim

primjedbama i komentarima, doradili su navedene dokumente, a Grad Pula-Pola izradio je Izvješće s javne rasprave (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-01-0242-23-90, od 15. veljače 2023. godine) koje je objavljeno na službenim mrežnim stranicama Grada Pule.

Provedbeni akti SRUP-a su Akcijski plan za provedbu SRUP-a te Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan SRUP-a. Provedbeni akti SRUP-a nisu sastavni dijelovi SRUP-a, ali su izrađeni istovremeno sa SRUP-om.

Akcijski plan za provedbu SRUP-a je provedbeni akt kojeg izrađuje grad središte urbanoga područja odnosno Grad Pula-Pola, u pravilu za razdoblje 2-3 godine, a koji je povezan s proračunom te sadrži pregled glavnih mjera s pokazateljima rezultata, ključnim točkama ostvarenja, rokovima i nositeljima provedbe i procjenom fiskalnog učinka. Konačni nacrt Akcijskog plana upućuje se predstavničkom tijelu na donošenje zajedno s prijedlogom SRUP-a.

Komunikacijska strategija je dokument kojim se određuju komunikacijski ciljevi koje grad središte kao nositelj izrade SRUP-a želi postići komunikacijom s javnošću te definira ključne komunikacijske poruke, ciljne skupine i komunikacijske kanale. Komunikacijski akcijski plan je dokument kojim se definira okvir za postizanje komunikacijskih ciljeva određenih komunikacijskom strategijom te detaljno razrađuju mjere i aktivnosti informiranja i vidljivosti na operativnoj razini u svrhu provedbe komunikacijskih ciljeva. Gradsko vijeće Grada Pula-Pola na sjednici održanoj dana 29. srpnja 2022. godine, donio je Odluku o donošenju Komunikacijske strategije i komunikacijskog akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Klasa: 023-01/21-01/574, Urbroj: 2163-7-01-03-0242-22-44.

Kao što je uvodno već navedeno, SRUP je akt strateškog planiranja i preduvjet je za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije. Nastavno na navedeno, a temeljem odredbi Smjernica, ispunjeni su svi preduvjeti za donošenje SRUP-a, a to su:

- prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje Koordinacijskog vijeća
- prethodno pribavljeno mišljenje predstavničkih tijela svih JLS-ova koji ulaze u sastav urbanog područja na konačni prijedlog SRUP-a
- prethodno pribavljeno mišljenje partnerskog vijeća za urbano područje na konačni prijedlog SRUP-a.

III PRIJEDLOG AKTA

Prijedlog/Nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine dostavljen je u prilogu.

IV FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU AKTA

Za provedbu ove Strategije osigurana su sredstva u Proračunu Grada Pula-Pola.

PROČELNICA
Anja Ademi, mag. fin.

STRATEGIJA RAZVOJA **URBANOG** **PODRUČJA** **PULA**

ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.

Grad Pula

Grad Vodnjan

Općina Barban

Općina Fažana

Općina Ljuzan

Općina Marčana

Općina ModuĹin

Općina SvetvinĹeat

IMPRESSUM

**STRATEGIJA RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULA
ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.**

Naručitelj

Grad Pula-Pola
Forum 1, 52 100 Pula

Izrađivač

Urbanex
Boktuljin put 26, 21 000 Split
Vlaška 95, 10 000 Zagreb

2023.

Urbano područje Pula
Area urbana di Pola

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA.....	5
3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a.....	9
4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA.....	14
5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA.....	16
5.1. Društvo.....	16
5.1.1. Demografija.....	16
5.1.2. Društvena infrastruktura.....	18
5.1.3. Socijalna uključenost i skrb.....	21
5.1.4. Odgoj i obrazovanje.....	23
5.2. Gospodarstvo.....	26
5.2.1. Opća gospodarska kretanja.....	26
5.2.2. Tržište rada.....	28
5.2.3. Poslovno okruženje.....	30
5.2.4. Turizam.....	34
5.2.5. Poljoprivreda i ribarstvo.....	37
5.2.6. Ostale gospodarske grane.....	41
5.3. Urbano okruženje.....	42
5.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima.....	42
5.3.2. Zaštićena područja i područja ekološke mreže.....	44
5.3.1. Upravljanje javnim urbanim površinama.....	45
5.3.2. Komunalna infrastruktura.....	47
5.3.3. Promet i mobilnost.....	51
5.3.4. Telekomunikacijska infrastruktura.....	56
5.4. Okvir upravljanja razvojem.....	57
6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA, UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA.....	59

6.1.	Opis integriranih teritorijalnih ulaganja.....	59
6.2.	Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a.....	60
6.3.	Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam.....	67
6.4.	Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam.....	68
6.5.	Opis sustava provedbe ITU mehanizma.....	71
7.	USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA.....	76
8.	OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	82
9.	POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA	93
10.	TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA	120
10.1.	Baza projekata UP Pula	120
10.2.	Projekti od strateškog značaja za UP Pula.....	125
11.	INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN	133
12.	OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE	136
13.	STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ.....	137
14.	PRILOZI.....	141

Radi rasterećenja teksta i lakšeg čitanja, pri pisanju Strategije razvoja urbanog područja Pula korištene su sljedeće skraćenice i kratice:

skraćenica	značenje
BDP	bruto domaći proizvod
BDP pc	bruto domaći proizvod <i>per capita</i> [po stanovniku]
DC	društveni centar
dr.	drugo
DZS	Državni zavod za statistiku
g.	godina
GIS	geografski informacijski sustav
HAKOM	Hrvatska agencija za mrežne djelatnosti
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HRK	hrvatska kuna
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HŽ	Hrvatske željeznice
JLS	jedinica lokalne samouprave
km	kilometar
kn	kuna
NN	Narodne novine
npr.	na primjer
NUTS	<i>Nomenclature des unités territoriales statistiques</i> ; Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
OIE	obnovljivi izvori energije
OPG	obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OSI	osobe s invaliditetom
Sl.	slika / grafički prilog
STEM	<i>Science, Technology, Engineering and Mathematics</i> ; znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika
STEAM	<i>Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics</i>
Tab.	tablica
TZ	turistička zajednica
tzv.	takozvani
UN	Ujedinjeni narodi
UP	urbano područje

1. UVOD

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18), strategija razvoja urbanog područja predstavlja akt strateškog planiranja i planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja, u ovom slučaju Urbanog područja Pula (dalje u tekstu: UP Pula). Nositelji izrade ovakvih vrsta dokumenata su gradovi središta urbanog područja, a u slučaju ovog dokumenta nositelj izrade je Grad Pula-Pola (dalje u tekstu: Grad Pula). Strategija razvoja urbanog područja donosi se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za urbano područje, a donosi ga predstavničko tijelo koje je nositelj izrade, uz prethodno pribavljeno mišljenje svih uključenih jedinica lokalne samouprave s tog područja. Izrada dokumenta usmjerena je i strukturirana Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. koje je izradilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Urbano područje Pula je 2017. g. izradilo Strategiju razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2014.-2020. g., a koja je služila kao podloga za provedbu ITU mehanizma. U novom financijskom razdoblju, Grad Pula-Pola pripremila je Strategiju razvoja Urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. (u nastavku: SRUP Pula), a koja će predstavljati podlogu za korištenje ITU mehanizma u novom financijskom razdoblju. Integrirana teritorijalna ulaganja (skraćeno: ITU mehanizam) predstavlja mehanizam integriranja sredstava usmjerenih prema aktivnostima kojima je cilj ojačati ulogu urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja. SRUP Pula ima za cilj definirati zajedničke smjernice razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata te razvoj zajedničke vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini.

U okviru procesa izrade SRUP Pula, provedeno je istraživanje postojećeg stanja i identifikacija razvojnih potreba, izazova i potencijala, utemeljena na participativnom procesu s relevantnim dionicima, na temelju čega je izrađena Cjelovita analiza stanja. Sažeti rezultati identifikacije izazova i potreba prikazani su u ovom dokumentu. Sukladno Smjernicama, utvrđeno je Koordinacijsko i Partnersko vijeće, a koja osiguravaju participativan pristup utvrđivanju intervencijske logike i pristupa budućem strateškom razvoju. Također, provedene su i participativne radionice u formatu fokus grupa, kroz koje su utvrđene razvojne potrebe, izazovi i potencijali. Slijedom navedenih aktivnosti, utvrđena je srednjoročna vizija razvoja UP Pula koja glasi: Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja.

Slijedom navedene vizije, utvrđen je strateški okvir, a koji u sažetom formatu uključuje:

- STRATEŠKI CILJ 1: Prostor visokog životnog standarda
 - o Posebni cilj 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život
 - o Posebni cilj 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti
 - o Posebni cilj 1.3. Zdrav i aktivan život
- STRATEŠKI CILJ 2: Prostor dostupnih sadržaja
 - o Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
 - o Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga
 - o Posebni cilj 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani
- STRATEŠKI CILJ 3: Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja
 - o Posebni cilj 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada
 - o Posebni cilj 3.2. Otporno gospodarstvo
 - o Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva
- STRATEŠKI CILJ 4: Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
 - o Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine
 - o Posebni cilj 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
 - o Posebni cilj 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA

Urbano područje Pula čine Grad Pula-Pola - Pola kao grad središte Urbanog područja te nositelj izrade SRUP-a, Grad Vodnjan-Dignano te općine Barban, Fažana - Fasana, Ližnjan – Lisignano, Marčana, Medulin i Svetvinčenat. Svih osam jedinica lokalne samouprave koje čine UP Pula nalaze se na krajnjem južnom dijelu poluotoka Istra i Istarske županije. Na sjeverozapadu urbano područje graniči s Općinom Bale, preko koje je područje povezano s Gradom Rovinjem. Sjevernu granicu urbanog područja čine granice općina Svetvinčenat i Barban s šest općina središnje Istre (Kanfanar, Žminj, Gračišće, Pićan, Sveta Nedelja, Raša), a na sjeveroistoku ga od ostatka Istre odvaja zaljev (rijas) Raše. Sve jedinice lokalne samouprave u UP Pula imaju izlaz na more, osim Općine Svetvinčenat. Grad Pula-Pola i općine Ližnjan i Medulin svojim teritorijem obuhvaćaju i otoke, otočiće i hridi, od čega se ističe otočje Brijuni, koje je nacionalni park. Redovna brodska veza između Nacionalnog parka Brijuni (otoka Veliki Brijun) i obale Istre prometuje iz naselja Fažana u istoimenoj općini.

Sl. 1. Jedinice lokalne samouprave uključene u Urbano područje Pula

Sl. 2. Geografski i geoprometni položaj Urbanog područja Pula

Izvor podataka: OSM, 2021

Prostor UP Pula prostire se na površini od 570,64 km², a na njenom području prema 2011. g. živio je ukupno 86.836 stanovnik. Prema rezultatima Popisa stanovništva 2021. broj stanovnika se smanjio za 6,4 % i iznosi 81.293. Detaljniji pregled općenitih podataka o jedinicama lokalne samouprave prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 1.). Prosječna gustoća naseljenosti urbanog područja Pula 2021. g. iznosi 150,4 stan./km², po čemu to urbano područje ima gotovo dvostruko veću gustoću naseljenosti od Republike Hrvatske.

Tab. 1. Osnovne značajke jedinica lokalne samouprave Urbanog područja Pula

Naziv jedinice lokalne samouprave	Površina (km ²)	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. g.	Dnevni migranti prema Puli (2011. g.)	
				Broj migranata	Udio zaposlenih migranata
Grad Pula-Pola – Pola	53,55	57.460	52.411	/	/
Grad Vodnjan-Dignano – Dignano	100,61	6.119	5.850	1.185	53,40
Općina Barban	90,10	2.721	2.497	546	49,37
Općina Fažana-Fasana - Fasana	13,61	3.635	3.477	940	65,51
Općina Ližnjan-Lisignano – Lisignano	67,99	3.965	4.052	991	61,17
Općina Marčana	131,20	4.253	4.225	1.045	64,79
Općina Medulin	34,15	6.481	6.579	1.463	59,23
Općina Svetvinčenat	79,43	2.202	2.202	390	49,76
UP Pula	570,64	86.836	81.293	/	/

Izvori podataka: Gradovi u statistici, 2020; Izvješće o stanju u prostoru, 2017; Strategija razvoja UP Pula, 2017; Popis stanovništva 2021., 2022

Planiranje razvoja UP Pula treba u obzir uzeti i posebnosti jedinica lokalne samouprave. Kriterij broja i udjela dnevnih migranata prema Puli koji se koristi za određivanje prostornog obuhvata urbanog područja upućuje i na stupanj urbanizacije gradske okolice i na pojave i procese koji se u toj okolici događaju. Uzimajući u obzir kriterij udjela zaposlenih dnevnih migranata iz jedinica lokalne samouprave urbanog područja prema Puli urbano područje Pula može podijeliti na tri zone. Prva zona obuhvaća Grad Pulu, koji se sastoji od istoimenog urbanog naselja koje je regionalni centar Istarske županije i šesto gradsko naselje po veličini u Hrvatskoj. Druga, unutarnja zona obuhvaća Grad Vodnjan-Dignano te općine Fažana, Marčana, Ližnjan i Medulin. Te jedinice lokalne samouprave susjedne su Gradu Puli, jače su urbanizirane i prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. njihov broj stanovnika stagnira, a kod dijela JLS zabilježen je i rast broja stanovnika. Sve te jedinice lokalne samouprave imaju više od 50% zaposlenog stanovništva koje dnevno migrira u Pulu. Treća, vanjska zona obuhvaća općine Svetvinčenat i Barban koje su smještene bliže unutrašnjosti Istre. Iako imaju razmjerno visok udio dnevnih migranata prema Puli, blizu 50% ukupno zaposlenih, prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. stanovništvo im stagnira ili pada. Uzrok tome je i proces litoralizacije, pri kojem se posebno od 1970-ih stanovništvo središnje Istre preseljava u urbana područja na obali, zbog industrijalizacije i razvoja turizma u gradovima na obali (Njegač, 2002; Magaš, 2013). Te su dvije općine najrjeđe naseljeni dijelovi UP Pula.

Prema uvjetno-homogenoj regionalizaciji teritorija Republike Hrvatske (Magaš, 2013), teritorij UP Pula mogao bi se svrstati u dvije regionalne cjeline: Istarsko priobalje i Unutarnja Istra. U području Istarskog priobalja za taj je prostor česti naziv Puljština, po najvećem naselju. Prema svojim reljefnim karakteristikama Puljština je relativno nisko zaravnjeno područje nastalo na krškom terenu. Nadmorska visina raste prema unutrašnjosti Istre, u kojoj se sporadično javljaju fluviokrški i flišni tereni, osobito uz

doline rijeka Mirne i Raše. Nadmorska visina u UP Pula blago raste u smjeru od jugozapada prema sjeveroistoku. Od zapadne obale poluotoka Istra prema istoku pruža se blago valovita vapnenačka zaravan kojoj se nadmorska visina blago povisuje u smjeru prema unutrašnjosti Istre. Zapadni dio urbanog područja Pula obuhvaća nekoliko kilometara široki pojas nadmorske visine do 100 m. U klasičnom nizinskom području (nadmorske visine od 0 do 200 m) nalazi se najveći dio UP Pula, s cijelim teritorijem gradova Pula i Vodnjan, općinama Fažana, Medulin i Ližnjan te većim dijelom Općine Marčana. Teritoriji općina Svetvinčenat i Barban te dio Općine Marčana nalaze se u nešto višem, ali prilično zaravnjenom vapnenačkom području, nadmorske visine između 200 i 400 m. Otočna skupina koja se svojom veličinom ističe uz zapadnu obalu je otočje Brijuni, koje obuhvaća 14 otoka, otočića i hridi, od kojih je najveći otok Veliki Brijun.

3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a

Sukladno članku 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) Partnersko vijeće za urbano područje osniva se radi sudjelovanja u donošenju strategije razvoja urbanog područja, utvrđivanja prioriteta razvoja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja, njegovo ustrojavanje inicira jedinica lokalne samouprave koja je nositelj izrade strategije razvoja, a sve ostale JLS UP u Vijeću imaju svoje predstavnike.

Dana 1. listopada 2021.g. donesena je Odluka o osnivanju Partnerskog vijeća Urbanog područja Pula koje se sastoji od predstavnica jedinica lokalne samouprave UP, županije, regionalnog koordinatora, javnih tijela, visokoškolskih ustanova i pružatelja obrazovnih usluga, gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog društva. Kao članovi Vijeća odabrani su predstavnici slijedećih institucija i udruga: Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan-Dignano, Općina Barban, Općina Fažana-Fasana, Općina Ližnjan-Lisignano, Općina Marčana, Općina Medulin, Općina Svetvinčenat, Istarska županija, Javna ustanova Regionalni koordinator Istarske županije, JUNP Brijuni, Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Pula, Tehnomont d.d., Infobip d.o.o., Calucem d.o.o., Arena Hospitality Group d.d., Auto SL 91, Obrtnička komora Istre - Udruženje obrtnika Pula, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Istarsko veleučilište, Tehnička škola Pula, Gimnazija Pula, Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu, Institut Ivo Pilar, Zajednica tehničke kulture Pula, Pula Film Festival, Turistička zajednica Grada Pule, Arheološki muzej Istre, Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Južne Istre, Zaštitna radionica Tekop nova, IRENA – Istarska regionalna energetska agencija d.o.o., Društvo arhitekata Istre - Società architetti dell'Istria (DAI-SAI), Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, Udruga mladih i Alumni FET Pula, Udruga Zelena Istra, Udruga Metamedij, LAG Južna Istra, Udruga Centar za prostorni razvoj, Techne udruženje inženjera, Udruga Akademija zdravog življenja i LAGUR Istarska batana. Tijekom izrade Strategije održano je nekoliko sjednica Partnerskog vijeća, a članovi su također dostavljali svoje komentare, prijedloge i primjedbe na nacрте dokumenata Strategije.

Tab. 2 Održane sjednice Partnerskog vijeća

SJEDNICA	TERMIN	SAŽETAK TEMA
Osnivačka sjednica Partnerskog vijeća UP Pula	11. listopada 2021. g.	Uspostava nove e-mail adrese za dostavu prijedloga i primjedbi u svrhu kvalitetnije komunikacije, usvajanje Poslovnika o radu Partnerskog vijeća, odabir predsjednice Partnerskog vijeća, prezentiranje do sada učinjenog u izradi SRUP-a, isticanje važnosti participativnog procesa

SJEDNICA	TERMIN	SAŽETAK TEMA
1. sjednica Partnerskog vijeća UP Pula	21. prosinca 2021.g.	Uvodno obraćanje predsjednice Partnerskog vijeća, usvajanje zapisnika sa osnivačke sjednice, davanje mišljenja na Komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan, prezentacija nacrtu strateškog okvira SRUP-a 2021.-2027.
2. sjednica Partnerskog vijeća UP Pula	14. studenog 2022. g.	Uvodno obraćanje predsjednice Partnerskog vijeća, usvajanje zapisnika sa osnivačke sjednice, prikaz Nacrta Poziva za utvrđivanje ispunjenosti preduvjeta za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027., izvještaj o ključnim fazama provedbe Strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO), . završna prezentacija Nacrta Akcijskog plana i Nacrta Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021.do 2027.
3. sjednica Partnerskog vijeća UP Pula	24. studenog 2022. g.	Uvodno obraćanje predsjednice Partnerskog vijeća, usvajanje zapisnika sa prve i druge sjednice Partnerskog vijeća, prikaz Nacrta Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP-a) za razdoblje od 2021.do 2027. – završna prezentacija prije davanja mišljenja, rasprava Nacrt Akcijskog plana — završna prezentacija prije davanja mišljenja, rasprava
4. sjednica Partnerskog vijeća UP Pula	16. prosinca 2022. g.	Uvodno obraćanje predsjednice Partnerskog vijeća, usvajanje zapisnika sa treće sjednice Partnerskog vijeća, prikaz Nacrta Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP-a) za razdoblje od 2021.do 2027., dano pozitivno mišljenje na Nacrt Akcijskog plana za razdoblje od 2021. do 2027.

Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. nalažu uspostavu Koordinacijskog vijeća zaduženog za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe Strategije. Navedeno Vijeće daje mišljenje o svim ključnim koracima u postupku izrade i provedbe Strategije prije upućivanja dokumenata na predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave. Dana 24. rujna 2021.g. donesena je Odluka o osnivanju koordinacijskog vijeća urbanog područja Pula koje čine gradonačelnici gradova Pule i Vodnjana te načelnici općina Medulin, Marčana, Fažana, Ližnjan, Svetvinčenat i Barban. Tijekom procesa izrade Strategije UP Pula održano je nekoliko sastanaka Koordinacijskog vijeća koji su prikazani u nastavku.

Tab. 3 Održane sjednice Koordinacijskog vijeća

SJEDNICA	TERMIN	SAŽETAK TEMA
Osnivačka sjednica Koordinacijskog vijeća UP Pula	11. listopada 2021. g.	Uspostava nove e-mail adrese za dostavu prijedloga i primjedbi u svrhu kvalitetnije komunikacije, usvajanje Poslovnika o radu

SJEDNICA	TERMIN	SAŽETAK TEMA
		Koodinacijskog vijeća, odabir predsjednika Koodinacijskog vijeća
1. sjednica Koodinacijskog vijeća UP Pula	21. prosinca 2021.g.	Uvodno obraćanje predsjednice Partnerskog vijeća, usvajanje zapisnika sa osnivačke sjednice, davanje mišljenja na Komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan, prezentacija nacrtu strateškog okvira SRUP-a 2021.-2027.
2. sjednica Koodinacijskog vijeća UP Pula	11. travnja 2022.g.	Uvodno obraćanje gradonačelnika, objašnjenje statusa i dosadašnjih aktivnosti izrade SRUP-a, utvrđivanje smjernica za dovršetak procesa identifikacije strateških projekata
3. sjednica Koodinacijskog vijeća UP Pula	21. lipnja 2022. g.	Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice, predstavljanje potencijalnih područja ulaganja kroz ITU mehanizam, predstavljanje akcijskog plana i slijedećih koraka u izradi SRUP-a 2021.-2027.
4. sjednica Koodinacijskog vijeća UP Pula	28. studenog 2022. g.	Uvodno obraćanje predsjednika Koodinacijskog vijeća – gradonačelnika Grada Pule, usvajanje zapisnika sa treće sjednice, obavijest o Nacrtu Poziva za utvrđivanje ispunjenosti preduvjeta za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027, objavljenog od strane MRRFE-u, izvještaj o ključnim fazama provedbe Strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO), završna prezentacija Nacrta Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP) za razdoblje od 2021.do 2027., davanje pozitivnog mišljenja na Nacrt Akcijskog plana
5. sjednica Koodinacijskog vijeća	20. siječnja 2023. g.	Informiranje članova KV o metodologiji prioritizacije; Upute za provedbu metodologije prioritizacije; Informiranje o tijeku javne rasprave

U svrhu povećanja kvalitete participativnog pristupa izradi Strategije razvoja UP Pula te dopune i proširenja rezultata dobivenih sudjelovanjem ranije navedenih partnera, u postupak izrade Strategije uključeni su i dodatni dionici javnog, privatnog i civilnog sektora. Ovakav participativan pristup izrazito je važan jer pruža uvid u stvarne izazove i potrebe u prostoru i društvu identificirane od dionika koji djeluju u Urbanom području Pula, a također omogućuje pravovremeno informiranje i uključivanje zainteresirane javnosti te nudi priliku za iskazivanjem mišljenja pojedinaca. Uključivanje raznolikih dionika u proces planiranja podrazumijeva *bottom-up* pristup kojim se daje mogućnost sudjelovanja cijeloj zainteresiranoj javnosti, a ne samo nekolicini pojedinaca. Na taj je način već pri samom procesu izrade Strategije posvećena pažnja društvenoj uključivosti koja je jedan od temelja za osiguravanje održivog razvoja nekog prostora. Navedeno je provedeno kroz održavanje fokus grupa u formi sastanaka na kojima su prikupljeni kvalitativni podatci putem otvorene

rasprave. Dionici su na sastancima identificirali osnovne probleme i izazove vezane uz razvoj UP Pula, kao i potencijale za poticanje razvoja i napretka. Rezultati fokus grupa korišteni za izradu cjelovite analize stanja i SWOT analize, koje čine polazne inpute za razvoj strateškog okvira.

Tab. 4 Održane radionice (fokus grupe)

RADNA SKUPINA	TERMIN I BROJ SUDIONIKA	SAŽETAK TEMA
Fokus grupa A1- Socijalna pitanja i društvo	8. rujna 2021. g.	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu društvene infrastrukture i upravljanja razvojem, kulture, sporta i rekreacije, zdravstva, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja i dr.
Fokus grupa A2 – Gospodarstvo i turizam	8. rujna 2021. g.	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu turizma, poslovnog okruženja i poduzetništva, potporne poslovne infrastrukture, obrtništva, tržišta rada, industrije i drugih gospodarskih grana
Fokus grupa A3 – Urbano okruženje	8. rujna 2021. g.	Identifikacija izazova, potreba i potencijala (SWOT input) u segmentu komunalne infrastrukture, prometa, javnog prijevoza, mobilnosti, zaštite okoliša i prirode, javnog urbanog prostora i sl.

Sl. 3. Detalj s provedenih participativnih radionica

Kako bi se uključila i šira lokalna zajednica te i drugi dionici koji imaju interes sudjelovanja u postupku strateškog planiranja razvoja urbanog područja, a poštujući načela partnerstva i transparentnosti, proveden je postupak savjetovanja s javnošću

u periodu od 30. prosinca 2022. godine do 30. siječnja 2023. godine, uz održavanje javnog izlaganja 18. siječnja 2023. godine. Tijekom procesa savjetovanja s javnošću, svi građani i zainteresirani dionici imali su mogućnost javnog uvida u dokument te mogućnost davanja prijedloga, izmjena i dorada.

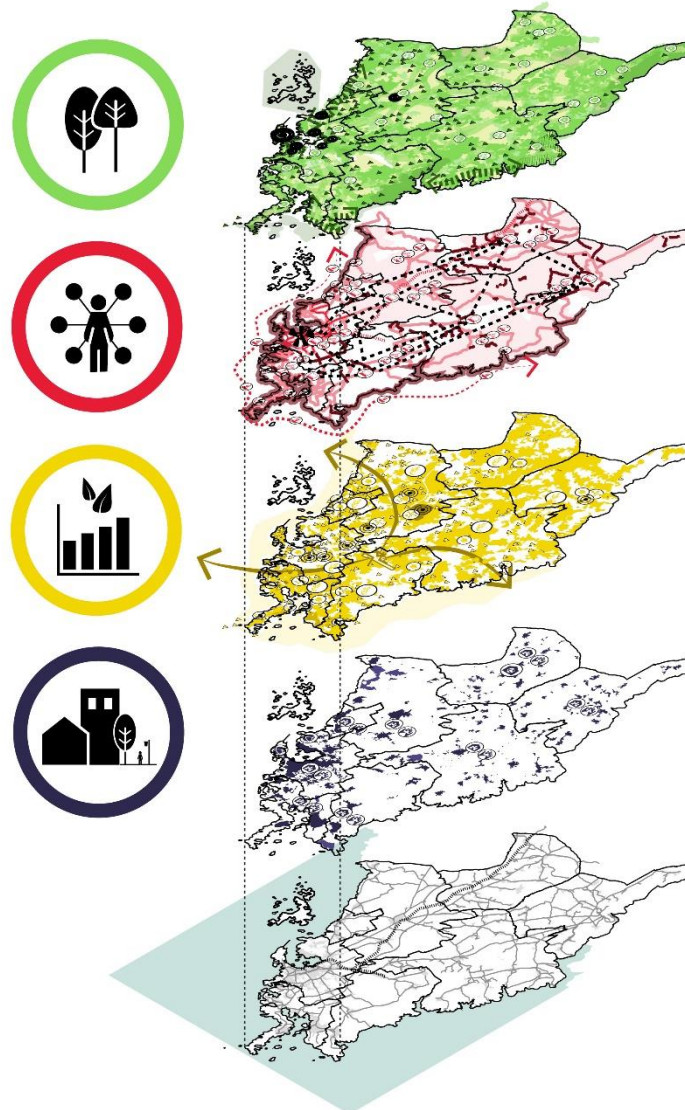
4. SREDNJOROČNA VIZIJA RAZVOJA

Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja

Pojašnjenje vizije

Kako bi se omogućio kvalitetan život i boravak u UP Pula potrebno je usmjeriti pažnju na uključivanje svih kategorija stanovnika u funkcioniranje zajednice. Važno je skrbiti o onima kojima je skrb uistinu potrebna, između ostalog o starijem stanovništvu koje je sve zastupljenije u naseljima manjeg centraliteta te osobama s invaliditetom. Velika pozornost u budućnosti bit će stavljena na djecu i mlade čiji je razvoj i napredak važno poticati pružanjem podrške kvalitetnih odgojno-obrazovnih funkcija i pružanjem uvjeta koji su potrebni za kvalitetan i zdrav razvoj obitelji. S obzirom na raznovrsnu društvenu infrastrukturu područja, istu je nužno konstantno unaprjeđivati te poticati napredak bogatog kulturnog aspekta društva. Svim stanovnicima je potrebno omogućiti pristup funkcijama i sadržajima te mogućnost kreiranja razvoja vlastite životne sredine kroz jačanje bogatog civilnog sektora te digitalizaciju procesa i sadržaja javne uprave i društvenog života općenito. Također, kako bi mogli normalno funkcionirati pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti, važno im je omogućiti dostupnu i učinkovitu prometnu infrastrukturu, uz obvezno poštivanje principa održivog razvoja kako svakodnevno funkcioniranje područja ne bi prouzročilo negativne učinke na okoliš. S time u vidu, važno je raditi na zelenoj tranziciji individualnog i javnog prometa kroz poticanje korištenja ekološki prihvatljivih vozila. Također, s ciljem smanjenja korištenja individualnog automobilskeg prometa koji ima negativne učinke na okoliš, potrebno je unaprjeđivati sustav javnog prijevoza. Budući da se UP Pula nalazi u gospodarski razvijenoj Istarskoj županiji, ono i samo bilježi uglavnom pozitivne trendove. Ipak, kako bi se uspostavilo održivo gospodarstvo otporno na nenadane šokove i vanjske čimbenike, kao što je primjerice kriza uzrokovana pandemijom COVID-19, potrebno je razvijati raznolike djelatnosti. Uz diverzifikaciju gospodarstva, također je važno raditi na oživljavanju pojedinih gospodarskih grana koje pružaju potencijal za napretkom (poljoprivreda), uvoditi inovativnu infrastrukturu i oblike poslovanja, digitalizirati procese i općenito poticati napredak, a naročito onaj koji doprinosi zelenoj tranziciji. Kako bi se stanovnicima i posjetiteljima područja omogućio boravak u zdravom, zelenom i čistom okolišu te kako bi se

doprinijelo zelenom razvoju temeljenom na principima EU potrebno je raditi na očuvanju i unaprjeđenju postojećih te razvoju novih zelenih i ostalih javnih površina, kao i zaštiti i revitalizaciji bogate prirodne i kulturne baštine. Također je važno promovirati i provoditi aktivnosti iz područja energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije te održivog poboljšanja komunalne infrastrukture.

Sl. 4. Skica razrade vizije kroz strateške ciljeve

5. OPIS SREDNJOROČNIH RAZVOJNIH POTREBA I RAZVOJNIH POTENCIJALA

U ovom poglavlju navedeni su glavni zaključci Cjelovite analize stanja koja je Prilog ove Strategije. Srednjoročne razvojne potrebe i potencijali UP Pula identificirani su analizom sastavnica društva, gospodarstva i urbanog okruženja te prikazani u SWOT analizi, a definirani su putem dostupnih podataka i informacija prikupljenih tijekom participativnog procesa.

5.1. Društvo

5.1.1. Demografija

Analiza UP Pula ukazuje na prisutnost nekoliko prostornih procesa kao što su litoralizacija, (sub)urbanizacija i turistifikacija koji su utjecali te i dalje utječu na demografsku sliku područja. Najpovoljnije trendove pokazuje područje oko Grada Pule tj. Grad Vodnjan-Dignano i općine Fažana, Medulin, Ližnjan i Marčana u kojima prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. broj stanovnika raste ili stagnira. Prema Tab. 5. vidljivo je kako je prosječna godišnja stopa prirodne promjene negativna u svim prostornim jedinicama s obzirom da su stope mortaliteta više od stopa nataliteta, a najnegativniji iznosi su u općinama Barban, Svetvinčenat i Marčana. Tip općeg kretanja stanovništva za cijelo područje definiran je kao imigracijski tip I₃ – slaba obnova imigracijom, za većinu JLS određen je tip I₂ - obnova imigracijom, a za općinu Barban tip E₄ - izumiranje.

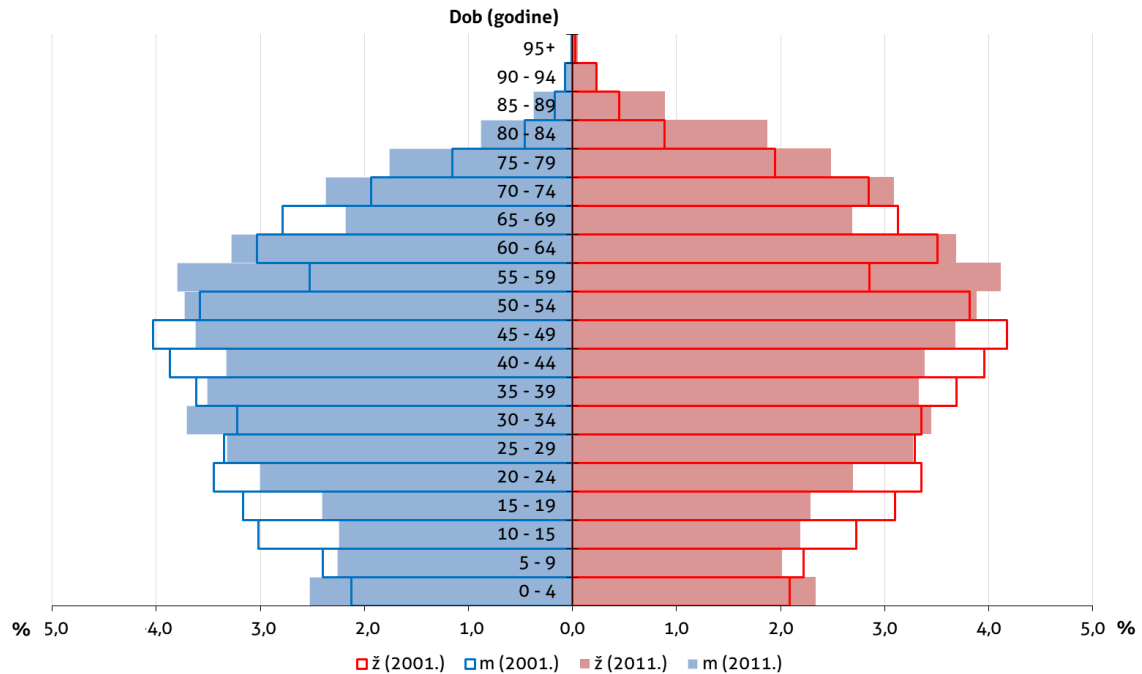
Tab. 5. Demografski pokazatelji po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula za razdoblje od 2015. do 2019. godine

Prostorna jedinica	Prosječna godišnja stopa prirodne promjene (u ‰)	Prosječna godišnja opća stopa neto migracije (u ‰)	Procijenjena stopa ukupnog kretanja stanovništva (u ‰)	Tip općeg kretanja stanovništva
Grad Pula-Pola	-5,0	3,9	-0,7	I ₄
Općina Barban	-7,6	-4,7	-9,6	E ₄
Općina Fažana-Fasana	-3,4	4,7	2,1	I ₃
Općina Ližnjan-Lisignano	-2,3	20,0	16,4	I ₂
Općina Marčana	-6,2	10,1	4,5	I ₂
Općina Medulin	-3,1	14,9	11,4	I ₂
Općina Svetvinčenat	-6,6	8,0	2,2	I ₃
Grad Vodnjan-Dignano	-2,3	6,8	3,9	I ₂
UP Pula	-4,6	4,0	1,6	I₃

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Proces demografskog starenja izražen je na cijelom UP Pula što je vidljivo iz indeksa starosti koji iznosi 139,6 te je veći od istog indeksa na nacionalnoj razini (116,3). Ovaj

proces izrazit je na područjima općine Barban i Svetvinčenat, npr. u Općini Barban broj starog stanovništva gotovo je dvostruko veći od mladog stanovništva. Prema dobno – spolnoj strukturi tip stanovništva na UP Pula određen je kao staro ili kontraktivno stanovništvo.

Sl. 5. Dobno-spolna struktura urbanog područja Pula 2001. i 2011. godine

Izvori podataka: Popis stanovništva 2001., Popis stanovništva 2011.

Poznavanje demografskog stanja i trendova nužno je kako bi se mogao planirati odgovarajući smjer razvoja za UP Pula. Negativni demografski trendovi i starenje stanovništva zahtijevaju provođenje politika u svrhu zadržavanja i privlačenja mladog stanovništva na način da im se omogući kvalitetno i poticajno okruženje za život i rad. To je moguće provesti povećanjem mogućnosti u području obrazovanja, tržišta rada te unaprjeđenjem kvalitete različitih prostornih sastavnica. Nadalje, važno je razmišljati o postojećem starijem stanovništvu te razvijati usluge i infrastrukturu koje su prilagođene njihovim potrebama te im pomažu u suočavanju sa svakodnevnim izazovima.

Tab. 6 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u demografskom stanju i trendovima u UP Pula

RAZVOJNE POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Demografija <ul style="list-style-type: none"> - Najpozitivniji demografski pokazatelji za područje rubne zone oko Grada Pule – stagnacija ili blagi rast - U svim JLS UP Pula izuzev Općine Barban u razdoblju 2015.-2019.g. zabilježen pozitivan migracijski saldo 	Demografija <ul style="list-style-type: none"> - pad broja stanovnika 1991.-2001.g. te 2011. – 2021. g. - Negativna prosječna godišnja stopa prirodne promjene 2015.-2019.g. - Općina Barban 2015.-2019.g.– emigracijski tip E4 - izumiranje

<ul style="list-style-type: none"> - Tip općeg kretanja stanovništva UP Pula u razdoblju 2015.-2019.g. je imigracijski tip I3 – slaba obnova imigracijom - Grad Vodnjan-Dignano jedini ima zabilježen indeks starosti manji od 100 	<ul style="list-style-type: none"> - Izražen proces demografskog starenja i visok indeks starenja (naročito u općinama Barban i Svetvinčenat) - Prema dobno-spolnoj strukturi UP Pula – staro ili kontraktivno stanovništvo
Prilike	Prijetnje
Demografija <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje politika s ciljem zadržavanja mladog stanovništva 	Demografija <ul style="list-style-type: none"> - Nastavak procesa starenja stanovništva

5.1.2. Društvena infrastruktura

Društvena infrastruktura predstavlja skup svih objekata, uređaja i usluga koji neposredno utječu na kvalitetu života pojedinca i društva u cjelini, a obuhvaća objekte, infrastrukturu i usluge poput zdravstva, socijalne skrbi, stanovanja, kulture, sporta, itd. (Šimović i Deskar-Škrbić, 2020). Razvoj i unaprjeđenje društvene infrastrukture indirektno utječe na povećanje standarda i razine usluga za stanovništvo, pri čemu je posebnu pažnju potrebno posvetiti ne samo razvoju središta administrativnih jedinica, već i udaljenijim ruralnim sredinama unutar obuhvata urbanog područja

Unutar obuhvata UP Pula evidentiran je 951 subjekt društvene djelatnosti, sa najvećom zastupljenošću u sportsko-rekreacijskom sektoru gdje je zabilježeno 460 ustanova i udruga (48%), zatim slijedi 295 subjekata kulturne (31%) te 196 subjekata zdravstvene infrastrukture (21%). Od ukupnog broja evidentiranih subjekata čak 62% nalazi se na području Grada Pule što ukazuje na centraliziranost društvenih usluga i infrastrukture. Kulturna infrastruktura centralizirana je u Puli gdje se nalazi 65% svih kulturnih ustanova i udruga, dok na području Općine Fažana, Općine Marčana i Općine Ližnjan ne postoji niti jedna ustanova te kategorije, a kulturne su udruge evidentirane na području svih JLS. Zdravstvena infrastruktura također je obilježena izrazitom centraliziranošću, čak 84% zdravstvenih ustanova smješteno je na prostoru Grada Pule. Nadalje, na području Općine Svetvinčenat, Općine Barban i Općine Ližnjan ne postoje aktivne udruge iz područja zdravstva, što ukazuje na neravnomjernu raspoređenost zdravstvene infrastrukture. Evidentiran je i problem manjka stručnog kadra. Nadalje, velik broj udruga, naročito onih u ruralnim područjima, nije adekvatno prilagođen potrebama osoba s invaliditetom (DOSTI, 2021). Kao i ostatak društvene namjene i sektor sporta i rekreacije je centraliziran u Gradu Puli, no u nešto manjoj mjeri (50% od ukupnih sportsko-rekreacijskih subjekata). Unutar svih JLS na UP Pula postoje sportski savezi i zajednice. Što se tiče infrastrukture, postojeći kapaciteti i standardi nisu dostatni te je potreban njihov razvoj i modernizacija. Stambeni fond na prostoru UP Pula prema Popisu stanovništva 2021. g. povećao se za 45,7% u odnosu na Popis iz 2011. g. što se može pripisati zadovoljenju potreba za turističkim smještajem. 97 do 99% smještajnih jedinica u potpunosti je opremljeno (Popis stanovništva, 2011), no potrebno je raditi na unaprjeđenju stambenog fonda naročito

po pitanju mogućnosti za mlade obitelji s djecom te u pogledu energetske obnove i učinkovitosti kako bi se potaknula zelena tranzicija u stambenom sektoru. S obzirom da je dio stambenih jedinica koje se nalaze u prizemlju prenamijenjen u poslovne prostore otežani su uvjeti za pronalazak jedinca za stanovanje za određene kategorije osoba s invaliditetom (DOSTI, 2021).

Tijekom participativnog procesa istaknuto je bogatstvo kulturnog sektora na prostoru UP Pula, velik broj različitih manifestacija, postojanje suradnje kulturnog sektora i udruga te je naglašen potencijal kulturne baštine u razvoju kulture. S druge strane, istaknut je i niz nedostataka kao što je koncentracija sadržaja tijekom ljetnih mjeseci, neprilagođenost infrastrukture za pojedine ustanove, nepostojanje objedinjenih informacija o kulturnim događanjima, nedostatak međusektorske suradnje. Što se tiče zdravstvene infrastrukture, istaknuto je kako mreža primarne zaštite odgovara aktualnim potrebama stanovništva, no potrebno je jačati kapacitete zdravstvenih ustanova, kao i obrazovati i osposobljavati radnu snagu. Stambeni fond UP Pula opisan je kao teško dostupan za mlade s obzirom na visoke cijene. Također je naglašen i problem nedostupnosti stanova za iznajmljivanje u svrhu stanovanja tijekom turističke sezone.

Društvena infrastruktura UP Pula ima velik potencijal te je moguće iskoristiti prilike koje se pružaju kroz sredstva dostupna fondovima EU kako bi se ulagalo u njezin razvoj i unaprjeđenje u svrhu omogućavanja kvalitetnog života stanovnicima i posjetiteljima. S obzirom na uočenu centraliziranost društvene namjene važno je raditi na jačanju kapaciteta u onim JLS u kojima je ona trenutno nedostatna.

Tab. 7. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u kontekstu društvene infrastrukture UP Pula

RAZVOJNE POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brojnost kulturnih udruga i infrastrukture - Velik broj kulturnih manifestacija - Razvoj i modernizacija ustanova i organizacija za promicanje kulturnih sadržaja - Suradnja ustanova i kulturnog sektora - Izvaninstitucionalna kultura kao najdinamičniji segment kulture - Bogato formalno i neformalno umjetničko obrazovanje - Definirane javne politike u kulturi i kulturni sustav - Modernizacija Opće bolnice Pula u proteklom godinama te Medicinske škole - Sustav primarne zdravstvene zaštite sa zadovoljavajućim brojem liječnika i dostupnih medicinskih usluga - Planovi modernizacije i gradnje sportsko-rekreacijske infrastrukture u izradi i provedbi - Sportski savezi i zajednice organizirani su u svim JLS unutar obuhvata UP - Većina stanovništva UP Pula živi u privatnim stanovima s realiziranom osnovnom infrastrukturom koja omogućuje kvalitetan život - Djelovanje velikog broja udruga unutar društvene djelatnosti - Tradicija jakog i angažiranog civilnog društva 	<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje kulturnih ustanova u nekim JLS - Potkapacitiranost pojedinih kulturnih ustanova ili nedostatak odgovarajućeg smještaja za kulturne ustanove - Koncentracija kulturnih programa u ljetnom dijelu godine - Nedostatak kulturnog brenda područja koji bi se uključio u turističku ponudu - Nedostatak formalnog visokoškolskog obrazovanja u sektoru filma, kazališta i likovne umjetnosti na području UP Pula (Sveučilište) radi stvaranja kvalitetnog i stručnog kadra - Nedostatna zastupljenost kulturne infrastrukture kroz mjesne odbore i kvartove - Nedovoljna implementacija inovativnih metoda razvoja publike - Usitnjenost programa, loša međusobna komunikacija i koordinacija programa u kulturi - Nedostatna IT opremljenost udruga i ustanova u kulturi - Nesustavno ulaganje u ljudske resurse te razvoj novih kadrova i talenata u kulturi - Centraliziranost kulturne ponude u Puli - Iseljavanje djelatnika u zdravstvu zbog niskih plaća - Nedovoljna razina pristupa starijim i nemoćnim osobama zdravstvenim ustanovama

<ul style="list-style-type: none"> - DC Rojc kao jedinstven centar civilnog društva u HR, generator kulture i društvenih inovacija - Razumijevanje participativnog upravljanja javnim prostorima - Zakladu za poticanje partnerstva i razvoj civilnoga društva 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatnost infrastrukturnih kapaciteta i standarda postojećih sportskih objekata uz nejednako rasprostranjenost unutar UP - Slaba dostupnost stambenih jedinica mladim obiteljima zbog visokih cijena - Manjak stručnog kadra društvene infrastrukture - Neravnomjerna zastupljenost segmenata društvene infrastrukture - Nedovoljan broj inkluzivnih aktivnosti na svim poljima javnog života - Otežana dostupnost pojedinih elemenata kulturne i društvene infrastrukture za OSI - Nedostatno financiranje, manjak ljudskih resursa te potkapacitiranost u radu udruga - Nedostatni kapaciteti i prostori za rad organizacija civilnog društva - Nedostatna participacija udruga i građana u planiranju budućeg razvoja - Nedostatak zagovaračkih kapaciteta - Nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo i socijalno mentorstvo - Nedostatak zakladništva, filantropije - Nedostatna suradnja između udruga - Nedostatak kapaciteta nekih JLS za korištenje EU fondova - Nedostatna razina socijalnih inovacija - Nedostatak programa suradnje i zajedničkih projekata dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora - Nedovoljno digitaliziran civilni sektor i javne uprave - Nedostatna umreženost i informiranost dionika
Prilike	Prijetnje
<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objedinjavanje informacija o različitim kulturnim programima i projektima - Osmišljavanje novih modela kulturne ponude (npr. kuća filma vezana uz Pula Film Festival) - Uključivanje mladih u kulturne programe - Jačanje umrežavanja kulturnog sektora s prekograničnim gradovima - Izvaninstitucionalna kultura je jedan od stupova kulturne proizvodnje (uključen <i>know-how</i> projektnog i event menadžmenta) - Mogućnost razvoja kreativne i kulturne industrije s inovativnim modelima upravljanja - Mogućnost kreiranja otvorene platforme u kulturi - Transformacija javnog sektora u kulturi u otvoreni i participativni tip - Suradnja s gospodarskim subjektima - Razvoj kulturnih i kreativnih industrija - Digitalizacija kulture kao odgovor na COVID-19 - Osmišljavanje novih modela kulturne ponude - Održiv menadžment kulturne baštine kroz različite vrste suvremenih umjetnosti - Korištenje <i>brownfield</i> lokaliteta za razvoj zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma - Održiv razvoj zdravstvenog turizma poticanjem specifičnih oblika zdravstvenih usluga u turizmu - Razvoj stambenog fonda UP Pula usklađen s izgradnjom i obnovom stambenog fonda s zelenim inicijativama Europske unije - Unaprjeđenje standarda života i dostupnosti usluga društvene infrastrukture za OSI - Mogućnost zapošljavanja osoba s invaliditetom - Prilika za razvoj društvene infrastrukture putem fondova Europske Unije - Razmatranje korištenja <i>brownfield</i> investicija za DC Rojc - Potencijal suradnje visokoobrazovnih institucija i ustanova i udruga 	<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opadanje zainteresiranosti publike za sadržaje u kulturi i obrazovanju - Nedovoljna svijest stanovništva o kulturnim programima - Iseljavanje mladih na visokoškolsko obrazovanje iz sektora kulture i umjetnosti izvan područja UP Pula zbog nedostatka formalnog obrazovanja i kasnije mogućnosti zapošljavanja, sustavnog djelovanja i produciranja kulturnog sadržaja unutar UP Pula - Nedostatak strukturnih promjena u sektoru zdravstva koji bi generirao daljnje iseljavanje osoba koje su obrazovane u zdravstvenom području - Intenzivan razvoj zdravstvenog turizma i novih privatnih ustanova za zdravstveni turizam može dovesti do smanjenja radne snage i kvalitete liječenja u javnom zdravstvu - Nastavak procesa iseljavanja stanovništva iz središnjih zona naselja (osobito u urbanom naselju Pula) - Nastavak centralizacije usluga društvene infrastrukture u Gradu Puli - Daljnje smanjivanje stručnog kadra društvene infrastrukture - Nedostatak građanskog odgoja i obrazovanja u školama uvjetuje manjak interesa prema aktivnostima u civilnom društvu - Nedostatna provedba STEM programa - Nejasan pravni okvir za razvoj gospodarskih djelatnosti udruga - Nedostatna participacija udruga u planiranju budućeg razvoja - Nepovoljan utjecaj posljedica COVID-19 pandemije na socioekonomski status stanovništva

<ul style="list-style-type: none"> - Zaklada za razvoj civilnog društva i poticanja partnerstva kao lider udruga - Mogućnost povezivanja s IT sektorom s ciljem razvoja društvenih inovacija i društvenog poduzetništva - <i>Brownfield</i> područja koja se mogu planirati tako da uključuju rad OCD-a i generiraju nove društvene inovacije te potiču zapošljavanje i socijalno uključivanje - Primjena urbane CLLD metodologije (<i>Community Led Local Development</i>) - Socijalne inovacije - Potencijal međusektorske suradnje u razvoju projekata za nova znanja i kompetencije za digitalnu i zelenu tranziciju - Regionalni centar za razvoj društvenih inovacija - ReCeD'Istria 	
---	--

5.1.3. Socijalna uključenost i skrb

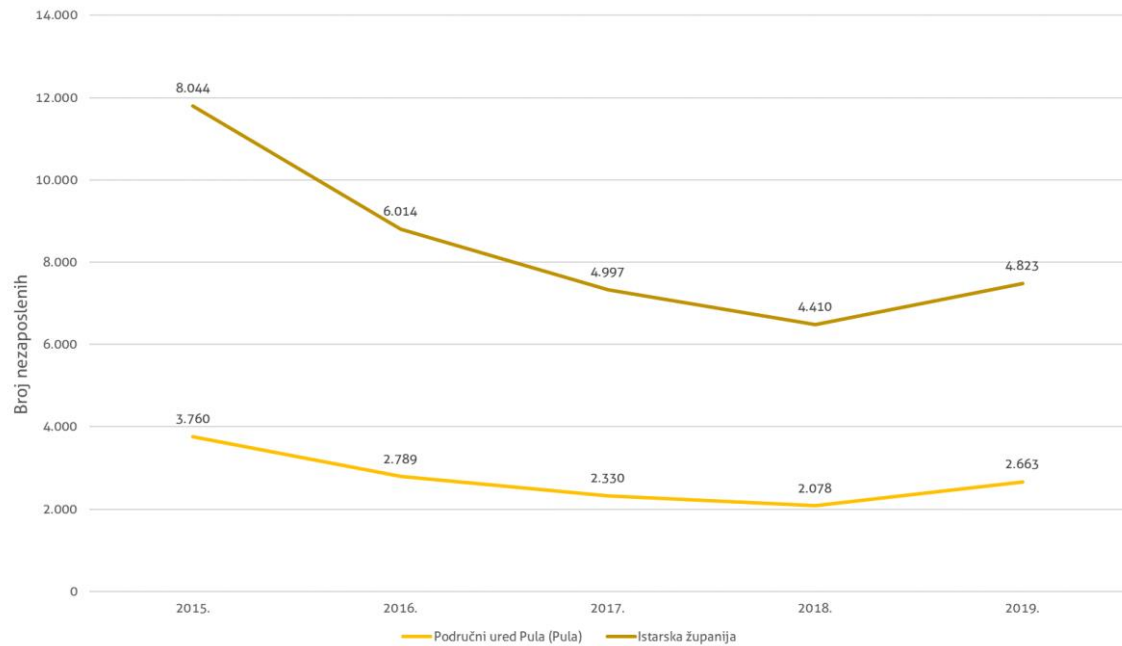
Analiza socijalne uključenosti i skrbi obuhvaća socijalno stanje, dostupnost i korištenje socijalnih usluga te kriminalitet i sigurnost građana urbanog područja. Na prostoru UP Pula u razdoblju 2015. – 2019. g. zabilježen je porast broja korisnika zajamčene minimalne naknade za 10% što može ukazivati na pogoršanje socijalnog stanja, no ipak treba uzeti u obzir kako procesi poput imigracije također mogu utjecati na taj broj bez nužnog pogoršanja situacije. Na županijskoj i nacionalnoj razini uočeni su pak obrnuti trendovi.

Tab. 8. Kretanje broja zajamčenih minimalnih naknada 2015.-2019. godine Centra za socijalnu skrb Pula, Istarske županije i Republike Hrvatske

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Centar za socijalnu skrb Pula	379	421	410	412	420
Istarska županija	822	900	895	849	814
Republika Hrvatska	50.974	48.701	45.099	38.765	35.103

Izvor podataka: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2016, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2017, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2018, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2020

Što se tiče nezaposlenosti, u razdoblju 2015. – 2019. došlo je do njezina smanjenja u jedinicama lokalne samouprave koje su u nadležnosti Područnog ureda Pula Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, kao i u cijeloj Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj. Prema Izvješću Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz prosinca 2020. g. u toj je godini došlo do porasta nezaposlenosti, što je u skladu sa županijskim i nacionalnim trendovima povezanim s krizom uzrokovanom pandemijom COVID-19.

Sl. 6. Kretanje broja nezaposlenih 2015.-2019. godine za Istarsku županiju i Područni ured Pula (Pula)

Izvor podataka: HZZ, 2016, HZZ, 2017, HZZ, 2018, HZZ 2019, HZZ 2020

Nadalje, na prostoru UP Pula od 2015. do 2019. g. došlo je do smanjenja broja prijavljenih kaznenih djela za 36%, a broj prometnih nesreća u istom razdoblju smanjio se za 38% iz čega se može zaključiti kako se sigurnost u UP povećala, što utječe i na porast kvalitete života.

Centar za socijalnu skrb Pula predstavlja središnju ustanovu socijalne skrbi za UP Pula, a uz Centar postoji niz ustanova za skrb o starijima i nemoćnima te Institut Pula koji se bavi socijalnim pitanjima stanovništva. 12,3% od ukupnog stanovništva ima određeni oblik invaliditeta, od čega se najveći udio nalazi u Gradu Puli, a najmanji u Općini Medulin. Podatak o broju osoba s invaliditetom ukazuje na nužnost prilagodbe sadržaja i infrastrukture za takve pojedince kako bi razina kvalitete njihova života porasla te kako bi uistinu postali punopravni članovi društva.

Participativnim procesom utvrđeno je postojanje marginaliziranih i socijalno ranjivih pojedinaca. Također je naveden nedostatak obrazovnih programa za određena zanimanja potrebna u socijalnoj skrbi te nedostatnost kapaciteta u ustanovama za starije kao i nerazvijenog sustava pomoći u kući. Ipak, naglašeno je kako postoji niz udruga koje provode projekte i inicijative za uključivanje starijeg stanovništva u društvo (npr. Centar podrške 521).

Tab. 9 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u području socijalne uključenosti i skrbi u UP Pula

RAZVOJNE POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Socijalna uključenost i skrb <ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja nezaposlenih 2015.-2019.g. - Djelovanje ustanova za socijalnu skrb starijih i nemoćnih - Smanjenje broja počinjenih kaznenih djela - Postojanje širokog spektra programa za socijalno ugroženo stanovništvo te prisutnost većeg broja javnih ustanova i civilnih udruga koji se bave socijalnom skrbi - Postojanje projekta Centar podrške 521 	Socijalna uključenost i skrb <ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade za UP Pula 2015. – 2019. g. - Nedovoljan broj domova za starije i nemoćne (osobito izvan Grada Pule) - Nedostatak programa poticaja za mlade obitelji s djecom (osobito u stambenoj politici) - Nedovoljna educiranost zdravstvenih djelatnika za komunikaciju s osobama s posebnim potrebama (znakovni jezik, komunikacija sa slijepim osobama, ophođenje s osobama s intelektualnim poteškoćama kao i s osobama s motoričkim oštećenjima) - Povećan broj osoba starije životne dobi koji će trebati socijalne usluge - Problem ovisnosti među stanovništvom mlađe dobi
Prilike	Prijetnje
Socijalna uključenost i skrb <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe (potencijal zapošljavanja teško zapošljivih osoba) - Povezivanje uključenosti starijih osoba s kulturnim programima (npr. po uzoru na čitaonicu za umirovljenike osmišljenu u Gradskoj knjižnici u Puli) - razvoj društvenih poduzeća i društvenih inovacija u domeni socijalne skrbi 	Socijalna uključenost i skrb <ul style="list-style-type: none"> - Porast potražnje za domove za starije i nemoćne - Moguće posljedice COVID-19 pandemije na povećanje nezaposlenosti u UP Pula - Porast broja osoba u opasnosti od socijalne marginaliziranosti i isključenosti

5.1.4. Odgoj i obrazovanje

Obrazovna struktura stanovništva UP Pula bolja je u usporedbi sa Istarskom županijom i RH. Naime, 19,1% stanovništva starijeg od 15 godina ima završeno visoko obrazovanje što je oko 2,5% više od udjela na nacionalnoj i županijskoj razini. Na prostoru UP Pula najviše stanovnika ima završenu srednju školu (57,5%), dok je bez škole tek 0,7% stanovništva. Općina Barban broji najmanji udio stanovnika sa završenom srednjom školom (53,2%), Općina Ližnjan-Lisignano najveći (60,2%), dok je u Općini Medulin najveći udio visokoobrazovanog stanovništva (25,9%).

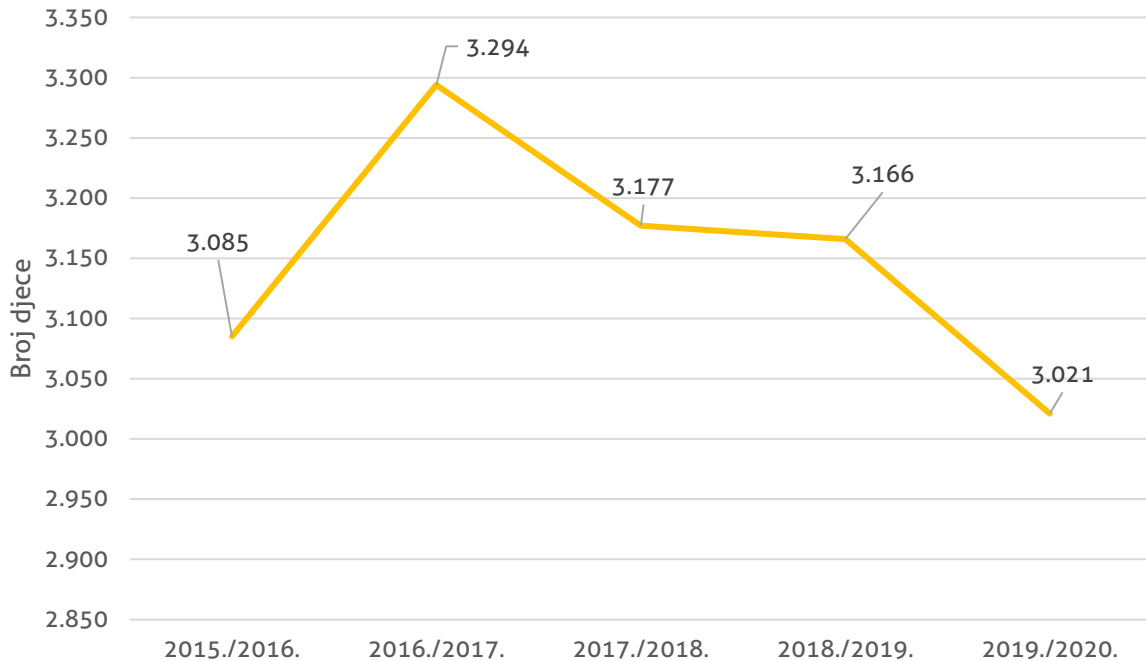
Tab. 10 Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina u UP Pula, Istarskoj županiji i RH 2011. g.

	Bez škole	Bez završene o. šk.	Završena o. šk.	Završena sr. šk.	Visoko obrazovanje
UP Pula	0,7%	6,2%	16,2%	57,5%	19,1%
Istarska županija	0,72%	7,22%	19,47%	55,82%	16,57%
RH	1,71%	7,81%	21,29%	52,63%	16,39%

Izvor podataka: DZS, 2016

Na prostoru UP Pula u 2020. g. aktivno je bilo 40 ustanova za predškolski odgoj, 31 osnovnoškolskih, 16 srednjoškolskih i 3 visokoškolske ustanove. Od 40 ustanova za predškolski odgoj više od polovice nalazi se u Gradu Puli (22), a zatim slijede Grad Vodnjan-Dignano i općina Medulin sa po 4 ustanove. U razdoblju 2015./2016. – 2019./2020. na prostoru UP Pula zabilježen je blagi pad broja djece u predškolskim ustanovama (2%), no u određenim jedincima lokalne samouprave došlo je do

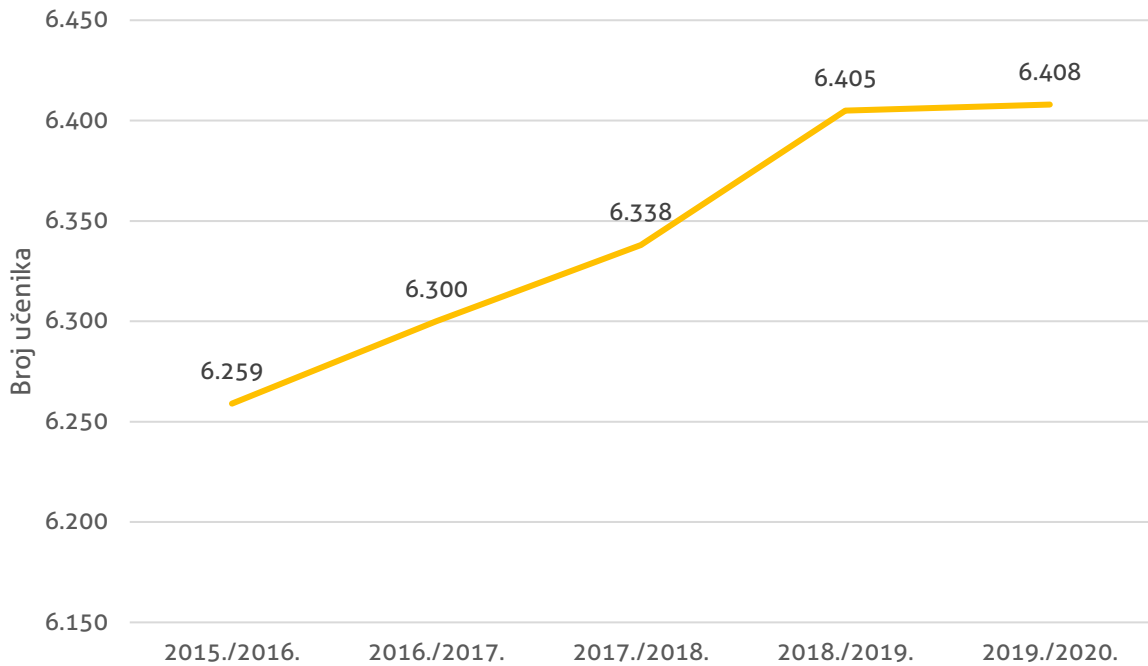
povećanja, na primjer u Gradu Vodnjanu, Općini Ližnjan, Općini Svetvinčenat i Općini Fažani. Ipak, u Gradu Vodnjanu i Općini Ližnjan kapaciteti predškolskih ustanova nisu se povećali u skladu s povećanim potrebama.

Sl. 7. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula 2015./2016.-2019./2020.
Izvor: DZS, 2020

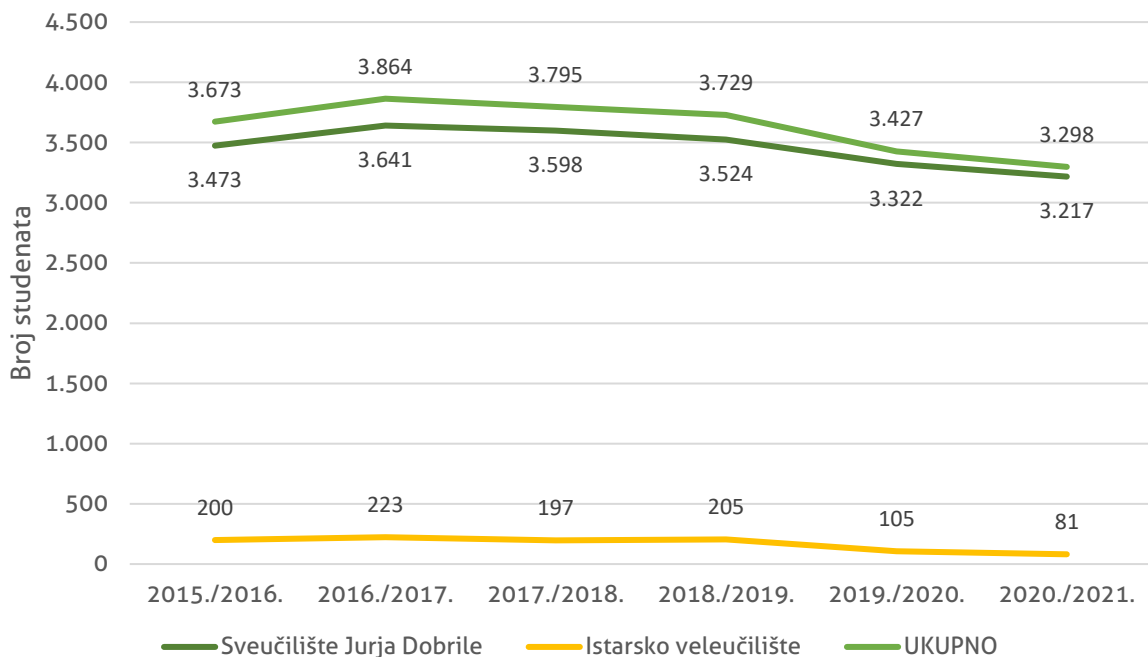
U razdoblju 2015./2016. – 2019./2020. došlo je do blagog porasta broja učenika u osnovnoškolskim ustanovama, osim u općinama Marčana i Ližnjan u kojima je zabilježen blagi pad. U srednjoškolskim je ustanovama u istom razdoblju pak zabilježen pad broja učenika za 9%.

Visoko školstvo u UP Pula djeluje kroz tri ustanove: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Istarsko veleučilište – *Università Istriana di scienze applicate* i Visoku školu Securus Pula. Važno je raditi na razvoju visokog školstva i znanstvenih institucija kako bi se spriječilo iseljavanje mladog i perspektivnog stanovništva, ali i kako bi se potaknuo gospodarski razvoj. Cjeloživotno obrazovanje važno je kako bi se stanovnicima omogućilo lakše zapošljavanje te kako bi tržište rada bilo uključivije. Ustanove za cjeloživotno obrazovanje postoje u gradovima Vodnjanu i Puli, kao na primjer Pučko otvoreno učilište, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Algebra, Pučko otvoreno učilište *Università popolare aperta „Vodnjan-Dignano“*. Važno je spomenuti i projekte KLIK Pula (izgradnja Centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma) te „Sinergijom do zapošljavanja“.

Sl. 8. Broj učenika u osnovnim školama Urbano područje Pula 2015./2016.-2019./2020.

Izvor: DZS, 2020

Sl. 9. Broj studenata u visokoškolskim ustanovama u Gradu Puli 2015./2016.-2020./2021.

Izvor podataka: Grad Pula-Pola, 2021

Participativnim procesom istaknuto je kako u posljednjim godinama došlo do razvoja i modernizacije predškolskih i osnovnoškolskih ustanova koji je potrebno nastaviti, uz kontinuirano poboljšanje određenih izazova, na primjer zapošljavanje stručnih suradnika i nastavnika iz STEAM područja, uređenje vrtićkih ustanova u skladu s pedagoškim standardima, postojanje dvosmjenske nastave u određenim školama te

nedostatak školskih sportskih dvorana. Nadalje, u rubnim dijelovima Grada Pule istaknuta je potreba za proširenjem kapaciteta s obzirom na činjenicu da zbog mjesta zaposlenja roditelji upisuju djecu u ustanove koje se nalaze u Puli, a ne nužno u njihovom mjestu stanovanja. Također je istaknuta potreba za usklađivanjem obrazovnih programa sa stvarnim potrebama na tržištu rada.

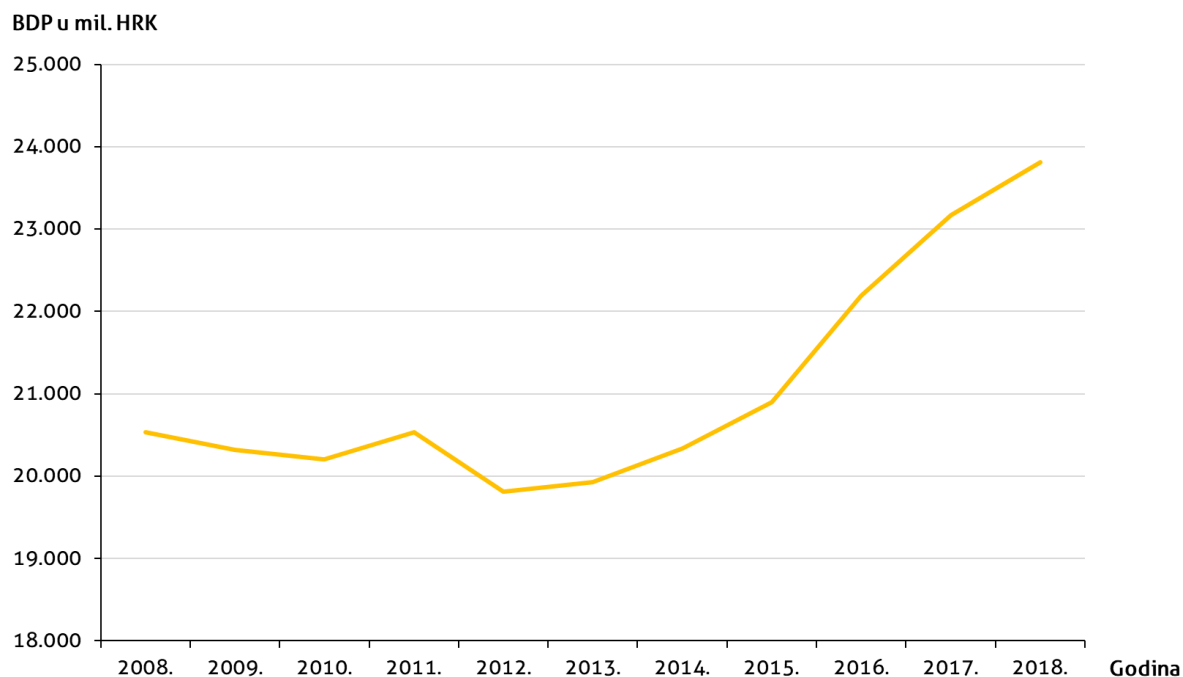
Tab. 11 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u području odgoja i obrazovanja u UP Pula

RAZVOJNE POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Povoljni pokazatelji obrazovne strukture za UP Pula - Djelovanje ustanova za cjeloživotno obrazovanje - Kontinuirana modernizacija osnovnih škola za obavljanje jednosmjenske nastave - Projekti tehnološkog opremanja i informatizacije škola i vrtića u proteklim godinama - Kontinuirano ulaganje u edukacije nastavnog i odgojnog osoblja - Povećanje dostupnih sadržaja i aktivnosti za učenike posljednjih godina - Postojanje projekta KLIK - (obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje u ugostiteljstvu i turizmu) 	Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja studenata u visokoškolskim ustanovama za 10% u razdoblju 2015.-2021.g. - Nedostatak zaposlenog nastavnog osoblja u STEM području - Nedostatak stručnih suradnika u odgoju i obrazovanju - Nedovoljna uređenost mobilnosti učenika od doma do škole (neprilagođenost javnog prijevoza) - Nedostatak mjesta u vrtićima u zonama jače suburbanizacije - Neadekvatan smještaj pojedinih vrtićkih ustanova u višestambenim zgradama
Prilike	Prijetnje
Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Usklađivanje upisnih lista u srednjoškolske i visokoškolske obrazovne ustanove prema Preporuci za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja - Razvoj obrazovnih smjerova medicinskog područja kako bi se zadovoljile potrebe tržišta rada - Širenje dostupnih sadržaja i aktivnosti za učenike (npr. STEM sadržaji, studijska putovanja, terenske nastave i sl.) - Uvođenje građanskog odgoja u škole 	Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Daljnje smanjenje broja studenata u visokoškolskim ustanovama - Manjak ulaganja u predškolske i osnovnoškolske odgojno-obrazovne ustanove - Nedostatak strukturnih promjena u obrazovanju na nacionalnoj razini koje bi potaknule zapošljavanje stručnjaka iz STEM područja u obrazovanju i zapošljavanje dovoljnog broja stručnih suradnika

5.2. Gospodarstvo

5.2.1. Opća gospodarska kretanja

Bruto domaći proizvod (BDP) označava ukupnu vrijednost svih usluga i dobara koje su proizvedene na nekom području, iskazanu u novčanoj vrijednosti. Podatci o BDP-u objavljuju se na razini županija od strane Državnog zavoda za statistiku te su stoga u ovoj Strategiji analizirani podatci Istarske županije. 2018. g. njezin BDP iznosio 23,808 mlrd. HRK te predstavljao četvrti najviši iznos na razini cijele RH. Vrijednost BDP-a je od 2008. do 2018. g. porasla za 20%, uz pad u razdoblju nakon 2008. g. uzrokovan globalnom ekonomskom krizom. Stagnacija se može očekivati i u podacima za 2020. i 2021. g. s obzirom da je gospodarstvo ponovo bilo pogođeno krizom, ovog puta uzrokovanom pandemijom COVID-19. Ipak, važno je naglasiti kako je u razdoblju nakon 2008. g. Istarskoj županiji BDP bilježio niže stope pada u usporedbi s RH i susjednom Primorsko-goranskom županijom.

Sl. 10. Ukupni bruto domaći proizvod Istarske županije od 2008. do 2018. godine

Izvor podataka: BDP – pregled po županijama, 2021

Gospodarstvo Istarske županije i dalje je poprilično ovisno o turizmu, što je moguće iščitati iz podataka o bruto dodanoj vrijednosti (BDV). Naime, u 2018. g. 35,9% BDV-a činile su uslužne djelatnosti tj. trgovina na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te smještaj, priprema i usluživanje hrane. Na drugom mjestu nalazi se industrija, sa udjelom od 18,6% koji je u prethodnim godinama iznosio znatno više, što ukazuje na smanjenje važnosti industrije za gospodarstvo Županije. Takvi trendovi ukazuju na izazov koji predstavlja orijentiranost na djelatnosti usko povezane s turizmom. Treći pokazatelj gospodarskog stanja predstavlja BDP po stanovniku koji je 2018. g. u Istarskoj županiji iznosio 117.231 HRK te bio za 26,9% veći od istog pokazatelja na nacionalnoj razini. Bio je za 15,2% manji od prosjeka na razini Europske Unije, no pozicionirao je Istarsku županiju na drugo mjesto u RH, tik iza glavnog grada, što ju čini jednim od gospodarski najrazvijenijih područja u državi.

Tab. 12 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u općim gospodarskim kretanjima u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirani rast BDP-a u godinama prije globalne pandemije COVID-19 - Značajno viši BDP po stanovniku Istarske županije u odnosu na druge hrvatske županije (druga županija po BDP-u u RH) 	Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok udio djelatnosti trgovine i ugostiteljstva u BDV-u (više od trećine BDV-a) – jaka usmjerenost na turizam - Pad udjela prerađivačke industrije u ukupnom BDV-u u posljednjem desetljeću
Prilike	Prijetnje
Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Dinamičan rast BDP-a u pretpandemijskom razdoblju stvara bolje uvjete za oporavak nakon pandemije - Mogućnosti bržeg oporavka sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost EU 	Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Nepredvidivost u odvijanju pandemije COVID-19 - Nedostatak politika na nacionalnoj razini koje bi potaknule diversifikaciju gospodarstva u primorskim područjima Hrvatske

5.2.2. Tržište rada

Analizom tržišta rada proučavana je dostupnost radne snage te stanje i trendovi u zaposlenosti, s njom povezanim migracijama te nezaposlenosti. U svrhu ove analize proučavano je stanovništvo u tzv. radnom kontingentu tj. u dobi od 15 - 64 godine. Prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. g. unutar obuhvata UP Pula bilo je 58.595 stanovnika unutar radnog kontingenta od kojeg je 56,9 % stanovništva bilo zaposleno, dok je najveći udio zaposlenih zabilježen u Općini Barban (63,4%).

Tab. 13. Radni kontingent i zaposleno stanovništvo po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula 2011. godine

Prostorna jedinica	Radni kontingent		Ukupan broj zaposlenih	Status u zaposlenju			
	Ukupni broj	Udio radnog kontingenta u ukupnom stanovništvu (u %)		Zaposl. kod pravnih osoba	Samo-zaposleni	Pomažući članovi obitelji	Ostali zaposleni
Grad Pula-Pola	38.760	67,5	22.069	19.324	2.474	91	180
Grad Vodnjan-Dignano	4.194	68,5	2.219	1.984	213	2	20
Općina Barban	1.744	64,1	1.106	1.001	100	3	2
Općina Fažana-Fasana	2.506	68,9	1.435	1.251	167	6	11
Općina Ližnjan-Lisignano	2.770	69,9	1.620	1.414	192	10	4
Općina Marčana	2.782	65,4	1.613	1.440	152	10	11
Općina Medulin	4.372	67,5	2.470	1.845	486	87	52
Općina Svetvinčenat	1.467	66,6	834	752	76	2	4
UP Pula	58.595	67,5	33.366	29.011	3.860	211	284

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Zaposlenost je promatrana u razdoblju 2015. – 2020. g. u kojem je na prostoru UP Pula zabilježen porast do 2018. g., nakon kojega je nastupio blagi pad u 2019. g. te nešto veći pad u pandemijskoj 2020. g. Gledajući zasebno jedinice lokalne samouprave vidljivo je kako je u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat zaposlenost rasla u cijelom razdoblju. Na cijelom području UP Pula zaposlenost je bila nešto veća u ljetnim mjesecima u odnosu na ostatak godine, a to je posebno izraženo u općinama Ližnjan, Medulin i Fažana što ukazuje na ovisnost u turizmu te potrebu za zapošljavanjem dodatne radne snage u sezoni. Što se tiče dobi zaposlenih, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, najviše je zaposlenih u dobi od 35 – 44 godine, dok je u općinama u kojima je izraženija turistička djelatnost zabilježen i velik broj zaposlenih u dobnim kohortama mlađim od 35 godina. Djelatnosti koje broje najviše zaposlenih su djelatnosti uslužnog sektora (trgovina i pružanje usluga smještaja i pripreme hrane) te djelatnosti sekundarnog sektora (prerađivačka industrija i građevinarstvo) (HZMO, 2021). Prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. g. 31,7 % zaposlenih s UP Pula bili su dnevni migranti tj. putovali su iz mjesta stanovanja na posao, a taj je fenomen bio posebno izražen u općinama

Barban, Marčana i Svetvinčenat gdje je na dnevnoj bazi migriralo više od 80 % zaposlenih. U Gradu Puli, kao važnom gospodarskom centru cijele županije taj udio činio je tek oko 9 %.

Tab. 14. Broj osoba koje su prijavljene na mirovinsko osiguranje u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u srpnju i prosincu od 2015. do 2020. godine¹

Prostorna jedinica	Pokazatelj za mjesec	Broj zaposlenih po godini					
		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Grad Pula-Pola	srpanj	31.896	31.900	32.708	32.603	31.263	30.096
	prosinao	29.792	30.766	31.264	30.796	29.857	29.309
Grad Vodnjan-Dignano	srpanj	1.066	1.112	1.182	1.390	1.493	1.553
	prosinao	1.016	1.040	1.246	1.331	1.487	1.468
Općina Barban	srpanj	222	284	347	381	411	429
	prosinao	250	299	348	393	414	450
Općina Fažana-Fasana	srpanj	709	736	774	812	936	793
	prosinao	378	435	462	502	564	579
Općina Ližnjan-Lisignano	srpanj	218	276	333	404	449	382
	prosinao	143	188	244	289	330	336
Općina Marčana	srpanj	307	370	344	386	423	431
	prosinao	288	306	325	354	384	441
Općina Medulin	srpanj	1.878	1.976	2.072	2.348	2.524	2.112
	prosinao	919	974	1.041	1.211	1.358	1.370
Općina Svetvinčenat	srpanj	174	189	213	254	273	298
	prosinao	171	194	207	255	279	295
UP Pula	srpanj	36.470	36.843	37.973	38.578	37.772	36.094
	prosinao	32.957	34.202	35.137	35.131	34.673	34.248

Izvor podataka: HZMO, 2021

Nezaposlenim osobama smatraju se osobe koje su sposobne ili djelomično sposobne za rad, nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao i raspoložive su za rad (HZZ, 2015-2021). 30.12.2020.g. na prostoru UP Pula bila je evidentirana 3.198 nezaposlena osoba. Što se tiče kretanja broja i stope nezaposlenosti u razdoblju 2015. – 2020. iz Tab. 15 je vidljivo kako se nezaposlenost smanjivala do 2018. g. kada je počela rasti zbog promjena u industrijskom sektoru te globalne krize u 2020. g. Na stope nezaposlenosti moguće je utjecati kroz specifične mjere i potpore na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, a moguće je koristiti i financijska sredstva Europske Unije kako bi se potaklo zapošljavanje.

¹ Broj zaposlenih u prikazan u Tab. 14. odnosi se na ukupan broj osoba koje su prijavljene na mirovinsko osiguranje kod pravnih osoba, obrtnika, fizičkih osoba, kao poljoprivrednici, u samostalnim profesionalnim djelatnostima, kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu te osiguranici produženog osiguranja, a njihov prijavitelj je registriran na teritoriju jedne od JLS UP Pula, dok u stvarnosti zaposleni mogu biti iz neke JLS UP Pula, ali i iz bilo kojeg drugog područja. Podatci prikazani u tablici odnose se na posljednji dan srpnja i prosinca navedene godine.

Tab. 15. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenih u urbanom području Pula na dane 31. srpnja i 31. prosinca od 2015. do 2020. godine

Godina	Nezaposlenost u srpnju		Nezaposlenost u prosincu	
	Ukupan broj nezaposlenih	Stopa nezaposlenosti (%)	Ukupan broj nezaposlenih	Stopa nezaposlenosti (%)
2015.	2.361	6,1	3.760	10,2
2016.	1.921	5,0	2.789	7,5
2017.	1.459	3,7	2.330	6,2
2018.	1.217	3,1	2.078	5,6
2019.	2.084	5,2	2.663	7,1
2020.	2.686	6,9	3.198	8,5

Izvor podataka: HZZ, 2015-2021

Tab. 16. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane na tržištu rada u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Općeniti trend rasta zaposlenosti i pada broja nezaposlenih u pretpandemijskom razdoblju - Pozicija Pule kao jačeg centra rada - Razvoj novih djelatnosti u uslužnom sektoru neovisnom o turizmu u kojima se otvaraju nova radna mjesta 	Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Pad broja zaposlenih u djelatnostima uslužnog sektora u pandemijskom razdoblju - Izražena sezonska zaposlenost, odnosno nezaposlenost općinama Medulin, Fažana, Ližnjan – ovisnost o turizmu - Nedostatak radne snage u ugostiteljskom, industrijskom i zdravstvenom sektoru - Potreba za uvozom radne snage za djelatnosti vezane uz turizam
Prilike	Prijetnje
Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti za poticanje zapošljavanja koristeći financijske instrumente na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini - Povećavanje suradnje poslovnih subjekata s obrazovnim ustanovama za srednje, visoko i cjeloživotno obrazovanje 	Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Slaba otpornost na buduće krize u slučaju da ne dođe do snažnije diversifikacije gospodarstva - Daljnje iseljavanje obrazovane radne snage u slučaju nedostatka diversifikacije gospodarstva i nerješavanja strukturnih problema u različitim sektorima djelatnosti

5.2.3. Poslovno okruženje

Analiza poslovnog okruženja Strategije razvoja urbanog područja Pula usmjerena je na istraživanje poslovnog mikrookruženja koje je odraz gospodarskog stanja u UP Pula. Analiza obuhvaća prostornu distribuciju i trendove poslovanja poduzeća, stanje i trendove u obrtništvu, opremljenost poduzetničke potporne infrastrukture, pregled stranih ulaganja te trendove i mogućnosti u području znanosti i istraživanja. Značaj je stavljen na manje i srednje poduzetništvo s obzirom da je to u skladu s nacionalnom politikom gospodarskog razvoja.

U UP Pula 2019. g. bilo je registrirano 4.366 poduzeća. Najveći broj poduzeća zabilježen je u Gradu Puli – 3.068, a najmanji u Općini Barban – 62. S obzirom na vrstu poduzeća, na cijelom području prevladavaju mikropoduzeća koja čine čak 93,5 %. Najveći broj poduzeća po 1 km² zabilježen je u Gradu Puli s obzirom da ih se u tom gospodarski važnom gradu i nalazi vrlo mnogo, dok je najveći broj poduzeća na 1.000 stanovnika evidentiran u Općini Medulin u kojoj je vrlo razvijena turistička djelatnost. U razdoblju 2015. – 2019. g. broj poduzeća konstantno je rastao s prosječnom godišnjom stopom rasta od 4,3 %, a ukupno je porastao za 21,5 % u odnosu na početnu godinu. Za 2020. g. mogu se očekivati manji porast ili pad broja poduzeća s

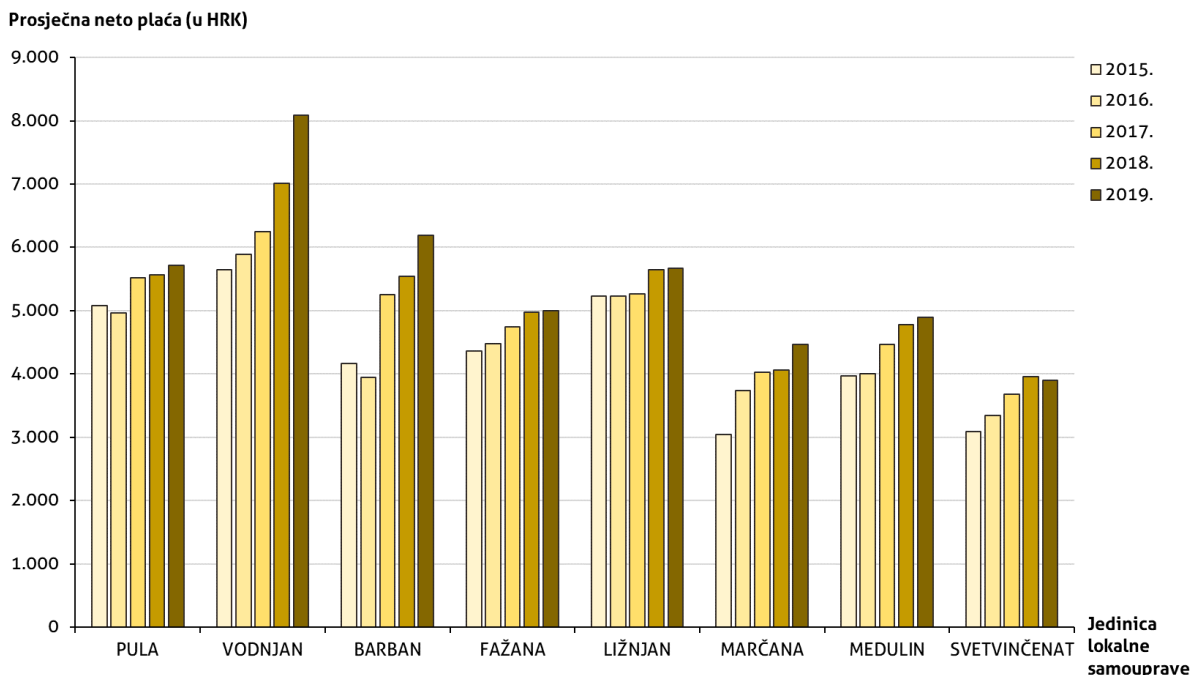
obzirom na globalnu ekonomsku krizu. S obzirom na djelatnosti koje poduzeća obavljaju, na prostoru UP Pula najzastupljenija su poduzeća iz slijedećih kategorija: trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila, djelatnosti prijevoza i skladištenja, djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, poslovanje nekretninama, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, prerađivačka industrija i građevinarstvo. Takva raspodjela potvrđuje okrenutost područja turizmu te razvoj s njime povezanih aktivnosti, kao i smanjenje značaja prerađivačke industrije u posljednjem razdoblju. S obzirom da je broj novootvorenih poduzeća u cijelom razdoblju 2015. – 2020. bio veći od broja zatvorenih poduzeća može se reći kako na UP Pula postoji povoljno okruženje za poduzetništvo koje je otporno na vanjske utjecaje i krize. Što se tiče prihoda koje poduzeća ostvaruju trendovi su također pozitivni. Naime, u čitavom razdoblju 2015. – 2019. g. u UP prihodi su kontinuirano rasli u svim jedinicama lokalne samouprave, izuzev Općine Marčana. Najviši prihodi ostvareni su u slijedećim djelatnostima: trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i prerađivačka industrija. Razlog tomu je turistički značaj cijelog UP Pula, ali i tradicija proizvodnje u obrtništvu i industriji koji stvaraju velike prihode za poslovne subjekte. Prosječna mjesečna neto plaća rasla je na cijelom UP Pula u razdoblju 2015. – 2019. g., no njezini iznosi su se međusobno značajno razlikovali u jedinicama lokalne samouprave. U istom razdoblju također je zabilježena i pozitivna kumulativna bilanca između uvoza i izvoza koji su poslovni subjekti ostvarili.

Tab. 17. Broj aktivnih poduzeća u urbanom području Pula prema veličini od 2015. do 2019. godine

Vrsta poduzeća	Godina				
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Mikropoduzeća	3.563 ²	3.576	3.653	3.955	4.083
Mala poduzeća		190	204	232	252
Srednja poduzeća	28	27	25	25	27
Velika poduzeća	3	5	5	4	4
Ukupno	3.594	3.798	3.887	4.216	4.366

Izvor podataka: FINA, 2021

² Do 2015. g. mikropoduzeća i mala poduzeća iskazivala su se kao jedna kategorija – mala poduzeća. Iz tog razloga točan broj mikro- i malih poduzeća u 2015. g. nije dostupan, nego samo zajednički podatak.

Sl. 11. Prosječna mjesečna neto plaća po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine

Izvor podataka: FINA, 2021

Prema podatcima Obrtnog registra na prostoru UP Pula 30.travnja 2020. g. postojala su 2.884 obrta, od kojih je 62,1 % bio u Gradu Puli te je općenito veća koncentracija bila u jedinicama lokalne samouprave smještenim na obali. Najveći broj obrta obavlja uslužne djelatnosti, a zatim slijede turizam i ugostiteljstvo te trgovina. U razdoblju 2015. – 2021. g. ukupni broj obrta je porastao za 7,4 %, dok je najveći porast zabilježen 2019. g. te se nastavio i u pandemijskoj 2020. g. Što se tiče kategorija djelatnosti broj obrta povećavao se u navedenom razdoblju jedino u kategoriji uslužnih djelatnosti što ukazuje na diversifikaciju gospodarstva.

Tab. 18. Broj aktivnih obrta u jedinicama lokalne samouprave Urbanog područja Pula na dan 1. siječnja u razdoblju od 2015. do 2021. godine

Prostorna jedinica	Broj aktivnih obrta po godini						
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Grad Pula-Pola	1.605	1.558	1.517	1.535	1.553	1.696	1.752
Općina Barban	62	60	59	62	63	72	72
Općina Fažana-Fasana	147	139	137	134	134	140	139
Općina Ližnjan-Lisignano	117	112	117	119	123	132	145
Općina Marčana	109	103	97	97	98	104	112
Općina Medulin	364	357	355	350	358	369	372
Općina Svetvinčenat	54	52	55	59	64	66	65
Grad Vodnjan-Dignano	184	172	163	160	167	173	180
UP Pula	2.642	2.553	2.500	2.516	2.560	2.752	2.837

Izvor podataka: Obrtni registar, 2021

Potencijal za razvoj poslovnog okruženja na prostoru UP Pula prisutan je u projektima kojima se nastoje privući strana ulaganja. Trenutno za takve aktivnosti Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja predlaže nekoliko projekata kao što su na primjer projekt Hidrobaza, Muzil i dr. Poduzetnička potporna infrastruktura vrlo je važan preduvjet za uspješno poslovanje. Unutar prostornog obuhvata UP Pula zabilježeno je sedam elemenata poduzetničke infrastrukture što predstavlja potencijal za daljnji razvoj gospodarstva te je potrebno nastaviti ulagati u unaprjeđenje kapaciteta i kvalitete. Prema Jedinственном registru poduzetničke infrastrukture 3 elementa predstavljaju poduzetničke zone u Gradu Vodnjanu i Općini Svetvinčenat, a četiri poduzetničke potporne institucije u Gradu Puli. Također, Istarska razvojna agencija upravlja sa dva poduzetnička inkubatora koji provode programe podrške za poduzetnike. Također, ističe se i uloga poduzetničkog centra Coworking Pula, koji je u prethodnog Strategiji bio jedan od strateških projekata. Participativnim procesom utvrđena je i važnost poticanja društvenog poduzetništva te istaknu projekt razvoja Regionalnog centra za razvoj društvenih inovacija. Nadalje, suradnja sa znanstvenim i istraživačkim institucijama također je važan element u napretku gospodarstva jer omogućuje proces prijenosa znanja i vještina te time stvara preduvjete za razvoj poduzetništva, a s obzirom na postojanje institucija visokog obrazovanja može se zaključiti kako u UP Pula postoji potencijal koji je potrebno pravilno i pravovremeno iskoristiti. U razmatranju daljnjeg razvoja poslovnog okruženja nužno je okrenuti se principima zelenog i održivog poslovanja koje je u skladu s politikama EU u svrhu stvaranja otpornosti te poštivanja različitih okolišnih i društvenih segmenata.

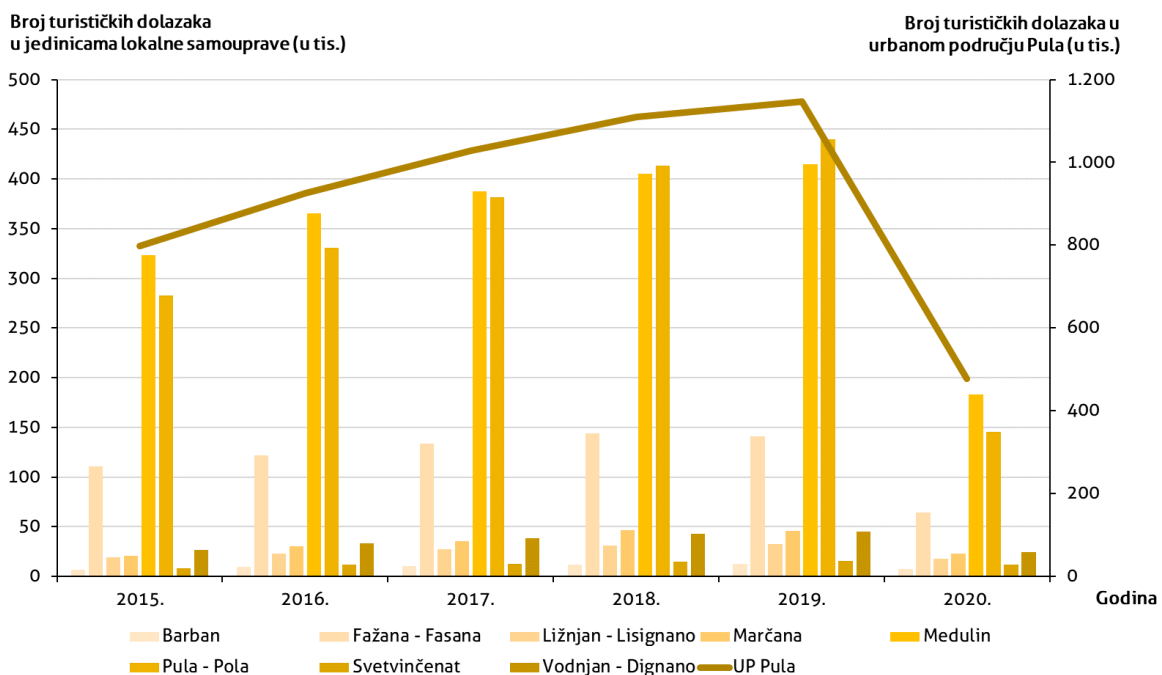
Tab. 19. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poslovnom okruženju u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Porast broja poduzeća i prihoda u pretpandemijskom razdoblju - Porast broja zaposlenih i prosječne neto plaće u privatnim poduzećima - Značajno veća prosječna mjesečna neto plaća zaposlenika u Gradu Vodnjanu u odnosu na druge sastavnice UP Pula - Pozitivna bilanca između izvezenih i uvezenih dobara - Povećanje broja obrta u pretpandemijskom i pandemijskom razdoblju - Razvijena poduzetnička infrastruktura i poduzetničke potporne institucije te projekti razvoja poduzetničke infrastrukture u različitim JLS UP Pula - Postojanje institucija za istraživanje i razvoj - Dinamičan razvoj djelatnosti u sektoru informacija i komunikacija 	Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Negativni pokazatelji u poslovnom okruženju Grada Pule nakon stečaja Uljanika koji se djelomično prelijevaju na gospodarsku sliku UP - Pad broja obrta u poljoprivredi i ribarstvu, ugostiteljstvu i trgovini u pretpandemijskom razdoblju - Pad broja obrta u djelatnosti prijevoza tijekom pandemije - Nedostatak klasične poduzetničke zone na teritoriju Grada Pule - Nepostojanje poduzetničke infrastrukture u općinama Fažana, Medulin, Ližnjan, Marčana
Prilike	Prijetnje
Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje različitih investicijskih projekata čijom bi se provedbom utjecalo na stvaranje kvalitetnijeg poslovnog i investicijskog okruženja te posredno povećalo kvalitetu života stanovništva - Mogućnosti za suradnju između znanstveno-istraživačkih ustanova i poduzetnika/obrnika 	Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Neizvjesnost trendova u gospodarstvu zbog nepredvidivosti pandemije - Moguće poteškoće u zelenoj tranziciji poslovanja (sukladno razvojnim politikama EU) za pojedine poslovne subjekte - Nedostatak interesa stanovništva da se orijentira na djelatnosti koje nisu vezane uz turizam

<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti razvoja industrija visokih tehnologija, kulturnih i kreativnih industrija te smještaja za digitalne nomade i <i>influencere</i> - Projekti poticanja društvenih inovacija i društveno odgovornog poduzetništva - Mogućnosti razvoja „dobre ekonomije“ i novih oblika poduzetništva (zelena ekonomija, cirkularna ekonomija, društveno poduzetništvo i dr.) - Politike digitalne transformacije na nacionalnoj i EU razini 	<ul style="list-style-type: none"> - Imovinsko-pravni odnosi koji otežavaju razvoj poduzetničke infrastrukture - Postojanje problema na nacionalnoj razini koji otežavaju poslovanje poslovnim subjektima (npr. modeli zbrinjavanja specifičnog otpada i sl.) - Ne postoji konstantni pozitivni trend u vrijednostima stranih ulaganja koji bi povećao pozitivni imidž područja za poslovanje
---	--

5.2.4. Turizam

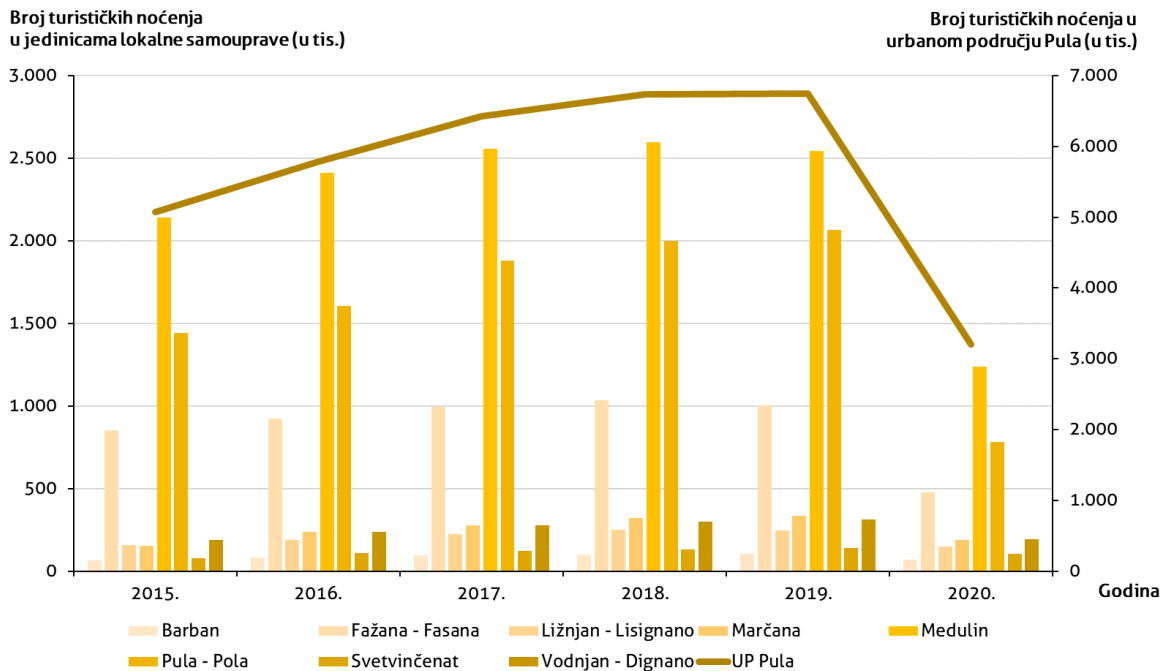
Cijela Istarska županija, pa tako i UP Pula ima dugu tradiciju u djelatnosti turizma te kvalitetnu atrakcijsku osnovu za turizam. Osim turizma mora i sunca, manifestacije, kulturna i prirodna baština, elementi za sport i rekreaciju postavljaju preduvjet za razvoj selektivnih oblika turizma. U razdoblju 2015. – 2019. g. broja turističkih dolazaka kontinuirano se povećavao u svim jedincima lokalne samouprave, uz nešto manje stope rasta pred kraj razdoblja, a najveći brojevi zabilježeni su u Gradu Puli i Općini Medulin. U 2020. g. sukladno očekivanjima s obzirom na pandemiju COVID-19 broj dolazaka značajno se smanjio, uz pad na godišnjoj razini od 58,3 %. Gotovo jednak trend zabilježen je i u broju noćenja turista koji je rastao do 2019. g. te se naglo smanjio (52,6 %) u pandemijskoj 2020. g.

Sl. 12. Broj turističkih dolazaka prema jedinicama lokalne samouprave³ u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

³ Kako bi se osigurala veća preglednost podataka, podatci o turističkim dolascima (Sl. 12.) i noćenjima (Sl. 13.) po jedinicama lokalne samouprave prikazani su kombinacijom stupičastog i linijskog dijagrama. Podatci za jedinice lokalne samouprave UP Pula prikazani su stupcima čije se numeričke vrijednosti očitavaju na lijevoj osi dijagrama, a kumulativni podatci za UP Pula prikazani su linijskim dijagramom čije se numeričke vrijednosti očitavaju na desnoj osi dijagrama.

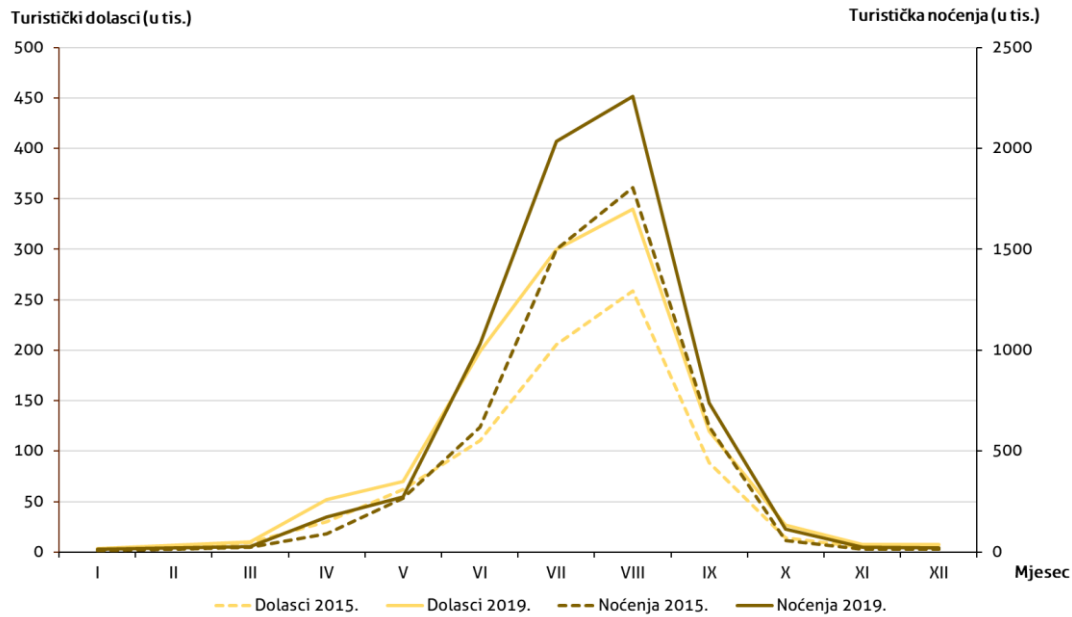
Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Sl. 13. Broj turističkih noćenja prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Uspoređujući trendove po pitanju domaćih i stranih turista vidljivo je kako su veliku većinu dolazaka i noćenja ostvarili strani turisti te da je broj domaćih turista podjednak svake godine tj. da stagnira. Broj dolazaka turista po mjesecima ukazuje na sezonalnost turizma na cijelom UP Pula. Naime, najveći brojevi u 2015. i 2019. g. zabilježeni su u ljetnim mjesecima tj. kolovozu što predstavlja razvojni izazov s obzirom na pritiske koje turizam može izazvati na infrastrukturu i okoliš te je stoga važno raditi na produljenju turističke sezone i razvoja novih sadržaja i aktivnosti tijekom cijele godine. Također su i sudionici participativnog procesa istaknuli slične izazove. Navedeno je kako turizam u ljetnim mjesecima stvara velike pritiske na prostor te je potrebno proširiti ponudu u smjeru prirodnog i kulturnog turizma, kongresnog, zdravstvenog i wellness turizma, cikloturizma, gastroturizma i sl.

Sl. 14. Turistički dolasci i noćenja⁴ u UP Pula po mjesecima 2015.⁵ i 2019. godine

Izvori podataka: Turizam 2015, 2016; Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja, 2021

Na prostoru UP Pula postoji bogata turistička infrastruktura kao što su raznoliki smještajni kapaciteti, plaže, biciklističke staze i rute, nautičke luke i marine, prirodni i kulturni elementi te ostala popratna infrastruktura. Što se tiče smještajnih kapaciteta njihov broj se povećavao u cijelom pretpandemijskom razdoblju, a 2020. g. se u skladu s ostalim trendovima u turizmu smanjio. Participativnim pristupom istaknut je izazov postojanja velikog broja privatnih objekata za smještaj turista što stvara pritisak na infrastrukturu, osobito u ruralnim područjima, te utječe na smanjenje broja dostupne radne snage u turizmu. Također je istaknuta i potreba za razvojem održivih oblika turizma. Turističke zajednice jedinica lokalne samouprave na prostoru UP Pula međusobno surađuju te rade na proširenju ponude i stvaranju turističkog brenda, a važnost brendiranja istaknuta je i tijekom participativnog procesa. Također je navedena i potreba za stvaranjem održivog razvoja i upravljanja turizmom te važnost digitalizacije u cijelom sektoru. Turizam na prostoru UP Pula važno je diversificirati te razvijati u smjeru otpornosti za što je pravi pokazatelj stanje iz 2020. g. kada je došlo do naglog preokreta u do tada pozitivnim trendovima. Nadalje, važno je poticati održive oblike turizma koji su u skladu s zelenim politikama EU kako se ne bi degradirali prostorni i prirodni resursi.

⁴ U cilju povećanja preglednosti podataka prikazanih na Sl. 14. korišten je prikaz broja turističkih dolazaka i noćenja linijskim dijagramom s dvije vertikalne osi. Na lijevoj osi očitava se broj turističkih dolazaka, a na desnoj osi očitava se broj turističkih noćenja za nizove podataka prikazane linijom na grafu.

⁵ Državni zavod za statistiku podatke o turističkim dolascima i noćenjima za općine Ližnjan i Svetvinčenat u veljači 2016. g., te podatke za ožujak i prosinac 2019. g. za Općinu Fažana, za veljaču i prosinac 2019. g. za Općinu Svetvinčenat te travanj i svibanj 2019. g. za Grad Vodnjan-Dignano označio je kategorijom zaštićenih podataka koji nisu javno dostupni. U ovoj analizi nisu korišteni, tako da ukupan broj turističkih dolazaka i noćenja u UP Pula prikazan na Sl. 14. ne obuhvaća podatke za navedene jedinice lokalne samouprave u navedenim mjesecima.

Tab. 20. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u turizmu u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetna atrakcijska osnova za turizam - Porast dolazaka i noćenja turista u pretpandemijskom razdoblju - Prepoznatljivost Pule i drugih destinacija u UP Pula na međunarodnom turističkom tržištu - Rast broja smještajnih jedinica u pretpandemijskom razdoblju - Dostupnost više različitih oblika turističke infrastrukture - Provođenje inicijativa širenja turističke ponude i stvaranja prepoznatljivih turističkih proizvoda kod županijske i lokalnih turističkih zajednica - Kontinuirano ulaganje u širenje i povećanje kvalitete turističke ponude u svim JLS proteklih godina - Produljenje turističke sezone zbog razvoja Pule kao <i>city-break</i> destinacije - Zadovoljavajuća razina suradnje između turističkih zajednica JLS u UP 	Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Značajan pad broja turističkih dolazaka i noćenja tijekom pandemije COVID-19 - Stagnacija broja domaćih turista - Visoka sezonalnost turističkih dolazaka i noćenja (koncentracija u ljetnim mjesecima) - Visok pritisak na turističku, prometnu i komunalnu infrastrukturu tijekom ljetnih mjeseci - Velik porast broja smještajnih kapaciteta za turiste u privatnom vlasništvu – pritisak na komunalnu infrastrukturu - Smanjenje domaće radne snage za turizam koja više zarađuje iznajmljivanjem vlastitih objekata nego radom u turizmu i pratećim djelatnostima - Ovisnost dolaska turista cestovnim vozilima i relativno nizak broj turista zrakoplovom, brodovima i željeznicom
Prilike	Prijetnje
Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost valorizacije postojećih smještajnih objekata u svrhu razvoja selektivnih oblika turizma izvan sezone (npr. zdravstveni, kongresni, <i>wellness</i> turizam itd.) - Valorizacija Zračne luke Pula kao <i>huba</i> za jači razvoj međunarodnog turizma - Stvaranje novih turističkih proizvoda temeljenih na valorizaciji različitih elemenata turističke atrakcijske osnove - Potencijal razvoja <i>cruising</i> i nautičkog turizma - Edukacija osoba koje bi trebale stvarati i interpretirati turistički sadržaj - Bogatstvo Austro-Ugarske baštine 	Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan angažman dionika u turizmu u razvoju selektivnih oblika turizma koji će omogućiti produljenje turističke sezone - Usmjerenost na profit i izgradnju turističke infrastrukture bez osmišljanja nove ponude i sadržaja - Daljnja nesigurnost turističkih kretanja u slučaju produljenja pandemije COVID-19 i pojave novih kriza - Potencijalne posljedice prekomjerne izgradnje na smanjenje vizure - Daljnje povećanje kapaciteta iznajmljivača što podrazumijeva goste manje potrošačke moći

5.2.5. Poljoprivreda i ribarstvo

Djelatnosti primarnog sektora u suvremenoj hrvatskoj ekonomiji gube svoj značaj, ali imaju vrlo veliki potencijal koji je moguće i potrebno valorizirati. Promjene radnog vremena i načina rada uvjetovale su i gubitak interesa dijela stanovništva za poljoprivredne aktivnosti zbog čega je došlo do zapuštanja gospodarski i estetski vrijednih ruralnih krajobraza. Zbog toga je potrebno uspostaviti i podupirati agroekološke mjere i aktivnosti kojima bi se poticalo stanovništvo da održava svoje poljoprivredne posjede, pa i bez uzgoja kultura, kako bi se zaštitio agrarni krajobraz.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja objavljuje podatke o zemljišnom pokrovu u digitalnoj bazi podataka Corine Land Cover Croatia (CLCCro, 2021) (Tab. 21.) Ukupna površina svih poljoprivrednih površina na prostoru UP Pula 2018. g. iznosila je 24.578,43 ha, što je činilo 44,2 % ukupnog teritorija UP Pula. Ako se tome pridodaju površine koje je moguće pripustiti poljoprivrednoj proizvodnji, može se zaključiti da više od polovice površina u UP Pula mogu biti agrarno vrednovane. Najveći dio poljoprivrednih površina nalazi se u kategoriji pretežno poljoprivrednog zemljišta sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova. Visok udio te kategorije u

ukupnoj površini poljoprivrednih zemljišta upućuje na to da je veliki dio poljoprivrednih površina neobrađen te da je ta površina u riziku od zarastanja, odnosno sukcesije zemljišta.

Tab. 21. Ukupna površina različitih poljoprivrednih površina na prostoru urbanog područja Pula 2018. godine

Kategorija zemljišta	Površina zemljišta (ha)
Nenavodnjavano obradivo zemljište	1.042,26
Vinogradi	25,50
Maslinici	1.046,79
Pašnjaci	2.372,69
Mozaik poljoprivrednih površina	8.534,21
Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	11.547,28
Ukupno poljoprivredno zemljište	24.578,43
Prirodni travnjaci	1.566,88
Mediteranska grmolika vegetacija (sklerofilna)	382,98
Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	6.066,62
Ukupno potencijalno poljoprivredno zemljište	8.016,48

Izvor podataka: CLCCro, 2021

Broj i kumulativna površina poljoprivrednih površina na kojima se obavlja poljoprivredna proizvodnja iskazan je u registru ARKOD pod nadležnosti Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. U ARKOD je 31. prosinca 2020. g. bilo upisano ukupno 15.167 čestica s prostora UP Pula koje su se prostirale na površini od 8.651,36 ha. Ukoliko se taj broj usporedi s ukupno dostupnim poljoprivrednim zemljištem, može se zaključiti da je samo tek nešto više od trećine (35,2 %) ukupnog zemljišta koje je po Corine Land Cover bazi kategorizirano u jednu od kategorija poljoprivrednog zemljišta (isključujući potencijalno poljoprivredno zemljište) bio upisano u registar. Prosječna veličina poljoprivredne parcele iznosi 0,57 ha što upućuje na činjenicu da je poljoprivredno zemljište vrlo usitnjeno i što umanjuje prilike za daljnjim razvojem komercijalne poljoprivrede koja se temelji na proizvodnji na većim posjedima, no pogodno je za razvoj ekološke poljoprivrede. Ekološku poljoprivredu može se definirati kao način poljoprivredne proizvodnje kojim se proizvodi hrana na način da se pritom koriste prirodne tvari i postupci uzgoja. Budući da Europska unija potiče tranziciju na ekološku poljoprivredu, ona je uvrštena i u Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. g. (NN 13/21). Točan broj subjekata u poljoprivredi koji se bave ekološkom poljoprivredom na prostoru UP Pula nije poznat, a podatci na razini Istarske županije pokazuju da je na teritoriju cijele županije u 2020. g. bilo 2.208 ha poljoprivrednog zemljišta na kojemu se odvijala ekološka proizvodnja (Ministarstvo poljoprivrede, 2021). Ukupna površina pod ekološkim uzgojem povećala se u odnosu na 2015. g., kada je iznosila 1.722 ha. Preduvjet za poticanje stanovništva na uključivanje u ekološku poljoprivredu su edukacije za potencijalne poljoprivrednike te potpore koje bi pomogle da pokretanje ekološke proizvodnje bude financijski održivo.

Udio djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u ukupnom BDV-u Istarske županije smanjio se u razdoblju 2008.-2018. g. s 2,2 % na 1,2 %, a ukupni BDV ostvaren u navedenim djelatnostima smanjen je u istom razdoblju s 418 mil. kn na 243 mil. kn (BDP – pregled po županijama, 2021). Usprkos relativno malom udjelu djelatnosti primarnog sektora u ukupnom BDV-u, poljoprivreda bi mogla postati jedna od djelatnosti koja bi mogla obogatiti turizam koji je vodeća djelatnost u većini JLS UP Pula, a svojim povezivanjem s industrijom i drugim djelatnostima mogla bi postati profitabilnija djelatnost. Što se tiče poduzeća, broj poslovnih subjekata u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu bilježi blagi trend smanjenja od kraja 2015. g.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ukupan broj poljoprivrednih gospodarstava u UP Pula 31. prosinca 2020. g. bio je 1.489, a JLS u kojoj je bio smješten relativno najveći broj poljoprivrednih gospodarstava je Grad Pula-Pola sa 30,6 % ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava. Najviše poljoprivrednih gospodarstava registrirano je u kategoriji obiteljskih gospodarstava (OPG) koja čini 88,8 % ukupnog broja gospodarstava, a zatim slijede samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva (4,4 %), trgovačka društva (3,8 %), obrti i druge pravne osobe (2,4 %) te poljoprivredne zadruge. Broj OPG-ova se blago povećao u razdoblju 2018. – 2020. g. usprkos krizi uzrokovanoj pandemijom COVID-19. Velik broj OPG-ova predstavlja velik potencijal zbog mogućnosti vezanja ponude lokalnih poljoprivrednih proizvoda u turističku ponudu i u lokalnu trgovinu po principu „od polja do stola“. Potencijal za dinamičniji razvoj poljoprivrednih gospodarstava je i njihova mogućnost suradnje i udruživanja na primjer u obliku zadrugarstva, osobito prateći primjere pozitivne prakse u EU, uz znatan odmak od politike planskog zadrugarstva u poljoprivredi prisutne u drugoj polovici 20. st. (Pejnović i dr., 2016).

Ukoliko se promatra obrazovna struktura nositelja poljoprivrednih gospodarstava može se zaključiti da je najveći dio nositelja za koje su podatci poznati završio srednju školu (41 % ukupnog broja nositelja). Razmjerno je visok udio i onih nositelja koji su završili neki stupanj visokog obrazovanja, koji iznosi 14 % APPRRR (2021b). Obrazovna struktura u kojoj prevladavaju osobe sa srednjim obrazovanjem uz relativno visok broj visokoobrazovanih nositelja dobar je temelj za budući razvoj poljoprivrede jer omogućava bolje prilagodbe na korištenje novih tehnologija u poljoprivredi, kao i razumijevanje politika razvoja poljoprivrede na svim razinama te korištenja sredstava iz financijskog okvira za poljoprivredu. S obzirom na dob nositelja ističe se kategorija stanovništva sa 65 ili više godina starosti u kojoj se nalaze dvije petine nositelja poljoprivrednih gospodarstava na prostoru UP Pula. Sljedeća kategorija s upola manjom zastupljenosti dobni je razred 41-45 g. U kategoriji mlađih od 41 g. nalaze se samo četiri nositelja poljoprivrednih gospodarstava. Takvi podatci upućuju na činjenicu da je stanovništvo koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom izrazito staro što u budućnosti može dovesti do daljnjeg pada poljoprivrednih

djelatnosti i aktivnosti. Slijedom navedenog, potrebno je poticati i mlado stanovništvo koje bi se moglo i željelo baviti poljoprivredom na uključivanje u poljoprivredne djelatnosti kroz korištenje raznih potpora i poticaja na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini. Participativnim pristupom istaknuto je nekoliko nedostataka i izazova u poljoprivrednom sektoru. Navedeno je kako ne postoji suradnja između poljoprivrednika i dionika u turizmu i ugostiteljstvu što je potrebno promijeniti. Nadalje, istaknut je i potencijal lokalnih tržnica, koji trenutno nije dovoljno prepoznat te im je potrebna revitalizacija.

Što se tiče sektora ribarstva, u svim JLS UP Pula osim Grada Pule te u JLS koje su dio nekadašnje velike Općine Rovinj djeluje Lokalna akcijska grupa u ribarstvu (LAGUR/FLAG) Istarska batana. U suradnji s FLAG-om Istarska batana identificirani su osnovni razvojni izazovi s kojima se suočava ribarstvo na prostoru LAGUR-a. Među njima se izdvajaju: nedovoljna prepoznatljivost proizvoda ribarstva i akvakulture, niska potrošnja lokalnih morskih proizvoda, nedostatna razina suradnje s javnim ustanovama, niska razina zainteresiranosti stanovništva za ribarstvom, nedostatna valorizacija ribolovne tradicije područja. Predlažu se i rješenja kojima bi se odgovorilo na navedene razvojne izazove, poput popularizacije i valorizacije ribarskog nasljeđa, povećanja svijesti o prednostima lokalnih morskih proizvoda, dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture, stvaranje kratkih lanaca opskrbe, poticanje suradnje znanstvenika, ribara i uzgajivača, očuvanje mora i priobalja, održivo upravljanje prirodnim resursima i dr. Utvrđen je problem nedostatka ribarske infrastrukture, a dionici su istaknuli potencijal razvoja ribarske luke Zonki.

Potrebno je poticati povezivanje poljoprivrednika i ribara s djelatnostima uslužnog sektora, osobito u turizmu, ali i trgovini i ostalim uslužnim djelatnostima gdje postoji mogućnost ponude poljoprivrednih i ribarskih proizvoda krajnjim korisnicima.

Tab. 22. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u poljoprivredi i ribarstvu u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Poljoprivreda i ribarstvo <ul style="list-style-type: none"> - Razmjerno velika površina zemljišta dostupnog za agrarno vrednovanje - Kvaliteta tla povoljna razvoj poljoprivrede uz provođenje manjih agrotehničkih mjera - Visoka estetska vrijednost poljoprivrednog krajobraza - Relativno velik broj OPG-ova - Širok fond morskih vrsta i bogata ribolovna tradicija na području UP Pula - Ribarstvo je važna gospodarska djelatnost s obzirom na broj registriranih ribarskih brodova i brodice u gospodarskom ribolovu (ukupno 287) 	Poljoprivreda i ribarstvo <ul style="list-style-type: none"> - Trend zapuštanja poljoprivrednih površina i starost nositelja poljoprivrednih gospodarstava - Parcelizacija poljoprivrednih parcela na kojima se grade često improvizirani objekti ili ilegalni objekti koji se koriste za iznajmljivanje - Nedostatna valorizacija tržnice - Problem usitnjenosti zemljišta otežava razvoj komercijalne poljoprivrede - Nedostatak veze poljoprivrednika i ribara s dionicima u turizmu i ugostiteljstvu - Nedovoljno modernizirana ribarska flota i nedostatak ribarske luke - Slaba prepoznatljivost proizvoda ribarstva i akvakulture te nedostatak valorizacije ribarske tradicije i baštine
Prilike	Prijetnje
Poljoprivreda i ribarstvo <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede – primjena financijskih poticaja na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini 	Poljoprivreda i ribarstvo <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak interesa poljoprivrednika i ribara za edukacijom u vezi modela unaprjeđenja vlastite

<ul style="list-style-type: none"> - Primjena načela „od polja do stola“ - potencijal uključivanja poljoprivredne i ribarske ponude u turističku ponudu i u ponudu zdrave hrane za lokalno stanovništvo - Poticanje agroekoloških mjera – mogućnost očuvanja atraktivnog agrarnog krajobraza - Razvoj manjih lokalnih tržnica - Razvoj veletržnice (uz uvjet da se prije gradnje istraži održivost njezina poslovanja) - Mogućnost ponude i brendiranja specifičnih lokalnih poljoprivrednih proizvoda - Mogućnosti marikulture u pojedinim priobalnim morskim zonama - Razvoj suradnje javnih ustanova i poljoprivrednika i ribara u cilju poticanja konzumacije lokalnih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva - Pojava termofilnih vrsta riba koje imaju visoku nutritivnu vrijednost te postoji njihov tržišni potencijal - Potencijal razvoja ribarske luke Zonki - Potencijal razvoja poljoprivrednih i ribarskih zadruga 	<p>proizvodnje te dostupnih financijskih mehanizama za njihov razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak inicijativa za edukaciju lokalnog stanovništva o važnosti i modelima očuvanja tradicionalnog agrarnog krajobraza - Nedostatak interesa lokalnog stanovništva i turista za konzumiranjem lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda - Pojava invazivnih termofilnih vrsta koje ugrožavaju autohtone vrste riba - Klimatske promjene uslijed kojih dolazi do promjena u morskom okolišu, do smanjenja bioraznolikosti, pojave tropske flore i faune što može negativno utjecati na brojnost morskih organizama (primjerice, zbog utjecaja invazivne zelene alge dolazi do degradacije morskih cvjetnica, a uslijed nedostatka cvjetnica dolazi i do ostalih degradacija kao npr. smanjenja brojnosti sipa, i dr.)
---	--

5.2.6. Ostale gospodarske grane

Na prostoru UP Pula postoji duga tradicija brodogradnje. 2017. g. tvrtka koja je ostvarila najveći prihod bilo je pulsko brodogradilište Uljanik, koje je od 2019. g. u stečaju te se trenutno razmatraju načini revitalizacije brodogradnje na njegovoj lokaciji. Zbog postojanja jake konkurencije u sektoru brodogradnje na svjetskom tržištu, značaj Uljanika na tržištu pao je u proteklih nekoliko desetljeća te je njegova nemogućnost kvalitetnog konkuriranja na tržištu dovela do stečaja brodogradilišta i povezanih tvrtki u Uljanik Grupi 2019. g. Međutim, posao nije u potpunosti zaustavljen te postoje prilike za ponovno pokretanje proizvodnje u brodogradilištu i u ostalim tvrtkama poslovne grupacije. Osnovana je nova tvrtka Uljanik 1856 koja u okvirima svojih mogućnosti nastavlja obavljati poslove brodogradnje u pulskom brodogradilištu. Prerađivačka industrija, u razdoblju 2008.-2018. gubila je značaj i udio vrijednosti u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti Istarske županije, ali je u usporedbi s drugim jadranskim županijama u Hrvatskoj Istarska županija jedna od onih u kojoj prerađivačka industrija stvara najvišu dodanu vrijednost (HGK, 2020). O potencijalu prerađivačke industrije govori i činjenica da je u razdoblju 2015.-2019. g. broj poslovnih subjekata na prostoru UP Pula rastao sa 339 u početnoj do 400 subjekata u posljednjoj godini promatranog razdoblja (FINA, 2021). U posljednjim godinama sve veći značaj na teritoriju Istarske županije ima građevinarstvo, koje bilježi blagi porast te je ono u većini JLS kategorija djelatnosti među vodećim kategorijama po broju tvrtki (FINA, 2021). Kategorija djelatnosti koja također doživljava dinamičan rast u proteklih godinama je kategorija informacija i komunikacija. U toj se kategoriji djelatnosti broj poduzeća između 2015. i 2019. g. povećao broj poduzeća sa 121 na 162 poduzeća, a prihodi tvrtki povisili su se 2,4 puta, s 264 mil. kn na 646 mil. kn po čemu je to vodeća brzorastuća kategorija djelatnosti u UP Pula (FINA, 2021). U kontekstu ostalih gospodarskih grana, svakako valja naglasiti i važnost slobodnih zanimanja koja su vrlo aktivna i relevantna za

budući razvoj UP Pula u cjelini, posebice u kontekstu horizontalnog razvoja i jačanja dostupnosti usluga i sadržaja.

Razvojem poduzetničke potporne infrastrukture u UP Pula može potaknuti daljnji razvoj i inovacije u različitim područjima djelatnosti. Ulaganjem u primjenu modernih tehnologija te istraživanje i razvoj u sektoru industrije, informacija i komunikacija, ali i ostalih sektora, može se potaknuti njihov daljnji rast i razvoj te omogućiti stabilnu gospodarsku sliku UP Pula. Participativnim pristupom je istaknuta mogućnost revitalizacije industrije u turističke svrhe kao i potencijal u djelatnostima razvoja visokih tehnologija za transformacijom UP Pula u visokorazvijenu regiju sa snažnim sektorom informacijskih tehnologija.

Tab. 23. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u ostalim gospodarskim granama u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Ostale gospodarske grane <ul style="list-style-type: none"> - Duga tradicija industrijske proizvodnje (sektor brodogradnje) - Porast broja manjih poduzeća u sektoru prerađivačke industrije tijekom posljednjih godina - Povećanje broja i prihoda poduzeća u građevinarstvu - Povećanje broja i prihoda poduzeća u uslužnim djelatnostima, osobito u djelatnostima informacija i komunikacija 	Ostale gospodarske grane <ul style="list-style-type: none"> - Pad udjela BDV-a industrije u ukupnom BDV-u Istarske županije - Stečaj Uljanika, najveće kompanije iz UP Pula - Problemi u restrukturiranju industrijskog sektora nakon 1990-ih
Prilike	Prijetnje
Ostale gospodarske grane <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal revitalizacije industrijske proizvodnje uz vanjska ulaganja - Provođenje projekata revitalizacije nekadašnjih industrijskih zona u zone druge namjene - Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture kao poticaj za djelatnosti industrijskog i uslužnog sektora - projekt Regionalnog centra za razvoj društvenih inovacija – ReCeD'Istria - razvoj programa <i>Social Innovation HUB</i> - korištenje novih tehnologija za unaprjeđenje poslovanja 	Ostale gospodarske grane <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak ulaganja u restrukturiranje industrije na nacionalnoj razini - Nastavak gospodarskog usmjerenja Istarske županije na turizam

5.3. Urbano okruženje

5.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima

Odjel za zaštitu i unaprjeđenje okoliša Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije organizirano prati kvalitetu zraka preko lokalnih mreža. Na prostoru UP Pula postavljene su 3 mjerne postaje koje su dio mjerne mreže Grada Pule. Na temelju godišnjih izvještaja 2015.-2019. g. zrak u okolišu svih mjernih postaja s obzirom na sljedeće parametre: sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari je I. kategorije, dok je s obzirom na ozon II. kategorije.

Kakvoća mora za kupanje je važan pokazatelj za mogućnost razvoja turizma UP Pula. Od 57 točki ispitivanja kakvoće more za kupanje na prostoru UP Pula, njih 100%

pripada kategoriji izvrsne kakvoće mora što ukazuje na visoku kakvoću mora za kupanje na čitavom prostoru. Prateći kretanje konačne ocjene kakvoće mora za kupanje u razdoblju 2016.-2020. g. za UP Pula vidljivo je kako je stanje kakvoće mora bilo najpovoljnije 2020. g. kada je na svim mjernim postajama zabilježena izvrsna kakvoća mora.

U Hrvatskoj nije uspostavljeno sustavno praćenje kvalitete i onečišćenosti tla zbog čega ne postoji mnogo podataka o kvaliteti tla za UP Pula. Prema Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Istarske županije do 2020. g. definirani su okolišni problemi koji se odnose na kvalitetu tla u Istarskoj županiji. Oko polovine kartiranih tala na prostoru Istarske županije je pogodno za obradu, a povoljnost bi mogla biti viša ukoliko se stvore uvjeti za sustavno navodnjavanje.

Posljednjih godina sve su izraženije klimatske promjene uvjetovane globalnim zatopljenjem. Na području Istarske županije, a time i području UP Pula, do 2041. očekuje se porast središnje godišnje temperature zraka do najviše 1,4°C, a u periodu 2041.-2070. od 1,9 do 2,5°C. Također procijenjen je porast godišnje količine oborina za 5 do 10% (PZZIŽ, 2019). Povećanje temperature utjecati će na povećanje razine more što će za posljedicu imati plavljenje pojedinih obalnih dijelova. Kako bi prilagodilo i utjecalo na negativne učinke klimatskih promjena na razini županije u primjeni je Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine.

Prema Procjeni ugroženosti (2017) vjerojatnost za poplave i bujične vode postoji u općinama Svetvinčenat, Barban i Marčana. Također, poplave i bujične vode na području Pragrande mogu kratkotrajno ugroziti lokalne prometnice Grada Pule. Manjak kiše dovodi do stvaranja sušnih razdoblja uz izražene toplinske valove, a u takvim uvjetima vjerojatnija je pojava požara. Na prostoru UP Pula, opasnostima od suše najviše su izloženi ruralni dijelovi JLS-ova u sklopu urbanog područja. Redovnim održavanjem infrastrukture, zaštitnih objekata u reguliranim dolinskim tokovima i obuhvatnim kanalima, čišćenjem propusta i sifona te održavanjem biljnog pokrova može se preventivno utjecati na nepogode uzrokovane ekstremnim količinama oborina i ostalih nepogoda.

Prema Procjeni ugroženosti (2017) seizmološki podaci za povratni period od 475 godina ukazuju da se na području UP Pula mogu očekivati potresi maksimalne magnitude 6.1. po Richteru, no takva potresna opasnost na području UP Pula relativno mala. Nadalje, nesreće u gospodarskim objektima i prometu potencijalne su na čitavom prostoru obuhvata UP Pula, a s obzirom na razvijenost infrastrukture najveću opasnost od navedenog tipa nesreća tehničko-tehnološke naravi ima područje Grada Pule. Gledajući potencijalnu opasnost od nastanka i širenja požara posebno su opasna nelegalna odlagališta kojih na području Istarske županije ima značajan broj. S obzirom

na geomorfologiju i prirodne značajke analiziranog područja, za čitav prostor UP Pula postoji ugroza za stvaranje požara otvorenih prostora, posebno u njegovom obalnom dijelu. Temeljem Godišnjeg plana zaštite od požara koji donose Hrvatske šume na području županije izrađuju se Operativni planovi mjera i aktivnosti na zaštiti od požara. Navedene mjere obuhvaćaju održavanje i izgradnju protupožarnih prosjeka i šumskih cesta, njegu podmlatka i prorjeđivanje borove šume, postavljanje znakova upozorenja i zabrane loženja te organizaciju motrilačko-dojavne službe (PRVNIŽ, 2018). Od 2020. poseban antropogeni rizik za zdravlje stanovništva, ali i gospodarsku i turističku djelatnost je pandemija COVID-19 SARS-CoV-2 virusa. Epidemiološke mjere potrebne za suzbijanje širenja pandemije utječu na normalno odvijanje života i pojedinih djelatnosti.

Djelovanje u slučaju poplava, potresa, suša, orkanskih vjetrova i drugih prirodnih nepogoda definirano je Planom zaštite i spašavanja za Istarsku županiju, dok su mjere zaštite i spašavanja određene prostornim planovima. Procjene rizika od velikih nesreća na analiziranom području do sada su izrađene za područje Grada Pule, Grada Vodnjana-Dignano, Općine Svetvinčenat, Općine Barban te na razini županije, što ukazuje na neravnomjernu razinu spremnosti na potencijalne opasnosti po pojedinim JLS-ovima urbanog područja. Sustav zaštite i spašavanja UP Pula ima zadovoljavajuće operativne kapacitete, no potrebno ga je nastaviti kontinuirano i ravnomjerno razvijati kako bi se kreirale kvalitetne preventivne mjere i adekvatni odgovori u slučaju opasnosti.

Tab. 24. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u okolišu UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima <ul style="list-style-type: none"> - visoka razina kvalitete zraka - značajni vodni resursi - visoka razine kakvoće mora za kupanje - zadovoljavajući operativni kapaciteti sustava zaštite 	Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima <ul style="list-style-type: none"> - neravnomjerna razina spremnosti na potencijalne opasnosti po pojedinim JLS-ovima urbanog područja
Prilike	Prijetnje
Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima <ul style="list-style-type: none"> - sustavno navodnjavanje tla - Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine kojim su definirani i razrađeni ciljevi i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera 	Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima <ul style="list-style-type: none"> - nije uspostavljeno sustavno praćenje kvalitete i onečišćenosti tla - zasljanjanje uzrokovano precrcpljivanjem podzemnih voda putem „ilegalnih“ bušotina u priobalju - plavljenje obale podizanjem razine mora zbog povećanja temperature - rizik od poplava i bujičnih voda - požari izazvani ljudskim djelovanjem

5.3.2. Zaštićena područja i područja ekološke mreže

Unutar prostornog obuhvata UP Pula Zakonom o zaštiti prirode dosad je proglašeno 7 zaštićenih područja prirode, a postoje i određena zaštićena područja prema prostornim planovima jedinica lokalne samouprave. Prostornim planom uređenja Općine Medulin evidentirana su i četiri značajna dijela prirode koja se predviđaju za

zaštitu u skladu s posebnim propisima. Iako nije zaštićen statusom prirodne baštine, važno je spomenuti i poluotok Muzil na području Grada Pule koji predstavlja veliki potencijal za razvoj zelene infrastrukture te za prilagodbu na klimatske promjene te kao takav zahtjeva očuvanje i unaprjeđenje. Dio UP Pula zaštićen je u okviru ekološke mreže Natura 2000, čijih se 10 područja nalazi unutar obuhvata UP Pula.

5.3.1. Upravljanje javnim urbanim površinama

Strategijom razvoja urbanog područja Grada Pule obrađene su javne urbane površine koje podrazumijevaju kulturnu baštinu, javne zelene površine te *brownfield* područja (bivša industrijska i vojna područja koja predstavljaju urbani razvojni potencijal).

Na području Urbanog područja Pula prema podacima navedenim u Registru kulturnih dobara (2021) evidentirano je ukupno 130 kulturna dobra, među kojima 87 upisa (67 %) pripada nepokretnom, a 43 (33 %) pokretnom kulturnom dobru. Većina kulturnih dobara upisanih u Registar nalazi se pod trajnom zaštitom (92 %), dok je 10 dobara (8 %) preventivno zaštićeno. Arheološka baština čini najbrojnije zastupljenu kategoriju kulturnog dobra (28 %), a brojnije je zastupljena još i redom sakralna (18 %) i vojna (14 %) te profana (10 %) graditeljska baština. Sukladno društveno-političkim događanjima kroz 19. stoljeće u Gradu Puli najveći broj kulturnih dobara pripada kategoriji vojne graditeljske baštine (28 %), a višestoljetni urbani razvoj ogleda se u zastupljenosti arheološke baštine (22 %) među kojom je i 5 kulturnih dobara od nacionalnog značenja te profane (17 %) graditeljske baštine. Sukladno prostornim planovima uređenja administrativnih jedinica koje se nalaze u obuhvatu Urbanog područja Pula, dodatno je zabilježeno ukupno 548 evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara podijeljenih u kategorije prema namjeni. Prema podacima prostornih planova, među evidentiranim kulturnim dobrima na Urbanom području Pula 205 upisa pripada kategoriji arheoloških lokaliteta i zona (37 %), što tu kategoriju ujedno čini i najbrojnijom. Mjere zaštite i očuvanja evidentiranih kulturnih dobara Urbanog područja Pula određene su prostornim planovima administrativnih jedinica koje se nalaze u prostornom obuhvatu područja. Od posebnog interesa ističu se pulski amfiteatar Arena, Zlatna vrata, Kaštel u Svetvinčentu, Nezakcij i dr. Prostor Nacionalnog parka Brijuni zaštićen je i kao Zaštićeni kulturni krajolik (kulturni krajolik otočja Brijuni zaštićen je rješenjem Ministarstva kulture od 29.04.2013.godine, kulturno dobro upisano je u Registar kulturnih dobara RH). Prema podacima upisanih u Registar (2021) na prostoru Urbanog područja Pula evidentirano je 14 kulturnih dobara nematerijalne baštine. Među kategorijama nematerijalne baštine, navise su zastupljeni obredi, običaji i svečanosti (36 %). Među nematerijalnom baštinom Urbanog područja Pula potrebno je spomenuti i postojanje pet kulturnih dobara koja su osim u Registar upisana i na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine svijeta. Potreban je sustavni pristup obnovi i valorizaciji kulturne

baštine kako bi se omogućili njezini multiplikativni benefiti u kontekstu prostornog, društvenog i gospodarskog razvoja. Participativnim procesom istaknuto je kako kulturna baština može biti važan faktor u produljenju turističke sezone kao i galerijsko-izložbene aktivnosti koje čine važan aspekt turističke i lokalne ponude.

S obzirom da u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj, regionalnoj i često lokalnoj razini ne postoje podatci o javnim zelenim površinama u narednom razdoblju nameće se potreba za sustavnom inventarizacijom javnih zelenih površina po JLS urbanog područja kao i za kontinuiranim prikupljanjem podatka o njihovoj površini, uređenosti i korištenju. Cijeli postupak mogao bi se provesti kroz uvođenje zelenog registra ili informacijskog sustava javnih zelenih površina koji će služiti kao baza za razvoj zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS), što su dvije vrlo važne sastavnice Europskog zelenog plana. Grad Pula-Pola ima izrađen Idejni koncept odvodnje prema WSUD smjernicama s integriranim elementima razvoja zelene i plave infrastrukture. Na osnovi tog dokumenta moguća je i izrada većeg strateško-planskog dokumenta za razvoj zelene i plave infrastrukture na prostornom obuhvatu UP-a. Za unaprjeđenje i razvoj javnih površina potrebno je sadržajno i oblikovno unaprjeđenje postojećih i gradnja novih pješačkih ulica i trgova, plaža, dječjih igrališta, šetnica i zelenih površina te njihovo adekvatno i kontinuirano održavanje. Participativnim procesom potvrđena je potreba za razvojem zelene infrastrukture i NBS te je istaknut izazov povezan sa masovnom gradnjom na neizgrađenim zemljištima i ne donošenjem detaljnih urbanističkih planova.

Unutar urbanog područja, *brownfield* područja imaju jedino gradovi Pula i Vodnjan. U Puli se nalazi sedam *brownfield* područja, a u Vodnjanu jedan. S obzirom na bivše namjene, sva *brownfield* područja u Gradu Puli bila su korištena kao vojne lokacije dok je područje MMC Torcio u Gradu Vodnjanu prostor stare uljare. Većina svih površina u vlasništvu je Ministarstva obrane RH. *Brownfield* lokacije UP-a Pula financirane su putem ITU mehanizma kroz projekt *Obnove brownfield područja u Urbanom području Pula*. Osim navedenih *brownfield* objekata također postoji i niz utvrda koje svojom obnovom i prenamjenom pružaju potencijal za prostornim i društvenim razvojem. Tijekom participativnog procesa predložena je valorizacija *brownfield* područja u svrhu razvoja društvenih centara i zona društvenih usluga (ponajprije u zdravstvu), turističkih zona te zona s poduzetničkom infrastrukturom i poduzetničkim potpornim institucijama.

Tab. 25. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u upravljanju javnim urbanim površinama u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Upravljanje javnim urbanim površinama <ul style="list-style-type: none"> - NP Brijuni - dio UP Pula zaštićen Naturom 2000 - prepoznata važnost zelenih površina za kvalitetu života stanovnika - prostornim planovima JLS 548 evidentiranih kulturnih dobara - 130 zaštićenih kulturnih dobara - Grad Pula-Pola ima lidejni koncept odvodnje izrađen prema WSUD smjericama s ugrađenim elementima zelene i plave infrastrukture 	Upravljanje javnim urbanim površinama <ul style="list-style-type: none"> - nepostojanje katastra zelenila - nepostojanje planske dokumentacije za „brownfield“ područja - problemi ilegalne gradnje - neriješena komunalna infrastruktura legaliziranih prethodno ilegalno sagrađenih objekata - intenzivna urbanizacija narušava kvalitetu prirodnog krajobraza
Prilike	Prijetnje
Upravljanje javnim urbanim površinama <ul style="list-style-type: none"> - primjena modela „urbanih vrtova“ - provođenje sustavne inventarizacije javnih zelenih površina po JLS i razvoj zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS) u upravljanju javnim površinama - „brownfield“ područja koja se mogu revitalizirati na način da budu lokacije dinamičnog društvenog, gospodarskog i ekološkog razvoja UP - Mogućnost pripreme strateškog dokumenta razvoja zelene infrastrukture - Korištenje sredstava EU fondova za razvoj zelene infrastrukture 	Upravljanje javnim urbanim površinama <ul style="list-style-type: none"> - posljedice klimatskih promjena - nedovoljna svijest stanovništva o vrijednosti javnih površina - neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji mogu otežati revitalizaciju postojećih brownfield područja

5.3.2. Komunalna infrastruktura

Analizom prostorno planske dokumentacije zaključeno je kako je preko 95% kućanstava unutar građevinskog područja priključeno na vodoopskrbnu mrežu, dok je taj postotak kućanstava izvan građevinskog područja ispod 10% (Vodovod Pula d.o.o., 2021). Velike probleme vodoopskrbne infrastrukture predstavljaju stare i dotrajale cijevi vodovodne mreže pa su zbog toga u lošem stanju te su podložni lomovima i kvarovima. Zbog dotrajale vodoopskrbne mreže dolazi do gubitaka vode od oko 23%. Drugi problem je vršno opterećenje vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci. Naime, ukupna mjesečna potrošnja vode u mjesecu srpnju i kolovozu (u m³) povećava se i do približno tri puta u odnosu na potrošnju u ostalim mjesecima. U područjima razvijenog turizma u srpnju i kolovozu vršno opterećenje u l/s naraste od 2,5 do 5 puta (ŽRSIŽ, 2018). Važno je spomenuti postojanje projekata kojima je Vodovod Pula d.o.o. 2018. g. započeo s novim investicijama za kvalitetniju vodoopskrbu. Participativnim procesom naveden je problem u održavanju mreže zbog točkastog rasporeda objekata zbog raštrkanog oblika naselja, uslijed kojeg mreža mora biti duža, teže ju je održavati i sanirati potencijalne kvarove. Dionici su također istaknuli mogućnost korištenja starih i nekorištenih vodosprega za spremanje tehnološke vode za potrebe održavanja urbanih površina.

Glavni problem kanalizacijskog sustava urbanog područja je mala pokrivenost istim. Općine Ližnjan i Svetvinčenat nemaju razvijen sustav te su kućanstva i gospodarski subjekti još uvijek priključeni na sabirne jame. Drugi problem je mješoviti

kanalizacijski sustav te u budućnosti treba težiti razdjelnom sustavu odvodnje fekalnih i oborinskih otpadnih voda. Trenutno je u procesu nekoliko projekata kojima se razvija i nadograđuje kanalizacijski sustav na prostoru UP Pula. Participativnim procesom utvrđena je potreba razvoja održivog koncepta odvodnje oborinskih voda.

Komunalna poduzeća koja se bave prikupljanjem i prijevozom otpada na teritoriju UP Pula otpad odlažu u ŽCGO Kaštijun. U njemu se odvijaju djelatnosti preuzimanja i prihvata komunalnog otpada, biološke i mehaničke obrade otpada te obrade otpadnih voda, a prostire se na ukupnoj površini od 16,6 ha (ŽCGO Kaštijun, 2021). Centar je u punoj funkciji od veljače 2018. g. U urbanom području Pula postoji nekoliko reciklažnih dvorišta, koja su smještena po različitim JLS kao i zeleni otoci za odvojeno prikupljanje otpada. U nekim jedinicama lokalne samouprave prikupljanje otpada odvija se po principu „od vrata do vrata“, a u nekima putem zelenih otoka. Ukoliko se promatra udio različitih vrsta otpada u ukupnoj količini otpada prikupljenoj u JLS UP Pula 2020. g., može se zaključiti da je daleko najveći udio otpada prikupljen kao miješani komunalni otpad te da je u gotovo svim JLS, izuzev Općine Medulin, ta vrsta otpada činila više od 80 % ukupnog prikupljenog otpada. Većina navedenog otpada dolazi iz kućanstava (Izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020). Europska unija u svojoj je Direktivi o otpadu iz 2008. g. postavila ciljni udio od 50 % ukupne mase otpada (papir, metal, plastika, staklo iz kućanstva te drugi otpad po mogućnosti) koji se treba reciklirati, a taj udio trebaju postići sve zemlje članice. Na UP Pula planirana su različita ulaganja u sustav gospodarenja otpadom. Participativnim procesom istaknuti su slijedeći izazovi: gospodarenje glomaznim otpadom ne obavlja se na učinkovit način, nedostatak koševa za smeće na javnim površinama te negativan utjecaj ŽCGO Kaštijun na okoliš. Navedena je i potreba za korištenjem polupodzemnih spremnika otpada, važnost projekta razvoja sortirnice otpada za Grad Pulu te potreba za edukacijom građana Kao jedan od ključnih pozitivnih faktora u omogućavanju učinkovitog sustava gospodarenja otpadom navedena je i mogućnost da JLS koriste sredstva iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Unutar urbanog područja trenutno se plin distribuira u Gradu Puli te Općini Medulin Na području grada Pule distribuira se prirodni plin. Na području Općine Medulin plinificirano je naselje Pješćana Uvala.

Proizvodnja električne energije ostvaruje se u termoenergetskom kompleksu TE Plomin. Upitna je dugoročna rentabilnost poslovanja zbog rasta cijena CO₂ kvota koje zauzimaju sve veći udio u poslovnim rashodima TE Plomin 2 te time sužavaju prostor za ostvarivanje profitabilnosti. Nadalje, Plomin 2 zadovoljava godišnju potrebu za električnom energijom u Istarskoj županiji, ali ne zadovoljava vršne potrebe koje nastaju u ljetnom periodu (IRENA, 2021). Za cijelo područje Istre vrijedi koncepcija konačnog prelaska na tronaponski sustav (110 – 20 – 0,4 kV), pa se već dugi niz godina ugrađuje odgovarajuća oprema kako bi na kraju cijelo područje s izuzetkom grada

Pule moglo prijeći na napajanje po 20 kV. Jedna od pozitivnih karakteristika distribucijske mreže na ovom području je velika količina podzemne mreže u srednjem i niskom naponu (10, 20 i 0,4 kV kabele), te kabelsko izvođenje kućnih priključaka s brojiлом na granici parcele. Dok se na cijelom području Istre mreža razvijala sukladno potrebama kupaca i planovima HEP-a, to na otočju Brijuni nije bio slučaj. Postojeća 10 kV i nisko naponska mreža stara je 60 i više godina, a posljednjih tridesetak godina nije održavana, već su samo otklanjani kvarovi.

U UP Pula, za proizvodnju električne energije iz OIE, najznačajnija je energija sunca. Pula sa svojim urbanim područjem ima potencijal od 1.200 kWh/kW godišnje. Prema podacima Registra OIEKPP na urbanom području Pule nalazi se 27 elektrana, instalirane snage 1210,4 kW, međutim iz popisa je izostavljena fotonaponska elektrana na trgovačkom centru Max City snage 570kW, a najviše solarnih elektrana nalazi se na području općine Medulin, točnije njih 15. Ipak, treba uzeti u obzir mogućnost da u popise nisu uvedene sve elektrane locirane na urbanom području.

U JLS UP Pula provedeno je nekoliko projekata obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama na svojem području. Nadalje, neke od JLS poput općine Medulin i Marčana unutar svojih prostornih planova propisuju mogućnosti gradnje građevina za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije. Krajem 2017. g. Grad Vodnjan-Dignano je potpisao Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju i time se pridružio svjetskoj inicijativi za urbanu klimu i energiju koja ujedinjuje tisuće lokalnih i regionalnih vlasti, dobrovoljno posvećenih provedbi klimatskih i energetske ciljeva EU-a na svom teritoriju.

Prema podacima Godišnjih planova energetske učinkovitosti Grada Pule vidljivo je kako je u razdoblju 2017. – 2019. g. realizirano 76.769.046,39 kn ulaganja u mjere energetske učinkovitosti te kako je istima ostvareno 3,9565 TJ uštede. Ipak, s obzirom da za većinu mjera uštede nisu iskazane moguće je pretpostaviti kako je iznos veći od navedenog. Očekivane uštede energije provedbom mjera prema Planu za 2021. g. iznose 0,3865 TJ, dok smanjenje emisije iznosi 37,56 tCO₂. Prema podacima Akcijskog plana energetske učinkovitosti Grada Pule u periodu 2017. do 2019. godine ukupna potrošnja iznosi 3537,73 TJ, od čega je najznačajniji potrošač sektor prometa. (IRENA, 2021). Grad Vodnjan-Dignano donio je krajem 2018. g. Akcijski plan energetske održivog razvitka do 2030. g. – SEAP. U posljednjih nekoliko godina u JLS UP Pula provedeni su različiti projekti energetske učinkovitosti poput rekonstrukcije javne rasvjete u općinama Barban i Marčana te energetske obnove zgrada predškolskih i školskih ustanova u općinama Ližnjan i Marčana.

Participativnim procesom utvrđeno je kako postoji trend rasta broja solarnih elektrana na objektima. Istaknuta je i važnost povećanje energetske učinkovitosti zgrada u povijesnoj jezgri Grada Pule. Naveden je i niz mjera koje se poduzimaju poput nabave ekološki prihvatljivih modela javnog prijevoza, postavljanja pametnih klupa i sl. U cilju

povećanja energetske učinkovitosti moguće je primijeniti različite modele, ali je pritom potrebno voditi računa da se ne naruši prirodno vrijedna vizura krajobraza. Istaknut je i problem nedostatka radne snage koja bi se bavila uređenjem zgrada u cilju povećanja energetske učinkovitosti. Opasnost za energetske učinkovitost u budućnosti mogu predstavljati rast cijena energije, koji može dovesti do energetske siromaštva dijela stanovnika, te rast cijena materijala koji će usporiti proces energetske obnove stambenih objekata.

Tab. 26 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u komunalnoj infrastrukturi u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - gotovo sva kućanstva UP-a spojena na vodoopskrbni sustav (više od državnog prosjeka) - projekti razvoja sustava odvodnje koji se financiraju iz fondova EU - postojanje vodosprema iz doba Austro-Ugarske koje se mogu iskoristiti za spremanje tehnološke vode za komunalne svrhe - planovi izgradnje sortirnice otpada u Puli su izrađeni te se očekuje njezina izgradnja - doneseni planovi gospodarenja otpadom na razini JLS-ova - gotovo sva kućanstva UP-a spojena na energetske sustav - porast broja objekata koje koriste solarnu energiju u užem urbanom području Pule planiraju se i poduzimaju „soft“ mjere koje potiču i promoviraju korištenje obnovljivih resursa - prirodni uvjeti povoljni za korištenje obnovljivih izvora energije - na urbanom području broj obiteljskih kuća dominira brojem stambenih zgrada, zbog čega urbano područje ima na raspolaganju značajan broj iskorištenih, pogodnih površina za instalaciju solarnih kolektora i fotonaponskih elektrana - porast interesa za korištenjem energetski učinkovitijih modela u mobilnosti, stanovanju i poslovanju 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotrajali vodoopskrbni sustav - opterećenje vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci - poteškoće u održavanju vodoopskrbne infrastrukture - dio sustava vodoopskrbne infrastrukture kojeg koriste kućanstva isključivo tijekom turističke sezone potrebno kontinuirano održavati - mali udio kućanstava UP-a spojenih na javni sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - nedovoljna ulaganja u izgradnju kanalizacijskog sustava u općinama Ližnjan i Svetvinčenat - štetan utjecaj ŽCGO Kaštijun na okoliš - nelegalna odlagališta otpada - mali udio kućanstava UP-a spojenih na plinoopskrbni sustav - trenutni udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora nije značajan - nedovoljna istraženost mogućnosti korištenja energije mora - nedostatna angažiranost JLS u području pripreme i provedbe projekata energetske obnove - ne postoji sustavno praćenje energetskih statističkih podataka na razini cijele županije - konzervatorske prepreke u energetskej obnovi zgrada u povijesnim jezgrama - nedostatak radne snage za povećanje energetske učinkovitosti postojećih objekata - realizacija mjera energetske učinkovitosti sadržanih u strateškim dokumentima JLS (Akcijski planovi, godišnji planovi, SEAP) bitno se razlikuje od prvobitno planiranih - nedostatni ljudski kapaciteti za Nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom – ISGE
Prilike	Prijetnje
<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširenje vodoopskrbne mreže na naselja bez priključaka za kućanstva - smanjenje gubitaka vode u distributivnoj vodoopskrbnoj mreži rekonstrukcijom dotrajalih i nefunkcionalnih cjevovoda te cjevovoda nedovoljnog kapaciteta - planiranje razdjelnog sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda te razvijanje oba sustava - izgradnja planiranih proširenja javnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - planiranje i izgradnja novih javnih sustava odvodnje - poticanje razvoja sortirnice otpada koje bi mogle koristiti sve JLS UP Pula 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak promjena koje bi unaprijedile i povećale učinkovitost sustava za gospodarenje otpadom na nacionalnoj razini - nedovoljno razvijena svijest stanovništva o suvremenim standardima u gospodarenju otpadom - financijski zahtjevna tranzicija na zelene izvore energije za stanovništvo i poslovne subjekte - opći porast cijena energenata i materijala za povećanje energetske učinkovitosti objekata. - energetski neučinkovitim uredskim zgradama u vlasništvu ili pod korištenjem općina i grada, koje uglavnom imaju status kulturnog dobra kao dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline, prijeti propadanje

<ul style="list-style-type: none"> - potreba za razvojem održivog i učinkovitog sustava naplate i kontrole tijekom gospodarenja otpadom - unaprjeđenje sustava odvojenog prikupljanja otpada izdvojenog iz komunalnog otpada - sanacija ilegalnih odlagališta otpada - razvoj plinoopskrbne infrastrukture - mogućnosti financiranja projekata vezanih uz komunalnu infrastrukturu preko Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost - novi zakon o tržištu električne energije omogućava suvlasnicima instalaciju fotonaponskih elektrana na krovovima stambenih zgrada za vlastite potrebe - povećanje energetske učinkovitosti javnog i privatnog vlasništva primjenom različitih modela - povećanje efikasnosti termotehničkih sustava osuvremenjivanjem i uvođenjem novih tehnologija - postavljanje fotonaponskih elektrana na parkirališta, ravne krovove i ostale povoljne iskorištene prostore projekti koje provodi IRENA - mogućnost financiranja mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije putem ITU mehanizama ili drugih oblika bespovratnih sredstava - preporuke Ministarstva kulture za energetske obnovu na kulturnim dobrima, donesene 2019. 	<ul style="list-style-type: none"> - na području cijele županije utvrđen je nedostatak adekvatne radne snage s vještinama potrebnim za kvalitetnu energetske obnovu i izgradnju niskoenergetskih zgrada - dugoročno gledano, rastuće cijene električne energije staviti će u nepovoljniji položaj građane slabije platežne moći, a koji u pravilu nastanjuju energetske neučinkovite objekte, što bi moglo dovesti do još snažnijeg jaza i produbljivanja energetske siromaštva - rastuće cijene građevinskih materijala, opreme i projektantskih cijena mogle bi uzrokovati zastoje u energetske obnovi javnih i privatnih zgrada te korištenju obnovljivih izvora energije - trenutni zastoje u plasmanu bespovratnih sredstava za energetske obnovu zgrada javnog i privatnog sektora uzrokovan COVID-19 situacijom odgodio je dio pripremljenih projekata koje je investitorima u situaciji rastućih cijena radova i građevinskog materijala sada još izazovnije realizirati
---	--

5.3.3. Promet i mobilnost

Promet je društvena aktivnost i gospodarska djelatnost koja ima intenzivan utjecaj na razvoj gospodarstava i društava (Shaw i dr., 2009). Prometni položaj UP Pula prilično je povoljan, na što utječe njegova relativno dobra prometna povezanost s ostatkom Hrvatske te susjednim zemljama Slovenijom i Italijom, ali svejedno postoje i razmjerno velike mogućnosti za daljnje unaprjeđenje u svim postojećim i planiranim oblicima prometa. UP Pula je prostor s relativno zadovoljavajućom infrastrukturom za cestovni promet, koja se kontinuirano održava i unaprjeđuje. Dobra cestovna povezanost, osobito nakon izgradnje mreže autocesta do Pule, omogućava snažniji razvoj turizma u Istarskoj županiji, a tako i u UP Pula. Najveća prostorna gustoća prometne mreže zabilježena je na teritoriju Grada Pule i Općine Fažana, što je posljedica činjenice da je Pula veliko gradsko naselje s visokom razinom izgrađenosti prostora, a Fažana je prigradsko naselje Pule s visokim stupnjem turistifikacije.

Prema podacima Policijske uprave Istarske, u UP Pula u razdoblju 2015.-2020. g. najveći broj nesreća zabilježen je 2015. g., a najniži broj zabilježen je 2020. g. Ukoliko se promatra ukupno kretanje broja nesreća u promatranom razdoblju može se primijetiti relativno stabilan trend pada broja nesreća. Korištenje javnog prijevoza znatno smanjuje broj prometnih nesreća te povećava sigurnost u prometu. Infrastrukturu za cestovni promet potrebno je konstantno prilagođavati i unaprjeđivati, prateći dinamične trendove u razvoju turizma i ostalih oblika gospodarstva te demografska kretanja. Participativnim procesom istaknuta je potrebna modernizacija cestovnog prometa poticanjem korištenja novih, ekološki prihvatljivih vozila.

Teritorijem UP Pula prolazi jedna dionica željezničke pruge regionalnog značaja R101 Državna granica – Buzet – Pula na kojoj se nalazi ukupno deset službenih mjesta (Izješće o mreži, 2021). Regionalni i lokalni prijevoz putnika odvija se na relacijama Buzet – Pula, Lupoglav – Pula, Kanfanar – Pula i Buzet – Lupoglav, a međudržavni je vrlo malog opsega. Osim obnove i modernizacije postojeće željezničke pruge R101 DG – Buzet - Pula, u planu je na prostoru UP-a izgradnja željezničke pruge koja bi počinjala kod Zračne luke Pula i u blizini sadašnjeg željezničkog stajališta Šijana vezala bi se na prugu R101. Usprkos postojanju međunarodne željezničke veze do Pule, željeznički promet u UP Pula nije na dovoljno visokoj razini razvoja. Potencijal revitalizacije pruga u Istarskoj županiji i u UP Pula postoji uslijed ulaska Hrvatske u Schengenski prostor te moguće uspostave kvalitetnije željezničke veze između Hrvatske i Slovenije ili izgradnjom brze pruge od Zagreba do Rijeke te gradnje željezničkog tunela kroz Učku. U razdoblju 2017.-2019. g. zabilježen je porast broja prevezenih putnika u UP Pula. Ukoliko se podatci o broju prevezenih putnika za Pulu usporede s podacima za druge veće gradove u Hrvatskoj, Pula se nalazi među gradovima u kojima je zabilježen manji broj putnika u željezničkom prometu. Ta činjenica upućuje na to da željeznica još uvijek nije dovoljno prepoznata kao jedan od modela putničkog prijevoza u UP Pula te da je potrebno provesti određene mjere kojima bi se željeznički promet prilagodio potrebama putnika te postao atraktivniji za učestalije korištenje. Promet putnika i tereta neznatan je u odnosu na postojeće kapacitete i mogućnosti. Stanje infrastrukture željezničkog prometa na području Istarske županije je ispod zadovoljavajuće razine - pruge nisu u dovoljnoj mjeri povezane s ostalom željezničkom mrežom RH, osim obilazno preko Slovenije ili neizravno cestovnim putem uz podršku alternativnih prijevoznih sredstava te iste stoga gube svoju gospodarsku funkciju. Dodatno, željeznička infrastruktura ne prolazi područjem najjače koncentracije stanovništva i turističkih kapaciteta, te nije ostvarena mogućnost valorizacije u povezivanju postojećih kapaciteta. Nadalje, trenutno željeznička infrastruktura nije prilagođena osobama smanjene pokretljivosti (DOSTI, 2021). Participativnim procesom utvrđena je potreba za poticanjem zelene tranzicije željezničkog prometa kao i mogućnost prenamjene napuštenih pruga.

Na prostoru UP Pula postoji ukupno 12 luka otvorenih za javni promet. Luke otvorene za javni promet nalaze se u svim obalnim JLS, osim u Općini Barban. Najveći broj luka koncentriran je u Općini Medulin. U putničkom pomorskom prometu u UP Pula postoji jedna državna linija, državna brzobrodsko linija 9141 Pula – Unije – Susak – Mali Lošinj – Ilovik – Silba – Zadar (AZOLPP, 2021). U pretpandemijskom razdoblju priličan broj putnika koristio je uslugu pomorskog prijevoza iz Pule u Veneciju ili u Zadar te obratno. Zabilježen je znatan rast, odnosno udvostručenje broja putnika između 2015. i 2018. g. U 2019. g. broj je putnika počeo padati te se nastavio i u pandemijskoj 2020. g. Korištenje pomorskog prometa uglavnom je vezano uz turističku sezonu. Na međunarodnim linijama u kolovozu 2019. g. putovalo je nešto manje od 12.000

putnika, što čini nešto više od dvije trećine ukupnog broja putnika koji su putovali linijama pomorskog prijevoza u tom mjesecu. Kao i kod željezničkog, i u pomorskom su prometu prijevozna sredstva nepristupačna osobama smanjene pokretljivosti (DOSTI, 2021). U luku Pula također uplovljavaju i iz nje isplovljavaju i teretni brodovi. Broj teretnih brodova koji tijekom godine pristaju u luci Pula prilično je malen te postoje razdoblja od nekoliko mjeseci u kojima nije bilo zabilježeno pristajanje nijednog broda. Poseban problem u tom smislu je nedostatak kvalitetne prometne povezanosti u zaleđu luke, osobito željezničkim prometom. Prateći razvojne smjerove Europske unije potrebno je stvoriti kvalitetne uvjete za održiv razvoj pomorskog prometa, a u to svakako treba uključiti i razvoj lučke infrastrukture. Za postizanje održivog razvoja pomorskih luka u UP Pula može se planirati razvoj na temelju koncepta zelenih luka (tzv. *green ports*).

Na teritoriju UP Pula postoji jedna zračna luka za međunarodni promet – Zračna luka Pula koja se nalazi na teritoriju Općine Ližnjan. Zračna luka Pula povezana je redovitim zrakoplovnim linijama s dvije zračne luke u Hrvatskoj te međunarodnim letovima s 38 zračnih luka i 30 gradova u Europi, od kojih je većina letova sezonskog karaktera. Broj putnika u Zračnoj luci Pula pokazivao je trend rasta u svim godinama razdoblja 2015.-2019. g. a 2020. g. doživio je jaki pad (Zračna luka Pula, 2021c). Broj putnika bio je znatno viši u ljetnim mjesecima, vremenu turističke sezone u kojemu je najveći broj zrakoplovnih linija prometovao iz Zračne luke Pula. Stalnim unaprjeđenjima u funkcionalnosti zračnog prijevoza, kao i povećanjem povezanosti zračne luke ostalim vidovima prijevoza UP Pula i Istarska županija mogu biti kvalitetnije integrirana u europsku prometnu mrežu i povećati kvalitetu svojeg geoprometnog položaja. Potrebno je daljnje odražavanje međunarodnog prometa i racionalno povećanje veza kako bi se povećala pristupačnost UP Pula i Istarske županije za strane turiste. Participativnim pristupom naglašena je potreba za povećanjem dostupnosti zračne luke javnim prijevozom.

Autobusni javni prijevoz na prostoru UP Pula obavljaju prijevoznik Pulapromet d.o.o. i Brioni Pula d.o.o. Tvrtka Pulapromet obavlja uslugu javnog gradskog prijevoza na teritoriju Grada Pule, a uslugu prigradskog prijevoza na relacijama prema Puli pruža korisnicima u Gradu Vodnjanu i općinama Fažana, Ližnjan i Medulin. Tvrtka Brioni Pula pruža uslugu javnog prijevoza u ostalim JLS UP Pula, općinama Svetvinčenat, Marčana i Barban, a linije koje prolaze tim JLS uglavnom su namijenjene dužem županijskom ili međužupanijskom prijevozu. Tvrtka Pulapromet tijekom 2019. i 2020. g. provela je modernizaciju voznog parka koja je financirana iz ITU mehanizma. Novi autobusi zadovoljavaju najviše ekološke standarde, niskopodni su ili niskoulazni (*low entry*), imaju mjesta za prihvat i vezanje kolica za osobe s invaliditetom i sl. Trenutno se nabavljaju i autobusi s pogonom na stlačeni prirodni plin koji imaju manju emisiju CO₂ od klasičnih vozila. Učestalost polazaka na pojedinim linijama razlikuje se ovisno o liniji i prijevozniku. Gradske linije u Puli imaju najučestalije polaske dok je u

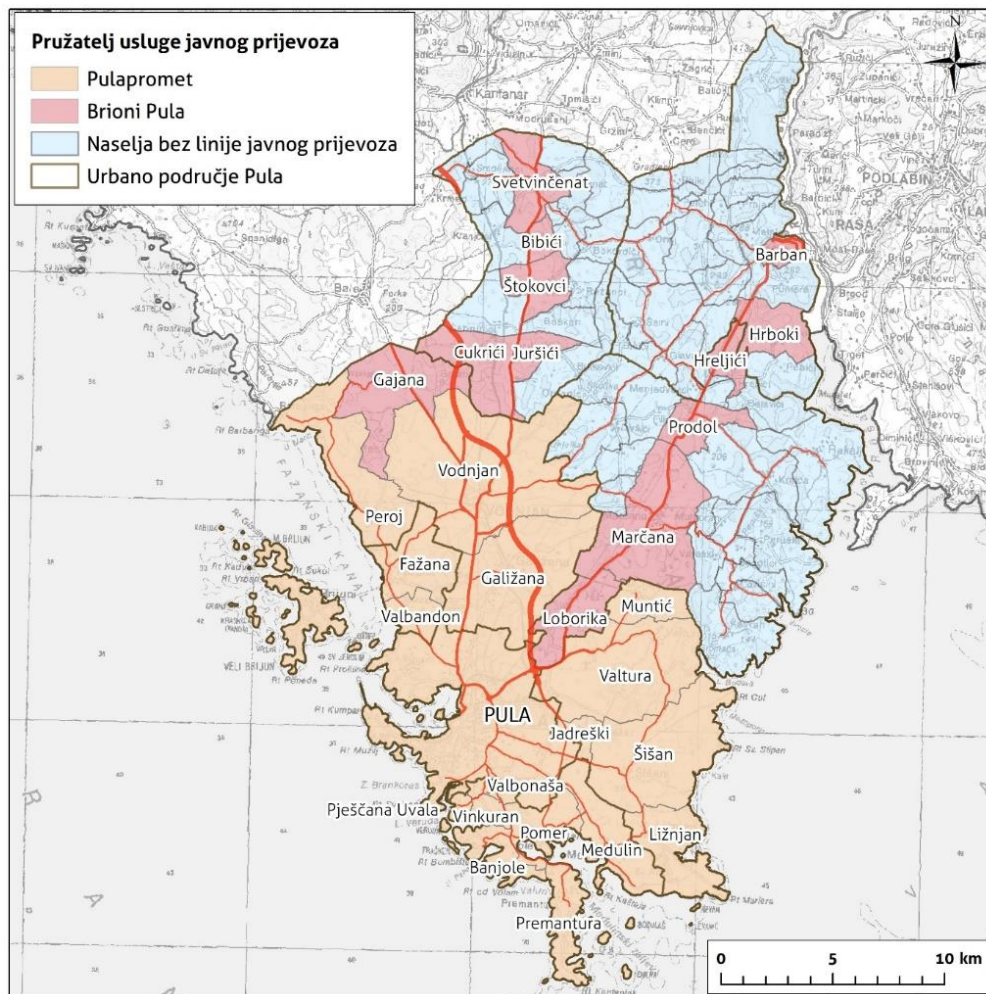
prigradskim linijama prijevoznika Pulapromet učestalost polazaka niža, tako da je na nekim linijama jednoznamenasti broj polazaka u jednom smjeru radnim danom (Pulapromet, 2021b). Na linijama na kojima prijevoz obavlja prijevoznik Brioni Pula u UP Pula također je jednoznamenasti broj polazaka u svakom smjeru. U naseljima u kojima ne postoji javni prijevoz (Sl. 15.) važno je u ekonomski racionalnoj mjeri omogućiti postojanje javnog prijevoza za učenike i studente, te osobe starije životne dobi kako bi se spriječila prometna marginaliziranost takvog stanovništva.

Participativnim procesom istaknuta je nedovoljna frekventnost javnog prijevoza te česta kašnjenja tijekom turističke sezone. Navedeno je i kako je potrebno poticati svijest kod stanovništva o korištenju javnog prijevoza za svakodnevne potrebe te dodatno poboljšati pristupačnost osobama s invaliditetom.

U UP Pula, pogotovo u onim naseljima koja su izrazito turistički valorizirana promet u mirovanju je važan izazov jer tijekom turističke sezone u naseljima s razvijenim turizmom obitava veći broj turista nego domaćeg stanovništva, a za pretpostaviti je da zbog nedostataka u razvoju ostalih vrsta prometa većina turista u UP Pula dolazi osobnim automobilima. U starijim dijelovima naselja česti je problem nedostatak parkirnih mjesta, jer njihova mreža ulica nije planirana u vrijeme intenzivnog razvoja cestovnog prometa niti je stoga prilagođena za parkiranje automobila te zbog toga nastaju zagušenja u prometu, umanjena je sigurnost prometa i otežano je prometovanje vozila interventnih i komunalnih službi. Participativnim procesom utvrđeno je postojanje intenzivnog pritiska prometa u mirovanju na prometnu infrastrukturu te potreba za unaprjeđenjem sustava u smjeru održivosti i učinkovitosti.

Biciklistička i pješačka infrastruktura na prostoru UP Pula doživjela je značajan razvoj proteklih godina. U Planu održive urbane mobilnosti Grada Pule navedena su osnovna rješenja koja su primjenjivana na teritoriju Grada Pule i u Istarskoj županiji, a koja su pridonijela razvoju biciklizma u UP Pula. U Istarskoj županiji razvijen je projekt *Istra Bike & Outdoor*, u Gradu Puli uređena je infrastruktura za bicikliste na biciklističkoj ruti 313 Adrifort, kontinuirano se uređuju staze za biciklistički i pješački promet uz glavne prometnice u Puli, a dosad je izgrađena staza uz dio obilaznice Pule. U Puli je uspostavljen sustav javnih bicikala Bičikleta, a izgrađene su i dvije punionice za električne bicikle. Sustav javnih bicikala postoji i u Općini Medulin pod nazivom *MED Bike*. Osnovni izazov s kojim se susreću sudionici u biciklističkom prometu Gradu Puli (Plan održive urbane mobilnosti, 2019) je nedostatak uređenih prometnih površina za bicikliste, zbog čega su biciklisti često primorani koristiti kolnik ili staze za pješake. Osim toga, nedostaje i kvalitetnih parkirnih površina za bicikliste. Kao izazovi u pješačkom prometu u Planu održive urbane mobilnosti Grada Pule (2019) navedeni su mali broj pješačkih zona izvan središta Grada Pule i nedostatak pješačke

infrastrukture u prigradskim naseljima, što se zapravo može identificirati i u cijelom UP Pula.

Sl. 15. Naselja UP Pula prema dostupnosti i pružateljima usluge javnog prijevoza 2021. godine
Izvor podataka: Pulapromet, 2021a; 2021b; Brioni Pula, 2021

Prateći razvojne politike i modele na razini Europske unije, čiji je cilj stvaranje održivog i zelenog prometa, nužno je planirati prilagodbu i transformaciju prometnih sustava. To se može postići podupiranjem korištenja energetski učinkovitijih vozila u cestovnom i pomorskom prometu, za što je potrebno razviti i infrastrukturu koja je neophodna za promet takvih vozila, primjerice električne punionice i sl.

Tab. 27 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u prometu u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Promet i mobilnost <ul style="list-style-type: none"> - dobra cestovna prometna povezanost s ostatkom Hrvatske te susjednim zemljama Slovenijom i Italijom - smanjenje broja prometnih nesreća i broja stradalih 2015.-2020. - razvijen pomorski promet – veliki broj luka otvorenih za javni promet 	Promet i mobilnost <ul style="list-style-type: none"> - visok udio osoba koji kao glavni oblik prometa koriste individualni automobilski prijevoz – slabo oslanjanje na javni prijevoz i veća zagušenja u prometu u središnjim dijelovima naselja - visoka razina prometne gustoće u ljetnim mjesecima - slaba prigradska povezanost linijama javnog prijevoza

<ul style="list-style-type: none"> - izrađen Plan održive urbane mobilnosti za Grad Pulu - postojanje Zračne luka Pula u kojoj se odvija međunarodni promet prema većem broju europskih destinacija - provedena modernizacija javnog gradskog i prigradskog autobusnog prijevoza tvrtke Pulapromet suvremenim autobusima na prirodni plin 	<ul style="list-style-type: none"> - kašnjenja u javnom gradskom prometu u Puli zbog visoke gustoće prometa, osobito u vrijeme turističke sezone - slaba frekventnost linija javnog autobusnog i željezničkog prigradskog prijevoza - mreža javnog prijevoza ograničena na naselja na glavnu prometnicu u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat - nedovoljan broj parkirnih mjesta i česta zagušenja prometnica u kojima se nalaze parkirne površine - nedostatak biciklističkih i pješačkih površina i nedovoljno kvalitetna uklopljenost postojećih površina s površinama za druge vrste prometa - slaba povezanost luke Pula u pomorskom putničkom prometu - slaba povezanost zračne luke
Prilike	Prijetnje
<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorno planskom dokumentacijom planirane nove prometnice - poticaji za korištenje ekološki prihvatljivih cestovnih vozila - modernizacija željezničke mreže (planirana gradnja željezničke pruge od Zračne luke Pula do spoja kod Šijane) - važnost razvoja željezničkog prometa kao oblika prometa koji je u skladu sa zelenim politikama EU - u Puli je planirana izgradnja stabilnog električnog priključka koji bi omogućio punjenje baterijskih vlakova električnom energijom te omogućio ekološki prihvatljiv prijevoz na neelektrificiranim željezničkim prugama - racionalno širenje mreže javnog prigradskog prometa putem ugovora o pružanju usluga - razvoj većih parkirnih prostora na rubovima Grada Pule - razvoj lučke infrastrukture na temelju koncepta zelenih luka - digitalizacija prometnih informacija koja bi omogućila vozačima da prometuju manje zakrčenim prometnim pravcima - reaktivacijom postojećih, a neiskorištenih kolosijeka, te razvojem kratkih dionica stvara se prilika za uspostavljanje mreže prigradske željeznice 	<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak interesa kod stanovništva za korištenje javnog prijevoza ili <i>park & ride</i> sustava, posebice uslijed neusklađene infrastrukture i javnog prijevoza - financijski neodrživo uvođenje novih autobusnih linija - loše stanje željeznica i nedostatak ulaganja u željeznički sustav na nacionalnoj razini - nedostatak ulaganja u lučku infrastrukturu i u održavanje linija u pomorskom putničkom prijevozu - nedovoljno razumijevanje za probleme s kojima se suočavaju različiti sudionici u prometu te provođenje aktivnosti za održiv razvoj svih vidova prometa

5.3.4. Telekomunikacijska infrastruktura

Suvremeni gospodarski i društveni život zahtijeva dostupnost i razmjenu velikog broja informacija što je omogućeno digitalnim putem. Kako bi to bilo ostvarivo, vrlo je važan razvoj infrastrukture za prijenos podataka, unutar koje se ističe širokopojasna infrastruktura. Širokopojasni pristup dostupan je u svim JLS UP Pula, ali postoje značajne razlike u brzini pristupa i u udjelu priključenosti kućanstava na Internet. U trećem kvartalu 2021. g. na mrežu širokopojasnog interneta bila su priključena 18.982 kućanstava na prostoru UP Pula tj. 56 % (HAKOM, 2021b). S obzirom na udio kućanstava koja su povezana na širokopojasnu mrežu prema brzini prijenosa podataka, može se zaključiti da je veći udio kućanstava ima pristup mreži s višom brzinom prijenosa podataka u gradovima Pula i Vodnjan te općinama Fažana, Medulin i Ližnjan, dok je u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat viši udio kućanstava koja imaju nisku maksimalnu brzinu prijenosa podataka. Kako bi se omogućio daljnji razvoj različitih aspekata društvenog i gospodarskog okruženja u UP Pula, važno je ulaganje

u unaprjeđenje optičke infrastrukture, prvenstveno razvijajući dostupnost mreže s vrlo velikim brzinama prijenosa podataka.

Tab. 28 Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u telekomunikacijskoj infrastrukturi u UP Pula

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Telekomunikacijska infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> - pristup širokopojasnoj mreži dostupan u svim JLS urbanog područja 	Telekomunikacijska infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> - nedostatno razvijena optička mreža za pristup velikih brzina - veći udio kućanstva koja imaju nisku maksimalnu brzinu prijenosa podataka u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat - nepostojanje planova razvoja širokopojasne i optičke infrastrukture za Općinu Fažana, dok je za Grad Pulu u izradi - slaba razvijenost optičke mreže, u Puli je slaba pokrivenost
Prilike	Prijetnje
Telekomunikacijska infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> - daljnja ulaganja u razvoj optičke infrastrukture 	Telekomunikacijska infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju loše povezanosti opasnost da dio stanovništva izgubi pristup mjestu rada i obrazovanja ukoliko su ona u online okruženju

5.4. Okvir upravljanja razvojem

Okvir upravljanja razvojem čini sinergija između tri stupa društva - javnog, privatnog i civilnog sektora. Javni sektor UP Pula sastoji se od upravnih tijela JLS-a u obuhvatu urbanog područja i razvojnih agencija koje djeluju na području istih. Upravna tijela u sklopu UP-a Pula čine gradska ili općinska vijeća te gradonačelnik, odnosno načelnici JLS-ova, kao i razni upravni odjeli. U planiranju upravljanja razvojem ključnu ulogu ima i financijski kapacitet urbanog područja. Prema podacima proračuna za tekuću 2021. g. zamjetne su velike razlike u financijskim kapacitetima među JLS-ovima, što posredno utječe na operativne mogućnosti za implementaciju planiranih razvojnih projekata. Participativnim pristupom iskazana je potreba za dugoročnim i sveobuhvatnim pogledom na razvoj prostora uz važnost oslanjanja na mogućnosti financiranja projekata iz sredstava dostupnih na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini.

Na prostoru UP Pula krajem 2019. bilo je aktivno 4.366 poduzeća i 2.560 obrta. U pretpandemijskom razdoblju broj poduzeća i obrta rastao je, a u obrtništvu taj se rast nastavio i tijekom pandemije. Jačanjem inovativnosti, ulaganjem u istraživanje i razvoj te poticanjem poduzetništva kroz financijske okvire i potpurnu infrastrukturu, moguće je ostvariti razvoj privatnih kompanija te ih učiniti prepoznatljivima na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Dionike privatnog sektora iz svih JLS potrebno je uključiti u osmišljavanje i provedbu strateškog razvoja, potrebno je poticati suradnju dionika iz privatnog sektora s dionicima iz javnog i civilnog sektora te osnažiti privatni sektor za sudjelovanje u osmišljanju, izradi i provedbi raznih projekata. Važnu ulogu u razvoju

gospodarstva i poduzetništva imaju i poduzetničke potporne institucije s prostora UP Pula.

Civilni sektor čine dobrovoljne i neprofitne organizacije te inicijative koje se bave aktualnim društvenim pitanjima. Prema podacima Registra udruga (2021), na prostoru UP Pula ukupno djeluje 1416 civilnih udruga, a u kreiranju civilnog društva na prostoru UP Pula sudjeluje i nekoliko zaklada. Participativnim pristupom istaknuto je nekoliko razvojnih izazova kao što su: nedostatna umreženost i informiranost dionika, nedostatak suradnje i zajedničkih projekata dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora, nedovoljna digitalizacija, slaba osviještenost o društvenim inovacijama i društvenom poduzetništvu, slaba vidljivost, nedovoljna svijest stanovništva o volonterstvu i aktivizmu, nedovoljno korištenje fondova EU, nedovoljno razvijeno socijalno mentorstvo te nedostatak kompetencija za zagovaranje pozitivnijih društvenih promjena. Međutim, istaknut je Društveni centar Rojc kao jedinstveni prostor u RH po pitanju civilnog društva te je prepoznat značajan angažman civilnog sektora po pitanju prepoznavanja lokalnih potreba i sudjelovanja u ukupnom razvoju društva, što je potrebno poticati i u budućnosti.

6. OPIS INTEGRIRANOG PRISTUPA RJEŠAVANJU UTVRĐENIH RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA, UKLJUČUJUĆI ISPUNJAVANJE KRITERIJA VEZANO UZ STRATEŠKU RELEVANTNOST PROJEKATA

6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja

Ostvarenju definiranih prioriteta i ciljeva Urbanog područja Pula doprinijet će integrirana teritorijalna ulaganja kroz Integrirani teritorijalni program 2021.-2027. točnije tri specifična cilja: RSO1.3. *Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja*, RSO2.8. *Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika*, RSO5.1. *Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima*.

Provedbom ITU mehanizma rješavat će se utvrđeni izazovi društvenog sektora kao što je na primjer neravnomjerna raspoređenost i polarizacija društvene infrastrukture te često i njezini nedovoljni kapaciteti i neadekvatan standard samih objekata. Navedeni izazovi riješit će se razvojem višenamjenske infrastrukture koja integrira različite sektore, poput sporta i rekreacije, kulture, socijalne skrbi i dr. Potencijali bogate kulturne scene, brojnosti kulturnih udruga i manifestacija te vrijedne kulturne baštine kapitalizirati će se provedbom ITU mehanizma kako bi se stanovništvu i posjetiteljima omogućila raznovrsna i dostupna kulturna ponuda te ojačali održivi oblici turizma temeljeni na postojećim, ponekad nedovoljno valoriziranim, vrijednim resursima. Nadalje, potencijal obnove i revitalizacije mnogobrojnih *brownfield* područja također će se iskoristiti provedbom ITU mehanizma u svrhu unaprjeđenja društvenog i kulturnog razvoja Urbanog područja Pula.

Provedbom ITU mehanizma također se mogu ostvariti potencijali tranzicije preko dekarbonizaciji cjelokupnog prometnog sustava, uključujući osnaživanje individualnih oblika prometa (poput biciklističkog prometa) i sustava javnog gradskog i prigradskog prijevoza UP Pula. Time se može doskočiti prepoznatim izazovima, kao što su: zagušenja uzrokovana velikim brojem vozila u cestovnom prometu, posebice u turistički aktivnijim mjesecima, koja umanjuju protočnost i sigurnost, prevelika koncentracija prometa u mirovanju u središnjim dijelovima naselja, umanjena

sigurnost sudionika u prometu, naročito pješaka i biciklista, nedovoljna razvijenost biciklističke i pješačke mreže, smanjena učinkovitost javnog prijevoza zbog velikog broja individualnih vozila i dr.

U kontekstu gospodarstva, provedba ITU mehanizma doprinijet će rješavanju utvrđenih izazova kao što su na primjer: sezonalnost u zaposlenosti i orijentiranost velikog dijela gospodarstva turističkim djelatnostima, pritisci na turističku infrastrukturu i gospodarske krize uzrokovane vanjskim faktorima poput pandemije COVID-19 i vojno-političkih zbivanja. Doprinijet će i ostvarenju potencijala u gospodarstvu poput: razvoja inovacijskih usluga, poticanja i unaprjeđenja poduzetništva i modernizacije primarnih djelatnosti ulaganjem u poslovnu infrastrukturu, razvoja održivih i otpornih selektivnih oblika turizma kroz izgradnju i unaprjeđenje turističke infrastrukture te obnovu i prezentaciju kulturne baštine i dr.

Na slabosti utvrđene u okviru tema povezanih sa urbanim prostorom i okolišem također će utjecati provedba ITU mehanizma, točnije pridonijet će njihovom smanjenju ili potpunom uklanjanju. Naime, kroz nju će se nastojati riješiti izazovi kao što su na primjer: negativni učinci klimatskih promjena koje je moguće ublažavati razvojem zelene infrastrukture i korištenjem rješenja temeljenih na prirodi, određena razina energetske neučinkovitosti u zgradarstvu, neiskorišteni i nedovoljno iskorišteni prostori i zgrade, nedovoljna razina uređenosti pojedinih otvorenih javnih prostora i sl. Provedbom ITU mehanizma doprinijet će se iskorištavanjem postojećih potencijala poput javnih zelenih površina, mnogobrojnih *brownfield* područja dostupnih za obnovu i revitalizaciju u društvene i gospodarske svrhe, mogućnosti iskorištavanja obnovljivih izvora energije s ciljem zelene tranzicije, održive valorizacije elemenata kulturne baštine u svrhu razvoja održivog turizma i sl.

6.2. Doprinos ITU mehanizma provedbi SRUP-a

Prilikom formiranja strateškog okvira, uz potrebe i izazove prostora UP Pula, posebna pozornost pružena je postavkama operativnog programa koji usmjerava specifične ciljeve ITU mehanizma. Posebni ciljevi i mjere iz nacрта SRUP-a čija je provedba planirana kroz ITU mehanizam, usklađeni su područjima ulaganja iz specifičnih ciljeva ITP-a koji se provode kroz ITU mehanizam (RSO1.3, RSO2.8 i RSO5.1.). Slijedom navedenoga, aktivnosti u okviru mjera također su povezani s nekim od prihvatljivih područja ulaganja iz ITP-a. ITU ulaganja time su protkana kroz strateški okvir s ciljem direktnog i indirektnog doprinosa integriranoj realizaciji posebnih ciljeva te se gotovo svi posebni ciljevi djelomično planiraju provoditi kroz ITU mehanizam. Takvom su integracijom ulaganja u posebne ciljeve i strateške projekte pomoću ITU mehanizma predviđena kako bi se omogućio ravnomjerni prostorni razvoj područja te odgovorilo na izazove različitih sektora. Ishodi rezultata posebnih ciljeva definiranih na razini

mjera oblikovani su na način da daju doprinos ostvarenju rezultata i učinaka povezanih s odgovarajućim specifičnim ciljem.

Unutar prvog strateškog cilja *Prostor visokog životnog standarda* predviđen je razvoj ustanova i institucija društvene i kulturne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe različitih skupina stanovništva, uz osiguranje visoke razine uključenosti socijalno ugroženih i marginaliziranih osoba te razvoj infrastrukture za kvalitetno stanovanje te zdrav i aktivan život. Projekti i aktivnosti u promatranom su posebnom cilju osobito vezani uz specifični cilj RSO5.1. *Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima*. U kontekstu posebnog cilja 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život, doprinos ITU mehanizma se ogleda u mogućnosti poboljšanja dostupnosti društvene infrastrukture čime će se dati doprinos rješavanju problema osnovnog nedostatka iste, ali i rješavanju problematike polariziranosti i neravnomjerne raspoređenosti društvenih sadržaja u prostoru. Navedenim će se omogućiti razvoj raznovrsne i dostupne kulturne ponude, primarno kroz aktivnost ulaganja u višenamjensku, društveno-kulturnu infrastrukturu značajnu za uključiv društveni razvoj (kod intervencije: 168 Fizička obnova i sigurnost javnih prostora). Primjeri aktivnosti koje djelomično odgovaraju navedenoj programskoj aktivnostima su: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*; 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*; 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*. ITU mehanizam može indirektno doprinijeti drugom posebnom cilju unutar prvog strateškog cilja: 1.2. *Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti*, i to na integrirani, multi-sektorski način kroz potencijalnu revitalizaciju *brownfield* područja u socijalnu namjenu, čime bi se stvorili preduvjeti za razvoj socijalnih usluga (mjera 1.2.1.), osobito onih povezanih s deinstitutionalizacijom. Treći posebni cilj usmjeren je na stvaranje preduvjeta koji bi omogućili stanovnicima UP Pula zdrav i aktivan život, a doprinos ITU mehanizma se i u ovom slučaju ogleda u mogućnosti realizacije višenamjenske, polivalentne infrastrukture (kod intervencije: 168 Fizička obnova i sigurnost javnih prostora), primarno namijenjene aktivnostima povezanim sa sportom i rekreacijom, direktno povezanim sa mjerom 1.3.2. *Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura*. Kroz aktivnost 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, aktivnost je osim sa unaprjeđenjem višenamjenske sportske infrastrukture povezana i s prihvatljivim područjem ulaganja iz ITP-a, koji podrazumijeva izgradnju i značajnu nadogradnju zelene infrastrukture. Na istu se aktivnost nadovezuje i realizacija nekoliko strateških projekata: Sportsko - društveni centar Valbandon (koji predviđa razvoj sportsko rekreacijske infrastrukture i društvenih sadržaja te uređenje javnih prostora za različite skupine korisnika), Sportski centar Mandalena (kojim će se

osigurati zdrav i aktivan život stanovništva Općine Marčana) te Uređenje zelene zone Pragrande (kojim se predviđa hortikulturno uređenje i regeneracija zelenog tkiva biljnim kulturama koje posredno i neposredno utječu na povećanje bioraznolikosti gdje će se okupljati opća populacija djece, obitelji, mladi, rekreativci, umirovljenici, lokalna zajednica, te predviđa stvaranje novih zelenih prostora Grada). Također, ITU mehanizam će dati značajan doprinos realizaciji aktivnosti: 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, kroz odgovarajuće projekte: Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene te Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu (kojim će se poboljšati kvaliteta sportskih usluga za stanovništvo Općine Svetvinčenat). Kroz provedbu promatrane aktivnosti i projekata kroz ITU mehanizam, također će se primijeniti i mjere energetske učinkovitosti, kao horizontalnog zahtjeva prilikom ulaganja u višenamjensku infrastrukturu (kod intervencije: 044 Obnova radi povećanja energetske učinkovitosti ili mjere energetske učinkovitosti za javnu infrastrukturu, demonstracijski projekti i mjere potpore), a ujedno će se i pružiti podrška razvoju resursa javnog turizma (kod intervencije: 165 Zaštita, razvoj i promicanje resursa javnog turizma i turističkih usluga).

Tab. 29: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1	RCO5.1.1.	Stvoreni ili obnovljeni prostori u urbanim područjima	Kvadratni metri	0,00	55.000,00
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
1.3.	1.3.a	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene (OI.02.5.50)	ha	-	5

Drugi strateški cilj *Prostor dostupnih sadržaja*, usmjeren je na razvoj održive mobilnosti, kako bi se povećala prometna dostupnost različitih usluga. Njegova poveznica s ITU područjima ulaganja primarno se ogleda u doprinosu specifičnog cilja *RSO2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika*, realizaciji posebnog cilja 2.1. *Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti*. Unutar prve mjere posebnog cilja: *Siguran, dostupan i učinkovit promet*, aktivnost 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture* usklađena je s prihvatljivim područjem ulaganja: vozni park čistoga gradskog prometa, s obzirom da podrazumijeva uvođenje ekološki prihvatljivih vozila u javni prijevoz (082 Vozni park

čistoga gradskog prometa) aktivnost je ujedno usmjerena na smanjenje intenziteta individualnog motoriziranog prometa u gradu, osobito njegovom središtu. Nadalje, aktivnost: 2.1.1.9. Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS, u skladu je s prihvatljivim područjem ulaganja u gradsku mobilnost: digitalizacija gradskog prometa, kojom se potiče razvoj digitaliziranih i inteligentnih sustava javnog prijevoza za putnike, a čime će se doprinijeti poboljšanju prigradskog i gradskog prijevoza na prostoru UP Pula (kod intervencije: 085 Digitalizacija prometa). Također, ostavljena je mogućnost realizacije pojedinih aktivnosti, primjerice: 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama, kao dijela šireg, sveobuhvatnog i integriranog projekta*, u sklopu kojeg će se provoditi strateški projekt Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli". Doprinos ITU mehanizma prožet je i kroz mjeru 2.1.2. *Dekarbonizacija prometa*, kojom se potiče prilagodba cjelokupnog prometa u UP Pula zelenim politikama. Razvoj voznog parka čistog gradskog prometa povezan je s aktivnostima: 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih plovila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu* te 2.1.2.4. *Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima*. Aktivnost 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, u skladu je s ITP područjem ulaganja u biciklističku infrastrukturu s ciljem poticanja zdravih načina kretanja (kod intervencije: 083 Biciklistička infrastruktura). Predmetnom aktivnošću predviđena je i realizacija strateškog projekta Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...), pri čemu će njegovo ostvarenje kroz ITU mehanizam značajno doprinijeti povezanosti prostora JLS biciklističkom infrastrukturom, kao i povećanju sigurnosti biciklista, a također je povezana s integriranim ulaganjima u zelenu infrastrukturu koja će se razvijati uz određene dijelove trase. Preostala dva posebna cilja u okviru drugog strateškog cilja definirana su kako bi se odgovorilo na prepoznate potrebe na području UP-a, kroz digitalizaciju sadržaja i usluga te jačanje kapaciteta razvojnih dionika, uključujući javni, civilni i privatni sektor. Dio aktivnosti unutar posebnog cilja 2.3. indirektno je povezan s aktivnostima ITP-a, pa će primjerice projekt Energetske obnove Društvenog centra Rojc, predviđen unutar posebnog cilja 4.2. *Dostupne i atraktivne urbane površine*, također osigurati uspješniju realizaciju aktivnosti unutar promatranog posebnog cilja: 2.3.2.1. *Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“* te 2.3.2.4. *Podrška razvoju Radione DC Rojc u Re-use centar*. Projekti razvoja višenamjenske infrastrukture društvene namjene čija je realizacija prihvatljiva kroz ITU mehanizam također će doprinijeti i operacionalizaciji aktivnosti: 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*.

Tab. 30: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO2.8	RCO58	Infrastruktura namijenjena biciklima za koju je primljena potpora	Km	0,00	164
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
2.1.	2.1.c	Ukupna duljina novoizgrađenih biciklističkih staza	Km	-	7

Treći strateški cilj *Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja* odnosi se na unaprjeđenje sustava obrazovanja kroz infrastrukturna ulaganja, ali i poboljšanje usluga i sadržaja u obrazovnom sektoru, osnaživanje različitih gospodarskih grana, s fokusom na zelenu i digitalnu tranziciju. Poveznica s ITU mehanizmom prvenstveno je određena kroz drugi posebni cilj: *Otporno gospodarstvo*, unutar kojeg je razvijena poduzetnička infrastruktura i prisutnost znanstveno-istraživačkih institucija prepoznata kao dobar potencijal za daljnji razvoj poslovnog okruženja. Time su i aktivnosti unutar posebnog cilja povezane sa prihvatljivim aktivnostima koje su definirane specifičnim ciljem *RSO1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja*. Izravna povezanost koja podrazumijeva ulaganja u poslovnu infrastrukturu s ciljem razvoja poduzetništva u urbanim područjima, odražava se kroz aktivnost strateškog okvira: *3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*, a koja će posredno omogućiti povećanje kvalitete, uvođenje inovacija i učinkovitosti u poslovanju (kod intervencije: *020 Poslovna infrastruktura za MSP-ove (uključujući industrijske parkove i pogone)*). Aktivnost je komplementarna i s dva strateška projekta; *Izgradnjom zgrade poduzetničkog centra u Marčani* čijom će se realizacijom osigurati prostori za rad poduzetnika, ali i doprinijeti uspješnijoj provedbi većine preostalih aktivnosti iz mjere *3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje* te *Pulskim Inovacijskim Centrom - PIC*. *Pulski Inovacijski Centar - PIC* kao višesektorski, *brownfield* projekt, doprinijet će i posebnom cilju *4.2.2. Revitalizacija javnih površina*. Također, indirektan doprinos osigurat će se posebnom cilju *3.1. istog strateškog cilja: Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada*, s obzirom da provedba projekta podrazumijeva i oformljivanje „*Pulskog tehnološko - inovacijskog centra - PIC*“. Kroz provedbu će se stoga osigurati i uspješnija implementaciju aktivnosti: *3.1.2.6. Podrška razvoju visokoobrazovnih i znanstvenih institucija te suradnja dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa akademskom zajednicom*.

Tab. 31: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO1.3	RCO15	Kapacitet stvorene inkubacije	broj dodijeljenih potpora za izgradnju/nadogradnju istraživačke infrastrukture i poslovnih potpornih institucija u prioritetnim nišama	20	85
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
3.2.	3.2.b	Broj novih malih i srednjih poduzeća po godini (Ol.02.4.06)	Broj	0	10

Posljednji strateški cilj *Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša* podrazumijeva mjere i aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje postojećih javnih površina, zelenu tranziciju upravljanja prostorom i komunalnom infrastrukturom te razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša. Posebni ciljevi time su uvelike usklađeni s aktivnostima specifičnog cilja ITP-a: *RSO5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima*. Aktivnosti unutar prvog posebnog cilja 4.1. *Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine*, povezane su s prihvatljivim područjem ulaganja kulturna baština i turizam i to kroz aktivnosti mjere 4.1.2.: 4.1.2.5. *Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine*; 4.1.2.6. *Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a* te 4.1.2.8. *Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara*. Strateški projekt *Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu* kao dio aktivnosti 4.1.2.6., doprinijet će uspješnijem vrednovanju, očuvanju i obnovi materijalne kulturne baštine u turizmu (166 *Zaštita, razvoj i promicanje kulturne baštine i kulturnih usluga*). Unutar posebnog cilja 4.2. *Dostupne i atraktivne javne urbane površine*, prva mjera 4.2.1. *Razvoj zelene infrastrukture*, velikim je dijelom komplementarna s područjem ulaganja ITP-a: Zelena infrastruktura i prirodna baština i to kroz aktivnosti: 4.2.1.4. *Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*; 4.2.1.5. *Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima*; 4.2.1.6. *Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama* (kod intervencije: 079 *Zaštita prirode i bioraznolikosti, prirodna baština i resursi, zelena i plava infrastruktura* (odvodni kanali, potoci, jezera, izvori, bunari i sl.)). Posebni cilj 4.2.2. *Revitalizacija javnih površina* podudaran je s aktivnošću ITP-a: *Sanacija brownfield područja te revitalizacija istih u kulturnu, sportsku, društvenu,*

obrazovnu, turističku, gospodarsku ili socijalnu namjenu, za namjenu zelene površine (parkove, vrtove i sl.) koje su dio sustava zelene infrastrukture gradova i/ili dio green belt-a/buffera gradova, kroz stratešku aktivnost: 4.2.2.2. *Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta.* S obzirom na velik broj brownfield površina i objekata na području Grada, ITU mehanizam osigurao bi značajan doprinos konkretizaciji promatrane aktivnosti. Naime, kroz istu je predviđena realizacija projekata: inovativni pilot projekt *Društveni centar Rojc (bivša vojarna), Uspostava multifunkcionalnog centra* (s ciljem stvaranja multifunkcionalnog centra čije će održivo korištenje osigurati društveni i gospodarski napredak), *MMC Cave Romane* (prenamjena bivšeg kamenoloma u centar kulture i sporta), *uređenje kupališta Stoja* (kojim bi se osigurala cjelovita obnova i vraćanje u izvornu funkciju kupališta) (kod intervencije: 073 Sanacija industrijskih lokacija i onečišćenog zemljišta). Time će se ujedno svladati problemi neplanske gradnje te sačuvati vrijednost prostora kao atraktivnog mjesta boravka stanovništva. Također, većina projekata unutar ove aktivnosti predstavlja integrirane projekte kojima će se moći odgovoriti na više razvojnih potreba UP-a pa će tako revitalizacija napuštenih područja osigurati njihovu prenamjenu u društvene i/ili gospodarske svrhe, osigurat će se energetska učinkovitost objekata, a dio projekata će implementirati i elemente zelene infrastrukture, uz osiguravanje sigurnosnih uvjeta. Posebni cilj 4.2.2. povezan je i s aktivnošću ITP-a: *ulaganja u javne površine, prema kojem su prihvatljiva ulaganja u infrastrukturu, obnovu i uređenje javnih površina starih gradskih jezgri* i to ponajprije kroz aktivnost strateškog okvira: 4.2.2.1. *Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina* (kod intervencije: 168 Fizička obnova i sigurnost javnih prostora). Osim povećanja ambijentalne i estetske vrijednosti prostora, aktivnost će podići turistički doživljaj mjesta i doprinijeti promociji destinacije. Njome je obuhvaćen i strateški projekt *Obnove povijesnog centra naselja*, kojim će se urediti glavni gradski trg Općine Barban, na način da se ponovno afirmira povijesna povezanost građevina unutar povijesnog sklopa te dodatno implementira urbana oprema i rasvjeta. Unutar posebnog cilja 4.3. *Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge* predviđene su aktivnosti unaprjeđenja energetske učinkovitosti, uz poticanje korištenja energije iz obnovljivih izvora energije i primjenu niskougličnih tehnologija. Te su aktivnosti u okviru provedbe SRUP-a zamišljene kao samostalne, ali i horizontalne u slučaju realizacije promatranih inicijativa kroz ITU mehanizam, sukladno komplementarnoj prihvatljivoj aktivnosti ITP-a.

Tab. 32: Očekivani doprinos ishoda posebnih ciljeva SRUP-a ostvarenju rezultata/učinaka definiranih za ITU specifični cilj

Specifični cilj	Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Ključna etapa (2024.)	Ciljna vrijednost (2029.)
RSO5.1	RCO5.1.1.	Stvoreni ili obnovljeni prostor u urbanim područjima	Kvadratni metri	0,00	55.000,00
Posebni cilj	Oznaka pokazatelja	Pokazatelj	Mjerna oznaka	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljna vrijednost (2027.)
4.2.	4.2.a	Razvoj i unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	Broj realiziranih projekata razvoja i unaprjeđenja javnih otvorenih površina	-	13

6.3. Opis sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Strateškim ciljevima Strategije razvoja Urbanog područja Pula i njima pripadajućim mjerama i aktivnostima predviđene su sektorska i teritorijalna integracija kroz ITU mehanizam. ITU ulaganja raspoređena su kroz cijeli strateški okvir kako bi se riješili izazovi povezani sa temama iz različitih sektora te doprinijelo ravnomjernom razvoju područja.

U svrhu rješavanja izazova multisektorskog karaktera predviđeno je provođenje intervencija iz različitih sektora. U tom kontekstu, moguće je izdvojiti slijedeće mjere strateškog okvira Urbanog područja Pula:

- Mjera 1.1.3. obuhvaća ulaganje u razvoj višenamjenske infrastrukture i razvoj zelene infrastrukture sa mjerama za poticanje demografske revitalizacije
- Mjera 1.3.2. integrira ulaganja u razvoj zelene infrastrukture sa ulaganjima u višenamjensku sportsko-rekreacijsku i edukacijsku infrastrukturu
- Mjera 2.1.2. kombinira ulaganja u razvoj biciklističke i pješačke infrastrukture i e mobilnosti sa ulaganjima u razvoj zelene infrastrukture
- Mjera 3.2.1. kombinira ulaganja u razvoj poduzetništva sa aktivnostima koje potiču suradnju gospodarstva i visokog obrazovanja
- Mjerom 3.2.2. obuhvaćena su ulaganja u višenamjensku infrastrukturu u svrhu proširenja turističke ponude, ulaganja u obnovu, revitalizaciju i turističku valorizaciju kulturne baštine te ulaganja u modernizaciju i obnovu javne turističke infrastrukture

- Mjera 3.2.3. integrira ulaganja kroz ITU mehanizam u razvoj i modernizaciju turističke infrastrukture sa mjerama koje doprinose unaprjeđenju poljoprivrede i ribarstva
- Mjerom 3.2.2. obuhvaćena su ulaganja u javnu turističku infrastrukturu, razvoj zelene infrastrukture te poticanje nisko-ugljičnog razvoja
- Mjera 4.1.2. doprinosi integraciji ulaganja u kulturnu baštinu, turizam i promicanje energetske učinkovitosti
- Mjerom 4.2.2. obuhvaćena su ulaganja u *brownfield* područja, ulaganja u povijesnu jezgru Grada Pule te ulaganja u obnovu i uređenje javnih prostora
- Mjera 4.3.2. integrira ulaganje u promicanje energetske učinkovitosti i niskougljičnog razvoja različitih sektora

Nadalje, strateškim se okvirom predviđa provođenje sličnih intervencija u različitim dijelovima Urbanog područja Pula kako bi se osigurao doprinos ITU mehanizma na cijelom prostoru Urbanog područja. U tom kontekstu moguće je izdvojiti na primjer:

- Provođenje intervencija iz područja razvoja i unaprjeđenja biciklističke i pješačke infrastrukture predviđa se unutar pojedinih naselja, poput dužobalnog koridora u Gradu Puli, ali i među naseljima različitih jedinica lokalne samouprave kako bi se osigurao integrirani razvoj čistog i ekološki prihvatljivog prometa.
- Obnova, revitalizacija i turistička valorizacija elemenata kulturne baštine predviđaju se na više lokacija unutar Urbanog područja Pula kako bi se doprinijelo stvaranju jedinstvenog turističkog brenda Urbanog područja te doprinijelo teritorijalnoj integraciji.
- Ulaganje u višenamjensku i turističku infrastrukturu predviđeno je unutar cijelog obuhvata Urbanog područja, ovisno o specifičnim potrebama prepoznatim u pojedinim jedinicama lokalne samouprave.

6.4. Opis strateške relevantnosti kroz ITU mehanizam

Prilikom izrade ove Strategije definirani su projekti od strateškog značaja čijim se provođenjem izravno doprinosi ostvarenju definiranog strateškog okvira. Navedeni projekti su odabrani s obzirom na policentrični utjecaj na razvoj Urbanog područja koji se predviđa da bi mogli ostvariti svojom provedbom, a za određene projekte strateška je relevantnost utvrđena s obzirom da su nositelji i/ili partneri projekata više od jedne jedinice lokalne samouprave.

- Strateški projekt **Pulski Inovacijski Centar - PIC** okuplja ulaganja kroz ITU mehanizam u nekoliko različitih područja poput obnove i revitalizacije *brownfield* objekata, razvoja poduzetništva kroz uspostavu tehnološko –

inovacijskog centra te razvoja višenamjenske infrastrukture s obzirom da su planirani dodatni javni sadržaji iz područja sporta, rekreacije i kulture. Strateška relevantnost projekta postići će se s obzirom da će razvoj Pulskog Inovacijskog Centra - PIC imati utjecaj na šire područje te učvrstiti poziciju Urbanog područja Pula kao mjesta inovativnog i razvijenog poslovnog okruženja. Nadalje, projekt je strateški važan u pogledu multisektorskog razvoja područja, jer predviđa suradnju različitih lokalnih dionika, a neizostavna je i komponenta prostorne obnove i revitalizacije.

- Strateški, inovativni projekt **Društveni centar Rojc** odnosi se na jednu od važnijih javnih zgrada ujedno i najvećoj zgradi na području grada Pule ukupne površine 16.739 m² koja predstavlja centar civilnog društva šireg područja u čemu se očituje strateška relevantnost samoga projekta. Integrira obnovu zgrade javnog sektora povećanjem energetske učinkovitosti, uređenje javno dostupnog parkirališta izgradnjom punionica za električne automobile i bicikle te uređenje zelene površine koja je dostupna građanima. Njime su okupljena integrirana ulaganja u obnovu i revitalizaciju *brownfield* područja, promicanje energetske učinkovitosti, održive mobilnosti kao i ulaganja u zelenu infrastrukturu, te primjene integralnog pristupa izvedbe „kišnih vrtova“ u svrhu izgradnje sustava oborinske odvodnje.
- Strateški projekt **Uređenje zelene zone Pragrande** obuhvaća ulaganja ITU mehanizma u razvoj zelene infrastrukture. Strateški je relevantan s obzirom da će imati utjecaj na kvalitetu života stanovnika svih dobnih skupina, te predviđa realizaciju određene površine urbanih vrtova doprinijeti će ublažavanju negativnih učinaka klimatskih promjena koje se očituju na širem području. Namjeravano urbanističko i hortikulturno uređenje zone Pragrande, uz istovremeno rješavanje sustava odvodnje površinskih odnosno oborinskih voda ne samo da poštuje načelo "*Do no significant harm*" već, upravo suprotno, ostvaruje pozitivne učinke s društvenih, gospodarskih i okolišnih aspekata. Nadalje, s obzirom da se predviđa korištenje rješenja temeljenih na prirodi takav projekt može poslužiti kao pozitivan primjer za razvoj drugih sličnih projekata te na taj način doprinijeti zelenom razvoju cijelog Urbanog područja.
- Strateški projekt **Uređenje kupališta Stoja** – odnosi se na revitalizaciju kupališta Stoja koji čini neizostavni dio identiteta grada Pule, a čije se trenutno stanje derutno. Projektom će se obnoviti vrijedni javni prostor te javna turistička infrastruktura, na korist turistima i građanima Grada Pule, ali i cijelog prostora UP-a.
- Strateški projekt **Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)** odnosi se na ulaganje u razvoj i unaprjeđenje biciklističke infrastrukture te infrastrukture za rješavanje izazova povezanih sa protočnosta i sigurnosti prometnog sustava. Strateška relevantnost projekta očituje se u činjenici da će u njegovoj provedbi sudjelovati više jedinica lokalne

samouprave Urbanog područja. Nadalje, razvoj navedene infrastrukture doprinijet će i razvoju selektivnih oblika turizma (cikloturizma) te tako doprinijeti gospodarskom razvoju i otpornosti čitavog područja.

- Strateški projekt **MMC Cave Romane** obuhvaća ulaganja u obnovu i prenamjenu *brownfield* područja nekadašnjeg kamenoloma te ulaganja u razvoj sportsko-rekreacijske, kulturne i turističke infrastrukture. Projekt je strateški relevantan s obzirom da doprinosi multisektorskom razvoju te razvoju selektivnih oblika turizma koji mogu doprinijeti prepoznatljivosti cijelog Urbanog područja.
- Strateški projekt **Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana** u Vodnjanu integrira ulaganja u obnovu elemenata kulturne baštine i razvoj multifunkcionalne infrastrukture. Na taj će se način raditi na obnovi vrijedne kulturne baštine uz poticanje društvenog razvoja i njegovanje kulturnog identiteta područja.
- Strateški projekt **Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu** obuhvaća izgradnju višenamjenske sportsko – rekreacijske infrastrukture te se na taj način osiguravaju uvjeti za ravnomjieran razvoj sportski aktivnosti i unaprjeđenje kvalitete života stanovnika Urbanog područja.
- Strateški projekt **Uspostava multifunkcijskog centra** također obuhvaća ulaganja u obnovu i revitalizaciju napuštenog *brownfield* područja i razvoj višenamjenske infrastrukture značajne za društveni i gospodarski razvoj Urbanog područja Pula. Strateška se relevantnost očituje u oživljavanju zapuštenog prostora i uspostavi novih funkcija koje mogu doprinijeti policentričnom društvenom i gospodarskom razvoju.
- Strateški projekt **Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani** obuhvaća ulaganje kroz ITU mehanizam u razvoj poduzetništva stvaranjem povoljnog poslovnog okruženja.
- Strateški projekt **Sportski centar Mandalena** (sportsko-društveni centar) obuhvaća ulaganje u višenamjensku sportsko-rekreacijsku infrastrukturu kroz ITU mehanizam točnije rekonstrukciju i nadogradnju postojeće infrastrukture u svrhu osiguravanja zdravog i kvalitetnog života stanovnika. Projektom će se unaprijediti sportska infrastruktura kako bi se mogli provoditi sportsko – rekreacijski, ali i ostali društveni sadržaji i aktivnosti.
- Strateški projekt **Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra** sportsko - rekreacijske namjene obuhvaća ulaganja u višenamjensku sportsko-rekreacijsku i turističku infrastrukturu u svrhu osiguravanja preduvjeta za zdrav život stanovnika te unaprjeđenja turističke ponude i promocije područja. Strateška relevantnost projekta očituje se u poboljšanju prepoznatljivosti cijelog Urbanog područja te posljedično društvenog i gospodarskog razvoja koji ona može osigurati.

- Strateški projekt **Obnova povijesnog centra naselja u Općini Barban** odnosi se na ulaganje u uređenje prostora stare gradske jezgre u svrhu unaprjeđenja vrijednosti prostora. Projekt je strateški relevantan s obzirom da će se njegovom provedbom omogućiti stanovništvu šireg područja javni prostor ugodan za boravak i korištenje, a istovremeno unaprijediti i na adekvatan način prezentirati vrijednost naselja.
- Strateški projekt **Sportsko - društveni centar Valbandon** odnosi se na razvoj sportsko – rekreacijskih i društvenih sadržaja te uređenje javnih prostora za različite skupine korisnika. Svojom provedbom doprinijet će ravnomjernoj raspoređenosti društvenih sadržaja i funkcija unutar Urbanog područja.
- Strateški projekt **Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"** odnosi se na razvoj održive urbane mobilnosti kroz integriran razvoj u *park&ride* sustav, javnu parkirališnu infrastrukturu te integriranu intermodalnu funkciju javnog prijevoza. Svojom provedbom, doprinijet će efikasnijem sustavu gradskog prijevoza te povećanom protočnosti dnevnih migracija.

6.5. Opis sustava provedbe ITU mehanizma

Ovim poglavljem utvrđuje se model provedbe ITU mehanizma na razini Urbanog područja Pula. U prošlom financijskom razdoblju uspostavljen je iznimno funkcionalan institucionalni okvir, a isti u novom razdoblju nastavlja sa svojim radom te je struktura provedbe opisana u nastavku.

Mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja predstavlja mehanizam za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju te omogućava pružanje financijske potpore iz različitih europskih fondova i operativnih programa za provođenje integriranih aktivnosti te time jačanje uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Mehanizam je s provedbom započeo u razdoblju 2014.-2020. godine, a nastavlja se i kroz novo financijsko razdoblje 2021.-2027. Institucionalni okvir za korištenje EU fondova u okviru provedbe ITU mehanizma definiran je Zakonom o institucionalnom okviru za korištenje fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 116/21) te Uredbom o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022).

Uspostava organizacijske strukture za uspješno provođenje procesa izrade, donošenja, provedbe i praćenja započela je utvrđivanjem obuhvata Urbanog područja Pula, koje je definirano sukladno odredbama članka 14. Zakona o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18). Odluku o sastavu urbanog područja Pula, u okviru financijskog razdoblja 2021.-2027. g., donijelo je Gradsko vijeće Grad Pula-Pola-Pola,

nakon prethodno dobivenih suglasnosti svih gradskih i općinskih vijeća jedinica lokalne samouprave iz sastava Urbanog područja te pozitivnog mišljenja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Grad Pula-Pola je po ustrojavanju urbanog područja preuzeo ulogu nositelja izrade Strategije razvoja Urbanog područja te organizirao proces izrade i uključivanja svih ključnih aktera. Temelji suradnje među jedinicama lokalne samouprave, kao i pristupi upravljanju razvojem urbanog područja, utvrđeni su sklapanjem Sporazuma o suradnji na izradi i provedbi Strategije razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. g. Sporazumom je uspostavljeno Koordinacijsko vijeće Urbanog područja Pula kao tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe SRUP-a. U listopadu 2021. g. osnovano je i Partnersko vijeće za Urbano područje Pula radi sudjelovanja šireg kruga dionika u donošenju SRUP-a, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja. Institucionalni okvir za izradu, donošenje, provedbu i praćenje provedbe Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. g. tako se primarno temelji na načelu partnerstva i suradnje između javnog, privatnog i civilnog sektora.

U ime nositelja procesa izrade, Grada Pula-Pola, odgovornost za pripremu Strategije preuzela je ustrojstvena jedinica **Odsjek za provedbu ITU mehanizma**, koja djeluje u okviru Upravnog odjela za lokalnu samoupravu. Ustrojstvena jedinica surađivala je s izrađivačem Strategije, koordinirala proces izrade Strategije, pripremala materijale i osiguravala koordinaciju Koordinacijskog i Partnerskog vijeća.

Odsjek za provedbu ITU mehanizma uspostavljen je u travnju 2017. g., kao tijelo koje obavlja funkciju provedbenog tijela Integriranog teritorijalnog ulaganja, sukladno tadašnjoj Uredbi Vlade Republike Hrvatske o izmjenama i dopunama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem "Ulaganja za rast i radna mjesta". Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Grad Pula-Pola-Pola tada su sklopili Sporazum o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadaća i aktivnosti, koordinaciji implementacije aktivnosti, kao i praćenju realizacije projekata, ali i konstantnog osluškivanju potreba i potencijala urbanog područja.

Sukladno Uredbi o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko razdoblje 2021. – 2027. (NN 96/2022), definirano je kako se posrednička tijela za odabir operacija utvrđuju u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa. Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18), sama posrednička tijela za odabir operacija čine gradovi središta urbanog područja u kojima se provode integrirana teritorijalna ulaganja. Time osnovano posredničko tijelo Grada Pula-Pola - Odsjek za provedbu ITU mehanizma obavlja funkcije iz članka 73. stavka

2. Uredbe (EU) 2021/1060 u okviru specifičnih ciljeva 5.i, 1.iii i 2.viii Programa, koje se posebno utvrđuju u okviru svakog pojedinog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava. U okviru posebnog cilja iz svoje nadležnosti, Odsjek za provedbu ITU mehanizma također surađuje s Koordinacijskim tijelom, Upravljačkim tijelom, drugim posredničkim tijelima i partnerima tijekom provedbe i praćenja Programa; sudjeluje u radu odbora za praćenje; surađuje s Upravljačkim tijelom u izradi kriterija za odabir operacije i u izradi dokumentacije poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, aktivnostima zatvaranja Programa, upravljaju rizicima na razini funkcija i dr.

Pravilnikom o unutarnjem redu Upravnog odjela za lokalnu samoupravu, donesenim 20. siječnja 2022. g., utvrđen je broj radnih mjesta, nazivi radnih mjesta, kategorija radnog mjesta, podkategorija radnog mjesta, razina potkategorije, klasifikacijski rang, broj izvršitelja i opis poslova radnog mjesta u Odsjeku za provedbu ITU mehanizma.

Tab. 33: Radna mjesta u Odsjeku za provedbu ITU mehanizma za Urbano područje Pula

Naziv radnog mjesta	Broj radnog mjesta	Kategorija	Potkategorija	Klasifikacijski rang	Potrebno stručno znanje	Broj izvršitelja
Voditelj Odsjeka za provedbu ITU mehanizma za Urbano područje Pula	1.	I	viši rukovoditelj	3.	magistar struke ili stručni specijalist	1
Savjetnik 1. za provedbu programa i projekata Europske unije	2.	II	Savjetnik	5.	magistar struke ili stručni specijalist	2
Savjetnik 1. za financijske poslove	3.	II	Savjetnik	5.	magistar struke ili stručni specijalist	1
Stručni suradnik za provedbu programa i projekata Europske unije	4.	III	stručni suradnik	8.	sveučilišni prvostupnik	1
Referent II	5.	IV	referent	11.	srednja stručna sprema	1
Ukupno izvršitelja						6

Tab. 34: Opis radnih mjesta u Odsjeku za provedbu ITU mehanizma za Urbano područje Pula

Funkcija	Opis poslova
Voditelj Odsjeka za provedbu ITU mehanizma za Urbano područje Pula	<ul style="list-style-type: none"> - organizira i koordinira rad Odsjeka, - odgovara za zakonit, pravovremen i djelotvoran rad Odsjeka, - prati pravne propise iz djelokruga Odsjeka, - koordinira sve aktivnosti na razini urbanog područja u provedbi ITU mehanizma, - vodi brigu o razdvajanju funkcija između ITU PT-a i ostalih ustrojstvenih jedinica Grada odgovornih za pripremu, podnošenje i provedbu projekata, - odgovoran je za Plan provedbe ITU mehanizma, - sudjeluje na glavnim koordinacijskim sastancima na razini operativnih programa koje sazivaju upravljačka tijela, - podnosi periodične izvještaje na razini operativnih programa prema upravljačkom tijelu, - kontinuirano surađuje s upravnim tijelima Grada, - vrši raspored zadataka, te određuje prioritete u rješavanju i rokove, - sastavlja prijedlog financijskog plana Odsjeka i prati njegovo izvršenje, - sastavlja izvješća o radu Odsjeka, - izrađuje složenije nacрте i prijedloge akata iz djelokruga rada Gradskog vijeća i Gradonačelnika, - provodi upravni postupak i donosi rješenja o upravnim stvarima u slučajevima propisanim važećim zakonima i drugim propisima donesenim na temelju zakona, - priprema i daje sve potrebne informacije sredstvima javnog priopćavanja vezano za

Funkcija	Opis poslova
	<p>provedbu ITU mehanizma,</p> <ul style="list-style-type: none"> - priprema materijale za objavu u Službenim novinama Grada i na mrežnim stranicama Grada, - brine o ostvarivanju prava na pristup informacijama i javno informiranje iz djelokruga Odsjeka sukladno važećim propisima, - obavlja i ostale poslove po nalogu i uputama pročelnika
<p>Savjetnik 1. za provedbu programa i projekata Europske unije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izrađuje upute za prijavitelje i obrasce za ocjenjivanje kvalitete projektnih prijedloga, - ocjenjuje kvalitetu dostavljenih projektnih prijedloga, - sudjeluje u radu radnih skupina koje je organiziralo upravljačko tijelo na razini operativnih programa za specifične ciljeve koji se provode u urbanom području, - sudjeluje u izradi uputa za strateške projekte i/ili poziva na dostavu projektnih prijedloga koji se odnose na specifične ciljeve operativnih programa koji se provode u urbanom području, - aktivno sudjeluje u praćenju provedbe projekata, - priprema periodične izvještaje o provedbi ITU mehanizma, - vodi stalnu komunikaciju unutar i izvan Odsjeka koja uključuje komunikaciju između dužnosnika i upravnih tijela Grada, te komunikaciju izvan gradske uprave, a u svrhu prikupljanja ili razmjene informacija, sve uz redoviti nadzor pročelnika i Gradonačelnika, - sudjeluje u pripremi priopćenja, obavijesti, reagiranja i ispravaka objavljenih informacija, - odgovara za sve aktivnosti informiranja i promidžbe vezane za provedbu ITU mehanizma, - odgovorna je za komunikaciju između provedbenog tijela urbanog područja i svih dionika urbanog područja vezano za sve aktivnosti na provedbi ITU mehanizma, - sudjeluje u radu Mreže osoba za informiranje i vidljivost, - provodi upravni postupak i donosi rješenja o upravnim stvarima u slučajevima propisanim važećim zakonima i drugim propisima donesenim na temelju zakona, - vodi evidenciju i izdaje potvrde o činjenicama o kojima vodi službene evidencije, - obavlja i ostale poslove po nalogu i uputama pročelnika i voditelja Odsjeka.
<p>Savjetnik 1. za financijske poslove</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izrađuje financijske planove, - izrađuje upute za prijavitelje i obrasce za ocjenjivanje kvalitete projektnih prijedloga, - ocjenjuje kvalitetu dostavljenih projektnih prijedloga, - koordinira i usklađuje financijske procedure vezane za proračunska sredstva partnera iz urbanog područja, - priprema periodične i završne financijske izvještaje o realizaciji projekata, - provodi upravni postupak i donosi rješenja o upravnim stvarima u slučajevima propisanim važećim zakonima i drugim propisima donesenim na temelju zakona, - vodi evidenciju i izdaje potvrde o činjenicama o kojima vodi službene evidencije, - obavlja i ostale poslove po nalogu i uputama pročelnika i voditelja Odsjeka
<p>Stručni suradnik za provedbu programa i projekata Europske unije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sudjeluje u praćenju provedbe projekata, - sudjeluje u komunikaciji između provedbenog tijela urbanog područja i svih dionika urbanog područja vezano za sve aktivnosti na provedbi ITU mehanizma, - sudjeluje u radu Mreže osoba za informiranje i vidljivost, - priprema i daje sve potrebne informacije sredstvima javnog priopćavanja vezano za provedbu ITU mehanizma, - priprema materijale za objavu u Službenim novinama Grada i na mrežnim stranicama Grada, - obavlja i ostale poslove po nalogu i uputama pročelnika i voditelja Odsjeka
<p>Referent II</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obavlja tajničke, administrativne i stručne poslove za potrebe Odsjeka, - obavlja poslove u vezi s prijemom stranaka i telefonskih poruka, - vodi brigu o pečatima i štambiljima Odsjeka, - vodi evidenciju putnih naloga za uporabu službenih vozila, - organizira sastanke, prezentacije i radionice za potrebe ITU PT-a, - vodi evidenciju svih financijskih dokumenata, - organizira nabavu i distribuira sitni i potrošni materijal, - obavlja poslove zapisničara za potrebe Odsjeka, - obavlja poslove prijepisa za potrebe Odsjeka, - pomaže u pripremi i objavljuje materijale Odsjeka na mrežnim stranicama Grada Pule, - arhivira predmete Odsjeka, - vodi i ažurira evidencije iz djelokruga rada Odsjeka, a osobito vodi evidenciju o radnom vremenu službenika Odsjeka, - izdaje potvrde o činjenicama o kojima Odsjek vodi evidencije,

Funkcija	Opis poslova
	- vodi urudžbene zapisnike Odsjeka (prijem i otprema pošte), - obavlja i ostale poslove po nalogu i uputama pročelnika i voditelja Odsjeka.

7. USKLAĐENOST S EU STRATEŠKIM DOKUMENTIMA, NACIONALNOM RAZVOJNOM STRATEGIJOM, SEKTORSKIM I VIŠESEKTORSKIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA RAZVOJA ŽUPANIJA TE DOKUMENTIMA PROSTORNOG UREĐENJA

Prilikom izrade Strategije razvoja UP Pula posebna je pažnja posvećena usklađivanju iste sa hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja, kao što je na primjer Nacionalna razvojna strategija RH do 2030. godine (NRS; NN 13/21) s kojom je potrebno uskladiti sve strateško planske dokumente nižeg reda. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine predstavlja temeljni dokument strateškog razvoja RH kojom je postavljena vizija „Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve“ te određena četiri razvojna smjera: održivo gospodarstvo i društvo, jačanje otpornosti na krize, zelena i digitalna tranzicija te ravnomjeran regionalni razvoj. Svaki od navedenih smjerova sadrži nekoliko strateških ciljeva (ukupno 13) koji obuhvaćaju raznolika prioritetna područja javnih politika. Svi posebni ciljevi ove Strategije te mjere navedenih ciljeva definirane su na način da doprinose jednom ili više strateških ciljeva NRS. Tako na primjer posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva usklađen sa slijedećih 5 ciljeva Nacionalne razvojne strategije: Konkurentno i inovativno gospodarstvo, Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva, Zdrav, aktivan i kvalitetan život te Digitalna tranzicija društva i gospodarstva. Potpuni pregled usklađenosti Strategije razvoja UP Pula (posebni ciljevi i pripadajuće mjere) s Nacionalnom razvojnom strategijom RH (strateški ciljevi) nalazi se u Tab. 35.

Osim s Nacionalnom razvojnom strategijom, ovaj je dokument usklađen i sa 17 ciljeva održivog razvoja (SDG – *Sustainable Development Goals*) UN Agende 2030, što je također prikazano u Tab. 35. Nadalje, osigurana je i usklađenost sa Europskim zelenim planom tj. njegovim prioritetnim temama kao što su klima, čista energija, mobilizacija industrije, učinkovita upotreba resursa i pravedna tranzicija. Navedenim dokumentom nastoji se eliminirati neto emisija stakleničkih plinova, osigurati gospodarski rast neovisan o upotrebi resursa te zaustaviti zanemarivanje pojedinaca i regija čime će na prostoru UP Pula pridonijeti različiti ciljevi poput ciljeva Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti, Zelena i digitalna transformacija gospodarstva,

Dostupne i atraktivne javne urbane površine, Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge i dr. Strategija je također usklađena i sa dokumentom EU Teritorijalna Agenda 2030 i njegovim sveobuhvatnim ciljevima Pravedna Europa (kroz posebne ciljeve 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život, 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti, 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada) i Zelena Europa (kroz posebne ciljeve 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti, 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga, 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva, 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine, 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine).

U vrijeme izrade Strategije razvoja UP Plan razvoja Istarske županije nije bio izrađen niti usvojen stoga ne postoji prikaz usklađenosti s istim.

Tab. 35 Usklađenost Strategije razvoja UP Pula s Nacionalnom razvojnom strategijom RH i UN Agendom 2030

STRATEGIJA RAZVOJA UP PULA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.		NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Mjera	Strateški cilj	Cilj održivog razvoja
1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život	1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 10: Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama
			SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
	1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	
	1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	
1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti	1.2.1. Razvijene socijalne usluge	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
		SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	
	1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne	SC6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	
	1.2.3. Sigurno okruženje	SC7: Sigurnost za stabilan razvoj	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti			
1.3. Zdrav i aktivan život	1.3.1. Podrška zdravstvenom sustavu	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina
		SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima

STRATEGIJA RAZVOJA UP PULA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.		NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Mjera	Strateški cilj	Cilj održivog razvoja
	1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC10: Održiva mobilnost	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina
			SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
	2.1.2. Dekarbonizacija prometa	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC10: Održiva mobilnost	SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
	2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
		SC10: Održiva mobilnost	
	2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga	2.2.1. Digitalizacija javne uprave	SC3: Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom
SC11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva			SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti			
2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu		SC11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva	SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
		SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti	
2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani	2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
	2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora	SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	SDG 16: Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
	3.1. Učinkovit i usmjeren	3.1.1. Unaprjeđenje	SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi

STRATEGIJA RAZVOJA UP PULA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.		NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Mjera	Strateški cilj	Cilj održivog razvoja
	predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja		
	3.1.2. Usmjereni obrazovanje za otporno tržište rada	SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi	SDG 4: Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
3.2. Otporno gospodarstvo	3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
	3.2.2. Održiv i otporan turizam	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 4: Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima
		SC2: Obrazovani i zaposleni ljudi	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve SDG 12: Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje
	3.2.3. Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 2: Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu
		SC9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
		SC10: Održiva mobilnost	SDG 14: Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održivi razvoj
3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva	3.3.1. Zeleno gospodarstvo	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 2: Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve SDG 12: Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje
		SC9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
	3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
		SC5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život	
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
		SC9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	
	SC11: Digitalna tranzicija društva i gospodarstva		
4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne	4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve

STRATEGIJA RAZVOJA UP PULA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.		NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Mjera	Strateški cilj	Cilj održivog razvoja
			SDG 15: Štititi, obnovljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti
	4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza	SC1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 2: Iskorijeniti glad, osigurati dostatne količine hrane i bolju prehranu te promicati održivu poljoprivredu
		SC9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	SDG 8: Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
	4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike	SC7: Sigurnost za stabilan razvoj	SDG 3: Osigurati zdrav život i promicati blagostanje svih ljudi svih starosnih skupina
		SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja
4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine	4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti	SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja SDG 15: Štititi, obnovljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti
	4.2.2. Revitalizacija javnih površina	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
		SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti	
4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima SDG 9: Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
		SC13: Jačanje regionalne konkurentnosti	SDG 12: Osigurati održive obrasce potrošnje i proizvodnje SDG 6: Osigurati dostupnost i održivo upravljanje vodama te zdravstvene uvjete za sve SDG 7: Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve
	4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz	SC8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	SDG 11: Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
			SDG 7: Osigurati financijski dostupnu, pouzdanu, održivu i modernu energiju za sve

STRATEGIJA RAZVOJA UP PULA ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.		NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA RH DO 2030.	UN AGENDA 2030.
Posebni cilj	Mjera	Strateški cilj	Cilj održivog razvoja
	obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi		SDG 13: Poduzeti hitne mjere u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih negativnih utjecaja

Strategija razvoja UP Pula u skladu je i s nizom sektorskih te višesektorskih dokumenata donesenih na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini te važećim županijskim dokumentom prostornog uređenja - Prostornim planom Istarske županije. Neke od sektorskih i višesektorski strategija sa kojima su usklađeni posebni ciljevi utvrđeni strateškim okvirom ove Strategije su: Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine (1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti), Nacionalni plan razvoja zdravlja za razdoblje od 2021. do 2027. godine (1.3. Zdrav i aktivan život), Plan održive urbane mobilnosti grada Pule (2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti), Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine, Nacionalni plan razvoja javne uprave za razdoblje od 2022. do 2027. godine (2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga), Europski zeleni plan - Strategija Od polja do stola, Strategija razvoja poljoprivrede za razdoblje od 2020. do 2030. godine (3.2. Otporno gospodarstvo), Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine, Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje od 2021. do 2030. godine (4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine), Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine, Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan za Republiku Hrvatsku (4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge).

8. OPIS PRIORITETA JAVNE POLITIKE U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

STRATEŠKI CILJ 1: Prostor visokog životnog standarda

Svrha

Razvoj ustanova i institucija društvene i kulturne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe različitih skupina stanovništva, uz osiguranje visoke razine uključenosti socijalno ugroženih i marginaliziranih osoba te razvoj infrastrukture za kvalitetno stanovanje te zdrav i aktivan život.

Izazov

Usprkos dugogodišnjim razmjerno pozitivnim demografskim pokazateljima prema kojima je broj stanovnika UP Pula blago rastao, ponajprije zbog pozitivnog migracijskog salda, te s obzirom na negativan demografski trend zabilježen u posljednjem međupopisnom razdoblju 2011. – 2021. g. prema kojemu se broj stanovnika u UP Pula smanjio, potrebno je utjecati na daljnji razvoj društvene infrastrukture koja će omogućiti kvalitetan život, stanovanje i uključenost različitih skupina stanovništva. Društvena infrastruktura koncentrirana je u Gradu Puli, a broj objekata i institucija društvene i kulturne infrastrukture u ostalim JLS razmjerno je malen. Kulturni sektor sa postojećim prostornim i ljudskim kapacitetima ne zadovoljava sve potrebe koje iskazuje stanovništvo, te je stoga potrebno utjecati na uređenje odgovarajućih prostornih kapaciteta za društvenu i kulturnu infrastrukturu te jačanje ljudskih kapaciteta i potencijala s odgovarajućim znanjima i vještinama. Evidentirana je i potreba za više sadržaja za mlade obitelji i obitelji s djecom, a mogućnost rješavanja stambenog pitanja za takve obitelji teška je zbog visokih cijena stanova i zemljišta. U UP Pula živi znatan broj osoba s invaliditetom, starijih i nemoćnih osoba i drugih osoba koje su u opasnosti od socijalne marginalizacije. Potrebno je osigurati programe za njihovu kvalitetniju društvenu inkluziju. Također, potrebno je i na adekvatan način prilagoditi javnu infrastrukturu potrebama osoba s invaliditetom. U zdravstvu je također primjetan pad broja zaposlenih posljednjih godina te je potrebno u takvim uvjetima osigurati kvalitetnu razinu zdravstvene usluge u različitim dijelovima UP-a. Ulaganja su potrebna i u sektoru sportsko-rekreacijske infrastrukture koja nije u jednakoj mjeri dostupna u različitim dijelovima UP-a. Sportsko-rekreacijski

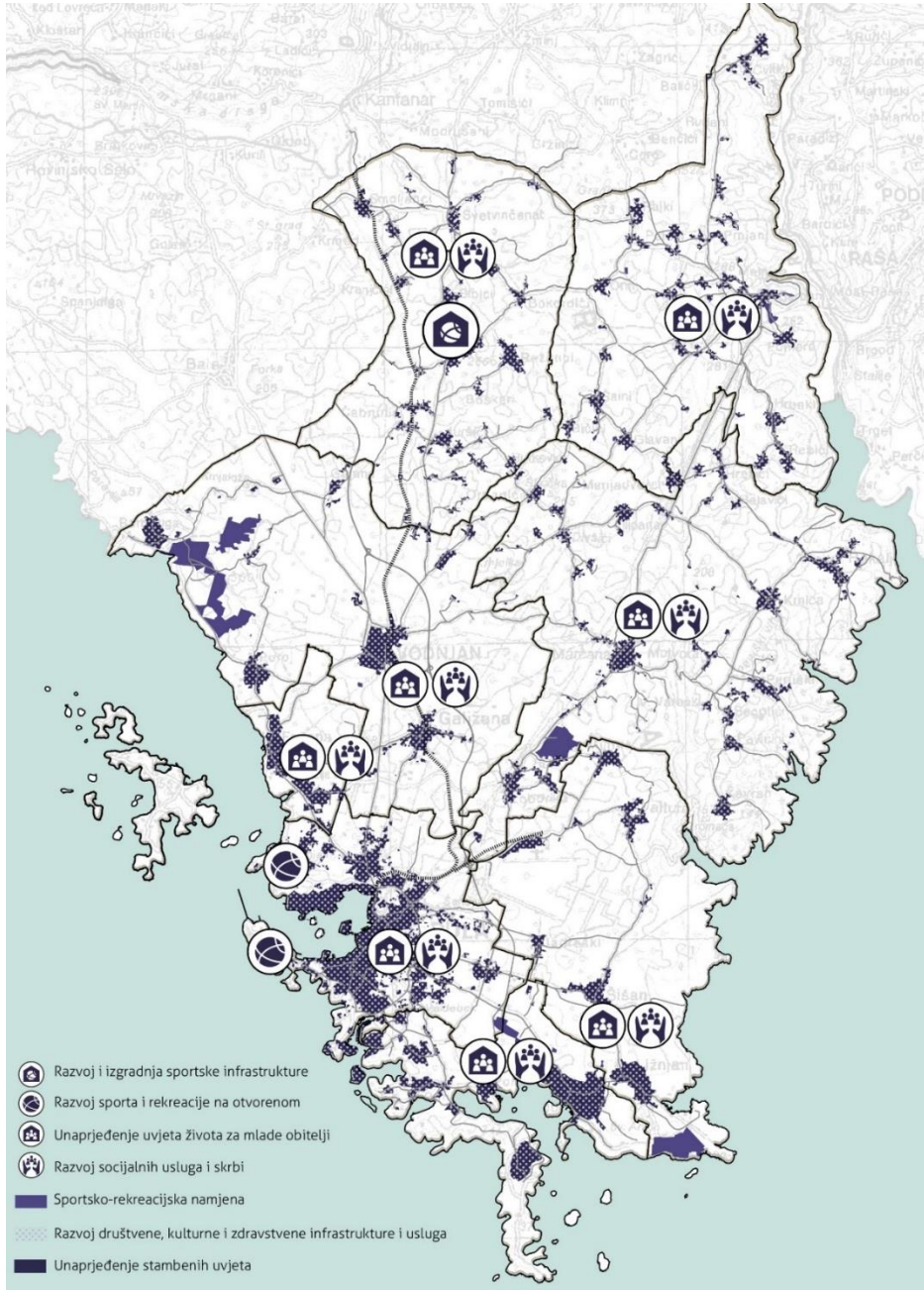
elementi mogu se kombinirati i sa zelenom urbanom infrastrukturom, što se trenutno ne čini u dovoljnoj mjeri.

Posebni ciljevi strateškog cilja 1

- 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život
- 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti
- 1.3. Zdrav i aktivan život

Obrazloženje

Strateškim ciljem 1 Prostor visokog životnog standarda namjeravaju se stvoriti uvjeti za kvalitetan društveni život. Navedeno će se postići revitalizacijom postojećih društvenih i kulturnih ustanova, kao i cijelog kulturnog i civilnog sektora, koje će postati mjesta susreta i druženja lokalnog stanovništva, mjesta kreativnosti i socijalnih inovacija te mjesta koja će na specifičan način uključivati skupine stanovništva različite dobi i interesa. Poticat će se i stvaranje kvalitetnog odgovora na rješavanje stambenog pitanja, osobito za mlade i obitelji s djecom. Povećat će se i socijalna uključenost različitih društvenih skupina, od mladih do umirovljenika i starijih osoba, kao i osoba s invaliditetom i posebnim potrebama. Socijalna uključenost promicat će se kroz djelovanje pojedinih institucija u posebnim prostornim kapacitetima, kao i na terenu. Poticat će se i povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga, ali i jačati kapacitet lokalnog stanovništva za pružanje prve pomoći. Razvijat će se i sportsko-rekreacijska infrastruktura, kako bi se stanovnicima omogućilo bavljenje sportom i održavanje zdravog životnog stila, a istovremeno kako bi se turistima pružila mogućnost kvalitetnog aktivnog odmora i rekreacije. Dio sportske infrastrukture razvijat će se vezano uz razvoj zelene infrastrukture kako bi se sportsko-rekreativne aktivnosti mogle provoditi u zelenom i visokovrijednom okolišu.

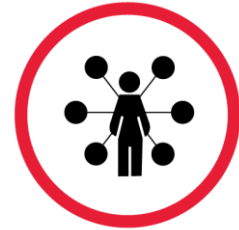

Sl. 16. Skica moguće realizacije strateškog cilja 1

STRATEŠKI CILJ 2: Prostor dostupnih sadržaja

Svrha

Razvoj održive mobilnosti za povećanje prometne dostupnosti različitih sadržaja, uz digitalnu tranziciju pojedinih sadržaja i usluga te jačanje kapaciteta razvojnih dionika u cilju stvaranja novih razvojnih projekata i sadržaja za stanovništvo i posjetitelje urbanog područja.

Izazov

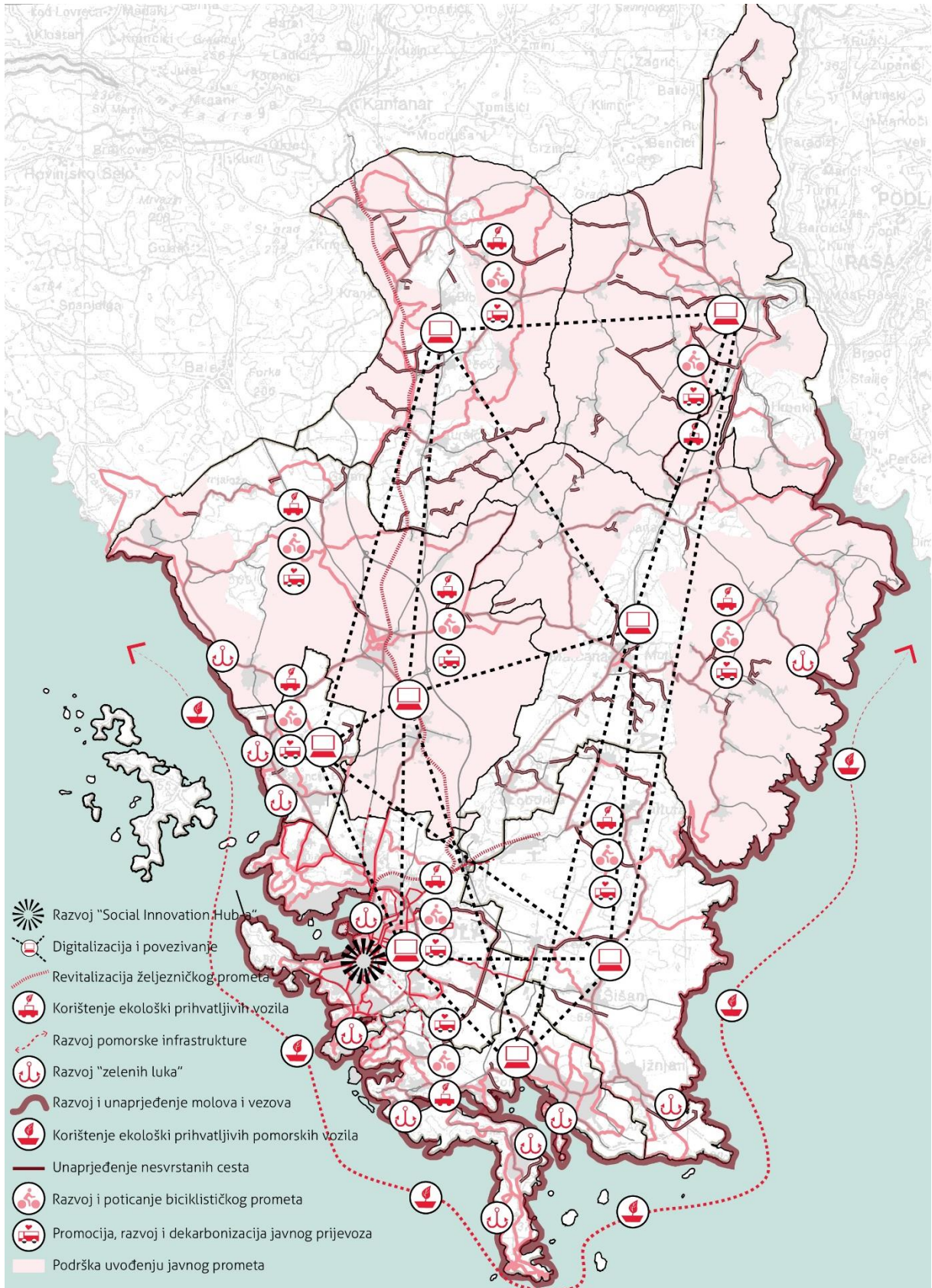
Prometna infrastruktura u Gradu Puli i u ostalim turistički propulzivnim naseljima ne zadovoljava u potpunosti svojim kapacitetom, osobito tijekom ljetnih mjeseci u kojima se stvaraju velika zagušenja u prometu. Ta se zagušenja nepovoljno održavaju na javni prijevoz, u kojemu se stvaraju kašnjenja te na takav način postaje nepoželjan za korištenje lokalnom stanovništvu i turistima. S druge strane, pitanje prometa u mirovanju često nije riješeno u zadovoljavajućoj mjeri koja bi omogućila smanjenje pritiska na važnije prometne pravce. Identificirano je i nekoliko opasnih točaka u prometu u blizini škola te je potrebno poticati razvoj kvalitetne dostupnosti obrazovnih ustanova za djecu kao najmlađe sudionike u prometu. Infrastruktura željezničkog prometa je zastarjela, a mali se broj stanovnika odlučuje na korištenje željezničkog prijevoza. Infrastrukturu za pomorski promet također je potrebno modernizirati kako bi zadovoljavala suvremene okolišne i prometne standarde i odgovarala potrebama korisnika. Aktivni oblici prijevoza, poput biciklizma i pješaćenja, nemaju dovoljno razvijenu infrastrukturu koja bi omogućila sigurno odvijanje prometa. S druge strane, kako u prometnom sustavu, tako i u ostalim sektorima nedostaje digitalnih usluga kojima bi se unaprijedile mogućnosti stanovnika i turista, a istovremeno se umanjio pritisak na pojedine javne lokacije i institucije. Usprkos velikom broju udruga koje aktivno sudjeluju u razvoju UP-a, identificiran je nedostatak kapaciteta za provođenje projekata, kao i infrastrukture za njihovo djelovanje.

Posebni ciljevi strateškog cilja 2

- 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
- 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga
- 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

Obrazloženje

Strateški cilj Prostor dostupnih sadržaja temelji se na ideji dostupnosti lokacija i sadržaja u fizičkom, ali i virtualnom smislu. Navedeno će se postići uređenjem i unaprjeđenjem prometnog sustava prostora kroz povećanje njegove efikasnosti i sigurnosti za sve sudionike te prelaskom na održive oblike prijevoza. Strateški cilj prostorno će se distribuirati u svim JLS kroz gradnju, uređenje, povećanje sigurnosti i povećanje kapaciteta u cestovnom prometu. Nadalje, kako bi se postigao zeleni razvoj područja podupirat će se i razvijati čisti oblici prometa poput ekološki prihvatljivih individualnih prijevoznih sredstava, održivog javnog prijevoza te zdravih oblika prometa kao što su biciklizam i pješčenje. Kako bi se smanjilo korištenje automobila, ali i omogućio ujednačen i pravedan razvoj svih JLS, radit će se na razvoju javnog prijevoza gdje isti trenutno nije dostupan te unaprjeđenju postojećeg. Dostupnost sadržaja provest će se također i kroz proces daljnje digitalne transformacije. Radit će se na digitalizaciji javne uprave kako bi se poboljšalo njezino funkcioniranje te olakšala komunikacija s građanima i javnim poduzećima. Razvijat će se i platforme za različite aspekte javnog i društvenog života koje će omogućiti objedinjeno upravljanje i jednostavniji pristup informacijama. Uz navedeno, UP Pula razvijat će se uz sudjelovanje svojih stanovnika, a pritom će se ostvarivati suradnja tijela javne uprave s različitim udrugama civilnog sektora čiji su interesi usmjereni u ostvarivanje posebnih ciljeva ovog strateškog cilja.

Sl. 17. Skica moguće realizacije strateškog cilja 2

STRATEŠKI CILJ 3: Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja

Svrha

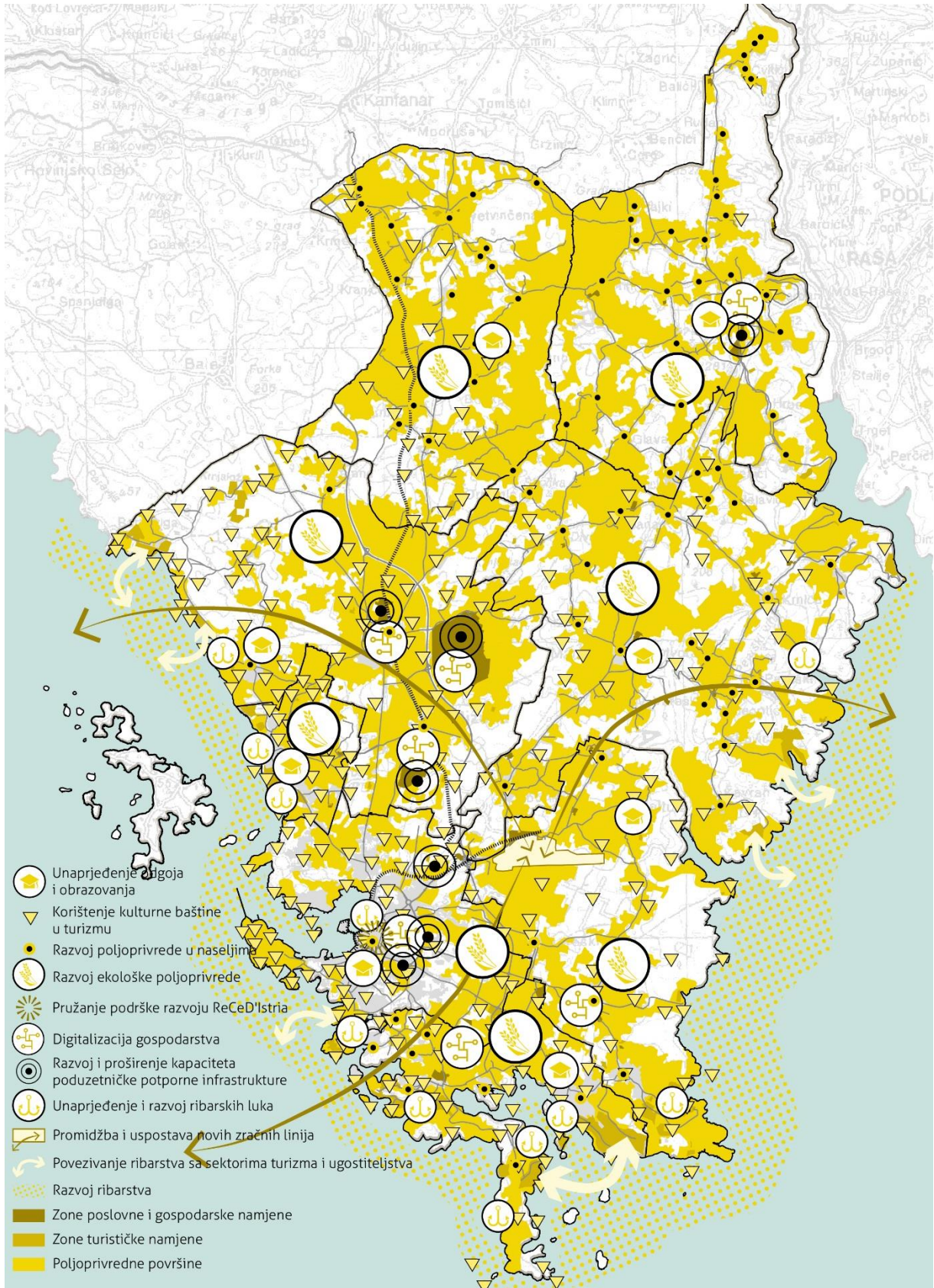
Pružanje prilika za kvalitetnim obrazovanjem i zapošljavanjem na prostoru UP Pula, kroz revitalizaciju i jačanje odgojno-obrazovnog sustava i različitih grana gospodarstva te poduzetništva, prije svega na temelju principa zelene i digitalne tranzicije.

Izazov

Na prostoru UP Pula uočena je potreba za unaprjeđenjem infrastrukture i usluga u odgojno-obrazovnom sustavu kao što je na primjer povećanje kapaciteta predškolskih ustanova, modernizacija i prilagodba za obavljanje jednosmjenske nastave, osposobljavanje kadra stručnih suradnika i nastavnog osoblja u STEAM područjima i dr. Što se tiče gospodarskog aspekta, UP Pula generalno bilježi pozitivne trendove (u pretpandemijskom razdoblju) poput rasta BDP-a, zaposlenosti, broja privatnih poduzeća i plaće u istima, no kako bi se razvilo održivo gospodarstvo na cijelom području potrebno je raditi na unaprjeđenju nekoliko aspekata. U pojedinim JLS zabilježena je velika ovisnost o turizmu koja se očituje kroz sezonsku zaposlenost, kao i nedostatak domaće radne snage. Nadalje, u području turizma uz veliku sezonalnost, uočeni su i izazovi poput velikih pritisaka na turističku, komunalnu i prometnu infrastrukturu. Što se tiče poljoprivrede i ribarstva može se zaključiti da s obzirom na kvalitetnu osnovu postoji znatan prostor za napredak i intersektorsko povezivanje. Naime, na urbanom području trenutno vlada trend zapuštanja poljoprivrednih površina dok interes mlađeg stanovništva za obavljanjem djelatnosti nije dovoljno velik pa je većina nositelja poljoprivrednih gospodarstava starije životne dobi što uzrokuje manjak inovacija i napretka u smjeru održivog razvoja. Ribarstvo trenutno nije adekvatno valorizirano te zahtijeva razvoj i modernizaciju infrastrukture i luka kao i djelovanje u svrhu stvaranja otpornosti na suvremene prijetnje, kao što su na primjer klimatske promjene. Također, nedostaje povezivanje poljoprivrede i ribarstva sa sektorom turizma i ugostiteljstva što može omogućiti cjelovit razvoj gospodarstva i prostora.

Posebni ciljevi strateškog cilja 3

- 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada
- 3.2. Otporno gospodarstvo
- 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

Sl. 18. Skica moguće realizacije strateškog cilja 3

Obrazloženje

Strateški cilj Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja distribuira se na različitim dijelovima prostora UP Pula kao što su na primjer poljoprivredne površine koje zahtijevaju revitalizaciju i podršku u razvoju, naselja koja sadržavaju odgojno-obrazovnu infrastrukturu, zone poslovne, gospodarske i turističke namjene te obalni pojas i more. Kako bi se stvorio otporan odgojno-obrazovni sustav, usklađen sa stvarnim potrebama na tržištu rada, radit će se na njegovom razvoju i unaprjeđenju na području svih JLS. Ostvarenje cilja očitovat će se i u unaprjeđenju okruženja za razvoj poljoprivredne djelatnosti kroz razvoj različitih poticaja za poljoprivrednike i ribare, podršku udruživanju i povezivanju s turističkom djelatnosti te stvaranjem zajedničke zemljišne politike i lokalnog lanca vrijednosti. Poljoprivreda će se razvijati i u naseljenim dijelovima područja, na primjer kroz uspostavu urbanih vrtova koji doprinose ozelenjivanju, ali i sveobuhvatnom održivom razvoju izgrađenih dijelova prostora. Održivost i otpornost turizma razvit će se kroz diverzifikaciju ponude, korištenje kulturno-povijesne baštine, modernizaciju infrastrukture te promidžbu, a radit će se i na povezivanju poljoprivrede i ribarstva sa djelatnostima turizma i ugostiteljstva. Razvijat će se i zeleno i digitalno gospodarstvo u različitim sektorima. Poticat će se i promovirati ekološka poljoprivreda, održivi oblici turizma te razvoj na temeljima zelene i kružne ekonomije.

STRATEŠKI CILJ 4: Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

Svrha

Razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša kroz očuvanje i zaštitu postojećih resursa, razvoj novih i unaprjeđenje postojećih javnih površina te zelenu tranziciju upravljanja prostorom i komunalnom infrastrukturom.

Izazov

Područje UP Pula podložno je prirodnim i antropogenim rizicima, ali i negativnim utjecajima klimatskih promjena kao što su suša, povećanje temperature zraka i plavljenje obale. Nadalje, prekomjeran broj turista i posjetitelja prisutnih na prostoru u isto vrijeme može stvarati potencijalnu prijetnju za okoliš te prirodnu i kulturnu baštinu prostora. Također, s obzirom na nedovoljan interes stanovništva za obavljanjem poljoprivredne djelatnosti, u određenim dijelovima područja dolazi do zapuštanja i zarastanja agrarnih površina što dovodi do degradacije vrijednosti krajobraza. Otvorene površine UP Pula predstavljaju potencijal za razvoj kvalitetnog i zdravog okoliša, no potrebno je sustavno raditi na njihovom unaprjeđenju, dok je u

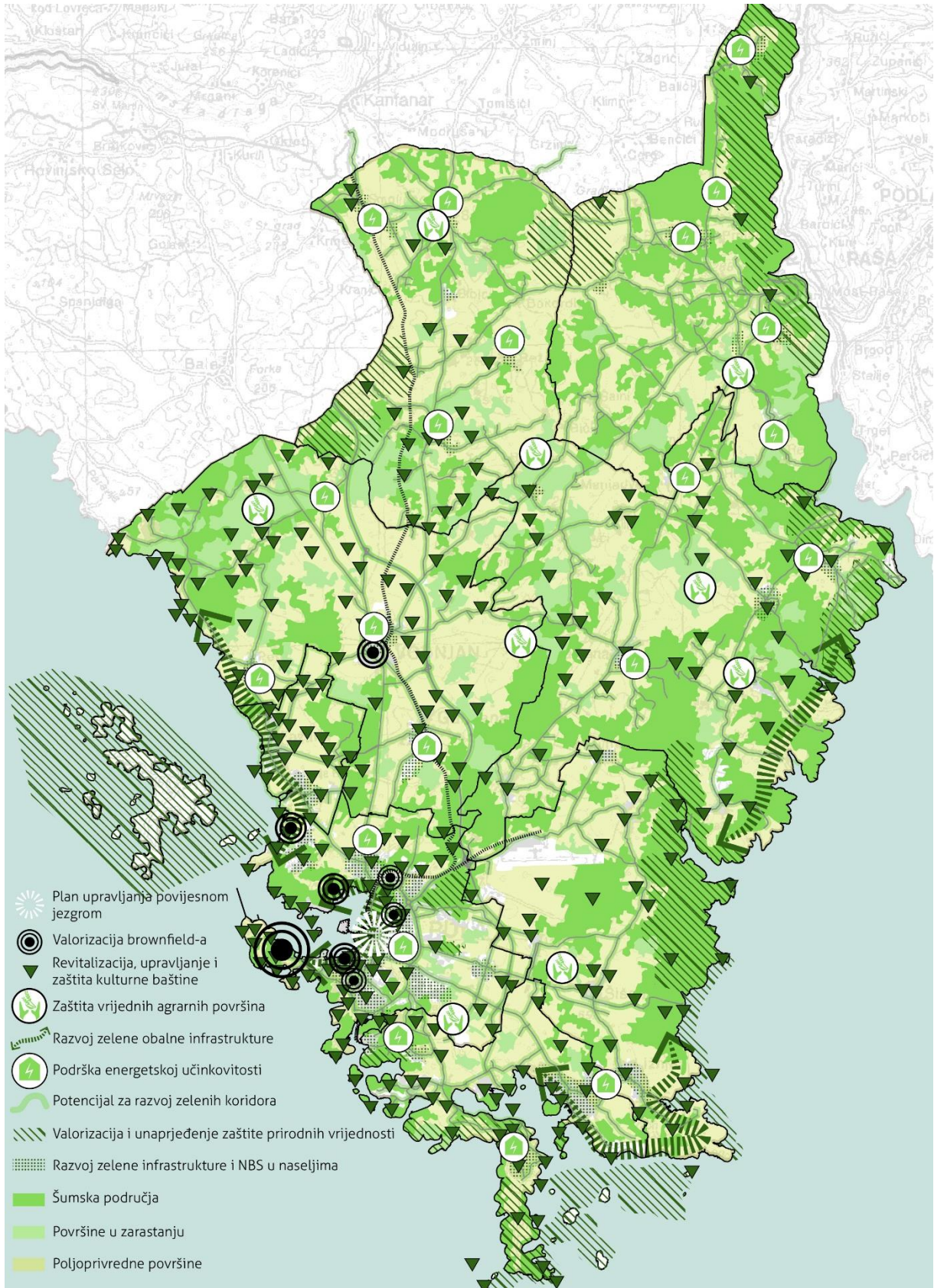
većim naseljima uočen manjak zelenih površina te potreba za stvaranjem novih kako bi se poboljšala kvaliteta života stanovnika i potaknuo održivi razvoj. U UP Pula području postoji značajan broj *brownfield* objekata i nedovoljno iskorištenih prostora koji nemaju pripremljenu projektno-tehničku dokumentaciju za prenamjenu i valorizaciju, a predstavljaju potencijal za društveni i gospodarski razvoj. Nadalje, u UP Pula uočeno je nekoliko nedostataka u komunalnoj infrastrukturi i gospodarenju prostorom i otpadom, poput dotrajalosti i preopterećenosti sustava, nedovoljne razine odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja, postojanja ilegalnih odlagališta otpada, nedostatne razine provedbe projekata energetske obnove i sl. Navedeno je potrebno riješiti kako bi se omogućio kvalitetan život stanovnicima područja te potaknuo razvoj temeljen na principima kružnog gospodarenja.

Posebni ciljevi strateškog cilja 4

- 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine
- 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
- 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

Obrazloženje

Ostvarenje strateškog cilja Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša prostorno će se distribuirati na svim otvorenim površinama područja (šume, poljoprivredne površine, javne zelene površine, zaštićena prirodna područja), ali i izgrađenim dijelovima naselja, elementima kulturne baštine te sustavu komunalne infrastrukture. Razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša postići će se očuvanjem, revitalizacijom i kvalitetnim upravljanjem elementima prirodne i kulturne baštine. Nadalje, na UP Pula razvijat će se zelena infrastruktura i poticati korištenje rješenja temeljenih na prirodi (NBS) u urbanim zonama te razvijati zeleni koridori u obalnom području i ruralnim prostorima. Također će se raditi na zaštiti vrijednog agrarnog krajobraza koji se djelomično već nalazi u fazi zapuštanja. S obzirom da je povijesna jezgra Grada Pule vrijedan prostor koji zahtjeva promišljeno upravljanje, izradit će se njezin Plan upravljanja. Komunalne usluge razvijat će se kako bi pružile stanovnicima kvalitetan i ugodan život te kako bi se umanjili pritisci na okoliš. Radit će se i na promociji i provedbi projekata energetske učinkovitosti u stambenim, gospodarskim i javnim zgradama kao i poticanju korištenja obnovljivih izvora energije.

Sl. 19. Skica moguće realizacije strateškog cilja 4

9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA

POSEBNI CILJ 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život

Svrha

Unaprjeđenje kulturne i društvene infrastrukture i sadržaja s ciljem povećanja kvalitete života u UP Pula.

Izazov

Segmenti društvene infrastrukture na području UP Pula imaju veliki potencijal za daljnji razvoj i unaprjeđenje. Osnovni nedostatak društvene infrastrukture je polariziranost i neravnomjerna raspoređenost društvenih sadržaja u prostoru zbog čega je potrebno posvetiti pažnju razvoju društvene infrastrukture, ne samo u gradskim središtima, već i u udaljenijim, rubnim dijelovima kako bi se smanjili negativni demografski procesi koji su zahvatili ruralne dijelove UP Pula. Najveći problem predstavlja manjak opremljenosti društvenih sadržaja za potrebe osoba s invaliditetom te visoka cijena stambenih prostora zbog čega je mladim obiteljima otežano stambeno osamostaljenje. Također, analizom stanja ukazano je na potrebu daljnjeg razvoja kulturnih sadržaja u UP Pula.

Obrazloženje

Posebni cilj 1.1. namjerava se ostvariti kroz tri mjere kojima će se poboljšati dostupnost društvene infrastrukture, omogućiti raznovrsna i dostupna kulturna ponuda te će se unaprijediti stambeni uvjeti na području UP Pula. U sklopu prve mjere predviđene su aktivnosti obnove, modernizacije i razvoja elemenata društvene infrastrukture na lokalnoj razini te prilagodba ustanova i čitavog kulturnog sektora osobama s invaliditetom⁶ i smanjenom pokretljivošću kao i drugim marginaliziranim skupinama. Kroz drugu mjeru pružit će se podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove i čitav kulturni sektor, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge i kulturi, razvijat će se kulturni sadržaji i izvan turističke sezone, pružit će se podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe, pružati podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike te će se razvijati kulturne i kreativne industrije s naglaskom na audiovizualne sadržaje. Nadalje, radit će se na digitalizaciji usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške medijima zajednice tj. lokalnih udruga te razvoju projekata medijske pismenosti što obuhvaća između ostalog i modernizaciju knjižničkog sektora i digitalizaciju knjižnične zbirke. Trećom mjerom poticat će se stanogradnja s naglaskom na povlastice za

⁶ Prilikom provedbe svih horizontalnih aktivnosti prilagodbe infrastrukture i povećanja uključivosti za osobe s invaliditetom potrebno je uzeti u obzir specifične potrebe prema kategorijama osoba s invaliditetom: osobe s oštećenjem vida; oštećenjem sluha; oštećenjem govorno-glasovne komunikacije; oštećenjem lokomotornog sustava; oštećenjem središnjeg živčanog sustava; oštećenjem perifernog živčanog sustava; oštećenjem drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti; intelektualnim oštećenjima; poremećajima iz spektra autizma; mentalnim oštećenjima; gluhošljepomoćom; višestrukim oštećenjima.

mlade obitelji i mlade osobe, razvijat će se model zadružnog stanovanja te će se razvijati sportsko-rekreacijski sadržaji u blizini stambenih cjelina i infrastruktura namijenjena djeci.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 1.1.

MJERA	AKTIVNOST
1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura	1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine
	1.1.1.2. Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti
1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
	1.1.2.2. Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika
	1.1.2.3. Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
	1.1.2.4. Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
	1.1.2.5. Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
	1.1.2.6. Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti	1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
	1.1.3.2. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
	1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
	1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 6 Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Ukupna stopa fertiliteta (II.02.3.33)	%	1,47	1,8	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 1.1 Kvalitetan društveni i kulturni život				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	Broj	174,8	183,5
	Broj kućanstava i stambenih jedinica (OI.02.13.21)	Porast broja stambenih jedinica	Broj	61.591 (2021.)	67.750

POSEBNI CILJ 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti

Svrha

Podizanje kvalitete socijalne skrbi i razvoj aktivnosti u svrhu poboljšanja socijalne uključenosti.

Izazov

Kroz analizu stanja utvrđeno je kako se socijalno stanje na UP Pula u posljednjih pet godina poboljšalo, no još uvijek postoji potreba zbrinjavanja beskućnika za koje nedostaje većih kapaciteta. Infrastruktura namijenjena skrbi za starije i nemoćne na zadovoljavajućoj je razini s potrebom proširenja kapaciteta. Na prostoru Grada Vodnjana planirana je gradnja doma za starije i nemoćne kako bi se smještajni kapaciteti za starije i nemoćne osigurali i u tom dijelu UP Pula. Na UP Pula postoji potreba za razvoj sustava pomoći u kući te potreba za unaprjeđenjem kvalitete sadržaja za osobe s invaliditetom i posebnim potrebama. Iako na području UP Pula postoje brojne udruge koje pružaju usluge u socijalnoj skrbi, potrebno je usustaviti i poticati usluge u socijalnoj skrbi te razvijati projekte i inicijative kojima bi se različite skupine stanovništva uključile u društvo.

Obrazloženje

Cilj se namjerava provesti kroz tri mjere kojima će se razvijati socijalne usluge na UP Pula, omogućiti kvalitetna skrb za starije i nemoćne te osigurati sigurno okruženje za stanovnike i posjetitelje. U sklopu prve mjere predviđene su aktivnosti razvoja projekata za mlade i podrška udrugama koje okupljaju mlade. Zatim, pružanje podrške razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života te pružanje podrške razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi. Također će se pružiti podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada (što može uključivati i davanje prednosti OSI kroz društveno poduzetništvo), inicijativama socijalnog poduzetništva te projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina. Inicijative socijalnog poduzetništva moguće je podržati dodjelom potpora koje je moguće ostvariti kroz javne pozive (na primjer sufinanciranje nabave opreme, projekata od značaja za zajednicu, zapošljavanja osoba s invaliditetom i sl.). Druga mjera obuhvaća aktivnosti proširenja kapaciteta za starije i nemoćne te osobe s invaliditetom i posebnim potrebama te razvoj sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe. Trećom se mjerom predviđa Izrada plana urbane sigurnosti te provedba različitih mjera i korištenje *smart city* rješenja u javnim prostorima kako bi se povećala razina sigurnosti.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 1.2.

MJERA	AKTIVNOST
1.2.1. Razvijene socijalne usluge	1.2.1.1. Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
	1.2.1.2. Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života
	1.2.1.3. Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi (npr. njegovatelj, gerontolog, rehabilitator i dr.)
	1.2.1.4. Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada
	1.2.1.5. Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira

MJERA	AKTIVNOST
	1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne	1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)
	1.2.2.2. Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe
1.2.3. Sigurno okruženje	1.2.3.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
	1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (II.02.3.11)	% stanovništva, 1.000 osoba	23,3	<15
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 1.2 Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti			
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)
	Rashodi za socijalnu zaštitu JLPS, po stanovniku (OI.02.3.65)	Povećanje rashoda za socijalnu zaštitu po stanovniku za cijelo UP	HRK	408,7
	Izrada Plana urbane sigurnosti	Izrađen Plan urbane sigurnosti	1	0
				CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
				470,0
				1

POSEBNI CILJ 1.3. Zdrav i aktivan život

Svrha

Unaprjeđenje sustava zdravstva i omogućavanje kvalitetnog pristupa zdravstvenim uslugama te modernizacija i unaprjeđenje sportsko-rekreacijske infrastrukture omogućit će svim stanovnicima UP Pula zdrav i aktivan život.

Izazov

Na prostoru UP Pula dostupne su tri razine zdravstvene skrbi, od čega je primarna zdravstvena skrb organizirana u svim JLS-ima UP-a dok je sekundarna zdravstvena skrb dostupna u sklopu Opće bolnice Pula. Četvrta razina zdravstvene skrbi također je dostupna u Gradu Puli u sklopu Nastavnog zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za hitnu medicinu Istarske županije. Zdravstvenu infrastrukturu na području UP-a čine i različite udruge koje pružaju podršku oboljelima, dižu svijest o određenim bolestima te promiču zdrav način života. Nedostatak je da su one izrazito neravnomjerno raspoređene te se tri četvrtine istih nalazi u Gradu Puli, dok

u pojedinim općinama ne postoje takve udruge. Osim centraliziranosti udruga, nedostatak u zdravstvenoj skrbi na području UP-a predstavlja manjak stručnog kadra zbog čega pojedini stanovnici ostaju zakinuti za određene oblike zdravstvene skrbi. Problem predstavlja i dostupnost zdravstvene infrastrukture osobama s invaliditetom zbog neriješenog pristupa, nemogućnosti sporazumijevanja i dr. Problem je osobito aktualan u ruralnim područjima UP-a.

Sport i rekreacija najzastupljenije su društvene djelatnosti na UP-u, no unatoč brojnosti sportsko-rekreacijskih subjekata, infrastrukturni kapaciteti i standard objekata ne zadovoljavaju sve potrebe stanovništva te ih je potrebno obnoviti. Također, nisu pravilno raspoređeni u prostoru zbog čega je potrebno nastaviti razvijati sportske programe i infrastrukturu s posebnim naglaskom na razvoj iste u ruralnim dijelovima UP-a. U pojedinim JLS postoji potreba za izgradnjom sportskih dvorana koje bi bile multifunkcionalne, a prvenstveno za izvođenje nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja u osnovnim školama.

Obrazloženje

Cilj 1.3. provodit će se kroz dvije mjere. Fokus prve je na razvoju zdravstvenog sustava, dok je druga orijentirana na razvoj kvalitetne sportsko-rekreacijske infrastrukture. U sklopu prve mjere planirane su aktivnosti provođenja preventivnih zdravstvenih programa te programa edukacije građana o pružanju prve pomoći kako bi u slučaju potrebe mogli pružiti prvu pomoć za vrijeme čekanja odaziva hitnih službi. Također se planira pružiti podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga kako bi stariji i nemoćni kojima je kretanje otežano moglo dobiti kvalitetnu zdravstvenu skrb te će se u sklopu mjere postaviti vanjski defibrilatori na javnim površinama. U sklopu druge mjere planirano je poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture te poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za sport u funkciji obrazovanja te za natjecateljski i rekreativni sport.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 1.3.

MJERA	AKTIVNOST
1.3.1. Podrška zdravstvenom sustavu	1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći
	1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulance i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama
	1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama
1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura	1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture
	1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život			
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)
	Broj godina zdravog života (II.02.5.08)	Broj godina	58,6	> 64

POSEBNI CILJ 1.3 Zdrav i aktivan život					
SRUP PULA	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene (OI.02.5.50)	Površina novoizgrađenih područja sportsko-rekreativne namjene	ha	-	5
	Rashodi za zdravstvo JLS, po stanovniku (OI.02.5.51)	Povećanje rashoda za zdravstvo po stanovniku za cijelo UP	HRK	67,6	77,7

POSEBNI CILJ 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti

Svrha

Stvaranje učinkovite i održive mobilnosti unutar UP Pula u cilju povećanja dostupnosti različitih sadržaja, uz dekarbonizaciju prometa i oblikovanje privlačnog i efikasnog javnog prijevoza.

Izazov

U prometnoj infrastrukturi u UP Pula, a osobito u naseljima koja su turistički propulzivna, tijekom mjeseci turističke sezone bilježi se vrlo visoka koncentracija vozila koja rezultira prometnim zagušenjima, koja umanjuju efikasnost prijevoza i otežavaju mobilnost sudionika u prometu. Pritom se ističe problem prometa u središtima naselja, a osobito u središtu Grada Pule koje je pod najvećim prometnim pritiskom. Promet u mirovanju također nije riješen na odgovarajući način jer se i on koncentrira u središtima naselja, a broj iskorištenih parkirnih površina na rubovima gradova razmjerno je malen ili nedovoljno korišten. Na teritoriju Grada Pule u blizini pojedinih škola i zdravstvenih ustanova također se javljaju prometna zagušenja koja umanjuju sigurnost školske djece u prometu, a istovremeno otežavaju prometovanje interventnih vozila. Pješačke i biciklističke prometne površine često nisu dobro uklopljene s cestovnom prometnom mrežom ili nedostaje njihove povezanosti u cjelovit sustav, što otežava sudjelovanje u prometu za bicikliste i pješake. S druge strane, veliki problem predstavlja intenzivno korištenje individualnog automobilskog prijevoza kao osnovnog oblika prometa. Autobusni javni prijevoz razmjerno je rijedak, a u rubnim naseljima gotovo i ne postoji, čemu je razlog financijska neodrživost njegove uspostave zbog relativno malih zahtjeva za korištenjem. U Puli je učinkovitost autobusnog javnog prijevoza niska zbog visokih zagušenja koje generira individualni automobilski promet. Željeznički putnički prijevoz ima zastarjelu infrastrukturu i njime se prevozi relativno mali broj putnika, iako postoji potencijal njegove integracije s ostalim oblicima javnog prijevoza. Infrastruktura pomorskog prometa treba biti unaprijeđena kako bi pratila suvremene prometne i okolišne standarde.

Obrazloženje

Posebni cilj 2.1. namjerava se ostvariti kroz tri mjere. Prvom mjerom utjecat će se na povećanje sigurnosti, dostupnosti i učinkovitosti prometa. Aktivnostima te mjere uredit će se promet oko školskih i predškolskih ustanova te povećati razina sigurnosti djece kao sudionika u prometu. Poticati će se provedba prometno-tehničkih zahvata koji će omogućiti povećanje stupnja sigurnosti u prometu te izvoditi pojedine regulacije prometa u cilju umanjavanja prometnih zagušenja i sustavnog rješenja za održiv promet u mirovanju na nerazvrstanim cestama i poticati takve regulacije na javnim cestama. Kroz sustav prometa u mirovanju poželjno je pronaći rješenje tarifnog modela za stanovnike UP Pula. Osim toga, razvijat će se nove izvanulične i rekonstruirati postojeće ulične parkirne površine. Poticati će se gradnja i modernizacija nerazvrstanih cesta u cilju zadovoljavanja suvremenih prometno-tehničkih standarda. Omogućit će se usustavljenje novih oblika mobilnosti te integracija u prometni sustav i infrastrukturu. Unaprijedit će se i pomorske luke na temelju koncepta zelenih luka, kao i povećati i dostupnost komunalnih vezova. Također će se pružiti podrška razvoju kvalitetnije prometne povezanosti istočne obale Istre i Kvarnerskih otoka, za što je poželjno prilagoditi prostorno-plansku dokumentaciju kako bi ista uvrstila i prostor na kojem je moguće razvijati inovacije u pomorskom prometu (pr. na području Općine Ližnjan). Primjenjivat će se i digitalna rješenja u upravljanju prometom. Drugom mjerom poticati će se prilagodba cjelokupnog prometa u UP Pula zelenim politikama koje podupire Europska unija. Pritom će se podupirati korištenje vozila u individualnom i javnom prijevozu koja imaju pogon na alternativna ekološka goriva te razvijati infrastrukturu potrebnu za njihovo korištenje. Podržavat će se i veće uključivanje stanovništva u pješački i biciklistički promet za koji će se razviti potrebna infrastruktura. Treća mjera usmjerena je na unaprjeđenje javnog prijevoza. Podupirat će se transformacija javnog prijevoza (uključujući i mogućnost razvoja javnog brodskog prijevoza) u dostupan, frekventan i pristupačan javni prijevoz, a da istovremeno mreža linija bude racionalna i financijski održiva, kroz ulaganje u infrastrukturu koje može doprinijeti povećanju dostupnosti javnog prijevoza i u prostorima gdje isti trenutno nije razvijen. Razvijat će se i sustav prijevoza na zahtjev u naseljima bez javnog prijevoza. Radit će se i na izradi studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen. Podupirat će se i integracija različitih oblika javnog prijevoza i uređivati intermodalni terminali za javni prijevoz. Podupirat će se suradnja JLS s HŽ u vezi unaprjeđenja željezničkog prometa te revitalizacije postojeće željezničke infrastrukture (npr. kolosijeka na Rivi) posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom preko Campanoža do Medulina kao područja s intenzivnim turističkim aktivnostima. Pri tom je potrebno prilagoditi prostorno-plansku dokumentaciju kako bi se stvorili preduvjeti za potencijalni razvoj linija željezničkog prometa u budućnosti. Podupirat će se i razvoj javnog prijevoza između turistički propulzivnih lokacija.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 2.1.

MJERA	AKTIVNOST
2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet	2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade
	2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu
	2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama
	2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule
	2.1.1.5. Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture
	2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta
	2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova
	2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka
	2.1.1.9. Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS
2.1.2. Dekarbonizacija prometa	2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila
	2.1.2.2. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila
	2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih plovila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu
	2.1.2.4. Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima
	2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture
	2.1.2.6. Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa
2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz	2.1.3.1. Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS
	2.1.3.2. Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova
	2.1.3.3. Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu, uključujući dostupnost osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću
	2.1.3.4. Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen
	2.1.3.5. Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza
	2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza
	2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom
	2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima
	2.1.3.9. Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 10 Održiva mobilnost				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Indeks globalne konkurentnosti - stup br. 2 Infrastruktura (II.02.11.02)	rezultat	32. mjesto (2019.)	< 28. mjesta	
Emisije stakleničkih plinova – bazna godina 1990. (II.02.6.29)	%	75,2 (2018.)	65		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Duljina rekonstruiranih cesta (OI.02.11.42)	Duljina novo-rekonstruiranih cesta	km	-	50
Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	Broj novih javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	broj	-	8	

POSEBNI CILJ 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga

Svrha

Ostvarivanje digitalne tranzicije različitih usluga koje pružaju javna tijela, ustanove i tvrtke te povećanje digitalne interakcije sa zainteresiranom javnosti

Izazov

Analiza stanja ukazala je na nedostatak mogućnosti za obavljanje pojedinih javnih usluga u *online* okruženju. Trenutno nisu dovoljno razvijeni digitalni alati kojima bi stanovništvo i posjetitelji mogli komunicirati s gradskom upravom i tvrtkama te rješavati različite poslove koji proizlaze iz djelatnosti tih pravnih osoba, a ne postoji ni zajednički portal/aplikacija s dostupnim informacijama o različitim aspektima javnog života, uključujući turističku i kulturnu ponudu, prometne informacije i plaćanje parkiranja i karata za javni prijevoz itd. Iz tog je razloga potrebno opskrbiti javnu upravu informacijskim tehnologijama, kako bi digitalizacijom usluga i interakcije s građanima osigurali jednostavniju razmjenu informacija i sudjelovanje građana u razvoju.

Obrazloženje

Posebni cilj 2.2. namjerava se provesti kroz dvije mjere. Prvom mjerom se namjeravaju poduzeti aktivnosti kojima će se povisiti stupanj digitalizacije javne uprave i omogućiti koherentan informacijski sustav. S druge strane, planira se i uspostaviti jedinstveni portal za komunikaciju javne uprave i javnih tvrtki s građanima te participativni alati koji povećavaju transparentnost javne uprave. Građani bi na tom portalu mogli dobiti sve relevantne

informacije od javne uprave i javnih tvrtki, obavljati pojedine postupke prema JLS i javnim poduzećima te preko posebnog sučelja komunicirati s javnom upravom i sudjelovati u razvoju UP-a. Drugom mjerom namjerava se digitalizirati pojedina područja javnog i društvenog života. Pritom bi se posebno razvile digitalne platforme s informacijama i pristupom kulturnim događanjima te platforme o prometnim uslugama. Podržalo bi se i širenje postojeće mreže javno dostupnog bežičnog interneta te razvoj i korištenje tzv. pametnih rješenja.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 2.2.

MJERA	AKTIVNOST
2.2.1. Digitalizacija javne uprave	2.2.1.1. Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije, uključujući ulaganja za horizontalno jačanje kapaciteta
	2.2.1.2. Stvaranje digitalnih alata i platformi za komunikaciju i interakciju javne uprave, javnih poduzeća i građana u svrhu povećanja participacije
2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu	2.2.2.1. Razvoj središnjeg digitalnog interaktivnog portala za kulturne programe i događanja
	2.2.2.2. Razvoj integrirane digitalne platforme s prometnim informacijama
	2.2.2.3. Podrška razvoju javnog bežičnog interneta na javnim površinama i turistički propulzivnim lokacijama
	2.2.2.4. Podrška razvoju i korištenju 'smart city' rješenja
	2.2.2.5. Podrška razvoju digitalne marketing platforme sa informacijama iz područja turizma

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 11 Digitalna tranzicija društva i gospodarstva				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2020.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Indeks digitalne ekonomije i društva (II.02.7.01)	rezultat	46,7	Prosjek EU	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Kućanstva sa širokopoljnim pristupom (01.02.7.05)	Povećanje udjela kućanstava sa širokopoljnim pristupom	%	56	85
Broj novih e-usluga za građane (01.02.7.35)	Broj novouspostavljenih digitalnih alata (e-usluga) u javnom sektoru	broj	-	4	

POSEBNI CILJ 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

Svrha

Jačanje kapaciteta razvojnih dionika, s naglaskom na civilni i privatni sektor, kako bi bili stvoreni učinkoviti ljudski kapaciteti za upravljanje razvojem i u provedbi razvojnih politika i projekata

Izazov

Na prostoru UP Pula djeluje veći broj subjekata u civilnom i privatnom sektoru koje imaju želju sudjelovanja i provedbe razvojnih projekata, ali je potrebno jačati njihova znanja i vještine za osmišljanje razvojnih projekata i za upravljanje projektima. Pojedini subjekti djeluju u neprilagođenim kapacitetima i ne posjeduju kvalitetnu fizičku infrastrukturu koja bi im pomogla prilikom osmišljavanja projekata i inovacija. U tom je smislu posebno u nepovoljnoj situaciji dio civilnog sektora čijom bi boljom organizacijom i jačanjem kapaciteta moglo do stvaranja razvojnih inovacija, projekata i inicijativa koji bi zajedno omogućili usmjeren, uključiv i održiv razvoj UP Pula.

Obrazloženje

Posebni cilj 2.3. provodit će se kroz dvije mjere. Prvom mjerom planiraju se povećati kapaciteti dionika javnog, privatnog i civilnog sektora za sudjelovanje u razvoju. Posebno se namjerava ulagati u osposobljavanje dionika za pripremu i provođenje projekata za unaprjeđenje različitih aspekata društvenog života, pri čemu se navedene skupine dionika usmjerava u znanjima i vještinama vezanim uz projekte koji se financiraju iz fondova EU. Navedeno se namjerava ostvariti programima edukacija za dionike. Poticat će se i razvoj i djelovanje udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo. Druga mjera odnosi se na razvoj infrastrukture koja će omogućiti kvalitetno djelovanje dionika u civilnom sektoru. Pritom će se unaprijediti postojeći kapaciteti za udruge i organizacije civilnog društva, poput Društvenog centra Rojc u Puli, a istovremeno će se razvijati novi kapaciteti za subjekte u civilnom sektoru te se podržavati njihovo tehnološko opremanje. Pružit će se posebna pomoć organizacijama civilnog sektora za pripremu i provedbu EU projekata uz unaprjeđenje koordinacije, a poticat će se i digitalizacija aktivnosti koje pružaju udruge te komunikacija udruga i građana u digitalnom okruženju.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 2.3.

MJERA	AKTIVNOST
2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika	2.3.1.1. Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova
	2.3.1.2. Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo
2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora	2.3.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“
	2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva

MJERA	AKTIVNOST
	2.3.2.3. Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe
	2.3.2.4. Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 3 Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Indeks globalne konkurentnosti - Stup br. 1 - Institucije (II.02.14.34)	rezultat	77.mjesto	< 60. mjesta	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	
	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)				
	Ukupni proračunski prihodi poslovanja JLS, po stanovniku (OI.02.14.54)	Povećanje proračunskih prihoda poslovanja po stanovniku za cijelo UP	HRK	8.444	9.288
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	183,5

POSEBNI CILJ 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada

Svrha

Podizanje kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova te stvaranje uvjeta za učinkovito tržište rada i jačanje gospodarskog razvoja UP-a.

Izazov

Analiza stanja ukazuje na zadovoljavajuću razvijenost mreže odgojno-obrazovnih ustanova UP-a, no i na potrebu za daljnjim razvojem i unaprjeđenjem odgojno-obrazovne infrastrukture i usluga. Kako dio vrtića ne zadovoljava suvremene pedagoške standarde, potrebno je ulagati u daljnje tehnološko opremanje ustanova za predškolski odgoj, a potrebno je ulagati i u povećanje sigurnosti pristupa ustanovama za predškolski odgoj. Kako vrtiće u Gradu Puli pohađaju i djeca iz okolnih mjesta, potrebno je povećavati kapacitete sukladno potražnji te omogućiti duži boravak djece u vrtiću. Još jedan od problema u ustanovama za predškolski odgoj predstavlja nedostatak timova stručnih suradnika koji bi, između ostalog, pridonijeli uključivanju djece s posebnim potrebama u društvo. Iako je u proteklim godinama provedena

modernizacija i tehnološko opremanje osnovnoškolskih ustanova na UP-u Pule, još uvijek postoji potreba za daljnjim infrastrukturnim ulaganjem i opremanjem istih, posebice u svrhu osiguravanja jednosmjenske nastave kako bi sva djeca imala jednake uvjete i mogućnosti pohađati izvannastavne aktivnosti. Glavni izazov u osnovnoškolskom obrazovanju u UP-u Pule predstavlja nedostatak učitelja iz STEAM područja te nedostatak stručnih suradnika. Još jedan od izazova je nedostatak kvalitetne veze škola s javnim prijevozom. U srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju izazov predstavlja usmjeravanje učenika u zanimanja u kojima nedostaje radne snage na tržištu. Prepoznata je i potreba za usklađivanjem javnog prijevoza s potrebama srednjoškolaca. U budućem razvoju UP-a potrebno je ojačati postojeće znanstvene institucije te raditi na privlačenju novih s ciljem privlačenja i zadržavanja visokoobrazovanog stanovništva koje će sudjelovati u diversifikaciji gospodarstva. U cjeloživotnom obrazovanju glavni izazov predstavlja nedovoljna popularnost istog u javnosti što rezultira malim brojem uključenih ljudi u programe cjeloživotnog obrazovanja. U narednom razdoblju potrebno je poticati korištenje mogućnosti cjeloživotnog obrazovanja te informatičko obrazovanje starijeg stanovništva.

Obrazloženje

Posebni cilj 3.1. namjerava se provesti kroz dvije mjere. Prvom mjerom unaprijedit će se predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje povećanjem kapaciteta ustanova za predškolski odgoj i modernizacijom i proširenjem osnovnoškolskih ustanova. Povećat će se broj stručnih suradnika te će se razvijati vještine odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojno-obrazovnim ustanovama. Razvijat će se i inovativni edukativni sadržaji u obrazovanju. Kroz drugu mjeru radit će se na usmjeravanju obrazovanja usuglašenog sa operativnim i strateškim potrebama poslodavaca i posredničkim tijelima u zapošljavanju kako bi se stvorilo otporno tržište rada kroz prilagodbu njegovim potrebama u cjelini, uključujući i potrebe gospodarstva. U sklopu te mjere provodit će se aktivnosti popularizacije cjeloživotnog obrazovanja te aktivnosti prekvalifikacije dugotrajno nezaposlenog stanovništva. Radit će se na primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju te će se poticati suradnja obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom s ciljem povećanja praktičnih znanja i vještina učenika. Također će se pružiti podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 3.1.

MJERA	AKTIVNOST
3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja	3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj
	3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu
	3.1.1.3. Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
	3.1.1.4. Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
	3.1.1.5. Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama

MJERA	AKTIVNOST
3.1.2. Usmjereno obrazovanje za otporno tržište rada	3.1.2.1. Potpora primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika
	3.1.2.2. Potpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada
	3.1.2.3. Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja
	3.1.2.4. Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada
	3.1.2.5. Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija
	3.1.2.6. Podrška razvoju visokoobrazovnih i znanstvenih institucija te suradnja dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa akademskom zajednicom

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 2 Obrazovani i zaposleni ljudi				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj) (OI.02.2.47)	%	83	97	
	Stopa zaposlenosti - dobna skupina 20 – 64 (II.02.1.14)	%	66,70	75	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja (OI.02.2.60)	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	40	45
	Stopa nezaposlenosti (II.02.3.10)	Smanjenje stope nezaposlenosti	%	8,5 (12.2020.)	5

POSEBNI CILJ 3.2. Otporno gospodarstvo

Svrha

Stvaranje otpornog gospodarstva kroz inovativno i kvalitetno poslovanje, temeljeno na razvoju poduzetništva, održiv turizam te moderniziranu poljoprivredu i ribarstvo.

Izazov

Gospodarstvo na UP-u Pula, kao i u ostatku Istarske županije, orijentirano je na djelatnosti trgovine, prijevoza i smještaja, koje su usko vezane uz turizam. Turizam, kao djelatnost koja je izrazito osjetljiva na promjene u vanjskim faktorima, nije najbolji odabir za temelj

gospodarstva što je pokazala i globalna pandemija COVID-19. Potrebno je razvijati širi spektar djelatnosti i time ostvariti održiv i otporan gospodarski razvoj. Tržište rada također pokazuje izrazitu orijentiranost na turizam, pa je tako u prethodnom razdoblju zabilježen porast nezaposlenosti uzrokovan pandemijom. U narednom razdoblju potrebno je jačati nove djelatnosti i poticati diversifikaciju gospodarstva, surađivati s ustanovama za istraživanje i razvoj te s obrazovnim ustanovama kako bi lokalno stanovništvo moglo raditi u prosperitetnim djelatnostima. Razvijena poduzetnička infrastruktura i prisutnost znanstveno-istraživačkih institucija stvara dobar potencijal za daljnji razvoj poslovnog okruženja. Pritom valja istaknuti primjere Coworking Pula kao projekte koji teže podržci poduzetničkom i gospodarskom razvoju UP.

Turizam, kao važna djelatnost na prostoru UP-a Pule, suočava se s brojnim izazovima. Glavni izazov predstavlja izrazita sezonalnost jer se veći dio turističkog prometa odvija u ljetnim mjesecima. U vrijeme ljetnih mjeseci, iz izražene sezonalnosti proizlazi veliki pritisak na turističku infrastrukturu, ali i na infrastrukturu općenito. Potrebno je proširiti turističku ponudu i razvijati selektivne oblike turizma te izgraditi potrebnu infrastrukturu za nove oblike turizma. Kako bi turistička ponuda zadovoljavala potrebe turista potrebno je ulagati i u ljudske kapacitete koji će moći na inovativan način interpretirati turističku ponudu, razvijati svijest turista i smišljati nove ideje za razvoj turizma.

Poljoprivreda i ribarstvo kao primarne djelatnosti u suvremenom se svijetu suočavaju s brojnim izazovima, pogotovo kad je riječ o manjim gospodarstvima koja teško konkuriraju velikim proizvođačima. Jedan od glavnih izazova u poljoprivrednoj proizvodnji predstavljaju malena i usitnjena poljoprivredna zemljišta koja otežavaju razvoj komercijalne poljoprivredne proizvodnje. Izazov predstavlja i plasman proizvoda na tržište zbog velikih trgovačkih lanaca kojima poljoprivrednici ne mogu konkurirati. Potrebno je poticati udruživanje poljoprivrednika međusobno, ali i udruživanje s ugostiteljima i trgovinama kako bi lokalni proizvodi pronašli put do korisnika, a korisnik dobio kvalitetan i zdrav proizvod. Nedostatak u poljoprivredi i ribarstvu predstavlja manjak inovacija u proizvodnji zbog čega je potrebno poticati i educirati poljoprivrednike i ribare o važnosti inovacija u modernoj proizvodnji. Dvije petine nositelja poljoprivrednih gospodarstava UP-a čine nositelji stariji od 65 godina što predstavlja izazov kad je riječ o uvođenju inovacija na gospodarstva, stoga je potrebno poticati mlade na bavljenje poljoprivredom. U suvremenom razdoblju sve više do izražaja dolazi i ekološka poljoprivreda koja osim zdravih proizvoda, donosi i brojne pogodnosti za okoliš, stoga je potrebno poticati razvoj ekološke poljoprivrede. Glavni izazov u ribarstvu UP-a predstavlja nedostatak infrastrukture u smislu luke i vezova za ribarska plovila.

Obrazloženje

Posebni cilj 3.2. provodit će se kroz tri mjere. Prva mjera odnosi se na povećanje kvalitete, uvođenje inovacija i učinkovitosti u poslovanju, a obuhvaća aktivnosti proširenja kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih, proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, pružanje podrške razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih. Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva može na primjer uključivati smanjenje davanja za društvene poduzetnike, osiguravanje financijske podrške za radne instruktore, razvoj partnerstva na svim razinama, uključivanjem poduzetnika u odluke od važnosti za njihov rad, promicanje važnosti i uloge društvenog poduzetništva kroz obrazovanje, osiguravanje vidljivosti i informiranje javnosti. Nadalje, ova mjera obuhvaća

i podršku razvoju proizvodnog brenda UP Pula, poticanje inovacijskih projekata i suradnje poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa te razvoj poslovne infrastrukture kao npr. poslovnog inkubatora u prostoru Vojne (Mornaričke) bolnice ili inovacijskog centra na Valelungi. U svrhu poticanja razvoja socijalnog poduzetništva moguće je uključivanje tvrtki iz navedenog segmenta u inkubator. Drugom mjerom želi se postići stvaranje održivog i otpornog turizma temeljenog na diversificiranoj turističkoj ponudi i suradnji između dionika u turizmu. Aktivnosti unutar te mjere obuhvaćaju očuvanje i valorizaciju kulturno povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranje jedinstvenog turističkog brenda UP Pula koji će se temeljiti na valorizaciji kulturne ponude. Zatim, razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine, te poticanje i jačanje suradnje dionika u turizmu. Radit će se na diversifikaciji turističke ponude i stvaranju novih turističkih proizvoda kako bi se smanjila sezonalnost te na intenzivnijoj promidžbi u emitivnim turističkim područjima. Ulagać će se u turističku infrastrukturu s ciljem unaprjeđenja iste s naglaskom na unaprjeđenju smještaja, osobito onog više kategorije. Također, pružat će se podrška provedbi ciljeva Strategije TZ Južne Istre. Treća mjera odnosi se na revitalizaciju poljoprivrede i ribarstva, a uključuje aktivnosti stvaranja lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola. Zatim, formiranje zemljišne politike kako bi se riješili imovinsko pravni odnosi i provela komasacija poljoprivrednog zemljišta. Podržat će se i poticati udruživanje poljoprivrednika i ribara te povezivanje lokalnih poljoprivrednika i ribara s ugostiteljima kako bi turist dobio kvalitetan lokalni proizvod, a poljoprivrednik i ribar mogao plasirati svoj proizvod na tržište. Poticat će se bavljenje mladih poljoprivredom te uvođenje inovacija na poljoprivredna gospodarstva. U narednom razdoblju, unaprijedit će se i razviti ribarska infrastruktura te će se lokalne tržnice i ribarnice valorizirati kao mjesto susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti. Izradit će se strategija brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda te će se razviti poticaji za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi i diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju. Održavat će se edukacije poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja gospodarstava s posebnim naglaskom na mogućnosti putem EU financiranja. Poticat će se razvoj turizma na poljoprivrednim gospodarstvima te će se promovirati sadržaji u ruralnom turizmu s posebnim naglaskom na agroturizam.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 3.2.

MJERA	AKTIVNOST
3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje	3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona
	3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija
	3.2.1.3. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući <i>knowledge transfer</i>
	3.2.1.4. Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
	3.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula
	3.2.1.6. Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa
	3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.

MJERA	AKTIVNOST
3.2.2. Održiv i otporan turizam	3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude
	3.2.2.2. Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude
	3.2.2.3. Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor
	3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima
	3.2.2.5. Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine
	3.2.2.6. Poticanje razvoja i unaprjeđenja <i>storytelling</i> koncepta
	3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture
	3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije
	3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu
	3.2.2.10. Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre
	3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma
3.2.3. Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva	3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola
	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta
	3.2.3.3. Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara
	3.2.3.4. Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja
	3.2.3.5. Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu
	3.2.3.6. Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti
	3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture
	3.2.3.8. Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda
	3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja
	3.2.3.10. Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima
	3.2.3.11. Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima
	3.2.3.12. Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu
	3.2.3.13. Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 9 Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Faktorski prihod poljoprivrede po godišnjoj radnoj jedinici (Ol.02.12.73)	€/GJR	6.107	10.000	
	STRATEŠKI CILJ 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
Indeks globalne konkurentnosti (Il.02.4.02)	rezultat	63. mjesto	< 45. mjesta		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.2. Otporno gospodarstvo				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Razvoj broja novih poljoprivrednika (Ol.02.12.60)	Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava	broj	1.489 (2020.)	1.609
	Broj novih malih i srednjih poduzeća po godini (Ol.02.4.06)	Broj novootvorenih malih i srednjih poduzeća svake godine	broj	0	10

POSEBNI CILJ 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

Svrha

Stvaranje održivog gospodarstva temeljenog na zelenoj i digitalnoj tranziciji.

Izazov

Europska unija zagovara zeleni, održiv i otporan razvoj što je uvršteno i u Nacionalnu razvojnu strategiju do 2030. g. stoga je temeljni izazov za gospodarstvo UP-a Pule tranzicija ka održivom i otpornom razvoju temeljenom na zelenim rješenjima i digitalizaciji procesa u mjeri u kojoj je to moguće. Rezultat je stvaranje poslovnog okruženja otpornog na krize, ekološki prihvatljivog i poticajnog za sve aspekte prostornog razvoja UP-a. U turizmu je također potrebno slijediti politike zelenog razvoja kako bi se spriječio negativan utjecaj turizma na prostor. Također izazov predstavlja i stvaranje digitalne platforme putem koje bi bile okupljene sve turističke aktivnosti, a subjekti bi mogli nuditi svoju ponudu, odnosno promovirati se putem iste. Uvođenjem zelenih i digitalnih rješenja u primarni sektor moguće je ojačati dionike u poljoprivredi i ribarstvu, učiniti ih konkurentnijima, proširiti njihova znanja, ali i čuvati okoliš prvenstveno putem ekološke poljoprivrede i urbanih vrtova.

Obrazloženje

Posebni cilj 3.3. provodit će se kroz dvije mjere. Prva mjera odnosi se na uvođenje zelenih rješenja u gospodarstvo, a uključuje aktivnosti podrške razvoju zelenih poslova, razvoj zelene i kružne ekonomije uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja. Zatim, aktivnosti podrške razvoju održivog turizma, primjenu koncepta zelenih plaža i unaprjeđenje infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu. U sektoru poljoprivrede, mjera obuhvaća aktivnosti razvoja ekološke poljoprivrede i edukacije poljoprivrednika o mogućnostima ekološke poljoprivrede te razvoj poljoprivrednih područja i aktivnosti u zonama naselja. Također su definirane aktivnosti pružanja podrške projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju (kao npr. postavljanje solarnih panela na poslovne subjekte) te pružanja podrške razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije (npr. kroz postavljanje punionica za električna vozila na parkiralištima ugostiteljskih objekata). Druga mjera odnosi se na digitalno i inovativno gospodarstvo, a uključuje razvoj IT infrastrukture, smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija u poslovanje te podršku diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija. Zatim, razvoj digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP, razvoj poticaja za modernizaciju poljoprivrednih i ribarskih subjekata s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije, provedbu edukacija o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi te razvoj e-tržnica. Aktivnosti obuhvaćaju i pružanje podrške industrijskoj mehanizaciji usmjerenoj na zelene i visokotehnološke industrije, razvoj poduzeća uslužnog sektora usmjerenih na razvoj visokih tehnologija, podršku projektima koji potiču inovacije u brodogradnji, razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija kao na primjer podršku projektu razvoja Regionalnog centra za razvoj društvenih inovacija ReCeD'Istria.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 3.3.

MJERA	AKTIVNOST
3.3.1. Zeleno gospodarstvo	3.3.1.1. Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja
	3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma
	3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom
	3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu
	3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede
	3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)
	3.3.1.7. Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje
	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju
	3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije
3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo	3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture
	3.3.2.2. Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija
	3.3.2.3. Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju

MJERA	AKTIVNOST
	3.3.2.4. Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP
	3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije
	3.3.2.6. Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi
	3.3.2.7. Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice
	3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije
	3.3.2.9. Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija
	3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija
	3.3.2.11. Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Indeks globalne konkurentnosti - Stup br. 12 - Inovacijska sposobnost (II.02.4.25)	mjesto	63	<45	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Zapošljavanje u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenima na znanju (OI.02.9.07)	Broj novozaposlenih u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenim na znanju	broj	-	300
Broj priznatih patenata (OI.02.9.43)	Broj novih priznatih patenata registriranih u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo	broj	-	3	

POSEBNI CILJ 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine

Svrha

Gospodarski i društveni razvoj temeljen na valoriziranom, sadržajnom i sigurnom prirodno-kulturnom okruženju, dostupne i prilagođene infrastrukture svim kategorijama stanovnika.

Izazov

Kao izrazito atraktivna turistička destinacija, UP Pula suočava se s velikim pritiscima turista na prirodni i kulturni okoliš u ljetnim mjesecima. Takva nerazmjerna strujanja utječu na integritet prirodnih i kulturnih resursa, istovremeno ugrožavajući kvalitetu života lokalnog stanovništva. Iako je kulturna ponuda UP Pule vrlo široka, postoji još mnogo neiskorištenog potencijala za integraciju kulturno-umjetničke usluge i kulturne baštine. Pri tome je vrlo važno bez odgode pristupiti rješavanju izazova neprilagođenog pristupa kulturnim sadržajima za osobe s invaliditetom, manjka kulturnih sadržaja izvan sezone i pasivnosti mlade populacije u pogledu kulturnog angažmana. Prirodne prijetnje potencijalno nepovoljno utječu na materijalna dobra, okoliš te kvalitetu i životne aktivnosti stanovništva zahvaćenog područja. Na prostoru UP Pula prisutan je visoki rizik od suše, osobito u ruralnim dijelovima uslijed postojećih i projiciranih povećanja temperature. Povećanje godišnje prosječne temperature utjecat će i na podizanje razine mora što će uzrokovati plavljenje obalnih dijelova urbanog područja. Rizik od poplava i bujičnih voda stvarna je prirodna prijetnja za lokalno stanovništvo, infrastrukturu i prometovanje lokalnim prometnicama. Potencijalnu opasnost za nastanak i širenje požara predstavljaju ilegalna odlagališta otpada na području Istarske županije. Takva divlja odlagališta potrebno je sanirati kako bi se izbjegli poremećaji ekosustava, kontaminacija zraka, ali i izbjegao rizik od nesreća tehničko-tehnološke naravi.

Obrazloženje

UP Pula karakteriziraju atraktivni kopneni i morski krajolici te vrijedna kulturna baština prožeta elementima tradicije. Kao takvo, urbano područje isprofiliralo se kao omiljena turistička destinacija za brojne turiste. S ciljem ublažavanja pritiska koje nameću visoke razine fluktuacije turističkih posjetitelja na kulturna i prirodna dobra, provest će se aktivnosti unaprjeđenja zaštite zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara, jačanja upravljačkih kapaciteta, čišćenja kopnenog i morskog okoliša koje je moguće provoditi uz povezivanje sa postojećim promotivnim aktivnostima turističkih zajednica i lokalnih udruga, te različite mjere očuvanja krajobraza. Smanjenju sezonalnih pritiska pridonijet će i integracija kulturno-umjetničkih i edukativnih sadržaja s prirodnom i kulturnom baštinom, čime će se obogatiti i diversificirati cjelogodišnja turistička ponuda. Aktivnosti valorizacije i revitalizacije neprocjenjivih elemenata kulturnog naslijeđa uz inovativan pristup upravljanju podići će turističku vrijednost područja i potaknuti razvoj kulturnih sadržaja i programa u manjim lokalnim zajednicama. Naglasak će se osobito staviti na fortifikacijske objekte urbanog područja te lokalnu poljoprivrednu i ribarsku baštinu. Zaštita tradicijskih kulturnih i krajobraznih elemenata preduvjet je autentične promocije destinacije i sastavni dio njezina šarma i ambijentalnosti. S tim u vezi, dat će se poticaji za obnovu objekata lokalne tradicijske gradnje i podrška očuvanju turističkih obrta i djelatnosti. Jačanje otpornosti na rizike koncept je pravovremenog i stručnog provođenja aktivnosti smanjenja izloženosti klimatskim i prirodnim

prijetnjama i katastrofama. Kako bi UP Pula doista bilo mjesto održive politike, razvoja i napretka, provest će se aktivnosti usmjerene unaprjeđenju sustava pripravnosti na prirodne prijetnje i katastrofe, upravljanja istima i ublažavanja njihovih posljedica. Razina posljedica od prirodnih i klimatskih nepogoda uvelike ovisi o izborima koje donose ljudi. Iz tog razloga predviđene su aktivnosti educiranja i podizanja svijesti lokalnog stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika, ali i djelovanju u slučaju nepogoda ili katastrofe. Od osobite važnosti je i promicanje održivog gospodarenja otpadom te adekvatna zaštita i obnova ekosustava kroz sanaciju ilegalnih odlagališta otpada. U kombinaciji s mjerom energetske obnove zgrada sa statusom kulturnog dobra, UP Pula ima potencijal pozicionirati se kao predvodnik u provedbi aktivnosti i ciljeva održivog razvoja.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 4.1.

MJERA	AKTIVNOST
4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza	4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno – planske zaštite područja
	4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja
	4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša
4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza	4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza
	4.1.2.2. Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje
	4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza
	4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine
	4.1.2.5. Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine
	4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, uključujući izradu projektne dokumentacije, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a
	4.1.2.7. Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja
	4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara
	4.1.2.9. Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora
4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike	4.1.3.1. Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima
	4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika
	4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika
	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika
	4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena
	4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije po sektorima (Ol.02.6.40)	%	28,02	36,40	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Površina održanih biološki vrijednih staništa (Ol.02.6.61)	Nove površine održanih biološki vrijednih staništa	ha	-	10
Površina revitaliziranih biološki vrijednih staništa (Ol.02.6.60)	Površina novorevitaliziranih biološki vrijednih staništa	ha	-	2,5	

POSEBNI CILJ 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine

Svrha

Izgrađene, uređene i obnovljene urbane površine temeljene na usklađenom prostornom razvoju i principima održivog gospodarenja prostorom.

Izazov

Prostor UP Pula bogat je zelenim površinama s velikim razvojnim potencijalom. Njima je potrebno učinkovito upravljati, održavati ih i planirati njihov razvoj. To podrazumijeva i aktivno sudjelovanje građana u ažuriranju i prijavljivanju šteta na javnim površinama. Za potrebe toga važno je uspostaviti pregled okolišnih resursa, ali i unaprijediti prostorno-plansku dokumentaciju za snažniju integraciju zelene infrastrukture i NBS rješenja. Kao istaknutiji izazov primijećen je nedostatak zelenih površina u većim naseljima uslijed masovne i nekontrolirane gradnje na neizgrađenim zemljištima. Urbana naselja, između ostalog, traže i dodatne infrastrukturne ishode u kontekstu komunalne opreme i novih lokacija sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada. Na prostoru UP Pula postoji velik broj *brownfield* objekata koji imaju snagu razvojnog resursa ukoliko se sustavno pristupi mjerama njihove valorizacije i revitalizacije integrirajući provedbu cjelovite obnove objekata (posebice Društveni centar Rojc i dr.). Lokaliteti kulturne baštine i tradicija kulturnih događanja posjeduju snagu poluge gospodarskog i društvenog razvitka ovog područja. Iz tog razloga, djelotvorno upravljanje kulturnim dobrima nameće se kao jedan od ključnih izazova održivog prostornog razvoja.

Obrazloženje

Mjerom razvoja zelene infrastrukture želi se unaprijediti zelene urbane, ruralne i obalne površine. Izgradnjom novih i obnovom postojećih zelenih površina te uvođenjem NBS rješenja u urbanim zonama snizit će se razine ugljikovih spojeva u sastavu zraka i povećati kvaliteta života i zdravlje stanovnika. Na tragu toga, valorizacijom i revitalizacijom *brownfield* područja (uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta) povećat će se fond raspoloživih površina za stanovanje, poslovanje, socijalnu skrb i rekreaciju uz očuvanje neizgrađenih zemljišnih površina. Putem unaprjeđenja prostorno-planske dokumentacije i donošenjem detaljnih urbanističkih planova svladat će se problem neplanske gradnje te sačuvati vrijednost prostora kao atraktivnog mjesta boravka po mjeri stanovnika. Održivom razvoju područja pridonijet će aktivnosti integriranog razvoja zelene i plave infrastrukture te povezivanje iste s mrežom zelenih koridora u ruralnim krajevima. Kako bi se uopće pristupilo uređivanju sustava javnih zelenih površina, provest će se aktivnost izrade zelenog katastra i inventara okolišnih resursa. Na taj način osigurat će se holistička reforma zelenih javnih površina, a lokalno stanovništvo staviti u funkciju protagonista održivog gospodarenja prostorom. Aktivnosti estetskog uređenja javnih površina podići će turistički doživljaj mjesta i doprinijeti promociji destinacije. Bogato kulturno naslijeđe UP Pula generira društvene i gospodarske procese područja. Afirmacija strateške važnosti kulturne baštine izvršit će se izradom plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule. Uspješnom provedbom te aktivnosti omogućit će se funkcionalna revitalizacija i održivo upravljanje povijesnom jezgrom, ali i potaknuti promišljanje o daljnjim mogućnostima aktualizacije rada na očuvanju i razvoju pokretačke snage kulturno-povijesnih cjelina. Turistička valorizacija kulturnih dobara, uz primjenu načela zelene i kružne urbane obnove, omogućit će intenzivnije turističko i gospodarsko korištenje potencijala kulturnih resursa, jačanje turističke ponude temeljene na kulturi, podizanje standarda građana i sveopće osnaživanje održivog razvoja Urbanog područja.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 4.2.

MJERA	AKTIVNOST
4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture	4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa
	4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a
	4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a
	4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama
	4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima
	4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama
4.2.2. Revitalizacija javnih površina	4.2.2.1. Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina
	4.2.2.2. Valorizacija <i>brownfield</i> lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta
	4.2.2.3. Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina
	4.2.2.4. Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Emisije stakleničkih plinova (II.02.6.29)	% (bazna godina 1990.)	75,20	65	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Razvoj i unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	Broj realiziranih projekata razvoja i unaprjeđenja javnih otvorenih površina	broj	-	13
	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Izrađen digitalni zeleni katastar dostupan građanima	broj	0	1

POSEBNI CILJ 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

Svrha

Modernizacija i povećanje dostupnosti komunalnih usluga s ciljem povećanja kvalitete života i poslovanja.

Izazov

Komunalna infrastruktura stvara osnovu za kvalitetan život i poslovanje na nekom području. Stoga je važno ulagati u njezin razvoj. Brojni su izazovi s kojima se suočava UP Pula po pitanju komunalne infrastrukture. Stare i dotrajale cijevi vodovodne mreže podložne su lomovima i kvarovima, a dolazi i do gubitaka vode. Postoji i problem vršnog opterećenja vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci zbog potreba za vodom koje su veće od izdašnosti kaptiranih glavnih izvorišta. Kanalizacijski sustav karakterizira mala prostorna pokrivenost istim, pri čemu pojedine općine još uvijek nemaju razvijen kanalizacijski sustav, već su kućanstva i gospodarski subjekti priključeni na sabirne jame. Drugi problem kanalizacijskog sustava je da je on mješoviti te je potrebno razdijeliti sustav odvodnje fekalnih i oborinskih otpadnih voda. Problem sustava gospodarenja otpadom predstavlja premalo odvajanje i recikliranje otpada (70 % otpada čini miješani komunalni otpad) te je potrebno smanjiti brojke na način da miješani komunalni otpad čini maksimalno 50 %. Još jedan od izazova predstavlja stvaranje ilegalnih odlagališta otpada uslijed neučinkovitog gospodarenja glomaznim otpadom. Elektroenergetska infrastruktura zahtijeva manja unaprjeđenja, dok se kao glavni izazov

izdvaja elektroenergetska infrastruktura na području otočja Brijuni koja je zastarjela i neodržavana i time predstavlja kočnicu razvoja. Potencijali upotrebe obnovljivih izvora energije još uvijek nisu iskorišteni u punoj mjeri te je potrebno ulagati u prijelaz na takve izvore energije. Potrebno je povećati i energetske učinkovitost građevina, ali i uređaja koji se koriste u gospodarstvu i kućanstvima

Obrazloženje

Posebni cilj 4.3. provodit će se kroz dvije mjere. Provedbom aktivnosti iz prve mjere poboljšat će se kvaliteta komunalnih usluga. Aktivnosti obuhvaćaju obnovu i modernizaciju vodovodnog sustava, izgradnju, obnovu i modernizaciju kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje, edukaciju stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, razvoj sustava kompostiranja otpada uz nabavku kućnih kompostera, razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, modernizaciju i digitalizaciju sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada, unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom kako se ne bi stvarala nova ilegalna odlagališta otpada, sanaciju postojećih ilegalnih odlagališta, modernizaciju sustava za odvojeno prikupljanje otpada koja, između ostalog, uključuje i nabavku spremnika za odvojeno prikupljanje otpada te podršku jačanju kapaciteta energetske infrastrukture. Druga mjera ima za cilj povećati energetske učinkovitost u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi te potaknuti korištenje energije iz obnovljivih izvora, a uključuje aktivnosti podrške implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalice topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz OIE na javnim i privatnim zgradama i površinama, povećanja kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecanjima za povećanje energetske učinkovitosti, povećanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS i u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture, razvoja poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu te poticanja korištenja OIE u svim sektorima.

Popis mjera i aktivnosti posebnog cilja 4.3.

MJERA	AKTIVNOST
4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava
	4.3.1.2. Izgradnja, obnovu i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje
	4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom
	4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada
	4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada
	4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba
	4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom
	4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada
	4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada
	4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture
4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u	4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalice topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama

stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi	4.3.2.2. Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecajima za povećanje energetske učinkovitosti
	4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS
	4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture
	4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu
	4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

Ključni pokazatelji učinka i ishoda

NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost				
	NAZIV	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)	CILJNA VRIJEDNOST (2030.)	
	Stupanj recikliranja komunalnog otpada (Ol.02.6.18)	%	25,30	55	
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge				
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Stupanj recikliranja komunalnog otpada (Ol.02.6.18)	Povećanje udjela recikliranog otpada	%	30	50
	Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu (Ol.02.6.35)	Povećanje udjela kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbu	%	95	100

10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA

Baza projekata jedinica lokalne samouprave i drugih relevantnih javnih tijela predstavlja temelj za utvrđivanje indikativnog financijskog okvira za financijsko razdoblje do kraja 2027. g. Baza je izrađena kroz prikupljanje informacija o projektima kao što su na primjer nositelji i uključeni dionici, razdoblje trajanja projekata, njihov status i spremnost, predviđene financijske alokacije te potencijalni izvori financiranja, a svi navedeni podatci prikupljeni su pomoću obrasca koji su ispunjavale JLS UP Pula i druga relevantna javna tijela. Nadalje, Koordinacijsko vijeće utvrdilo je one projekte koji su od strateškog značaja za Urbano područje Pula te čiji je značaj od strateške važnosti za financijsko razdoblje 2021.-2027. Baza svih projekata te terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja prikazani su u sljedećim potpoglavljima.

10.1. Baza projekata UP Pula

Sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje do kraja 2027. g. baza projekata fokusirana je na one projekte koje je moguće provoditi kroz ITU mehanizam, no uključeni su i oni koje je moguće financirati iz drugih programa i fondova Europske Unije. Pregled baze projekata te mjera čijoj provedbi doprinose prikazan je u Tab. 36.

Tab. 36 Baza projekata Urbanog područja Pula

Mjera	Naziv projekta	Nositelj i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost projekta EUR
1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura	<i>Dom za mlade</i>	<i>Općina Fažana-Fasana</i>	<i>199.084,21</i>
	<i>Izgradnja društvenog doma u Kujići</i>	<i>Općina Marčana</i>	<i>265.445,62</i>
	<i>Uređenje turističko kulturnog centra u Krnici</i>	<i>Općina Marčana</i>	<i>132.722,81</i>
	<i>Uređenje i prenamjena prostora društvenog doma Juršići</i>	<i>Općina Svetvinčenat</i>	<i>132.722,81</i>
	<i>Uređenje i prenamjena prostora stare škole u Bokordičima</i>	<i>Općina Svetvinčenat</i>	<i>66.361,40</i>
	<i>Uređenje i prenamjena prostora stare škole u Režancima</i>	<i>Općina Svetvinčenat</i>	<i>99.542,11</i>
	<i>Osnivanje Centra za mlade</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>199.084,21</i>
	<i>Regionalni centar za društvene inovacije Istria (ReCeD'Istria)</i>	<i>Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, UNIPU, Grad Pula-Pola</i>	<i>663.614,04</i>
	<i>Kuća Filantropije</i>	<i>Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva</i>	<i>530.891,23</i>
1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	<i>PRILAGODBA KULTURNIH SADRŽAJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>53.089,12</i>
	<i>E ČITAJ</i>	<i>Grad Pula-Pola (GKC)</i>	<i>199.084,21</i>
	<i>Novi sadržaji u knjižnicama i čitaonici umirovljenika</i>	<i>Grad Pula-Pola (GKC)</i>	<i>53.089,12</i>
	<i>KNJIGA U KVARTU</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>19.908,42</i>
	<i>KUČA FILMA/MOVIE HUB</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>331.807,02</i>
	<i>STORYTELLING PULA</i>	<i>Grad Pula-Pola, JU PFF</i>	<i>56.407,19</i>
	<i>Projekt realizacije Centra za suvremenu umjetnost i nove tehnologije (Produkcijско prezentacijskog centra za inovativne umjetničke prakse)</i>	<i>Udruga Metamedij, platforma Mi plus</i>	<i>500.000,00</i>
1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti	<i>Ulaganja u dječje parkove i sportsku infrastrukturu po naseljima</i>	<i>Općina Svetvinčenat</i>	<i>66.361,40</i>
1.2.1. Razvijene socijalne usluge	<i>Centar za mlade Medulin</i>	<i>Općina Medulin</i>	<i>729.975,45</i>
	<i>Prihvatište za beskućnike</i>	<i>Grad Pula-Pola, Gradsko društvo Crvenog križa Pula</i>	<i>1.990.842,13</i>
1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne	<i>Izgradnja doma za starije</i>	<i>Općina Fažana-Fasana</i>	<i>3.981.684,25</i>
	<i>Dom za starije i nemoćne</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>4.645.298,29</i>
	<i>Izgradnja nove zgrade DCZR Veruda-Pula</i>	<i>Grad Pula-Pola</i>	<i>3.460.597,78</i>

Mjera	Naziv projekta	Nositelj i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost projekta EUR
1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura	Sportsko - društveni centar Valbandon	Općina Fažana-Fasana	1.327.228,08
	Skate park	Općina Fažana-Fasana	265.445,62
	Sportski centar Fažana	Općina Fažana-Fasana	2.654.456,17
	Stvaranje bočališnog centra u Divišćima	Općina Marčana	265.445,62
	Nova streljana za lovački trap	Općina Marčana	265.445,62
	Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)	Općina Marčana	690.000,00
	Uređenje zelene zone Pragrande	Grad Pula-Pola	6.636.140,42
	Marsovo polje	Grad Pula-Pola	696.794,74
	Izgradnja sportskih igrališta pored utvrde sv. Mihovila	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	308.534,70
	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene	Općina Barban, Udruga Društvo Trka na prstenac	1.670.000,00
Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu	Općina Svetvinčenat	1.459.950,89	
2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet	Rekonstrukcija ceste od Šuride do raskršća na Velom vrhu	Općina Fažana-Fasana, Grad Pula-Pola, ŽUC	929.059,66
	Izgradnja odvojka od Y do Marčane	ŽUC, Općina Fažana-Fasana, Grad Vodnjan-Dignano	3.981.684,25
	Izgradnja parkirališta u Fažani	Općina Fažana-Fasana, JUNP Brijuni	1.327.228,08
	Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"	Pula parking d.o.o., Pulapromet d.o.o.	3.364.523,19
	Nerazvrstane ceste	Općina Fažana-Fasana	1.327.228,08
	ŽC 5119 na dijelu dionice Kavran – Šišan	Županijska uprava za ceste IŽ.	1.592.673,70
	Rakalj – Blaz-Salamušćica, pristupni put do izletišta na Blazu i arheološkog nalazišta	Općina Marčana	398.168,43
	Izgradnja sjeverne zaobilaznice Medulin	Općina Medulin	537.527,37
	Sanacija nerazvrstane ceste Bibiči – Bale	Općina Svetvinčenat	199.084,21
	Sanacija nerazvrstane ceste Butkovići - Mičini	Općina Svetvinčenat	199.084,21
	Cesta prekomorskih brigada- od Medulinske do Premanturske	Grad Pula-Pola	3.319.000,00
	Rekonstrukcija Kandlerove ulice	Grad Pula-Pola	3.862.233,72
	Rekonstrukcija Fažanske ceste	Grad Pula-Pola	1.140.088,93
	Rekonstrukcija raskrižja ulice Veruda-Verudela-Cesta prekomorskih brigada	Grad Pula-Pola	729.975,45
	Uređenje lučice Valbandon	LU Pula, Općina Fažana-Fasana	929.059,66
	Uređenje luke Fažana	Općina Fažana-Fasana, LU Pula, JUNP Brijuni	3.981.684,25
	Uređenje sportske lučice u Krničkom portu	Općina Marčana	530.891,23
	Uređenje sportske lučice u Budavi	Općina Marčana	398.168,43
	Lukobran	Lučka uprava, Istarska županija, Grad Pula-Pola-Pola	11.281.438,72
	Uređenje luke Veliki Brijun	JUNP Brijun	132.722,81
	DINAMIČKA SIGNALIZACIJA ZA UPRAVLJANJE PROMETOM	Pula parking d.o.o.	557.435,80
	OPERATIVNO DOJAVNI CENTAR	Pula parking d.o.o.	371.623,86
2.1.2. Dekarbonizacija prometa	Punionica električnih vozila - Plinara Pula	Plinara d.o.o.	131.122,98
	Biciklističke staze	Općina Fažana-Fasana	398.168,43
	Izgradnja šetnice	Općina Fažana-Fasana	530.891,23
	Proširenje mreže biciklističkih staza na području Općine Ližnjan-Lisignano	Općina Ližnjan-Lisignano, TZ Ližnjan	265.445,62
	Uređenje i označavanje biciklističkih staza postojećim putovima	Općina Marčana	132.722,81
	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)	Općina Medulin, Grad Pula-Pola	5.500.000,00
	Razvoj biciklističke infrastrukture	Grad Pula-Pola	1.327.228,08
2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz	Informiranje putnika u JGP	Pulapromet	180.000,00
	Vozila i infrastruktura	Pulapromet	6.575.000,00
	Javni prijevoz na području Općine Marčana i prema Gradu Puli	Mandalena d.o.o. Marčana	663.614,04
	Poboljšanje usluga javnog prijevoza	Pulapromet	3.485.000,00
	Tramvaj	Grad Pula-Pola	6.636.140,42
2.2.1. Digitalizacija javne uprave	Digitalizacija javne uprave	Općina Barban	26.544,56
	Digitalizacija javne uprave	Općina Ližnjan-Lisignano	132.722,81
	Digitalizacija javne uprave	Grad Pula-Pola	199.084,21
	IKT rješenja	Grad Pula-Pola	106.178,25
	Opremanje zgrade bivšeg vojnog objekta Mornaričke bolnice	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	8.336.045,41
	Korištenje suvremenih IKT tehnologija i inovativnih rješenja u svrhu pružanja pametnih, održivih i sigurnih elektroničkih usluga Grada Vodnjan-Dignano	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	132.722,81
	e-dugovanja	Grad Pula-Pola	46.452,98
ePP (ePlatiPula)	Grad Pula-Pola	46.452,98	
2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu	DIGITALNA PLATFORMA "DOGAĐANJA PULA-POLA EVENTS"	Grad Pula-Pola	26.544,56
	Izgradnja i opremanje podatkovnog centra (IKT infrastruktura)	Grad Pula-Pola	1.327.228,08
3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja	Građevina javne i društvene namjene predškolska ustanova – dječji vrtić – rekonstrukcija i prenamjena	Općina Barban	1.153.783,66
	Izgradnja dječjeg vrtića Juršići	Općina Svetvinčenat	663.614,04
	Adaptacija prostora gornjeg kata stare škole u Juršićima za vrtićku skupinu	Općina Svetvinčenat	132.722,81
	rekonstrukcija i dogradnja DV Centar	Dječji vrtić Pula	530.891,23
	izgradnja dječjeg vrtića u Valmade	Grad Pula-Pola	5.694.447,00
izgradnja dječjeg vrtića u Štinjanu	Grad Pula-Pola	1.194.505,28	

Mjera	Naziv projekta	Nositelj i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost projekta EUR
	<i>izgradnja dječjeg vrtića u Sisplac</i>	Grad Pula-Pola	2.433.000,00
	<i>Prenamjena objekta barokomore u dječji vrtić</i>	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	266.050,20
	<i>Dogradnja Osnovne škole Fažana</i>	Istarska županija	5.707.080,76
	<i>Dogradnja zgrade osnovne škole Vladimira Nazora u Krnici</i>	Istarska županija (Općina Marčana daje zemljište za izgradnju)	1.194.505,28
	<i>Rekonstrukcija i gradnja Osnovne škole Marčana u Marčani te gradnja pripadajuće sportske dvorane</i>	Istarska županija (Općina Marčana je vlasnik zemljišta)	3.848.961,44
	<i>Dogradnja OŠ Banjole</i>	Općina Medulin	1.990.842,13
	<i>rekonstrukcija i dogradnja OŠ Kaštanjer</i>	Grad Pula-Pola	7.167.032,00
	<i>rekonstrukcija i dogradnja OŠ Šijana</i>	Grad Pula-Pola	2.700.000,00
	<i>izgradnja školske sportske dvorane OŠ Tone Peruška</i>	Grad Pula-Pola	1.725.396,51
	<i>izgradnja nove OŠ na području Grada Pula - Pola</i>	Grad Pula-Pola	6.636.140,42
3.1.2. Usmjereno obrazovanje za otporno tržište rada	<i>Razvoj urbanog područja ulaganjem u razvoj centra kompetencija</i>	Istarsko veleučilište – Università Istriana di scienze applicate	10.617.824,67
	<i>Uspostava poduzetničke zone Barban – Krvavci III</i>	Općina Barban	1.089.890,49
	<i>Dovođenje komunalne infrastrukture do industrijske zone</i>	Općina Ližnjan-Lisignano	1.327.228,08
3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje	<i>Priprema i opremanje poslovne zone Lobarika (bivše vojno područje južno od Lobarike) (brownfield)</i>	Općina Marčana	398.168,43
	<i>Uređenje komunalne infrastrukture u industrijskoj zoni Bibiči</i>	Općina Svetvinčenat	265.445,62
	<i>Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani</i>	Općina Marčana	1.035.000,00
	<i>Pulski Inovacijski Centar – PIC</i>	Grad Pula-Pola	4.645.298,29
	<i>Uređenje info pointa Monte Madonna</i>	Općina Ližnjan-Lisignano, TZ Ližnjan	66.361,40
	<i>Kaštel - uređenje vanjske vodospreme</i>	Grad Pula-Pola	398.168,43
	<i>Zvezdarnica Monte Zaro</i>	Grad Pula-Pola	1.990.842,13
	<i>Utvrdna na otoku Sv. Andrija</i>	Grad Pula-Pola	3.716.238,64
	<i>Razvoj inovativnih digitalnih alata interpretacije kulturne baštine Pule</i>	Grad Pula-Pola	58.398,04
	<i>Uređenje plaže na području Valbandona</i>	Općina Fažana-Fasana	1.990.842,13
	<i>Uređenje plaže na području turističkog naselja Pineta</i>	Općina Fažana-Fasana	663.614,04
	<i>Uređenje plaža u Dugoj uvali</i>	Općina Marčana	66.361,40
	<i>Uređenje plaže Valovine</i>	Grad Pula-Pola	663.614,04
	<i>Kupalište Mornar - rekonstrukcija</i>	Grad Pula-Pola	1.327.228,08
3.3.1. Zeleno gospodarstvo	<i>Garaža Marsovo polje</i>	Pula parking d.o.o.	5.000.000,00
3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo	<i>Pametni multimedijalni punktovi</i>	Grad Pula-Pola	92.905,97
	<i>Uređenje kuće ribarstva u Krnici</i>	Općina Marčana	132.722,81
	<i>Izložbeni edukativni centar o ribarstvu i ribarenju u Premanturi</i>	Općina Medulin	497.710,53
	<i>Nastavak zaštitnih radova na sanaciji župne crkve sv. Nikole u Barbanu</i>	Općina Barban	119.154,91
	<i>Program zaštitnih radova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara</i>	Općina Barban	138.695,33
	<i>Statička sanacija i obnova obrambenih zidina Mutvorana</i>	Općina Marčana	265.445,62
	<i>Iskop arheoloških slojeva i konstruktivna i građevinska sanacija nalaza na lokalitetu kaštela i gradine Stari Rakalj</i>	Općina Marčana	212.356,49
	<i>Istraživanje, valorizacija i zaštita prirodne i kulturne baštine na području Općine Marčana</i>	Općina Marčana	199.084,21
	<i>Obnova palače Frezzi u Šišanu</i>	Općina Ližnjan-Lisignano	1.327.228,08
	<i>Revitalizacija zapuštenih austrougarskih objekata kroz turizam</i>	JU Kamenjak	464.529,83
	<i>Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu</i>	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	6.636.140,42
	<i>Interpretacijski centar</i>	Grad Pula-Pola	597.252,64
	<i>DIGITALNA RUTA FORTIFIKACIJA</i>	Grad Pula-Pola	66.361,40
	<i>Šetnica Kaštel</i>	Grad Pula-Pola	862.698,25
	<i>Ulica Sergijevaca</i>	Grad Pula-Pola	3.981.684,25
	<i>Prenamjena utvrde sv. Mihovila</i>	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	201.650,50
	<i>Obnova zgrade Filozofskog fakulteta u Puli</i>	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	207.360,70
	<i>Energetska obnova Sveučilišne knjižnice u Puli</i>	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	572.350,00
4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike	<i>Izgradnja doma za dobrovoljno vatrogasno društvo</i>	Općina Fažana-Fasana	1.990.842,13
	<i>Proširenje vatrogasnog doma Svetvinčenat</i>	Općina Svetvinčenat	199.084,21
	<i>Rekonstrukcija i opremanje zgrade "Mlina"</i>	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	3.981.684,25
	<i>Dogradnja društvenog i vatrogasnog doma u Peroju</i>	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	530.891,23
	<i>Formiranje novih drvoreda</i>	Grad Pula-Pola	202.402,28
	<i>Formiranje novih zona urbanog zelenila</i>	Grad Pula-Pola	265.445,62
4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture	<i>Revitalizacija i obnova gradskih parkova</i>	Grad Pula-Pola	663.614,04
	<i>Uređenje pješačke zone Giardina</i>	Grad Pula-Pola	2.760.634,42
	<i>Uređenje platoa ispod Arene</i>	Grad Pula-Pola	23.890.105,51
	<i>Uređenje pulske Rive</i>	Grad Pula-Pola	26.544.561,68
	<i>Dovršetak uređenja plaže Hidrobaza</i>	Grad Pula-Pola	464.529,83
	<i>Obnova mola Karigadur</i>	Općina Ližnjan-Lisignano, TZ Ližnjan	265.445,62
	<i>Uređenje i revitalizacija medulinske place</i>	Općina Medulin	1.990.842,13
	<i>Uređenje tržnice Premantura</i>	Općina Medulin	597.252,64
	<i>Uređenje stare jezgre Premantura</i>	Općina Medulin	497.710,53
	<i>Uređenje renesansnog trga u Svetvinčentu</i>	Općina Svetvinčenat	398.168,43
	<i>Uređenje pročelja zgrada u starogradskoj jezgri</i>	Općina Svetvinčenat	132.722,81
4.2.2. Revitalizacija javnih površina	<i>Obnova povijesnog centra naselja</i>	Općina Barban	501.028,60

Mjera	Naziv projekta	Nositelj i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost projekta EUR
	Obnova i redesign središnjeg gradskog prostora: Narodnog trga, Župnog trga i Ulice Castello u Vodnjanu	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	2.654.456,17
	Rekonstrukcija stare škole u Jadreškima te prenamjena u dječji vrtić	Općina Ližnjan-Lisignano, DV Bubamara	1.327.228,08
	Uspostava multifunkcijskog centra	Općina Ližnjan-Lisignano, TZ Ližnjan, Brnestra	2.000.000,00
	MMC Cave Romane	Općina Medulin	1.941.071,07
	Obnova Medulinske vjetrovače	Općina Medulin	982.148,78
	Uređenje kupališta Stoja	Grad Pula-Pola	2.389.010,55
	Društveni centar Rojc	Grad Pula-Pola	10.000.000,00
	PARK ROJC	Grad Pula-Pola	53.089,12
	Nabava komunalnih vozila	Općina Ližnjan-Lisignano, Brnestra	132.722,81
	Poticanje održivog razvoja putem smanjenja emisija stakleničkih plinova i CO2 u starogradskim jezgrama naselja Vodnjan, Galižana i Peroj	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	796.336,85
4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	POBOLJŠANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE TE SUSTAVA ODVODNJE I PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA U AGLOMERACIJI PULA SJEVER	Pragrande d.o.o.	45.901.382,06
	- Cjevovod PINEZIČI - VODNJAN, vodosprema PINEZIČI, vodovodni ogranci i regulacijska okna u VODNJANU - Sustav vodoopskrbe naselja VODNJAN linijski objekti vodoopskrbe - cjevovod u Trgovačkoj ulici u VODNJANU Proširenje mreže: - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja ŠTINJAN - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja VALDENAGA - Izgradnja vodovodne mreže duž trase fekalne kanalizacije naselja BARBARIGA	Pragrande d.o.o.	6.673.355,90
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan i FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	Vodovod Pula	291.990,18
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan II FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.480 m	Vodovod Pula	199.084,21
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan III FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.450 m	Vodovod Pula	199.084,21
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan IV FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.595m	Vodovod Pula	199.084,21
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan V FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	Vodovod Pula	199.084,21
	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan VI FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	Vodovod Pula	345.079,30
	Štinjan II faza - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	Vodovod Pula	291.990,18
	Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda Valdebečki put i dionica RS Valdebek	Vodovod Pula	524.918,71
	Izmještanje magistralnog cjevovoda Valdebek, Marsovo Polje II FAZA	Vodovod Pula	504.346,67
	Rekonstrukcija dovodnog cjevovoda Manjadvorci - Šaini	Vodovod Pula	1.194.505,28
	Rekonstrukcija vodovodne mreže Malog i Velikog Brijuna s dva podmorska cjevovoda	Vodovod Pula	2.873.448,80
	Rekonstrukciju cjevovoda DN 300 na potezu od kazalica do Punte	Vodovod Pula	1.194.505,28
	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u D66 i D75 dionica Veli Vrh	HC	318.534,74
	Rekonstrukcija vodovodne mreže u Trščanskoj ulici u Puli	Vodovod Pula	464.529,83
	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Katara, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 3. FAZA)	Vodovod Pula	331.807,02
	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Katara, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 4. FAZA)	Vodovod Pula	464.529,83
	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Katara, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 2. FAZA)	Vodovod Pula	288.141,22
	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Katara, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 5. FAZA)	Vodovod Pula	331.807,02
	-Rekonstrukcija vodovoda niske zone gradske jezgre - faza I. i faza II - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi kanala PRAGRANDE - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi ŠJANSKOG KOLEKTORA - Lokalna vodovodna mreža na području naselja BUSOLERA, VALDEBEK, ŠIKIČI, ŠKATARI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VELI VRH, ŠIJANA, VALMADE i MONTE ŠERPO - Lokalna vodovodna mreža na području naselja JADREŠKI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VALDEBEK	Vodovod Pula	4.051.686,24
	Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	Vodovod Pula	1.070.000,00
	Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	Vodovod Pula	2.000.000,00
	Postrojenje za pripremu vode za piće Rakonek kapaciteta 250 Vs – rekonstrukcija i dogradnja vodozahvata, izgradnja postrojenja za obradu vode od pranja i dehidraciju mulja	Vodovod Pula	2.654.456,17

Mjera	Naziv projekta	Nositelj i partneri	Ukupna procijenjena vrijednost projekta EUR
	ODVODNJA OTPADNIH VODA I VODOOPSKRBA PODPROJEKT PULA, SJEVERNO PRIOBALNO PODRUČJE - AGLOMERACIJA PULA CENTAR	Pragrande d.o.o.	89.077.565,50
	Uspostava reciklažnog dvorišta Barban	Općina Barban	729.975,45
	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Općina Ližnjan-Lisignano, Brnestra	530.891,23
	Izgradnja kompostane i sortirnice u Vodnjanu	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	4.645.298,29
	Izgradnja reciklažnog dvorišta i druge aktivnosti u dijelu razvoja kružnog gospodarenja otpadom	Grad Pula-Pola	729.975,45
	Projekt "divljih odlagališta"	Općina Barban	464.529,83
	Sanacija divljih odlagališta otpada	Općina Svetvinčenat	132.722,81
	Sanacija divljih odlagališta otpada	Pula Herculanea	132.722,81
	Održivo gospodarenje otpadom - kružna ekonomija	Grad Vodnjan-Dignano - Dignano	530.891,23
	Izgradnja srednjetačnog plinovoda naselja Veli Vrh	Plinara d.o.o.	1.355.464,86
	Solarna elektrana za vlastitu proizvodnju/potrošnju SE BOLERO I 330kW	Plinara d.o.o.	390.080,63
	Provedba mjera energetske učinkovitosti u zgradama u vlasništvu Općine Ližnjan-Lisignano	Općina Ližnjan-Lisignano	1.327.228,08
	Obnova i uređenje zgrade kulturnog centra Mali Vareški i zgrade spomen doma Proštinske bune	Općina Marčana	530.891,23
	Sanacija zgrade Mediteranskog plesnog centra u Svetvinčenatu	Općina Svetvinčenat	66.361,40
	Energetska obnova objekata	Grad Pula-Pola	663.614,04
	Korištenje obnovljivih izvora energije	Grad Pula-Pola	929.059,66
	ENERGETSKA OBNOVA ISTARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA - GRADSKOG KAZALIŠTA PULA	Grad Pula-Pola	1.128.143,87
	SUNČANA ELEKTRANA ROJC	Grad Pula-Pola	66.361,40
	Poboljšanje energetske učinkovitosti javne rasvjete ŽC 5179	Općina Medulin	212.356,49
	Modernizacija javne rasvjete Grada Pule	Grad Pula-Pola	3.583.515,83
4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi			

Uz prikazane projekte u Bazi projekata, tijekom javnog savjetovanja pristigli su i prijedlozi projekata dionika i građana koji nisu prikupljeni kroz službeni proces prikupljanja projektnih prijedloga, međutim svakako ih valja istaknuti kao potencijalne projekte:

- Društveni vrt i park na Valsalinama
- Društveni centar podrške i edukacije
- Eko selo
- Lungo Bike
- Jačanja kapaciteta Poduzetničkog centra Coworking Pula
- I drugi projekti

10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula

U ovom potpoglavlju prikazani su projekti od strateškog značaja čijim se provođenjem izravno doprinosi ostvarenju strateškog okvira tj. definiranih posebnih ciljeva. Svi strateški projekti prikazani su u nastavku kroz informacije njihovom o statusu, spremnosti, indikativnom početku, planiranom trajanju, ukupnoj procijenjenoj vrijednosti te planiranim izvorima financiranja.

Prioritet	3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja
Posebni cilj	3.2. Otporno gospodarstvo
Naziv projekta od strateškog značaja	Pulski Inovacijski Centar - PIC
Nositelj projekta	Grad Pula-Pola
Kratki opis projekta	Pulski Inovacijski Centar - PIC - Područje Vallelunga predstavlja jednu od značajnijih <i>brownfield</i> lokacija na području grada koja je danas neadekvatno iskorištena, napuštena i zapuštena, a istovremeno predstavlja iznimno vrijedan prostorni resurs pogodan za prenamjenu za potrebe stanovništva čime i njegove kvalitetne integracije u postojeće urbano tkivo. Područje bi se regeneriralo kao multifunkcionalni prostor u kojem se planira „Pulski tehnološko - inovacijski centar - PIC“ s popratnim sadržajima kao što su primjerice sport, rekreacija, kulturni sadržaji i slični sadržaji od javnog interesa. Konačna rješenja planiraju se razvijati u suradnji sa lokalnim društvom arhitekata, pulskim sveučilištem te predstavnicima IT sektora.
Status i spremnost projekta	2
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023. g. (48 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	4.645.298,29
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
Naziv projekta od strateškog značaja	Društveni centar Rojc
Nositelj projekta	Grad Pula-Pola
Kratki opis projekta	Strateški, inovativni pilot projekt odnosi se na zgradu Društvenog centra Rojc izgrađenu 1870. g. koja predstavlja najveću javnu zgradu u Gradu Puli s površinom od 16.739m ² . Svrha projekta je integriranje ulaganja u zelenu infrastrukturu, povećanjem zelenih površina, na čestici javne zgrade, izvedbom „zelenih krovova“, integraciju oborinske odvodnje u tzv. "zelenu infrastrukturu oborinskih voda", održivu mobilnost opremanje površine za zelena parkirališta (bicikle, romobile) i mjere energetske učinkovitosti kojima će se utjecati na smanjenje ukupnih troškova energenata zgrade u javnom vlasništvu do 70%, implementacijom fotonaponskih sustava, obnove ovojnice zgrade i naprednih mjerenja potrošnje, povećanje standarda korištenja javnih zgrada stvaranjem ugodnijeg i zdravijeg okruženja za građane i korisnike javnih prostora, provedbom elemenata pristupačnosti građevine osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti te doprinos ostvarenju ciljeva održivog razvoja.
Status i spremnost projekta	2 (izrada dokumentacije u planu)

Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023. g. (48 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	10.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Zdrav i aktivan život
Naziv projekta od strateškog značaja	Uređenje zelene zone Pragrande
Nositelj projekta	Grad Pula-Pola
Kratki opis projekta	Projektom se planira provesti regeneracija zelenog tkiva biljnim kulturama, privođenjem svrsi neuređenih površina s ciljem stvaranja novih zelenih prostora Grada Pule koji bi doprinosili kvaliteti života stanovnika i ublažavanju klimatskih promjena te povećanju bioraznolikosti područja. Predviđeni prostor obuhvaća zonu zapuštenih vrtova koju je primarno potrebno krajobrazno urediti sadnjom stablašica i postavljanjem urbane opreme te zatim urediti prostore za rekreaciju, cjelodnevni boravak u prirodi, boravak kućnih ljubimaca i sl. Također se predviđa i uređivanje sustava za prihvata i pročišćavanje oborinskih voda elementima poput zelenih retencija, prirodnih jezera i dr.
Status i spremnost projekta	2 (izrađeno idejno rješenje na arhitektonsko-urbanističkom natječaju)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	6.636.140,42
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
Naziv projekta od strateškog značaja	Uređenje kupališta Stoja
Nositelj projekta	Grad Pula-Pola
Kratki opis projekta	Kompleks kupališta Stoja neizostavni je dio identiteta grada Pule, lociran na istočnoj obali poluotoka Stoja na kojem je smješten i istoimeni autokamp. Radi se o jednom od najuspjelijih arhitektonskih ostvarenja talijanske međuratne moderne, sačuvanom na prostoru Hrvatske. Ovo izuzetno vrijedno arhitektonsko djelo danas se zbog zuba vremena i blizine mora, nalazi u derutnom stanju. Planirana je rekonstrukcija (dogradnja) jedne od pet postojećih građevina te cjelovita obnova i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s brojnim pratećim sadržajima.
Status i spremnost projekta	3 (osigurana sredstva za potrebe izrade glavnih i izvedbenih projekata i troškovnika)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.389.010,55
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	2. Prostor dostupnih sadržaja
------------------	-------------------------------

Posebni cilj	2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)
Nositelji projekta	Općina Medulin, Grad Pula-Pola
Kratki opis projekta	Projektom se planira izgradnja biciklističke infrastrukture na frekventnim prometnicama, kao i uz glavnu prometnicu, koje povezuju grad Pulu sa općinom Medulin od Pule do Premanture i Kamenjaka. Biciklistička infrastruktura bi se također izgradila od Kamika prema Medulinu te bi na taj način Grad Pula-Pola bio povezan sa naseljem Medulin, a od Medulina bi se izgradila biciklistička infrastruktura uz glavnu prometnicu u smjeru Pule. Biciklisti bi mogli koristiti infrastrukturu od gotovo ukupno 15 km. Cilj izgradnje biciklističke infrastrukture je poboljšanje sigurnosti biciklista, promicanje i unapređenje sadržaja za rekreaciju, kretanje i zdrav način življenja, razvoj i rast ciklo turizma i produženje turističke sezone. Istovremeno bi se rasteretila parkirališta u gradu Puli i općini Medulin, obzirom da posjetitelji iz jedne JLS često odlaze u drugu JLS. Osim navedenog, smanjenjem korištenja automobila doprinijelo bi se smanjenju onečišćenja zraka, smanjenju uporabe fosilnih goriva te bi se postigli i drugi ciljevi održivog razvoja.
Status i spremnost projekta	3 (projekt na razini ideje)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (60 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	5.500.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU, ostali izvori

Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
Naziv projekta od strateškog značaja	MMC Cave Romane
Nositelj projekta	Općina Medulin
Kratki opis projekta	Cave Romane je stari rimski kamenolom u općini Medulin, preciznije u Vinkuranu, iz kojeg se vadio kamen za izgradnju pulske Arene. Projektom se planira prenamjena u centar kulture i sporta u svrhu održivog i kružnog upravljanja prostorom te stvaranja novih javnih površina za različite aktivnosti. Na prostoru nekadašnjeg kamenoloma predviđa se izgradnja dvije ljetne pozornice s ukupno oko 2.000 sjedećih mjesta. Uz navedeno planira se izgradnja muzeja kamena, područje za <i>rock climbing</i> i „bicikljanje“, <i>zipline</i> , vidikovac i logistički centar. Predviđeno je da Cave Romane postanu pozornica za održavanje vrhunskih koncerata i dnevnih događanja poput raznih kulturno-umjetničkih manifestacija i gastronomskih događanja
Status i spremnost projekta	2 (izrađen glavni projekt)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.941.071,07
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine

Naziv projekta od strateškog značaja	Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu
Nositelj projekta	Grad Vodnjan-Dignano
Kratki opis projekta	Projektom se planira rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu u polivalentan objekt društveno-kulturne namjene.
Status i spremnost projekta	3 (projektno-tehnička dokumentacija nije izrađena)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.g. (39 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	6.636.140,42
Planirani izvori financiranja	Državni proračun, lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Zdrav i aktivan život
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu
Nositelj projekta	Općina Svetvinčenat
Kratki opis projekta	Strateškim projektom nastoji se riješiti problem nedostatka prikladnih zatvorenih sportskih objekata za razvoj rekreativnog i amaterskog sporta u općini što posljedično narušava kvalitetu života stanovnika. Svrha ovog projekta je poboljšanje kvalitete sportskih usluga za stanovništvo Općine Svetvinčenat izgradnjom sportske dvorane. Projekt obuhvaća izgradnju sportske dvorane tlocrtnih gabarita 39,90 m x 31,10 m i maksimalne visine 9 m na k. č. 625/1 k.o. Svetvinčenat, na površini katastarske čestice od 8.280,00 m ² .
Status i spremnost projekta	1 (izrađen glavni projekt, ishođena lokacijska i građevinska dozvola)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.459.950,89
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
Naziv projekta od strateškog značaja	Uspostava multifunkcijskog centra
Nositelj projekta	Općina Ližnjan-Lisignano
Kratki opis projekta	Strateškim projektom planira se revitalizirati i aktivirati <i>brownfield</i> lokacija smještena u centru naselja Ližnjan koja je već godinama izvan prvobitne funkcije (skladište) te napuštena. Projekt obuhvaća prenamjenu predmetne zgrade u multifunkcionalni centar u svrhu održivog korištenja prostora i poticanja društvenog i gospodarskog napretka.
Status i spremnost projekta	2 (izrađen idejni projekt)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	2.000.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja
------------------	---

Posebni cilj	3.2. Otporno gospodarstvo
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani
Nositelj projekta	Općina Marčana
Kratki opis projekta	Projekt obuhvaća izgradnju zgrade i prostora poduzetničkog inkubatora u svrhu osiguravanja prostornih kapaciteta i infrastrukture potrebne za rad poduzetnika koje imaju sjedište u naselju Marčana. Projektom će se pridonijeti razvoju otpornog gospodarstva poticanjem razvoja poduzetništva.
Status i spremnost projekta	2
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2024.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.035.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Zdrav i aktivan život
Naziv projekta od strateškog značaja	Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)
Nositelj projekta	Općina Marčana
Kratki opis projekta	Strateškim se projektom planira rekonstrukcija i nadogradnja prostorija i igrališta Nogometnog kluba Marčana n ak.č.br. 508/1 i 511/1 k.o. Marčana u svrhu osiguravanja zdravog i aktivnog života stanovništva Općine.
Status i spremnost projekta	2 (izrada idejnog projekta u tijeku)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (24 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	690.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Zdrav i aktivan život
Naziv projekta od strateškog značaja	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene
Nositelj projekta	Općina Barban
Kratki opis projekta	Cilj projekta je uspostava konjičkog centra u Barbanu, koji bi u konačnici doprinio razvoju sportskih aktivnosti te revitalizaciji konjogojstva na području Općine kroz povećanje kapaciteta za smještaj i uzgoj konja. Projektom bi se nastojalo privući i potaknuti širu populaciju mladih iz Općine da se uključe u sport i rekreaciju i krenu se baviti uzgojem konja i konjičkim sportom kroz ulaganje u mlade nade sportskog jahanja koje promoviraju i potiču konjogojstvo. Uz razvoj i poticanje sporta i rekreacije projektom bi se doprinijelo i razvoju turizma, kroz unaprjeđenje kapaciteta najpoznatije turističke manifestacije „Trka na prstenac“. Naime, projekt bi omogućio natjecateljima utrke da posjeduju vlastite konje za treniranje i natjecanja.
Status i spremnost projekta	2 (izrađen glavni projekt, ishodenje građevinske dozvole u tijeku)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (36 mjeseci)

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.670.000,00
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU, ostali izvori

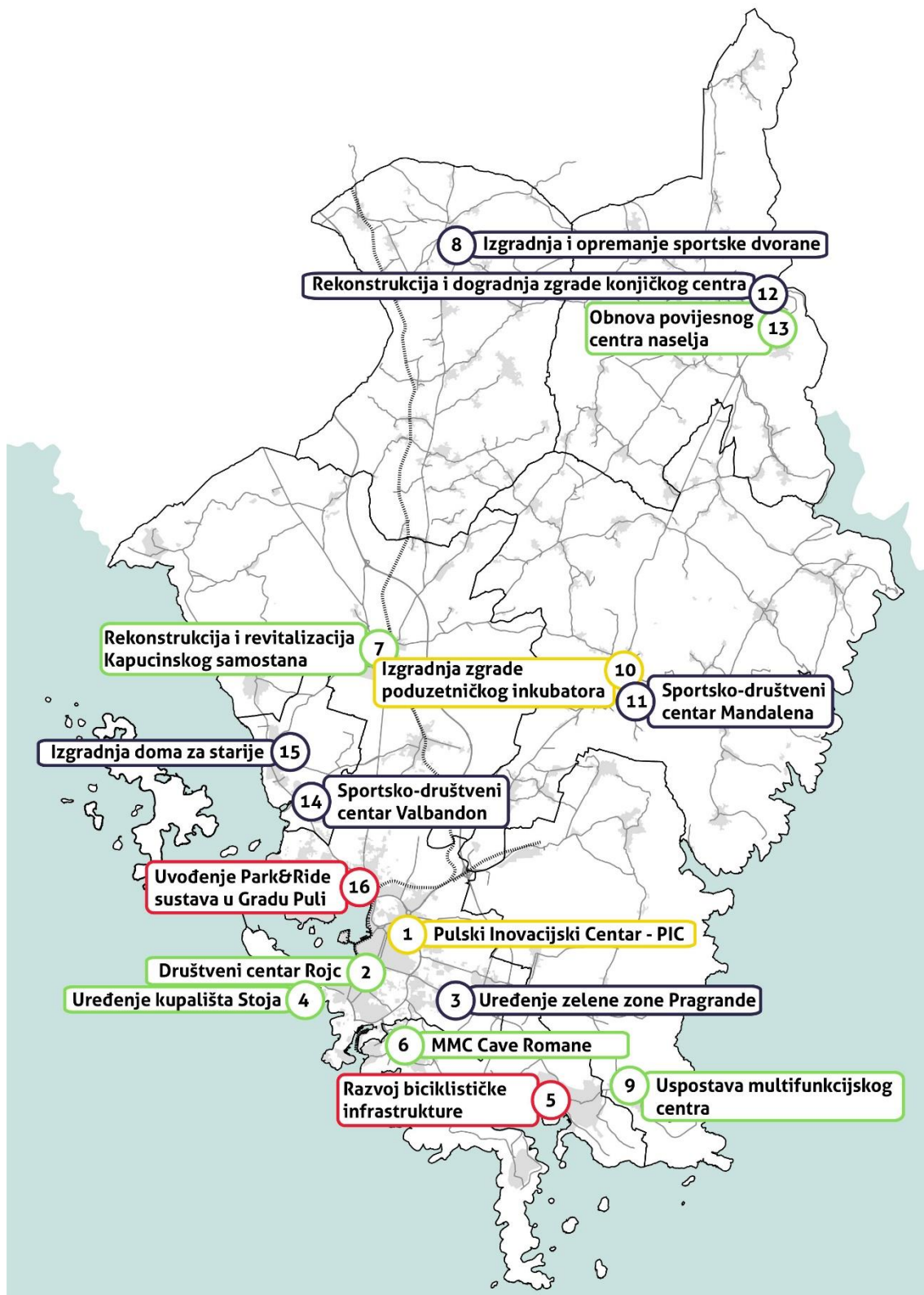
Prioritet	4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Posebni cilj	4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
Naziv projekta od strateškog značaja	Obnova povijesnog centra naselja
Nositelj projekta	Općina Barban
Kratki opis projekta	<p>Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije obnove sklopa i neposrednog okoliša. Izradio bi se detaljni plan uređenja glavnog gradskog trga koji bi unaprijedio vrijednost samog sklopa. Plan bi odredio obradu površina, razmatrao funkcionalno povezivanje trkališta za Trku na prstenac sa središtem naselja te povezivanje svih povijesnih građevina na trgu sa sklopom kako bi se ponovno afirmirala njihova povijesna povezanost (povezivanje lođe, kapetanove kuće, šterne i sklopa) te urbanu opremu i rasvjetu.</p> <p>Projekt obuhvaća i izradu konzervatorskog elaborata sa valorizacijom i prijedlogom za zaštitu središta naselja, te izradu akcijskog plana održivog korištenja.</p> <p>Nadalje, potreban je nastavak građevinske sanacije pročelja crkve i palače – sanacijom pročelja zapadne kule (današnja sakristija) i zapadnog pročelja palače. Restauratorski radovi na kamenoj plastici na pročelju.</p>
Status i spremnost projekta	1
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	501.028,60
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.3. Zdrav i aktivan život
Naziv projekta od strateškog značaja	Sportsko - društveni centar Valbandon
Nositelj projekta	Općina Fažana-Fasana
Kratki opis projekta	Na području naselja Valbandona planira se izgraditi centar za sportska igrališta, dom za građane, igrališta za djecu i trg za javna okupljanja i manifestacije u svrhu omogućavanja kvalitetnih javnih prostora i raznovrsnih sadržaja za stanovnike.
Status i spremnost projekta	1 (projekt u završnoj fazi)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (24 mjeseca)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	1.327.228,08
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	1. Prostor visokog životnog standarda
Posebni cilj	1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Izgradnja doma za starije

Nositelj projekta	Općina Fažana-Fasana
Kratki opis projekta	Projekt obuhvaća izgradnju 1. faze doma za starije za 60 korisnika kako bi se osigurala adekvatna skrb za navedenu populaciju te omogućio kvalitetan život marginaliziranim pojedincima.
Status i spremnost projekta	2 (projektno-tehnička dokumentacija u izradi)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2022.g. (36 mjeseci)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.981.684,25
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, sredstva EU

Prioritet	2. Prostor dostupnih sadržaja
Posebni cilj	2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
Naziv projekta od strateškog značaja	Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"
Nositelj projekta	Pula parking d.o.o., Pulapromet d.o.o.
Kratki opis projekta	Sukladno Strategiji prometnog razvoja RH jedan od velikih problema gradova je i neadekvatan gradski promet koji stvara jednu četvrtinu ukupnih stakleničkih plinova i uzrok je prometnih gužvi, loše kvalitete zraka u gradovima, s ciljem jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u svrhu jačanja integriranog teritorijalnog razvoja u gradovima. Projektom bi se doprinijelo gradskoj mobilnosti radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza, javnog prijevoza kroz sustav javnih e-bicikala i srodnih e-vozila, te s tim povezu potrebnu infrastrukturu i postavljanje sustava javnih bicikala, te inovativna rješenja tzv. „vaporetti“, električne brodice koje bi spajale otočje Brijuni, Hidrobazu, Valelungu, Muzil i pulsku Rivu u sklopu Pulske luke u dužini od 31 km. Digitalizacija gradskog prometa te uvođenje intermodalnih terminala, odnosno digitaliziranih, inteligentnih gradskih sustava. Projektom bi se utjecalo na promociju biciklizma kao poželjnog oblika prometa te korištenje ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbe u tu svrhu.
Status i spremnost projekta	1 (projekt spreman za provedbu)
Indikativni početak i planirano trajanje projekta	2023.-2025.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR)	3.364.523,19
Planirani izvori financiranja	Lokalni proračun, EU sredstva, javna poduzeća

11. INDIKATIVNI FINANCIJSKI PLAN

Indikativan financijski plan izrađen je u svrhu prikaza planiranih izvora financiranja i potencijalnih financijskih vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira Strategije razvoja UP Pula tj. posebnih ciljeva, kao i projekata od strateškog značaja definiranih od strane Koordinacijskog vijeća UP. Financijskim planom prikazani su indikativni iznosi potrebni u svakoj godini provedbe Strategije zasebno, kao i ukupna procijenjena vrijednost za cijelo provedbeno razdoblje. Cjelokupan pregled navedenog indikativnog financijskog plana sa prioritetima, posebnim ciljevima, mjerama te projektima nalazi se u Prilogu dokumenta (Tablica 1), dok je sažeti pregled na razini posebnih ciljeva i projekata od strateške važnosti prikazan u nastavku.

Tab. 37 Sažeti pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, prikazano u EUR na razini posebnih ciljeva i strateških projekata

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz razdoblje 2023.-2025.)
1.	Prostor visokog životnog standarda	99.542,11	7.362.573,46	13.358.937,69	10.510.948,30	11.508.998,61	8.178.602,83	51.019.602,99	31.232.459,45
1.1.	Kvalitetan društveni i kulturni život	0,00	1.366.518,68	2.854.021,50	3.063.586,17	2.753.334,66	2.534.342,03	12.571.803,04	7.284.126,35
1.2.	Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti	66.361,40	2.607.339,57	5.760.803,50	4.584.849,69	5.758.782,93	2.413.564,27	21.191.701,37	12.952.992,77
strateški projekt	Izgradnja doma za starije	66.361,40	1.924.480,72	1.990.842,13	0,00	0,00	0,00	3.981.684,25	3.915.322,85
1.3.	Zdrav i aktivan život	33.180,70	3.388.715,20	4.744.112,68	2.862.512,44	2.996.881,01	3.230.696,53	17.256.098,57	10.995.340,33
strateški projekt	Sportsko - društveni centar Valbandon	0,00	663.614,04	663.614,04	0,00	0,00	0,00	1.327.228,08	1.327.228,08
strateški projekt	Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)	0,00	90.000,00	300.000,00	300.000,00	0,00	0,00	690.000,00	690.000,00
strateški projekt	Uređenje zelene zone Prigrande	0,00	200.000,00	265.998,67	500.000,00	2.654.456,17	3.015.685,58	6.636.140,42	965.998,67
strateški projekt	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene	0,00	77.326,30	796.336,85	796.336,85	0,00	0,00	1.670.000,00	1.670.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu	0,00	398.168,43	398.168,43	663.614,04	0,00	0,00	1.459.950,89	1.459.950,89
2.	Prostor dostupnih sadržaja	138.695,33	9.459.319,02	31.049.752,41	24.170.074,39	23.501.813,87	17.717.363,46	106.037.018,49	64.679.145,82
2.1.	Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	138.695,33	8.450.625,67	20.973.710,98	22.639.780,41	22.462.594,28	16.644.963,17	91.310.369,85	52.064.117,06
strateški projekt	Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"	0,00	1.327.228,08	1.327.228,08	710.067,03	0,00	0,00	3.364.523,19	3.364.523,19
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)	0,00	550.000,00	1.100.000,00	1.650.000,00	1.650.000,00	550.000,00	5.500.000,00	3.300.000,00
2.2.	Digitalizacija sadržaja i usluga	0,00	829.517,55	9.770.778,97	1.171.942,40	627.778,88	627.778,88	13.027.796,69	11.772.238,92
2.3.	Razvoj u kojem sudjeluju građani	0,00	179.175,79	305.262,46	358.351,58	411.440,71	444.621,41	1.698.851,95	842.789,83
3.	Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja	1.089.890,49	21.091.777,22	40.431.919,52	33.224.298,85	22.508.471,03	20.546.021,63	138.892.378,74	94.747.995,59
3.1.	Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada	0,00	11.494.259,14	25.797.025,70	15.843.911,96	3.063.242,42	1.636.472,23	57.834.911,44	53.135.196,79
3.2.	Otporno gospodarstvo	1.089.890,49	6.166.965,29	9.209.849,03	11.112.552,26	12.168.700,64	11.500.298,63	51.248.256,34	26.489.366,58
strateški projekt	Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani	0,00	0,00	235.000,00	450.000,00	350.000,00	0,00	1.035.000,00	685.000,00
strateški projekt	Puls Inovacijski Centar - PIC	0,00	663.614,04	1.327.228,08	1.327.228,08	1.327.228,08	0,00	4.645.298,29	3.318.070,21
3.3.	Zelena i digitalna transformacija gospodarstva	0,00	3.430.552,79	5.425.044,79	6.267.834,63	7.276.527,97	7.409.250,78	29.809.210,96	15.123.432,21
4.	Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša	819.563,34	41.662.415,89	90.258.879,12	99.510.630,64	92.682.723,63	50.696.721,96	375.630.934,58	231.431.925,65
4.1.	Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine	205.720,35	3.746.065,47	10.063.706,95	11.420.045,88	9.054.054,38	7.794.146,92	42.283.739,95	25.229.818,30
strateški projekt	Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu	0,00	0,00	663.614,04	1.990.842,13	1.858.119,32	2.123.564,93	6.636.140,42	2.654.456,17
4.2.	Dostupne i atraktivne javne urbane površine	610.524,92	9.283.343,29	22.480.277,39	23.996.681,93	20.974.902,12	15.751.224,37	93.096.954,01	55.760.302,61
strateški projekt	Obnova povijesnog centra naselja	0,00	69.679,47	378.260,00	53.089,12	0,00	0,00	501.028,60	501.028,60
strateški projekt	Uspostava multifunkcijskog centra	0,00	0,00	141.880,68	929.059,66	929.059,66	0,00	2.000.000,00	1.070.940,34

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz razdoblje 2023.-2025.)
strateški projekt	MMC Cave Romane	0,00	0,00	517.618,95	1.380.317,21	43.134,91	0,00	1.941.071,07	1.897.936,16
strateški projekt	Uređenje kupališta Stoja	124.759,44	1.335.191,45	929.059,66	0,00	0,00	0,00	2.389.010,55	2.264.251,11
strateški projekt	Društveni centar Rojc	0,00	300.000,00	1.700.000,00	4.000.000,00	3.200.000,00	800.000,00	10.000.000,00	6.000.000,00
4.3.	Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	3.318,07	28.633.007,13	57.714.894,78	64.093.902,83	62.653.767,14	27.151.350,67	240.250.240,61	150.441.804,74

U tablici u nastavku prikazana je raspodjela sredstava s obzirom na različite izvore (državni, županijski, lokalni proračun, sredstva EU, javna poduzeća i ostali izvori) na razini prioriteta, posebnih ciljeva i projekata od strateške važnosti, a u Prilogu Strategije nalazi se potpuni pregled na razini mjera koji uključuje i sve projekte (Tablica 2). Potencijalna ITU sredstva prikazuju one aktivnosti, mjere i projekte koji su uz strateške projekte usklađeni s ITU područjima ulaganja. Promatrajući planirane izvore financiranja, vidljivo je kako se najveći iznos tj. 72,6 % planira financirati sredstvima EU, dok udio sredstava iz lokalnog proračuna iznosi 20,9 %.

Tab. 38 Sažeti pregled indikativnih financijskih vrijednosti prema planiranim izvorima financiranja, prikazano u EUR na razini posebnih ciljeva i strateških projekata

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2022.-2027.)							Sveukupno
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU			
1.	Prostor visokog životnog standarda	681.664,34	400.424,71	9.778.970,95	39.638.674,46	20.207.644,82	0,00	519.868,52	51.019.602,99
1.1.	Kvalitetan društveni i kulturni život	565.664,61	321.852,81	3.548.923,29	7.994.000,93	1.788.439,84	0,00	141.361,40	12.571.803,04
1.2.	Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti	75.917,45	0,00	3.466.000,54	17.394.690,15	5.239.603,54	0,00	255.093,24	21.191.701,37
strateški projekt	Izgradnja doma za starije	0,00	0,00	597.252,64	3.384.431,61	0,00	0,00	0,00	3.981.684,25
1.3.	Zdrav i aktivan život	40.082,29	78.571,90	2.764.047,12	14.249.983,39	13.179.601,43	0,00	123.413,88	17.256.098,57
strateški projekt	Sportsko - društveni centar Valbandon	0,00	0,00	199.084,21	1.128.143,87	1.128.143,87	0,00	0,00	1.327.228,08
strateški projekt	Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)	0,00	0,00	103.500,00	586.500,00	586.500,00	0,00	0,00	690.000,00
strateški projekt	Uređenje zelene zone Pragrande	0,00	0,00	995.421,06	5.640.719,36	5.640.719,36	0,00	0,00	6.636.140,42
strateški projekt	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene	0,00	0,00	250.500,00	1.419.500,00	1.419.500,00	0,00	0,00	1.670.000,00
strateški projekt	Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu	0,00	0,00	218.992,63	1.240.958,26	1.240.958,26	0,00	0,00	1.459.950,89
2.	Prostor dostupnih sadržaja	3.316.079,37	3.222.343,88	18.865.090,32	74.531.143,02	24.793.493,33	3.365.275,79	2.737.086,10	106.037.018,49
2.1.	Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	3.304.797,93	3.222.343,88	17.594.269,43	63.620.591,04	24.394.661,29	3.344.040,14	224.327,43	91.310.369,85
strateški projekt	Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"	0,00	0,00	0,00	2.859.844,71	2.859.844,71	504.678,48	0,00	3.364.523,19
strateški projekt	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)	0,00	0,00	825.000,00	4.675.000,00	4.675.000,00	0,00	0,00	5.500.000,00
2.2.	Digitalizacija sadržaja i usluga	11.281,44	0,00	1.001.393,59	9.481.127,33	282.035,97	21.235,65	2.512.758,68	13.027.796,69
3.	Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja	2.350.089,59	6.705.521,27	35.028.911,18	92.527.287,71	30.802.108,87	1.250.000,00	1.030.568,99	138.892.378,74
3.1.	Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada	762.824,34	4.184.750,15	19.021.561,91	33.747.409,91	9.960.846,77	0,00	118.365,13	57.834.911,44
3.2.	Otporno gospodarstvo	1.275.366,65	1.729.245,47	10.971.729,79	36.682.724,70	19.786.779,38	0,00	589.189,73	51.248.256,34
strateški projekt	Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani	0,00	0,00	155.250,00	879.750,00	879.750,00	0,00	0,00	1.035.000,00
strateški projekt	Pulski Inovacijski Centar – PIC	0,00	0,00	929.059,66	3.716.238,64	3.716.238,64	0,00	0,00	4.645.298,29
3.3.	Zelena i digitalna transformacija gospodarstva	311.898,60	791.525,65	5.035.619,48	22.097.153,10	1.054.482,71	1.250.000,00	323.014,13	29.809.210,96
4.	Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša	15.994.439,24	1.913.069,21	37.746.530,56	281.726.676,98	68.338.718,07	20.673.414,43	17.576.804,16	375.630.934,58

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2022.-2027.)							
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU			
4.1.	Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine	1.781.742,21	905.833,17	5.347.036,96	33.895.378,93	12.760.955,78	0,00	353.748,68	42.283.739,95
<i>strateški projekt</i>	<i>Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu</i>	<i>497.710,53</i>	<i>0,00</i>	<i>497.710,53</i>	<i>5.640.719,36</i>	<i>5.640.719,36</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>6.636.140,42</i>
4.2.	Dostupne i atraktivne javne urbane površine	39.816,84	0,00	19.610.571,37	73.234.209,30	54.628.794,21	212.356,49	0,00	93.096.954,01
<i>strateški projekt</i>	<i>Obnova povijesnog centra naselja</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>75.154,29</i>	<i>425.874,31</i>	<i>425.874,31</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>501.028,60</i>
<i>strateški projekt</i>	<i>Uspostava multifunkcijskog centra</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>300.000,00</i>	<i>1.700.000,00</i>	<i>1.700.000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>2.000.000,00</i>
<i>strateški projekt</i>	<i>MMC Cave Romane</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>291.160,66</i>	<i>1.649.910,41</i>	<i>1.649.910,41</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1.941.071,07</i>
<i>strateški projekt</i>	<i>Uređenje kupališta Stoja</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>716.703,17</i>	<i>1.672.307,39</i>	<i>1.672.307,39</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>2.389.010,55</i>
<i>strateški projekt</i>	<i>Društveni centar Rojc</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1.500.000,00</i>	<i>8.500.000,00</i>	<i>8.500.000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>10.000.000,00</i>
4.3.	Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	14.172.880,18	1.007.236,05	12.788.922,22	174.597.088,75	948.968,08	20.461.057,94	17.223.055,48	240.250.240,61

12. OKVIR ZA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Uspješnost provedbe posebnih ciljeva SRUP-a, kao i strateškog okvira u cjelini, evaluira se procesom prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja, a koji u cjelini čine proces praćenja provedbe akta strateškog planiranja, sukladno nadređenom Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17). Proces praćenja i izvještavanja o provedbi SRUP-a izvršava se korištenjem identificiranih pokazatelja iz Biblioteke pokazatelja Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. U okviru poglavlja koji raspisuje strateški okvir, osim pokazatelja iz navedene Biblioteke, korišteni su i dodatni pokazatelji, s ciljem preciznijeg praćenja provedbe SRUP-a.

Grad Pula-Pola je, kao nositelj izrade Strategije razvoja Urbanog područja Pula te kao njegovo središte, nadležan za izvještavanje o provedbi SRUP-a, sukladno smjernicama i naputcima Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18). Grad Pula-Pola tijekom provedbe SRUP-a će jednom godišnje prema MRRFEU podnositi Izvješće o provedbi SRUP-a za prethodnu godinu. Navedeno Izvješće izrađuje se prema uputama Ministarstva. Po pripremi Izvješća, a prije njegovog podnošenja Ministarstvu, Koordinacijsko vijeće daje mišljenje na Izvješće. Nakon predaje Izvješća, Grad Pula-Pola na svojim će web stranicama objaviti podatke i Izvješće o provedbi.

Osim praćenja provedbe, važan alat predstavlja i vrednovanje SRUP-a. Svi akti strateškog planiranja i dokumenti politika regionalnoga razvoja u Republici Hrvatskoj moraju proći kroz postupak vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon provedbe. Postupak vrednovanja SRUP-a tijekom izrade proveden je u fazi izrade dokumenta te su zaključci vrednovanja integrirani u SRUP tijekom njegove izrade. Vrednovanje tijekom provedbe se provodi u fazi implementacije SRUP-a, a rezultati se očekuju tijekom 2024. ili 2025. g. Vrednovanje tijekom provedbe organizira se radi identifikacije nedostataka i prepreka u provedbi te radi pravovremene prilagodbe pristupa realizaciji SRUP-a. Nakon završetka provedbe SRUP-a, provodi se vrednovanje nakon provedbe, a koje sažeto ponavlja i ocjenjuje cjelokupan utjecaj, odnosno učinak SRUP-a te njegovu djelotvornost i učinkovitost. Poželjno je tijekom faze vrednovanja nakon provedbe utvrditi prijedloge za unaprjeđenje strateškog planiranja za buduće financijsko razdoblje. Rezultat vrednovanja nakon provedbe očekuje se tijekom 2028. g. Svi navedeni postupci i metodologija uređeni su Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) te Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/19). Rezultati svakog procesa biti će objavljeni na web stranicama Grada Pule.

13. STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Tijekom procesa izrade SRUP-a, proveden je proces strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO), koji je potvrdio kako SRUP nema značajnih utjecaja na okoliš koji bi zahtijevali izmjenu pojedinih mjera, aktivnosti i strateških projekata. Međutim, utvrđuje se popis propisanih mjera zaštite okoliša i ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu. Prilikom provedbe SRUP-a potrebno je pridržavati se propisanih mjera zaštite okoliša i ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu.

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
1.	Izgradnju infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova 2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka 2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture) 	<ul style="list-style-type: none"> HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR5000032 Akvatorij zapadne Istre HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomorski zaljev HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva (izgradnja ribarskih luka i vezane infrastrukture)</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu (izgradnja turističke infrastrukture)</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
2.	Izbjegavati uređenje prirodnih plaža, uključujući i nasipavanje i „dohranjivanje prirodnih plaža, odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju i očuvanje prirodne vegetacije na stijenama.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	<p>HR1000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR5000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2000604 Nacionalni park Brijuni</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR3000173 Medulinski zaljev</p> <p>HR3000174 Pomerski zaljev</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
3.	Širenje poljoprivrednih površina provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
4.	Poticati ekološku poljoprivredu kojom se racionalizira potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
5.	Uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
6.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale invazivnima ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
			HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
7.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građe-vine, <i>brownfield</i> područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
8.	Područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
9.	Izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (<i>Nature-based solutions – NBS</i>) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni
10.	U obrani od poplava mora gdje god je to moguće primijeniti obalni odmak.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomerski zaljev

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz razdoblje 2023.-2025.)
projekt	PARK ROJC	0,00	0,00	26.544,56	26.544,56	0,00	0,00	53.089,12	53.089,12
projekt	Nabava komunalnih vozila	0,00	132.722,81	0,00	0,00	0,00	0,00	132.722,81	132.722,81
projekt	Poticanje održivog razvoja putem smanjenja emisija stakleničkih plinova i CO2 u starogradskim jezgrama naselja Vodnjan, Galijžana i Peroj	0,00	398.168,43	398.168,43	0,00	0,00	0,00	796.336,85	796.336,85
4.3.	Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	3.318,07	28.633.007,13	57.714.894,78	64.093.902,83	62.653.767,14	27.151.350,67	240.250.240,61	150.441.804,74
4.3.1.	Kvalitetne komunalne usluge	0,00	21.868.187,80	44.197.802,57	52.812.464,12	49.885.832,97	11.888.227,70	180.652.515,15	118.878.454,49
projekt	POBOLJŠANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE TE SUSTAVA ODVODNJE I PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA U AGLOMERACIJI PULA SJEVER	0,00	4.512.575,49	22.695.600,24	18.693.206,33	0,00	0,00	45.901.382,06	45.901.382,06
projekt	- Cjevovod PINEZIČI - VODNJAN, vodosprema PINEZIČI, vodovodni ogranci i regulacijska okna u VODNJANU - Sustav vodoopskrbe naselja VODNJAN linijski objekti vodoopskrbe - cjevovod u Trgovačkoj ulici u VODNJANU Proširenje mreže: - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja ŠTINJAN - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja VALDENAGA - Izgradnja vodovodne mreže duž trase fekalne kanalizacije naselja BARBARIGA	0,00	2.446.897,16	2.113.229,37	2.113.229,37	0,00	0,00	6.673.355,90	6.673.355,90
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan i FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	0,00	291.990,18	0,00	0,00	0,00	0,00	291.990,18	291.990,18
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan II FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.480 m	0,00	199.084,21	0,00	0,00	0,00	0,00	199.084,21	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan III FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.450 m	0,00	199.084,21	0,00	0,00	0,00	0,00	199.084,21	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan IV FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.595m	0,00	199.084,21	0,00	0,00	0,00	0,00	199.084,21	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan V FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	0,00	199.084,21	0,00	0,00	0,00	0,00	199.084,21	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan VI FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	0,00	345.079,30	0,00	0,00	0,00	0,00	345.079,30	345.079,30
projekt	Štinjan II faza - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	0,00	291.990,18	0,00	0,00	0,00	0,00	291.990,18	291.990,18
projekt	Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda Valdebečki put i dionica RS Valdebek	0,00	524.918,71	0,00	0,00	0,00	0,00	524.918,71	524.918,71
projekt	Izmještanje magistralnog cjevovoda Valdebek, Marsovo Polje II FAZA	0,00	504.346,67	0,00	0,00	0,00	0,00	504.346,67	504.346,67
projekt	Rekonstrukcija dovodnog cjevovoda Manjadvorci - Šaini	0,00	955.604,22	238.901,06	0,00	0,00	0,00	1.194.505,28	1.194.505,28
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže Malog i Velikog Brijuna s dva podmorska cjevovoda	0,00	929.059,66	1.015.329,48	929.059,66	0,00	0,00	2.873.448,80	2.873.448,80
projekt	Rekonstrukciju cjevovoda DN 300 na potezu od kazalica do Punte	0,00	597.252,64	597.252,64	0,00	0,00	0,00	1.194.505,28	1.194.505,28
projekt	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u D66 i D75 dionica Veli Vrh	0,00	318.534,74	0,00	0,00	0,00	0,00	318.534,74	318.534,74
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže u Tršćanskoj ulici u Puli	0,00	464.529,83	0,00	0,00	0,00	0,00	464.529,83	464.529,83
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 3. FAZA)	0,00	331.807,02	0,00	0,00	0,00	0,00	331.807,02	331.807,02
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 4. FAZA)	0,00	464.529,83	0,00	0,00	0,00	0,00	464.529,83	464.529,83
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 2. FAZA)	0,00	288.141,22	0,00	0,00	0,00	0,00	288.141,22	288.141,22
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 5. FAZA)	0,00	331.807,02	0,00	0,00	0,00	0,00	331.807,02	331.807,02
projekt	-Rekonstrukcija vodovoda niske zone gradske jezgre - faza I. i faza II - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi kanala PRAGRANDE - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi ŠIJANSKOG KOLEKTORA - Lokalna vodovodna mreža na području naselja BUSOLER, VALDEBEK, ŠIKIČI, ŠKATARI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VELI VRH, ŠIJANA, VALMADE i MONTE ŠERPO	0,00	796.336,85	796.336,85	796.336,85	796.336,85	866.338,84	4.051.686,24	2.389.010,55

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	2022. (n-1)	2023. (n)	2024. (n+1)	2025. (n+2)	2026. (n+3)	2027. (n+4)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz cijelo provedbeno razdoblje (2022.-2027.)	Ukupna procijenjena vrijednost kroz razdoblje 2023.-2025.)
	- Lokalna vodovodna mreža na području naselja JADREŠKI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VALDEBEK								
projekt	Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	0,00	140.940,34	464.529,83	464.529,83	0,00	0,00	1.070.000,00	1.070.000,00
projekt	Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	0,00	141.880,68	929.059,66	929.059,66	0,00	0,00	2.000.000,00	2.000.000,00
projekt	Postrojenje za pripremu vode za piće Rakonek kapaciteta 250 l/s – rekonstrukcija i dogradnja vodozahvata, izgradnja postrojenja za obradu vode od pranja i dehidraciju mulja	0,00	2.654.456,17	0,00	0,00	0,00	0,00	2.654.456,17	2.654.456,17
projekt	ODVODNJA OTPADNIH VODA I VODOOPSKRBA PODPROJEKT PULA, SJEVERNO PRIOBALNO PODRUČJE - AGLOMERACIJA PULA CENTAR	0,00	261.412,41	9.938.685,95	26.696.693,03	44.622.950,56	7.557.823,56	89.077.565,50	36.896.791,39
projekt	Uspostava reciklažnog dvorišta Barban	0,00	0,00	66.361,40	199.084,21	464.529,83	0,00	729.975,45	265.445,62
projekt	Izgradnja reciklažnog dvorišta	0,00	464.529,83	66.361,40	0,00	0,00	0,00	530.891,23	530.891,23
projekt	Izgradnja kompostane i sortirnice u Vodnjanu	0,00	530.891,23	3.185.347,40	729.975,45	199.084,21	0,00	4.645.298,29	4.446.214,08
projekt	Izgradnja reciklažnog dvorišta i druge aktivnosti u dijelu razvoja kružnog gospodarenja otpadom	0,00	464.529,83	265.445,62	0,00	0,00	0,00	729.975,45	729.975,45
projekt	Projekt "divljih odlagališta"	0,00	33.180,70	364.987,72	66.361,40	0,00	0,00	464.529,83	464.529,83
projekt	Sanacija divljih odlagališta otpada	0,00	39.816,84	46.452,98	46.452,98	0,00	0,00	132.722,81	132.722,81
projekt	Sanacija divljih odlagališta otpada	0,00	26.544,56	26.544,56	26.544,56	26.544,56	26.544,56	132.722,81	79.633,69
projekt	Održivo gospodarenje otpadom - kružna ekonomija	0,00	265.445,62	265.445,62	0,00	0,00	0,00	530.891,23	530.891,23
projekt	Izgradnja srednjetačnog plinovoda naselja Veli Vrh	0,00	338.866,22	338.866,22	338.866,22	338.866,22	0,00	1.355.464,86	1.016.598,65
4.3.2.	Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi	3.318,07	6.764.819,33	13.517.092,21	11.281.438,72	12.767.934,17	15.263.122,97	59.597.725,46	31.563.350,26
projekt	Solarna elektrana za vlastitu proizvodnju/potrošnju SE BOLERO I 330kW	0,00	195.040,31	195.040,31	0,00	0,00	0,00	390.080,63	390.080,63
projekt	Provedba mjera energetske učinkovitosti u zgradama u vlasništvu Općine Ližnjan-Lisignano	0,00	663.614,04	663.614,04	0,00	0,00	0,00	1.327.228,08	1.327.228,08
projekt	Obnova i uređenje zgrade kulturnog centra Mali Vareški i zgrade spomendoma Proštinske bune	0,00	0,00	0,00	265.445,62	265.445,62	0,00	530.891,23	265.445,62
projekt	Sanacija zgrade Mediteranskog plesnog centra u Svetvinčentu	0,00	33.180,70	33.180,70	0,00	0,00	0,00	66.361,40	66.361,40
projekt	Energetska obnova objekata	0,00	66.361,40	92.905,97	172.539,65	199.084,21	132.722,81	663.614,04	331.807,02
projekt	Korištenje obnovljivih izvora energije	0,00	132.722,81	159.267,37	199.084,21	199.084,21	238.901,06	929.059,66	491.074,39
projekt	ENERGETSKA OBNOVA ISTARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA - GRADSKOG KAZALIŠTA PULA	0,00	66.361,40	530.891,23	530.891,23	0,00	0,00	1.128.143,87	1.128.143,87
projekt	SUNČANA ELEKTRANA ROJC	0,00	26.544,56	39.816,84	0,00	0,00	0,00	66.361,40	66.361,40
projekt	Poboljšanje energetske učinkovitosti javne rasvjete ŽC 5179	0,00	106.178,25	106.178,25	0,00	0,00	0,00	212.356,49	212.356,49
projekt	Modernizacija javne rasvjete Grada Pule	3.318,07	6.636,14	3.573.561,62	0,00	0,00	0,00	3.583.515,83	3.580.197,76

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2022.-2027.)							
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU			
4.3.	Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	14.172.880,18	1.007.236,05	12.788.922,22	174.597.088,75	948.968,08	20.461.057,94	17.223.055,48	240.250.240,61
4.3.1.	Kvalitetne komunalne usluge	14.172.880,18	1.007.236,05	2.699.997,94	128.993.739,15	112.814,39	20.139.122,17	13.639.539,65	180.652.515,15
projekt	POBOLJŠANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE TE SUSTAVA ODVODNJE I PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA U AGLOMERACIJI PULA SJEVER	4.590.138,21	0,00	0,00	31.212.939,80	0,00	5.508.165,85	4.590.138,21	45.901.382,06
projekt	- Cjevovod PINEZIČI - VODNJAN, vodosprema PINEZIČI, vodovodni ogranci i regulacijska okna u VODNJANU - Sustav vodoopskrbe naselja VODNJAN linijski objekti vodoopskrbe - cjevovod u Trgovačkoj ulici u VODNJANU Proširenje mreže: - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja ŠTINJAN - Izgradnja lokalne vodovodne mreže na području naselja VALDENAGA - Izgradnja vodovodne mreže duž trase fekalne kanalizacije naselja BARBARIGA	0,00	333.667,79	333.667,79	5.338.684,72	0,00	667.335,59	0,00	6.673.355,90
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan i FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	0,00	0,00	0,00	233.592,14	0,00	58.398,04	0,00	291.990,18
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan II FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.480 m	0,00	0,00	0,00	159.267,37	0,00	39.816,84	0,00	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan III FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.450 m	0,00	0,00	0,00	159.267,37	0,00	39.816,84	0,00	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan IV FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.595m	0,00	0,00	0,00	159.267,37	0,00	39.816,84	0,00	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan V FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	0,00	0,00	0,00	159.267,37	0,00	39.816,84	0,00	199.084,21
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Štinjan VI FAZA - Izgradnja vod.mreže u duž.990 m	0,00	0,00	0,00	276.063,44	0,00	69.015,86	0,00	345.079,30
projekt	Štinjan II faza - Izgradnja vod.mreže u duž.1320 m	0,00	0,00	0,00	233.592,14	0,00	58.398,04	0,00	291.990,18
projekt	Rekonstrukcija i izgradnja cjevovoda Valdebečki put i dionica RS Valdebek	0,00	0,00	0,00	419.934,97	0,00	104.983,74	0,00	524.918,71
projekt	Izmještanje magistralnog cjevovoda Valdebek, Marsovo Polje II FAZA	0,00	0,00	0,00	403.477,34	0,00	100.869,33	0,00	504.346,67
projekt	Rekonstrukcija dovodnog cjevovoda Manjadvorci - Šaini	0,00	0,00	0,00	955.604,22	0,00	238.901,06	0,00	1.194.505,28
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže Malog i Velikog Brijuna s dva podmorska cjevovoda	0,00	0,00	0,00	2.442.431,48	0,00	431.017,32	0,00	2.873.448,80
projekt	Rekonstrukciju cjevovoda DN 300 na potezu od kazalica do Punte	0,00	0,00	0,00	1.015.329,48	0,00	179.175,79	0,00	1.194.505,28
projekt	Izgradnja i rekonstrukcija vodovodne mreže u D66 i D75 dionica Veli Vrh	0,00	0,00	0,00	270.754,53	0,00	47.780,21	0,00	318.534,74
projekt	Rekonstrukcija vodovodne mreže u Trščanskoj ulici u Puli	0,00	0,00	0,00	394.850,36	0,00	69.679,47	0,00	464.529,83
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 3. FAZA)	0,00	0,00	0,00	282.035,97	0,00	49.771,05	0,00	331.807,02
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 4. FAZA)	0,00	0,00	0,00	394.850,36	0,00	69.679,47	0,00	464.529,83
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 2. FAZA)	0,00	0,00	0,00	244.920,03	0,00	43.221,18	0,00	288.141,22
projekt	Izgradnja vodovodne mreže na području naselja Monte Šerpo, Monte Turko, Stancija Kataro, Šikića, Škatara i Busolera – (proširenje aglomeracije Pula centar - 5. FAZA)	0,00	0,00	0,00	282.035,97	0,00	49.771,05	0,00	331.807,02
projekt	-Rekonstrukcija vodovoda niske zone gradske jezgre - faza I. i faza II - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi kanala PRAGRANDE - Rekonstrukcija vodoopskrbne mreže na trasi ŠIJANSKOG KOLEKTORA - Lokalna vodovodna mreža na području naselja BUSOLER, VALDEBEK, ŠIKIĆI, ŠKATARI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VELI VRH, ŠIJANA, VALMADE I MONTE ŠERPO - Lokalna vodovodna mreža na području naselja JADREŠKI - Lokalna vodovodna mreža na području naselja VALDEBEK	0,00	0,00	607.752,94	2.836.180,37	0,00	607.752,94	0,00	4.051.686,24

R.br.	Naziv cilja /mjere /projekta	Planirana sredstva za provedbu skupine mjera (2022.-2027.)							
		Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
					Ukupno	Od toga u skladu s ITU			
projekt	Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	0,00	0,00	0,00	909.500,00	0,00	107.000,00	53.500,00	1.070.000,00
projekt	Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	0,00	0,00	0,00	1.700.000,00	0,00	200.000,00	100.000,00	2.000.000,00
projekt	Postrojenje za pripremu vode za piće Rakonek kapaciteta 250 l/s – rekonstrukcija i dogradnja vodozahvata, izgradnja postrojenja za obradu vode od pranja i dehidraciju mulja	0,00	0,00	0,00	2.256.287,74	0,00	398.168,43	0,00	2.654.456,17
projekt	ODVODNJA OTPADNIH VODA I VODOOPSKRBA PODPROJEKT PULA, SIEVERNO PRIOBALNO PODRUČJE - AGLOMERACIJA PULA CENTAR	8.892.583,37	0,00	0,00	62.399.815,38	0,00	8.892.583,38	8.892.583,38	89.077.565,50
projekt	Uspostava reciklažnog dvorišta Barban	0,00	0,00	145.995,09	583.980,36	0,00	0,00	0,00	729.975,45
projekt	Izgradnja reciklažnog dvorišta	0,00	0,00	106.178,25	424.712,99	0,00	0,00	0,00	530.891,23
projekt	Izgradnja kompostane i sortirnice u Vadnjanu	232.264,91	348.397,37	464.529,83	3.483.973,72	0,00	116.132,46	0,00	4.645.298,29
projekt	Izgradnja reciklažnog dvorišta i druge aktivnosti u dijelu razvoja kružnog gospodarjenja otpadom	72.997,54	0,00	182.493,86	474.484,04	0,00	0,00	0,00	729.975,45
projekt	Projekt "divljih odlagališta"	0,00	0,00	69.679,47	394.850,36	0,00	0,00	0,00	464.529,83
projekt	Sanacija divljih odlagališta otpada	0,00	0,00	19.908,42	112.814,39	0,00	0,00	0,00	132.722,81
projekt	Sanacija divljih odlagališta otpada	0,00	0,00	13.272,28	99.542,11	0,00	19.908,42	0,00	132.722,81
projekt	Održivo gospodarjenje otpadom - kružna ekonomija	26.544,56	0,00	26.544,56	398.168,43	0,00	79.633,69	0,00	530.891,23
projekt	Izgradnja srednjetačnog plinovoda naselja Veli Vrh	0,00	0,00	0,00	677.732,43	0,00	677.732,43	0,00	1.355.464,86
4.3.2.	Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi	0,00	0,00	10.088.924,28	45.603.349,59	836.153,69	321.935,76	3.583.515,83	59.597.725,46
projekt	Solarna elektrana za vlastitu proizvodnju/potrošnju SE BOLERO I 330kW	0,00	0,00	0,00	234.048,38	0,00	156.032,25	0,00	390.080,63
projekt	Provedba mjera energetske učinkovitosti u zgradama u vlasništvu Općine Ližnjan-Lisignano	0,00	0,00	530.891,23	796.336,85	796.336,85	0,00	0,00	1.327.228,08
projekt	Obnova i uređenje zgrade kulturnog centra Mali Vareški i zgrade spomendoma Proštinske bune	0,00	0,00	212.356,49	318.534,74	0,00	0,00	0,00	530.891,23
projekt	Sanacija zgrade Mediteranskog plesnog centra u Svetvinčentu	0,00	0,00	26.544,56	39.816,84	39.816,84	0,00	0,00	66.361,40
projekt	Energetska obnova objekata	0,00	0,00	265.445,62	398.168,43	0,00	0,00	0,00	663.614,04
projekt	Korištenje obnovljivih izvora energije	0,00	0,00	371.623,86	557.435,80	0,00	0,00	0,00	929.059,66
projekt	ENERGETSKA OBNOVA ISTARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA - GRADSKOG KAZALIŠTA PULA	0,00	0,00	169.221,58	958.922,29	0,00	0,00	0,00	1.128.143,87
projekt	SUNČANA ELEKTRANA ROJC	0,00	0,00	26.544,56	39.816,84	0,00	0,00	0,00	66.361,40
projekt	Poboljšanje energetske učinkovitosti javne rasvjete ŽC 5179	0,00	0,00	31.853,47	180.503,02	0,00	0,00	0,00	212.356,49
projekt	Modernizacija javne rasvjete Grada Pule	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.583.515,83	3.583.515,83

Naziv posebnog cilja	Pokazatelji (ciljane vrijednosti iskazuju se u kumulativu u odnosu na polaznu vrijednost)								
	Naziv	Definicija	Mjerilo (jedinica)	Polazna vrijednost (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	Ciljana vrijednost (2027.)
1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	176,5	178,2	179,9	181,6	183,5
	Broj kućanstava i stambenih jedinica (OI.02.13.21)	Porast broja stambenih jedinica	broj	61.591 (2021.)	62.823	64.055	65.286	66.518	67.750
1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura	Broj obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata društvene infrastrukture	Kumulativan broj obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata društvene infrastrukture	broj	0	0	1	2	3	4
1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	Broj obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata kulturne infrastrukture	Kumulativan broj obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata kulturne infrastrukture	broj	0	0	1	2	3	4
1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti	Potaknut projekt zadržnog stanovanja	Potaknut projekt zadržnog stanovanja	0/1	0	0	0	0	0	1
1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti	Rashodi za socijalnu zaštitu JLPS, po stanovniku (OI.02.3.65)	Povećanje rashoda za socijalnu zaštitu po stanovniku za cijelo UP	kn	408,7	418,9	429,1	439,3	449,6	470,0
	Izrada Plana urbane sigurnosti	Izrađen Plan urbane sigurnosti	1	0	1	1	1	1	1
1.2.1. Razvijene socijalne usluge	Broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata socijalne infrastrukture ili infrastrukture vezane uz	Kumulativan broj novoobnovljenih ili no	broj	0	0	0	1	1	2
1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne	Broj razvijenih programa za pomoć stariji i nemoćnim osobama	Broj razvijenih programa za pomoć stariji i nemoćnim osobama	broj	0	0	1	2	3	4
1.2.3. Sigurno okruženje	Broj provedenih nadogradnji urbanog prostora kojima se povećava sigurnost	Broj provedenih nadogradnji urbanog prostora kojima se povećava sigurnost	broj	0	0	1	2	3	4
1.3. Zdrav i aktivan život	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene (OI.02.5.50)	Površina novoizgrađenih područja sportsko-rekreativne namjene	ha	-	1	2	3	4	5
	Rashodi za zdravstvo JLS, po stanovniku (OI.02.5.51)	Povećanje rashoda za zdravstvo po stanovniku za cijelo UP	kn	67,6	69,2	70,9	72,6	74,3	77,7
1.3.1. Podrška zdravstvenom sustavu	Broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata zdravstvene infrastrukture ili infrastrukture vezane uz unaprijeđenje zdravlja	Kumulativan broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata zdravstvene infrastrukture ili infrastrukture vezane uz unaprijeđenje zdravlja stanovništva	broj	0	0	0	1	1	2
1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreativna infrastruktura	Broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata sportsko-rekreativne infrastrukture	Kumulativan broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata sportsko-rekreativne infrastrukture	broj	0	0	1	3	5	6
2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	Duljina rekonstruiranih cesta (OI.02.11.42)	Duljina novo-rekonstruiranih cesta	km	-	10	20	30	40	50
	Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	Broj novih javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	broj	-	1	2	4	6	8
2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet	Broj provedenih prilagodbi prometne infrastrukture i/ili signalizacije s ciljem povećanja sigurnosti u prometu	Kumulativan broj provedenih prilagodbi prometne infrastrukture i/ili signalizacije s ciljem povećanja sigurnosti u prometu	broj	0	0	1	2	3	4

2.1.2. Dekarbonizacija prometa	Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	Godišnji broj korisnika infrastrukture namijenjene vožnji biciklom	prisnici godišn	0	0	200	500	750	1000
2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz	Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza	Godišnji broj korisnika novog ili moderniziranog javnog prijevoza	prisnici godišn	0	0	20	50	100	200
2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga	Kućanstva sa širokopojasnim pristupom (OI.02.7.05)	Povećanje udjela kućanstava sa širokopojasnim pristupom	%	56	60	66	72	78	85
	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Broj novouspostavljenih digitalnih alata (e-usluga) u javnom sektoru	broj	-	1	1	2	3	4
2.2.1. Digitalizacija javne uprave	Broj novorazvijenih e-usluga javne uprave i javnih poduzeća	Kumulativan broj novorazvijenih e-usluga javne uprave i javnih poduzeća	broj	0	0	1	1	2	2
2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu	Broj pokrenutih projekata koji za rezultat imaju povećanje stupnja digitaliziranosti društva i razvoja vještina za iste	Kumulativan broj pokrenutih projekata koji za rezultat imaju povećanje stupnja digitaliziranosti društva i razvoja vještina za iste	broj	0	0	1	1	2	2
2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani	Ukupni proračunski prihodi poslovanja JLS, po stanovniku (OI.02.14.54)	Povećanje proračunskih prihoda poslovanja po stanovniku za cijelo UP	kn	8.444,09	8612,97	8781,85	8950,73	9119,62	9288,50
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	176,5	178,2	179,9	181,6	183,5
2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika	Broj pokrenutih projekata koji imaju za cilj jačanje kapaciteta razvojnih dionika	Broj pokrenutih projekata koji imaju za cilj jačanje kapaciteta razvojnih dionika	broj	0	0	1	2	3	3
2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora	Broj obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata infrastrukture za potrebe civilnog društva	Kumulativan obnovljenih i/ili novoizgrađenih elemenata infrastrukture za potrebe civilnog društva	broj	0	0	1	1	2	3
3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja (OI.02.2.60)	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	40	40	42	42	44	45
	Stopa nezaposlenosti (II.02.3.10)	Smanjenje stope nezaposlenosti	%	8,5 (12.2020.)	7	6,5	6	5,5	5
3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja	Broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata infrastrukture predškolskog odgoja	Kumulativan broj novoobnovljenih ili novoizgrađenih elemenata infrastrukture predškolskog odgoja	broj	0	0	1	2	3	4
3.1.2. Usmjeren obrazovanje za otporno tržište rada	Broj novih polaznika cjeloživotnog obrazovanja	Kumulativan broj novih polaznika cjeloživotnog obrazovanja	broj	0	0	15	30	45	60
3.2. Otporno gospodarstvo	Razvoj broja novih poljoprivrednika (OI.02.12.60)	Broj poljoprivrednih gospodarstava	broj	1489 (2020.)	1513	1537	1561	1585	1609
	Broj novih malih i srednjih poduzeća po godini (OI.02.4.06)	Broj novoootvorenih malih i srednjih poduzeća	broj	0	10	20	30	40	50
3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje	MSP-ovi koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	Kumulativan broj MSP-ova koji se koriste uslugama inkubatora nakon stvaranja inkubatora	broj	0	0	2	5	8	12
3.2.2. Održiv i otporan turizam	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	Posjetitelji kulturnih i turističkih lokacija za koje je primljena potpora	sjetitelji/godiš	0	0	250	500	1000	4000

3.2.3. Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva	Broj novih mladih poljoprivrednika	Kumulativan broj novih mladih poljoprivrednika	broj	0	0	3	6	9	12
3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva	Zapošljavanje u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenima na znanju (OI.02.9.07)	Broj novozaposlenih u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenim na znanju	broj	-	60	120	180	240	300
	Broj priznatih patenata (OI.02.9.43)	Broj novih priznatih patenata registriranih u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo	broj	-	1	1	2	2	3
3.3.1. Zeleno gospodarstvo	Broj pokrenutih projekata kojima se doprinosi razvoju zelenog gospodarstva	Broj pokrenutih projekata kojima se doprinosi razvoju zelenog gospodarstva	broj	0	0	1	2	3	4
3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo	Broj pokrenutih projekata kojima se doprinosi razvoju digitalnog i inovativnog gospodarstva	Broj pokrenutih projekata kojima se doprinosi razvoju digitalnog i inovativnog gospodarstva	broj	0	0	1	2	3	4
4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine	Površina održanih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.61)	Nove površine održanih biološki vrijednih staništa	ha	-	2	4	6	8	10
	Površina revaloriziranih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.60)	Površina novorevaloriziranih biološki vrijednih staništa	ha	-	0,5	1	1,5	2	2,5
4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobrazu	Broj elemenata prirodne baštine koji su očuvani i prilagođeni za turističku valorizaciju na ekološki prihvatljiv način	Kumulativan broj elemenata prirodne baštine koji su očuvani i prilagođeni za turističku valorizaciju na ekološki prihvatljiv način	broj	0	0	1	1	2	3
4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobrazu	Broj elemenata kulturne baštine koji su obnovljeni i/ili prilagođeni za turističku valorizaciju	Kumulativan broj elemenata kulturne baštine koji su obnovljeni i/ili prilagođeni za turističku valorizaciju	broj	0	0	1	2	3	4
4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike	Broj pokrenutih projekata koji za rezultat imaju jačanje otpornosti na rizike	Broj pokrenutih projekata koji za rezultat imaju jačanje otpornosti na rizike	broj	0	0	1	1	2	2
4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine	Razvoj i unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	Broj realiziranih projekata razvoja i unaprjeđenja javnih otvorenih površina	broj	-	2	4	6	9	13
	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Izrađen digitalni zeleni katastar dostupan građanima	1	0	0	0	1	1	1
4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture	Obnovljeni ili novorazvijeni elementi zelene infrastrukture	Kumulativan broj obnovljenih ili novorazvijanih elemenata zelene infrastrukture	broj	0	0	2	4	6	8
4.2.2. Revitalizacija javnih površina	Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe	Obnovljeno zemljište koje se upotrebljava za zelene površine, socijalne stanove, gospodarske ili druge svrhe	hektari	0	0	0,2	0,4	0,6	0,8
4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	Stupanj recikliranja komunalnog otpada (OI.02.6.18)	Povećanje udjela recikliranog otpada	%	30	33	36	39	43	50
	Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu (OI.02.6.35)	Povećanje udjela kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbu	%	95	95	97,5	98	99	100

4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	Broj provedenih projekata obnove vodovodne infrastrukture i infrastrukture odvodnje	Kumulativan broj provedenih projekata obnove vodovodne infrastrukture i infrastrukture odvodnje	broj	0	0	3	6	9	13
4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi	Broj energetski obnovljenih zgrada i objekata	Kumulativan broj energetski obnovljenih zgrada i objekata	broj	0	0	4	6	8	10

SRUP

NRS	STRATEŠKI CILJ 6 Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Ukupna stopa fertiliteta (II.02.3.33)		%	1,47			1,8		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 1.1 Kvalitetan društveni i kulturni život								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	Broj	174,8	176,5	178,2	179,9	181,6	183,5
Broj kućanstava i stambenih jedinica (OI.02.13.21)	Porast broja stambenih jedinica	Broj	61.591 (2021.)	62.823	64.055	65.286	66.518	67.750	
NRS	STRATEŠKI CILJ 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (II.02.3.11)		% stanovništva, 1.000 osoba	23,3			<15		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 1.2 Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Rashodi za socijalnu zaštitu JLPS, po stanovniku (OI.02.3.65)	Povećanje rashoda za socijalnu zaštitu po stanovniku za cijelo UP	HRK	408,7	418,9	429,1	439,3	449,6	470
Izrada Plana urbane sigurnosti	Izrađen Plan urbane sigurnosti	1	0	1	1	1	1	1	
NRS	STRATEŠKI CILJ 5 Zdrav, aktivan i kvalitetan život								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Broj godina zdravog života (II.02.5.08)		Broj godina	58,6			> 64		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 1.3 Zdrav i aktivan život								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene (OI.02.5.50)	Površina novoizgrađenih područja sportsko-rekreativne namjene	ha	-	1	2	3	4	5
Rashodi za zdravstvo JLS, po stanovniku (OI.02.5.51)	Povećanje rashoda za zdravstvo po stanovniku za cijelo UP	HRK	67,6	69,2	70,9	72,6	74,3	77,7	
NRS	STRATEŠKI CILJ 10 Održiva mobilnost								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Indeks globalne konkurentnosti - stup br. 2 Infrastruktura (II.02.11.02)		rezultat	32. mjesto (2019.)			< 28. mjesta		
Emisije stakleničkih plinova – bazna godina 1990. (II.02.6.29)		%	75,2 (2018.)			65			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Duljina rekonstruiranih cesta (OI.02.11.42)	Duljina novo-rekonstruiranih cesta	km	-	10	20	30	40	50
Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	Broj novih javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	broj	-	1	2	4	6	8	
NRS	STRATEŠKI CILJ 11 Digitalna tranzicija društva i gospodarstva								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2020.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Indeks digitalne ekonomije i društva (II.02.7.01)		rezultat	46,7			Prosjek EU		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Kućanstva sa širokopojasnim pristupom (OI.02.7.05)	Povećanje udjela kućanstava sa širokopojasnim pristupom	%	56	60	66	72	78	85
Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Broj novouspostavljenih digitalnih alata (e-usluga) u javnom sektoru	broj	-	1	1	2	3	4	
NRS	STRATEŠKI CILJ 3 Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom								
	NAZIV		MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Indeks globalne konkurentnosti - Stup br. 1 - Institucije (II.02.14.34)		rezultat	77. mjesto			< 60. mjesta		
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani								
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Ukupni proračunski prihodi poslovanja JLS, po stanovniku (OI.02.14.54)	Povećanje proračunskih prihoda poslovanja po stanovniku za cijelo UP	HRK	8.444	8.613	8.782	8.951	9.120	9.288
Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	176,5	178,2	179,9	181,6	183,5	

NRS	STRATEŠKI CILJ 2 Obrazovani i zaposleni ljudi									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj) (OI.02.2.47)			%	83			97		
Stopa zaposlenosti - dobna skupina 20 – 64 (II.02.1.14)			%	66,7			75			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada									
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)	
	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja (OI.02.2.60)	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	40	40	42	42	44	45	
Stopa nezaposlenosti (II.02.3.10)	Smanjenje stope nezaposlenosti	%	8,5 (12.2020.)	7	6,5	6	5,5	5		
NRS	STRATEŠKI CILJ 2 Obrazovani i zaposleni ljudi									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
	Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj) (OI.02.2.47)			%	83			97		
Stopa zaposlenosti - dobna skupina 20 – 64 (II.02.1.14)			%	66,7			75			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada									
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)	
	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja (OI.02.2.60)	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	40	40	42	42	44	45	
Stopa nezaposlenosti (II.02.3.10)	Smanjenje stope nezaposlenosti	%	8,5 (12.2020.)	7	6,5	6	5,5	5		
NRS	STRATEŠKI CILJ 1 Konkurentno i inovativno gospodarstvo									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2019.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
Indeks globalne konkurentnosti - Stup br. 12 - Inovacijska sposobnost (II.02.4.25)			mjesto	63			<45			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva									
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)	
	Zapošljavanje u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenima na znanju (OI.02.9.07)	Broj novozaposlenih u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenim na znanju	broj	-	60	120	180	240	300	
Broj priznatih patenata (OI.02.9.43)	Broj novih priznatih patenata registriranih u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo	broj	-	1	1	2	2	3		
NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
Udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije po sektorima (OI.02.6.40)			%	28,02			36,4			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine									
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)	
	Površina održanih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.61)	Nove površine održanih biološki vrijednih staništa	ha	-	2	4	6	8	10	
Površina revitaliziranih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.60)	Površina novorevitaliziranih biološki vrijednih staništa	ha	-	0,5	1	1,5	2	2,5		
NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
Emisije stakleničkih plinova (II.02.6.29)			% (bazna godina 1990.)	75,2			65			
SRUP PULA	POSEBNI CILJ 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine									
	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)	
	Razvoj i unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	Broj realiziranih projekata razvoja i unaprjeđenja javnih otvorenih površina	broj	-	2	4	6	9	13	
Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Izrađen digitalni zeleni katastar dostupan građanima	broj	0	0	0	1	1	1		
NRS	STRATEŠKI CILJ 8 Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost									
	NAZIV			MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2018.)			CILJNA VRIJEDNOST (2030.)		
Stupanj recikliranja komunalnog otpada (OI.02.6.18)			%	25,3			55			
POSEBNI CILJ 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge										

SRUP PULA	NAZIV	DEFINICIJA	MJERILO	POLAZNA VRIJEDNOST (2022.)	Ciljana vrijednost (2023.)	Ciljana vrijednost (2024.)	Ciljana vrijednost (2025.)	Ciljana vrijednost (2026.)	CILJNA VRIJEDNOST (2027.)
	Stupanj recikliranja komunalnog otpada (OI.02.6.18)	Povećanje udjela recikliranog otpada	%	30	33	36	39	43	50
	Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu (OI.02.6.35)	Povećanje udjela kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbu	%	95	95	97,5	98	99	100

Tablica T-3: Strateški projekti

Red. br. projekta	Naziv projekta	Numerički kod u SRUP-u*	Status projekta**	Nositelj projekta	Ukupna vrijednost projekta u EUR	Lokacija projekta	Izvori financiranja projekta (n=2023.)						Izvori financiranja projekta (2023.-2027.)									
							Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Pomoći Europske unije		Javna poduzeća	Ostali izvori	Sveukupno
										Ukupno	od toga ITU							Ukupno	od toga ITU			
1.	Pulski Inovacijski Centar - PIC	3.2.1.	2	Grad Pula-Pola	4.645.298,29	Grad Pula-Pola	0,00	0,00	132.722,81	530.891,23	530.891,23	0,00	0,00	663.614,04	0,00	0,00	929.059,66	3.716.238,64	3.716.238,64	0,00	0,00	4.645.298,29
2.	Društveni centar Roč	4.2.2.	2	Grad Pula-Pola	10.000.000,00	Grad Pula-Pola	0,00	0,00	45.000,00	255.000,00	255.000,00	0,00	0,00	300.000,00	0,00	0,00	1.500.000,00	8.500.000,00	8.500.000,00	0,00	0,00	10.000.000,00
3.	Uređenje zelene zone Pragrande	1.3.2.	2	Grad Pula-Pola	6.636.140,42	Grad Pula-Pola	0,00	0,00	30.000,00	170.000,00	170.000,00	0,00	0,00	200.000,00	0,00	0,00	995.421,06	5.640.719,36	5.640.719,36	0,00	0,00	6.636.140,42
4.	Uređenje kupališta Stoja	4.2.2.	3	Grad Pula-Pola	2.389.010,55	Grad Pula-Pola	0,00	0,00	400.557,44	934.634,02	934.634,02	0,00	0,00	1.335.191,45	0,00	0,00	716.703,17	1.672.307,39	1.672.307,39	0,00	0,00	2.389.010,55
5.	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)	2.1.2.	3	Općina Medulin, Grad Pula-Pola	5.500.000,00	Općina Medulin, Grad Pula-Pola	0,00	0,00	82.500,00	467.500,00	467.500,00	0,00	0,00	550.000,00	0,00	0,00	825.000,00	4.675.000,00	4.675.000,00	0,00	0,00	5.500.000,00
6.	MMC Cave Romane	4.2.2.	2	Općina Medulin	1.941.071,07	Općina Medulin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	291.160,66	1.649.910,41	1.649.910,41	0,00	0,00	1.941.071,07
7.	Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjaju	4.1.2.	3	Grad Vodnjan-Dignano-Dignano	6.636.140,42	Grad Vodnjan-Dignano-Dignano	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	497.710,53	0,00	497.710,53	5.640.719,36	5.640.719,36	0,00	0,00	6.636.140,42
8.	Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu	1.3.2.	1	Općina Svetvinčenat	1.459.950,89	Općina Svetvinčenat	0,00	0,00	59.725,26	338.443,16	338.443,16	0,00	0,00	398.168,43	0,00	0,00	218.992,63	1.240.958,26	1.240.958,26	0,00	0,00	1.459.950,89
9.	Uspostava multifunkcijskog centra	4.2.2.	2	Općina Ližnjan-Lisignano-Lisignano	2.000.000,00	Općina Ližnjan-Lisignano-Lisignano	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	0,00	0,00	2.000.000,00
10.	Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani	3.2.1.	2	Općina Marčana	1.035.000,00	Općina Marčana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	155.250,00	879.750,00	879.750,00	0,00	0,00	1.035.000,00
11.	Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)	1.3.2.	2	Općina Marčana	690.000,00	Općina Marčana	0,00	0,00	13.500,00	76.500,00	76.500,00	0,00	0,00	90.000,00	0,00	0,00	103.500,00	586.500,00	586.500,00	0,00	0,00	690.000,00
12.	Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreativne namjene	1.3.2.	2	Općina Barban	1.670.000,00	Općina Barban	0,00	0,00	11.598,94	65.727,35	65.727,35	0,00	0,00	77.326,30	0,00	0,00	250.500,00	1.419.500,00	1.419.500,00	0,00	0,00	1.670.000,00
13.	Obnova povijesnog centra naselja	4.2.2.	1	Općina Barban	501.028,60	Općina Barban	0,00	0,00	10.451,92	59.227,55	59.227,55	0,00	0,00	69.679,47	0,00	0,00	75.154,29	425.874,31	425.874,31	0,00	0,00	501.028,60
14.	Sportsko - društveni centar Valbandon	1.3.2.	1	Općina Fažana-Fasana	1.327.228,08	Općina Fažana-Fasana	0,00	0,00	99.542,11	564.071,94	564.071,94	0,00	0,00	663.614,04	0,00	0,00	199.084,21	1.128.143,87	1.128.143,87	0,00	0,00	1.327.228,08
15.	Izgradnja doma za starije	1.2.2.	2	Općina Fažana-Fasana	3.981.684,25	Općina Fažana-Fasana	0,00	0,00	288.672,11	1.635.808,61	1.635.808,61	0,00	0,00	1.924.480,72	0,00	0,00	597.252,64	3.384.431,61	3.384.431,61	0,00	0,00	3.981.684,25
15.	Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride *Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli*	2.1.1.	1	Pula parking d.o.o., Pulapromet d.o.o.	3.364.523,19	ILS UP Pula	0,00	0,00	0,00	1.128.143,87	1.128.143,87	199.084,21	0,00	1.327.228,08	0,00	0,00	2.859.844,71	2.859.844,71	2.859.844,71	504.678,48	0,00	3.364.523,19
Ukupno					53.777.075,78		0,00	0,00	1.174.270,59	6.225.547,74	4.590.139,13	199.084,21	0,00	7.599.302,54	497.710,53	0,00	7.654.788,85	45.119.897,92	41.735.466,30	504.678,48	0,00	53.777.075,78

Napomene:

*Numerički kod mjere u SRUP-u na koju se razvojni projekt odnosi

** Projekt neposredne realizacije (1), projekt realizacije u srednjoročnom razdoblju (2) i projekt realizacije u dugoročnom razdoblju (3).

STRATEGIJA RAZVOJA **URBANOG** **PODRUČJA** **PULA**

ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.
CJELOVITA ANALIZA STANJA

IMPRESSUM

**STRATEGIJA RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULA
ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.
Prilog 1. CJELOVITA ANALIZA STANJA**

Naručitelj

Grad Pula
Forum 1, 52 100 Pula

Izrađivač

Urbanex
Boktuljin put 26, 21 000 Split
Vlaška 95, 10 000 Zagreb

2022.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	METODOLOGIJA ANALIZE STANJA.....	4
3.	TERITORIJALNI KONTEKST.....	6
3.1.	Geoprostorni i geoprometni položaj.....	6
3.2.	Površina i prostorne cjeline.....	8
3.3.	Osnovna prirodna obilježja.....	10
4.	DRUŠTVO.....	13
4.1.	Demografija.....	13
4.1.1.	Prostorni razmještaj stanovništva.....	13
4.1.2.	Kretanje stanovništva.....	18
4.1.3.	Dobno-spolni sastav stanovništva.....	25
4.1.4.	Etničke skupine i manjine.....	28
4.1.5.	Zaključak.....	29
4.2.	Društvena infrastruktura.....	30
4.2.1.	Pregled infrastrukture i usluga.....	30
4.2.2.	Kulturna infrastruktura.....	33
4.2.3.	Zdravstvena infrastruktura.....	35
4.2.4.	Sportsko-rekreacijska infrastruktura.....	38
4.2.5.	Stanovanje i stambeni fond.....	38
4.2.6.	Zaključak.....	42
4.3.	Socijalna uključenost i skrb.....	42
4.3.1.	Socijalno stanje.....	43
4.3.2.	Usluge socijalne skrbi.....	45
4.3.3.	Osobe s invaliditetom.....	47
4.3.4.	Kriminalitet i sigurnost građana.....	49
4.3.5.	Zaključak.....	51
4.4.	Odgoj i obrazovanje.....	52

4.4.1.	Obrazovna struktura	52
4.4.2.	Predškolski odgoj.....	55
4.4.3.	Osnovnoškolsko obrazovanje	58
4.4.4.	Srednjoškolsko obrazovanje.....	61
4.4.5.	Visokoškolsko obrazovanje.....	62
4.4.6.	Cjeloživotno obrazovanje	65
4.4.7.	Zaključak	66
5.	GOSPODARSTVO	68
5.1.	Opća gospodarska kretanja	68
5.1.1.	Stanje razvijenosti gospodarstva	68
5.1.2.	Bruto domaći proizvod	68
5.1.3.	Zaključak	72
5.2.	Tržište rada	73
5.2.1.	Radna snaga.....	73
5.2.2.	Zaposlenost	75
5.2.3.	Migracije vezane uz zaposlenost.....	78
5.2.4.	Nezaposlenost.....	79
5.2.5.	Zaključak	82
5.3.	Poslovno okruženje	83
5.3.1.	Prostorna distribucija poduzeća	84
5.3.2.	Trendovi poslovanja poduzeća	87
5.3.3.	Obrtništvo.....	92
5.3.4.	Strana ulaganja.....	95
5.3.5.	Poduzetnička potporna infrastruktura	97
5.3.6.	Istraživanje i razvoj	100
5.3.7.	Zaključak	101
5.4.	Turizam	102
5.4.1.	Turistička kretanja.....	104
5.4.2.	Turistička infrastruktura	113
5.4.3.	Brendiranje i promocija.....	119
5.4.4.	Zaključak	121
5.5.	Poljoprivreda i ribarstvo.....	122

5.5.1.	Poljoprivreda.....	122
5.5.2.	Ribarstvo	132
5.5.3.	Zaključak	134
5.6.	Ostale gospodarske grane.....	135
6.	URBANO OKRUŽENJE.....	138
6.1.	Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima.....	138
6.1.1.	Stanje zraka.....	138
6.1.2.	Stanje voda	139
6.1.3.	Stanje tla	142
6.1.4.	Klimatski rizici i opasnosti	143
6.1.5.	Prirodni rizici	145
6.1.6.	Antropogeni rizici.....	148
6.1.7.	Upravljanje rizicima	149
6.1.8.	Zaključak	150
6.2.	Upravljanje javnim urbanim površinama	150
6.2.1.	Prirodna baština.....	150
6.2.2.	Kulturna baština	155
6.2.3.	Javne zelene površine	161
6.2.4.	Brownfield područja	162
6.2.5.	Zaključak	165
6.3.	Komunalna infrastruktura	166
6.3.1.	Vodoopskrbna infrastruktura	166
6.3.2.	Kanalizacijska infrastruktura.....	171
6.3.3.	Gospodarenje otpadom	174
6.3.4.	Plinoopskrbna infrastruktura.....	179
6.3.5.	Elektroenergetska infrastruktura.....	180
6.3.6.	Obnovljivi izvori energije.....	181
6.3.7.	Energetska učinkovitost.....	183
6.4.	Promet i mobilnost.....	187
6.4.1.	Cestovni promet.....	187
6.4.2.	Željeznički promet.....	196
6.4.3.	Pomorski promet.....	199

6.4.4.	Zračni promet.....	204
6.4.5.	Javni prijevoz	208
6.4.6.	Promet u mirovanju	215
6.4.7.	Biciklističko-pješačka infrastruktura.....	218
6.4.8.	Zaključak.....	220
6.5.	Telekomunikacijska infrastruktura	221
7.	OKVIR UPRAVLJANJA RAZVOJEM.....	225
7.1.	Javni sektor.....	225
7.2.	Privatni sektor	231
7.3.	Civilni sektor	232
8.	SWOT ANALIZA.....	235
8.1.	Društvo	235
8.2.	Gospodarstvo	239
8.3.	Urbano okruženje	242
9.	POPIS LITERATURE I IZVORA	247
10.	POPIS GRAFIČKIH PRILOGA I TABLICA.....	255
11.	PRILOZI	259

Radi rasterećenja teksta i lakšeg čitanja, pri pisanju Strategije razvoja urbanog područja Pula korištene su sljedeće skraćenice i kratice:

skraćenica	značenje
BDP	bruto domaći proizvod
BDP pc	bruto domaći proizvod per capita [po stanovniku]
DC	društveni centar
dr.	drugo
DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
g.	godina
GIS	geografski informacijski sustav
HAKOM	Hrvatska agencija za mrežne djelatnosti
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HRK	hrvatska kuna
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
HŽ	Hrvatske željeznice
JLS	jedinica lokalne samouprave
km	kilometar
kn	kuna
NN	Narodne novine
npr.	na primjer
NUTS	Nomenclature des unités territoriales statistiques; Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
OIE	obnovljivi izvori energije
OPG	obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OSI	osobe s invaliditetom
Sl.	slika / grafički prilog
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics; znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics
Tab.	tablica
TZ	turistička zajednica
tzv.	takozvani
UN	Ujedinjeni narodi
UP	urbano područje

1. UVOD

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18), strategija razvoja urbanog područja predstavlja planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioritete razvoja urbanog područja, u ovom slučaju urbanog područja Pula. Nositelji izrade ovakvih vrsta dokumenata su gradovi središta urbanog područja, a u slučaju ovog dokumenta nositelj izrade je Grad Pula. Strategija razvoja urbanog područja donosi se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za urbano područje, a donosi ga predstavničko tijelo koje je nositelj izrade, uz prethodno pribavljeno mišljenje svih uključenih jedinica lokalne samouprave s tog područja. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je u srpnju 2021. g. objavilo nove Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Urbano područje Pula je 2017. g. izradilo Strategiju razvoja urbanog područja za financijsko razdoblje 2014.-2020. g. Kroz definiranje obuhvata urbanog područja, a na temelju metodologije utvrđene prvom verzijom Smjernica za izradu strategije razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje iz 2015. g., urbano područje Pula u svom sastavu čini dva grada i pet općina: Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan-Dignano, Općina Barban, Općina Ližnjan-Lisignano, Općina Marčana, Općina Medulin i Općina Svetvinčenat. Sukladno Odluci o davanju prethodne suglasnosti Općine Fažana za uključanje u sastav Urbanog područja Pula, pokrenut je proces uključivanja Općine Fažana u urbano područje Pula te je ista u kontekstu izrade Strategije urbanog područja Pula uključena u sve navedene procese.

Sukladno navedenom, Strategijom razvoja urbanog područja za razdoblje 2021.-2027. obuhvaćena su dva grada i šest općina: Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan-Dignano, Općina Barban, Općina Ližnjan-Lisignano, Općina Marčana, Općina Medulin, Općina Svetvinčenat i Općina Fažana.

Cjelovita analiza stanja predstavlja analitičku podlogu za pripremu Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Rezultati analize stanja predstavljaju temelj za identifikaciju razvojnih izazova i potencijala, a čije adresiranje će biti definirano strateškim okvirom Strategije.

2. METODOLOGIJA ANALIZE STANJA

Analiza stanja je detaljna analiza bazirana na opsežnim, relevantnim i ažuriranim podacima o demografskom, socijalnom, ekonomskom, ekološkom i klimatskom stanju područja i o razvojnim izazovima koje područje ima u navedenim sferama. Ona treba ukazivati na prednosti i prilike koje područje može koristiti u svojem razvoju, kao i na nedostatke i prijetnje koje je potrebno nadvladati ili izbjeći razvojnom politikom. Analiza stanja obuhvaća relevantne statističke podatke i podatke iz ostalih sekundarnih izvora, podatke iz znanstvenih i stručnih istraživanja te podatke dobivene participativnim aktivnostima koje uključuju lokalno stanovništvo i dionike razvoja. Analiza stanja obuhvaća nekoliko različitih područja: društvo (demografija, socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi, društvena i zdravstvena infrastruktura, obrazovanje), gospodarstvo (opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje, turizam i kultura) i urbano okruženje (kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima, primarna infrastruktura, infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost, urbani prijevoz). Osim toga, analizira se i upravljanje razvojem, pri čemu se ocjenjuje stanje javnog upravljanja razvojem, odnosno raspoloživih resursa za institucija i ostalih dionika razvoja. Analiza stanja završava SWOT analizom kojom se definiraju snage, slabosti, prilike i prijetnje u svim aspektima razvoja. Pritom se analiziraju različiti unutarnji i vanjski čimbenici koji utječu ili bi mogli u pozitivnom ili negativnom smislu utjecati na razvoj područja. Na temelju rezultata dobivenih koracima analize stanja izrađuje se strateški okvir i definiraju ciljevi razvoja.

Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. izrađuje se kao temeljni dokument strateškog planiranja urbano područje Pula, koje obuhvaća Grad Pulu i sedam JLS u Istarskoj županiji. Taj dokument temelj je za planiranje razvojnih projekata u svim JLS koje obuhvaća urbano područje Pula. Strategijom razvoja urbanog područja određuju se posebni ciljevi i prioriteti ukupnog teritorijalnog razvoja, koji su utvrđeni na temelju komunikacije s lokalnim vlastima i predstavnicima javnog, privatnog i civilnog sektora kroz proces participativnog uključivanja dionika.

Prvi korak u metodologiji izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula jest analiza stanja i trendova u JLS urbanog područja, na temelju koje se usmjerava planiranje budućeg razvoja područja. U analizi se identificiraju postojeći trendovi iz domene društva, gospodarstva i prostora (urbanog okruženja) te njihove implikacije na održivi razvoj. Analiza donosi zaključke o osnovnim razvojnim problemima i izazovima na koje je potrebno dati kvalitetan odgovor kako bi se ostvario teritorijalno ujednačen, održiv i strateški usmjeren razvoj urbanog područja. U analizi stanja analiziraju se razni kvalitativni i kvantitativni podatci, koji su prikupljeni iz različitih pouzdanih izvora.

Kako bi se osigurala uključenost javnosti u proces strateškog planiranja i razvoja, održane su fokus grupe na kojima su prikupljeni kvalitativni podatci koji su se ticali razvojnih izazova, problema i nedostataka, kao i prednosti i razvojnih prilika urbanog područja.

Za obradu prikupljenih podataka dodatno su upotrebljavane i statističke i GIS metode, kao i metode kartografske vizualizacije, kako bi se omogućila njihova kvalitetnija preglednost i usporedivost u vremenu i prostoru. Podatci su analizirani na razini jedinica lokalne samouprave ili na razini naselja u slučajevima gdje je to bilo potrebno, a isti podatci uspoređeni su s komparabilnim podacima na razini Istarske županije i/ili Republike Hrvatske.

Cjelovita analiza stanja izrađena je kao podloga za izradu Strategiju razvoja urbanog područja Pula, a u glavnom je dokumentu prikazan njezin sažetak s osnovnim informacijama.

Na temelju zaključaka dobivenih analizom stanja izrađena je analiza snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji razvoju urbanog područja Pula, tzv. SWOT analiza. Slabosti i prijetnje analizirane su s ciljem prepoznavanja razvojnih potreba, dok su snage i prilike analizirane u svrhu prepoznavanja razvojnih potencijala. Komponente SWOT analize definirane su prema sljedećim obilježjima:

- *snage* – označavaju područja, resurse i sposobnosti unutar urbanog područja Pula koje ono može upotrijebiti u razvoju i koje pružaju najveću razinu mogućnosti za razvoj Grada;
- *slabosti* – označavaju područja, resurse i sposobnosti unutar urbanog područja koje stvaraju ograničenja i/ili utječu na onemogućavanje razvoja urbanog područja;
- *prilike* – označavaju područja, resurse i sposobnosti izvan urbanog područja koje je moguće iskoristiti u razvoju urbanog područja, na način da bi se njima moglo utjecati na povećanje snaga prostora i na smanjenje slabosti;
- *prijetnje* – označavaju područja, resurse i sposobnosti izvan urbanog područja koje mogu ugroziti njegov razvoj, odnosno koje bi mogle smanjiti snage i/ili povećati slabosti (obratno od prilika).

Kako bi osnova za izradu strateškog okvira bila kvalitetna, važno je da konačni rezultati analize stanja i SWOT analize identificiraju stvarne potrebe i razvojne potencijale urbanog područja Pula. Glavni koraci izrade strateškog okvira obuhvaćaju definiranje vizije, definiranje posebnih ciljeva i definiranje razvojnih prioriteta i mjera.

3. TERITORIJALNI KONTEKST

3.1. Geoprostorni i geoprometni položaj

Svih osam jedinica lokalne samouprave koje čine Urbano područje Pula (dalje u tekstu: UP Pula) nalaze se na krajnjem južnom dijelu poluotoka Istra. Na sjeverozapadu urbano područje graniči s Općinom Bale, preko koje je područje povezano s Gradom Rovinjem. Sjevernu granicu urbanog područja čine granice općina Svetvinčenat i Barban s šest općina središnje Istre (Kanfanar, Žminj, Gračišće, Pićan, Sveta Nedelja, Raša), a na sjeveroistoku ga od ostatka Istre odvaja zaljev (rijas) Raše. Sve jedinice lokalne samouprave u urbanom području Pula imaju izlaz na more, osim Općine Svetvinčenat. Grad Pula i općine Ližnjan i Medulin svojim teritorijem obuhvaćaju i otoke, otočiće i hridi u Jadranskom moru. Po veličini se ističe otočje Brijuni na teritoriju Grada Pula, koje je proglašeno nacionalnim parkom. Redovna brodska veza između Nacionalnog parka Brijuni (otoka Veliki Brijun) i obale Istre prometuje iz naselja Fažana u istoimenoj općini.

Iako se urbano područje Pula nalazi na krajnjem južnom rubu poluotoka Istra, njegov geoprometni položaj je povoljan. Međunarodni prometni pravci ne prolaze kroz to područje, iako jedan krak još ne u potpunosti valoriziranog longitudinalnog jadransko-jonskog pravca prolazi sjevernim i središnjim dijelom Istre dionicom autoceste i brze ceste GP Plovanija – Umag – Kanfanar – Pazin – Učka – Rijeka (Magaš, 2013). Urbano područje Pula od tog pravca udaljeno je nekoliko kilometara. Ta je dionica ceste klasificirana kao europska cesta E751. Pula sa sjeverozapadnim dijelom Istre te s Koprom u Sloveniji i Trstom u Italiji povezuje autocesta A9 Umag – Pula, s koje se kod Kanfanara odvaja druga autocesta A8 Kanfanar – Rijeka, čiji je puni profil izgrađen između Kanfanara i Cerovlja, a dalje se do Rijeke kroz tunel Učka nastavlja kao dvotračna poluautocesta. Ta se mreža autocesta na području Istre često naziva Istarskim epsilonom zbog svojeg oblika (Sl. 1.). Sve jedinice lokalne samouprave osim općina Medulin i Ližnjan povezane su mrežom državnih cesta s autocestama A8 i A9. Tri su glavna pravca na kojima su izgrađene državne ceste od Pule. Prvi je pravac uz zapadnu obalu Istre, na kojemu je državna cesta D75 (Umag – Pula), drugi je pravac Pula – Pazin s državnom cestom D77 i treći je pravac uz istočnu obalu Istre na kojemu je državna cesta D66 (Pula – Matulji/Rijeka). U Istarskoj županiji postoje tri međunarodna granična prijelaza sa Slovenijom za cestovni promet. To su Plovanija – Sečovlje, Kaštel – Dragonja i Požane – Sočerga. Dobra cestovna veza prema Srednjoj Europi i Italiji pozitivno utječe na razvoj međunarodnog turizma u Istarskoj županiji koji je jedna od vodećih gospodarskih aktivnosti u Istri, budući da veliki dio stranih turista iz zemalja u bližoj okolini do Hrvatske dolazi cestovnim prijevozom.

Kroz gradove Pula i Vodnjan prolazi i regionalna željeznička R101 Državna granica – Buzet – Pula. Ta je pruga neelektrificirana, koristi se za regionalni putnički promet i za

teretni promet. Ta se pruga spaja na slovensku željezničku mrežu. Veza Istre i ostatka Hrvatske željeznicom ne postoji, budući da bi zahtijevala gradnju željezničkog tunela kroz Učku.

Pula također ima i pomorsku luku. U vrijeme Austro-Ugarske Monarhije Pula je bila glavna ratna luka austrijskog dijela Monarhije. Njezin značaj u međunarodnom pomorskom prometu nije velik u usporedbi s drugim hrvatskim lukama u velikim gradovima, na što posebno utječe blizina većih luka poput Trsta, Kopra i Rijeke iz kojih je moguće zbog razvijene prometne infrastrukture brže i učinkovitije prevesti teret dalje u unutrašnjost Europe. Redoviti međunarodni putnički promet trajektima iz pomorske luke Pula ne postoji, nego povremeni brzobrodski prijevoz između Pule i Venecije, koji uglavnom služi za turistička putovanja.

Zračna luka Pula vrlo je prometna luka s velikim brojem međunarodnih linija u vrijeme turističke sezone. Veliki dio zračnih prijevoznika koji koristi tu luku su *low-cost* prijevoznici koji povezuju Pulu i veće europske gradove, koji su emitivna turistička područja za Istru.

Sl. 1. Geografski i geoprometni položaj Urbanog područja Pula

Izvor podataka: OSM, 2021

3.2. Površina i prostorne cjeline

Prostor urbanog područja Pula prostire se na površini od 570,64 km² (Izvješće o stanju u prostoru Istarske županije, 2017), a na njenom području prema 2011. g. živio je ukupno 86.836 stanovnik. Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021.¹ broj stanovnika se smanjio za 6,4 % i iznosi 81.293. Detaljniji pregled općenitih podataka o jedinicama lokalne samouprave prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 1.). Prosječna gustoća naseljenosti urbanog područja Pula 2021. g. iznosi 150,4 stan./km², po čemu to urbano područje ima gotovo dvostruko veću gustoću naseljenosti od Republike Hrvatske.

Tab. 1. Osnovne značajke jedinica lokalne samouprave Urbanog područja Pula

Naziv jedinice lokalne samouprave	Površina (km ²)	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. g.	Dnevni migranti prema Puli (2011. g.)	
				Broj migranata	Udio zaposlenih migranata
Grad Pula – Pola	53,55	57.460	52.411	/	/
Grad Vodnjan – Dignano	100,61	6.119	5.850	1.185	53,40
Općina Barban	90,10	2.721	2.497	546	49,37
Općina Fažana	13,61	3.635	3.477	940	65,51
Općina Ližnjan – Lisignano	67,99	3.965	4.052	991	61,17
Općina Marčana	131,20	4.253	4.225	1.045	64,79
Općina Medulin	34,15	6.481	6.579	1.463	59,23
Općina Svetvinčenat	79,43	2.202	2.202	390	49,76
UP Pula	570,64	86.836	81.293	/	/

Izvori podataka: Gradovi u statistici, 2020; Izvješće o stanju u prostoru, 2017; Strategija razvoja UP Pula, 2017; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021., 2022

Planiranje razvoja urbanog područja Pula treba u obzir uzeti i posebnosti jedinica lokalne samouprave. Kriterij broja i udjela dnevnih migranata prema Puli koji se koristi za određivanje prostornog obuhvata urbanog područja upućuje i na stupanj urbanizacije gradske okolice i na pojave i procese koji se u toj okolini događaju. Uzimajući u obzir kriterij udjela zaposlenih dnevnih migranata iz jedinica lokalne

¹ Prvi rezultati Popisa 2021. sadržavaju podatke o ukupnom broju popisanih osoba te o ukupnom broju stanovnika, kućanstava i stambenih jedinica, na razini Republike Hrvatske, statističkih regija 2. razine, županija, gradova, općina i naselja. Prvi rezultati još su podložni promjenama jer je potrebna detaljna obrada podataka. Konačni rezultati Popisa 2021. bit će poznati po završetku obrade podataka te će se objaviti prema programima publiciranja i kalendarima objavljivanja statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku.

samouprave urbanog područja prema Puli urbano područje Pula može podijeliti na tri zone (Sl. 2.).

Prva zona obuhvaća Grad Pulu, koji se sastoji od istoimenog urbanog naselja koje je regionalni centar Istarske županije i šesto gradsko naselje po veličini u Hrvatskoj.

Druga, unutarnja zona obuhvaća Grad Vodnjan te općine Fažana, Marčana, Ližnjan i Medulin. Te jedinice lokalne samouprave susjedne su Gradu Puli, jače su urbanizirane i prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. njihov broj stanovnika stagnira, a kod dijela JLS zabilježen je i rast broja stanovnika. Sve te jedinice lokalne samouprave imaju više od 50% zaposlenog stanovništva koje dnevno migrira u Pulu.

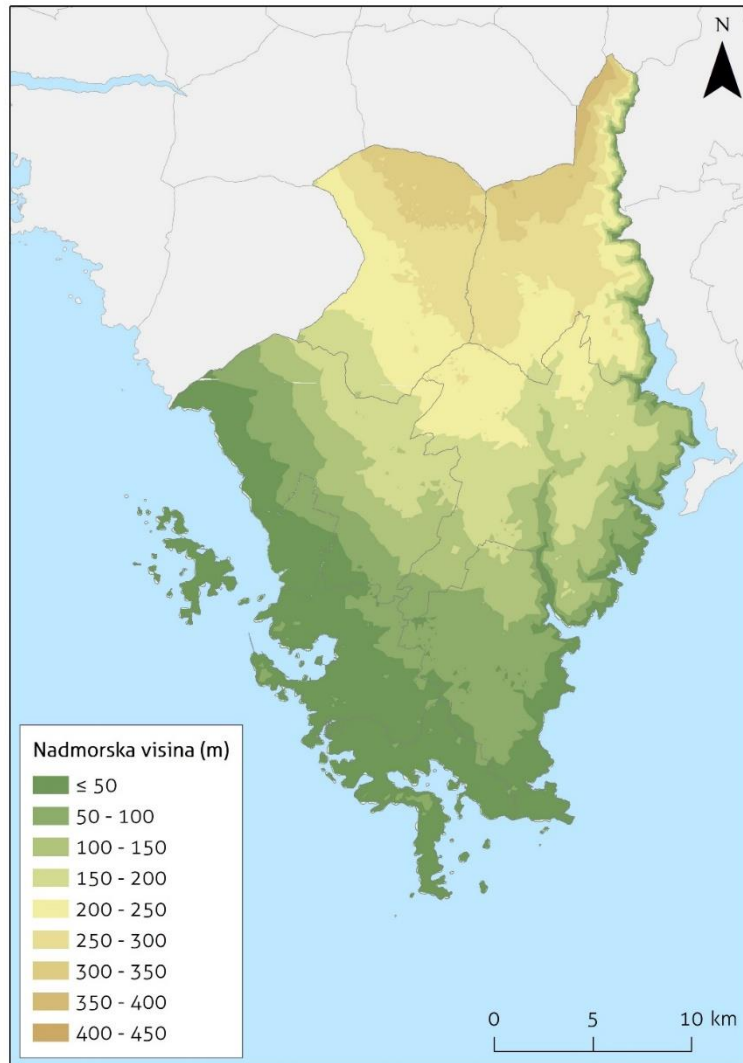
Treća, vanjska zona obuhvaća općine Svetvinčenat i Barban koje su smještene bliže unutrašnjosti Istre. Iako imaju razmjerno visok udio dnevnih migranata prema Puli, blizu 50% ukupno zaposlenih, prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. stanovništvo im stagnira ili pada. Uzrok tome je i proces litoralizacije, pri kojem se posebno od 1970-ih stanovništvo središnje Istre preseljava u urbana područja na obali, zbog industrijalizacije i razvoja turizma u gradovima na obali (Njegač, 2002; Magaš, 2013). Te su dvije općine najrjeđe naseljeni dijelovi urbanog područja Pula.

Sl. 2. Zone u Urbanom području Pula

3.3. Osnovna prirodna obilježja

Prema uvjetno-homogenoj regionalizaciji teritorija Republike Hrvatske (Magaš, 2013), teritorij urbanog područja Pula mogao bi se svrstati u dvije regionalne cjeline: Istarsko priobalje i Unutarnja Istra. U području Istarskog priobalja za taj je prostor česti naziv Puljština, po najvećem naselju. Prema svojim reljefnim karakteristikama Puljština je relativno nisko zaravnjeno područje nastalo na krškom terenu. Nadmorska visina raste prema unutrašnjosti Istre, u kojoj se sporadično javljaju fluviokrški i flišni tereni, osobito uz doline rijeka Mirne i Raše.

Sl. 3. Hipsometrijska karta Urbanog područja Pula

Nadmorska visina u urbanom području Pula blago raste u smjeru od jugozapada prema sjeveroistoku (Sl. 3.). Od zapadne obale poluotoka Istra prema istoku pruža se blago valovita vapnenačka zaravan kojoj se nadmorska visina blago povisuje u smjeru prema unutrašnjosti Istre. Zapadni dio urbanog područja Pula obuhvaća nekoliko kilometara široki pojas nadmorske visine do 100 m. U klasičnom nizinskom području (nadmorske visine od 0 do 200 m) nalazi se najveći dio urbanog područja Pula, s cijelim teritorijem gradova Pula i Vodnjan, općinama Fažana, Medulin i Ližnjan te većim dijelom Općine Marčana. Teritoriji općina Svetvinčenat i Barban te dio Općine Marčana nalaze se u nešto višem, ali prilično zaravnjenom vapnenačkom području, nadmorske visine između 200 i 400 m. Niže orografske strukture poput brežuljaka i manjih kotlina nalaze se na krajnjem sjeveroistočnom dijelu urbanog područja, na dodiru istarskog vapnenačkog ravnjaka s dolinom Raše. Istočna obala je strma i razvedena, ali za razliku od zapadne obale, uz nju nema otoka ni hridi. Na krajnjem istoku urbanog područja nalazi se veliki morski zaljev (rijas), potopljena dolina rijeke

Raše. Jedina otočna skupina koja se ističe uz zapadnu obalu Istre po svojoj veličini je otočje Brijuni, koje obuhvaća 14 otoka, otočića i hridi, od kojih je najveći otok Veliki Brijun.

Po svojim geološkim karakteristikama prostor urbanog područja Pula dio je tzv. crvene Istre, koja obuhvaća zapadni i južni dio Istre, a nalazi se zapadno od zamišljene granice koja se pruža od ušća Dragonje do Plomina (Njegač, 2002). Naziv crvena Istra potječe po tlu crvenici koje je najraširenija vrsta tla na tom prostoru, a tek na manjim površinama javljaju se smeđa tla na vapnencima. Iako je crvenica pogodna za poljoprivredu, u južnom dijelu Istre kvaliteta tla nešto je lošija od one u sjevernom dijelu istarske vapnenačke zaravni te je taj prostor kroz povijest bio slabo agrarno vrednovan. Poljoprivredne djelatnosti uglavnom su se odvijale na manjim posjedima (Magaš, 2013).

Na prostoru urbanog područja Pula ne postoji nijedan značajni vodotok niti stajačica, izuzev rijeke Raše koja čini sjeveroistočnu granicu područja. Razlog tome je što je cijelo područje na krškom terenu koji propušta vodu i ona se ne zadržava na površini. U hidrogeografskom smislu važnu ulogu za urbano područje Pula ima i Jadransko more koje omeđuje taj prostor s tri strane. Istra je poluotok u sjevernom dijelu Jadranskog mora. Taj dio mora prilično je plitak (najviša dubina mora iznosi 50 m), njime protječe topla jadranska morska struja, a zbog male dubine ima veću amplitudu temperature nego ostatak Jadranskog mora, tako da je more ljeti toplije, a zimi hladnije od ostatka Jadranskog mora u Hrvatskoj. Sjeverni dio Jadranskog mora u opasnosti je od zagađenja, ponajprije zbog talijanskih vodotoka onečišćeni utječu u Jadransko more, ali i zbog industrije u većim obalnim gradovima (Magaš, 2013).

Prema Köppenovoj klasifikaciji klima prostor urbanog područja Pula može se svrstati u područja s umjereno toplom vlažnom klimom s vrućim ljetima. Tu klimu obilježava visoka temperatura ljeti, ali ne i nedostatak padalina tijekom ljetnog razdoblja, kao što je to slučaj u Dalmaciji koja ima sredozemni tip klime. Prosječne siječanjske temperature kreću se između 2 i 6 °C, a ljetne između 22 i 24 °C. Broj sunčanih sati iznosi između 2200 i 2400 sati, po čemu je to područje slabije osunčano od ostalih obalnih područja u Hrvatskoj. Prosječna godišnja količina padalina iznosi oko 1000 mm, nešto više nego u područjima sa sredozemnom klimom.

Biljni i životinjski svijet čine različite vrste karakteristične za primorska područja Hrvatske. Najveći broj vrsta zabilježen je u Nacionalnom parku Brijuni, od kojih su neke domaće zaštićene i ugrožene vrste, osobito određene vrste ptica, a dio njih je uvezen na otočje, na kojemu postoji i zoološki vrt. Također, važno je istaknuti i zaštićeno područje Kamenjak, gdje je zabilježeno gotovo 500 biljnih vrsta, zbog čega se ono svrstava u sam vrh hrvatske i mediteranske bioraznolikosti.

4. DRUŠTVO

4.1. Demografija

Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. koje objavljuje Državni zavod za statistiku, u svim jedinicama lokalne samouprave UP Pula živi ukupno 81.293 stanovnika. Iako se za točne pokazatelje trebaju čekati službeni rezultati Popisa stanovništva 2021. g, postojeći podaci upućuju kako se broj stanovnika UP Pula smanjio za 6,4 % u odnosu na Popis 2011. g. kada je na promatranom prostoru živjelo 86.836 stanovnika. Analiziranje stanovništva prilikom planiranja strateškog razvoja prostora vrlo je važno jer je ono nositelj i provoditelj razvoja prostora. Stanovništvo se definira kao skup osoba koje žive i rade na nekom prostoru i odraz je zbivanja u prošlosti, čimbenik procesa u sadašnjosti i subjekt događaja u budućnosti (Nejašmić, 2005). Stoga je potrebno utvrditi različite aspekte koji se tiču života stanovništva u UP Pula. To su općenita demografska obilježja prostora, društvena infrastruktura, socijalna uključenost i skrb te odgoj i obrazovanje. Analiza navedenih obilježja stvara temelj za analizu gospodarstva i urbanog okruženja UP Pula, koje su razrađene u daljnjim poglavljima rada.

4.1.1. Prostorni razmještaj stanovništva

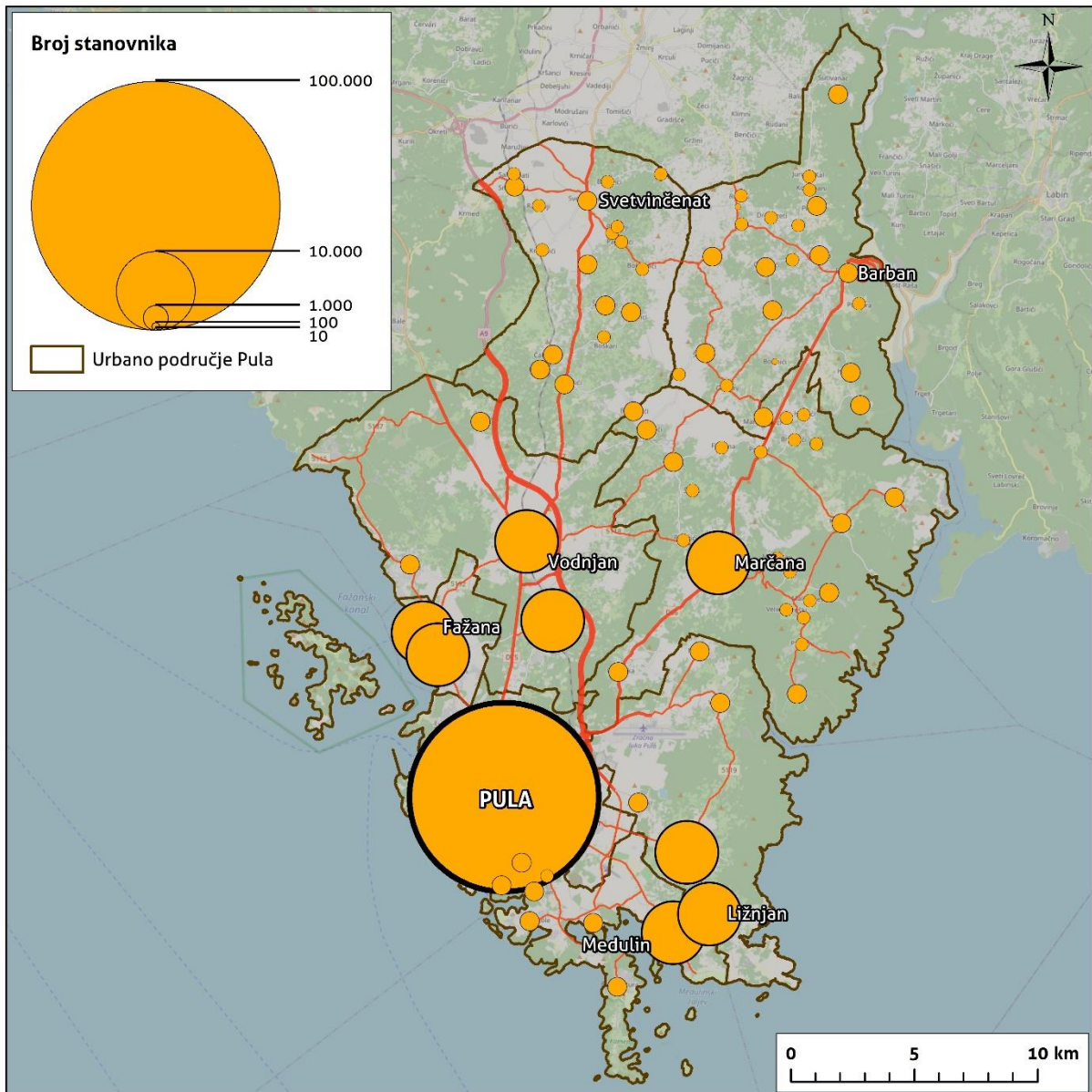
Prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. utvrđeno je da je u svih osam jedinica lokalne samouprave koje čine UP Pula živi 81.293 stanovnika. Pregled broja stanovnika po jedinicama lokalne samouprave prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 2.). Najveći broj stanovnika UP Pula 2021. g. živio je na području Grada Pule, 52.411 stanovnika, što iznosi otprilike dvije trećine stanovništva UP. Takav razmještaj stanovništva u skladu je s činjenicom da je Pula regionalni centar i gospodarsko središte Istarske županije. U ostalim jedinicama lokalne samouprave broj stanovnika kretao se od 2.200 do 6.600 stanovnika. Jedinice lokalne samouprave s nešto većim brojem stanovnika su Općina Medulin i Grad Vodnjan, koje čine urbanizirana naselja u blizini Grada Pule, a broj stanovnika najmanji je u rubnim općinama UP Pula prema središnjem dijelu Istre, Općini Barban i Općini Svetvinčenat.

Tab. 2. Broj i udio stanovnika po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine

Prostorna jedinica	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. g.	Udio broja stanovnika 2021. g. u ukupnom stanovništvu UP Pula (u %)	Prostorna jedinica	Broj stanovnika 2011. g.	Broj stanovnika 2021. g.	Udio broja stanovnika 2021. g. u ukupnom stanovništvu UP Pula (u %)
Grad Pula	57.460	52.411	64,5	Općina Marčana	4.253	4.225	5,2
Općina Barban	2.721	2.497	3,1	Općina Medulin	6.481	6.579	8,1
Općina Fažana	3.635	3.477	4,3	Općina Svetvinčenat	2.202	2.202	2,7
Općina Ližnjan	3.965	4.052	5	Grad Vodnjan	6.119	5.850	7,2
UP Pula	86.836	81.293	100,00				

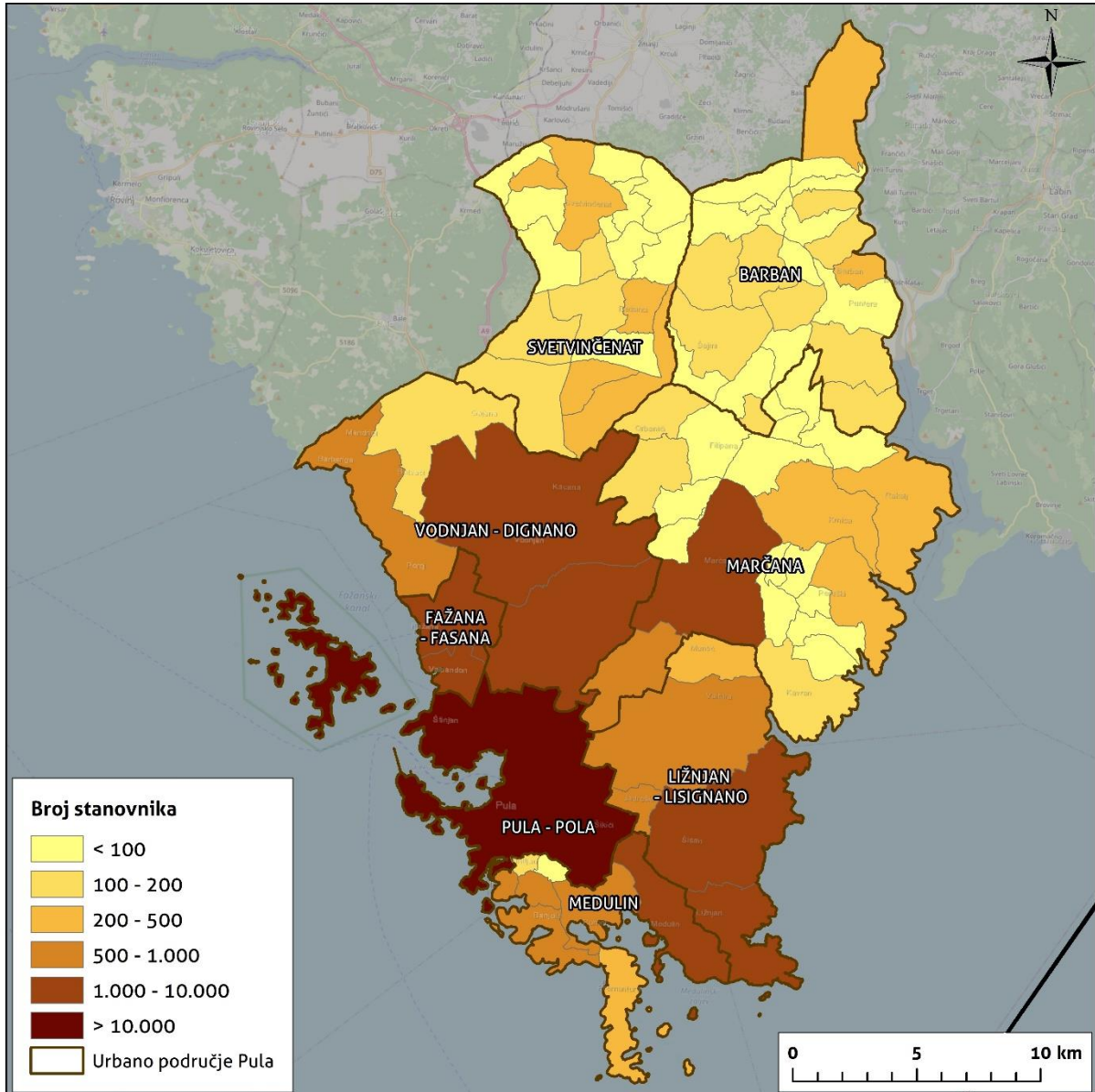
Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

Ukoliko se broj stanovnika UP 2021. g. usporedi s brojem stanovnika Istarske županije, koji je referentne godine iznosio 195.494 stanovnika (Popis stanovništva 2021.), dobiva se podatak da je u UP Pula 2021. g. živjelo 41,6 % ukupnog broja stanovnika Istarske županije. U Gradu Pula, odnosno urbanom naselju Pula, koje je jedino naselje u Gradu Puli, živjelo je nešto više od četvrtine stanovništva Istarske županije (52.411 stanovnika, 26,8 % stanovništva Istarske županije), što upućuje na njezin veliki značaj u demografskim i gospodarskim kretanjima u Istarskoj županiji. Ostala 83 naselja UP Pula značajno su manja od Pule, a najveće naselje po broju stanovnika nakon Pule je naselje Vodnjan sa 3.159 stanovnika 2021. g. Ukoliko se promotri broj stanovnika po različitim naseljima (Sl. 2.) može se primijetiti kako su veća naselja koncentrirana u zapadnom i jugozapadnom dijelu UP Pula, čemu je rezultat koncentracija gospodarskih djelatnosti uz zapadnu obalu Istre, posebice od sredine 20. st. nadalje, što je uzrokovalo migracije stanovništva iz unutrašnje Istre prema zapadnoj obali (Magaš, 2013). Proces koncentracije stanovništva i djelatnosti u priobalnim zonama, uz koji se veže gubitak broja stanovnika i gospodarskih djelatnost u zaleđu, naziva se litoralizacija. U sjevernom i istočnom dijelu UP Pula veća naselja nalaze se uglavnom uz glavne prometnice.

Sl. 4. Prostorni razmještaj naselja i stanovništva urbanog područja Pula 2021. godine
Izvori podataka: OSM, 2021; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

Kategorizacijom naselja prema broju stanovnika 2021. g. (prema Lukić, 2012; Sl. 5.) može se zaključiti da se najveći broj naselja nalazi u kategorijama patuljastih (37 naselja s 0 - 99 stanovnika) i sitnih naselja (18 naselja s 100 - 199 stanovnika). U kategoriji malih naselja (200 - 499 stanovnika) nalazi se 12 naselja, a u kategoriju srednjih naselja (500 - 999 stanovnika) pripada deset naselja. Samo je osam naselja koja su 2021. g. imale više od 1.000 stanovnika, a to su Šišan, Marčana, Ližnjan, Galižana, Valbandon, Fažana, Medulin i Pula. Popis naselja prema broju stanovnika 2021. g. dostupan je u Prilogu - Tablica 1.

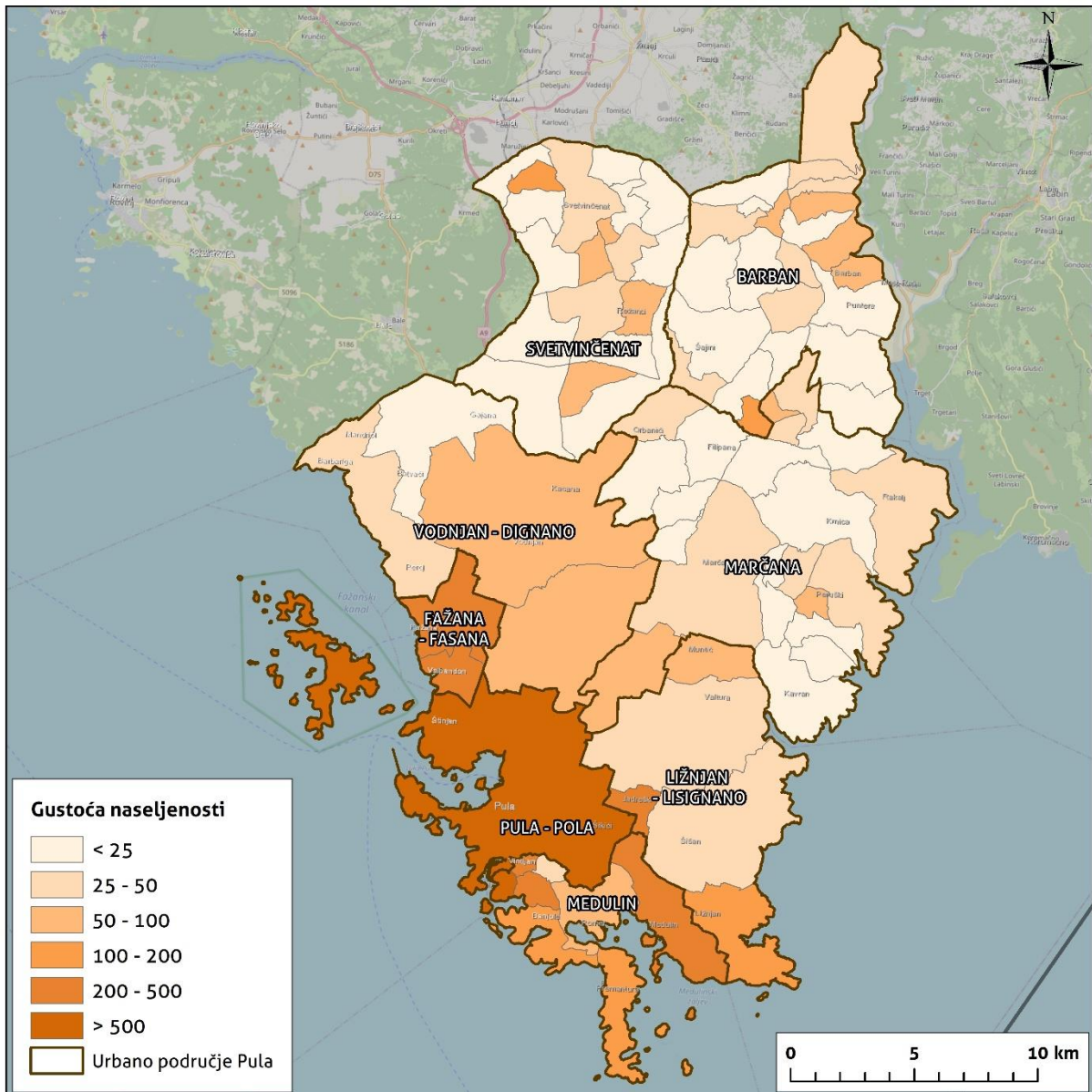

Sl. 5. Naselja urbanog područja Pula prema broju stanovnika 2021. godine

Izvor podataka: Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

Prilikom proučavanja broja i razmještaja stanovništva u nekom području, važno je promotriti i gustoću naseljenosti. Gustoća naseljenosti je omjer broja stanovnika koji živi u nekoj prostornoj jedinici i površine te prostorne jedinice. Najveća gustoća naseljenosti u UP Pula 2021. g. zabilježena je u naselju Pula (973,6 stan./km²), a po višoj gustoći naseljenosti (u kategorijama 100 - 200 i 200 - 500 stan/km²) ističu se i naselja koja su susjedna Pulji, a nalaze se u općinama Fažana, Medulin i Ližnjan. Gustoća naseljenosti najniža je u općinama u sjeveroistočnom dijelu UP Pula, u kojima je prosječno manji broj stanovnika. Osnovni razlog takvog stanja u gustoći naseljenosti je proces litoralizacije, u tijeku kojeg se Pula formirala kao centar funkcije

rada južne Istre te privlačila stanovništvo iz svoje okolice. Naselja uz obalu u okolici Pule također su gušće naseljena, ali zbog usporednog djelovanja tri različita procesa, litoralizacija, (sub)urbanizacija i turistifikacija.

Sl. 6. Naselja urbanog područja Pula prema gustoći naseljenosti 2021. godine

Izvor podataka: Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

Sukladno Modelu diferencijacije urbanih, ruralnih i prijelaznih naselja u Republici Hrvatskoj (2011) u UP Pula postoje tri urbana naselja. To su naselja Pula, Vodnjan i Medulin. Sva ostala naselja u UP Pula smatraju se ruralnim ili prijelaznim naseljima. U tri urbana naselja 2021. g. živjelo je 64.840 stanovnika, što je iznosilo 79,8 %

ukupnog stanovništva UP Pula (Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.), koje se može smatrati urbanim stanovništvom. U skladu s navedenim pokazateljima udio stanovništva u ruralnim i prijelaznim naseljima iznosio je 26,5 %. Na temelju navedenih pokazatelja može se zaključiti da je prostor UP Pula visokourbanizirano područje.

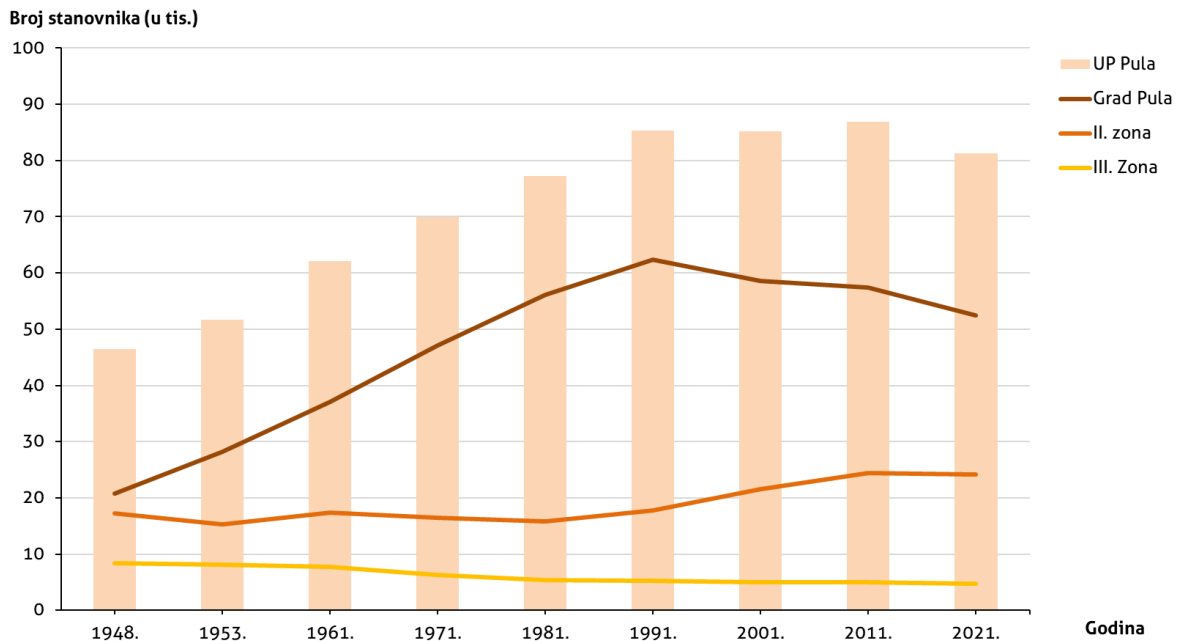
Procesi litoralizacije, urbanizacije, suburbanizacije, turistifikacije i deagrarizacije procesi su koji djeluju u UP Pula i uvjetuju stvaranje prostornih specifičnosti u broju i razmještanju stanovnika te gospodarskih i drugih djelatnosti i aktivnosti. Zbog toga će se kroz različita poglavlja analizirati njihov utjecaj na razvoj UP-a te osmisлити plan kvalitetnijeg korištenja prostornih potencijala koji proizlaze iz navedenih procesa uz ublažavanje štetnih posljedica navedenih procesa na cjelokupni razvoj UP-a.

4.1.2. Kretanje stanovništva

Kretanje stanovništva odnosi se na četiri različita oblika kretanja koja se mogu promatrati na temelju službene statistike koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Ta su kretanja međupopisno kretanje, prirodno kretanje, prostorno kretanje i opće kretanje stanovništva.

Međupopisno kretanje stanovništva obuhvaća podatke o kretanju stanovništva UP Pula između provedenih popisa stanovništva (Naselja i stanovništvo, 2005; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021, 2022). Za godinu od koje kreće analiza međupopisnog kretanja stanovništva odabrana je 1948. g., što je godina prvog popisa nakon II. svjetskog rata, što je početak razdoblja kada je započela većina prostornih procesa navedenih u prethodnom potpoglavlju. Podatci o kretanju broja stanovnika u godinama s provedenim popisima stanovništva prikazani su na priloženom dijagramu (Sl. 7.).

U razdoblju 1948.-2021. g. stanovništvo UP Pula raslo je sve do međupopisnog razdoblja 1991.-2001., kada je zabilježen vrlo blagi pad broja stanovnika. Početkom novog tisućljeća broj stanovnika je ponovno rastao da bi se u posljednjem međupopisnom razdoblju 2011.-2021. g. zabilježilo ukupno smanjenje.

Sl. 7. Kretanje broja stanovnika urbanog područja Pula prema prostornim cjelinama² od 1948. do 2021. godine

Izvori podataka: Naselja i stanovništvo, 2005; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.

Svaka promatrana prostorna zona prikazuje posebne trendove u kretanju broja stanovnika. Tako je broj stanovnika u Gradu Puli narastao s 20.812 stanovnika 1948. g. na 62.378 stanovnika 1991. g., koja je bila godina demografskog maksimuma (Naselja i stanovništvo, 2005), što je rast za više od tri puta. Razlog takvom kretanju je jaka industrijalizacija u Puli u drugoj polovici 20. st. koja je generirala doseljavanje i porast broja stanovnika. Nakon 1991. g. počinje trend pada broja stanovnika u Puli, izazvan suburbanizacijom gradske okolice i padom značaja industrije kao temeljne gospodarske djelatnosti. Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. taj se trend nastavlja i dalje. Druga zona, zona u kojoj se nalaze sve jedinice lokalne samouprave UP Pula koje graniče s Gradom Pulom u razdoblju do 1990-ih g. doživljavala je stagnaciju ili blaži pad broja stanovnika. U tom vremenu suburbanizacijski procesi i širenje ljetnog odmorišnog turizma nisu bili dovoljno jaki faktori koji bi utjecali na porast broja stanovnika. Od 1990-ih broj stanovnika u tim jedinicama lokalne samouprave raste, a procijenjeno je da je rastao i u prethodnom desetljeću. U trećoj, rubnoj zoni UP Pula, koja obuhvaća općine Barban i Svetvinčenat, bilježi se konstantan pad broja stanovnika od sredine 20. st. Razlog tome je deagrarizacija, napuštanje poljoprivrede kao djelatnosti, i litoralizacija, koncentracija

² Podatci o međupopisnom kretanju broja stanovnika prikazani su na razini UP Pula stupcima te linijama na razini prostornih zona definiranih u poglavlju 2.2.2. Površina i prostorne cjeline. Prva zona obuhvaća Grad Pulu, druga obuhvaća Grad Vodnjan i općine Fažana, Marčana, Ližnjan i Medulin, a u trećoj su zoni općine Marčana i Svetvinčenat.

stanovništva i djelatnosti na obali. Stanovništvo te zone u razdoblju 1948.-2011. g. smanjilo se za dvije petine (Naselja i stanovništvo, 2005; Gradovi u statistici, 2021), a prvi rezultati Popisa stanovništva 2011. g. ukazuju da se taj trend nastavio i u prethodnom desetljeću.

Druga sastavnica kretanja stanovništva analizirana u ovom dokumentu je prirodno kretanje. Prirodno kretanje označava dinamiku prirodne promjene u nekom razdoblju. Prirodna promjena očituje se kroz kretanje dviju svojih sastavnica, rodnosti (nataliteta) i smrtnosti (mortaliteta) u nekom vremenskom razdoblju. Kako bi podatci o natalitetu i mortalitetu bili međusobno usporedivi, kao pokazatelji koriste se stope nataliteta i mortaliteta. Stopa nataliteta označava broj živorođenih na 1.000 stanovnika, a stopa mortaliteta označava broj umrlih na 1.000 stanovnika (Nejašmić, 2005). Obje stope izražavaju se u promilima. Oduzimanjem stope mortaliteta od stope nataliteta dobiva se stopa prirodne promjene. Zbog malog područja koje se analizira, stope prirodne promjene iskazuju se na razini petogodišnjih prosjeka kako bi se umanjili ekstremi izazvani fluktuacijama broja rođenih i umrlih od godine do godine. Prosječne godišnje stope nataliteta, mortaliteta i prirodne promjene prikazane su u priloženoj tablici (Tab. 3.). Prosječna godišnja stopa prirodne promjene u svim jedinicama lokalne samouprave UP Pula u razdoblju 2015.-2019. g. negativna je, što je rezultat niže stope nataliteta od stope mortaliteta. Prema tom pokazatelju UP Pula svake je godine u tom razdoblju gubilo 4,6 stanovnika od 1.000 stanovnika, odnosno oko 400 stanovnika godišnje.

Tab. 3. Prosječne godišnje stope nataliteta, mortaliteta i prirodne promjene u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine

Prostorna jedinica	Prosječna godišnja stopa nataliteta (u ‰)	Prosječna godišnja stopa mortaliteta (u ‰)	Prosječna godišnja stopa prirodne promjene (u ‰)
Grad Pula	7,5	12,5	-5,0
Općina Barban	9,1	16,7	-7,6
Općina Fažana	7,0	10,4	-3,4
Općina Ližnjan	7,6	9,8	-2,3
Općina Marčana	6,0	12,1	-6,2
Općina Medulin	7,2	10,3	-3,1
Općina Svetvinčenat	9,9	16,5	-6,6
Grad Vodnjan	8,0	10,4	-2,3
UP Pula	7,5	12,1	-4,6

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Tab. 4 Prosječna godišnja stopa prirodne promjene u UP Pula i Istarskoj Županiji 2015. – 2019.

	Prosječna godišnja stopa prirodne promjene
UP Pula	-4,6 ‰
Istarska županija	-3,6 ‰

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Najnegativnije stope prirodne promjene zabilježene su u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat. U tim se općinama nalazi veći broj manjih naselja sa starijim stanovništvom i za očekivati je da će se takvi trendovi nastaviti i u budućnosti. Relativno veliku stopu prirodnog pada bilježi i Grad Pula, što je u skladu s općim pokazateljima o međupopisnom kretanju stanovništva. Najmanji prirodni pad zabilježen je u jedinicama lokalne samouprave u okolici Pule, Gradu Vodnjanu i općinama Fažana, Ližnjan i Medulin. Situacija u kojoj je u svakoj jedinici lokalne samouprave zabilježena negativna stopa prirodne promjene u skladu je s osnovnim trendovima kretanja broja stanovnika u većini područja Hrvatske. Naime, Hrvatska se nalazi u posttranzicijskoj etapi demografske tranzicije u kojoj su stope rodosti i smrtnosti niske i često se događa da stopa smrtnosti bude viša od stope rodosti što rezultira prirodnim padom stanovništva (Nejašmić, 2005). U cilju sprječavanja takvih trendova potrebno je provođenje stimulatивne populacijske politike.

Treći oblik kretanja stanovništva prostorno je kretanje stanovništva. Prostorna pokretljivost obuhvaća trajne i privremene migracije pri kojima stanovništvo iz nekog razloga napušta ili mijenja mjesto prebivališta (Nejašmić, 2005). U ovome se potpoglavlju analiziraju trajne migracije stanovništva, a dnevne i tjedne migracije zbog rada ili obrazovanja analizirane su u poglavlju 5.2. Tržište rada.

Podatci o strukturi stanovništva prema migracijama prikupljaju se popisima stanovništva. Dostupni podatci Popisa stanovništva 2011. g. (Tab. 5.) ustanovljeno je da je 2011. g. relativno najveći broj stanovnika, 42,8 % ukupnog stanovništva UP Pula, živjelo u istom naselju od svojega rođenja. Zatim slijede rođeni na području Hrvatske, s 38,9 % ukupnog stanovništva, među kojima je bilo najviše onih iz drugih jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji. Gotovo dvije petine stanovništva bilo je doseljeno iz inozemstva, a trećinu doseljenih iz inozemstva činilo je stanovništvo doseljeno iz Bosne i Hercegovine. Ukoliko se promatra stanje po jedinicama lokalne samouprave, može se zaključiti da je udio stanovništva koje tijekom života nije mijenjalo mjesto stanovanja najviši u odnosu na ostale udjele u većini jedinica, izuzev općina Fažana i Medulin. Te su dvije općine turistički centri u okolici Pule u kojima su osobe s drugih područja u Hrvatskoj gradile objekte za sekundarno stanovanje i s vremenom se useljavali u takve objekte (Opačić, 2009). S druge strane gradovi Pula i Vodnjan ističu se prema relativno visokom udjelu broja doseljenih iz inozemstva.

Razlog tome je nekad jaka industrijska funkcija Pule koja je privlačila radnike iz drugih područja nekadašnje Jugoslavije.

Tab. 5. Udjeli stanovništva jedinica lokalne samouprave urbanog područja Pula prema migracijskim obilježjima 2011. godine

Prostorna jedinica	Udio stanovnika koji od rođenja žive u istom naselju (u %)	Doseľeni s područja Hrvatske				Doseľeni iz inozemstva (u %)
		Ukupno (u %)	Doseľeni iz drugog naselja u istoj JLS (u %)	Doseľeni iz druge JLS u Istarskoj županiji (u %)	Doseľeni iz druge županije (u %)	
Grad Pula	45,0	33,6	0,0	15,6	17,9	21,0
Grad Vodnjan	43,5	39,6	2,5	28,6	8,5	16,9
Općina Barban	59,1	38,5	10,5	26,1	1,9	2,4
Općina Fažana	26,2	59,8	2,1	45,9	11,7	13,9
Općina Ližnjan	32,6	57,6	1,7	45,7	10,2	9,6
Općina Marčana	49,2	45,4	6,0	34,5	4,8	5,4
Općina Medulin	23,9	56,6	1,7	43,5	11,4	19,5
Općina Svetvinčenat	52,6	44,0	10,3	31,0	2,7	3,4
UP Pula	42,8	38,9	1,4	22,9	14,6	18,0

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Za razumijevanje suvremenih demografskih trendova potrebno je proučiti podatke o migracijama u nedavnom razdoblju (Tab. 6.). U svim jedinicama lokalne samouprave UP Pula izuzev Općine Barban u razdoblju 2015.-2019. g. zabilježen je pozitivan migracijski saldo, odnosno porast broja stanovnika doseljavanjem. Najmanja pozitivna prosječna godišnja opća stopa neto migracije zabilježena je u Gradu Puli i iznosi 3,9 ‰, a u svim ostalim jedinicama lokalne samouprave ona je viša, osobito u općinama Ližnjan, Marčana i Medulin gdje iznosi i više od 10 ‰. Navedene tri općine nalaze se u neposrednoj okolici Pule te se u njima djelomično odvija proces suburbanizacije, a dijelom se to može pripisati doseljavanju vlasnika objekata za sekundarno stanovanje u vlastite objekte (Opačić, 2009).

Na temelju prirodnog kretanja stanovništva i pokazatelja o migracijskom saldu može se odrediti tip općeg kretanja stanovništva. Tipovi općeg kretanja stanovništva pokazuju odnos i utjecaj prirodne promjene i migracije u nekom vremenskom razdoblju (Nejašmić, 2005). Tipovi općeg kretanja mogu biti imigracijski ili emigracijski, ovisno o intenzitetu imigracijskog ili emigracijskog obilježja, a podtipovi navedena dva tipa izvode se ovisno o tome je li prirodna promjena pozitivna ili negativna. Za izračun tipa općeg kretanja stanovništva korišteni su podatci o

procijenjenom broju stanovnika područja koje Državni zavod za statistiku objavljuje u dokumentu Gradovi u statistici (2021). Iako oni precizno ne održavaju stvarno stanje u kretanju broja stanovnika, ipak daju općenitu sliku o kretanju stanovništva u zadnjih nekoliko godina, što se ne može dobiti korištenjem zadnjih dvaju službenih podataka o broju stanovnika koji su prikupljeni popisima stanovništva 2001. i 2011. g.

Tab. 6. Broj doseljenih i odseljenih, prosječan migracijski saldo i prosječna godišnja stopa migracije po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine

Prostorna jedinica	Broj doseljenih	Broj odseljenih	Migracijski saldo	Prosječna godišnja opća stopa neto migracije (u ‰)
Grad Pula	8.165	7.075	1.090	3,9
Općina Barban	215	275	-60	-4,7
Općina Fažana	707	619	88	4,7
Općina Ližnjan	1.138	680	458	20,0
Općina Marčana	762	538	224	10,1
Općina Medulin	1.721	1.204	517	14,9
Općina Svetvinčenat	309	219	90	8,0
Grad Vodnjan	1.311	1.095	216	6,8
UP Pula	14.328	11.705	2.623	6,0

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Podatci za određivanje tipa općeg kretanja stanovništva u UP Pula prikazani su na Tab. 7. Tip općeg kretanja stanovništva UP Pula u razdoblju 2015.-2019. g. je imigracijski tip I3 – slaba obnova imigracijom, budući da broj stanovnika prirodnim putem pada po većoj stopi nego što je stopa rasta broja stanovnika zbog pozitivnog migracijskog salda. Takav tip imaju općine Fažana i Svetvinčenat. Najveći broj jedinica lokalne samouprave ima imigracijski tip I2 – obnova imigracijom, u kojem stanovništvo pada negativnom prirodnim promjenom, ali bilježi rast po većoj stopi od stope prirodne promjene zbog pozitivnog migracijskog salda. Grad Pula ima imigracijski tip I4 – vrlo slaba obnova imigracijom, u kojem bilježi ukupan pad broja stanovnika potaknut negativnom prirodnim promjenom, a pozitivna stopa neto migracije nije dovoljno visoka da bi spriječila pad broja stanovnika, nego ga samo ublažava. Općina Barban ima emigracijski tip E4 – izumiranje, zbog toga što gubi stanovništvo i negativnom prirodnim promjenom i negativnim migracijskim saldom.

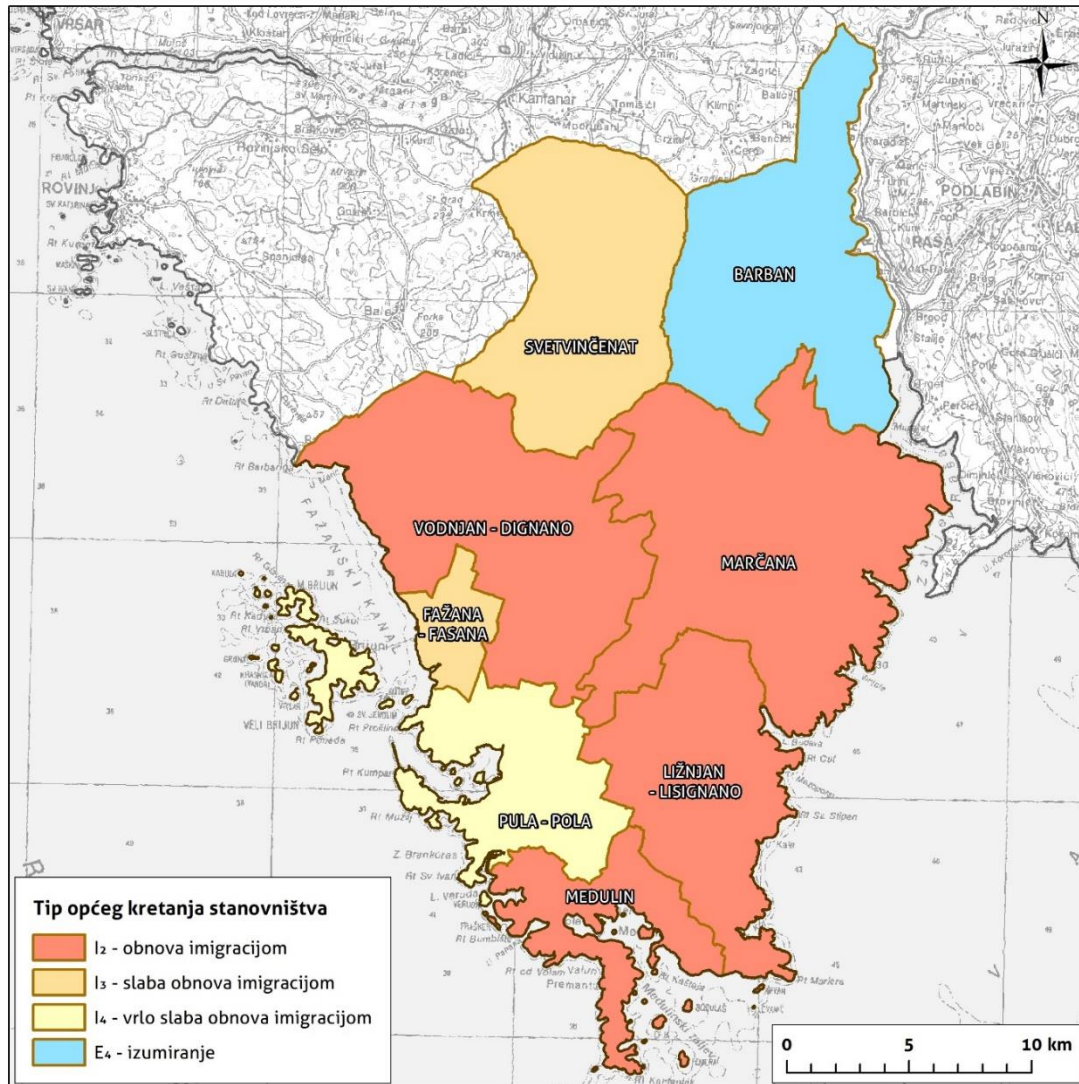
Na priloženoj karti (Sl. 8.) mogu se vidjeti određeni tipovi kretanja stanovništva po jedinicama lokalne samouprave. Ponovno se može primijetiti razlika između prostornih zona koje čine jedinice lokalne samouprave, a definirane su u potpoglavlju 3.2 Površina i prostorne cjeline. Grad Pula je područje s negativnim kretanjem broja stanovnika, koje usprkos pozitivnom migracijskom saldu gubi stanovništvo. To je

proces karakterističan za veće gradove u Europi, kojima se zbog procesa suburbanizacije smanjuje stanovništvo i povećava broj stanovnika u njihovoj gradskoj regiji (Vresk, 2002). K tome se može pridodati i djelomični gubitak industrijske funkcije koju je Pula nekada imala. Zona koja obuhvaća jedinice lokalne samouprave koje su smještene neposredno uz Grad Pulu je zona s najpozitivnijim trendovima u kretanju broja stanovnika. Uz procese suburbanizacije koji se događaju na tom području, u navedenim jedinicama jako je doseljavanje iz drugih područja u Hrvatskoj, odnosno većinom trajno doseljavanje u nekadašnje objekte za sekundarno stanovanje. U trećoj zoni postoji razlika između Općine Svetvinčenat u kojoj se procjenjuje blagi rast broja stanovnika i Općine Barban u kojoj stanovništvo pada. Općina Svetvinčenat ima nešto bolji prometni položaj u odnosu na Barban, što omogućuje dobru vezu prema nekoliko različitih centara u Istri i djelomično je utjecalo na nešto pozitivnija kretanja broja stanovnika. Općina Barban sastoji se od više manjih naselja koja su periferno smještena i udaljena od urbanih centara, što utječe na pojavu negativnih demografskih trendova.

Tab. 7. Demografski pokazatelji po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula za razdoblje od 2015. do 2019. godine

Prostorna jedinica	Prosječna godišnja stopa prirodne promjene (u ‰)	Prosječna godišnja opća stopa neto migracije (u ‰)	Procijenjena stopa ukupnog kretanja stanovništva (u ‰)	Tip općeg kretanja stanovništva
Grad Pula	-5,0	3,9	-0,7	I ₄
Općina Barban	-7,6	-4,7	-9,6	E ₄
Općina Fažana	-3,4	4,7	2,1	I ₃
Općina Ližnjan	-2,3	20,0	16,4	I ₂
Općina Marčana	-6,2	10,1	4,5	I ₂
Općina Medulin	-3,1	14,9	11,4	I ₂
Općina Svetvinčenat	-6,6	8,0	2,2	I ₃
Grad Vodnjan	-2,3	6,8	3,9	I ₂
UP Pula	-4,6	4,0	1,6	I₃

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Sl. 8. Jedinice lokalne samouprave urbanog područja Pula prema tipu općeg kretanja stanovništva od 2015. do 2019. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

4.1.3. Dobno-spolni sastav stanovništva

U analizi stanovništva potrebno je obratiti pažnju i na strukturu stanovništva. Struktura, odnosno sastav stanovništva označava razdiobu pojedinaca koji čine stanovništvo prema nekom dominantnom obilježju (Nejašmić, 2005). Postoje različite vrste strukturā stanovništva, a među njima za planiranje razvoja određenog područja važna je biološka, odnosno dobno-spolna struktura stanovništva. Struktura stanovništva prema dobi i spolu ukazuje postojeće trendove u kretanju broja stanovnika i na implikaciju tih kretanja na društveni, gospodarski i svaki drugi oblik razvoja u budućnosti.

Za analizu dobno-spolnog sastava stanovništva UP Pula korišteno je nekoliko različitih brojčanih pokazatelja (Tab. 8.) izvedenih iz podataka prikupljenih Popisom stanovništva 2011. g. Pokazatelji korišteni za prikaz sastava stanovništva prema dobi su udjeli velikih dobni skupina i indeks starosti. U UP Pula 2011. g. živjelo je 13,6 % mladog stanovništva (0 – 14 g.), 67,5 % zrelog stanovništva (15 – 64 g.) i 18,9 % starog stanovništva (starijeg od 65 g.). Takav brojčani odnos upućuje na to da je to područje jako zahvaćeno procesom demografskog starenja jer je broj starog stanovništva veći od mladog stanovništva. Na to dodatno ukazuje indeks starosti u koji je u svim jedinicama lokalne samouprave osim Grada Vodnjana veći od 100, što znači da na 100 mladih osoba dolazi više od 100 osoba starijih od 65 g. U Općini Barban gotovo je dvostruko više starog stanovništva u odnosu na mlado stanovništvo. Indeks starosti za UP Pula koji iznosi 136,9 značajno je veći od indeksa starosti za Hrvatsku koji je 2011. g. iznosio 116,3 (Popis stanovništva 2011.). Koeficijent feminiteta veći je od 100 u većini jedinica lokalne samouprave, osim općina Ližnjan i Svetvinčenat, što znači da je u većini jedinica nešto veći broj žena u odnosu na muškarce. Razlike u broju muškaraca i žena male su i ne predstavljaju poseban demografski izazov. Udio žena u fertilnoj dobi prilično je jednak u svim jedinicama lokalne samouprave.

Tab. 8. Pokazatelji dobno-spolnog sastava stanovništva urbanog područja Pula 2011. godine

Prostorna jedinica	Udio dobne skupine (%)			Indeks starosti	Koeficijent feminiteta	Udio žena u fertilnoj dobi
	0-14	15-64	65+			
Grad Pula	13,2	67,5	19,3	146,2	108,6	43,0
Grad Vodnjan	16,3	68,5	15,1	92,7	103,2	43,9
Općina Barban	12,2	64,1	23,7	195,2	108,5	40,0
Općina Fažana	13,7	68,9	17,4	126,7	105,9	41,8
Općina Ližnjan	14,9	69,9	15,3	102,9	95,6	44,1
Općina Marčana	14,0	65,4	20,6	146,4	103,7	41,2
Općina Medulin	14,0	67,5	18,6	132,8	104,3	41,9
Općina Svetvinčenat	12,3	66,6	21,1	171,2	99,1	43,3
UP Pula	13,6	67,5	18,9	139,6	106,6	42,8

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

U dobnoj strukturi mogu se izdvojiti određene prostorne specifičnosti između različitih jedinica lokalne samouprave. Grad Pula je grad s nešto izraženijim procesom starenja stanovništva, što je također trend karakterističan i za ostale veće gradove u Hrvatskoj, dok su jedinice lokalne samouprave u gradskoj okolini manje izložene procesu demografskog starenja, posebice Grad Vodnjan i Općina Ližnjan. Demografsko starenje jako je izraženo u rubnim općinama UP Pula prema središnjoj

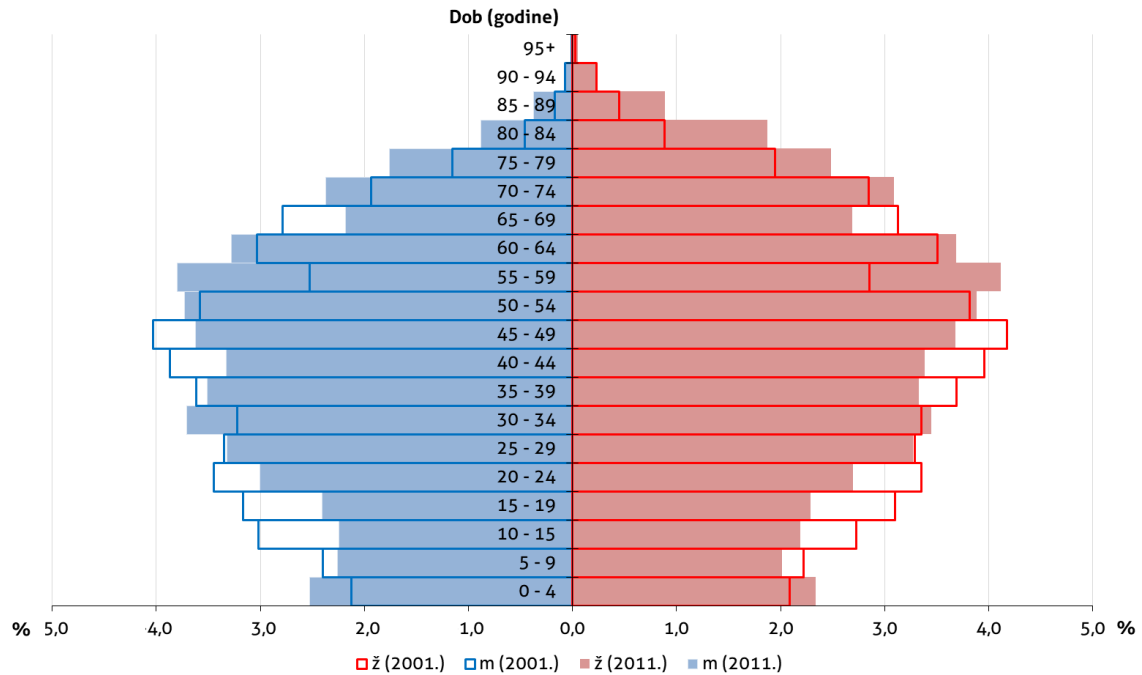
Istri, Barbanu i Svetvinčentu, a razmjerno velik indeks starosti zabilježen je i u nešto jače urbaniziranoj Općini Marčana.

Tab. 9 Usporedba indeksa starosti u UP Pula i RH u 2011. g.

	Indeks starosti
UP Pula	139,6
Republika Hrvatska	116,3

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Da bi se mogli izdvojiti pojedini trendovi u dobno-spolnoj strukturi, potrebno je promotriti podatke o stanovništvu UP Pula prema spolu i dobi na priloženom dijagramu (Sl. 9.). Prema izgledu dobno-spolne strukture može se odrediti tip stanovništva – što je u slučaju UP Pula staro ili kontraktivno stanovništvo (Nejašmić, 2005). Taj tip obilježava smanjenje broja stanovnika u mlađim dobnim skupinama što se očituje suženom bazom na grafičkom prikazu dobno-spolne strukture. Takav oblik dobno-spolne strukture bio je prisutan i 2001. i 2011. g. Ukoliko se uspoređuju razlike između 2001. i 2011. g., može se zaključiti da se trend starenja nastavio, budući da je 2011. g. najzastupljenija dobna skupina bila ona između 55 i 59 g., a 2001. to je bila skupina između 45 i 49 g. Pozitivna promjena između 2001. i 2011. g. je povećanje udjela stanovnika u najmlađoj dobnoj skupini, 0-4 g. U podacima koji će biti prikupljeni Popisom stanovništva 2021. g. vidjet će se na koji će se način nastaviti daljnji trendovi u promjeni dobno-spolne strukture. Što se tiče sastava stanovništva prema spolu, iz dijagrama je vidljivo kako je nešto veći broj muškog stanovništva u mlađim dobnim skupinama i nešto veći broj ženskog stanovništva u starijim dobnim skupinama. To je posljedica diferencijalnog nataliteta, činjenice da se prosječno rađa nešto više muške djece od ženske djece, i diferencijalnog mortaliteta, te činjenice da je očekivanje trajanja života nešto kraće za muško stanovništvo.

Sl. 9. Dobno-spolna struktura urbanog područja Pula 2001. i 2011. godine

Izvori podataka: Popis stanovništva 2001., Popis stanovništva 2011.

Osnovna demografska promjena vezana uz dobno-spolnu strukturu UP Pula koja dugoročno predstavlja razvojni izazov je starenje stanovništva. Ono ima svoje gospodarske i socijalne implikacije. Gospodarske implikacije odnose se na starenje radnog kontingenta i smanjenje dostupne radne snage na tržištu rada, što može dovesti do nedostatka radne snage u pojedinim djelatnostima i lošije prilagodljivosti na suvremena kretanja na tržištu rada. Socijalne implikacije odnose se na rast potreba za osiguranjem kvalitetnog života za starije stanovništvo, u vidu pomoći i posebnog smještaja za starije osobe. Starenje stanovništva specifičan je problem s kojim se suočava veći dio Europe (Nejašmić, 2005) i treba imati važnu ulogu prilikom formiranja budućih razvojnih politika.

4.1.4. Etničke skupine i manjine

Prema dostupnim podacima Popisa stanovništva 2011. g. većinska etnička skupina u UP Pula su Hrvati, koji su činili 69,8 % stanovništva. Nakon njih po brojnosti slijedili su Srbi s 5,0 %, Talijani s 4,9 %, Bošnjaci s 3,2 %, Albanci s 1,0 %, Romi s 1,0 % i Slovenci s 0,8 %. Sve ostale etničke skupine zastupljene su s manje od 0,7 %. Veliki broj stanovnika (9,0 %) izjasnio se u smislu regionalne, a ne etničke pripadnosti, a 2,0 % stanovnika nije se izjasnilo kojoj etničkoj skupini pripadaju. Razlike u strukturi stanovništva po narodnosti postoje ovisno o jedinici lokalne samouprave, a one se mogu iščitati iz priložene tablice (Tab. 10.). Udio Hrvata podjednak je u svim jedinicama lokalne samouprave, osim u Gradu Vodnjanu, gdje Hrvati čine tek nešto

više od polovice stanovnika. U Vodnjanu je također značajno visok udio Talijana, 16,6 % ukupnog stanovništva, a u ostalim jedinicama lokalne samouprave ne prelazi 5 %. Udjeli Srba i Bošnjaka najviši su u Puli u Gradu Vodnjanu te općinama Fažana, Ližnjan i Medulin. U općinama koje su smještene u sjeverozapadnom dijelu UP visok je udio stanovništva koje se izjasnilo u smislu regionalne pripadnosti, dok pripadnika različitih etničkih skupina nema u visokim udjelima.

U usporedbi s podacima o etničkoj strukturi stanovništva prikupljenima Popisom stanovništva 2001. g. ne vide se posebni trendovi u promjeni udjela etničkih skupina, osim rasta broja stanovnika, osobito u općinama Barban i Svetvinčenat, koji se izjasnili u smislu regionalne pripadnosti.

Zbog visokog udjela pripadnika talijanske nacionalne manjine u Istarskoj županiji, prema Statutu Istarske županije sedam je gradova i trinaest općina proglašeno dvojezičnima (Lalli Pačelat i dr., 2020). U UP Pula to su Grad Pula – Pola, Grad Vodnjan – Dignano, Općina Fažana – Fasana i Općina Ližnjan – Lisignano. U tim su jedinicama lokalne samouprave hrvatski i talijanski jezik u ravnopravnoj službenoj upotrebi te stanovništvo ima mogućnost komunikacije s javnom upravom i na talijanskom jeziku.

Tab. 10. Udjeli stanovništva prema narodnosti po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine

Jedinica lokalne samouprave	Udio Hrvata (u %)	Udio Srba (u %)	Udio Talijana (u %)	Udio Bošnjaka (u %)	Udio stanovništva koje se izjasnilo u smislu regionalne pripadnosti (u %)
Grad Pula	70,1	6,0	4,4	3,5	7,2
Grad Vodnjan	51,6	4,0	16,6	7,0	8,4
Općina Barban	75,2	0,4	0,7	0,0	22,3
Općina Fažana	71,7	5,5	4,8	2,4	8,3
Općina Ližnjan	75,5	3,3	4,2	1,4	10,0
Općina Marčana	76,7	0,9	0,9	1,6	17,1
Općina Medulin	74,0	3,4	3,6	1,8	7,7
Općina Svetvinčenat	65,9	0,4	1,8	0,4	28,7
UP Pula	69,8	5,0	4,9	3,2	9,0

Izvor: Popis stanovništva 2011.

4.1.5. Zaključak

UP Pula prostor je koji obilježava nekoliko prostornih procesa koji su kroz povijest utjecali, a i u suvremenom razdoblju utječu na demografska kretanja. Među njima se posebno ističu litoralizacija, (sub)urbanizacija i turistifikacija. Područje s najboljim demografskim pokazateljima je područje rubne zone oko Grada Pule, koja obuhvaća Grad Vodnjan i općine Fažana, Medulin, Ližnjan i Marčana. To je područje u kojemu prema Prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g. broj stanovnika raste ili

stagnira, iako dobno-spolna struktura stanovništva ukazuje na njegovo starenje. Grad Pula bilježi pad broja stanovnika potaknut negativnom prirodnom promjenom, koji niska pozitivna stopa neto migracije donekle usporava. Općine Barban i Svetvinčenat su općine s visokom starošću stanovništva što predstavlja jedan od osnovnih razvojnih izazova za taj prostor. Demografska problematika vrlo je važna prilikom planiranja budućeg razvoja UP Pula te je strateškim razvojem potrebno odgovoriti na sve razvojne izazove koji proizlaze iz demografskih obilježja i trendova UP.

4.2. Društvena infrastruktura

U najširem smislu, infrastruktura predstavlja zbroj svih materijalnih, institucionalnih i osobnih sadržaja koji stoje na raspolaganju određenom gospodarstvu i njegovim ekonomskim subjektima, a čiji cilj je doprinijeti potpunoj integraciji i maksimalnoj razini gospodarske djelatnosti kako bi se postigla tzv. *država blagostanja*. Infrastruktura određene države, regije ili jedinice lokalne samouprave između ostalog sastoji se i od društvene infrastrukture koja obuhvaća objekte, infrastrukturu i usluge poput zdravstva, socijalne skrbi, stanovanja, kulture, obrazovanja, sporta, itd. Odnosno, riječ je o djelatnostima koje izravno utječu na kvalitetu osobnog i društvenog života pojedinca (Šimović i Deskar-Škrbić, 2020).

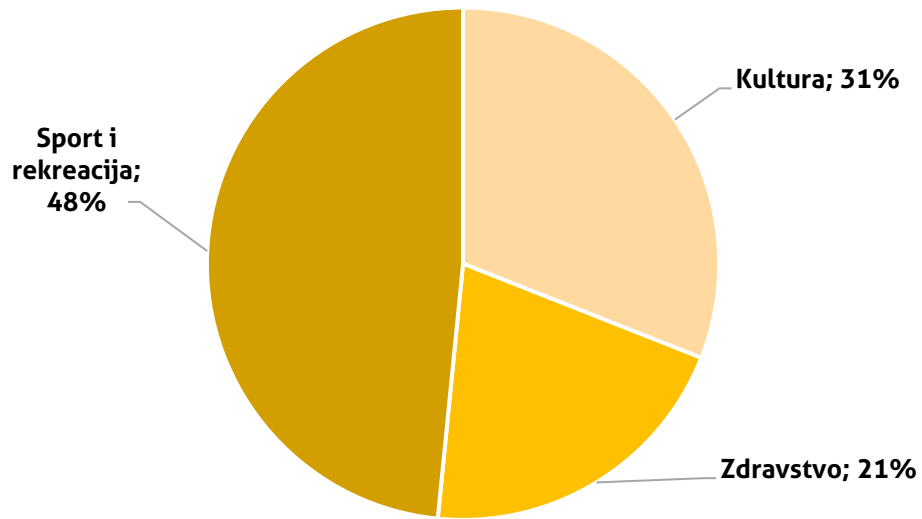
S obzirom da su sektori socijalne skrbi i obrazovanja posebno izdvojeni i detaljnije analizirani u nastavku dokumenta, u ovom poglavlju fokus je stavljen na analizu kulturne, zdravstvene, stambene i sportsko-rekreacijske infrastrukture.

4.2.1. Pregled infrastrukture i usluga

Prema strateškim dokumentima JLS-a unutar obuhvata UP-a, godišnjeg izvješća županijskog Zavoda za javno zdravstvo te državnog Registra udruga, na prostoru UP Pula ukupno je evidentiran 951 subjekt društvene djelatnosti vezanih uz kulturu, zdravstvo te sportsko-rekreacijske aktivnosti.³ Najzastupljeniji segment analizirane društvene infrastrukture vezan je uz sport i rekreaciju s ukupno 460 (48%) zabilježenih ustanova i udruga, a slijede ga kulturna infrastruktura s 295 (31%) te zdravstvena infrastruktura s 196 (21 %) zabilježenih subjekata (Sl. 10.). Analiza stanja promatranih segmenta društvene infrastrukture UP-a Pula ukazuje na centraliziranost društvene djelatnosti, koja je koncentrirana na području Grada Pule gdje je zabilježena većina, odnosno 587 (62%) ustanova i udruga (Tablica 2. u prilogu). Takva prostorna distribucija, između ostalog, uvjetovana je pozicioniranjem Grada Pule kao

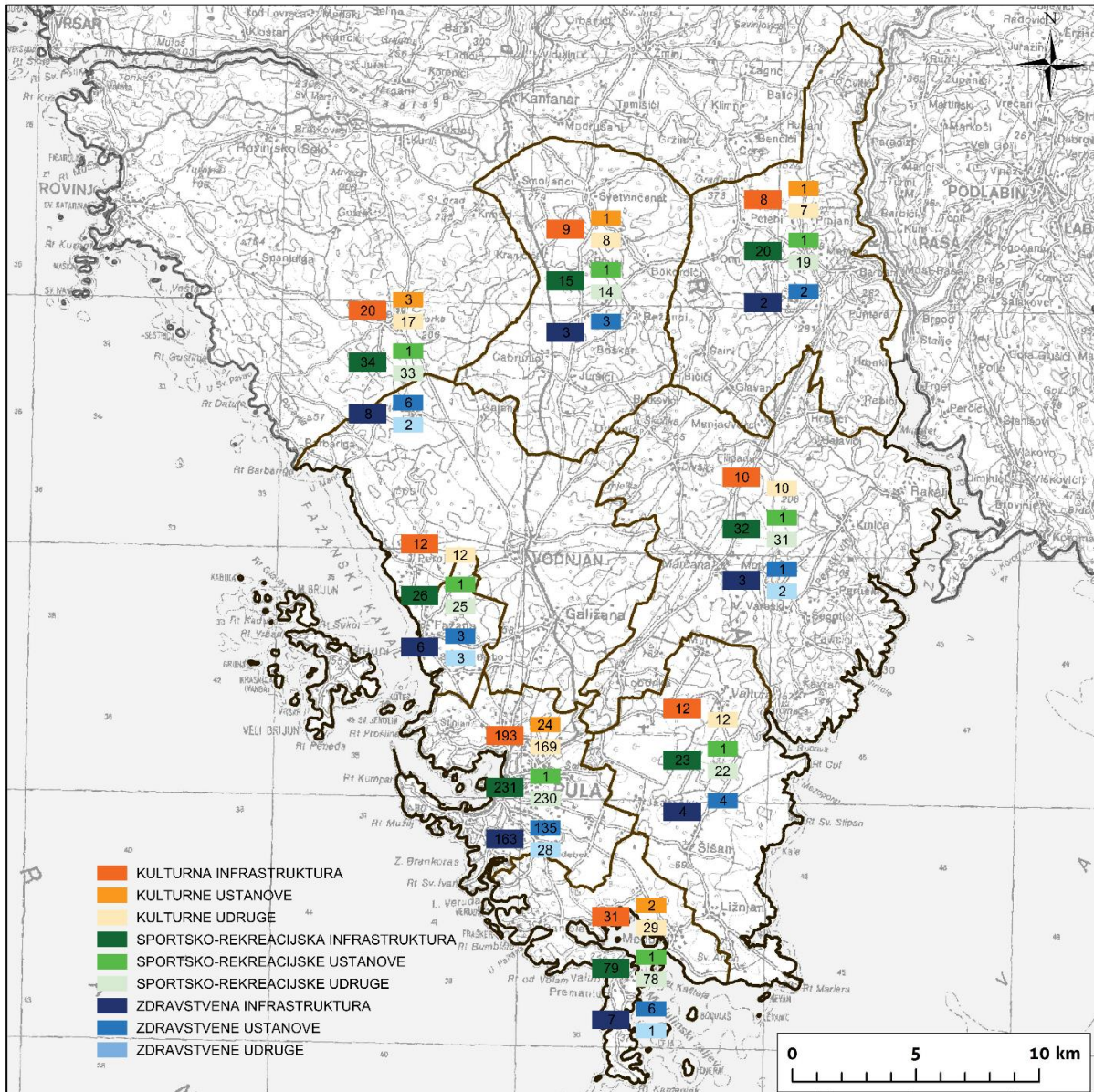
³ ISPGP, 2018; SRGP, 2010; PUROF, 2015; SRGV-D, 2015; SRPOS, 2016; PUROB I, 2016; SROMa, 2016; SRPOMe, 2015; IZSIŽ, 2020; RURH, 2021.

administrativnog centra analiziranog područja što je, uz neravnomjernu razvijenost, ujedno i glavni nedostatak društvene infrastrukture (Sl. 11.).

Sl. 10. Društvena infrastruktura UP Pula

Izvor podataka: ISPGP, 2018; SRGP, 2011; PUROF, 2015; SRGV-D, 2015; SRPOS, 2016; PUROB I, 2016; SROMa, 2016; SRPOMe, 2015; IZSIŽ, 2020; RURH, 2021.

Sl. 11. Prostorna distribucija društvene infrastrukture UP Pula

Izvor podataka: ISPGP, 2018; SRGP, 2011; PUROF, 2015; SRGV-D, 2015; SRPOS, 2016; PUROB I, 2016; SROMa, 2016; SRPOMe, 2015; IZSIŽ, 2020; RURH, 2021.

U pogledu usluge društvene djelatnosti izrazito je važna razina njezine dostupnosti svim društvenim skupinama. Pristupačnost građevina osobama s invaliditetom određena je Zakonom o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) te Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti (NN 78/13) kojima su definirane obveze prilikom gradnje novih i prilagodbe postojećih građevina tijekom rekonstrukcije, kao i uvjeti i načini osiguranja pristupa, kretanja te boravka osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti unutar građevina. Pojedine upravne institucije i javne ustanove UP-a Pula nisu prilagođene i dostupne svim osobama s invaliditetom, no potrebno je nastaviti

razvijati infrastrukturu. Uredi većine JLSa nalaze se na katovima zgrada koje nemaju adekvatno rješenje pristupa za osobe smanjene pokretljivosti. Za osobe s oštećenjima sluha u naseljima nema tumača znakovnog jezika, a za osobe s oštećenjima vida ne postoji zvučna signalizacija. Građevine u kojima djeluju i svoje aktivnosti provode ustanove u kulturi kojima je osnivač Grad Pula (INK, GKČ, Kino Vali, Dječji kreativni centar- popularno Pionirski dom) pristupačne su osobama smanjene pokretljivosti dok je za osobe oštećena vida i sluha pristupačnost upitna (DOSTI, 2021). Aktivnosti u smjeru unaprjeđenja standarda života i dostupnosti usluga osobama s invaliditetom određuju se aktualnom Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom (NN 42/17).

Aktivnost udruga unutar društvene djelatnosti reguliran je odredbama Zakona o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19). Na području Puljštine ukupno su registrirane 752 udruge čije aktivnosti su povezane kulturnim, zdravstvenim te sportsko-rekreacijskim segmentom društvene infrastrukture. Najbrojnije su zastupljene sportsko-rekreacijske (60%) i kulturne (35%) udruge, dok su zdravstvene udruge izrazito slabo zastupljene (5%). Na području UP Pula djeluje 17 udruga za osobe s invaliditetom. Sve navedene udruge registrirane su na području Grada Pule. Šesnaest udruga djeluje na području cijele Istarske županije, dok jedna udruga (Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Južne Istre) svoje aktivnosti provodi na području UP Pula. Te su udruge ujedno i najveći pružatelji izvaninstitucijskih usluga za OSI, ali i starije osobe (DOSTI, 2021). U radu udruga unutar promatranog područja najveće prepreke su nedostatan financiranje, manjak ljudskih resursa te podkapacitiranost.

4.2.2. Kulturna infrastruktura

Sukladno društveno-političkom i urbanom razvoju, kulturna djelatnost UP-a Pula najrazvijenija na prostoru Grada Pule gdje je smješteno 65% zabilježenih kulturnih ustanova i udruga. Među ostalim JLS, kulturne ustanove i udruge značajnije su prisutne u Općini Medulin u kojoj se nalazi 11 % kulturnih subjekata evidentiranih unutar obuhvata UP-a Pula. Važno je napomenuti kako na području Općine Fažana-Fasana, Općine Marčana i Općine Ližnjan-Lisignano nije zabilježena niti jedna kulturna ustanova. Nadalje, kulturnu infrastrukturu određenog područja čine i udruge koje imaju za cilj promicati vrijednost kulturne baštine kao i aktivno sudjelovati u njejoj prezentaciji i edukaciji lokalne zajednice. Kulturne udruge prisutne su u svim JLS-ima UP-a, a najbrojnije su zastupljene u Gradu Puli (64%) i Općini Medulin (11 %). Unutar kulturne djelatnosti, osim djelovanja kulturnih ustanova i udruga potrebno je istaknuti i različite manifestacije kojima se putem zabave promiču kulturno-umjetničke vrijednosti Puljštine.

Kulturna infrastruktura UP-a Pula ima bogat sadržaj i veliki potencijal za daljnji razvoj, no njen značajni nedostatak je nepristupačnost usluge osobama s invaliditetom⁴. Veliki broj objekata, poglavito privatnog karaktera nema adekvatno uređen ulaz, što uvelike smanjuje dostupnost kulturnog sadržaja osobama s invaliditetom i slabijom pokretljivošću (Marić i Džanić, 2012). Također, sukladno dosadašnjim ciljevima Strategije razvoja Urbanog područja Pula (2017) potrebno je nastaviti raditi na integraciji kulturno-umjetničke usluge i kulturne baštine.

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* istaknuli su da je kulturna ponuda UP Pula vrlo široka i obuhvaća različite kulturne djelatnosti (kazalište, film, knjižnica, glazba, muzeji itd.). U UP Pula održavaju se različite kulturne manifestacije vezane uz navedene kulturne djelatnosti te se vežu uz turističku ponudu. U tom smislu, bogatstvo kulture i kulturnih događanja može se iskoristiti kao jedan od motiva za brendiranje UP Pula. Pritom je potrebno riješiti pojedine nedostatke koji se javljaju u kulturi, poput neprilagođenosti prostora za pojedine kulturne ustanove, koncentracije kulturnih sadržaja u turističkoj sezoni i manjak kulturnih sadržaja van sezone i nedostatka sudjelovanja mladih u kulturnim programima. S druge strane, navedena je dobra suradnja kulturnog sektora i udruga kao na primjer suradnja između kina i obrazovnih ustanova kroz program FUS koji je pokrenut 2009. g. Informacije o kulturnim i zabavnim događajima nisu objedinjene, što bi, ako se provede razvoj centralnog portala za kulturne događaje UP Pula ili integracija kalendara događanja u postojeće portale (uključujući i prodajnu funkciju), doprinijelo njihovoj posjećenosti, iako informiranost predstavlja tek jedan od preduvjeta posjećenosti. Kulturno-povijesna baština ima veliki potencijal za kulturni i općeniti društveni razvoj te ju je potrebno revitalizirati. U manjim lokalnim zajednicama nedostaje kulturnih i društvenih sadržaja te je potrebno poticati njihov razvoj. Velik potencijal vidi se u razvoju kulturnog i kreativnog sektora. U gotovo svakom kulturnom području predložene su pojedine ideje koje bi unaprijedile kulturni razvoj, primjerice uspostava Kuće filma vezane uz Pula Film Festival, nabavka bibliobusa i širenje dostupnih sadržaja u knjižnicama digitalizacijom knjižnih sadržaja, razvoj *storytellinga* i kazališnih predstava, kao i razvoj obrazovnih ustanova za

⁴ AMI (Arheološki muzej Istre) kontinuirano djeluje na poboljšanju pristupačnosti prema osobama s invaliditetom. Muzejsko galerijski prostor Sv Srca u potpunosti je prilagođen osobama smanjene pokretljivosti; Galerija C8 opremljena je lift platformom radi omogućavanja pristupa osobama smanjene pokretljivosti; u amfiteatru se konstantno djeluje na povećanju pristupačnosti, prizemlje i podzemni prostori pristupačni su na upit korisnika osoba smanjene pokretljivosti a radi se i na omogućavanju pristupačnosti Galeriji amfiteatar; nedavno obnovljena zgrada AMI-ja usklađena je s propisima pristupačnosti osobama smanjene pokretljivosti kako u okolišu tako i unutar zgrade. PPMI (Povijesni i pomorski muzej Istre) kontinuirano djeluje na poboljšanju pristupačnosti prema osobama s invaliditetom. Prostor Zerostrasse u potpunosti su pristupačni korisnicima invalidskih kolica, jedino postoji problem s jednim izlazom gdje se nepristupačnost manifestira nakon izlaza obzirom na stubišta prema cestama (izlaz kod Tehničke škole). Lift koji vodi iz Zerostrasse u muzej također je pristupačan. Obnovljene sanitarije pristupačne su kao i nedavno realizirani izložbeni prostor u bivšoj vodospremi. MSUI (Muzej suvremene umjetnosti Istre) trenutno je nepristupačan korisnicima invalidskih kolica ali aktivno radi na rješavanju problema.

glazbeno, scensko i umjetničko obrazovanje i dionika koji provode projekte obrazovanja.

Tijekom participativnog procesa kao nedostaci navedeni su i neadekvatni uvjeti za djelovanje aktera u izvaninstitucionalnoj kulturi kao na primjer neprilagođenost prostora koje koriste i nedovoljna implementacija inovativnih metoda razvoja publike. Također je istaknuta potreba za međusektorskom suradnjom, važnost Društvenog centra Rojc kao potencijala za razvoj raznolikih kulturnih sadržaja na području te ideja odvajanja baštinske i kreativne kulture od nezavisne kulture u zajednici. Nadalje, istaknuti su problemi nacionalnog kulturnog sustava definirani Kulturnom strategijom Grada Pule, a koji se mogu preslikati na prostor UP Pule kao na primjer zatvorenost, nejednakost i statičnost. Predložene su i ideje poput realizacije hibridne ustanove DC Rojc te Centra za suvremenu umjetnost i nove tehnologije koji bi predstavljali modele civilno-javnog partnerstva.

Prema informacijama Arheološkog muzeja Istra, uključenost odgojno obrazovnih institucija u rad muzeja ostavljena je na izbor školama, te je tek nekolicina škola kontinuirano aktivno uključena u muzejske aktivnosti vezane uz lokalnu kulturnu baštinu. Smatraju kako bi bilo pozitivno više promovirati uključenost škola u aktivnosti muzeja, privremenih tematskih izložbi koje se vezuju uz zavičajne tematike, te manifestacija koje promoviraju lokalnu materijalnu i nematerijalnu baštinu.

4.2.3. Zdravstvena infrastruktura

Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18, 125/19, 147/20), zdravstvenu zaštitu na području Republike Hrvatske potrebno je provoditi po načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovite provedbe na svim razinama te u skladu načela supsidijarnosti i funkcionalne integracije. Zdravstvena zaštita organizirana je u četiri razine: primarnoj, sekundarnoj, tercijarnoj i na razini zdravstvenih zavoda. Za organizaciji zdravstvene zaštite nadležno je Ministarstvo zdravstva koje je odgovorno za zdravstvenu politiku i programe javnog zdravstva, dok su prava građana na zdravstvenu zaštitu regulirana Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13, 98/19). Financiranje zdravstvene zaštite i osiguravanje ostalih oblika naknade vrši se putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Na promatranom području ukupno je evidentirano 160 zdravstvenih javnih i privatnih ustanova, od čega se 84% nalazi na području Grada Pule. Primarna zdravstvena zaštita je najzastupljenija (94%) i organizirana u svim JLS-ima UP-a, a provodi se putem županijskih i privatnih ustanova. Istarski domovi zdravlja su, kao županijska ustanova, temeljni nositelji primarne zdravstvene zaštite te u sklopu disperziranih ambulanti

pružaju njene usluge na području čitavog UP-a Pula.⁵ Misija Istarskih domova zdravlja je osigurati kvalitetnu zdravstvenu zaštitu, analizirati specifične zdravstvene potrebe te razvijati zdravstvene projekte i modele zdravstvene zaštite u suradnji s institucijama na svim razinama. Uz spomenutu ustanovu, na analiziranom području djeluje sa svojim podružnicama i županijska ustanova Istarske ljekarne Pula. Sekundarna, odnosno specijalističko-konzilijarna i bolnička djelatnost, organizirana je na promatranom području prvenstveno u sklopu Opće bolnice Pula koja svojim uslugama pokriva čitav prostor UP-a Pula.⁶ Također, prema posljednjim podacima županijskog zavoda, na području Općine Medulin djeluje privatna specijalistička dentalna ordinacija. Na ostalim administrativnim jedinicama nije evidentirana ustanova koja pruža usluge sekundarne zdravstvene zaštite. Tercijarna zdravstvena djelatnost nije prisutna na Urbanom području Pula, dok se četvrta razina zdravstvene zaštite pruža u sklopu Zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za hitnu medicinu Istarske županije koji se nalaze u Gradu Puli (IZSIŽ, 2020).

Osim županijskih i privatnih ustanova, zdravstvenu infrastrukturu na promatranom području čine i različite udruge koje svojim djelovanjem pružaju podršku oboljelima, podižu svijest o određenim bolestima te promiču zdrav način života. Prema podacima Registra udruga (2021), na području UP-a Pula ukupno je zabilježeno 36 udruga, među kojima se većina (77%) nalazi u Gradu Puli. Bitno je istaknuti kako na području Općine Svetvinčenat, Općine Barban i Općine Ližnjan-Lisignano nije evidentirana niti jedna aktivna zdravstvena udruga. U tom smislu, potrebno je dalje razvijati zdravstvenu infrastrukturu.

Veliki broj ugovornih zdravstvenih ustanova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (liječnici obiteljske medicine, ginekološke i stomatološke ordinacije) koje su nepristupačne osobama s invaliditetom. Ustanove nemaju riješen način komunikacije s osobama oštećena sluha, a veliki broj osoba smanjene pokretljivosti uslijed prostornih barijera ne može samostalno doći do usluge. Broj nepristupačnih zdravstvenih ustanova s godinama je smanjen, no i dalje je prisutan, posebice u ruralnim područjima UP-a (DOSTI, 2021).

Najveći nedostatak zdravstvene infrastrukture na prostoru UP-a Pula je neravnomjerna raspoređenost i manjak stručnog kadra. U sklopu primarne zaštite u svim administrativnim jedinicama, osim na području Općine Svetvinčenat, zabilježen je manjak stomatoloških timova, a u Gradu Puli nedostaje i kadra opće medicine te pedijatrije. Što se tiče sekundarne zdravstvene zaštite, koja je koncentrirana u Puli, najviše nedostaje osoblja interne medicine te unutar rehabilitacije i fizikalne terapije

⁵ Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (NN, 100/18, 125/19, 147/20). primarna zdravstvena zaštita uključuje djelatnosti: opće medicine, javnog zdravstva, školske medicine, medicine rada, dentalne medicinske zaštite, higijensko-epidemiološke zaštite, zaštite mentalnog zdravlja, laboratorijske dijagnostike, raznih terapija, palijativne skrbi, ljekarništva i dr.

⁶ U sklopu Opće bolnice Pula obavljaju se internističke, kirurške, dijagnostičko-terapijske te njima srodne djelatnosti kao i nezdravstvene i druge djelatnosti. (OBP, Odjeli, 2021).

u kući, dok su odjeli psihijatrije i oftalmologije prekapacitirani. Prema posljednjim podacima o radu zdravstvene djelatnosti, na području UP-a Pula postoje 94 tima primarne i 133 tima sekundarne zdravstvene zaštite (IZSIŽ, 2020). Također, zaključno s 2019. godinom, Opća bolnica Pula imala je ukupno 1306 djelatnika (OBP, Brojke, 2021).

U svrhu stalnog unaprjeđenja i povećanja dostupnosti zdravstvene usluge na prostoru urbanog područja, Gradsko vijeće Grada Pule donosi u sklopu pokreta Zdravi gradovi operativne planove aktivnosti za socijalnu podršku i zdravlje. Aktualni operativni program sadrži 4 prioriteta, 19 mjera s 55 aktivnosti usmjerenih prema svim društvenim skupinama (OPASPZGP, 2019).

Na participativnoj radionici s fokus grupama A1 – Socijalna pitanja i društvo sudionici su kao prednosti zdravstvene infrastrukture prepoznali modernizaciju Opće bolnice u Puli te mrežu primarne zdravstvene zaštite koja odgovara potrebama stanovništva. S druge strane, u zdravstvu se posljednjih godina bilježi iseljavanje radne snage, čemu su uzrok relativno niske plaće u zdravstvu. Stoga je potrebno povećati broj osoba koje se obrazuju za zanimanja u zdravstvu. Zdravstvo se treba promatrati kao važan razvojni potencijal te poticati kvalitetnije upoznavanje djece osnovnoškolske i srednjoškolske dobi sa zanimanjima u sustavu zdravstvene zaštite. Potrebno je jačati i kapacitet zdravstvenih ustanova, a osobito Opće bolnice Pula kako bi one postale mjesta za pružanje kvalitetnih zdravstvenih usluga te privlačile osobe obrazovane u zdravstvenom području da se zaposle. U tom smislu potrebno je i jačati programe visokog obrazovanja u zdravstvu koji postoje na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. Primjetan je i nedostatak lokacija za obavljanje palijativne zdravstvene skrbi te se u tom smislu predlaže stavljanje u funkciju hospicija u Puli koji je izgradila Porečko-pulska biskupija u suradnji s Gradom Pulom i Istarskom županijom. Kao nedostatak naveden je i nedostatak smještaja za roditelje s djecom uz Opću bolnicu Pula. Potencijal razvoja zdravstvenih usluga vidi se i u revitalizaciji pojedinih brownfield lokaliteta koji bi se mogli iskoristiti za zdravstveni turizam, pri čemu je potrebno voditi računa o tome da se povećanjem broja privatnih medicinskih usluga održi razina medicinskih usluga dostupnih u javnom zdravstvu. Kako bi se povećao zdravstveni standard stanovnika, predlažu se i edukativne aktivnosti ili projekti o različitim zdravstvenim temama za javnost (npr. edukacije o prehrani i tjelesnoj aktivnosti, razvoj gerontostomatologije itd.). Osobito je važno uključivanje građana u edukacije za prvu pomoć, o čemu nedostaje znanja, kako bi oni sami u vremenu dok se čeka dolazak hitne medicinske službe na licu mjesta mogli pomoći unesrećenim osobama. Predloženo je i postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama.

4.2.4. Sportsko-rekreacijska infrastruktura

Sport i rekreacija su najrasprostranjeniji oblici promatrane društvene djelatnosti kako na području Istarske županije, tako i na prostoru obuhvata UP-a Pula. Sportsko-rekreacijske aktivnosti na promatranom području uglavnom se provode kroz djelovanje sportskih udruga i klubova u različitim granama sporta, a koje su organizirane u gradske i općinske sportske saveze i zajednice. Prema Zakonu o sportu (NN 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20) sportske zajednice usklađuju aktivnosti udruga, potiču i promiču sport, objedinjuju i usklađuju programe sporta, skrbe o kategoriziranim sportašima i o javnim sportskim građevinama i dr. Sportski savezi i zajednice organizirani su u svim JLS unutar obuhvata UP-a⁷, a sukladno stupnju razvoja ostalih segmenata društvene djelatnosti, najviše sportsko-rekreativnih subjekata nalazi na području Grada Pule (50%). Prema podacima Registra udruga (2021) na analiziranom području registrirane su ukupno 452 sportsko-rekreacijske udruge u sklopu čijeg djelovanja se nogomet i boćanje ističu kao najzastupljenije vrste sporta. Sportsko rekreacijske usluge su većim dijelom pristupačne osobama s invaliditetom i slabijom pokretljivošću, no potrebno je na razini urbanog područja nastaviti razvijati adekvatnu infrastrukturu (Marić i Džanić, 2012).

Unatoč brojnosti sportsko-rekreacijskih subjekata, infrastrukturni kapaciteti i standardi postojećih objekata nisu dostatni i potrebno ih je obnoviti. Također, zamjetna je i njihova nejednaka rasprostranjenost unutar UP-a. (ISPIŽ 2017). Zbog toga je potrebno nastaviti razvijati sportsko-rekreacijsku infrastrukturu paralelno s razvojem sportskih programa kako na području središta JLS-a, tako i u ruralnim krajevima unutar obuhvata UP-a.

U Općini Svetvinčenat, kao i u drugim JLS UP-a, postoji potreba za izgradnjom sportske dvorane koja bi bila široke namjene, za izvođenje tjelesnog zdravstvenog odgoja osnovnoškolske djece, za treniranje različitih sportova te brojne sportske i druge udruge koje su iskazale interes za korištenje dvorane.

4.2.5. Stanovanje i stambeni fond

Prema prvim rezultatima Popisa stanovništva 2021. g., ukupan broj stambenih jedinica na području UP iznosi 61.591, dok je Popisom iz 2011. g. bilo zabilježeno njih 33.481 što čini porast od čak 45,7 %. Uspoređujući JLS-ove, najveći porast u broju stambenih jedinica zabilježile su Općina Marčana (25,3 %), Općina Svetvinčenat (22,6 %) i

⁷ To su: Sportska zajednica Grada Pule, Zajednica sportskih udruga Općine Fažana, Sportska zajednica Grada Vodnjana, Sportska zajednica Općine Svetvinčenat, Sportska zajednica Općine Barban, Zajednica sportskih udruga Općine Marčana, Sportske zajednice Općine Ližnjan, Sportska zajednica općine Medulin

Općina Ližnjan (22,4 %). Broj stanova za stalno stanovanje se povećao u manjoj mjeri, s ukupno 43.347 popisanih na području UP Pula 2011. g. na 46.520 stanova 2021. g., odnosno za 6,8 %. Velika razlika u porasta broja stambenih jedinica općenito i stanova za stalno stanovanje može se objasniti orijentiranosti stanovništva UP Pula turističkom sektoru i izgradnjom stambenih jedinica za potrebe djelatnosti iznajmljivanja. Sukladno razini urbane razvijenosti, najveći dio ukupnog stambenog fonda UP-a nalazi se na području Grada Pule (50,5%), a razvijenija stambena infrastruktura zabilježena je još na području Općine Medulin (15%) i Grada Vodnjana (10,3%). Najmanji broj stambenih jedinica nalazi se u Općini Svetvinčenat (2,8%). Prema dostupnim podacima iz 2011. g. o namjeni stanova, 80% stanova na području UP-a služilo je za stalno, a 15% za privremeno stanovanje, dok je 5% ukupnog broja stanova bilo namijenjeno za obavljanje određene djelatnosti. S obzirom na prikazane promjene u broju stambenih jedinica na području UP Pula, za očekivati je da će nakon obrade podataka Popisa iz 2021. g. oni ukazati na značajnije razlike u njihovoj namjeni.

Nadalje, prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova iz 2011. g., među stanovima korištenim za trajni boravak, njih 77% bilo je naseljeno, 21% je bilo privremeno nenaseljeno, a u svega 2% slučajeva riječ je napuštenim stanovima. Uspoređujući JLS-ove bitno je napomenuti da najveći postotak stambenih jedinica za privremeni boravak imali su redom Grad Vodnjan (44%), Općina Fažana (35%), Općina Marčana (30%) te Općina Medulin (29%). Također, analiza pokazuje kako je Općina Marčana imala najveći udio napuštenih stanova (9%) među JLS-ovima, što je rezultat slabije razvijenosti ruralnih dijelova UP-a (Tablica 3. u prilogu). Sukladno evidenciji osnovne infrastrukture nastanjenih stanova, stambeni fond UP Pula u 2011. g. bio je gotovo u potpunosti opremljen (97 – 99%) pomoćnim prostorijama kao što su sanitarni čvor, kupaonica i kuhinja te vodovodnim, kanalizacijskim i električnim instalacijama (Tablica 4. u prilogu). Prema podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova (2011), u Istarskoj županiji prevladavaju stanovi izgrađeni prije 1919. g., a velik je broj i objekata izgrađenih 1970-ih godina. Također, prema podacima na razini županije, prosječna površina nastanjenih stanova iznosi 80 m², što je nešto niže od hrvatskog prosjeka.

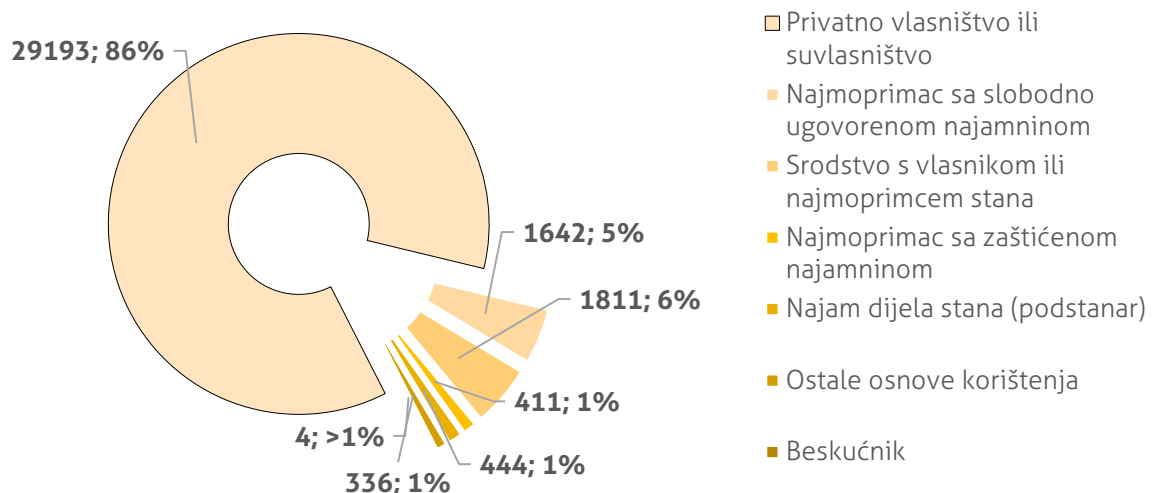
U stambenim jedinicama na prostoru UP-a živi 32.691 privatnih kućanstava, koja se u prosjeku sastoje od 2–3 člana (Tab. 11) (Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021, 2022). Uspoređujući podatke s Popisom stanovništva iz 2011. g., broj kućanstava se smanjio za 3,7 %, što je sukladno padu broja stanovnika na području UP-a. Shodno tome, broj kućanstava se povećao na području JLS-a koje su zabilježile rast broja stanovnika, Općini Medulin (3 %) i Općini Ližnjan (3,8 %), a porast je zabilježen jedno još kod Općine Svetvinčenat (1,5 %). Prema dostupnim podacima Popisa stanovništva iz 2011. g., 86% kućanstava stanovalo je u stambenim jedinicama privatnog ili

suvlasničkog statusa, dok je 12 % kućanstava živjelo u nekom obliku najamničkog odnosa (Sl. 12.). Takav tranzicijski model stanovanja, s malim brojem dostupnih državnih stanova uz visoke tržišne cijene, negativno utječe na mogućnost akvizicije adekvatnih stanova, pri čemu su posebno pogođene mlade obitelji. Prema dostupnim podacima iz relevantnih izvješća o tržištu nekretnina za 2020. g., prosječna cijena stambenih nekretnina na prostoru UP Pula iznosi 9,675.02 kn/m² (za stanove/apartmane). (ITNPIŽ, 2021; ITNGP, 2021). Prilike rješavanja stambenih pitanja moguće je osigurati putem programa društveno poticane stanogradnje, kojim država nudi izgradnju, zakup i/ili otkup stana po povoljnijim cijenama od tržišne (APN, 2021).

Tab. 11. Broj kućanstava na prostoru UP Pula 2011. i 2021. godine

Jedinica lokalne samouprave	2011. g.		Ukupno	Prosjek članova po kućanstvu	2021. g.	
	Obiteljska	Neobiteljska			Privatna kućanstva	Prosjek članova po kućanstvu
Grad Pula	16271	6663	22934	2,47	21821	2,4
Općina Fažana-Fasana	1081	346	1427	2,53	1313	2,6
Grad Vodnjan-Dignano	1692	527	2219	2,75	2183	2,7
Općina Svetvinčenat	595	182	777	2,83	789	2,8
Općina Barban	748	206	954	2,83	922	2,7
Općina Marčana	1200	402	1602	2,65	1527	2,8
Općina Ližnjan-Lisignano	1098	325	1423	2,7	1479	2,7
Općina Medulin	1904	673	2577	2,51	2657	2,5
Ukupno	24589	9324	33913	2,66	32691	2,6

Izvor podataka: Popis stanovništva, kućanstava i stanova, Kućanstva i obitelji, 2011.; Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021., 2022

Sl. 12. Privatna kućanstva na prostoru UP Pula prema osnovi korištenja stambenih jedinica

Izvor podataka: Popis stanovništva, kućanstava i stanova, Kućanstva i obitelji, 2021

Tab. 12. Kretanje tržišta stambenih nekretnina (stanova) na području UP Pula u 2020. g.

Jedinica lokalne samouprave	Stan/apartman	
	Prosječna cijena (kn/m ²)	Broj kupoprodaja
Grad Pula	9,493.67	353
Općina Fažana-Fasana	12,596.23	23
Grad Vodnjan-Dignano	8,017.22	52
Općina Svetvinčenat	*	*
Općina Barban	*	*
Općina Marčana	8,824.76	14
Općina Ližnjan-Lisignano	7,785.43	29
Općina Medulin	10.286.24	175
Prosjek	9,675.02	
Ukupno		646

* podaci nisu dostupni

Izvor podatka: ITNPIŽ, 2021; ITNGP, 2021

Analiza stambenog fonda UP Pula pokazuje kako većina stanovništva živi u privatnim stanovima s realiziranom osnovnom infrastrukturom koja omogućuje kvalitetan život, no potrebno je nastaviti ulagati u razvoj i izgradnju stambene infrastrukture, posebno u vidu stvaranja pogodnijih prilika mladim obiteljima za rješavanje stambenog pitanja. Daljnji razvoj potrebno je provoditi skladno strateškim dokumentima donesenim na svim razinama, pri čemu je obnovu postojećih zgrada iznimno važno planirati sukladno europskom „valu obnove“ Europskog zelenog plana, koji ima za cilj osigurati energetske učinkovitu i zelenu izgradnju kako bi se, uz poticanje stvaranja radnih mjesta, potaknula dekarbonizacija okoliša (REGEA, Europska inicijativa za obnovu zgrada, 2021).

U Gradu Puli je značajan udio stambenih jedinica u prizemlju, pretvorena je u poslovne prostore, posebice u središtu grada, te je pronalazak adekvatnog mjesta za stanovanje za OSI otežan (DOSTI, 2021).

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* naveli su da je stambeni fond zbog svoje previsoke cijene teško dostupan mladim obiteljima s djecom te da bi iz tog razloga JLS, koliko je u skladu njihovim mogućnostima, trebale financijski podupirati mlade obitelji kako bi svaka obitelj s djecom mogla živjeti u kvalitetnom stambenom okruženju. Kao poseban problem navedena je činjenica da se grade velike stambene zgrade bez okućnice, vrlo blizu prometnih površina, koje umanjuju sigurnost sudionika u prometu. Također, u središtu Pule osobito je teško pronalaženje stana za podstanarstvo tijekom turističke sezone jer se mnogo stanova iznajmljuje turistima. Potrebno je također provoditi stambenu politiku koja bi spriječila iseljavanje stanovništva iz Pule. U dijelu JLS kao problem spominje se i bespravna gradnja, osobito u turističke svrhe, a nju je potrebno zaustaviti primjenjujući nacionalno i lokalno dostupne modele.

4.2.6. Zaključak

Analizirani segmenti društvene infrastrukture UP-a Pula imaju veliki potencijal za daljnji razvoj sukladno strateškim dokumentima kako na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj, tako i na međunarodnoj razini. Prilike za razvoj moguće je ostvariti putem fondova Europske Unije. Najviše potencijala za unaprjeđenje i jačanje usluge pokazuju kulturna i sportsko-rekreacijska infrastruktura, dok je u zdravstvu najviše izražena potreba za razvojem. U planiranju politika stambene infrastrukture potrebno je staviti fokus na rješavanje stambenog pitanja mladim obiteljima te na usklađenost izgradnje i obnove stambenog fonda s zelenim inicijativama Europske unije.

Glavni nedostatak društvene infrastrukture promatranog područja je visoko izražena centraliziranost i neravnomjerna raspoređenost društvenih usluga i popratne infrastrukture. Sukladno tome, dok je na pojedinim područjima izražena prekapacitiranost, u drugim dijelovima urbanog područja uočljiv je manjak sadržaja. Postojeća društvena infrastruktura pokazuje manjak opremljenosti i potrebu za daljnjim ulaganjem u njenu izgradnju i razvoj usluge. Također, potrebno je u svim segmentima društvene djelatnosti ulagati u razvoj ljudskih resursa i kvalitetnog stručnog kadra kao pokretača djelatnosti.

Osnovni cilj društvenih djelatnosti je zadovoljavanje ljudskih potreba, poput zdravstvene i stambene zaštite te kulturnih i sportsko-rekreacijskih sadržaja. Zbog toga, potrebno ih je nastaviti razvijati te povećati njihovu dostupnost za dobrobit pojedinca i društva u cjelini. Kvalitetna društvena infrastruktura jedan je od temelja kvalitete života lokalnog stanovništva i preduvjet gospodarskog razvoja. Razvoj i unaprjeđenje društvene infrastrukture indirektno utječe na povećanje standarda i razine usluga za stanovništvo, pri čemu je posebnu pažnju potrebno posvetiti ne samo razvoju središta administrativnih jedinica, već i udaljenijim ruralnim sredinama unutar obuhvata urbanog područja, gdje je upravo razvoj društvene infrastrukture važan čimbenik za sprječavanje depopulacije i demografsko-ekonomske degradacije UP-a Pula.

4.3. Socijalna uključenost i skrb

U ovom poglavlju analizirat će se stanje i problemi urbanog područja Pula vezani uz socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi. Analiza obuhvaća socijalno stanje, dostupnost i korištenje socijalnih usluga te kriminalitet i sigurnost građana urbanog područja.

4.3.1. Socijalno stanje

Socijalno stanje urbanog područja Pula analizirano je pomoću pokazatelja kao što su zajamčena minimalna naknada, broj nezaposlenih te broj beskućnika.

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20) zajamčena minimalna naknada je pravo na novčani iznos kojim se osigurava zadovoljenje osnovnih životnih potreba samca ili kućanstva koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba. Na prostoru UP Pula djeluje Centar za socijalnu skrb Pula-Pola⁸. Prateći kretanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade u razdoblju 2015.-2019.g. (Tab. 13.) vidljivo je kako je došlo do povećanja broja naknada Centra za socijalnu skrb Pula. Godine 2015. zabilježeno je 379 korisnika zajamčene minimalne naknade, dok je 2019. g. broj korisnika iznosio 420 što znači da je 2015.-2019.g. došlo do povećanja od 10%. U istom periodu došlo je do smanjenja broja korisnika zajamčene minimalne naknade 2015.-2019. g. na razini Istarske županije i na razini Republike Hrvatske. Treba napomenuti kako neki demografski procesi (npr. imigracija) mogu utjecati na povećanje korisnika socijalne pomoći što znači da povećanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade nije nužno u izravnoj korelaciji s pogoršanjem socijalnog stanja nekog prostora.

Tab. 13. Kretanje broja zajamčenih minimalnih naknada 2015.-2019. godine Centra za socijalnu skrb Pula, Istarske županije i Republike Hrvatske

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Centar za socijalnu skrb Pula	379	421	410	412	420
Istarska županija	822	900	895	849	814
Republika Hrvatska	50.974	48.701	45.099	38.765	35.103

Izvor podataka: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2016, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2017, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2018, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2020

Stopa registrirane nezaposlenosti izračunava se kao odnos registriranih nezaposlenih osoba prema ukupnom aktivnom stanovništvu (radnoj snazi). Stopu registrirane nezaposlenosti izračunava i objavljuje Državni zavod za statistiku na temelju administrativnih izvora podataka o broju zaposlenih u pravnim osobama (podaci se preuzimaju iz obrasca JOPPD), broju zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija (matična evidencija HZMO-a), broju osiguranika poljoprivrednika (podaci HZMO-a) i broju registriranih nezaposlenih osoba (podaci HZZ-a). Godine 2016. došlo je do promjene metodologije prikupljanja i obrade podataka i iz tog razloga podaci

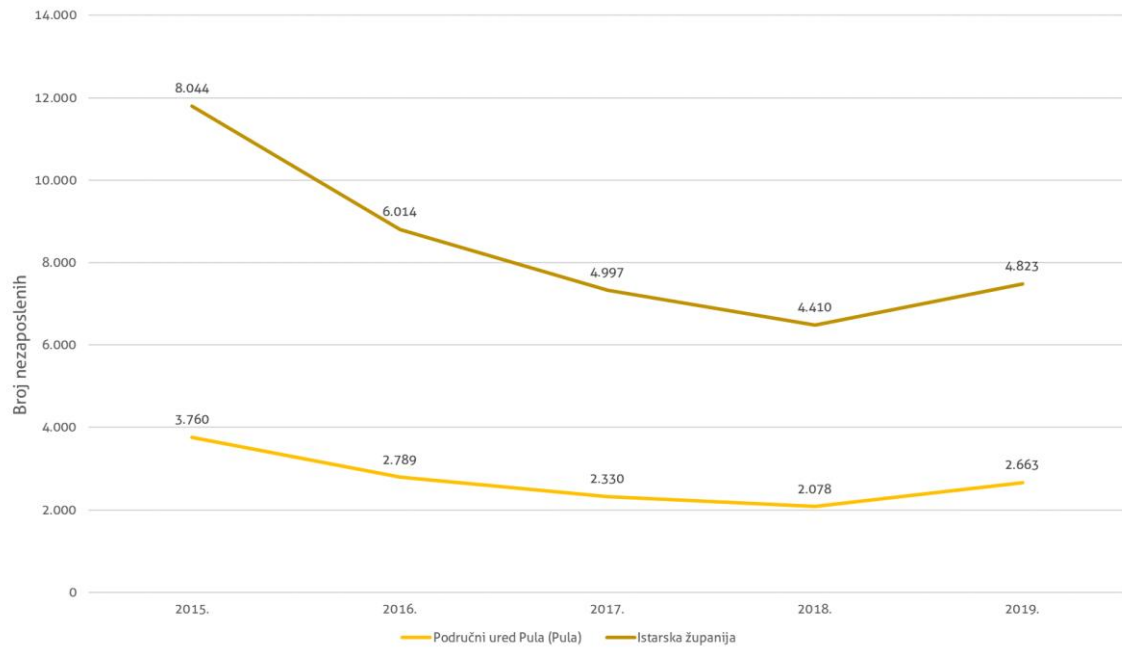
⁸ Centar za socijalnu skrb Pula-Pola djeluje na prostoru gradova Pule i Vodnjana te općina Barban, Ližnjan, Marčana, Medulin, Svetvinčenat i Fažana.

objavljeni od veljače 2016. nisu usporedivi s prethodno objavljenim mjesečnim podacima. Kretanje broja nezaposlenih za UP Pula prati regionalni ured Pula Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – ispostava Pula.

Prateći broj nezaposlenih 2015.-2019.g. (Sl. 13.) vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja nezaposlenih u Republici Hrvatskoj, Istarskoj županiji i za jedinice lokalne samouprave na prostoru kojih djeluje HZZ Područni ured Pula. Godine 2015. Područni ured Pula je zabilježio 3.760 nezaposlenih, dok je 2020. evidentirano 2.663 nezaposlenih što znači da je došlo do smanjenja broja nezaposlenih od 29%. U razdoblju 2015.-2019.g. zabilježen je i konstantan pad broja nezaposlenih u Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj što je povezano s pozitivnim ekonomskim kretanjima u tom razdoblju. Godišnje izvješće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za 2020. u trenutku izrade analize stanja nije bilo objavljeno, ali izvješće iz prosinca 2020. upućuje na porast broja nezaposlenih na razini UP Pula, Istarske županije i Republike Hrvatske što je povezano s negativnim ekonomskim kretanjima uzrokovanih pandemijom COVID-19.

Točan broj nezaposlenih osoba s invaliditetom nije poznat budući da većina nije prijavljena u evidenciji HZZ-a (DOSTI, 2021).

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20) beskućnik je definiran kao osoba koja nema gdje stanovati, boravi na javnom ili drugom mjestu koje nije namijenjeno za stanovanje i nema sredstava kojima bi mogla podmiriti potrebu stanovanja. Na prostoru UP Pula djeluje Crveni križ Pula koji je 2012. otvorio prihvatilište za beskućnike koji ima kapacitet 20 osoba (15 muških korisnika i 5 ženskih korisnika). Usluge prihvatilišta je koristilo preko 110 korisnika, a procjenjuje se kako na prostoru Istarske županije živi 30-50 beskućnika koji nemaju riješeno pitanje smještaja.

Sl. 13. Kretanje broja nezaposlenih 2015.-2019. godine za Istarsku županiju i Područni ured Pula (Pula)

Izvor podataka: HZZ, 2016, HZZ, 2017, HZZ, 2018, HZZ 2019, HZZ 2020

Sudionici participativnih radionica s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* istaknuli su da u UP Pula postoji primjetan broj osoba koje su marginalizirane u društvu ili socijalno isključene i njihov broj raste, osobito kod osoba u mlađoj dobi gdje se javljaju problemi ovisnosti. Iz tog je razloga potrebno razvijati modele kojima će se pružiti pomoć navedenim društvenim skupinama.

4.3.2. Usluge socijalne skrbi

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20) socijalne usluge obuhvaćaju aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici. U socijalne usluge uključeni su: prva socijalna usluga, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući, psihosocijalna podrška, rana intervencija, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravak, smještaj, obiteljska medijacija i organizirano stanovanje.

Socijalna skrb se definira kao organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima koja uključuje prevenciju,

promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Središnja ustanova socijalne skrbi u Urbanom području Pula je Centar za socijalnu skrb Pula. Infrastrukturu sustava socijalne skrbi uz Centar za socijalnu skrb Pula čine sljedeće ustanove: Dom za starije i nemoćne osobe Alfredo Štiglić, privatni domovi za smještaj i brigu o starijim i nemoćnim osobama (Dom za starije Sveti Polikarp, Dom za starije osobe Katarina, Obiteljski dom za starije i nemoćne osobe E'speranza i dr.). Na prostoru drugih jedinica lokalne samouprave djeluju domovi za starije, i to u općinama Medulin, Barban, Fažana, Ližnjan i Marčana. Na prostoru Grada Vodnjana planira se gradnja doma za starije i nemoćne kako bi se osigurali smještajni kapaciteti za starije i nemoćne Grada Vodnjana.

Za prostor UP Pula važno je i djelovanje udruge Institut Pula čiji je rad usmjeren na razvoj i jačanje kapaciteta djece i mladih, smanjenje siromaštva, ostvarivanje društvene jednakosti i smanjenje socijalne isključenosti svih marginaliziranih skupina te destigmatizaciju i unaprjeđenje zdravlja bolesnih, ranjivih i rizičnih skupina.

Sudionici participativnih radionica s dionicima *A1 – Socijalna pitanja i društvo* identificirali su osnovne izazove i potencijale u sektoru socijalne skrbi i usluga. Među njima su izdvojene činjenice kako su proteklih godina provedene različite inicijative i projekti koji su namijenjeni uključivanju u društvo osoba starije životne dobi i osoba u potrebi. Programe provode Crveni križ, Gradska knjižnica u Puli, Centar za inkluziju i podršku u zajednici te druge udruge i organizacije koje se bave unaprjeđenjem društvenog života građana. U budućem razvoju usluga socijalne skrbi potrebno je umanjiti nedostatke postojećeg sustava, poput ograničenog kapaciteta domova za starije i nemoćne izvan Grada Pule te nedostatno razvijenog sustava pomoći u kući koji odgovara dijelu starijeg, slabije pokretnog stanovništva. Unaprjeđenje socijalnih usluga za potrebno stanovništvo može se postići i kroz uređivanje dnevnog boravka za starije osobe, oformljivanje mobilnih timova edukaciju neformalnih njegovatelja za starije i ostale potrebite osobe te provođenjem različitih projekata koji bi uključili starije stanovništvo, osobe s invaliditetom i druge osobe u potrebi. Također je naveden projekt Centar podrške 521 kojim se nastoje razviti inovativne usluge socijalne skrbi s ciljem uključivanja socijalno ranjivih skupina poput Osoba s invaliditetom i osoba starijih od 54 godine.

Dionici su potvrdili kako je evidentiran nedostatak obrazovnih programa za prijeko potrebne kadrove: njegovatelj, gerontolog, defektolog i dr.

4.3.3. Osobe s invaliditetom

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, osoba s invaliditetom u urbanom području ima 9.867, što čini 12,13 % ukupnog stanovništva⁹ urbanog područja, odnosno svaki deseti stanovnik ima neki oblik invaliditeta. Od ukupnog broja osoba s invaliditetom, muškaraca je 5.436 (55,09%), a žena 4.431 (44,91%). Broj djece i mladih (0-19 god.) s invaliditetom (Tab. 14.) je 1.140 (11,55 %), osoba srednje životne dobi (20-64 god.) je 4.357 (44,16 %), a starijih osoba (65+ god.) je 4.370 (44,29 %).

Tab. 14. Broj osoba s invaliditetom po spolu i dobnim skupinama

Grad/općina	Ukupno	Ukupno osoba po spolu		Dobne skupine		
		Muških	Ženskih	0-19	20-64	65+
BARBAN	245	116	129	27	91	127
LIŽNJAN	478	262	216	65	224	189
MARČANA	478	262	216	53	222	203
MEDULIN	607	354	253	93	247	267
PULA	6715	3694	3021	736	2952	3027
SVETVINČENAT	250	143	107	26	107	117
VODNJAN	684	390	294	89	336	259
FAŽANA	410	215	195	51	178	181
UKUPNO	9.867	5.436	4.431	1.140	4.357	4.370

Izvor: Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre, 2021

Najviše osoba s invaliditetom nalazi se u Gradu Puli (6.715), a najmanje u Općini Barban (245). Udio osoba s invaliditetom najveći je u Gradu Puli (12,81 %), a najmanji u Općini Medulin (9,23 %).

Osobe s invaliditetom prema tjelesnom oštećenju (Tab. 15.) dijele se na osobe s:

- Oštećenjem vida
- Oštećenjem sluha
- Oštećenjem govorno-glasovne komunikacije
- Oštećenjem lokomotornog sustava
- Oštećenjem središnjeg živčanog sustava
- Oštećenjem perifernog živčanog sustava
- Oštećenjem drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti

⁹ Podatak o ukupnom broju stanovništva korišten za izračun preuzet je iz prvih rezultata Popisa stanovništva 2021. g. Državnog zavoda za statistiku

- Intelektualnim oštećenjima
- Poremećajima iz spektra autizma
- Mentalnim oštećenjima
- Gluhosljepoćom
- Višestrukim oštećenjima

Tab. 15. Broj osoba s invaliditetom prema tjelesnom oštećenju

Vrste oštećenja	BARBAN	LIŽNJAN	MARČANA	MEDULIN	PULA	SVETVINČENAT	VODNجان	FAŽANA	UKUPNO
Oštećenja vida	11	18	20	18	224	14	18	12	335
Oštećenja sluha	12	16	11	13	232	4	11	8	307
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	20	36	21	54	411	31	54	21	648
Oštećenja lokomotornog sustava	96	141	143	153	1871	71	203	110	2.788
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	41	66	74	106	1053	36	92	53	1.521
Oštećenja perifernog živčanog sustava	13	15	15	16	209	6	19	16	309
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	93	129	182	193	2116	82	237	131	3.163
Intelektualna oštećenja	5	27	15	28	235	15	30	9	364
Poremećaji iz spektra autizma	1	3	0	8	51	2	3	4	72
Mentalna oštećenja	34	87	77	85	1403	45	125	65	1.921
Gluhosljepoća	0	0	0	0	3	0	0	0	3
Višestruka oštećenja	97	150	141	167	2113	78	206	107	3.059

Izvor: Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre, 2021

Osoba s gluhosljepoćom ima samo u Puli (3 osobe), dok je od ostalih oštećenja, po svim JLS urbanog područja najmanje poremećaja iz spektra autizma. U Općini Barban i Općini Ližnjan najviše je osoba s oštećenjem lokomotornog sustava, a u ostalim JLS najviše je osoba s oštećenjem drugih organa i organskih sustava, kromosomopatijama, prirođenim anomalijama i rijetkim bolestima.

Udio osoba s višestrukim oštećenjima u odnosu na ukupni broj stanovnika najviši je u Gradu Puli (4,03 %), a najmanji u Općini Medulin (2,54 %). Isti udio u odnosu na ukupni broj osoba s invaliditetom najviši je u Općini Barban (39,59 %), a najmanji u Općini Fažana (26,10 %).

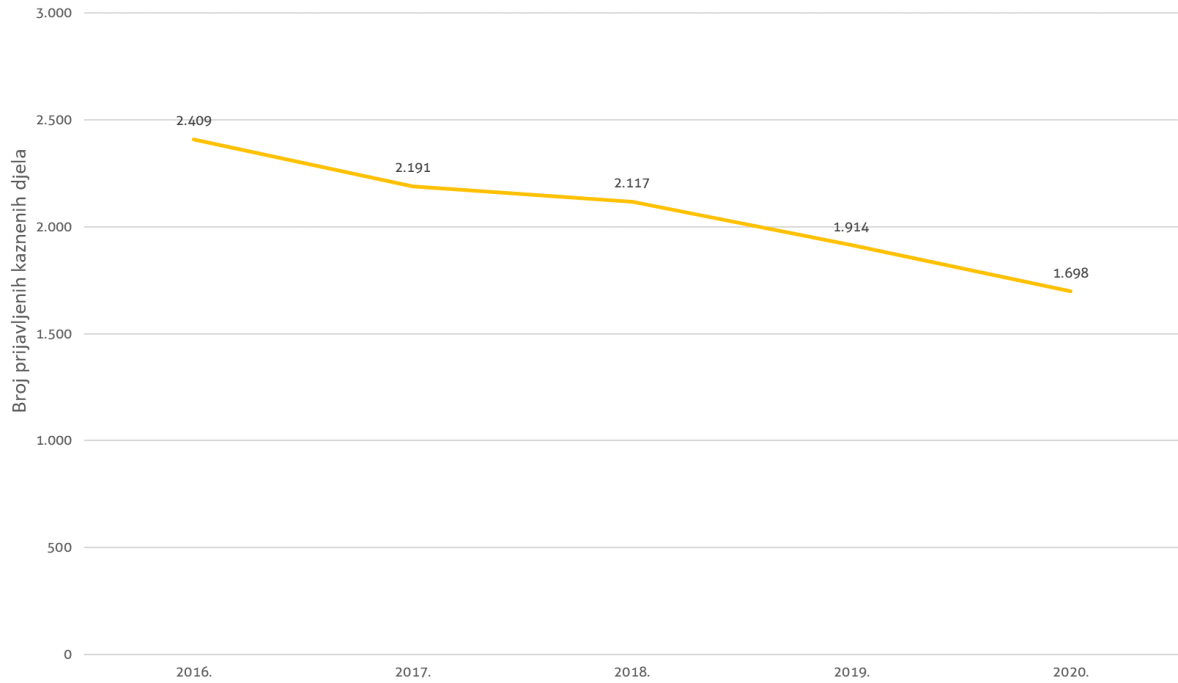
4.3.4. Kriminalitet i sigurnost građana

Podaci o kriminalitetu i stanje sigurnosti predstavlja važan preduvjet visoke kvalitete života stanovnika nekog prostora. Podaci o prijavljenim kaznenim djelima i broju prometnih nesreća analizirani su na temelju statistike Policijske uprave istarske. U sklopu Policijske uprave istarske na prostoru UP Pula djeluju: Policijska postaja Pula-Pola i Postaja prometne policije Pula-Pola. Prateći kretanje ukupnog broja počinjenih kaznenih djela prema podacima Policijske uprave istarske za razdoblje 2016.-2020.g., vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja počinjenih kaznenih djela u Urbanom području Pula (Tab. 16., Sl. 14.) od 36%. Ako pratimo kretanje broja počinjenih kaznenih djela 2016.-2020. na razini Republike Hrvatske i Istarske županije također možemo zapaziti smanjenje broja počinjenih kaznenih djela. Prateći kretanje ukupnog broja prometnih nesreća prema podacima Policijske uprave istarske za razdoblje 2016.-2020.g., vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja prometnih nesreća (Sl. 15.) od 38%. Smanjenje broja počinjenih kaznenih djela i smanjenje broja prometnih nesreća na prostoru UP Pula upućuje na unaprjeđenje sigurnosti što pozitivno utječe na kvalitetu životu stanovnika UP Pula.

Tab. 16. Broj prijavljenih kaznenih djela općeg kriminaliteta 2016.-2020. godine za UP Pula, Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku

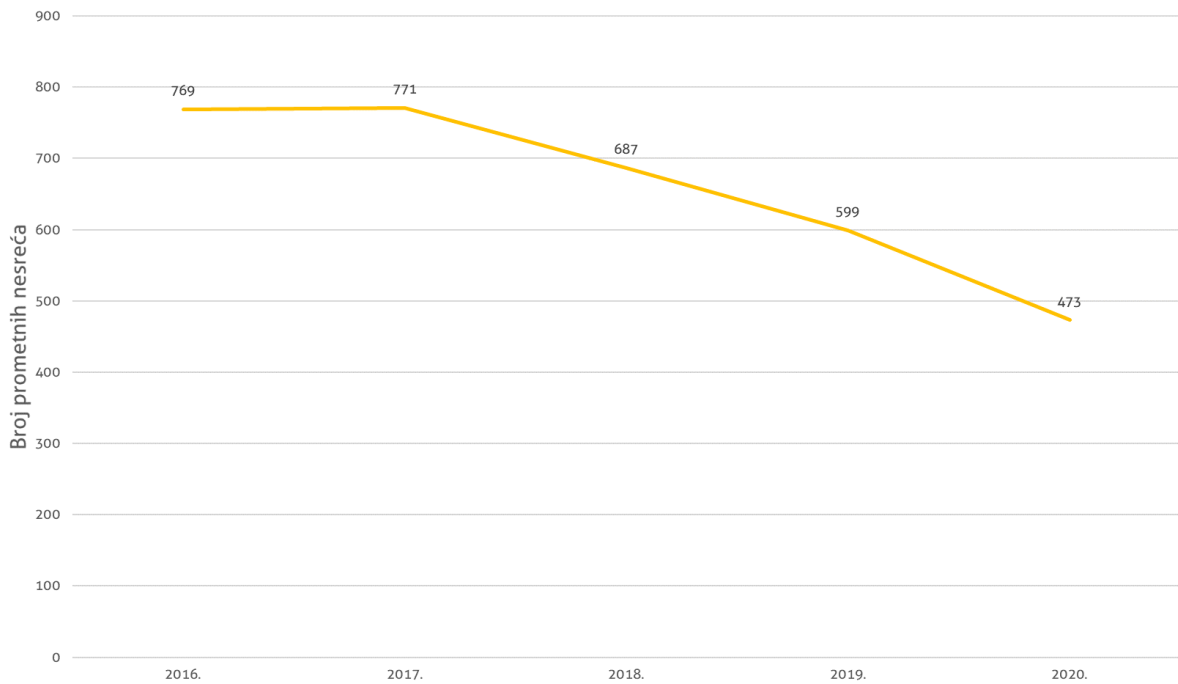
Godina	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
UP Pula	2.409	2.191	2.117	1.914	1.698
Istarska županija	4.634	4.444	4.183	4.048	3.480
Republika Hrvatska	55.824	54.246	51.287	55.994	53.082

Izvor: Republika Hrvatska Policijska uprava istarska, 2021

Sl. 14. Kretanje broja prijavljenih kaznenih djela UP Pula 2016.-2020. godine

Izvor: Republika Hrvatska Policijska uprava istarska, 2021

Sl. 15. Kretanje broja prometnih nesreća UP Pula 2016.-2020. godine

Izvor: Republika Hrvatska Policijska uprava istarska, 2021

Urbana sigurnost utječe na kvalitetu života te je važan element u promišljanju razvoja gradova, a kao takva je prepoznata i od strane UN-a kroz ciljeve održivog razvoja, točnije cilj 11 - Učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim. Urbana sigurnost u međunarodnoj praksi podrazumijeva zaštitu od kriminaliteta, sigurna i dostupna mjesta, sigurnost prometa, ali i područja poput zaštite eko sustava i životne okoline ili jačanje socijalne kohezije. Nacionalna razvojna strategija RH također prepoznaje sigurnost kao važnu odrednicu razvoja, kroz strateški cilj 7- Sigurnost za stabilan razvoj. S obzirom na navedeno, važno je raditi na unaprjeđenju sigurnosti na području UP Pula, što je moguće kroz izradu Plana urbane sigurnosti temeljenom na principima multidisciplinarnosti, prilagođenosti lokalnom kontekstu, usmjerenosti na ljude, održivosti, sveobuhvatnosti i odgovornosti.

4.3.5. Zaključak

Socijalno stanje UP Pula analizirano je na temelju podataka o zajamčenoj minimalnoj naknadi, broju nezaposlenih i broju beskućnika. U razdoblju od 2015. do 2019. došlo je do povećanja broja korisnika zajamčene minimalne naknade od 10%, a trendovi smanjenja istog pokazatelja u spomenutom razdoblju zabilježeni su i na razini Istarske županije i Republike Hrvatske. Prateći broj nezaposlenih 2015.-2019. g. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja nezaposlenih u Republici Hrvatskoj, Istarskoj županiji i u UP Pula. Godine 2015. Područni ured Pula je evidentirao smanjenje broja nezaposlenih od 29% 2015.-2019. g. što je povezano s pozitivnim ekonomskim kretanjima u tom razdoblju. Godišnje izvješće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za 2020. još nije objavljeno, ali izvješće iz prosinca 2020. upućuje na porast broja nezaposlenih na razini UP Pula, Istarske županije i Republike Hrvatske što je povezano s negativnim ekonomskim kretanjima uzrokovanih pandemijom COVID-19. Na prostoru UP Pula djeluje Crveni križ Pula koji je 2012. otvorio prihvatilište za beskućnike koji ima kapacitet 20 osoba (15 muških korisnika i 5 ženskih korisnika). Smanjenje korisnika zajamčene minimalne naknade i smanjenje broja nezaposlenih upućuju na unaprjeđenje socijalnog stanja UP Pula. Važan izazov i dalje predstavljanje zbrinjavanje beskućnika s obzirom da 30-50 beskućnika na prostoru Istarske županije nemaju riješeno pitanje smještaja.

Središnja ustanova socijalne skrbi u Urbanom području Pula je Centar za socijalnu skrb Pula, a osim Centra, infrastrukturu sustava socijalne skrbi čine i domovi za starije i nemoćne (na prostoru Grada Pula te općina Svetvinčenat, Medulin, Barban, Fažana, Ližnjan i Marčana) i udruga Institut Pula. Na prostoru Grada Vodnjana planira se gradnja doma za starije i nemoćne kako bi se osigurali smještajni kapaciteti za starije i nemoćne Grada Vodnjana.

Podaci o kriminalitetu i stanje sigurnosti predstavlja važan preduvjet visoke kvalitete života stanovnika nekog prostora. Smanjenje broja počinjenih kaznenih djela i

smanjenje broja prometnih nesreća na prostoru UP Pula 2016.-2020. g. upućuje na unaprjeđenje sigurnosti što pozitivno utječe na kvalitetu života stanovnika UP Pula.

U gradu Puli djeluje Udruga Institut prije svega koja je prepoznata po radu s liječenim ovisnicima te programima za prevenciju ovisnosti, a u zadnje je vrijeme djelatnost proširila i na beskućnike. Uz navedenu udruhu, postoji mnoštvo drugih Udruga koje djeluju na UP-u i pružaju puno značajnije usluge (Humanitarna mreža koju čine CK, NSNJO, Facebook humanitarci itd.). U narednom bi periodu trebalo usustaviti usluge u socijalnoj skrbi gdje bi nositelji aktivnosti bile JLS, a udruge partneri (DOSTI, 2021).

Budući razvoj socijalnih usluga u UP Pula trebao bi uključiti što više projekata i inicijativa od strane različitih udruga civilnog društva, ali i javnih ustanova, koji bi različite skupine stanovništva pokušali na kvalitetan način uključiti u društvo.

4.4. Odgoj i obrazovanje

Odgoj i obrazovanje smatraju se temeljnim društvenim funkcijama koje imaju važnu ulogu u unaprjeđenju kvalitete života te društvenog i gospodarskog razvoja Urbanog područja Pula. Djelatnosti predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja uređene su posebnim zakonima kojima su definirana pravila, smjernice i ostali propisi relevantni za njihovo djelovanje. U ovom poglavlju analiziraju se obrazovna infrastruktura te stanje i trendovi sektora odgoja i obrazovanja u kontekstu predškolskog odgoja, osnovnoškolskog, srednjoškolskog, visokoškolskog i cjeloživotnog obrazovanja.

4.4.1. Obrazovna struktura

Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina Urbanog područja Pula prema podacima Popisa stanovništva 2011. prikazana je tablično (Tablica 5. u prilogu) i grafički (Sl. 16.). U nastavku slijedi usporedba obrazovne strukture Urbanog područja Pule s obrazovnom strukturom Istarske županije i Republike Hrvatske. Udio stanovnika Urbanog područja Pula starijih od 15 godina bez škole iznosi 0,7% što je slično kao isti pokazatelj za Istarsku županiju - 0,72% i niže u odnosu na taj pokazatelj na nacionalnoj razini - 1,71%. U Urbanom području Pula udio stanovnika bez završene osnovne škole iznosi 6,2% što je niže od istog pokazatelja na regionalnoj - 7,22% i nacionalnoj - 7,81% razini. Udio stanovnika sa završenom osnovnom školom za Urbano područje Pula iznosi 16,2% što je manje nego isti pokazatelj za Istarsku županiju - 19,47% i Republiku Hrvatsku - 21,29%. U Urbanom području Pula udio stanovnika sa završenom srednjom školom iznosi 57,5% što je više nego isti pokazatelj za Istarsku županiju - 55,82% i za Republiku Hrvatsku - 52,63%. Udio

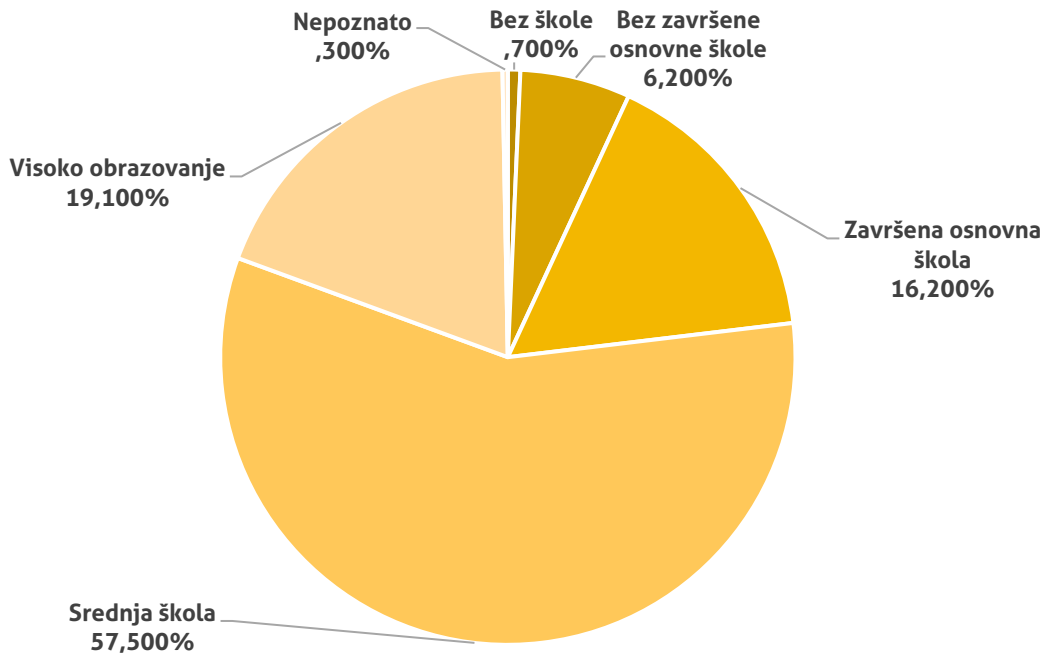
stanovnika s visokim obrazovanjem za Urbano područje Pula iznosi 19,1% što je više nego isti pokazatelj za Istarsku županiju - 16,57% i za Republiku Hrvatsku – 16,39%. Zaključno, Urbano područje Pula ima povoljniju obrazovnu strukturu – veći udio stanovnika sa završenom srednjom školom ili visokim obrazovanjem i manji udio stanovnika bez škole ili bez završene osnovne škole ili sa završenom osnovnom školom u usporedbi s Istarskom županijom i Republikom Hrvatskom.

Tab. 17 Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina u UP Pula, Istarskoj županiji i RH 2011. g.

	Bez škole	Bez završene o. šk.	Završena o. šk.	Završena sr. šk.	Visoko obrazovanje
UP Pula	0,7%	6,2%	16,2%	57,5%	19,1%
Istarska županija	0,72%	7,22%	19,47%	55,82%	16,57%
RH	1,71%	7,81%	21,29%	52,63%	16,39%

Izvor podataka: DZS, 2016

Po velikom udjelom stanovnika bez škole ili bez završene osnovne škole ističu se Općina Barban (17,3%) i Općina Svetvinčenat (14,5%). Najmanji udio stanovnika sa završenom srednjom školom zabilježen je kod Općine Barban (53,2%), dok je ovaj pokazatelj najveći za Općinu Ližnjan (60,9%). Prema visokom udjelu stanovnika s visokim obrazovanjem ističu se Općina Medulin (25,9%), Grad Pula (20,7%) i Općina Fažana (19,2%), dok je ovaj udio nizak za Općinu Svetvinčenat (8,4%), Grad Vodnjan (10,9%) i Općinu Barban (11,5%). Grad Pula i Općina Medulin ističu se s najpovoljnijom obrazovnom strukturom, dok se Općina Svetvinčenat i Općina Barban ističu s najnepovoljnijom obrazovnom strukturom.

Sl. 16. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina za Urbano područje Pula 2011. g.

Izvor podataka: DZS, 2016

Prema dokumentu Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje izrađena je analiza i prognoza potreba tržišta rada za pojedinim zvanjima na razini lokalnih tržišta rada. Prema ovom dokumentu Urbano Područje Pula pripada području XVIII.V koje obuhvaća gradove Pulu i Vodnjan te općine Barban, Fažanu, Galižanu, Ližnjan, Marčanu, Medulin i Svetvinčenat. Prema Tablica 6. u prilogu definirani su obrazovni programi kojima je potrebno povećanje i oni kojima je potrebno smanjenje upisanih i stipendiranih učenika ili studenata za Urbano područje Pula. Prema dokumentu istaknuta je potreba za povećanjem broja upisanih i stipendiranih učenika u dvogodišnjem i trogodišnjim srednjoškolskim obrazovnim programima (kuhar/kuharica, konobar/konobarica, slastičar/slasičarica i dr.), u četverogodišnjim i petogodišnjim srednjoškolskim obrazovnim programima (medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege, farmaceutski tehničar/farmaceutska tehničarka), u programima stručnih studija (sestrinstvo i primaljstvo) te u programima sveučilišnog studija (građevinarstvo, medicina i dr.). Također, istaknuta je potreba za smanjenjem broja upisanih i stipendiranih učenika ili studenata u četverogodišnjim ili petogodišnjim srednjoškolskim obrazovnim programima (ekonomist, komercijalist/komercijalista i dr.) te u programima stručnih ili sveučilišnih studija (ekonomija i pravo).

4.4.2. Predškolski odgoj

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima.

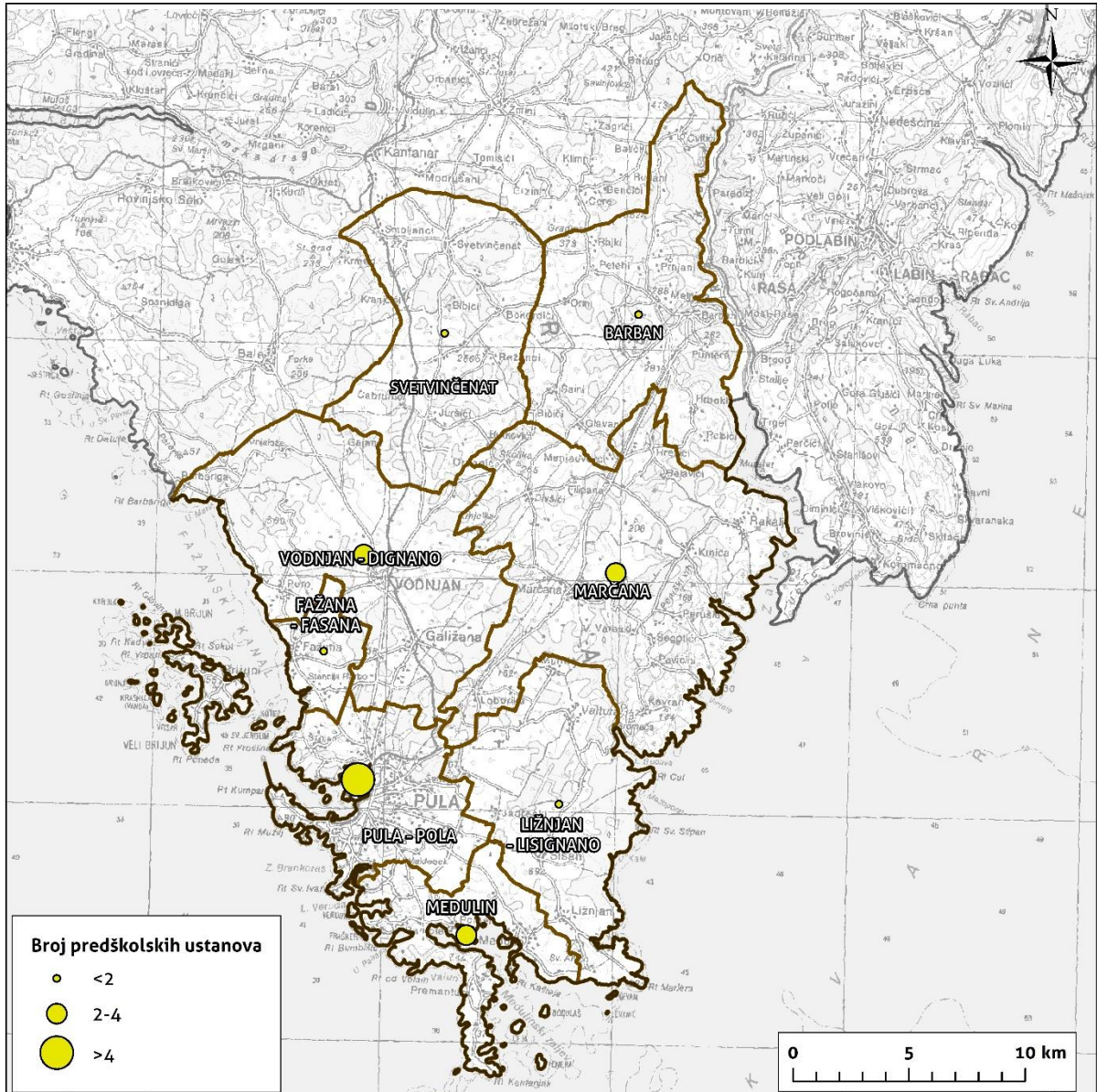
Ukupan broj predškolskih odgojnih ustanova za Urbano područje Pula iznosi 40 (Tab. 18.). Prema broju predškolskih odgojnih ustanova ističe se Grad Pula u kojem se nalaze 22 predškolske odgojne ustanove. U Gradu Vodnjanu i Općini Medulin nalaze se četiri predškolske odgojne ustanove, a u Općini Marčani tri predškolske odgojne ustanove. Dvije predškolske odgojne ustanove nalaze se u Općini Barban, Općini Ližnjan i Općini Fažani, dok se u Općini Svetvinčenat nalazi samo jedna ustanova za predškolski odgoj (Sl. 17.).

U razdoblju od 2015./2016.-2019./2020. (Tab. 19., Sl. 18.) pedagoške godine došlo je blagog smanjenja broja djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula. Pedagoške godine 2015./2016. broj djece iznosio je 3.085, dok je 2019./2020. iznosio 3.021 što je smanjenje od 2%. Unatoč smanjenju broja djece za Urbano područje Pula u razdoblju 2015./2016.-2019./2020.g., broj djece se povećao u nekim jedinicama lokalne samouprave: Gradu Vodnjanu, Općini Ližnjan, Općini Svetvinčenat i Općini Fažani. Iako je zabilježen porast broja djece, u Gradu Vodnjanu i Općini Ližnjan nije došlo do povećanja kapaciteta ustanova predškolskog odgoja. U Općini Svetvinčenat došlo je do povećanja kapaciteta ustanove predškolskog odgoja – povećanje za jednu odgojnu skupinu. U Općini Svetvinčenat postoji potreba za proširenjem DV Balončić ili kroz dogradnju postojećeg vrtića ili kroz otvaranje novog vrtića u naselju Juršići u kojem postoji i OŠ Juršići i kojemu gravitira velik dio mještana Općine Svetvinčenat. U Općini Fažani 2015./2016. došlo je do otvaranja nove ustanove za predškolski odgoj pa su od te godine na prostoru Općine djelovale dvije ustanove za predškolski odgoj.

Tab. 18. Broj predškolskih odgojnih ustanova za Urbano područje Pula (pedagoška godina 2019./2020.)

JLS	Broj predškolskih odgojnih ustanova	JLS	Broj predškolskih odgojnih ustanova
Grad Pula	22	Općina Marčana	3
Grad Vodnjan	4	Općina Medulin	4
Općina Barban	2	Općina Svetvinčenat	1
Općina Ližnjan	2	Općina Fažana	2
Ukupno	40		

Izvor: DZS, 2020

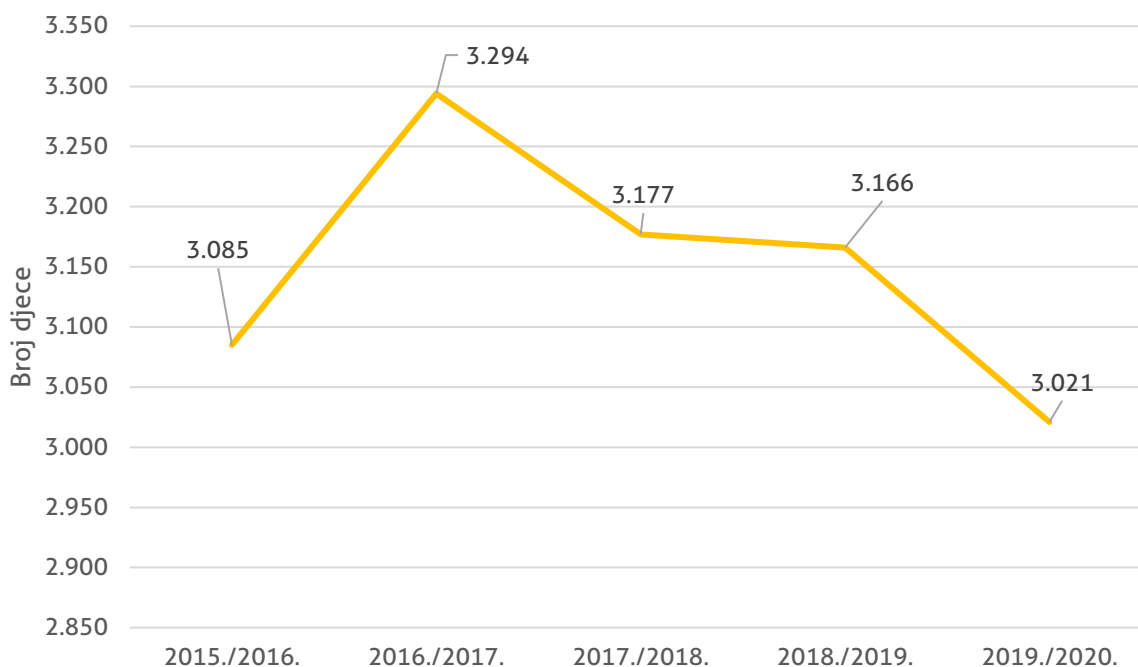
Sl. 17. Broj predškolskih ustanova za Urbano područje Pula (pedagoška godina 2019./2020.)

Izvor: DZS, 2020

Tab. 19. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula (2015./2016. - 2019./2020.)

Jedinica lokalne samouprave	Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja				
	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.
Grad Pula	2.209	2.445	2.289	2.259	2.170
Grad Vodnjan	243	246	248	246	254
Općina Barban	73	78	68	61	60
Općina Ližnjan	50	54	56	59	55
Općina Marčana	91	82	92	87	86
Općina Medulin	227	207	208	243	175
Općina Svetvinčenat	60	60	83	80	81
Općina Fažana	132	122	133	131	140
Ukupno	3.085	3.294	3.177	3.166	3.021

Izvor: DZS, 2020

Sl. 18. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula 2015./2016. - 2019./2020.

Izvor: DZS, 2020

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* istaknuli su da se proteklih godina odvijao kontinuiran razvoj, modernizacija i tehnološko opremanje ustanova za predškolski odgoj, a ulaže se i u stvaranje veće ponude sadržaja za djecu predškolske dobi. Potrebno je nastaviti s takvom praksom, jer dio vrtićkih ustanova trenutno ne zadovoljava suvremene pedagoške standarde, a potrebno je ulagati i u povećanje sigurnosti pristupa ustanovama za predškolski odgoj. Specifičan problem je i nedostatak timova stručnih suradnika koji bi uz odgojitelje doprinijeli kvalitetnijem odgoju djece predškolske dobi, ali i inkluziji djece s posebnim potrebama u društvo. U Gradu Puli vrtiće koriste i stanovnici susjednih

JLS, kojima je zbog naravi posla jednostavnije poslati djecu u vrtić u Pulu. Stoga je potrebno, u racionalnoj mjeri, promišljati o povećanju kapaciteta dječjih vrtića u Puli te o povećanju dostupnosti vrtića, osobito u dužem programu, u ostalim JLS. Otvaranje novih vrtića ili širenje postojećih moglo bi dovesti do povećanja broja radnih mjesta te spriječiti iseljavanje obrazovanih odgajatelja ili stručnih suradnika. Potreba za povećanjem vrtićkih kapaciteta istaknuta je u rubnim dijelovima Grada Pule, gdje postojeći vrtići nemaju dovoljan kapacitet za odgoj djece iz tih dijelova Grada i ostalih JLS koje tim vrtićima gravitiraju.

4.4.3. Osnovnoškolsko obrazovanje

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20) uređena je djelatnost osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja.

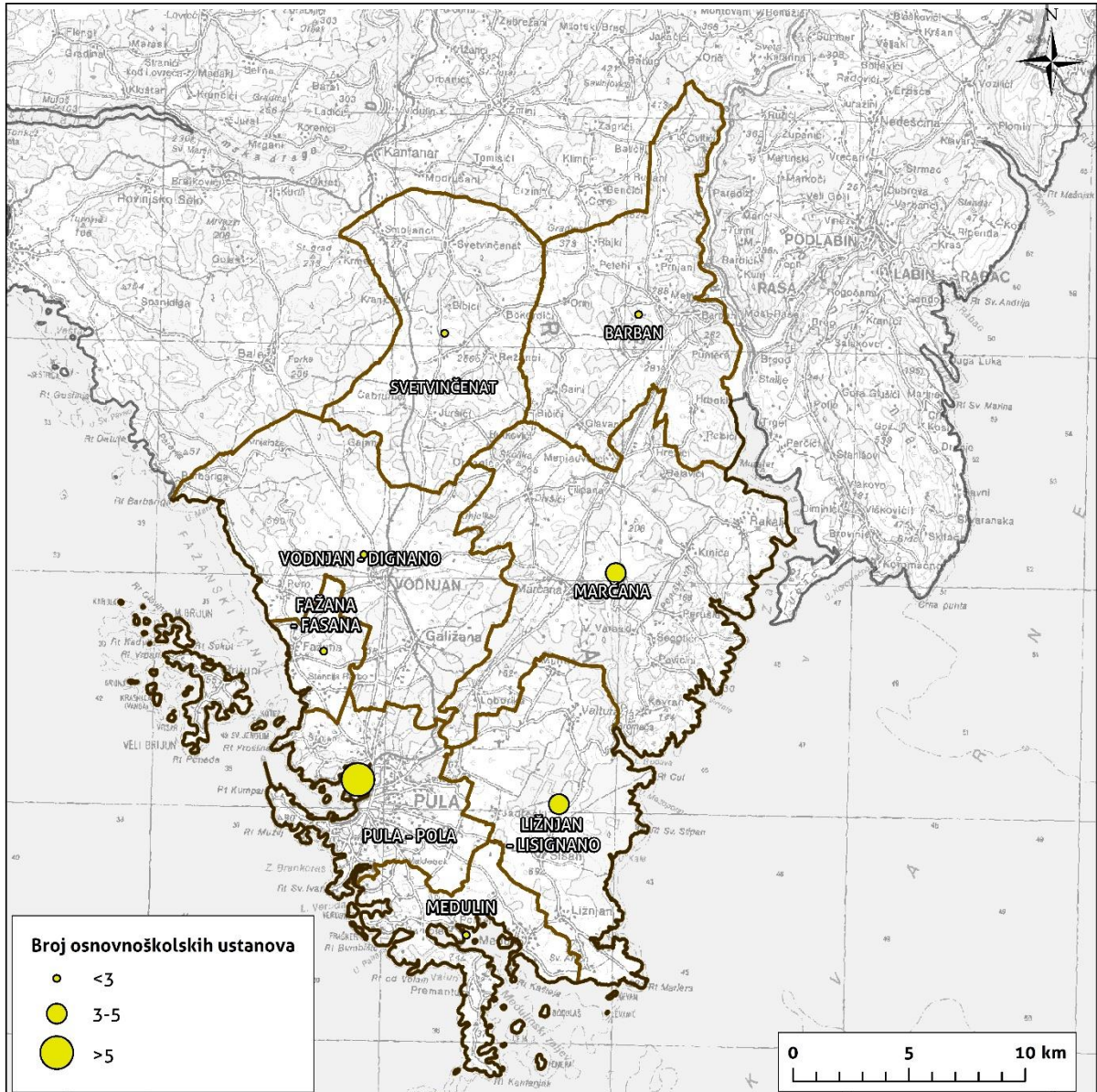
Unutar granica UP-a Pula djeluje ukupno 31 osnovnoškolska ustanova. Najveći broj osnovnoškolskih ustanova nalazi se u Gradu Puli (11), a prema broju ustanova slijede općine Ližnjan i Marčana u kojima se nalazi pet osnovnoškolskih ustanova. U Općini Fažana nalazi se samo jedna osnovnoškolska ustanova i to je ujedno JLS UP-a Pule s najmanjim brojem osnovnoškolskih ustanova.

Broj učenika u osnovnoškolskim ustanovama UP-a Pula 2015./2016. iznosio je 6.259, dok je taj podatak za 2019./2020. iznosio 6.408 što znači da se broj učenika povećao za 2% u promatranom razdoblju. Unatoč blagom porastu broju učenika u osnovnoškolskim ustanovama UP-a Pula 2015./2016.-2019./2020., Općina Marčana i Općina Ližnjan bilježe blagi pad broja učenika. U promatranom razdoblju nije došlo do promjene broja osnovnoškolskih ustanova u niti jednoj JLS UP-a Pula.

Tab. 20. Broj osnovnoškolskih obrazovnih ustanova za Urbano područje Pula (školska godina 2019./2020.)

Jedinica lokalne samouprave	Broj osnovnoškolskih obrazovnih ustanova
Grad Pula	11
Grad Vodnjan	3
Općina Barban	2
Općina Ližnjan	5
Općina Marčana	5
Općina Medulin	2
Općina Svetvinčenat	2
Općina Fažana	1
Ukupno	31

Izvor: DZS, 2020

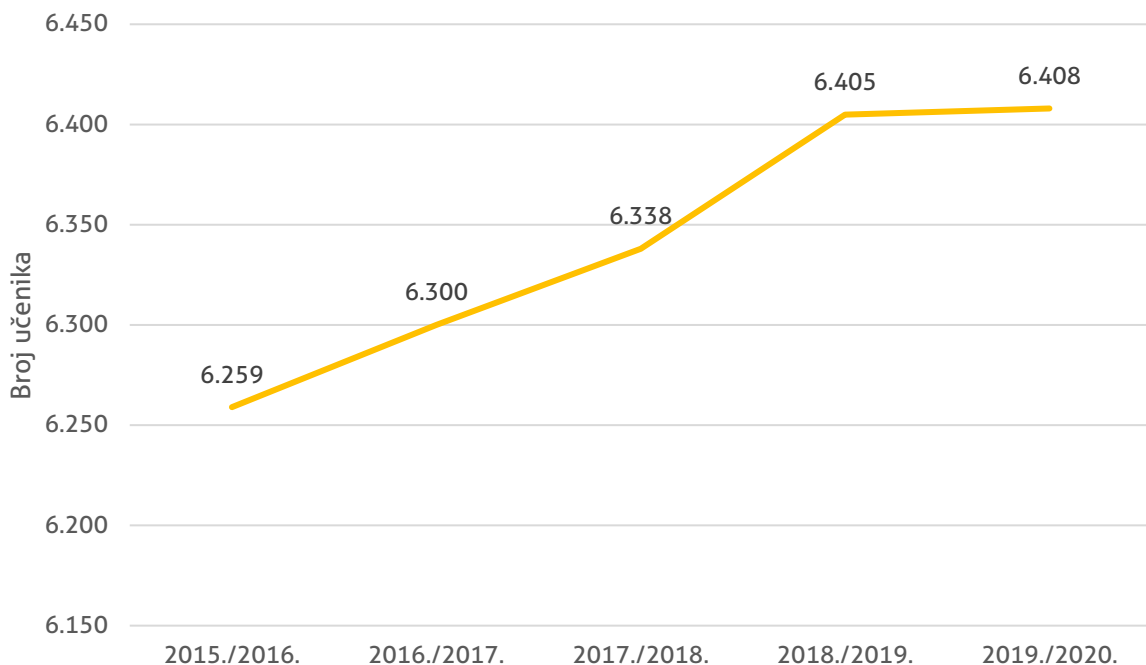
Sl. 19. Broj osnovnoškolskih obrazovnih ustanova za Urbano područje Pula (školska godina 2019./2020.)

Izvor: DZS, 2020

Tab. 21. Broj učenika u ustanovama osnovnoškolskog obrazovanja za Urbano područje Pula (2015./2016.-2019./2020.)

Jedinica lokalne samouprave	Broj učenika u osnovnoškolskim ustanovama				
	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.
Grad Pula	4.434	4.489	4.520	4.560	4.499
Grad Vodnjan	433	422	426	414	445
Općina Barban	168	175	178	172	180
Općina Ližnjan	126	126	105	111	125
Općina Marčana	285	284	292	289	278
Općina Medulin	405	378	401	420	433
Općina Svetvinčenat	140	138	137	143	152
Općina Fažana	268	288	279	296	296
Ukupno	6.259	6.300	6.338	6.405	6.408

Izvor: DZS, 2020

Sl. 20. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula 2015./2016.-2019./2020.

Izvor: DZS, 2020

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* naglasili su da i u osnovnoškolskim ustanovama proteklih godina zabilježen trend proširenja, modernizacije i tehnološkog opremanja te da je u dijelu škola na taj način omogućeno provođenje nastave u jednoj smjeni. Isto tako, kontinuirano se ulaže u educiranje nastavnika i stručnih suradnika, kao i proširenje sadržaja i aktivnosti koje su dostupne učenicima. Međutim, postoji i nekoliko izazova pred osnovnoškolskim obrazovanjem. Prvi, sve izraženiji izazov je nedostatak nastavnika iz STEM područja, koji se uglavnom odlučuju za rad na radnim mjestima njihove struke u drugim privatnim i javnim

tvrtkama, a ne za rad u sustavu obrazovanja. Također je identificiran i nedostatak stručnih suradnika koje moraju financirati JLS kao osnivači škola te je potrebno pronaći održivi model financiranja njihovog zaposlenja. U tom smislu predlažu se i mobilni timovi stručnih suradnika. Treći izazov je nedostatak kvalitetne veze škola s javnim prijevozom, zbog čega je potrebno potaknuti usklađivanje javnog prijevoza u blizini škola te povećati sigurnost školske djece kao sudionika u prometu. Potencijal razvoja osnovnoškolskog obrazovanja vidi se u snažnijoj primjeni STEM tehnologija u obrazovanju, proširenju sadržaja dostupnih učenicima te provođenje različitih aktivnosti (poput terenskih nastava i studijskih putovanja) koje bi pridonijele većoj kvaliteti obrazovanja. Osim navedenih izazova i potencijala, kao pozitivna stavka navedeno je postojanje produženog boravka za učenike u pojedinim školama. Takvu praksu potrebno je širiti i na više razrede, a u skladu s nacionalnom obrazovnom politikom potrebno je podupirati uvođenje cjelodnevnih nastave. Tijekom participativnog procesa razmotrena je problematika dvosmjenskog rada u nekoliko škola u UP-u, a za koje postoji potreba za rekonstrukcijom i dogradnjom, kako bi sva djeca imala iste uvjete i kako bi mogla sudjelovati u različitim izvannastavnim i drugim aktivnostima. navedena je i problematika neadekvatnih uvjeta u školama za izvođenje tjelesnog i zdravstvenog odgoja, odnosno nedostatak školskih sportskih dvorana.

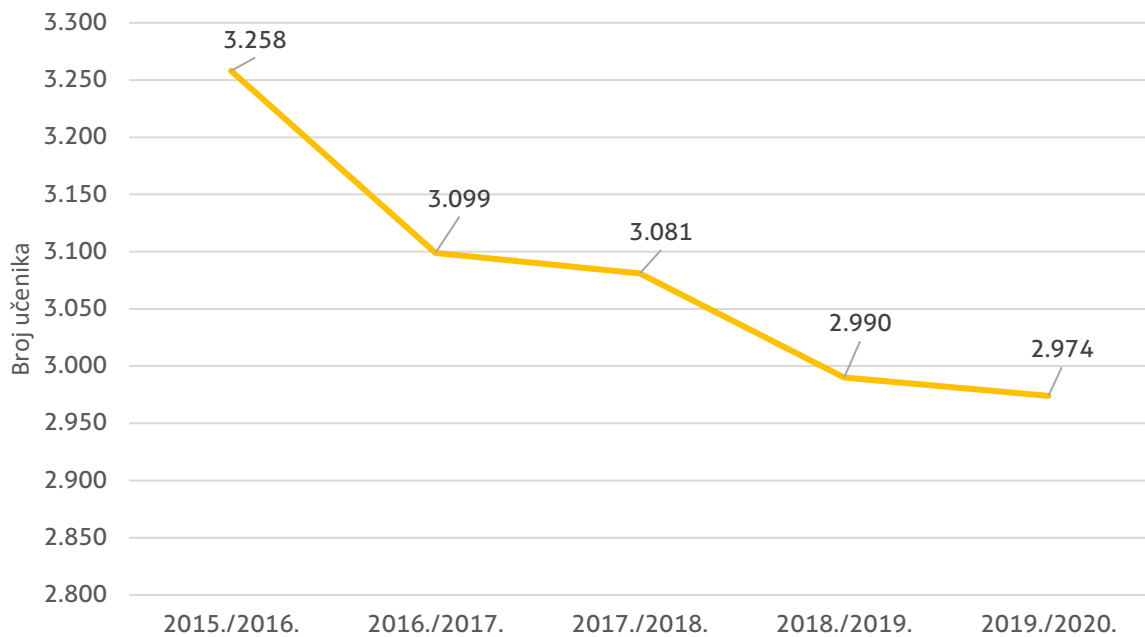
4.4.4. Srednjoškolsko obrazovanje

Na teritoriju UP-a Pula nalazi se 16 srednjoškolskih obrazovnih ustanova, od kojih su sve smještene na prostoru Grada Pule. Prateći kretanje broja učenika u srednjoškolskim ustanovama Grada Pule od šk. god. 2011./2012. do 2019./2020. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja učenika. Godine 2015./2016. broj učenika je iznosio 3.258, dok je 2019./2020. iznosio 2.974 što je smanjenje od 9% (Sl. 21.). U UP-u Pula prema Popisu 2011. živi 3.140 srednjoškolaca od kojih je 67% iz Grada Pule (Tab. 22.).

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Socijalna pitanja i društvo* istaknuli da usprkos tome što srednjoškolsko obrazovanje nije u nadležnosti JLS u UP Pula, svakako ga je potrebno unaprijediti kako bi odgovaralo tržištu rada. Kao stručno područje s osobitim nedostatkom radne snage identificirano je zdravstvo, gdje je predloženo povećanje upisnih kvota za srednjoškolske programe u zdravstvu (osobito u smjeru sestriinstva). Nedostatak radne snage primjetan je i u obrtničkim djelatnostima, koje bi se trebalo popularizirati kod učenika. Kako bi se omogućio kvalitetan društveni život srednjoškolaca potrebno je prilagoditi javni prijevoz u racionalnoj mjeri aktivnostima u kojima ta populacija može sudjelovati.

Posebnu pozornost treba obratiti na profesionalnu orijentaciju kod djece s poteškoćama. U odabiru obrazovnih programa treba voditi računa o interesima djeteta

te stvarati poticajno okruženje apostrofirajući njegove mogućnosti i potencijale (OSI, 2021).

Sl. 21. Trend kretanja broja učenika u srednjoškolskim ustanovama 2015./2016. – 2019./2020.

Izvor: DZS, 2020

Tab. 22. Broj srednjoškolaca Urbanog područja Pula 2011.

Jedinica lokalne samouprave	Broj srednjoškolaca
Grad Pula	2.104
Grad Vodnjan	220
Općina Barban	78
Općina Ližnjan	139
Općina Marčana	165
Općina Medulin	207
Općina Svetvinčenat	97
Općina Fažana	130
Ukupno	3.140

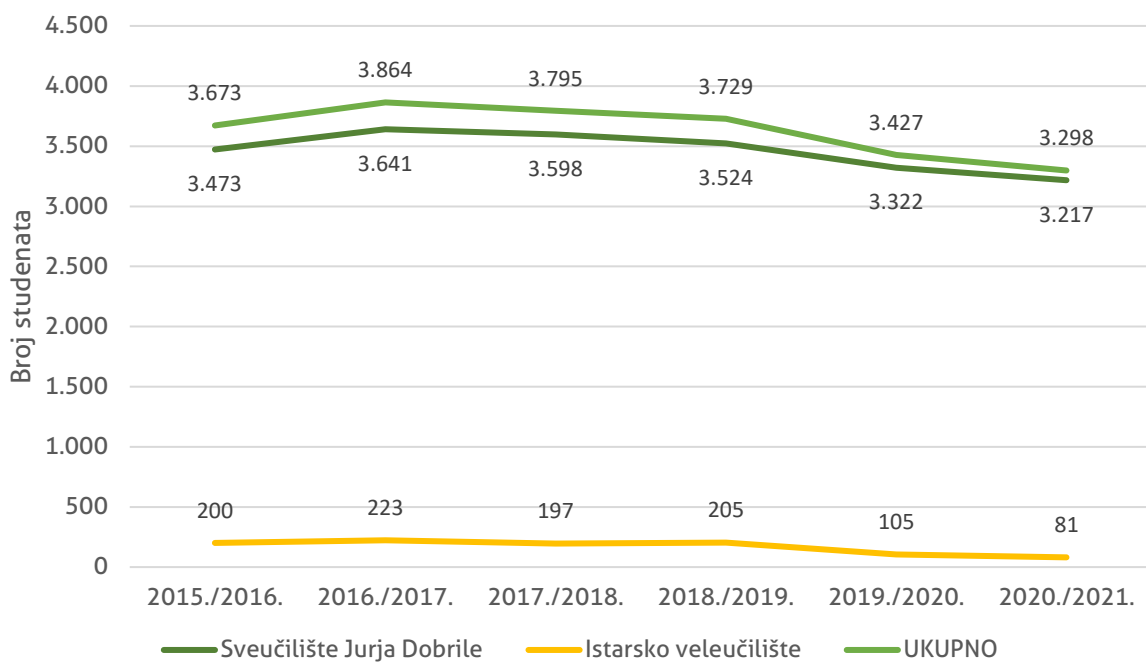
Izvor: DZS, 2016

4.4.5. Visokoškolsko obrazovanje

Na Urbanom području Pula djeluju tri ustanove s područja visokog školstva: Visoka škola Securus Pula, Istarsko veleučilište – *Università Istriana di scienze applicate* i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. Visoka škola menadžmenta i sigurnosti Securus započela je s radom 2018. g., a kroz svoj program nastoji ostvariti visoko obrazovanje vatrogasnog kadra. Istarsko veleučilište steklo je preduvjete za osnivanje 2019. g. nakon gotovo 20 godina djelovanja kao visoka škola. Svojim statutom Istarsko veleučilište je ustrojeno kao privatno Veleučilište, a na Veleučilištu trenutno se izvode

sljedeći studijski programi: preddiplomski stručni studij (Mehatronika i Politehnika), kratki stručni studij (Politehnika) i specijalistički diplomski studij (Kreativni menadžment u procesima). Sveučilište Jurja Dobrile u Puli osnovano je u rujnu 2016., a za razvoj ove visokoškolske ustanove važnim se smatraju osnivanje Više ekonomske škole i Pedagoške akademije još početkom 1960-ih. Sveučilište je organizirano kroz velik broj sastavnica: 8 fakulteta, 1 akademiju, Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma, Centar za kompetencije u obrazovanju, Studentski centar, Sveučilišnu knjižnicu u Puli te Sveučilišni računski i informacijski centar u Puli.

Prateći kretanje broja studenata 2015./2016.-2020./2021. (Sl. 22.) koji studiraju na prostoru UP-a Pula došlo je do smanjenja broja studenata u obje visokoškolske ustanove¹⁰. Ukupan broj studenata akademske godine 2015./2016. iznosio je 3.673, dok je 2020./2021. iznosio 3.298 što znači da je došlo do smanjenja u broju studenata od 10% u razdoblju 2015./2016.-2019./2020.

Sl. 22. Broj studenata u visokoškolskim ustanovama u Gradu Puli 2015./2016.-2020./2021.

Izvor podataka: Grad Pula, 2021

Prateći kretanje broja upisanih studenata na stručne i sveučilišne studije u UP-u Pula prema prebivalištu 2015./2016.-2019./2020. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja studenata. Akademske godine 2015./2016. zabilježeno je 2.854 studenata, dok

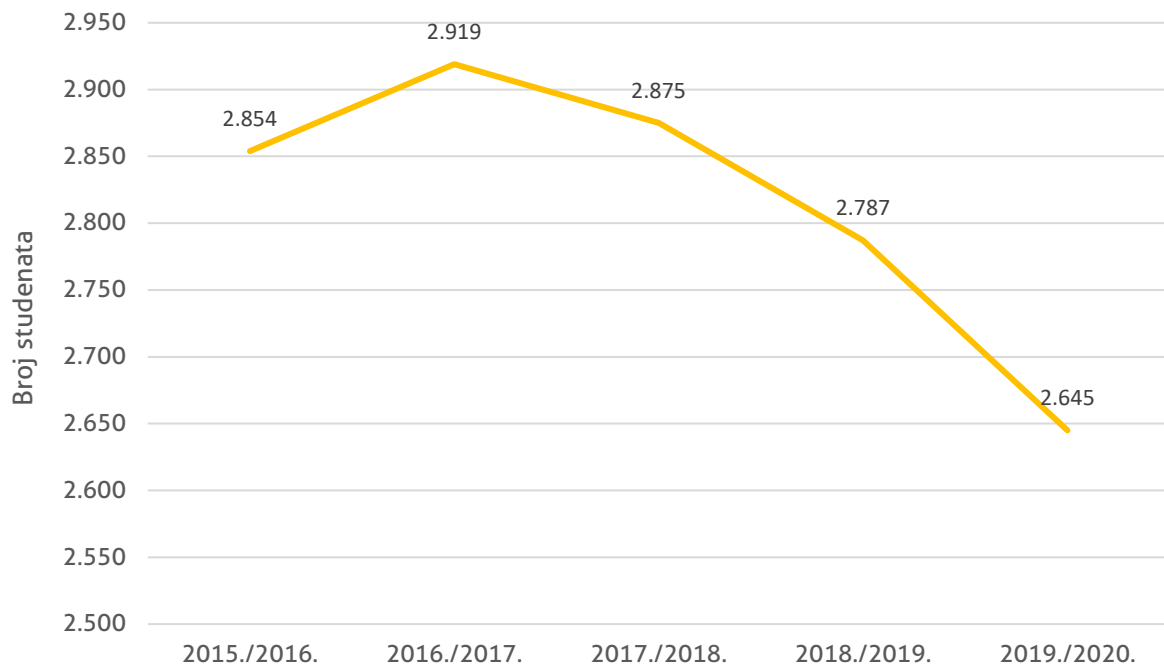
¹⁰ Broj polaznika Visoke škole Securus nije evidentiran zbog nedostupnosti podataka.

je 2019./2020. bilo 2.645 studenata, pa je u razdoblju 2015./2016.-2019./2020. došlo do smanjenja od 7,3%.

Tab. 23. *Studenti Urbanog područja Pula upisani na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru, prema prebivalištu akademske godine 2015./2016.-2019./2020.*

JLS	Studenti upisani na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru, prema prebivalištu				
	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.
Grad Pula	2.151	2.164	2.132	2.076	1.973
Grad Vodnjan	135	134	138	141	127
Općina Barban	64	66	75	86	77
Općina Ližnjan	39	46	35	35	29
Općina Marčana	139	142	139	124	108
Općina Medulin	165	188	181	165	178
Općina Svetvinčenat	55	61	47	47	45
Općina Fažana	106	118	128	113	108
Ukupno	2.854	2.919	2.875	2.787	2.645

Izvor podataka: Grad Pula, 2021

Sl. 23. *Studenti Urbanog područja Pula upisani na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru, prema prebivalištu akademske godine 2015./2016.-2019./2020.*

Izvor podataka: Grad Pula

U budućem razvoju UP-a, važno je ojačati postojeće i raditi na privlačenju i razvoju novih znanstvenih institucija. Razvoj znanosti sinergijski djeluje na gospodarstvo, ali i privlači (i zadržava) visoko-obrazovano stanovništvo koje pak povratno djeluje na

razvoj novih gradskih sadržaja, a što je iznimno važno u procesu diversifikacije gospodarstva i prostora.

Dionici su utvrdili potencijal razvoja studija agronomije. Urbano područje obiluje neiskorištenim poljoprivrednim zemljištima, a kako sve manji broj stanovnika (i to sve starijih) se bavi proizvodnjom hrane, nužna je sistematizacija i specijalizacija ovih vitalnih znanja. Ovo prevrednovanje kroz sveučilišne institucije približilo bi ova nužna znanja i vještine mlađoj populaciji koja često na njih gleda kao nešto nazadno. Kvalitetan studij agronomije posjeduje potencijal da takve poglede trajno promijeni. Također, prema mišljenju dionika, utvrđen je potencijal razvoja europskih studija. Pula, kao i Istra, uvijek je bila granično područje, ali je istovremeno bila i mjesto susreta različitih kultura, kao i suživota. Jedan studij koji oko teme Europe povezuje različite humanističke i društvene znanosti dodatno bi osnažio identitet grada Pule kao tolerantnog, multikulturnog, europskog grada. Također je istaknuto kako se budući studijski programi planiraju osuvremenjivati i inovirati na različitim područjima sukladno promjenama u strukturi potražnje i novim potrebama na tržištu rada.

4.4.6. Cjeloživotno obrazovanje

Cjeloživotno obrazovanje označava koncept prema kojem je obrazovanje cjeloživotni proces, a ovaj koncept ključan je za jačanje konkurentnosti, zapošljavanja i socijalne inkluzije. Unaprjeđenje cjeloživotnog obrazovanja smatra se ključnim za gospodarski i društveni razvoj UP-a Pule.

U UP Pula ustanove za cjeloživotno obrazovanje nalaze se na prostoru Grada Pule i Grada Vodnjana. U Puli djeluje nekoliko ustanova s ciljem promicanja cjeloživotnog obrazovanja među kojima su najpoznatije: Pučko otvoreno učilište, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Algebra. U Gradu Vodnjanu djeluje Pučko otvoreno učilište Università popolare aperta „Vodnjan-Dignano“ koji provodi brojne programe obrazovanja i stručnog usavršavanja: program osposobljavanja za poslove sommeliera maslinovog ulja, program osposobljavanja za poslove održavanja okućnica i bazena, program osposobljavanja za poslove voćara/voćarice, program osposobljavanja za poslove njegovatelja/negovateljice starijih i nemoćnih osoba, program osposobljavanja za poslove maslinara/maslinarke, program osposobljavanja za poslove vinara/vinarke i vinogradara/vinogardarke, jezične tečajeve, sportske sadržaje i dr.

Važan iskorak u unaprjeđenju cjeloživotnog obrazovanja u Gradu Puli predstavlja projekt izgradnje Centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma – KLIK Pula. Centar će biti realiziran nadogradnjom i opremanjem postojeće infrastrukture Škole za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula te usavršavanjem nastavnika strukovnih predmeta. Glavne aktivnosti

centra KLIK Pula bit će usmjerene na provedbu obrazovanja, usavršavanja i osposobljavanja u ugostiteljstvu i turizmu.

Kao primjer uspješnog projekta za unaprjeđenje cjeloživotnog obrazovanja UP-a Pule ističe se završeni projekt „Sinergijom do zapošljavanja“. U projekt su bile uključene Ustanova za cjeloživotno učenje Magistra, Općina Ližnjan, Općina Svetvinčenat, Općina Barban i Općina Marčana. Cilj projekta bio je provedbom stručnog usavršavanja i savjetovanja smanjiti nezaposlenost ranjivih skupina (dugotrajno nezaposleni, žene, mladi, hrvatski branitelji i dr.). Kroz projekt provode su se programi osposobljavanja koji prate potrebe lokalnog tržišta rada i edukacije osnaživanja i motiviranja za buduće zapošljavanje. Iz istog poziva financirao se i projekt „Istarska mreža znanja“- Diopter; Projekt "Istarska mreža znanja" objedinjuje Učilište Diopter kao nositelja projekta i partnere: POU Umag, POU Labin, Ekonomska škola Pula, udruga ZUM i Institut za razvoj tržišta rada. Zajednički cilj je umrežavanje resursa radi povećanja zapošljivosti 42 korisnika projekta kroz Klubove za zapošljavanje po Istri te inovativne obrazovne programe u području prerađivačke industrije (monter za optičke mreže), voditelj društvenih mreža i učenjem talijanskog jezika s dodatnom specijalizacijom prema potrebama lokalnog poslodavca.

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Društvo* smatraju kako cjeloživotno obrazovanje nije dovoljno popularizirano u javnosti što dovodi do toga da je premali broj ljudi uključen u programe cjeloživotnog učenja. Potrebno je poticati i informatičku naobrazbu starijeg stanovništva.

4.4.7. Zaključak

UP Pule ima povoljnije pokazatelje obrazovne strukture u odnosu na Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku što se ogleda kroz manje udjele stanovništva bez završene škole i većih udjela stanovništva s višom i visokom stručnom spremom u odnosu na regionalnu i nacionalnu razinu. Prema dokumentu Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja (HZZ, 2020), definirane su potrebe za povećanjem i smanjenjem broja upisanih i stipendiranih učenika i studenata u određene obrazovne programe kako bi se uspješno postiglo usklađivanje obrazovnog sustava i tržišta rada. Unutar UP Pula se Grad Pula i Općina Medulin ističu kao JLS s najpovoljnijom obrazovnom strukturom. Obrazovna struktura UP Pula predstavlja povoljan preduvjet za budući društveni i gospodarski razvoj prostora. U UP Pula 2020. djelovalo je 64 ustanova za predškolski odgoj, 31 osnovnoškolskih, 16 srednjoškolskih i 3 visokoškolske ustanove. U razdoblju od 2015./2016.-2019./2020. došlo je do blagog smanjenja broja djece od 2% u ustanovama predškolskog odgoja, dok je u istom razdoblju došlo do povećanja broja učenika u osnovnoškolskim ustanovama. Prateći kretanje broja učenika u srednjoškolskim ustanovama UP Pula od 2011./2012. do 2019./2020. vidljivo je kako je došlo do smanjenja od 9%. U UP Pula djeluju tri

ustanove s područja visokog školstva: Visoka škola Securus Pula, Istarsko veleučilište – Università Istriana di scienze applicate i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. Ukupan broj studenata akademske godine 2015./2016. iznosio je 3.673, dok je 2020./2021. iznosio 3.298 što prikazuje smanjenje broja studenata za 10% u navedenom razdoblju. Prateći kretanje broja upisanih studenata na stručne i sveučilišne studije unutar UP-a Pula prema prebivalištu 2015./2016.-2019./2020. vidljivo je kako je došlo do smanjenja broja studenata od 7,3%.

U UP Pula ustanove za cjeloživotno obrazovanje nalaze se na prostoru Grada Pule i Grada Vodnjana. U Puli djeluje nekoliko ustanova s ciljem promicanja cjeloživotnog obrazovanja među kojima su najpoznatije: Pučko otvoreno učilište, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Algebra. U Gradu Vodnjanu djeluje Pučko otvoreno učilište Università popolare aperta „Vodnjan-Dignano“. U kontekstu cjeloživotnog obrazovanja, važno je spomenuti i projekte „Sinergijom do zapošljavanja“ i izgradnju Centra za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma – KLIK Pula.

Sudionici participativnih radionica smatraju kako je u budućem razvoju obrazovanja u UP Pula potrebno poticati kontinuiranu modernizaciju i tehnološko opremanje škola, edukacije nastavnika i stručnih suradnika, dostupnost različitih edukativnih sadržaja za osobe koje pohađaju različite razine obrazovanja te prilagodbu obrazovnog sustava potrebama na tržištu rada.

5. GOSPODARSTVO

5.1. Opća gospodarska kretanja

5.1.1. Stanje razvijenosti gospodarstva

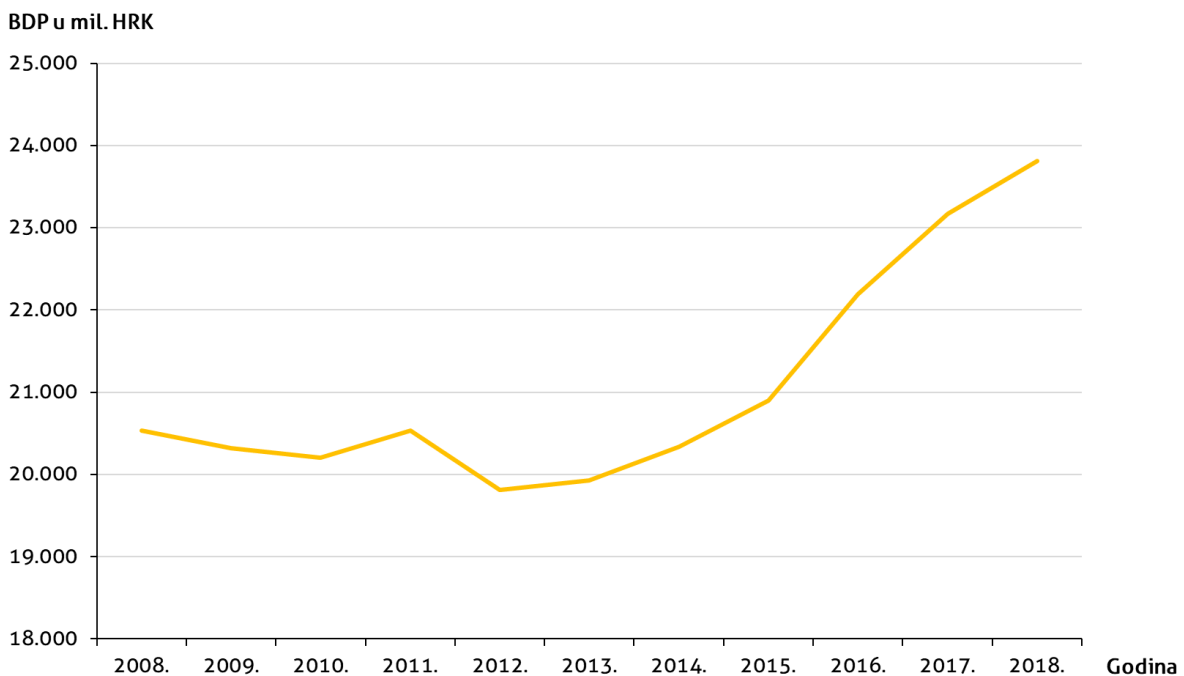
U ovom poglavlju analize stanja predstavljaju se informacije o osnovnim gospodarskim pokazateljima, analiziraju stanje i trendovi na tržištu rada, poslovno okruženje te stanja te trendovi razvoja i funkcionalnosti različitih sektora djelatnosti koji postoje u UP Pula. Prije uvida u navedene elemente i obilježja gospodarstva, potrebno je proučiti ukupno stanje razvijenosti gospodarstva UP Pula, pri čemu se analiziraju podatci o ekonomskom značaju pojedinih djelatnosti, zaposlenom stanovništvu prema sektorima, kao i osnovni ekonomski pokazatelji, npr. bruto domaći proizvod (BDP). Podatke o osnovnim gospodarskim pokazateljima Državni zavod za statistiku objavljuje na razini županija kao najnižoj prostornoj razini. Hrvatska gospodarska komora 2019. g. identificirala je nekoliko najvažnijih gospodarskih djelatnosti za Istarsku županiju, u koje su prethodnih godina bila intenzivna ulaganja. To su turizam, trgovina, sektor informatičkih tehnologija i građevinarstvo. S druge strane, brodogradnja koja je bila jedna od važnih djelatnosti u Puli i Istarskoj županiji općenito, doživjela je veliki udarac stečajem brodogradilišta Uljanik (HGK, 2019). Prema Podacima Državnog zavoda za statistiku u ožujku 2020. g. 71 % stanovnika Istarske županije bio je zaposlen u djelatnostima tercijarnog sektora (Zaposleni prema područjima djelatnosti i po županijama, 2021), među kojima je najviše zaposlenih bilo u djelatnostima trgovine na veliko i malo te pružanja smještaja i usluživanja hrane. U djelatnostima sekundarnog sektora bilo je zaposleno 28 % stanovnika županije, a među njima prevladavaju prerađivačka industrija (sektor djelatnosti s apsolutno najvećim brojem zaposlenih u županiji) i građevinarstvo.

5.1.2. Bruto domaći proizvod

U analizi općih gospodarskih kretanja Istarske županije analizirani su iznos i kretanje bruto domaćeg proizvoda u Istarskoj županiji. Bruto domaći proizvod (BDP) prikazuje ukupnu vrijednost svih dobara i usluga koje su proizvedene na nekom području, a izražava se novčanom vrijednošću. Pri izradi analize stanja za ovu Strategiju najrecentniji dostupni podatci o BDP-u po županijama bili su dostupni za 2018. g. (BDP za RH u 2018., 2021.). BDP Istarske županije u 2018. g. iznosio je 23,808 mlrd. HRK, a ta je županija po visini BDP-a bila četvrta iza Grada Zagreba, Splitsko-dalmatinske i Primorsko-goranske županije.

Važno je također promotriti kretanje ukupnog BDP-a Istarske županije u prethodnom razdoblju (Sl. 24.). U razdoblju 2008.-2012. g. BDP bilježi trend pada, s blagim skokom

2011. g. Ukupni pad BDP-a zabilježen u tom razdoblju iznosio je 4,5 %. To je posljedica globalne financijske krize koja je negativno utjecala na gospodarska kretanja. Nakon 2012. g. započeo je stabilan trend rasta BDP-a, koji je do 2018. g. porastao za 20,1 %. Najveći porast BDP-a na godišnjoj razini zabilježen je između 2015. i 2016. g. i iznosio je 6,1 %. Vrijednost BDP-a iz 2008. g., koja je bila posljednja godina prije financijske krize, nadmašena je 2015. g. Zbog gospodarske krize koja je prouzrokovana globalnom pandemijom COVID-19 može se očekivati da će BDP županije u 2020. g. pokazivati trend stagnacije i gospodarstva, osobito zbog toga što su krizom znatno bile pogođene djelatnosti turizma, ugostiteljstva i trgovine koje čine velik udio u BDP-u županije.

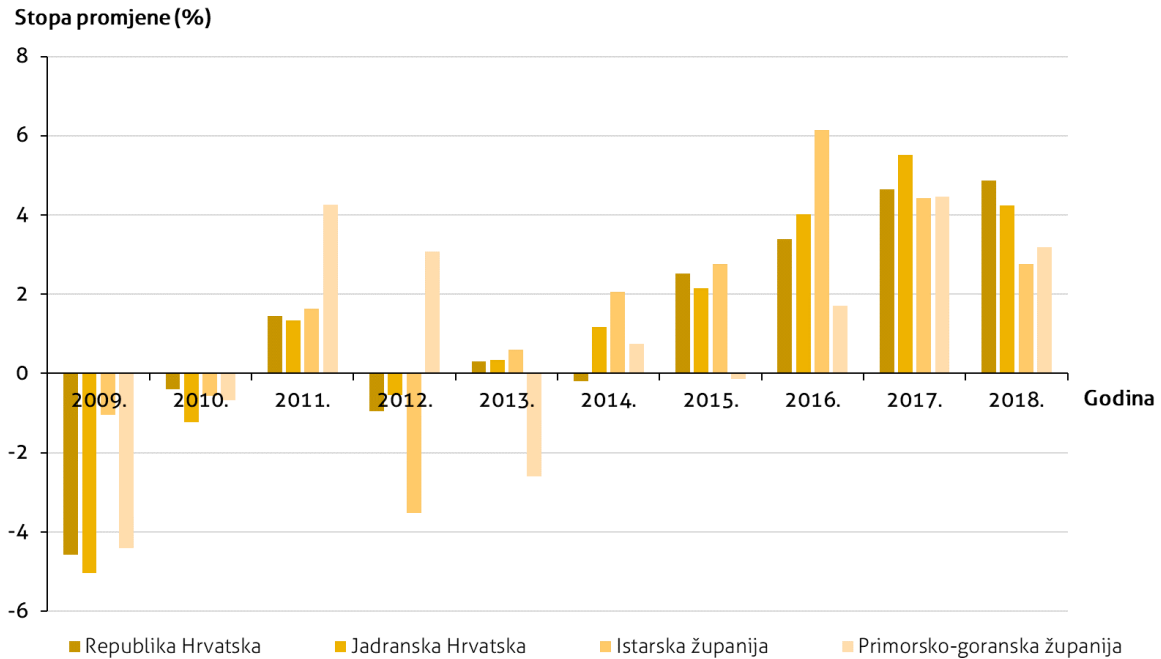

Sl. 24. Ukupni bruto domaći proizvod Istarske županije od 2008. do 2018. godine

Izvor podataka: BDP – pregled po županijama, 2021

Udio BDP-a Istarske županije u ukupnom BDP-u Hrvatske nije se znatno mijenjao u razdoblju 2008.-2018. g., te se uglavnom kretao između 5,9 i 6,6 %. Ukoliko se usporede stope kretanja BDP-a Hrvatske, NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska, Istarske županije i susjedne Primorsko-goranske županije (Sl. 25.), može se zaključiti da ne postoje značajne razlike u stopama kretanja BDP-a, izuzev 2012. i 2013. g. koje su bile godine početka oporavka nakon financijske krize. Istarska županija je općenito zabilježila nešto niže stope pada BDP-a u odnosu na ostala promatrana područja u godinama početka financijske krize, osim u 2012. g. kada je taj pad bio nešto izraženiji.

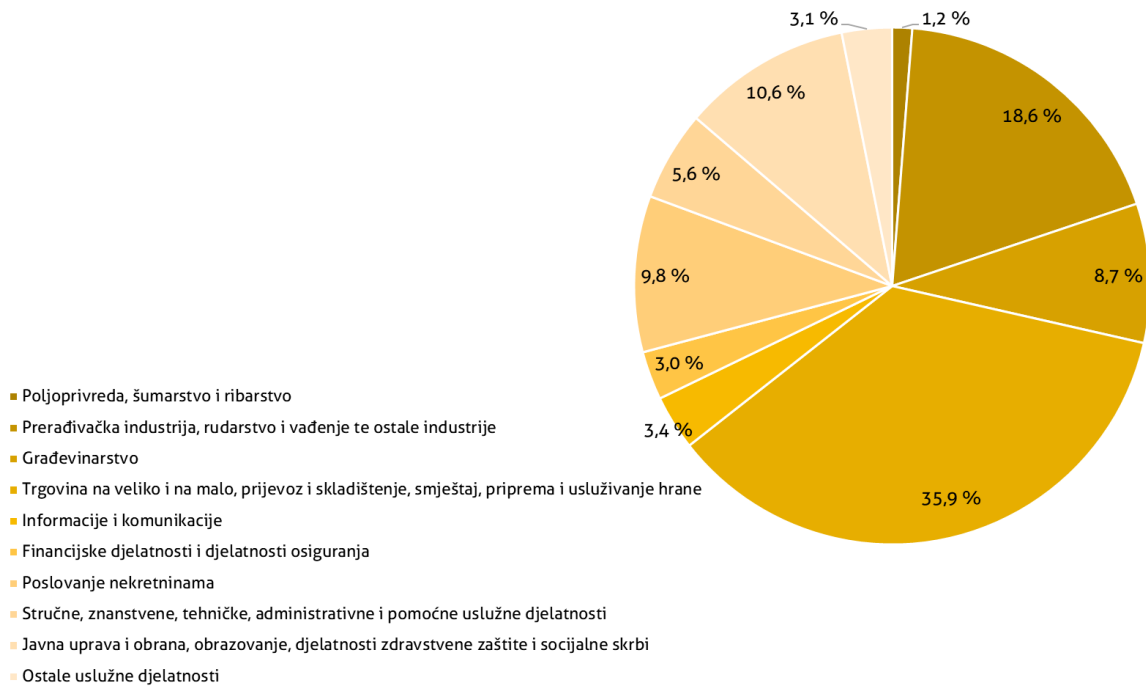
Nakon toga županija bilježi rast BDP-a, u početku brži u odnosu na ostale prostorne jedinice, a tek 2018. g. nešto sporiji u odnosu na ostala područja.

Sl. 25. Stope godišnje promjene ukupne vrijednosti bruto domaćeg proizvoda Republike Hrvatske, NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska, Istarske i Primorsko-goranske županije od 2009. do 2018. godine

Izvor podataka: BDP – pregled po županijama, 2021

Osim o BDP-u Državni zavod za statistiku objavljuje podatke o bruto dodanoj vrijednosti (BDV). Prema podacima o BDV-u (BDP u RH za 2018.; Sl. 26.) najveći udio u BDV-u Istarske županije imale su djelatnosti koje obuhvaćaju trgovinu na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te smještaj, pripremu i usluživanje hrane, koji je iznosio 35,9 %. Ta činjenica upućuje na visoku ovisnost Istarske županije o uslužnim djelatnostima vezanim uz turizam. Na drugom mjestu po udjelu u BDV-u bila je prerađivačka industrija i ostale industrije s 18,6 % udjela u BDV-u, a na trećem mjestu bile su javne/društvene usluge (javna uprava, obrana, obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb) s 10,6 %. Sve ostale djelatnosti u BDV-u sudjeluju s udjelima manjim od 10 %. Iako se poredak djelatnosti prema udjelu u BDV-u nije značajno mijenjao u razdoblju 2008.-2018. g., mijenjali su se udjeli prve dvije skupine u kojemu je prerađivačka i ostala industrija imala tek neznatno manji udio od djelatnosti trgovine, prijevoza i ugostiteljstva, a razlika 2018. udio industrije bio je gotovo dva puta manji od udjela navedenih uslužnih djelatnosti. To upućuje na trend pada značaja industrije i jačanje orijentacije Istarske županije na turizam.

Sl. 26. Udio različitih kategorija djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti Istarske županije 2018. godine

Izvor podataka: BDP – pregled po županijama, 2021

Udio BDV-a Istarske županije u ukupnom BDV-u Hrvatske iznosio je 6,2 % u 2018. g. Taj udio bio je približno jednak u svim godinama u razdoblju 2008.-2018. g. (BDP – pregled po županijama, 2021). Globalna pandemija COVID-19 mogla bi utjecati na promjenu tog udjela jer su pandemijom značajno bile pogođene uslužne djelatnosti koje stvaraju većinu BDV-a, što će se moći vidjeti tek u podacima za 2020. g.

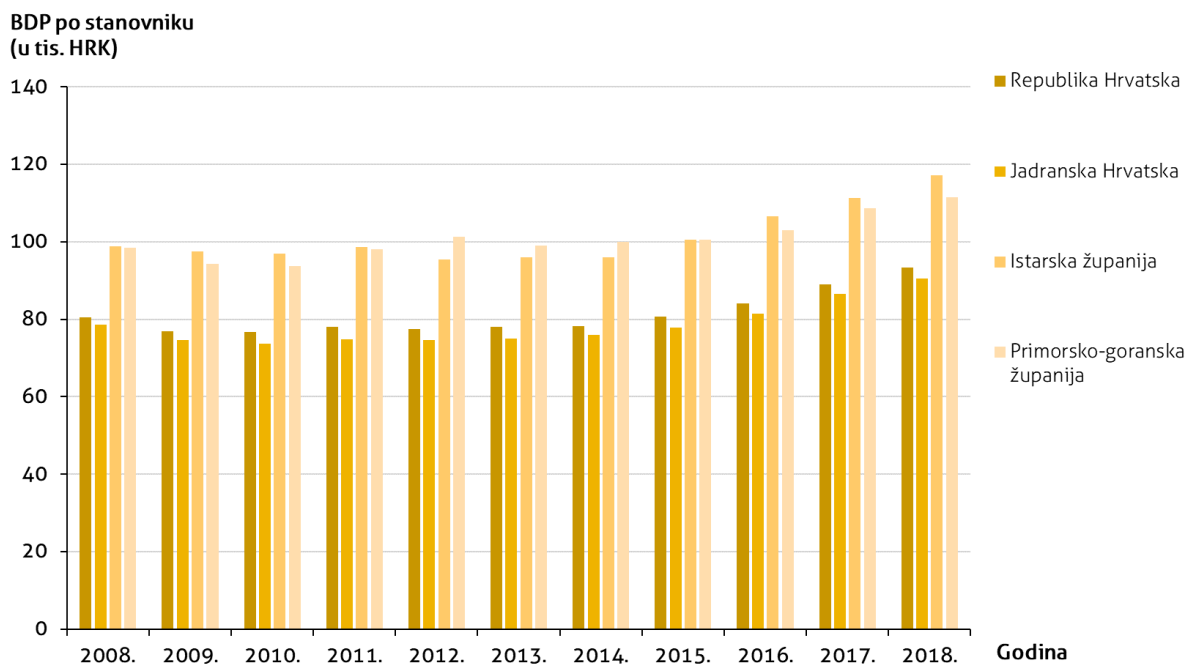
U analizi općih gospodarskih kretanja osim ukupnog BDP-a potrebno je analizirati i BDP po stanovniku. BDP po stanovniku Istarske županije 2018. g. iznosio je 117.231 HRK, što je za 26,9 % više od prosječnog BDP-a po stanovniku za Hrvatsku iste godine, koji je iznosio 92.389 HRK. Vrijednost BDP-a po stanovniku Istarske županije za 15,2 % niža je od prosječnog BDP-a po stanovniku Europske unije (BDP za RH u 2018., 2021). Ukoliko se navedene vrijednosti usporede s vrijednostima BDP-a po stanovniku u ostalim hrvatskim županijama, Istarska županija bila je na drugom mjestu po visini BDP-a, nakon Grada Zagreba, i bila je županija s najvišim BDP-om po stanovniku u NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska. Treća je po redu susjedna Primorsko-goranska županija s nešto manjim BDP-om od Istarske županije (BDP za RH u 2018., 2021).

Tab. 24 Bruto domaći proizvod po stanovniku u Istarskoj županiji, RH i EU u 2018. g.

	BDP po stanovniku (BDP p.c.)
Istarska županija	117.231 HRK
Republika Hrvatska	92.389 HRK
Europska unija	138,244 HRK

Izvor podataka: BDP za RH u 2018., 2021. g.

Trend kretanja BDP-a po stanovniku u Hrvatskoj, NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska, Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji u razdoblju 2008.-2018. g. (Sl. 27.) pokazuje ukazuje na blagi pad ili stagnaciju BDP-a po stanovniku u prvoj polovici razdoblja, nakon čega, od 2013. g. započinje razdoblje rasta BDP-a, koji ubrzava sve do 2018. g. Istarska županija cijelo je vrijeme imala veći BDP po stanovniku u odnosu na prosjek Hrvatske i statističke regije Jadranska Hrvatska, a on je bio sličan BDP-u susjedne Primorsko-goranske županije, koja je jedino u razdoblju 2012.-2015. g. imala malo viši BDP po stanovniku od Istarske županije.

Sl. 27. Bruto domaći proizvod po stanovniku u Republici Hrvatskoj, NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska, Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji od 2008. do 2018. g.

Izvor: BDP – pregled po županijama, 2021

5.1.3. Zaključak

Istarska županija jedno je od najrazvijenijih područja u Hrvatskoj. Iako podatci o općim gospodarskim kretanjima nisu dostupni na razini jedinica lokalne samouprave, može se smatrati da je i UP Pula, budući da se u njemu nalazi glavno gospodarsko središte Istarske županije, Grad Pula, jedna od gospodarski razvijenijih urbanih regija u Hrvatskoj. U odnosu na ostale županije, Istarska županija sudjeluje s razmjerno višim udjelom u BDV-u Hrvatske. Gospodarski trendovi uglavnom prate trendove na državnoj razini, iako je primjetna brža stopa oporavka nakon financijske krize započete 2008. Međutim, razvojni izazov koji proizlazi iz općih gospodarskih kretanja je velika orijentiranost Istarske županije na djelatnosti trgovine, prijevoza i smještaja,

koje su usko vezane uz turizam, dok udio BDV-a u industriji pada. Turizam je vrlo varijabilna djelatnost koja je osjetljiva na promjene vanjskih faktora, što je pokazala i globalna pandemija COVID-19, a brojučani gospodarski pokazatelji za to će razdoblje biti vidljivi tek u narednim godinama. Zbog toga je potrebno investirati u razvoj širega spektra djelatnosti i ostvariti održiv i otporan gospodarski razvoj.

5.2. Tržište rada

Tržište rada jedan je od osnovnih pokazatelja razvoja prostora zbog toga što ovisi o gospodarskim aktivnostima i trendovima u prostoru te izravno upućuje na njihovu dinamiku. U analizi tržišta rada potrebno je proučiti dostupnost radne snage unutar tzv. radnog kontingenta stanovništva, stanje i trendove vezane uz zaposlenost i kretanja stanovništva do radnog mjesta, a također i razinu nezaposlenosti te njezina obilježja i trendove. Analiza tržišta rada za UP Pula bazirana je na broječanim pokazateljima o zaposlenosti i nezaposlenosti koji su dostupni iz Popisa stanovništva 2011. g. te podatci dobiveni od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

5.2.1. Radna snaga

Prvi korak u analizi tržišta rada obuhvaća analizu dostupne radne snage. Dobni kontingent radne snage može se odrediti kao skupina stanovništva između 15 i 64 g. koja se analizira u ovom potpoglavlju. Navedeni dobni kontingent naziva se radnim kontingentom. Iako je zaposlen i dio osoba starijih od 64 g., one se ne smatraju dijelom radnog kontingenta. Podatci o radnom kontingentu i aktivnosti stanovništva dostupni su iz Popisa stanovništva 2011. g. Budući da se o stanovništvu ne vodi nijedna druga statistika takve razine sveobuhvatnosti, za analizu ovog poglavlja koriste se podatci iz 2011. g. iako je prošlo 10 godina od njihova prikupljanja. Zbog zabilježenog vrlo blagog porasta broja stanovnika u cijelom UP Pula, usprkos aktualnom procesu starenja stanovništva, može se pretpostaviti da u proteklom desetljeću nije došlo do značajnih promjena broja stanovnika u radnom kontingentu, a detaljnija analiza biti će moguća nakon provedbe Popisa stanovništva 2021. g. i objave njegovih rezultata.

Radni kontingent UP Pula 2011. g. činilo je ukupno 58.595 stanovnika, što je 67,5 % ukupnog broja stanovnika koji su živjeli te godine u UP Pula (Tab. 25.). Unutar radnog kontingenta bilo je zaposleno 56,9 % stanovništva. Taj se udio nije značajno razlikovao između JLS koje čine UP Pula, gdje je bio blizu navedenog prosjeka. Po nešto višem udjelu zaposlenih od osoba u radnom kontingentu može se izdvojiti jedino Općina Barban za koju je taj udio iznosio 63,4 %. Najveći dio zaposlenog stanovništva bio je aktivan u kategoriji zaposlenih kod pravnih osoba (86,9 %

ukupnog broja zaposlenih), a zatim slijede nezaposleni (11,6 %), a najmanje je osoba koji su zaposleni kao pomažući članovi obitelji i ostali zaposleni.

Tab. 25. Radni kontingent i zaposleno stanovništvo po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula 2011. godine

Prostorna jedinica	Radni kontingent		Ukupan broj zaposlenih	Status u zaposlenju			
	Ukupni broj	Udio radnog kontingenta u ukupnom stanovništvu (u %)		Zaposl. kod pravnih osoba	Samo-zaposleni	Pomažući članovi obitelji	Ostali zaposleni
Grad Pula	38.760	67,5	22.069	19.324	2.474	91	180
Grad Vodnjan	4.194	68,5	2.219	1.984	213	2	20
Općina Barban	1.744	64,1	1.106	1.001	100	3	2
Općina Fažana	2.506	68,9	1.435	1.251	167	6	11
Općina Ližnjan	2.770	69,9	1.620	1.414	192	10	4
Općina Marčana	2.782	65,4	1.613	1.440	152	10	11
Općina Medulin	4.372	67,5	2.470	1.845	486	87	52
Općina Svetvinčenat	1.467	66,6	834	752	76	2	4
UP Pula	58.595	67,5	33.366	29.011	3.860	211	284

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Važan pokazatelj vezan uz radnu snagu je i spol zaposlenih. Ukoliko se promatraju podatci o spolu stanovništva u radnom kontingentu (Tab. 26.), može se zaključiti kako je u svim JLS prilično podjednak broj stanovnika muškog i ženskog spola u radnom kontingentu. U ukupnom broju zaposlenih nešto je veći udio muškaraca, iako ne postoje znatno velika odstupanja, međutim vidljiva je naglašenija razlika između udjela muškaraca i žena u zaposlenom stanovništvu u Općini Ližnjan.

Tab. 26. Udjeli stanovništva u radnom kontingentu i zaposlenom stanovništvu prema spolu 2011. godine

Prostorna jedinica	Udio spola stanovništva u radnom kontingentu (u %)		Udio spola stanovništva u zaposlenom stanovništvu (u %)	
	muškarci	žene	muškarci	žene
Grad Pula	49,7	50,3	51,6	48,4
Grad Vodnjan	50,5	49,5	56,3	43,7
Općina Barban	50,1	49,9	55,4	44,6
Općina Fažana	49,9	50,1	53,9	46,1
Općina Ližnjan	53,3	46,7	59,2	40,8
Općina Marčana	50,8	49,2	54,1	45,9
Općina Medulin	48,7	51,3	53,2	46,8
Općina Svetvinčenat	52,1	47,9	56,6	43,4
UP Pula	50,0	50,0	52,8	47,2

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Obilježja radne snage takva su da omogućuju razvoj širokog spektra djelatnosti na prostoru UP Pula, a jedini proces koji može ugroziti stanje na tržištu rada je starenje

stanovništva zbog kojega bi u budućim razdobljima moglo doći do smanjenja broja stanovnika unutar radnog kontingenta i njegovog udjela u ukupnom stanovništvu uz povećanje udjela starog stanovništva.

5.2.2. Zaposlenost

Broj zaposlenih u UP Pula u razdoblju 2015.-2020. g. rastao je do 2018. g. (Tab. 27.), nakon čega započinje razdoblje nešto blažeg pada koji se intenzivirao u pandemijskoj 2020. g. Razdoblje rasta broja zaposlenih u skladu je s općim gospodarskim kretanjima na razini županije i Hrvatske opisanim u prethodnom poglavlju. U svim JLS broj zaposlenih rastao je do 2019. g., dok se kod općina Barban, Marčana i Svetvinčenat taj rast nastavio i u 2020. g. Broj zaposlenih u Puli pada od 2018. g., što se djelomično može smatrati posljedicom problema u industrijskom sektoru, osobito u brodogradnji, kao i posljedicom decentralizacije pojedinih djelatnosti iz Pule. U svim je JLS, izuzev općina Barban i Svetvinčenat, zabilježen nešto viši broj zaposlenih krajem godine nego sredinom godine. To se može objasniti manjom razinom turističkih kretanja u navedenim općinama zbog čega je i potreba za radnom snagom ljeti manja u odnosu na susjedne JLS.

Tab. 27. Broj osoba koje su prijavljene na mirovinsko osiguranje u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u srpnju i prosincu od 2015. do 2020. godine¹¹

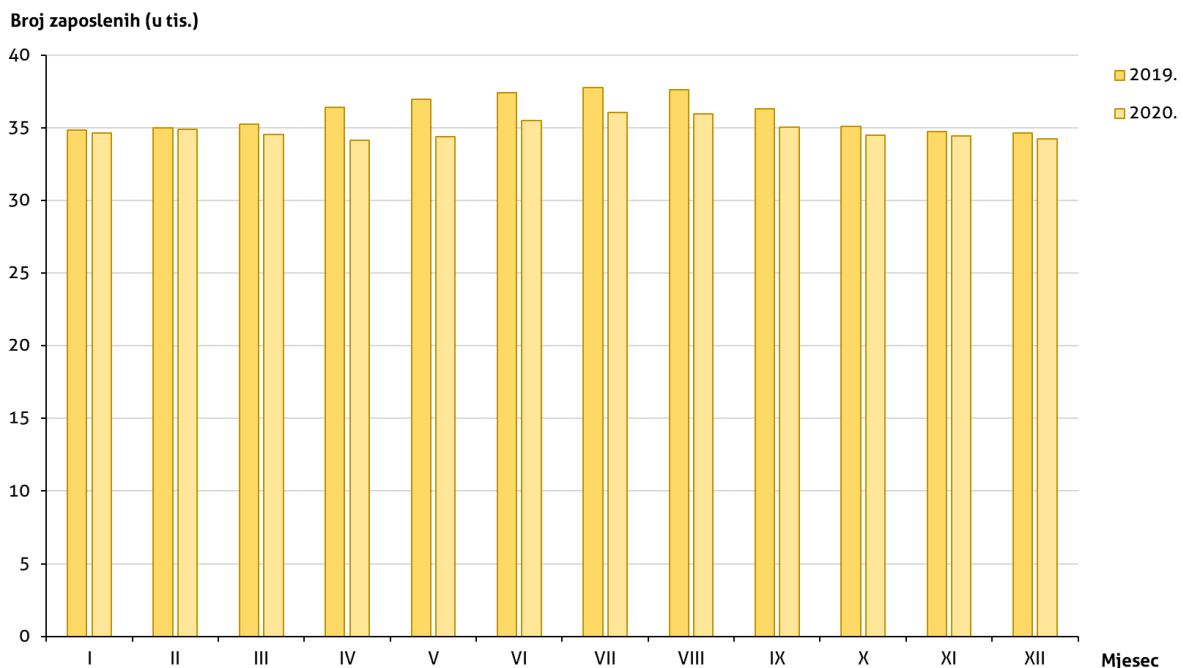
Prostorna jedinica	Pokazatelj za mjesec	Broj zaposlenih po godini					
		2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Grad Pula	srpanj	31.896	31.900	32.708	32.603	31.263	30.096
	prosinao	29.792	30.766	31.264	30.796	29.857	29.309
Grad Vodnjan	srpanj	1.066	1.112	1.182	1.390	1.493	1.553
	prosinao	1.016	1.040	1.246	1.331	1.487	1.468
Općina Barban	srpanj	222	284	347	381	411	429
	prosinao	250	299	348	393	414	450
Općina Fažana	srpanj	709	736	774	812	936	793
	prosinao	378	435	462	502	564	579
Općina Ližnjan	srpanj	218	276	333	404	449	382
	prosinao	143	188	244	289	330	336
Općina Marčana	srpanj	307	370	344	386	423	431
	prosinao	288	306	325	354	384	441
Općina Medulin	srpanj	1.878	1.976	2.072	2.348	2.524	2.112
	prosinao	919	974	1.041	1.211	1.358	1.370
Općina Svetvinčenat	srpanj	174	189	213	254	273	298
	prosinao	171	194	207	255	279	295
UP Pula	srpanj	36.470	36.843	37.973	38.578	37.772	36.094
	prosinao	32.957	34.202	35.137	35.131	34.673	34.248

Izvor podataka: HZMO, 2021

¹¹ Broj zaposlenih u prikazan u Tab. 27. odnosi se na ukupan broj osoba koje su prijavljene na mirovinsko osiguranje kod pravnih osoba, obrtnika, fizičkih osoba, kao poljoprivrednici, u samostalnim profesionalnim djelatnostima, kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu te osiguranici produženog osiguranja, a njihov prijavitelj je registriran na teritoriju jedne od JLS UP Pula, dok u stvarnosti zaposleni mogu biti iz neke JLS UP Pula, ali i iz bilo kojeg drugog područja. Podatci prikazani u tablici odnose se na posljednji dan srpnja i prosinca navedene godine.

Ukoliko se promatra broj zaposlenih po mjesecima (Sl. 28.; Sl. 29.) može se utvrditi kako je najveći broj zaposlenih tijekom ljetnih mjeseci, što je u skladu s potrebama na tržištu rada zbog turističke sezone koja traje tijekom tih mjeseci. U 2019. g. minimalan broj zaposlenih na prostoru UP Pula u zabilježen je prosincu kada je iznosio 34.673 osobe, dok je maksimalan broj zaposlenih zabilježen te godine u srpnju i iznosio je 37.772 osobe. U 2020. g. broj zaposlenih bio je niži u proljetnim mjesecima što je rezultat zatvaranja pojedinih djelatnosti, a osobito djelatnosti uslužnog sektora vezane uz trgovinu, ugostiteljstvo, prijevoz i turizam. Ipak, i u toj pandemijskoj godini sa slabijim turističkim rezultatima zabilježen je porast broja zaposlenih tijekom ljetnog razdoblja.

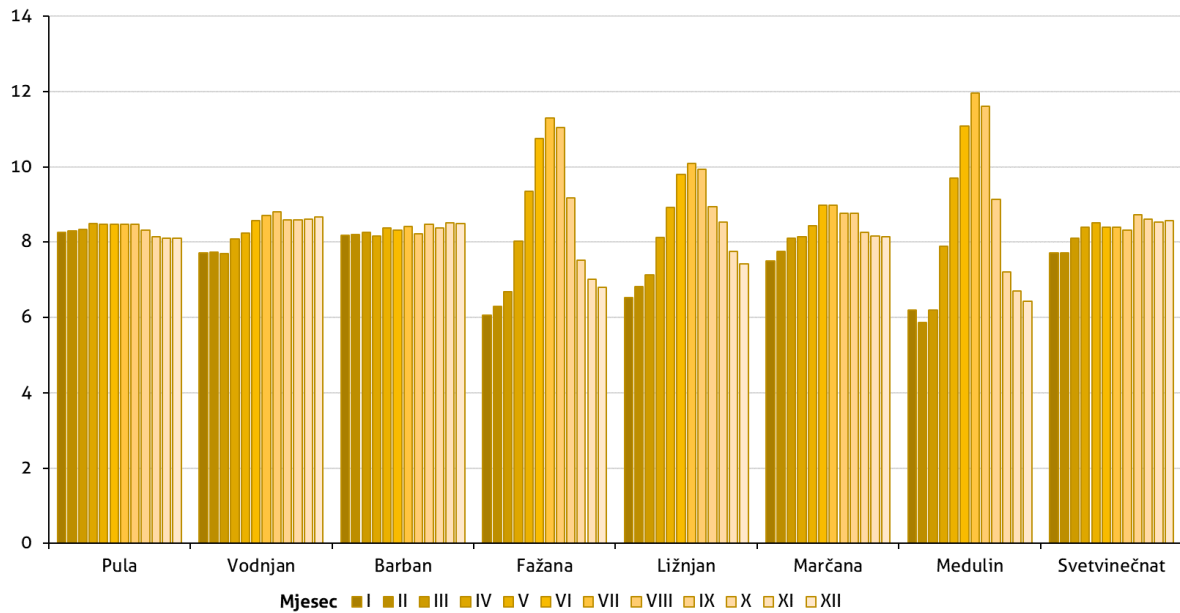
Trendovi u kretanju broja zaposlenih slični su ukoliko se promatraju po pojedinim JLS koje čine UP Pula (Sl. 29.), međutim postoje određene prostorne razlike u distribuciji radne snage po mjesecima u godini. Udio broja zaposlenih po mjesecu u 2019. g. u kumulativnom broju zaposlenih za sve mjesece u godine u određenoj JLS kod nekih JLS, poput Grada Pule i Općine Barban prilično je jednolik tijekom cijele godine uz blagi rast u ljetnim mjesecima i prema kraju godine. U dijelu JLS među kojima se posebno izdvajaju općine Fažana, Ližnjan i Medulin broj zaposlenih u ljetu 2019. g. bio je gotovo dvostruko veći od broja zaposlenih tijekom zimskih mjeseci. To upućuje na činjenicu da su te tri JLS jako vezane uz turizam za čije je popratne djelatnosti potreban veći broj zaposlenih tijekom ljetne sezone.

Sl. 28. Broj zaposlenih na prostoru urbanog područja Pula po mjesecima u 2019. i 2020. godini

Izvor podataka: HZMO, 2021

Udio zabilježenog broja zaposlenih po mjesecu od kumulativnog broja za sve mjesece (u %)

Sl. 29. Udio zaposlenih po mjesecima u kumulativnom broju zaposlenih za sve mjesece na prostoru urbanog područja Pula 2019. godine

Izvor podataka: HZMO, 2021

Osim distribucije ukupnog broja zaposlenih po mjesecima i godinama važno je promotriti i distribuciju broja zaposlenih po spolu, dobi i vrsti djelatnosti. Podatci HZMO-a (2021) o spolu zaposlenih u razdoblju 2015.-2020. g. upućuju na gotovo identičnu distribuciju zaposlenih po spolu kakva je zabilježena Popisom stanovništva 2011. g., prema kojoj je bio zaposlen malo viši broj muškaraca u odnosu na broj žena, koji se u tom razdoblju kretao između 50 i 60 % zaposlenih muškaraca u ukupnom broju zaposlenih ovisno o JLS. Ukoliko se promatra dob zaposlenih, u promatranim godinama i mjesecima najveći je broj zaposlenih bio u dobnim kohortama 35-39 g. i 40-44 g. (HZMO, 2021). U turističkim općinama Fažana, Medulin i Ližnjan, nešto je veći broj zaposlenih i u dobnim kohortama mlađim od 35 g. u ljetnom razdoblju (HZMO, 2021), što upućuje da se radi o sezonskoj mlađoj radnoj snazi za djelatnosti u turizmu. Navedeni su podatci u skladu s dobno-spolnom strukturom stanovništva koja je kontraktivna i upućuje na to da će se broj stanovnika u mlađim dobnim kohortama smanjivati što će utjecati na tržište rada. Osim toga, nedostatak stanovništva u mlađim dobnim skupinama može utjecati na to da će za neke djelatnosti u budućnosti biti potrebno zapošljavanje stanovništva iz drugih područja, što se u turističkim i ugostiteljskim djelatnostima na hrvatskoj obali već i prakticira. Najviše zaposlenih prema kategorijama djelatnosti je u djelatnostima uslužnog sektora, osobito u trgovini i pružanju usluga smještaja i pripreme hrane, te u djelatnostima sekundarnog sektora među kojima se izdvajaju prerađivačka industrija i građevinarstvo (HZMO, 2021). Broj

radnika u sektoru prerađivačke industrije u Gradu Puli gotovo se prepолоvio tijekom razdoblja 2015.-2020. g., na što su priličan utjecaj imali poslovni problemi brodogradilišta Uljanik, pa su 2019. i 2020. g. po svojem broju bili najzastupljeniji zaposleni u kategoriji trgovine i popravka vozila (HZMO, 2021). Takvi trendovi odrazili su se na to da je trenutno sektor djelatnosti u UP Pula u kojem se bilježe najveći brojevi zaposlenih postala trgovina, tj. u UP Pula sve više raste važnost djelatnosti tercijarnog (uslužnog) sektora u odnosu na sekundarni sektor, što se ogleda i na tržištu rada. Navedena kretanja u skladu su i s gospodarskim obilježjima Istarske županije analiziranim u prethodnom poglavlju. Detaljniji pregled o značaju i udjelu pojedinih kategorija djelatnosti te o tvrtkama koje u njima djeluju dostupan je u poglavlju 5.3. Poslovno okruženje.

5.2.3. Migracije vezane uz zaposlenost

U urbanim područjima vrlo je važno promatrati kretanje stanovništva između različitih naselja. Naselja privlače stanovništvo drugih naselja svojim funkcijama i uslugama. Među funkcijama ističe se funkcija rada koja je naglašenija u urbanim naseljima, a koja generira svakodnevno kretanje stanovnika ili kretanje stanovnika na nekoj drugoj redovitoj bazi iz mjesta stanovanja u mjesto rada i obratno. Podatci o dnevnim i tjednim migracijama vezanim uz zaposlenost prikupljaju se popisima stanovništva te su posljednji dostupni podatci o tom prostornom fenomenu oni koji su prikupljeni Popisom stanovništva 2011. g. Prema tim podacima (Tab. 28.) ukupno 10.571 zaposlenih osoba s prostora UP Pula 2011. g. bile su dnevni migranti, što je iznosilo 31,7 % ukupnog broja zaposlenih. Najviši udjeli dnevnih migranata bili su u turistički slabije valoriziranim općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat gdje je 2011. g. dnevno migriralo više od 80 % zaposlenog stanovništva. U svim ostalim JLS izuzev Grada Pule udio dnevnih migranata u ukupnom broju zaposlenih kretao se oko 70 %. U Gradu Puli udio dnevnih migranata iznosio je samo 9,3 % u ukupnom broju zaposlenih, što je rezultat činjenice da je Pula veliki centar rada za Istarsku županiju i da ona privlači svojom funkcijom rada svoje stanovništvo i stanovništvo koje živi u okolnim JLS. Među zaposlenim dnevnim migrantima najveći se broj dnevnih migracija obavlja između različitih JLS na teritoriju Istarske županije, a zatim u puno manjem broju slijede dnevne migracije između naselja unutar iste JLS te dnevne migracije u druge županije i inozemstvo. U usporedbi s ostalim urbanim centrima u Istarskoj županiji naselje Pula najveći je centar rada, a njegovo stanovništvo u najmanjem udjelu dnevno migrira zbog posla u usporedbi sa svim ostalim JLS u Istarskoj županiji u kojima se nalaze veći urbani centri (Popis stanovništva, 2011.). U Istarskoj županiji 2011. g. zbog posla je dnevno migriralo 37.650 stanovnika, što je činilo 45,4 % ukupnog broja zaposlenih stanovnika županije (Popis stanovništva 2011.).

Tab. 28. Zaposleni dnevni migranti u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine

Prostorna jedinica	Zaposleni dnevni migranti					
	Ukupan broj	Udio u ukupnom broju zaposlenih (u %)	Rade u drugom naselju iste JLS	Rade u drugoj JLS iste županije	Rade u drugoj županiji	Rade u inozemstvu
Grad Pula	2.050	9,3	13	1.861	172	4
Grad Vodnjan	1.579	71,2	98	1.471	9	1
Općina Barban	925	83,6	86	827	12	-
Općina Fažana	1.008	70,2	54	940	13	1
Općina Ližnjan	1.211	74,8	43	1.150	17	1
Općina Marčana	1.379	85,5	112	1.254	13	-
Općina Medulin	1.711	69,3	119	1.571	18	3
Općina Svetvinčenat	708	84,9	68	632	8	-
UP Pula	10.571	31,7	593	9.706	262	10

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Za dnevne migracije važno je postojanje javnog prijevoza. Javni autobusni prijevoz na prostoru UP Pula obavljaju tvrtke Pulapromet i Brioni Pula, a njime povezuju veća naselja u svim JLS koje čine UP Pula. Mreža javnog prijevoza razgranatija je u naseljima Grada Vodnjana i općina Fažana, Medulin i Ližnjan te su polasci učestaliji, dok je u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat mreža javnog prijevoza ograničena na naselja na glavnim prometnicama tako da u nekim naseljima javni prijevoz ne postoji. Željeznički putnički prijevoz postoji u gradovima Pula i Vodnjan te Općini Svetvinčenat. Detaljna analiza sustava javnog prijevoza dostupna je u potpoglavlju 6.4.5. Javni prijevoz.

5.2.4. Nezaposlenost

Važan pokazatelj u analizi tržišta rada je i nezaposlenost. Nezaposlenim osobama smatraju se osobe koje su sposobne ili djelomično sposobne za rad, nisu u radnom odnosu, aktivno traže posao i raspoložive su za rad (HZZ, 2015-2021). Prateći tu definiciju, broj nezaposlenih 31. prosinca 2020. g. na prostoru UP Pula¹² iznosio je 3.198 osoba (Tab. 29.). Broj nezaposlenih krajem prosinca u svim je godinama razdoblja 2015.-2020. g. bio veći nego broj nezaposlenih krajem srpnja. Prosječne stope nezaposlenosti (udio nezaposlenog stanovništva u ukupnom ekonomski aktivnom stanovništvu, odnosno zbroju zaposlenog i nezaposlenog stanovništva) u

¹² Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) objavljuje podatke o broju nezaposlenih u mjesečnim statističkim biltenima u kojima je broj nezaposlenih prikazan po regionalnim i područnim uredima te ispostavama HZZ-a. Unutar HZZ-ovog Područnog ureda Pula koji je nadležan za cjelokupni teritorij Istarske županije djeluje Ispostava u Puli koja je nadležna za prostor osam JLS koje čine UP Pula. Podatci o broju nezaposlenih u 2019. i 2020. g. dostupni su samo na razini ispostave, a ne na razini JLS. Iz tog se razloga veći dio analize nezaposlenosti provodi na razini UP Pula, a dio podataka koji je dostupan do 2018. g. koristi se za opći pregled razlika između JLS. Podatci o broju nezaposlenih ne moraju nužno ukazivati na stvarno stanje s nezaposlenošću jer se dio nezaposlenih ne evidentira (nisu prijavljeni na HZZ).

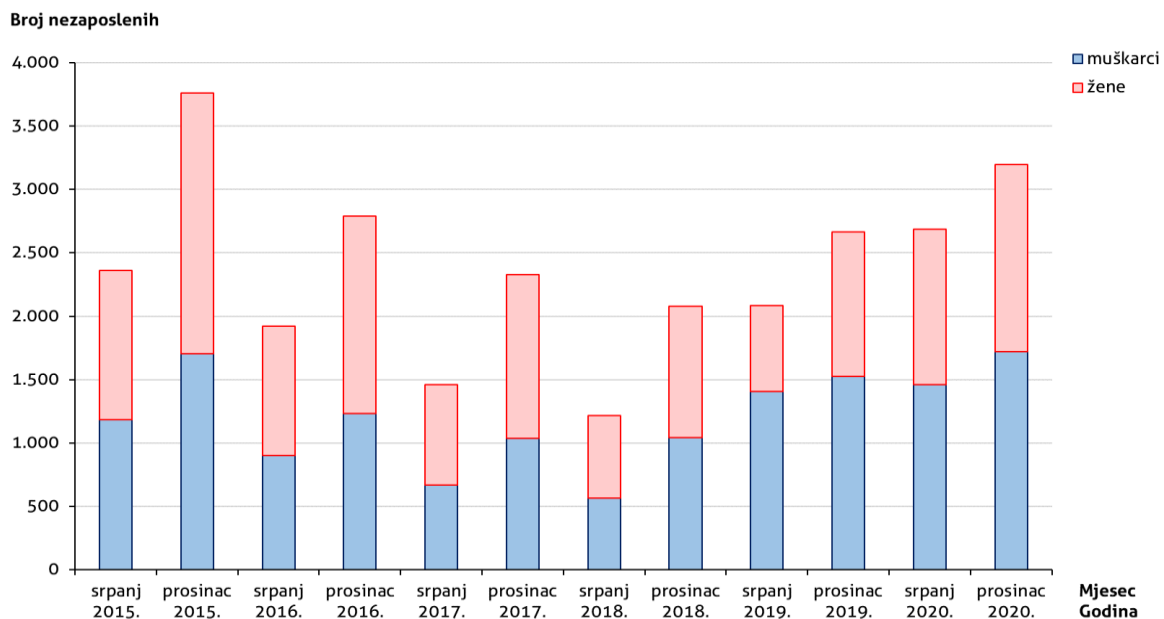
srpnju kretale su se između 3 i 7 %, a u prosincu između 5 i 11 %. Od 2015. do 2018. g. primjetan je trend smanjenja broja nezaposlenih i u ljetnom i u zimskom razdoblju, što je u skladu s ekonomskim rastom koji je u tom vremenu zabilježen na županijskoj razini, što se odrazilo i na povećanje broja zaposlenih. Nakon minimalnih brojeva nezaposlenih ostvarenih 2018. g. broj nezaposlenih počinje intenzivno rasti, čemu su pridonijele teškoće u poslovanju pojedinih tvrtki, osobito u industrijskom sektoru, a u 2020. g. dodatan udarac stvorila je pandemija COVID-19 zbog koje je također u dijelu djelatnosti došlo do povećanja broja nezaposlenih.

Tab. 29. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenih u urbanom području Pula na dane 31. srpnja i 31. prosinca od 2015. do 2020. godine

Godina	Nezaposlenost u srpnju		Nezaposlenost u prosincu	
	Ukupan broj nezaposlenih	Stopa nezaposlenosti (%)	Ukupan broj nezaposlenih	Stopa nezaposlenosti (%)
2015.	2.361	6,1	3.760	10,2
2016.	1.921	5,0	2.789	7,5
2017.	1.459	3,7	2.330	6,2
2018.	1.217	3,1	2.078	5,6
2019.	2.084	5,2	2.663	7,1
2020.	2.686	6,9	3.198	8,5

Izvor podataka: HZZ, 2015-2021

Ukoliko se promatra spolna struktura nezaposlenih (Sl. 30.), može se zaključiti kako je u razdoblju 2015.-2018. g. bio nešto veći broj nezaposlenih žena prijavljenih na HZZ, dok se od 2019. g. taj odnos mijenja i raste broj nezaposlenih muškaraca. Razlog tome ponovno je moguće vezati uz smanjenje broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji u kojoj su pretežito zaposleni muškarci (HZMO, 2021).

Sl. 30. Nezaposleno stanovništvo u urbanom području Pula na dane 31. srpnja i 31. prosinca od 2015. do 2020. godine prema spolu

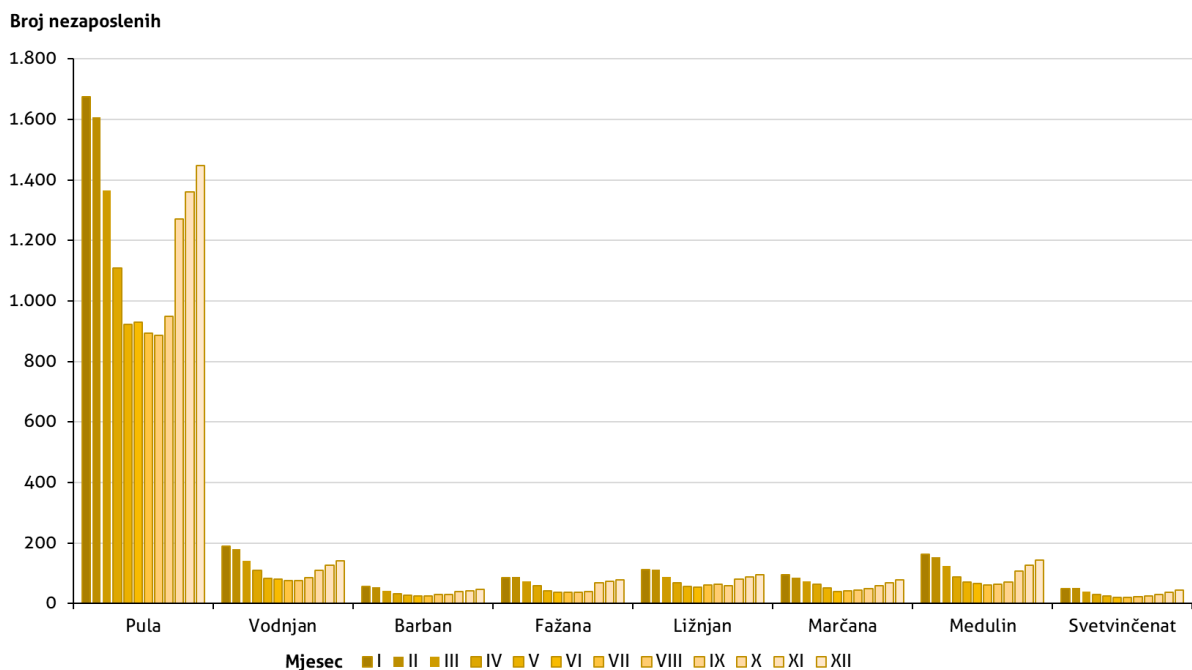
Izvor podataka: HZZ, 2015-2021

Najrecentniji dostupni podatci za razinu JLS prilikom izrade ove analize bili su za 2018. g. (Tab. 30.; Sl. 31.). Navedeni podatci analiziraju se na temelju vremenske distribucije broja nezaposlenih. Najveći broj nezaposlenih zabilježen je u zimskim mjesecima 2018. g., a vrhunac broja nezaposlenih dosegnut je u siječnju te godine. Najmanji broj nezaposlenih zabilježen je tijekom ljetnih mjeseci, s minimumom u srpnju. U svim JLS vidljiv je pad broja nezaposlenih tijekom ljeta. Takva pojava rezultat je trajanja turističke sezone zbog koje je potreban veći broj radnika od kojih se dio uključuje i iz skupine nezaposlenih osoba. Identičan trend kretanja broja nezaposlenih bio je prisutan i u ostalim godinama razdoblja 2015.-2019. g., a 2020. g. dogodio se porast broja nezaposlenih u proljetnim mjesecima zbog pandemije COVID-19. Za razliku od stupčastog dijagrama koji je prikazivao broj zaposlenih u potpoglavlju 5.2.2. Zaposlenost, gdje su poneke JLS imale različite trendove u odnosu na druge, nezaposlenost se kod svih JLS u UP Pula mijenja po jednakom trendu. To je rezultat činjenice da HZZ objavljuje podatke o broju nezaposlenih po naselju u kojemu osoba koja je prijavljena na Zavod ima prebivalište, dok HZMO podatke o zaposlenosti objavljuje prema mjestu u kojem je neka tvrtka registrirana.

Tab. 30. Broj nezaposlenih u urbanom području Pula po mjesecima 2018. godine

Broj nezaposlenih po mjesecu											
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2.423	2.332	1.945	1.562	1.275	1.251	1.217	1.222	1.307	1.767	1.923	2.078

Izvor podataka: HZZ, 2018-2019

Sl. 31. Broj nezaposlenih u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2018. godine po mjesecima

Izvor podataka: HZZ, 2018-2019

Prema podacima HZZ-a (2018-2019) najveći je broj nezaposlenih koji su bili prijavljeni na Zavod imao završenu neku razinu srednjeg obrazovanja, zatim su slijedile osobe sa završenim osnovnim obrazovanjem te sa završenom nekom od razina visokog obrazovanja. Ukoliko se promatra dobna struktura nezaposlenog stanovništva, krajem 2018. g. najveći je broj nezaposlenih osoba bio iz dobne kohorte 25-29 g., što je dobna kohorta stanovništva iz radnog kontingenta u kojoj je u tom razdoblju bilo ukupno 13,6 % nezaposlenih (HZZ, 2019). Među brojevima nezaposlenih po različitim dobnim kohortama nije bilo značajne razlike u 2018. g. tako da se ne može izdvojiti posebna dobna skupina koja ima posebnih poteškoća prilikom zapošljavanja.

Kako bi se smanjila nezaposlenost, tijela javne uprave na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini mogu provoditi specifične mjere potpore zapošljavanju. Na nacionalnoj razini provode se mjere aktivne politike zapošljavanja koje mogu koristiti nezaposleni, zaposleni koji se žele usavršiti ili prekvalificirati te poslodavci. Također, u smislu potpore zapošljavanju moguće je koristiti i financijska sredstva Europske unije. Istarska županija pružala je financijsku potporu za samozapošljavanje (Istarska županija, 2020), čime je pružena potpora nezaposlenim osobama koje imaju poduzetničke ideje da pokrenu svoje poslovanje.

Identificirana je mogućnost bolje suradnje hotelijera i drugih subjekata u turizmu s lokalnim institucijama za stjecanje vještina neophodnim za rad u turizmu, uzimajući u obzir aktualne tržišne trendove, ali i specifičnosti turističkog sektora.

5.2.5. Zaključak

Procesi prisutni na tržištu rada UP Pula odgovaraju općenitim gospodarskim kretanjima i pokazateljima na razini JLS-a u UP, županije i države. U pretpandemijskom razdoblju zaposlenost je rasla, a nezaposlenost padala te su taj trend povremeno prekidali događaji poput restrukturiranja određenih većih poduzeća. Na tržištu rada veći je broj zaposlenih u uslužnim djelatnostima, dok djelatnosti sekundarnog sektora, a osobito prerađivačka industrija, gube svoj udio u broju zaposlenih. Globalna pandemija COVID-19 nepovoljno utječe na opću gospodarsku sliku područja, što dovodi do povećanja nezaposlenosti. Međutim, napredak ostvaren u prethodnim godinama stvorio je zadovoljavajuće temelje za odgovor na gospodarsku krizu. Djelatnosti vezane uz turizam značajno su pogođene pandemijom te je u budućnosti potrebno stvoriti održiviji i otporniji okvir gospodarskog razvoja čime bi se unaprijedilo i tržište rada.

Potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se osobe s invaliditetom što više uključilo na tržište rada. Potrebno je educirati osobe s invaliditetom, odnosno pripremati ih za rad kod poznatog poslodavca (npr. odrađivanje stručne prakse kod poslodavca kod

kojeg će se zaposliti po okončanju školovanja). U isto vrijeme potrebno je podizati svijest poslodavaca o osobama s invaliditetom kao jednakovrijednim i jednako sposobnim radnicima. I na koncu, potrebno je uložiti dodatni trud kako bi se poslodavce upoznao s mogućnostima sufinanciranja zapošljavanja osoba s invaliditetom (DOSTI, 2021).

Na participativnoj radionici s dionicima A2 – *Gospodarstvo i turizam* sudionici su istaknuli da je na tržištu rada velika potreba za radnicima koji bi radili u turizmu i u pratećim djelatnostima. Navedene djelatnosti nisu osobito popularne kod lokalnog stanovništva jer su plaće razmjerno male, a za velik dio djelatnosti visok stupanj obrazovanja nije potreban, što dovodi do iseljavanja mladog i obrazovanog stanovništva i uvoza strane radne snage. Zbog toga je potrebno razviti politiku razvoja gospodarstva koja će uključiti lokalno mlado i obrazovano stanovništva i dati tom dijelu priliku za rad u prosperitetnim djelatnostima. Zbog toga je potrebno poticati diversifikaciju gospodarstva, jačati nove djelatnosti (npr. informacijske tehnologije, kulturne i kreativne industrije, smještaj za digitalne nomade i *influencere* i sl.), surađivati s ustanovama za istraživanje i razvoj te u konačnici sa svim obrazovnim ustanovama, osobito s onim u cjeloživotnom obrazovanju, kako bi lokalno stanovništvo moglo raditi u prosperitetnim djelatnostima na lokalnom tržištu rada.

5.3. Poslovno okruženje

Svrha ovog poglavlja analize stanja je utvrđivanje karakteristika i trendova u poslovnom okruženju UP Pula promatrajući poslovno mikrookruženje i makrookruženje. Poslovno mikrookruženje označava veze između poslovnih subjekata i tržišta roba, usluga i radne snage. Pod pojmom poslovnog makrookruženja podrazumijevaju se neizravni, ali snažni utjecaji procesa na regionalnoj, nacionalnoj i globalnoj razini u gospodarskom, društvenom, tehničkom i političkom spektru na poslovne subjekte koji posluju u nekom prostoru. Analiza poslovnog okruženja u ovom dokumentu usmjerena je na istraživanje poslovnog mikrookruženja koje je odraz gospodarskog stanja u UP Pula. Malo i srednje poduzetništvo u tom su području vrlo važni te će se stoga podrobnije analizirati, a poticanje tih oblika poduzetništva u skladu je s politikom gospodarskog razvoja na nacionalnoj razini.

U prvom dijelu analize promatra se lokacija poslovanja i distribucija poduzeća unutar UP te utvrđuju faktori zbog kojih je došlo do stvaranja takve distribucije. Zatim se analiziraju trendovi u poslovanju, obrtništvo kao zaseban element poslovnog okruženja, stanje razvijenosti poduzetničke potporne infrastrukture, te aktualni trendovi i mogućnosti za istraživanje i razvoj u UP Pula.

5.3.1. Prostorna distribucija poduzeća

Prostorna distribucija poduzeća u UP Pula analizira se na temelju broja poduzeća po pojedinim JLS. Poduzeća se klasificiraju u četiri sljedeće kategorije: mikropoduzeća (manje od 10 zaposlenih osoba), malih poduzeća (10 – 49 zaposlenih osoba), srednjih poduzeća (50 – 249 zaposlenih osoba) i velikih poduzeća (250 i više zaposlenih osoba) (FINA, 2021). Broj poduzeća u JLS UP Pula prema veličini za 2019. g. prikazan je u priloženoj tablici - Tab. 31. Po brojnosti u svim JLS prevladavaju mikropoduzeća (93,5 % ukupnog broja poduzeća u UP Pula), a zatim slijede mala poduzeća (5,8 % svih poduzeća), poduzeća srednje veličine (koja postoje u svim JLS, osim u općinama Marčana, Barban i Svetvinčenat (0,6 % svih poduzeća)), te velika poduzeća (postoje samo četiri u Gradu Puli (0,1 % ukupnog broja poduzeća)). Omjer broja poduzeća koji vrijedi za cijelo UP Pula prilično je sličan u svim promatranim JLS. Najveći broj poduzeća registriran je u Gradu Puli (70,2 % ukupnog broja poduzeća u UP Pula), a najmanji u Općini Barban (1,5 % ukupnog broja poduzeća).

Tab. 31. Broj poduzeća prema veličini u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

Prostorna jedinica	Broj poduzeća prema vrsti				Ukupan broj poduzeća
	Mikropoduzeća	Mala poduzeća	Srednja poduzeća	Velika poduzeća	
Grad Pula	2.860	185	19	4	3.068
Grad Vodnjan	194	20	3	0	217
Općina Barban	62	5	0	0	67
Općina Fažana	150	8	3	0	161
Općina Ližnjan	144	3	1	0	148
Općina Marčana	101	6	0	0	107
Općina Medulin	504	18	1	0	523
Općina Svetvinčenat	68	7	0	0	75
UP Pula	4.083	252	27	221	4.366

Izvor podataka: FINA, 2021

Za izražavanje prostorne distribucije poduzeća koriste se brojčani pokazatelji, a to su broj poduzeća na 1 km² površine JLS i broj poduzeća na 1.000 stanovnika JLS (Tab. 32.). Broj aktivnih poduzeća na 1 km² najviši je u Gradu Puli, što je rezultat koncentracije velikog broja poduzeća, dok je za sve ostale JLS taj pokazatelj znatno manji. Najveći broj aktivnih poduzeća na 1.000 stanovnika zabilježen je u Općini Medulin, što je rezultat visoke razine turističkih djelatnosti na području navedene općine. Najmanji pokazatelji gustoće poduzeća zabilježeni su u Općini Barban.

Tab. 32. Broj poduzeća na 1 km² površine i na 1.000 stanovnika po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

Prostorna jedinica	Broj aktivnih poduzeća	Broj aktivnih poduzeća na km ²	Broj aktivnih poduzeća na 1.000 stanovnika
Grad Pula	3.068	57,3	54,4
Grad Vodnjan	217	2,2	34,1
Općina Barban	67	0,7	26,6
Općina Fažana	161	11,8	42,4
Općina Ližnjan	148	2,2	31,0
Općina Marčana	107	0,8	23,7
Općina Medulin	523	15,3	73,0
Općina Svetvinčenat	75	0,9	33,2
UP Pula	4.366	7,8	49,8

Izvor podataka: FINA, 2021; Gradovi u statistici, 2021

Za bolji uvid u kretanje broja poduzeća promatraju se brojevi poduzeća po kategorijama na prostoru UP Pula po godinama (Tab. 33.). U razdoblju 2015.-2019. g. zabilježen je ukupan porast broja poduzeća i to osobito u sferi malih i mikropoduzeća. Broj velikih i srednjih poduzeća oscilirao je između godina, ali nije zabilježen niti značajan rast niti značajan pad broja poduzeća srednje i velike veličine. Prosječna godišnja stopa rasta ukupnog broja poduzeća iznosila je 4,3 %, a broj poduzeća između 2015. i 2019. g. porastao je za ukupno 21,5 %. Stopa najvećeg rasta broja poduzeća između godina zabilježena je 2018. g. u odnosu na 2017. g. kada je rast broja poduzeća iznosio 8,5 %. Zbog globalne pandemije COVID-19 može se očekivati da će doći do usporavanja rasta ili stagnacije broja poduzeća od 2020. g. nadalje.

Tab. 33. Broj aktivnih u urbanom području Pula prema veličini od 2015. do 2019. godine

Vrsta poduzeća	Godina				
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Mikropoduzeća	3.563 ¹³	3.576	3.653	3.955	4.083
Mala poduzeća		190	204	232	252
Srednja poduzeća	28	27	25	25	27
Velika poduzeća	3	5	5	4	4
Ukupno	3.594	3.798	3.887	4.216	4.366

Izvor podataka: FINA, 2021

Osim kretanja broja poduzeća, važno je promotriti zastupljenost djelatnosti koje poduzeća obavljaju (Tab. 34.). U svim JLS UP Pula najzastupljenija su poduzeća u osam skupina djelatnosti sekundarnog i tercijarnog sektora. Među djelatnostima tercijarnog sektora prevladavaju djelatnosti kategorije G – trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila, H – djelatnosti prijevoza i skladištenja, I – djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, L – poslovanje nekretninama, M – stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti i N – administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti. Među djelatnostima sekundarnog sektora osobito su raširene djelatnosti kategorije C

¹³ Do 2015. g. mikropoduzeća i mala poduzeća iskazivala su se kao jedna kategorija – mala poduzeća. Iz tog razloga točan broj mikro- i malih poduzeća u 2015. g. nije dostupan, nego samo zajednički podatak.

– prerađivačka industrija i F – građevinarstvo. Kategorije su zasnovane na Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti iz 2007. g. U većini JLS, osim Grada Pule te općina Fažana i Barban, najveći broj tvrtki otvoren je u djelatnostima sekundarnog sektora, među kojima je čak u četiri JLS građevinarstvo djelatnost s najvećim brojem aktivnih poduzeća. U Gradu Puli je najviše otvorenih poduzeća u kategoriji stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti, što je razlog činjenice da je Pula najveći centar usluga i gospodarskih aktivnosti općenito u Istarskoj županiji. U Općini Barban najviše je poduzeća otvoreno u sektoru trgovine, a u Općini Fažana u ugostiteljstvu. Razlozi raspodjele djelatnosti u kojoj u svim JLS postoji velik broj poduzeća u građevinarstvu, trgovini i ugostiteljstvu mogu se vidjeti u izraženom turističkom karakteru područja, u kojemu prerađivačka industrija gubi značaj, a razvija se široki spektar usluga koji pruža podršku turističkim kretanjima i aktivnostima. Broj poduzeća u nekoj djelatnosti ne upućuje nužno na njezin gospodarski značaj za područje, zbog toga što neka veća tvrtka u sektoru u kojem postoji mali broj drugih tvrtki u nekoj JLS može imati veliki utjecaj na gospodarsku sliku prostora.

Tab. 34. Kategorije djelatnosti¹⁴ s najvišim udjelom u broju poduzeća po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

Grad Pula		Grad Vodnjan		Općina Barban		Općina Fažana	
Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)
M	18,5	F	20,6	G	22,6	I	24,0
F	17,6	C	20,1	C	17,7	F	15,3
G	17,4	G	16,5	F	11,3	G	14,7
C	9,7	L	12,4	I	11,3	L	11,3
I	9,0	M	10,3	L	9,7	M	10,0
Općina Ližnjan		Općina Marčana		Općina Medulin		Općina Svetvinčenat	
Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)	Kategorija djelatnosti	Udio u broju tvrtki (u %)
F	20,1	C	18,8	F	19,6	F	20,6
G	14,6	G	18,8	L	19,4	C	16,2
M	12,5	F	16,8	G	13,3	I	14,7
H	10,4	I	15,8	I	12,1	G	13,2
L	10,4	M	8,9	N	10,1	L	13,2

Izvor podataka: FINA, 2021

¹⁴ U cilju ostvarivanja veće preglednosti tablice za kategorije su korištene slovne oznake iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (2007) koje se odnose na pojedine kategorije djelatnosti. Slovne oznake prikazane u tablici označavaju sljedeće kategorije: C – prerađivačka industrija, F – građevinarstvo, G – trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala, H – djelatnosti prijevoza i skladištenja, I – djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, L – poslovanje nekretninama, M – stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, N – administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (DZS, 2021).

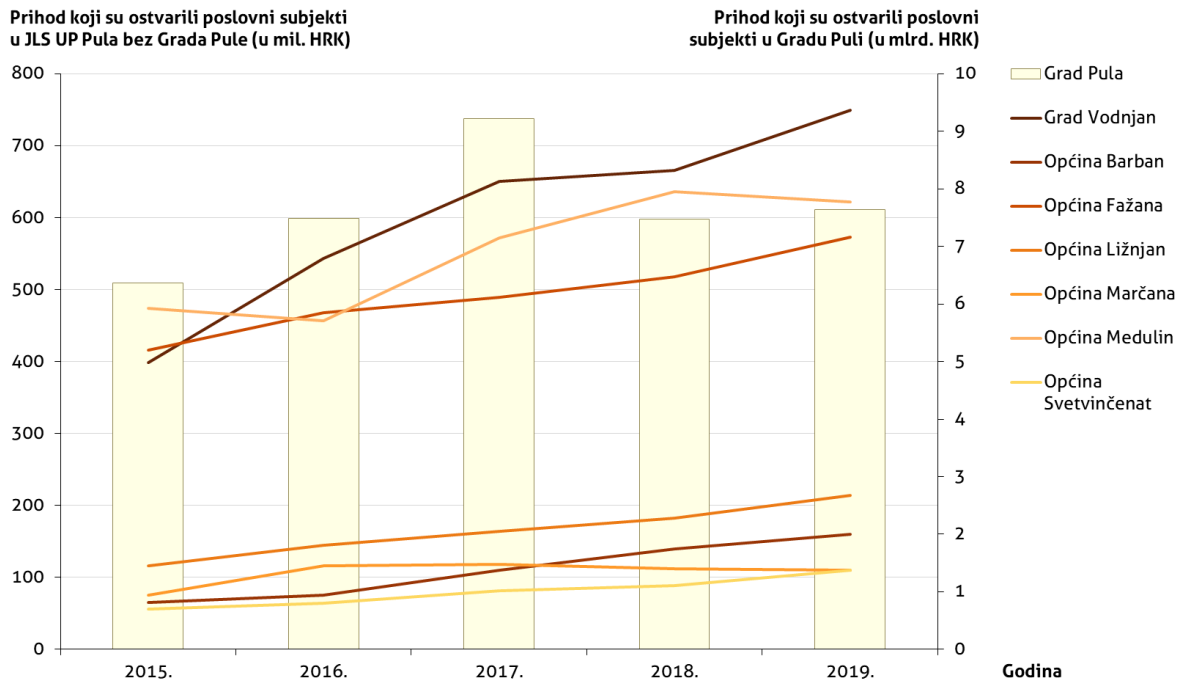
5.3.2. Trendovi poslovanja poduzeća

U UP Pula u razdoblju 2015.-2020. g. u Sudski je registar upisano 2.675 novih poslovnih subjekata, dok je u istom razdoblju iz Sudskog registra izbrisan 2.141 poslovni subjekt (FINA, 2021). Saldo broja otvorenih i zatvorenih poslovnih subjekata u tom razdoblju iznosi +534 poslovna subjekta, tako da se može zaključiti kako je u navedenom razdoblju poslovno okruženje za poduzetnike bilo povoljno što se ogleda u povećanju broja poslovnih subjekata. Važna je i činjenica kako je i u pandemijskoj 2020. g. broj poslovnih subjekata u gotovo svim JLS rastao (tj. bilo je više poslovnih subjekata koji su upisani u Sudski registar od onih koji su iz njega izbrisani, a samo je u Općini Medulin zabilježen jednak broj otvorenih i zatvorenih poslovnih subjekata te godine. Ti podatci upućuju na to da je poslovno okruženje u UP Pula tijekom krize zadržalo relativno visoku razinu otpornosti, međutim trajanje pandemije ne može se procijeniti, a zbog toga ni budući trendovi u kretanju broja poduzeća. Podatci na razini sektora djelatnosti nisu bili dostupni, tako da se ne može utvrditi u kojem su se sektoru događala otvaranja odnosno zatvaranja poslovnih subjekata. Za pretpostaviti je kako su na krizu izazvanu pandemijom teže reagirale uslužne djelatnosti vezane uz turizam, ponajprije ugostiteljstvo i prijevoz.

Drugi pokazatelj trendova u poslovanju poduzeća je prihod koji su poduzeća ostvarila (Sl. 32.). Daleko najveći prihod u odnosu na ostale JLS ostvaren je tijekom cijelog razdoblja 2015.-2019. g. u Gradu Puli. U 2019. g. ukupan prihod koji su ostvarili poslovni subjekti u Gradu Puli iznosio je 7.639.002.401 kn. Ta je vrijednost iznosila 75,1 % ukupnog prihoda koji su ostvarili poslovni subjekti u svim JLS UP Pula. Sljedeća JLS po visini prihoda bila je Općina Medulin čiji su poslovni subjekti iste godine zaradili 621.626.768 kn, što je za više od 12 puta manje od onog ostvarenog u Gradu Puli. U svim JLS maksimum prihoda ostvaren je u 2019. g., dok je u gradu Puli ostvaren 2017. g., a u Općini Marčana 2016. g.

Visina prihoda koji su ostvarili poslovni subjekti prikazana na prethodnom dijagramu upućuje na tri kategorije JLS prema prihodu. Najveći prihod ostvaren je u Gradu Puli, koji je grad s većim brojem stanovnika, koji je regionalno funkcionalno i gospodarsko središte te stoga ima više poduzeća i njihov kumulativni prihod je veći. U drugu skupinu pripadale bi JLS sa sjedištima u neposrednoj okolini Pule koje se nalaze u zapadnom dijelu UP Pula. To su prilično turistificirane JLS, u kojima prevladava sektor uslužnih djelatnosti i u kojima se ostvaruju najveći prihodi. Osim uslužnih djelatnosti vezanih uz turizam, u tom se području, osobito u Gradu Vodnjanu, razvijaju i druge vrste uslužnih djelatnosti, poput pružanja digitalnih usluga, koje utječu na jače povećanje prihoda poduzeća. U Vodnjanu je prihod poduzeća u razdoblju 2015.-2019. g. porastao za 88 %, po čemu se izdvaja u odnosu na dvije navedene JLS. U treću skupinu spadaju općine Ližnjan, Marčana, Barban i Svetvinčenat, u kojima poduzeća kumulativno ostvaruju oko tri puta manji prihod nego JLS u prethodnoj

skupini. Međutim, vrlo pozitivna činjenica je dinamičan trend rasta prihoda koji je u svim JLS osim Općine Marčana veći od 80 % između 2015. i 2019. g. U postotnom udjelu najviši porast prihoda u razdoblju 2015.-2019. g. zabilježen je u Općini Barban gdje su prihodi poduzeća rasli za 146 % (FINA, 2021).

Sl. 32. Godišnji prihod koji su ostvarili poslovni subjekti na teritoriju urbanog područja Pula¹⁵ od 2015. do 2019. godine

Izvor podataka: FINA, 2021

Ako se promatraju prihodi po kategoriji djelatnosti, uviđaju se neke razlike između tih podataka u odnosu na one o broju poduzeća u UP Pula (Tab. 35.). Najviši prihod u svim JLS ostvaren je u djelatnostima trgovine na veliko i malo te popravka motornih vozila (kategorija G) i u kategoriji prerađivačke industrije (kategorija C). Razlog tomu je turistički značaj cijelog UP Pula, ali i tradicija proizvodnje u obrtništvu i industriji koji stvaraju velike prihode za poslovne subjekte. U pojedinim JLS vide se značajne razlike u onim kategorijama koje stvaraju najveći prihod u odnosu na one koje su najzastupljenije po broju poslovnih subjekata. Tako se u Općini Ližnjan najveći prihod ostvaruje u djelatnostima prijevoza i skladištenja, u čemu posebnu ulogu ima i Zračna luka Pula koja je smještena u navedenoj općini. U Općini Barban razmjerno visok prihod ostvaren je u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, po čemu se ta JLS ističe u

¹⁵ Kako bi se ostvarila bolja preglednost podataka podatci o godišnjem prihodu poslovnih subjekata na Sl. 32. prikazani su kombinacijom linijskog i stupčastog dijagrama s dvije vertikalne osi. Linijsama su prikazane vrijednosti godišnjeg prihoda poslovnih subjekata za sve JLS UP Pula osim Grada Pule, a njihove se vrijednosti očitavaju na lijevoj vertikalnoj osi. Stupcima su prikazane vrijednosti godišnjeg prihoda poslovnih subjekata u Gradu Puli, a vrijednosti se očitavaju na desnoj vertikalnoj osi.

odnosu na druge JLS UP Pula. U Gradu Vodnjanu najveći je prihod ostvaren u samo dvije tvrtke koje se bave uslugama informacija i komunikacija. Među njima se osobito ističe informatička kompanija Infobip, koja je prepoznata na međunarodnoj razini u pružanju informatičkih usluga.

Tab. 35. Kategorije djelatnosti¹⁶ po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u kojima su poslovni subjekti najviše prihode 2019. godine

Jedinica lokalne samouprave	Kategorija djelatnosti u kojoj je ostvaren najveći prihod	Iznos prihoda koji je ostvaren u kategoriji s najvećim prihodom (u HRK)	Kategorija djelatnosti u kojoj je ostvaren drugi najveći prihod	Iznos prihoda koji je ostvaren u kategoriji s drugim najvećim prihodom (u HRK)
Grad Pula	G	1.826.750.514	C	1.245.325.407
Grad Vodnjan	J	267.434.480	C	211.756.889
Općina Barban	C	88.446.974	A	23.114.672
Općina Fažana	G	382.581.846	I	109.034.023
Općina Ližnjan	H	92.685.637	G	72.367.760
Općina Marčana	C	34.794.203	G	25.608.257
Općina Medulin	G	205.404.914	N	81.661.234
Općina Svetvinčenat	F	22.287.740	G	20.236.118
UP Pula	G	2.532.949.409		

Izvor podataka: FINA, 2021

Treći pokazatelj koji je važno proučiti je dobit i gubitak poslovnih subjekata s prostora UP Pula. Financijska bilanca poslovnih subjekata razlikuje se između različitih JLS. Ukupna kumulativna dobit, odnosno gubitak poslovnih subjekata u razdoblju 2015.-2019. g., prikazana u priloženoj tablici (Tab. 36.), razlikuje se ovisno o JLS. Ukupna kumulativna dobit zabilježena je u pet JLS, a od toga je najveća zabilježena u Općini Fažana, dok je ukupni kumulativni gubitak zabilježen u tri JLS, uključujući Grad Pulu u kojemu je iznosio više od 2,3 mlrd. kn. Međutim, ukoliko se podatci promotre samo na razini 2019. g. gubitak je zabilježen u Gradu Vodnjanu te općinama Medulin i Svetvinčenat, a u svim ostalim JLS zabilježena je ukupna dobit svih poduzeća. Pravilnosti u trendu kretanja zabilježenih dobiti i gubitaka po JLS po godinama nema, tako da je teško procijeniti buduća kretanja dobiti i gubitaka. Može se smatrati da će se zbog krize izazvane pandemijom COVID-19 ukupna dobit, barem određenog dijela poslovnih subjekata kojima je rad ograničen zbog zaštitnih mjera, smanjivati te da je

¹⁶ U cilju ostvarivanja veće preglednosti tablice za kategorije su korištene slovne oznake iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (2007) koje se odnose na pojedine kategorije djelatnosti. Slovne oznake prikazane u tablici označavaju sljedeće kategorije: A – poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, C – prerađivačka industrija, F – građevinarstvo, G – trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala, H – djelatnosti prijevoza i skladištenja, I – djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, J – informacije i komunikacije, N – administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (DZS, 2021).

moгуće da će se bilježiti gubitci, osobito u onim JLS koje su jako ovisne o turističkim djelatnostima.

Četvrti važan pokazatelj razvijenosti poslovnog okruženja je ukupna vanjskotrgovinska bilanca, odnosno vrijednost uvoza i izvoza dobara i usluga iz JLS. Naveden pokazatelj analiziran je po istom principu kao i dobit i gubitak poslovnih subjekata, u kumulativnoj vrijednosti bilance uvoza i izvoza za razdoblje 2015.-2019. g. te samo u 2019. g. (Tab. 37.). Negativna bilanca, tj. vrijednost uvoza veća od vrijednosti izvoza u cijelom razdoblju 2015.-2019. g. zabilježena je samo u općinama Marčana i Fažana. U ostalim JLS vrijednost izvoza dobara i usluga u navedenom razdoblju bila je veća od vrijednosti uvezenih dobara i usluga. Isti pokazatelj vidljiv je i ako se samostalno promatra 2019. g., gdje je negativnu vanjskotrgovinsku bilancu osim dvije navedene općine imala još i Općina Medulin. Takvi pokazatelji općenito su pozitivni za poslovno okruženje u UP Pula te mogu dati dobar poticaj za daljnji razvoj poslovanja postojećih poslovnih subjekata i širenje poslovne mreže otvaranjem novih poslovnih subjekata.

Tab. 36. Kumulativna dobit odnosno gubitak koje su ostvarili poslovni subjekti u urbanom području Pula od 2015. do 2019. godine i u 2019. godini po jedinicama lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave	Vrijednost kumulativne dobiti ili gubitka (u HRK)	Vrijednost dobiti ili gubitka u 2019. g. (u HRK)	Jedinica lokalne samouprave	Vrijednost kumulativne dobiti ili gubitka (u HRK)	Vrijednost dobiti ili gubitka u 2019. g. (u HRK)
Grad Pula	-2.313.174.624	32.807.606	Općina Ližnjan	51.586.895	13.767.972
Grad Vodnjan	-31.367.809	-31.371.482	Općina Marčana	19.552.208	-738.329
Općina Barban	26.909.899	9.354.234	Općina Medulin	98.225.991	22.627.852
Općina Fažana	180.184.827	37.368.778	Općina Svetvinčenat	-13.012.029	-12.385.230

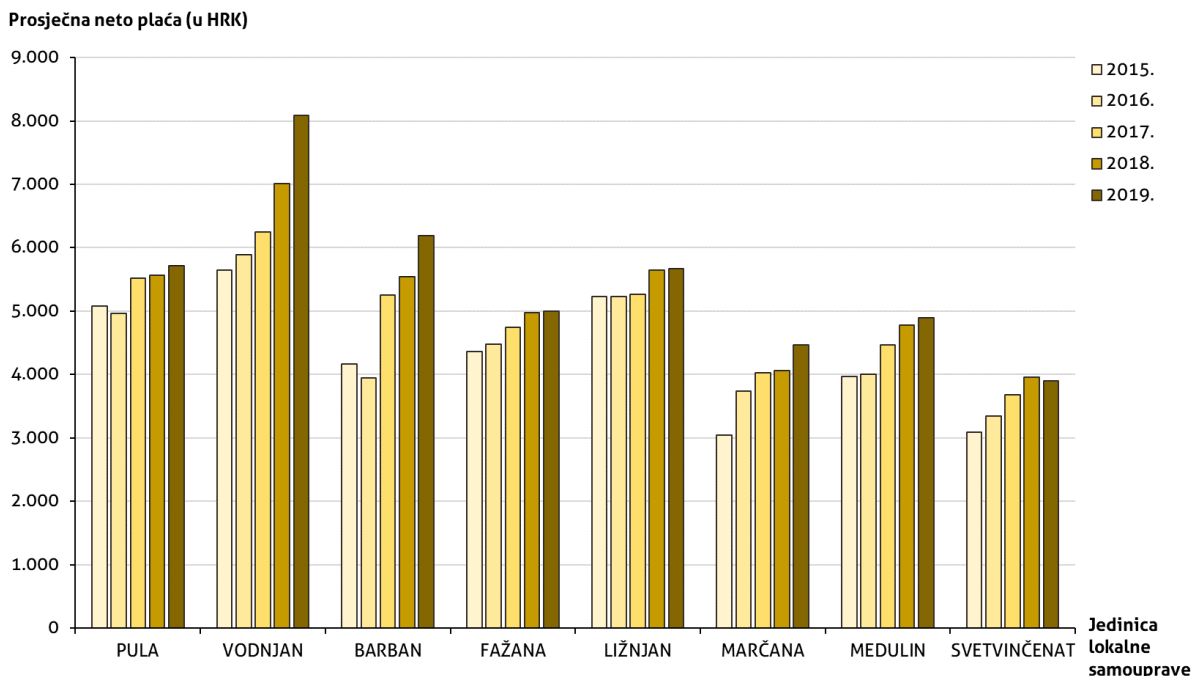
Izvor podataka: FINA, 2021

Tab. 37. Bilanca izvoza i uvoza koje su ostvarili poslovni subjekti u urbanom području Pula od 2015. do 2019. godine i u 2019. godini po jedinicama lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave	Kumulativna bilanca izvoza i uvoza od 2015. do 2019. g. (u HRK)	Bilanca izvoza i uvoza u 2019. g. (u HRK)	Jedinica lokalne samouprave	Kumulativna bilanca izvoza i uvoza od 2015. do 2019. g. (u HRK)	Bilanca izvoza i uvoza u 2019. g. (u HRK)
Grad Pula	9.195.104.211	1.209.870.437	Općina Ližnjan	292.515.225	33.582.041
Grad Vodnjan	1.518.393.695	306.200.994	Općina Marčana	169.180.157	7.490.411
Općina Barban	142.218.363	11.195.702	Općina Medulin	35.437.820	-2.866.784
Općina Fažana	-1.322.906.760	-142.437.893	Općina Svetvinčenat	-18.016.255	-368.519

Izvor podataka: FINA, 2021

Peti važan pokazatelj razvoja poslovnog okruženja je prosječna mjesečna neto plaća po JLS (Sl. 33.). Prosječna neto plaća generalno je rasla u razdoblju 2015.-2019. g. u svim JLS i u većini djelatnosti koje su u JLS u UP Pula postojale. Ipak, vidi se značajna razlika između pojedinih JLS u visini plaće. Najviša plaća tijekom cijelog promatranog razdoblja zabilježena je u Gradu Vodnjanu gdje je u 2019. g. iznosila 8.082 kn, što je za 1.906 kn više od Barbana koji je drugi po visini plaće, koja je u njemu iznosila 6.188 kn iste godine (FINA, 2021). Najviše prosječne plaće u Gradu Vodnjanu zabilježene su u sektoru informacija i komunikacija, gdje je 2019. g. prosječna plaća iznosila 11.723 kn, što je kategorija djelatnosti s najvišom zabilježenom prosječnom neto plaćom u bilo kojoj djelatnosti u UP Pula, a najviša zabilježena prosječna neto plaća u toj kategoriji zabilježena je u Općini Medulin i iznosi 11.799 kn (FINA, 2021). Prosječna plaća u Gradu Puli iznosila 5.715 kn 2019. g., a najveće neto plaće u Puli su se ostvarivale u kategoriji djelatnosti koja obuhvaća financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja. Najniža prosječna neto plaća 2019. g. zabilježena je 2019. g. u Općini Svetvinčenat, gdje je iznosila 3.895 kn. općina Svetvinčenat jedina je JLS u kojoj je prosječna neto plaća 2019. g. bila niža od one u 2018. g. Kategorije djelatnosti u kojima su u 2019. g. zabilježene najmanje prosječne neto plaće su pružanje usluge smještaja i priprema i usluživanje hrane, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, prijevoz i skladištenje te poslovanje nekretninama (FINA, 2021).

Sl. 33. Prosječna mjesečna neto plaća po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine

Izvor podataka: FINA, 2021

5.3.3. Obrtništvo

Pojam obrt označava samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti na tržištu, a one se mogu obavljati kao proizvodnja, promet ili usluge. U pravilu djelatnost obrta obavljaju fizičke osobe, a iznimno je mogu obavljati i pravne osobe koje provode naukovanje za obrt (HOK, 2021). Glavno udruženje obrtnika u UP Pula je Udruženje obrtnika Pula koje je dio Obrtničke komore Istre. Navedeno udruženje promiče obrt i obrtništvo, usklađuje, zastupa i predstavlja obrtnike i ostale članove Udruženja i njihove zajedničke interese na području gradova Pula i Vodnjan, te općina Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat (Statut Udruženja obrtnika Pula, 2021). Udruženje obrtnika podijeljeno je na deset cehova koji obuhvaćaju različite gospodarske grane kojima obrtnici pripadaju. Uključuje: ceh proizvodne djelatnosti, ceh uslužnih djelatnosti, ceh za ugostiteljstvo i turizam, ceh trgovačke djelatnosti, ceh prijevozničke djelatnosti, ceh za ribarstvo i akvakulturu, ceh intelektualnih usluga gospodarskog karaktera, ceh frizera i kozmetičara, ceh graditeljstva i ceh za poljodjelstvo. Za analizu podataka o obrtništvu korišteni su dostavljeni podatci iz obrtnog registra čija je podjela obrtničkih djelatnosti slična podjeli obrtnika Udruženja obrtnika Pula na cehove.

U UP Pula na dan 30. travnja 2021. g. bila su otvorena 2.884 obrta (Obrtni registar, 2021). Od toga se najveći broj obrta nalazio u Gradu Pula (1.790 obrta, 62,1 % ukupnog broja obrta u UP Pula), zatim u Općini Medulin (380 obrta, 13,2 %), Gradu Vodnjanu (178 obrta, 6,2 %), Općini Ližnjan (144 obrta, 5,0 %), Općini Fažana (141 obrt, 4,9 %), Općini Marčana (112 obrta, 3,8 %), Općini Barban (71 obrt, 2,5 %) i najmanje u Općini Svetvinčenat (68 obrta, 2,4 %). Takav raspored obrta u skladu je s demografskim i gospodarskim pokazateljima i trendovima u UP Pula, gdje je već nekoliko desetljeća prisutan trend koncentracije stanovništva i gospodarskih djelatnosti u područjima uz obalu.

Podatci o broju obrta iz obrtnog registra kategorizirani su prema vrstama djelatnosti u sedam skupina. To su proizvodne djelatnosti, uslužne djelatnosti, ugostiteljstvo i turizam, trgovačke djelatnosti, prijevozničke djelatnosti, ribarstvo i poljoprivreda i ostale usluge. Pregled broja i udjela obrta prema kategorijama na kraju travnja 2021. g. prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 38.). Kategorija obrta koja čini gotovo polovinu svih obrta u UP Pula, a prevladava i u većini jedinica lokalne samouprave je kategorija uslužnih djelatnosti koja obuhvaća široki spektar djelatnosti tercijarnog sektora, koje nisu izdvojene u nijednu od ostalih kategorija. Nakon te kategorije slijedi kategorija djelatnosti ugostiteljstva i turizma. Nešto viši udio obrta u ugostiteljstvu i turizmu zabilježen je u obalnim općinama u okolini Pule, osobito u Fažani, Marčani i Medulinu, što se može povezati s razvijenim turizmom i rekreacijom u navedenim jedinicama lokalne samouprave. Sljedeća kategorija po zastupljenosti su trgovačke djelatnosti na koje otpada desetina svih otvorenih obrta u UP Pula. Približno jednak broj obrta

postoji u kategorijama proizvodnih djelatnosti, prijevoznih djelatnosti, ribarstva i poljoprivrede i ostalih uslužnih djelatnosti. Iako postoje određene razlike u udjelu kategorija obrta po navedenim djelatnostima između jedinica lokalne samouprave, one su premale da bi ukazivale na značajne prostorne razlike u rasprostranjenosti kategorija obrta.

Tab. 38. Broj obrta u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula prema kategorijama djelatnosti 30. travnja 2021. godine

Prostorna jedinica	Broj obrta prema kategoriji ¹⁷ (udio obrta u ukupnom broju obrta u prostornoj jedinici; u %)						
	PRO	USL	U&T	TRG	PRI	R&P	OUS
Grad Pula	107 (6,0)	967 (54,0)	183 (10,2)	187 (10,4)	109 (6,1)	83 (4,6)	154 (8,6)
Općina Barban	9 (12,7)	42 (59,1)	3 (4,2)	6 (8,5)	9 (12,7)	0 (0,0)	2 (2,8)
Općina Fažana	10 (7,1)	42 (29,7)	34 (24,1)	18 (12,8)	18 (12,8)	10 (7,1)	9 (6,4)
Općina Ližnjan	7 (4,9)	66 (45,8)	21 (14,6)	10 (6,9)	20 (13,9)	19 (13,2)	1 (0,7)
Općina Marčana	5 (4,5)	51 (45,5)	21 (18,8)	5 (4,5)	15 (13,4)	15 (13,4)	0 (0,0)
Općina Medulin	18 (4,7)	115 (30,2)	124 (32,6)	45 (11,8)	19 (5,0)	46 (12,1)	13 (3,4)
Općina Svetvinčenat	7 (10,3)	29 (42,6)	11 (16,2)	7 (10,3)	7 (10,3)	3 (4,4)	4 (5,9)
Grad Vodnjan	17 (9,6)	90 (50,6)	20 (11,2)	23 (12,9)	10 (5,6)	10 (5,6)	8 (4,5)
UP Pula	180 (6,2)	1.402 (48,6)	417 (14,5)	301 (10,4)	207 (7,2)	186 (6,4)	191 (6,6)

Izvor podataka: Obrtni registar, 2021

Osim raspodjele obrta prema kategorijama, potrebno je promotriti i kretanje broja obrta u UP u razdoblju 2015.-2021. g. (Tab. 39.). Iz tih se podataka može primijetiti da je broj obrta u 2015., 2016., a u nekim JLS i u 2017. g., padao, nakon čega je započeo rast broja obrta. Najveći apsolutni rast broja obrta zabilježen je u 2019. g., ali nastavio se i u 2020. g. usprkos negativnim implikacijama globalne pandemije COVID-19 na gospodarska kretanja. Ukupni broj obrta u UP Pula porastao je od početka 2015. g. do početka 2021. g. za 7,4%. Manji broj obrta početkom 2021. g. u odnosu na početak 2015. g. zabilježen je jedino u Gradu Vodnjanu, ali radi se o samo četiri obrta manje.

Važno je također identificirati i trendove u kretanju broja obrta po kategorijama djelatnosti (Tab. 40.). Iz priloženih podataka može se zaključiti da je broj obrta u razdoblju 2015.-2020. g. rastao samo u kategoriji uslužnih djelatnosti i ostalih usluga.

¹⁷ U cilju postizanja bolje preglednosti podataka za kategorije obrta korištene su kratice: PRO – proizvodne djelatnosti, USL – uslužne djelatnosti, U&T – ugostiteljstvo i turizam, TRG – trgovačke djelatnosti, PRI – prijevoznike djelatnosti, R&P – ribarstvo i poljoprivreda, OUS – ostale usluge.

Najveća apsolutna promjena od +373 obrta bila je u tom razdoblju u kategoriji uslužnih djelatnosti što je rast od gotovo 40% u šestogodišnjem razdoblju. Taj podatak ukazuje na rast diversifikacije gospodarstva i odmak od razvoja temeljenog na turizmu i pratećim ugostiteljskim uslugama, što je slučaj u brojnim drugim područjima u Hrvatskoj. S druge strane, zabilježen je pad broja obrtnika u ostalim skupinama, što ukazuje na promjene trendova u društvu i gospodarstvu. Posebice je pogođena trgovina gdje je došlo do smanjenja broja obrta gotovo za trećinu, što je jednim dijelom i rezultat nemogućnosti konkuriranja malih trgovaca velikim trgovačkim lancima koji prodaju sličan spektar proizvoda. Po apsolutnom padu ističu se i obrti u ugostiteljstvu i turizmu, što su sektori u kojima se događaju brojne promjene, te se istovremeno velik broj obrta otvara i zatvara. Kriza izazvana pandemijom COVID-19 također je jednim dijelom utjecala da se taj trend pada nastavi i u 2020. g.

Tab. 39. Broj aktivnih obrta u jedinicama lokalne samouprave Urbanog područja Pula na dan 1. siječnja u razdoblju od 2015. do 2021. godine

Prostorna jedinica	Broj aktivnih obrta po godini						
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Grad Pula	1.605	1.558	1.517	1.535	1.553	1.696	1.752
Općina Barban	62	60	59	62	63	72	72
Općina Fažana	147	139	137	134	134	140	139
Općina Ližnjan	117	112	117	119	123	132	145
Općina Marčana	109	103	97	97	98	104	112
Općina Medulin	364	357	355	350	358	369	372
Općina Svetvinčenat	54	52	55	59	64	66	65
Grad Vodnjan	184	172	163	160	167	173	180
UP Pula	2.642	2.553	2.500	2.516	2.560	2.752	2.837

Izvor podataka: Obrtni registar, 2021

Tab. 40. Promjena broja obrta u Urbanom području Pula prema kategorijama djelatnosti¹⁸ od 2015. do 2020. godine

Kategorija djelatnosti	Razlika broja otvorenih i zatvorenih obrta po godini							Indeks promjene broja obrta (2020./2015.)
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	UKUPNO	
PRO	-9	0	-5	-3	-2	7	-12	93,4
USL	-19	3	58	68	195	68	373	139,3
U&T	-16	-6	-15	-9	-17	-22	-85	83,1
TRG	-32	-38	-16	-19	-24	-12	-141	67,2
PRI	-7	-7	-9	7	11	-1	-6	97,1
R&P	-9	-10	2	-4	-8	-5	-34	84,4
OUS	3	1	2	4	14	11	35	123,2

Izvor podataka: Obrtni registar, 2021

¹⁸ U cilju postizanja bolje preglednosti podataka za kategorije obrta korištene su kratice: PRO – proizvodne djelatnosti, USL – uslužne djelatnosti, U&T – ugostiteljstvo i turizam, TRG – trgovačke djelatnosti, PRI – prijevoznike djelatnosti, R&P – ribarstvo i poljoprivreda, OUS – ostale usluge.

Broj zaposlenih u obrtu također je važan pokazatelj razvijenosti obrtništva. Podatci od broju zaposlenih u obrtništvu odnose se na one osobe koje prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju putem obrta. Podatci su dostupni samo na razini županija, tako da su analizirani podatci za Istarsku županiju (Tab. 41.). Broj zaposlenih u obrtima prikazan je na dva načina, prvi koji se odnosi na razdoblje godine kada je minimalan broj osoba ostvarivao prava iz mirovinskog osiguranja radom u obrtništvu i drugi koji se odnosi na razdoblje godine kada je maksimalan broj osoba ostvarivao prava iz mirovinskog osiguranja radom u obrtništvu. U oba pokazatelja primjetan je izražen trend smanjenja broja zaposlenih u obrtništvu, što s jedne strane može ukazivati na smanjenje broja zaposlenika, dok s druge strane na trend povećanja broja obrta sa samo jednim zaposlenikom-obrtnikom.

Tab. 41. Prosječan broj obrtnika u Istarskoj županiji od 2015. do 2021. godine

Godina	Minimalan prosječan broj obrtnika po obrtu	Maksimalan prosječan broj obrtnika po obrtu
2015.	1,78	2,53
2016.	1,76	2,51
2017.	1,80	2,49
2018.	1,78	2,44
2019.	1,73	2,35
2020.	1,68	2,07
2021.	1,66	-

Izvor podataka: HZMO, 2021

U participativnoj radionici s dionicima A2 – *Gospodarstvo i turizam* dionici iz sektora obrtništva istaknuli su tri osnovna razvojna izazova s kojima se suočavaju. Prvi izazov je nedostatak posebne ribarske luke u Puli koja bi ribarima omogućila lakši prekrcaj ribe i daljnje korake prije plasmana na tržište. Problem je također i otežana dostava robe u središnjim dijelovima pojedinih naselja, pogotovo u Gradu Puli, zbog zakrčenih prometnica. Kao treću stvar navode nedostatak javne tvrtke koja bi se bavila zbrinjavanjem posebnog otpada jer tvrtke koje sada obavljaju takvu djelatnost ne mogu svakodnevno prikupljati otpad. Rješavanje navedena tri problema značajno bi olakšalo poslovanje obrtnicima.

5.3.4. Strana ulaganja

Strana izravna ulaganja ukazuju na razinu atraktivnosti nekog područja za obavljanje gospodarskih djelatnosti i njihov stabilan i dinamičan razvoj, a njihova važnost još je veća jer na taj način indirektno ukazuju na to da je neko područje pogodno i sigurno za buduće investicije. Prema podacima koje objavljuje Hrvatska gospodarska komora

(HGK, 2020) u Istarskoj županiji 2019. g. ostvarena su izravna inozemna ulaganja u vrijednosti od 130,1 mil. EUR. Vrijednost izravnih inozemnih ulaganja u Istarskoj županiji padala je u razdoblju 2015.-2018. g., a u 2018. g. je dosegla negativnu vrijednost, a 2019. g. dogodio porast ulaganja (Tab. 42.). Zbog globalne pandemije COVID-19 teško je procijeniti daljnje kretanje vrijednosti izravnih stranih ulaganja. Podatci o izravnim inozemnim ulaganjima na lokalnoj razini prilikom izrade ove Strategije nisu bili dostupni. U 2019. g. iznosi izravnih inozemnih ulaganja u Istarskoj županiji činio je 24,0 % ukupnog ostvarenog iznosa izravnih inozemnih ulaganja u statističkoj (NUTS 2) regiji Jadranska Hrvatska i 10,5 % ukupnog ostvarenog iznosa izravnih inozemnih ulaganja za Hrvatsku navedene godine. Viši iznosi izravnih inozemnih ulaganja te su godine bili zabilježeni jedino u Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj i Primorsko-goranskoj županiji.

Tab. 42. Vrijednost izravnih inozemnih ulaganja u Istarskoj županiji od 2015. do 2019. godine

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Vrijednost izravnih inozemnih ulaganja (u mil. EUR)	585,9	67,4	97,9	-42,2	130,1

Izvor podataka: HGK, 2020

Hrvatska gospodarska komora (2020) napominje kako vrijednost izravnih inozemnih ulaganja ne mora uvijek očitovati realno stanje s ulaganjima u županiji jer se podatci o ulaganjima pribrajaju vrijednostima one županije u kojoj je sjedište tvrtke koja je, što je dovelo do toga da je daleko najveći iznos stranih ulaganja zabilježen na teritoriju Grada Zagreba, dok se u stvarnosti dio tih ulaganja koja su pripisana Zagrebu dogodio u ostalim županijama.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR, 2021) na svojem investicijskom portalu predlaže pojedine projekte i lokacije za investicije stranih i domaćih investitora. Među njima je nekoliko predloženih investicija lokacija na prostoru UP Pula. Većina navedenih projekata koncentrirana je na teritoriju Grada Pule i Grada Vodnjana. Projektom Hidrobaza namjerava se regenerirati područje koje je nekad imalo vojnu namjenu u pulskoj prigradskoj četvrti Štinjan. U tom su području prostorno-planskom dokumentacijom definirane dvije zone; zona namijenjena za turističke smještajne kapacitete i kupališni turizam s pratećom infrastrukturom te zona rekreacijske namjene, koja je većim dijelom pod šumom. Navedenim projektom planira se investirati u gradnju hotela, turističkih vila i kampova s oko 1.200 turističkih postelja u prostoru površine 16,4 ha, na čijem dijelu postoje građevine koje su nekad imale vojnu namjenu, a danas su zaštićene kao zaštićena kulturna dobra te se gradnja treba uskladiti sa zaštitom navedenih građevina (MINGOR, 2021). Nositelj projekta je Grad Pula. Drugi projekt u Puli je Projekt Muzil kojim se planira revitalizirati nekadašnji prostor vojne namjene na poluotoku Muzil u Gradu Puli. Na tom prostoru irazvili bi se

sadržaji namijenjeni građanima i posjetiteljima. Projekt Saccorgiana je također projekt razvoja zone turističke namjene na području Grada Pule, kojim bi se *greenfield* investicijama razvio turistički kompleks na površini od 12,7 ha koji bi imao više od 1.500 turističkih postelja (MINGOR, 2021). Nositelj projekta je također Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine u suradnji s Gradom Pulom i Ministarstvom turizma i sporta. Privatni investicijski projekt Istria Estate & Country Club projekt je čiji je nositelj poljska tvrtka Marlera Golf, kojim se namjerava na obalnom prostoru uz granicu općina Medulin i Ližnjan izgraditi turistički resort s pet hotela s pet zvjezdica, objekti za spa i wellness, razni ugostiteljski objekti, apartmani i luksuzne vile te golf tereni. Tvrtka traži strateškog partnera koji bi investirao u gradnju u navedenoj turističkoj zoni, a sva potrebna dokumentacija za gradnju je pripremljena (MINGOR, 2021).

Osim navedenih investicijskih projekata, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (2021) potencijalnim investitorima predlaže i ulaganje u poslovne zone. Predlažu se ulaganja u tri poslovne zone na teritoriju Grada Vodnjana; zona Tison (dostupno 58 ha zemljišta), zona Vodnjan sjever (dostupno 19,6 ha zemljišta) i zona Galižana (dostupno 35,7 ha zemljišta). Investicijom u navedene poslovne zone potaknula bi diversifikacija gospodarstva i stvorili uvjeti za veću otpornost UP Pula na buduće krizne situacije. Investicije u turističkim zonama povećavaju kvalitetu turističke ponude UP Pula, osobito one za elitni turizam, međutim potrebno je osigurati ravnomjeran razvoj više različitih sektora djelatnosti kako bi razvoj poslovnog okruženja UP Pula bio otporan i održiv.

5.3.5. Poduzetnička potporna infrastruktura

Poduzetnička infrastruktura u Republici Hrvatskoj sastoji se od poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija uspostavljenih i organiziranih na temelju Zakona o unaprjeđenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 114/13, 41/14, 57/18). Na temelju navedenog zakona omogućeno je da postojeći i potencijalni korisnici (poduzetnici) poduzetničke infrastrukture pokreću i obavljaju poduzetničke aktivnosti u standardiziranim uvjetima visoke infrastrukturne opremljenosti i dostupnosti unutar poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija te im se na korištenje pruža konkurentan i transparentan sustav poticajnih mjera i olakšica, u vremenu početnog investiranja i za vrijeme proširenja postojećih investicijskih aktivnosti poduzetnika koji posluju unutar poduzetničke infrastrukture. Poduzetničke zone su infrastrukturno opremljena područja namijenjena obavljanju određenih vrsta gospodarskih, odnosno poduzetničkih djelatnosti i za tu svrhu definirana prostorno-planskom dokumentacijom. U poduzetničkim zonama svi korisnici (poduzetnici) koriste zajednički, organiziran prostor, koji je opremljen infrastrukturom potrebnom za poslovanje. Prednost razvijene poduzetničke infrastrukture je u činjenici da

poduzetnici zajednički koriste resurse i infrastrukturu za poslovanje koji su im raspoloživi te da se na taj način omogućava racionalnost poslovanja (Središnji državni portal, 2021). Drugu kategoriju, poduzetničke potporne institucije, čine gospodarski subjekti ustrojeni s namjerom stvaranja kvalitetnog i korisnički orijentiranog poduzetničkog okruženja u Hrvatskoj. Takve institucije provode programe za poticanje poduzetništva. Postoji više vrsta poduzetničkih potpornih institucija, a to su razvojne agencije, poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori, poduzetnički akceleratori, poslovni parkovi, znanstveno-tehnološki parkovi, centri kompetencije i slobodne zone (Središnji državni portal, 2021). Tijela koja osnivaju ili upravljaju poduzetničkom infrastrukturom mogu biti Republika Hrvatska (samostalno ili u suradnji sa županijama ili JLS), jedinice i tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, visoka učilišta, znanstveni instituti ili organizacije i druge pravne osobe ili udruge registrirane za djelatnosti i aktivnosti unaprjeđenja poduzetničke infrastrukture (Središnji državni portal, 2021). Pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja vodi se Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture u kojega se upisuju subjekti poduzetničke infrastrukture nakon akta o njihovoj uspostavi.

U Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture (2021) na prostoru UP Pula upisano je sedam elemenata poduzetničke infrastrukture. Četiri poduzetničke potporne institucije smještene su na teritoriju Grada Pule, a tri poduzetničke zone smještene su na teritorijima Grada Vodnjana i Općine Barban.

Za Grad Vodnjan u Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture upisane su dvije poduzetničke zone. To su Poduzetnička zona Galižana i Poduzetnička zona Vodnjan sjever. Poduzetnička zona Galižana formirana je tijekom 1980-ih, a prostire se na površini od oko 70 ha. Zonu uglavnom koriste obrtnici i manji poduzetnici. U zoni trenutno posluje 30 poslovnih subjekata te je ona potpuno infrastrukturno opremljena. U planu je povećanje energetske učinkovitosti poduzetničke zone gradnjom fotonaponske elektrane (Grad Vodnjan, 2021). Poduzetnička zona Vodnjan sjever prostire se na površini od oko 40 ha, u kojoj je trenutno smješteno 11 tvrtki. Namijenjena je za industrijske i obrtničke djelatnosti (Grad Vodnjan, 2021). U obje navedene zone dio prostora nije iskorišten, a detaljniji podatci o neiskorištenom prostoru na kojega se namjeravaju privući investitori nalaze se u prethodnom potpoglavlju, koje se odnosi na strana ulaganja. Investicijama u prometnu infrastrukturu omogućit će se kvalitetniji pristup korisnicima poslovne zone. U Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture nije upisan Poslovni park Tison u kojemu bi se trebala smjestiti i poduzetnička zona. Izgradnja infrastrukture za njegov razvoj trenutno je u postupku planiranja (Grad Vodnjan, 2021).

Općina Barban trenutno je u procesu uspostave poduzetničke zone Barban – Krvavci III. U zoni se planira pružiti mjesto i infrastruktura za dio od 70 poduzetnika koji posluju na području Općine Barban, a bave se različitim skupinama djelatnosti,

između ostalog proizvodnjom nautičke opreme, opreme za pekarsku proizvodnju, elektro-opreme, strojeva za zavarivanje, preradom drva, kamenoklesarstvom itd. (Općina Barban, 2020). Planirana je izgradnja poduzetničke zone na 5,9 ha slobodne površine, a završetak projekta izgradnje planira se za kraj 2022. g.

Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o. razvojna je agencija koju su 1998. g. osnovali Istarska županija i sve JLS sa statusom grada u toj županiji. Tijekom godina od svojeg osnivanja ta je javna ustanova obavljala poslove pružanja financijske podrške poduzetnicima putem ciljano razvijene kreditne linije i jamstvenih fondova, razvoja poduzetničke infrastrukture, privlačenja i promocije investicija, pripreme i provedbe EU projekata, provedbe edukacija za javni i privatni sektor, strateškog planiranja, ulaganja u istraživanje, inovacije i razvoj te informiranja i savjetovanja poduzetnika i promocije poduzetništva u javnosti (IDA, 2021). Sjedište agencije je u Puli.

Kao poduzetnička potporna institucija u Puli djeluje Tehnološki inkubator, kojega je osnovala Razvojna agencija Istarske županije – IDA. Tehnološki inkubator obavlja djelatnosti poduzetničkog inkubatora, a osnovna svrha mu je pružanje pomoći malim poduzetnicima u realiziranju njihovih poduzetničkih inicijativa u početnoj fazi razvoja tvrtke i njezinih proizvoda. Osim toga, uspostavom navedenog inkubatora planiralo se nadograditi postojeću infrastrukturu za inovativno istraživanje i razvoj gospodarstva Istarske županije na način da se pruži kvalitetna podrška osnivanju inovativnih *start-up* tvrtki uz ustanovu Centar za istraživanje materijala METRIS. Centar je smješten u Puli, a osnovni ciljevi njegove uspostave su podrška tehnološki inovativnim *start-up* poduzećima, uspostava mehanizama za unaprjeđenje postojećih tehnološko-inovativnih poduzeća, pružanje servisa poduzetnicima u obliku tehničke i savjetodavne podrške, poboljšanje transfera znanja sa sveučilišta na gospodarske subjekte, identifikacija tehnološko-inovativnih projekata i motivacija za pokretanje inkubacijskog procesa i olakšano financiranje preko jamstvenog fonda IDA-e (Tehnološki inkubator, 2021).

Centar kompetencije METRIS, koji je smješten u Puli, osnovan je 2009. g. u sklopu projekta *Research Centre for Metal Industry in Istrian County*, čiji je nositelj bila IDA u suradnji s Istarskom županijom i talijanskom provincijom Provincia di Venezia. Tijekom godina, transformacijom spektra usluga koji se u navedenom centru pružaju promijenjen mu je naziv u Centar za istraživanje materijala Istarske županije. U 2021. g. METRIS je pripojen Istarskom veleučilištu. Danas pruža usluge analize metala i drugih čvrstih materijala te njihovih fizikalnih i kemijskih svojstava, a analizira se i biološki materijal te ispitivanja za arheologe, restauratore i konzervatore. Centar surađuje s različitim dionicima u privatnom i javnom sektoru, a surađuje i sa subjektima iz znanstvenog i industrijskog sektora (METRIS, 2021). Ta je institucija danas mjesto na kojem se ostvaruje suradnja znanstvenika i gospodarstvenika.

Poduzetnički inkubator Izazov također je pokrenut pod pokroviteljstvom IDA-e s ciljem poticanja poduzetništva, odnosno željom da se poduzetnicima olakša pokretanje posla. Inkubator je smješten u Puli. Novoosnovane tvrtke mogu se prijaviti na natječaj za dodjelu poslovnog prostora koji mogu koristiti uz subvencije šest mjeseci do maksimalno tri godine (Poduzetnički inkubator Izazov, 2021).

U Općini Svetvinčenat aktivna je Industrijska zona Bibići u kojoj djeluje deset poduzetnika. Istaknuta je potreba dodatnih ulaganja u poduzetničku zonu kako bi se sadašnjim i potencijalnim budućim gospodarskim subjektima omogućili što kvalitetniji i povoljniji uvjeti rada i djelovanja i nastupa na tržištu.

Poduzetnička infrastruktura ne postoji u općinama Fažana, Medulin, Ližnjan i Marčana. Iako je UP Pula površinski vrlo mali prostor, u svakoj je JLS važan razvoj poduzetništva. Postojeća infrastruktura treba se i dalje kontinuirano unaprjeđivati kako bi pomogla što boljem gospodarskom razvoju UP Pula i Istarske županije.

Sudionici participativne radionice A2 – *Gospodarstvo i turizam* istaknuli su da je razvoj poduzetničke infrastrukture u obliku poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija (i inkubatora) vrlo važan. Takvi oblici infrastrukture, osim dosad uspostavljenih u gradovima Pula i Vodnjan planiraju se i u ostalim JLS u UP Pula. Kako bi se mogle izgraditi poduzetničke zone potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose, koji u dijelu JLS otežavaju postupak njihove uspostave. Uz postojeću infrastrukturu, poduzetništvo se podupire i inicijativama iz privatnog i civilnog sektora. Trenutno su u tijeku projekti poticanja društvenog poduzetništva i inovacija pod vodstvom Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, među kojima je osobito važan projekt uspostave Regionalni centar za razvoj društvenih inovacija koji će postati dio Sveučilišta Jurja Dobrile, čime bi se stvorila prilika za razvoj društvenog poduzetništva koje bi uključilo posebno ranjive skupine, povećalo razinu povezanosti između različitih dionika civilnog i privatnog sektora te poticalo istraživanje i razvoj. Potrebno je poticati inovativnost tvrtki, jačanjem cirkularne ekonomije i ekonomije zajedništva. Posebno je važno poticati društveno odgovorno poslovanje tvrtki.

5.3.6. Istraživanje i razvoj

Povezanost sektora znanosti i gospodarstva važno je obilježje poslovnog okruženja nekog prostora koje upućuje na njegovu razvijenost i mogućnost daljnjeg razvoja. Suradnjom znanstveno-istraživačkih institucija i poduzeća događa se prijenos znanja i vještina koja dobivaju svoju primjenu u stvaranju novih gospodarskih proizvoda. Među znanstveno-istraživačkim institucijama osobito se ističu ustanove za visoko obrazovanje, među kojima na prostoru UP Pula djeluju Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Istarsko veleučilište u Puli.

Sveučilište Jurja Dobrile u svojoj je Strategiji razvoja (2016) koja se odnosila na razdoblje 2016.-2020. g. navelo stratešku aktivnosti jačanja suradnje s dionicima iz privatnog sektora i osnivanja centra za inovacije. Iako se navedene aktivnosti uglavnom odnose na povećanje znanja vlastitih studenata, znanstvena istraživanja koja bi bila provedena i znanstvene inovacije koje bi bile stvorene uspostavom suradnje s lokalnim privatnim sektorom značajno bi doprinijele budućem razvoju poslovnog okruženja u UP Pula. Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli moguće je pohađati različite studentske programe iz društvenog, humanističkog, biomedicinskog i umjetničkog područja. Djelatnosti iz tog spektra mogu se iskoristiti za razvoj UP Pula, osobito u razvoju društvenih usluga, kulture i obrazovanja, kao i u unaprjeđenju turističkih djelatnosti koje su u tom prostoru razvijene.

Sveučilište je 2021. godine usvojilo novu strategiju razvoja Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli za razdoblje od 2021. do 2026. godine, u kojoj se, uz ostala područja, ističe važnost daljnjeg razvoja poduzetničkog sveučilišta. Poduzetničko sveučilište treba biti u funkciji društva, pokretač i partner gospodarskog razvoja, stvaranja međunarodne prepoznatljivosti. Navedeno podrazumijeva aktivno sudjelovanje u znanstveno-istraživačkim, umjetničkim te stručnim i tehnološkim projektima vezanim uz gospodarstvo, razvoj vještina potrebnih za rješavanje društvenih izazova, umrežavanje te jačanje znanstvenog i poduzetničkog centra izvrsnosti u širem okruženju.

Druga znanstveno-istraživačka institucija je Istarsko veleučilište, na kojemu postoje studentski smjerovi mehatronike, politehnike i kreativnog menadžmenta u procesima, koji stvaraju kapital znanja i vještina u industrijskim i ostalim poslovnim procesima koji mogu pomoći diversifikaciji gospodarstva u UP Pula. Misija Istarskog veleučilišta definirana je na način da se u njemu obrazuju budući inženjeri i menadžeri koji bi trebali biti što konkurentniji na tržištu, a suradnjom s gospodarstvenicima i lokalnom zajednicom omogućilo bi se i studentima i djelatnicima veleučilišta da ostvare svoje poduzetničke ideje (Istarsko veleučilište, 2021). Djelovanjem Centra za istraživanje materijala Istarske županije – METRIS unutar Istarskog veleučilišta, dodatno se povisio utjecaj te znanstveno-istraživačke ustanove na gospodarsko okruženje u UP Pula, kao i unaprijedila suradnja između znanstveno-istraživačkih ustanova i dionika u gospodarstvu.

5.3.7. Zaključak

Poslovno okruženje UP Pula čini veći broj poduzeća i obrta koji se bave proizvodnjom ili pružanjem različitog spektra usluga. Najveći broj tvrtki koje posluju u UP Pula su mikropoduzeća i mala poduzeća te ih se stoga može smatrati temeljem budućeg razvoja gospodarstva i poslovnog okruženja u UP Pula. Srednja i velika poduzeća također su važna jer je u njima zaposlen velik broj radnika te su njihov razvoj i

kvalitetno poslovanje izrazito važni za razvoj poslovnog okruženja UP Pula. Razvijen je širok spektar djelatnosti kojima se bave poduzeća u UP Pula, a najviše ih je vezano uz trgovinu, ugostiteljstvo, graditeljstvo i ostale usluge koje su više ili manje vezane uz turistička kretanja, ali isto tako značajan je broj poduzeća u sektoru prerađivačke industrije. U sektoru obrtništva prevladavaju obrti koji pružaju širok spektar usluga. Broj poduzeća i obrta značajno se povećao u pretpandemijskom razdoblju, iako je u dijelu kategorija djelatnosti, osobito onima vezanim uz trgovinu i ugostiteljstvo zabilježen pad. Globalna pandemija COVID-19 donijela je značajne promjene za poslovanje poduzeća i obrta jer je dijelu njih bio onemogućen rad tijekom pandemije, što je dovelo do stagnacije i pada poslovanja u pojedinim granama gospodarstva, a razmjeri utjecaja pandemije vidjet će se i u budućim razdobljima. Usprkos tome, pojedini podatci korišteni u izradi analize stanja za ovaj dokument pokazuju da je i u pandemijskom razdoblju u nekim kategorijama djelatnosti zabilježen porast broja poslovnih subjekata i obrta te da postoje brojne prilike za nastavak pozitivnog gospodarskog razvoja usprkos pandemiji. Potencijala također ima i u projektima i lokacijama na kojima se žele privući strana ulaganja, bilo da se radi o turističkim djelatnostima ili o nekom drugom obliku djelatnosti. Razvijena poduzetnička infrastruktura, kao i prisutnost znanstveno-istraživačkih institucija stvaraju dobar potencijal za budući razvoj poslovnog okruženja. U budućim razdobljima poslovni procesi u UP Pula trebali bi slijediti principe zelenog, održivog i otpornog razvoja koje propagira Europska unija kako bi se stvorilo poslovno okruženje otporno na različite krize, ekološki prihvatljivo i poticajno za sve aspekte prostornog razvoja UP Pula.

5.4. Turizam

Turizam je djelatnost s dugom tradicijom na području Istre, koja je danas na vrhu među hrvatskim regijama prema razvijenosti turizma. Osobita koncentracija turističkog prometa je u uskom obalnom pojasu na zapadu poluotoka, ali sve više jača turizam i u unutrašnjosti Istre, osobito ruralni turizam, po čemu se Istra ističe među drugim hrvatskim regijama. Grad Pula ima dugu tradiciju kupališnog turizma, još od 1885. g., a kasnije se zbog razvoja industrijskih funkcija u Puli kupališni turizam širio u obalna naselja u okolici, posebice u Fažanu i Medulin (Curić i dr., 2013). Pula je također prepoznatljiva i po svojoj kulturnoj baštini koja je turistički valorizirana, a u UP Pula razvijeni su i ruralni i gastronomski turizam, kao i turizam temeljen na manifestacijama. Turizam je danas jedan od nositelja razvoja Istarske županije. To se može zaključiti iz podataka o bruto dodanoj vrijednosti (BDV), prema kojima 35,9 % BDV-a stvorenog u Istarskoj županiji u 2018. g. potječe iz djelatnosti trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja te smještaja i pripreme i usluživanja hrane, što su djelatnosti koje su usko vezane uz turizam (BDP u RH 2018., 2021). Taj je udio

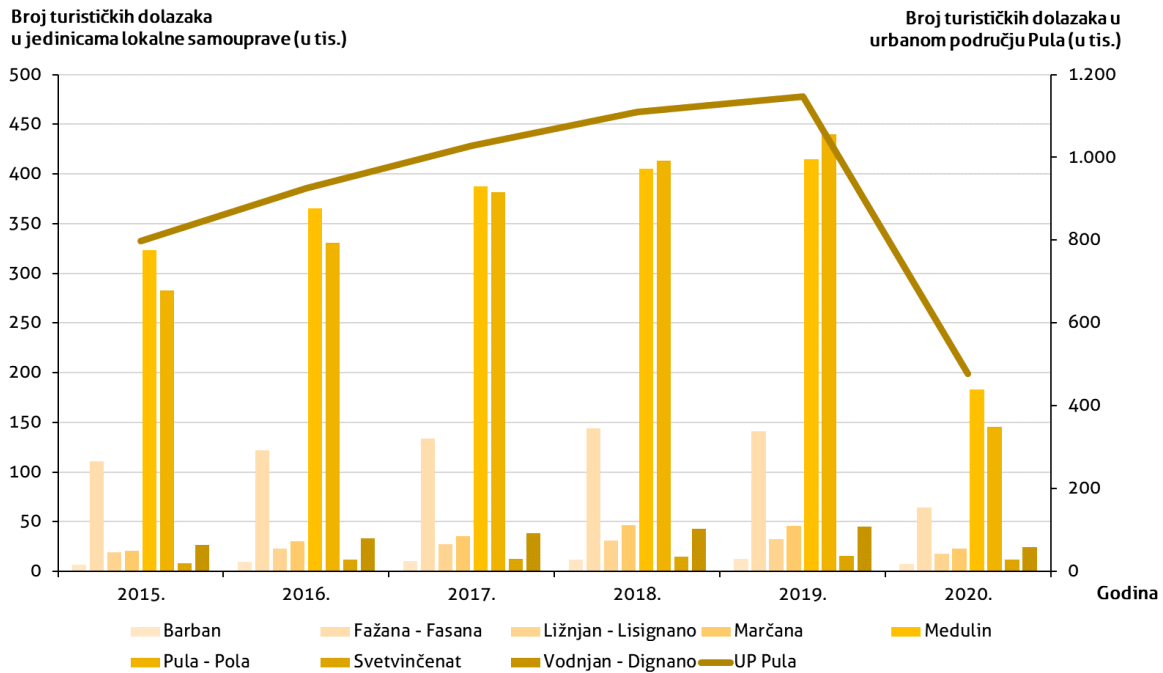
znatno viši od prosjeka za cijelu Hrvatsku, koji je te godine iznosio 25,3 %, što govori o visokoj razini značaja turističkih djelatnosti za Istarsku županiju. Ukoliko se ti podatci usporede s podacima iz 2011. g., kada je udio djelatnosti trgovine, prijevoza i ugostiteljstva u ukupnom BDV-u Istarske županije iznosio 25,9 % (BDP u RH 2011., 2014), može se zaključiti da značaj djelatnosti vezanih uz turizam sve više raste, što predstavlja potencijalan izazov u budućnosti. Naime, globalna pandemija COVID-19 pokazala je da je turističko tržište vrlo osjetljivo na fluktuacije u društvu i gospodarstvu te da je potrebno poticati diversifikaciju gospodarstva.

Turistička atrakcijska osnova u UP Pula široka je te stvara dobre uvjete za razvoj više selektivnih oblika turizma. Master plan turizma Istarske županije 2015. – 2025. (2015) smješta jedinice lokalne samouprave UP Pula u klaster južne Istre, odnosno „*Inspirirajuće Istre*“ (*Inspiring Istria*), a kao dominantne turističke proizvode tog područja navode sunce i more, kratke odmore, *touring* i kulturu te sport i aktivnosti. Ljetni odmorišni turizam, odnosno turizam baziran na ponudi sunca i mora u Master planu istaknut je kao osnovni oblik turističke ponude koji postoji u Istri i na kojega otpada oko 85 % ukupnog turističkog prometa, a istodobno donosi najmanju dodanu vrijednost jer je baziran uglavnom na kamping turizmu ili na odsjedanju turista u privatnim smještajnim objektima (Curić i dr., 2013). Potencijal kratkih odmora vezan je uglavnom uz kraće boravke turista iz zemalja koje su emitivno turističko tržište, a ti se boravci ostvaruju obično u vrijeme blagdana. Djelomično se može povezati i uz pojam rekreacije, odnosno izletništva, koje obuhvaća jednodnevni boravak posjetitelja u nekoj turističkoj destinaciji. Velik potencijal ima i kategorija *touringa* i kulture, koja obuhvaća više različitih turističkih destinacija koje turisti obilaze prema predviđenom programu, a u njima se često organiziraju posebna događanja za takve skupine turista. Sportske i rekreacijske aktivnosti također su vrlo popularne u suvremenim turističkim kretanjima, a potencijal različitih kopnenih i morskih sportsko-rekreacijskih aktivnosti nije iskorišten u potpunosti. Turističku atrakcijsku osnovu klastera južne Istre čine elementi kulturne baštine (spomenička baština i arhitektura od rimskog razdoblja do novog vijeka, uglavnom u Gradu Pula, sakralne građevine, špilja Šandalja, muzeji itd.), manifestacije i događanja (gastronomske, obrtničke, kulturne i filmske manifestacije itd.) te elementi prirodne baštine (kopneni i morski atraktivni krajolici).

Kultura i kulturna baština mogu biti važni inicijatori povećanja posjećenosti izvan sezone. Važno je naglasiti kako su periodi jesen/proljeće kada je manja posjećenost od strane turista često fokusirani na "grupni" turizam, odnosno to su periodi kada grad posjećuju grupe (školske, umirovljeničke i dr.) uglavnom isključivo u svrhu razgledavanja grada iz kulturno spomeničke perspektive. Pritom, valja istaknuti vrlo vrijedne elemente kulturne baštine kao što su međunarodno poznat pulski amfiteatar Arena (koja ostvaruje gotovo pola milijuna posjetitelja godišnje) i brojni fortifikacijski objekti koji se mogu značajnije turistički valorizirati.

5.4.1. Turistička kretanja

Državni zavod za statistiku objavljuje podatke o ostvarenim turističkim dolascima i noćenjima u godini po jedinicama lokalne samouprave. Broj turističkih dolazaka označava ukupan broj osoba, turista koje su se prijavile u neki objekt koji pruža uslugu smještaja u određenom vremenskom razdoblju (Turizam u 2019., 2020). Turistički dolasci u UP Pula prikazani na razini jedinica lokalne samouprave u razdoblju 2015. – 2020. g. dostupni su na priloženom dijagramu (Sl. 34.). Ukupan broj turističkih dolazaka 2019. g., koja je bila godina s najvećim zabilježenim brojem turističkih dolazaka, iznosi 1.147.254 dolaska, od kojih je najviše ostvareno u Gradu Puli (439.541 dolazak, 38,3 % ukupnog broja dolazaka u UP Pula), a nešto manje zabilježeno je u Općini Medulin (414.717 dolazaka, 36,1 % ukupnog broja dolazaka u UP Pula). U svim ostalim jedinicama lokalne samouprave zabilježen je nešto znatno niži broj dolazaka, koji nije prelazio 50.000 dolazaka, osim za Općinu Fažana, za koju je iznosio 141.072 dolaska (12,3 % ukupnog broja dolazaka u UP Pula). S pojavom globalne pandemije COVID-19 dogodio se značajan pad broja turističkih dolazaka, tako da je ukupan broj turističkih dolazaka u UP Pula 2020. g. iznosio 477.506 dolazaka, što je pad na godišnjoj razini od 58,3 %. Broj turističkih dolazaka 2020. g. niži je za nešto više od 40 % i od broja dolazaka 2015. g., koja je prva godina promatrana u ovoj analizi. U svim godinama od 2015. do 2019. zabilježen stabilan trend rasta broja turističkih dolazaka u UP Pula, međutim prosječne godišnje stope rasta broja turističkih dolazaka smanjivale su se iz godine u godinu. Tako je s 2015. na 2016. g. broj turista rastao za 15,1 %, a s 2018. na 2019. g. za svega 3,3 %. Daljnje kretanje broja turističkih dolazaka teško je predvidjeti jer u velikoj mjeri ovisi o utjecaju globalne pandemije COVID-19 na turističko tržište, a njene fluktuacije teško je predvidjeti.

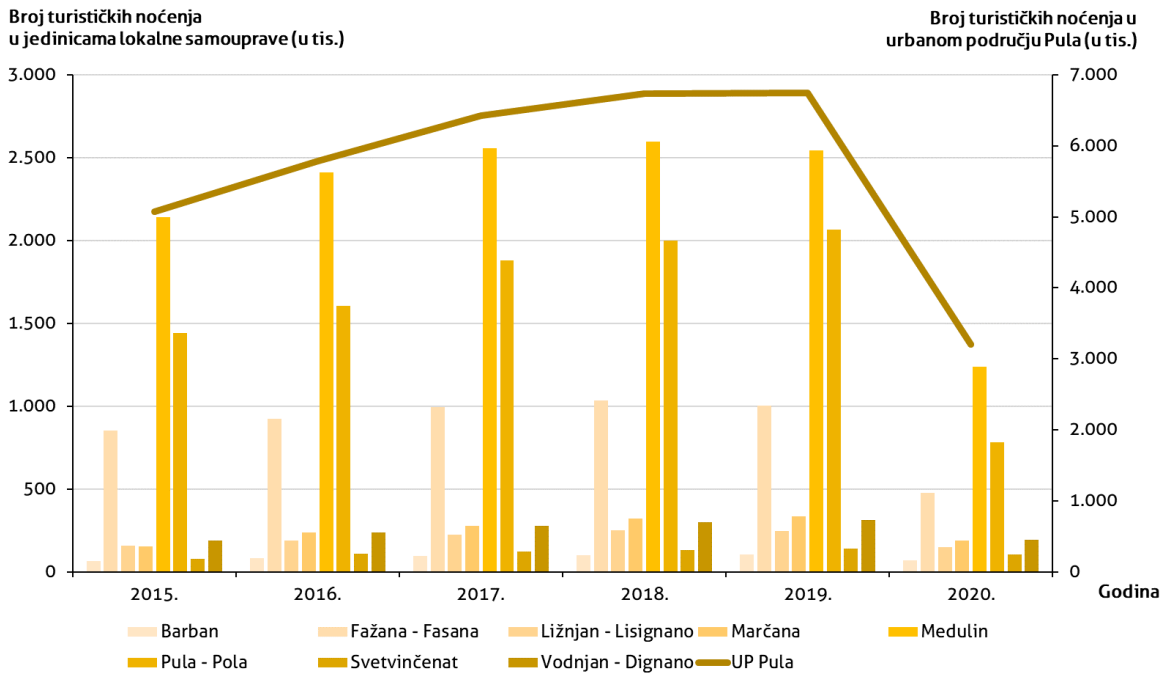

Sl. 34. Broj turističkih dolazaka prema jedinicama lokalne samouprave¹⁹ u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Gotovo identični trendovi mogu se iščitati i iz podataka o broju turističkih noćenja (Sl. 35.). Noćenje turista odnosi se na svaku registriranu noć turista u objektu koji pruža uslugu smještaja (Turizam u 2019., 2020), s time da se u turistička noćenja ne ubrajaju noćenja ostvarena u nekomercijalnom smještaju. Ukupan broj turističkih noćenja zabilježen u UP Pula 2019. g. iznosi 6.750.918 noćenja, od čega je najviše noćenja ostvareno u Općini Medulin (2.543.792 noćenja, 37,6 % ukupnog broja noćenja u UP Pula) i Gradu Pula (2.067.041 noćenje, 30,6 %). Ostale jedinice lokalne samouprave zabilježile su značajno manji broj turističkih noćenja, a među njim se ističe Općina Fažana s oko 1.000.000 noćenja u godinama prije pandemije COVID-19. Grad Pula i općine Medulin i Fažana obalne su jedinice lokalne samouprave s razvijenim ljetnim odmorišnim turizmom koji generira nešto viši broj turističkih dolazaka i noćenja u odnosu na ostale selektivne oblike turizma. Broj turističkih noćenja u UP Pula 2020. g. iznosio je 3.202.148, što je pad od 52,6 % u odnosu na 2019. g. Taj je broj također za nešto manje od 40 % manji od onog zabilježenog 2015. g.

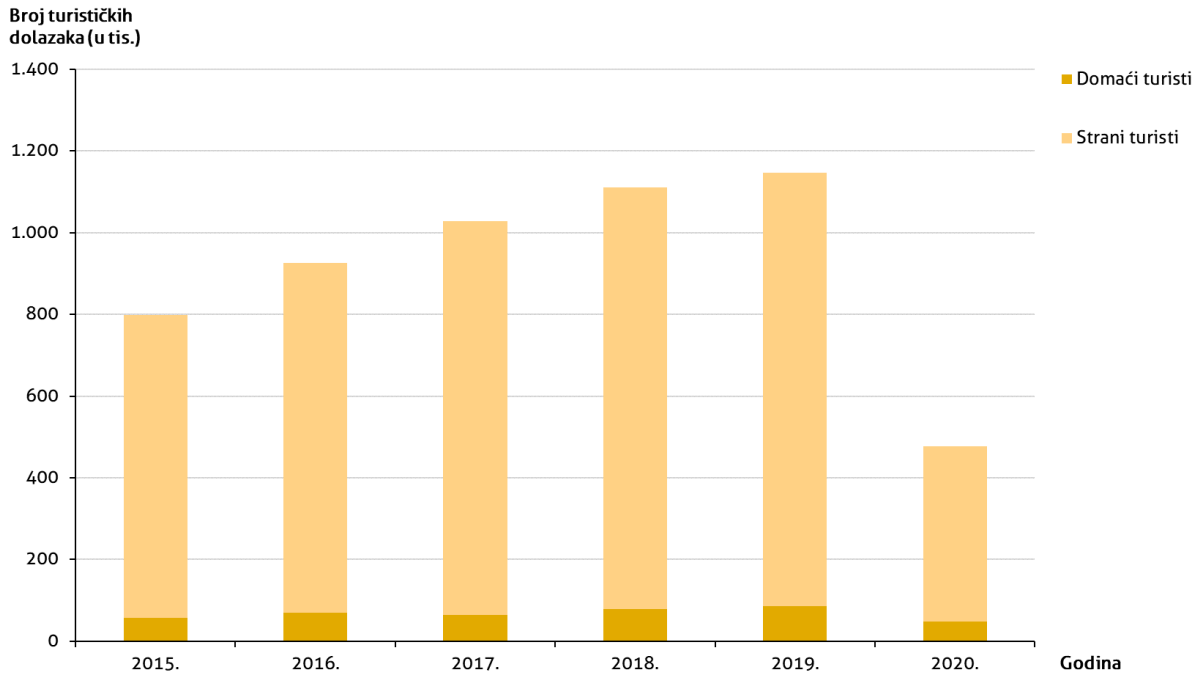
¹⁹ Kako bi se osigurala veća preglednost podataka, podatci o turističkim dolascima (Sl. 34.) i noćenjima (Sl. 35.) po jedinicama lokalne samouprave prikazani su kombinacijom stupičastog i linijskog dijagrama. Podatci za jedinice lokalne samouprave UP Pula prikazani su stupcima čije se numeričke vrijednosti očitavaju na lijevoj osi dijagrama, a kumulativni podatci za UP Pula prikazani su linijskim dijagramom čije se numeričke vrijednosti očitavaju na desnoj osi dijagrama.

Sl. 35. Broj turističkih noćenja prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

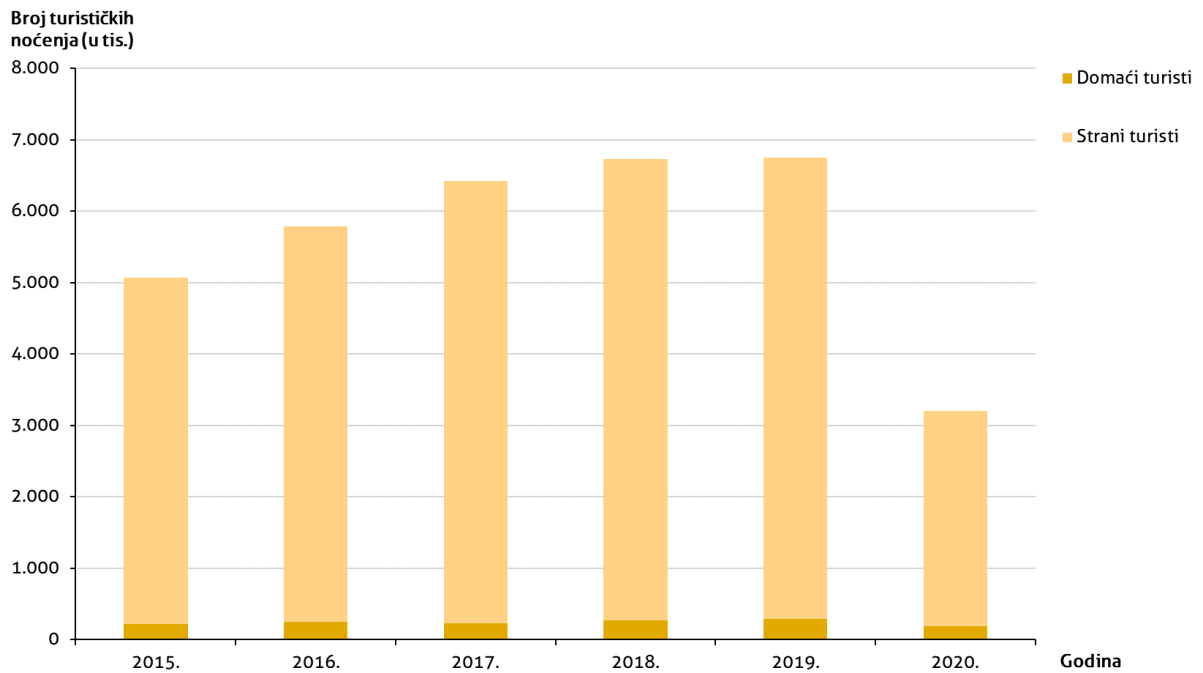
Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Osim broja turističkih dolazaka i noćenja, podatci Državnog zavoda za statistiku (Gradovi u statistici, 2021) daju pregled podataka o broju domaćih i stranih turista. Pod pojmom domaćih turista podrazumijevaju se turisti s prebivalištem u Hrvatskoj, a pojam stranih turista odnosi se na turiste koji dolaze iz inozemstva. Gosti iz inozemstva u razdoblju 2015.-2020. g. ostvarili su većinu turističkih dolazaka (92,7 % ukupnog broja turističkih dolazaka u UP Pula) i noćenja (95,8 % ukupnog broja turističkih noćenja u UP Pula). S druge strane, domaći turisti ostvarili su 7,3 % turističkih dolazaka i tek 4,2 % turističkih noćenja u UP Pula. Ukoliko se promatraju trendovi u odnosu između broja domaćih i stranih turista (Sl. 36.; Sl. 37.), može se zamijetiti da je broj domaćih turista prilično sličan iz godine u godinu i da raste blaže nego što raste broj stranih turista. Nešto viši udio domaćih turista u turističkim dolascima zabilježen je 2020. g. (10,2 %), što je ponajprije posljedica pandemije COVID-19.

Sl. 36. Broj turističkih dolazaka domaćih i stranih turista u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Sl. 37. Broj turističkih noćenja domaćih i stranih turista u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Promatrajući udjele broja domaćih i stranih turista prema jedinicama lokalne samouprave (Tab. 43.) može se zaključiti da, usprkos znatno većem udjelu broja turista iz inozemstva u odnosu na domaće turiste, postoje određene razlike u udjelu turista u različitim jedinicama lokalne samouprave. Udio domaćih turista nešto je viši od prosjeka u Gradu Puli i Općini Marčana. To su turističke destinacije koje svoju turističku ponudu ne baziraju na ljetnom odmorišnom turizmu, koji je razvijeniji u susjednim općinama, nego na ponudi kulturno-povijesne baštine, događanjima i manifestacijama te različitim aktivnostima, koje privlače nešto veći broj turista iz Hrvatske. Može se također smatrati da je broj domaćih turista nešto veći, ukoliko oni borave u vlastitim smještajnim objektima ili u nekomercijalnom turističkom smještaju. U pandemijskoj 2020. g. udio domaćih turista porastao je u svim jedinicama lokalne samouprave, što je posljedica otežanog putovanja između država. Najveći broj stranih turista 2019. g. u UP Pula činili su turisti iz Njemačke (25,1 %), zatim oni iz Italije (11,8 %), Slovenije (10,6 %), Austrije (9,7 %), Ujedinjenog Kraljevstva (5,7 %), Poljske, Češke, Mađarske, Francuske (2-4 %) te ostalih država (Turizam u primorskim gradovima i općinama, 2020).

Tab. 43. Udjeli domaćih i stranih turista po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Jedinica lokalne samouprave	Podrijetlo turista	Udio turista 2015. (u %)	Udio turista 2016. (u %)	Udio turista 2017. (u %)	Udio turista 2018. (u %)	Udio turista 2019. (u %)	Udio turista 2020. (u %)
Grad Pula	domaći	11,3	12,6	9,8	9,9	10,8	17,7
	strani	88,7	87,4	90,2	90,1	89,2	82,3
Općina Barban	domaći	4,0	4,7	3,7	5,9	4,8	8,3
	strani	96,0	95,3	96,3	94,1	95,2	91,7
Općina Fažana	domaći	4,1	5,8	5,4	5,4	6,0	10,5
	strani	95,9	94,2	94,6	94,6	94,0	89,5
Općina Ližnjan	domaći	2,8	3,5	2,9	3,0	3,8	6,0
	strani	97,2	96,5	97,1	97,0	96,2	94,0
Općina Marčana	domaći	19,1	12,0	11,3	23,2	15,2	9,9
	strani	80,9	88,0	88,7	76,8	84,8	90,1
Općina Medulin	domaći	4,2	3,6	2,9	3,4	4,2	5,0
	strani	95,8	96,4	97,1	96,6	95,8	95,0
Općina Svetvinčenat	domaći	2,5	2,2	2,3	2,3	4,4	8,8
	strani	97,5	97,8	97,7	97,7	95,6	91,2
Grad Vodnjan	domaći	7,1	5,9	6,1	6,2	5,7	7,9
	strani	92,9	94,1	93,9	93,8	94,3	92,1
UP Pula	domaći	6,9	6,3	5,6	7,0	6,9	9,3
	strani	93,1	93,7	94,4	93,0	93,1	90,7

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Poseban pokazatelj vezan uz turističke dolaske i noćenja, koji može ukazivati na trendove u turističkim kretanjima na nekom prostoru, jest prosječni boravak turista. On se dobiva dijeljenjem broja ostvarenih turističkih noćenja s brojem ostvarenih dolazaka. Podatci o prosječnom boravku za UP Pula u razdoblju 2015. – 2020. g. ukazuju na to da je to područje s relativno dugim prosječnim boravkom, koji je u svim jedinicama lokalne samouprave osim Grada Pule veći ili približno jednak jednom tjednu. Razlog tome je činjenica da je prevladavajuća vrsta u UP Pula ljetni odmorišni turizam koji traje više dana, a i u onim jedinicama lokalne samouprave koje nemaju dobre uvjete za razvoj kupališnog turizma, turistima se pružaju druge mogućnosti i aktivnosti koje uvjetuju njihovo duže zadržavanje u UP Pula. Grad Pula ima najkraći prosječni boravak turista jer ona nije zona klasičnog ljetnog odmorišnog turizma. Ukoliko se promatraju podatci za cijelo UP Pula, može se zaključiti da se do 2019. g. bilježio trend polaganog skraćivanja duljine prosječnog boravka turista koji se u tih pet godina smanjio sa 6,4 na 5,9 dana. U 2020. g. prosječni boravak turista rastao je, usprkos padu broja turističkih dolazaka i noćenja.

Tab. 44. Prosječan boravak turista prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2016. do 2020. godine

Prostorna jedinica	Prosječni boravak 2015. (dani)	Prosječni boravak 2016. (dani)	Prosječni boravak 2017. (dani)	Prosječni boravak 2018. (dani)	Prosječni boravak 2019. (dani)	Prosječni boravak 2020. (dani)
Grad Pula	5,1	4,9	4,9	4,8	4,7	5,4
Općina Barban	9,1	8,5	8,8	8,4	8,1	8,6
Općina Fažana	7,7	7,6	7,4	7,2	7,1	7,4
Općina Ližnjan	8,2	8,2	8,1	7,9	7,6	8,4
Općina Marčana	7,4	7,9	7,8	7,0	7,3	8,4
Općina Medulin	6,6	6,6	6,6	6,4	6,1	6,8
Općina Svetvinčenat	9,4	9,1	9,4	9,0	8,6	8,6
Grad Vodnjan	7,0	7,1	7,2	7,1	6,9	8,0
UP Pula	6,4	6,3	6,2	6,1	5,9	6,7

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Podatci o prosječnom boravku turista značajno se razlikuju ovisno tome jesu li turisti domaći ili iz inozemstva (Tab. 45.). U svim jedinicama lokalne samouprave zabilježen je niži prosječni boravak domaćih turista u odnosu na strane. Domaći turisti borave u UP Pula u prosjeku za polovinu broja dana manje nego oni iz inozemstva. Najmanja

razlika prosječnog boravka domaćih i stranih turista zabilježena je u općinama Fažana i Medulin u kojima je razvijen ljetni odmorišni, odnosno kupališni turizam.

Tab. 45. Prosječan boravak domaćih i stranih turista u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

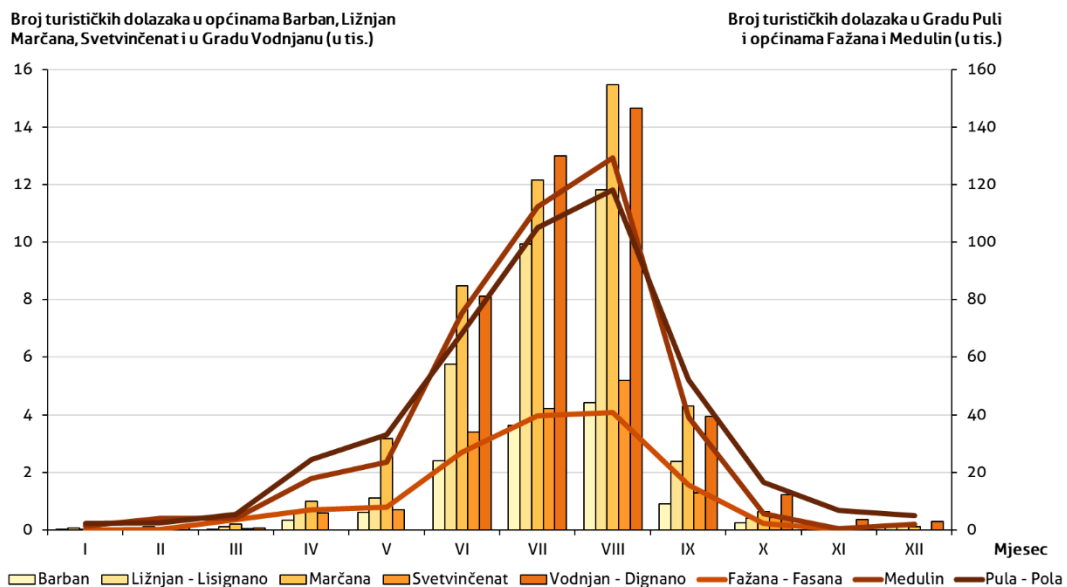
Jedinica lokalne samouprave	Prosječan boravak domaćih turista (dani)	Prosječan boravak stranih turista (dana)	Jedinica lokalne samouprave	Prosječan boravak domaćih turista (dani)	Prosječan boravak stranih turista (dana)
Grad Pula	2,6	5,0	Općina Marčana	4,3	7,9
Općina Barban	2,7	8,4	Općina Medulin	3,8	6,2
Općina Fažana	5,5	7,2	Općina Svetvinčenat	4,0	8,8
Općina Ližnjan	3,5	7,8	Grad Vodnjan	4,0	7,1
UP Pula	3,8	7,3			

Izvor podataka: Gradovi u statistici, 2021

Podatci koje je također vrijedno analizirati su oni o broju turističkih dolazaka i noćenja u UP Pula po mjesecima. Bez obzira na velike razlike u broju turista između različitih jedinica lokalne samouprave, raspodjela turističkih dolazaka (Sl. 38.) i noćenja (Sl. 39.) u mjesecima jedne godine slična je u svim promatranim jedinicama lokalne samouprave. Najveći broj turista 2019. g. zabilježen je u ljetnim mjesecima, a maksimum tog broja bio je u mjesecu kolovozu za sve jedinice lokalne samouprave. To se razdoblje godine veže s godišnjim odmorima u glavnim emitivnim turističkim tržištima za UP Pula, osobito u državama Srednje Europe i obližnjoj Italiji. U zimskim mjesecima broj turista je znatno manji nego u ljetnim mjesecima, a nešto većim brojem turista u zimskom razdoblju ističe se Grad Pula, iako je broj turističkih dolazaka u Gradu Puli u siječnju 2019. g. činio tek 1,9 % broja turista zabilježenog u kolovozu 2019. g.

Ukoliko se podatci iz 2019. g. usporede s podacima za 2015. g. (Sl. 40.), može se vidjeti značajan porast broja turista u svim razdobljima godine, a osobito u ljetnom razdoblju. Iako je porast broja turista pozitivan proces u gospodarskom razvoju područja, njegova koncentracija u ljetnom razdoblju je razvojni izazov kojega je potrebno nadvladati jer koncentracija turističkih aktivnosti u jednom razdoblju godine može generirati pritisak na prostor i infrastrukturu. Produljenje turističke sezone u zimskom razdoblju selektivnim oblicima turizma za koje postoji poseban potencijal trebalo bi biti jedan od smjerova u kojima bi se trebao razvijati turizam UP Pula. Potreba za produljenjem turističke sezone prepoznata je i u Master planu turizma

Istarske županije (2015). Osim već navedenog cikloturizma, za ostvarivanje održivog turizma potreban je i razvoj novih atrakcija i proizvoda tijekom cijele godine kako bi se postigla održivost turizma. Identificirana je mogućnost privlačenja inozemnih poznatih manifestacija, natjecanja, kongresa, evenata koji su već etablirani, te na taj način privlačiti goste izvan sezone, a također poticati i lokalne profesionalne organizatore događaja da održe svoja događanja u periodu pred- i post-sezone. Identificirana je mogućnost razvoja kulturnog turizma, poslovnog turizma i turizma vezanog uz aktivan odmor.

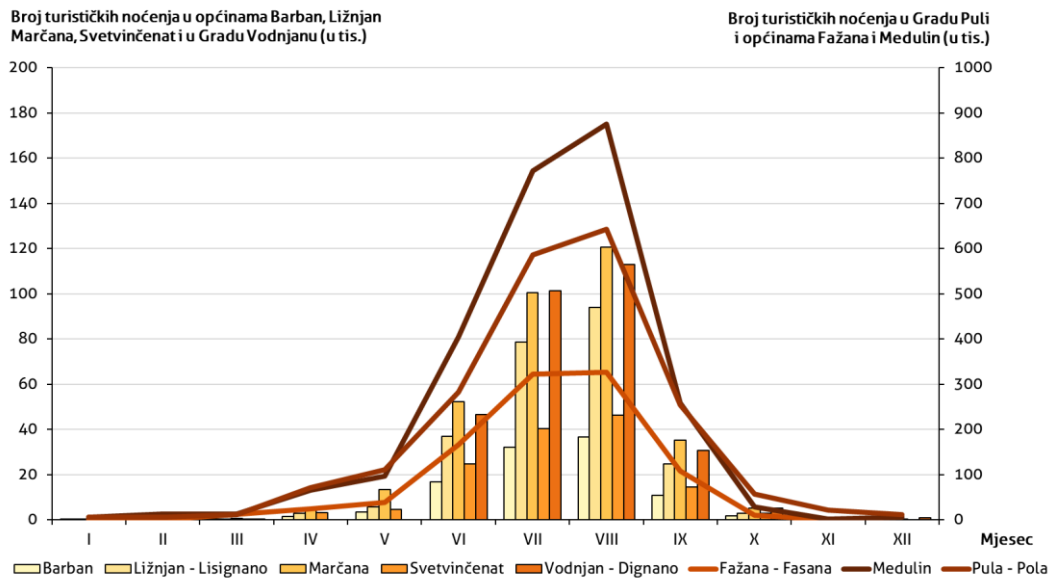

Sl. 38. Broj turističkih dolazaka po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.^{20 21}

Izvor podataka: Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja, 2021

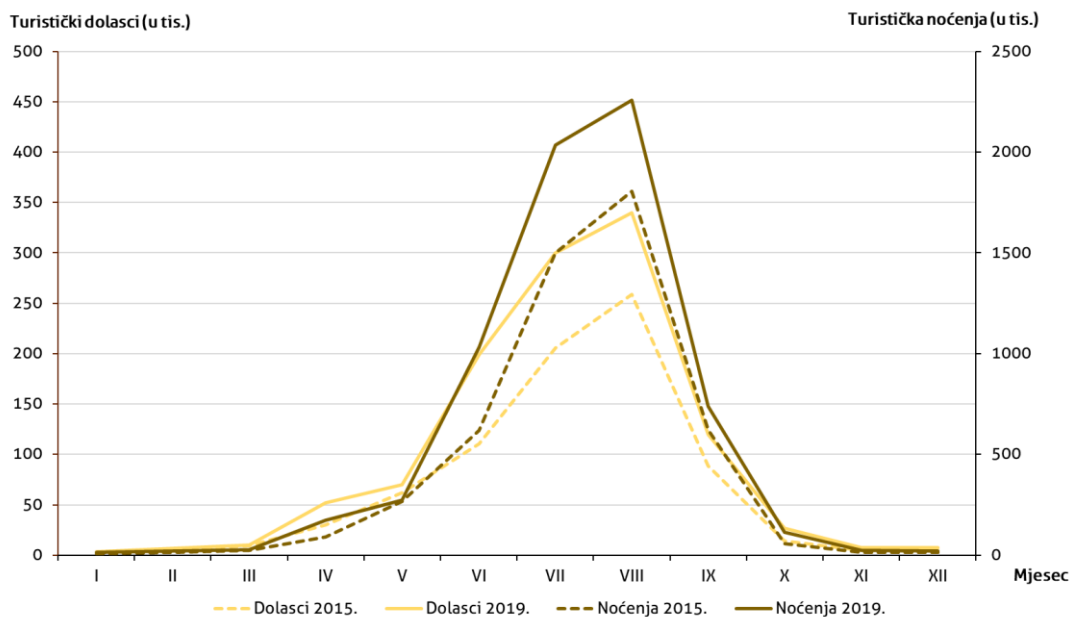
²⁰ Kako bi se osigurala veća preglednost podataka, podatci o turističkim dolascima (Sl. 38.) i noćenjima (Sl. 39.) po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave prikazani su kombinacijom stupčastog i linijskog dijagrama s dvije vertikalne osi. Podatci za općine Barban, Ližnjan, Marčana, Svetvinčenat i Grad Vodnjan prikazani su stupcima čije se numeričke vrijednosti očitavaju na lijevoj osi dijagrama, a podatci za općine Fažana i Medulin te Grad Pula prikazani su linijama čije se numeričke vrijednosti očitavaju na desnoj osi dijagrama.

²¹ Dio podataka od turističkim dolascima i noćenjima za općine Fažana i Svetvinčenat te Grad Vodnjan koje objavljuje Državni zavod za statistiku označen je kao zaštićen podatak. To su podatci o turističkim dolascima i noćenjima za ožujak i prosinac za Općinu Fažana, za veljaču i prosinac za Općinu Svetvinčenat te travanj i svibanj za Grad Vodnjan. Na grafičkim priložima (Sl. 38., Sl. 39, Sl. 40.) ti podatci nisu prikazani.

Sl. 39. Broj turističkih noćenja po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.

Izvor podataka: Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja, 2021

Sl. 40. Turistički dolasci i noćenja²² u urbanom području Pula po mjesecima 2015.²³ i 2019. godine

Izvori podataka: Turizam 2015, 2016; Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja, 2021

²² U cilju povećanja preglednosti podataka prikazanih na Sl. 40. korišten je prikaz broja turističkih dolazaka i noćenja linijskim dijagramom s dvije vertikalne osi. Na lijevoj osi očitava se broj turističkih dolazaka, a na desnoj osi očitava se broj turističkih noćenja za nizove podataka prikazane linijom na grafu.

²³ Državni zavod za statistiku podatke o turističkim dolascima i noćenjima za općine Ližnjan i Svetvinčenat u veljači 2016. g., te podatke za ožujak i prosinac 2019. g. za Općinu Fažana, za veljaču i prosinac 2019. g. za Općinu Svetvinčenat te travanj i svibanj 2019. g. za Grad Vodnjan označio je kategorijom zaštićenih podataka koji nisu javno dostupni. U ovoj analizi nisu korišteni, tako da ukupan broj turističkih dolazaka i noćenja u UP Pula prikazan na Sl. 40. ne obuhvaća podatke za navedene jedinice lokalne samouprave u navedenim mjesecima.

Sudionici participativne radionice A2 – *Gospodarstvo i turizam* istaknuli su da je turizam djelatnost koja je važna za prostor UP Pula te da je u pretpandemijskom razdoblju bilježila značajan porast broja turističkih dolazaka i noćenja. Pula je proteklih godina prepoznata kao turistička destinacija na *city-break* putovanjima što je stvorilo i pozitivan efekt na ostala naselja u UP. Međutim, turizam je kao djelatnost izrazito koncentriran u ljetnom razdoblju, što stvara jaki pritisak na turističku infrastrukturu i sve ostale oblike infrastrukture. Zbog toga je potrebno osmisliti način proširenja postojeće turističke ponude novim turističkim proizvodima. U tom su smislu predloženi cikloturizam, turizam baziran na prirodnim vrijednostima prostora, turizam baziran na ponudi kulturnih događanja i sl. Ruralni prostori u UP Pula također su vrlo atraktivni za turizam zbog kombinacije atraktivnog prirodnog, agrarnog i seoskog krajobraza te tradicije obrtništva. Atraktivni su i prostori obalnog mora te je u njima potrebno stvoriti uvjete za kvalitetniju turističku valorizaciju osim ponude sunca i mora. Uz to je potrebno u turizam uključiti i gastronomsku ponudu te na taj način uspostaviti vezu turizma i poljoprivrede. Moguće je iskoristiti i potencijal mora za razvoj *cruising* i nautičkog turizma.

5.4.2. Turistička infrastruktura

Pod pojmom turističke infrastrukture podrazumijevaju se svi sadržaji u prostoru koji imaju turističko značenje. Turistički sadržaji su turistički uredi, ugostiteljski objekti, kulturne ustanove, prirodna i kulturna baština, sportsko-rekreacijski sadržaji i druge turističke zone. U ovom potpoglavlju naglasak se stavlja na turističke urede, ugostiteljske objekte i turističke lokalitete i zone, a ostali oblici turističke infrastrukture analizirani su u ostalim poglavljima analize stanja (4.2. Društvena infrastruktura, 6.2. Upravljanje javnim urbanim površinama).

U UP Pula djeluje osam lokalnih turističkih zajednica koje su vezane uz teritorije jedinica lokalne samouprave. To su Turistička zajednica Grada Pule, Turistička zajednica Grada Vodnjana, Turistička zajednica Općine Barban, Turistička zajednica Općine Fažana, Turistička zajednica Općine Ližnjan, Turistička zajednica Općine Marčana, Turistička zajednica Općine Medulin i Turistička zajednica Općine Svetvinčenat. Uloga lokalnih turističkih zajednica je promovirati turističke destinacije i stvoriti bolje mogućnosti za njihovo povezivanje s emitivnim turističkim područjima, no one, prateći suvremene trendove u turizmu, trebaju imati važnu ulogu i u stvaranju kvalitetnijeg lokalnog turističkog proizvoda. Master plan turizma Istarske županije (2015) kao mogućnosti lokalnih turističkih zajednica identificira razvoj i obrazovanje ljudskih potencijala, koordinaciju promocije i komercijalizacije s privatnim sektorom i kreiranje sustava doživljaja u destinacijama. Na razini Istarske županije djeluje Turistička zajednica Istarske županije. Turističke zajednice općina Fažana, Marčana,

Ližnjan, i Medulin te gradova Vodnjan i Pula udružile su se u tzv. Turističke zajednice Južne Istre te su izradile strateški dokument za razdoblje do 2027. g.

U smještajnim kapacitetima UP Pula 2019. g. nalazilo se 108.529 postelja raspoređenih u 33.519 soba, apartmana ili mjesta za kampiranje (Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja, 2021). Stavljanjem u omjer ta dva broja dobiva se prosječni broj postelja po sobi koji iznosi 3,2. Najveći broj smještajnih jedinica (Tab. 46.) nalazi se u odmaralištima i sličnim objektima za kraći odmor koji postoje u svim jedinicama lokalne samouprave. Ta kategorija obuhvaća sobe, apartmane, kuće za odmor, ruralne kuće za odmor, hostele, lječilišta, prenoćišta i sl. (Turizam u primorskim gradovima i općinama, 2021). Nakon toga slijede kampovi i prostor za kampiranje, kojih je otprilike za polovinu manje od prethodne kategorije, ali su vrlo rašireni u UP Pula, budući da je Istra poznata kamping destinacija. Treći po brojnosti su smještajni kapaciteti iz kategorije hoteli i sličan smještaj. Hoteli postoje u svim jedinicama lokalne samouprave za koje su podatci o smještajnim kapacitetima dostupni. Najmanje zastupljena je kategorija ostalog smještaja, koja obuhvaća objekte za robinzonski turizam i ostale nekategorizirane objekte, a oni postoje jedino u Općini Fažana. Najviše smještajnih kapaciteta nalazi se u Općini Medulin i Gradu Puli, što je u skladu s brojem turističkih dolazaka i noćenja ostvarenim u navedenim jedinicama lokalne samouprave.

Kako bi se mogli identificirati trendovi u vezani uz promjenu smještajnih jedinica, može se dati pregled broja postelja u smještajnim jedinicama u jedinicama lokalne samouprave UP Pula (Tab. 47.). U vremenskom razdoblju 2015.-2019. g. zabilježen je stabilan trend rasta broja stalnih i pomoćnih postelja u smještajnim kapacitetima u svim jedinicama lokalne samouprave, manji trend pada zabilježen je početkom razdoblja u Općini Marčana, koja od 2016. g. bilježi trend rasta. Trendovi rasta u skladu su s kretanjem broja turističkih dolazaka i noćenja, što je zahtijevalo dodatno proširivanje smještajnih kapaciteta. Najveći relativni porast broja postelja u razdoblju 2015.-2019. g. zabilježen je u Gradu Vodnjanu (61,3 %) i u Općini Svetvinčenat (59,0 %). U 2020. g. došlo je do blagog pada broja postelja, što je posljedica pandemije COVID-19.

Turistička infrastruktura osim smještajnih kapaciteta obuhvaća i brojne druge objekte koje turisti na nekom području koriste. Budući da je u Istarskoj županiji razvijen kupališni turizam u ljetnom razdoblju, a tip turističke infrastrukture potreban za taj oblik turizma su plaže. Prema Regionalnom programu uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji (2015), 2015. g. u UP Pula bilo su identificirane 104 plaže u svim jedinicama lokalne samouprave izuzev Općine Svetvinčenat koja nema izlaz na more. Najveći broj plaža identificiran je u Gradu Puli (31 plaža) i u Općini Medulin (30 plaža), a zatim slijede općine Ližnjan (18 plaža), Marčana (13 plaža), Fažana (šest plaža), Grad Vodnjan (pet plaža) i Općina Barban (jedna plaža). Broj plaža u svim

jedinicama lokalne samouprave ne odgovara stvarnom stanju jer ovisi o tome kako je koja jedinica klasificirala i normirala plaže (Regionalni plan uređenja i upravljanja morskim plažama, 2015). Prema Strategiji i operativnom programu rada TZ Južne Istre (2021.) definirano je nekoliko resursnih osnova za turizam tog područja kao što su plaže, zaštićena i vrijedna područja prirode, kulturno povijesna baština i infrastruktura te niz ostalih lokalnih atrakcija.

Tab. 46. Broj soba i postelja prema tipu smještajnih kapaciteta u urbanom području Pula 2019. godine

Prostorna jedinica	Jedinice smještajnog kapaciteta	Ukupno	Hoteli i sličan smještaj	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	Kampovi i prostor za kampiranje	Ostali smještaj
Grad Pula	sobe	9.693	2.130	5.574	1.989	-
	postelje	32.823	5.521	21.335	5.967	-
Općina Barban	sobe	594	6	568	20	-
	postelje	1.789	13	1.716	60	-
Općina Fažana	sobe	4.188	230	1.718	2.068	172
	postelje	13.973	814	6.522	6.190	447
Općina Ližnjan	sobe	1.368	45	1.323	-	-
	postelje	4.909	90	4.819	-	-
Općina Marčana	sobe	2.015	152	1.768	95	-
	postelje	5.951	372	5.294	285	-
Općina Medulin	sobe	12.746	1.121	5.875	5.750	-
	postelje	40.866	2.270	21.287	17.309	-
Općina Svetvinčenat ²⁴	sobe	943	*	*	*	*
	postelje	2.005	*	*	*	*
Grad Vodnjan	sobe	1.702	59	1.633	10	-
	postelje	6.213	94	6.089	30	-
UP Pula²⁵	sobe	33.519	3.743	18.459	9.932	172
	postelje	108.529	9.174	67.062	29.841	447

Izvori podataka: Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista, 2021; Turizam u primorskim gradovima i općinama, 2021

Tab. 47. Broj postelja u smještajnim kapacitetima po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Jedinica lokalne samouprave	Vrsta postelja	Broj postelja 2015. g.	Broj postelja 2016. g.	Broj postelja 2017. g.	Broj postelja 2018. g.	Broj postelja 2019. g.	Broj postelja 2020. g. ²⁶
Grad Pula	stalne	19.508	21.332	23.131	24.842	25.814	23.131
	pomoćne	4.844	5.661	5.631	6.379	6.736	*
Općina Barban	stalne	852	1.013	1.141	1.350	1.369	1.412
	pomoćne	235	311	355	396	420	*
Općina Fažana	stalne	9.405	11.267	11.546	11.918	12.072	11.923
	pomoćne	1.611	1.503	1.655	1.806	1.858	*
Općina Ližnjan	stalne	2.306	2.776	3.012	3.355	3.514	3.244
	pomoćne	841	1.006	1.159	1.308	1.359	*
Općina Marčana	stalne	4.191	3.916	4.029	4.707	5.117	4.991
	pomoćne	954	286	482	683	830	*

²⁴ Podatci o broju soba i postelja po različitim tipovima smještajnih kapaciteta preuzeti su iz baze podataka Državnog zavoda za statistiku Turizam u primorskim gradovima i općinama, u kojoj nije naveden podatak za Općinu Svetvinčenat jer ona nema izlaz na more.

²⁵ Podatci za Općinu Svetvinčenat pribrojeni su jedino u prvom stupcu (Ukupno), a ukupnom stupcu zbroj smještajnih jedinica ne obuhvaća Općinu Svetvinčenat.

²⁶ Broj pomoćnih postelja za 2020. g. u vrijeme izrade analize stanja nije bio javno dostupan.

Jedinica lokalne samouprave	Vrsta postelja	Broj postelja 2015. g.	Broj postelja 2016. g.	Broj postelja 2017. g.	Broj postelja 2018. g.	Broj postelja 2019. g.	Broj postelja 2020. g. ²⁶
Općina Medulin	stalne	30.089	32.630	33.855	34.887	35.321	33.763
	pomoćne	3.604	4.881	4.921	5.398	5.448	*
Općina Svetvinčenat	stalne	1.261	1.416	1.650	1.797	2.005	1.998
	pomoćne	354	370	466	506	409	*
Grad Vodnjan	stalne	2.767	3.499	3.941	4.413	4.645	4.535
	pomoćne	6	1.124	1.297	1.449	1.550	*
UP Pula	stalne	70.379	77.849	82.305	87.269	89.857	84.997
	pomoćne	12.449	15.142	15.966	17.925	18.610	*

Izvori podataka: Turizam u 2015. – 2019., 2016-2020; Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista, 2021

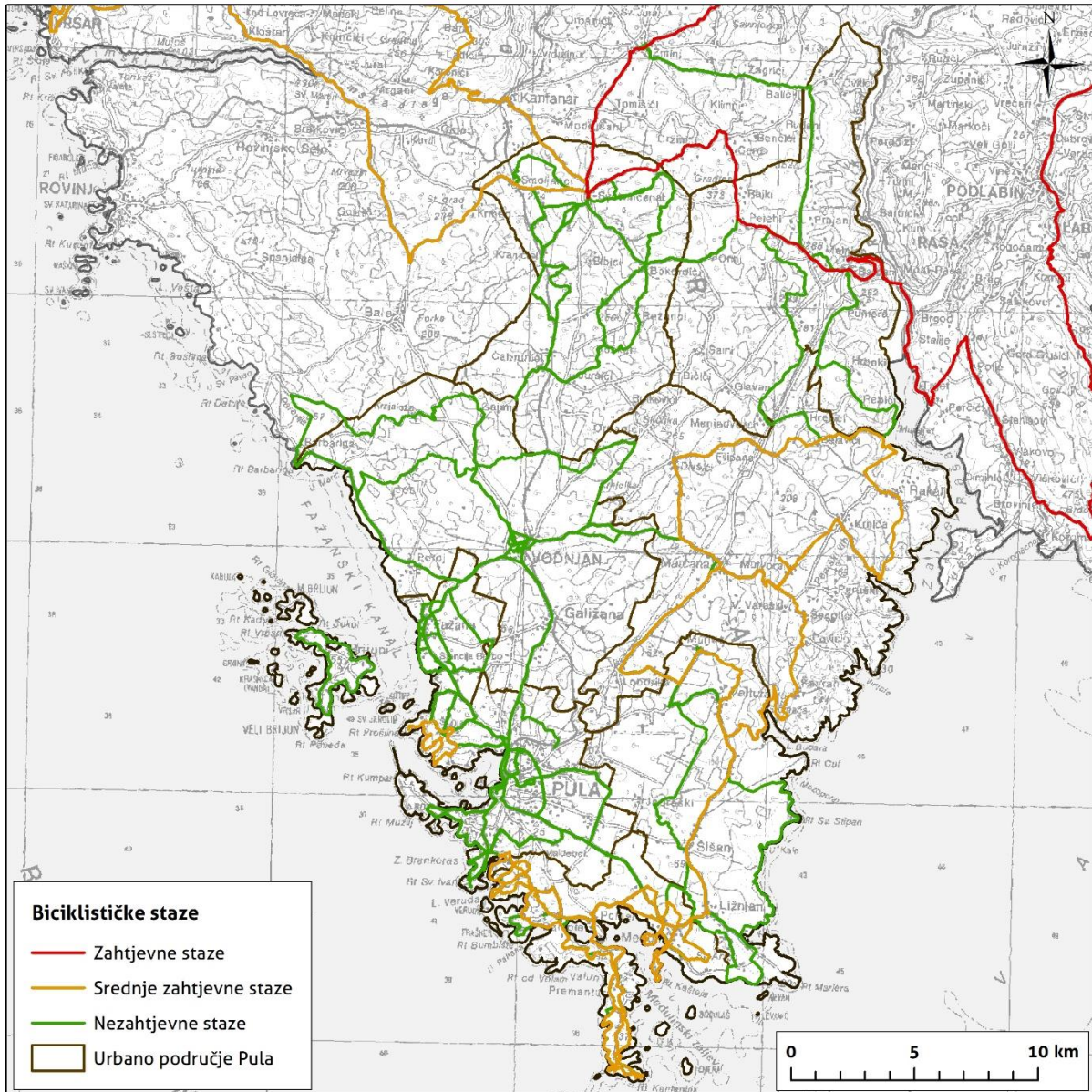
Što se tiče prosječne godišnje popunjenosti postelja, u Tab. 48 vidljivo je kako se prosječna godišnja popunjenost postelja u smještajnim kapacitetima u UP Pula nije znatno mijenjala u razdoblju 2015. – 2019. g. Naime, najveća popunjenost bila je 2017. g. i iznosila 17,9%, a najmanja 2015. g. kada je bila za tek 1,1% manja. U 2020. g. je sukladno očekivanjima došlo do pada popunjenosti te svakako treba uzeti u obzir da je uvršten broj stalnih postelja (bez pomoćnih), što znači da je popunjenost te godine bila još manja od prikazane.

Tab. 48 Prosječna godišnja popunjenost smještajnih kapaciteta u UP Pula u razdoblju 2015. – 2020.

Godina	Broj noćenja	Broj postelja	Prosječna popunjenost %
2015	5.070.919	82.828	16,8
2016	5.790.257	92.991	17,1
2017	6.420.751	98.271	17,9
2018	6.733.987	105.194	17,5
2019	6.750.918	108.467	17,1
2020	3.202.148	84.997*	10,3

Izvori podataka: Turizam u 2015. – 2019., 2016-2020; Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista, 2021; Gradovi u statistici, 2021

* Broj pomoćnih postelja za 2020. g. u vrijeme izrade analize nije bio javno dostupan

Sl. 41. Označene biciklističke staze (putevi) u urbanom području Pula 2021. godine

Izvor: Istra bike, 2021

Oblik turističke infrastrukture raširen po različitim dijelovima UP Pula su i biciklističke staze, koje omogućavaju razvoj cikloturizma. U UP Pula označeno je 34 biciklističkih staza (puteva), podijeljenih prema tematskim sadržajima i zahtjevnosti staze (Sl. 41.). Ukupna duljina navedenih biciklističkih staza iznosi oko 950 km, a brendira se na razini Istarske županije u okviru *Istra Bike & Outdoor* koji je dio Istarske razvojne turističke agencije (Istra bike, 2021).

Osim navedenih elemenata turističke infrastrukture, turističku infrastrukturu UP Pula čine i različite turističke popratne atrakcije poput trgovačkih centara, golf igrališta, kockarnica, diskoteka i noćnih klubova, wellness centara i vodenih parkova, koji su

uglavnom koncentrirani na području Grada Pule (TZ Pula, 2021). U kontekstu turističke infrastrukture važno je spomenuti i Nacionalni park Brijuni koji obuhvaća otočnu skupinu na teritoriju Grada Pule. U njemu postoje specifični oblici turističke infrastrukture poput safari parka, poučnih staza, vidikovaca, različitih smještajnih objekata i objekata kulturno-edukativne namjene koji svojom brojnošću obogaćuju prirodnu atraktivnost otočja (NP Brijuni, 2021).

U turističku infrastrukturu ubrajaju se i luke/marine za nautički turizam. Prema dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku tema nautičkog turizma obrađena na razini županija, pa je tako na području Istarske županije 2020. g. bilo 15 od ukupno 185 luka nautičkog turizma na području cijele Hrvatske, sa 2.619 vozila na stalnom vezu. Broj vozila u tranzitu u razdoblju 2015. – 2020. g. varirao je od maksimalnih 23.641 do tek 9.566 u 2020. g. U UP Pula ima pet luka nautičkog turizma, a sve se nalaze na području Grada Pule. To su luka u NP Brijuni, ACI marine Pula i Pomer, marina Veruda i luka Bunarina (TZ Istarske županije, 2021c).

Prostorni plan Istarske županije (SNIŽ, 02/02, 01/05, 04/05, 14/05, 10/08, 07/10, 16/11, 13/12, 09/16, 14/16) gotovo cijelo područje šire priobalne zone svih jedinica lokalne samouprave UP Pula koje imaju izlaz na more označava turističkim razvojnim zonama. U tim zonama planirana je gradnja različitih rekreacijskih sadržaja; npr. golf igrališta (Općina Ližnjan, Grad Vodnjan), jahačkih centara (Grad Vodnjan, Općina Marčana, Općina Barban) i polivalentnih sportsko-rekreacijskih centara (Grad Vodnjan, Općina Marčana, Općina Fažana). U Općini Svetvinčenat koja nema izlaz na more planirana je uspostava turističkog razvojnog područja u krajnjem južnom dijelu Općine, uz granicu s Gradom Vodnjanom. U Gradu Pula nisu definirane turističke zone, osim u krajnjem jugozapadnom dijelu obalnog pojasa Grada.

Sudionici participativne radionice A2 – *Gospodarstvo i turizam* istaknuli su da je turizam, usprkos aktivnostima koje se poduzimaju za njegovu diversifikaciju, prilično usmjeren na ponudu Sunca i mora (ljetni kupališni turizam) te da je zbog toga potrebno daljnje ulaganje i uređenje plaža i sadržaja na plažama. U smislu diversifikacije turističke ponude potrebno je ulagati u smještaj, primjerice u izgradnju hotela opremljenih sadržajima koji bi omogućili razvoj kongresnog ili zdravstvenog turizma, te ulagati u postojeće smještajne kapacitete kako bi odgovarali potrebama suvremenih turista, npr. modernizacijom mjesta za kamping turizam. U turističkoj infrastrukturi poseban je izazov vrlo visok broj privatnih objekata koji se iznajmljuju turistima, što je posredno dovelo da pada broja dostupne radne snage za djelatnosti u turizmu, jer osobe uglavnom više zarade iznajmljujući apartman u svojem vlasništvu, nego radeći u nekoj djelatnosti vezanoj uz turizam. Velik porast privatnih smještajnih kapaciteta, osobito u ruralnim dijelovima UP stvara veliki pritisak na komunalnu infrastrukturu, a ukupno povećanje broja turista dovodi do prometnih zagušenja u većim naseljima koja su turističke destinacije, kao i na turističkim lokalitetima u tim

naseljima (npr. u pulskoj areni i sl.). Osim toga, turisti su uglavnom upućeni na osobni prijevoz, jer razina povezanosti različitih destinacija u UP Pula javnim prijevozom nije dovoljno razvijena.

Potrebna je bolja povezanost javnim prijevozom između i unutar JLS-a UP-a, kako za goste, tako i za zaposlenike u turizmu (koji nisu u mogućnosti koristiti se osobnim vozilom). Prijedlog uključenih dionika su i ulaganja u javnu turističku infrastrukturu u svrhu razvijanja održivog turizma, primjerice posjetiteljski centri s edukativno-ekološkim sadržajima, staze za učenje, zone aktivnog turizma, eko turizma i dr. kulturni sadržaji.

5.4.3. Brendiranje i promocija

Brendiranje i promocija turističke destinacije u emitivnim turističkim područjima nužni su za kvalitetan i propulzivan razvoj turizma u destinaciji. To posebno ima veliku važnost zbog modusa funkcionalnosti i razvoja suvremenih turističkih tokova i tržišta, u kojima je prisutan velik broj destinacija i mogućih zona za različite oblike gospodarskih ulaganja. Iz tog razloga stvaranje brenda – prepoznatljivosti određenog područja postaje nužnost. Brendiranje u turizmu (engl. *place branding*) označava oblik promidžbe kroz stvaranje brenda (imena, simbola, dizajna ili njihove kombinacije) mjesta ili regije, što se čini kako bi se postigla prepoznatljivost i konkurentnost destinacije (Gregorić i Skendrović, 2012).

Glavna ustanova koja je odgovorna za brendiranje turističkih proizvoda u UP Pula je Turistička zajednica Istarske županije, a uz nju djeluju i lokalne turističke zajednice (TZ Grada Pule, TZ Grada Vodnjana, TZ Općine Barban, TZ Općine Fažana, TZ Općine Ližnjan, TZ Općine Marčana, TZ Općine Medulin, TZ Općine Svetvinčenat).

TZ Istarske županije turističku ponude Istre brendira dijeleći Istru na zelenu i plavu Istru (TZ Istra, 2021a). Zelena Istra obuhvaća sjeverni dio Istre te veći dio središnje Istre, koji obuhvaća krajobrazne očuvane prirode i specifične krajobrazne naselja s tradicionalnim izgledom i arhitekturom. U zelenu Istru svrstavaju se i općine Barban i Svetvinčenat. S druge strane, svojevrsna opreka zelenoj Istri je tzv. plava Istra, koja obuhvaća obalni prostor, osobito južnog dijela Istre u kojem je smještena većina teritorija UP Pula, s prepoznatljivim krajobrazima koji se javljaju uz razvedenu jadransku obalu. Osim brendiranja u zelene i plave Istre, TZ Istarske županije brendira Istru za različite selektivne oblike turizma na temelju raznih oblika atrakcijske osnove. Tako se Istra brendira kao destinacija ekoturizma i ruralnog turizma, kulturnog turizma i turizma temeljenog na kulturno-povijesnoj baštini, destinacija za različite oblike aktivnog odmora te destinacija s različitim organiziranim događanjima (npr. festivali, manifestacije i ostala događanja).

Na tom tragu i lokalne TZ brendiraju svoju turističku ponudu. TZ Grada Pule promovira svoju turističku ponudu na temelju širokog spektra elemenata turističke atrakcijske osnove koji postoje na području Grada i kontrasta između tih elemenata. Ti su elementi antička i austro-ugarska arhitektura, spomenici i uprizorenja događaja iz prošlosti te povijesne ličnosti koje su obilježile prošlost Pule, osvijetljene dizalice u pulskoj luci kojima se Pula predstavlja kao grad svjetla, zeleni lokaliteti za rekreaciju (npr. Šijanska šuma), prirodno atraktivni krajolici (NP Brijuni) te tradicionalna gastronomija (TZ Grada Pule, 2021). Ostale lokalne turističke zajednice temelje svoju prepoznatljivost uglavnom na temelju četiri različita elementa: vrijednom i atraktivnom prirodnom krajobrazu (kopnenom ili morskom), mogućnostima aktivnog odmora (biciklizam i ostali sportovi, sportovi na vodi), tradicionalnoj gastronomiji i na kulturno-povijesnoj baštini (materijalnoj i nematerijalnoj). Međutim, potrebno je usmjeravati pažnju na lokalne specifičnosti po kojima bi unutar brenda zelene i plave Istre bilo moguće stvoriti i posebne lokalne brendove koji bi dodatno mogli obogatiti brendiranje Istre na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Kako bi se omogućila bolja promidžba turističkih destinacija, ali i omogućio što bolje stvaranje turističkog doživljaja za posjetitelje, turističke zajednice sve se više oslanjaju i na promotivne i priručne materijale za turiste u *online* okruženju. TZ Istarske županije tako je izradila mobilne aplikacije *Istra Gourmet Guide* za promociju gastronomske ponude u Istri i *Istra Culture* za promociju istarske kulture, a TZ Grada Pule uspostavila je aplikaciju *Pula+ heritage tour* koja sadržava prikaz dvije kulturno-turističke rute temeljene na rimskoj i austro-ugarskoj kulturno-povijesnoj baštini (TZ Istarske županije, 2021b).

Važan dionik u razvoju turizma na području Istarske županije, pa tako i u UP Pula, je Istarska turistička razvojna agencija koja upravlja službenim turističkim web portalom Istre, te prodajnim i kontakt centrima te dijelom promidžbenih aktivnosti Istre na internetu, a bavi se i provedbom projekata razvoja turizma i valorizacije turističke atrakcijske osnove (IRTA, 2021). Dva projekta koja su nedavno provedena u organizaciji navedene agencije su *Istra Inspirit* i *Istra Bike & outdoor*. *Istra Inspirit* je projekt koji se provodi od 2012. g., a njegov cilj je obogatiti kulturno-turističku ponudu Istre uprizorenjem istarskih mitova i legendi na autentičnim lokacijama. Dio navedenih uprizorenja održava se i u UP Pula, u Medulinu, Vodnjanu, Svetvinčentu i na Brijunima (*Istra Inspirit*, 2017). *Istra Bike & outdoor* je projekt usmjeren na razvoj cikloturizma, ali uključuje i povezivanje različitih turističkih dionika koji se nalaze uz određene cikloturističke rute (*Istra bike*, 2021). Smještajnim kapacitetima koji su željeli uključiti projekt dodijeljena je posebna kategorizacija objekta uključenog u cikloturizam (*Istra Bike&Bed*, *Boutique Bike hotels*, *Bike hotels* ili *Bike camps*). TZ Južne Istre se također brendira kao pet friendly destinacija te bi bilo dobro i spomenuti taj vid turizma u UP Pula. Radi zaštite okoliša, još uvijek su „sunce i more“ glavni element atraktivnosti ovih destinacija te bi bilo dobro poraditi na konceptu „zelenih plaža“.

Razvedena obala Južne Istre bi trebala sagledati i mogućnost razvoja okolišno održivog turizma poput kayaking i pješačkog turizam jer se pješačke dionice mogu graditi zajedno s biciklističkom infrastrukturom. Na području općine Barban postoji prva neformalna inicijativa u Hrvatskoj u kojoj su se dionici koji kreiraju turističku ponudu udružili u „Istra Outdoor Experience te se tako zajednički brendiraju.

Sudionici participativne radionice A2 – *Gospodarstvo i turizam* naglasili su da je UP Pula potreban razvoj turističkog proizvoda koji će biti karakterističan za taj prostor i biti prepoznatljiv na turističkom tržištu. Istovremeno, potrebno je stvoriti učinkovit i održiv okvir planiranja turizma i upravljanja turizmom, što je potrebno uspostaviti na razini više JLS, jer se one nalaze na razmjerno malom prostoru koji ima slične izazove i potrebe. Osim toga, u radionici je naglašeno da je od izgradnje i razvoja turističke infrastrukture važnije davanje sadržaja stvorenoj infrastrukturi i turističkim proizvodima. Zbog toga je potrebno ulagati u ljudske kapacitete koji će moći na pravilan način interpretirati turističku ponudu, razvijati svijest turista i osmišljati nove ideje za razvoj turizma.

Istaknuta je potreba za digitalizacijom cjelokupne turističke ponude, odnosno razvijanje platforme koja bi centralizirala sve aktivnosti i ture unutar destinacije, gdje svi subjekti mogu nuditi svoju ponudu ili promovirati putem centralne destinacijske web stranice.

Utvrđena je mogućnost brendiranja kroz filmsku umjetnost, sukladno temeljima za razvoj filmskog grada. Tijekom participativnog pristupa naglašen je projekt Kuća filma.

5.4.4. Zaključak

Turizam je iznimno važna gospodarska djelatnost za UP Pula, koje je dio Istarske županije, regije izrazito usmjerene na turizam. Turizam je također vrlo propulzivna djelatnost u UP Pula, što pokazuju podatci o kretanju broja turističkih dolazaka i noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima do 2019. g. Kako bi se održao takav trend i nakon pandemije COVID-19 potrebno je ulagati u daljnju diversifikaciju i razvoj turističke ponude. Dodavanje novih proizvoda i doživljaja vrlo je važna stavka za budući razvoj turizma, a kao takvu navodi je i Master plan turizma Istarske županije (2015). Pritom je važno voditi računa o stvaranju prepoznatljivog turističkog proizvoda, koji se ističe u odnosu na slične proizvode u drugim područjima. Brendiranje zelene i plave Istre dobar je preduvjet da se i na lokalnoj razini pokuša odrediti neki turistički element koji bi UP Pula omogućio prepoznatljivost.

Izazov u razvoju turizma je njegova sezonalnost jer se veći dio turističkog prometa događa u ljetnim mjesecima. Diversifikacija turizma u tom je smislu potrebna kako bi novi oblici turizma, za razliku od dominantnog kupališnog turizma, osigurali povećanje broja dolazaka i u vremenu izvan ljetne sezone. Grad Pula djelomično koristi taj

potencijal, a poticanjem kongresnog, zdravstvenog i wellness turizma, kao i ostalih oblika turizma koji nisu ovisni o vremenskim uvjetima moglo bi se postići produljenje turističke sezone i u hladniji dio godine. Turizam se može vezati i uz druge djelatnosti, posebice uz poljoprivredu, što bi moglo omogućiti revitalizaciju i te gospodarske grane. Također, postoji velik interes i za razvojem kampova, koji mogu imati višestruke koristi i za lokalnu zajednicu.

Pandemija COVID-19 pokazala je da je turizam djelatnost koja je vrlo osjetljiva na različite vanjske utjecaje i da u kratkom vremenu može doživjeti značajan pad. U budućem razvoju UP Pula koji se vodi načelima oporavka od pandemije i stvaranja boljeg odgovora i otpornosti na potencijalne buduće krize, turizam je potrebno razviti i stvoriti kvalitetnije turističke proizvode, ali istovremeno smanjiti i ovisnost UP Pula o turizmu razvojem drugih područja djelatnosti. U upravljanju turizmom potrebno je slijediti politike zelenog razvoja koji propagira Europska unija i spriječiti svaki negativan utjecaj turizma na prostorne fenomene zbog kojih se turizam i pojavio.

5.5. Poljoprivreda i ribarstvo

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo temeljne su djelatnosti primarnog sektora čija je osnovna namjena proizvodnja hrane ili sirovina koje koriste djelatnosti u sekundarnom sektoru. Istra je regija koja je bila agrarno valorizirana još u razdoblju prije dolaska Rimljana na njezin teritorij (Magaš, 2013). U rimskom su se razdoblju poljoprivredno valorizirala područja na vapnenačkoj zaravni uz zapadnu obalu Istre pri čemu se dio agrarne valorizacije odvijao u zapadnom dijelu prostora koji je danas dio teritorijalnog obuhvata UP Pula. Agrarna valorizacija prostora UP Pula trajala je i za vrijeme mletačke vlasti, ali se tijekom austrijske vlasti obujam poljoprivrednih djelatnosti smanjio zbog manje kvalitete tla za poljoprivredu u odnosu na sjeverozapadno priobalje Istre (Magaš, 2013). Poljoprivreda od tog vremena u UP Pula bila je u sjeni drugih djelatnosti, a osobito industrije. Međutim, suvremeni gospodarski trendovi, osobito s jačim razvojem turizma, pružaju nove mogućnosti razvoja poljoprivrede i ribarstva te njihovog uključivanja u gospodarski razvoj UP Pula. U ovom se poglavlju analiziraju osnovna obilježja poljoprivrede i ribarstva u UP Pula, prirodna osnova koja omogućava bavljenje navedenim djelatnostima, stanje i trendovi u poljoprivrednoj i ribarskoj proizvodnji te se identificiraju osnovni potencijali i izazovi u razvoju navedenih djelatnosti u budućim razdobljima.

5.5.1. Poljoprivreda

Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18, 98/19) poljoprivredno zemljište definira kao dobro od javnog interesa za Republiku Hrvatsku koje ima

njezinu osobitu zaštitu. Sukladno Zakonu, poljoprivredna zemljišta su poljoprivredne površine koje su u katastru po načinu uporabe upisane kao oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, te sva ostala zemljišta koje je moguće privedi poljoprivrednoj proizvodnji. Poljoprivredno zemljište može biti i neobraslo šumsko zemljište, kao i zemljište obraslo početnim ili degradacijskim razvojnim ciklusima šumske vegetacije (npr. makija, garig, šikare i sl.), ako na tom zemljištu postoji mogućnost za poljoprivrednu proizvodnju.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja objavljuje podatke o zemljišnom pokrovu u digitalnoj bazi podataka Corine Land Cover Croatia (CLCCro, 2021) (Tab. 49.) iz koje se može iščitati površina poljoprivrednih prostora i prostora koji se mogu pripustiti poljoprivredi. Ukupna površina svih poljoprivrednih površina na prostoru UP Pula 2018. g. iznosila je 24.578,43 ha, što je činilo 44,2 % ukupnog teritorija UP Pula. Ako se tome pridodaju površine koje je moguće pripustiti poljoprivrednoj proizvodnji, npr. područja gdje se odvija zarastanje zemljišta (sukcesija šume), prirodni travnjaci i prostori sa sklerofilnom mediteranskom grmolikom vegetacijom, koje se prostiru na 8.016,48 (14,4 % ukupne površine UP Pula), može se zaključiti da više od polovice površina u UP Pula mogu biti agrarno vrednovane. Podatci o ukupnoj površini podvrsta poljoprivrednih i potencijalnih poljoprivrednih zemljišta prema CLCCro bazi prikazani su u Tab. 49., a njihova rasprostranjenost prikazana je na priloženoj karti (Sl. 42.). Najveći dio poljoprivrednih površina nalazi se u kategoriji pretežno poljoprivrednog zemljišta sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova, nešto više od 11.547 ha, što je nešto manje od polovice ukupne površine poljoprivrednog zemljišta. Visok udio te kategorije u ukupnoj površini poljoprivrednih zemljišta upućuje na to da je veliki dio poljoprivrednih površina neobrađen te da je ta površina u riziku od zarastanja, odnosno sukcesije zemljišta. Takva situacija ne razlikuje se u odnosu na gradske regije drugih hrvatskih gradova, gdje se sve manji broj stanovništva bavi poljoprivredom te u skladu s tim raste broj zapuštenih poljoprivrednih zemljišta. Među poljoprivrednim površinama po svojoj rasprostranjenosti ističe se kategorija mozaika poljoprivrednih površina.

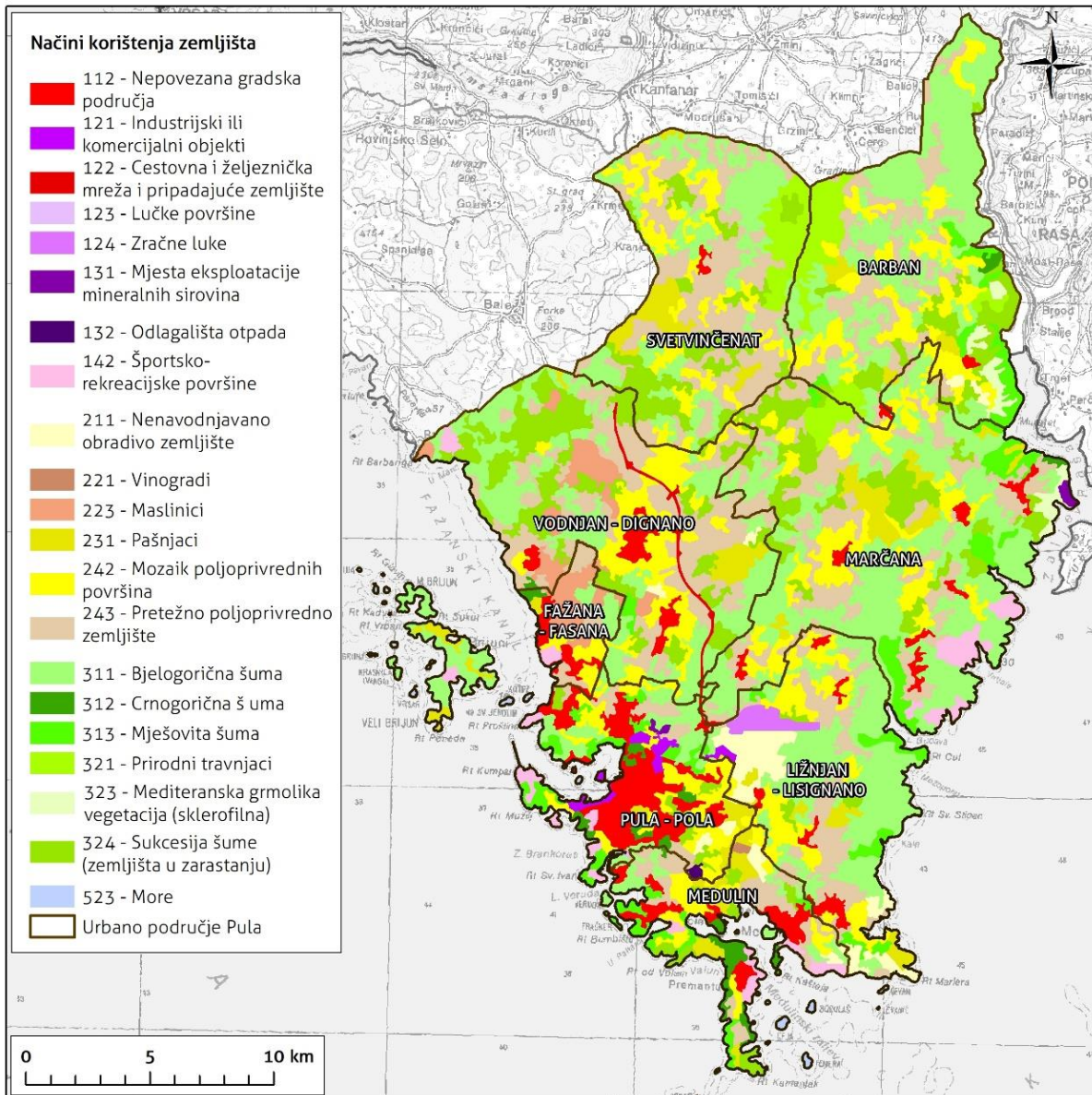
Ukoliko se promatra prostorna distribucija različitih vrsta poljoprivrednih površina (Sl. 42.), može se zaključiti kako je veći dio obrađenih poljoprivrednih površina koncentriran uz zone naselja, s time da je veći dio nenavodnjavanog obradivog zemljišta koncentriran u zapadnom dijelu područja, jednako kao i manje površine pod vinogradima i maslinicima te kategorija mozaik poljoprivrednih površina, dok je pašnjaka u sjeveroistočnom dijelu UP Pula, što je rezultat reljefnih i mikroklimatskih obilježja prostora. Prostor s najvećom kvalitetom obradivog zemljišta nalazi se u zoni istočno od urbanog naselja Pula prema Ližnjanu i Medulinu. U sjevernim dijelovima UP-a veći je dio prostora koji je pod šumom ili poljoprivrednih površina koje su pod sukcesijom šume.

Tab. 49. Ukupna površina različitih poljoprivrednih površina na prostoru urbanog područja Pula 2018. godine

Kategorija zemljišta	Površina zemljišta (ha)
Nenavodnjavano obradivo zemljište	1.042,26
Vinogradi	25,50
Maslinici	1.046,79
Pašnjaci	2.372,69
Mozaik poljoprivrednih površina	8.534,21
Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova	11.547,28
Ukupno poljoprivredno zemljište	24.578,43
Prirodni travnjaci	1.566,88
Mediteranska grmolika vegetacija (sklerofilna)	382,98
Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	6.066,62
Ukupno potencijalno poljoprivredno zemljište	8.016,48

Izvor podataka: CLCCro, 2021

Vrste tla koje prevladavaju na prostoru UP Pula su crvenice i smeđa tla na vapnencu, koje su po svojim karakteristikama povoljne za poljoprivredu (Digitalna pedološka karta Hrvatske, 2021). Prostor UP Pula pogodan je za uzgoj različitih vrsta voća (npr. maslinarstvo, plantažni uzgoj voća) te djelomično i za vinogradarstvo, dok su sjeverni, viši dijelovi UP Pula u određenoj mjeri pogodni i za stočarstvo (npr. kozarstvo ili ovčarstvo) (Magaš, 2013). Kvaliteta, odnosno plodnost tla na nešto je nižoj razini u odnosu na ostatak Istre, ali usprkos tome postoje dobri potencijali za razvoj poljoprivredne proizvodnje u UP Pula.

Sl. 42. Način korištenja zemljišta u urbanom području Pula 2018. godine

Izvor podataka: CLCCro, 2021

Broj i kumulativna površina poljoprivrednih površina na kojima se obavlja poljoprivredna proizvodnja iskazan je u registru ARKOD koji je pod nadležnosti Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju. Pregled podataka iz navedenog registra dostupan je u priloženim tablicama (Tab. 50. i Tab. 51.). U ARKOD je krajem 2020. g. bilo upisano ukupno 15.167 čestica s prostora UP Pula koje su se prostirale na površini od 8.651,36 ha. Ukoliko se taj broj usporedi s ukupno dostupnim poljoprivrednim zemljištem, može se zaključiti da je samo tek nešto više od trećine (35,2 %) ukupnog zemljišta koje je po Corine Land Cover bazi kategorizirano u jednu od kategorija poljoprivrednog zemljišta (isključujući potencijalno poljoprivredno zemljište) bio upisano u registar. Najveće površine poljoprivrednih zemljišta upisane

u ARKOD-u su oranice, na koje otpada oko pola površine i ukupnog broja poljoprivrednih parcela. Nakon oranica, najveća je površina kategorizirana kao maslinici, a zatim slijede krški pašnjaci i livade. Prosječna veličina poljoprivredne parcele iznosi 0,57 ha što upućuje na činjenicu da je poljoprivredno zemljište vrlo usitnjeno i da usitnjenost poljoprivrednog zemljišta obeshrabruje daljnji razvoj komercijalne poljoprivrede koja se temelji na proizvodnji na većim posjedima.

Tab. 50. Broj i ukupna površina poljoprivrednih parcela upisanih u ARKOD prema vrsti u urbanom području Pula na dan 31. prosinca 2020. godine

Vrsta poljoprivredne parcele	Ukupna površina parcela (ha)	Broj poljoprivrednih parcela
Oranica	4.293,74	7.330
Staklenik na oranici	10,14	107
Livada	970,37	1.827
Krški pašnjak	1.374,86	1.054
Vinograd	310,62	879
Iskrčeni vinograd	31,15	13
Maslinik	1.450,16	3.238
Voćnjak	93,40	365
Rasadnik	0,98	11
Mješoviti višegodišnji nasadi	52,79	234
Ostalo	10,45	21
Privremeno neodržavano zemljište	52,69	88
UKUPNO	8.651,36	15.167

Izvor podataka: APPRRR, 2021a

Najveća površina poljoprivrednog zemljišta upisanog u ARKOD (Tab. 51.) nalazi se na teritoriju Grada Vodnjana, na kojemu se nalazi najveća zabilježena površina oranica i krških pašnjaka, ali i vinograda i maslinika po čijem se broju i površini Grad Vodnjan ističe u odnosu na ostale JLS koje čine UP Pula. Najmanja poljoprivredna površina upisana je za teritorij Općine Svetvinčenat.

Tab. 51. Broj i ukupna površina poljoprivrednih parcela upisanih u ARKOD po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula na dan 31. prosinca 2020. godine

Jedinica lokalne samouprave	Ukupna površina parcela (ha)	Broj poljoprivrednih parcela	Jedinica lokalne samouprave	Ukupna površina parcela (ha)	Broj poljoprivrednih parcela
Grad Pula	448,23	506	Općina Ližnjan	988,15	994
Grad Vodnjan	1.135,05	2.337	Općina Marčana	806,67	1.476
Općina Barban	594,03	1.582	Općina Medulin	295,27	380
Općina Fažana	207,34	413	Općina Svetvinčenat	418,46	1.064

Izvor podataka: APPRRR, 2021a

Poljoprivredna proizvodnja ima potencijal ukoliko se poljoprivredni proizvodi mogu prodati na tržištu. U UP Pula postoji jedna veća tvrtka iz sektora prehrambene industrije, Brionka. Iako područje Istarske županije nije dio Hrvatske u kojemu je razvijeno ratarstvo koje je preduvjet za razvoj pekarske prehrambene industrije, korištenjem dostupnih ratarskih i drugih domaćih poljoprivrednih proizvoda u pekarstvu, slastičarstvu i tjesteničarstvu prilika je za razvoj poljoprivrede u UP Pula. Potrebe za prehrambenim proizvodima izrazito su velike za vrijeme turističke sezone, kako u UP Pula, tako i u širem području Istarske županije. Potrebno je poticati prodaju i ponudu poljoprivrednih proizvoda lokalnih poljoprivrednika u smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima UP Pula, ali i u trgovinama.

Udio djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u ukupnom BDV-u Istarske županije smanjio se u razdoblju 2008.-2018. g. s 2,2 % na 1,2 %, a ukupni BDV ostvaren u navedenim djelatnostima smanjen je u istom razdoblju s 418 mil. kn na 243 mil. kn (BDP – pregled po županijama, 2021). Usprkos relativno malom udjelu djelatnosti primarnog sektora u ukupnom BDV-u, poljoprivreda bi mogla postati jedna od djelatnosti koja bi mogla obogatiti turizam koji je vodeća djelatnost u većini JLS UP Pula, a svojim povezivanjem s industrijom i drugim djelatnostima mogla bi postati profitabilnija djelatnost. Broj poduzeća koja su obavljala djelatnost u području poljoprivrede, šumarstva i ribarstva na području UP Pula krajem 2019. g. bio je 87, od čega je najveći broj, njih 49 registrirano na području Grada Pule, zatim na području Grada Vodnjana bilo ih je registrirano 12, na području Općine Medulin 11, a u ostalim JLS bilo je registrirano manje od deset poslovnih subjekata koji su obavljali djelatnosti primarnog sektora (FINA, 2021). Broj poslovnih subjekata u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu bilježi blagi trend smanjenja od kraja 2015. g., kada je ukupno bilo 100 poslovnih subjekata u navedenim djelatnostima na prostoru UP Pula.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR, 2021b) objavljuje podatke o broju i strukturi poljoprivrednih gospodarstava koji su prikazani u priloženoj tablici (Tab. 52.). Ukupan broj poljoprivrednih gospodarstava u UP Pula krajem 2020. g. bio je 1.489, a JLS u kojoj je bio smješten relativno najveći broj poljoprivrednih gospodarstava je Grad Pula u kojemu se nalazi 30,6 % ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava. Najmanji broj poljoprivrednih gospodarstava je u Općini Fažana. Najviše poljoprivrednih gospodarstava registrirano je u kategoriji obiteljskih gospodarstava (OPG) koja čini 88,8 % ukupnog broja gospodarstava. Po zastupljenosti slijede samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva (4,4 %), trgovačka društva (3,8 %), obrti i druge pravne osobe (2,4 %), a najmanje je zastupljena kategorija poljoprivrednih zadruga sa samo tri postojeće zadruge. Potrebno je napomenuti da je u dijelu poljoprivrednih gospodarstava, a osobito u kategoriji OPG-a moguća pojava da je dio OPG-a prijavljen u Upisnik poljoprivrednika, a u stvarnosti nisu aktivni u obavljanju poljoprivrednih djelatnosti i ne sudjeluju na tržištu. Zbog toga brojevi prikazani u Tab. 52. ne moraju nužno upućivati na stvarno stanje, ali daju

okvirnu sliku stanja u razvoju poljoprivrede u UP Pula. Velik broj OPG-ova potencijal je prostora UP Pula zbog mogućnosti vezanja ponude lokalnih poljoprivrednih proizvoda u turističku ponudu i u lokalnu trgovinu po principu „od polja do stola“ što podupire Europska unija. Potencijal za dinamičniji razvoj poljoprivrednih gospodarstava je i njihova mogućnost suradnje i udruživanja, koja nedostaje u Hrvatskoj. U tom smislu za poljoprivrednike posebno atraktivno može biti zadrugarstvo, osobito prateći primjere pozitivne prakse u brojnim državama članicama Europske unije, uz znatan odmak od politike planskog zadrugarstva u poljoprivredi kakva je bila u drugoj polovici 20. st. (Pejnović i dr., 2016).

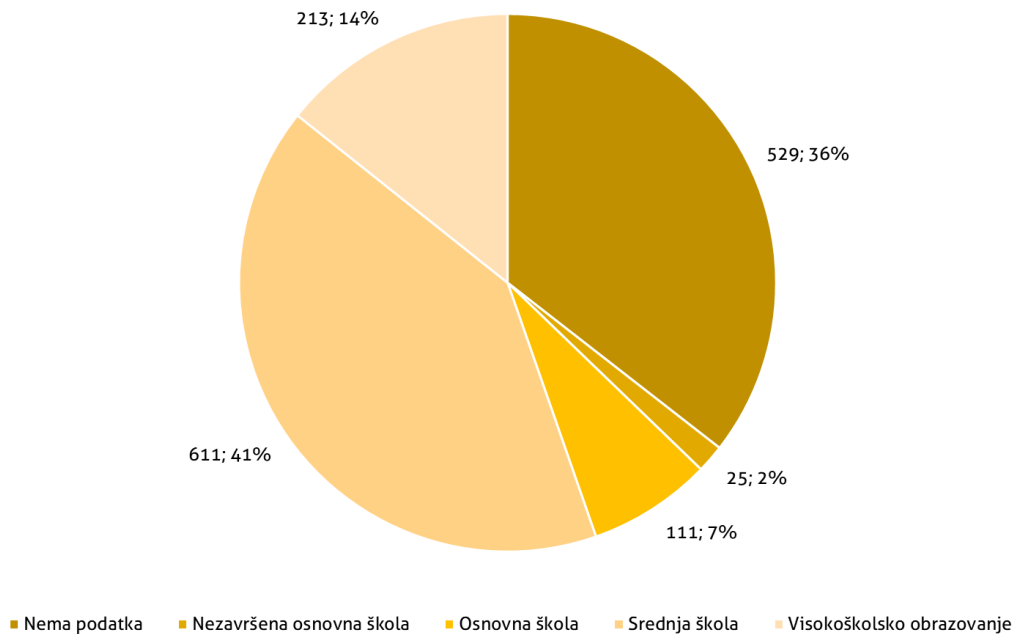
Tab. 52. Poljoprivredna gospodarstva u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula prema vrsti na dan 31. prosinca 2020. godine

Prostorna jedinica	Broj poljoprivrednih gospodarstava prema vrsti					UKUPNO
	Obiteljsko gospodarstvo	Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo	Trgovačko društvo	Zadruga	Obrti i druge pravne osobe	
Grad Pula	389	28	21	-	18	456
Grad Vodnjan	273	10	7	2	6	298
Općina Barban	138	4	2	-	1	145
Općina Fažana	60	4	3	-	4	71
Općina Ližnjan	119	6	6	-	1	132
Općina Marčana	173	3	5	1	2	184
Općina Medulin	81	5	8	-	6	100
Općina Svetvinčenat	89	6	5	-	3	103
UP Pula	1.322	66	57	3	36	1.489

Izvor podataka: APPRRR, 2021b

Osim podataka o broju poljoprivrednih gospodarstava, APPRRR (2021b) objavljuje podatke i o strukturi nositelja poljoprivrednih gospodarstava. Krajem 2020. g. najveći dio poljoprivrednih gospodarstava, njih 1.088 (73,0 %), imao je muškog nositelja, a u ostalom 401 gospodarstvu nositeljice su bile žene. Ukoliko se promatra obrazovna struktura nositelja poljoprivrednih gospodarstava (Sl. 43.), može se zaključiti da je najveći dio nositelja za koje su podatci poznati završio srednju školu (41 % ukupnog broja nositelja). Razmjerno je visok udio i onih nositelja koji su završili neki stupanj visokog obrazovanja, koji iznosi 14 %. Osobe sa završenom srednjom školom kao nositelji poljoprivrednih gospodarstava prevladavaju u svim kategorijama poljoprivrednih gospodarstava osim kategorije trgovačkih društava gdje je nešto više nositelja koji su završili neki stupanj visokog obrazovanja. Obrazovna struktura u kojoj prevladavaju osobe sa srednjim obrazovanjem uz relativno visok broj visokoobrazovanih nositelja dobar je temelj za budući razvoj poljoprivrede jer omogućava bolje prilagodbe na korištenje novih tehnologija u poljoprivredi, kao i razumijevanje politika razvoja poljoprivrede na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i

nadnacionalnoj razini te korištenja sredstava iz financijskog okvira za poljoprivredu na navedenim razinama. Ostalo zainteresirano stanovništvo koje se bavi poljoprivredom, neovisno o stupnju obrazovanja, potrebno je poticati na edukaciju i približiti im dostupna sredstva za razvoj vlastitog poljoprivrednog gospodarstva.

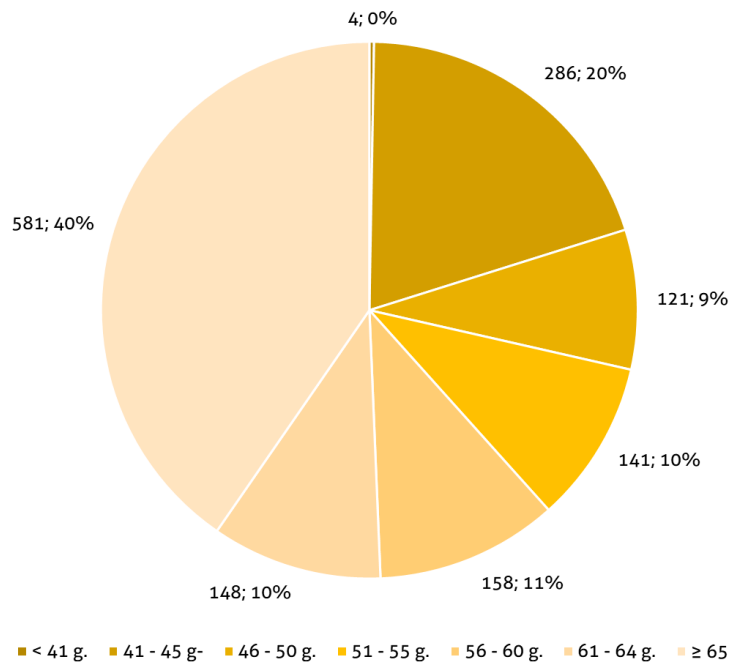

Sl. 43. Nositelji poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema najvišem završenom stupnju obrazovanja na dan 31. prosinca 2020. godine

Izvor podataka: APPRRR, 2021

Osim obrazovne strukture nositelja poljoprivrednih gospodarstava, važno je analizirati i njihovu strukturu prema dobi (Sl. 44.). Po svojoj relativnoj veličini u odnosu prema drugim dobnim kategorijama ističe se kategorija stanovništva sa 65 ili više godina starosti u kojoj se nalaze dvije petine nositelja poljoprivrednih gospodarstava na prostoru UP Pula. Sljedeća kategorija s upola manjom zastupljenosti dobnim je razred 41-45 g. U kategoriji mlađih od 41 g. nalaze se samo četiri nositelja poljoprivrednih gospodarstava. Ostale petogodišnje dobne kategorije između 46 i 64 g. obuhvaćaju približno jednak broj nositelja u svakoj kategoriji. Takvi podatci upućuju na činjenicu da je stanovništvo koje se bavi poljoprivrednom proizvodnjom izrazito staro. Starenje stanovništva koje se bavi poljoprivredom u budućnosti može dovesti do daljnjeg pada poljoprivrednih djelatnosti i aktivnosti te umanjiti značaj poljoprivrede kao gospodarske djelatnosti u ukupnom BDV-u područja. Ipak, veći broj nositelja poljoprivrednih gospodarstava u skupini stanovništva 41-45 g. može biti potencijal nastavka razvoja poljoprivrednih aktivnosti u UP Pula. Potrebno je također poticati i mlado stanovništvo koje bi se moglo i željelo baviti poljoprivredom na uključivanje u

poljoprivredne djelatnosti. U tom smislu moguće je korištenje raznih potpora i poticaja za mlade poljoprivrednike na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini.

Sl. 44. Nositelji poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema dobi na dan 31. prosinca 2020. godine
Izvor podataka: APPRRR, 2021

Za OPG-ove APPRRR (2021b) objavljuje i podatke o broju članova (osoba) koji uz nositelja rade na OPG-u. Tako je krajem 2020. g. u UP Pula bilo 616 OPG-ova koji nisu imale dodatnog člana uz nositelja, 430 s jednim dodatnim članom, 187 s dva dodatna člana, 68 s tri dodatna člana, 17 s četiri dodatna člana, tri s pet dodatnih članova i jedan OPG sa sedam dodatnih članova. Prema tim podacima, u radu na svim OPG-ima u UP Pula sudjelovalo je 2.240 osoba, što je u prosjeku 1,7 osoba po OPG-u (APPRRR, 2021).

Za bolji pregled trendova u aktivnostima poljoprivrednih gospodarstava analiziraju se brojevi gospodarstava po godinama u razdoblju 2018.-2020. g. (Tab. 53.). Prema prikazanim podacima, broj poljoprivrednih gospodarstava blago se povećavao u razdoblju 2018.-2020. g., a porastao je i u pandemijskoj 2020. g. Broj gospodarstava povećan je u svim kategorijama osim u OPG-ovima i zadrugama.

Tab. 53. Broj poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema vrsti od 31. prosinca 2018. do 31. prosinca 2020. godine

Referentni datum	Broj poljoprivrednih gospodarstava prema vrsti					
	Obiteljsko gospodarstvo	Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo	Trgovačko društvo	Zadruga	Obrti i druge pravne osobe	UKUPNO
31.12.2018.	1.327	- ²⁷	52	3	34	1.416
31.12.2019.	1.345	15	54	3	36	1.453
31.12.2020.	1.322	66	57	3	36	1.489

Izvor podataka: APPRRR, 2021b

Osim konvencionalne poljoprivrede u suvremenom razdoblju do izražaja sve više dolazi i ekološka poljoprivreda. Ekološku poljoprivredu može se definirati kao način poljoprivredne proizvodnje kojim se proizvodi hrana na način da se pritom koriste prirodne tvari i postupci uzgoja. Europska komisija (EK, 2021a) definira osnovnih pet načela ekološke poljoprivrede: odgovorno korištenje energije i prirodnih resursa, održavanje bioraznolikosti, očuvanje ekološke ravnoteže u regijama, povećanje plodnosti tla i povećanje kvalitete vode. Budući da Europska unija potiče tranziciju na ekološku poljoprivredu, ona je uvrštena i u Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. g. (NN 13/21). Točan broj subjekata u poljoprivredi koji se bave ekološkom poljoprivredom na prostoru UP Pula nije poznat, jer Ministarstvo poljoprivrede koje objavljuje njihov upisnik ne iskazuje podatke o lokaciji na kojoj su ta gospodarstva registrirana. Podatci koji su dostupni na razini Istarske županije pokazuju da je na teritoriju cijele županije u 2020. g. bilo 2.208 ha poljoprivrednog zemljišta na kojemu se odvijala ekološka proizvodnja te su se ekološki uzgajala 943 grla stoke (Ministarstvo poljoprivrede, 2021). Ukupna površina pod ekološkim uzgojem povećala se u odnosu na 2015. g., kada je iznosila 1.722 ha. Ekološka poljoprivreda postaje sve atraktivniji način poljoprivredne proizvodnje, a raste i potražnja za ekološki uzgojenim proizvodima na tržištu. To je oblik poljoprivrede koji je financijski zahtjevan i zahtjevno se s njim baviti na posjedima velike površine, a to se može iskoristiti kao potencijal budućeg razvoja jer je površina zemljišta u UP Pula, ali i u većem dijelu Hrvatske općenito mala te bi za komercijalnu poljoprivredu bilo potrebno okrupnjivati zemljište, što kod ekološke poljoprivrede nije slučaj. Preduvjet za poticanje stanovništva na uključivanje u ekološku poljoprivredu su edukacije za potencijalne poljoprivrednike te potpore koje bi pomogle da pokretanje ekološke proizvodnje bude financijski održivo. Budući da je UP Pula dio razvijene turističke regije, uključivanje ekološke poljoprivredne proizvodnje u turističku ponudu povećalo bi vrijednost ponude i osnažilo konkurentnost na međunarodnom turističkom tržištu stvaranjem novih turističkih proizvoda. Pritom je važno dosljedno primijeniti načelo europske Strategije „od polja do stola“, koja u skladu s Europskim

²⁷ U podacima za 2018. g. nema posebno izdvojenog samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva.

zelenim planom i koja bi stvorila bolje mogućnosti za plasman tzv. zdrave hrane na europsko tržište (EK, 2021b). Osim toga, stanovništvo koje ima u svojem posjedu poljoprivredno zemljište, a iz određenog razloga ne može se uključiti u poljoprivrednu proizvodnju, moguće je poticati da održava vlastito poljoprivredno zemljište i spriječi njegovo zarastanje, odnosno sukcesiju, čime se čuva vrijedan agrarni krajobraz koji je također jedan od elemenata koji čini prostor UP Pula atraktivnim za stanovanje, rad i turizam.

Posljednjih godina javljaju se inicijative razvoja urbane poljoprivrede kao jedan od načina upravljanja urbanim poljoprivrednim površinama u Puli, Vodnjanu i Medulinu kao jedan od simbola očuvanja zelenih površina u gradovima i smanjenju stakleničkih plinova.

Na participativnoj radionici A2 – *Gospodarstvo i turizam* sudionici su istaknuli da je poljoprivreda djelatnost koja ima svoj potencijal, osobito ako se veže s turizmom, ali i da su zato potrebne određene promjene. Suradnja između poljoprivrednika i dionika u turizmu i ugostiteljstvu gotovo i ne postoji. Lokalne tržnice, od kojih je najveća tržnica u Puli, nisu dovoljno prepoznate kao mjesto koje bi istovremeno bilo mjesto susreta lokalnog stanovništva i nabavke lokalnih prehrambenih proizvoda i mjesto koje bi bilo atraktivno za turiste. U smislu revitalizacije tržnica predlaže se uspostava ugostiteljskih objekata koji bi nudili lokalne poljoprivredne i ribarske proizvode, koji bi osim klasičnih ugostiteljskih objekata mogli funkcionirati po principu samoposluge. Isto tako, kako bi tržnica bila mjesto lokalnih susreta, predložena je uspostava više manjih lokalnih tržnica u različitim naseljima ili dijelovima naselja. Razvoj poljoprivrede kao djelatnosti dodatno ugrožavaju sve veća prisutnost trgovačkih centara na tržištu kojima poljoprivrednici ne mogu cjenovno konkurirati te usitnjenost zemljišta.

5.5.2. Ribarstvo

Ribarstvo je djelatnost primarnog sektora koja se na prostoru UP Pula osobito razvijala od početka 20. st. (LAGUR Istarska batana, 2021). Vrste riba i ostalih morskih organizama koje se izlovljavaju uz morskom prostoru uz UP Pula su sitna plava riba (srdela, inćun), pridnena bijela riba (oslić, arbun, list, komarča, iverak, lubin, trilja), glavonošci (lignje, sipe, hobotnice, muzgavci) i rakovi (škamp, rakovica, hlap) (LAGUR Istarska batana, 2021).

Kako bi se mogli ostvariti daljnji koraci u preradi i stavljanju ribe na tržište, određena su posebna mjesta za iskrcaj za gospodarski ribolov. Određeno je 13 lokacija za iskrcaj ribe na prostoru UP Pula, od kojih je sedam za ribarske brodove čija dužina prelazi 15 m, a šest za one čija dužina ne prelazi 15 m (Ministarstvo poljoprivrede – Uprava ribarstva, 2021). Na teritoriju Grada Pule smještene su iskrcajne lokacije korijen gata

Rijeka, Žunac, obala Uljanik i gat Čađavica (za brodove dulje od 15 m), Bunarina, Puntizela i Ribarska koliba (za ribarske brodove kraće od 15 m). Iskrcajna mjesta za brodove dulje od 15 m su i u Općini Ližnjan – Kuje i u Općini Medulin – Banjole – Monte Kope. Za brodove kraće od 15 m iskrcajna mjesta nalaze se u Gradu Vodnjanu – Peroj – Portić, Općini Fažana – Fažana, Općini Medulin – Medulin i Općini Marčana – Krnica.

U svim JLS UP Pula osim Grada Pule te u JLS koje su dio nekadašnje velike Općine Rovinj djeluje Lokalna akcijska grupa u ribarstvu (LAGUR/FLAG) Istarska batana, osnovana s osnovnim ciljem poticanja razvoja ribarstvene i akvakulturne zajednice kroz praktičnu primjenu LEADER/CLLD-a kao metodologije integriranog teritorijalnog razvoja ruralnih i ribarstvenih zajednica. To se ostvaruje provedbom integrirane i multi-sektorske strategije lokalnog razvoja dizajnirane na način da uvažava lokalne potrebe i potencijale, uključuje inovativne razvojne mogućnosti u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju (LAGUR Istarska batana, 2021).

U suradnji s FLAG-om Istarska batana identificirani su osnovni razvojni izazovi s kojima se suočava ribarstvo na prostoru LAGUR-a. Među njima se izdvajaju: nedovoljna prepoznatljivost proizvoda ribarstva i akvakulture, niska potrošnja lokalnih morskih proizvoda po stanovniku, nedostatna razina suradnje javnih ustanova s lokalnim ribarima i uzgajivačima, niska razina zainteresiranosti stanovništva za ribarstvom, osobito u mlađim dobnim skupinama, nedostatna valorizacija ribolovne tradicije područja. Identificiran problem predstavlja i nedostatak infrastrukture za plovila, osobito one za punjenje plovila gorivom, ali i gospodarenje otpadom. Posebno veliki utjecaj na ribarstvenu zajednicu imaju klimatske promjene koje uzrokuju porast temperature mora, promjene saliniteta te promjene u pH razinama mora uslijed čega dolazi do smanjenja bioraznolikosti, pojave tropske flore i faune te migracija toploljubnih organizama. Također, važno je istaknuti i direktno ljudsko djelovanje koje se ponajviše očituje kroz povećanje onečišćenja mora (primjerice problem mikroplastike), ali i gubitak bioraznolikosti (primjerice problem divljeg sidrenja). Predlažu se i rješenja kojima bi se odgovorilo na navedene razvojne izazove, poput popularizacije i valorizacije ribarskog nasljeđa, povećanja svijesti o prednostima lokalnih morskih proizvoda u prehrani s posebnim naglaskom na sezonalnost i nove termofilne vrste, dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture, stvaranje kratkih lanaca opskrbe, poticanje suradnje znanstvenika, ribara i uzgajivača, očuvanje mora i priobalja, održivo upravljanje prirodnim resursima i dr.

Utvrđen je problem nedostatka ribarske infrastrukture u smislu luke i vezova za ribarske brodove i brodice. Dionici su istaknuli potencijal razvoja ribarske luke Zonka (Žunec).

Uz ribarstvo se veže i marikultura, koja označava uzgoj riba, školjaka i drugih morskih organizama u komercijalne svrhe. U UP Pula postoje tri lokaliteta na kojima je

dozvoljen uzgoj morskih organizama. To su uvala Budava na teritoriju Općine Marčana gdje je dozvoljen uzgoj dagnji, kamenica, lubina, komarči, zubataca, pagara, hama, pica i romba te uvala Valun i Pomerski školjčić na teritoriju Općine Medulin gdje je dozvoljen uzgoj dagnji, kamenica, prnjavica, kunjki, rumenki i kućica (Registar dozvola u akvakulturi, 2021). Na tri lokacije aktivno je deset koncesija za marikulturu.

5.5.3. Zaključak

Djelatnosti primarnog sektora u suvremenoj hrvatskoj ekonomiji gube svoj značaj, ali imaju vrlo veliki potencijal koji je moguće i koji je potrebno valorizirati. Poljoprivreda je za razmjerno mali broj stanovnika osnovna djelatnost od koje proizlazi većina prihoda, a za ostale koji se njome bave može služiti kao sredstvo uštede, u vidu zadovoljavanja potreba vlastitog kućanstva za prehranom, ili sredstvo kojim se može doći do dodatnog prihoda. Promjene radnog vremena i načina rada uvjetovale su i gubitak interesa dijela stanovništva za poljoprivredne aktivnosti zbog čega je došlo do zapuštanja gospodarski i estetski vrijednih ruralnih krajobrazu koji, ukoliko nisu održavani, mogu naštetiti atraktivnosti prostora za stanovanje i rad, ali predstavljati i sigurnosni rizik za stanovništvo zbog širenja agresivnih životinjskih i biljnih vrsta ili otežati rad hitnih službi u slučaju pojave prirodnih rizika. Zbog toga je potrebno uspostaviti i podupirati agrookolišne mjere i aktivnosti kojima bi se poticalo stanovništvo da održava svoje poljoprivredne posjede, pa i bez uzgoja kultura, kako bi se zaštitio agrarni krajobraz. JLS same teško mogu potaknuti razvoj poljoprivrede kod stanovništva koje nije u dovoljnoj mjeri zainteresirano da se u poljoprivredu uključi te je stoga potreban angažman na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini. Potrebno je poticati povezivanje poljoprivrednika i ribara s djelatnostima uslužnog sektora, osobito u turizmu, ali i trgovini i ostalim uslužnim djelatnostima gdje postoji mogućnost ponude poljoprivrednih i ribarskih proizvoda krajnjim korisnicima. Također se može razvijati i turizam na seoskim gospodarstvima, koji bi poljoprivrednu proizvodnju mogao valorizirati kao dio turističke atrakcijske osnove prostora. Prateći suvremene politike zelenog, održivog i otpornog razvoja koje je ustanovila Europska unija, a koje je Republika Hrvatska ugradila u svoje strateške dokumente, moguće je ojačati dionike u poljoprivredi i ribarstvu, proširiti njihova znanja i učiniti ih konkurentnijima na tržištu, a istovremeno utjecati na svijest svih stanovnika o važnosti poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti za društvo i gospodarstvo. Ekološku poljoprivredu također treba popularizirati u javnosti i objasniti njezine prednosti te potaknuti zainteresirano stanovništvo da se njome bavi i pridonese razvoju svojeg područja. Potrebno je također ispoštovati i principe „od polja do stola“ i „od mora do stola“ kojima bi bila omogućena dostupnost zdrave hrane u ugostiteljskim objektima, trgovinama i ostalim javnim i privatnim ustanovama. U ribarskoj proizvodnji važno je spriječiti iscrpljivanje ribljeg fonda te unaprijediti infrastrukturu koja trenutno nedostaje.

5.6. Ostale gospodarske grane

Nakon analize turizma i poljoprivrede potrebno je analizirati i ostale djelatnosti s prostora UP Pula koje stvaraju značajan udio u bruto dodanoj vrijednosti (BDV) Istarske županije i koje ostvaruju značajni udio u ukupnom prihodu poduzeća ostvarenom u UP Pula. Najveći prihod u razdoblju 2015.-2020. g. u većini JLS UP Pula ostvarila su poduzeća u sektoru trgovine (FINA, 2021). Budući da je trgovina djelatnost koja obuhvaća široki spektar različitih poduzeća, od kojih je dobar dio povezan s ugostiteljstvom, prijevozom i sličnim djelatnostima koje su prateće djelatnosti u turizmu. Zbog velikog broja poduzeća koja djeluju u sektoru trgovine, ne može se izdvojiti nijedno trgovačko poduzeće koje bi bilo među tvrtkama koje samostalno ostvaruju najveće prihode na teritoriju Istarske županije, nego su to bile tvrtke koje pružaju usluge smještaja za turiste (Valamar, Maistra i Plava laguna) (HGK, 2020), koje nemaju svoje poslovnice na teritoriju UP Pula. U sektoru trgovine u Puli su proteklom desetljeću izgrađena dva trgovačka centra (Max City i Pula City Mall) (HGK, 2020), koji su omogućili širenje i unaprjeđenje maloprodajnih kapaciteta za stanovnike i turiste.

U 2017. g. tvrtka koja je ostvarila najveći prihod bilo je pulsko brodogradilište Uljanik, koje je od 2019. g. u stečaju te se trenutno razmatraju načini revitalizacije brodogradnje na njegovoj lokaciji. Uljanik je osnovan 1856. g. kao brodogradilište i servisno mjesto za ratne brodove u tadašnjoj austrijskoj ratnoj luci Pula, a kroz 20. st. u njemu su obavljani poslovi obnove i nadogradnje postojećih brodova, kao i gradnja brodova različitih oblika i za različite namjene za globalno tržište, poput kontejnerskih brodova, trajekata, tankera, kruzera i sl. (Uljanik, 2021). Zbog postojanja jake konkurencije u sektoru brodogradnje na svjetskom tržištu, značaj Uljanika na tržištu pao je u proteklih nekoliko desetljeća te je njegova nemogućnost kvalitetnog konkuriranja na tržištu dovela do stečaja brodogradilišta i povezanih tvrtki u Uljanik Grupi 2019. g. Međutim, posao nije u potpunosti zaustavljen te postoje prilike za ponovno pokretanje proizvodnje u brodogradilištu i u ostalim tvrtkama poslovne grupacije. Osnovana je nova tvrtka Uljanik 1856 koja u okvirima svojih mogućnosti nastavlja obavljati poslove brodogradnje u pulskom brodogradilištu. Osim Uljanika, u sektoru prerađivačke industrije u UP Pula djeluju i brojni mali pogoni smješteni po svim JLS koji se bave proizvodnjom različitih dobara. Prerađivačka industrija, kako je objašnjeno u poglavlju 5.1. Opća gospodarska kretanja, u razdoblju 2008.-2018. gubila je značaj i udio vrijednosti u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti Istarske županije, ali je u usporedbi s drugim jadranskim županijama u Hrvatskoj Istarska županija jedna od županija u kojoj prerađivačka industrija stvara najvišu dodanu vrijednost (HGK, 2020). To je rezultat procesa deindustrijalizacije koji je započeo još tijekom 1990-ih. O potencijalu prerađivačke industrije govori i činjenica da je u razdoblju 2015.-2019. g. broj poslovnih subjekata na prostoru UP Pula rastao. Broj poslovnih subjekata u prerađivačkoj industriji 2015. g. iznosio je 339, 2016. g. 348, 2017. g. 354, 2018. g. 392, a 2019. g. 400 subjekata (FINA, 2021). Porast broja

poslovnih subjekata u industriji može se nastaviti i u budućim razdobljima, uzimajući u obzir dostupnu poduzetničku infrastrukturu i poduzetničke potporne institucije koje mogu dati značajan doprinos navedenoj gospodarskoj grani. Pritom je potrebno transformirati industriju u skladu s politikama zelenog i održivog razvoja koje podupire Europska unija, kako bi se očuvala tradicija razvijene industrijske regije i u budućnosti, usprkos procesima deindustrijalizacije koji su karakteristični za UP Pula, ali i za cijeli prostor Hrvatske.

U posljednjim godinama sve veći značaj na teritoriju Istarske županije ima građevinarstvo, koje kao djelatnost sekundarnog sektora bilježi blagi porast. U posljednjem desetljeću Istarska županija bila je vodeća među hrvatskim županijama po broju izdanih građevinskih dozvola (HGK, 2020). U 2019. g. Istarska županija je po predviđenoj financijskoj vrijednosti građevinskih radova za koje je odobrena građevinska dozvola bila treća županija po redu u Hrvatskoj nakon Grada Zagreba i Primorsko-goranske županije (HGK, 2021). To se također odrazilo i na poslovno okruženje u UP Pula gdje je u većini JLS kategorija djelatnosti među vodećim kategorijama po broju tvrtki (FINA, 2021). Građevinarstvo je djelatnost koja je potrebna za izgradnju novih i unaprjeđenje postojećih turističkih kapaciteta, ali i za razvoj javne infrastrukture te infrastrukture za obavljanje različitih djelatnosti uslužnog i industrijskog sektora. Razvoj građevinarstva prati i razvoj poslovnih subjekata u kategoriji poslovanja nekretninama, u kojoj se prihod poduzeća u razdoblju 2015.-2019. g. gotovo udvostručio (FINA, 2021).

Kategorija djelatnosti koja također doživljava dinamičan rast u proteklim godinama je kategorija informacija i komunikacija. U toj se kategoriji djelatnosti broj poduzeća između 2015. i 2019. g. povećao broj poduzeća sa 121 na 162 poduzeća, a prihodi tvrtki povisili su se 2,4 puta, s 264 mil. kn na 646 mil. kn po čemu je to vodeća brzorastuća kategorija djelatnosti u UP Pula (FINA, 2021). Najznačajnija tvrtka iz tog područja je vodnjanska tvrtka Infobip, tvrtka koja pruža usluge razvoja komunikacija tvrtkama i ostalih klijentima na međunarodnom tržištu unutar tvrtki, s klijentima i s drugim tvrtkama u internetskom okruženju. Sjedište Infobipa je u Vodnjanu, a na toj lokaciji razvija se i tzv. tech-city, mjesto namijenjeno za stvaranje inovacija u informatičkim komunikacijama otvoreno za zapošljavanje stručnjacima iz cijelog svijeta, a razvija se i kampus s Infobip akademijom koja bi služila za usavršavanje radnika i korisnika komunikacijskih proizvoda (Infobip, 2021).

Razvojem poduzetničke potporne infrastrukture u UP Pula može potaknuti daljnji razvoj i inovacije u različitim područjima djelatnosti. Ulaganjem u primjenu modernih tehnologija te istraživanje i razvoj u sektoru industrije, informacija i komunikacija, ali i ostalih sektora, može se potaknuti njihov daljnji rast i razvoj te omogućiti stabilnu gospodarsku sliku UP Pula, koja se neće vezati isključivo uz turizam i njegove prateće djelatnosti.

Sudionici participativne radionice s dionicima A2 – *Gospodarstvo i turizam* istaknuli su da UP Pula ima vrijednu turističku baštinu te da ju je potrebno valorizirati i kroz revitalizaciju industrije. Potrebno je pronaći održiv model razvoja djelatnosti sekundarnog sektora koji bi stvorio inovativnu i propulzivnu industriju. Poseban potencijal vidi se u djelatnostima razvoja visokih tehnologija, uzimajući u obzir uspjeh tvrtke Infobip iz Vodnjana, čime bi se UP Pula moglo transformirati u visokorazvijenu regiju sa snažnim sektorom informacijskih tehnologija.

6. URBANO OKRUŽENJE

6.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima

6.1.1. Stanje zraka

Prema godišnjim izvješćima o ispitivanju kvalitete zraka na području Istarske županije može se pratiti stanje kvalitete zraka u UP Pula. Prema Zakonu o zaštiti zraka utvrđuju se sljedeće kategorije kvalitete zraka:

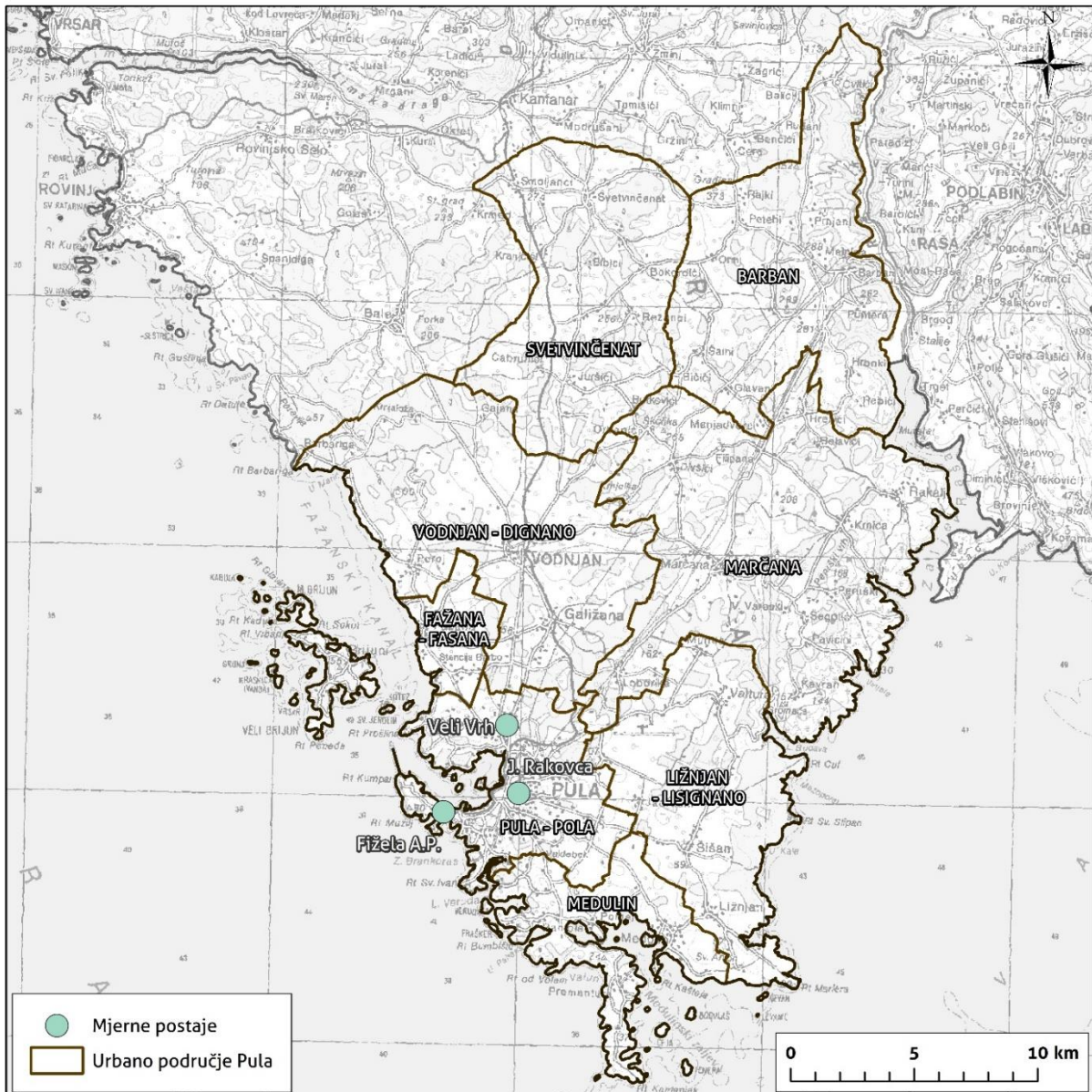
- kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon
- kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon.

Odjel za zaštitu i unaprjeđenje okoliša Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije organizirano prati kvalitetu zraka preko lokalnih mreža koju čine: mjerna mreža Grada Pule, mjerna mreža Grada Umaga, mjerna mreža Općine Raša, mjerna mreža TE Plomin, mjerna mreža Rockwool Adriatic, mjerna mreža Grada Buje, mjerna mreža Općine Sveta Nedelja, mjerna mreža Općine Lupoglav i državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka – AP Višnjan. Na prostoru UP Pula postavljene su 3 mjerne postaje koje su dio mjerne mreže Grada Pule: Veli Vrh, J. Rakovca, i Fižela A.P. (Sl. 45.). Tab. 54. omogućuje praćenje kvalitete zraka 2015.-2019. g. UP Pula. Na temelju godišnjih izvještaja 2015.-2019. g. zrak u okolišu svih mjernih postaja (Veli Vrh, J. Rakovca i Fižela A.P.) s obzirom na sljedeće parametre: sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari je I. kategorije, dok je s obzirom na ozon II. kategorije.

Tab. 54. Kvaliteta zraka 2015.-2019. godine za UP Pula

Godina	Kategorizacija kvalitete zraka
2015.	I. kategorija (sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari), II. kategorija (ozon)
2016.	I. kategorija (sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari), II. kategorija (ozon)
2017.	I. kategorija (sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari), II. kategorija (ozon)
2018.	I. kategorija (sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari), II. kategorija (ozon)
2019.	I. kategorija (sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari), II. kategorija (ozon)

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2015, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2016, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2017, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2018, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2019

Sl. 45. Mjerne postaje za kvalitetu zraka
 Izvor: Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2019

6.1.2. Stanje voda

Istarski poluotok smatra se najvećom jedinicom s vlastitim i specifičnim hidrogeološkim i hidrološkim karakteristikama bez izrazite povezanosti s neposrednim zaleđem. Površinske tekućice i podzemne vode predstavljaju značajne vodne resurse Istre. Praćenje kvalitete površinskih vodotoka provodi se sustavno od 1980. g., dok se akumulacija Butoniga prati od 1990. g. Praćenje kakvoće vode izvora i bunara koji su uključeni ili potencijalni za vodoopskrbu provodi se od 1983. g.

Monitoring vode za ljudsku potrošnju provodi se prema Planu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju. Plan monitoringa

zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju donosi se temeljem članka 37. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20), a cilj Plana je utvrditi predstavlja li odstupanje izmjerenih parametara radioaktivnih tvari u vodi za ljudsku potrošnju rizik za ljudsko zdravlje koji zahtijeva djelovanje te kako bi se poduzele, kada je to potrebno, korektivne mjere radi poboljšanja kvalitete vode do razine koja je u skladu sa zahtjevima za zaštitu ljudskog zdravlja sa stajališta radiološke sigurnosti. Zavodi za javno zdravstvo županija obvezni su provoditi godišnji Plan monitoringa na području svoje mjesne nadležnosti.

Na prostoru Grada Pule vodu distribuira Vodovod Pula d.o.o. Na širem području Grada Pule nema površinskih vodotoka, a na kakvoću i stupanj čistoće podzemnih voda najviše utječu gospodarstvo, poljoprivreda, neadekvatna kanalizacijska infrastruktura i nepostojanje pročistača otpadnih voda u svim naseljima, nesaniirano ilegalno i legalno odlaganje otpada te neplanska gradnja u zonama sanitarne zaštite. Na obuhvatu UP Pule su gotovo u potpunosti zadovoljene potrebe stanovništva za pitkom vodom jer je više od 90% stanovništva priključeno na sustav javne vodoopskrbe. Na kvalitetu i kontinuitet javne vodoopskrbe utječu dotrajali vodoopskrbni sustavi, neodgovarajući pritisak vode u razdobljima najvećeg opterećenja i nedostatak vodosprema. Zdravstvena ispravnost vode za piće kontrolira se putem internog laboratorija Vodovoda Pula i Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

Na osnovi podataka izmjerenih pokazatelja u 2019. godini vrijednosti pokazatelja iznad maksimalno dozvoljenih koncentracija standarda o zdravstvenoj ispravnosti vode za ljudsku potrošnju zabilježene su kod sljedećih parametara:

- Temperatura vode (akumulacija Butoniga),
- Mutnoća i/ili sadržaj suspendiranih tvari (izmjerene na gotovo svim ispitivanim vodama, moguće su na svim prirodnim resursima voda ovisno o hidrološkim prilikama u slivovima,
- Amonij – akumulacija Butoniga (1m od dna), izvor Kožljak,
- Nitrati – bunari Škatari, Fojbon i bunar Campanož,
- Željezo – akumulacija Butoniga (1m od dna),
- Mangan – akumulacija Butoniga (1m od dna),
- Mikrobiološki pokazatelji – svi prirodni resursi.

Kakvoća mora za kupanje je važan pokazatelj za mogućnost razvoja turizma UP Pula. Ocjene kakvoće mora se određuju na temelju kriterija definiranih Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) i EU direktivom o upravljanju kakvoćom mora za kupanje (br. 2006/EZ). Pokazatelji kakvoće mora unificirani su na razini Europske unije te su definirane 4 kategorije kakvoće mora: 1 – izvrsno, 2 – dobro, 3 – zadovoljavajuće i 4 – nezadovoljavajuće. Na Tab. 55. prikazana je konačna ocjena kakvoće mora za kupanje za točke ispitivanja koje se nalaze unutar prostornog obuhvata UP Pula 2020. g. Od

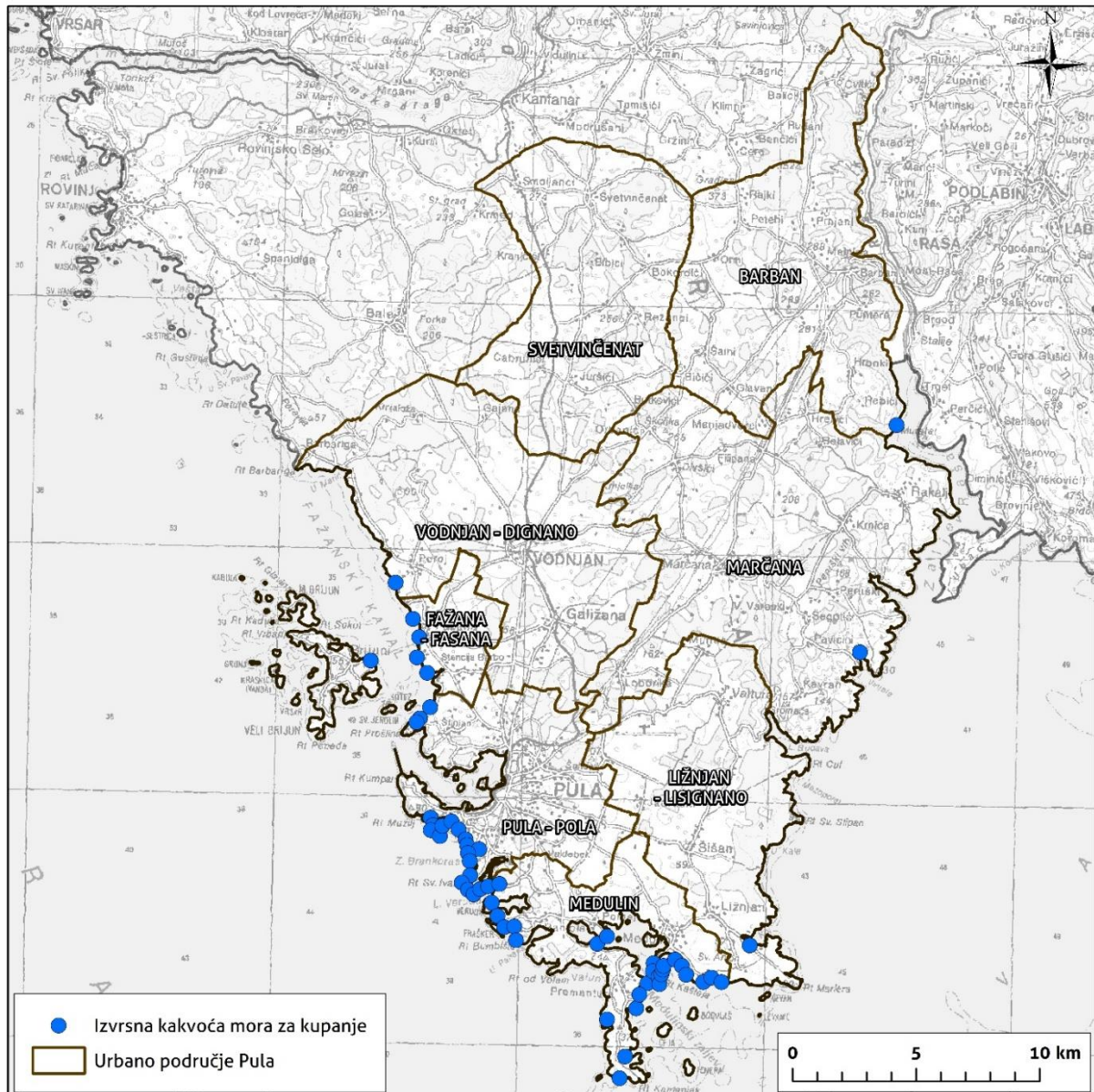
57 točki ispitivanja, njih 100% pripada kategoriji izvrsne kakvoće mora što ukazuje na visoku kakvoću mora za kupanje na čitavom prostoru UP Pula. Konačna ocjena kakvoće mora za kupanje uzima u obzir rezultate praćenja kroz četverogodišnje razdoblje, uzimajući u obzir sve pojedinačne ocjene.

Prateći kretanje konačne ocjene kakvoće mora za kupanje u razdoblju 2016.-2020. g. (Tab. 55.) za UP Pula vidljivo je kako je stanje kakvoće mora bilo najpovoljnije 2020. g. kada je na svim mjernim postajama (Sl. 46.) zabilježena izvrsna kakvoća mora. U razdoblju 2016.-2019. izvrsna kakvoća mora zabilježena je za 98,2% mjernih lokacija, dok je na samo jednoj lokaciji, odnosno 1,8% lokacija zabilježena niža kakvoća mora za kupanje. Konačne ocjene kakvoće mora 2016. i 2017. g. na mjernoj postaji Pješćana uvala – Plaža (Medulin) su nezadovoljavajuće. Tijekom 2018. g. konačna kakvoća mora za sve mjerne stanice izmjerena je kao izvrsna osim za mjernu postaju Duga Uvala (Marčana) koja je ocjenjena kao dobra. Godine 2019. konačna kakvoća mora za sve mjerne stanice izmjerena je kao izvrsna osim za mjernu postaju Puntizela – Hidrobaza koja je ocjenjena je kao dobra.

Tab. 55. Kakvoća mora za kupanje 2016.-2020. godine za UP Pula

Godina	Kategorija kakvoće mora za kupanje (%)			
	Izvrсна	Dobra	Zadovoljavajuća	Nezadovoljavajuća
2016.	98,2	0,0	0,0	1,8
2017.	98,2	0,0	0,0	1,8
2018.	98,2	1,8	0,0	0,0
2019.	98,2	1,8	0,0	0,0
2020.	100,0	0,0	0,0	0,0

Izvor: Kakvoća mora za kupanje, 2021

Sl. 46. Mjerne stanice kvalitete mora za kupanje

Izvor: Kakvoća mora za kupanje, 2021

6.1.3. Stanje tla

U Hrvatskoj nije uspostavljeno sustavno praćenje kvalitete i onečišćenosti tla zbog čega ne postoji mnogo podataka o kvaliteti tla za UP Pula. Tlo ima veliku važnost jer je nositelj funkcija neophodnih za život na Zemlji osiguravajući hranu, biomasu, sirovine, staništa i rezerve gena, a o tlu ovisi biološka raznolikost i održivost ekosustava.

Prema Strateškoj studiji utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Istarske županije do 2020. g. definirani su okolišni problemi koji se odnose na kvalitetu tla u Istarskoj županiji. Oko polovine kartiranih tala na prostoru Istarske županije je

pogodno za obradu, a povoljnost bi mogla biti viša ukoliko se stvore uvjeti za sustavno navodnjavanje.

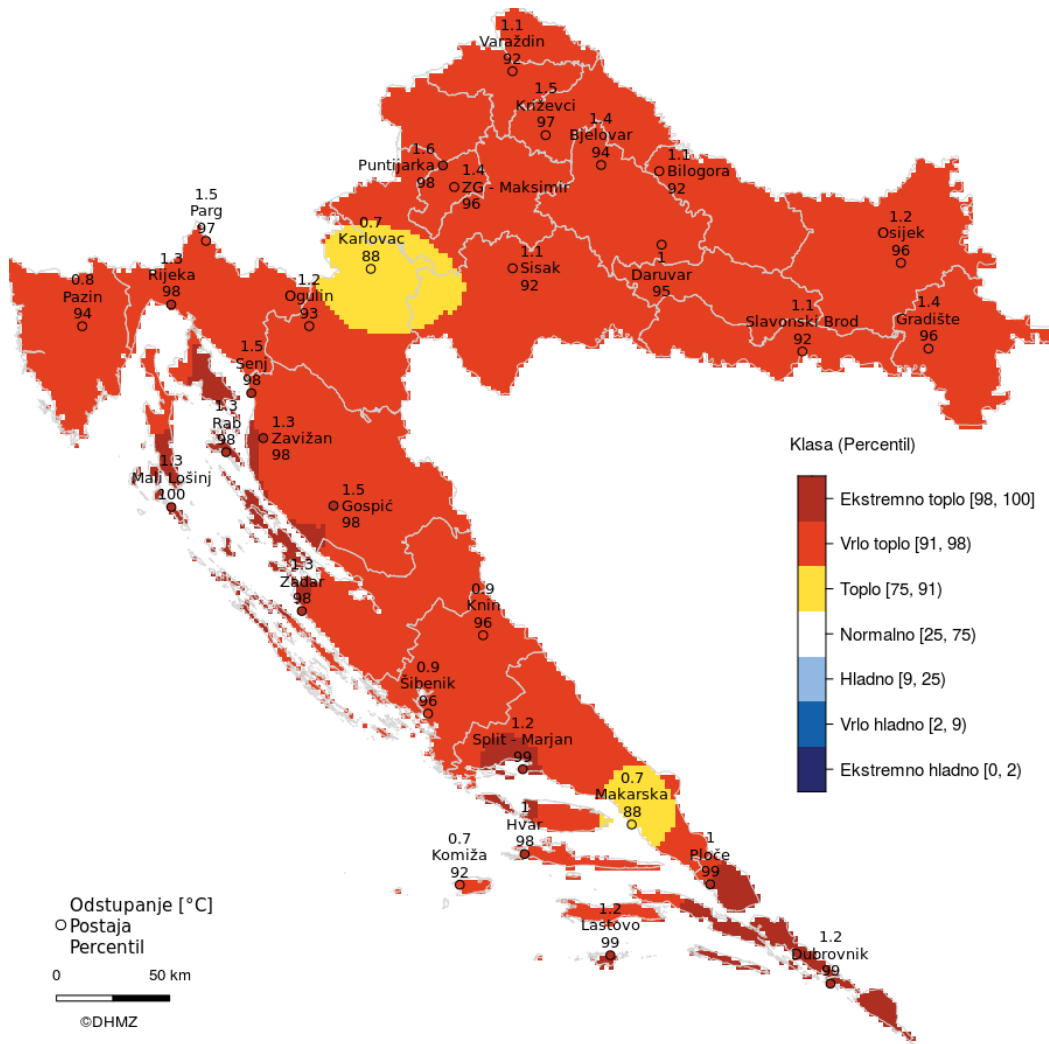
Jedan od glavnih pritisaka na tlo predstavljaju trajni gubitak tala uslijed urbanizacije i prekomjernog širenja građevinskih područja, erozija pojačana neodgovarajućim korištenjem zemljišta, zaslanjivanje uzrokovano precrcpljivanjem podzemnih voda putem „ilegalnih“ bušotina u priobalju te onečišćenje tala deponijima otpada i korištenjem kemikalija u poljoprivredi.

6.1.4. Klimatski rizici i opasnosti

Na prostoru UP Pula prevlada umjereno topla i vlažna klima s vrućim ljetom (Cfa) koju karakterizira pravilan ritam izmjene godišnjih doba. Zime u ovakvoj klimi su blage s mjestimičnim vrlo hladnim vjetrovima, a srednja zimska temperatura u navedenom tipu klime ne prelazi -3°C . Karakteristika ove klime je i obilje padalina povoljno raspodijeljenih tijekom godine.

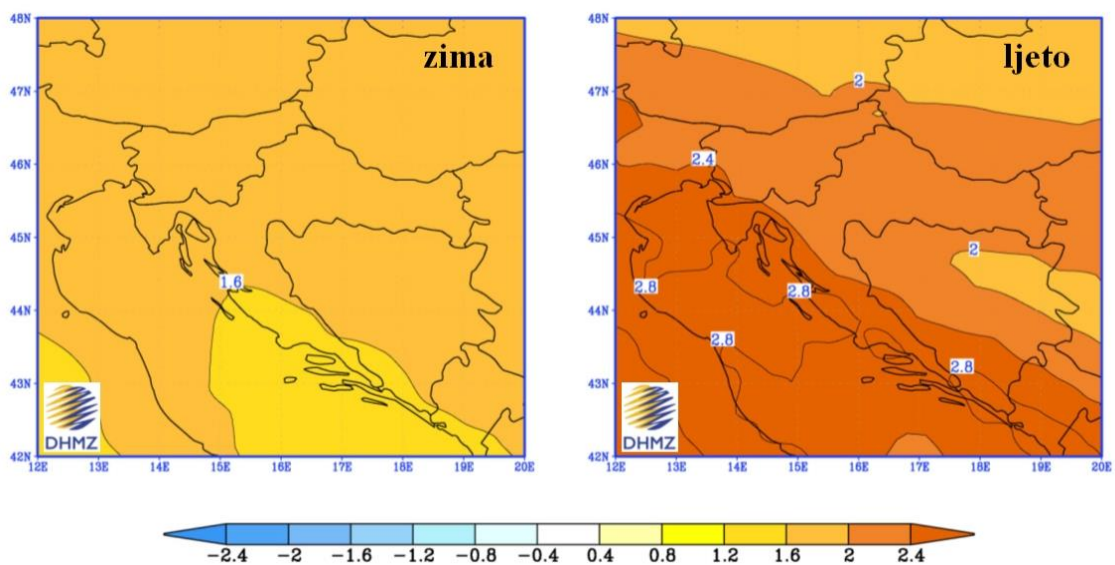
Posljednjih godina sve su izraženije klimatske promjene uvjetovane globalnim zatopljenjem. Prema raspodjeli percentila, prosječna temperatura zraka na području UP Pula u 2020. g. bila je kategorizirana kao vrlo topla (Sl. 47.). Na području Istarske županije, a time i području UP Pula, do 2041. očekuje se porast središnje godišnje temperature zraka do najviše $1,4^{\circ}\text{C}$, a u periodu 2041.-2070. od $1,9$ do $2,5^{\circ}\text{C}$. Također procijenjen je porast godišnje količine oborina za 5 do 10% (PZZIŽ, 2019). Povećanje temperature utjecati će na povećanje razine mora što će za posljedicu imati plavljenje pojedinih obalnih dijelova. Prema interaktivnoj karti procjene rizika plavljenja obale podizanjem razine mora do 2050. godine, na prostoru UP Pula, najugroženiji su dijelovi Općine Barban, odnosno dijelova u blizini doline rijeke Raše (Sl. 49.).

Takve klimatske i meteorološke prilike povećavaju rizik od pojave prirodnih nepogoda i katastrofa koje mogu znatno utjecati na materijalna dobra, okoliš te generalno život stanovništva zahvaćenog područja. Kako bi prilagodilo i utjecalo na negativne učinke klimatskih promjena, temeljem Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19), na razini županije u primjeni je Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine kojim su definirani i razrađeni ciljevi i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera (PZZIŽ, 2019).

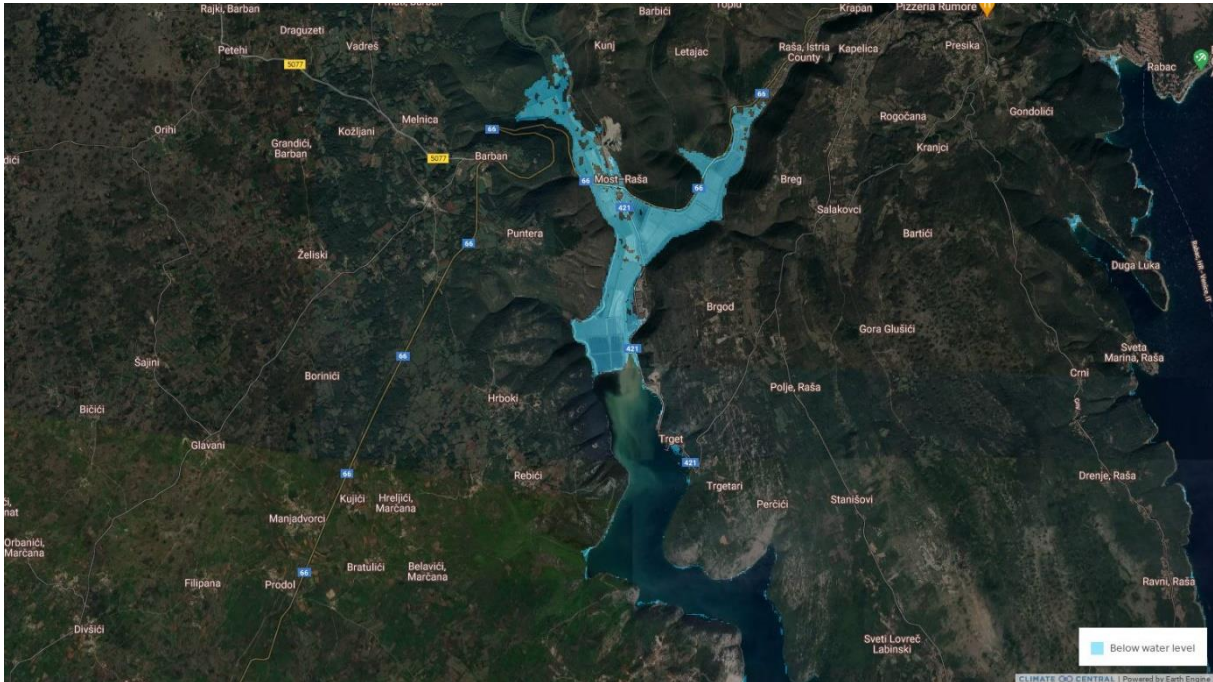
Sl. 47. Srednja temperatura zraka za 2020.g.

Izvor podataka: DHMZ, Praćenje klime, 2021

Sl. 48. Promjena prizemne temperature zraka u razdoblju 2041. - 2070.

Izvor podataka: DHMZ, Buduće klimatske promjene, 2021

Sl. 49. Procjena rizika plavljenja obale (označeno plavo) uzrokovanog podizanjem razine mora do 2050. g. (Detalj najugroženijeg dijela UP-a)

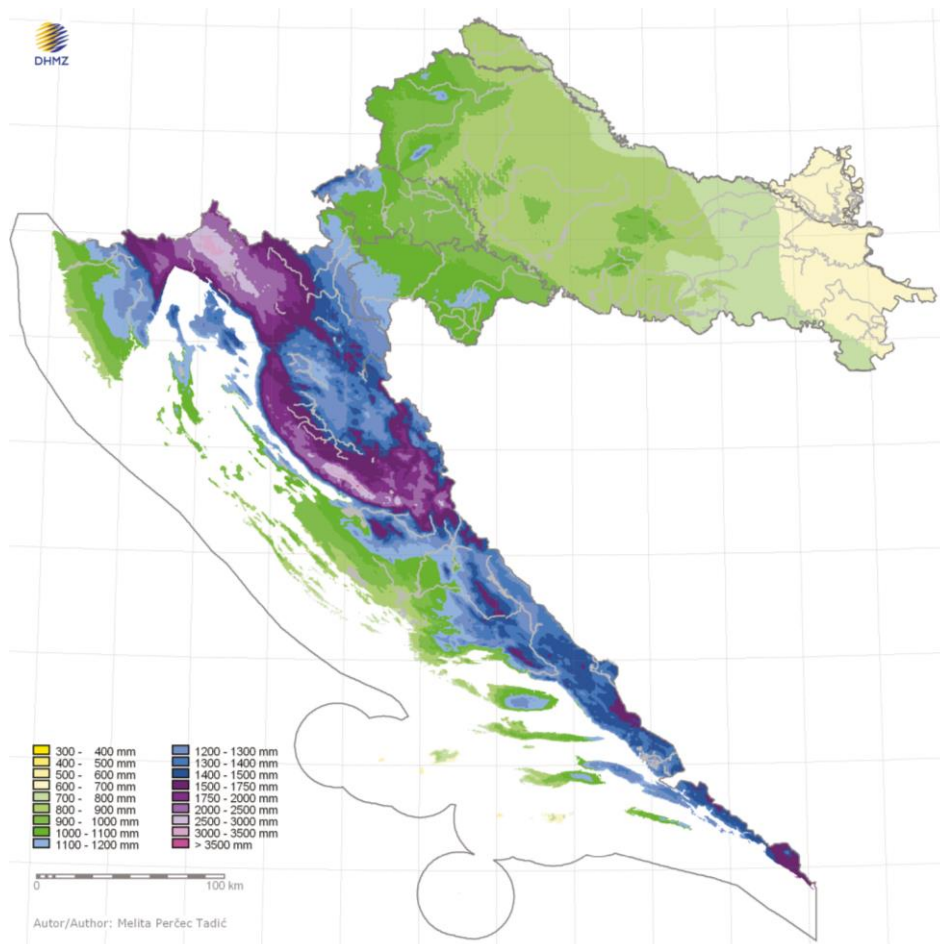
Izvor podataka: Climate central, New coastal risk screening tool, 2021

6.1.5. Prirodni rizici

Prirodne rizike na određenom prostoru čine prirodni uzorci, odnosno nepogode koje destabiliziraju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve te štetu i gubitak imovine, javne infrastrukture ili krajolika. Kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na određenom području regulirani su odredbama Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).

Sukladno geografskom položaju područje UP Pula ima relativno niske vrijednosti količine godišnjih oborina, stoga je rizik od poplava i bujičnih voda i ostalih nepogoda uzrokovan oborinama nizak (KAH, 2008) (Sl. 50.). Prema Procjeni ugroženosti (2017) veća vjerojatnost za nepogodu takve vrste izražena je za općine Svetvinčenat, Barban i Marčana. Na području Općine Barban rizik od poplave i bujičnih voda predstavlja blizina rijeke Raše koja bujanjem i izlivanjem može ugroziti lokalno stanovništvo, infrastrukturu te prometovanje lokalnim prometnicama kao i prelazak preko mosta Raše (DC 66). Također, poplave i bujične vode na području Pragrande mogu kratkotrajno ugroziti lokalne prometnice Grada Pule. Poplave većih razmjera, prema podacima dobivenim dugogodišnjim zapažanjima događaju se češće u jesenskim mjesecima, tj. u listopadu, studenom i veljači. Uz poplave i bujice, oborine mogu biti popraćene olujnim nevremenom, jakim vjetrovima ili pojavom pijavica. U UP Pula, jak vjetar karakterističan je za područje Grada Pule. S druge strane, manjak kiše dovodi

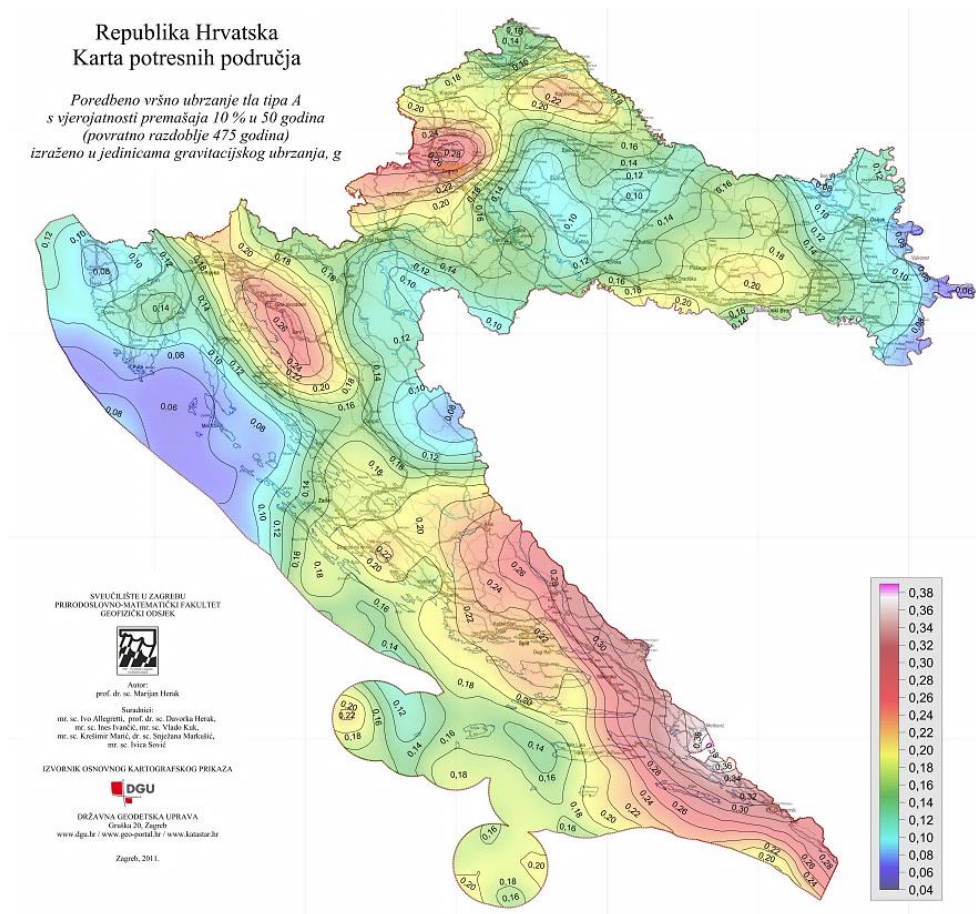
do stvaranja sušnih razdoblja uz izražene toplinske valove, a u takvim uvjetima vjerojatnija je pojava požara. Klimatske promjene posljednjih godina manifestiraju se porastom temperature i učestalijim sušama, posebno za vrijeme ljetnih mjeseci, a procjenjuje se da bi u budućnosti takvi uvjeti mogli biti sve izraženiji. Suše i orkanska nevremena najveću opasnost predstavljaju za poljoprivrednu djelatnost, a ugroza su i za infrastrukturu te zdravlje stanovništva. Na prostoru UP Pula, opasnostima od suše najviše su izloženi ruralni dijelovi JLS-ova u sklopu urbanog područja. Redovnim održavanjem infrastrukture, zaštitnih objekata u reguliranim dolinskim tokovima i obuhvatnim kanalima, čišćenjem propusta i sifona te održavanjem biljnog pokrova može se preventivno utjecati na nepogode uzrokovane ekstremnim količinama oborina i ostalih nepogoda. Mjere zaštite te navedene operativne mjere propisane su u dokumentima prostornog uređenja JLS-ova u sklopu UP Pula.

Sl. 50. Srednja godišnja količina oborina

Izvor podataka: KAH, 2008

Sagledavajući seizmičku aktivnost, potresna opasnost istarskog područja uglavnom je određena seizmičkom aktivnošću u susjednim regijama, posebno unutar epicentralne zone Gorica-Klana-Senj. Prema Procjeni ugroženosti (2017) seizmološki podaci za povratni period od 475 godina ukazuju da se na području UP Pula mogu očekivati potresi maksimalnog intenziteta 7° MCS, odnosno magnitude 6.1. po Richteru. Takva jačina potresa predstavlja rizik za štetu na materijalnim dobrima i infrastrukturi te za negativne posljedice na okolišu i stanovništvo. S druge strane, izračunata projicirana akceleracija tla (agR) u navedenom periodu iznosi 0.08–0.14 g (gravitacijsko ubrzanje), što znači da je takva potresna opasnost na području UP Pula relativno mala, pri čemu su veći rizici projicirani za Općine Vodnjan, Svetvinčenat, Barban i Marčana. (Sl. 51.). Kako bi štetne posljedice potencijalnih potresa bile što manje, potrebno je za vrijeme urbanističkog planiranja voditi računa o uključivanju adekvatnih tehničko-građevinskih mjera zaštite.

Sl. 51. Karta potresne opasnosti za povratno razdoblje od 475 godina

Izvor podataka: Karta potresne opasnosti, 2011

6.1.6. Antropogeni rizici

Uz navedene klimatske i prirodne ugroze, opasnost za određeno područje čine i nesreće uzrokovane ljudskim propustima i poremećajima u proizvodnom procesu kao što su tehničko-tehnološke nesreće²⁸ uslijed kojih može doći do oslobađanja tvari opasnih po ljude, okoliš i infrastrukturu. Također, iako se javlja i kao prirodna pojava, jedan od izglednijih antropogenih rizika u naseljenim područjima su i požari.

Prema Procjeni ugroženosti (2017) nesreće u gospodarskim objektima i prometu potencijalne su na čitavom prostoru obuhvata UP Pula, a s obzirom na razvijenost infrastrukture najveću opasnost od navedenog tipa nesreća tehničko-tehnološke naravi ima područje Grada Pule. Također, na području Grada Pule potrebno je spomenuti odlagalište otpada Kaštijun kao izvor sanitarnih opasnosti koje mogu utjecati na zdravlje stanovništva te na okoliš.

Gledajući potencijalnu opasnost od nastanka i širenja požara posebno su opasna nelegalna odlagališta kojih na području Istarske županije ima značajan broj. Zbog toga, županija je u sklopu EU projekta DIVA – Sanacija divljih odlagališta i podizanje svijesti o njihovoj štetnosti izradila mrežnu aplikaciju za evidentiranje i praćenje sanacije odbačenog otpada na području Istarske županije (PZOIŽ, 2019). S obzirom na geomorfologiju i prirodne značajke analiziranog područja, za čitav prostor UP Pula postoji ugroza za stvaranje požara otvorenih prostora, posebno u njegovom obalnom dijelu. Takvi požari najčešće nastaju ljudskim nemarom, a generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i narušavaju funkcije šuma, kontaminiraju zrak te su opasnost za infrastrukturu i stanovništvo. Temeljem Godišnjeg plana zaštite od požara koji donose Hrvatske šume na području županije izrađuju se Operativni planovi mjera i aktivnosti na zaštiti od požara. Navedene mjere obuhvaćaju održavanje i izgradnju protupožarnih prosjeka i šumskih cesta, njegu podmlatka i prorjeđivanje borove šume, postavljanje znakova upozorenja i zabrane loženja te organizaciju motrilačko-dojavne službe (PRVNIŽ, 2018).

Ugroza za stanovništvo određenog područja su i epidemije i pandemije zaraznih bolesti. Od 2020. poseban antropogeni rizik za zdravlje stanovništva, ali i gospodarsku i turističku djelatnost je pandemija COVID-19 SARS-CoV-2 virusa. Epidemiološke mjere potrebne za suzbijanje širenja pandemije utječu na normalno odvijanje života i pojedinih djelatnosti. Mjere i zaštite od zaraznih bolesti regulirane su Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20).

²⁸ Tehničko-tehnološke nesreće mogu biti izazvane u gospodarskim objektima i prometu, prolomom hidroakumulacijskih brana, nuklearnim i radiološkim nesrećama te epidemiološkim i sanitarnim opasnostima.

6.1.7. Upravljanje rizicima

Upravljanje prirodno i antropogeno uvjetovanim rizicima na području UP-a Pula regulirano je strateškim dokumentima i planovima donesenim na svim razinama. Sukladno tome, djelovanje u slučaju poplava, potresa, suša, orkanskih vjetrova i drugih prirodnih nepogoda definirano je Planom zaštite i spašavanja za Istarsku županiju, dok su mjere zaštite i spašavanja određene prostornim planovima. Radi unaprjeđenja razumijevanja rizika, povećanja efikasnosti postojećih i definiranja novih preventivnih mjera donose se Procjene rizika od velikih nesreća, a na analiziranom do sada su takvi dokumenti izrađeni za područje Grada Pule, Grada Vodnjana-Dignano, Općine Svetvinčenat, Općine Barban te na razini županije, što ukazuje na neravnomjernu razinu spremnosti na potencijalne opasnosti po pojedinim JLS-ovima urbanog područja.

Također, u svrhu prevencije i djelovanja u slučaju opasnosti na području UP Pula aktiviraju se operativne snage te ostale pravne osobe i udruge od interesa za sustav zaštite i spašavanje Istarske županije (Tab. 56.). Kako bi se smanjili rizici i povećala efikasnost odgovora na potencijalne ugroze potrebno je kontinuirano infrastrukturno jačati, opreмати i unaprjeđivati sustav zaštite i spašavanje.

Tab. 56. Operativne snage sustava zaštite i spašavanja koje djeluju na području UP Pula

1.	Stožer zaštite i spašavanja Istarske županije
2.	Zapovjedništvo civilne zaštite Istarske županije
3.	Opće postrojbe civilne zaštite Istarske županije Pula, Fažana, Vodnjan, Svetvinčenat, Barban, Marčana, Ližnjan, Medulin
4.	Specijalističke postrojbe civilne zaštite Istarske županije Pula
5.	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije
6.	Zavod za hitnu medicinu Istarske županije
7.	Istarski domova zdravlja
8.	Opća bolnica Pula
9.	Vatrogasna zajednica Istarske županije Javna vatrogasna postrojba Pula DVD - Pula, Fažana, Vodnjan, Svetvinčenat, Barban, Marčana, Ližnjan, Medulin
10.	Ronilački savez Istarske županije CPA "Pula", KPA "Uljanik", KPA "Meduza" - Pula KPA "Ariel" - Ližnjan RK "Centar", DC "Shark", SD „Indije“, RSK „Mladost“, KPA „Medulin“, KPA EKO-MORE - Medulin
11.	Speleološki savez Istarske Istarski speleološki savez - Pula Speleološka udruga Pula
12.	Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) - Stanica Pula
13.	Crveni križ Istarske županije Gradsko društvo CK Pula

Izvor podataka: Procjena ugroženosti, 2017

6.1.8. Zaključak

Analize i mjerenja stanja okoliša pokazuju kako je na području UP-a zrak povoljne kakvoće, a kvaliteta pitke vode i mora izvrsna. Osim za zdravlje stanovništva, takvo stanje okoliša pogoduje i razvoju turističke djelatnosti. S druge strane, s obzirom da u Hrvatskoj još nije uspostavljen sustav izmjere stanja tla, nije moguće iznijeti podatke o kvaliteti tla. Tlo je nositelj funkcija koje osiguravaju hranu, biomasu, sirovine, staništa, biološka raznolikost i održivost ekosustava te je od izrazite važnosti raditi na suzbijanju štetnih učinaka i pritisaka na nj. Na kvalitetu okoliša mogu utjecati prirodni i antropogeni rizici te rizici izazvani klimatskim promjenama i globalnim zatopljenjem. Najizgledniji rizici za UP Pula su požari izazvani ljudskim djelovanjem, tehničko-tehnološke nesreće, štete uzrokovane poplavama, orkanskim nevremenima te porast ekstremnih temperatura. Od potencijalnih ugroza, najmanja je vjerojatnost pojave potresa, no ukoliko do njega dođe, može imati značajne posljedice na materijalna dobra, infrastrukturu, okoliš i stanovništvo u sklopu UP-a. Najveći rizik za zdravlje stanovništva, obavljanje pojedinih djelatnosti te posljedično i provedbu razvojne strategije na analiziranom području predstavlja trenutna pandemija COVID-19. Sustav zaštite i spašavanja UP Pula ima zadovoljavajuće operativne kapacitete, no potrebno ga je nastaviti kontinuirano i ravnomjerno razvijati kako bi se kreirale kvalitetne preventivne mjere i adekvatni odgovori u slučaju opasnosti.

6.2. Upravljanje javnim urbanim površinama

Strategijom razvoja urbanog područja Grada Pule obrađene su javne urbane površine koje podrazumijevaju prirodnu baštinu, kulturnu baštinu, javne zelene površine te *brownfield* područja (bivša industrijska i vojna područja koja predstavljaju urbani razvojni potencijal).

6.2.1. Prirodna baština

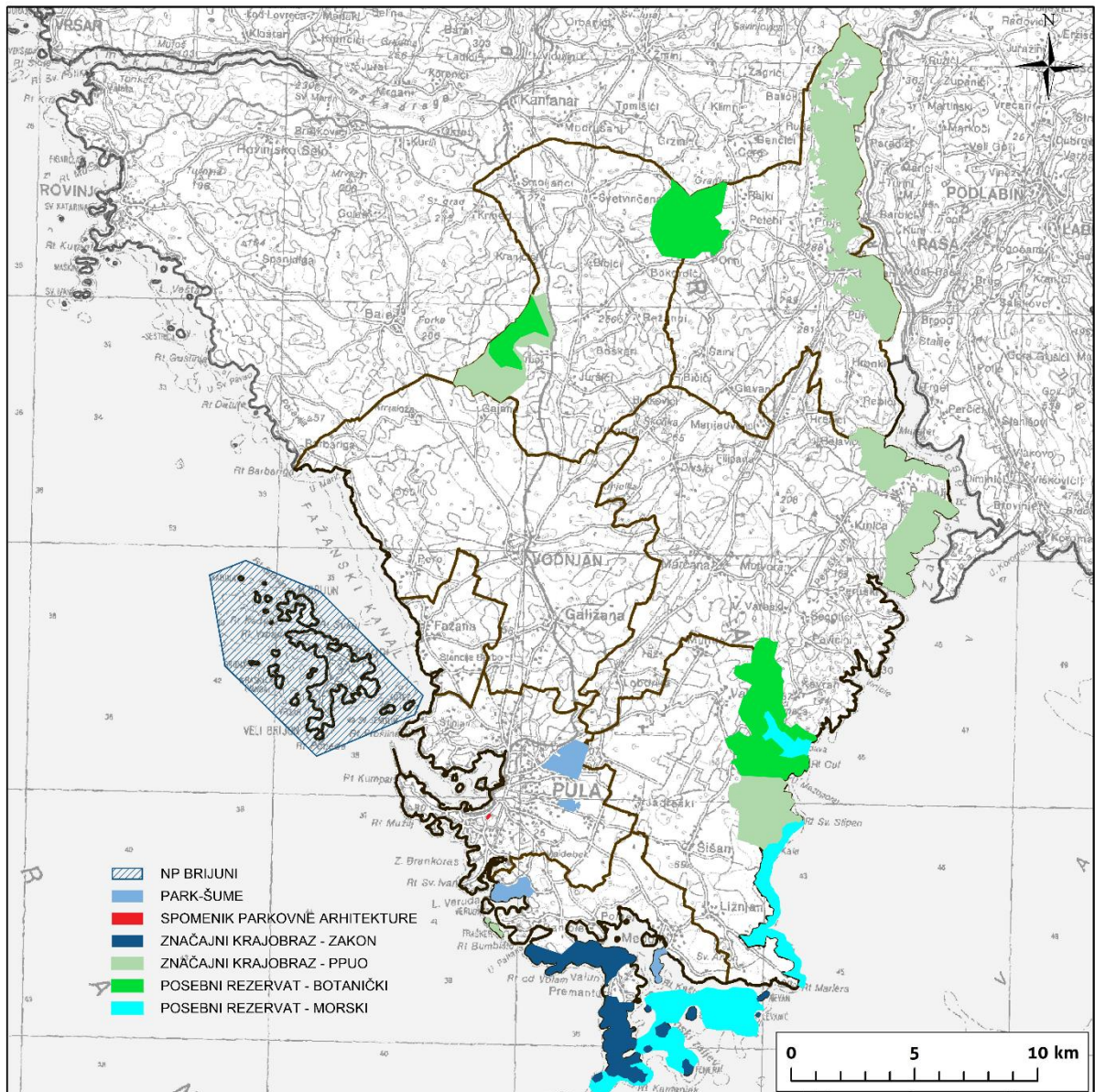
Prirodna baština regulirana je Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) te prostorno planskom dokumentacijom (Prostornim planom Istarske županije te Prostornim planovima uređenja Grada i Općina unutar obuhvata urbanog područja Grada Pule). Zaštićeni dijelovi prirode (Sl. 52.) temeljem Zakona podijeljeni prema lokaciji i kategoriji zaštite su sljedeći:

- Grad Pula
 - o Nacionalni park (NP) Brijuni
 - o Park-šuma Šijana
 - o Park-šuma Busoler
 - o Spomenik parkovne arhitekture – Mornarički park

- Općina Ližnjan
 - o Značajni krajobraz Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag
- Općina Medulin
 - o Park-šuma Brdo Soline
 - o Park-šuma Kašteja
 - o Značajni krajobraz Gornji Kamenjak
 - o Značajni krajobraz Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag

Prema prostornom planu uređenja Grada (PPUG) Pule (12/06, 12/12, 5/14, 7/15, 5/16, 2/17, 5/17, 20/18, 11/19), PPUG Vodnjana (04/07, 05/12, 06/13, 01/15, 06/15, 07/15-ispravak, 12/18), Prostorni plan uređenja Općine (PPUO) PPUO Barban (21/08, 13/14, 24/15, 26/19), PPUO Fažana (10/06, 09/08, 03/09, 01/14, 01/16), PPUO Ližnjan (02/09, 03/14, 07/15, 02/17, 03/17), PPUO Marčana (09/09), PPUO Medulin (02/07, 05/11, 08/16), i Svetvinčenat (03/05, 5/06, 02/11, 03/14, 04/15, 07/18) u UP Pula nalaze se sljedeća zaštićena područja prema Gradovima/Općinama i prema kategoriji zaštite (prikazani na Sl. 52.):

- Općina Barban
 - o Posebni rezervat (botanički) Travnjaci – područje Žminj 2
 - o Značajni krajobraz
 - Zaštićeni krajobraz povijesne cjeline naselja Barban
 - Kanjon rijeke Raše – od Šumbera do mosta Raše
- Općina Ližnjan
 - o Posebni rezervat (ornitološki) – stanište ornitofaune u zaljevu Budava
 - o Posebni rezervat (morski) – stanište voge
 - od rta Marlera do rta Sv. Stipan
 - od uvale Mezoporat do uvale Mrtvi Pu
 - u uvali Budava
- Općina Marčana
 - o Značajni krajobraz – obalni pojas od Rta Sveti Mikula do Krničkog Porta
 - o Značajni krajobraz – uvala Budava (kopno i more)
 - o Značajni krajobraz – uvala Blaz
- Općina Svetvinčenat
 - o Posebni rezervat (botanički) Travnjaci – područje Žminj 2
 - o Značajni krajobraz Bale-Čabrunići

Sl. 52. Zaštićena prirodna baština na području SRUP-a Pula

Izvor podataka: prostorni planovi JLS-a UP Pula (obrada autora)

Prostornim planom uređenja Općine Medulin evidentirani su i drugi dolje navedeni značajni dijelovi prirode te se predviđaju za zaštitu u skladu s posebnim propisima:

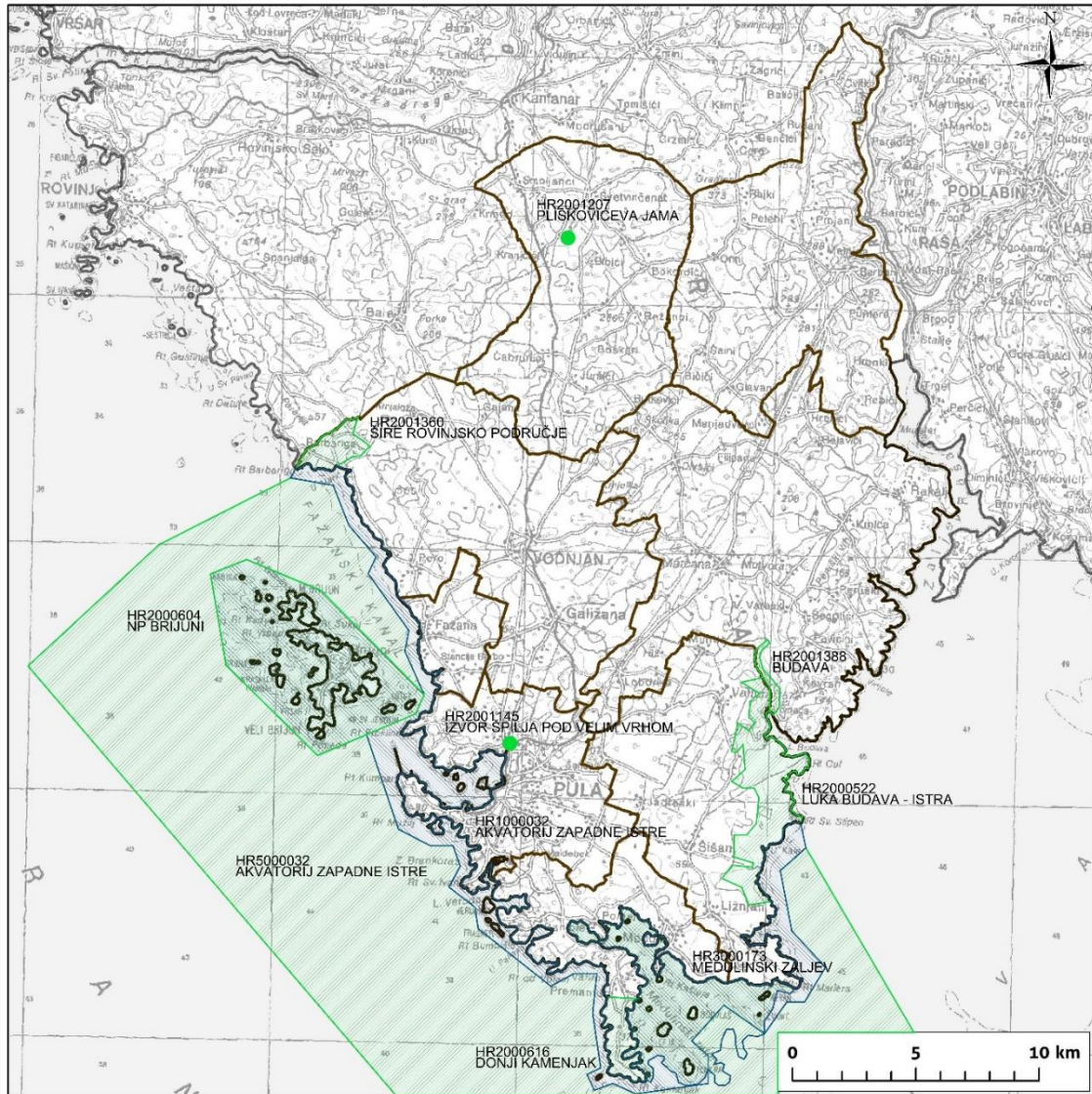
- Posebni rezervat (morski) – stanište voge u Uvali Polje, između Kamenjaka i otoka Fenolige te u dijelu Medulinskog zaljeva
- Posebni rezervat (paleontološki) – unutar područja Značajnog krajobraza Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag
- Posebni rezervat (botanički) – unutar područja Značajnog krajobraza Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag
- Značajni krajobraz Otoka Frašker i Fraškerić

Iako nije zaštićen statusom prirodne baštine, važno je spomenuti i poluotok Muzil na području Grada Pule koji predstavlja veliki potencijal za razvoj zelene infrastrukture te za prilagodbu na klimatske promjene te kao takav zahtjeva očuvanje i unaprjeđenje. Taj bivši vojni kompleks, trenutno je nepristupačno područje pokriveno vrijednom šumskom i drugom vegetacijom, sa mnoštvom objekata i građevina od kojih su neke zaštićene kao kulturna dobra.

Ekološku mrežu Natura 2000 čine prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju. To je, uz Zakon o zaštiti prirode, drugi oblik institucionalne zaštite prirodnih obilježja. Utvrđena je Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/2019). Unutar urbanog područja Grada Pule, na Sl. 53., prikazana su:

- područja očuvanja značajna za ptice – POP
 - o HR1000032 – Akvatorij zapadne Istre – obuhvaća obalne vode Istre s uvalama pogodnim za morske ptice koje jedu ribu. Otočići i obalne litice (NP Brijuni) područje su gniježđenja Šagova, dok obalne vode predstavljaju staništa za zimovanje Crvenogrlog i Arktičkog luna te čigre
 - nalazi se unutar administrativnih granica: Grada Pule, Grada Vodnjana, Općine Fažana, Općine Ližnjan i Općine Medulin
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS
 - o HR5000032 – Akvatorij zapadne Istre – čini ga u potpunosti morsko područje koje obuhvaćaju otočići, obalne litice, uvale i plaže, lagune s pješčanim dnom i podmorski grebeni te špilje. To je jedini dio hrvatskog primorja u kojem se riba Kingfish uzgaja na erodiranim, golim obalama.
 - nalazi se unutar administrativnih granica: Grada Pule, Grada Vodnjana, Općine Fažana, Općine Ližnjan i Općine Medulin
 - o HR2000604 – NP Brijuni – glavna karakteristika Brijunskog arhipelaga je izvanredna biološka raznolikost zahvaljujući zemljopisnom položaju, geološkoj osnovi i geomorfologiji, raznolikosti staništa i otočnoj izolaciji.
 - nalazi se unutar administrativnih granica Grada Pule
 - o HR2001145 – Izvor špilja pod Velim vrhom – krška špilja sjeverno od centra Pule koju karakteriziraju vapnenac i dolomit (donja kreda – K1) te predstavlja tipski lokalitet za endemsku vrstu *Sphaeromides virei virei*.
 - nalazi se unutar administrativnih granica Grada Pule
 - o HR2000616 – Donji Kamenjak – uključuje kontinentalni dio značajnog krajobraza Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag. Tipično je mediteransko područje s travnjacima, šumom makije i hrasta crnike, plažama i uvalama, obalnim liticama s endemskim vrstama
 - nalazi se unutar administrativnih granica Općine Medulin

- HR3000173 – Medulinski zaljev – karakteriziraju ga plaže s pješčanim dnom, podmorski grebeni i morske špilje. Prebivalište je mediteranskog medvjeda (*Monachus monachus*) i Posidonije (*Posidonion oceanicae*)
 - nalazi se unutar administrativnih granica Općine Medulin
- HR2000522 – Luka Budava – Istra – lokalitet obuhvaća obalno kopneno područje (plaže, uvale, obalne litice) na jugoistoku Istre s šumom hrasta crnike.
 - nalazi se unutar administrativnih granica Općine Ližnjan
- HR2001388 – Budava – bočasta močvara te kopneni dio doline potoka Kanal koji je uglavnom u poljoprivrednoj uporabi (polja, oranice).
 - nalazi se unutar administrativnih granica Općine Marčana
- HR2001207 – Pliškovićeve jama – krška špilja jugozapadno od centra Općine Svetvinčenat koju karakteriziraju vapnenac i dolomit (donja kreda – K1) te esizirana i tipična duboka *terra rossa*.
 - nalazi se unutar administrativnih granica Općine Svetvinčenat
- HR2001360 – Šire rovinjsko područje – obuhvaća područje oko Grada Rovinja te ulazi malim dijelom u sjeverozapadni dio obuhvata Grada Vodnjana. Karakteriziraju ga mozaična staništa (drvo, travnjaci, bare, jame, močvarno područje itd.) s vrstama specifičnim za mediteransku klimu. Obala je vrlo dobro razvijena plažama, uvalama i lagunama.
 - nalazi se unutar administrativnih granica Grada Vodnjana

Sl. 53. Elementi ekološke mreže NATURA 2000 na prostornom obuhvatu UP-a Pula
Izvor podataka: Bioportal, 2021

6.2.2. Kulturna baština

Kulturna baština odražava povijest, tradiciju i način razvoja područja na kojem se promatra, a njena raznolikost predstavlja posebnost svakog promatranog kraja. Zbog toga, kulturna baština čini neizostavnu resursnu osnovu budućeg razvoja kulturnih, umjetničkih i turističkih funkcija prostora. Prema Ministarstvu kulture i medija (2021) kulturna baština sastoji se od materijalnih i nematerijalnih oblika koji su zajedničko bogatstvo čovječanstva, a njena zaštita jedan je od važnih čimbenika za prepoznavanje, definiranje i afirmaciju kulturnog identiteta.

6.2.2.1. Materijalna baština

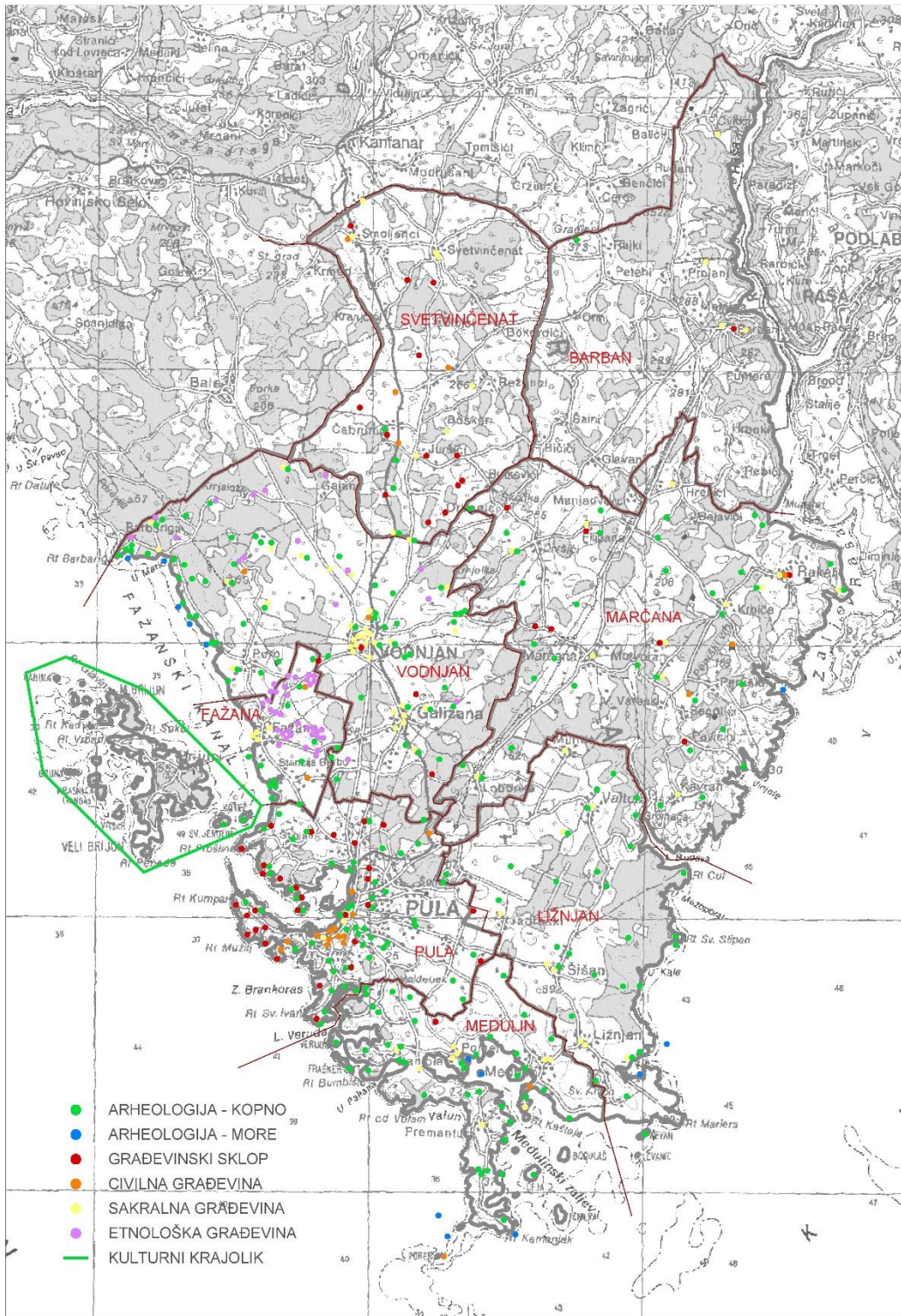
Prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) materijalnu baštinu čine nepokretna i pokretna kulturna dobra od povijesnog, arheološkog, paleontološkog, antropološkog, umjetničkog i znanstvenog značenja. Njihova zaštićenost i očuvanost od iznimnog su značaja za kulturno bogatstvo područja te se njihovim valoriziranjem može pokrenuti razvoj raznih ugostiteljskih i turističkih sadržaja. Na području Urbanog područja Pula prema podacima navedenim u Registru kulturnih dobara (2021) (u daljnjem tekstu: Registar) evidentirano je ukupno 130 kulturna dobra, među kojima 87 upisa (67 %) pripada nepokretnom, a 43 (33 %) pokretnom kulturnom dobru. Većina kulturnih dobara upisanih u Registar nalazi se pod trajnom zaštitom (92 %), dok je 10 dobara (8 %) preventivno zaštićeno. Višestoljetni kontinuitet tradicije življenja na analiziranom području dokazuje broj arheološke baštine koja čini najbrojnije zastupljenu kategoriju kulturnog dobra (28 %), a brojnije je zastupljena još i redom sakralna (18 %) i vojna (14 %) te profana (10 %) graditeljska baština. Unutar Urbanog područja Pula najviše registriranih kulturnih dobara nalazi se na području Grada Pule (42 %), zatim na području Grada Vodnjana-Dignano (15 %) te Općine Marčana (14 %). Sukladno društveno-političkim događanjima kroz 19. stoljeće u Gradu Puli najveći broj kulturnih dobara pripada kategoriji vojne graditeljske baštine (28 %), a višestoljetni urbani razvoj ogleda se u zastupljenosti arheološke baštine (22 %) među kojom je i 5 kulturnih dobara od nacionalnog značenja te profane (17 %) graditeljske baštine. Specifičnost u zastupljenosti različitih kategorija nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara unutar Urbanog područja Pula pokazuje Općina Marčana u kojoj je najzastupljenije zaštićena gospodarska i industrijska graditeljska baština (90%), a riječ je o kamenim lončarskim pećima u Raklju s početka 20. stoljeća (Tablica 7. u prilogu). Ta vrijedna kulturna dobra svjedok su nekadašnjeg regionalnog gospodarskog značaja grada Raklja u keramičkoj proizvodnji (Miličević, 1976).

Sukladno prostornim planovima uređenja administrativnih jedinica koje se nalaze u obuhvatu Urbanog područja Pula, dodatno je zabilježeno ukupno 548 evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara podijeljenih u kategorije prema namjeni. Prema podacima prostornih planova, među evidentiranim kulturnim dobrima na Urbanom području Pula 205 upisa pripada kategoriji arheoloških lokaliteta i zona (37 %), što tu kategoriju ujedno čini i najbrojnijom. U skladu sa stupnjem urbanog razvoja područja značajnije su zastupljene i kategorije: sklopova, građevina i objekata profane (15 %) i sakralne (11 %) provenijencije te poluurbane i ruralne cjeline (12 %) (Tablica 8. u prilogu). Brojnost kulturnih dobara ukazuje na tisućljetni kontinuitet naseljavanja, što dodatno dokazuje izrazitu kulturno-povijesnu vrijednost promatranog područja (Sl. 54.). Mjere zaštite i očuvanja evidentiranih kulturnih dobara Urbanog područja Pula

određene su prostornim planovima administrativnih jedinica koje se nalaze u prostornom obuhvatu područja.

Sva kulturna dobra zaštićena su odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) i smatraju se nacionalnim blagom Republike Hrvatske te je za zahvate na objektima upisanih kao nepokretna kulturna dobra potrebna suglasnost Ministarstva kulture i medija.

Od posebnog interesa ističu se pulski amfiteatar Arena, Zlatna vrata, Kaštel u Svetvinčentu, Nezakcij i dr. Prostor Nacionalnog parka Brijuni zaštićen je i kao Zaštićeni kulturni krajolik (kulturni krajolik otočja Brijuni zaštićen je rješenjem Ministarstva kulture od 29.04.2013.godine, kulturno dobro upisano je u Registar kulturnih dobara RH).

Sl. 54. Prostorna distribucija kulturnih dobara unutar UP Pula

Izvor podataka: Registar kulturnih dobara, 2021; PPUGP, 12/06, 12/12, 5/14, 7/15, 5/16, 2/17, 5/17, 20/18, 11/19; PPUOF, 10/06, 09/08, 03/09, 01/14, 01/16; PPPUV-D, 04/07, 05/12, 06/13, 01/15, 06/15, 07/15-ispravak, 12/18; PPUOS, 3/05, 5/06, 2/11, 3/14 i 4/15, 7/18; PPUOB, 21/08, 13/14, 24/15, 26/19; PPUOMa, 09/09; PPUOL 02/09, 03/14, 07/15, 02/17, 03/17; PPUOMe, 02/07, 5/11, 8/16

6.2.2.2. Nematerijalna baština

Nematerijalni oblici kulturne baštine čine prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) razni oblici i pojave duhovnog stvaralaštva što se prenose predajom ili neki drugi način. Prema podacima upisanih u Registar (2021) na prostoru Urbanog područja Pula evidentirano je 14 kulturnih dobara nematerijalne baštine. Među kategorijama nematerijalne baštine, najviše su zastupljeni obredi, običaji i svečanosti (36 %). Sva kulturna dobra karakteristična su za šire područje Istarske Županije i/ili Republike Hrvatske, osim običaja izvođenja Konjičke igre „Trka na prstenac“ koji je specifikum naselja Barban u Općini Marčana (Tab. 3). Prema Registru (2021) riječ je o lokalnoj manifestaciji koja se izvodi po uzoru na viteško nadmetanje priređivano za crkveni katolički blagdan Duhova s kraja 17. i početka 18. stoljeća. Održavanje konjičke igre u Barbanu revitalizirano 14. kolovoza 1976. te se od tada izvodi svake godine. Smisao igre je da natjecatelj u punom galopu kopljem uhvati obješeni prstenac. Prstenac se sastoji od dva koncentrična metalna koluta, međusobno križno spojena tako da unutarnji prsten ostaje prazan, a vanjski i unutarnji prsten međusobno čine četiri polja, odnosno ima ukupno pet polja. Pogodak u sredinu donosi tri boda punta, iznad sredine dva boda punta, ispod jedan i sa strane po pola boda punta. Pogodak i broj bodova potvrđuju suci, pred kojih se jahač s prstencem na koplju mora vratiti čim se zaustavi. Prstenac se na koplju mora donijeti pred suce, a ako ispadne s koplja prije dolaska do sudaca, takmičar ostaje bez bodova. Svi natjecatelji stazu prolaze tri puta, te na kraju onaj s najviše bodova postaje slavodobitnik (RKDRH, 2021). Sukladno ciljevima Strategije razvoja Općine Barban (PUROB II, 2016), 2018. godine je realiziran projekt opremanja i uređenja Muzeja „Trka na prstenac“ s čime se željela postići veća prepoznatljivost lokalnog identiteta, izgraditi društvena infrastruktura te povećati turistička ponuda putem prezentacije kulturne povijesti i baštine Općine Barban.

Među nematerijalnom baštinom Urbanog područja Pula potrebno je spomenuti i kulturna dobra koja su osim u Registar upisana i na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine svijeta, a to su prema Registru (2021): izvedbena umjetnost dvoglasja tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja, izvedbena umjetnost klapskog pjevanja, znanje tradicijske ribolovne vještine, običaja i vjerovanja na Jadranu te znanje umijeća suhozidne gradnje.

Tab. 57. Zaštićena nematerijalna kulturna dobra Urbanog područja Pula

	Usmena predaja, izričaji, govori	Izvedbene umjetnosti	Običaji, obredi i svečanosti	Znanje i vještine	Ukupno
Urbanog područje Pula	umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice	dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja	picigin-društvena igra loptom	znanje i umijeće proizvodnje živog vapna na tradicijski način	14
	zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što	glazbena praksa violine i bajsja u Istri	tripundanske svečanosti i kolo sv. Tripuna - tradicije bokeljskih hrvata u Hrvatskoj	tradicijske ribolovne vještine, običaji i vjerovanja na Jadranu	
		glagoljaško pjevanje	tradicijska pučka igra "pljočkanje"	umijeće suhozidne gradnje	
		klapsko pjevanje	konjička igra Trka na prstenac		
			hrvatske tradicije slavljenja sv. Martina biskupa		
	2	4	5	3	

Izvor podataka: Registar kulturnih dobara, 2021

Cilj dosadašnje Strategije razvoja Urbanog područja Pula (SRUPP, 2017) bio je, u skladu s ključnim strateškim dokumentima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, snažnije gospodarski valorizirati spomenutu bogatu kulturnu baštinu i tradiciju urbanog područja te ju smjestiti u središte procesa unapređenja razvoja i time pridonijeti diverzifikaciji lokalnoga gospodarstva. Na tragu toga cilj je nastaviti valorizirati kulturnu baštinu za osnaživanje razvoja Urbanog područja kroz intenzivnije turističko i gospodarsko korištenje potencijala kulturne baštine, povezivanje kulture i turizma te jačanje turističke ponude temeljene na kulturnoj baštini i prenamjenom bivših vojnih objekata kulturnoj, turističkoj i gospodarskoj svrsi s prvenstvenom namjerom otvaranja novih radnih mjesta i podizanja standarda građana urbanog područja. Također, bitno je staviti naglasak na očuvanje nematerijalnih tradicijskih vrijednosti koje čine identitet urbanog područja s ciljem daljnjeg unapređenja i očuvanja multikulturalizma kao vrijedne tekovine Urbanog područja Pula.

Prema informacijama Arheološkog muzeja Istra, kulturna baština može predstavljati važan faktor u produljenju turističke sezone. Već samo kroz muzejske institucije moglo bi se surađivati na organizaciji skupova koji bi u područje privukli veći broj posjetitelja. Iako se za sada ne može govoriti o redovitim godišnjim manifestacijama, postoji veći broj institucija u kulturi koje svoje manifestacije ne održavaju na fiksnom području već se sele (npr. ASMOSIA, EAA, ICOM...) međutim urbano područje trenutno nema kapacitet prihvata velikog broja sudionika jer nema ponude velikih i/ili većeg

broja auditoriuma za prezentacije i predavanja. Ukoliko se na tome radi u svrhu produženja sezone nije moguće prostore koristiti u suradnji sa sveučilištima koja u isto vrijeme imaju nastavu. Galerijsko-izložbene aktivnosti također čine važan aspekt turističke i lokalne ponude.

6.2.3. Javne zelene površine

Javne zelene površine obuhvaćaju travnjake, parkove, perivoje, drvorede, dječja igrališta, staze, zaštitne zelene pojaseve uz javne prometnice, zelene otoke, botaničke vrtove i sve ostale zelene površine kojima upravlja jedinica lokalne samouprave.

U Republici Hrvatskoj na nacionalnoj, regionalnoj i često lokalnoj razini ne postoje podatci o javnim zelenim površinama koji bi bilo komparabilni što otežava mogućnosti analize i utvrđivanja prostornih i razvojnih potreba.

U narednom razdoblju nameće se potreba za sustavnom inventarizacijom javnih zelenih površina po JLS-ima UP-a kao i za kontinuiranim prikupljanjem podatka o njihovoj površini, uređenosti i korištenju čime bi se olakšalo utvrđivanje mjera potrebnih za njihovo održivo upravljanje te povećanje kvalitete za korištenje. Cijeli postupak mogao bi se provesti kroz uvođenje zelenog registra ili informacijskog sustava javnih zelenih površina. Navedeno će služiti kao baza za razvoj zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS), što su dvije vrlo važne sastavnice Europskog zelenog plana.

Grad Pula ima izrađen Idejni koncept odvodnje prema WSUD smjernicama s integriranim elementima razvoja zelene i plave infrastrukture. Na osnovi tog dokumenta moguća je i izrada većeg strateškoplanskog dokumenta za razvoj zelene i plave infrastrukture na prostornom obuhvatu UP-a.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* također su se složili da je potrebno razvijati zelenu infrastrukturu i NBS, ali dali su i neke konkretne prijedloge koji bi unaprijedili javne površine, poput opremanja javnih površina koševima za smeće (s mogućnosti odvajanja otpada) te razvoja sustava javnih česmi. Dio sudionika naglasio je da broj zelenih površina u većim naseljima nije zadovoljavajući te da je potrebno utjecati na sprječavanje masovne gradnje na neizgrađenom zemljištu. Poseban problem pri gradnji u neizgrađenim površinama je nedonošenje detaljnih urbanističkih planova, tako da nije poznato što se u nekoj zoni planira izgraditi, koji su uvjeti gradnje i kako će vrijednosti prostora biti sačuvane i kako bi prostor bio atraktivno mjesto boravka po mjeri stanovnika.

6.2.4. Brownfield područja

U Republici Hrvatskoj se *brownfield* definirao kao „područja, zemljišta, nekretnine ili građevine koje su neadekvatno korištene, zapuštene ili napuštene, a mogu biti zagađene i/ili onečišćene, pri čemu su vrijedan prostorni resurs unutar urbanog područja gdje se provodi ITU mehanizam, koje se može prenamijeniti i urediti.” (NRS, 2021). Neke druge države, poput SAD-a, Latvije, Poljske i Rumunjske, pojam *brownfield* vežu isključivo uz područja koja imaju prisutnost kontaminacije (Matković i Jakovčić, 2019). Tim je područjima potrebno spriječiti daljnju devastaciju, provesti urbanu preobrazbu i privesti ih novoj namjeni, a prioritet trebaju biti planiranja i ulaganja u napuštene industrijske, vojne, ugostiteljsko-turističke komplekse i komercijalne lokacije.

Unutar urbanog područja, *brownfield* područja imaju jedino gradovi Pula i Vodnjan. U Puli se nalazi sedam *brownfield* područja, a u Vodnjanu jedan (Tab. 58.).

Tab. 58. Brownfield područja na prostoru UP Pula

JLS	Naziv područja	Površina (ha)	Vlasništvo	Planovi
Grad Pula	Hidrobaza	cca. 36 ha	- Grad Pula - Republika Hrvatska	turistički kompleks i rekreacijska zona
	Vallelunga	cca. 63 ha	- Grad Pula - Republika Hrvatska	terminal za pomorski i putnički promet
	Muzil	cca. 170 ha	- Grad Pula - Republika Hrvatska	turistički kompleks i rekreacijska zona
	Arsenal (Uljanik)	cca. 93 ha od čega 54 ha more	- Republika Hrvatska	brodogradilišna luka
	Vladimir Gortan	cca. 4.400 m ²	- Republika Hrvatska	gospodarske djelatnosti (poslovne, uslužne, trgovačke)
	Mornarička bolnica	cca. 4 ha	- Istarska županija	sveučilište Juraj Dobrila, Pula
	DC Rojc	zgrada 16.739 m ² , okućnica cca. 30.000 m ²	- Grad Pula	od 1998. društveni centar
Grad Vodnjan	MMC Torcio (stara uljara)	640 m ²	- Grad Vodnjan	kulturna i društvena infrastruktura

Izvor podataka: Grad Pula, Grad Vodnjan, 2021

S obzirom na bivše namjene, sva *brownfield* područja u Gradu Puli bila su korištena kao vojne lokacije dok je područje MMC Torcio u Gradu Vodnjanu prostor stare uljare (Sl. 55.). Većina svih površina u vlasništvu je Ministarstva obrane RH.

Hidrobaza je bila operativna obala mornaričke zrakoplovne stanice koja je nastala početkom 20. stoljeća i bila je prva škola za pilote hidroaviona u svijetu (Vretenar, J., 2012). Prema UPU naselja Štinjan planirana je izgradnja turističkog kompleksa zajedno sa sportsko-rekreacijskim sadržajima između stambene četvrti Štinjan i

novoizgrađenog turističkog područja. Kontinuirani razvoj turističkog područja u Hidrobazi je razuman, ali treba odabrati odgovarajuću vrstu turizma.

Područje Vallelunge korišteno je u vojne svrhe. Izgradnja terminala za pomorski i putnički promet kao odredišta za kruzere navedena je kao budući projekt u GUP-u. Iako navedeni projekt ima ekonomske koristi, treba uzeti u obzir njegov utjecaj na okoliš. Bivše vojne zgrade prisutne u Vallengi imaju potencijal za razvoj manje poduzetničke zone namijenjene malim i srednjim poduzećima te mikro segmentu.

Poluotok Muzil prvo je korišten za ispašu konja, a u periodu kad je Pula bila glavna luka Austro-ugarske, utvrđen je brojnim tvrđavama koje su služile kao prva linija obrane grada. Postojeće zgrade na području Muzila mogle bi se ponovno aktivirati i otvoriti javnim institucijama, lokalnim poduzetnicima te sportskim, kulturnim i drugim udrugama. Dio njegovog prostora mogao bi se koristiti za javno dostupne sportske i rekreacijske svrhe izgradnjom križnih staza, šetnica, terena za vježbanje na otvorenom, itd. Dijelom bi se to područje moglo razviti usredotočujući se na specifične oblike turizma turizam (poput kulturnog turizma ili zdravstvenog turizma).

Područje Uljanika (Arsenal) koristi se od 1856. g. kao brodogradilište. Potencijal Uljanika leži u djelomičnom otvaranju prostora široj javnosti te uvođenjem drugih sadržaja ili novim zajedničkim prostorima za stanovanje te davanje u zakup neiskorištenog prostora malim i srednjim poduzećima koja rade u brodarstvu ili srodnoj industriji. Na taj bi se način ovo zatvoreno područje moglo postupno pretvoriti u atraktivan novi dio grada.

Vojarna Vladimir Gortan jedna je od važnih *brownfield* lokacija u Puli. U Gradu Puli postoji potražnja za poslovnim i uredskim prostorom u blizini centra, pružajući ovom području priliku za razvoj poslovnog i uredskog prostora. Jedna od strategija korištenja prostora mogao bi biti razvoj IT centra koji bi povezoao više malih IT tvrtki.

Današnji Društveni centar Rojc izgrađen je 1870. g. u svrhu smještaja pomorske vojne škole Austro-Ugarske Monarhije. Prostor je bio korišten u vojne svrhe (kasarna, vojna škola, smještaj ratnih izbjeglica) do 1998. g. kada se počinje koristiti kao centar gradskih udruga (Nacrt Plana upravljanja DC Rojc, 2021).

Mornarička bolnica sagrađena je u vrijeme Austro-ugarske monarhije te je početkom 90-ih postala dio Opće bolnice Pula. Danas je dio pulskog Sveučilišta Juraj Dobrila.

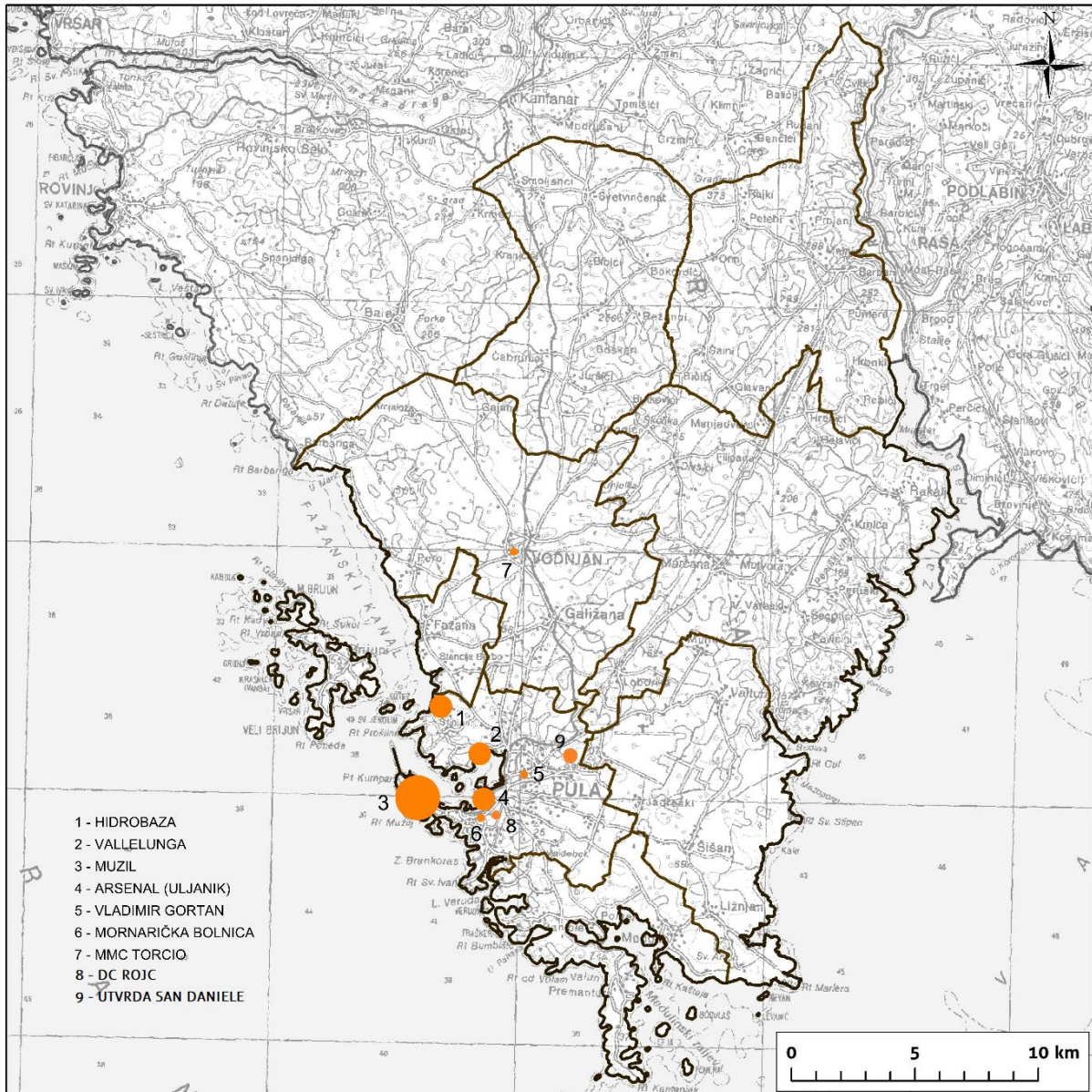
Općina Svetvinčenat naglasila je kako postoji mogućnost uspostave društvenih domova kroz *brownfield* investicije.

Brownfield lokacije UP-a Pula financirane su putem ITU mehanizma kroz projekt *Obnove brownfield područja u Urbanom području Pula*. Prošle godine potpisani su ugovori za obnovu Mornaričke bolnice kroz prenamjenu i proširenje Sveučilišta Juraj Dobrila u Puli te za MMC Torcio u Vodnjanu, prenamjenu stare uljare u kulturno

društveni centar. Ukupna vrijednost svih projekata iznosi nešto više od 75 milijuna kn, od čega je skoro 56 milijuna kn bespovratnih sredstava. Uz projekte obnove brownfield lokacija, u isti je ugovor uključeno još nekoliko projekata koji se odnose na obnovu infrastrukture u gradovima Puli i Vodnjanu te Općini Barban (SAFU, 2020).

Osim navedenih brownfield objekata također postoji i niz utvrda koje svojom obnovom i prenamjenom pružaju potencijal za prostornim i društvenim razvojem poput utvrde San Daniele, San Michele i dr.

Sudionici participativne radionice s fokus grupama A3 – Urbano okruženje istaknuli su da u UP Pula postoje brojni brownfield objekti koji se mogu iskoristiti za pokretanje društvenog i gospodarskog razvoja. Među njima su osobito istaknuti pojedini vojni, industrijski i društveni objekti (škole, društveni domovi). Predlaže se više modela valorizacije, ovisno o karakteristikama prostora, ali većina ih ide u smjeru razvoja društvenih centara i zona društvenih usluga (ponajprije u zdravstvu), turističkih zona te zona s poduzetničkom infrastrukturom i poduzetničkim potpornim institucijama.

Sl. 55. Brownfield područja na prostoru UP-a Pula
Izvor podataka: Grad Pula, Grad Vodnjan, 2021 (obrada autora)

6.2.5. Zaključak

Urbane zelene površine bitan su čimbenik u zaštiti prirode jer raznolikim florističkim sastavom te kao stanište i ekološki koridori za urbanu faunu pridonose očuvanju bioraznolikosti. Javne zelene površine grad čine ugodnijim i boljim mjesto za život te čine veliki potencijal za prostorni razvoj UP-a. Trenutno stanje istih nije na zadovoljavajućoj razini, a s obzirom na nedostatak podataka ne može se točno odrediti gdje i koliko ima prostora za unaprjeđenje ili formiranje novih površina. U narednom razdoblju nameće se potreba za sustavnom inventarizacijom javnih zelenih površina po JLS UP-a Grada Pule kao i za kontinuiranim prikupljanjem podataka o

njihovoj površini, uređenosti i korištenju čime bi se olakšalo utvrđivanje mjera potrebnih za njihovo održivo upravljanje te povećanje kvalitete za korištenje. Za unaprjeđenje i razvoj javnih površina potrebno je sadržajno i oblikovno unaprjeđenje postojećih i gradnja novih pješačkih ulica i trgova, plaža, dječjih igrališta, šetnica i zelenih površina te njihovo adekvatno i kontinuirano održavanje. Drugi potencijal razvoja urbanog područja svakako su *brownfield* lokacije. Grad Pula, kao najveći grad i središte urbanog područja, prednjači u broju lokacija, a u procesu obnove trenutno su 3 od obrađenih 7 lokacija (Hidrobaza, Muzil i Mornarička bolnica). Ostala prepoznata područja nužno je obnoviti i ponovno staviti u funkciju kako bi se postojeći, trenutno neiskorišteni prostor, ponovno upotrebljavao i služio zajednici. Kulturna baština iznimni je potencijal za valorizaciju u kontekstu turizma i razvoja kulturnih sadržaja za lokalno stanovništvo. Sustavnim pristupom obnovi i valorizaciji omogućili bi se multiplikativni benefiti kulturne baštine u kontekstu prostornog, društvenog i gospodarskog razvoja.

6.3. Komunalna infrastruktura

6.3.1. Vodoopskrbna infrastruktura

Vodoopskrbnim sustavom UP Pula upravlja Vodovod Pula d.o.o. Društvo raspolaže s 32 rezervoara ukupne zapremnine 32.313 m³ vode, 70 crpnih agregata, 12 prepumpnih stanica, 11 prekidnih komora, 17 uređaja-postrojenja za pripremu vode za piće, 35.032 vodovodnih priključaka, 758 uličnih hidranata, dužina vodovodne mreže iznosi 758 km i od toga 297 km glavnog dovoda i 460 km razvodne mreže. Voda se nakon obrade u postrojenju Rakonek podiže na visinu 310 m, u postrojenju Gradole na visinu 191 m, a u postrojenju Butoniga na visinu 337 m, dok pulski bunari vodu direktno tlače u vodoopskrbni sustav (Sl. 56.). Osim djelatnosti javne vodoopskrbe, društvo se bavi ispitivanjem zdravstvene ispravnosti vode za piće za vlastite potrebe, izvođenjem priključaka, umjeravanjem vodomjera te proizvodnjom električne energije za vlastite potrebe.

Sl. 56. Vodoopskrbni sustav urbanog područja Grada Pule

Izvor: Vodovod Pula, 2021

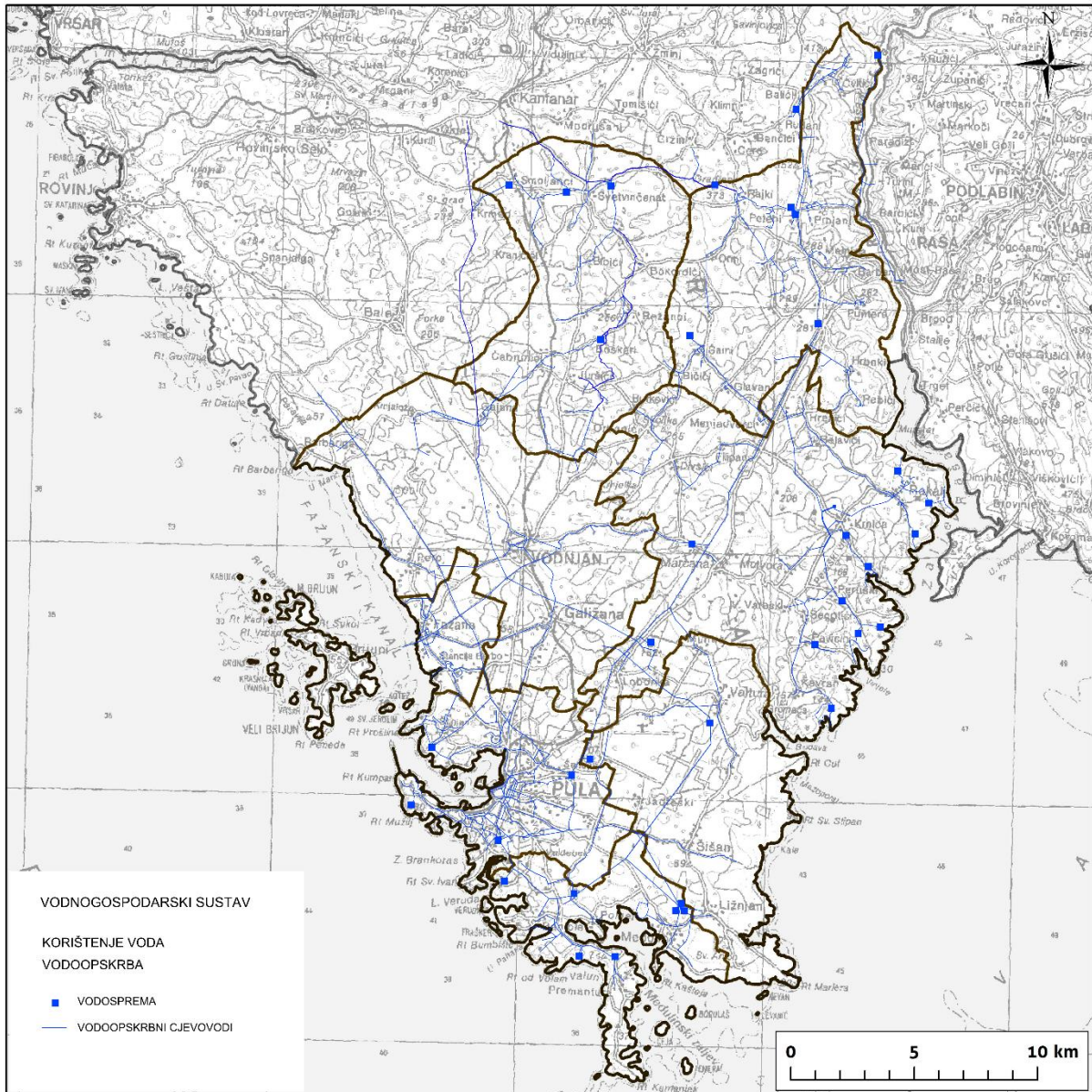
Analizom prostorno planske dokumentacije (Sl. 57.) može se zaključiti da je preko 95% kućanstava unutar građevinskog područja priključeno na vodoopskrbnu mrežu, dok je taj postotak kućanstava izvan građevinskog područja ispod 10% (Vodovod Pula d.o.o., 2021).

Tab. 59. Priključenost kućanstava i gospodarskih subjekata vodoopskrbnom infrastrukturuom

Grad / Općina	Broj stanovnika prema popisu iz 2011. g.	Broj stanovnika prema popisu iz 2021. g. ²⁹	Broj korisnika u stambenim prostorima	Broj korisnika u poslovnim prostorima	Ukupno korisnika vodnih usluga
Grad Pula	57.460	52.411	20.594	3.523	24.117
Grad Vodnjan	6.119	5.850	4.818	1.250	1.494
Općina Barban	2.721	2.497	1.320	174	3.074
Općina Ližnjan	3.965	4.052	2.571	503	3.257
Općina Marčana	4.253	4.225	2.668	589	7.796
Općina Medulin	6.481	6.579	5.750	2.046	6.068
Općina Svetvinčenat	2.202	2.202	1.339	270	1.609
Općina Fažana	3.635	3.477	2.196	371	2.567
UKUPNO	86.836	81.293	41.256	8.726	49.982

Izvor: Vodovod Pula, 2021

²⁹ Korišteni su podatci iz prvih rezultata Popisa stanovništva za 2021. Državnog zavoda za statistiku

Sl. 57. Vodoopskrbni sustav urbanog područja Pule

Ukupna potrošnja vode UP Pula u stambenim prostorima kreće se oko 5 milijuna m^3 godišnje, a u poslovnim prostorima od 2017. do 2019. g. bila je oko 2 milijuna m^3 godišnje, dok je u 2020. g., tijekom pojave pandemije, pala na oko 1,5 milijun m^3 što iznosi pad od 25 % (Tab. 60.).

U sljedećoj je Tab. 61. iskazana potrošnja vode u m^3 po JLS u 2020. g. Najveću prosječnu godišnju potrošnju u stambenim prostorima po stanovniku ima Općina Medulin (87 m^3 /stan.), a najmanju Grad Pula (49 m^3 /stan.) dok je najveća prosječna godišnja potrošnja u poslovnim prostorima u Općini Fažana (602 m^3 /poslovni subjekt), a najmanja u Gradu Vodnjanu (79 m^3 /poslovni subjekt). Prosječna godišnja

potrošnja vode urbanog područja po stanovniku iznosi 57 m³, a u poslovnim prostorima 175 m³ (Vodovod d.o.o., 2021).

Tab. 60. Potrošnja vode po stanovniku i po poduzeću Vodovoda Pula d.o.o. od 2017. do 2020. g.

NAZIV	Ostvareno 2017. g.		Ostvareno 2018. g.		Ostvareno 2019. g.		Ostvareno 2020. g.		INDEKS 2020 / 2019
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	
Korisnici u stambenim prostorima	4.947.186	70,1	4.975.343	70,1	4.960.554	70,1	4.923.255	75,0	99,2
Socijalno ugroženi građani	21.708	0,3	21.401	0,3	20.475	0,3	14.510	0,2	70,9
UKUPNO STAMBENI PROSTORI	4.968.894		4.996.744		4.981.029		4.937.765		99,1
Korisnici u poslovnim prostorima	2.090.696	29,6	2.098.808	29,6	2.075.232	29,1	1.565.839	23,8	75,5
UKUPNO ISPORUČENA VODA	7.059.590	100	7.095.552	100	7.134.524	100	6.568.193	100	92,1

Izvor: Vodovod Pula, 2021

Tab. 61. Isporučena voda Vodovoda Pula d.o.o. po JLS u 2020. g. u m³

Grad / Općina	Broj stanovnika po popisu stanovništva 2011. g.	Isporučena voda korisnicima vodnih usluga u stambenim prostorima (m ³)	Prosječna godišnja potrošnja po stanovniku u m ³	Broj vodomjera za korisnike vodnih usluga u poslovnim prostorima	Isporučena voda korisnicima vodnih usluga u poslovnim prostorima (m ³)	Prosječna godišnja potrošnja korisnika vodnih usluga u poslovnim prostorima u m ³
Grad Pula	57.460	2.791.464	49	3.729	751.354	201
Grad Vodnjan	6.119	403.925	66	1.250	99.279	79
Općina Barban	2.721	184.084	68	174	14.147	81
Općina Ližnjan	3.965	282.239	71	502	55.622	111
Općina Marčana	4.253	297.304	70	603	59.683	99
Općina Medulin	6.481	566.925	87	2.045	316.127	155
Općina Svetvinčenat	2.202	175.985	80	269	45.509	169
Općina Fažana	3.635	236.042	65	372	224.118	602
UKUPNO	86.836	4.937.765	57	8.944	1.565.839	175

Izvor: Vodovod Pula, 2021

Kontrolu kvalitete vode i zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju obavlja interni laboratorij Vodovoda Pula d.o.o. u skladu sa Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20) i Pravilnikom o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, 64/15, 104/17 i 125/17). Osim interne kontrole, kakvoću vode i zdravstvenu ispravnost isporučene vode ispituje i službeni laboratoriji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Županijskog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije propisanim monitoringom izvorišta, redovnim i revizijskim monitoringom vode za ljudsku potrošnju. Zone

opskrbe (ZO) na kojima se vrše ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju Vodovoda Pula d.o.o. su: ZO Rakonek – Prnjani, ZO Butoniga II – Gajana, ZO Gradole II – Madriol, ZO Monte Šerpo – Zaobilaznica te ZO Pulski bunari – Ševe. Izvještaji o kvaliteti vode od 2013. do 2020. g. pokazuju da uzorci na svim mjernim mjestima ZO pokazuju odgovarajuće rezultate, odnosno da rezultati ne prelaze maksimalno dozvoljene vrijednosti (ZZJZIŽ, 2021).

Velike probleme vodoopskrbne infrastrukture predstavljaju stare i dotrajale cijevi vodovodne mreže (pojedini cjevovodi stari su i do 50 godina) pa su zbog toga u lošem stanju te su podložni lomovima i kvarovima. Zbog dotrajale vodoopskrbne mreže dolazi do gubitaka vode od oko 23%. Drugi problem je vršno opterećenje vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci. Postojeći regionalni distributivni kapaciteti zadovoljavaju vodoopskrbne potrebe s obzirom na pokrivenost prostora i nominalnih transportnih kapaciteta, no u kritičnim ljetnim razdobljima potrebe za vodom veće su od izdašnosti kaptiranih glavnih izvorišta. Naime, ukupna mjesečna potrošnja vode u mjesecu srpnju i kolovozu (u m³) povećava se i do približno tri puta u odnosu na potrošnju u ostalim mjesecima. U područjima razvijenog turizma u srpnju i kolovozu vršno opterećenje u l/s naraste od 2,5 do 5 puta (ŽRSIŽ, 2018).

U nastavku su navedeni projekti kojima je Vodovod Pula d.o.o. 2018. g. započeo s novim investicijama za kvalitetniju vodoopskrbu:

- Rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže BONAŠINI – KLARIĆI
- Izgradnja vodovodne mreže u PULI – Sponzina ulica
- Izgradnja vodovodne mreže u BARBANU – naselje Njive
- Zamjena vodovodne mreže u PULI – ulica Stoja
- Izgradnja vodovodne mreže u MEDULINU – potez Munida – Katikulić
- Izgradnja vodovodne mreže u MEDULINU – naselje MUKALBA (1.faza)
- Izgradnja vodovodne mreže za HIDROBAZU
- Izgradnja vodovodne mreže u MEDULINU – naselje LIVADICE

U participativnoj radionici s dionicima A3 – *Urbano okruženje* sudionici su istaknuli da je vodoopskrbnom mrežom pokriveno svo stalno stanovništvo UP Pula, a da su gubitci u toj mreži razmjerno mali i iznose samo 17 %. Vodovod većinu vode isporučuje privatnim kućanstvima, dok je nekad najveći potrošač bila industrija. U suvremenim uvjetima, kada se gradi i uređuje sve više kuća za odmor u rubnim dijelovima UP Pula, vodovodna mreža u tom prostoru sve je opterećenija te je potrebno povećati kapacitet mreže. Problem u održavanju mreže je točkasti raspored objekata zbog raštrkanog oblika naselja, zbog kojeg mreža mora biti duža, teže ju je održavati i sanirati potencijalne kvarove. Isto tako, budući da se dio kuća ne koristi osim u ljetnoj sezoni, potrebno je povremeno puštati vodu kroz vodovodne cijevi kako ne bi došlo do taloženja kemijskih spojeva i mikroorganizama u vodovodnim cijevima koji bi narušili kvalitetu vode za piće.

Dionici su istaknuli mogućnost korištenja starih i nekorištenih vodosprema za spremanje tehnološke vode za potrebe održavanja urbanih površina.

6.3.2. Kanalizacijska infrastruktura

Djelatnost javne odvodnje obuhvaća skupljanje otpadnih voda, njihovo dovođenje do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanje i izravno ili neizravno ispuštanje u površinske vode ili iznimno u podzemne vode, obradu mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina za javnu odvodnju te upravljanje tim građevinama.

Kanalizacijskim sustavom UP Pula upravlja Pragrande d.o.o., kojim upravljaju JLS UP Pula. Uz Pragrande d.o.o., pojedine JLS imaju vlastita društva koja upravljaju odvodnjom otpadnih voda. U Puli kanalizacijskim sustavom upravlja Pragrande d.o.o., a u Medulinu je to Albanež d.o.o.

Mreža odvodnje otpadnih voda u Gradu Puli izgrađena je dijelom kao mješoviti (zajednički kolektori sanitarne i oborinske kanalizacije), a dijelom kao razdjelni sustav (što podrazumijeva zasebno prikupljanje sanitarnih i oborinskih otpadnih voda). Obzirom na lokaciju uređaja za pročišćavanje, javni sustav odvodnje otpadnih voda Grada Pule podijeljen je u dva sustava odvodnje, i to: sustav odvodnje otpadnih voda Valkane (aglomeracija Pula centar) i sustav odvodnje otpadnih voda Peroj (aglomeracija Pula sjever).

Grad Vodnjan ima mješoviti kanalizacijski sustav te ne postoji cjelovit izgrađeni sustav oborinske odvodnje. Izgradnjom kanalizacijske mreže po naseljima planira se i izgradnja oborinske odvodnje s ispustom u more.

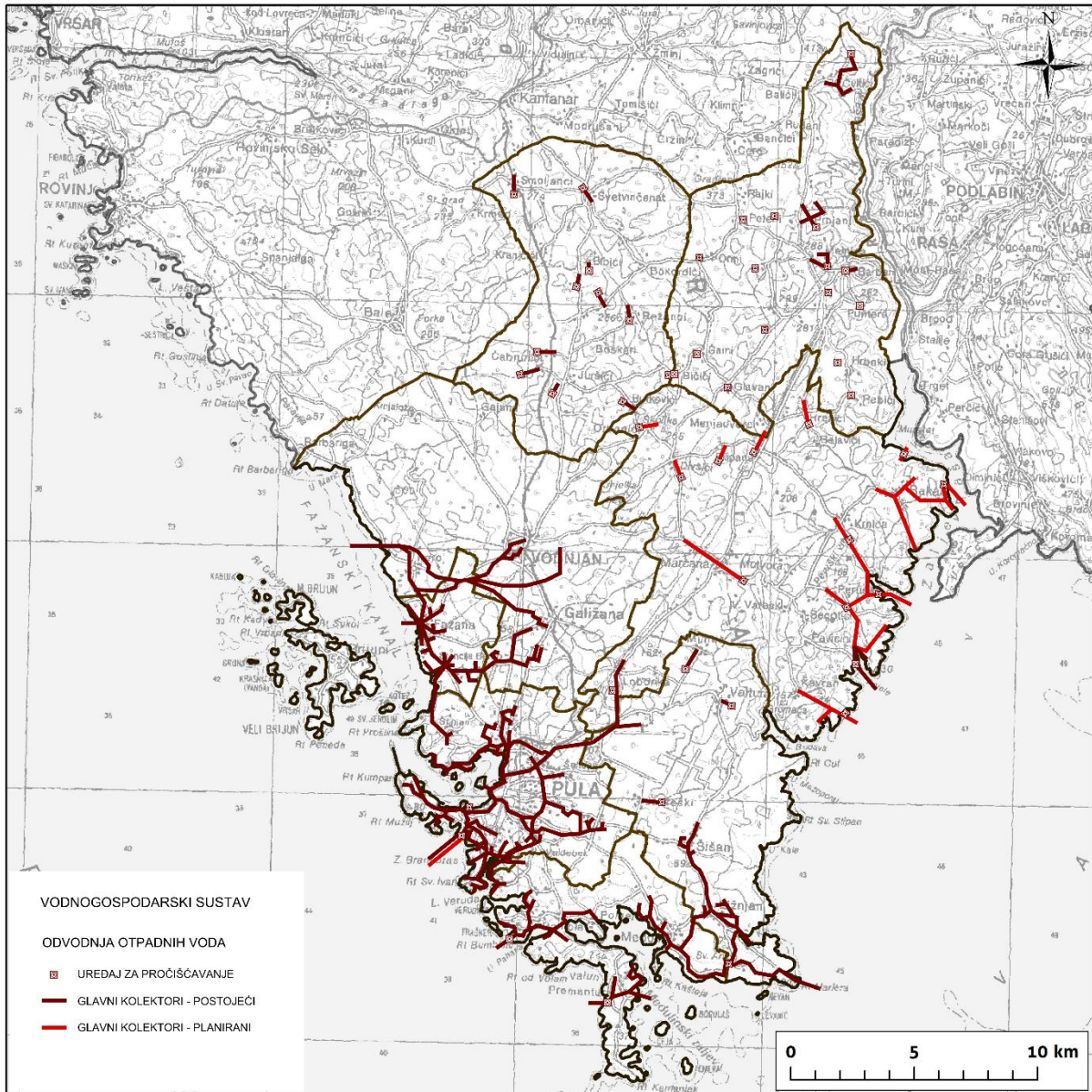
U Općini Barban dio naselja spojen je na biološki pročištač.

Općina Marčana djelomično je pokrivena kanalizacijskim sustavom, a trenutno je u izgradnji proširenje.

Odvodnja na prostoru Općine Medulin izgrađena je mjestimično te je određena modelom razdjelne kanalizacije, što znači da će se oborinske vode rješavati zasebno prema lokalnim uvjetima, a odvodnja fekalnih voda putem javnog sustava odvodnje.

Općine Ližnjan i Svetvinčenat nemaju izgrađeni kanalizacijski sustav. U Općini Svetvinčenat je 70% naselja spojeno na biološki pročištač.

Glavni problem kanalizacijskog sustava urbanog područja je mala pokrivenost istim. Općine Ližnjan i Svetvinčenat nemaju razvijen sustav te su kućanstva i gospodarski subjekti još uvijek priključeni na sabirne jame. Drugi problem je mješoviti kanalizacijski sustav te u budućnosti treba težiti razdjelnom sustavu odvodnje fekalnih i oborinskih otpadnih voda.

Sl. 58. Kanalizacijski sustav urbanog područja Pule

Trenutno je u procesu nekoliko projekata kojima se razvija i nadograđuje kanalizacijski sustav.

U Gradu Puli su projekti:

- EU projekt Pula Centar koji obuhvaća projektne aktivnosti aglomeracije Pula centar, koja pokriva područje grada Pule (bez naselja Štinjan, koje je pridruženo aglomeraciji Pula sjever), naselja Vintijan (Općina Medulin), naselja Jadreški (Općina Ližnjan), Kaznionice u Valturi te naselja Pješćana Uvala (Općina Medulin)

- izgradnja sustava odvodnje i vodoopskrbe na području naselja: Veli Vrh – Šijana, Valmade – Monte Serpo, Busoler, Šikići – Škatari, Dolinka – Valdebek, Gradska zona, Jadreški
- rekonstrukcija sustava odvodnje i vodoopskrbe na području:
 - Pragrande (na potezu od benzinske postaje CRODUX do zgrade glavne pošte),
 - uz stari Šijanski kolektor (na potezu od Autobusnog kolodvora kroz ulicu 43 Istarske divizije do Splitske ulice i Veslačkog kluba),
 - „niske zone“ – rekonstrukcija i sanacija kanalizacijskog i vodovodnog sustava u užem gradskom središtu – područje starog grada u ukupnoj duljini cca 2 km
 - Rekonstrukcija crpnih stanica južne pulske rivijere (Pješčana uvala, Marina Veruda, Valsaline)
- u sklopu projekta Pula centar raditi će se novi Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda II. stupnja pročišćavanja.
- EU projekt Pula Sjever koji poboljšava sustav vodoopskrbe te sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u aglomeraciji Pula sjever uključuje ulaganja u sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na širem području koje teritorijalno obuhvaća područje grada Pule (naselje Štinjan), grada Vodnjana (naselje Galižana, Barbariga, Peroj) te Općine Fažana.
 - projekt ima za cilj unaprjeđenje u području vodoopskrbe te odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kao i spajanje dodatnog stanovništva na javni sustav odvodnje.

Općina Medulin trenutno razrađuje EU projekt - Aglomeracija Medulin, Premantura i Banjole koji se sastoji od izgradnja kanalizacije u duljini 70.018 m, rekonstrukciju kanalizacije u duljini 4389 m, razvoj uređaja za pročišćavanje Medulin – Marlera, razvoj uređaja za pročišćavanje Premantura, razvoj uređaja za pročišćavanje Banjole Bumbište, razvoj podmorskog ispusta, izgradnju vodoopskrbe u duljini 19.100 m te rekonstrukciju vodoopskrbe u duljini 13.391 m. Izvedbom Aglomeracije Medulin, Premantura i Banjole riješit će se problem kanalizacijskog sustava u Ližnjanu jer će 867 tamošnjih kućanstava biti spojeno na mrežu

Općina Marčana također nadograđuje kanalizacijski sustav u naselju Marčana te naselju Lobarika u slivu bunara Valdragon i Jadreški s dužinom cjevovoda od gotovo 5 kilometara i pripadajuće 3 crpne stanice. Nakon dovršetka mreže krenut će se s izgradnjom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta za 1000 ekvivalentnih stanovnika. Izgradnja je sufinancirana Fondom za ruralni razvoj.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* naveli su da je potrebno razviti sustav odvodnje u svim JLS, na način da se rasterete postojeći kanali,

rekonstruiraju postojeći kolektor i razviju novi tamo gdje je to potrebno. Isto tako, potrebno je razviti i održiv koncept odvodnje oborinskih voda.

6.3.3. Gospodarenje otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) definiran je pojam gospodarenja otpadom, koji označava sve djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i druge obrade otpada, zajedno s nadzorom nad navedenim postupcima te nadzorom i mjerama koji se provode na lokacijama nakon što je otpad zbrinut, kao i na sve radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik u gospodarenju otpadom. Pritom se, sukladno navedenom zakonu, moraju poštivati načela zaštite okoliša, prema kojima je proizvođač otpada dužan platiti njegovo zbrinjavanje i troškove gospodarenja otpadom. Prilikom svih aktivnosti koje su uključene u gospodarenje otpadom ne smije doći do štetnih posljedica za stanovništvo i za okoliš.

Odvoz otpada od kućanstava i gospodarskih subjekata u UP Pula obavljaju tri tvrtke. Tvrtka Pula Herculanea d.o.o. nadležna je odvoz i reciklažu otpada na području Grada Pule i općina Fažana, Ližnjan, Marčana, Barban i Svetvinčenat, a u Gradu Puli obavlja i poslove upravljanja i uređenja javnih zelenih površina. Tvrtka Contrada d.o.o. obavlja djelatnosti prikupljanja, odlaganja i zbrinjavanja otpada te održavanja i uređenja javnih površina na teritoriju Grada Vodnjana. Tvrtka Med Eko Servis d.o.o. obavlja djelatnosti prikupljanja otpada na prostoru Općine Medulin. Sva tri komunalna poduzeća koja se bave prikupljanjem i prijevozom otpada na teritoriju UP Pula otpad odlažu u Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Kaštijun, koji se nalazi na teritoriju Grada Pule uz granicu s Općinom Medulin. U njemu se odvijaju djelatnosti preuzimanja i prihvata komunalnog otpada, biološke i mehaničke obrade otpada te obrade otpadnih voda, a prostire se na ukupnoj površini od 16,6 ha (ŽCGO Kaštijun, 2021). Centar je u punoj funkciji od veljače 2018. g., a za sanaciju starog odlagališta Kaštijun koje se nalazi u neposrednoj blizini ŽCGO ishođena su sredstva iz Europskih fondova.

Poseban dio infrastrukture za gospodarenje otpadom čine reciklažna dvorišta. Ona su ograđeni prostori pod nadzorom u kojima se odvojeno prikupljaju i privremeno skladište manje količine pojedinih vrsta otpada. Postoji i posebna vrsta reciklažnih dvorišta koja su namijenjena za prihvata građevinskog otpada koji se u njima razvrstava, mehanički obrađuje i privremeno skladišti. U urbanom području Pula postoji nekoliko reciklažnih dvorišta, koja su smještena po različitim JLS.

U Izvješću o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine na području Istarske županije s objedinjenim izvješćima jedinica

lokalne samouprave za 2019. godinu (2020) objašnjen je princip prikupljanja otpada po svakoj JLS te su navedene količine prikupljenog otpada.

U Gradu Puli tvrtka Pula Herculanea obavlja odvojeno prikupljanje otpada, dijeleći ga na miješani komunalni otpad, papirnu i kartonsku ambalažu, staklenu ambalažu i plastiku. Miješani komunalni otpad, papirna i kartonska ambalaža prikuplja se u plastičnim spremnicima i vrećicama po principu „od vrata do vrata“, a staklo se prikuplja u zelenim spremnicima na fiksnim lokacijama ili u nekim mjesnim odborima putem vrećica za staklenu ambalažu (Pula Herculanea, 2021). U 2021. g. odvoz miješanog komunalnog otpada u Gradu Puli obavlja se jednom tjedno u razdoblju siječanj – svibanj i listopad – prosinac, dok se u razdoblju lipanj – rujan obavlja dvaput tjedno. Odvoz papirnate i metalne ambalaže obavlja se jednom tjedno u svim mjesecima, dok se odvoz stakla u onim mjesnim odborima gdje se odvozi putem vrećica obavlja jednom mjesečno (Pula Herculanea, 2021). U Puli djeluje i jedno reciklažno dvorište. U 2019. g. u Puli je bilo postavljeno 98 zelenih otoka za odvojeno prikupljanje otpada (Izvešće o provedbi PGO IŽ, 2020). Grad Pula svake godine provodi sanaciju ilegalnih odlagališta otpada. Tako je 2018. g. sanirano 11 odlagališta i prikupljeno 6.038 m³ otpada, u 2019. sanirano je 14 odlagališta i prikupljeno 425 t otpada te u 2020. g. sanirano je 16 ilegalnih odlagališta i prikupljeno je 268 t otpada.

U Gradu Vodnjanu tvrtka Contrada obavlja prikupljanje otpada od vrata do vrata. U posebnim spremnicima prikuplja se miješani komunalni otpad, papir i karton, plastika, staklo i otpadni metal. Tijekom zimskog razdoblja 2021. g. miješani komunalni otpad u svim se naseljima prikuplja jednom tjedno, papir i plastika dvaput mjesečno, a stakleni i metalni otpad jednom mjesečno. Tijekom ljetnih mjeseci miješani komunalni otpad prikupljao se dva puta tjedno (Contrada, 2021). U Vodnjanu djeluje jedno reciklažno dvorište. U 2019. g. na teritoriju Grada Vodnjana postojalo je sedam zelenih otoka za odvojeno odlaganje otpada (Izvešće o provedbi PGO IŽ, 2020).

U Općini Barban tvrtka Pula Herculanea odvozi miješani komunalni otpad jednom tjedno tijekom zimskog razdoblja, a dva puta tjedno tijekom ljetnog razdoblja. Odvojeno prikupljanje otpada trenutno se vrši preko zelenih otoka, a od listopada 2021. g. planira se prikupljanje otpadnog papira i plastike po principu od vrata do vrata (Pula Herculanea, 2021). U 2019. g. na teritoriju Općine Barban postojalo je 17 zelenih otoka za odvojeno prikupljanje otpada. U 2019. g. sanirane su dvije lokacije s divljim odlagalištima otpada na teritoriju Općine Barban, što su bila sva divlja odlagališta koja su postojala na teritoriju Općine (Izvešće o provedbi PGO IŽ, 2020). U Općini Barban nije postojalo reciklažno dvorište, nego je 2019. g. postignut dogovor s tvrtkom Mandalena d.o.o. iz Marčane o pružanju usluge mobilnog reciklažnog dvorišta (Izvešće o provedbi PGO IŽ, 2020).

U Općini Fažana tvrtka Pula Herculanea 2021. g. odvozi miješani komunalni otpad jednom tjedno tijekom zimskog razdoblja, a dva puta tjedno tijekom ljetnog razdoblja.

Odvoz plastike i papira vrši se u zimskom razdoblju dvaput mjesečno, a u ljetnom svaki tjedan, dok se staklo po principu „od vrata do vrata“ odvozi jedanput mjesečno (Pula Herculanea, 2021). U 2019. g. postojala su dva zelena otoka za odvojeno prikupljanje otpada u Općini Fažana te jedno mobilno reciklažno dvorište. U planu je uspostava stalnog reciklažnog dvorišta i sortirnice otpada. Na teritoriju Općine 2019. g. nalazilo se šest lokacija s ilegalno odloženim otpadom (Izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020).

Tvrtka Pula Herculanea 2021. g. odvozi miješani komunalni otpad s područja Općine Ližnjan istim brojem tjednih odvoza kao i u Općini Fažana, a jedino se ne obavlja odvoz stakla nego stanovništvo staklenu ambalažu može odlagati u spremnike za staklo koji su dio zelenih otoka (Pula Herculanea, 2021). U Općini Ližnjan ne postoji reciklažno dvorište. U 2019. g. u toj je općini evidentirano šest lokacija ilegalnih odlagališta otpada (Izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020).

Odvoz miješanog komunalnog i selektivnog otpada s područja Općine Marčana i Općine Svetvinčenat tvrtka Pula Herculanea vrši prema istom principu kao i u Općini Barban te se od listopada 2021. g. i u tim se općinama planira prikupljanje papira i plastike od vrata do vrata, za što se trenutno koriste zeleni otoci (Pula Herculanea, 2021). U Općini Marčana sva su naselja pokrivena zelenim otocima, a uspostavljeno je i mobilno reciklažno dvorište. U Općini Svetvinčenat 2019. g. postojalo je devet zelenih otoka, a uređeno je odlagalište i za građevinski i glomazni otpad. Iste su godine u toj općini postojale četiri lokacije na kojima su evidentirana ilegalna odlagališta otpada (Izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020).

Odvoz miješanog i selektivnog otpada u Općini Medulin u 2021. g. obavlja tvrtka Med Eko Servis Medulin, na način da se tijekom zimskog razdoblja komunalni otpad odvozi jedanput tjedno, a tijekom ljetnog razdoblja dvaput tjedno, dok se odvoz papira i plastike vrši dvaput mjesečno, a otpadnog metala i stakla jednom na mjesec po principu „od vrata do vrata“ (Med Eko Servis, 2021). U 2019. g. na području Općine Medulin postojalo je jedno reciklažno dvorište, a u planu je i izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. U funkciji je također i mobilno reciklažno dvorište koje se postavlja na šest različitih lokacija prema rasporedu koji se definira na godišnjoj bazi. Zeleni otoci su uklonjeni zbog uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada od vrata do vrata. U 2019. na osam je lokacija na teritoriju Općine evidentirano divlje odlagalište otpada (Izvješće o provedbi PRO IŽ, 2020).

Pregled ukupne količine otpada prikupljenog u UP Pula po JLS prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 62.). Količina otpada u skladu je s brojem stanovnika i poslovnim subjekata u JLS, tako da je najveća količina otpada zabilježena u Gradu Puli koje je demografski i gospodarski centar UP Pula, a najmanja u općinama Barban i Svetvinčenat u kojima živi najmanje stanovnika UP Pula.

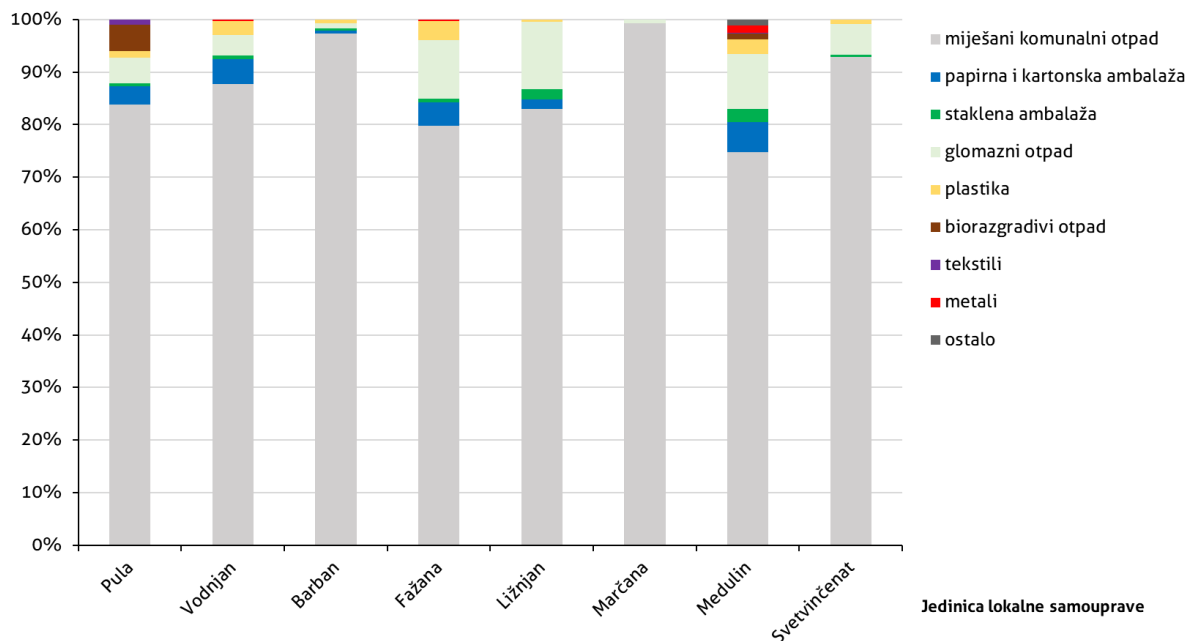
Tab. 62. Ukupna količina prikupljenog otpada po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

Prostorna jedinica	Količina prikupljenog otpada (u t)	Prostorna jedinica	Količina prikupljenog otpada (u t)	Prostorna jedinica	Količina prikupljenog otpada (u t)
Grad Pula	24.792,9	Općina Fažana	1.779,8	Općina Medulin	11.699,4
Grad Vodnjan	2.760,5	Općina Ližnjan	1.049,8	Općina Svetvinčenat	634,0
Općina Barban	864,3	Općina Marčana	1.074,7	UP Pula	44.655,3

Izvor podataka: izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020

Ukoliko se promatra udio različitih vrsta otpada u ukupnoj količini otpada prikupljenoj u JLS UP Pula 2020. g., može se zaključiti da je daleko najveći udio otpada prikupljen kao miješani komunalni otpad te da je u gotovo svim JLS, izuzev Općine Medulin, ta vrsta otpada činila više od 80 % ukupnog prikupljenog otpada. Većina navedenog otpada dolazi iz kućanstava (Izvjeshće o provedbi PGO IŽ, 2020). Europska unija u svojoj je Direktivi o otpadu iz 2008. g. postavila ciljni udio od 50 % ukupne mase otpada (papir, metal, plastika, staklo iz kućanstva te drugi otpad po mogućnosti) koji se treba reciklirati, a taj udio trebaju postići sve zemlje članice.

Udio u ukupnoj prikupljenoj količini otpada

Sl. 59. Udio različitih vrsta otpada u prikupljenoj količini otpada u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine

Izvor podataka: izvješće o provedbi PGO IŽ, 2020

Problemi sustava gospodarenja otpadom leže u premalom odvajanju i recikliranju otpada – preko 70% otpada je miješani komunalni otpad te se u budućnosti ta brojka mora spustiti na minimalno 50%.

Na UP Pula planirana su slijedeća ulaganja u sustav gospodarenja otpadom:

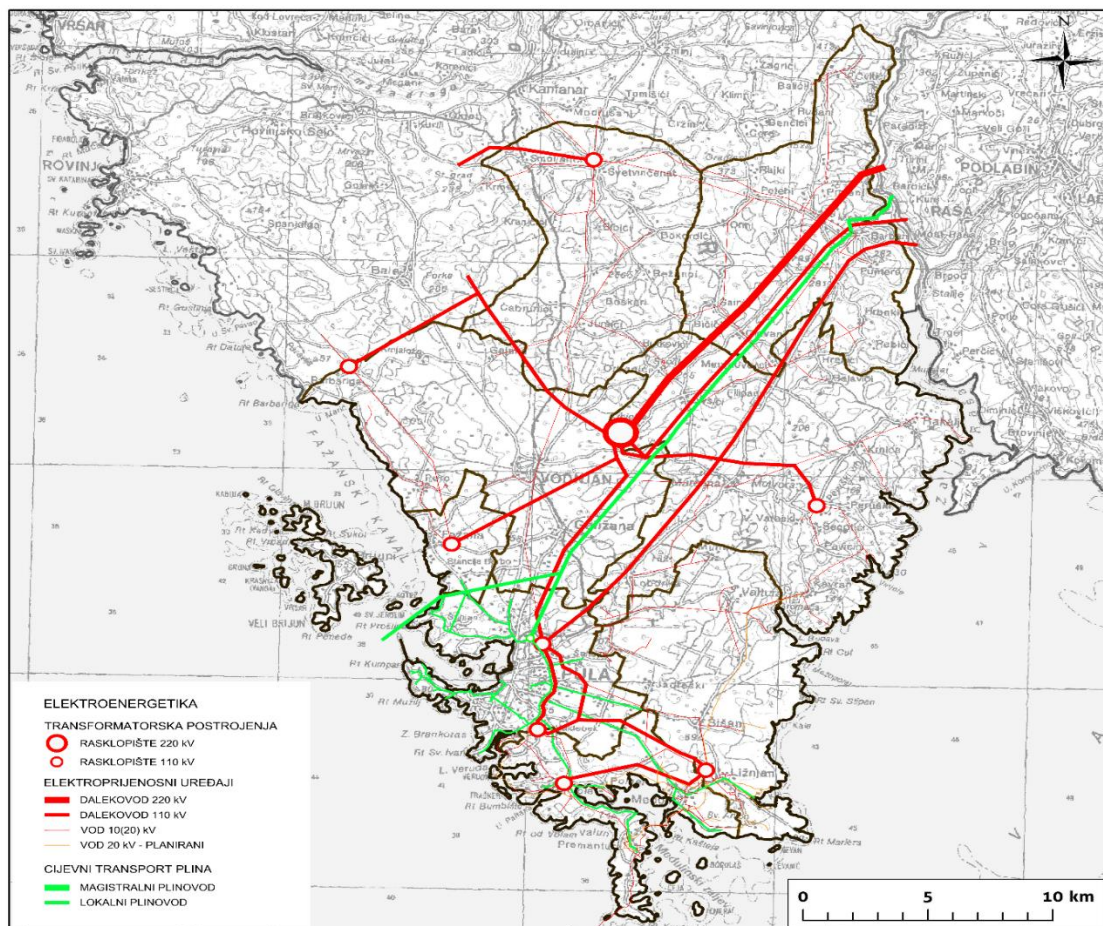
- Provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti
- Poticanje kućnog kompostiranja – nabava kućnih kompostera
- Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta
- Nabava spremnika za nadogradnju sustava za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada
- Nastavak uvođenja sustava za identifikaciju pri sakupljanju otpada (čipirani spremnici i opremanje vozila čitačem) i informatizacije vođenja evidencije o sakupljenim vrstama i količinama komunalnog otpada i povezivanje sa sustavom za identifikaciju prilikom sakupljanja otpada
- Nabava vozila za sakupljanje komunalnog otpada
- Sanacija lokacija odbačenog otpada
- Odlagalište "Kaštijun"- sanacija, održavanje i monitoring
- Izrada studije izvodljivosti odvojenog sakupljanja i obrade biootpada iz komunalnog otpada
- Izgradnja sortirnice za odvojeno sakupljeni reciklabilni otpad
- Izgradnja ŽCGO „Kaštijun“
- Provedba akcija prikupljanja otpada
- Nabava spremnika za otpadni tekstil
- Sufinanciranje zamjene azbestnih krovova i drugih azbestnih građevinskih materijala

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* naglasili su da se u gospodarenju otpadom javlja nekoliko problema. Gospodarenje glomaznim otpadom ne obavlja se na učinkovit način zbog nedostatka regulacije na nacionalnoj razini, što uvjetuje i nastanak ilegalnih odlagališta otpada. Otpad se u nedovoljnoj mjeri odvaja i reciklira. Kao nedostatak identificiran je i nedostatak koševa za smeće na javnim površinama. Problem u gospodarenju otpadom predstavljaju poslovni subjekti koji nepropisno odlažu otpad kako bi uštedjeli na njihovom zbrinjavanju, a kako bi se taj problem ublažio, potrebno je korigirati zakonski okvir na nacionalnoj razini. Centar za gospodarenje otpadom Kaštijun negativno utječe na kvalitetu okoliša u svojoj blizini te je potrebna njegova sanacija. Korištenje polupodzemnih spremnika otpada potrebno je poticati u svim dijelovima urbanog područja kako se ne bi narušila urbana vizura. Predloženi su i pojedini projekti i ideje koji bi značajno unaprijedili sustav gospodarenja otpadom UP Pula. Razvoj sortirnice otpada za Grad Pulu vrlo je važan projekt za razvoj učinkovitog sustava gospodarenja otpadom. Lokacija za sortirnicu je približno određena. Potrebno je osmisлити model kojim bi se omogućilo sortiranje otpada i za druge jedinice lokalne samouprave. U Društvenom centru Rojc otvorena je prva popravljalonica namještaja, a model razvoja predstavlja ideja trgovina u kojima bi se prodavale iskoristive i reciklirane stvari koje su pojedini stanovnici odbacili. Potrebno je razviti i učinkoviti sustav kontrole i naplate otpada (kartice za

spremnike za otpad i sl.). Za bolje gospodarenje otpadom nužna je i edukacija građana te je potrebno provesti različite edukativne aktivnosti kojima bi se postiglo kvalitetno sudjelovanje građana u gospodarenju otpadom. Jedan od ključnih pozitivnih faktora u omogućavanju učinkovitog sustava gospodarenja otpadom je i mogućnost da JLS koriste sredstva iz nacionalnog fonda, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

6.3.4. Plinoopskrbna infrastruktura

Koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije i opskrbe plinom na cjelokupnom područje Istarske županije ima Plinara d.o.o. Pula. Unutar urbanog područja trenutno se plin distribuira u Gradu Puli te Općini Medulin (Sl. 60). Na području grada Pule distribuira se prirodni plin. Na području općine Medulin plinificirano je naselje Pješčana uvala.

Sl. 60. Energetski sustav urbanog područja Pule

6.3.5. Elektroenergetska infrastruktura

Proizvodnja električne energije ostvaruje se u termoenergetskom kompleksu TE Plomin. Plomin II ima maksimalni rok trajanja do 2038. godine (krajnji rok za prestanak korištenja ugljena - JTS). Upitna je i dugoročna rentabilnost poslovanja zbog rasta cijena CO₂ kvota koje (su se od početka 2021. godine udvostručile i na zajedničkoj europskoj burzi ETS probile rekord od 60 eura po toni) zauzimaju sve veći udio u poslovnim rashodima TE Plomin 2 te time sužavaju prostor za ostvarivanje profitabilnosti. Nadalje, Plomin 2 zadovoljava godišnju potrebu za električnom energijom u Istarskoj županiji, ali ne zadovoljava vršne potrebe koje nastaju u ljetnom periodu te je potrebno planirati dodavanje i postepenu supstituciju kapaciteta kroz instalaciju fotonaponskih elektrana (IRENA, 2021).

Napajanje električnom energijom cijelog urbanog područja vrši se iz distribucijske mreže HEP ODS d.o.o. DP Elektroistra Pula. Osim objekata u vlasništvu HEP ODS-a, trafostanice 35/10(20) kV 10(20)/0,4 kV, zračni i kabelski vodovi 35, 20 i 10 kV, te niskonaponska mreža, na urbanom području nalaze se i objekti prijenosne mreže u vlasništvu HOPS d.o.o., trafostanice 110/35/10(20) kV i 110/20 kV, te dalekovodi nazivnog napona 220 i 110 kV. Na cijelom urbanom području, kao glavne točke napajanja nalaze se:

- Trafostanice nazivnog napona 110 kV - prijenosne (u ingerenciji HOPS-a):
 - Pula – TS 110/35/10(20) kV Šijana i TS 110/35/10(20) kV Dolinka
 - Ližnjan – TS 110/20(10) kV Medulin
 - Svetvinčenat – TS 110/20 kV Vincent
 - Vodnjan – TS 220/110/20 kV Guran planirana je iza 2023. godine (izgrađen je 220 kV dalekovod Plomin – Guran).
- Trafostanice nižeg naponskog nivoa, 35/10(20) kV (u ingerenciji HEP-ODS-a):
 - Pula – TS Centar, TS Gregovica, TS Pula zapad, TS Uljanik (u vlasništvu Uljanika), TS Tvornica stakla (u vlasništvu Duran d.d.)
 - Medulin – TS Banjole
 - Fažana – TS Fažana
 - Vodnjan – TS Vodnjan
- Rasklopišta 10(20) kV:
 - Barbariga na području Vodnjana i Peruški na području Marčane.

Distribucijskom mrežom urbanog područja upravlja se iz Centra daljinskog upravljanja smještenog u trafostanici Centar u Puli. Prijenosnom mrežom upravlja se iz mrežnog centra Rijeka odnosno Nacionalnog dispečerskog centra u Zagrebu.

Za cijelo područje Istre vrijedi koncepcija konačnog prelaska na tronaponski sustav (110 – 20 – 0,4 kV), pa se već dugi niz godina ugrađuje odgovarajuća oprema kako bi na kraju cijelo područje s izuzetkom grada Pule moglo prijeći na napajanje po 20 kV.

Trenutno je stanje na razmatranom urbanom području sljedeće:

TS 110/20 kV Vinčent je u potpunosti (s oba transformatora) prebačena na sekundarni napon 20 kV, tako da se kompletan konzum iz te trafostanice napaja po 20 kV, što za urbano područje znači da su područja općina Svetvinčenat i Barban u cijelosti na 20 kV, te djelomično općina Marčana. Na preostalom dijelu područja učinjeno je većinu pregradnji, pogotovo na mreži napajanoj iz TS Medulin, pa bi uskoro trebalo očekivati da će na 20 kV prijeći i kupci s područja općina Ližnjan i Medulin.

Jedna od značajnih (pozitivnih) karakteristika distribucijske mreže na ovom području je velika količina podzemne mreže u srednjem i niskom naponu (10, 20 i 0,4 kV kabeli), te kabelsko izvođenje kućnih priključaka s brojiлом na granici parcele.

Proizvodnih objekata na urbanom području nema. Iznimke su sunčane elektrane u privatnom vlasništvu te male vjetroelektrane snage 22 kW u OKPD Valtura (općina Ližnjan).

Poseban osvrt zaslužuje elektroenergetska infrastruktura na području otočja Brijuni. Dok se na cijelom području Istre mreža razvijala sukladno potrebama kupaca i planovima HEP-a, to na otočju nije bio slučaj. Postojeća 10 kV i nisko naponska mreža stara je 60 i više godina, a posljednjih tridesetak godina nije održavana, već su samo otklanjani kvarovi. Temeljem takve povijesne slike, mreža je takva da predstavlja kočnicu bilo kakvog razvoja, pa čak i za normalno funkcioniranje u sadašnjem stanju. Prema ranijim izračunima u obnovu mreže trebalo bi uložiti približno 25 milijuna kuna, što bi dalo sigurnost napajanja, a obzirom na planirani smjer razvoja otočja bilo bi dobro razraditi sve mogućnosti napajanja iz obnovljivih izvora, kako bi svi sadržaji eventualno mogli biti u funkciji i bez energije iz distribucijske mreže.

Razlog za ovakvo stanje je postojanje više subjekata na otočju (Nacionalni park, hrvatska vojska, ured za državnu imovinu, ...), koji, iako svi u vlasništvu države se već godinama ne mogu dogovoriti o zajedničkom ulaganju u elektroenergetsku mrežu. Važno je da subjekti krenu u sveobuhvatno i koordinirano rješavanje problema kako bi se donijelo optimalno rješenje u financijskom smislu, ali i po pitanju kvalitete. (Techne Pula, 2021).

6.3.6. Obnovljivi izvori energije

Europska komisija je donijela Zeleni plan s ciljem da Europa do 2050. godine postane prvi klimatski neutralan kontinent. U tom kontekstu, poticane su inicijative za razvoj postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije.

U UP Pula, za proizvodnju električne energije iz OIE, najznačajnija je energija sunca. Pula sa svojim urbanim područjem ima potencijal od 1.200 kWh/kW godišnje. Solarna elektrana, koja se nalazi u Općini Barban, počela je s radom 2014. g. Sa snagom od

0.57 MW bila je druga najveća u Istarskoj županiji te treća u Republici Hrvatskoj. S malo manje od 3.000 panela ima površinu od 1.2 ha (Općina Barban, 2021).

Prema podacima Registra OIEKPP na urbanom području Pule nalazi se 27 elektrana, instalirane snage 1210,4 kW, međutim iz popisa je izostavljena fotonaponska elektrana na trgovačkom centru Max City snage 570kW, a najviše solarnih elektrana nalazi se na području općine Medulin, točnije njih 15. Također, treba uzeti u obzir mogućnost da u popise nisu uvedene sve elektrane locirane na urbanom području. Kako ostali oblici postrojenja nisu evidentirani u Registru OIEKPP, a i postojeći su nedostatni, moguće je zaključiti da postoji opravdana potreba za dodatnom promocijom i daljnjim poticanjem korištenja obnovljivih izvora energije (IRENA, 2021).

Grad Vodnjan te Općine Medulin i Svetvinčenat su u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, tijekom 2014. i 2015. g. proveli nekoliko projekata obnovljivih izvora energije u obiteljskim kućama na svojem području.

Krajem 2017. g. Grad Vodnjan je potpisao Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju i time se pridružio svjetskoj inicijativi za urbanu klimu i energiju koja ujedinjuje tisuće lokalnih i regionalnih vlasti, dobrovoljno posvećenih provedbi klimatskih i energetskih ciljeva EU-a na svom teritoriju. Potpisom Sporazuma obvezali su se smanjiti emisije CO₂ (i, prema mogućnosti, drugih stakleničkih plinova) za najmanje 40% do 2030. godine učinkovitijom upotrebom energije i većom upotrebom obnovljivih izvora energije te usvojiti integrirani pristup ublažavanju i prilagodbi na klimatske promjene (HEP, 2021).

Općina Marčana, izmjenama i dopunama PPUO Marčana iz 2020. g., unutar izdvojenih građevinskih područja proizvodne namjene – pretežito industrijske (I1) (Krnica sjeveroistok, Filipana i Marčanka) propisuje mogućnost građenja građevina namijenjenih proizvodnji električne i/ili toplinske energije iz obnovljivih izvora energije (solarne elektrane).

Općina Medulin je u srpnju 2021. g. donijela Odluku o izradi I. Izmjena i dopuna UPU Valbonaša kojom je predložena promjena namjena površina unutar predmetnog plana na način da je u obuhvatu tog plana moguće planirati izgradnju građevine za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije – solarne elektrane snage do 10 MW kojom se predviđa realizacija "solarne farme" (Općina Medulin, 2021).

Dionici smatraju kako je poželjno postavljati solarne panele po industrijskim i drugim gospodarskim objektima. Preporučaju dugoročno razmatranje razvoja vjetroelektrana na moru. Tijekom participativnim procesa utvrđeno je kako mogućnost korištenja energije mora nije dovoljno istražena.

6.3.7. Energetska učinkovitost

Istarska županija osnovala je 2009. g. Istarsku Regionalnu Energetsku Agenciju – IRENA sa sjedištem u Labinu. IRENA je nezavisna neprofitna organizacija koja daje javnu savjetodavnu uslugu u obliku informacije, pomoći u podizanju svijesti i obuke lokalnim donositeljima odluka vezanim za energetiku u javnom i privatnom sektoru, domaćinstvima i građanima. Glavni ciljevi su joj: poticanje energetske efikasnosti, ušteda energije u javnom i privatnom sektoru, korištenje obnovljivih izvora energije, kogeneracija te zaštita okoliša.

Godišnjim planovima energetske učinkovitosti Istarske županije analizira provedene mjere u tekućoj godini te daje prijedlog mjera za sljedeću godinu. U 2018. godini provedeno je 69 mjera energetske učinkovitosti koje su bile svrstane u sljedećih 11 kategorija:

- Obnova toplinske izolacije pojedinih dijelova ovojnice zgrade
- Nova instalacija ili zamjena sustava grijanja i sustava za pripremu potrošne tople vode (PTV) u stambenim zgradama i zgradama uslužnog sektora
- Nova instalacija ili zamjena klima-uređaja (<12 kW) u stambenim zgradama i zgradama uslužnog sektora
- Mjere nove instalacije ili zamjene sustava hlađenja u zgradama uslužnog i industrijskog sektora
- Zamjena postojećih ili instalacija novih kućanskih uređaja
- Zamjena postojeće ili instalacija nove uredske opreme
- Zamjena postojećih ili instalacija novih rasvjetnih tijela u kućanstvima
- Zamjena, poboljšanje ili instalacija novih rasvjetnih sustava i njegovih komponenti u zgradama uslužnog i industrijskog sektora
- Zamjena postojećih i kupovina novih, učinkovitijih vozila
- Energetski pregledi
- Mjera za koju ne postoji metodologija izračuna uštede

Prema podacima Godišnjih planova energetske učinkovitosti Grada Pule vidljivo je kako je u razdoblju 2017. – 2019. g. realizirano 76.769.046,39 kn ulaganja u mjere energetske učinkovitosti (što vlastitim, a što bespovratnim sredstvima) te kako je istima ostvareno 3,9565 TJ uštede. Ipak, s obzirom da za većinu mjera uštede nisu iskazane moguće je pretpostaviti kako je iznos veći od navedenog. Očekivane uštede energije provedbom mjera prema Planu za 2021. g. iznose 0,3865 TJ, dok smanjenje emisije iznosi 37,56 tCO₂.

Prema podacima Akcijskog plana energetske učinkovitosti Grada Pule u periodu 2017. do 2019. godine ukupna potrošnja iznosi 3537,73 TJ, od čega je najznačajniji potrošač sektor prometa u kojem je evidentirana ukupna potrošnja energije 1.461,66 TJ. Slijedom toga, najznačajnija izdvajanja planirala su se u sektoru prometa za realizaciju kupnje autobusa s pogonom na SPP, što je naposljetku realizirano 2020. godine

bespovratnim sredstvima u iznosu 45.545,400 kn. Za sektor kućanstva i usluga u promatranom razdoblju najznačajnija ulaganja ostvarena su putem mjere Dolcevita i mjere Energetska obnova zgrada u vlasništvu Grada u iznosu 12.733.416,00 kn, koja su rezultirala uštedama od 1,8973 TJ (IRENA, 2021).

Ostale JLS urbanog područja nemaju izrađen Godišnji plan energetske učinkovitosti pa su podatci o provedenim aktivnostima i mjerama u 2018. g. preuzeti iz Godišnjeg plana energetske učinkovitosti Istarske županije za 2019. g. i navedeni u sljedećoj tablici.

Tab. 63. Iznos uložениh sredstava prema tipu mjera po JLS UP Pula

JLS	TIP MJERE	OPIS MJERE	ULOŽENA SREDSTVA
Općina Barban	Zamjena postojeće ili instalacija nove uredske opreme	Instalacija nove uredske opreme u OŠ Jure Filipovića Barban	46.536,27 kn
Općina Ližnjan	Nova instalacija ili zamjena sustava grijanja i sustava za pripremu potrošne tople vode (PTV) u stambenim zgradama i zgradama uslužnog sektora	Zamjena sustava kotlovnice u OŠ Medulin, Područnom odjelu Ližnjan	100.000,00 kn
Općina Fažana	Obnova toplinske izolacije pojedinih dijelova obnove zgrade	Zamjena stolarije i montaža klupica u OŠ Fažana	93.200,00 kn
	Zamjena postojeće ili instalacija nove uredske opreme	Instalacija nove uredske opreme u OŠ Fažana	38.000,00 kn
	Zamjena, poboljšanje ili instalacija novih rasvjetnih sustava i njegovih komponenti u zgradama uslužnog i industrijskog sektora	Zamjena postojećih rasvjetnih tijela OŠ Fažana	80.000,00 kn
Grad Vodnjan	Mjera koja nije obuhvaćena metodologijom	Izgradnja nove ambulante Vodnjan	2.200.000,00 kn
	Energetski pregledi	Izrada energetske certifikata nove ambulante Vodnjan	5.000,00 kn
	Obnova toplinske izolacije pojedinih dijelova ovojnice zgrada	Zamjena postojeće drvene stolarije u hodnicima zgrade OŠ Vodnjan - SE Dignano	45.000,00 kn

Izvor: Godišnji plan energetske učinkovitosti Istarske županije za 2019. g., 2018

Grad Vodnjan donio je krajem 2018. g. Akcijski plan energetske održivog razvitka do 2030. g. – SEAP. Akcijskim planom analizirana je energetska potrošnja u zgradarstvu, prometu i javnoj rasvjeti te su dani prijedlozi sljedećih mjera i aktivnosti do 2030. g. u skladu s preporukom Europske komisije kao i konkretnom situacijom u Gradu. Neke od mjera su:

- Za sektor zgradarstva:
 - o opće mjere za smanjenje emisija CO₂ iz sektora zgradarstva;
 - o promotivne, informativne i edukativne mjere i aktivnosti;
 - o mjere za javni sektor zgrada;
 - o mjere za stambeni sektor zgrada;
 - o mjere za zgrade komercijalnih i uslužnih djelatnosti.

- Za sektor prometa:
 - o promotivne, informativne i obrazovne mjere i aktivnosti;
 - o osobna i komercijalna vozila;
 - o vozila u vlasništvu Grada.
- Za sektor javne rasvjete:
 - o modernizacija sustava javne rasvjete.

Općina Barban je 2019. g. provela projekt energetske uštede u sustavu javne rasvjete, financiran iz EU. Obuhvaćena su sva naselja s ukupno 724 postojećih rasvjetnih tijela. Vrijednost projekta je bila 1.213.455,00 kuna te su istim sva postojeća rasvjetna tijela zamijenjena odgovarajućim LED rasvjetnim tijelima.

Općina Ližnjan je, u partnerstvu s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, tijekom 2017. g. energetske obnovila zgradu dječjeg vrtića Bubamara u naselju Šišan. Opći cilj projekta je bio povećanje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Općini Ližnjan, a specifični poboljšanje energetske svojstava toplinske ovojnice zgrade vrtića ulaganjem u energetske obnovu što je doprinijelo ostvarenju energetske uštede, smanjenju toplinskih gubitaka i smanjenju emisije CO₂. Vrijednost projekta je bila 300.436,77 HRK, a EU je sufinancirala projekt u iznosu od 132.204,23 HRK.

Drugi projekt Općine Ližnjan je Energetska obnova zgrade područnog odjeljenja Osnovne škole Šijana na adresi Valtura 71, naselje Valtura u Općini Ližnjan. Specifični ciljevi ovog projekta su: smanjenje potrošnje energije u zgradi javnog sektora odnosno smanjenje potrošnje energije u područnoj osnovnoj školi Valtura, povećanje kvalitete boravka djece u područnoj osnovnoj školi Valtura, promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije u Općini Ližnjan i Istri te prelazak na ekonomiju s niskom razinom emisije CO₂ u Općini Ližnjan. Ukupna vrijednost projekta iznosi 771.613,13 HRK, dok su ukupni prihvatljivi troškovi 641.431,31 HRK, a bespovratna sredstva EU iznose 262.088,45 HRK. Razdoblje provedbe ovog projekta je od 1. siječnja 2014. godine do 31. prosinca 2022. godine.

Općina Svetvinčenat je tijekom 2017. g. provela projekt Energetske obnove vrtića Predškolske ustanove „Balončić“ u naselju Svetvinčenat. Specifični cilj je bio poboljšanje energetske svojstava toplinske ovojnice zgrade vrtića ulaganjem u energetske obnovu što je doprinijelo ostvarenju energetske uštede, smanjenju toplinskih gubitaka i smanjenju emisije CO₂. Vrijednost projekta je bila 319.188,33 HRK, a Europska unija sufinancirala je projekt u iznosu od 131.736,55 HRK.

Općina Marčana je 2016. g. provela projekt pod nazivom „Rekonstrukcija postojeće javne rasvjete u Općini Marčana“ temeljem kojega su izvedeni radovi na rekonstrukciji postojeće javne rasvjete u Općini Marčana tijekom kojih je, sukladno projektu odobrenom od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, zamijenjeno

odnosno postavljeno preko 1300 novih svjetiljki LED javne rasvjete. Vrijednost energetske usluge iznosila je 4.266.012,50 kuna, a Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost odobrio je i doznačio Općini Marčana potporu u financiranju projekta u iznosu od 1.310.793,58 kuna.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* istaknuli su da je u UP Pula zabilježen trend rasta broja solarnih elektrana na objektima. Na prostoru UP Pula koncentrirano je 34 % solarnih elektrana na području Istarske županije. Takav trend potrebno je nastaviti i u budućim razdobljima, stavljajući fotonaponske ćelije na objekte različite namjene. Za povećanje energetske učinkovitosti poduzimaju se i druge mjere, poput nabave ekološki prihvatljivih vozila za javni prijevoz (vozila na stlačeni prirodni plin za Pulapromet) i uspostave sustava javnih električnih bicikala. Provode se i druge mjere koje potiču energetska učinkovitost stanovništva, primjerice postavljanje pametnih klupa, edukativne aktivnosti ili sufinanciranje nabavke energetske učinkovitih uređaja. Fondovi EU značajno doprinose povećanju energetske učinkovitosti u objektima u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba. Međutim, potrebno je povećati energetska učinkovitost starijih objekata koji se nalaze u povijesnim jezgrama (osobito u Gradu Puli), koji su pod konzervatorskom zaštitom te je njihova energetska obnova vrlo zahtjevna. U cilju povećanja energetske učinkovitosti moguće je primijeniti različite modele, poput dizalica topline, solarnih kolektora i sl. Pritom je potrebno voditi računa da se ne naruši prirodno vrijedna vizura krajobraza, kao i o efikasnosti modela koji se koristi ili planira koristiti. Ne postoji ni dovoljno radne snage koja bi se bavila uređenjem zgrada u cilju povećanja energetske učinkovitosti. JLS također često nemaju kapaciteta za korištenje Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE). Potrebno je razviti planske dokumente za ublažavanje klimatskih promjena i prelazak na niskougljično gospodarstvo. Dosad su te dokumente izradili jedino gradovi Pula i Vodnjan te Općina Barban. Važnu ulogu u povećanju energetske učinkovitosti na prostoru UP Pula ima IRENA – Istarska regionalna energetska agencija. Ona provodi različite projekte u suradnji s JLS i tijelima na županijskoj i nacionalnoj razini, poput suradnje u energetske obnovi zgrada koje su zaštićena kulturna dobra ili suradnje sa srednjoškolskim ustanovama za sudjelovanje učenika građevinarskih zanimanja u energetske obnovi zgrada. Opasnost za energetska učinkovitost u budućnosti mogu predstavljati rast cijena energije, koji može dovesti do energetske siromaštva dijela stanovnika, te rast cijena materijala koji će usporiti proces energetske obnove stambenih objekata.

Dionici smatraju korisnim razvijati infrastrukturu za korištenje vodika, pri čemu naglašavaju mogućnost razvoja „centra za vodik“ koji bi obuhvatio obrazovne, financijske, proizvodne i prometne institucije.

6.4. Promet i mobilnost

Promet je društvena aktivnost i gospodarska djelatnost koja ima intenzivan utjecaj na razvoj gospodarstava i društava (Shaw i dr., 2009). Promet i mobilnost iznimno su važni koncepti koji se moraju uvažiti tijekom planiranja razvoja nekog područja. Navedena dva koncepta mogu stvoriti učinak da neki prostor zbog bolje integriranosti u prometnu mrežu bude u komparativnoj prednosti pred drugim prostorom, što utječe i na druga obilježja društvenog i gospodarskog razvoja. Prometni položaj UP Pula prilično je povoljan, na što utječe njegova relativno dobra prometna povezanost s ostatkom Hrvatske te susjednim zemljama Slovenijom i Italijom, ali svejedno postoje i razmjerno velike mogućnosti za daljnje unaprjeđenje u svim postojećim i planiranim oblicima prometa. Kako bi se dobio zorni prikaz stanja prometnog sustava UP Pula i prometnih trendova u tom prostoru, u ovoj se Strategiji analiziraju pojedine vrste prometa relevantne za UP te se na temelju takve analize određuju prednosti i nedostaci u prometnoj povezanosti i mobilnosti te predlaže usmjerenje budućeg razvoja prometnog sustava UP Pula.

6.4.1. Cestovni promet

Cestovni je promet oblik prometa koji je prostorno najrašireniji na teritoriju UP Pula. Infrastruktura tog oblika prometa obuhvaća mrežu autocesta te državnih, županijskih i lokalnih cesta. Cesta najvišeg ranga koja prolazi UP Pula je autocesta A9 Buje (čvorište Umag) – Pula (čvorište Pula) (Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 18/21). Njezinom izgradnjom u prvom desetljeću 21. st. Pula je povezana s mrežom autocesta u ostatku Hrvatske preko autoceste, tj. brze ceste A8 Kanfanar – Matulji te s primorskim dijelom Slovenije i Italijom preko graničnih prijelaza Kaštel i Plovanija. Ukupna duljina svih razvrstanih cesta (autoceste, državne, županijske i lokalne ceste) na teritoriju UP Pula iznosi 393,5 km.

Tab. 64. Duljina mreže razvrstanih³⁰ cesta u urbanom području Pula 2021. godine

Kategorija ceste	Duljina ceste po kategoriji (km)
Autoceste	19,9
Državne ceste	77,0
Županijske ceste	173,7
Lokalne ceste	122,9
Ukupno	393,5

Izvori podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 17/10; 18/21); OSM, 2021

³⁰ Sukladno Uredbi o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (NN 34/12) u županijske i lokalne ceste ne razvrstavaju se ceste u području gradova većih od 35.000 stanovnika i onih koji su županijska središta. Iz tog razloga na teritoriju Grada Pule sve su županijske i lokalne ceste koje su bile kategorizirane do 2012. g. (Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste; NN 17/10) postale nerazvrstane ceste. Budući da se prometni značaj tih prometnica nije izgubio tijekom vremena, u analizu županijskih i lokalnih cesta uključene su ceste definirane Odlukom iz 2010. g. Duljina autocesta i državnih cesta izračunata je na temelju trenutno važeće Odluke o razvrstavanju javnih cesta; NN 18/21).

Mreža cesta u UP Pula na koje se odnose podatci iz prikazane tablice prikazana je na priloženoj karti (Sl. 61.).

Autocesta A9 na teritoriju UP Pula prolazi kroz teritorije Općine Svetvinčenat te gradova Vodnjan i Pula. Na navedenoj autocesti na teritoriju UP Pula postoje tri čvorišta: Vodnjan – sjever, Vodnjan – jug te čvor Pula. Sjeverni dio Općine Svetvinčenat ima pristup na autocestu A8 putem čvora Žminj koji se nalazi na teritoriju istoimene općine.

Na teritoriju UP Pula postoji pet državnih cesta (Odluka o razvrstavanju javnih cesta; NN 18/21). To su:

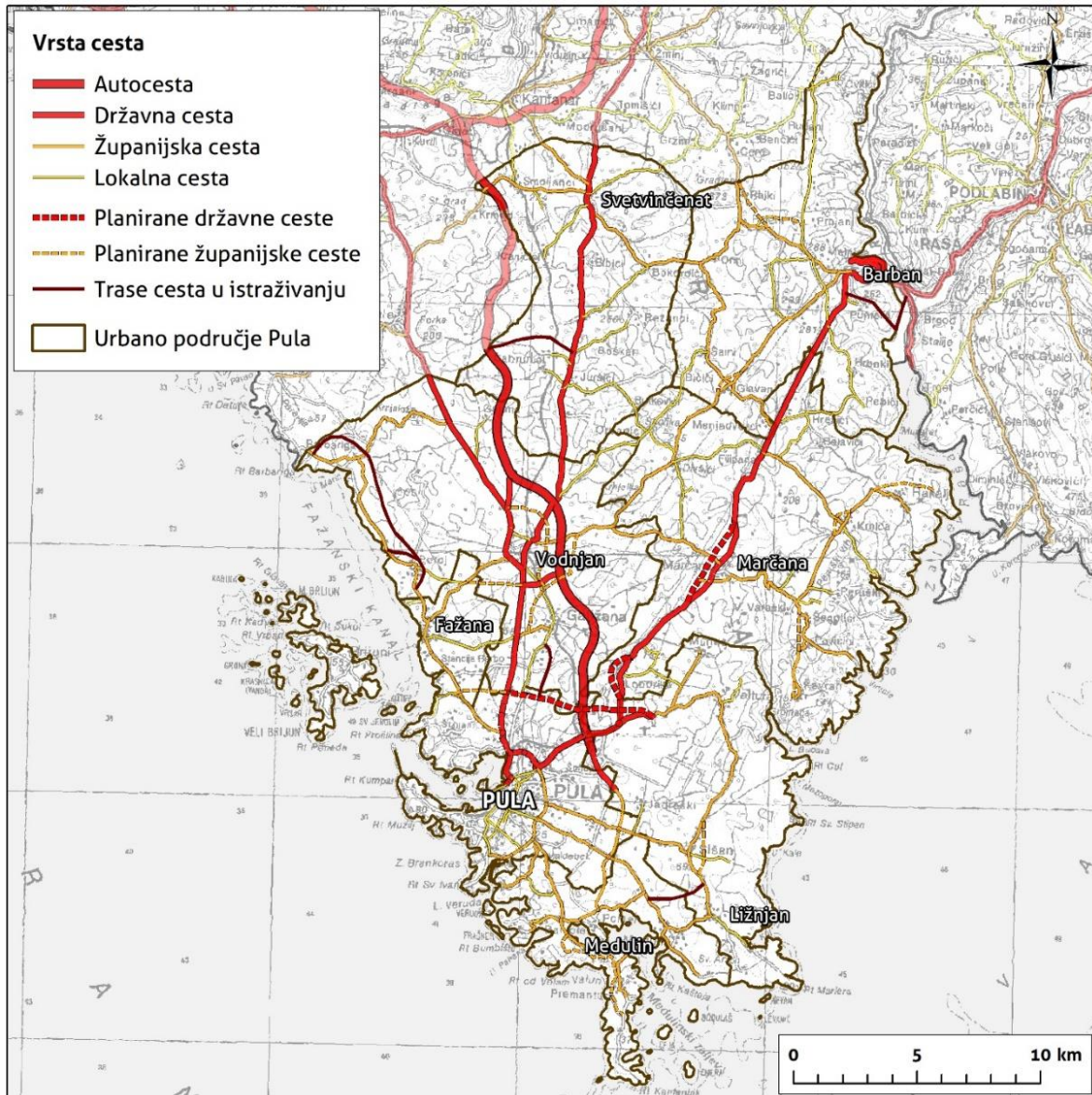
- D66 Pula (D75/D400) – Labin – Vozilići – Opatija (D8)
- D75 Plovanija (D200) – Novigrad – Umag – Poreč – Rovinj – Vrsar – Bale – Pula (D66/D400)
- D77 Lovrin (A8) – Žminj – Svetvinčenat – Vodnjan (D75)
- D400 Pula (D66/D75 – trajektna luka)
- D401 Valtura (D66 – Zračna luka Pula)

Pula je naselje prema kojem su usmjerene ili iz kojega počinje veći dio državnih cesta. Tako se mogu izdvojiti tri glavna pravca na kojima se nalaze državne ceste u UP Pula. Prvi pravac je pravac na kojemu se nalazi državna cesta D75 koja povezuje Pulu s ostalim naseljima na zapadnoj obali Istre te u konačnici s Republikom Slovenijom. Drugi pravac je središnji istarski pravac, na kojemu se nalazi državna cesta D77 koja povezuje Vodnjan (i Pulu) sa središtem Istarske županije - Pazinom. Treći je pravac na kojemu se nalazi državna cesta D66 koja povezuje Pulu i Opatiju (Rijeku) prolazeći istočnom obalom Istre. Općinska središta u UP Pula koja nisu povezana na mrežu državnih cesta, nego samo na županijske ceste su naselja Fažana, Medulin i Ližnjan.

Mreža županijskih cesta u UP Pula prilično je razgranata i na njoj se nalaze sva veća naselja kroz koja ne prolaze državne ceste. Osobita koncentracija županijskih cesta može se primijetiti u općinama Medulin i Ližnjan. Ukupna duljina lokalnih cesta kraća je od duljine županijskih cesta, a duže dionice lokalnih cesta nalaze se u sjevernom dijelu UP Pula. Lokalne ceste uglavnom povezuju manja naselja izvan mreže državnih i županijskih cesta s cestama višeg ranga.

Prostornim planom Istarske županije (SNIŽ 14/16) planirana je izgradnja novih dionica državnih i županijskih cesta (Sl. 61.). Nove dionice državnih cesta planirane su uz državnu cestu D66, gdje bi se izmjestila dionica državne ceste izvan naselja tj. izgradile obilaznice naselja Pula, Lobarika i Marčana te izgradila nova cesta kojom bi se pristupalo Zračnoj luci Pula. Nove dionice županijskih cesta planiraju se u svim JLS osim u Gradu Puli. Njihova izgradnja također ima za cilj izmještanje dionica županijskih cesta iz naselja. Veći dio novih županijskih cesta planiran je u zoni današnjih nerazvrstanih cesta. Trenutno su u istraživanju trasa državne ceste koja bi

povezivala Općinu Svetvinčenat s autocestom A9 i Općinom Bale, trasa obilaznice Barbana i cesta kroz dolinu Raše te obilaznica naselja Barbariga u Gradu Vodnjanu.

Sl. 61. Cestovna mreža urbanog područja Pula s planiranim prometnicama

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 17/10, 18/21; OSM, 2021; Prostorni plan Istarske županije, 14/16

Kako bi se mogao utvrditi stupanj razvijenosti prometne mreže, potrebno je izračunati brojčane pokazatelje kojima se definira razvijenost. Kao osnovni pokazatelji koriste se prostorna i demografska gustoća prometne mreže te Engelov koeficijent. Njihove vrijednosti prikazane su u priloženoj tablici (Tab. 65.). Navedeni pokazatelji izračunavaju se na temelju ukupne duljine prometne mreže razvrstanih cesta koja ja

prikazana u Tab. 64. Nerazvrstane ceste nisu uključene u analizu, izuzev onih koje su do 2012. g. bile kategorizirane kao županijske i lokalne ceste na teritoriju Grada Pule.

Prostorna gustoća prometne mreže prikazuje kolika je duljina mreže prometnica na 100 km² površine. Prema prikazanim podacima prostorna gustoća prometne mreže za cijelo UP Pula iznosi 70,6 km/100 km². Najveća prostorna gustoća prometne mreže zabilježena je na teritoriju Grada Pule i Općine Fažana, što je posljedica činjenice da je Pula veliko gradsko naselje s visokom razinom izgrađenosti prostora, a Fažana je prigradsko naselje Pule s visokim stupnjem turistifikacije. Slično vrijedi i za Općinu Medulin koja također ima iznadprosječnu prostornu gustoću prometne mreže. Jedina JLS koja je znatno ispod prosjeka po prostornoj gustoći prometne mreže je Općina Ližnjan, u kojoj postoji manji broj razvrstanih cesta na relativno većem teritoriju. Demografska gustoća prometne mreže prikazuje duljinu cestovne mreže na 10.000 stanovnika. Taj je pokazatelj najviši u općinama uz sjeverni rub UP (Barban i Svetvinčenat), koje su općine s malim brojem stanovnika, a istovremeno s velikim teritorijem i raširenom mrežom razvrstanih cesta. Visoka demografska gustoća zabilježena je i u Općini Fažana. Najmanja demografska gustoća zabilježena je u Gradu Puli, što je rezultat činjenice da u Puli živi velik broj stanovnika. Zbog niske demografske gustoće u Puli moguće je pretpostaviti da se u toj JLS stvaraju veće prometna zagušenja u odnosu na ostale JLS. Engelov koeficijent sintetički je pokazatelj razvijenosti prometne mreže koji se dobiva kao geometrijska sredina umnoška prostorne i demografske gustoće prometne mreže. Veća vrijednost Engelova koeficijenta u pravilu upućuje na viši stupanj razvijenosti prometne mreže. Najviša vrijednost koeficijenta izračunata je prema vrijednosti demografske i prostorne gustoće za Općinu Fažana, što upućuje na to da ta općina ima prometnu mrežu koja na najbolji način odgovara prostornoj efikasnosti i potrebama stanovništva. S druge strane, prometna mreža u Gradu Puli ima ispodprosječni Engelov koeficijent, što je općenito obilježje gradskih naselja. Vrijednosti navedenih pokazatelja relativne su i ne upućuju nužno na stvarno stanje u prometu, koje ovisi o više različitih faktora, a u UP Pula ponajprije o turističkoj sezoni kada je broj turista prilično velik i kada se stvaraju jača zagušenja.

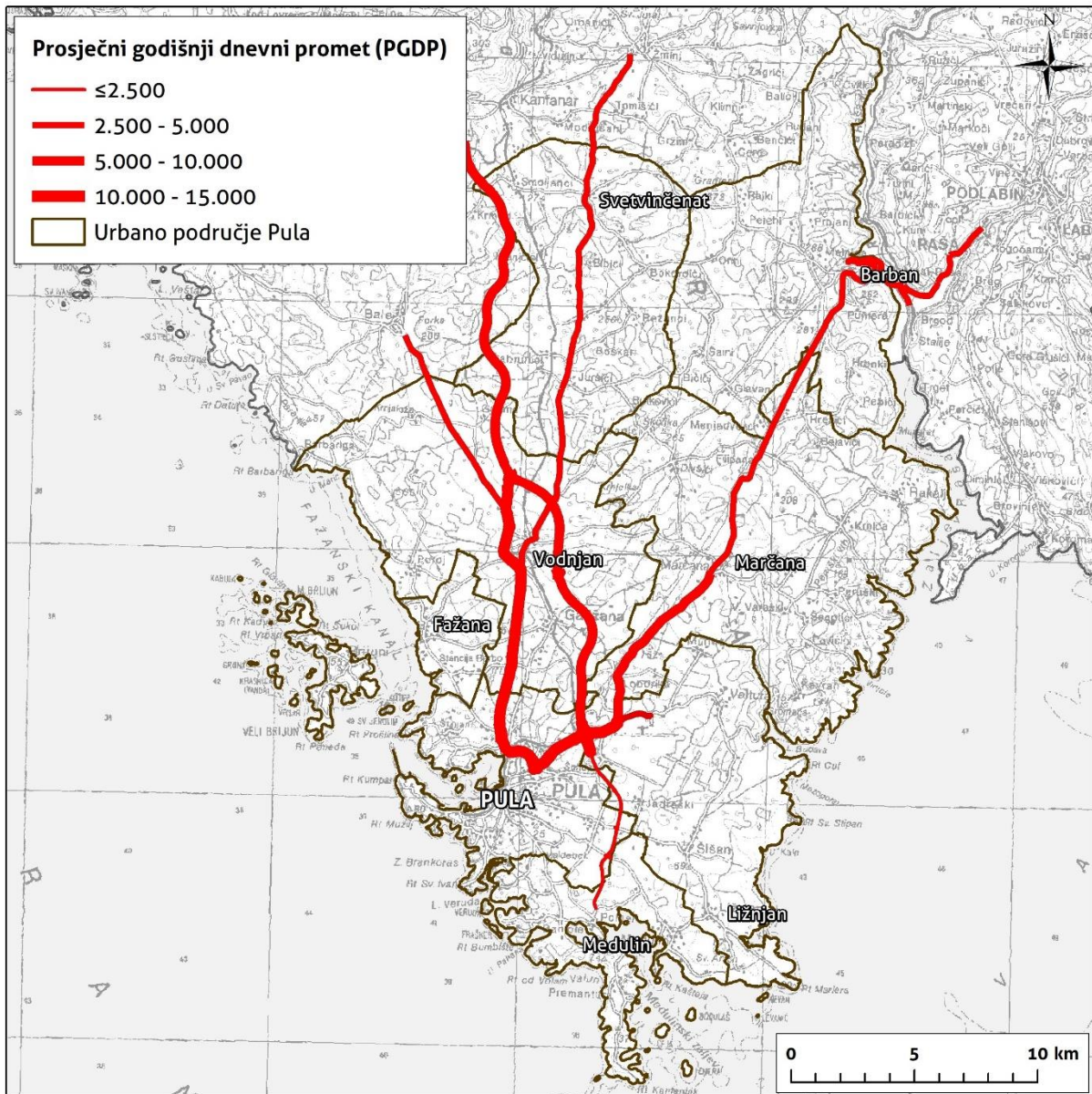
Tab. 65. Pokazatelji gustoće i razvijenosti prometne mreže u UP Pula 2019. godine

Prostorna jedinica	Duljina mreže razvrstanih cesta (km)	Prostorna gustoća prometne mreže (km/100 km ²)	Demografska gustoća prometne mreže (km/10.000 stan.)	Engelov koeficijent
Grad Pula	54,4	101,6	9,7	31,4
Grad Vodnjan	70,1	69,7	110,2	87,6
Općina Barban	61,8	68,6	245,3	129,7
Općina Fažana	13,1	96,3	253,5	156,2
Općina Ližnjan	32,7	48,1	68,6	57,4
Općina Marčana	81,5	62,1	180,9	106,0
Općina Medulin	27,9	81,6	38,9	56,3
Općina Svetvinčenat	52,0	65,5	230,3	122,8
UP Pula	393,5	70,6	44,6	56,1

Izvori podataka: Gradovi u statistici, 2021; OSM, 2021

Osim razvijenosti prometne mreže potrebno je analizirati i njenu opterećenost prometom. Hrvatske ceste prikupljaju i objavljuju podatke o prosječnom dnevnom broju vozila na određenim brojačkim mjestima na dionicama razvrstanih cesta. Bilježe se dva brojčana pokazatelja: prosječni godišnji dnevni promet (PGDP), koji označava prosječan broj vozila koja dnevno prolaze kroz neko brojačko mjesto tijekom cijele godine, i prosječni dnevni ljetni promet (PLDP), koji se odnosi na broj vozila koja dnevno prođu kroz neko brojačko mjesto u ljetnom razdoblju. Za analizu cestovne mreže UP Pula relevantno je 12 brojačkih mjesta, od čega je osam na državnim cestama, tri na autocesti, a jedno na županijskoj cesti. U ovom su dokumentu analizirani podatci o prosječnom dnevnom prometu za 2019. g. jer je to posljednja pretpandemijska godina te se na temelju nje kvalitetnije mogu analizirati dugotrajni trendovi u cestovnom prometu u UP Pula.

Podatci o PGDP prikazani su na priloženoj karti (Sl. 62.). Dionica ceste na kojoj je zabilježen najviši PGDP je dionica D75 Vodnjan – Pula, za koju je on iznosio 11.860 vozila (Brojenje prometa, 2020). Po veličini PGDP-a zatim slijede dionice autocesta između čvorova Kanfanar, Vodnjan – sjever, Vodnjan – jug i Pula, gdje je PGDP iznosio između 7.500 i 8.900 vozila, s time da je najviši zabilježen na dionici Kanfanar – Vodnjan – sjever, a najniži na dionici Vodnjan – sjever – Vodnjan – jug. Iz prikazanih podataka može se zaključiti da je PGDP veći u naseljima koja su u blizini Pule, što upućuje na to da dnevne migracije stanovništva između Pule i njezine okolice imaju veliku ulogu u generiranju prometa. Veći broj vozila zabilježen je na pravcima između Pule i Vodnjana te Pule i Marčane, a udaljavanjem od Pule broj vozila na cestama se smanjuje, osim na autocesti A9 koja je nacionalnog i međunarodnog ranga i na kojoj su iz tog razloga obrasci odvijanja prometa drukčiji.

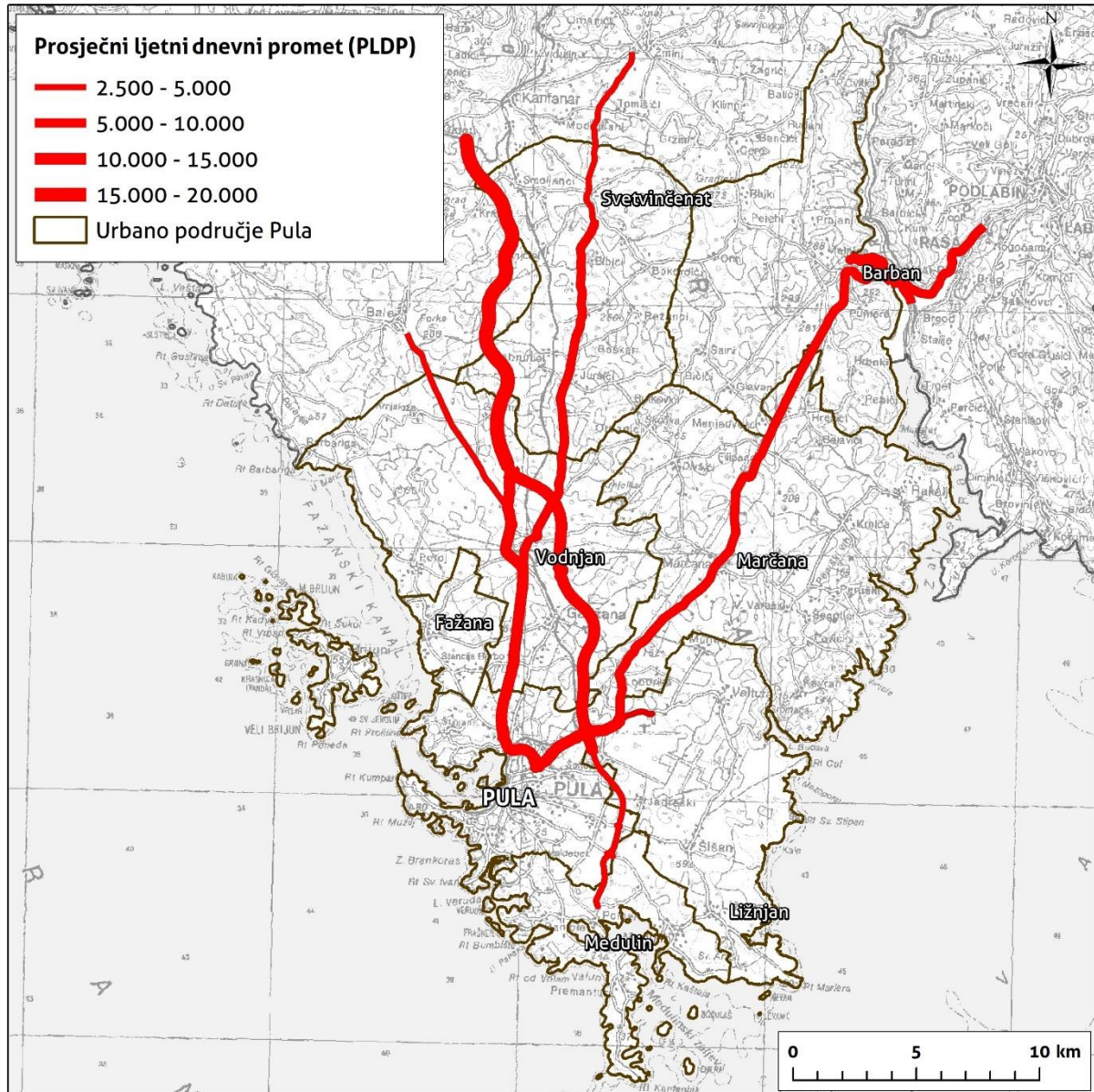
Sl. 62. Prosječan godišnji dnevni promet na cestama u urbanom području Pula 2019. godine

Izvor podataka: Brojenje prometa 2019., 2020

Iz podataka o PLDP (Sl. 63.) može se zaključiti da je PLDP na svim dionicama veći ili sličan PGDP. Najveća razlika između PGDP i PLDP postoji na dionicama autoceste A9, na kojima je PLDP 2019. g. bio dvostruko veći od PGDP-a. Autocesta A9 ima više korisnika u ljetnom razdoblju jer služi kao prometnica po kojoj turisti dolaze do željenih destinacija u UP Pula te kao glavni pravac za opskrbu i povezivanje s ostalim dijelovima Hrvatske. Najmanja razlika između PGDP i PLDP je na dionicama ceste D77, gdje ona iznosi nekoliko stotina vozila.

Ukoliko se PGDP i PLDP iz 2019. g. usporede s PGDP-om i PLDP-om iz 2015. g. (Brojenje prometa 2015., 2016), može se zaključiti da je došlo do blagog porasta

prometa na svim prometnicama u UP, što je u skladu s procijenjenim demografskim kretanjima, kao i sa zabilježenim povećanjem broja turista u UP Pula, budući da se procjenjuje da većina turista u UP Pula dolazi cestovnim prometom, iako postoje međunarodne veze i u zračnom i u željezničkom prometu.

Sl. 63. Prosječan ljetni dnevni promet na cestama u urbanom području Pula 2019. godine

Izvor podataka: Brojenje prometa 2019., 2020

Prema podacima dobivenim od Policijske uprave Istarske, u UP Pula koje je istovjetno području nadležnosti Postaje prometne policije Pula, u razdoblju 2015.-2020. g. dogodilo se ukupno 3.945 prometnih nesreća (Tab. 66.). Najveći broj nesreća zabilježen je 2015. g., a najniži broj zabilježen je 2020. g. Ukoliko se promatra ukupno kretanje broja nesreća u promatranom razdoblju može se primijetiti relativno stabilan

trend pada broja nesreća. Brojevi ozlijeđenih osoba pokazuju trend pada u posljednjim godinama promatranog razdoblja, dok se za broj poginulih ne može odrediti jasan trend. Pad broja prometnih nesreća tijekom 2020. g. jednim dijelom je i rezultat smanjenog kretanja stanovništva zbog globalne pandemije COVID-19.

Tab. 66. Broj i posljedice prometnih nesreća u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Pokazatelj	Broj po godini						Ukupno
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
Broj nesreća	827	723	733	647	560	455	3.943
Broj poginulih	6	5	8	11	4	5	39
Broj teže ozlijeđenih	50	35	51	43	36	21	236
Broj lakše ozlijeđenih	252	323	303	250	219	173	1.520

Izvor podataka: PU Istarska, 2021

U budućim je razdobljima potrebno poticati povećanje sigurnosti prometa odgovarajućim načinima, od edukacija, korištenja tehnoloških inovacija u vozilima pa do povećanja sigurnosti prometa različitim prometno-tehničkim zahvatima, osobito na lokacijama gdje se prometne nesreće učestalo događaju. Među potencijalnim uzrocima prometnih nesreća može se izdvojiti i konzumiranje alkohola i opojnih sredstava (Tab. 67.). Iako broj osoba koje su zatečene u stanju pod utjecajem alkohola i opojnih sredstava pada, takvi vozači svejedno predstavljaju veliku opasnost u prometu te je potrebno na odgovarajuće načine pristupiti rješavanju navedenog problema, što je rješenje koje treba biti doneseno na nacionalnoj razini.

Tab. 67. Prekršaji alkohola i droge u prometu u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine

Prekršaj	Broj prekršaja po godini						Ukupno
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
Upravljanje pod utjecajem alkohola	1.102	1.018	965	1.204	854	704	5.847
Upravljanje pod utjecajem opojnog sredstva	75	86	63	174	108	97	603

Izvor podataka: PU Istarska, 2021

Korištenje javnog prijevoza znatno smanjuje broj prometnih nesreća te povećava sigurnost u prometu.

Hrvatski autoklub (HAK) jedan je od sudionika međunarodnog projekta EuroRAP. Njegov je cilj prepoznati zone rizika sigurnosti u odvijanju prometa na prometnicama. Projekt je započeo 2007. g., a dosad je provedeno nekoliko istraživanja na različitim lokacijama kojima su identificirane lokacije smanjene sigurnosti prometa u Hrvatskoj

(HAK, 2021). U Istarskoj županiji su istraživanja bila provedena samo na dionicama istarskog ipsilona (autoceste A8 i A9). Autocesta A9 na dionici od čvora Pula do čvora Vodnjan – sjever identificirana je kao dionica niskog rizika, a na dionici od čvora Vodnjan – sjever do čvora Kanfanar identificirana je kao dionica niskog srednjeg rizika.

Prometna povezanost i dostupnost važni su čimbenici koji utječu na to da neki prometni čvor (naselje ili bilo koje drugo mjesto koje generira promet) postane u komparativnoj prednosti, odnosno u boljem geoprometnom položaju od drugih naselja. Kako bi geoprometni položaj mogao biti povoljan, vrlo je važno osigurati visoku razinu dostupnosti do drugih važnijih prometnih čvorišta, preko kojih se dalje ostvaruju veze na neka treća, udaljena čvorišta. Relevantan pokazatelj prometne povezanosti i dostupnosti važnih prometnih čvorišta je vrijeme koje je potrebno potrošiti da bi se stiglo do nekog prometnog čvora. Prosječna putovanja automobilom iz svih naselja koja su središta JLS u UP Pula do Pazina, Rijeke, Zagreba, Kopra i Trsta prikazana su u priloženoj tablici (Tab. 68.). Prosječna vremena putovanja do drugih centara slična su u svim JLS, s tim da je vrijeme prometovanja uglavnom kraće za sjevernije JLS (Grad Vodnjan, Općina Svetvinčenat) zbog manje udaljenosti.

Tab. 68. Prosječno vrijeme putovanja automobilom iz sjedišta jedinica lokalne samouprave urbanog područja Pula u odabrane urbane centre u Hrvatskoj i bližem inozemstvu 2021. godine

Polazište	Vrijeme potrebno do odredišta (sati i minute)				
	Pazin	Rijeka	Zagreb	Koper (SLO)	Trst (I)
Pula	00:42	01:31	03:11	01:19	01:43
Vodnjan	00:32	01:19	03:00	01:07	01:31
Barban	00:28	01:22	03:02	01:18	01:43
Fažana	00:41	01:27	03:07	01:15	01:39
Ližnjan	00:46	01:33	03:14	01:21	01:45
Marčana	00:40	01:32	03:12	01:18	01:43
Medulin	00:47	01:34	03:14	01:21	01:46
Svetvinčenat	00:23	01:10	02:51	01:06	01:29

Izvor podataka: Via Michelin, 2021

Održavanje kvalitetne razine cestovnog prometa vrlo je važno za budući razvoj UP Pula, jer on intenzivno utječe na kvalitetu života stanovništva i na mogućnost obavljanja gospodarskih djelatnosti. Iako kvaliteta prometnica u UP Pula uglavnom zadovoljava i omogućava dobru povezanost i dostupnost s ostatkom Hrvatske i susjednih država, vrlo je važno daljnje poticanje povećanja sigurnosti prometa te pružanje podrške izgradnji novih prometnica koje bi stvorile rasterećenje na pojedine prometnice u naseljima. Takve mjere potrebno je poduzimati u suradnji s institucijama na nacionalnoj i regionalnoj razini, u čijoj je nadležnosti izvođenje različitih zahvata unaprjeđenja prometa na važnijim prometnim pravcima. Svaka JLS u okviru svojih

možnosti treba razvijati prometnice i prometne površine koje su pod njezinom nadležnošću.

Sudionici radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* istaknuli su da je potrebna modernizacija cestovnog prometa poticanjem korištenja novih, ekološki prihvatljivih vozila, poput električnih vozila i vozila na vodik. Za korištenje takvih vozila potrebno je ulagati u pripremu infrastrukture.

6.4.2. Željeznički promet

Teritorijem UP Pula prolazi jedna dionica željezničke pruge regionalnog značaja R101 Državna granica – Buzet – Pula na kojoj se nalazi ukupno deset službenih mjesta (Izvešće o mreži, 2021). Ta je pruga jednokolosiječna i neelektrificirana te se veže na željezničku mrežu Republike Slovenije, spajajući se na prugu (Ljubljana -) Divača – Prešnica – Koper. Željeznička pruga R101 prolazi kroz tri JLS u UP Pula; Grad Pulu, Grad Vodnjan i Općinu Svetvinčenat. Detaljniji podatci o željezničkoj pruzi R101 na teritoriju UP Pula prikazani su u priloženoj tablici (Tab. 69.).

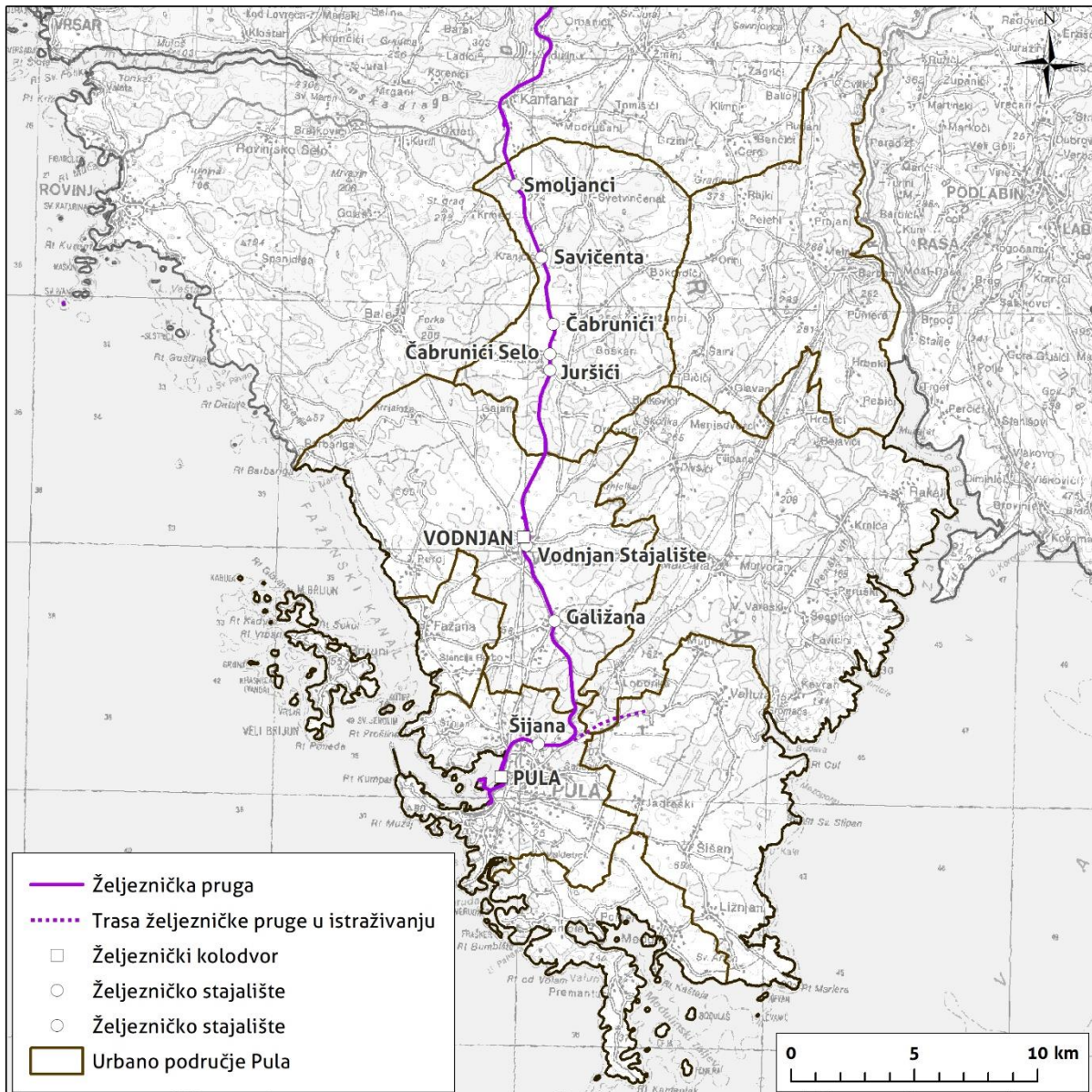
Tab. 69. Podatci o željezničkoj pruzi R101 Državna granica – Buzet – Pula na teritoriju urbanog područja Pula

Brojčana oznaka pruge	Ukupna duljina (km)	Duljina u UP Pula (km)	Službena mjesta u UP Pula (1 – kolodvor, 2 – stajalište)
R101	90,590	28,446	Smoljanci (2), Savičenta (2), Čabruniči (2), Čabruniči Selo (2), Juršiči (2), Vodnjan (1), Vodnjan Stajalište (2), Galižana (2), Šijana (2), Pula (1)

Izvori podataka: Izvešće o mreži, 2021; OSM, 2021

Tehničke karakteristike željezničke pruge R101 omogućuju maksimalnu brzinu od 80 km/h na dionici pruge na teritoriju UP Pula, koja je na pojedinim lokacijama ispresijecana dijelovima na kojima je ograničenje brzine niže (minimalno 30 km/h). Na pruzi se može obavljati prijevoz putnika i prijevoz tereta.

Osim postojeće željezničke pruge R101, u planu je izgradnja željezničke pruge koja bi počinjala kod Zračne luke Pula i u blizini sadašnjeg željezničkog stajališta Šijana vezala bi se na prugu R101. Takvim prometnim povezivanjem unaprijedila bi se povezanost gradskog naselja Pula sa njegovom zračnom lukom, međutim za modernizaciju željezničke mreže u Istarskoj županiji tek se izrađuje projektna dokumentacija (HŽ Infrastruktura, 2021), pa stoga nije moguće procijeniti na koji način će se provoditi modernizacija i razvoj željezničke mreže u UP Pula. Pregled trasa postojećih i planiranih željezničkih pruga prikazan je na priloženoj karti (Sl. 64.).

Sl. 64. Trase postojeće i planirane željezničke pruge u urbanom području Pula 2021. godine

Izvor podataka: Izvješće o mreži, 2021; OSM, 2021; Prostorni plan Istarske županije, SNIŽ 14/16

Željeznički putnički prijevoz na pruzi R101 obavlja tvrtka HŽ Putnički prijevoz (HŽPP). Prema voznom redu HŽPP-a važećem u srpnju 2021. g. (HŽPP, 2021) prugom R101 radnim danom prometovalo je devet putničkih vlakova iz Pule, i to pet do Buzeta (jedan prometuje isključivo za vrijeme trajanja nastave u školama), tri do Lupoglava i jedan do Vodnjana. U suprotnom smjeru vozi sedam putničkih vlakova radnim danom, i to pet iz Buzeta prema Puli (jedan prometuje isključivo za vrijeme trajanja nastave u školama) i dva iz Lupoglava prema Puli. Subotom, nedjeljom i blagdanom iz Pule prema Lupoglavu odnosno Buzetu prometuju četiri putnička vlaka (dva do Lupoglava, dva do Buzeta), a isti broj vlakova prometuju u suprotnom smjeru. Duljina putovanja između Pule i Smoljanaca, posljednjeg stajališta u UP Pula, putničkim vlakom iznosi

34 minute. HŽPP obavlja prijevoz na relaciji Pula – Buzet i obratno dizelomotornim garniturama. Osim navedenih vlakova, u suradnji HŽPP-a i Slovenskih železnica (SŽ) od sredine travnja do kraja listopada svakodnevno prometuje brzi vlak Istra koji povezuje Pulu i Divaču u Sloveniji, koja se nalazi na pruzi Ljubljana – Sežana – Trst. Navedeni vlak u jutarnjim satima dolazi iz Slovenije u Pulu, a u kasnim popodnevnim satima vraća se iz Pule u Sloveniju (HŽPP, 2021). U UP Pula zaustavlja se samo u Puli i u Vodnjanu. Duljina putovanja između kolodvora Pula i Vodnjan brzim vlakom iznosi 12 minuta. Usprkos postojanju međunarodne željezničke veze do Pule, željeznički promet u UP Pula i u Istarskoj županiji nije na dovoljno visokoj razini razvoja, u usporedbi sa željezničkim prometnim vezama u kontinentalnom dijelu Hrvatske. Nedostatak izravne veze sa željezničkom mrežom u Primorsko-goranskoj županiji u znatnoj mjeri otežava razvoj povezanosti Pule željezničkim putem s ostalim krajevima Hrvatske. Iako u Sloveniji postoji dobra veza brzog vlaka Istra na vlak za Ljubljanu i Maribor, vozni red za presjedanje prema Hrvatskoj nije prilagođen (HŽPP, 2021). Od Lupoglava također četiri puta dnevno voze autobusi u organizaciji HŽPP-a za Rijeku, ali ni iz Rijeke više ne postoji veza brzim vlakom prema Zagrebu. Potencijal revitalizacije pruga u Istarskoj županiji i u UP Pula postoji ukoliko Hrvatska uđe u schengensku zonu te se uspostavi kvalitetnija željeznička veza između Hrvatske i Slovenije ili izgradnjom brze pruge od Zagreba do Rijeke te gradnje željezničkog tunela kroz Učku. Intenzivnijih ulaganja u modernizaciju željezničke infrastrukture na ovim prostorima nije bilo proteklih godina te to predstavlja izazov u budućem razvoju željezničkog prometa u UP Pula.

Važan pokazatelj razvijenosti željezničkog prometa je ukupan broj prevezenih putnika po službenim mjestima (Tab. 70.). U razdoblju 2017.-2019. g. zabilježen je porast broja prevezenih putnika u UP Pula, iako su prisutne razlike u trendu između različitih službenih mjesta. Ukoliko se podaci o broju prevezenih putnika za Pulu usporede s podacima za druge veće gradove u Hrvatskoj, Pula se nalazi među gradovima u kojima je zabilježen manji broj putnika u željezničkom prometu, a jedini veći grad od Pule s manjim brojem zabilježenih putnika je Zadar, u kojemu funkciju željezničkog prometa na relaciji Zadar – Knin obavljaju autobusi. Ta činjenica upućuje na to da željeznica još uvijek nije dovoljno prepoznata kao jedan od modela putničkog prijevoza u UP Pula i u Istarskoj županiji te da je potrebno provesti određene mjere kojima bi se željeznički promet prilagodio potrebama putnika (prvenstveno dnevnih migranata, ali i turista) te postao atraktivniji za učestalije korištenje.

Trenutno dostupna željeznička infrastruktura nije pristupačna osobama smanjene pokretljivosti te je iz pozicije JLS-ova potrebno apelirati na HŽ da se ista, razumnom prilagodbom, učini dostupnom (DOSTI, 2021).

Tab. 70. Broj prevezenih putnika po službenim mjestima željezničkog prometa u urbanom području Pula od 2017. do 2019. godine

Službeno mjesto	Broj prevezenih putnika po godini		
	2017.	2018.	2019.
Pula	61.634	73.958	70.581
Šijana	248	270	1.579
Galižana	2.313	1.924	1.762
Vodnjan Stajalište	3.678	3.550	3.934
Vodnjan	4.356	1.910	1.174
Juršići	1.805	1.930	1.955
Čabrunići Selo	1.239	1.482	1.273
Čabrunići	178	163	364
Savičenta	1.168	1.008	1.088
Smoljanci	2.027	2.008	1.411
UP Pula	78.646	88.203	85.121

Izvor podataka: HŽPP, 2018 - 2020

U urbanim područjima u Europi u posljednjim se desetljećima intenzivnije ulaže u razvoj željezničkog prometa kao oblika javnog prijevoza, te bi stoga takvo načelo trebalo bi biti vrlo važno prilikom planiranja budućeg razvoja jer se bez kvalitetne i održive mobilnosti stanovništva ne može ostvariti propulzivni razvoj urbane regije. Pritom je razvoj potrebno bazirati na temelju politika zelenog i održivog razvoja koje promiče Europska unija. U nacrtu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (2021) planiran je razvoj baterijskih motornih vlakova (BMV) u željezničkom putničkom prometu čime bi se omogućilo ekološki prihvatljivije prometovanje putničkih vlakova po željezničkoj pruzi R101 bez potrebe za njenom elektrifikacijom. U Puli je planirana izgradnja stabilnog električnog priključka koji bi omogućio punjenje baterijskih vlakova električnom energijom.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* prepoznaju željezničku infrastrukturu kao važan čimbenik povezivanja UP Pula s drugim centrima u Hrvatskoj i inozemstvu te, usprkos činjenici da željeznička infrastruktura nije u nadležnosti JLS, smatraju da je potrebno poticati zelenu tranziciju željezničkog prometa i razvoj infrastrukture iz Istre prema Rijeci i Sloveniji.

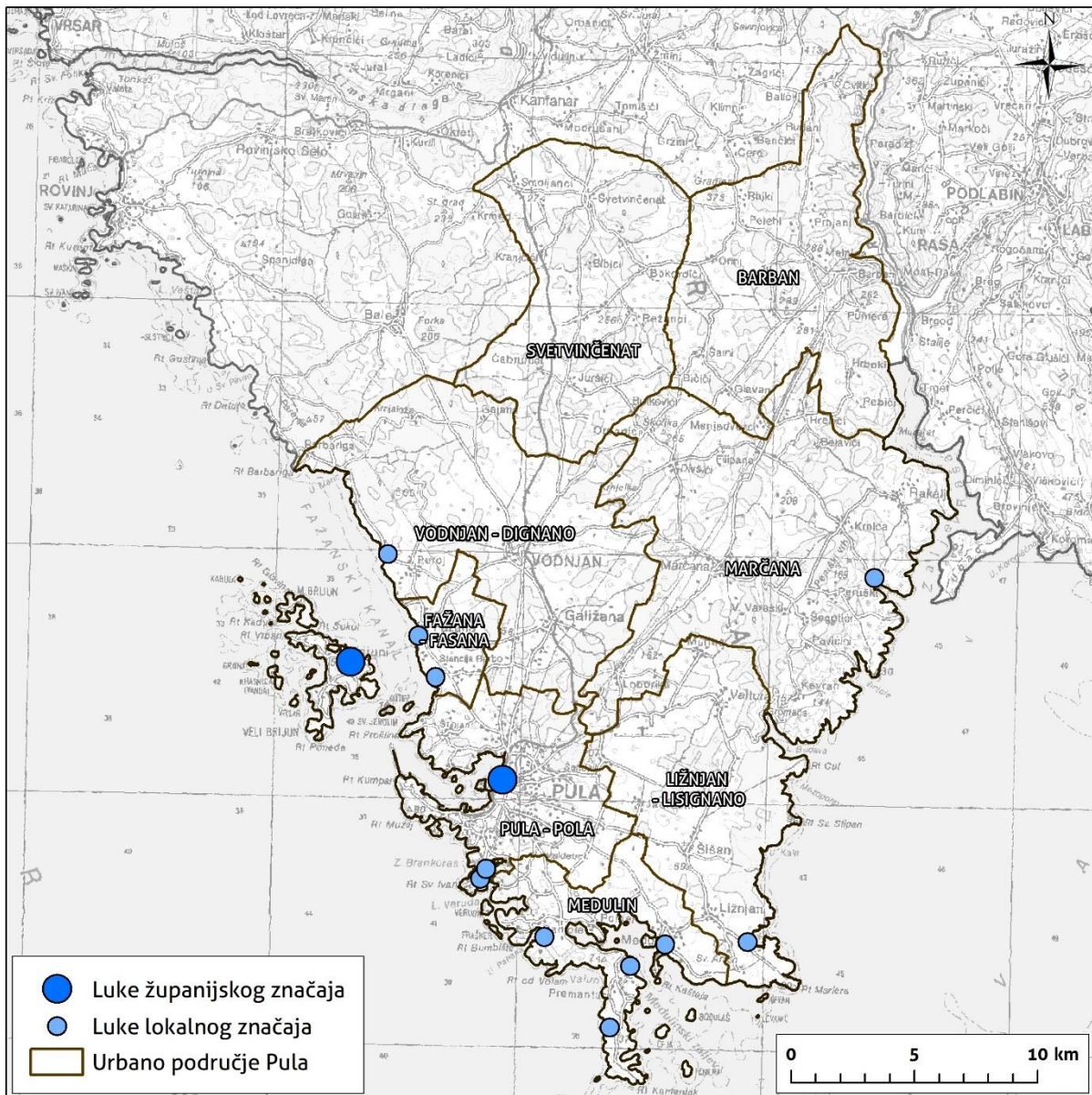
Dionici naglašavaju mogućnost prenamjene napuštenih pruga.

6.4.3. Pomorski promet

Pomorski promet u UP Pula obuhvaća pomorski prijevoz putnika i pomorski prijevoz tereta. Sukladno Naredbi o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Istarske županije (NN 113/19) na prostoru UP Pula postoji ukupno 12 luka otvorenih za javni promet. Luke otvorene za javni promet (Sl. 65.) su:

- luke županijskog značaja: Brijuni – putnička luka, Pula – putnička i teretna luka

- luke lokalnog značaja: Banjole, Bunarina, Fažana, Krnica, Ližnjan – Kuje, Medulin, Peroj, Polje (Premantura), Ribarska koliba – Pula, Runke, Valbandon

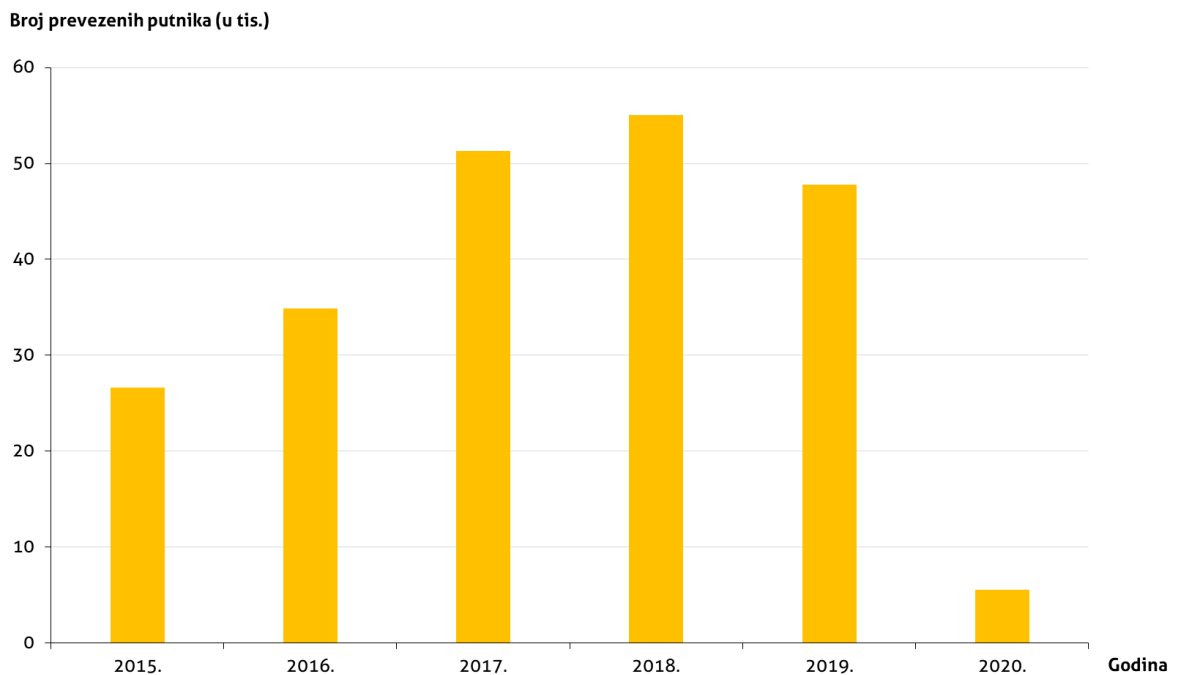
Sl. 65. Luke otvorene za javni promet u urbanom području Pula

Izvor podataka: Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Istarske županije (NN 113/19)

Luke otvorene za javni promet nalaze se u svim obalnim JLS, osim u Općini Barban. Najveći broj luka koncentriran je u Općini Medulin. Za većinu luka nadležna je Lučka uprava Pula, koja upravlja s ukupno 13 lučkih područja: lukom Pula, slobodnom zonom luke Pula, lučicom Ribarska koliba, Štinjan, lukama Fažana, Brijuni, Runke, Polje, Medulin, Kuje, Krnica, Bunarina i sidrištem Vinkuranska vala. Na tom prostoru postoji 1.200 komunalnih vezova, preko 2.000 m operativnih obala i četiri operativna sidrišta različitih dubina (Lučka uprava Pula, 2021).

U putničkom pomorskom prometu u UP Pula postoji jedna državna linija, državna brzobrodna linija 9141 Pula – Unije – Susak – Mali Lošinj – Ilovik – Silba – Zadar (AZOLPP, 2021). Polasci na toj liniji odvijaju se jednom tjedno u izvansezonskom razdoblju (listopad – svibanj), i to petkom u smjeru Pula – Zadar i nedjeljom u smjeru Zadar – Pula. U niskoj sezoni (lipanj i rujanj) dva su polaska tjedno, petkom i nedjeljom u oba smjera. U visokoj sezoni pet je polazaka tjedno u oba smjera, ponedjeljkom, srijedom, petkom, subotom i nedjeljom. Ponedjeljkom, petkom i nedjeljom brodovi se ne zaustavljaju na Iloviku, a srijedom i subotom ne zaustavljaju se na Unijama. Pravna osoba koja pruža uslugu pomorskog prijevoza na navedenoj liniji je Catamaran line. Putnički prijevoz na toj liniji odvija se od 03.06.2017. U 2017. g. na toj liniji putovalo je 27.398 putnika, 2018. g. 28.122 putnika, 2019. g. 26.011 putnika, a u pandemijskoj 2020. g. 14.992 putnika (Promet putnika i vozila 2019; 2021). Tvrtka Adriatic Lines u ljetu 2021. g. jednom tjedno obavljala je uslugu međunarodnog brzobrodskog (katamaranskog) prijevoza između Pule i Venecije u Italiji (Adriatic Lines, 2021). U pretpandemijskom razdoblju uslugu pomorskog prijevoza putnika između Pule i Venecije vršila je i talijanska tvrtka Venezia Lines.

U pretpandemijskom razdoblju priličan broj putnika koristio je uslugu pomorskog prijevoza iz Pule u Veneciju ili u Zadar te obratno (Sl. 66.). Zabilježen je znatan rast, odnosno udvostručenje broja putnika između 2015. i 2018. g. Broj prevezenih putnika 2018. g. iznosio je 55.028. U 2019. g. broj je putnika počeo padati, a u pandemijskoj 2020. g. uslugu pomorskog prijevoza iz Pule koristio je svega 5.541 putnik.

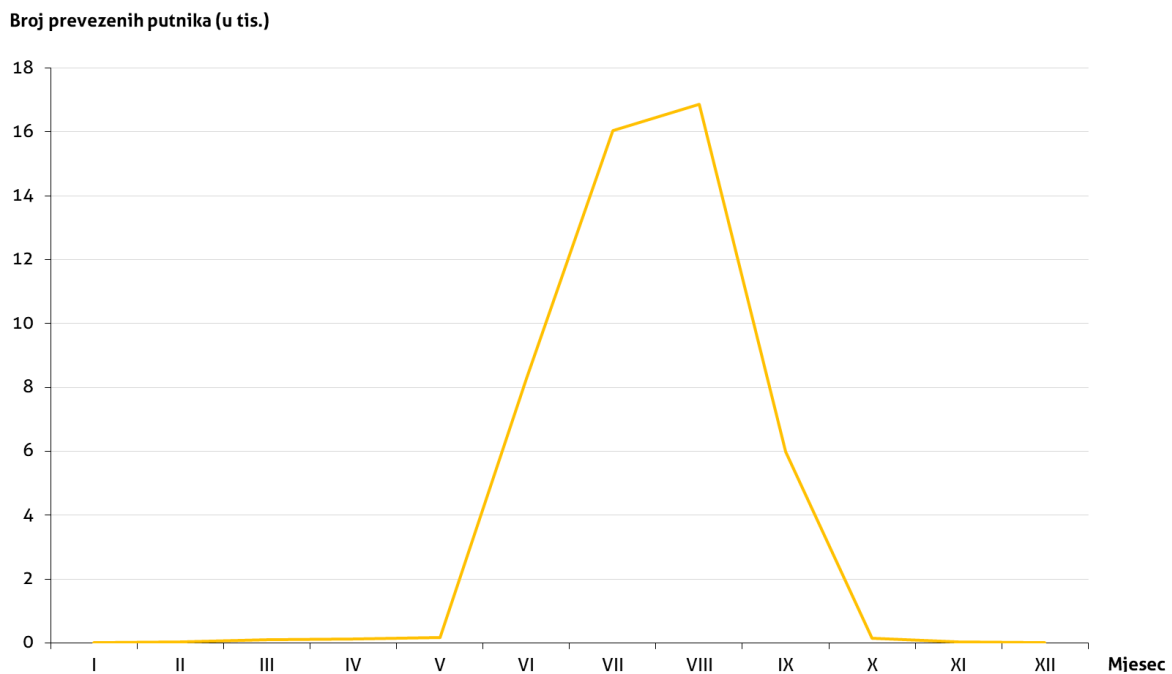

Sl. 66. Broj prevezenih putnika na putničkim brodovima koji su pristajali u luku Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Lučka uprava Pula, 2021

Korištenje pomorskog prometa uglavnom je vezano uz turističku sezonu, kada je u pretpandemijskom razdoblju prevezen najveći broj putnika. Broj putnika prevezenih u pomorskom prometu u luci Pula 2019. g. prikazan je na priloženom dijagramu (Sl. 67.). U razdoblju izvan turističke sezone iz Pule prometuje samo redovita linija za Zadar jednom tjedno, kojom putuje manji broj putnika. Tijekom ljetne sezone, osim učestalijih polazaka na liniji za Zadar, prometovale su i linije za Veneciju i Trst. Na međunarodnim linijama u kolovozu, mjesecu kad je ostvaren maksimum broja putnika, putovalo je nešto manje od 12.000 putnika, što čini nešto više od dvije trećine ukupnog broja putnika koji su putovali linijama pomorskog prijevoza u tom mjesecu.

Kao i kod željezničkog, i u pomorskom su prometu prijevozna sredstva nepristupačna osobama smanjene pokretljivosti (DOSTI, 2021).

Sl. 67. Broj putnika prevezenih na putničkim brodovima koji su pristajali u luci Pula po mjesecima 2019. godine

Izvor podataka: Lučka uprava Pula, 2021

Osim linijskog pomorskog prijevoza, u UP Pula putnici dolaze i na tzv. kružnim putovanjima, u brodovima za krstarenje (kruzerima). Broj putnika u kruzerima varirao je iz godine u godinu, a maksimum broja putnika u prethodnih pet godina ostvaren je 2017. g. kada su u luci u Puli pristali kruzeri s ukupno 13.758 putnika (Lučka uprava Pula, 2021). U 2019. g. kruzerima u Pulu stiglo je 3.216 putnika, a 2020. g. samo 161 putnik jer od siječnja 2020. g. kruzeri nisu pristajali u Puli, na što je utjecala globalna pandemija COVID-19.

U luku Pula također uplovljavaju i iz nje isplovljavaju i teretni brodovi. Broj teretnih brodova i količina tereta prekranog u luci razlikuje se iz godine u godinu (Tab. 71.) te nije moguće utvrditi stabilan trend u kretanju količine prekranog tereta. Najveća količina prekranog tereta zabilježena je u 2020. g. Broj teretnih brodova koji tijekom godine pristaju u luci Pula prilično je malen te postoje razdoblja od nekoliko mjeseci u kojima nije bilo zabilježeno pristajanje nijednog broda. Poseban problem u tom smislu je nedostatak kvalitetne prometne povezanosti u zaleđu luke, osobito željezničkim prometom, u čemu su obližnje luke u Kopru i Trstu znatno konkurentnije, a s druge strane u Hrvatskoj je za teretni promet zbog svojeg povoljnijeg geoprometnog položaja favorizirana luka Rijeka u koja je proteklih godina doživjela značajna ulaganja. Luka Pula ima dobar potencijal zbog svog prirodnog položaja, zbog čega je u doba austrijske vlasti bila valorizirana kao glavna ratna luka tadašnje Austro-Ugarske Monarhije (Magaš, 2013), međutim njena jača valorizacija zahtijevala bi vrlo velika ulaganja koja u ovom trenutku nisu izvjesna.

Tab. 71. Broj ticanja teretnih brodova i količina prekranog tereta u luci Pula od 2015. do 2020. godine

Brojčani pokazatelj	Broj po godini					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ticanja teretnih brodova	4	6	2	5	1	9
Prekrani teret (u t)	5.890,6	9.530,0	1.454,0	456,0	264,0	20.711,4

Izvor podataka: Lučka uprava Pula, 2021

U luci Pula obavlja se i prekrcaj opasnih tvari. Tako je u 2020. g. prekrcano 2.552,5 m³ dizela, 12.160 kg korozivnih sredstava, 1.755 kg eksploziva i 408 kg radioaktivnih tvari (Lučka uprava Pula, 2021). Do 2013. g. u luci se prekrcao i metanol. U izdvojenom dijelu luke Pula u Štinjanu odvija se ukrcaj kamena na teretne brodove. Broj ticanja brodova na koje se odvio ukrcaj kamena i ukupna količina ukrcanog kamena prikazani su u priloženoj tablici (Tab. 72.). Količina kamena koji je ukrcan na brodove smanjila se između 2016. i 2020. g.

Tab. 72. Broj ticanja teretnih brodova i količina ukrcanog kamena u lučkom području Štinjan od 2015. do 2020. godine

Brojčani pokazatelj	Broj po godini					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ticanja teretnih brodova	33	119	47	nema podataka	34	17
Ukrcani kamen (u t)	125.500	299.600	77.000		65.100	34.396

Izvor podataka: Lučka uprava Pula, 2021

Većina lučke infrastrukture na području Pule izgrađena je u vrijeme Austro-ugarske vladavine, stoga današnje stanje zahtijeva mjere obnove.

Prateći razvojne smjerove Europske unije potrebno je stvoriti kvalitetne uvjete za održiv razvoj pomorskog prometa, a u to svakako treba uključiti i razvoj lučke infrastrukture. Za postizanje održivog razvoja pomorskih luka u UP Pula može se planirati razvoj na temelju koncepta zelenih luka (tzv. *green ports*). Taj proces obuhvaća izradu planske dokumentacije za transformaciju postojećih luka u zelene luke pri čemu se vodi računa o uporabi energenata s niskom emisijom štetnih plinova i obnovljivih izvora energije, uređenju popratne infrastrukture i povećanju njene energetske učinkovitosti. Takav razvoj također može biti usklađen s razvojem zelene infrastrukture. Nakon završetka planskog procesa, takve bi se mjere, u skladu s mogućnostima investitora, mogle implementirati u neke od luka otvorenih za javni promet. Time bi se povećala atraktivnost lučkog područja, povećala uklopljenost luka u urbana ili ruralna tkiva, a korisnici luka dobili bi kvalitetniju uslugu. Također, kroz poticanje ekološki prihvatljivih plovila, potrebno je osigurati i odgovarajuću infrastrukturu – električne punionice.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* istaknuli su da je pomorska luka u Puli u posljednjim razdobljima znatno izgubila svoju važnost te da je potrebno poticati razvoj putničkog prometa s drugim većim lukama u Hrvatskoj i u drugim državama (posebno prema lukama u Italiji) koje izlaze na Jadransko more.

Participativnim procesom kao jedan od izazova pomorskog prijevoza utvrđen je i nedostatak pomorskih veza UP Pula na istočnoj obali sa susjednim otocima Cresom i Lošinjem te neiskorišten potencijal hidroaviona

6.4.4. Zračni promet

Na teritoriju UP Pula postoji jedna zračna luka za međunarodni promet – Zračna luka Pula koja se nalazi na teritoriju Općine Ližnjan. Tvrtka koja upravlja navedenom lukom je Zračna luka Pula d.o.o., koja je u vlasništvu Republike Hrvatske, Istarske županije i nekoliko većih gradova (JLS) u Istarskoj županiji (Zračna luka Pula, 2021b). Zračna luka ima uzletno-sletnu stazu duljine 2.946 m, deset pozicija za parkiranje zrakoplova, a putnici se samostalno kreću do putničke zgrade ili ih se prevozi autobusom. Zračna luka Pula povezana je redovitim zrakoplovnim linijama s četiri zračne luke u Hrvatskoj, Zagrebom, Osijekom, Zadrom i Splitom. Povezana je međunarodnim letovima s 38 zračnih luka i 30 gradova u Europi, od kojih je većina letova sezonskog karaktera te najveći dio navedenih letova vrše niskotarifne avioprijevozničke kompanije. Pregled destinacija u Europi dostupnih iz Zračne luke Pula prikazan je na priloženoj karti (Sl. 68.). Kompanije koje pružaju uslugu zračnog prijevoza u Zračnu luku Pula i iz Zračne luke Pula u domaćem prometu su Croatia Airlines i Trade Air. Uslugu zračnog prijevoza

u međunarodnom prijevozu pružaju kompanije EasyJet, Tui, SAS, Jet2.com, Croatia Airlines, Ryanair, Norwegian, Eurowings, Lufthansa, Transvia, Ural Airlines, Air Serbia, Redwings, Windrose, Edelweiss, Swiss itd. (Zračna luka Pula, 2021a). Od Zračne luke Pula za putnike je organiziran *shuttle bus* do autobusnog kolodvora u Puli.

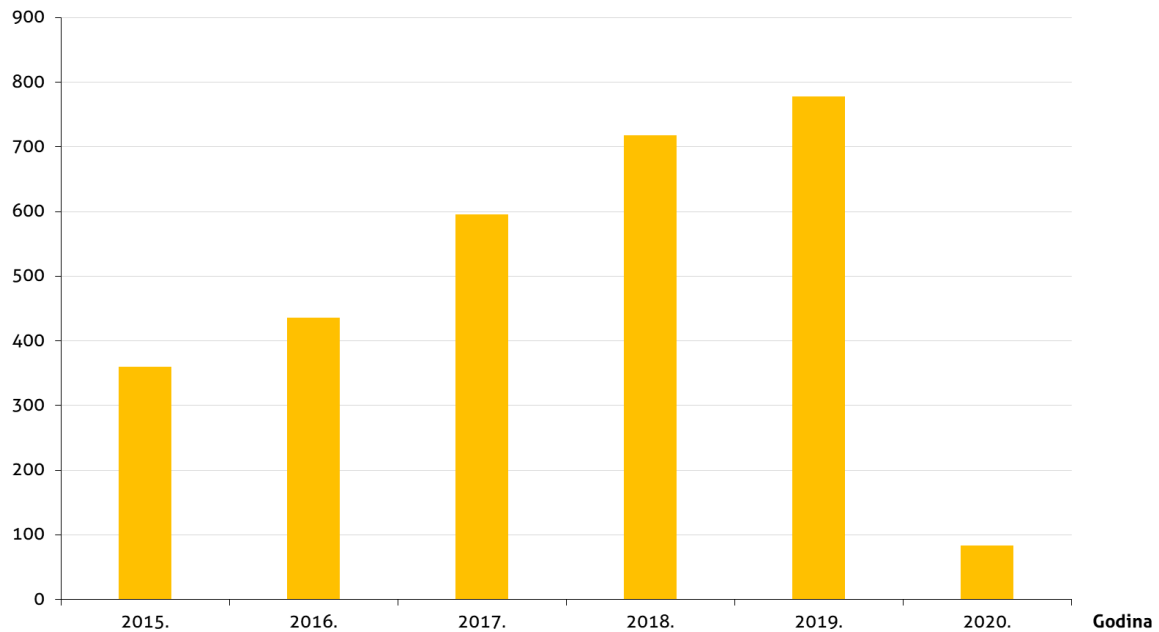
Sl. 68. Zračne luke u Europi u koje se ostvaruju letovi iz Zračne luke Pula

Izvor podataka: Zračna luka Pula, 2021a

Broj putnika u Zračnoj luci Pula pokazivao je trend rasta u svim godinama razdoblja 2015.-2019. g. (Sl. 69.), a 2020. g. doživio je jaki pad. U 2019. g. zabilježen je najveći broj putnika koji je iznosio 777.568 putnika (Zračna luka Pula, 2021c). Broj putnika između 2015. i 2019. g. povećao se za 116,3 %. Prosječna godišnja stopa rasta broja putnika iznosila je 21,7 %. U 2020. g. ostvareno je svega 10,7 % ukupnog prometa putnika u odnosu na 2019. g., što je rezultat ograničenja u putovanjima uzrokovanim globalnom pandemijom COVID-19, zbog kojih je reduciran broj zračnih linija, a od kojih još neke, usprkos tome što su navedene na službenoj stranici Zračne luke Pula, i tijekom ljetne sezone 2021. g. ne ostvaruju nijedan polazak. Usporedbe radi, u kolovozu 2021. g. u Puli je ostvaren promet od 90.187 putnika, što čini tek 7% ukupnog zračnog prometa. Pula je peta zračna luka po broju putnika u kolovozu 2021. g., nakon Splita (491.358), Dubrovnika (288.466), Zagreba (193.454) i Zadra (163.028) (DZS, 2021).

Broj putnika bio je znatno viši u ljetnim mjesecima, vremenu turističke sezone u kojemu je najveći broj zrakoplovnih linija prometovao iz Zračne luke Pula (Sl. 69.). U 2019. g. kada je zabilježen najveći broj putnika u Zračnoj luci Pula maksimalan broj putnika zabilježen u srpnju bio je 237,8 puta veći od minimalnog zabilježenog broja putnika u veljači (Zračna luka Pula, 2021c).

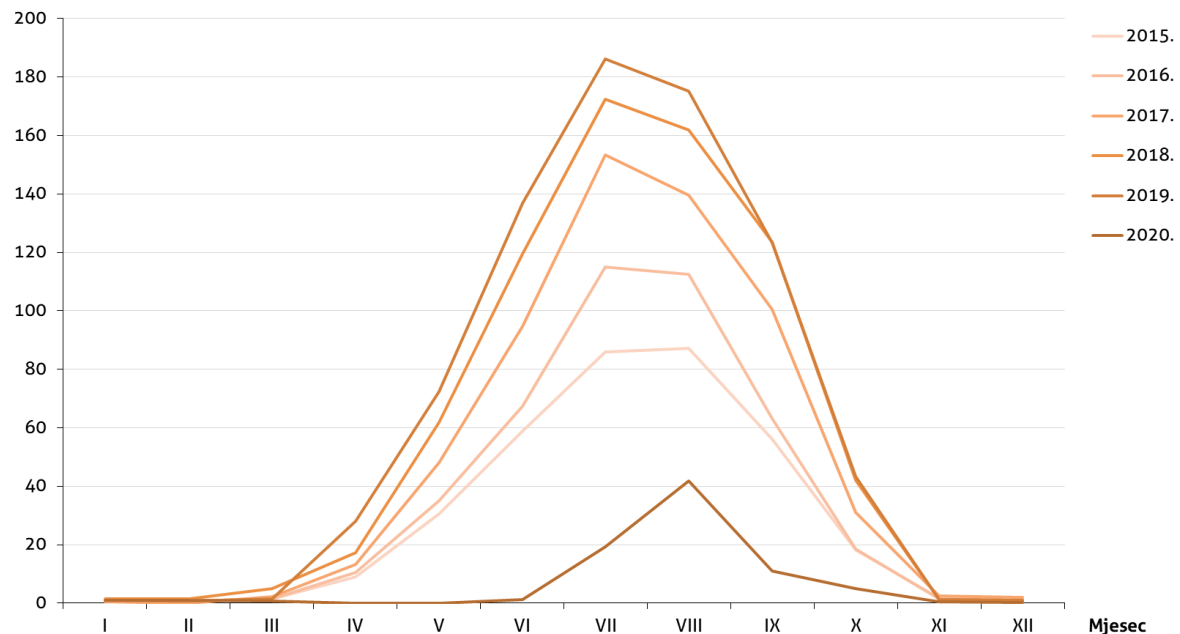
Broj prevezenih putnika (u tis.)

Sl. 69. Broj prevezenih putnika u Zračnoj luci Pula od 2015. do 2020. godine

Izvor podataka: Zračna luka Pula, 2021c

Broj prevezenih putnika (u tis.)

Sl. 70. Broj prevezenih putnika u Zračnoj luci Pula od 2015. do 2020. godine po mjesecima

Izvor podataka: Zračna luka Pula, 2021c

Osim putnika, u zrakoplovima koji su slijetali i polijetali iz Pule prevezio se i teret. Ukupna masa prevezenog tereta u Zračnoj luci Pula u razdoblju 2015.-2020. g. prikazana je u priloženoj tablici (Tab. 73.).

Tab. 73. Masa tereta prevezenog u zrakoplovima koji su polijetali iz Zračne luke Pula i slijetali u Zračnu luku Pula od 2015. do 2020. godine

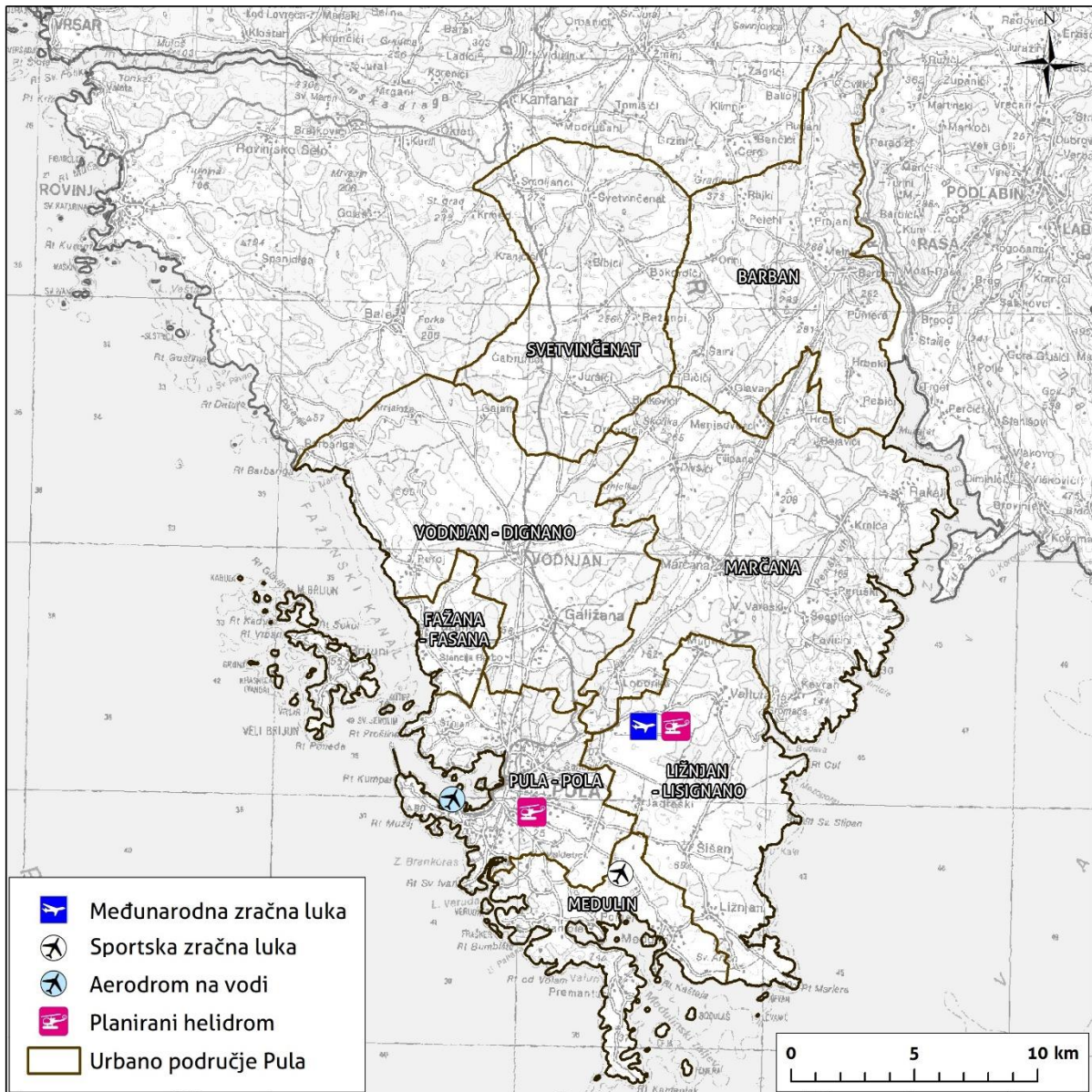
Pokazatelj	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupna masa tereta (u t)	6,29	7,47	4,89	5,48	7,42	4,93

Izvor podataka: Zračna luka Pula, 2021c

U Prostornom planu Istarske županije (SNIŽ 14/16) navedeni su postojeći i planirani objekti koji se koriste za odvijanje zračnog prometa. Osim Zračne luke Pula, na teritoriju Općine Medulin postoji sportska zračna luka Medulin – Campanož. Također postoji i aerodrom na vodi unutar luke otvorene za javni promet u Puli. Planirana je izgradnja helidroma u zoni Zračne luke Pula (Općina Ližnjan) te uz Opću bolnicu Pula. Do Zračne luke Pula planirana je izgradnja željezničke pruge, čime bi se omogućila kvalitetnija dostupnost putnicima koji koriste zračnu luku do Grada Pule, ali i do ostalih naselja u Istarskoj županiji. Lokacije postojeće i planirane infrastrukture za zračni promet prikazane su na priloženoj karti (Sl. 71.).

Stalnim unaprjeđenjima u funkcionalnosti zračnog prijevoza, kao i povećanjem povezanosti zračne luke ostalim vidovima prijevoza UP Pula i Istarska županija mogu biti kvalitetnije integrirana u europsku prometnu mrežu i povećati kvalitetu svojeg geoprometnog položaja. Potrebno je daljnje odražavanje međunarodnog prometa i racionalno povećanje veza kako bi se povećala pristupačnost UP Pula i Istarske županije za strane turiste.

Sudionici participativne radionice s dionicima A2 – *Gospodarstvo i turizam* istaknuli su da je zračna luka vrlo važna kao čvor (*hub*) preko kojeg dolaze turisti u UP Pula te da treba raditi na povećanju dostupnosti zračne luke javnim prijevozom.

Sl. 71. Postojeća i planirana infrastruktura za zračni promet u urbanom području Pula

Izvor podataka: PP Istarske županije (SNIŽ 14/16)

6.4.5. Javni prijevoz

Javni prijevoz označava više različitih vrsta prometa koje se koriste kako bi se istovremeno prevezao veći broj putnika na nekoj relaciji i u nekom prijevoznom području. Javni prijevoz može biti uspostavljen kao autobusni i taksij prijevoz, željeznički i ostali tračnički prijevoz te pomorski prijevoz i prijevoz na kopnenim vodama, a čak se i zračni prijevoz, usprkos svojim specifičnostima, može smatrati oblikom javnog prijevoza (Rodrigue, 2021). Javni prijevoz rašireniji je i kompleksniji u urbanim područjima, a širenjem njegove mreže u ruralnu okolicu povećava se mogućnost urbanizacije ruralnih naselja te transformacije njihove fizionomske,

socijalne i funkcionalne strukture. Iz tog je razloga vrlo važno analizirati javni prijevoz u cijelom UP Pula.

U UP Pula mogu se izdvojiti tri vrste javnog prijevoza koje su relevantne za kretanja unutar UP. To su autobusni, taksi i željeznički prijevoz. Stanje i dostupnost putničkog željezničkog prijevoza bili su analizirani u potpoglavlju o željezničkom prijevozu, tako da je fokus ovog potpoglavlja na autobusnom i taksi prijevozu.

Autobusni javni prijevoz na prostoru UP Pula obavljaju prijevoznik Pulapromet d.o.o. i Brioni Pula d.o.o. Tvrtka Pulapromet obavlja uslugu javnog gradskog prijevoza na teritoriju Grada Pule, a uslugu prigradskog prijevoza na relacijama prema Puli pruža korisnicima u Gradu Vodnjanu i općinama Fažana, Ližnjan i Medulin. Tvrtka Brioni Pula pruža uslugu javnog prijevoza u ostalim JLS UP Pula, općinama Svetvinčenat, Marčana i Barban, a linije koje prolaze tim JLS uglavnom su namijenjene dužem županijskom ili međužupanijskom prijevozu.

U srpnju 2021. g. tvrtka Pulapromet obavljala je javni autobusni prijevoz na devet linija u gradskom prometu na teritoriju Grada Pule te na sedam linija u prigradskom prijevozu na teritoriju Grada Vodnjana i općina Fažana, Ližnjan i Medulin. Mreža prigradskih linija podijeljena je u tri tarifne zone. Mreža gradskih i prigradskih autobusnih linija prijevoznika Pulapromet prikazana je na priloženim kartama (Sl. 72. i Sl. 73.). Vidljiv je nedostatak linija u okviru vangradskog prijevoza: nedostaju linije Medulin-ZL Pula, Fažana-ZL Pula te nedostaje linija za Fažanu, Svetvinčenat i Barban.

Pulapromet na kraju 2020. godine obavljao je uslugu javnog gradskog i prigradskog prijevoza s 36 autobusa marke IVECO i MAN, od kojih su četiri bila proizvedena 2007. g., 12 ih je bilo proizvedeno 2019. g., a 20 ih je bilo proizvedeno 2020. g. (Pulapromet, 2021c). Modernizacijom voznog parka tijekom 2019. i 2020. g. koja je financirana iz ITU mehanizma, zamijenjena su sva vozila proizvedena 1995., 1998. i 2003. g., kao i većina onih iz 2007. koja su do kraja 2018. g. činili vozni park Pulaprometa. Novi autobusi zadovoljavaju najviše ekološke standarde postavljene normom EURO 6. Svi autobusi u voznom parku Pulaprometa trenutno su niskopodni ili niskoulazni (*low entry*) čime je omogućeno korištenje autobusa za slabije pokretne osobe i za osobe s invaliditetom. U unutrašnjosti autobusa postoje mjesta za prihvat i vezanje kolica za osobe s invaliditetom, kao i označena mjesta za osobe s djecom, starije i slabije pokretne osobe. Trenutno se nabavljaju i autobusi s pogonom na stlačeni prirodni plin koji imaju manju emisiju CO₂ od klasičnih vozila, ali nisu u tom smislu potpuno neutralna..

Sl. 72. Mreža gradskih autobusnih linija prijevoznika Pulapromet u srpnju 2021. godine

Izvor podataka: Pulapromet, 2021a

Sl. 73. Mreža prigradskih autobusnih linija prijevoznika Pulapromet u srpnju 2021. godine
Izvor podataka: Pulapromet, 2021b

Broj putnika prevezen na gradskim i prigradskim linijama prijevoznika Pulapromet prikazan je u priloženoj tablici (Tab. 74.). Najveći broj putnika, u prosjeku 84 % godišnje, u razdoblju 2015.-2020. g. bilo je prevezeno na gradskim autobusnim linijama, dok je 16 % bilo prevezeno na prigradskim linijama. Najveći broj putnika prevezen je na liniji 1 Autobusni kolodvor – Stoja – Autobusni kolodvor, gdje je 2019. g. zabilježen broj od 913.340 prevezenih putnika. Među prigradskim linijama najveći broj putnika 2019. g. zabilježen je na liniji 21 Pula – Fažana – Peroj – Barbariga, koju je 2019. g. koristilo 286.558 putnika (Pulapromet, 2021).

Tab. 74. Broj putnika prevezenih tijekom godine na svim gradskim i prigradskim linijama prijevoznika Pulapromet od 2015. do 2020. godine

Vrsta autobusnih linija	Broj prevezenih putnika po godini					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Gradske linije	2.982.823	3.061.310	3.269.272	3.114.018	3.069.602	1.550.465
Prigradske linije	645.106	644.437	447.454	614.020	580.890	304.094
Sve linije	3.627.929	3.705.747	3.716.726	3.728.038	3.650.492	1.854.559

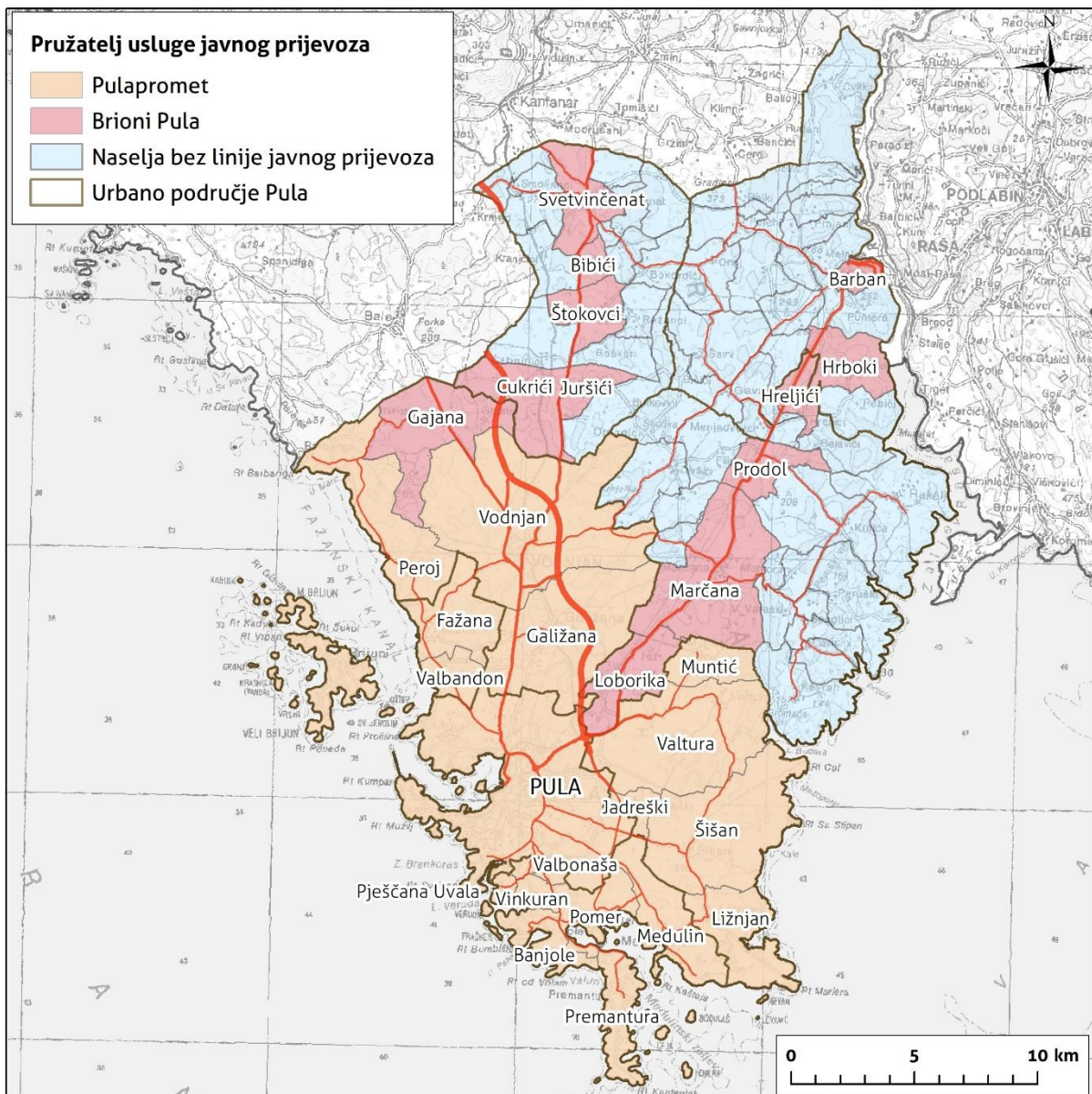
Izvor podataka: Pulapromet, 2021c

Autobusni prijevoznik Brioni Pula održava prijevoz na teritoriju UP Pula u sklopu svojih županijskih i međužupanijskih autobusnih linija. Tako na relacijama Pula – Rijeka pokriva naselja u općinama Marčana i Barban koja se nalaze uz državnu cestu D66, a u polascima iz Pule za Rovinj, Pazin, Rijeku ili Zagreb prolazi kroz Grad Vodnjan i Općinu Svetvinčenat državnom cestom D77. U naseljima općina Marčana, Barban i Svetvinčenat koja se ne nalaze na trasi državnih cesta javni prijevoz nije dostupan (Sl. 74.). Prijevoznik Brioni Pula dio je slovenske grupacije Nomago, a partner je i tvrtke Flixbus za koju obavlja prijevoz na lokalnim i međunarodnim relacijama. Budući da se autobusni prijevoz prijevoznika Brioni Pula uglavnom odvija na duljim županijskim i međužupanijskim relacijama, autobusni vozni park prilagođen je takvoj vrsti prometa te se sastoji od turističkih autobusa raznih veličina, u kojima postoji uređen prostor za prtljagu (Brioni Pula, 2021). Budući da turistički autobusi načelno nisu niskopodni, osobe s invaliditetom i ostale osobe smanjenije pokretljivosti mogu naići na prepreke prilikom ulaska u vozila.

Učestalost polazaka na pojedinim linijama razlikuje se ovisno o liniji i prijevozniku. Gradske linije u Puli imaju najučestalije polaske, po dvadesetominutnom intervalu u vremenu vršnog prometnog opterećenja (Pulapromet, 2021a), dok je u prigradskim linijama prijevoznika Pulapromet učestalost polazaka niža, tako da je na nekim linijama jednoznamenasti broj polazaka u jednom smjeru radnim danom (Pulapromet, 2021b). Na linijama na kojima prijevoz obavlja prijevoznik Brioni Pula u UP Pula također je jednoznamenasti broj polazaka u svakom smjeru.

Usluga javnog gradskog prijevoza koju pruža Pulapromet organizirana je autobusima koji su pristupačni osobama s invaliditetom smanjene pokretljivosti, no autobusi nemaju zvučnu signalizaciju, odnosno upozorenje kojim se slijepe osobe obavještava o nadolazećem stajalištu. Nadalje, iako govorimo o niskoulaznim i niskopodnim autobusima opremljenim rampom, izostanak prometne infrastrukture u smislu autobusnih ugibališta te visine nogostupa, a i činjenica da vozač mora napustiti svoje radno mjesto za volanom kako bi otvorio rampu, još uvijek veliki broj osoba s invaliditetom odvrća od korištenja javnog gradskog prijevoza. Također, uz autobuse, za prijevoz osoba s invaliditetom trebalo bi uvesti i kombi vozila koja su u potpunosti pristupačna prijevozu osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (DOSTI, 2021).

U naseljima u kojima ne postoji javni prijevoz (Sl. 74.) važno je u ekonomski racionalnoj mjeri omogućiti postojanje javnog prijevoza za učenike i studente, te osobe starije životne dobi kako bi se spriječila prometna marginaliziranost takvog stanovništva. Pritom se može poticati i razvoj autotaksi prijevoza za kojeg bi korisnici imali kvalitetan pristup u naseljima izvan mreže linija javnog prijevoza, koji bi bio prilagođeniji potrebama korisnika, a ne bi stvarao toliki financijski pritisak na prijevoznike ili na JLS koje subvencioniraju javni prijevoz.

Sl. 74. Naselja urbanog područja Pula prema dostupnosti i pružateljima usluge javnog prijevoza 2021. godine

Izvor podataka: Pulapromet, 2021a; 2021b; Brioni Pula, 2021

U javnom autobusnom prijevozu planiraju se provesti određena unaprjeđenja. Tako tvrtka Pulapromet (2021c) namjerava ulagati u uvođenje digitalne opreme na stajalištima javnog prijevoza uz apliciranje za sredstva kod Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Također, uz nabavu autobusa koji kao pogonsko gorivo koriste stlačeni prirodni plin, koja je trenutno u tijeku, planiraju se i nove nabavke autobusa usklađene s planovima zelenog razvoja na razini Europske unije, u kojima bi se nabavili autobusi na vodik, električnu energiju i hibridni autobusi.

Budući razvoj javnog prijevoza na teritoriju Grada Pule definiran je Planom održive urbane mobilnosti Grada Pule izrađenim 2019. g. U tom je dokumentu izdvojeno nekoliko najvažnijih izazova u razvoju javnog prijevoza na teritoriju Grada Pule. To su slaba razvijenost i dostupnost međugradskog prometa u Istarskoj županiji, nedostatak integracije autobusnog i željezničkog prometa, slaba frekventnost autobusnih linija u prigradskim područjima i nedovoljna uređenost i opremljenost autobusnih i željezničkih stajališta. Planirano je provođenje deset mjera za osiguravanje održivog i učinkovitog razvoja sustava javnog prijevoza u Gradu Puli. One obuhvaćaju uređenje i opremanje stajališta i kolodvora javnog prijevoza, izrada studijske dokumentacije za razvoj gradskog i međugradskog prijevoza te njena implementacija, povećanje broja polazaka vozila Pulaprometa, prilagodba vozila i infrastrukture za osobe s invaliditetom i slabije pokretne osobe, povećanje sigurnosti na stajalištima, uspostava kvalitetnije suradnje Grada Pule s Hrvatskim željeznicama te promidžbene aktivnosti s ciljem povećanja broja korisnika javnog prijevoza. Provođenjem takvih mjera i u drugim JLS u UP Pula također bi se značajno doprinijelo razvoju sustava javnog prijevoza u UP Pula i poboljšali uvjeti za mobilnost stanovništva.

U UP Pula postoji i autotaksi prijevoz kao oblik javnog prijevoza. Uslugu takvog prijevoza pruža nekoliko tvrtki, a njihova je djelatnost regulirana na temelju Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (NN 41/18, 98/19, 30/21), kojim je utvrđen pojam autotaksi prijevoza, koji označava djelatnost javnog prijevoza putnika koja se obavlja osobnim automobilom kategorije M1, ako se jedan putnik ili povezana skupina putnika ukrcava na jednom ili na više mjesta, a iskrcava na samo jednom drugom mjestu, a takav prijevoz se obavlja temeljem jedne narudžbe i uz jedno plaćanje ukupne naknade za obavljeni prijevoz određene taksimetrom ili elektroničkom aplikacijom iz koje su putniku unaprijed vidljivi maksimalna cijena i planirana ruta putovanja prema unaprijed poznatim uvjetima, pri čemu je narudžba prijevoza realizirana pozivom, elektroničkom aplikacijom ili neposredno kod vozača i koja nema obilježja drugih oblika prijevoza putnika. Dozvole za autotaksi prijevoz izdaju JLS, koje smiju izdati neograničen broj dozvola. Tvrtka za obavljanje autotaksi prijevoza može biti registrirana u svim JLS. Najveći broj tvrtki za autotaksi prijevoz u UP Pula registriran je u Gradu Puli. Intenzivnom širenju tvrtki za taksi usluge potpomogle su mobilne aplikacije u kojima je moguće ugovoriti autotaksi prijevoz. Budući da je javni prijevoz izvan Grada Pule slabo frekventan i nedostupan u većem broju naselja,

dostupnost taksi prijevoza izuzetno je važna. Njegova posebna pogodnost je fleksibilnost, što omogućava izravan prijevoz od bilo koje lokacije na bilo koju drugu lokaciju, ali je u usporedbi s ostalim oblicima javnog prijevoza taksi prijevoz najskuplja vrsta javnog prijevoza. Veći broj taksi vozila na prometnicama također može dovesti do pojave gužvi u prometu te je svakako potrebno ulagati u razvoj drugih vrsta javnih prijevoza, kojima taksi prijevoz može biti dopuna.

Sudionici participativne radionice A3 – *Urbano okruženje* istaknuli su da javni prijevoz kojega pruža pulska tvrtka Pulapromet, usprkos moderniziranom voznom parku s autobusima na prirodni plin, nije dovoljno frekventan kako bi zadovoljio potrebe različitih skupina stanovništva te da, osobito u turističkoj sezoni, često kasni zbog zagušenja u prometu. Poseban nedostatak povezanosti javnim prijevozom očituje se u svim JLS osim Grada Pule. Međutim, sudionici radionice zaključili su da bi češći javni prijevoz u ovom trenutku bio financijski neodrživ za prijevozničke tvrtke i da bi se morao oslanjati na pomoć JLS-a (putem ugovora o pružanju usluga) u naknadi troškova prijevoza koji se ne bi mogli financirati iz prodanih karata. Javni prijevoz, osobito u Gradu Puli, moguće je ubrzati uz odgovarajuću regulaciju prometa i izvođenje manjih prometno-tehničkih zahvata na pojedinim lokacijama koje bi povećale protočnost prometa. Potrebno je poticati svijest kod stanovništva o korištenju javnog prijevoza za svakodnevne potrebe, čije bi povećanje dovelo do širenja sustava javnog prijevoza. Uspostavom posebnih prometnih modela, poput *park & ride* sustava moglo bi se potaknuti da stanovnici UP Pula i njegovi posjetitelji koriste javni prijevoz, osobito na području Grada Pule koje je najviše prometno zagušeno.

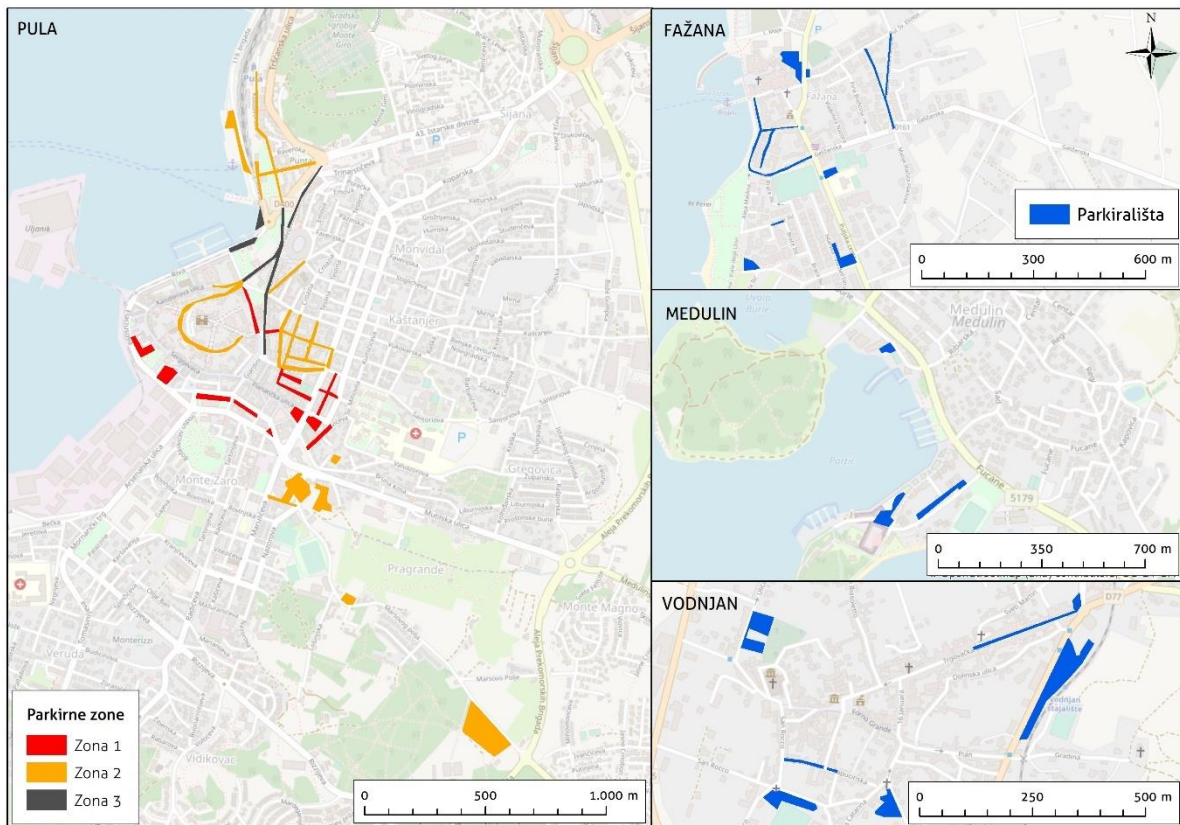
Tijekom participativnog procesa istaknuto je i kako je prilikom sagledavanja javnog prijevoza potrebno uzeti u obzir i količinu prostora koju pojedini oblici prijevoza zauzimaju. Naime, autobusi zahtijevaju dvije vozne trake u slučaju da prometuju po istoj ulici, što otežava njihovo korištenje na određenim prostorima kao što su centri gradova, za razliku od tramvaja koji nemaju to ograničenje s obzirom da mogu imati vrata s obje strane.

6.4.6. Promet u mirovanju

U urbanim područjima osobito je važno analizirati promet u mirovanju. Pojam prometa u mirovanju označava parkirana vozila i ostali stacionarni promet. U urbanim sredinama pitanje prometa u mirovanju još je naglašenije jer je istovremeno potrebno osigurati parkirna mjesta stanovništvu koje stanuje u urbanom naselju, ali i onim osobama koje dolaze u urbana naselja zbog toga što ih privlače različite funkcije, ponajprije funkcija rada i opskrbe, a zatim i ostale javno dostupne usluge. Promet u mirovanju često dolazi u konflikt s prometom u kretanju jer utječe na stvaranje zagušenja prometa u kretanju zbog toga što uključivanje i isključivanje s parkirnih mjesta, osobito onih koja su smještena na ulici, usporava ostale sudionike prometa u

kretanju. U UP Pula, pogotovo u onim naseljima koja su izrazito turistički valorizirana promet u mirovanju je važan izazov jer tijekom turističke sezone u naseljima s razvijenim turizmom obitava veći broj turista nego domaćeg stanovništva, a za pretpostaviti je da zbog nedostataka u razvoju ostalih vrsta prometa većina turista u UP Pula dolazi osobnim automobilima. U starijim dijelovima naselja česti je problem nedostatak parkirnih mjesta, jer njihova mreža ulica nije planirana u vrijeme intenzivnog razvoja cestovnog prometa niti je stoga prilagođena za parkiranje automobila te zbog toga nastaju zagušenja u prometu, umanjena je sigurnost prometa i otežano je prometovanje vozila interventnih i komunalnih službi.

Parkirališne površine pod naplatom nalaze se u gradovima Pula i Vodnjan te općinama Fažana i Medulin. Parkirališnim površinama pod naplatom u Gradu Puli upravlja gradska tvrtka Pula Parking d.o.o. Krajem 2020. g. pod upravom Pula parkinga bilo je 1.758 parkirnih mjesta podijeljenih u tri parkirne zone. U prvoj zoni parkiranje je ograničeno na dva sata, u drugoj vremensko ograničenje ne postoji, a u trećoj zoni parkiranje je ograničeno na jedan sat. Pregled područja po definiranim parkirnim zonama dostupan je na priloženoj karti (Sl. 75.). Krajem 2020. g. u prvoj zoni bila su 362 parkirna mjesta i 11 automata za naplatu parkiranja, u drugoj zoni 1.388 parkirnih mjesta i 20 automata za naplatu, a u trećoj zoni 28 parkirnih mjesta i dva automata za naplatu (Pula Parking, 2021). Tvrtka Pula Parking u 2019. g. odradila je ukupno 2.088 intervencija uklanjanja nepropisno parkiranih vozila vozilom „pauk“. U 2019. g. tvrtka je uprihodila ukupno 14.387.195 kn, a od toga je najveći udio prihoda (73,9 %) otpadao na razne oblike naplate parkirnih mjesta, a u tvrtki je krajem te godine bilo 52 zaposlenih. U 2019. g. tvrtka Pula Parking provodila je investicije u vrijednosti od 1.144.886 kn.

Sl. 75. Parkirne površine pod naplatom u naseljima Pula, Fažana, Medulin i Vodnjan 2021. godine
Izvori podataka: Buža, 2021; Contrada, 2021; Komunalac Fažana, 2021; Pula Parking, 2021

Naplata parkiranja odvija se i u središnjim ili obalnim dijelovima naselja Fažana, Vodnjan i Medulin. U Fažani naplatom parkiranja upravlja tvrtka Komunalac Fažana d.o.o., pod čijom je nadležnosti naplata parkiranja na 13 lokacija koje su definirane kao parkirališta pod naplatom. U naselju Medulin naplata parkiranja na tri parkirališta uz obalu u nadležnosti je tvrtke Buža d.o.o., koja je i koncesionar luke otvorene za javni promet u Medulinu. U urbanom naselju Vodnjan postoji sedam javnih parkirališta pod naplatom kojima upravlja tvrtka Contrada d.o.o. U svim naseljima naplata parkiranja vrši se po ljetnim (sezonskim) i zimskim (vansezonskim) tarifama. U Medulinu se van sezone ne naplaćuju parkirališta.

Plan održive urbane mobilnosti Grada Pule (2019) identificirao je osnovne izazove u funkcionalnosti prometa u mirovanju u Gradu Puli. Izazov je prvenstveno nedostatak parkirnih mjesta u središtu grada, pa se često događa da su automobili i ostala vozila parkirani na pješačkim površinama i na taj način otežavaju kretanje pješaka, a dio vozila parkira se i u uskim ulicama te to dovodi do usporavanja i ometanja ostalih sudionika u prometu. S druge strane, razmjerno velik broj parkirnih mjesta dostupan je u užem središtu Pule što povećava broj vozača koji se odlučuju na parkiranje u centru te stoga utječe i na povećanje zagušenja prometa u središtu grada. Planom održive urbane mobilnosti planirano je usvajanje i implementiranje održive politike parkiranja u Puli, usklađujući je s unaprjeđenjem javnog prijevoza te razvojem sustava

i infrastrukture za korištenje ekološki prihvatljivih vozila. Pritom bi se ograničilo kretanje vozila u određenim stambenim zonama, povećala pristupačnost parkirališta kako bi bila što dostupnija za osobe s invaliditetom, poticale mjere smanjenja zagušenja u prometu poput *car poolinga* i uvesti mjere smirivanja prometa u zonama škola i vrtića što uključuje ograničenje parkiranja u navedenim zonama. Takvom politikom razvoja prometa u mirovanju može se unaprijediti prometni sustav u cjelini, osobito u naseljima s velikim brojem turista. Uz planiranje razvoja prometa u mirovanju potrebno je planirati i razvoj drugih vrsta i oblika prometa, osobito javnog, biciklističkog i pješačkog prometa, čiji bi jači razvoj mogao utjecati na smanjenje potrebe za kretanjem vozila u cestovnom prometu i na takav način dovesti do umanjavanja konflikata prometa u kretanju i prometa u mirovanju.

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* identificirali su promet u mirovanju kao jedan od značajnih izazova u naseljima UP Pula, a osobito u urbanom naselju Pula. Velik broj registriranih vozila (oko 55.000 u UP Pula tijekom zimskog razdoblja) stvara intenzivan pritisak na prometnu infrastrukturu. Osobit problem je u Puli, gdje se većina prometa u mirovanju koncentrira na parkirnim površinama i uličnim parkiralištima u središtu grada te se na taj način umanjuje protočnost prometa, dok dio parkirnih površina na rubu grada stoji prazan zbog nedostatno razvijene veze javnim prijevozom ili nekim drugim vidom urbane mobilnosti između parkirališta na rubu grada i središta grada. Za smanjenje prometne zagušenosti središta Pule predlagale su se različite restriktivne mjere koje bi odvrćale vozače osobnih automobila da ulaze u grad i da ih tamo parkiraju. Provedbom mjera iz Plana održive urbane mobilnosti Grada Pule koje se tiču cestovnog prometa i prometa u mirovanju može se unaprijediti i učiniti održivijim prometni sustav, a ti učinci provedenih mjera mogli bi utjecati na razvoj prometnog sustava u ostalim JLS UP Pula.

6.4.7. Biciklističko-pješačka infrastruktura

Biciklistička i pješačka infrastruktura na prostoru UP Pula doživjela je značajan razvoj proteklih godina. U Planu održive urbane mobilnosti Grada Pule navedena su osnovna rješenja koja su primjenjivana na teritoriju Grada Pule i u Istarskoj županiji, a koja su pridonijela razvoju biciklizma u UP Pula. U Istarskoj županiji razvijen je projekt *Istra Bike & Outdoor* u kojemu su označene i djelomično uređene biciklističke staze na teritoriju cijele županije te su pozvani pružatelji usluga smještaja da se registriraju kao *Bike&Bed* kapaciteti, koji će pružati smještaj za cikloturiste. Više o tom projektu navedeno je u poglavlju 5.4. Turizam. Uz uspostavu tih ruta u Gradu Puli uređena je infrastruktura za bicikliste na biciklističkoj ruti 313 Adrifort koja povezuje Štinjan i središte Pule. Osim toga, kontinuirano se uređuju staze za biciklistički i pješački promet uz glavne prometnice u Puli, a dosad je izgrađena staza uz dio obilaznice Pule.

U Puli je uspostavljen sustav javnih bicikala Bičikleta kojim je omogućena dostupnost javnim električnim biciklima na šest lokacija u Gradu Puli, a izgrađene su i dvije punionice za električne bicikle. Sustav javnih bicikala postoji i u Općini Medulin pod nazivom *MED Bike* s dvije lokacije u naseljima Medulin i Banjole gdje se mogu unajmiti takvi bicikli. Također, prema Planu održive urbane mobilnosti Grada Pule (2019) posljednjih godina bilo je ulaganja u širenje prometne infrastrukture za pješake, izgradnjom pješačkih staza uz prometnice i uređenjem pješačkih koridora koji su također dio turističke ponude UP Pula.

Osnovni izazov s kojim se susreću sudionici u biciklističkom prometu Gradu Puli (Plan održive urbane mobilnosti, 2019) je nedostatak uređenih prometnih površina za bicikliste, zbog čega su biciklisti često primorani koristiti kolnik kojega koriste ostala cestovna vozila ili voze po stazama za pješake, zbog čega često dolazi do konfliktnih situacija u prometu. Osim toga, nedostaje i kvalitetnih parkirnih površina za bicikliste. Svojevrsan problem predstavlja i relativno nepopularno korištenje bicikla za obavljanje svakodnevnih aktivnosti poput rada, obrazovanja i opskrbe. Kao izazovi u pješačkom prometu u Planu održive urbane mobilnosti Grada Pule (2019) navedeni su mali broj pješačkih zona izvan središta Grada Pule i nedostatak pješačke infrastrukture u prigradskim naseljima, što se zapravo može identificirati i u cijelom UP Pula. Pješačenje u modernim uvjetima nije najznačajniji oblik kretanja kao što je to bilo dugo u povijesti te je stoga došlo do manjka interesa za razvoj pješačke infrastrukture u odnosu na druge vrste prometne infrastrukture. Zbog toga se može pojaviti sigurnosni rizik za pješake, osobito na uskim i frekventnijim prometnicama.

Kako bi se ostvario razvoj biciklističke i pješačke infrastrukture te potaknulo stanovništvo i posjetitelje Grada Pule da više sudjeluju u pješačkom i biciklističkom prometu, Plan održive urbane mobilnosti Grada Pule (2019) donosi mjere kojima se to može ostvariti, a dio tih mjera može se primijeniti i u ostalim JLS UP Pula. U biciklističkoj infrastrukturi potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za biciklističke staze unutar i između naselja, kao i opremiti mjesta u blizini javnih ustanova na kojima bi bilo moguće parkiranje bicikala. Osim toga, potrebno je nastaviti s procesom označavanja, uređenja i promocije biciklističkih staza, kao i poticati širenje sustava javnih bicikala na lokacije na kojima se okuplja veći broj osoba. Također se predlaže i ostvarivanje jače suradnje Grada Pule i ostalih JLS s HŽPP-om kako bi se omogućio prijevoz bicikala vlakom. Razvoj pješačke infrastrukture planira se projektima uređenja i izgradnje pješačke infrastrukture koja bi trebala pružiti visoku kvalitetu i atraktivnost za korisnike (npr. šetnice kroz ozelenjene prostore i sl., ali i postavljanjem urbanom opremom poput klupa, slavina s vodom za piće itd.), zatim ograničenjima u odvijanju cestovnog prometa u središnjim dijelovima naselja koji bi se transformirali u pješačke zone, povećanjem sigurnosti u prometu za pješake prometno-tehničkim zahvatima (osobito u blizini škola i na pješačkim prijelazima), uređenjem pješačkih staza i njihovom promocijom za turizam, kao i

promocijom pješaćenja kao zdrave i poželjne aktivnosti, osobito među djecom. Provođenjem takvih aktivnosti, osobito u većim naseljima UP Pula, omogućio bi se kvalitetan pristup infrastrukturi pješacima i biciklistima istovremeno stvarajući bolje uvjete života i mobilnosti za lokalno stanovništvo te kvalitetniju turističku infrastrukturu za veliki broj posjetitelja koji dolaze u UP Pula.

Prilikom uređenja postojećih i izgradnje novih pješačkih i biciklističkih površina treba obratiti posebnu pozornost na kretanje osoba s invaliditetom koje se kreću invalidskim kolicima, elektromotornim invalidskim kolicima i ostalim pomagalicama. Za osobe smanjene pokretljivosti treba planirati uvođenje električnih priključaka za standardna invalidska kolica (DOSTI, 2021).

Sudionici participativne radionice s dionicima A3 – *Urbano okruženje* istaknuli su da je važno poticanje biciklističkog i pješačkog prometa u UP Pula te osiguranje infrastrukture koja bi pješacima i biciklistima omogućila sigurno sudjelovanje u prometu. Identificirano je nekoliko pravaca gdje je biciklistima otežano sudjelovanje u prometu i gdje često dolazi do konflikta između različitih vrsta prometa (pravci iz Pule prema Fažani, Vodnjanu, Ližnjanu, Medulinu i Premanturi). Isto tako, potrebno je povećati sigurnost djece kao pješaka u blizini škola.

Kroz provedbu SRUP-a, potrebno je poticati razvoj i unaprjeđenje pješačke i biciklističke infrastrukture visoke sigurnosti. Kroz razvoj biciklističke infrastrukture, potrebno je u obzir uzeti i novi trend korištenja električnih romobila.

6.4.8. Zaključak

UP Pula je prostor s relativno zadovoljavajućom infrastrukturom za cestovni promet, koja se kontinuirano održava i unaprjeđuje. Dobra cestovna povezanost, osobito nakon izgradnje mreže autocesta do Pule, omogućava snažniji razvoj turizma u Istarskoj županiji, a tako i u UP Pula. S druge strane, Pula je jedan od najvećih hrvatskih gradova u čijoj se gradskoj regiji odvijaju različiti procesi tipični za urbana područja, a osobito dnevna migracija koja je važan oblik kretanja stanovništva i koja se u najvećoj mjeri odvija cestovnim prometom. Infrastrukturu za cestovni promet potrebno je konstantno prilagođavati i unaprjeđivati, prateći dinamične trendove u razvoju turizma i ostalih oblika gospodarstva te demografska kretanja. U željezničkom prometu važno je poticati suradnju s institucijama na nacionalnoj razini koje mogu provoditi razvoj željezničke infrastrukture. Potrebno je ubrzati i revitalizirati željeznicu koja bi se mogla intenzivnije koristiti za unutaržupanijska i međunarodna kretanja, a isto tako poticati i državne institucije da ulažu u ekologizaciju željezničkog sustava Istarske županije. U pomorskom prometu Pula nema više značaj koji je imala nekad. Lučku infrastrukturu potrebno je prilagođavati zelenim razvojnim politikama koje podupire Europska unija u svim lučkim područjima kako bi se ostvarila veća

razina usluge za korisnike, a istovremeno bi se mogla povećati atraktivnost lučkih područja. Za jači razvoj pulske luke potrebno je ulaganje u prometne veze u zaleđu luke, što je proces koji se treba provoditi na nacionalnoj razini. Zračni promet omogućava dobru povezanost Zračne luke Pula s brojnim europskim gradovima. Razvojem kvalitetnih turističkih proizvoda, jačanjem prepoznatljivosti na stranim tržištima i omogućavanjem produljenja turističke sezone razvojem selektivnih oblika turizma UP Pula može utjecati na daljnji razvoj zračnog prometa u Zračnoj luci Pula i povisiti njezin značaj u europskim okvirima. Javni prijevoz u svim je oblicima potrebno prilagoditi potrebama korisnika, zadovoljavajući istovremeno potrebu za njegovom financijskom održivosti. Važno je razvijati frekventniji javni prijevoz u ruralnim dijelovima UP Pula kako bi se navedena naselja mogla urbanizirati i doživjeti dinamičniji demografski i gospodarski razvoj. Promoviranjem javnog prijevoza, ali i biciklizma i pješačenja, te prilagodbom infrastrukture za navedene vidove prometa moguće je umanjiti pritisak stanovništva na prometnice i umanjiti prometna zagušenja u naseljima. Potrebno je stvoriti kvalitetan okvir razvoja prometa u mirovanju, kako bi se mogla zadovoljiti potreba stanovništva za kretanjem, a u isto vrijeme smanjiti konflikti između različitih vrsta prometa.

Prateći razvojne politike i modele na razini Europske unije, čiji je cilj stvaranje održivog i zelenog prometa, nužno je planirati prilagodbu i transformaciju prometnih sustava. To se može postići podupiranjem korištenja energetski učinkovitijih vozila u cestovnom i pomorskom prometu, za što je potrebno razviti i infrastrukturu koja je neophodna za promet takvih vozila, primjerice električne punionice i sl. Svi prostorni zahvati u kojima se gradi ili uređuje infrastruktura za određenu vrstu prometa također trebaju biti temeljeni na rješenjima koja stvaraju uvjete za ostvarenje održivog prometnog razvoja, sprječavajući narušavanje kvalitete života stanovništva, turističke atraktivnosti prostora i vrijednosti krajobraza. Promet čini okosnicu odvijanja drugih djelatnosti i procesa u prostoru te je učinkovito i održivo funkcioniranje prometnih sustava izuzetno važno za ostvarivanje napretka i razvoja urbanih regija u suvremenom svijetu.

6.5. Telekomunikacijska infrastruktura

Suvremeni gospodarski i društveni život zahtijeva dostupnost i razmjenu velikog broja informacija što je omogućeno digitalnim putem. Kako bi to bilo ostvarivo, vrlo je važan razvoj infrastrukture za prijenos podataka, unutar koje se ističe širokopojasna infrastruktura. Pojam širokopojasne infrastrukture odnosi se na načine povezivanja na Internet koji mogu prenijeti podatke digitalnim putem velikom brzinom te na taj način ostvariti brzu komunikaciju između osoba koje koriste širokopojasnu infrastrukturu. O važnosti razvoja širokopojasne infrastrukture govori i činjenica da je njen razvoj uključen u Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine (NN

13/21) u funkciji jednog od prioritarnih područja razvoja. Širokopojasna infrastruktura temelj je za uspostavu suvremenog digitalnog gospodarstva, služi za generiranje i poticanje ekonomskog rasta te omogućava otvaranje novih radnih mjesta i porast ulaganja. Postojanje širokopojasne infrastrukture pokazalo se vrlo važnim tijekom globalne pandemije COVID-19, kada su se brojne djelatnosti i usluge obavljale na daljinu preko širokopojasne mreže. U Hrvatskoj se planira ulaganje u izgradnju širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža s vrlo visokom razinom povezivosti, gdje bi brzina prijenosa podataka iznosila oko 1 Gbit/s.

Podatke o dostupnosti širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj objavljuje Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM). Širokopojasni pristup dostupan je u svim JLS UP Pula, ali postoje značajne razlike u brzini pristupa i u udjelu priključenosti kućanstava na Internet (Tab. 75.; Sl. 76.). U trećem kvartalu 2021. g. na mrežu širokopojasnog interneta bila su priključena 18.982 kućanstva na prostoru UP Pula. U najvećem udjelu na mrežu širokopojasnog interneta bila su priključena kućanstva u Općini Medulin, dok je manje od pola kućanstava na mrežu bilo priključeno u Gradu Vodnjanu i općinama Barban i Marčana. Ti podatci upućuju na to da je potrebno poticati daljnji razvoj mreže širokopojasnog pristupa, unaprjeđivati ju i poticati ostatak kućanstava da se na nju priključe.

Tab. 75. Broj i udio kućanstava priključenih na mrežu širokopojasnog interneta po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u trećem kvartalu 2021. godine

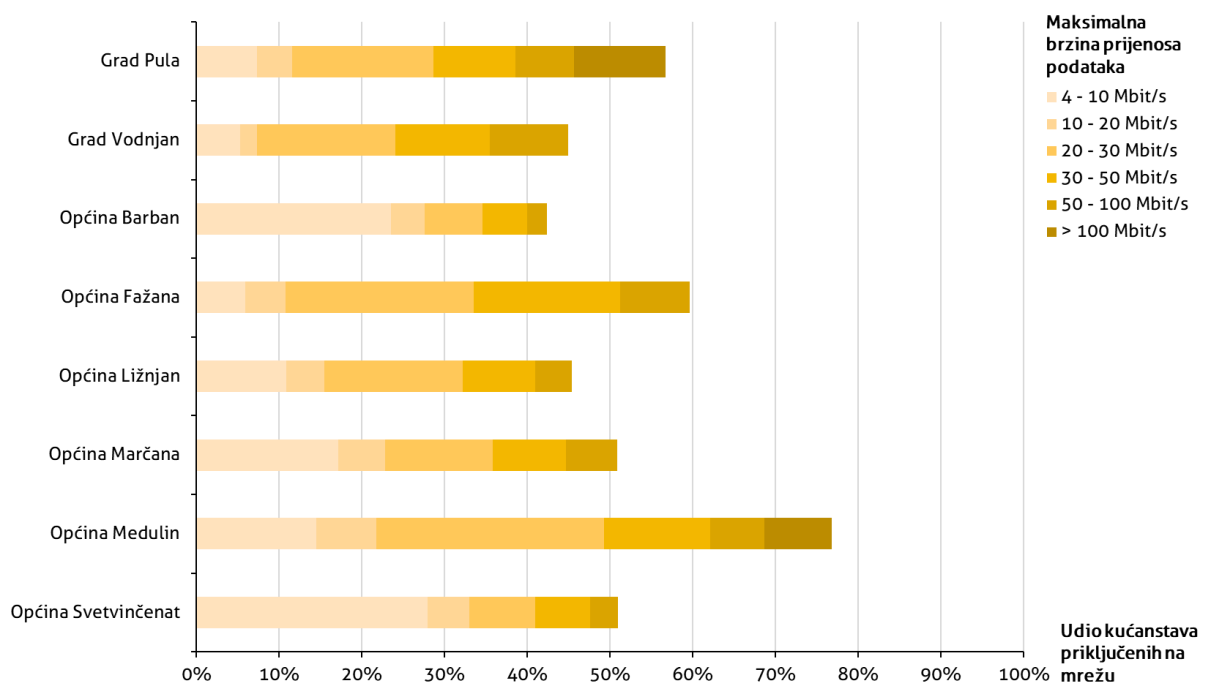
Prostorna jedinica	Broj kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu	Udio kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu u ukupnom broju kućanstava (%)	Prostorna jedinica	Broj kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu	Udio kućanstava priključenih na širokopojasnu mrežu u ukupnom broju kućanstava (%)
Grad Pula	12.999	56,7	Općina Ližnjan	646	45,4
Grad Vodnjan	997	44,9	Općina Marčana	815	50,9
Općina Barban	404	42,4	Općina Medulin	1.875	72,8
Općina Fažana	850	59,6	Općina Svetvinčenat	396	51,0
UP Pula	18.982	56,0			

Izvor podataka: HAKOM, 2021b

Ukoliko se promatra udio kućanstava koja su povezana na širokopojasnu mrežu prema brzini prijenosa podataka (Sl. 76.), može se zaključiti da je veći udio kućanstava ima pristup mreži s višom brzinom prijenosa podataka u gradovima Pula i Vodnjan te općinama Fažana, Medulin i Ližnjan, dok je u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat viši udio kućanstava koja imaju nisku maksimalnu brzinu prijenosa podataka. Iako izgradnja mreže širokopojasnog pristupa ovisi o telekomunikacijskim operaterima, potrebno je pružati podršku daljnjem unaprjeđenju mreže širokopojasnog pristupa kako bi se u svim JLS mogao ostvariti kvalitetan pristup Internetu, što bi omogućilo njihov kvalitetniji društveni i gospodarski razvoj.

Bez većih ulaganja za teleoperatere pristup širokopojasnoj mreži dostupan je u izgrađenim dijelovima svih naselja UP Pula po brzini 2 – 30 Mbit/s, a u većim naseljima dostupan je i po brzini 30 – 100 Mbit/s. U dijelovima naseljima Pula, Pješčana Uvala, Banjole, Pomer i Medulin pristup širokopojasnoj mreži dostupan je i s brzinom prijenosa podataka većom od 100 Mbit/s (HAKOM, 2021a). U pokretnoj komunikaciji na gotovo cijelom teritoriju UP Pula moguće je ostvariti brzinu prijenosa podataka 2 – 30 Mbit/s, dok je veća brzina, 30 – 100 Mbit/s ostvariva uglavnom u većim naseljima te na cijelom jugozapadnom dijelu UP (HAKOM, 2021a).

Kako bi se širokopojasna infrastruktura planski razvila u različitim JLS, one donose planove razvoja širokopojasne infrastrukture. U vrijeme izrade ove analize bila su izrađena dva plana: Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Medulina (2019), koji se odnosi na teritorij općina Medulin, Marčana, Ližnjan i Barban, te Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Rovinja (2017), koji se odnosi na Grad Rovinj i okolne JLS, među kojima su i Grad Vodnjan i Općina Svetvinčenat. U UP Pula planovi razvoja širokopojasne infrastrukture nisu napravljeni za Grad Pulu i Općinu Fažana. Izrada plana za Pulu trenutno je u tijeku (HAKOM, 2021c).

Sl. 76. Udio kućanstava priključenih na mrežu širokopojasne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u trećem kvartalu 2021. godine prema maksimalnoj dostupnoj brzini prijenosa podataka

Izvor podataka: HAKOM, 2021b

JLS mogu sudjelovati u inicijativi EU WiFi4EU, koja ima za cilj uspostaviti besplatan bežični pristup Internetu za građane u različitim javnim prostorima i površinama (npr. parkovi, trgovi, zgrade javne namjene, knjižnice, muzeji i sl.) (WiFi4EU, 2021). U toj su inicijativi sudjelovale sve JLS s prostora UP Pula, koje su aplicirale za sredstva u vrijednosti od 15.000 EUR kojima su financirale postavljanje besplatnog bežičnog Interneta na javne lokacije.

Kako bi se omogućio daljnji razvoj različitih aspekata društvenog i gospodarskog okruženja u UP Pula, važno je ulaganje u unaprjeđenje širokopojasne infrastrukture, prvenstveno razvijajući dostupnost mreže s vrlo velikim brzinama prijenosa podataka.

7. OKVIR UPRAVLJANJA RAZVOJEM

Okvir upravljanja razvojem čini sinergija između tri stupa društva - javnog, privatnog i civilnog sektora. Prema Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18) urbana područja ustrojavaju se radi učinkovitijeg planiranja, usklađivanja i provedbe politike regionalnog razvoja. Urbana područja kreiraju bolje gospodarske mogućnosti, veći inovacijski potencijali te kvalitetniji razvoj ljudskog kapitala i kulture. S druge strane, navedena udruženja ujedno zajedničkim snagama doprinose rješavanju socioekonomskih problema šireg prostora. Zbog toga je za provedbu strategija razvoja urbanih područja esencijalno osmisliti učinkovit i konkurentan model upravljanja razvojem, temeljen na načelima nediskriminacije i održivog razvoja. Načelom nediskriminacije izbjegava se svaki oblik socijalne isključenosti i nejednakog postupanja, dok se pod održivim razvojem podrazumijeva zaštita okoliša, učinkovitost u upotrebi resursa, ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama, bioraznolikost, otpornost na krizne situacije, kao i sprječavanje rizika kako bi se izbjeglo ugrožavanje okoliša i gubitak neobnovljivih prirodnih potencijala.

Važnu ulogu u okviru upravljanja razvojem urbanog područja Pula imaju i lokalne akcijske grupe/skupine u ruralnom razvoju i ribarstvu (dalje: (F)LAG-ovi). (F)LAG-ovi su lokalna partnerstva dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora, a djeluju kao udruge koje provode praktičnu primjenu LEADER/CLLD-a kao metodologije integriranog teritorijalnog razvoja ruralnih i ribarstvenih zajednica. Područja koja su uključena u (F)LAG-ove imaju mogućnost financiranja razvojnih projekata lokalnih dionika iz dva operativna programa: Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske i Operativnog programa za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske. (F)LAG-ovi izrađuju i provode lokalnu razvojnu strategiju (LRS) koja omogućuje integralnu provedbu gospodarske i socijalne kohezije na teritoriju obuhvata. Na području UP Pula, točnije prostoru koji obuhvaća sve JLS-ove izuzev Grada Pule, djeluju dva (F)LAG-a: Lokalna akcijska grupa „Južna Istra“ (LAG) i Lokalna akcijska grupa u ribarstvu „Istarska batana“ (FLAG).

7.1. Javni sektor

Javni sektor UP Pula sastoji se od upravnih tijela JLS-a u obuhvatu urbanog područja i razvojnih agencija koje djeluju na području istih, stoga javni sektor ima vodeću i ključnu ulogu u planiranju i upravljanju razvojem analiziranog područja. Upravna tijela u sklopu UP-a Pula čine gradska ili općinska vijeća te gradonačelnik, odnosno načelnici JLS-ova, kao i razni upravni odjeli.

Gradska i općinska vijeća imaju predstavničku ulogu unutar strukture javne vlasti. Vijeća JLS-ova u sklopu UP Pula formiraju odbore i komisije nadležne za različite sfere

upravljanja na lokalnoj razini. Uz gradska vijeća, na području Grada Pule i Grada Vodnjana-Dignano formirana su i vijeća nacionalnih manjina. Također, na razini mjesne samouprave formirani su mjesni odbori radi organiziranja i omogućivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim pitanjima. Taj oblik mjesne samouprave razvijen je u svim JLS-ovi, osim na području Općine Fažana-Fasana i Općine Svetvinčenat. (Tab. 76.).

Tab. 76. Predstavnička tijela javne vlasti na području UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Predstavnička tijela	Broj izvršitelja
Grad Pula	Gradsko vijeće	21
	Mandatna komisija	3
	Odbor za izbor i imenovanja	5
	Odbor za statut i druge opće akte	5
	Odbor za dodjelu nagrada i drugih priznanja Grada Pule	5
	Odbor za plan i financije	5
	Odbor za suradnju s općinama, gradovima, regijama i međunarodnu suradnju	5
	Odbor za ostvarivanje prava talijanske autohtone zajednice	7
	Odbor za prostorno uređenje, komunalno gospodarstvo i stambene odnose	5
	Odbor za društvene djelatnosti	5
	Odbor za gospodarstvo	5
	Odbor za razvoj	5
	Vijeće talijanske nacionalne manjine	15
	Vijeće srpske nacionalne manjine	15
	Vijeće slovenske nacionalne manjine	15
	Vijeće romske nacionalne manjine	15
	Vijeće makedonske nacionalne manjine	15
	Vijeće bošnjačke nacionalne manjine	15
	Vijeće albanske nacionalne manjine	15
	Vijeće crnogorske nacionalne manjine	12
Predstavnik mađarske nacionalne manjine Grada Pule	1	
vijeća mjesnih odbora	16	
Općina Fažana-Fasana	Općinsko vijeće Općine Fažana	13
	Odbor za komunalno gospodarstvo te prostorno planiranje i uređenje	5
	Odbor za proračun, financije i razvoj	5
	Odbor za sport i kulturu	5
	Odbor za socijalnu skrb i društvene djelatnosti	5
	Odbor za poljoprivredu i ribarstvo	5
	Odbor za statut, poslovnik i normativnu djelatnost	5
	Komisija za provedbu natječaja za gospodarenje nekretninama u vlasništvu Općine Fažana	5
	Vijeće za koncesijska odobrenja	5
	vijeća mjesnih odbora	2
	Vijeće bošnjačke nacionalne manjine Općine Fažana - Fasana	2
	Vijeće talijanske nacionalne manjine Općine Fažana - Fasana	2
	Vijeće srpske nacionalne manjine Općine Fažana - Fasana	2
Grad Vodnjan-Dignano	Gradsko vijeće	15
	Mandatno-verifikaciona komisija	*
	Komisija za izbor i imenovanja	*
	Komisija za Statut, Poslovnik i normativu djelatnost	*
	Odbor za plan, financije i upravljanje imovinom	*
	Odbor za gospodarstveni program	*
	Odbor za društveni program	*
	Odbor za prostorno uređenje i komunalni program	*
	Odbor za socijalni program	*
	Odbor za nagrade, počasti i priznanja	*
	Vijeće talijanske nacionalne manjine	15
	Vijeće crnogorske nacionalne manjine	15
	Vijeće srpske nacionalne manjine	14
	Vijeće romske nacionalne manjine	13
Vijeće bošnjačke nacionalne manjine	12	

Jedinica lokalne samouprave	Predstavnička tijela	Broj izvršitelja
	vijeća mjesnih odbora	4
Općina Svetvinčenat	Općinsko vijeće Općine Svetvinčenat	11
	Komisija za Statut i Poslovnik	3
	Komisija za financije i proračun	3
	Komisija za društvene i kulturne djelatnosti	5
	Komisija za komunalno gospodarstvo	5
	Komisija za zdravstvo, socijalnu skrb, odgoj i obrazovanje	5
	Komisija za poljoprivredu i gospodarstvo	6
	Komisija za održivi razvoj, fondove Europske unije i međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za davanje suglasnosti i uvjeta korištenja općinskih društvenih javnih površina i prostora u svrhu održavanja kulturnih događaja	*
Općina Barban	Općinsko vijeće Općine Barban	13
	Odbor za izbor i imenovanja	3
	Mandatno povjerenstvo	3
	vijeća mjesnog odbora	9
Općina Marčana	Općinsko vijeće Općine Marčana	13
	Mandatno povjerenstvo	*
	Odbor za izbor i imenovanja	*
	Odbor za Statut, Poslovnik i druge opće akte	*
	Odbor za financije i gospodarski razvoj	*
	Odbor za prostorno uređenje, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša	*
	Odbor za društvene djelatnosti	*
	Odbor za predstavke i pritužbe građana	*
	Savjet mladih Općine Marčana	*
vijeća mjesnog odbora	7	
Općina Ližnjan-Lisignano	Općinsko vijeće Općine Ližnjan-Lisignano	12
	Komisija za izbor i imenovanje	3
	Mandatno-verifikaciona komisija	3
	Komisija za Statut, Poslovnik i druge opće akte	3
	Odbor za društvene djelatnosti	3
	Odbor za gospodarstvo	3
	Odbor za proračun, interni nadzor i upravu	3
	Odbor za prostorno i komunalno uređenje i zaštitu okoliša	5
	Vijeće za koncesije na pomorskom dobru	5
	Upravno vijeće JVP Pula	1
	Upravno vijeće dječjih vrtića "Bubamara" Ližnjan-Lisignano	5
vijeća mjesnog odbora	5	
Općina Medulin	Općinsko vijeće Općine Medulin	13
	Komisija za izbor i imenovanja	3
	Komisija za statut, poslovnik i normativnu djelatnost	*
	Komisija za nagrade i druga priznanja	5
	Mandatna komisija	3
	Odbor za financije	*
	Odbor za gospodarski razvoj	*
	Odbor za odgoj i obrazovanje	*
	Odbor za zaštitu okoliša i krajobraznu raznolikost	*
	Odbor za poljoprivredu, ribarstvo i vodoprivredu	*
	Odbor za komunalne djelatnosti i prostorno uređenje	*
	Odbor za zdravstvo i socijalnu skrb	*
	Odbor za sport i rekreaciju	*
	Odbor za kulturu	*
	Odbor za mlade	*
	Odbor za lokalnu samoupravu, međunarodnu i međuopćinsku suradnju	*
	Odbor za predstavke građana	*
Savjet mladih Općine Medulin	7	
vijeća mjesnih odbora	4	
Ukupno		433

*podatak nije javno dostupan ili nije dostavljen

Izvor podataka: SSGP 2021; SSOF 2021; SSGV-D 2021; SSOS 2021; SSOB 2021; SSOMa 2021; SSOL 2021; SSOME 2021.

Izvršna tijela Grada Pule i Grada Vodnjana-Dignano su gradonačelnik i različiti upravni odjeli koji formiraju radna tijela zadužena za različite aspekte poslovanja javnog sektora. S druge strane, sukladno administrativnom ustrojstvu i potrebama, u općinama u sklopu UP Pula izvršna vlast sastoji se od općinskih načelnika te radnih tijela koja su uglavnom organizirana u jedinstvene upravne odjele. Prema analizi strukture javnog sektora i ljudskih kapaciteta upravnih tijela JLS-ova, najveće mogućnosti za upravljanje razvojem te planiranje i provedbu različitih projekata ima Grad Pula, koja kao grad-središte UP-a ima najrazvijeniju strukturu tijela javne vlasti te posljedično i najveći broj izvršitelja³¹. Značajniji ljudski kapacitet na analiziranom području imaju još i Grad Vodnjan te Općina Medulin (Tab. 77.).

Tab. 77. Izvršna tijela javne vlasti na području UP Pula³²

Jedinica lokalne samouprave	Izvršna tijela	Broj izvršitelja
Grad Pula	Gradonačelnik	3
	Upravni odjel za lokalnu samoupravu	22
	Upravni odjel za financije i gospodarstvo	23
	Upravni odjel za opću upravu i mjesnu samoupravu	33
	Upravni odjel za prostorno planiranje i zaštitu okoliša	*
	Upravni odjel za komunalni sustav i upravljanje imovinom	*
	Upravni odjel za društvene djelatnosti i mlade	17
	Upravni odjel za kulturu i razvoj civilnog društva	*
	Služba za poslove zastupanje Grada	*
	Služba za unutarnju reviziju	*
Općina Fažana-Fasana	Općinski načelnik	1
	Jedinstveni upravni odjel	10
Grad Vodnjan-Dignano	Gradonačelnik	2
	Upravni odjel za poslove gradonačelnika	3
	Upravni odjel za društvene djelatnosti i opću upravu	5
	Upravni odjel za komunalni sustav, prostorno uređenje i imovinske poslove	11
	Odjek za imovinsko pravne poslove	
	Odsjek za prostorno planiranje i izgradnju	
	Upravni odjel za proračun i financije	4
Upravni odjel za gospodarstvo i EU projekte	4	
Općina Svetvinčenat	Općinski načelnik	1
	Jedinstveni upravni odjel	11
Općina Barban	Općinski načelnik	1
	Upravni odjel za opće poslove, prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu	*
	Upravni odjel za financije, gospodarstvo i društvene djelatnosti	*
Općina Marčana	Općinski načelnik	1
	Jedinstveni upravni odjel	10
	Odsjeka za društvene djelatnosti, gospodarstvo i razvojne projekte	
	Odsjeka za računovodstvo, financije i proračun	
	Općinski načelnik	1

³¹ Prema podacima sa službene stranice Grada Pule, prije preustroja u Gradu Puli ukupno je bilo 272 izvršitelja (SSGP, 2021).

³² S obzirom da je za vrijeme izrade ovog dokumenta izglasan preustroj upravnih tijela Grada Pule, ažurirani broj izvršitelja te popis formiranih radnih tijela po pojedinim upravnim odjelima još nisu službeno objavljeni.

Jedinica lokalne samouprave	Izvršna tijela	Broj izvršitelja
Općina Ližnjan-Lisignano	Jedinstveni upravni odjel	10
	Odsjek za proračun i financijsko-računovodstvene poslove	
	Odsjek za komunalne poslove te poslove iz oblasti prostornog uređenja i zaštite okoliša	
	Odsjek za društvene djelatnosti, mjesnu samoupravu te opće i administrativne poslove	
Općina Medulin	Načelnik (Upravni odjel za poslove načelnika)	1
	Upravni odjel za EU projekte, opću upravu i gospodarstvo	9
	Upravni odjel za opće poslove i društvene djelatnosti	11
	Upravni odjel za komunalnu izgradnju i održavanje	12
	Upravni odjel za proračun i financije	9
	Upravni odjel za prostorno planiranje i zaštitu okoliša	9
Ukupno		236

*podatak nije javno dostupan ili nije dostavljen

Izvor podataka: SSGP 2021; SSOF 2021; SSGV-D 2021; SSOS 2021; SSOB 2021; SSOMa 2021; SSOL 2021; SSOMe 2021.

U planiranju upravljanja razvojem ključnu ulogu ima i financijski kapacitet urbanog područja. Prema podacima proračuna za tekuću 2021. g. zamjetne su velike razlike u financijskim kapacitetima među JLS-ovima, što posredno utječe na operativne mogućnosti za implementaciju planiranih razvojnih projekata. Gledajući u cjelini, ukupan zbroj iznosa proračuna svih JLS-a u UP Pula iznosi 843.511.158,96 kn, pri čemu najveće financijske kapacitete imaju Grad Pula (61%) i Općina Medulin (12%), a najmanje Općina Svetvinčenat i Općina Barban (2%) (Tab. 78.).

Tab. 78. Proračun JLS-a u sklopu UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Ukupni proračun za 2021.
Grad Pula	514.430.079,00 kn
Općina Fažana-Fasana	54.115.000,00 kn
Grad Vodnjan-Dignano	66.910.750,00 kn
Općina Svetvinčenat	17.578.018,96 kn
Općina Barban	13.700.000,00 kn
Općina Marčana	33.094.000,00 kn
Općina Ližnjan-Lisignano	43.420.737,00 kn
Općina Medulin	100.262.574,00 kn
Ukupno	843.511.158,96 kn

Izvor podataka: PGP, 2020; POF 2020; IDPV-D 2020; POS 2020; POB 2020; IDPOMa 2020; POL 2020; POMe 2020.

Uz navedena tijela javne vlasti, javni sektor UP Pula čine i različite ustanove te poduzeća u vlasništvu JLS-ova u sklopu navedenog područja. Riječ je uglavnom o obrazovnim i kulturnim ustanovama te komunalnim poduzećima. Sukladno stupnju infrastrukturnog i urbanog razvoja, najveći broj takvih ustanova i poduzeća nalazi se na području Grada Pule (50%) te na području Općine Medulin (12%) i Grada Vodnjana-Dignana (11%) (Tab. 79.). Također, na analiziranom području djeluju i javne

ustanove organizirane za županijskoj razini koje imaju značajnu ulogu u pripremi i provedbi projekata te su ključan faktor u budućem planiranju i implementaciji strateških aktivnosti usmjerenih na razvoj urbanog područja. To su: Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o., Natura Histrica – Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Istarske županije, Regionalni koordinator Istarske županije za europske programe i fondove - Coordinatore regionale della Regione istriana per i programmi e fondi europei, Zavod za prostorno uređenje Istarske županije te IKA – Istarska kulturna agencija – Agenzia culturale Istriana.

Sudionici participativnih radionica s dionicima smatraju da JLS imaju veliku ulogu u upravljanju prostornim razvojem te da svoje ovlasti moraju koristiti u cilju stvaranja željenog oblika razvoja. Veliki problem je stihijsko upravljanje razvojem, koje se često događa u raznim područjima Hrvatske, te sudionici smatraju da je potreban dugoročan i sveobuhvatan pogled na razvoj prostora, odmaknut od isključivog planiranja gradnje u prostoru. Pritom je važno oslanjati se na mogućnosti financiranja različitih projekata iz fondova EU te iz sredstva koja daju upravna tijela na državnoj razini.

Tab. 79. Ustanove i poduzeća u vlasništvu JLS-ova u sklopu UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Ustanove	Poduzeća
Grad Pula	Pula Film Festival Istarsko narodno kazalište Gradska knjižnica i čitaonica Dječji vrtić Mali svijet Dječji vrtić Pula Dječji vrtić - Scuola dell'infanzia Rin Tin Tin Pučko otvoreno učilište Osnovna škola Šijana Osnovna škola Stoja Osnovna škola Centar Osnovna škola Veli vrh Osnovna škola - Scuola elementare "Giuseppina Martinuzzi" Osnovna škola Tone Peruška Osnovna škola Kaštanjer Osnovna škola Vidikovac Osnovna škola "Monte Zaro" Osnovna škola Veruda Sportska zajednica Grada Pule Javna vatrogasna postrojba Pula Zajednica tehničke kulture	Castrum Pula 97 d.o.o. Fratarski d.o.o. Pula Kaštijun d.o.o. Pula Luka Pula d.o.o. Pula Monte Giro d.o.o. Pula Plinara d.o.o. Pula Herculanea d.o.o. Pragrande d.o.o. Pula Parking d.o.o. Pulapromet d.o.o. Pula Sport d.o.o. Tržnica d.o.o. Vodovod Pula d.o.o.
Općina Fažana-Fasana	Dječji vrtić "Sunce" Fažana	Komunalac Fažana d.o.o.
Grad Vodnjan-Dignano	Djeca i mladi Dječji vrtić Petar Pan - Scuole dell'infanzia Petar Pan Dječji vrtić Zvončica Pučko otvoreno učilište Vodnjan- Università' popolare aperta Dignano	Contrada d.o.o. Castelier d.o.o.
Općina Svetvinčenat	Dječji vrtić „Balončić“ Osnovna škola Juršići	Savičenta d.o.o.

Općina Barban	Dječji vrtić Tratinčica Osnovna škola Jure Filipovića Barban	
Općina Marčana	Predškolska ustanova "Vrtuljak" Marčana	Mandalena d.o.o.
Općina Ližnjan-Lisignano	Osnovna škola Šijana, P.O. Valtura, P.O. Muntić	Ližnjan Brnestra d.o.o.
Općina Medulin	Dječji vrtić Medulin Dječji vrtić "Sunčica" Javna ustanova Kamenjak	Albanež d.o.o. Med eko servis d.o.o. Buža d.o.o. Medulinska rivijera d.o.o.

Izvor podataka: Popis tijela javne vlasti, 2021.

7.2. Privatni sektor

Privatni sektor iznimno je važan za ukupan razvoj UP Pula jer generirajući gospodarski razvoj potiče i infrastrukturni i društveni razvoj. Na prostoru UP Pula krajem 2019. bilo je aktivno 4.366 poduzeća i 2.560 obrta. U pretpandemijskom razdoblju broj poduzeća i obrta rastao je, a u obrtništvu taj se rast nastavio i tijekom pandemije. Budući da vrijeme globalne pandemije COVID-19 još uvijek traje i da je poslovanje u nekim dijelovima privatnog sektora bilo značajno otežano zbog raznih mjera odgovora na pandemiju, prilikom planiranja budućeg razvoja potrebno je uvidjeti izazove s kojima se dionici u privatnom sektoru suočavaju, kako bi im se omogućio bolji oporavak i unaprijedio njihov doprinos u generiranju gospodarskog razvoja u UP Pula. Najveći udio u privatnom sektoru imaju poslovni subjekti u djelatnostima uslužnog sektora, poput trgovine, ugostiteljstva i smještaja, poslovanja nekretninama, prijevoza i skladištenja, znanstvenih, stručnih i tehničkih djelatnosti te svih ostalih djelatnosti koje se bave pružanjem različitih usluga. S druge strane, u porastu je i broj dionika privatnog sektora u građevinarstvu i prerađivačkoj industriji. Većina poslovnih subjekata koncentrirana je u Gradu Puli, što je u skladu s njegovim urbanim značajem i funkcijama, a najmanji broj njih registriran je u JLS na sjevernom rubu UP. Usprkos znatno manjem broju poslovnih subjekata u pojedinim JLS, potrebno je ostvariti suradnju sa svim dionicima privatnog sektora kako bi se mogao naći kvalitetan odgovor na specifične razvojne izazove s kojima se različiti dijelovi UP Pula suočavaju.

Urbano naselje Pula najvažniji je centar poslovanja u Istarskoj županiji jer su u njemu smještene sjedišta brojnih kompanija u javnom vlasništvu koje su nadležne za razne djelatnosti na području Istarske županije, a istovremeno je sjedište brojnih kompanija privatnog sektora u različitim djelatnostima. U njoj se nalaze i važne poduzetničke potporne institucije (IDA, Centar za istraživanje materijala Istarske županije, tehnološki i poduzetnički inkubator) koji omogućuju razvoj inovativnog i fleksibilnog poduzetništva transformirajući privatni sektor u Puli i njejoj okolini u dinamičan sektor prilagođen za sudjelovanje na suvremenom lokalnom, regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu. U tom smislu osobito je važno izdvojiti informatičku kompaniju Infobip iz Vodnjana, koja je jedan od važnih inovativnih kompanija u sektoru informacija i komunikacija na međunarodnom tržištu. Jačanjem

inovativnosti, ulaganjem u istraživanje i razvoj te poticanjem poduzetništva kroz financijske okvire i potpurnu infrastrukturu, moguće je ostvariti razvoj i drugih privatnih kompanija te ih učiniti prepoznatljivima na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

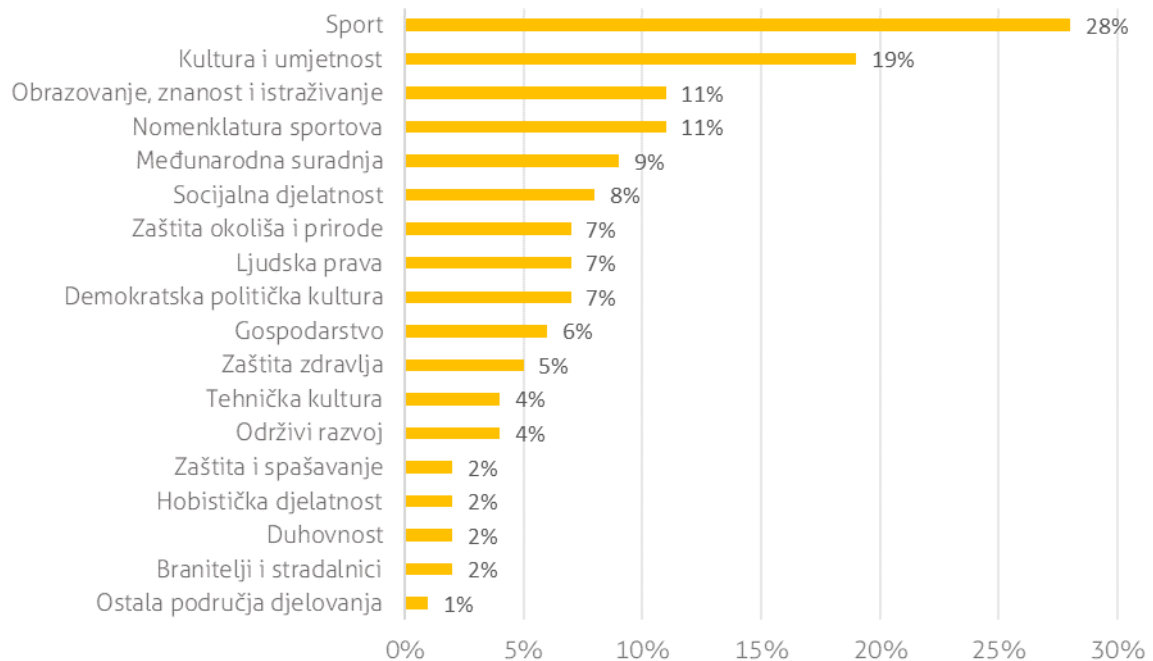
Dionike privatnog sektora iz svih JLS potrebno je uključiti u osmišljavanje i provedbu strateškog razvoja, istražiti, razumjeti i uvažiti njihove probleme i potrebe te surađivati s njima u stvaranju novih razvojnih politika na razini UP i JLS. Potrebno je poticati suradnju dionika iz privatnog sektora s dionicima iz javnog i civilnog sektora kako bi se na temelju njihove međusobne suradnje našla odgovarajuća rješenja na izazove i konflikte u svim aspektima društvenog, gospodarskog i infrastrukturnog razvoja. Vrlo je važno osnažiti privatni sektor za sudjelovanje u osmišljanju, izradi i provedbi raznih projekata i kako bi mogli stvarati nove proizvode i unaprijediti kvalitetu postojećih proizvoda, širiti vlastito tržište i stvarati nova radna mjesta.

7.3. Civilni sektor

Civilni sektor čine dobrovoljne i neprofitne organizacije te inicijative koje se bave aktualnim društvenim pitanjima. S obzirom da je glavni cilj navedenih aktera dati doprinos općem dobru društva, civilni sektor je jedan od ključnih segmenata koje je potrebno uključiti u planiranje budućeg razvoja analiziranog urbanog područja. Civilni sektor najveći potencijal može ostvariti djelovanjem na lokalnoj razini, budući da bliska suradnja s građanima pruža najviše mogućnosti za kvalitetan razvoj sukladan konkretnim potrebama lokalne zajednice. Zbog toga su među raznim akterima civilnog društva u Republici Hrvatskoj najznačajnije i najzastupljenije udruge (Giljević i Lalić Novak, 2017). Rad civilnih udruga temelji se na načelima neovisnosti, javnosti, demokratskog ustroja, neprofitnosti te slobodnog sudjelovanja u javnom životu, a njihovo osnivanje, djelovanje i financiranje regulirano je odredbama Zakona o udrugama (NN 74/14, 70/17, 98/19). Po osnivanju udruge se upisuju u središnju elektroničku bazu, tj. Registar udruga, nad kojim je nadležno Ministarstvo pravosuđa i uprave.

Prema podacima Registra udruga (2021), na prostoru UP Pula ukupno djeluje 1416 civilnih udruga. Među njima, 70% registrirano je na području Grada Pule, dok pojedini udio udruga iz ostalih JLS-ova nije veći od 10%. Sukladno kategorizaciji prema području djelatnosti najraznovrsniju strukturu tog aspekta civilnog društva imaju Grad Pula, Grad Vodnjan i Općina Fažana, a najslabije su razvijene Općina Barban i Svetvinčenat, što je rezultat različitog stupnja socioekonomskog razvoja JLS-ova (Tablica 9. u prilogu). Nadalje, gledajući cjelokupan obuhvat urbanog područja, najzastupljenije su udruge koje se bave sportskom (28%) te kulturno-umjetničkom (19%) djelatnošću, a visoko su zastupljene i znanstveno-obrazovne udruge (11%).

Poticanje organiziranja i povećanja umreženosti udruga iz navedenih područja djelovanja može doprinijeti ekonomski razvijenom i inovativnom društvu. Također, veći broj udruga bavi se socijalnim i ekološkim pitanjima što je vrlo bitno za razvoj inkluzivnog i ekološki stabilnog društva. S druge strane, primjetna je slaba zastupljenost udruga gospodarske djelatnosti i tehničke kulture, udruga koje promiču održiv razvoj, kao i udruga koje promiču zdrav život i potiču zdravstvenu zaštitu. Zdrava populacija je osnovni preduvjet za napredak određenog društva te je u tom smislu potrebno posebno raditi na poticanju razvoja civilnog sektora.

Sl. 77. Udio civilnih udruga po području djelovanja unutar UP Pula

Izvor podataka: Registar udruga, 2021

Uz udruge, u kreiranju civilnog društva na prostoru UP Pula sudjeluje i nekoliko zaklada³³. Njihov pravni položaj, osnivanje, djelovanje i financiranje definirani su i regulirani Zakonom o zakladama (NN 106/18, 98/19). Prema podacima Registra zaklada (2021) to su: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva, Zaklada tren, Zaklada za očuvanje i obnovu ruralne baštine Istre, Zaklada Don Bosco - Za pomoć mladima - Socijalna budućnost i Zaklada Ars et labor. - Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva sudjeluje u kreiranju civilnog društva,

³³ Prema podacima Registra zaklada (2021) to su: Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva Zaklada tren, Zaklada za očuvanje i obnovu ruralne baštine Istre, Zaklada Don Bosco - Za pomoć mladima - Socijalna budućnost i Zaklada Ars et labor.

što dokazuju brojne aktivnosti educiranja, informiranja i umrežavanja, projekti, programi, Fond gradova i općina, Info dani za udruge u Istri, ReCeD'Istria i dr.

Za kvalitetan rad civilnog sektora najvažniji su ljudski resursi koji generiraju financijske i tehničke kapacitete te snažno vodstvo unutar civilnih organizacija. (Bežovan i Ivanović, 2011). Na tragu toga, među akterima civilnog sektora na prostoru UP Pula postoji prostor za daljnji razvoj. Brojnost, umreženost i organiziranost udruga unutar analiziranog područja sukladan je infrastrukturnoj razvijenosti JLS-a u sastavu UP-a, zbog čega je potrebno težiti ravnomjernom i decentraliziranom razvoju civilnog sektora.

Sudionici participativne radionice s dionicima A1 – *Društvo* istaknuli su da je važan razvojni izazov s kojim se UP Pula suočava nedostatna umreženost i informiranost dionika koji sudjeluju u razgovoru te nedostatak programa suradnje i zajedničkih projekata dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Nedovoljno je digitalizirana javna uprava, ali digitalizacije i prepoznatljivosti nedostaje i u civilnom sektoru. Prisutna je i slaba osviještenost o društvenim inovacijama i društvenom poduzetništvu. Organizacije civilnog društva slabo su vidljive i nisu prepoznate od strane lokalne zajednice. Identificirana je potreba za jačanjem svijesti stanovništva o volonterstvu i aktivizmu. Dionici civilnog sektora također u nedovoljnoj mjeri koriste fondove EU. U UP Pula djeluje velik broj organizacija civilnog društva koje bi mogle dati jači doprinos njegovom razvoju u područjima svojih interesa i djelovanja. Dionici su također naveli nedostatak zakladništva, filantropije i daljnjeg razvoja civilnog društva te nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo i socijalno mentorstvo. Spomenut je i nedostatak kapaciteta za apliciranje na natječaje od strane manjih OCD-a.

Prema prijedlozima udruga civilnog društva, dionici su istaknuli kako sektor civilnog društva ima znanja i kapaciteta za provedbu većih EU projekata, te postoji mogućnost za veću suradnju JLS-a i NGO u tom kontekstu. Evidentiran je nedostatak zagovaračkih kapaciteta i kompetencija za zagovaranje pozitivnijih društvenih promjena. Istaknut je Društveni centar Rojc kao jedinstveni takav prostor u RH, te bi osnivanje ustanove mješovitog tipa u smislu civilno-javnog partnerstva bio pilot model u smislu otvorenosti ustanova prema korisnicima i omogućavanju korištenja resursa široj zajednici. Trenutno je Društveni centar Rojc generator društvenih inovacija te među udrugama korisnicima prostora postoji *know how* u razvoju participativnih projekata, participativnog upravljanja i projektnog managementa te je to znanje moguće podijeliti s ostalim dionicima u civilnom sektoru.

8. SWOT ANALIZA

8.1. Društvo

RAZVOJNE POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Najpozitivniji demografski pokazatelji za područje rubne zone oko Grada Pule – stagnacija ili blagi rast - U svim JLS UP Pula izuzev Općine Barban u razdoblju 2015.-2019.g. zabilježen pozitivan migracijski saldo - Tip općeg kretanja stanovništva UP Pula u razdoblju 2015.-2019.g. je imigracijski tip I3 – slaba obnova imigracijom - Grad Vodnjan jedini ima zabilježen indeks starosti manji od 100 	<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> - pad broja stanovnika 1991.-2001.g. te 2011. – 2021. g. - Negativna prosječna godišnja stopa prirodne promjene 2015.-2019.g. - Općina Barban 2015.-2019.g.– emigracijski tip E4 - izumiranje - Izražen proces demografskog starenja i visok indeks starenja (naročito u općinama Barban i Svetvinčenat) - Prema dobno-spolnoj strukturi UP Pula – staro ili kontraktivno stanovništvo
<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturne udruge prisutne u svim JLS - Velik broj kulturnih manifestacija – 104 - Bogatstvo kulturne infrastrukture - Razvoj i modernizacija ustanova i organizacija za promicanje kulturnih sadržaja s područja književnosti, glazbe, filma, likovne i scenske umjetnosti, uključujući muzejske ustanove - Suradnja ustanova i kulturnog sektora (postoji već dobro razvijena suradnja između kina i obrazovnih ustanova kroz program FUŠ koji je pokrenut 2009. godine) - Postojanje određene razine razvijenosti neprofitne medijske scene (Radio Rojc, Medulin FM, Kulturistra) - Izvaninstitucionalna kultura kao najdinamičniji segment kulture - Velik broj međunarodnih festivala i manifestacija kojima su nositelji udruge u kulturi i umjetničke organizacije - Prepoznatljiv i produktivan glazbeni sektor - Bogato formalno i neformalno umjetničko obrazovanje - Definirane javne politike u kulturi i kulturni sustav - Modernizacija Opće bolnice Pula u proteklim godinama te Medicinske škole - Sustav primarne zdravstvene zaštite sa zadovoljavajućim brojem liječnika i dostupnih medicinskih usluga - Planovi modernizacije i gradnje sportsko-rekreacijske infrastrukture u izradi i provedbi - Sportski savezi i zajednice organizirani su u svim JLS unutar obuhvata UP - Većina stanovništva UP Pula živi u privatnim stanovima s realiziranom osnovnom infrastrukturom koja omogućuje kvalitetan život 	<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje kulturnih ustanova na prostoru Općine Fažana, Općine Marčana te Općine Ližnjan - Potkapacitiranost pojedinih kulturnih ustanova (npr. Istarsko narodno kazalište) ili nedostatak odgovarajućeg smještaja za kulturne ustanove - Koncentracija kulturnih programa u ljetnom dijelu godine i preklapanje pojedinih programa - Nedostatak kulturnog brenda područja koji bi se uključio u turističku ponudu - Nedostatak formalnog visokoškolskog obrazovanja u sektoru filma, kazališta i likovne umjetnosti na području UP Pula (Sveučilište) radi stvaranja kvalitetnog i stručnog kadra - Nedostatna zastupljenost kulturne infrastrukture kroz mjesne odbore i kvartove - Nedovoljna uključenost/suradnja odgojno obrazovnih institucija u kulturnu ponudu/ s kulturnim institucijama vezano uz zavičajnu nastavu - Nedostatak protokola u korištenju infrastrukture za kulturu - Nedovoljna implementacija inovativnih metoda razvoja publike (potrebna međusektorska suradnja) - Usitnjenost programa, loša međusobna komunikacija i koordinacija programa u kulturi - Nedovoljan broj većih kulturnih projekata iniciranih od strane JLS - Nedostatna IT opremljenost udruga i ustanova u kulturi - Nesustavno ulaganje u ljudske resurse te razvoj novih kadrova i talenata u kulturi - Centraliziranost kulturne ponude u Puli - Iseljavanje djelatnika u zdravstvu zbog niskih plaća

<ul style="list-style-type: none"> - Djelovanje velikog broja udruga (752) unutar društvene djelatnosti - Veliki broj udruga koje kvalitetno pružaju socijalne usluge za osobe s invaliditetom - Tradicija jakog i angažiranog civilnog društva - DC Rojc kao jedinstven centar civilnog društva u HR, generator kulture i društvenih inovacija - Dostatna razina projektno – tehničkog know how za upravljanje projektima financiranim iz EU i drugih fondova (u Puli) unutar većih i iskusnijih OCD-a - Razumijevanje participativnog upravljanja javnim prostorima (pr. DC Rojc, DKC Svetvinčenat, platforma Mi plus i dr.) - Postojanje Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva koja radi na osnaživanju civilnog sektora kroz umrežavanje, edukaciju i financiranje društvenih programa/projekata te provedba EU projekata koji unaprjeđuju društvenu infrastrukturu 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna razina pristupa starijim i nemoćnim osobama zdravstvenim ustanovama (nedostatak javnog prijevoza u pojedinim dijelovima područja) - Nedostatak smještaja za roditelje s djecom uz pulsku bolnicu - Nedostatak smještaja za palijativnu skrb - Nedostatnost infrastrukturnih kapaciteta i standarda postojećih sportskih objekata uz nejednako rasprostranjenost unutar UP - Slaba dostupnost stambenih jedinica mladim obiteljima zbog visokih cijena - Manjak stručnog kadra društvene infrastrukture - Neravnomjerna zastupljenost segmenata društvene infrastrukture - Nedovoljan broj inkluzivnih aktivnosti na svim poljima javnog života. (npr. aktivnosti za osobe s invaliditetom svedene su na one koje se organiziraju unutar populacije i udruge) - Otežana dostupnost pojedinih elemenata kulturne i društvene infrastrukture za OSI - Nedostatno financiranje, manjak ljudskih resursa te potkapacitiranost u radu udruga - Nedostatak inicijacije većih projekata od strane civilnog društva - Nedostatni kapaciteti i prostori za rad organizacija civilnog društva (primjerice neprilagođenost za korisnike iz OSI skupine, nedovoljna IT oprema i dr.) - Nedostatna participacija udruga i građana u planiranju budućeg razvoja - Nedostatak zagovaračkih kapaciteta - Nedostatak kapaciteta za apliciranje za natječaje od strane manjih OCD-a - Nemogućnost profesionalnog angažmana i zapošljavanja u OCD sektoru - Ovisnost OCD o financiranju iz javnih proračunskih sredstava - Nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo i socijalno mentorstvo - Nedostatak zakladništva, filantropije i razvoja civilnog društva - Nedostatna suradnja između udruga - Nedostatak kapaciteta Općine Marčana za korištenje EU fondova za primjenu u razvoju društvene infrastrukture - Nedostatna razina socijalnih inovacija - Nepostojanje jedinstvenog sustava za provedbu natječaja za programe javnih potreba - Neusklađeni prioriteti za dodjelu financijskih potpora udrugama - Nedostatak programa suradnje i zajedničkih projekata dionika iz javnog, privatnog i civilnog sektora - Nedovoljno digitaliziran civilni sektor i javne uprave - Nedostatna umreženost i informiranost dionika
<p>Socijalna uključenost i skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja nezaposlenih 2015.-2019.g. - Djelovanje ustanova za socijalnu skrb starijih i nemoćnih 	<p>Socijalna uključenost i skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povećanje broja korisnika zajamčene minimalne naknade za UP Pula 2015. – 2019. g. - Nedovoljan broj domova za starije i nemoćne (osobito izvan Grada Pule)

<ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja počinjenih kaznenih djela i smanjenje broja prometnih nesreća - Postojanje širokog spektra programa za socijalno ugroženo stanovništvo te prisutnost većeg broja javnih ustanova i civilnih udruga koji se bave socijalnom skrbi - Projekt Centar podrške 521 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak programa poticaja za mlade obitelji s djecom (osobito u stambenoj politici) - Nedovoljna educiranost zdravstvenih djelatnika za komunikaciju s osobama s posebnim potrebama (znakovni jezik, komunikacija sa slijepim osobama, ophođenje s osobama s intelektualnim poteškoćama kao i s osobama s motoričkim oštećenjima) - Povećan broj osoba starije životne dobi koji će trebati socijalne usluge - Problem ovisnosti među stanovništvom mlađe dobi - Nedostatak sveobuhvatnog dokumenta koji sagledava temu urbane sigurnosti
<p>Odgoj i obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povoljni pokazatelji obrazovne strukture za UP Pula - Djelovanje ustanova za cjeloživotno obrazovanje - Kontinuirana modernizacija osnovnih škola za obavljanje jednosmjenske nastave - Projekti tehnološkog opremanja i informatizacije škola i vrtića u proteklom godinama - Kontinuirano ulaganje u edukacije nastavnog i odgojnog osoblja - Povećanje dostupnih sadržaja i aktivnosti za učenike posljednjih godina - Postojanje projekta KLIK - (obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje u ugostiteljstvu i turizmu) 	<p>Odgoj i obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smanjenje broja studenata u visokoškolskim ustanovama za 10% u razdoblju 2015.-2021.g. - Nedostatak zaposlenog nastavnog osoblja u STEM području - Nedostatak stručnih suradnika u odgoju i obrazovanju - Nedovoljna uređenost mobilnosti učenika od doma do škole (neprikladnost javnog prijevoza) - Nedostatak mjesta u vrtićima u zonama jače suburbanizacije - Neadekvatan smještaj pojedinih vrtićkih ustanova u višestambenim zgradama
Prilike	Prijetnje
<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje politika s ciljem zadržavanja mladog stanovništva 	<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavak procesa starenja stanovništva
<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objedinjavanje informacija o različitim kulturnim programima i projektima - Osmišljavanje novih modela kulturne ponude (npr. kuća filma vezana uz Pula Film Festival) - Uključivanje mladih u kulturne programe - Jačanje umrežavanja kulturnog sektora s prekograničnim gradovima poput Pirana i Trsta koji se prirodno i kulturološki naslanjaju na kulturu i kulturnu baštinu UP Pula - Izvaninstitucionalna kultura je jedan od stupova kulturne proizvodnje (uključen know-how projektnog i event menadžmenta) - Mogućnost razvoja kreativne i kulturne industrije s inovativnim modelima upravljanja - Mogućnost kreiranja otvorene platforme u kulturi - Transformacija javnog sektora u kulturi u otvoreni i participativni tip koji će dijeliti resurse sa svim akterima u kulturnom sustavu te raditi na socijalnom uključivanju marginaliziranih skupina - Suradnja s gospodarskim subjektima - Razvoj kulturnih i kreativnih industrija - Digitalizacija kulture kao odgovor na COVID-19 - Veći, multifunkcionalni zatvoreni prostori za održavanje značajnih evenata 	<p>Društvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opadanje zainteresiranosti publike za sadržaje u kulturi i obrazovanju - Nedovoljna svijest stanovništva o kulturnim programima - Iseljavanje mladih na visokoškolsko obrazovanje iz sektora kulture i umjetnosti izvan područja UP Pula zbog nedostatka formalnog obrazovanja i kasnije mogućnosti zapošljavanja, sustavnog djelovanja i produciranja kulturnog sadržaja unutar UP Pula - Nedostatak strukturnih promjena u sektoru zdravstva koji bi generirao daljnje iseljavanje osoba koje su obrazovane u zdravstvenom području - Intenzivan razvoj zdravstvenog turizma i novih privatnih ustanova za zdravstveni turizam može dovesti do smanjenja radne snage i kvalitete liječenja u javnom zdravstvu - Nastavak procesa iseljavanja stanovništva iz središnjih zona naselja (osobito u urbanom naselju Pula) - Nastavak centralizacije usluga društvene infrastrukture u Gradu Puli - Daljnje smanjivanje stručnog kadra društvene infrastrukture

<ul style="list-style-type: none"> - Osmišljavanje novih modela kulturne ponude – Kuća filantropije Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva - Održiv menadžment kulturne baštine kroz različite vrste suvremenih umjetnosti - Korištenje brownfield lokaliteta za razvoj zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma - Održiv razvoj zdravstvenog turizma poticanjem specifičnih oblika zdravstvenih usluga u turizmu (npr. fizioterapija i rehabilitacija) - Suradnja između visokoškolskih ustanova i zdravstvenog sektora - Stavljanje u funkciju hospicija za palijativnu skrb - Nastavak djelovanja Grada Pule u sklopu pokreta Zdravi gradovi - Razvoj stambenog fonda UP Pula usklađen s izgradnjom i obnovom stambenog fonda s zelenim inicijativama Europske unije - Unaprjeđenje standarda života i dostupnosti usluga društvene infrastrukture osobama s invaliditetom - Mogućnost zapošljavanja osoba s invaliditetom - Prilika za razvoj društvene infrastrukture putem fondova Europske Unije - Razmatranje korištenja brownfield investicija za DC Rojc - Potencijal suradnje visokoobrazovnih institucija i udruga - Daljnji razvoj neprofitne medijske scene, posebice u području medijske pismenosti i medijskog pluralizma - Zaklada za razvoj civilnog društva i poticanja partnerstva kao lider udruga - Mogućnost povezivanja s IT sektorom s ciljem razvoja društvenih inovacija i društvenog poduzetništva - Brownfield područja koja se mogu planirati tako da uključuju radj OCD-a i generiraju nove društvene inovacije te potiču zapošljavanje i socijalno uključivanje - Primjena urbane CLLD metodologije (Community Led Local Development - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) u svim sferama planiranja, provedbe, praćenje i vrednovanje projekata u cilju integriranog teritorijalnog razvoja - Socijalne inovacije - Potencijal intenzivnije međusektorske suradnje u razvoju projekata koji će generirati nova znanja i kompetencije za digitalnu i zelenu tranziciju 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak građanskog odgoja i obrazovanja u školama uvjetuje manjak interesa prema aktivnostima u civilnom društvu - Nedostatna provedba STEM programa - Nejasan pravni okvir za razvoj gospodarskih djelatnosti udruga - Nedostatna participacija udruga u planiranju budućeg razvoja - Nepovoljan utjecaj posljedica COVID-19 pandemije na socioekonomski status stanovništva
<p>Socijalna uključenost i skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe (potencijal zapošljavanja teško zapošljivih osoba) - Povezivanje uključenosti starijih osoba s kulturnim programima (npr. po uzoru na čitaonicu za umirovljenike osmišljenu u Gradskoj knjižnici u Puli) - razvoj društvenih poduzeća i društvenih inovacija u domeni socijalne skrbi 	<p>Socijalna uključenost i skrb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porast potražnje za domove za starije i nemoćne - Moguće posljedice COVID-19 pandemije na povećanje nezaposlenosti u UP Pula - Porast broja osoba u opasnosti od socijalne marginaliziranosti i isključenosti - Smanjenje razine sigurnosti u javnim prostorima

Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Usklađivanje upisnih lista u srednjoškolske i visokoškolske obrazovne ustanove prema Preporuci za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja - Razvoj obrazovnih smjerova medicinskog područja kako bi se zadovoljile potrebe tržišta rada - Širenje dostupnih sadržaja i aktivnosti za učenike (npr. STEM sadržaji, studijska putovanja, terenske nastave i sl.) - Uvođenje građanskog odgoja u škole 	Odgoj i obrazovanje <ul style="list-style-type: none"> - Daljnje smanjenje broja studenata u visokoškolskim ustanovama - Manjak ulaganja u predškolske i osnovnoškolske odgojno-obrazovne ustanove - Nedostatak strukturnih promjena u obrazovanju na nacionalnoj razini koje bi potaknule zapošljavanje stručnjaka iz STEM područja u obrazovanju i zapošljavanje dovoljnog broja stručnih suradnika
--	---

8.2. Gospodarstvo

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Kontinuirani rast BDP-a u godinama prije globalne pandemije COVID-19 - Značajno viši BDP po stanovniku Istarske županije u odnosu na druge hrvatske županije (druga županija po BDP-u u RH) 	Opća gospodarska kretanja <ul style="list-style-type: none"> - Vrlo visok udio djelatnosti trgovine i ugostiteljstva u BDV-u (više od trećine BDV-a) – jaka usmjerenost na turizam - Pad udjela prerađivačke industrije u ukupnom BDV-u u posljednjem desetljeću
Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Općeniti trend rasta zaposlenosti i pada broja nezaposlenih u pretpandemijskom razdoblju - Pozicija Pule kao jačeg centra rada - Razvoj novih djelatnosti u uslužnom sektoru neovisnom o turizmu u kojima se otvaraju nova radna mjesta 	Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> - Pad broja zaposlenih u djelatnostima uslužnog sektora u pandemijskom razdoblju - Izražena sezonska zaposlenost, odnosno nezaposlenost općinama Medulin, Fažana, Ližnjan – ovisnost o turizmu - Nedostatak radne snage u ugostiteljskom, industrijskom i zdravstvenom sektoru - Potreba za uvozom radne snage za djelatnosti vezane uz turizam
Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Porast broja poduzeća i prihoda u pretpandemijskom razdoblju - Porast broja zaposlenih i prosječne neto plaće u privatnim poduzećima - Značajno veća prosječna mjesečna neto plaća zaposlenika u Gradu Vodnjanu u odnosu na druge sastavnice UP Pula - Pozitivna bilanca između izvezenih i uvezenih dobara - Povećanje broja obrta u pretpandemijskom i pandemijskom razdoblju - Razvijena poduzetnička infrastruktura i poduzetničke potporne institucije te projekti razvoja poduzetničke infrastrukture u različitim JLS UP Pula - Postojanje institucija za istraživanje i razvoj - Dinamičan razvoj djelatnosti u sektoru informacija i komunikacija - 	Poslovno okruženje <ul style="list-style-type: none"> - Negativni pokazatelji u poslovnom okruženju Grada Pule nakon stečaja Uljanika koji se djelomično prelijevaju na gospodarsku sliku UP - Pad broja obrta u poljoprivredi i ribarstvu, ugostiteljstvu i trgovini u pretpandemijskom razdoblju - Pad broja obrta u djelatnosti prijevoza tijekom pandemije - Nedostatak klasične poduzetničke zone na teritoriju Grada Pule - nepostojanje poduzetničke infrastrukture u općinama Fažana, Medulin, Ližnjan, Marčana
Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetna atrakcijska osnova za turizam - Porast dolazaka i noćenja turista u pretpandemijskom razdoblju 	Turizam <ul style="list-style-type: none"> - Značajan pad broja turističkih dolazaka i noćenja tijekom pandemije COVID-19 - Stagnacija broja domaćih turista

<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznatljivost Pule i drugih destinacija u UP Pula na međunarodnom turističkom tržištu - Rast broja smještajnih jedinica u pretpandemijskom razdoblju - Dostupnost više različitih oblika turističke infrastrukture - Provođenje inicijativa širenja turističke ponude i stvaranja prepoznatljivih turističkih proizvoda kod županijske i lokalnih turističkih zajednica - Kontinuirano ulaganje u širenje i povećanje kvalitete turističke ponude u svim JLS proteklih godina - Produljenje turističke sezone zbog razvoja Pule kao <i>city-break</i> destinacije - Zadovoljavajuća razina suradnje između turističkih zajednica JLS u UP 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka sezonalnost turističkih dolazaka i noćenja (koncentracija u ljetnim mjesecima) - Visok pritisak na turističku, prometnu i komunalnu infrastrukturu tijekom ljetnih mjeseci - Visok udio turista u kamping turizmu – manji prihod za smještajne kapacitete - Velik porast broja smještajnih kapaciteta za turiste u privatnom vlasništvu – pritisak na komunalnu infrastrukturu - Smanjenje domaće radne snage za turizam koja više zarađuje iznajmljivanjem vlastitih objekata nego radom u turizmu i pratećim djelatnostima - Ovisnost dolaska turista cestovnim vozilima i relativno nizak broj turista zrakoplovom, brodovima i željeznicom
<p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razmjerno velika površina zemljišta dostupnog za agrarno vrednovanje - Kvaliteta tla povoljna razvoj poljoprivrede uz provođenje manjih agrotehničkih mjera - Visoka estetska vrijednost poljoprivrednog krajobraza - Širok fond morskih vrsta za ribarstvo - Bogata ribolovna tradicija na području UP Pula - Ribarstvo je važna gospodarska djelatnost s obzirom na broj registriranih ribarskih brodova i brodica u gospodarskom ribolovu (ukupno 287) 	<p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trend zapuštanja poljoprivrednih površina - Starost nositelja poljoprivrednih gospodarstava - Nedovoljno modernizirana ribarska flota - Slaba prepoznatljivost proizvoda ribarstva i akvakulture te nedostatak valorizacije ribarske tradicije i baštine - Nedostatak veze poljoprivrednika i ribara s dionicima u turizmu i ugostiteljstvu - Nedostatak klasične ribarske luke u Puli - Nedostatna valorizacija tržnice kao mjesta ponude lokalnih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva lokalnom stanovništvu i turistima - Problem usitnjenosti zemljišta otežava razvoj komercijalne poljoprivrede - Nemogućnost konkuriranja poljoprivrednika i ribara ponudi jeftinijih prehrambenih proizvoda u trgovačkim centrima - Nedostatno razvijene poljoprivredne i ribarske zadruge - Parcelizacija poljoprivrednih parcela na kojima se grade često improvizirani objekti ili ilegalni objekti koji se koriste za iznajmljivanje
<p>Ostale gospodarske grane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duga tradicija industrijske proizvodnje (sektor brodogradnje) - Porast broja manjih poduzeća u sektoru prerađivačke industrije tijekom posljednjih godina - Povećanje broja i prihoda poduzeća u građevinarstvu - Povećanje broja i prihoda poduzeća u uslužnim djelatnostima, osobito u djelatnostima informacija i komunikacija 	<p>Ostale gospodarske grane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pad udjela BDV-a industrije u ukupnom BDV-u Istarske županije - Stečaj Uljanika, najveće kompanije iz UP Pula - Problemi u restrukturiranju industrijskog sektora nakon 1990-ih
<p>Prilike</p>	<p>Prijetnje</p>
<p>Opća gospodarska kretanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dinamičan rast BDP-a u pretpandemijskom razdoblju stvara bolje uvjete za oporavak nakon pandemije - Mogućnosti bržeg oporavka sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost EU 	<p>Opća gospodarska kretanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nepredvidivost u odvijanju pandemije COVID-19 - Nedostatak politika na nacionalnoj razini koje bi potaknule diversifikaciju gospodarstva u primorskim područjima Hrvatske
<p>Tržište rada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnosti za poticanje zapošljavanja koristeći financijske instrumente na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini 	<p>Tržište rada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slaba otpornost na buduće krize u slučaju da ne dođe do snažnije diversifikacije gospodarstva

<ul style="list-style-type: none"> - Povećavanje suradnje poslovnih subjekata s obrazovnim ustanovama za srednje, visoko i cjeloživotno obrazovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Daljnje iseljavanje obrazovane radne snage u slučaju nedostatka diversifikacije gospodarstva i nerješavanja strukturnih problema u različitim sektorima djelatnosti
<p>Poslovno okruženje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje različitih investicijskih projekata čijom bi se provedbom utjecalo na stvaranje kvalitetnijeg poslovnog i investicijskog okruženja te posredno povećalo kvalitetu života stanovništva - Mogućnosti za suradnju između znanstveno-istraživačkih ustanova i poduzetnika/obrnika - Mogućnosti razvoja industrija visokih tehnologija, kulturnih i kreativnih industrija te smještaja za digitalne nomade i <i>influencere</i> - Projekti poticanja društvenih inovacija i društveno odgovornog poduzetništva - Mogućnosti razvoja „dobre ekonomije“ i novih oblika poduzetništva (zelena ekonomija, cirkularna ekonomija, društveno poduzetništvo i dr.) - Politike digitalne transformacije na nacionalnoj i EU razini 	<p>Poslovno okruženje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neizvjesnost trendova u gospodarstvu zbog nepredvidivosti pandemije - Moguće poteškoće u zelenoj tranziciji poslovanja (sukladno razvojnim politikama EU) za pojedine poslovne subjekte - Nedostatak interesa stanovništva da se orijentira na djelatnosti koje nisu vezane uz turizam - Imovinsko-pravni odnosi koji otežavaju razvoj poduzetničke infrastrukture - Postojanje problema na nacionalnoj razini koji otežavaju poslovanje poslovnim subjektima (npr. modeli zbrinjavanja specifičnog otpada i sl.) - Ne postoji konstantni pozitivni trend u vrijednostima stranih ulaganja koji bi povećao pozitivni imidž područja za poslovanje
<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost valorizacije postojećih smještajnih objekata u svrhu razvoja selektivnih oblika turizma izvan sezone (npr. zdravstveni, kongresni, <i>wellness</i> turizam itd.) - Valorizacija Zračne luke Pula kao <i>huba</i> za jači razvoj međunarodnog turizma - Stvaranje novih turističkih proizvoda temeljenih na valorizaciji različitih elemenata turističke atrakcijske osnove - Potencijal razvoja <i>cruising</i> i nautičkog turizma - Edukacija osoba koje bi trebale stvarati i interpretirati turistički sadržaj - Bogatstvo Austro-Ugarske baštine 	<p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljan angažman dionika u turizmu u razvoju selektivnih oblika turizma koji će omogućiti produljenje turističke sezone - Usmjerenost na profit i izgradnju turističke infrastrukture bez osmišljanja nove ponude i sadržaja - Daljnja nesigurnost turističkih kretanja u slučaju produljenja pandemije COVID-19 i pojave novih kriza - Potencijalne posljedice prekomjerne izgradnje na smanjenje vizure - Daljnje povećanje kapaciteta iznajmljivača što podrazumijeva goste manje potrošačke moći
<p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede – primjena financijskih poticaja na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini - Primjena načela „od polja do stola“ - potencijal uključivanja poljoprivredne i ribarske ponude u turističku ponudu i u ponudu zdrave hrane za lokalno stanovništvo - Poticanje agrookolišnih mjera – mogućnost očuvanja atraktivnog agrarnog krajobraza - Razvoj manjih lokalnih tržnica koje bi postajale mjesta susreta za stanovništvo različitih naselja - Razvoj veletržnice (uz uvjet da se prije gradnje istraži održivost njezina poslovanja) - Mogućnost ponude i brendiranja specifičnih lokalnih poljoprivrednih proizvoda (masline, riba, <i>craft</i> pivo, <i>craft</i> džin) - Mogućnosti marikulture u pojedinim priobalnim morskim zonama - Razvoj suradnje javnih ustanova i poljoprivrednika i ribara u cilju poticanja konzumacije lokalnih poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva 	<p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak interesa poljoprivrednika i ribara za edukacijom u vezi modela unaprjeđenja vlastite proizvodnje te dostupnih financijskih mehanizama za njihov razvoj - Nedostatak inicijativa za edukaciju lokalnog stanovništva o važnosti i modelima očuvanja tradicionalnog agrarnog krajobraza - Nedostatak interesa lokalnog stanovništva i turista za konzumiranjem lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda - Pojava invazivnih termofilnih vrsta koje ugrožavaju autohtone vrste riba - Klimatske promjene uslijed kojih dolazi do promjena u morskom okolišu, do smanjenja bioraznolikosti, pojave tropske flore i faune što može negativno utjecati na brojnost morskih organizama (primjerice, zbog utjecaja invazivne zelene alge dolazi do degradacije morskih cvjetnica, a uslijed nedostatka cvjetnica dolazi i do ostalih degradacija kao npr. smanjenja brojnosti sipa, i dr.)

<ul style="list-style-type: none"> - Pojava termofilnih vrsta riba koje imaju visoku nutritivnu vrijednost te postoji njihov tržišni potencijal - potencijal razvoja ribarske luke Zonka - potencijal razvoja poljoprivrednih i ribarskih zadruga 	
<p>Ostale gospodarske grane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potencijal revitalizacije industrijske proizvodnje uz vanjska ulaganja - Provođenje projekata revitalizacije nekadašnjih industrijskih zona u zone druge namjene - Razvoj poduzetničke potporne infrastrukture kao poticaj za djelatnosti industrijskog i uslužnog sektora - projekt Regionalnog centra za razvoj društvenih inovacija – ReCeD'Istria - razvoj programa Social Innovation HUB - korištenje novih tehnologija za unaprjeđenje poslovanja 	<p>Ostale gospodarske grane</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak ulaganja u restrukturiranje industrije na nacionalnoj razini - Nastavak gospodarskog usmjerenja Istarske županije na turizam

8.3. Urbano okruženje

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Prednosti	Slabosti
<p>Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - visoka razina kvalitete zraka - značajni vodni resursi - visoka razine kakvoće mora za kupanje - blage zime - zadovoljavajući operativni kapaciteti sustava zaštite 	<p>Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - neravnomjerna razina spremnosti na potencijalne opasnosti po pojedinim JLS-ovima urbanog područja
<p>Upravljanje javnim urbanim površinama</p> <ul style="list-style-type: none"> - NP Brijuni - brojna zaštićena prirodna područja (posebni rezervati, parkovi prirode itd.) - dio UP Pula zaštićen Naturom 2000 - prepoznata važnost zelenih površina za kvalitetu života stanovnika - prostornim planovima JLS 548 evidentiranih kulturnih dobara - 130 zaštićenih kulturnih dobara - Grad Pula ima Idejni koncept odvodnje izrađen prema WSUD smjernicama s ugrađenim elementima zelene i plave infrastrukture 	<p>Upravljanje javnim urbanim površinama</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepostojanje katastra zelenila - nepostojanje planske dokumentacije za „brownfield“ područja - ilegalna gradnja u Općini Marčana (Duga Uvala, Kavran, Peruški) - neriješena komunalna infrastruktura legaliziranih prethodno ilegalno sagrađenih objekata - intenzivna urbanizacija narušava kvalitetu prirodnog krajobraza
<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - gotovo sva kućanstva UP-a spojena na vodoopskrbni sustav (više od državnog prosjeka) - visoka kvaliteta vode za piće - projekti razvoja sustava odvodnje koji se financiraju iz fondova EU - postojanje vodosprema iz doba Austro-Ugarske koje se mogu iskoristiti za spremanje tehnološke vode za komunalne svrhe - planovi izgradnje sortirnice otpada u Puli su izrađeni te se očekuje njezina izgradnja 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotrajali vodoopskrbni sustav - opterećenje vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci, osobito u rubnim dijelovima UP - raspršen raspored kućanstava koja su potrošači u vodoopskrbi koji dovodi do poteškoća u održavanju vodoopskrbne infrastrukture - dio sustava vodoopskrbne infrastrukture kojeg koriste kućanstva isključivo tijekom turističke sezone potrebno kontinuirano održavati kako bi se spriječilo onečišćenje vode

<ul style="list-style-type: none"> - doneseni planovi gospodarenja otpadom na razini JLS-ova - gotovo sva kućanstva UP-a spojena na energetske sustav - porast broja objekata koje koriste solarnu energiju - visok udio ekološki osviještenih kampera - u užem urbanom području Pule planiraju se i poduzimaju „soft“ mjere koje potiču i promoviraju korištenje obnovljivih resursa (postavljene su pametne klupe na šetalištima, EnU obrazovne aktivnosti usmjerene su na građanstvo, sufinancira se kupnja energetske učinkovitih uređaja i električnih bicikala, postavljene su punionice za električne automobile i sl.) - prirodni uvjeti povoljni za korištenje obnovljivih izvora energije – posebno za iskorištavanje energije sunca, blizina mora, dostupnost biomase - na urbanom području broj obiteljskih kuća dominira brojem stambenih zgrada, zbog čega urbano područje ima na raspolaganju značajan broj iskorištenih, pogodnih površina za instalaciju solarnih kolektora i fotonaponskih elektrana - porast interesa za korištenjem energetske učinkovitijih modela u mobilnosti, stanovanju i poslovanju 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatak vodosprema - mali udio kućanstava UP-a spojenih na javni sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - nedovoljna ulaganja u izgradnju kanalizacijskog sustava u općinama Ližnjan i Svetvinčenat - štetan utjecaj ŽCGO Kaštijun na okoliš - nedostatak podataka o razvrstavanju otpada hotela i restorana (problem biootpada) - nelegalna odlagališta otpada - mali udio kućanstava UP-a spojenih na plinoopskrbni sustav - trenutni udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora nije značajan - nedovoljna istraženost mogućnosti korištenja energije mora - nedostatna angažiranost JLS u području pripreme i provedbe projekata energetske obnove (uglavnom zbog nedostatnih kapaciteta i izostanka financijskih sredstava) – na javnim zgradama uglavnom su izvedeni pojedinačni zahvati energetske obnove - ne postoji sustavno praćenje energetske statističkih podataka na razini cijele županije - konzervatorske prepreke u energetske obnovi zgrada u povijesnim jezgrama - nedostatak radne snage za povećanje energetske učinkovitosti postojećih objekata - realizacija mjera energetske učinkovitosti sadržanih u strateškim dokumentima JLS (Akcijni planovi, godišnji planovi, SEAP) bitno se razlikuje od prvobitno planiranih (razlog tomu je najčešće ovisnost o bespovratnim sredstvima koja se imaju realizirati iz drugih izvora) - mjere energetske učinkovitosti planiraju se za trogodišnje ili duže razdoblje - nedostadni ljudski kapaciteti za Nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom – ISGE (internetska aplikacija za nadzor i analizu potrošnje energije i vode u zgradama javnog sektora)
<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobra cestovna prometna povezanost s ostatkom Hrvatske te susjednim zemljama Slovenijom i Italijom - smanjenje broja prometnih nesreća i broja stradalih 2015.-2020. - razvijen pomorski promet – veliki broj luka otvorenih za javni promet - izrađen Plan održive urbane mobilnosti za Grad Pulu - postojanje Zračne luka Pula u kojoj se odvija međunarodni promet prema većem broju europskih destinacija - provedena modernizacija javnog gradskog i prigradskog autobusnog prijevoza tvrtke Pulapromet suvremenim autobusima na prirodni plin 	<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - visok udio osoba koji kao glavni oblik prometa koriste individualni automobilski prijevoz – slabo oslanjanje na javni prijevoz i veća zagušenja u prometu u središnjim dijelovima naselja - visoka razina prometne gustoće u ljetnim mjesecima - slaba prigradska povezanost linijama javnog prijevoza - kašnjenja u javnom gradskom prometu u Puli zbog visoke gustoće prometa, osobito u vrijeme turističke sezone - nedostatak integracije javnog autobusnog i željezničkog prijevoza - nedostatna prateća infrastruktura uz javni i gradski prijevoz (ugibališta, nogostupi) - slaba frekventnost linija javnog autobusnog i željezničkog prigradskog prijevoza - mreža javnog prijevoza ograničena na naselja na glavnu prometnicu u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat

	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljan broj parkirnih mjesta i česta zagušenja prometnica u kojima se nalaze parkirne površine - nedostatak biciklističkih i pješačkih površina i nedovoljno kvalitetna uklopljenost postojećih površina s površinama za druge vrste prometa - slaba povezanost luke Pula u pomorskom putničkom prometu, - nepostojanje pomorskih veza između istočne obale UP i okolnih otoka - slaba povezanost zračne luke - neiskorišten potencijal hidroaviona - neiskorišten potencijal lukobrana na Muzilu
<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristup širokopoljnoj mreži dostupan u svim JLS urbanog područja 	<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostavno razvijena mreža za širokopoljnu pristup velikih brzina - veći udio kućanstva koja imaju nisku maksimalnu brzinu prijenosa podataka u općinama Barban, Marčana i Svetvinčenat - nepostojanje planova razvoja širokopoljne infrastrukture za Općinu Fažana, dok je za Grad Pulu u izradi
Prilike	Prijetnje
<p>Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - sustavno navodnjavanje tla - Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine kojim su definirani i razrađeni ciljevi i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera - 	<p>Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> - nije uspostavljeno sustavno praćenje kvalitete i onečišćenosti tla - zaslunjavanje uzrokovano precipitacijom podzemnih voda putem „ilegalnih“ bušotina u priobalju - plavljenje obale podizanjem razine mora zbog povećanja temperature - rizik od poplava i bujičnih voda - odlagalište otpada Kaštijun kao izvor sanitarnih opasnosti - požari izazvani ljudskim djelovanjem
<p>Upravljanje javnim urbanim površinama</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjena modela „urbanih vrtova“ - provođenje sustavne inventarizacije javnih zelenih površina po JLS i razvoj zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS) u upravljanju javnim površinama - „brownfield“ područja koja se mogu revitalizirati na način da budu lokacije dinamičnog društvenog, gospodarskog i ekološkog razvoja UP - Mogućnost pripreme strateškog dokumenta razvoja zelene infrastrukture - Korištenje sredstava EU fondova za razvoj zelene infrastrukture - 	<p>Upravljanje javnim urbanim površinama</p> <ul style="list-style-type: none"> - posljedice klimatskih promjena - nedovoljna svijest stanovništva o vrijednosti javnih površina - neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji mogu otežati revitalizaciju postojećih brownfield područja
<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširenje vodoopskrbne mreže na naselja bez priključaka za kućanstva - smanjenje gubitaka vode u distributivnoj vodoopskrbnoj mreži rekonstrukcijom dotrajalih i nefunkcionalnih cjevovoda te cjevovoda nedovoljnog kapaciteta za nastale uvjete potrošnje pitke vode - planiranje razdjelnog sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda te paralelno razvijanje oba sustava 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak promjena koje bi unaprijedile i povećale učinkovitost sustava za gospodarenje otpadom na nacionalnoj razini - nedovoljno razvijena svijest stanovništva o suvremenim standardima u gospodarenju otpadom - financijski zahtjevna tranzicija na zelene izvore energije za stanovništvo i poslovne subjekte - opći porast cijena energenata i materijala za povećanje energetske učinkovitosti objekata.

<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja planiranih proširenja javnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda - planiranje i izgradnja novih javnih sustava odvodnje na mjestima gdje trenutno nisu planirani - poticanje razvoja sortirnica otpada koje bi mogle koristiti sve JLS UP Pula - potreba za razvojem održivog i učinkovitog sustava naplate i kontrole tijekom gospodarenja otpadom - unaprijeđenje sustava odvojenog prikupljanja otpada izdvojenog iz komunalnog otpada - sanacija ilegalnih odlagališta otpada - razvoj plinoopskrbne infrastrukture - mogućnosti financiranja projekata vezanih uz komunalnu infrastrukturu preko Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost - novi zakon o tržištu električne energije omogućava suvlasnicima instalaciju fotonaponskih elektrana na krovovima stambenih zgrada za vlastite potrebe - povećanje energetske učinkovitosti javnog i privatnog vlasništva primjenom različitih modela (npr. dizalice topline, solarna energija i sl.) - povećanje efikasnosti termotehničkih sustava osuvremenjivanjem i uvođenjem novih tehnologija - postavljanje fotonaponskih elektrana na parkirališta, ravne krovove i ostale povoljne iskorištene prostore - projekti koje provodi IRENA (suradnja s konzervatorima oko energetske obnove zaštićenih objekata, suradnja sa srednjim školama u građevinarskim zanimanjima) - mogućnost financiranja mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije putem ITU mehanizama ili drugih oblika bespovratnih sredstava - preporukama za energetske obnovu na kulturnim dobrima, donesenim krajem 2019. godine, Ministarstvo kulture daje jasne informacije o unapređenju energetske stanja objekata kulturne baštine (najava novih natječaja na temu unapređenja energetske stanja objekata kulturne baštine i njihova uključenost u budući OPKK) 	<ul style="list-style-type: none"> - energetske neučinkovitim uredskim zgradama u vlasništvu ili pod korištenjem općina i grada, koje uglavnom imaju status kulturnog dobra kao dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline, prijete propadanje (kao dio kulturno-povijesne cjeline nalaze se pod zaštitom konzervatorskog odjela, a njihova energetska obnova zahtijeva kompleksne procedure, tehnološki pristup te je financijski zahtjevna uz očekivan dugi rok povrata investicije) - na području cijele županije utvrđen je nedostatak adekvatne radne snage s vještinama potrebnim za kvalitetnu energetske obnovu i izgradnju niskoenergetskih zgrada (izvođači radova imaju poteškoća u pronalaženju adekvatnih kadrova, a javne zgrade koje planiraju uvesti nove tehnologije grijanja i hlađenja susretati će se s problemima u nadzoru i održavanju ugrađenih sustava) - dugoročno gledano, rastuće cijene električne energije staviti će u nepovoljniji položaj građane slabije platežne moći, a koji u pravilu nastanjuju energetske neučinkovite objekte, što bi moglo dovesti do još snažnijeg jaza i produbljivanja energetske siromaštva - rastuće cijene građevinskih materijala, opreme i projektantskih cijena mogle bi uzrokovati zastoj u energetske obnovi javnih i privatnih zgrada te korištenju obnovljivih izvora energije - trenutni zastoj u plasmanu bespovratnih sredstava za energetske obnovu zgrada javnog i privatnog sektora uzrokovan COVID-19 situacijom odgodio je dio pripremljenih projekata koje je investitorima u situaciji rastućih cijena radova i građevinskog materijala sada još izazovnije realizirati (period isplativosti projekata, ukoliko se još pribroji i ograničena mogućnost osiguravanja bespovratnih sredstava, biti će nešto duži)
<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorno planskom dokumentacijom planirane nove prometnice - poticaji za korištenje ekološki prihvatljivih cestovnih vozila - modernizacija željezničke mreže (planirana gradnja željezničke pruge od Zračne luke Pula do spoja kod Šijane) - važnost razvoja željezničkog prometa kao oblika prometa koji je u skladu sa zelenim politikama EU - u Puli je planirana izgradnja stabilnog električnog priključka koji bi omogućio punjenje baterijskih vlakova električnom energijom te omogućio ekološki prihvatljiv prijevoz na neelektrificiranim željezničkim prugama 	<p>Promet i mobilnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak interesa kod stanovništva za korištenje javnog prijevoza ili <i>park & ride</i> sustava, posebice uslijed neusklađene infrastrukture i javnog prijevoza - financijski neodrživo uvođenje novih autobusnih linija - loše stanje željeznica i nedostatak ulaganja u željeznički sustav na nacionalnoj razini - nedostatak ulaganja u lučku infrastrukturu i u održavanje linija u pomorskom putničkom prijevozu - nedovoljno razumijevanje za probleme s kojima se suočavaju različiti sudionici u prometu te provođenje aktivnosti za održiv razvoj svih vidova prometa

<ul style="list-style-type: none"> - racionalno širenje mreže javnog prigradskog prometa putem ugovora o pružanju usluga - razvoj većih parkirnih prostora na rubovima Grada Pule - razvoj lučke infrastrukture na temelju koncepta zelenih luka - digitalizacija prometnih informacija koja bi omogućila vozačima da prometuju manje zakrčenim prometnim pravcima - reaktivacijom postojećih, a neiskorištenih kolosijeka, te razvojem kratkih dionica stvara se prilika za uspostavljanje mreže prigradske željeznice - velik potencijal lukobrana za razvoj infrastrukture za prihvat većih brodova 	
<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - daljnja ulaganja u razvoj širokopolasne mreže 	<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - u slučaju loše povezanosti opasnost da dio stanovništva izgubi pristup mjestu rada i obrazovanja ukoliko su ona u online okruženju

9. POPIS LITERATURE I IZVORA

- Adriatic Lines, 2021: Naslovna, <https://adriatic-lines.com/> (05.07.2021.)
- Agencija za obalni linijski pomorski promet [AZOLPP], 2021: Redovi plovidbe s cjenicima za 2021. godinu, <http://agencija-zolpp.hr/linije/> (05.07.2021.)
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju [APRRR], 2021a: ARKOD, <https://www.aprrr.hr/arkod/#> (09.08.2021.)
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju [APRRR], 2021b: Upisnik poljoprivrednika, <https://www.aprrr.hr/upisnik-poljoprivrednika/> (09.08.2021.)
- Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama [APN], <http://apn.hr/> , (18.6.2021.)
- Akcijski plan energetske održivosti SEAP, Grad Vodnjan – Dignano do 2030. godine, Vodnjan, 2018
- Albanež d.o.o. (<https://www.albanez.hr/usluge/>) (19.08.2021.)
- Bežovan, G., Ivanović, M., 2011: Razvoj civilnog društva u Hrvatskoj, UNDP, Zagreb.
- Bioportal, <http://www.bioportal.hr/gis/> (11.06.2021.)
- Brioni Pula, 2021: Linije i destinacije, <https://www.brioni.hr/hr-hr/PRIJEVOZ-PUTNIKA/Linije-i-destinacije> (07.07.2021.)
- Brionka, 2021: O nama, <http://brionka.hr/o-nama/> (09.08.2021.)
- Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2015., Hrvatske ceste, Zagreb, 2016., https://hrvatske-cesteceste.hr/uploads/documents/attachment_file/file/43/2015.pdf (02.07.2021.)
- Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2019., Hrvatske ceste, Zagreb, 2020., https://hrvatske-cesteceste.hr/uploads/documents/attachment_file/file/887/Brojenje_prometa_na_cestama_Republike_Hrvatske_godine_2019.pdf (02.07.2021.)
- Bruto domaći proizvod – pregled po županijama, Statistika u nizu, DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (27.05.2021.)
- Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku, NKPJS 2012. – 2. razina i županije u 2011., Priopćenje 12.1.3., DZS, Zagreb, 2014., <https://www.dzs.hr/> (15.05.2021.)
- Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku, NKPJS 2012. – 2. razina i županije u 2018., Priopćenje 12.1.3., DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (27.05.2021.)
- Buža d.o.o., 2021: Naše usluge, <https://www.buza.hr/usluge/> (07.07.2021.)
- Centar METRIS [METRIS], 2021: O nastanku, <https://www.centarmetris.hr/o-nama/o-nastanku> (19.07.2021.)
- Climate central, New coastal risk screening tool, <https://www.climatecentral.org/news/new-coastal-risk-screening-tool-supports-sea-level-rise-and-flood-mapping-by-year-water-level-and-elevation-dataset> (2.7.2021.)
- Contrada d.o.o., <https://contrada.hr/o-nama/temeljni-podaci/> (19.08.2021.)
- Contrada d.o.o., 2021: Naplata parkiranja, <https://contrada.hr/djelatnosti/naplata-parkiranja/> (08.07.2021.)
- Corine LandCover Hrvatska [CLCCro], Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Zagreb, 2021., <http://www.haop.hr/hr/baze-i-portali/pokrov-i-namjena-koristenja-zemljista-corine-land-cover> (09.07.2021.)
- Curić, Z., Glamuzina, N., Opačić, V. T., 2013: *Geografija turizma – regionalni pregled*, Naklada Ljevak, Zagreb
- Digitalna pedološka karta Hrvatske, 2021: Digitalna pedološka karta Hrvatske, http://pedologija.com.hr/iBaza/DPK-Hr_2019/index.html#3/45.55/16.49 (09.08.2021.)
- Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje, a kojom se ukida Direktiva 76/160/EEZ
- Državni hidrometeorološki zavod, Praćenje klime [DHMZ], https://meteo.hr/klima.php?section=klima_pracenje¶m=ocjena&el=msg_ocjena&MjesecSezona=godina&Godina=2020 (2.7.2021.)
- Đokić, I. i Sumpor, M. (2010) *Brownfield Redevelopment Issues in Croatia*. Zagreb: Privredna kretanja i ekonomska politika, Vol. 20 No. 123
- EU projekt energetske obnove DV balončić u Svetvinčentu (<https://svetvincenat.hr/energetska-obnova-zgrade-dv-balonic/>) (20.08.2021.)
- EU projekt energetske obnove škole u Valturi (Ližnjan) (<https://www.liznjan.hr/index.php/static/422-eu-projekt-energetska-obnova-skole-u-valturi>) (20.08.2021.)
- EU projekt energetske obnove zgrade DV Bubamara u naselju Šišan (Ližnjan) (<https://www.liznjan.hr/index.php/eu-projekt>) (20.08.2021.)
- Europska komisija [EK], 2021a: Ekološka poljoprivreda u kratkim crtama, https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organics-glance_hr (10.08.2021.)
- Europska komisija [EK], 2021b: Od polja do stola, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/farm-fork_hr (10.08.2021.)
- *Generalni urbanistički plan Grada Pule* (Službene novine Grada Pule br. 05a/08, 12/12, 05/14, 10/14, 13/14, 07/15, 02/17, 05/17, 20/18, 08/19, 11/19, 08/20, 03/21, 04/21), Pula, 2021

- Giljević T., Lalić Novak, G., 2017: Udruge kao element civilnog društva: adekvatnost pozitivnopravne regulacije i međunarodni primjeri aktivizma s naglaskom na lokalnu razinu, u: Građani, javna uprava, lokalna samouprava: jesu li mogući povjerenje, suradnja i potpora (ur. Koprić, I. i dr.), Institut za javnu upravu, Zagreb, 133 – 152.
- Grad Pula 2021: Osnovne škole, <https://www.pula.hr/hr/uprava/upravni-odjeli-i-sluzbe/upravni-odjel-za-drustvene-djelatnosti/odsjek-za-odgoj-obrazovanje-sport-i-tehnicku-kulturu/osnovne-skole/> (25.05.2021.)
- Grad Pula, 2020: Predstavljen projekt Centar za kompetentno cjeloživotno razvijanje inovativnih znanja i vještina u sektoru ugostiteljstva i turizma Pula – KLIK Pula, <https://www.pula.hr/hr/novosti/detail/20735/predstavljen-projekt-centar-za-kompetentno-cjelozivotno-razvijanje-inovativnih-znanja-i-vjestina-u-sektoru-ugostiteljstva-i-turizma-pula-klik-pula/> (26.05.2021.)
- Grad Pula, 2021: Predškolske ustanove u Puli, <https://www.pula.hr/hr/uprava/upravni-odjeli-i-sluzbe/upravni-odjel-za-drustvene-djelatnosti/odsjek-za-odgoj-obrazovanje-sport-i-tehnicku-kulturu/vrtici/> (24.05.2021.)
- Grad Pula, 2021: Srednje škole, <https://www.pula.hr/hr/vodici/za-gradanstvo/djeca-i-mladi/odgoj-i-obrazovanje/srednje-skole/> (25.05.2021.)
- Grad Vodnjan – uključivanje Vodnjana u Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju (<https://www.vodnjan.hr/hr/novosti/novigrad-i-vodnjan-clanice-najvece-svjetske-inicijative-za-klimu-i-energiju>) (20.08.2021.)
- Grad Vodnjan, 2021: Poslovna zona „Tison“, zona male privrede Galižana i poslovna zona Vodnjan sjever, <https://www.vodnjan.hr/poslovati-na-vodnjanstini/poslovne-zone/poslovni-park-tison-zona-male-privrede-galizana-i-poslovna-zona-vodnjan-sjever> (19.07.2021.)
- Gradovi u statistici 2020., Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 2020
- Gradovi u statistici, *Statistika u nizu*, DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (21.05.2021.)
- Gradovi u statistici, *Statistika u nizu*, DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (14.07.2021.)
- Gregorić, M., Skendrović, Lj., 2012: Uloga poduzetništva i cjeloživotnog učenja u brendiranju turističke destinacije, *Učenje za poduzetništvo* 2 (2), 43-48
- Hrvatska gospodarska komora [HGK], 2020: Županije – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali, <https://www.hgk.hr/documents/analiza-zupanija-2020-web5ffd68620c52c.pdf> (06.08.2021.)
- Hrvatska gospodarska komora, 2019: Županije – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali, Zagreb
- Hrvatska obrtnička komora, 2021: Obrt i oblici obrta [HOK], <https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/registracija-obrta/obrt-i-oblici-obrta> (13.05.2021.)
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti [HAKOM], 2021a: Područja dostupnosti širokopojasnog pristupa, <http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/SirokopojasniPristup#sthash.XR5wldUg.dpbs> (11.08.2021.)
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti [HAKOM], 2021b: Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa, <http://mapiranje.hakom.hr/hr-HR/StatistickiPrikaz#sthash.R3qGV6vO.dpbs> (11.08.2021.)
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti [HAKOM], 2021c: Projekti: Pula, <https://nop.hakom.hr/projekti/grad-pula/1451> (11.08.2021.)
- Hrvatski autoklub [HAK], 2021: EuroRAP, <https://www.hak.hr/sigurnost-u-prometu/projekti/eurorap/> (02.07.2021.)
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2016: Godišnjak 2015., Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2017: Godišnjak 2016., Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2018: Godišnjak 2017., Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019: Godišnjak 2018., Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2020: Godišnjak 2019., Zagreb
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2020: Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja
- Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2021: Mjesečni statistički bilten 12, godina 2020., Zagreb
- HŽ Infrastruktura, 2021: Obnova i modernizacija željezničke pruge u Istri, <https://www.hzinfra.hr/obnova-i-modernizacije-pruge-u-istri/> (05.07.2021.)
- HŽ Putnički prijevoz [HŽPP], 2018 – 2020: Statistika za 2017. – Statistika za 2019., Zagreb, <http://www.hzpp.hr/izvjesca-2> (08.06.2021.)
- HŽ Putnički prijevoz [HŽPP], 2021: HŽ Putnički prijevoz [HŽPP], 2021: Vozni red 13.XII.2020. – 11.XII.2021., Zagreb, <http://www.hzpp.hr/Media/Default/Documents/pp/kurir%20web%201-7-2021.pdf> (05.07.2021.)
- Infobip, 2021: About us, <https://www.infobip.com/company> (06.08.2021.)
- Institut za razvoj poduzetništva i obrtništva d.o.o., 2021: Strategija razvoja Istarskog veleučilišta – *Università Istriana di Scienze Applicate* 2021.-2027., Pula
- Istarska razvojna agencija – IDA [IDA], 2021: O nama, <https://ida.hr/hr/tn/o-nama/> (19.07.2021.)
- Istarska razvojna turistička agencija [IRTA], 2021: Naslovnica, <http://www.irta.hr/hr/> (19.05.2021.)
- Istarska regionalna energetska agencija IRENA – opći podatci o agenciji, djelatnosti (<https://www.irena-istra.hr/hr/podsitoevi/irena/opci-podaci/>) (20.08.2021.)
- Istarska županija, 2020: Popis dodijeljenih potpora za samozapošljavanje, <https://www.istra-istra.hr/hr/clanci/upravni-odjel-za-gospodarstvo/12161/popis-dodijeljenih-potpورا-za-samozaposljavanje-2020-godine/> (04.08.2021.)
- Istarski vodozaštitni sustav – informacija o izgradnji sanitarne kanalizacije u Marčani (<https://www.ivsustav.hr/objava/izgradnja-sanitarne-kanalizacije-marcana/>) (19.08.2021.)

- Istarsko veleučilište, 2021: Misija i vizija, <https://www.iv.hr/o-nama/misija-i-vizija/> (20.07.2021.)
- Istra bike, 2021: Staze, <http://istria-bike.com/hr/staze> (18.05.2021.)
- Istra Inspirit, 2021: Projekt, <https://www.istrainspirit.hr/projekt/> (19.05.2021.)
- Izmjene i dopune proračuna Grada Vodnjana-Dignano za 2021. godinu [IDPV-D], Grad Vodnjan-Dignano, Vodnjan-Dignano, 2020.
- Izmjene i dopune proračuna Općine Marčana za 2021. godinu [IDPOMa], Općina Marčana, Marčana, 2020.
- Izvješće o mreži 2021. – III. izmjene i dopune (pročišćeni tekst), HŽ Infrastruktura, Zagreb, 2021., https://www.hzinfra.hr/wp-content/uploads/2021/01/2021_III_IOM.pdf (05.07.2021.)
- Izvješće o stanju u prostoru grada Pule - Pola za razdoblje od 2014. do 2018. godine [ISPGP], Grad Pula, Pula, 2018.
- *Izvješće o stanju u prostoru Istarske županije 2013. – 2016.*, Zavod za prostorno uređenje Istarske županije/Ente per l'assetto territoriale della Regione Istriana, Pula, 2017., http://www.zpuiz.hr/fileadmin/dokumenti/prostorni_plan/Ostali/IZ_IVJESCE_tekst_0818.pdf (25.02.2021.)
- Izvješće o stanju u prostoru istarske županije 2013.-2016. [ISPIŽ], Zavod za prostorno uređenje Istarske županije, Pula, 2017.
- Izvješće o tržištu nekretnina Grada Pula-Pola za 2020. godinu [ITNGP], Upravni odjel za prostorno uređenje, komunalni sustav i imovinu, Grad Pula, 2021.
- Izvješće o tržištu nekretnina za područje Istarske županije za 2020. godinu [ITNPIŽ], Odsjek za analizu tržišta nekretnina, Istarska županija, 2021.
- Jedinствeni registar poduzetničke infrastrukture, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zagreb, 2021., <http://reg.mingo.hr/pi/public/#> (19.07.2021.)
- Kakvoća mora u Republici Hrvatskoj, 2021: Ocjene kakvoće mora za kupanje, <https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoca/kakvoca> (11.06.2021.)
- Karta potresne opasnosti, <http://seizkarta.gfz.hr> (2.7.2021.).
- Klimatski atlas Hrvatske 1961-1990, 1971 – 2000 [KAH], Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb, 2008.
- Komunalac Fažana, 2021: Parkirališta, <https://www.komunalac-fazana.hr/parking> (07.07.2021.)
- Lalli Pačelat, I., Brkić Bakarić, M., Matticchio, I., 2020: Službena dvojezičnost u Istarskoj županiji: Stanje i perspektive, *Rasprave* 46 (2), 815-837
- Lokalna akcijska grupa „Južna Istra“, Područje LAG-a [LAGJI], <https://www.lag-juznaistra.hr/podrucje-laga>, (28.6.2021.).
- Lokalna akcijska grupa u ribarstvu Istarska batana [LAGUR Istarska batana], 2021: Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“, <https://www.lagur-istarska-batana.hr/uploads/documents/a8aee0737c1ef05ffb56.pdf> (10.08.2021.)
- Lučka uprava Pula, 2021: O nama, <https://www.lup.hr/lucka-uprava/> (05.07.2021.)
- Lukić, A., 2012: *Mozaik izvan grada: Tipologija ruralnih i urbaniziranih naselja Hrvatske*, Meridijani, Samobor
- Magaš, A., 2013: *Geografija Hrvatske*, Sveučilište u Zadru, Meridijani, Zadar, Samobor
- Master plan turizma Istarske županije 2015. – 2025., Turistička zajednica Istarske županije, Poreč, 2015.
- Matković, I. i Jakovčić, M. (2019) *Brownfield prostori i njihova regeneracija*. Zagreb: Prostor, 27, 2-58, Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet
- Matticchio D. i Matticchio L. (2019) *Konzervatorska podloga kompleksa mornaričke bolnice u Puli*. Pula
- Med EKO Servis d.o.o. – komunalna tvrtka u Medulinu (<https://www.medekoservis.hr/>) (19.08.2021.)
- Miličević, J., 1976: Istarsko pučko lončarstvo, Etnološka tribina 5 i 6 (0), 89 – 100.
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja [MINGOR], 2021: Invest Croatia: Catalogue of Investment Opportunities, https://investcroatia.gov.hr/wp-content/uploads/2019/05/Invest_Croatia_web_2021.pdf (16.07.2021.)
- Ministarstvo poljoprivrede – Uprava ribarstva, 2021: Iskrcajna mjesta za gospodarski ribolov, <https://ribarstvo.mps.hr/UserDocsImages/dozvole/iskracajna%20mjesta%20popis.doc> (10.08.2021.)
- Ministarstvo poljoprivrede, 2021: Površina ekološki korištenog zemljišta i broj ekološki uzgojene stoke, <https://poljoprivreda.gov.hr/ekoloska-poljoprivreda-96/96> (10.08.2021.)
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2016: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladih, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2015. godini, Zagreb
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2017: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladih, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2016. godini, Zagreb
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2018: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladih, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2017. godini, Zagreb
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2019: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladih, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2018. godini, Zagreb
- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, 2020: Godišnje statističko izvješće o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladih, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti, te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj u 2019. godini, Zagreb

- Mirić, M., Džanić, R., 2012: Vodič za osobe s invaliditetom kroz Istarsku županiju, Istarska županija - Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH, Pula.
- Mjesečni statistički bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zapošljavanje [HZZ], Zagreb, 2015.-2021., <https://www.hzz.hr/usluge-poslodavci-posloprimci/publikacije-hzz/> (04.08.2021.)
- Model diferencijacije urbanih, ruralnih i prijelaznih naselja u Republici Hrvatskoj, *Metodološke upute* 67, DZS, Zagreb, 2011., https://www.dzs.hr/Hrv/publication/metodologije/metod_67.pdf (24.05.2021.)
- Modernizacija sustava javne rasvjete u Općini Barban (<https://barban.hr/modernizacija-sustava-javne-rasvjete/>) (20.08.2021.)
- Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine [NRS], NN 13/21
- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine, NN 13/21
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, NN 42/17.
- Nacionalni park Brijuni, 2021: *Brijuni u brojka*, <https://www.np-brijuni.hr/hr/brijuni/opci-podatci-1/brijuni-u-brojkama> (25.02.2021.)
- Nacionalni park Brijuni, 2021: Istraži Brijune, <https://www.np-brijuni.hr/hr/> (19.05.2021.)
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti (nacrt), Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, 2021., <https://planoporavka.gov.hr/dokumenti-113/113> (05.07.2021.)
- Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Istarske županije, NN 113/19
- Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. – 2001., DZS, Zagreb, 2005., <https://www.dzs.hr/> (24.05.2021.)
- Nejašmić, I., 2005: *Demografija: Stanovništvo u prostornim odnosima i procesima*, Školska knjiga, Zagreb
- Njegač, D., 2002: Sjeverno hrvatsko primorje, u: *Veliki atlas Hrvatske* (ur. Borovac, I.), Mozaik knjiga, Zagreb, 281-299
- Odluka o donošenju Prostornog plana Istarske županije (pročišćeni tekst), Službene novine Istarske županije [SNIŽ] 14/16
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, NN 17/10
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 18/21
- Opačić, V. T., 2009: Recent Characteristics of the Second Home Phenomenon in the Croatian Littoral, *Hrvatski geografski glasnik* 71 (1), 33-66
- Opća bolnica Pula [OPB], <http://www.obpula.hr/o-nama/>, (24.5.2021.)
- Općina Barban – Solarna elektrana u Barbanu (<https://barban.hr/solarna-elektrana-u-barbanu-radi-punom-parom/>) (20.08.2021.)
- Općina Barban, 2020: Uspostava poduzetničke zona Barban – Krvavci III, <http://barban.hr/uspostava-poduzetnicke-zone-barban-krvavci-iii/> (19.07.2021.)
- Općina Barban, 2021: Sinergijom do zapošljavanja, <http://barban.hr/sinergijom-do-zaposljavanja/> (28.05.2021.)
- Općina Medulin – Vijest o potrebama izmjene prostornog plana uređenja općine kojim bi se planirala solarna elektrana na području naselja Valbonaša (<http://medulin.hr/odrzana-druga-sjednica-opcinskog-vijeca/>) (20.08.2021.)
- OpenStreetMap.org [OSM], 2021: *OpenStreetMap*, <https://www.openstreetmap.org/> (21.05.2021.)
- Operativni plan aktivnosti za socijalnu pomoć i zdravlje Grada Pule [OPASPZGP], Grad Pula, Pula, 2019
- Osnovne škole i dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaruju program predškolskog odgoja, kraj šk. g. 2018./2019. i početak šk./ped. g. 2019./2020., Statistička izvješća 1663, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 2020.
- Pejnović, D., Radeljak Kaufmann, P., Lukić, A., 2016: Razvoj i suvremena obilježja zadugarstva na području Hrvatske, *Hrvatski geografski glasnik* 78 (2), 5-48
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pule za razdoblje 2017.-2022., Pula, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Grada Vodnjana za razdoblje 2017. – 2022., Vodnjan, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Općine Barban 2017. – 2022., Barban, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Općine Ližnjan 2017. – 2022., Ližnjan, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Općine Marčana 2017.-2022., Marčana, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Općine Medulin 2017.-2022., Medulin, 2016
- Plan gospodarenja otpadom Općine Svetvinčenat 2017.-2022., Svetvinčenat, 2016
- Plan održive urbane mobilnosti Grada Pule, Grad Pula, Pula, 2019.
- Plan razvoja širokopojasne infrastrukture: Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Medulina, Općina Medulin, Medulin, 2019.
- Plan razvoja širokopojasne infrastrukture: Razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Rovinja, Grad Rovinj, Rovinj, 2017.
- Plan ukupnog razvoja Općine Fažana, Analiza stanja [PUROF I], Općina Fažana, Fažana, 2015.
- Plinara Pula d.o.o., <https://www.plinara.hr/plinara/djelatnost-i-distribucija>
- Podaci o zdravstvenom stanju stanovništva i radu zdravstvene djelatnosti u Istarskoj županiji u 2019. godini, Izvješća o zdravstvenom stanju Istarske županije [IZSIŽ], Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Pula, 2020.
- Poduzetnički inkubator Izazov, 2021: O nama, <http://www.inkubator-izazov.com/o-nama/> (19.07.2021.)
- Popis stanovništva 2001. godine, DZS, Zagreb, 2003., <https://www.dzs.hr/> (25.05.2021.)
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, DZS, Zagreb, 2013., <https://www.dzs.hr/> (21.05.2021.)
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, DZS, Zagreb, 2013., <https://www.dzs.hr/> (03.08.2021.)

- *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine: Stanovništvo prema spolu i starosti*, Statistička izvješća 1468, DZS, Zagreb, 2013.
- *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Stanovništvo prema obrazovnim obilježjima*, Statistička izvješća 1582, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 2016
- *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011: kućanstva i obitelji*, Statistička izvješća 1583, Državni zavod za Statistiku, Zagreb, 2016.
- *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011: stanovi prema načinu korištenja*, Statistička izvješća 1586, Državni zavod za Statistiku, Zagreb, 2017.
- *Popis stanovništva 2021: Prvi rezultati Popisa stanovništva 2021.*, <https://popis2021.hr/> (14.1.2022.)
- *Popis tijela javne vlasti*, <https://tjv.pristupinfo.hr/>, (28.6.2021.).
- *Pragrande d.o.o. – EU projekti – projekti uspostave kanalizacije u aglomeracijama Pula sjever (Pula, Vodnjan, Fažana) i Pula centar (Pula, dio Medulina i dio Ližnjana)*
- *Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću*, NN 78/13.
- *Procjena rizika od velikih nesreća. Grad Pula-Pula [PRVNGP]*, Grad Pula, Pula, 2017.
- *Procjena rizika od velikih nesreća. Istarska županija [PRVNIŽ]*, Istarska županija, 2018.
- *Procjena rizika od velikih nesreća. Općina Barban [PRVNOB]*, Općina Barban, Barban, 2018.
- *Procjena rizika od velikih nesreća. Općina Svetvinčenat [PRVNOS]*, Općina Svetvinčenat, Svetvinčenat, 2018.
- *Procjena rizika od velikih nesreća. Vodnjan-Dignano [PRVNV-D]*, Grad Vodnjan, Vodnjan, 2018.
- *Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća istarske županije*, Istarska županija, 2017.
- *Program ukupnog razvoja Općine Barban 2016. – 2020., I. dio – Analiza postojeće situacije [PUROB I]*, Općina Pula, Barban, 2016.
- *Program ukupnog razvoja Općine Barban 2016. – 2020., II. dio – Strategija razvoja [PUROB II]*, Općina Pula, Barban, 2016.
- *Program zaštite okoliša Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine [PZOIŽ]*, Istarska županija, Zagreb, 2019.
- *Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine [PZZIŽ]*, Istarska županija, Zagreb, 2019.
- *Promet putnika i vozila na državnim linijama 2017./2018.*, Agencija za obalni linijski pomorski promet [AZOLPP], Split, 2019., http://agencija-zolpp.hr/wp-content/uploads/2019/04/PROMET_PUTNIKA_I_VOZILA_2017-2018.pdf (05.07.2021.)
- *Proračun Grada Pule za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu [PGP]*, Grad Pula, Pula, 2020.
- *Proračun Općine Barban za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu [POB]*, Općina Barban, Barban, 2020.
- *Proračun Općine Ližnjan - Lisignano za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu [POL]*, Općina Ližnjan-Lisignano, Ližnjan-Lisignano, 2020.
- *Proračun Općine Medulin za 2021. godinu [POMe]*, Općina Medulin, Medulin, 2020.
- *Proračun Općine Svetvinčenat za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu [POS]*, Općina Svetvinčenat, Svetvinčenat 2020.
- *Prostorni plan Istarske županije, Službene novine Istarske županije [SNIŽ]*, 02/02, 01/05, 04/05, 14/05, 10/08, 07/10, 16/11, 13/12, 09/16, 14/16, Istarska županija, Pazin, 2002. – 2016.
- *Prostorni plan uređenja Grada Pule* (Službene novine Grada Pule br. 12/06, 12/12, 05/14, 07/15, 05/16, 02/17, 05/17, 20/18, 11/19), Pula, 2019
- *Prostorni plan uređenja Grada Vodnjana* (Službene novine Grada Vodnjana br. 04/07, 05/12, 06/13, 01/15, 06/15, 07/15-ispravak, 12/18), Vodnjan, 2018
- *Prostorni plan uređenja Grada Vodnjan-Dignano [PPPGV-D]*, Službene novine Grada Vodnjana-Dignano, 04/07, 05/12, 06/13, 01/15, 06/15, 07/15-ispravak, 12/18.
- *Prostorni plan uređenja Općine Barban [PPUOB]*, Službene novine Općine Barban, 21/08, 13/14, 24/15, 26/19.
- *Prostorni plan uređenja Općine Fažana [PPUOF]*, Službene novine Općine Fažana, 10/06, 09/08, 03/09, 01/14, 01/16.
- *Prostorni plan uređenja Općine Ližnjan [PPUOL]*, Službene novine Općine Ližnjan, br. 02/09, 03/14, 07/15, 02/17, 03/17.
- *Prostorni plan uređenja Općine Marčana [PPUOMa]*, Službene novine Općine Marčana, 09/09
- *Prostorni plan uređenja Općine Medulin [PPUOMe]*, Službene novine Općine Medulin 02/07, 5/11, 8/16, 12/18.
- *Prostorni plan uređenja Općine Svetvinčenat [PPUOS]*, Službene novine Općine Svetvinčenat, br. 03/05, 05/06, 2/11, 03/14 i 04/15, 7/18.
- *Pučko otvoreno učilište, 2021: Programi učilišta*, <https://www.pou-upa-vodnjan.com/programi-ucilista> (28.05.2021.)
- *Pula Herculanea d.o.o.* (<https://www.herculanea.hr/?page=cistoca>) (19.08.2021.)
- *Pulapromet, 2021a: Gradske linije*, <http://pulapromet.com/hr/gradske-linije/> (06.07.2021.)
- *Pulapromet, 2021b: Prigradske linije*, <http://pulapromet.com/hr/prigradske/> (06.07.2021.)
- *Regionalna energetska agencija, Europska inicijativa za obnovu zgrada (REGEA)*, <https://regea.org/europska-inicijativa-za-energetsku-obnovu-zgrada/>, (18.6.2021.).

- Regionalni plan uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji, Istarska županija, Institut za turizam, Zagreb, 2015.
- Registar dozvola u akvakulturi, Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Zagreb, 2021., <https://ribarstvo.mps.hr/default.aspx?id=415> (10.08.2021.)
- Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske [RKDRH], <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>, (28.4.2021.)
- Registar udruga Republike Hrvatske [RURH], <https://registri.uprava.hr/#!udruga> (18.5.2021.)
- Registar zaklada Republike Hrvatske [RZRH], <https://registri.uprava.hr/#!stranke>, (18.6.2021.)
- Republika Hrvatska Policijska uprava istarska, 2021: Statistika, <https://istarska-policija.gov.hr/statistika/90> (01.07.2021.)
- Rodrigue, J. P., 2020: The Geography of Transport Systems, Fifth Edition, Routledge, New York
- Shaw, J., Knowles, R., Docherty, I., 2009: Introducing Transport Geographies, u: Transport Geographies; Mobilities, Flows and Spaces (ur. Knowles, R., Shaw, J., Docherty, I.), Blackwell Publishing, Malden, Oxford, Victoria
- Službene stranice Grada Pule [SSGP], <https://www.pula.hr/hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Grada Vodnjana-Dignano [SSGPV-D], <https://www.vodnjan.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Barban [SSOB], <http://barban.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Fažana-Fasana [SSOF], <https://www.fazana.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Ližnjan-Lisignano [SSOL], <https://www.liznjan.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Marčana [SSOMa], <https://www.marcana.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Medulin [SSOMe], <http://medulin.hr/>, (28.6.2021.)
- Službene stranice Općine Svetvinčenat [SSOS], <http://svetvincenat.hr/> (28.6.2021.)
- Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista, Republika Hrvatska, NKPJS 2012. - 2. razina, županije, gradovi i općine po mjesecima, DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (18.05.2021.)
- Središnji državni portal, 2021: Poduzetnička infrastruktura, <https://gov.hr/hr/poduzetnicka-infrastruktura/1368> (19.07.2021.)
- Srednje škole i učenički domovi, kraj šk. g. 2018./2019. i početak šk. g. 2019./2020., Statistička izvješća 1664, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, 2020.
- Statut Udruženja obrtnika Pula, Udruženje obrtnika Pula, Pula, 2014., https://www.obrtnici-pula.hr/fileadmin/user_upload/zakoni/Statut_UO_Pula_20.11.2014.pdf (13.05.2021.)
- Strategija razvoja Grada Vodnjana-Dignano 2015. – 2020. [SRGV-D], Grad Vodnjan-Dignano, Vodnjan-Dignano, 2015.
- Strategija razvoja Općine Marčana za razdoblje od 2016. – 2020. [SROMa], Općina Marčana, Marčana, 2016.
- Strategija razvoja Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2016., https://www.unipu.hr/_download/repository/Strategija_razvoja_Sveucilista_JD_2016-2020%5B1%5D.pdf (20.07.2021.)
- Strategija razvoja Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli 2021.-2026., Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2021
- Strategija razvoja Urbanog područja Pula [SRUP Pula], Grad Pula, Pula, 2017.
- Strateški razvojni program Općine Medulin za razdoblje od 2015 – 2020. [SRPOMe] Općina Medulin, Medulin, 2015.
- Strateški razvojni program Općine Svetvinčenat 2014. – 2020. [SRPOS], Općina Svetvinčenat, Poreč, 2016.
- Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 2021: Cjelozivotno obrazovanje, https://www.unipu.hr/obrazovanje/cjelozivotno_obrazovanje (26.05.2021.)
- Šimović, H., M., Deskar-Škrbić, 2020: Ekonomika javnog sektora s hrvatskim primjerima, Arhivalitika d.o.o., Zagreb.
- Tehnološki inkubator, Istarska razvojna agencija – IDA, 2021: O nama, <http://www.tehnoloski-inkubator.com/index.php?id=74> (19.07.2021.)
- Turistička zajednica Grada Pule, 2021: Naslovnica, <https://www.pulainfo.hr/hr/> (19.05.2021.)
- Turistička zajednica Grada Pule, Događaji [TZGP], <https://www.pulainfo.hr/hr/events>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Grada Vodnjana, Događanja [TZGV], <https://vodnjandignano.com/hr/dogadanja>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Istarske županije, 2021a: Gdje je Istra?, <https://www.istra.hr/hr/istrazite-istru> (19.05.2021.)
- Turistička zajednica Istarske županije, 2021b: Mobilne aplikacije, <https://www.istra.hr/hr/informacije/planiranje-putovanja/istria-mobile?chapter=2> (19.05.2021.)
- Turistička zajednica Istarske županije, 2021: Nautički turizam, <https://www.istra.hr/hr/dozivljaji/sunce-i-more/nautika> (19.05.2021.)
- Turistička zajednica Istarske županije, Ližnjan, [TZOL], <https://www.istra.hr/hr/destinacije/liznjan/dogadjanja>, (26.5.2021.)
- Turističke zajednice Južne Istre, 2021: Strategija i operativni program rada TZ Južne Istre do 2027. godine
- Turistička zajednica Općine Barban, Događanja, [TZOB], <https://tz-barban.hr/category/dogadanja/>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Općine Fažana, Događanja, [TZOF], <https://www.infofazana.hr/dogadanja/>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Općine Marčana, Događanja [TZOM], <https://tzmarcana.com/dogadanja/>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Općine Medulin, Događaji [TZOM], <https://www.medulinriviera.info/hr/events/>, (26.5.2021.)
- Turistička zajednica Općine Svetvinčenat, Događanja [TZOS], <http://tz-svetvincenat.hr/dogadanja/>, (26.5.2021.)
- Turizam u 2015., Statistička izvješća 1564, DZS, Zagreb, 2016., <https://www.dzs.hr/> (18.05.2021.)
- Turizam u 2016., Statistička izvješća 1594, DZS, Zagreb, 2017., <https://www.dzs.hr/> (18.05.2021.)
- Turizam u 2017., Statistička izvješća 1616, DZS, Zagreb, 2018., <https://www.dzs.hr/> (18.05.2021.)

- Turizam u 2018., *Statistička izvješća* 1639, DZS, Zagreb, 2019., <https://www.dzs.hr/> (18.05.2021.)
- Turizam u 2019., *Statistička izvješća* 1661, DZS, Zagreb, 2020., <https://www.dzs.hr/> (14.05.2021.)
- Turizam u primorskim gradovima i općinama, DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (17.05.2021.)
- Turizam u siječnju 2015. – Turizam u prosincu 2015., *Statistička priopćenja* 4.3.1/1.-12., DZS, Zagreb, 2015., 2016., <https://www.dzs.hr/> (17.05.2021.)
- Uljanik, 2021: Povijest, <https://www.uljanik.hr/hr/o-nama/povijest> (06.08.2021.)
- *Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže* (NN 80/2019), Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, 2019
- Uredba o kakvoći mora za kupanje, NN 73/2008
- Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta, NN 34/12
- ViaMichelin, 2021: ViaMichelin Route Planner, <https://www.viamichelin.com/> (02.07.2021.)
- Vita projekt, 2017: Strateška studija utjecaja na okoliš - Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine, Zagreb
- Vodovod d.o.o. Pula (<http://www.vodovod-pula.hr/index.php/>) (18.08.2021.)
- Vresk, M., 2002: *Grad i urbanizacija*, Školska knjiga, Zagreb
- WiFi4EU, Besplatan Wi-Fi za građane Europe, Europska komisija, 2021., <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/wifi4eu-besplatan-wi-fi-za-gradane-europe> (11.08.2021.)
- Zakon o gradnji, NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20.
- Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja, NN 127/19.
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20.
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, NN 20/18, 115/18, 98/19
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, Narodne novine, br.10/97, 107/07, 94/13, 98/19.
- Zakon o prijevozu u cestovnom prometu, NN 41/18, 98/19, 30/21
- *Zakon o prostornom uređenju* (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, 2019
- Zakon o socijalnoj skrbi (NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20, 138/20)
- Zakon o sportu, NN 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20.
- Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19.
- Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, 98/19.
- Zakon o vodi za ljudsku potrošnju, NN 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20
- Zakon o zakladama, NN 106/18, 98/19.
- Zakon o zaštiti zraka, NN 127/19
- Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, NN 80/13, 137/13, 98/19.
- Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, NN 100/18, 125/19, 147/20.
- Zaposleni prema područjima djelatnosti i po županijama; stanje 31. ožujka 2020., Priopćenje 9.2.4., DZS, Zagreb, 2021., <https://www.dzs.hr/> (26.05.2021.)
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2015: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2015. godinu, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2016: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2016. godinu, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2017: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2017. godinu, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2018: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2018. godinu, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2019: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2019. godinu, Pula
- Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, 2020: Kvaliteta prirodnih resursa voda uključenih u vodoopskrbu u Istarskoj županiji u 2019. godini, Pula
- Zračna luka Pula, 2021a: Karta odredišta, <https://airport-pula.hr/letovi/karta-odredista/#puy> (06.07.2021.)
- Zračna luka Pula, 2021b: Poslovne informacije, <https://airport-pula.hr/poslovno/> (06.07.2021.)

NEPUBLICIRANI IZVORI

- Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Južne Istre, 2021
- Grad Pula – izvješća o izvršenju PGO za 2015., 2016. i 2017. g., izvješća o sanaciji ilegalnih odlagališta otpada za 2018., 2019. i 2020. g., Pula, 2021
- Izvadak iz obrtnog registra o broju obrta u jedinicama lokalne samouprave Urbanog područja Pula za razdoblje od 2015. do 2021. godine

- Podaci za strateško planiranje, Vodovod d.o.o. Pula, Pula, 2021
- Podatci o broju i posljedicama prometnih nesreća te prekršajima u prometu od 2015. do 2020., Policijska uprava Istarska, Pula, 2021.
- Podatci o broju osoba prijavljenih na mirovinsko osiguranje u jedinicama lokalne samouprave UP Pula po području djelatnosti, spolu i dobi od 2015. do 2020. godine, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje [HZMO], Zagreb, 2021.
- Podatci o broju parkirnih mjesta i parkirnih automata po zonama u Puli te o broju zaposlenih u tvrtki Pula Parking d.o.o., Pula Parking d.o.o., Pula, 2021.
- Podatci o broju prevezenih putnika na autobusnim linijama prijevoznika Pulapromet, voznom parku, intermodalnosti infrastrukture, prilagođenosti vozila za osobe s invaliditetom te potrebama i planovima razvoja sustava javnog prijevoza, Pulapromet, Pula, 2021c
- Podatci o broju prevezenih putnika na linijskim i kružnim putovanjima iz luke Pula, količini prevezenog tereta i količini prekrcanog opasnog tereta u luci Pula od 2003. do 2021. godine, Lučka uprava Pula, Pula, 2021.
- Podatci o broju prevezenih putnika po godinama i mjesecima u Zračnoj luci Pula od 2015. do 2020. godine, Zračna luka Pula, Ližnjan, 2021c
- Podatci o poslovanju poduzetnika po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula prema veličini poduzeća od 2015. do 2019. godine, Financijska agencija [FINA], Zagreb, 2021.
- Pregled broja zaposlenih u obrtništvu u Istarskoj županiji (prosječan broj zaposlenih po obrtu), Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Zagreb, 2021., obrada: Hrvatska obrtnička komora, Obrtnička komora Istarske županije
- Vodovod d.o.o. Pula – priključenost kućanstava i gospodarskih subjekata na vodoopskrbnu infrastrukturu, potrošnja vode po stanovniku i poduzeću

10. POPIS GRAFIČKIH PRILOGA I TABLICA

POPIS GRAFIČKIH TABLICA

Sl. 1. Geografski i geoprometni položaj Urbanog područja Pula.....	7
Sl. 2. Zone u Urbanom području Pula.....	10
Sl. 3. Hipsometrijska karta Urbanog područja Pula.....	11
Sl. 4. Prostorni razmještaj naselja i stanovništva urbanog područja Pula 2021. godine.....	15
Sl. 5. Naselja urbanog područja Pula prema broju stanovnika 2021. godine.....	16
Sl. 6. Naselja urbanog područja Pula prema gustoći naseljenosti 2021. godine.....	17
Sl. 7. Kretanje broja stanovnika urbanog područja Pula prema prostornim cjelinama od 1948. do 2021. godine.....	19
Sl. 8. Jedinice lokalne samouprave urbanog područja Pula prema tipu općeg kretanja stanovništva od 2015. do 2019. godine.....	25
Sl. 9. Dobno-spolna struktura urbanog područja Pula 2001. i 2011. godine.....	28
Sl. 10. Društvena infrastruktura UP Pula.....	31
Sl. 11. Prostorna distribucija društvene infrastrukture UP Pula.....	32
Sl. 12. Privatna kućanstva na prostoru UP Pula prema osnovi korištenja stambenih jedinica.....	40
Sl. 13. Kretanje broja nezaposlenih 2015.-2019. godine za Istarsku županiju i Područni ured Pula (Pula).....	45
Sl. 14. Kretanje broja prijavljenih kaznenih djela UP Pula 2016.-2020. godine.....	50
Sl. 15. Kretanje broja prometnih nesreća UP Pula 2016.-2020. godine.....	50
Sl. 16. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina za Urbano područje Pula 2011. g.....	54
Sl. 17. Broj predškolskih ustanova za Urbano područje Pula (pedagoška godina 2019./2020.).....	56
Sl. 18. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula 2015./2016.-2019./2020.....	57
Sl. 19. Broj osnovnoškolskih obrazovnih ustanova za Urbano područje Pula (školska godina 2019./2020.).....	59
Sl. 20. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula 2015./2016.-2019./2020.....	60
Sl. 21. Trend kretanja broja učenika u srednjoškolskim ustanovama 2015./2016. – 2019./2020.....	62
Sl. 22. Broj studenata u visokoškolskim ustanovama u Gradu Puli 2015./2016.-2020./2021.....	63
Sl. 23. Studenti Urbanog područja Pula upisani na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru, prema prebivalištu akademske godine 2015./2016.-2019./2020.....	64
Sl. 24. Ukupni bruto domaći proizvod Istarske županije od 2008. do 2018. godine.....	69
Sl. 25. Stope godišnje promjene ukupne vrijednosti bruto domaćeg proizvoda Republike Hrvatske, NUTS 2 regije Jadranska Hrvatska, Istarske i Primorsko-goranske županije od 2009. do 2018. godine.....	70
Sl. 26. Udio različitih kategorija djelatnosti u bruto dodanoj vrijednosti Istarske županije 2018. godine.....	71
Sl. 27. Bruto domaći proizvod po stanovniku u Republici Hrvatskoj, NUTS 2 regiji Jadranska Hrvatska, Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji od 2008. do 2018. g.....	72
Sl. 28. Broj zaposlenih na prostoru urbanog područja Pula po mjesecima u 2019. i 2020. godini.....	76
Sl. 29. Udio zaposlenih po mjesecima u kumulativnom broju zaposlenih za sve mjesece na prostoru urbanog područja Pula 2019. godine.....	77
Sl. 30. Nezaposleno stanovništvo u urbanom području Pula na dane 31. srpnja i 31. prosinca od 2015. do 2020. godine prema spolu.....	80
Sl. 31. Broj nezaposlenih u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2018. godine po mjesecima.....	81
Sl. 32. Godišnji prihod koji su ostvarili poslovni subjekti na teritoriju urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine.....	88
Sl. 33. Prosječna mjesečna neto plaća po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine.....	91
Sl. 34. Broj turističkih dolazaka prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	105
Sl. 35. Broj turističkih noćenja prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	106
Sl. 36. Broj turističkih dolazaka domaćih i stranih turista u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	107
Sl. 37. Broj turističkih noćenja domaćih i stranih turista u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	107
Sl. 38. Broj turističkih dolazaka po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	111
Sl. 39. Broj turističkih noćenja po mjesecima u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	112
Sl. 40. Turistički dolasci i noćenja u urbanom području Pula po mjesecima 2015. i 2019. godine.....	112
Sl. 41. Označene biciklističke staze (putevi) u urbanom području Pula 2021. godine.....	117
Sl. 42. Način korištenja zemljišta u urbanom području Pula 2018. godine.....	125
Sl. 43. Nositelji poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema najvišem završenom stupnju obrazovanja na dan 31. prosinca 2020. godine.....	129
Sl. 44. Nositelji poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema dobi na dan 31. prosinca 2020. godine.....	130
Sl. 45. Mjerne postaje za kvalitetu zraka.....	139
Sl. 46. Mjerne stanice kvalitete mora za kupanje.....	142
Sl. 47. Srednja temperatura zraka za 2020.g.....	144

Sl. 48. Promjena prizemne temperature zraka u razdoblju 2041. - 2070.....	144
Sl. 49. Procjena rizika plavljenja obale (označeno plavo) uzrokovanog podizanjem razine mora do 2050. g. (Detalj najugroženijeg dijela UP-a).....	145
Sl. 50. Srednja godišnja količina oborina.....	146
Sl. 51. Karta potresne opasnosti za povratno razdoblje od 475 godina.....	147
Sl. 52. Zaštićena prirodna baština na području SRUP-a Pula.....	152
Sl. 53. Elementi ekološke mreže NATURA 2000 na prostornom obuhvatu UP-a Pula.....	155
Sl. 54. Prostorna distribucija kulturnih dobara unutar UP Pula.....	158
Sl. 55. Brownfield područja na prostoru UP-a Pula.....	165
Sl. 56. Vodoopskrbni sustav urbanog područja Grada Pule.....	167
Sl. 57. Vodoopskrbni sustav urbanog područja Pule.....	168
Sl. 58. Kanalizacijski sustav urbanog područja Pule.....	172
Sl. 59. Udio različitih vrsta otpada u prikupljenoj količini otpada u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	177
Sl. 60. Energetski sustav urbanog područja Pule.....	179
Sl. 61. Cestovna mreža urbanog područja Pula s planiranim prometnicama.....	189
Sl. 62. Prosječan godišnji dnevni promet na cestama u urbanom području Pula 2019. godine.....	192
Sl. 63. Prosječan ljetni dnevni promet na cestama u urbanom području Pula 2019. godine.....	193
Sl. 64. Trase postojeće i planirane željezničke pruge u urbanom području Pula 2021. godine.....	197
Sl. 65. Luke otvorene za javni promet u urbanom području Pula.....	200
Sl. 66. Broj prevezenih putnika na putničkim brodovima koji su pristajali u luku Pula od 2015. do 2020. godine.....	201
Sl. 67. Broj putnika prevezenih na putničkim brodovima koji su pristajali u luci Pula po mjesecima 2019. godine.....	202
Sl. 68. Zračne luke u Europi u koje se ostvaruju letovi iz Zračne luke Pula.....	205
Sl. 69. Broj prevezenih putnika u Zračnoj luci Pula od 2015. do 2020. godine.....	206
Sl. 70. Broj prevezenih putnika u Zračnoj luci Pula od 2015. do 2020. godine po mjesecima.....	206
Sl. 71. Postojeća i planirana infrastruktura za zračni promet u urbanom području Pula.....	208
Sl. 72. Mreža gradskih autobusnih linija prijevoznika Pulapromet u srpnju 2021. godine.....	210
Sl. 73. Mreža prigradskih autobusnih linija prijevoznika Pulapromet u srpnju 2021. godine.....	211
Sl. 74. Naselja urbanog područja Pula prema dostupnosti i pružateljima usluge javnog prijevoza 2021. godine.....	213
Sl. 75. Parkirne površine pod naplatom u naseljima Pula, Fažana, Medulin i Vodnjan 2021. godine.....	217
Sl. 76. Udio kućanstava priključenih na mrežu širokopojasne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u trećem kvartalu 2021. godine prema maksimalnoj dostupnoj brzini prijenosa podataka.....	223
Sl. 77. Udio civilnih udruga po području djelovanja unutar UP Pula.....	233

POPIS TABLICA

Tab. 1. Osnovne značajke jedinica lokalne samouprave Urbanog područja Pula.....	8
Tab. 2. Broj i udio stanovnika po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine.....	14
Tab. 3. Prosječne godišnje stope nataliteta, mortaliteta i prirodne promjene u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine.....	20
Tab. 4. Prosječna godišnja stopa prirodne promjene u UP Pula i Istarskoj županiji 2015. – 2019.....	21
Tab. 5. Udjeli stanovništva jedinica lokalne samouprave urbanog područja Pula prema migracijskim obilježjima 2011. godine.....	22
Tab. 6. Broj doseljenih i odseljenih, prosječan migracijski saldo i prosječna godišnja stopa migracije po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula od 2015. do 2019. godine.....	23
Tab. 7. Demografski pokazatelji po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula za razdoblje od 2015. do 2019. godine.....	24
Tab. 8. Pokazatelji dobnog i spolnog sastava stanovništva urbanog područja Pula 2011. godine.....	26
Tab. 9. Usporedba indeksa starosti u UP Pula i RH u 2011. g.....	27
Tab. 10. Udjeli stanovništva prema narodnosti po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine.....	29
Tab. 11. Broj kućanstava na prostoru UP Pula 2011. i 2021. godine.....	40
Tab. 12. Kretanje tržišta stambenih nekretnina na području UP Pula u 2020. g.....	41
Tab. 13. Kretanje broja zajamčenih minimalnih naknada 2015.-2019. godine Centra za socijalnu skrb Pula, Istarske županije i Republike Hrvatske.....	43
Tab. 14. Broj osoba s invaliditetom po spolu i dobnim skupinama.....	47
Tab. 15. Broj osoba s invaliditetom prema tjelesnom oštećenju.....	48
Tab. 16. Broj prijavljenih kaznenih djela općeg kriminaliteta 2016.-2020. godine za UP Pula, Istarsku županiju i Republiku Hrvatsku.....	49
Tab. 17. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina u UP Pula, Istarskoj županiji i RH 2011. g.....	53

Tab. 18. Broj predškolskih odgojnih ustanova za Urbano područje Pula (pedagoška godina 2019./2020.).....	55
Tab. 19. Broj djece u ustanovama predškolskog odgoja za Urbano područje Pula (2015./2016.-2019./2020.).....	57
Tab. 20. Broj osnovnoškolskih obrazovnih ustanova za Urbano područje Pula (školska godina 2019./2020.).....	58
Tab. 21. Broj učenika u ustanovama osnovnoškolskog obrazovanja za Urbano područje Pula (2015./2016.-2019./2020.).....	60
Tab. 22. Broj srednjoškolaca Urbanog područja Pula 2011.....	62
Tab. 23. Studenti Urbanog područja Pula upisani na stručni i sveučilišni studij u zimskom semestru, prema prebivalištu akademske godine 2015./2016.-2019./2020.....	64
Tab. 24 Bruto domaći proizvod po stanovniku u Istarskoj županiji, RH i EU u 2018. g.....	71
Tab. 25. Radni kontingent i zaposleno stanovništvo po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula 2011. godine.....	74
Tab. 26. Udjeli stanovništva u radnom kontingentu i zaposlenom stanovništvu prema spolu 2011. godine.....	74
Tab. 27. Broj osoba koje su prijavljene na mirovinsko osiguranje u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u srpnju i prosincu od 2015. do 2020. godine.....	75
Tab. 28. Zaposleni dnevni migranti u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2011. godine.....	79
Tab. 29. Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenih u urbanom području Pula na dane 31. srpnja i 31. prosinca od 2015. do 2020. godine.....	80
Tab. 30. Broj nezaposlenih u urbanom području Pula po mjesecima 2018. godine.....	81
Tab. 31. Broj poduzeća prema veličini u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	84
Tab. 32. Broj poduzeća na 1 km ² površine i na 1.000 stanovnika po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	85
Tab. 33. Broj aktivnih u urbanom području Pula prema veličini od 2015. do 2019. godine.....	85
Tab. 34. Kategorije djelatnosti s najvišim udjelom u broju poduzeća po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	86
Tab. 35. Kategorije djelatnosti po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u kojima su poslovni subjekti najviše prihode 2019. godine.....	89
Tab. 36. Kumulativna dobit odnosno gubitak koje su ostvarili poslovni subjekti u urbanom području Pula od 2015. do 2019. godine i u 2019. godini po jedinicama lokalne samouprave.....	90
Tab. 37. Bilanca izvoza i uvoza koje su ostvarili poslovni subjekti u urbanom području Pula od 2015. do 2019. godine i u 2019. godini po jedinicama lokalne samouprave.....	90
Tab. 38. Broj obrta u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula prema kategorijama djelatnosti 30. travnja 2021. godine.....	93
Tab. 39. Broj aktivnih obrta u jedinicama lokalne samouprave Urbanog područja Pula na dan 1. siječnja u razdoblju od 2015. do 2021. godine.....	94
Tab. 40. Promjena broja obrta u Urbanom području Pula prema kategorijama djelatnosti od 2015. do 2020. godine.....	94
Tab. 41. Prosječan broj obrtnika u Istarskoj županiji od 2015. do 2021. godine.....	95
Tab. 42. Vrijednost izravnih inozemnih ulaganja u Istarskoj županiji od 2015. do 2019. godine.....	96
Tab. 43. Udjeli domaćih i stranih turista po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	108
Tab. 44. Prosječan boravak turista prema jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2016. do 2020. godine.....	109
Tab. 45. Prosječan boravak domaćih i stranih turista u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	110
Tab. 46. Broj soba i postelja prema tipu smještajnih kapaciteta u urbanom području Pula 2019. godine.....	115
Tab. 47. Broj postelja u smještajnim kapacitetima po jedinicama lokalne samouprave u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine.....	115
Tab. 48. Prosječna godišnja popunjenost smještajnih kapaciteta u UP Pula u razdoblju 2015. – 2020.....	116
Tab. 49. Ukupna površina različitih poljoprivrednih površina na prostoru urbanog područja Pula 2018. godine.....	124
Tab. 50. Broj i ukupna površina poljoprivrednih parcela upisanih u ARKOD prema vrsti u urbanom području Pula na dan 31. prosinca 2020. godine.....	126
Tab. 51. Broj i ukupna površina poljoprivrednih parcela upisanih u ARKOD po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula na dan 31. prosinca 2020. godine.....	126
Tab. 52. Poljoprivredna gospodarstva u jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula prema vrsti na dan 31. prosinca 2020. godine.....	128
Tab. 53. Broj poljoprivrednih gospodarstava u urbanom području Pula prema vrsti od 31. prosinca 2018. do 31. prosinca 2020. godine.....	131
Tab. 54. Kvaliteta zraka 2015.-2019. godine za UP Pula.....	138
Tab. 55. Kakvoća mora za kupanje 2016.-2020. godine za UP Pula.....	141
Tab. 56. Operativne snage sustava zaštite i spašavanja koje djeluju na području UP Pula.....	149
Tab. 57. Zaštićena nematerijalna kulturna dobra Urbanog područja Pula.....	160
Tab. 58. Brownfield područja na prostoru UP Pula.....	162
Tab. 59. Priključenost kućanstava i gospodarskih subjekata vodoopskrbnom infrastrukturom.....	167
Tab. 60. Potrošnja vode po stanovniku i po poduzeću Vodovoda Pula d.o.o. od 2017. do 2020. g.....	169

Tab. 61. Isporučena voda Vodovoda Pula d.o.o. po JLS u 2020. g. u m ³	169
Tab. 62. Ukupna količina prikupljenog otpada po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula 2019. godine.....	177
Tab. 63. Iznos uloženi sredstava prema tipu mjera po JLS UP Pula.....	184
Tab. 64. Duljina mreže razvrstanih cesta u urbanom području Pula 2021. godine.....	187
Tab. 65. Pokazatelji gustoće i razvijenosti prometne mreže u UP Pula 2019. godine	191
Tab. 66. Broj i posljedice prometnih nesreća u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine	194
Tab. 67. Prekršaji alkohola i droge u prometu u urbanom području Pula od 2015. do 2020. godine	194
Tab. 68. Prosječno vrijeme putovanja automobilom iz sjedišta jedinica lokalne samouprave urbanog područja Pula u odabrane urbane centre u Hrvatskoj i bližem inozemstvu 2021. godine	195
Tab. 69. Podatci o željezničkoj pruzi R101 Državna granica – Buzet – Pula na teritoriju urbanog područja Pula.....	196
Tab. 70. Broj prevezenih putnika po službenim mjestima željezničkog prometa u urbanom području Pula od 2017. do 2019. godine.....	199
Tab. 71. Broj ticanja teretnih brodova i količina prekranog tereta u luci Pula od 2015. do 2020. godine	203
Tab. 72. Broj ticanja teretnih brodova i količina ukranog kamena u lučkom području Štinjan od 2015. do 2020. godine.....	203
Tab. 73. Masa tereta prevezenog u zrakoplovima koji su polijetali iz Zračne luke Pula i slijetali u Zračnu luku Pula od 2015. do 2020. godine	207
Tab. 74. Broj putnika prevezenih tijekom godine na svim gradskim i prigradskim linijama prijevoznika Pulapromet od 2015. do 2020. godine	212
Tab. 75. Broj i udio kućanstava priključenih na mrežu širokopojasnog interneta po jedinicama lokalne samouprave urbanog područja Pula u trećem kvartalu 2021. godine	222
Tab. 76. Predstavnička tijela javne vlasti na području UP Pula	226
Tab. 77. Izvršna tijela javne vlasti na području UP Pula.....	228
Tab. 78. Proračun JLS-a u sklopu UP Pula	229
Tab. 79. Ustanove i poduzeća u vlasništvu JLS-ova u sklopu UP Pula.....	230

POPIS TABLICA U PRILOGU

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima urbanog područja Pula 2011. godine.....	259
Tablica 2. Društvena infrastruktura UP Pula.....	261
Tablica 3. Broj stanova prema načinu korištenja u UP Pula	262
Tablica 4. Opremljenost nastanjenih stanova na prostoru UP Pula	263
Tablica 5. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina Urbanog područja Pula 2011. g.....	264
Tablica 6. Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata za Urbano područje Pula 2020.....	265
Tablica 7. Zaštićena materijalna kulturna dobra Urbanog područja Pula.....	267
Tablica 8. Materijalna evidentirana kulturna dobra Urbanog područja Pula	268
Tablica 9. Zastupljenost udruga po području djelovanja prema JLS unutar UP Pula.....	269

11. PRILOZI

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima urbanog područja Pula 2011. godine

Naziv naselja	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika	Naziv naselja	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika
Pula - Pola	Grad Pula – Pola	57.460	Krnica	Općina Marčana	286
Gajana - Gaiana	Grad Vodnjan - Dignano	172	Kujići	Općina Marčana	72
Galižana - Gallesano	Grad Vodnjan - Dignano	1.501	Loborika	Općina Marčana	844
Peroj - Peroi	Grad Vodnjan - Dignano	833	Mali Vareški	Općina Marčana	94
Vodnjan - Dignano	Grad Vodnjan - Dignano	3.613	Marčana	Općina Marčana	1.070
Barban	Općina Barban	221	Mutvoran	Općina Marčana	25
Bičići	Općina Barban	69	Orbanići	Općina Marčana	164
Borinići	Općina Barban	10	Pavićini	Općina Marčana	68
Draguzeti	Općina Barban	83	Peruški	Općina Marčana	252
Glavani	Općina Barban	77	Pinezići	Općina Marčana	47
Grandići	Općina Barban	140	Prodol	Općina Marčana	97
Hrboki	Općina Barban	179	Rakalj	Općina Marčana	440
Jurićev Kal	Općina Barban	61	Šarići	Općina Marčana	77
Koromani	Općina Barban	52	Šegotići	Općina Marčana	74
Kožljani	Općina Barban	63	Veliki Vareški	Općina Marčana	25
Manjadvorci	Općina Barban	187	Banjole	Općina Medulin	983
Melnica	Općina Barban	161	Medulin	Općina Medulin	2.777
Orihi	Općina Barban	116	Pješčana Uvala	Općina Medulin	606
Petehi	Općina Barban	103	Pomer	Općina Medulin	462
Prhati	Općina Barban	142	Premantura	Općina Medulin	768
Puntera	Općina Barban	108	Valbonaša	Općina Medulin	41
Rajki	Općina Barban	8	Vinkuran	Općina Medulin	672
Rebići	Općina Barban	133	Vintijan	Općina Medulin	172
Rojnići	Općina Barban	42	Bibići	Općina Svetvinčenat	146
Sutivanac	Općina Barban	347	Bokordići	Općina Svetvinčenat	76
Šajini	Općina Barban	190	Boškari	Općina Svetvinčenat	33
Vadreš	Općina Barban	58	Bričanci	Općina Svetvinčenat	57

Želiski	Općina Barban	171	Butkovići	Općina Svetvinčenat	186
Fažana - Fasana	Općina Fažana - Fasana	2.009	Cukrići	Općina Svetvinčenat	154
Valbandon	Općina Fažana - Fasana	1.626	Čabrunići	Općina Svetvinčenat	155
Jadreški - Giadreschi	Općina Ližnjan - Lisignano	501	Foli	Općina Svetvinčenat	55
Ližnjan - Lisignano	Općina Ližnjan - Lisignano	1.340	Juršići	Općina Svetvinčenat	181
Muntić - Monticchio	Općina Ližnjan - Lisignano	400	Kranjčići	Općina Svetvinčenat	80
Šišan - Sissano	Općina Ližnjan - Lisignano	849	Pajkovići	Općina Svetvinčenat	76
Valtura - Altura	Općina Ližnjan - Lisignano	875	Peresiji	Općina Svetvinčenat	37
Belavići	Općina Marčana	37	Pusti	Općina Svetvinčenat	38
Bratulići	Općina Marčana	47	Raponji	Općina Svetvinčenat	66
Cokuni	Općina Marčana	71	Režanci	Općina Svetvinčenat	219
Divšići	Općina Marčana	177	Salambati	Općina Svetvinčenat	23
Filipana	Općina Marčana	97	Smoljanci	Općina Svetvinčenat	189
Hreljići	Općina Marčana	90	Svetvinčenat	Općina Svetvinčenat	267
Kavran	Općina Marčana	99	Štokovci	Općina Svetvinčenat	164

Izvor: Popis stanovništva 2011.

Tablica 2. Društvena infrastruktura UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Infrastruktura									Ukupno
	Kulturna		Zdravstvena				Sportsko-rekreacijska			
	Ustanove	Udruge	Ustanove				Udruge	Ustanove	Udruge i klubovi	
I. razina			II. razina	III. razina	Zavodi					
Grad Pula	24	169	127	6		2	28	1	230	587
Općina Fažana-Fasana		12	3				3	1	25	44
Grad Vodnjan-Dignano	3	17	6				2	1	33	62
Općina Svetvinčenat	1	8	3					1	14	27
Općina Barban	1	7	2					1	19	30
Općina Marčana		10	1				2	1	31	45
Općina Ližnjan-Lisignano		12	4					1	22	39
Općina Medulin	2	29	5	1			1	1	78	117
Ukupno	31	264	151	7	/	2	36	9	452	951

Izvor podataka: SPGP, 2018; SRGP, 2011; PUROF, 2015; SRGV-D, 2015; SRPOS, 2016; PUROB I, 2016; SROMa, 2016; SRPOMe, 2015; IZSIŽ, 2020; RURH, 2021

Tablica 3. Broj stanova prema načinu korištenja u UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Stanovi za stalno stanovanje			Stanovi za privremeno stanovanje	Stanovi za obavljanje djelatnosti	Ukupno
	Nastanjeni	Nenastanjeni	Napušteni			
Grad Pula	22640	4791	250	381	529	28591
Općina Fažana-Fasana	1377	101	1	976	326	2781
Grad Vodnjan-Dignano	2152	822	152	2557	55	5738
Općina Svetvinčenat	774	265	91	146	31	1307
Općina Barban	948	226	80	50	44	1348
Općina Marčana	1588	693	223	1085	80	3669
Općina Ližnjan-Lisignano	1414	761	134	226	158	2693
Općina Medulin	2544	1270	50	2238	1695	7797
Ukupno	33437	8929	981	7659	2918	53924

Izvor podataka: Popis stanovništva, kućanstava i stanova, Stanovi prema načinu korištenja, 2021

Tablica 4. Opremljenost nastanjenih stanova na prostoru UP Pula

Jedinica lokalne samouprave	Sanitarni čvor	Kupaonica	Kuhinja	Vodovod	Kanalizacija	Električna energija	Plin	Klimatizacija	Internet
Grad Pula	22621	22540	22625	22626	22623	22632	11101	13031	12204
Općina Fažana-Fasana	1375	1367	1376	1376	1376	1377	272	719	736
Grad Vodnjan-Dignano	2145	2104	2152	2146	2145	2152	226	832	1011
Općina Svetvinčenat	765	712	774	768	768	772	51	179	311
Općina Barban	943	925	946	945	944	948	93	279	422
Općina Marčana	1576	1540	1582	1578	1578	1587	174	565	701
Općina Ližnjan-Lisignano	410	1394	1414	1411	1411	1411	166	761	743
Općina Medulin	2531	2519	2544	2536	2536	2542	647	1533	1467
Ukupno	32366	33101	33413	33386	33381	33421	12730	17899	17595

Izvor podataka: Popis stanovništva, kućanstava i stanova, Stanovi prema načinu korištenja, 2021

Tablica 5. Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina Urbanog područja Pula 2011. g.

Jedinica lokalne samouprave	Bez škole		Bez završene osnovne škole		Završena osnovna škola		Srednja škola		Visoko obrazovanje		Nepoznato	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
Grad Pula	345	0,7	2.608	5,2	7.792	15,6	28.590	57,3	10.296	20,7	233	0,5
Grad Vodnjan	50	1,0	382	7,5	1.322	25,8	2.807	54,8	559	10,9	-	-
Općina Barban	23	1,0	390	16,3	430	18,0	1.271	53,2	276	11,5	-	-
Općina Ližnjan	25	0,7	242	7,2	512	15,2	2.055	60,9	539	16,0	3	0,1
Općina Marčana	26	0,7	411	11,2	644	17,6	2.111	57,8	461	12,6	3	0,1
Općina Medulin	17	0,3	191	3,4	673	12,1	3.248	58,3	1.446	25,9	-	-
Općina Svetvinčenat	9	0,5	271	14,0	391	20,2	1.098	56,9	162	8,4	-	-
Općina Fažana	20	0,6	193	6,1	430	13,7	1.892	60,3	601	19,2	1	0,1
Ukupno	515	0,7	4.688	6,2	12.194	16,2	43.072	57,5	14.340	19,1	240	0,3

Izvor podataka: DZS, 2016

Tablica 6. Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata za Urbano područje Pula 2020.

Obrazovni program	Potrebno povećanja broja upisanih i stipendiranih učenika ili studenata	Potrebno smanjenje broja upisanih i stipendiranih učenika ili studenata
Dvogodišnji ili trogodišnji srednjoškolski	<ul style="list-style-type: none"> • Kuhar/kuharica • Konobar/konobarica • Slastičar/slastičarka • Mesar/mesarica • Pekar/pekarica • Zidar/zidarica • Tesar/tesarica • Fasader/fasaderka • Soboslikar-ličilac/soboslikarica-ličiteljica • Stolar/stolarica • Elektroinstalater/elektroinstalaterka • Bravar/bravarica • Instalater grijanja i klimatizacije/instalaterka grijanja i klimatizacije • Monter suhe gradnje/monterka suhe gradnje • Automehaničar/automehaničarka • Vodoinstalater/vodoinstalaterka 	-
Četverogodišnji ili petogodišnji srednjoškolski	<ul style="list-style-type: none"> • Medicinska sestra/medicinski tehničar opće njege • Farmaceutski tehničar/farmaceutska tehničarka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomist • Komercijalist/komercijalista • Hotelijersko-turistički tehničar/hotelijersko-turistička tehničarka • Poslovni tajnik/poslovna tajnica
Stručni studij	<ul style="list-style-type: none"> • Sestrinstvo • Primaljstvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomija
Sveučilišni studij	<ul style="list-style-type: none"> • Građevinarstvo • Medicina • Dentalna medicina • Matematička-nastavnički smjer • Geografija-nastavnički smjer • Fizika-nastavnički smjer 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomija • Pravo

	<ul style="list-style-type: none">• Kemija-nastavnički smjer• Biologija-nastavnički smjer• Informatika-nastavnički smjer• Njemački jezik-nastavnički smjer• Logopedija• Rehabilitacija• Farmacija• Socijalni rad	
--	---	--

Izvor podataka: HZZ, 2020

Tablica 7. Zaštićena materijalna kulturna dobra Urbanog područja Pula

Jedinica lokalne samouprave	Kulturni krajolik	Kulturno-povijesna cjelina	Profana graditeljska baština	Sakralna graditeljska baština	Vojna graditeljska baština	Gospodarska i industrijska graditeljska baština	Arheološka baština (kopnena i podvodna)	Muzejska i knjižnična građa	Sakralni inventar i umjetnička građa	Ukupno
Grad Pula	1	2	9	5	15	1	12	3	6	54
Općina Fažana-Fasana		1		2				2	5	10
Grad Vodnjan-Dignano	1	2	1	7		1	7			19
Općina Svetvinčenat		1	1	3	1				1	7
Općina Barban				5			1			6
Općina Marčana		4	1			5	4	3	1	18
Općina Ližnjan-Lisignano							3		1	4
Općina Medulin				1	1		10			12
Ukupno	2	10	12	23	17	7	37	8	14	130

Izvor podataka: Registar kulturnih dobara, 2021

Tablica 8. Materijalna evidentirana kulturna dobra Urbanog područja Pula

Jedinica lokalne samouprave	Poluurbana i ruralna cjelina	Etnološke zone, sklopovi, građevine i objekti	Profani sklopovi, građevine i objekti	Sakralni sklopovi, građevine i objekti	Fortifikacijski sklopovi, građevine i objekti	Gospodarski i industrijski sklopovi, građevine i objekti	Memorijalna područja i objekti	Arheološki lokalitet i zone (kopneni i podvodni)	Kultivirani krajolik	Ukupno
Grad Pula			54	6	26	12	2	36	8	111
Općina Fažana-Fasana		1		2		2		13	1	19
Grad Vodnjan-Dignano	4	17	4	6				31	2	64
Općina Svetvinčenat	43		1	11				17		72
Općina Barban	8	32	12	12			24	20	5	113
Općina Marčana	1		4	8		2		29	2	46
Općina Ližnjan-Lisignano	7			8	2	1		28		46
Općina Medulin			3	8				31	2	44
Ukupno	63	50	78	61	28	17	26	205	20	548

Izvor podataka: PPUGP, 12/06,12/12, 5/14, 7/15, 5/16, 2/17, 5/17, 20/18, 11/19; PPUOF, 10/06, 09/08, 03/09, 01/14, 01/16; PPPUV-D, 04/07, 05/12, 06/13, 01/15, 06/15, 07/15-ispravak, 12/18; PPUOS, 3/05, 5/06, 2/11, 3/14 i 4/15, 7/18; PPUOB, 21/08, 13/14, 24/15, 26/19; PPUOMa, 09/09; PPUOL 02/09, 03/14, 07/15, 02/17, 03/17; PPUOMe, 02/07, 5/11, 8/16

Tablica 9. Zastupljenost udruga po području djelovanja prema JLS unutar UP Pula

Područje djelovanja udruge	Grad Pula	Općina Fažana-Fasana	Grad Vodnjan-Dignano	Općina Svetvinčenat	Općina Barban	Općina Marčana	Općina Ližnjan-Lisignano	Općina Medulin	Udio po području djelovanja
Branitelji i stradalnici	22 (2%)	1 (2%)	2 (3%)			2 (4%)			27 (2%)
Demokratska politička kultura	74 (7%)	4 (7%)	5 (7%)	1 (3%)	1 (3%)	1 (2%)	2 (5%)	7 (5%)	95 (7%)
Duhovnost	34 (3%)		1 (1%)						35 (2%)
Gospodarstvo	50 (5%)	3 (5%)	11 (15%)	4 (11%)	1 (3%)	2 (4%)	3 (7%)	6 (5%)	80 (6%)
Hobistička djelatnost	15 (2%)	1 (2%)	1 (1%)	2 (5%)		2 (4%)	1 (2%)		22 (2%)
Kultura i umjetnost	193 (19%)	6 (11%)	13 (18%)	4 (11%)	5 (17%)	8 (16%)	10 (19%)	25 (19%)	264 (19%)
Ljudska prava	87 (9%)	4 (7%)	5 (7%)			2 (4%)	3 (7%)	1 (>1%)	102 (7%)
Međunarodna suradnja	94 (9%)	6 (11%)	8 (11%)	2 (5%)		1 (2%)	4 (10%)	12 (9%)	127 (9%)
Nomenklatura sportova	106 (11%)	13 (29%)	8 (11%)	3 (8%)	3 (10%)	5 (10%)	3 (7%)	16 (12%)	157 (11%)
Obrazovanje, znanost i istraživanje	134 (13%)	4 (7%)	6 (8%)	2 (5%)	1 (3%)	2 (4%)	2 (5%)	8 (6%)	159 (11%)
Održivi razvoj	33 (3%)	3 (5%)	6 (8%)	1 (3%)	1 (3%)	1 (2%)	2 (5%)	3 (2%)	50 (4%)
Socijalna djelatnost	98 (10%)	3 (5%)	5 (7%)	1 (3%)	1 (3%)	2 (4%)	2 (5%)	6 (5%)	118 (8%)
Sport	246 (25%)	21 (38%)	26 (36%)	10 (28%)	11 (38%)	19 (37%)	13 (31%)	51 (38%)	397 (28%)
Tehnička kultura	45 (5%)	1 (2%)	1 (1%)	1 (3%)			2 (5%)	8 (6%)	58 (4%)
Zaštita i spašavanje	12 (1%)	1 (2%)	2 (3%)	1 (3%)	1 (3%)	1 (2%)	1 (2%)	3 (2%)	22 (2%)
Zaštita okoliša i prirode	62 (6%)	5 (9%)	5 (7%)		2 (7%)	3 (6%)	3 (7%)	15 (11%)	95 (7%)
Zaštita zdravlja	59 (6%)	3 (5%)	1 (1%)		1 (3%)	1 (2%)	2 (5%)		67 (5%)
Ostala područja djelovanja	16 (2%)								16 (1%)
Ukupno broj udruga	997	55	72	36	29	52	42	133	1416

Izvor podataka: Registar udruga, 2021

**Prethodno vrednovanje
Strategija razvoja urbanog područja Pula za
razdoblje od 2021. do 2027.**

Završno izvješće

Sadržaj

1.	Kratki sažetak	3
2.	Uvod	7
2.1.	Svrha izvješća	7
2.2.	Struktura izvješća	7
3.	Kontekst vrednovanja	8
3.1.	Kratka informacija o planskom dokumentu	8
3.2.	Opis postupka vrednovanja	8
4.	Metodološki pristup	10
5.	Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna	13
6.	Odgovori na evaluacijska pitanja	17
6.1.	Ocjena osnovne analize stanja	17
6.2.	Ocjena SWOT analize	19
6.3.	Ocjena važnosti (relevantnosti) ciljeva i mjera	23
6.4.	Ocjena usklađenosti (koherentnosti) i komplementarnosti strateškog okvira	28
6.5.	Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda i rezultata	34
6.6.	Ocjena provedbenih mehanizama	37
6.7.	Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija	39
7.	Zaključci i preporuke	44

1. Kratki sažetak

Urbano područje Pula koje je ustrojeno sukladno Zakonu o regionalnom razvoju, 7. ožujka 2016. godine, nakon završetka prvog financijskog razdoblja od 2014. do 2020. godine, pristupilo je izradi Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu SRUP). Za Izrađivača SRUP-a izabrano je društvo Urbanex d.o.o. iz Zagreba.

Donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja od strane Grada Pule kao nositelja izrade SRUP-a započeo je proces vrednovanja, odnosno neovisna ocjena procesa izrade akta strateškog planiranja tzv. prethodno vrednovanje. Kasnije, tijekom provedbe strateškog dokumenta uslijedit će i neovisne ocjene provedbe (vrednovanje tijekom provedbe), te postignutih učinaka i rezultata po isteku njegove provedbe (naknadno vrednovanje).

Vrednovanje tijekom izrade prvenstveno je bilo usmjereno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala pružajući relevantnim dionicima prethodnu prosudbu o tome je li strateški plan ispravno utvrđen, je li vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, jesu li očekivani učinci realni sl.¹

Proces prethodnog vrednovanja izrade SRUP-a za razdoblje od 2021. do 2027. godine pratio je proces izrade dokumenta (u fazama).

Prva faza vrednovanja obuhvatila je izrađenu Analizu stanja i SWOT analizu. Zaključci prve faze prethodnog vrednovanja pretočeni su u dokument koji je između ostalog poslužio kao temelj za izradu strateškog okvira.

Druga faza vrednovanja izvršena je u nekoliko zasebnih koraka, budući da je najprije, tijekom ožujka, dostavljena Strategija razvoja urbanog područja Pula bez poglavlja koja se odnose na Razvojne projekte i Provedbeni plan, te da su kasnije tijekom lipnja, rujna i studenog 2022. godine dostavljeni revidirani dokumenti Strategije.

U okviru, ovog konačnog izvješća, još je jednom sagledan cjelokupan dokument sa svim uključenim poglavljima.

Nakon svake faze vrednovanja Nositelju izrade SRUP-a dostavljeni su pisani komentari koje je on prosljeđivao Izrađivaču. Komentari i prijedlozi su uzimani u obzir i implementirani u narednim verzijama strateškog dokumenta.

Ocjena osnovne analize stanja

Izrađena analiza stanja pokrila je sve relevantne sektore (Društvo, Gospodarstvo, Urbano okruženje) poštujući pritom gotovo u potpunosti indikativan sadržaj analize stanja sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja (verzija

¹ Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019), čl.20, st.3

2.0). Podaci su prikupljeni iz vjerodostojnih izvora i uglavnom su obuhvaćali petogodišnje razdoblje. Kvalitetno su interpretirani i doneseni su relevantni i opravdani zaključci.

U fazi vrednovanja dana je preporuka da se podaci sintetiziraju na razini urbanog područja u tabličnim prikazima, te da se analize stanja u segmentu turizma nadogradi podacima o dolascima i noćenjima po vrsti smještajnog kapaciteta, prosječne popunjenosti i analizom luka nautičkog turizma. Preporuke su usvojene.

Ocjena SWOT analize

SWOT analiza istaknula je mnogobrojne snage (prednosti) i slabosti koje se referiraju na iscrpnu analizu stanju. Također prepoznat je velik broj prilika (uključujući i novije razvojne teme) i prijetnji koji predstavljaju pozitivne i negativne vanjske čimbenike. U fazi vrednovanja izrađivaču su dani određeni prijedlozi u vezi usklađivanja SWOT analize s Analizom stanja i obrnuto, te nekoliko sitnih korekcija u samom kategoriziranju elemenata SWOT analize.

U konačnici SWOT analiza je obuhvaćala značajan broj jasnih i kratko formuliranih elemenata te je predstavljala kvalitetnu podlogu za izradu strateškog okvira.

Ocjena važnosti (relevantnosti) ciljeva i mjera

Ciljevi i mjere strateškog okvira strukturirani su u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i mogućnostima. Optimalno su iskorištene snage i uzete u obzir prilike nastojeći da se pritom umanje slabosti i izbjegnu prijetnje prepoznate u SWOT analizi.

Sastavnice strateškog okvira jasno su razgraničene, jednostavne i realno postavljene.

Realizacija postavljenih ciljeva, mjera i aktivnosti jasno doprinosi postavljenoj viziji kojom je definirano ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju.

Ocjena usklađenosti (koherentnosti) i komplementarnosti strateškog okvira

Logika podjele Strategije na strateške i posebne ciljeve jasna je i proizlazi iz osnovnih nalaza analize stanja i izrađene SWOT analize. Ciljevi su postavljeni tako da se ne preklapaju i bez da ostvarenje jednog cilja dovodi u pitanje uspješnu realizaciju drugog cilja ili mjere. Također, evidentna je komplementarnost ciljeva čija realizacija će doprinijeti ostvarenju postavljene vizije.

Iako preklapanja na razini strateških ciljeva, posebnih ciljeva i mjera nije bilo, izrađivaču je ukazano na preklapanja na razini definiranih aktivnosti. U konačnoj verziji dokumenta navedena preklapanja su ispravljena.

Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda i rezultata

Na razini svakog posebnog cilja definirana su po dva pokazatelja preuzeta iz Biblioteke pokazatelja. Za svaki je pokazatelj dana definicija, određeno je mjerilo, kao i polazna i ciljana vrijednost. Izabrani pokazatelji zadovoljili su SMART koncept. Specifični su, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni.

Ocjena provedbenih mehanizama

U okviru financijskog plana prikazani su izvori financiranja i potencijalne financijske vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira, razrađeni na razini svake pojedine godine unutar razdoblja trajanja strateškog dokumenta po strateškim ciljevima, posebnim ciljevima, mjerama i projektima. Prilikom vrednovanja ukazano je na značajnu ovisnost provedbe strateškog okvira o financiranjima iz Europske unije (82% ukupne vrijednosti strateških projekata).

Jasno je definiran institucionalni sustav za provedbu Strategije i način na koji će se Strategija pratiti i vrednovati.

Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija

Prilikom izrade strateškog dokumenta u proces konzultacija na adekvatan su način bili uključeni svi relevantni dionici. Osnovano je i djelovalo Koordinacijsko vijeće i Partnersko vijeće. Za potrebe prikupljanja kvalitativnih podataka o trenutnom stanju održane su Fokus grupe (radionice), Osim toga, održan je i okrugli stol „Kako će Pula izgledati 2030. godine“ u okviru kojeg je izvršeno i anketiranje građanstva.

Proces konzultacija bio je uključiv i interaktivan, temeljen na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti.

Zaključci i preporuke

Nakon provedenog vrednovanja, vrednovatelj smatra da SRUP svojom strukturom i sadržajem zadovoljava važne elemente strateškog dokumenta razvoja urbanog područja.

SRUP je koherentan s razvojnim planovima višeg reda – Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske i EU teritorijalnom agendom 2030.

Pri izradi SRUP-a primijenilo se je načelo Partnerstva, gdje je osnovano i djelovalo Koordinacijsko i Partnersko vijeće, izrađena je komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan, provedene su participativne radionice, provedeno je javna rasprava o nacrtu Strategije razvoja urbanog područja Pula i Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja

urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (od 30. prosinca 2022. godine do 30. siječnja 2023. godine).

Strateški ciljevi, posebni ciljevi i mjere relevantni su u odnosu na SWOT analizom utvrđene razvojne potrebe i potencijale, a koja je pak sastavljena na temelju detaljne analize stanja društva, gospodarstva i urbanog okruženja.

Za praćenje provedbe postavljenih posebnih ciljeva definirani su ključni pokazatelji ishoda, definirana je njihova početna i ciljana vrijednost, te izvor podataka. Za sve je definirane pokazatelje postignuta potrebna razina izravnosti, nedvosmislenosti, usredotočenosti na djelovanje, važnosti, praktičnosti, korisnosti i jednostavnosti.

Za svaki posebni cilj definirane su mjere i aktivnosti kao i terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja za urbano područje Pula. Također, izrađen je indikativan financijski plan u svrhu prikaza planiranih izvora financiranja i potencijalnih financijskih vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira SRUP-a tj. posebnih ciljeva, kao i projekata od strateškog značaja.

2. Uvod

2.1. Svrha izvješća

Proces prethodnog vrednovanja SRUP-a za cilj ima doprinijeti kvaliteti i provedivosti strateškog dokumenta.

Vrednovanje je prvenstveno bilo usmjereno na osiguravanje relevantnosti i koherentnosti strateškog dokumenta gdje se je posebna pažnja posvetila analizi snaga, slabosti i razvojnog potencijala, ispravnosti utvrđenih razvojnih pitanja, relevantnosti predložene strategije i ciljeva, koherentnosti u odnosu na nadređene politike i smjernice, realnost očekivanih učinak i sl.

Proces prethodnog vrednovanja pratio je fazni proces izrade SRUP-a, sukladno postavljenom planu vrednovanja.

Ovo izvješće ima za cilj objediniti nalaze i rezultate cjelokupnog procesa vrednovanja, dajući osvrt na konačnu verziju Strategije za razvoj urbanog područja grada Pule.

2.2. Struktura izvješća

Struktura završnog izvješća prethodnog vrednovanja prati preporučeni sadržaj završnog izvještaja o vrednovanju planskog dokumenta sukladno Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015).

Osim Kratkog sažetka i Uvoda, sastoji se od još četiri poglavlja (Kontekst vrednovanja, Metodološki pristup, Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna, Odgovori na evaluacijska pitanja) i Zaključka.

3. Kontekst vrednovanja

3.1. Kratka informacija o planskom dokumentu

Strategija razvoja urbanog područja predstavlja strateški dokument koji je definiran Zakonom o regionalnom razvoju kao planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioritete razvoja urbanog područja.

Urbano područja grada Pule obuhvaća sljedeće gradove i općine: Vodnjan, Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin, Svetvinčenat i Pulu.

Grad Pula je kao središte urbanog područja ujedno i nositelj izrade predmetnog dokumenta, a koji je temelj za korištenje ITU mehanizma (integrirana teritorijalna ulaganja), usmjerenog ka jačanju uloge urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja.

Izrada SRUP-a poštivala je principe participativnog pristupa u svim njezinim fazama. Osnovano je Koordinacijsko vijeće i Partnersko vijeće, izrađena je komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan, provedene su participativne radionice u obliku fokus grupa, prikupljeni su i uzeti u obzir komentari na sve verzije strateškog dokumenta.

Proces izrade SRUP-a započeo je detaljnom analizom stanja, nakon čega su identificirane razvojne potrebe, izazovi i potencijali izradom SWOT analize. Rezultati SWOT analize korišteni su za definiranje strateškog okvira, tj. strateških ciljeva, posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti. U konačnici definiran je provedbeni plan i pokazatelji provedbe koji će omogućiti praćenje uspješnosti provedbe dokumenta.

3.2. Opis postupka vrednovanja

Kao prvi korak u procesu vrednovanja izrađen je dokument **Metodološki pristup** kojim su razrađeni ključni elementi pristupa: primjena obveznih kriterija (važnost/relevantnost, djelotvornost/efektivnost, usklađenost/koherentnost) i dodatnih kriterija (dosljednost/konzistentnost, održivost, komplementarnost, učinkovitost/efikasnost) vrednovanja uz korištenje evaluacijskih pitanja, uvažavanje načela vrednovanja u skladu sa Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015), te primjena interaktivnog pristupa vrednovanju paralelno uz pripremu SRUP-a.

Na temelju dostavljene Analize stanja i SWOT analize te Izvještaja s provedenih radionica prvog kruga participativnih aktivnosti (Fokus grupa) izrađeno je **prvo fazno izvješće**.

Izrađivač SRUP-a je potom dostavio Osvrt na dobivene preporuke i nalaze, Pregled komentara na dostavljeni dokument (od strane Partnerskog vijeća), te revidirani dokument SRUP-a (većina preporuka i primjedbi je prihvaćena od strane Izrađivača). Temeljem navedenih dokumenata pristupilo se je izradi **drugog faznog izvješća**. No, budući da je drugo fazno izvješće bilo predviđeno po dostavi finalne verzije strateškog okvira zajedno s definiranim strateškim

projektima i provedbenim mehanizmima, nalazi i preporuke na temelju dostavljenih dokumenata dostavljene su u nekoliko navrata kao draft verzija drugog privremenog izvješća. **Konačna verzija** drugog faznog izvješća izrađena je nakon što je od Nositelja izrade SRUP-a dostavljen konačni dokument koji je obuhvaćao sva predviđena poglavlja.

U konačnici na temelju konačne verzije SRUPA-a izrađeno je i Završno izvješće koje je objedinilo nalaze prvog i drugog faznog izvješća.

4. Metodološki pristup

Postupak vrednovanja procesa izrade SRUP-a odvijao se je uz primjenu fleksibilnog i operativnog pristupa. Po dostavi svakog „faznog“ dokumenta SRUP-a izvršeno je vrednovanje onog dijela koji je bio obrađen, te je tako Izrađivač SRUP-a mogao reagirati na vrijeme i u strateški dokument integrirati preporuke proizašle iz procesa vrednovanja.

Nositelj izrade SRUP-a dostavljao je sve relevantne dokumente, pozive na Koordinacijsko i Partnersko vijeće, te promptno odgovarao na sva pitanja evaluatora.

U postupku vrednovanja posebna pažnja posvećena je pridržavanju osnovnih načela vrednovanja sukladno Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja (NN 121/2015), koja se navode u nastavku:

- **Transparentnost** – informacije, nalazi i preporuke koji su rezultat postupka vrednovanja podijelit će se s dionicima
- **Jasna metodologija** – proces vrednovanja slijedit će metodologiju i način prikupljanja podataka definiran Planom vrednovanja
- **Planiranje vrednovanja** – proces vrednovanja će u obzir uzeti izrađeni Plan vrednovanja od strane Grada
- **Nepristranost i neovisnost** – podrazumijeva da evaluatori neće neposredno sudjelovati u izradi Strategije
- **Vidljivost i širenje rezultata** – isporučiti sve izvještaje o postupku vrednovanja kako bi Urbano područje moglo aktivno informirati i sustavno širiti informacije o rezultatima neophodnim za unapređenje planiranja i provedbe aktivnosti

Ključne aktivnosti i evaluacijska pitanja koja su korištena prilikom prethodnog vrednovanja prikazani su u nastavku:

Aktivnosti	Evaluacijska pitanja
Ocjena osnovne analize	Temelji li se analiza na relevantnim i pouzdanim izvorima podataka, kvalitativne i kvantitativne prirode? Jesu li korišteni najnoviji dostupni podaci?
	Jesu li podaci iz analize na zadovoljavajući način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka ?
	Je li analiza stanja interpretirana s obzirom na trendove i u odnosu na nacionalni i EU kontekst ?

	Prepoznaje li analiza stanja ključne probleme u svakom od relevantnih sektora?
Ocjena SWOT analize	Jesu li iskazane snage i slabosti u SWOT analizi temeljene na konkretnim podacima utvrđenim u analizi stanja ?
	Jesu li ustanovljene prilike i prijetnje u SWOT analizi temeljene na postojećim eksternima trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će biti implementirana strategija?
	Jesu li u SWOT analizi ispravno „kategorizirane“ snage i prilike, odnosno slabosti i prijetnje?
	Identificira li SWOT analiza ključne razvojne potencijale, prepoznaje li sve bitne snage i slabosti te prilike i prijetnje ?
	Uzima li SWOT analiza u obzir i novije razvojne teme (kružno gospodarstvo, pametna specijalizacija, socijalne inovacije i socijalno poduzetništvo, kreativne industrije, zeleno poduzetništvo, pametni gradovi i sl.)?
	Jesu li svi elementi u SWOT tablici jasno i kratko formulirani , dobro sadržajno strukturirani? Da li su vidljiva nepotrebna ponavljanja ili kontradiktornosti ?
Ocjena važnosti (relevantnosti) ciljeva i mjera	Da li je postavljena vizija jasna i da li je u njoj vidljiva željena promjena? Da li su ciljevi i mjere jasno definirani?
	Je li način na koji su ciljevi i mjere strukturirani u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i razvojnim mogućnostima , odnosno je li zadovoljena vertikalna interventna sektorska logika?
	Da li su prilikom definiranja ciljeva i mjera optimalno iskorištene snage i uzete u obzir prilike nastojeći da se umanje slabosti i izbjegnu prijetnje prepoznate u SWOT analizi?
	Jesu li mjere definirane na odgovarajući način?
Ocjena usklađenosti (koherentnosti) i komplementarnosti strateškog okvira	Je li logika podjele Strategije na strateške i posebne ciljeve jasna te proizlazi iz osnovnih nalaza analize stanja ?
	Jesu li ciljevi komplementarni ? Ima li preklapanja među njima?
	Jesu li ciljevi i mjere jasno razgraničeni i komplementarni ? Postoji li sinergija između ciljeva i mjera?
	Je li razvidno da realizacija pojedinog cilja ili mjere dovodi u pitanje uspješnu realizaciju drugog cilja ili mjere?
	Je li Strategija usklađena sa strateškim dokumentima RH te drugim programskim i planskim dokumentima?
Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda i rezultata	Jesu li postavljeni pokazatelji prikladni za praćenje provedbe mjera, posebnih i strateških ciljeva?

	Jesu li postavljeni pokazatelji specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni (SMART koncept)?
Ocjena provedbenih mehanizama	Je li jasno definiran financijski okvir za provedbu mjera iz Strategije i da li je postavljen na zadovoljavajući način?
	Je li jasno definiran institucionalni sustav za provedbu Strategije? Da li je jasna i smisljena podjela nadležnosti?
	Je li jasno na koji će se način pratiti i vrednovati provedba Strategije?
Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija	Jesu li u proces konzultacija na adekvatan način uključeni svi relevantni dionici ?
	Je li proces konzultacija bio uključiv i interaktivan , temeljen na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti ?

5. Opis akta strateškog planiranja, mjera i proračuna

SRUP predstavlja strateški dokument regionalnog razvoja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14,123/17,118/18) u kojem se određuju ciljevi i prioritete razvoja za urbana područja.

Nositelj izrade SRUP-a je Grad Pula kao središte urbanog područja, a strategija se donosi u skladu s načelom partnerstva i suradnje, gdje donošenju strateškog dokumenta od strane Predstavničkog Nositelja izrade prethodi pribavljanje mišljenja svih jedinica lokalne samouprave s tog područja.

Proces izrade SRUP-a započeo je prikupljanjem kvantitativnih podataka iz sekundarnih izvora podataka. Za potrebe analize stanja i prikupljanja kvalitativnih podataka o stanju u društvu, gospodarstvu i urbanom okruženju održane su tri fokus grupe po temama: (1) socijalna pitanja i društvo, (2) gospodarstvo i turizam, (3) urbano okruženje. U okviru svakog segmenta analize stanja izvedeni su brojni zaključci koji su objedinjeni i prikazani u SWOT analizi, što je u konačnici utjecalo i na kvalitetu izrade strateškog okvira.

Rezultat provedene analize stanja i prepoznavanja razvojnih potencijala i potreba sažet je u **viziji** razvoja urbanog područja Grada Pule za razdoblje od 2021. do 2027. godine koja je postavljena kao:

„Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja“.

Za ostvarenje vizije definirana su **četiri strateška cilja**:

1. Prostor visokog životnog standarda
2. Prostor dostupnih sadržaja
3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja
4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

U okviru svakog strateškog cilja definirani su posebni ciljevi, mjere i aktivnosti. U nastavu slijedi popis strateških ciljeva, posebnih ciljeva i mjera.

Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda

Razvoj ustanova i institucija društvene i kulturne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe različitih skupina stanovništva, uz osiguranje visoke razine uključenosti socijalno ugroženih i marginaliziranih osoba te razvoj infrastrukture za kvalitetno stanovanje te zdrav i aktivan život

1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život

1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti

1.3. Zdrav i aktivan život

1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život

Unaprijeđenje kulturne i društvene infrastrukture i sadržaja s ciljem povećanja kvalitete života u UP Pula.

- 1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura
- 1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda
- 1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti

1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti

Podizanje kvalitete socijalne skrbi i razvoj aktivnosti u svrhu poboljšanje socijalne uključenosti.

- 1.2.1. Razvijene socijalne usluge
- 1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne
- 1.2.3. Sigurno okruženje

1.3. Zdrav i aktivan život

Unaprijeđenje sustava zdravstva i omogućavanje kvalitetnog pristupa zdravstvenim uslugama te modernizacija i unaprijeđenje sportsko-rekreacijske infrastrukture

- 1.3.1. Podrška zdravstvenom sustavu
- 1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura

Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja

Razvoj održive mobilnosti za povećanje prometne dostupnosti različitih sadržaja, uz digitalnu tranziciju pojedinih sadržaja i usluga te jačanje kapaciteta razvojnih dionika u cilju stvaranja novih razvojnih projekata i sadržaja za stanovništvo i posjetitelje urbanog područja

2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti

2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga

2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti

Stvaranje učinkovite i održive mobilnosti unutar UP Pula u cilju povećanja dostupnosti različitih sadržaja, uz dekarbonizaciju prometa i oblikovanje privlačnog i efikasnog javnog prijevoza.

- 2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet
- 2.1.2. Dekarbonizacija prometa
- 2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz

2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga

Ostvarivanje digitalne tranzicije različitih usluga koje pružaju javna tijela, ustanove i tvrtke te povećanje digitalne interakcije sa zainteresiranom javnosti

- 2.2.1. Digitalizacija javne uprave
- 2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu

2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

Jačanje kapaciteta razvojnih dionika, s naglaskom na civilni i privatni sektor, kako bi bili stvoreni učinkoviti ljudski kapaciteti za upravljanje razvojem i u provedbi razvojnih politika i projekata.

- 2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika
- 2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja

Pružanje prilika za kvalitetnim obrazovanjem i zapošljavanjem na prostoru UP Pula, kroz revitalizaciju i jačanje odgojno-obrazovnog sustava i različitih grana gospodarstva, a sve na temelju principa zelene i digitalne tranzicije

1 0/3

3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada

0/17

3.2. Otporno gospodarstvo

0/38

3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

0/26

3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada

Podizanje kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova te stvaranje uvjeta za učinkovito tržište rada i jačanje gospodarskog razvoja UP-a.

3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja

3.1.2. Usmjereni obrazovanje za otporno tržište rada

3.2. Otporno gospodarstvo

Stvaranje otpornog gospodarstva kroz inovativno i kvalitetno poslovanje temeljeno na razvoju poduzetništva, održiv turizam te moderniziranu poljoprivredu i ribarstvo.

3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje

3.2.2. Održiv i otporan turizam

3.2.3. Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva

3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

Stvaranje održivog gospodarstva temeljenog na zelenoj i digitalnoj tranziciji.

3.3.1. Zeleno gospodarstvo

3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo

Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

Razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša kroz očuvanje i zaštitu postojećih resursa, razvoj novih i unaprjeđenje postojećih javnih površina te zelenu tranziciju upravljanja prostorom i komunalnom infrastrukturom

1 0/3

4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine

0/25

4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine

0/16

4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

0/22

4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine

Gospodarski i društveni razvoj temeljen na valoriziranom, sadržajnom i sigurnom prirodno-kulturnom okruženju, dostupne i prilagođene infrastrukture svim kategorijama stanovnika.

4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza

4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza

4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike

4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine

Izgrađene, uređene i obnovljene urbane površine temeljena na usklađenom prostornom razvoju i principima održivog gospodarenja otpadom.

4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture

4.2.2. Revitalizacija javnih površina

4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

Modernizacija i povećanje dostupnosti komunalnih usluga s ciljem povećanja kvalitete života i poslovanja.

4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge

4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi

Pokazatelji učinaka i ishoda provedbe dokumenta definirani su i opisani nakon svakog opisanog posebnog cilja. Na razini svakog posebnog cilja određena su po dva pokazatelja uspješnosti provedbe. Korišteni su pokazatelji iz Biblioteke. Svaki je pokazatelj opisan, navedena je početna vrijednost kao i definirana ciljana vrijednost za zadnju godinu.

Integrirani pristup rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala opisan je posebnom poglavlju.

Pri **definiranju strateških projekata SRUP-a**, od jedinica lokalne samouprave Urbanog područja Pula i drugih relevantnih tijela prikupljene su informacije o projektima koji se planiraju provoditi u narednom razdoblju. Navedeni su projekti pridodani pojedinoj mjeri, utvrđeni su provedbeni dionici, te je procijenjena vrijednost projekta. U drugom koraku Koordinacijsko vijeće utvrdilo je one projekte koji su od strateškog značaja za Urbano područje te čiji je značaj od strateške važnosti za financijsko razdoblje 2021.-2027. Za te je projekte definiran terminski plan provedbe pružajući informacije o njihovom statusu, spremnosti, indikativnom početku, planiranom trajanju, ukupnoj procijenjenoj vrijednosti te planiranim izvorima financiranja.

Indikativnim financijskim planom prikazani su planirani izvori financiranja i potencijalne financijske vrijednosti potrebne za provedbu utvrđenog strateškog okvira SRUP-a.

U posebnom je poglavlju razmatrana **usklađenost strateškog dokumenta** s nadređenim aktima strateškog planiranja; Nacionalnom razvojnom strategijom, EU teritorijalnom agendom 2030.

Okvir za praćenje i vrednovanje opisan je u 12. poglavlju strateškog dokumenta.

6. Odgovori na evaluacijska pitanja

6.1. Ocjena osnovne analize stanja

Pri vrednovanju Osnovne analize prvenstveno su se koristili kriteriji vrednovanja (1) važnost (relevantnost) i (2) koherentnost (usklađenost), rukovodeći se odgovaranjem na sljedeća evaluacijska pitanja:

Temelji li se analiza na relevantnim i pouzdanim izvorima podataka, kvalitativne i kvantitativne prirode? Jesu li korišteni najnoviji dostupni podaci?
Jesu li podaci iz analize na zadovoljavajući način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka ?
Je li analiza stanja interpretirana s obzirom na trendove i u odnosu na nacionalni i EU kontekst ?
Prepoznaje li analiza stanja ključne probleme u svakom od relevantnih sektora (Društvo, Gospodarstvo, Urbano okruženje)?

Temelji li se analiza na relevantnim i pouzdanim izvorima podataka, kvalitativne i kvantitativne prirode? Jesu li korišteni najnoviji dostupni podaci?

Izrađena analiza stanja pokrila je sve relevantne sektore (Društvo, Gospodarstvo, Urbano okruženje), poštujući pritom gotovo u potpunosti indikativan sadržaj analize stanja sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja, verzija 2.0.

Pri analizi stanja korišteni su kvantitativni podaci prikupljeni iz sekundarnih izvora: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, FINA, Obrtni registar, Hrvatska gospodarska komora, Turističke zajednice, Zavod za javno zdravstvo, podaci različitih Ministarstva, prostornih planova, Grad Pula, komunalna društva, Lučka uprava Pula, Zračna luka Pula i sl. Tako prikupljeni podaci smatraju se vjerodostojnim i pouzdanim izvorom.

Također, u svakom su poglavlju istaknuti i kvalitativni podaci koji su prikupljeni putem participativnih radionica. U tu su svrhu održane tri fokus grupe na teme (1) socijalna pitanja i društvo, (2) gospodarstvo i turizam, (3) urbano okruženje. Prikupljeni kvalitativni podaci uglavnom se odnose na urbano središte Grad Pula, te je u prvom faznom izvješću preporučeno da se na preostalim participativnim radionicama posebno potaknu i ostale sastavnice urbanog područja na aktivnije sudjelovanje.

U analizi stanja primijenjeni su svježi podaci, koji se većinom odnose na petogodišnje razdoblje zaključno s 2019., 2020. godinom. Kod demografskih podataka korišteni su podaci Popisa stanovništva iz 2011. godine, budući da u vrijeme izrade analize stanja podaci popisa stanovništva iz 2021. godine nisu bili dostupni.

Svi izvori podataka su jasno naznačeni u tekstu, tabličnim, grafičkim i kartografskim prikazima.

Jesu li podaci iz analize na zadovoljavajući način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka?

Prikupljeni podaci su često prikazani u obliku tablica kao i pomoću grafičkih i kartografskih prikaza, omogućujući tako lakše razumijevanje i stavljanje podataka u međudnose.

Podaci su analizirani na razini cjelokupnog urbanog područja, kao i na razini svake njezine sastavnice, gdje god je to bilo moguće. Tijekom vrednovanja dana je preporuka da se u svim tablicama uvijek prikažu i sintetizirani podaci na razini urbanog područja, što je Izrađivač Strategije primijenio u konačnoj verziji SRUP-a.

Interpretacija podataka je izvedena primjenom kvalitetnog, interdisciplinarnog pristupa. Doneseni su relevantni i opravdani zaključci, prepoznata je problematika ali i društvene potrebe urbanog područja.

Je li analiza stanja interpretirana s obzirom na trendove i u odnosu na nacionalni i EU kontekst?

Podaci su, gdje god je to bilo potrebno i moguće, analizirani uzimajući u obzir i njihov trend kroz petogodišnje razdoblje. Pritom su često korišteni linijski i stupičasti grafikoni koji pružaju najkvalitetniju osnovu za tumačenje takve vrste podataka.

Pri interpretaciji analize stanja određeni su podaci (prirodno kretanje stanovništva, indeks starosti, socijalno stanje, obrazovna struktura, BDP, zaposlenost, poljoprivreda i ostale gospodarske grane) uspoređeni s komparabilnim podatcima na razini Republike Hrvatske i/ili Istarske županije, a u svega nekoliko primjera takve su vrijednosti i tablično prikazane.

Savjet evaluatora da se komparabilni podaci barem na razini Hrvatske uvrste u Analizu stanja djelomično je prihvaćena od strane izrađivača SRUP-a.

Usporedba prikupljenih podataka s prosjekom Europske unije nije primijenjena što se može opravdati zbog težine prikupljanja usporedivih podataka.

Prepoznaje li analiza stanja ključne probleme u svakom od relevantnih sektora?

Sveobuhvatna analiza, strukturirana po relevantnim sektorima, temeljena na primarnim i sekundarnim kvantitativnim i kvalitativnim podacima omogućila je prepoznavanje ključnih razvojnih problema urbanog područja koji su identificirani i navedeni u svim poglavljima analize stanja.

Podaci nisu suhoparno tumačeni, već su pretočeni u vrijedne informacije o postojećem stanju i prisutnim trendovima. Pritom je istaknut velik broj problema društva, gospodarstva i urbanog okruženja, ali su istovremeno prepoznate i mogućnosti, odnosno razvojni potencijali urbanog područja. Tako izvedeni kvalitativni sudovi kasnije su korišteni i pri izradi SWOT analize.

U procesu vrednovanja istaknuta je važnost turizma kao gospodarske grane za grad Pulu te je dan savjet da se podaci o dolascima i noćenjima nadopune i analizom po vrsti smještajnog kapaciteta, izračunom ostvarene prosječne popunjenosti, te analizom luka nautičkog turizma (na području Pule aktivne su dvije luke nautičkog turizma sa ukupno 1.124 vezova). Izrađivač SRUP-a je preporuku prihvatio pri izradi konačne verzije strateškog dokumenta.

6.2. Ocjena SWOT analize

Kod ocjene SWOT analize prvenstveno su se koristili kriteriji *važnost (relevantnost) i koherentnost (usklađenost)*, uz primjenu sljedećih evaluacijskih pitanja:

Jesu li iskazane snage i slabosti u SWOT analizi temeljene na konkretnim podacima utvrđenim u analizi stanja ?
Jesu li ustanovljene prilike i prijetnje u SWOT analizi temeljene na postojećim eksternima trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će biti implementirana Strategija?
Jesu li u SWOT analizi ispravno „kategorizirane“ snage i prilike, odnosno slabosti i prijetnje?
Identificira li SWOT analiza ključne razvojne potencijale, prepoznaje li sve bitne snage i slabosti te prilike i prijetnje ?
Uzima li SWOT analiza u obzir i novije razvojne teme (kružno gospodarstvo, pametna specijalizacija, socijalne inovacije i socijalno poduzetništvo, kreativne industrije, zeleno poduzetništvo, pametni gradovi i sl.)?
Jesu li svi elementi u SWOT tablici jasno i kratko formulirani , dobro sadržajno strukturirani? Da li su vidljiva nepotrebna ponavljanja ili kontradiktornosti ?

Jesu li iskazane snage i slabosti u SWOT analizi temeljene na konkretnim podacima utvrđenim u analizi stanja?

Snage (prednosti) i slabosti kao unutarnje karakteristike urbanog područja prepoznate su u SWOT analizi za svako relevantno definirano područje - Društvo, Gospodarstvo, Urbano okruženje, te svako poglavlje unutar područja, a sukladno strukturi Analize stanja. Navedeno je doprinijelo lakšem povezivanju zaključaka analize stanje i pozicija u okviru SWOT analize.

Istaknute su mnogobrojne snage (prednosti) i slabosti koje se referiraju na iscrpnu analizu stanja.

Prilikom vrednovanja, uočeno je da određeni broj elemenata SWOT analize nije potkrijepljen konkretnim podacima u Analizi stanja. Izrađivač SRUP-a je do tih informacija došao putem participativnih radionica, te je naknadno i te elemente uvrstio u Analizu stanja.

Također, pri izradi prvog faznog izvješća uočeni su određeni važni zaključci Analize stanja a koji nisu obuhvaćeni SWOT analizom. Dana preporuka za njihovim uvrštenjem prihvaćena je od strane Izrađivača SRUP-a, kao i preporuka da se u okviru SWOT analize dodatno istaknu određene specifičnosti koje se odnose samo na određene sastavnice urbanog područja.

Jesu li ustanovljene prilike i prijetnje u SWOT analizi temeljene na postojećim eksternima trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će biti implementirana Strategija?

Prilike i prijetnje predstavljaju pozitivne i negativne vanjske čimbenike, na koje se nema utjecaja a odnose se na postojeće trendove, ekonomska kretanja, zakonodavstvo, mogućnosti financiranja i sl.

Identificiran je velik broj prilika i prijetnji, koje UP Pula treba uzeti u obzir kao vanjski faktor budućeg razvoja po svim razvojnim područjima.

Preporuka da se prilike sagledaju u kontekstu vanjskih čimbenika (korištenja EU fondova, reforme i politike na nacionalnom razini, trendovi, poticaji i sl) koji se mogu iskoristiti kako bi se maksimizirale utvrđene snage (prednosti), te minimizirale/zaobišle slabosti i prijetnje uzeta je u obzir prilikom izrade konačne verzije strateškog dokumenta. SWOT analiza revidirana je na način da su uklonjene one prilike koje su se navele kao primjeri projekata u Prvom faznom izvješću prethodnog vrednovanja, te su nadodane prilike koje su sagledane u kontekstu vanjskih čimbenika.

Jesu li u SWOT analizi ispravno „kategorizirane“ snage i prilike, odnosno slabosti i prijetnje?

Nakon neznatnih ispravaka utvrđenih u prvom faznom izvješću prethodnog vrednovanja SRUP-a, svi su elementi SWOT analize ispravno kategorizirani u snage, slabosti, prilike i prijetnje.

Identificira li SWOT analiza ključne razvojne potencijale, prepoznaje li sve bitne snage i slabosti te prilike i prijetnje?

Oslanjajući se na osnovnu analizu, i uz predložene korekcije SWOT analiza je jasno i detaljno prikazala sve snage (prednosti) i slabosti urbanog područja, te prilike i prijetnje kao vanjske čimbenike.

Nisu uočena nepotrebna ponavljanja ili kontradiktornosti.

Uzima li SWOT analiza u obzir i novije razvojne teme (kružno gospodarstvo, pametna specijalizacija, socijalne inovacije i socijalno poduzetništvo, kreativne industrije, zeleno poduzetništvo, pametni gradovi i sl.)?

SWOT analiza obiluje elementima koji se odnose na novije razvojne teme, što predstavlja kvalitetan temelj za predlaganje razvojnih mjera, projekata i aktivnosti. U nastavku su izdvojene tako prepoznate prednosti, slabosti, prilike i prijetnje.

PREDNOST	SLABOST
<p>KOMUNALNA INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">- porast interesa za korištenjem energetski učinkovitijih modela u mobilnosti, stanovanju i poslovanju- u užem urbanom području Pule planiraju se i poduzimaju „soft“ mjere koje potiču i promoviraju korištenje obnovljivih resursa (postavljene su pametne klupe na šetalištima, EnU obrazovne aktivnosti usmjerene su na građanstvo, sufinancira se kupnja energetski učinkovitih uređaja i električnih bicikala, postavljene su punionice za električne automobile i sl.)- prirodni uvjeti povoljni za korištenje obnovljivih izvora energije – posebno za iskorištavanje energije sunca, blizina mora, dostupnost biomase <p>PROMET I MOBILNOST</p> <ul style="list-style-type: none">- izrađen Plan održive Urbane mobilnosti za Grad Pulu	<p>DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">- nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo i socijalno mentorstvo- nedostatna razina socijalnih inovacija <p>ODGOJ I OBRAZOVANJE</p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatak zaposlenog nastavnog osoblja u STEM području <p>KOMUNALNA INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatak radne snage za povećanje energetske učinkovitosti postojećih objekata- realizacija mjera energetske učinkovitosti sadržanih u strateškim dokumentima JLS (Aktijski planovi, godišnji planovi, SEAP) bitno se razlikuje od prvobitno planiranih (razlog tomu je najčešće ovisnost o bespovratnim sredstvima koja se imaju realizirati iz drugih izvora)- nedostatni ljudski kapaciteti za Nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom – ISGE (internetska aplikacija za nadzor i analizu potrošnje energije i vode u zgradama javnog sektora)- trenutni udio proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora nije značajan- nedostatna angažiranost JLS u području pripreme i provedbe projekata energetske obnove (uglavnom zbog nedostatnih kapaciteta i izostanka financijskih sredstava)- ne postoji sustavno praćenje energetskih statističkih podataka na razini cijele županije
PRILIKA	PRIJETNJA
<p>POSLOVNO OKRUŽENJE</p> <ul style="list-style-type: none">- mogućnosti razvoja „dobre ekonomije“ i novih oblika poduzetništva (zeleno ekonomija, cirkularna ekonomija, društveno poduzetništvo i dr.)- mogućnosti razvoja industrija visokih tehnologija, kulturnih i kreativnih industrija te smještaja za digitalne nomade i influencere- projekti poticanja društvenih inovacija i društveno odgovornog poduzetništva	<p>POSLOVNO OKRUŽENJE</p> <ul style="list-style-type: none">- Moguće poteškoće u zelenoj tranziciji poslovanja (sukladno razvojnim politikama EU) za pojedine poslovne subjekte <p>DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatna provedba STEM programa <p>ODGOJ I OBRAZOVANJE</p>

DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

- socijalne inovacije
- mogućnost povezivanja s IT sektorom s ciljem razvoja **društvenih inovacija i društvenog poduzetništva**
- brownfield područja koja se mogu planirati tako da uključuju rad OCD-a i generiraju nove **društvene inovacije** te potiču zapošljavanje i socijalno uključivanje
- mogućnost razvoja **kreativne i kulturne industrije** s inovativnim modelima upravljanja
- razvoj kulturnih i kreativnih industrija
- razvoj stambenog fonda UP Pula usklađen s izgradnjom i obnovom stambenog fonda s **zelenim inicijativama Europske unije**
- potencijal intenzivnije međusektorske suradnje u razvoju projekata koji će generirati nova znanja i kompetencije za **digitalnu i zelenu tranziciju**

SOCIJALNA UKLJUČENOST I SKRB

- razvoj **društvenih poduzeća i društvenih inovacija** u domeni socijalne skrbi

UPRAVLJANJE JAVNIM URBANIM POVRŠINAMA

- mogućnost pripreme strateškog dokumenta razvoja **zelene infrastrukture**

PROMET I MOBILNOST

- važnost razvoja željezničkog prometa kao oblika prometa koji je u skladu sa **zelenim politikama EU**
- razvoj lučke infrastrukture na temelju **koncepta zelenih luka**
- u Puli je planirana izgradnja **stabilnog električnog priključka** koji bi omogućio punjenje baterijskih vlakova električnom energijom te omogućio ekološki prihvatljiv prijevoz na neelektrificiranim željezničkim prugama

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- povećanje **energetske učinkovitosti javnog i privatnog vlasništva** primjenom različitih modela (npr. dizalice topline, solarna energija i sl.)
- **projekti koje provodi IRENA** (suradnja s konzervatorima oko energetske obnove zaštićenih objekata, suradnja sa srednjim školama u građevinarskim zanimanjima)
- mogućnost financiranja mjera **energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije putem ITU mehanizama** ili drugih oblika bespovratnih sredstava
- povećanje efikasnosti **termotehničkih sustava** osuvremenjivanjem i uvođenjem novih tehnologija
- postavljanje **fotonaponskih elektrana** na parkirališta, ravne krovove i ostale povoljne iskorištene prostore
- preporuke Ministarstva kulture za **energetsku obnovu** na kulturnim dobrima, donesene 2019. godine
-

- nedostatak strukturnih promjena u obrazovanju na nacionalnoj razini koje bi potaknule zapošljavanje stručnjaka iz **STEM područja** u obrazovanju i zapošljavanje dovoljnog broja stručnih suradnika

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- financijski zahtjevna tranzicija na **zelene izvore energije** za stanovništvo i poslovne subjekte
- opći porast cijena energenata i materijala za povećanje **energetske učinkovitosti objekata**
- **energetski neučinkovitim uredskim zgradama** u vlasništvu ili pod korištenjem općina i grada, koje uglavnom imaju status kulturnog dobra kao dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline, prijeti propadanje (kao dio kulturno-povijesne cjeline nalaze se pod zaštitom konzervatorskog odjela, a njihova energetska obnova zahtijeva kompleksne procedure, tehnološki pristup te je financijski zahtjevna uz očekivan dugi rok povrata investicije)
- na području cijele županije utvrđen je **nedostatak adekvatne radne snage s vještinama potrebnim za kvalitetnu energetsku obnovu i izgradnju niskoenergetskih zgrada** (izvođači radova imaju poteškoća u pronalaženju adekvatnih kadrova, a javne zgrade koje planiraju uvesti nove tehnologije grijanja i hlađenja susretati će se s problemima u nadzoru i održavanju ugrađenih sustava)
- dugoročno gledano, rastuće cijene električne energije staviti će u nepovoljniji položaj građane slabije platežne moći, a koji u pravilu nastanjuju energetski neučinkovite objekte, što bi moglo dovesti do još snažnijeg jaza i produblivanja **energetskog siromaštva**
- rastuće cijene građevinskih materijala, opreme i projektantskih cijena mogle bi uzrokovati **zastoj u energetskoj obnovi javnih i privatnih zgrada** te korištenju obnovljivih izvora energije
- **trenutni zastoj u plasmanu bespovratnih sredstava za energetsku obnovu zgrada javnog i privatnog sektora** uzrokovan COVID-19 situacijom odgodio je dio pripremljenih projekata koje je investitorima u situaciji rastućih cijena radova i građevinskog materijala sada još izazovnije realizirati (period isplativosti projekata, ukoliko se još pribroji i ograničena mogućnost osiguravanja bespovratnih sredstava, biti će nešto duži)

Jesu li svi elementi u SWOT tablici jasno i kratko formulirani, dobro sadržajno strukturirani? Da li su vidljiva nepotrebna ponavljanja ili kontradiktornosti?

Elementi SWOT tablice su jasno formulirani, strukturirani sukladno strukturi Analize stanja, po definiranim relevantnim sektorima – Društvo, Gospodarstvo, Urbano okruženje.

Preporuka da se određeni elementi unutar SWOT analize grupiraju sukladno temama, pogotovo kod elemenata poglavlja Društvene infrastrukture i Komunalne infrastrukture koje obrađuju prihvaćena je od strane izrađivača SRUP-a.

Evaluator je u okviru prvog faznog izvješća upozorio i na određene nejasne formulacije i nepotrebna ponavljanja, što je izrađivač SRUP-a ispravio pri dostavi sljedeće verzije dokumenta.

6.3. Ocjena važnosti (relevantnosti) ciljeva i mjera

Vrednovanje relevantnosti ciljeva i mjera provelo se je primjenom sljedećih evaluacijskih pitanja:

Da li je postavljena vizija jasna i da li je u njoj vidljiva željena promjena ? Da li su ciljevi i mjere jasno definirani ?
Je li način na koji su ciljevi i mjere strukturirani u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i razvojnim mogućnostima , odnosno je li zadovoljena vertikalna interventna sektorska logika?
Da li su prilikom definiranja ciljeva i mjera optimalno iskorištene snage i uzete u obzir prilike nastojeći da se umanje slabosti i izbjegnu prijetnje prepoznate u SWOT analizi?
Jesu li mjere definirane na odgovarajući način ?

Da li je postavljena vizija jasna i da li je u njoj vidljiva željena promjena? Da li su ciljevi i mjere jasno definirani?

Postavljena vizija „Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja“ jasno iskazuje željenu promjenu i svojim izražajem sažima sva četiri strateška cilja zeleni, čisti i održiv okoliš, prostor dostupnih sadržaja, široke mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja, visoki životni standard.

Vizija je prepoznala glavne razvojne prilike u planiranom desetljeću, a u okviru kojih će se usmjeravati rješavanje slabosti urbanog područja uz korištenje prednosti utvrđenih SWOT analizom, uzimajući u obzir prilike i prijetnje iz okruženja.

Zadovoljeni su kriteriji za snažnu izjavu:

- 1- Izričaj je kratak i jednostavan
- 2- Izričaj je konkretan
- 3- Izjava je ambiciozna i uvjerljiva
- 4- Izjava je usklađena s nacionalnim vrijednostima i načelima.

Vizija je razrađena na strateške ciljeve, u okviru kojih su definirani posebni ciljevi, mjere i aktivnosti. Posebni ciljevi detaljno razrađuju nadređene strateške ciljeve. Zajedno sa mjerama, jasno su logički strukturirani te u međusobnoj sinergiji jasno je kako vode ka ostvarenju strateških ciljeva.

Je li način na koji su ciljevi i mjere strukturirani u skladu s prepoznatim razvojnim potrebama i razvojnim mogućnostima, odnosno je li zadovoljena vertikalna interventna sektorska logika?

Da li su prilikom definiranja ciljeva i mjera optimalno iskorištene snage i uzete u obzir prilike nastojeći da se umanje slabosti i izbjegnu prijetnje prepoznate u SWOT analizi?

Jesu li mjere definirane na odgovarajući način?

Prilikom definiranja strateških ciljeva, posebnih ciljeva i mjera vodilo se je računa o podjednako zastupljenosti svih sastavnica SWOT analize (prednosti, slabosti, prilike i prijetnje). Realizacijom planiranih intervencija vidljivo je kako će se umanjiti slabosti, a da se pritom iskoristite snage, kao i prilike iz okruženja utvrđene u SWOT analizi, a uzimajući u obzir i prijetnje iz okoline.

Uz svaki postavljeni strateški cilj i razrađene posebne ciljeve opisani su izazovi koji se njima rješavaju, čime je stvorena direktna poveznica strateškog okvira s prethodno izrađenom SWOT analizom, odnosno utvrđenim slabostima. U definiranju mjera korištene su i prethodno prepoznate prednosti i prilike.

U nastavku slijedi prikaz izazova koji se rješavaju kroz posebne ciljeve, mjere i aktivnosti za svaki definirani strateški cilj, te poveznice na sastavnice prethodno izrađene SWOT analize.

Strateški cilj 1: Prostor visokog životnog standarda	
Izazovi	Poveznice u SWOT MATRICI
<ul style="list-style-type: none"> - Društvena infrastruktura koncentrirana je u Gradu Puli - Pojedine ustanove sa postojećim prostornim i ljudskim kapacitetima ne zadovoljavaju sve potrebe koje iskazuje stanovništvo - Potreba za više sadržaja za mlade obitelji i obitelji s djecom - Rješavanje stambenog pitanja za mlade obitelji - Potreba za programima koji će osigurati društvenu inkluziju osoba s invaliditetom, starijih i nemoćnih osoba 	<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje kulturnih ustanova na prostoru Općine Fažana, Općine Marčana te Općine Ližnjan - Centraliziranost kulturne ponude u Puli - Potkapacitiranost pojedinih kulturnih ustanova (npr. Istarsko narodno kazalište) ili nedostatak odgovarajućeg smještaja za kulturne ustanove - Nesustavno ulaganje u ljudske resurse te razvoj novih kadrova i talenata u kulturi - Nedostatak programa poticaja za mlade obitelji s djecom (osobito u stambenoj politici) - Nedovoljan broj inkluzivnih aktivnosti na svim poljima javnog života. (npr. aktivnosti

<ul style="list-style-type: none"> - Potreba za prilagodbom javne infrastrukture potrebama osoba s invaliditetom - Problem osiguranja kvalitetne razine zdravstvene usluge u različitim dijelovima UP-a uslijed pada broja zaposlenih - Potreba za ulaganjem u sektoru sportsko-rekreacijske infrastrukture koja nije u jednakoj mjeri dostupna u različitim dijelovima UP-a 	<p>za osobe s invaliditetom svedene su na one koje se organiziraju unutar populacije i udruge)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otežana dostupnost pojedinih elemenata kulturne i društvene infrastrukture za OSI - Nedostatni kapaciteti i prostori za rad organizacija civilnog društva (primjerice neprilagođenost za korisnike iz OSI skupine, nedovoljna IT oprema i dr.) - Iseljavanje djelatnika u zdravstvu zbog niskih plaća - Nedovoljna razina pristupa starijim i nemoćnim osobama zdravstvenim ustanovama (nedostatak javnog prijevoza u pojedinim dijelovima područja) - Nedostatnost infrastrukturnih kapaciteta i standarda postojećih sportskih objekata uz nejednako rasprostranjenost unutar UP
---	---

Strateški cilj 2: Prostor dostupnih sadržaja	
<p>Izazovi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prometna infrastruktura u Gradu Puli i u ostalim turistički propulzivnim naseljima ne zadovoljava u potpunosti svojim kapacitetom - Stvaraju se kašnjenja u prometu - Pitanje prometa u mirovanju nije riješeno u zadovoljavajućoj mjeri - Infrastruktura željezničkog prometa je zastarjela a mali se broj stanovnika odlučuje na korištenje željezničkog prijevoza - Infrastrukturu za pomorski promet također je potrebno modernizirati kako bi zadovoljila 	<p>Poveznice u SWOT MATRICI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visok udio osoba koji kao glavni oblik prometa koriste individualni automobilski prijevoz-slabo oslanjanje na javni prijevoz i veća zagušenja u prometu u središnjim dijelovima naselja - Visoka razina prometne gustoće u ljetnim mjesecima - Kašnjenja u javnom gradskom prometu u Puli zbog visoke gustoće prometa, osobito u vrijeme turističke sezone - Nedovoljan broj parkirnih mjesta i česta zagušenja prometnica u kojima se nalaze parkirališne površine - Slaba frekventnost linija javnog autobusnog i željezničkog prigradskog prijevoza - Razvijen pomorski promet – velik broj luka otvorenih za javni promet

<p>suvremene okolišne i prometne standarde i odgovarala potrebama korisnika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivni oblici prijevoza, poput biciklizma i pješačenja, nemaju dovoljno razvijenu infrastrukturu koja bi omogućila sigurno odvijanje prometa - Nedostaju digitalne usluge kojima bi se unaprijedile mogućnosti stanovnika i turista - Nedostatak kapaciteta za provođenje projekata, kao i infrastrukture za njihovo djelovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba povezanost luke Pula u pomorskom putničkom prometu - Nedostatak biciklističkih i pješačkih površina i nedovoljno kvalitetna uklopljenost postojećih površina s površinama za druge vrste prometa - Nedovoljno digitaliziran civilni sektor i javna uprava - Nedostatna umreženost i informiranost dionika - Nedostatak kapaciteta nekih JLS za korištenje EU fondova za primjenu u razvoju društvene infrastrukture
--	---

Strateški cilj 3: Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja

Izazovi	Poveznice u SWOT MATRICI
<ul style="list-style-type: none"> - Potreba za povećanjem kapaciteta predškolskih ustanova - Modernizacija i prilagodba za obavljanje jednosmjenske nastave - Velika ovisnost o turizmu – sezonska zaposlenost, nedostatak domaće radne snage - Veliki pritisak na turističku, komunalnu i prometnu infrastrukturu - Zapuštanje poljoprivrednih površina i nedovoljan interes mlađeg stanovništva za obavljanjem djelatnosti poljoprivrede 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak mjesta u vrtićima u zonama jače suburbanizacije - Neadekvatan smještaj pojedinih vrtićkih ustanova u višestmabenim zgradama - Kontinuirana modernizacija osnovnih škola za obavljanje jednosmjenske nastave - Izražena sezonska zaposlenost, odnosno nezaposlenost (Medulin, Fažana, Ližnjan) - Nedostatak radne snage u ugostiteljskom, industrijskom i zdravstvenom sektoru - Potreba za uvozom radne snage za djelatnosti vezane za turizam - Visok pritisak na turističku, prometnu i komunalnu infrastrukturu tijekom ljetnih mjeseci - Velik porast broja smještajnih kapaciteta za turiste u privatnom vlasništvu – pritisak na komunalnu infrastrukturu - Trend zapuštanja poljoprivrednih površina i starost nositelja poljoprivrednih gospodarstava

<ul style="list-style-type: none"> - Ribarstvo nije adekvatno valorizirano – zahtjeva razvoj i modernizaciju infrastrukture i luka kao i djelovanje u svrhu stvaranja otpornosti na suvremene prijetnje (npr. klimatske promjene) 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljno modernizirana ribarska flota i nedostatak ribarske luke - Slaba prepoznatljivost proizvoda ribarstva i akvakulture te nedostatak valorizacije ribarske tradicije i baštine
--	--

Strateški cilj 4: Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

Izazovi	Poveznice u SWOT MATRICI
<ul style="list-style-type: none"> - Područje UP Pula podloženo je prirodnim i antropogenim rizicima, ali i negativnim utjecajima klimatskih promjena - Zapuštanje i zarastanje agrarnih površina – degradacija vrijednosti krajobraza - U većim naseljima uočen je manjak zelenih površina - Značajan broj brownfield objekata i nedovoljno iskorištenih prostora - Komunalna infrastruktura – dotrajalost i preopterećenost sustava, nedovoljne razine odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja, postojanje ilegalnih odlagališta otpada, nedostatne razine provedbe projekata energetske obnove i sl. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neravnomjerna razina spremnosti na potencijalne opasnosti po pojedinim JLS-ovima urbanog područja - Intenzivna urbanizacija narušava kvalitetu prirodnog krajobraza - Prepoznata važnost zelenih površina za kvalitetu života stanovnika - nepostojanje katastra zelenila - Nepostojanje planske dokumentacije za „brownfield“ područja - Neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji mogu otežati revitalizaciju postojećih brownfield područja - Dotrajali vodoopskrbni sustav - Opterećenje vodoopskrbnog sustava tijekom ljetnih mjeseci - Štetan utjecaj ŽGCO Kaštijun na okoliš - Nedostatna angažiranost JLS u području pripreme i provedbe projekata energetske obnove - Ne postoji sustavno praćenje energetske statističkih podataka na razini cijele županije - Nedostatak radne snage za povećanje energetske učinkovitosti postojećih objekata

Sastavnice strateškog okvira jasno su razgraničene, jednostavne i realno postavljene.

6.4. Ocjena usklađenosti (koherentnosti) i komplementarnosti strateškog okvira

Kod ocjenjivanja usklađenosti (koherentnosti) i komplementarnosti strateškog okvira sagledala se je *unutarnja i vanjska usklađenost*, te *komplementarnost* uz primjenu sljedećih evaluacijskih pitanja:

Je li logika podjele Strategije na strateške i posebne ciljeve jasna te proizlazi iz osnovnih nalaza analize stanja?
Jesu li ciljevi komplementarni ? Ima li preklapanja među njima?
Jesu li ciljevi i mjere jasno razgraničeni i komplementarni ? Postoji li sinergija između ciljeva i mjera?
Je li razvidno da realizacija pojedinog cilja ili mjere dovodi u pitanje uspješnu realizaciju drugog cilja ili mjere?
Je li Strategija usklađena sa strateškim dokumentima RH te drugim programskim i planskim dokumentima?

Prilikom ocjene relevantnosti ciljeva, mjera i aktivnosti ustanovljeno je da su u skladu s prepoznatim prednostima, slabostima, prilikama i prijetnjama utvrđenim u SWOT analizi. Budući da je SWOT analiza sadržajno u potpunosti rezultat činjenica utvrđenih u Analizi stanja, proizlazi da i podjela strategije na strateške i posebne ciljeve proizlazi iz osnovnih nalaza analize stanja.

Četiri definirana strateška cilja Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda, Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja, Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja, Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša međusobno se nadopunjuju bez nepotrebnog preklapanja, te njihova realizacija dovodi i do ostvarenja postavljene vizije „UP Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja“.

Iako preklapanja nisu uočena na razini strateških ciljeva, posebnih ciljeva i mjera, tijekom procesa vrednovanja uočena su određena preklapanja na razini definiranih aktivnosti. Izrađivaču su dane preporuke za korekciju, a koje su u konačnom dokumentu i implementirane.

Posebni ciljevi i mjere definirani u okviru svakog pojedinog strateškog cilja logični su i njihova realizacija podrazumijeva i ostvarenje samog strateškog cilja. Uočljiva je komplementarna povezanost posebnih ciljeva i mjera unutar jednog ali i različitih strateških ciljeva, odnosno iz strateškog okvira je vidljivo da se rješavanju jednog problema pristupilo iz različitih aspekata. Slijedi prikaz komplementarnih aktivnosti iz različitih mjera/posebnih ciljeva usmjerenih ka (1)

poboljšanje života i rada mladih, (2) zelenoj i digitalnoj transformaciji, (3) valorizaciji kulture i kulturne baštine.

Aktivnosti koje su usmjerene na poboljšanje života i rada mladih

	Posebni cilj		Mjera		Aktivnost
1.1.	Kvalitetan društveni i kulturni život	1.1.2.	Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	1.1.2.4.	Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
		1.1.3.	Unaprijeđeni stambeni uvjeti	1.1.3.1.	Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
				1.1.3.4.	Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
1.2.	Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalnih uključenosti	1.2.1.	Razvijene socijalne usluge	1.2.1.1.	Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
2.1.	Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	2.1.1.	Siguran, dostupan i učinkovit promet	2.1.1.1.	Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade
3.2.	Otporno gospodarstvo	3.2.1.	Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje	3.2.1.4.	Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
		3.2.3.	Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva	3.2.3.4.	Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja

Aktivnosti usmjerene na zelenu i digitalnu transformaciju

	Posebni cilj		Mjera		Aktivnost
1.1	Kvalitetan društveni i kulturni život	1.1.2.	Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	1.1.2.3.	Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
1.3	Zdrav i aktivan život	1.3.2.	Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura	1.3.2.1.	Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture
2.1	Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti	2.1.1.	Siguran, dostupan i učinkovit promet	2.1.1.8.	Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka
			Siguran, dostupan i učinkovit promet	2.1.1.9.	Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS
		2.1.2.	Dekarbonizacija prometa	2.1.2.5.	Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture
2.2.	Digitalizacija sadržaja i usluga	2.2.1.	Digitalizacija javne uprave	2.2.1.1.	Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije
				2.2.1.2.	Stvaranje digitalnih alata i platformi za komunikaciju i interakciju javne

					uprave, javnih poduzeća i građana u svrhu povećanja participacije
		2.2.2.	Digitalizacija u javnom i društvenom životu	2.2.2.1.	Razvoj središnjeg digitalnog interaktivnog portala za kulturne programe i događanja
				2.2.2.2.	Razvoj integrirane digitalne platforme s prometnim informacijama
				2.2.2.3.	Podrška razvoju javnog bežičnog interneta na javnim površinama i turistički propulzivnim lokacijama
				2.2.2.4.	Podrška razvoju i korištenju 'smart city' rješenja
				2.2.2.5.	Podrška razvoju digitalne marketing platforme sa informacijama iz područja turizma
2.3.	Razvoj u kojem sudjeluju građani	2.3.2.	Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora	2.3.2.3.	Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe
3.2.	Otporno gospodarstvo	3.2.2.	Održiv i otporan turizam	3.2.2.5.	Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine
3.3.	Zelena i digitalna transformacija gospodarstva	3.3.1.	Zeleno gospodarstvo	3.3.1.1.	Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja
				3.3.1.2.	Podrška razvoju održivog turizma
				3.3.1.3.	Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom
				3.3.1.4.	Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu
				3.3.1.5.	Podrška razvoju ekološke poljoprivrede
				3.3.1.6.	Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)
				3.3.1.7.	Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje
				3.3.1.8.	Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju
				3.3.1.9.	Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije
		3.3.2.	Digitalno i inovativno gospodarstvo	3.3.2.1.	Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture
				3.3.2.2.	Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija
				3.3.2.3.	Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju

				3.3.2.4.	Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP
				3.3.2.5.	Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije
				3.3.2.6.	Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi
				3.3.2.7.	Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice
				3.3.2.8.	Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije
				3.3.2.9.	Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija
				3.3.2.10.	Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija
				3.3.2.11.	Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji
4.2.	Dostupne i atraktivne javne urbane površine	4.2.1.	Razvoj zelene infrastrukture	4.2.1.1.	Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa
				4.2.1.2.	Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a
				4.2.1.3.	Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a
				4.2.1.4.	Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama
				4.2.1.5.	Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima
				4.2.1.6.	Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama
4.3.	Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge	4.3.1.	Kvalitetne komunalne usluge	4.3.1.6.	Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba
		4.3.2.	Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi	4.3.2.1.	Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama
				4.3.2.2.	Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natječajima za povećanje energetske učinkovitosti
				4.3.2.3.	Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS

				4.3.2.4.	Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture
				4.3.2.5.	Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu
				4.3.2.6.	Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

Aktivnosti usmjerene na valorizaciju kulture i kulturne baštine

	Posebni cilj		Mjera		Aktivnost
1.1.	Kvalitetan društveni i kulturni život	1.1.2.	Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda	1.1.2.1.	Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
				1.1.2.2.	Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika
				1.1.2.4.	Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
				1.1.2.5.	Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
				1.1.2.6.	Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
				1.1.2.3.	Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
2.2.	Digitalizacija sadržaja i usluga	2.2.2.	Digitalizacija u javnom i društvenom životu	2.2.2.1.	Razvoj središnjeg digitalnog interaktivnog portala za kulturne programe i događanja
3.2.	Otporno gospodarstvo	3.2.2.	Održiv i otporan turizam	3.2.2.1.	Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude
				3.2.2.2.	Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude
4.1.	Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine	4.1.2.	Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobrazza	4.1.2.1.	Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobrazza
				4.1.2.2.	Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje
				4.1.2.3.	Podrška provođenju agroekoloških mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobrazza

				4.1.2.4.	Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine
			Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza	4.1.2.5.	Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine
				4.1.2.6.	Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a
				4.1.2.7.	Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja
				4.1.2.8.	Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara

Nije razvidno da bi realizacija ijednog posebnog cilja ili mjere dovela u pitanje uspješnu realizaciju drugog posebnog cilja ili mjere.

Prilikom izrade prve draft verzije drugog faznog izvješća prethodnog vrednovanja u samom dokumentu Strategija razvoja urbanog područja nije postojalo poglavlje koje obrađuje usklađenost s nacionalnom razvojnom strategijom te je od strane vrednovatelja izrađen usporedni prikaz strateških ciljeva, posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti Strategije, te strateških ciljeva i prioritetnih područja javnih politika definiranih Nacionalnom razvojnom strategijom 2030. (nalazi se u prilogu 1. ovog dokumenta). Kasnije, u dokumentu Strategija razvoja urbanog područja Pula koji je dostavljen tijekom lipnja izrađivač Strategije obradio je i navedeno poglavlje. Za svaki cilj i mjeru Strategije pronađena je poveznica u strateškim ciljevima i prioritetnim područjima višeg strateškog dokumenta.

U trenutku vrednovanja Plan razvoja Istarske županije još nije bio izrađen i usvojen.

6.5. Ocjena postavljenih pokazatelja ishoda i rezultata

Kod vrednovanja kvalitete definiranih pokazatelja ishoda i rezultata primijenili su se *kriteriji relevantnosti i jasnoće* uz primjenu sljedećih evaluacijskih pitanja:

Jesu li postavljeni pokazatelji prikladni za praćenje provedbe mjera, posebnih i strateških ciljeva?
Jesu li postavljeni pokazatelji specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni (SMART koncept)?

Na razini svakog posebnog cilja definirana su po dva pokazatelja. U nastavku slijedi njihov prikaz:

	Naziv pokazatelja	Definicija pokazatelja	Mjerilo	Polazna vrijednost (2021.)	Ciljana vrijednost (2030.)
Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda	Posebni cilj 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život				
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	183,5
	Broj kućanstava i stambenih jedinica (OI.02.13.21)	Porast broja stambenih jedinica	broj	61.591 (2021.)	67.750
	Posebni cilj 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti				
	Rashodi za socijalnu zaštitu JLPS, po stanovniku (OI.02.3.65)	Povećanje rashoda za socijalnu zaštitu po stanovniku za cijelo UP	HRK	408,7	470,0
	Izrada Plana urbane sigurnosti	Izrađen Plan urbane sigurnosti	1	0	1
	Posebni cilj 1.3. Zdrav i aktivan život				
	Površina izgrađenih građevinskih područja sportsko-rekreativne namjene (OI.02.5.50)	Površina novoizgrađenih područja sportsko-rekreativne namjene	ha	-	5
	Rashodi za zdravstvo JLS, po stanovniku (OI.02.5.51)	Povećanje rashoda za zdravstvo po stanovniku za cijelo UP	HRK	67,6	77,7
Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja	Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti				
	Duljina rekonstruiranih cesta (OI.02.11.42)	Duljina novo-rekonstruiranih cesta	km	-	50
	Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon (OI.02.11.44)	Broj novih javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	broj	-	8
	Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga				
	Kućanstva sa širokopojasnim pristupom (OI.02.7.05)	Povećanje udjela kućanstava sa širokopojasnim pristupom	%	56	85

	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Broj novouspostavljenih digitalnih alata (e-usluga) u javnom sektoru	broj	-	4
	Posebni cilj 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani				
	Ukupni proračunski prihodi poslovanja JLS, po stanovniku (OI.02.14.54)	Povećanje proračunskih prihoda poslovanja po stanovniku za cijelo UP	HRK	8.444	9.288
	Broj udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika (OI.02.13.30)	Povećanje broja udruga civilnog društva na 10.000 stanovnika	broj	174,8	183,5
Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja	Posebni cilj 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada				
	Broj dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje ostvaruju programe predškolskog odgoja (OI.02.2.60)	Povećanje broja ustanova koje ostvaruju programe predškolskog odgoja	broj	40	45
	Stopa nezaposlenosti (II.02.3.10)	Smanjenje stope nezaposlenosti	%	8,5 (12.2020.)	5
	Posebni cilj 3.2. Otporno gospodarstvo				
	Razvoj broja novih poljoprivrednika (OI.02.12.60)	Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava	broj	1.489 (2020)	1.609
	Broj novih malih i srednjih poduzeća po godini (OI.02.4.06)	Broj novootvorenih malih i srednjih poduzeća svake godine	broj	0	10
	Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva				
	Zapošljavanje u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenima na znanju (OI.02.9.07)	Broj novozaposlenih u proizvodnim sektorima visoke i srednje visoke tehnologije i uslužnim sektorima temeljenim na znanju	broj	-	300
	Broj priznatih patenata (OI.02.9.43)	Broj novih priznatih patenata registriranih u Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo	broj	-	3
Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša	Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine				
	Površina održanih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.61)	Nove površine održanih biološki vrijednih staništa	ha	-	10
	Površina revitaliziranih biološki vrijednih staništa (OI.02.6.60)	Površina novorevitaliziranih biološki vrijednih staništa	ha	-	2,5
	Posebni cilj 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine				
	Razvoj i unaprjeđenje javnih otvorenih prostora	Broj realiziranih projekata razvoja i unaprjeđenja javnih otvorenih površina	broj	-	13
	Broj novih e-usluga za građane (OI.02.7.35)	Izrađen digitalni zeleni katastar dostupan građanima	broj	0	1
	Posebni cilj 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge				
	Stupanj recikliranja komunalnog otpada (OI.02.6.18)	Povećanje udjela recikliranog otpada	%	30	50
Stanovništvo priključeno na javnu vodoopskrbu (OI.02.6.35)	Povećanje udjela kućanstava priključenih na javnu vodoopskrbu	%	95	100	

Odabrani pokazatelji omogućuju praćenje, izvještavanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog strateškog ili posebnog cilja. Za sve su pokazatelje određene polazne i ciljane vrijednosti. Ciljane vrijednosti su realno postavljene i jasno je kako njihovo postizanje vodi ka ostvarenju postavljenih posebnih ciljeva, a samim time i ostvarenju postavljene vizije.

Za sve je definirane pokazatelje postignuta potrebna razina izravnosti, nedvosmislenosti, usredotočenosti na djelovanje, važnosti, praktičnosti, korisnosti i jednostavnosti.

Zadovoljen je SMART koncept koji nalaže da pokazatelji moraju biti mjerljivi, ostvarivi, relevantni, vremenski ograničeni.

6.6. Ocjena provedbenih mehanizama

Ocjena provedbenih mehanizama koncentrirana je na kriterije *djelotvornosti (efektivnosti)* i *učinkovitosti (efikasnosti)*. Procjenjuje se kolika je vjerojatnost da će se postavljeni strateški ciljevi ostvariti putem planiranih mjera i raspoloživih resursa te provedbenih kapaciteta.

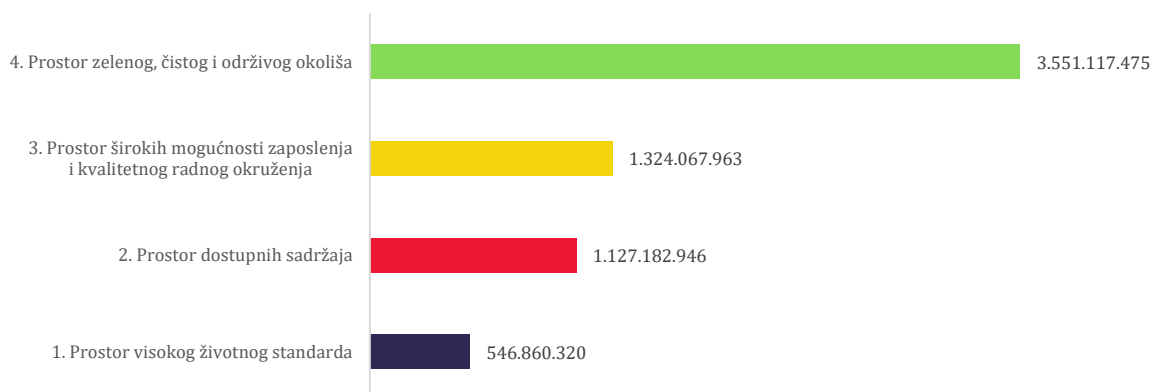
Je li jasno definiran financijski okvir za provedbu mjera iz Strategije i da li je postavljen na zadovoljavajući način?
Je li jasno definiran institucionalni sustav za provedbu Strategije? Da li je jasna i smislena podjela nadležnosti?
Je li jasno na koji će se način pratiti i vrednovati provedba Strategije?

U okviru Strategije najprije je određena baza projekata urbanog područja Pula. Informacije o projektima su prikupljene pomoću obrazaca koje su ispunjavanje JLS UP Pula i druga relevantna javna tijela. Za svaki je projekt određeno kojoj mjeri pripada, u čijoj je nadležnosti provedba projekta kao i indikativna procijenjena vrijednost projekta. Takva je baza poslužila kao temelj za utvrđivanje indikativnog financijskog okvira.

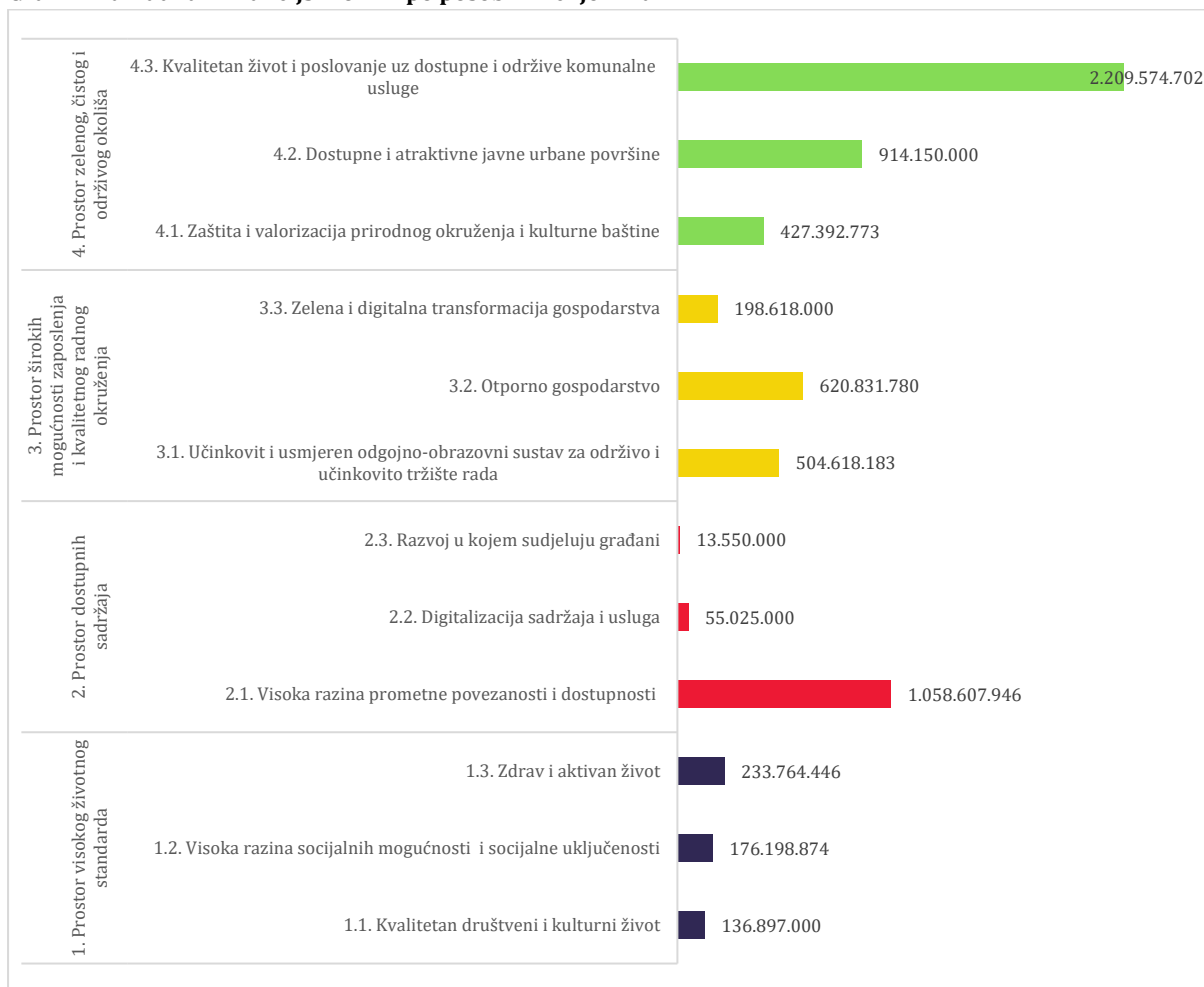
Koordinacijsko je vijeće potom izabralo projekte od strateškog značaja za urbano područje, te je određen terminski plan provedbe projekata. Za svaki je strateški projekt dana informacija o statusu spremnosti, indikativnom početku, planiranom trajanju, ukupnoj procijenjenoj vrijednosti te planiranim izvorima financiranja.

U konačnici, izrađen je indikativan financijski plan koji prikazuje izvore financiranja i potencijalne financijske vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira, razrađene na razini svake pojedine godine unutar razdoblja trajanja strateškog dokumenta po strateškim ciljevima, posebnim ciljevima, mjerama i projektima.

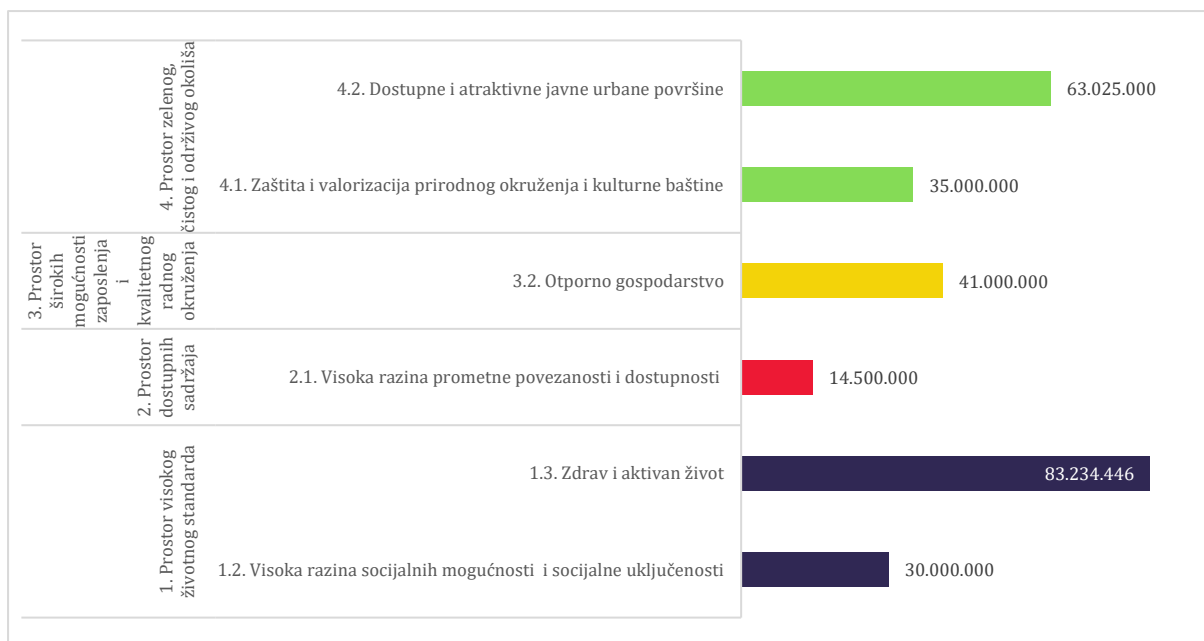
Graf 1: Indikativan financijski okvir po strateškim ciljevima

Graf 2: Indikativan financijski okvir po posebnim ciljevima

Graf 3: Strateški projekti raspoređeni po strateškim i posebnim ciljevima

U okviru strateških projekata ukupne vrijednosti 266,8 mil kn, na strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda odnosi se 113,2 mil kn, na strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja odnosi se 14,5 mil kn, na strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja odnosi se 41,0 mil kn, na strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša 98,0 mil kn.

Budući da je financiranje cca 80% ukupne vrijednosti strateških projekata planirano iz pomoći Europske unije (cca 70% iz ITU mehanizma), vidljiva je velika ovisnost provedbe strateškog okvira o pomoćima iz Europske unije. S obzirom na navedeno vrlo je važno ulagati u kapacitete za pripremu i provedbu EU projekata, ali i razmotriti mogućnost angažiranja vanjskih stručnjaka.

Institucionalni sustav te način na koji će se pratiti i vrednovati provedba SRUP-a određeni su u 12. poglavlju dokumenta pod nazivom „Okvir za praćenje i vrednovanje“, gdje je definirano:

- da će se uspješnost provedbe posebnih ciljeva SRUP-a evaluirati procesom prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja (iz Biblioteke pokazatelja)
- da će Grad Pula kao nositelj izrade strateškog dokumenta izvještavati o provedbi SRUP-a sukladno smjernicama i naputcima Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
- da će Grad Pula na svojim web stranicama objavlјivati podatke i Izvješće o provedbi
- da se vrednovanje SRUP-a provodi tijekom izrade, te kasnije tijekom provedbe te nakon provedbe

Provedbena poglavlja kvalitetno su obrađena s jasno opisanim načinom praćenja i vrednovanja SRUP-a.

6.7. Ocjena kvalitete partnerskih konzultacija

Kod ocjenjivanja kvalitete partnerskih konzultacija posebno se ocjenjuje uključenost relevantnih dionika, kao i kvaliteta partnerstva u svim fazama pripreme strateškog dokumenta, primjenom sljedećih evaluacijskih pitanja:

Jesu li u proces konzultacija na adekvatan način uključeni svi relevantni dionici?

Je li proces konzultacija bio uključiv i interaktivan, temeljen na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti?

Relevantni dionici uključeni su u proces konzultacija kroz sve faze izrade strateškog dokumenta.

U rujnu 2021. godine (24.9.) osnovano je **Koordinacijsko vijeće** urbanog područja Pula, sastavljeno od gradonačelnika i načelnika svih jedinica lokalne samouprava koje su u sastavu urbanog područja Pula. Do veljače 2023. godine održano je pet sjednica Koordinacijskog vijeća:

- Osnivačka sjednica Koordinacijskog vijeća (11. listopada 2021.)
 - e-mail adresa za dostavu prijedloga i primjedbi u svrhu kvalitetnije komunikacije
 - usvajanje Poslovnika o radu Koordinacijskog vijeća
 - odabir predsjednika Koordinacijskog vijeća
 - prezentiranje izrađene Analize stanja (naknadno poslana na mail adrese svih članova Koordinacijskog vijeća, pisani komentari do 20. listopada 2021.)

- 1. sjednica Koordinacijskog vijeća (21. prosinca 2021.)
 - Davanje mišljenja na komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan
 - Prezentacija nacrtu strateškog okvira SRUP-a 2021.-2027. (pisani komentari do 10. siječnja 2022.)

- 2. sjednica Koordinacijskog vijeća (11. travnja 2022.)
 - objašnjenje statusa i dosadašnjih aktivnosti izrade SRUP-a
 - Utvrđivanje smjernica za dovršetak procesa identifikacije strateških projekata

- 3. sjednica Koordinacijskog vijeća (20. lipnja 2022.)
 - Predstavljanje potencijalnih područja ulaganja kroz ITU mehanizam
 - Rješenje Upravnog odjel za održivi razvoj
 - Predstavljanje akcijskog plana – davanje mišljenja

- 4. sjednica Koordinacijskog vijeća (28. studenog 2022.)
 - Obavijest o Nacrtu Poziva za utvrđivanje ispunjenosti preduvjeta za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u financijskom razdoblju 2021.-2027.
 - Strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) – izvještaj o ključnim fazama provedbe
 - Nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP) za razdoblje od 2021. do 2027. – završna prezentacija
 - Nacrt akcijskog plana – davanje mišljenja

U listopadu 2021. godine (1.10.) osnovano je **Partnersko vijeće** urbanog područja Pula kojeg čine predstavnici:

- svih jedinica lokalne samouprave koji ulaze u sastav urbanog područja
- županije, regionalnog koordinatora
- javnih tijela,
- visokoškolskih ustanova i pružatelja obrazovnih usluga,
- gospodarskih i socijalnih partnera i
- organizacija civilnog društva

Partnersko vijeće ukupno broji 43 članova. Do veljače 2023. godine održano je pet sjednica Partnerskog vijeća:

- **osnivačka sjednica Partnerskog vijeća** (11. listopada 2021. godine)
 - e-mail adresa za dostavu prijedloga i primjedbi u svrhu kvalitetnije komunikacije
 - usvajanje Poslovnika o radu Partnerskog vijeća

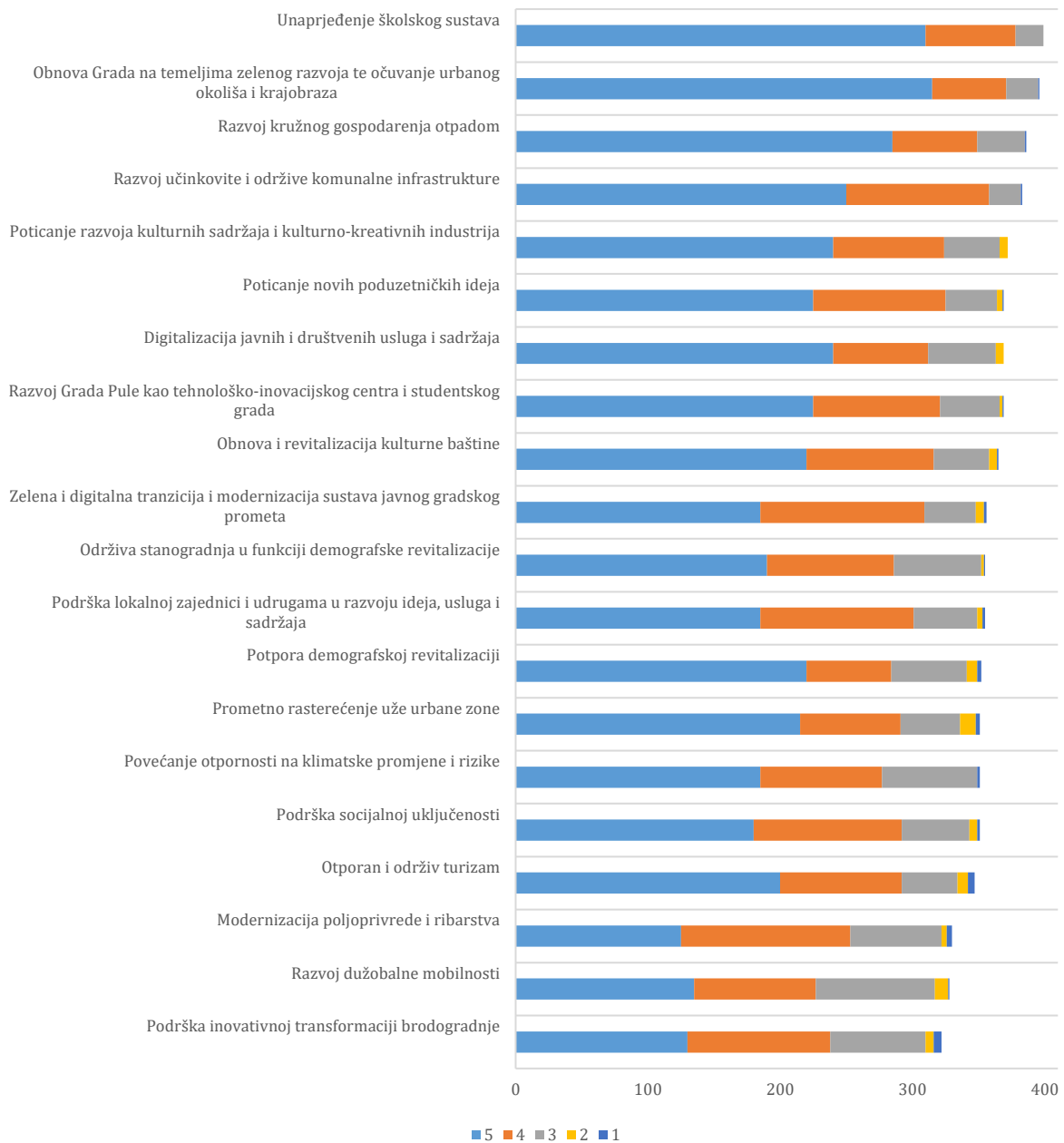
- odabir predsjednice Partnerskog vijeća
- prezentiranje izrađene Analize stanja (naknadno poslana na mail adrese svih članova partnerskog vijeća, pisani komentari do 20. listopada 2021.)
- **1. sjednica Partnerskog vijeća** (21. prosinca 2021. godine)
 - Davanje mišljenja na komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan
 - Prezentacija nacrtu strateškog okvira SRUP-a 2021.-2027. (pisani komentari do 10. siječnja 2022.)
- **2. sjednica Partnerskog vijeća** (14. studenog 2022. godine)
 - Obavijest o Nacrtu Poziva za utvrđivanje ispunjenosti preduvjeta za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u financijskom razdoblju 2021.-2027.
 - Strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) – izvještaj o ključnim fazama provedbe
 - Nacrt Akcijskog plana i Nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP) za razdoblje od 2021. do 2027. – završna prezentacija
- **3. sjednica Partnerskog vijeća** (24. studenog 2022. godine)
 - Nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP-a) za razdoblje od 2021. do 2027. godine – završna prezentacija prije davanja mišljenja, rasprava
 - Nacrt Akcijskog plana – završna prezentacija prije davanja mišljenja, rasprava
- **4. sjednica Partnerskog vijeća** (16. prosinca 2022. godine)
 - Nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula (SRUP-a) za razdoblje od 2021. do 2027. godine – davanje mišljenja
 - Nacrt Akcijskog plana – davanje mišljenja

Također, participativan pristup primijenjen je i kod prikupljanja kvalitativnih podataka. Naime, nakon provedene osnovne analize stanja na temelju sekundarnih podataka prikupljenih od strane različitih mjerodavnih institucija, kao i od sastavnica razvoja urbanog područja, provedene su radionice **prvog kruga participativnih aktivnosti, tzv. Fokus grupe** (8. rujna 2021. godine) koje su rezultirale osvještavanjem i prikupljanjem mnogih kvalitativnih podataka. Održane su tri fokus grupe:

- A1- Socijalna pitanja i društvo – 33 sudionika
- A2 – Gospodarstvo i turizam - 35 sudionika
- A3 – Urbano okruženje - 21 sudionik

Osim toga, tijekom listopada je održan okrugli stol Kako će Pula izgledati 2030. godine, te je provedena anketa među građanima. Rezultati su analizirani i sažeti u Izvješću. U nastavku slijedi popis prioriteta po ukupno dobivenoj ocjeni važnosti.

Prioriteti po zbroju dobivenih ocjena važnosti

Za potrebe vrednovanja kvalitete participativnih aktivnosti anketirano je po tri sudionika Partnerskog vijeća i održanih Fokus grupa. Odgovori anketiranih članova Partnerskog vijeća sažeti su u nastavku:

- Sva tri ispitana člana su pravovremeno dobili materijale koji će biti obrađivani na Partnerskom vijeću
- Sveobuhvatnost i jasnoća izlaganja na Partnerskim vijećima dvoje anketiranih je ocijenilo ocjenom 4, a jedan ocjenom 5
- Konstruktivnost i korisnost rasprave na Partnerskim vijećima dvoje anketiranih je ocijenilo ocjenom 4, a jedan ocjenom 5

- Svi anketirani su potvrdno odgovorili kako je na sjednicama Partnerskog vijeća bilo omogućeno davanje prijedloga, primjedbi i osvrta na analizu stanja, swot analizu, strateški okvir
- Prijedloga za unaprjeđenje

Na temelju anketiranja tri člana Fokus grupa dobiveni su sljedeći odgovori:

- Kvalitetu mentoriranja radionica po jedan je sudionik ocijenio sa ocjenom tri, četiri i pet
- Sva tri sudionika su komunikaciju i suradnju dionika radionica (fokus grupa) ocijenili ocjenom 4
- Kvalitetu rasprave i utvrđivanja prednosti, nedostataka i potencijala urbanog područja po jedan je sudionik ocijenio sa ocjenom 2, 3, 4

Javna rasprava o nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula i Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine provedena je u razdoblju od 30. prosinca 2022. godine do 30. siječnja 2023. godine.

Iz dobivenih materijala, na temelju sudjelovanja na sjednicama Koordinacijskog i Partnerskog vijeća zaključuje se kako je proces konzultacija bio uključiv i interaktivan, temeljen na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti, uz napomenu da postoji prostor za kvalitetnije mentoriranje radionica i rasprava za utvrđivanje prednosti, nedostataka i potencijala urbanog područja.

7. Zaključci i preporuke

Na temelju provedenog prethodnog vrednovanje izrade Strategije razvoja urbanog područja grada Pule za razdoblje od 2021. do 2027. godine zaključuje se da je strateški dokument kvalitetno izrađen, sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. koje je izradilo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije kao tijelo nadležno za politiku urbanog razvoja i koordinaciju provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u Republici Hrvatskoj.

- Izrađivač SRUP-a je u svim fazama izrade dokumenta dostavljao potrebne dokumente, a zaključke i preporuke dane u faznim izvješćima ugradio u konačnu verziju dokumenta.
- SRUP svojom strukturom i sadržajem zadovoljava važne elemente strateškog dokumenta razvoja urbanog područja.
- Pri izradi SRUP-a primijenilo se je načelo Partnerstva, gdje su djelovali Koordinacijsko i Partnersko vijeće, izrađena je komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan, provedene su participativne radionice, provedena je javna rasprava o nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula i Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine koja je trajala od 30. prosinca 2022. godine do 30. siječnja 2023. godine.
- Vrednovanje je provedeno u fazama paralelno s postupkom izrade strategije. Usmjereno na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala, jesu li razvojna pitanja ispravno utvrđena, jesu li predložena strategija i ciljevi relevantni, je li vidljiva koherentnost u odnosu na nadređene politike i smjernice, je su li očekivani učinci realni i sl.
- SRUP je koherentan s razvojnim planovima višeg reda – Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske i EU teritorijalnom agendom 2030.
- Strateški ciljevi, posebni ciljevi i mjere relevantni su u odnosu na SWOT analizom utvrđene razvojne potrebe i potencijale, a koja je pak kvalitetno sastavljena na temelju detaljne analize stanja društva, gospodarstva i urbanog okruženja. Sastavnice strateškog okvira jasno su razgraničene, jednostavne i realno postavljene. Realizacija postavljenih ciljeva, mjera i aktivnosti jasno doprinosi postavljenoj viziji.
- Za praćenje provedbe postavljenih posebnih ciljeva definirani su ključni pokazatelji ishoda, definirana je njihova početna i ciljana vrijednost, te izvor podataka. Za sve je definirane pokazatelje postignuta potrebna razina izravnosti, nedvosmislenosti, usredotočenosti na djelovanje, važnosti, praktičnosti, korisnosti i jednostavnosti.
- U okviru provedbenih poglavlja projekti sa pripadajućim procijenjenim vrijednostima koji su prikupljeni od strane sastavnica urbanog područja raspoređeni su u pripadajuće mjere. Od tako formirane baze projekata Koordinacijsko vijeće izabralo je projekte od strateškog značaja za urbano područje te je određen terminski plan provedbe projekata. Također, izrađen je indikativan financijski plan u svrhu prikaza planiranih izvora financiranja i potencijalnih financijskih vrijednosti potrebnih za provedbu utvrđenog strateškog okvira SRUP-a tj. posebnih ciljeva, kao i projekata od strateškog značaja.

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

GRAD PULA-POLA
GRADONAČELNIK

REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA

CITTÀ DI PULA-POLA
IL SINDACO

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-01-01-0242-23-90
Pula, 15.02.2023

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Naziv dokumenata	Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine
Tijelo koje je provelo savjetovanje	Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule
Svrha dokumenta	Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (dalje u tekstu: SRUP) je izrađena sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18) kao akt strateškog planiranja i planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja Pule. SRUP ima za cilj definiranje zajedničkih smjernica razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata te razvoj zajedničke vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini. U financijskom razdoblju 2021.–2027. SRUP će služiti kao osnova integriranog razvoja čitavog urbanog područja Pule te kao podloga za mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja kojem je cilj ojačati ulogu urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja.

	<p>Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan i program, a strateška procjena provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom. Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba strategije, plana ili programa i razumne alternative vezane za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa.</p>
<p>Radno tijelo za izradu Nacrta</p>	<p>Nositelj izrade SRUP-a je Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule, a izrađivač SRUP-a je tvrtka Urbanex d.o.o. iz Zagreba.</p> <p>Ovlaštenik za izradu Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine je VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba.</p>
<p>Internetska stranica na kojoj je bio objavljen javni poziv</p>	<p>Internetska stranica Grada Pula-Pola: https://www.pula.hr/hr/</p> <p>Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je od 30.12.2022. do 30.1.2023.</p>
<p>Popis pozvanih sudionika u javnoj raspravi prema posebnoj obavijesti</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb; 2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Radnička 80, 10000 Zagreb; 3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22 10000 Zagreb 4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb; 5. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb; 6. Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, 10000 Zagreb; 7. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb; 8. Ministarstvo obrane, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb; 9. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Istarska, Trg Republike 1, 52100 Pula; 10. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200.a, 10000 Zagreb; 11. Ministarstvo kulture i medija , Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli, Ulica Grada Graza 2, 52100 Pula; 12. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Pazin, M.B. Rašana 7, 52000 Pazin; 13. Ured državne uprave u Istarskoj županiji, Splitska 14, 52100 Pula; 14. HEP–operator distribucijskog sustava d.o.o., DP Elektroistra Pula, Vergerijeve 6, 52100 Pula;

15. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Rijeka, M. Tita 166, 51410 Opatija;
16. Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb;
17. Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb;
18. Hrvatske šume, Uprava šuma Buzet, Naselje Goričica 6, 52420 Buzet;
19. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernoga Jadrana VGO Rijeka, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
20. Hrvatske vode; VGI „Raša-Boljunčica“, Zelenice 18, 52220 Labin;
21. Hrvatske ceste, Ispostava Pula, Partizanski put 140, 52100 Pula;
22. Županijska uprava za ceste Istarske županije, M.B.Rašana 2/4, 52000 Pazin;
23. Istarske ceste d.o.o., Partizanski put 140, 52100 Pula;
24. Bina-Istra d.d., Zrinščak 57, 52426 Lupoglav;
25. HŽ Infrastruktura, Mihanovićeva 12, 10000 Zagreb;
26. Plinara d.o.o. Industrijska ul. 17, 52100 Pula;
27. Istarski vodozaštitni sustav d.o.o., Sv. Ivan 8, 542420 Buzet;
28. Vodovod Pula d.o.o., Radićeva 9, 52100 Pula;
29. Pragrande d.o.o., Trg I istarske brigade 14, 52100 Pula;
30. Javna ustanova Natura Histrica, Riva 8, 52100 Pula;
31. Javna ustanova Kamenjak, Selo 120 - Premantura, 52100 Pula;
32. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, 52100 Pula;
33. Opća bolnica Pula, Santoriova 24a, 52100 Pula;
34. Lučka kapetanija Pula, Riva 18, 52100 Pula;
35. Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula;
36. Hrvatska gospodarska komora - ŽK Pula, Carrarina 5, 52100 Pula;
37. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Benediktinske opatije 3, 52100 Pula;
38. Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o. Mletačka 12/IV, 52100 Pula;
39. Upravni odjel za turizam Istarske županije, Obala m. Tita 4, 52440 Poreč;
40. Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije, Flanatička 29, 52100 Pula;
41. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Istarske županije, Matka Brajše Rašana 2/1, 52000 Pazin;
42. Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije, Mlinska ulica 4b, 52466 Novigrad;
43. Gradovi i općine urbanog područja Pula (Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan te Općine Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat);

	<p>Turističke zajednice gradova i općina urbanog područja Pula (Turistička zajednica grada Pule, Turistička zajednica Vodnjan, Turistička zajednica Općine Barban, Turistička zajednica Općine Fažana, Turistička zajednica Općine Ližnjan, Turistička zajednica Općine Marčana, Turistička zajednica Općine Medulin, Turistička zajednica Općine Svetvinčenat).</p>
<p>Predstavnici zainteresirane javnosti koji su dostavili svoja očitovanja</p>	<p>Na nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine dalo je svoja očitovanja 17 predstavnika zainteresirane javnosti (Milan Nenezić; HŽ Infrastruktura d.o.o.; Vodovod Pula d.o.o. za javnu vodoopskrbu; JU Natura Histrica; Pulapromet d.o.o.; Predrag Ninić; Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o.; Iva Maslovar i građanska inicijativa; Općina Ližnjan–Lisignano; Karin Bolković; Grad Pula, Upravni odjel za kulturu i razvoj civilnog društva; Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj; Pula parking d.o.o.; Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Ured rektora; Općina Marčana; Općina Medulin; Ministarstvo zdravstva).</p> <p>Usmeno mišljenje na nacrt na javnom izlaganju dala je 1 osoba.</p> <p>Na Stratešku studiju procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine dala su očitovanja 5 predstavnika zainteresirane javnosti (Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana; HŽ Infrastruktura d.o.o.; Karin Bolković; Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj; Ministarstvo zdravstva)</p>
<p>Prihvaćene / neprihvaćene primjedbe</p>	<p>Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine: 14 prihvaćenih, 4 djelomično prihvaćenih primjedbi i 0 neprihvaćenih primjedbi. Prihvaćeno je i 1 usmeno mišljenje izneseno na javnom izlaganju.</p> <p>Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine: 5 prihvaćenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.</p>

GRAD PULA–POLA

Upravni odjel za lokalnu samoupravu

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU***Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine***

Grad Pula–Pola objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine između 30. prosinca 2022. i 30. siječnja 2023. godine.

Red. br.	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Dio dokumenta na koji se odnosi primjedba / prijedlog	Tekst primjedbe / prijedloga	Prihvaća se / ne prihvaća se	Razlog i način prihvaćanja / neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	5.3. Urbano okruženje	Promet putnika i tereta neznatan je u odnosu na postojeće kapacitete i mogućnosti. Stanje infrastrukture željezničkog prometa na području Istarske županije je ispod zadovoljavajuće razine - istarske pruge nisu u dovoljnoj mjeri povezane s ostalom željezničkom mrežom Republike Hrvatske, osim obilazno preko Slovenije ili neizravno cestovnim putem uz podršku alternativnih prijevoznih sredstava te iste stoga gube svoju gospodarsku funkciju. Dodatno, željeznička infrastruktura ne prolazi područjem najjače koncentracije stanovništva i turističkih kapaciteta, te nije ostvarena mogućnost valorizacije u povezivanju postojećih kapaciteta.	Prihvaća se	Navedena formulacija koja ukazuje na potrebe i prepreke u prostoru ugrađena je u nacrt dokumenta.
		5.3. Urbano okruženje	Regionalni i lokalni prijevoz putnika odvija se na relacijama Buzet – Pula, Lupoglav – Pula, Kanfanar – Pula i Buzet –	Prihvaća se	Navedena je formulacija integrirana u nacrt

			Lupoglav, a međudržavni je vrlo malog opsega.		dokumenta.
		5.3. Urbano okruženje	HŽ Infrastruktura d.o.o. je u trenutnoj provedbi javne nabave za Usluge izrade Studije obnove i modernizacije željezničke pruge R101 DG – Buzet – Pula i izradu Studije izvodljivosti za revitalizaciju željezničke pruge L213 Lupoglav – Raša i željezničkih kolosijeka u Luci Rijeka – bazen Raša.	Prihvaća se	Naveden je plan obnove i modernizacije pruge R101, dok pruga L213 nije navedena s obzirom kako se ne nalazi na prostoru UP. Međutim, kroz tekst je naglašena opća potreba modernizacije i obnove pruga na prostoru UP Pula, kao i na prostoru cijele županije.
2.	Milan Nenezić	OPĆENITI KOMENTAR	Ako smo sada 2022 godina onda bi naziv strategije trebao glasiti od 2022. do 2017, a ne 2021. do 2027. ne možemo strategiju raditi retroaktivno.	Pojašnjeno	Strategija uključuje mogućnost retroaktivnog korištenja sredstava, posebice u kontekstu financiranja projektno-tehničke dokumentacije, ovisno o natječajima na koje se projekti prijavljuju. Pritom valja istaknuti da se Strategija izrađuje za programsko razdoblje 2021.-2027., zbog čega je potrebno naglasiti i u samom nazivu dokumenta, kao što je i naglašeno u nazivu operativnog programa kroz kojeg se ono

				financira.
	OPĆENITI KOMENTAR	„čineUP Pula,“ dio teksta bi trebao glasiti čine UP Pula. Kompletan tekst nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, pun je gramatičkih grešaka i potrebno ga je lektorirati.	Prihvaća se	Provjera izvršena i greške ispravljene.
	5.2. Gospodarstvo	4.2.6. Ostale gospodarske grane, potrebno je spomenuti i slobodna zanimanja jer i oni spadaju pod gospodarske grane ovog Grada i doprinose svojim radom Gradu Pulu. Do kada će se Grad Pula, maćehinski odnositi prema slobodnim zanimanjima?	Prihvaća se	Prijedlog usvojen te su slobodna zanimanja istaknuta u tekstu. U Cjelovitoj analizi stanja se daje detaljniji pregled gospodarske situacije, dok je tekst u samom SRUP-u sažetak, zbog čega je dan sažet i opći pregled.
	5.3. Urbano okruženje	„Zračna luka Pula povezana je redovitim zrakoplovnim linijama s četiri zračne luke u Hrvatskoj“ , tvrdnja je netočna ZL Pula redovnim linijama povezana je samo sa Zagrebom i Zadrom.	Prihvaća se	Tekst ispravljen.
	5.3. Urbano okruženje	„U trećem kvartalu 2021. g. na mrežu širokopojasnog interneta bila su priključena 18.982 kućanstva na prostoru UP Pula tj. 56 % (HAKON, 2021b). S obzirom na udio kućanstava koja su povezana na širokopojasnu mrežu prema brzini prijenosa podataka, može se zaključiti da je veći udio kućanstava ima pristup mreži s višom brzinom prijenosa podataka u gradovima Pula i Vodnjan“ Opet netočan podatak, širokopojasna mreža ne znači veća brzina, štoviše u 21. stoljeću to je zastarjela tehnologija koja ide preko bakrene žice. Za veće brzine prijenosa podatak na mreži, koristi se optički internet koji je u Puli slabo ili nikako pokriven.	Prihvaća se	Navedena analiza je izrađena prema dostupnim podacima HAKOM-a, a koji jedino omogućuju ravnopravnu analizu koja uključuje cjelokupno područje UP Pula. U tekstu je prilagođena konstatacija: „Kako bi se omogućio daljnji razvoj različitih

					aspekata društvenog i gospodarskog okruženja u UP Pula, važno je ulaganje u unaprjeđenje optičke infrastrukture, prvenstveno razvijajući dostupnost mreže s vrlo velikim brzinama prijenosa podataka.“ Također, ažuriran je SWOT kako bi se naglasila potreba za razvojem optičke infrastrukture.
		10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Pulski Inovacijski Centar – PIC, ne slažem se da isti bude na Valelungi, PIC treba premjestiti na područje oko Kaštijuna, a na Valelungi napraviti Hotel visoke kategorije branda Hilton ili sl., kao i pripremu tramvajske stanice sa shopping centrom i parkirnom kućom za buduću tramvajsku liniju koja bi prolazila kroz to područje.	Pojašnjeno	Izrađivač nema utjecaja na lokacije pojedinih projekata, već potencijalni korisnici samostalno prijavljuju projektne prijedloge.
3.	Mariza Brenko	9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti)	Upravo sam u Glasu Istre pročitala „da u cilju daljnjeg poboljšanja usluge prema građanima te kao odgovor na povratne informacije od građana, Grad Pula na sljedećoj sjednici Gradskog vijeća ići će u dodatno preoblikovanje pojedinih dijelova Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja na području Grada“, pa ima jedan upit/prijedlog – zanima me za novu naplatu na Verudeli -mi u Puli nemamo ni prebivalište ni stalni boravak već samo kuću (u Liburnijskoj ulici) koju je moj suprug naslijedio od roditelja. Živimo u Buzetu ali od kada je suprug u mirovini često smo u Puli (i ljeti i zimi) i često parkiramo na Verudeli pa me zanima da li postoji mogućnost da i mi – povremeni	Prihvaća se	Komentar usvojen. Za opis aktivnosti 2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule dodana je uputa: „Kroz sustav prometa u mirovanju poželjno je pronaći rješenje tarifnog modela za stanovnike UP Pula.“

			korisnici (ali ne i turisti pošto plaćamo sve komunalije za kuću u Puli) možemo dobiti neku povlaštenu tarifu – ne kao i stanovnici Pule, ali ne baš da ljeti moramo platiti po satu kao turisti koji dolaze jednokratno?		
4.	JU Natura Histrica	2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA	Str. 11. U poglavlju 2. GEOGRAFSKI OBUHVAT SRUP-a predlažem ispraviti ili nadopuniti dio teksta „Jedina otočna skupina koja se ističe uz zapadnu obalu Istre po svojoj veličini je otočje Brijuni, koje obuhvaća 14 otoka, otočića i hridi, od kojih je najveći otok Veliki Brijun.“. Činjenica je da su Brijuni najveća otočna skupina u Istri pa tako i na zapadnoj obali, no budući da se radi o dokumentu koji obuhvaća isključivo urbano područje Pula smatram da se na taj način treba referirati i kod pregleda stanja (npr. kao što je o Brijunima i otocima medulinskog arhipelaga napisano na str. 8). Zapadna obala Istre uključuje i rovinjske i vrsarske otočne skupine.	Prihvaća se	Tekst prilagođen.
		3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a	Str. 12 U dijelu teksta koji se odnosi na osnivanje Partnerskog vijeća Urbanog područja Pula postoji nesrazmjer kod članova Vijeća. Iako se radi o sektorski jednakim javnim ustanovama koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, JU Natura Histrica (regionalna razina – Istarska županija) i JU Kamenjak (lokalna razina – Općina Medulin) nisu navedene kao članice Partnerskog vijeća UP Pula dok s druge strane JU Nacionalni park Brijuni (državna razina) jest.	Pojašnjeno	U navedenom odjeljku prikazani su članovi Partnerskog vijeća koji su se odazvali na javni poziv koje je pripremljen od strane Grada Pule, a na koju se prijavila JU NP Brijuni.
		5.2. Gospodarstvo	Str. 38 Smatram da u poglavlju 4.2.5. Poljoprivreda i ribarstvo veza između registra ARKOD i satelitskih snimaka s podacima o zemljišnom pokrovu nije točna i stvara krivu sliku stvarnog stanja na terenu. U registru ARKOD su zavedeni samo oni	Pojašnjeno	Kako bi se osigurala mogućnost statističke analize i usporedbe podataka na razini JLS, korišteni su

			<p>poljoprivrednici koji primaju neke poticaje za poljoprivrednu proizvodnju ili su korisnici neke od mjera ruralnog razvoja. Oni koji ne koriste mjere ruralnog razvoja nisu u ARKOD-u, ali i dalje mogu biti aktivni poljoprivrednici te na taj način doprinosti očuvanju ruralnog krajolika i lokalnoj proizvodnji hrane.</p> <p>Na primjer, urbani vrtovi na Vidikovcu u blizini Osnovne škole Vidikovac i neke okolne parcele nisu upisane u ARKOD, a redovito se obrađuju (vidi priloženu sliku). Također, urbani vrtovi na Gregovici nisu upisani u ARKOD, a radi se aktivnim poljoprivrednim površinama.</p> 		<p>standardizirani podatci ARKOD-a, kao trenutno najdetaljnije baze podataka o poljoprivrednim zemljištima. Podatci o zemljišnog pokrovu koriste se kao dodatak, ali nisu direktno komparabilni s podacima ARKOD-a, zbog čega se statistički prikazuju zasebno.</p>
	<p>5.3. Urbano okruženje</p>	<p>Str. 43</p>	<p>U poglavlju 4.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima potrebno je ažurirati naziv Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije koji sada glasi Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije. Isto je potrebno učiniti u cijelom dokumentu.</p> <p>U dijelu teksta koji se tiče kvalitete zraka i lokalne mreže praćenja kvalitete zraka predlažem uzeti u obzir i ostale poslovne subjekte (industrijska postrojenja) u UP Pula koji imaju ispuste u zrak, a obvezni su samostalno mjeriti</p>	<p>Prihvaća se djelomično</p>	<p>Naziv ustanove prilagođen. Detaljniji pregled statističkih podataka prikazan je u Cjelovitoj analizi stanja koja je prilog SRUP-a, a u kojem su prikazani navedeni podatci. U glavnom dokumentu daje se kratak sažetka</p>

		<p>količinu sitnih čestica i ostalih ispuštenih tvari (npr. Kaštijun ima vlastita mjerenja). Predlažem za više detalja kontaktirati Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije – Odsjek za zaštitu prirode i okoliša koji vodi Registar onečišćavanja okoliša (ROO) pa će znati više o tome koji su to subjekti.</p> <p>Prema podacima Instituta za oceanografiju i ribarstvo (IZOR) u Istri se prati kakvoća mora na 217 plaža. Brzinskim pregledom rekao bih da ih se 50-ak nalazi unutar obuhvata UP Pula. Je li tih 57 točki ispitivanja koje se navode u tekstu preuzeto od IZOR-a ili je to neka baza i lokacije koje NZZJZIŽ uzorkuje?</p> <p>https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoca/kakvoca_ms?p_god=2022</p>		<p>zaključaka, sukladno Metodologiji. Primarni izvor podataka je IZOR.</p>
	5.3. Urbano okruženje	<p>Str. 45-46</p> <p>U poglavlju 4.3.2. Upravljanje javnim urbanim površinama postoji jako puno grešaka i netočnih informacija koje smatram da bi svakako trebalo ispraviti prije usvajanja završne verzije dokumenta.</p> <p>Već u prvoj rečenici drugog odlomka stoji: „Unutar prostornog obuhvata UP Pula Zakonom o zaštiti prirode dosad je proglašeno 9 zaštićenih područja prirode, a postoje i određena zaštićena područja prema prostornim planovima jedinica lokalne samouprave.” što nije točno. Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) nije proglašeno 9 zaštićenih područja nego 7 i to redom: Nacionalni park Brijuni, značajni krajobraz Gornji Kamenjak, značajni krajobraz Donji Kamenjak i međulinski arhipelag, park-šuma Šijana, park-šuma Busoler, park-šuma Soline i park-šuma Kašteja. Eventualno bi se moglo govoriti o 9 zaštićenih područja ako uzmemo u obzir da značajni krajobraz Rovinjski otoci i priobalno područje jako malim dijelom ulazi u administrativne granice Grada Vodnjana –</p>	Prihvaća se djelomično	<p>Poglavlje razdijeljeno sukladno preporuci. Ispravljani podatci. Fosilna nalazišta nisu relevantna za ITU mehanizam. Detaljan pregled poglavlja dostupan je u Cjelovitoj analizi stanja koja je prilog dokumentacije SRUP-a.</p>

		<p>Dignano, kao možda i posebni paleontološki rezervat Datule – Barbariga na moru, međutim to nije ucrtano na grafičkom prikazu Sl.14 Zaštićena prirodna baština na području SRUP-a Pula pa nije jasno što je točno izrađivač uključio u analizu, a što ne.</p> <p>Rješenjem o proglašenju fosila dinosaura i njihovih nalazišta zaštićenim dijelovima prirode (NN 40/21) utvrđeno je da su fosili dinosaura na 24 nalazišta u RH značajni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda, obrazovnog i znanstvenog značaja te da se proglašavaju zaštićenim dijelovima prirode, upisuju se u upisnik zaštićenih područja i prikazuju se na službenom pregledniku informacijskog sustava zaštite prirode u RH (https://www.bioportal.hr/gis/).</p> <p>Iz tog razloga i fosilna nalazišta unutar obuhvata SRUP-a treba uzeti u obzir te navesti svih 8 (4 na Brijunima, 2 na Kamenjaku, Puntičela i Zlatne stijene) u SRUP-u. Dodatno znamo da postoje i još neka kao npr. nalazište Rakalj koje se nalazi u Općini Marčana te tako ulazi u UP Pula, a nije navedeno u spomenutom Rješenje.</p> <p>U tekstu se vrlo kratko spominje i ekološka mreža, ali nigdje nije ucrtana na grafičkom prikazu. Predlažem da se dodatno razradi ta tematika budući da se radi o zaštićenim područjima usklađenim na europskoj razini koja se proglašavaju temeljem europskih direktiva (Direktiva o pticama, Direktiva o staništima), a provedba aktivnih mjera upravljanja i postizanje ciljeva i mjera očuvanja vrsta i stanišnih tipova može se iskoristiti kod prijave projekata za koje je moguće financiranje europskim sredstvima. Tim više što su za ta područja ekološke mreže u izradi i Planovi upravljanja koje bi trebalo uzeti u obzir kao strateške dokumente koji se tiču upravljanja tim područjima (Akvtorij zapadne Istre, Medulinski i Pomorski zaljev).</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Referiranje na Planove upravljanja može donijeti dodatne bodove prilikom bodovanja prijava na projekte koji se tiču prirodne baštine.</p> <p>Budući da je kod nacionalnih kategorija zaštite i ekološke mreže dosta grešaka, predlažem dodatno provjeriti i sve što se u tekstu navodi kao prostorno – planska zaštita kako i tu ne bi bilo netočnih navoda.</p> <p>Osobno smatram da svrstavati zaštićena područja prirode pod „javne urbane površine“ kako stoji u naslovu poglavlja, nije dobro i nije točno. Kao prvo, vlasnička struktura u zaštićenim područjima nije isključivo javna nego može biti i privatna. Kao drugo, kod zaštićenih područja (i područja ekološke mreže) ne radi se o urbanim površinama u smislu parkova i drvoreda kao zelenih urbanih površina na koje se cilja kroz ulaganja u zelenu infrastrukturu u gradovima (drvoredi uz prometnice, cvjetne trake uz puteve i prometnice, parkovi u gradskim četvrtima, urbani vrtovi, vodeni vrtovi...). Isto tako, smatram da bi kod ovakvih dokumenata korisno bilo navesti zaštićena područja taksativno u tablici da bude preglednije, razdvojiti proglašena zaštićena područja od onih područja koja se štite prostorno – planskom dokumentacijom, a svakako predlažem doraditi grafički prikaz i imenovati poligone koji su prikazani.</p>		
	5.3. Urbano okruženje	<p>Str. 48</p> <p>U tablici 25. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u upravljanju javnim urbanim površinama u UP Pula, navode se parkovi prirode i posebni rezervati kao razvojni potencijali i prednosti UP Pula. Predlažem ispraviti taj dio teksta jer u UP Pula nema tih kategorija zaštite.</p> <p>Također, u istoj tablici kao razvojna potreba i slabost navodi se ilegalna gradnja samo u Općini Marčana. Predlažem da se</p>	Prihvaća se	Tekst prilagođen prema prijedlogu.

		taj dio teksta ispravi stvarnim podacima budući da je taj problem prisutan diljem UP Pula, u svakoj jedinici lokalne samouprave.		
	5.3. Urbano okruženje	Str. 55 U poglavlju 4.3.4. Promet i mobilnost, navodi se kako autobusni javni prijevoz obavljaju samo Pulapromet d.o.o. i Brioni Pula d.o.o. Brzinskim pregledom voznog red pulskog autobusnog kolodvora moguće je izdvojiti još barem dva autoprijevoznika koji svojim linijama prolaze JLS-ovima uključenim u UP Pula.	Pojašnjeno	U dijelu teksta u kojem se navodi javni prijevoz, pojašnjene su gradske, lokalne i regionalne linije na razini UP Pula, te nisu uključene međuzupanijske linije. Cilj tog dijela teksta bila je stvoriti uvid u stanje usluga javnog gradskog prijevoza kojim se osiguravaju dnevne migracije unutar UP Pula.
	9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva)	Str. 106-107 U Posebnom cilju 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva se kao aktivnost navodi „...unaprjeđenje infrastrukture i ponude u kamping turizmu.“. Osobno smatram da se osim u nekim izuzecima, kamping turizam u Istarskoj županiji jako udaljio od onog kamping turizma kakav je bio nekad (šatori) i u zadnjih nekoliko godina svjedočimo da se unaprjeđenje ponude u kamping turizam uglavnom svodi na stvaranje naselja izvan građevinskih područja koja se u prostornom planu vode kao turistička razvojna područja s vlastitim UPU-ovima. Ulaganja u kampove se svode na uređenje parcela za elitne „mobilne“ kućice upitne mobilnosti i na taj način se, u biti, izigrava građevinske propise.	Prihvaća se	Ideja jest poticati eco-friendly kamping turizam, stoga je aktivnost prilagođena u : „3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu“
	9. POPIS	Str. 109	Prihvaća se	Prijedlog usvojen.

		POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine)	U tablici s popisom mjera i aktivnosti posebnog cilja 4.1. predlažem ispraviti naziv aktivnosti 4.1.1.1. jer se kod ekološke mreže Natura2000 govori o područjima očuvanja, a ne elementima. Predlažem izmjenu naziva aktivnosti na način: 4.1.1.1. “Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno – planske zaštite područja”		
		14. Prilozi (Tablica 1 Potpuni pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, prikazano u EUR)	Str. 140 Ovisno o provedbi Strateške procjene utjecaja na okoliš i eventualano prihvaćenim komentarima, predlažem ažurirati podatke u tablici.	Prihvaća se	Tablica ažurirana sukladno prethodno usvojenim izmjenama.
		OPĆENITI KOMENTAR	OPĆENITI KOMENTARI: Predlažem dodatno lektorirati tekst Strategije, ispraviti pravopisne greške i tipfelere. Predlažem ujednačiti izričaj kroz cijeli dokument (npr. ilegalno – nelegalno – nezakonito). Određene JLS u sklopu UP Pula su dvojezične stoga ih tako treba i navoditi (npr. Grad Pula – Pola, Grad Vodnjan – Dignano) – predlažem konzultirati Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/2006); https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_07_86_2045.html	Prihvaća se	Dvojezične oznake prikazane kod službenog naziva JLS.
5.	Vodovod Pula d.o.o.	10. TERMINSKI PLAN	Poštovani, Ovim putem izražavamo želju da se u prijedlog projekata	Prihvaća se	Prijedlog usvojen, projekti ažurirani.

		<p>PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA / 10.1. Baza projekata UP Pula</p>	<p>unutar mjere „4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge“ uvrste projekti izgradnje magistralnog cjevovoda Rakonek-Muntić na području općina Marčana i Ližnjan procijenjene vrijednosti 2.000.000,00 EUR. Također, s obzirom da su za projekte „Čvor Vidikovac“, „Tlačni cjevovod Rakonek – Prnjani izgradnja“, „Rekonstrukcija vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana“ te „Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci“ sredstva već osigurana iz Redovnog programa Hrvatskih voda i NPOO-a isti se mogu izuzeti iz postojeće tablice projekata.</p> <table border="1" data-bbox="734 603 1279 858"> <thead> <tr> <th>Mjera</th> <th>Naziv projekta</th> <th>Nadležnost provedbe projekta</th> <th>Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4">Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije</td> </tr> <tr> <td rowspan="6">4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge</td> <td>Čvor Vidikovac</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>1.838.159,73</td> </tr> <tr> <td>Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>647.289,14</td> </tr> <tr> <td>Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>708.672,11</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Projekti za uvrštenje u Strategiju</td> </tr> <tr> <td>Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>1.070.000,00</td> </tr> <tr> <td>Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>2.000.000,00</td> </tr> </tbody> </table>	Mjera	Naziv projekta	Nadležnost provedbe projekta	Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR	Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije				4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	Čvor Vidikovac			Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja	Vodovod Pula	1.838.159,73	Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana	Vodovod Pula	647.289,14	Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci	Vodovod Pula	708.672,11	Projekti za uvrštenje u Strategiju			Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	Vodovod Pula	1.070.000,00	Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	Vodovod Pula	2.000.000,00		
Mjera	Naziv projekta	Nadležnost provedbe projekta	Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR																																
Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije																																			
4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	Čvor Vidikovac																																		
	Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja	Vodovod Pula	1.838.159,73																																
	Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana	Vodovod Pula	647.289,14																																
	Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci	Vodovod Pula	708.672,11																																
	Projekti za uvrštenje u Strategiju																																		
	Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	Vodovod Pula	1.070.000,00																																
Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	Vodovod Pula	2.000.000,00																																	
6.	Pulapromet d.o.o.	5.3. Urbano okruženje	<p>Poštovani,</p> <p>u nastavku dostavljam opaske Pulaprometa vezano na SRUP. U dokumentu ćete u komentarima vidjeti detalje no zapravo se sve svodi na to da zapravo niti jedna točka iz PRGP-a i iz tekstualnog dijela SRUP-a nije integrirana u dio SRUP-a gdje su financije tj. baza projekata. Kao što smo na sastanku održanom 24. siječnja zaključili, ispravite me ako griješim, u bazi projekata su navedena samo dva Park and Ride parkirališta.</p> <p>Moguće da smo neke od projekata “smjestili” u točke PRGP-a i/ili SRUP-a kojima zapravo nije tamo mjesto no činjenica je da javni prijevoz nije zastupljen.</p>	Prihvaća se	<p>Prema prijedlogu troškovnika, dodani integrirani projekti: Informiranje putnika u JGP Poboljšanje usluga javnog prijevoza Vozila i infrastruktura</p>																														

			<p>Bilo bi naravno odlično da nam se omogući “apliciranje” za barem dio projekata, a za ostale ćemo čekati druge natječaje ili manje iznose financirati sami. Dodajem da imamo i lokacijsku dozvolu te idejno rješenje za preseljenje remize na lokaciju kod plinare i time bi postojeći prostor remize ostao Gradu na raspolaganju, također bi na istu lokaciju preselili i upravu.</p> <p>Prilog: PRGP_SRUP pitanja i komentari Pulapromet konačno za Grad.xlsx</p>		
7.	Iva Maslovar	10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA / 10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Predlažemo društveni vrt i park na Valsalinama prema prijedlogu upućenom gradonačelniku i pročelnicima. Park bi obuhvatio dijelove katastarskih čestica 5142/1, 5142/2, 5143/2, 5144/1, 5132/3, 5132/10, 5136/9 (sve k.o. Pula) prema Izvratku iz zemljišne knjige pašnjaci, oranice, voćnjaci u vlasništvu Grada Pule; prema GUP-u zona 24 (stambena).</p> <p>Lokacija je odabrana zbog postojeće bioraznolikosti, pristupačnosti i neposredne blizine vrtića, škole, doma za starije osobe, dnevnog centra za rehabilitaciju i prostorija udruga osoba s invaliditetom. Na taj je način zanimljiva potencijalno velikom broju korisnika programa društvenog parka.</p> <p>Sastojao bi se od dva dijela: jedan bi dio bio uređen kao park, drugi dio kao šumski vrt.</p> <p>U parku i vrtu uredile bi se poučne staze i postavile informativne ploče radi postizanja edukativne dimenzije, a svoje bi mjesto na lokaciji našao i javni komposter.</p>	Prihvća se djelomično	Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.
8.	Općina Ližnjan - Lisignano	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>Poštovani,</p> <p>nastavno na dogovor na posljednjem Koordinacijskom vijeću održanom 20. siječnja 2023. priloženo dostavljamo</p>	Prihvća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			<p>prijedlog izmjena procijene troškova za projekt strateškog značaja naziva Uspostava multifunkcijskog centra u Ližnjanu a sve uslijed značajnog povećanja cijena radova i opreme.</p> <p>Unaprijed zahvaljujemo.</p> <p>Za sva daljnja pitanja i pojašnjenja stojimo na raspolaganju.</p> <p>„Predlažemo da se iznos od 1.327.228,08 EUR predviđen za projekt strateške važnosti naziva Uspostava multifunkcijskog centra u naselju Ližnjan poveća na iznos od 2.000,000 EUR. Razlog tome je značajno povećanje cijene radova i opreme uslijed inflacije a navedena procjena troškova predložena u Strategiji procijenjena je prije par godina. Traženo povećanje nužno je kako bi mogli realizirati predmetni projekt od strateške važnosti.“</p>		
9.	Istarska županija – Upravni odjel za održivi razvoj	OPĆENITI KOMENTAR	<p>Poštovani,</p> <p>U skladu sa Vašom obavijesti, KLASA: 023-01/21-01/574 , URBROJ: 2163-7-01-01-024222-81, od 22. prosinca 2022., zaprimljenom u ovom Upravnom odjelu 23. prosinca 2023. godine, a vezano za sudjelovanje u javnoj raspravi, vezano za prijedlog o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu : Studija) i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: SRUP Pula), koja se provodi od 30. prosinca 2022. do 30. siječnja 2023. godine, u nastavku Vam dostavljamo slijedeće primjedbe:</p> <p>- Studiju i SRUP Pula potrebno je detaljnije pregledati jer smo ustanovili da ima više gramatičkih i pravopisnih pogrešaka</p>	Prihvaća se	Pogreške ispravljene.
		OPĆENITI	u SRUP-u Pula potrebno je provjeriti i po potrebi ispraviti	Prihvaća se	Naziv prilagođen.

	KOMENTAR	nazive pojedinih tijela (npr. Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, a ne Zavod za javno zdravstvo Istarske županije)		
	5.3. Urbano okruženje	U SRUP-u Pula, na str. 41. i 46. spominje se problematika odlagališta otpada Kaštijun, koje je u međuvremenu zatvoreno i sanirano (Postoji samo ŽCGO Kaštijun), te je to potrebno korigirati	Prihvaća se	Tekst prilagođen.
	5.3. Urbano okruženje	u SRUP-u Pula, na str. 42. smatramo da nije baš ispravno zaštićena područja i područja ekološke mreže svrstavati u javne urbane površine jer se u pojedinim kategorijama zaštićenih područja radi o netaknutim i očuvanim prirodnim vrijednostima, tako da je svrstavanje takvih područja u javne urbane površine kontradiktorno, a radi čega predlažemo da se odvoji posebno poglavlje samo za zaštićena područja i područja ekološke mreže	Prihvaća se	Prijedlog usvojen.
	5.3. Urbano okruženje	Ujedno u SRUP-u Pula, ponovno na str. 42. u tekstualnom dijelu je navedeno da je unutar prostornog obuhvata UP Pula Zakonom o zaštiti prirode dosada proglašeno 9 zaštićenih područja prirode, a na pratećem kartografskom prikazu nije ucrtano svih 9 područja. Naime, u skladu sa Zakonom, na području UP Pula nalaze se NP Brijuni, PŠ Šijana, PŠ Busoler, PŠ Soline, PŠ Kašteja, ZK Gornji Kamenjak, ZK Donji Kamenjak i medulinski arhipelag, dok malim dijelom u UP Pula ulaze i ZK Rovinjski otoci i priobalno područje i PPR Datule-Barbariga, koji nisu prikazani na pratećem kartografskom prikazu. U spomenutom tekstualnom dijelu je isto samo kratko navedeno da na području UP Pula postoje područja ekološke mreže, ali nije navedeno koja su to područja niti je dan kartografski prikaz. Slijedom navedenoga sugeriramo da se cijeli dio SRUP-a Pula, koji se tiče zaštićenih područja i područja ekološke mreže doradi i korigira (u skladu sa	Prihvaća se	Poglavlje doručeno.

			strateškom Studijom).		
		OPĆENITI KOMENTAR	Osim spomenutih primjedbi, napominjemo da je svakako prije upućivanja SRUP-a Pula u postupak donošenja, potrebno oba dokumenta usuglasiti, s obzirom na to da SRUP Pula daje popis planiranih aktivnosti i projekata za koje je onda Studijom procijenjen utjecaj na okoliš, te su dane mjere ublažavanja kojih se treba pridržavati prilikom provođenja tih aktivnosti i projekata.	Prihvaća se	Oba dokumenta su usklađena te povezana s utvrđenim mjerama i uputama za provedbu.
10.	Općina Marčana	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Uzimajući u obzir trenutnu svjetsku gospodarsku situaciju u pogledu visoke stope inflacije i negativnog trenda rasta cijena, osobitu uzimajući u obzir vrijeme kada se procjenjivala i utvrđivala vrijednost uključenih projekata (2021. i 2022. godine), ovim putem predlažemo povećanje iznosa indikativnih troškova strateških projekata Općine Marčana iz nacrta SRUP-a, sukladno popisu strateških projekata i njihovim predviđenim vrijednostima sadržanim u excel tablici, koju dostavljamo u prilogu. Prilog: SRUP PULA - popis strateških projekata sa područja Općine Marčana s izmijenjenim vrijednostima projekta 30.01.2023 .xlsx	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.
11.	Grad Vodnjan - Dignano	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Poštovani, u prilogu šaljem izmjenu strateškog projekta u smislu procijenjene vrijednosti u nacrtu SRUP-a, a vezano za projekt Strateški projekt 7 – „Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu“. Prilog: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV.XLSX	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.
12.	Karin Bolković	10.1. Baza projekata UP Pula	Prvotno zamišljena Vojarna Vladimir Gortan kao prostor (blizina kolodvora, centar grada, super za turiste zbog	Prihvaća se djelomično	Projektni prijedlozi od strane dionika i građana

		<p>blizine centra) ili druga mogućnost slobodno krilo u Rojcu.</p> <p>Vojarna Vladimir Gortan - građevina koja je napuštena i koju bi se moglo privesti namjeni da bude svojevrsan društveni centar podrške i edukacije i pripreme za kvalitetan društveni život i život u poslovnom okruženju.</p> <p>Šijana bi tako dobila procvat kvarta u kojem je sad trenutno vrlo sumorno sa zgradom vojarne u ovom postojećem stanju a i izbjegli bi okupljanje sumljivih osoba povezanih sa kriminalom.</p> <p>Neki korisnici bi ovdje našli radno mjesto a nekima bi ovaj centar bio mjesto pakse i pokazatelj smjera u kojem trebaju krenuti vezano za poslovni svijet.</p> <p>To je inkluzivno mjesto, inkluzija kroz rad i druženje.</p> <p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Centar u kojem bi se nalazili slijedeći sadržaji a i izvor volontera i radne snage bi proizlazile iz:</p> <p>Centar za mlade</p> <p>Centar društvenog poduzetništva</p> <p>suradnja sa Tekopom i smislu šivanja plahti uniforma i ostalih potreba vezano za opremu , pranja plahti</p> <p>Udruge mladih</p> <p>Crveni križ</p> <p>Volonterski centar Istre</p>	<p>u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.</p>
--	--	--	---

		<p>Zelena istra??</p> <p>Turistička škola - praksa</p> <p>Medicinska škola - praksa fizioterapeuti i medicinske sestre</p> <p>Gimnazija Pula - praksa</p> <p>Strukovna škola - praksa (kozmetički salon, frizerski salon</p> <p>Tehnička škola - praksa</p> <p>Škola za odgoj i obrazovanje</p> <p>Udruga za daunov sindrom</p> <p>Udruga a osobe s autizmom</p> <p>Umjetnička škola -praksa (rehab, likovne radionice ili uređivanje umjetničkog izgleda centra)</p> <p>Ostale udruge (Udruga za osobe sa invaliditetom, Udruga za osobe sa cerebralnom paralizom, Udruga Institut (Varija)</p> <p>Učilište neko - izobrazba u svrhu prekvalifikacije i snaživanje ranjivih skupina</p> <p>Ekonomski faks - praksa</p> <p>Kultura i turizam - praksa</p> <p>Restoran</p> <p>Caffe bar</p> <p>Hostel/hotel prilagođen između ostalog osobama s invaliditetom</p> <p>Kozmetički praktikum i frizerski praktikum i ujedno spa za hotel</p> <p>Lift (bilo da se radi o Rojcu ili Vojarni Vladimir Gortan)</p> <p>Dnevni boravak</p> <p>Učionica</p> <p>Recepcija</p> <p>Terasa na krovu (Vojarna Vladimir Gortan)</p> <p>Na krovu vojarnje bi se nalazio urbani vrt ili u Rojcu na slobodnim zelenim površinama</p> <p>Teretana za hostel /hotel i osobe korisnike udruga</p> <p>Kineziološki faks (izvor praktikanata na području Istre)</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Prostor za fizikalnu terapiju bilo za turiste hotela /hostela bilo za osobe korisnike udruga koje teško dolaze do fizioterapije</p> <p>Zaposlili bi i teško zapošljive skupine građana (žene starije od 55 godina, muškarce starije od 60, osobe s invaliditetom i ostale ranjive skupine) (neko učilište)</p> <p>Druga ideja – Eko selo (treba naći zemlju)</p> <p>„odred koza“ - prevencija požara (ponudila je zemlju Zuzana Hoti)</p> <p>Farma koza i magaraca</p> <p>Proizvodnja sira, mlijeka kozijeg i magarećeg</p> <p>Izrada aplikacije za iznajmljivanje koza u svrhu prevencije protiv požara (u</p> <p>Izraditi registar osoba koje posjeduju koze i koji ŽELE BITI DIO ODREDA</p> <p>Nabava vozila za prijevozu koza</p> <p>Proizvodnja sira (suradnja Kumparička)</p> <p>Koze + urbani vrt – hrana za restoran hostela– održivost</p> <p>Mogle bi se angažirati i osobe kojima je potrebna psiho socijalna rehabilitacija, radno okupaciona terapijaodjel za psihološku pomoć ob PULA,</p> <p>popravni dom rehab</p> <p>Suradnja sa psiholozima škola</p> <p>Sigurno je partner grad Pula u Projektu (imala sam sastanak sa pročelnicom Ivanom Sokolov)</p> <p>Udruga Praksa bi radila idejni projekt</p> <p>Realizacija kroz ITU.</p> <p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom</p>		
--	--	--	--	--

			<p>segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad.</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi se u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima, prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Kroz 2. ideju Eko selo (turistički posjeti eko selu i ekološki uzgoj istarskih istarskog magarca i koza i pomoći tih istih koza u suzbijanju požara u vidu formiranja odreda koza koje odlaze na čišćenje terena i izrada aplikacije sa registrom osoba koji posjeduju koze koji bi bili dio tog odreda uz uključujući i naš uzgoj. Iznajmljivanje koza kroz aplikaciju građanima se naplaćuje a kao pomoć vatrogascima naravno ne. Gnojivo bi koristili u našim vrtovima.</p>		
13.	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>Poštovani,</p> <p>nastavno na Vaš e-mail, u prilogu Vam dostavljamo prijedloge projekata Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli za uvrštenje u ITU strateške projekte SRUP-a 2021.-2027.</p> <p>Prilog: Popis i opis projekata - Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.xlsx Prilog: Strateški projekti 2021-2027.xlsx</p>	Prihvaća se djelomično	<p>Sukladno prijedlogu i troškovnicima prijedlog usvojen u akcijski plan u Bazu projekata.</p> <p>Predložene projekte nije moguće uvrstiti u strateške projekte koji se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam, s obzirom da je, sukladno Smjernicama i Poslovniku o radu Koordinacijskog vijeća urbanog područja Pula, u ovoj fazi</p>

					Koordinacijsko tijelo već donijelo Odluku i usvojilo pozitivno mišljenje na nacrt SRUP-a i provedbene akte Strategije za strateške projekte koji se planiraju provoditi putem ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2021.-2027.
14.	Grad Pula - Pola	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>Poštovani,</p> <p>u prilogu dostavljamo novi proračun projekta ENERGETSKA I STATIČKA OBNOVA DC ROJC SA SUNČANOM (FOTONAPONSKOM) ELEKTRANOM uz obrazloženje, kao i Tablicu procijenjene vrijednosti projekta s navedenim iznosima po godinama (2022. -2027.)</p> <p>Nakon sastanka sa projektantima i stručnim suradnicima, odlučili smo se za integraciju projekata ENERGETSKA I STATIČKA OBNOVA DC ROJC i SUNČANA ELEKTRANA ROJC iz više praktičnih razloga. Prije svega, objedinjene javne nabave za izradu projektne dokumentacije i izvedbu projekata te konačno veću energetska učinkovitost.</p> <p>Uzevši u obzir trenutnu svjetsku gospodarsku situaciju u pogledu visoke stope inflacije i kontinuiranog negativnog trenda rasta cijena, primorani smo zbog proteka vremena, povećati sveukupnu vrijednost integriranog projekta sa 4.194.040,74 eura na 5.070.000,00 milijuna eura.</p>	Prihvća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			Prilog: Kopija SRUP Pula - Strateski projekti - rojc		
15.	Pulaparking d.o.o.	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>1. Predlažemo da se projekt „Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli", nositelja projekta Pula parking d.o.o. u ukupnoj procijenjenoj vrijednosti od EUR 3.364.523,19 uvrsti kao strateški projekt u Poseban cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti, koji će se sufinancirati putem ITU mehanizma (85%) a ostatak (15%) vlastitim sredstvima, s obzirom da se radi o projektu strateške važnosti promicanjem održive multimodalne mikromobilnosti, kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom netom stopom emisije ugljika.</p> <p>Kratki opis projekta: Sukladno Strategiji prometnog razvoja RH jedan od velikih problema gradova je i neadekvatan gradski promet koji stvara jednu četvrtinu ukupnih stakleničkih plinova i uzrok je prometnih gužvi, loše kvalitete zraka u gradovima, s ciljem jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u svrhu jačanja integriranog teritorijalnog razvoja u gradovima.</p> <p>Projektom bi se doprinijelo gradskoj mobilnosti radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza, javnog prijevoza kroz sustav javnih e-bicikala i srodnih e-vozila, te s tim poveznju potrebnu infrastrukturu i postavljanje sustava javnih bicikala, te inovativna rješenja tzv. „vaporetti“, električne brodice koje bi spajale otočje Brijuni, Hidrobazu, Valelungu, Muzil i pulsku Rivu u sklopu Pulske luke u dužini od 31 km. Digitalizacija gradskog prometa te uvođenje intermodalnih terminala, odnosno digitaliziranih,</p>	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			<p>inteligentnih gradskih sustava. Projektom bi se utjecalo na promociju biciklizma kao poželjnog oblika prometa te korištenje ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbe u tu svrhu.</p> <p>Predlaže nadležnost provedbe projekta: Pula parking d.o.o. i Pulapromet d.o.o.</p>		
		10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>2. Predlažemo da se zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa zemljišta te prostorno planske dokumentacije slijedeći projekti isključe iz nacrtu SRUP-a:</p> <p>1. PARK AND RIDE MANDRAČ – VALELUNGA, Pula parking d.o.o., u vrijednosti EUR 6.636.140,42</p> <p>2. GARAŽNA KUĆA ŽUTA ŠKOLA, Pula parking d.o.o. u vrijednosti od EUR 4.778.021,10</p> <p>GARAŽNA KUĆA PARKIRALIŠTE BOLNICE, Pula parking d.o.o. u vrijednosti od EUR 7.167.031,65</p>	Prihvaća se	Usvojeno prema prijedlogu
16.	Općina Medulin	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, na 126. stranici predlažemo izmjenu sadržaja koji se odnosi na projekte Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...) i MMC Cave Romane, na način da se umjesto teksta iz nacrtu, navede tekst koji slijedi u nastavku.</p> <p>Za projekt Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...), pod Kratki opis projekta, novi tekst glasi: „Projektom se planira izgradnja biciklističke infrastrukture na frekventim prometnicama, kao i uz glavnu prometnicu, koje povezuju grad Pulu sa općinom Medulin od Pule do Premanture i Kamenjaka. Biciklistička infrastruktura bi se također izgradila od Kamika prema Medulinu te bi na taj</p>	Prihvaća se	Prema odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog usvojen.

			<p>način grad Pula bio povezan sa naseljem Medulin, a od Medulina bi se izgradila biciklistička infrastruktura uz glavnu prometnicu u smjeru Pule. Biciklisti bi mogli koristiti infrastrukturu od gotovo ukupno 15 km. Cilj izgradnje biciklističke infrastrukture je poboljšanje sigurnosti biciklista, promicanje i unapređenje sadržaja za rekreaciju, kretanje i zdrav način življenja, razvoj i rast ciklo turizma i produženje turističke sezone. Istovremeno bi se rasteretila parkirališta u gradu Puli i općini Medulin, obzirom da posjetitelji iz jedne JLS često odlaze u drugu JLS. Osim navedenog, smanjenjem korištenja automobila doprinijelo bi se smanjenju onečišćenja zraka, smanjenju uporabe fosilnih goriva te bi se postigli i drugi ciljevi održivog razvoja.“</p> <p>Za navedeni projekt pod Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR), novi iznos glasi: 5.500.000,00</p> <p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na 126. stranici za navedeni projekt je došlo do povećanja ukupno procijenjene vrijednosti projekta jer se povećala dužina planirane infrastrukture te je bilo potrebno ažurirati cijene koje su naglo porasle uslijed inflacije koju bilježi DZS.</p> <p>Prilog: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV poslano 30 01 2023</p>		
		<p>10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula</p>	<p>Za projekt MMC Cave Romane, pod Kratki opis projekta, novi tekst glasi: „Cave Romane je stari rimski kamenolom u općini Medulin, preciznije u Vinkuranu, iz kojeg se vadio kamen za</p>	<p>Prihvaća se</p>	<p>Prema odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog usvojen.</p>

			<p>izgradnju pulske Arene. Projektom se planira prenamjena u centar kulture i sporta u svrhu održivog i kružnog upravljanja prostorom te stvaranja novih javnih površina za različite aktivnosti. Na prostoru nekadašnjeg kamenoloma predviđa se izgradnja dvije ljetne pozornice s ukupno oko 2.000 sjedećih mjesta. Uz navedno planira se izgradnja muzeja kamena, područje za rock climbing i „bicikliranje“, zipline, vidikovac i logistički centar. Predviđeno je da Cave Romane postanu pozornica za održavanje vrhunskih koncerata i dnevnih događanja poput raznih kulturno-umjetničkih manifestacija i gastronomskih događanja.“</p> <p>Za navedeni projekt pod Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR), novi iznos glasi: 1.941.071,07</p> <p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na 126. stranici za navedeni projekt je došlo do povećanja ukupno procijenjene vrijednosti projekta jer su cijene od dana izrade idejnog arhitektonskog projekta uređenja kamenoloma u Vinkuranu porasle uslijed inflacije koju bilježi DZS.</p> <p>Prilog tablica: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV poslano 30 01 2023</p>		
17.	IDA d.o.o.	5.2. Gospodarstvo	<p>Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o., dostavlja sljedeće komentare i prijedloge:</p> <p>- u poglavlju 4. koje se odnosi na Srednjoročne razvojne potrebe i potencijale UP Pula, Potpoglavlje 4.2. Gospodarstvo, 4.2.3. Poslovno okruženje, predstavljena je analiza poslovnog okruženja u Urbanom području Pula na vrlo površnoj razini što se poduzetničkih potpornih institucija tiče, koje predstavljaju značajan element u jačanju</p>	Pojašnjeno	Navedeno poglavlje predstavlja sažetak većeg i detaljnijeg poglavlja prikazanog u Cjelovitoj analizi stanja. Sukladno Smjernicama, glavni dokument sadrži kratak sažetak s

		poslovnog okruženja u UP Pula.		prikazom potreba i potencijala.
		Navodi se primjerice na str. 30 dokumenta tek da „prema Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture 3 elementa predstavljaju poduzetničke zone u Gradu Vodnjanu i Općini Svetvinčenat, a četiri poduzetničke potporne institucije u Gradu Puli“. Nigdje nema spomena o tome da je primjerice samo Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o. u svoja 2 poduzetnička inkubatora u Puli tijekom proteklih godina pružila podršku za više od 90 poduzetnika početnika, da se kontinuirano provode programi financijske podrške za poduzetnike, besplatni obrazovni programi za iste i slično što su značajni podatci kada se govori o jačanju poduzetničkog okruženja u UP Pula.	Prihvaća se	Tekst dopunjen.
	5.2. Gospodarstvo	Isto tako se nigdje ne spominje, odnosno u potpunosti se zanemaruje istaknuti postojanje i buduću ulogu poduzetničkog centra Coworking Pula, koji je u prethodnoj Strategiji urbanog područja Pula bio jedan od strateških projekata UP Pula (detaljnije Grada Pule kao vlasnika nekretnine prije svega te Istarske razvojne agencije kao upravitelja projekta).	Prihvaća se	Tekst dopunjen.
	5.2. Gospodarstvo	Obzirom da ITU mehanizam, kao model financiranja aktivnosti SRUPa podrazumijeva integrirana teritorijalna ulaganja pri čemu je ključ u partnerskoj suradnji te integriranju inicijativa (pogotovo onih u tijeku na solidnim temeljima), imajući u vidu sveopći cilj gospodarskog razvoja UP Pula, molimo da se isto uzme u obzir te da se uloga poduzetničkog centra Coworking Pula, kao jednog od važnih elemenata gospodarskog razvoja UP Pula prepozna dodatno i u Strategiji razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Navedeno će između ostalog doprinijeti održivom razvoju projekta te realizaciji	Prihvaća se	Oba poglavlja dopunjena. Daljnja podrška vidljiva kroz: „3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija“

			posebnog cilja 3.2. ove Strategije - Otporno gospodarstvo te mjere 3.2.1. Kvalitetno inovativno i učinkovito poslovanje. Sukladno navedenom molimo da se poduzetnički centar Coworking Pula i njegovo djelovanje navede u dijelovima poglavlja 4., Potpoglavlje 4.2. Gospodarstvo, 4.2.3. Poslovno okruženje te u Poglavlju 8., opisu posebnog cilja 3.2. te mjere 3.2.1. (str. 99-100 Strategije).		
		10.1. Baza projekata UP Pula	Nadalje, temeljem gore navedenog molimo da se u potpoglavlje 10.1., odnosno u bazu projekata pod mjerom 3.2.1. uvrsti projekt Jačanja kapaciteta Poduzetničkog centra Coworking Pula, procijenjene indikativne vrijednosti 350.000,00 EUR, kojim će se doprinijeti jačanju poduzetničkog okruženja u UP Pula te kvalitetnom, inovativnom i učinkovitim poslovanju poduzetnika u UP Pula. Dodatno, u poglavlju 4., Potpoglavlju 4.4. Okvir upravljanja razvojem, zanemarene su poduzetničke potporne institucije kao razvojni dionici te molimo da ih se uvrsti.	Prihvaća se djelomično	Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta. Tekst dopunjen.
18.	Predrag Ninić	10.1. Baza projekata UP Pula	Primjedbe na SRUP 2021-2027: Na nacrt strategije urbanog područja Pula 2021-2027 i predloženih projekata koji bi se trebali financirati iz ITU mehanizma smatram da ima podosta nedostataka. Sportski tereni i domovi za starije ne financiraju se iz europskog financijskog razdoblja 2021-2027 te smatram da strateški projekti; Sportski centar Mandalena, rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra, sportsko - društveni centar Valbandon, izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu, kao i dom za starije i nemoćne u Fažani neće	Pojašnjeno	Projekti sportsko-rekreacijske infrastrukture u skladu su s ciljem 5.1. ITP-a (višenamjenska infrastruktura), dok je navedenim dom utvrđen kao projekt od strateškog značaja za Općinu. Projekti od strateškog značaja, osim

		<p>biti odobreni od strane ministarstva.</p> <p>Također skandalozna je činjenica da niti jednom stavkom nije predviđena obnova kulturne baštine u gradu Puli.</p>		<p>ITU projekata, mogu sadržavati i posebne projekte koji se naglašavaju od strane Koordinacijskog vijeća. Projekti obnove kulture su integrirani u akcijski plan, sukladno popisu iz Baze projekata.</p>
	10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Prijedlog za uvrštenje projekta Lungo Bike u SRUP Pula za razdoblje 2021-2027 godine:</p> <p>Uvrštavanje projekta Lungo-Bike u SRUP 2021-2027, projekt koji je predan za financiranje u Veljači 2022, " Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“.</p> <p>Naime, projekt je u visokoj fazi pripremljenosti te smatram da bi se trebao uvrstiti u SRUP 2021-2027 kako bi se što prije realizirao. Za ovaj projekt već je održano nekoliko sastanaka, provjereni su imovinsko-pravni odnosi, postojeća ruta već je zapuštena pješačka staza, a projektom bi se obnovila postojeća pješačka te proširila na biciklističku stazu. Pješačko biciklistička ruta Lungo Bike doprinijela bi razvoju urbanog prometa u Puli, produžila pred i post sezonu, spojila nekoliko gradskih četvrti, mogućnost povezivanja staze u budućnosti s JLS Medulin i Fažana, doprinijela većem korištenju bicikli kod domicilnog stanovništva, povezala centar grada s obalom, stvorila bi se sasvim nova turistička ponuda u gradu, povećala gospodarska aktivnost u gradu uz pomoć 33 koncesionara</p>	Prihvata se djelomično	<p>Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.</p>

			<p>koja se nalaze na ruti, smanjio bi se protok automobila kroz grad kako od domicilnog stanovništva, tako i kod turista, smanjenje CO2. Projekt Lungo-Bike nema nikakvog utjecaja na okoliš jer se na cijeloj ruti ne mora ukloniti niti jedno stablo, niti postoje veći građevinski radovi, to je projekt na koji se nadovezuje daljnja izgradnja mreže biciklističkih staza kroz grad i sastavni je dio najveće mreže biciklističkih staza u Europi; EUROVELO 8 i EUROVELO 9, te proširivanje i nadogradnja projekta bičikleta. Navedena biciklistička ruta Lungo Bike doprinosi svim strateškim i posebnim ciljevima SRUPa te je u skladu sa sljedećim strategijama kao i proračunom Europske unije 2021-2027;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nacionalnim planom razvoja biciklističkog prometa od 2022. do 2027. Od 13. Listopada 2021. ☐ Korištenje EU fondova za ulaganja u biciklističku infrastrukturu, vodič za programsku dokumentaciju za Hrvatsku 2021-2027 ☐ EuroVelo 8 – Mediteranska ruta, potaknimo razvoj i povećajmo utjecaj cikloturizma, preporuke za politike ☐ Akcijski plan razvoja cikloturizma ☐ Proračun Europske unije 2021-2027 <p>Kako je idejni projekt izgradnje biciklističke staze Pula-Medulin tek u idejnoj fazi te je potrebno još minimalno 2 godine kako bi se doveo u fazu gdje je sada projekt Lungo Bike, ovim putem zamolio bih Vas da projekt Lungo Bike uvrstite u SRUP 2021-2027 radi što ranije realizacije.</p>		
19.	Komentar s	9. POPIS	Vijećnik Gradskog vijeća Grada Pula-Pola osvrnuo se na to	Prihvaća se	Aktivnost 2.2.1.1.

	javnog izlaganja	POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga)	da se kod posebnog cilja 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga vodilo računa o vertikalnom povezivanju i mjerama, a svakako bi trebalo uvrstiti i horizontalne mjere, ciljeve i povezivanje.	proširena: „2.2.1.1. Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije, uključujući ulaganja za horizontalno jačanje kapaciteta“
--	------------------	---	--	--

GRAD PULA–POLA

Upravni odjel za lokalnu samoupravu

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Grad Pula–Pola objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Stratešku studiju procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine između 30. prosinca 2022. i 30. siječnja 2023. godine.

Red. br.	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Dio dokumenta na koji se odnosi primjedba / prijedlog	Tekst primjedbe / prijedloga	Prihvaća se / ne prihvaća se	Razlog i način prihvaćanja / neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	Hrvatske vode,	nacrt Strateške	Na osnovu dostavljene dokumentacije (na ovoj razini	prihvaća	Primljeno na znanje.

	Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana	studije	<p>obrade, odnosno u ovoj fazi postupka) zaključujemo da je Strateška studija procjene utjecaja na okoliš stručno i cjelovito obrađuje problematiku zaštite voda. Sustav odvodnje i obrade otpadnih voda, odnosno obuhvaća sanitarne otpadne vode, oborinske otpadne vode, tehnološke otpadne vode. Prikazan je pregled mogućih utjecaja na sastavnice i elemente okoliša pa tako i na vode. U Studiji su dane mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, te se zaključuje da će provedbom predmetnog zahvata doći će do pozitivnog utjecaja na okoliš uz usvajanje predloženih mjera zaštite, Zahvat je prihvatljiv za okoliš (vode).</p> <p>Na temelju navedenog, ocjenjuje se da je Studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. na kvalitetan način procijenila vjerojatno značajne utjecaje na sastavnicu okoliša (vode) koji mogu nastati predmetnim zahvatom.</p> <p>Napomena:</p> <p>Za provedbu određenih pojedinačnih zahvata u prostoru, navedene u strateškoj studiji (poglavlje 6.14. Procjena utjecaja strateških projekata odnosno točke od 6.14.1 do 6.14.15) potrebno je provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno Uredbi o Izmjenama i dopunama uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 03/17).</p> <p>Za provedbu točke 6.14.3. Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande, osim gore navedene stavke potrebno (zbog ograničenog kapaciteta hidrotehničkog tunela Pragrande) će biti obraditi poplavno područje odnosno</p>	se	
--	---	---------	---	----	--

			<p>odrediti poplavne linije, načine sprečavanja poplavljanja ovog područja (tzv. bujična urbana poplava) i dr.</p> <p>Za provedbu točke točka 6.14.4. Sportsko-društveni centar Valbandon osim gore navedene stavke potrebno će biti obraditi poplavno područje odnosno odrediti poplavne linije, načine sprečavanja poplavljanja ovog područja (tzv. urbana poplava) i dr.</p>		
2.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	potpoglavlje 4.8.7	U točki 4.8.7. Prometna infrastruktura, na str.106 u prvoj rečenici molimo izraz 'željezničke prometnice' zamijeniti izrazom 'željeznička infrastruktura', također	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
		potpoglavlje 4.8.7.1.	U točki 4.8.7.1. Željeznička prometna infrastruktura na str.110 navod 'U UP-u je prisutna jedna željeznička trasa' zamijeniti 'U UP-u nalazi se postojeća željeznička pruga za regionalni promet R101 DG – Buzet – Pula'	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
			Na str.110 naveden je prijevoz tereta, ali prema sadašnjem stanju iako je željeznička pruga R101 DG – Buzet – Pula otvorena za mješoviti promet (putnički i teretni), na njoj se ne odvija redoviti teretni promet.	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
3.	Karin Bolković	veza na prijedlog projekata za potencijalno uvrštavanje u popis strateških projekata	<p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad.</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi se u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima, prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Kroz 2.ideju Eko selo (turistički posjeti eko selu i ekološki uzgoj istarskih istarskog magarca i koza i</p>	prihvaća se	Primljeno na znanje.

			pomoći tih istih koza u suzbijanju požara u vidu formiranja odreda koza koje odlaze na čišćenje terena i izrada aplikacije sa registrom osoba koji posjeduju koze koji bi bili dio tog odreda uz uključujući i naš uzgoj. Iznajmljivanje koza kroz aplikaciju građanima se naplaćuje a kao pomoć vatrogascima naravno ne. Gnojivo bi koristili u našim vrtovima.		
4.	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj	nacrt Strateške studije	Studiju i SRUP Pula potrebno je detaljnije pregledati jer smo ustanovili da ima više gramatičkih i pravopisnih pogrešaka	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
5.	Ministarstvo zdravlja	nacrt Strateške studije	Pregledom naprijed navedene dokumentacije, ovim putem navodimo kako na sadržaj predmetnih dokumenata ovo javnopravno tijelo nema primjedbi.	prihvaća se	Primljeno na znanje.

Akti, preslike i drugi dokazi objave javne rasprave, pozivi i posebne obavijesti o javnoj raspravi, zapisnik s javnog izlaganja, dokazi sudjelovanja u javnom izlaganju pozvanih sudionika u javnoj raspravi i knjiga primjedbi

Prilog 1. Obavijest o provedbi javne rasprave o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Prilog 2. Odluka o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu

Prilog 3. Sken objave Obavijesti o javnoj raspravi u novinama

Prilog 4. Print screen objave i poziva na javnu raspravu na mrežnoj stranici

Prilog 5. Poziv na sudjelovanje u javnoj raspravi prema posebnoj obavijesti (print screen maila)

Prilog 6. Zapisnik s javnog izlaganja

Prilog 7. Knjiga primjedbi (scan prve stranice)

Prilog 8. Očitovanje ovlaštenika na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigla tijekom javne rasprave

GRADONAČELNIK

dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

Na temelju članka 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14, 123/17, 118/18), stavka 3., članka 13. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (Narodne novine, broj 103/15) i članka 61. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine 07/09, 16/09, 12/11 i 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 1. listopada 2021. godine, donosi

ODLUKU o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula

Članak 1.

Ovom odlukom osniva se partnersko vijeće za urbano područje Pula (u nastavku: Partnersko vijeće) radi sudjelovanja u donošenju strategije razvoja urbanog područja, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja.

Članak 2.

Sastav Partnerskog vijeća čine predstavnici: svih jedinica lokalne samouprave koje ulaze u sastav urbanog područja; županije i regionalnog koordinatora; javnih tijela; visokoškolskih ustanova i pružatelja obrazovnih usluga; gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog društva.

Članak 3.

U Partnersko vijeće se imenuju:

R. br.	Subjekt	Član	Zamjenik člana
1.	Grad Pula-Pola	Anja Ademi	Iva Ivančić
2.	Grad Pula-Pola	Ingrid Bulian	Igor Bukarica
3.	Grad Pula-Pola	Lena Radunić	Elvira Krizmanić Marjanović
4.	Grad Vodnjan-Dignano	Edi Pastrovicchio	Emili Janko
5.	Općina Barban	Marina Cetina	Tea Sanković
6.	Općina Fažana	Nenad Paić	Iva Knapić
7.	Općina Ližnjan-Lisignano	Moira Drandić Pauro	Robert Grbin
8.	Općina Marčana	Predrag Pliško	Jakov Benazić
9.	Općina Medulin	Ivan Kirac	Gianni Bužleta
10.	Općina Svetvinčenat	Dean Perković	Marina Benčić Matika
11.	Istarska županija	Duško Kišberi	Tamara Kiršić
12.	Javna ustanova Regionalni koordinator Istarske županije	Patrizia Bosich	Sanja Labinjan

13.	Javna ustanova Nacionalni park Brijuni	Maša Mihelić	Lenka Vidas
14.	Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Pula	Jasna Jaklin Majetić	Damir Sirotić
15.	Tehnomont d.d.	Gordana Deranja	Aleksandar Šuran
16.	Infobip d.o.o.	Igor Schneider	Dean Verbanac
17.	Calucem d.o.o.	Mihajlo Mirković	Valentina Mikanović
18.	Arena Hospitality Group d.d.	Manuela Kraljević	Ivana Peruško
19.	Auto SL 91	Denis Pelozza	Denis Hrelja
20.	Obrtnička komora Istre – Udruženje obrtnika Pula	Zoran Stančić	Ester Jurinović
21.	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Lela Tijanić	Kristina Afrić Rakitovac
22.	Istarsko veleučilište	Edo Cetina	Andrea Vareško
23.	Tehnička škola Pula	Sandra Balde	Gordana Mofardin
24.	Gimnazija Pula	Ivan Gambiroža	Ivan Popčević
25.	Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu	Orhideja Petković	Dario Butković
26.	Institut Ivo Pilar	Marin Beroš	Tatjana Tomaić
27.	Zajednica tehničke kulture Pula	Anton Pletikos	Darko Vrbanac
28.	Pula film festival	Gordana Restović	Tanja Miličić
29.	Turistička zajednica Grada Pule	Sanja Cinkopan Korotaj	Marinela Kolić
30.	Arheološki muzej Istre	Darko Komšo	Đeni Gobić Bravar
31.	Društvo osoba sa invaliditetom	Mladen Pucarić	Armando Radolović
32.	Zaštitna radionica Tekop nova	Mihaela Zubić	Mirjana Ružnjak
33.	IRENA – Istarska regionalna energetska agencija d.o.o.	Doris Pajković	Dalibor Jovanović
34.	Društvo arhitekata Istre – Societa architetti dell Istria (DAI-SAI)	Breda Bizjak	Emil Jurcan
35.	Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva	Helga Može	Valentina Žgomba
36.	Udruga mladih i Alumni FET Pula	Nada Katić Franjić	Kristina Rabar
37.	Udruga Zelena Istra	Irena Burba	Nina Brnić
38.	Udruga Metamedij	Marino Jurcan	Ivana – Nataša Turković
39.	LAG Južna Istra	Roberta Miletić Stanković	Adriana Hrelja Ukota
40.	Udruga Centar za prostorni razvoj	Tatjana Uzelac	Jasminka Pilar
41.	Techne udruženje inženjera	Davor Mišković	Radovan Jokić
42.	Udruga Akademija zdravog življenja	Livio Nefat	Dario Jagić
43.	LAGUR Istarska batana	Katia Ereš	Ana Žužić

Članak 4.

Partnersko vijeće ima predsjednika i zamjenika predsjednika partnerskog vijeća koji se biraju na osnivačkoj sjednici iz reda članova Partnerskog vijeća, na rok od dvije godine, većinom glasova svih prisutnih članova Partnerskog vijeća. Predsjednik i zamjenik mogu biti ponovno birani.

Članak 5.

Na osnivačkoj sjednici Partnersko vijeće donosi poslovnik o radu partnerskog vijeća urbanog područja Pula kojim uređuje djelokrug, način rada, sazivanje sjednica kao i druga pitanja bitna za rad partnerskog vijeća.

Članak 6.

Administrativne i stručne poslove za potrebe rada partnerskog vijeća urbanog područja Pula obavlja Grad Pula-Pola koji je sukladno odredbama ovoga Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenim novinama Grada Pule.

KLASA:023-01/21-01/536
URBROJ:2168/01-01-05-0371-21-53
Pula, 01. listopada 2021.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Na temelju članka 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14, 123/17, 118/18), stavka 3., članka 13. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (Narodne novine, broj 103/15) i članka 61. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine 07/09, 16/09, 12/11 i 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 15. studenog 2022. godine, donosi

ODLUKU **o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula**

Članak 1.

U članku 3. Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula, Klasa: 023-01/21-01/536, Urbroj: 2168/01-01-05-0371-21-53 od 01. listopada 2021. godine, mijenja se član partnerskog vijeća koji predstavlja JU Pula film festival, pod rednim brojem 28. u tablici, kako slijedi:

U Partnersko vijeće se imenuju:

R.br.	Subjekt	Član	Zamjenik člana
28.	JU Pula film festival	Tanja Miličić	Suzana Požgaj

Članak 2.

Ova Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenim novinama Grada Pule.

KLASA:023-01/21-01/536
URBROJ:2163-7-01-06-0528-22-67
Pula, 15. studeni 2022.godine

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

Na temelju članka 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14, 123/17, 118/18), stavka 3., članka 13. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (Narodne novine, broj 103/15) i članka 61. Statuta Grada Pula - Pola (Službene novine 07/09, 16/09, 12/11 i 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 08. veljače 2023. godine, donosi

ODLUKU
o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula

Članak 1.

U članku 3. Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula, (Službene novine Grada Pule br. 19/21 i 22/22), mijenja se član partnerskog vijeća koji predstavlja Grad Pula, pod rednim brojem 3. , zamjenik člana partnerskog vijeća koji predstavlja Grad Vodnjan i Istarsku županiju pod rednim brojem 11. u tablici kako slijedi:

U Partnersko vijeće se imenuju:

R.br.	Subjekt	Član	Zamjenik člana
3.	Grad Pula	Emina Popović Sterpin	Elvira Krizmanić Marijanović
4.	Grad Vodnjan – Dignano	Edi Pastrovicchio	Saša Moharić
11.	Istarska županija	Elena Božac Čujčić	Tamara Kiršić

Članak 2.

Ova Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenim novinama Grada Pule.

KLASA:023-01/21-01/536
URBROJ:2163-7-01-06-0507-23-76
Pula, 08. veljače 2023.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

IZVJEŠTAJ O PROVEDENOM KONZULTACIJSKOM POSTUPKU PARTNERSKOG VIJEĆA

Na temelju članka 28. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14, 123/17, 118/18), stavka 3., članka 13. Uredbe o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (Narodne novine, broj 103/15) i članka 61. Statuta Grada Pula- Pola (Službene novine 07/09, 16/09, 12/11 i 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 1. listopada 2021. godine, donosi Odluku o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula.

Spomenutom Odlukom osnovano je partnersko vijeće za urbano područje Pula (u nastavku: Partnersko vijeće) radi sudjelovanja u donošenju strategije razvoja urbanog područja, utvrđivanja prioriteta razvoja urbanog područja, predlaganja strateških projekata važnih za razvoj urbanog područja te njihove provedbe i praćenja. Prilikom saziva Partnerskog vijeća odabran je transparentan i otvoreni postupak odabira sudionika vijeća putem Javnog poziva.

Sastav Partnerskog vijeća čine predstavnici: svih jedinica lokalne samouprave koje ulaze u sastav urbanog područja; županije i regionalnog koordinatora; javnih tijela; visokoškolskih ustanova i pružatelja obrazovnih usluga; gospodarskih i socijalnih partnera i organizacija civilnog društva, kako slijedi:

R.br.	Subjekt	Član	Zamjenik člana
1.	Grad Pula-Pola	Anja Ademi	Iva Ivančić
2.	Grad Pula-Pola	Ingrid Bulian	Igor Bukarica
3.	Grad Pula-Pola	Lena Radunić	Elvira Krizmanić Marjanović
4.	Grad Vodnjan-Dignano	Edi Pastrovicchio	Emili Janko
5.	Općina Barban	Marina Cetina	Tea Sanković
6.	Općina Fažana	Nenad Paić	Iva Knapić
7.	Općina Ližnjan-Lisignano	Moira Drandić Pauro	Robert Grbin
8.	Općina Marčana	Predrag Pliško	Jakov Benazić
9.	Općina Medulin	Ivan Kirac	Gianni Bužleta
10.	Općina Svetvinčenat	Dean Perković	Marina Benčić Matika
11.	Istarska županija	Duško Kišberi	Tamara Kiršić
12.	Javna ustanova Regionalni koordinatorski centar Istarske županije	Patrizia Bosich	Sanja Labinjan
13.	Javna ustanova Nacionalni park Brijuni	Maša Mihelić	Lenka Vidas
14.	Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Pula	Jasna Jaklin Majetić	Damir Sirotić
15.	Tehnomont d.d.	Gordana Deranja	Aleksandar Šuran
16.	Infobip d.o.o.	Igor Schneider	Dean Verbanac
17.	Calucem d.o.o.	Mihajlo Mirković	Valentina Mikanović
18.	Arena Hospitality Group d.d.	Manuela Kraljević	Ivana Peruško
19.	Auto SL 91	Denis Pelosa	Denis Hrelja
20.	Obrtnička komora Istre – Udruženje obrtnika Pula	Zoran Stančić	Ester Jurinović
21.	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	Lela Tijanić	Kristina Afrić Rakitovac

22.	Istarsko veleučilište	Edo Cetina	Andrea Vareško
23.	Tehnička škola Pula	Sandra Balde	Gordana Mofardin
24.	Gimnazija Pula	Ivan Gambiroža	Ivan Popčević
25.	Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu	Orhideja Petković	Dario Butković
26.	Institut Ivo Pilar	Marin Beroš	Tatjana Tomaić
27.	Zajednica tehničke kulture Pula	Anton Pletikos	Darko Vrbanac
28.	Pula film festival	Gordana Restović	Tanja Miličić
29.	Turistička zajednica Grada Pule	Sanja Cinkopan Korotaj	Marinela Kolić
30.	Arheološki muzej Istre	Darko Komšo	Đeni Gobić Bravar
31.	Društvo osoba sa invaliditetom	Mladen Pucarić	Armando Radolović
32.	Zaštitna radionica Tekop nova	Mihaela Zubić	Mirjana Ružnjak
33.	IRENA – Istarska regionalna energetska agencija d.o.o.	Doris Pajković	Dalibor Jovanović
34.	Društvo arhitekata Istre – Societa architetti dell Istria (DAI-SAI)	Breda Bizjak	Emil Jurcan
35.	Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva	Helga Može	Valentina Žgomba
36.	Udruga mladih i Alumni FET Pula	Nada Katić Franjić	Kristina Rabar
37.	Udruga Zelena Istra	Irena Burba	Nina Brnić
38.	Udruga Metamedij	Marino Jurcan	Ivana – Nataša Turković
39.	LAG Južna Istra	Roberta Miletić Stanković	Adriana Hrelja Ukota
40.	Udruga Centar za prostorni razvoj	Tatjana Uzelac	Jasminka Pilar
41.	Techne udruženje inženjera	Davor Mišković	Radovan Jokić
42.	Udruga Akademija zdravog življenja	Livio Nefat	Dario Jagić
43.	LAGUR Istarska batana	Katia Ereš	Ana Žužić

Dana 11. listopada 2021. godine, održana je osnivačka sjednica na kojoj Partnersko vijeće urbanog područja Pula donosi Poslovnik o radu partnerskog vijeća urbanog područja Pula te su izglasani predsjednica partnerskog vijeća Anja Ademi te njen zamjenik Davor Mišković. Gđa Ivana Katurić, direktorica tvrtke Urbanex d.o.o. koja je izabrana za izrađivača Strategije razvoja urbanog područja Pula 2021.-2027 (u nastavku: SRUP), predstavila je SRUP prisutnima, a prezentacija je zaključena hodogramom budućih aktivnosti.

Prva sjednica Partnerskog vijeća održana je 21. prosinca 2021., a na istoj su predstavljeni Komunikacijska strategija i komunikacijski akcijski plan, provedbeni dokumente SRUP-a te je za iste izglasano pozitivno mišljenje. Također, članovima je predstavljeno što je dosada učinjeno; uspostava Koordinacijskog vijeća, uspostava Partnerskog vijeća putem Javnog poziva, fokus grupe, paneli na temu urbanizma, kulture i razvoja gospodarstva, razgovori s pojedinačnim dionicima, upitnici prema građanima, a sve to u cilju osiguravanja participativnog pristupa u procesu izrade dokumenata. Prezentiran je prvi nacrt strateškog okvira uz napomenu o daljnjim koracima – slanje i usklađivanje

komentara na predmetni dokument i paralelno izrada provedbenog akcijskog plana do kraja siječnja, odnosno početak veljače 2022. Prvi nacrt SRUP-a se očekuje u ožujku, s time da se mora odraditi i Strateška procjena učinka na okoliš. Naglašena je važnost identifikacije liste projekata u strategijama, a potom JLS i druge institucije pronalaze mogućnosti i izvore financiranja. Jedan od posljednjih koraka izrade SRUP-a definiranje liste strateških projekata urbanog područja Pula, a o kojima će odlučiti Koordinacijsko vijeće.

Druga sjednica Partnerskog vijeća održana je on-line dana 14. studenog 2022.g. Na sjednici su pružene informacije o Nacrtu Poziva za utvrđivanje ispunjenosti preduvjeta za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027, objavljenog od strane MRRFEU-a te je napravljena komparacija u odnosu na prethodno razdoblje. Naglašeno je će se ITU aktivnosti provoditi na integrirani multisektorski način, a pozivi će poticati integrirane projekte kojima se odgovara na više razvojnih potreba u urbanom području. Kroz trenutne aktivnosti koje su u tijeku, objašnjeno je sve što su Urbana područja dužna provesti: prije svega izrada Nacrta SRUP-a (SRUP-a /provedbenih akata, odobravanje od strane Koordinacijskog vijeća i Partnerskog vijeća, te provedba savjetovanja s javnošću), a u cilju navedenog je organizirana predmetna sjednica Partnerskog vijeća, zatim ishođenje pozitivnog mišljenja na SRUP i na Akcijski plan od strane Koordinacijskog vijeća i Partnerskog vijeća na sljedećoj sjednici, te pokrenuto prethodno e-savjetovanje za SRUP. Sa izradom SRUP-a provodi se paralelno i priprema zalihe projekata, nakon čega slijedi provedba prethodnog vrednovanja SRUP-a. Idući korak je Provođenje strateške procjene utjecaja na okoliš za SRUP koja je također u tijeku, i na kraju slijedi prijava gradova na Poziv za odabir gradova. Navedene radnje neophodne su za odobrenje projektne prijave koja je planirana za veljaču 2023.g. U kolovozu 2022.g je donesena Odluka o započinjanju postupka Strateške procjene uticanja na okoliš (u nastavku: SPUO) te mišljenje o potrebi provedbe SPUO-a i temeljem Rješenja o potrebi provedbe glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu koji su izdani od Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije. Slijedom navedenog raspisan je javni poziv za nabavu, te je odabran ovlaštenik izrade, tvrtka Vitaprojekt iz Zagreba. 27. listopada 2022.g objavljena je informacija o dostavi mišljenja i prijedloga o sadržaju SPUO-a, s rokom dostave od 30 dana, a koji je rok produžen do 14. studenoga. Dana 8. studenog 2022.g održane su konzultacije za potrebu prikupljanja mišljenja, a u tijeku je izrada Odluke o sadržaju strateške procjene o čemu će se informirati javnost. Uslijedilo je izlaganje s kratkom prezentacijom dosadašnjeg procesa izrade SRUP-a: u analitičkom pregledu dokumenta prikazan je SWOT, definirani su svi elementi potrebni za kasnije kao i sami pokazatelji, definirana je vizija razvoja koja bi glasila „ Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja“. Predstavljajući Akcijski plan, u koji je pretočen Strateški okvir, istaknuo je da su svakoj mjeri pridodane indikativne financijske vrijednosti odnosno dodane su procjene vrijednosti projekata, te je onda Koordinacijsko vijeće, iz baze projekata, definiralo petnaest strateških projekata čime je SRUP doveden u zrelu fazu. Slijedeći korak izrađivača SRUP-a je usklađivanje sa SPUO i odrađivanje procesa savjetovanja.

Dana 15.11.2022.g donesena je Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula kojom se mijenja član partnerskog vijeća koji predstavlja JU Pula film festival, pod rednim brojem 28. u tablici, kako slijedi:

28.	Pula film festival	Tanja Miličić	Suzana Požgaj
------------	--------------------	---------------	---------------

Na 3. sjednici održanoj 24.11.2022.g, izvješteno je kako je Studija utjecaja na okoliš u završnoj fazi, a ista je preduvjet za usvajanje SRUP-a. Održana je završna prezentacija nacrta SRUP-a prije davanja mišljenja te je pokrenuta rasprava svih dionika sastanka. Predstavljen je Nacrt Akcijskog plana koji povezuje strateški okvir sa proračunskim sredstvima te sredstvima financiranja iz drugih izvora.

Definiranjem strateškog okvira i Akcijskog plana, odrađeni su svi preduvjeti za prijavu projektnih prijedloga koji će se financirati iz TU mehanizma. Sljedeći koraci odnose se na davanje pozitivnog mišljenja za Nacrt SRUP-a i Akcijskog plana, završetak procesa SPUO i finalna priprema dokumenta natječaj čija je objava predviđena za 15.12.2022. te proces javnog savjetovanja SRUP-a.

Nakon zadnje sjednice, na kojoj se raspravljalo o nacrtima SRUP-a i Akcijskog plana, primjedbe i komentari, kako sa same sjednice tako i one naknadno dostavljene mailom, uvršteni su u nacrt SRUP-a. Koordinacijsko vijeće kojeg čine gradonačelnici i načelnici Urbanog područja Pule, usvojilo je nacrt SRUP-a i nacrt Akcijskog plana. Pozitivna mišljenja na nacrt SRUP-a i Akcijskog plana, Partnersko vijeće dalo je na 4. sjednici održanoj 16.12.2022.g, nakon predstavljanja završnih nacrtu SRUP-a i Akcijskog plana. Na navedenoj sjednici je izvješteno kako je u tijeku završna faza izrade SPUO-a koja će ići na javno savjetovanje zajedno sa SRUP-om.

Dana 08.02.2023.g donesena je druga Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju partnerskog vijeća urbanog područja Pula kojom se mijenja član partnerskog vijeća koji predstavlja Grad Pula, pod rednim brojem 3., zamjenik člana partnerskog vijeća koji predstavlja Grad Vodnjan i član partnerskog vijeća koji predstavlja Istarsku županiju pod rednim brojem 11. u tablici kako slijedi:

R.br.	Subjekt	Član	Zamjenik člana
1.	Grad Pula-Pola	Emina Popović Sterpin	Elvira Krizmanić Marjanović
4.	Grad Vodnjan-Dignano	Edi Pastrovicchio	Saša Moharić
11.	Istarska županija	Elena Božac Čujić	Tamara Kiršić

Na temelju članka 61. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine 07/09, 16/09, 12/11 i 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21) i točke 2.2.3. Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027., KLASA: 910-08/21-07/1, URBROJ: 538-06-3-1/280-21-7 od 12. srpnja 2021. godine, Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 24. rujna 2021. godine, donosi

ODLUKU **o osnivanju Koordinacijskog vijeća urbanog područja Pula**

Članak 1.

Ovom odlukom osniva se Koordinacijsko vijeće urbanog područja Pula (u daljnjem tekstu: Koordinacijsko vijeće), tijelo zaduženo za koordinaciju izrade, izmjene i/ili dopune, donošenja, provedbe i praćenja provedbe strategije razvoja urbanoga područja Pula.

Članak 2.

Koordinacijsko vijeće čine gradonačelnici i načelnici svih jedinica lokalne samouprave koje su u sastavu urbanoga područja Pula, odnosno njihovi zamjenici;

Jedinica lokalne samouprave urbanog područja Pula	Član	Funkcija
GRAD PULA-POLA	Filip Zoričić	Gradonačelnik
GRAD VODNJAN-DIGNANO	Edi Pastrovicchio	Gradonačelnik
OPĆINA BARBAN	Dalibor Paus	Načelnik
OPĆINA FAŽANA	Radimir Korać	Načelnik
OPĆINA LIŽNJAN-LISIGNANO	Marko Ravnić	Načelnik
OPĆINA MARČANA	Predrag Pliško	Načelnik
OPĆINA MEDULIN	Ivan Kirac	Načelnik
OPĆINA SVETVINČENAT	Dean Perković	Načelnik

Članak 3.

Članovi Koordinacijskog vijeća na prvoj sjednici donose Poslovnik o radu Koordinacijskog vijeća te među sobom biraju predsjednika i zamjenika predsjednika Koordinacijskog vijeća.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA:023-01/21-01/454
URBROJ:2168/01-01-01-0371-21-4
Pula, 24. rujna 2021.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NA OKOLIŠ:

**STRATEGIJA RAZVOJA
URBANOG PODRUČJA PULA
ZA RAZDOBLJE OD 2021.
DO 2027. GODINE**

NARUČITELJ:
GRAD PULA

Forum 1
52100 Pula

VITA PROJEKT d.o.o.
za projektiranje i savjetovanje u zaštiti okoliša
HR-10000 Zagreb, Ilica 191C

Tel: + 385 (0)1 3774 240
Fax: + 385 (0)1 3751 350
Mob: + 385 (0)98 398 582

email: info@vitaprojekt.hr
www.vitaprojekt.hr

Nositelj zahvata: Grad Pula–Pola

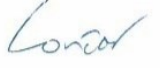

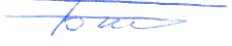

Naslov: Strateška studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Radni nalog: 2022/061

Ovlaštenik: VITA PROJEKT d.o.o. Zagreb

Voditelj izrade strateške studije: Domagoj Vranješ, *mag. ing. prosp. arch., univ. spec. oecoling.*

Voditelj izrade glavne ocjene: Goran Lončar, *mag. oecol., mag. geogr.*

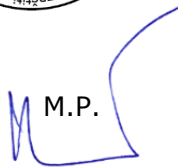
Stručni tim	Poglavlja	Potpis
<i>dr. sc. Neven Tandarić, mag. geogr.</i>	odnos s drugim S/P/P, geomorfološka obilježja, tlo, vode, georaznolikost, antropogeni okoliš	
Domagoj Vranješ, <i>mag. ing. prosp. arch., univ. spec. oecoling.</i>	kulturno-povijesna baština	
Goran Lončar, <i>mag. oecol., mag. geogr.</i>	bioraznolikost, zaštićena područja prirode, klimatske promjene, ekološka mreža	
Mihaela Meštrović, <i>mag. ing. prosp. arch.</i>	krajobrazna obilježja, kulturno- povijesna baština	
Ivana Tomašević, <i>mag. ing. prosp. arch.</i>	krajobrazna obilježja, kulturno- povijesna baština	
Romanna Sofia Vučković, <i>mag. ing. geol.</i>	zrak, klimatske promjene	

Tanja Težak, <i>mag. ing. aedif.</i>	infrastruktura, gospodarenje otpadom	
Dora Čukelj, <i>mag. oecol.</i>	šumske površine, bioraznolikost, divljač i lovne životinje, ekološka mreža	
Lucija Josipa Hercezi, <i>mag. soc.</i>	stanovništvo, zdravlje	
Filip Šegović, <i>mag. ing. geol.</i>	geološka i hidrogeološka obilježja, seizmička obilježja	

Datum izrade: veljača, 2023.

Direktor
Domagoj Vranješ
mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing.

M.P.

SADRŽAJ

1. UVOD	8
1.1. STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ	8
1.2. PROVEDENI POSTUPCI I RADNJE	9
2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA STRATEGIJE RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULE	11
2.1. OBUHVAT I SADRŽAJ SRUPP-A	11
2.2. SVRHA I CILJ SRUPP-A	11
2.3. NACRT PRIJEDLOGA SRUPP-A.....	11
2.3.1. Pregled strateškoplanskog okvira	12
2.3.2. Pregled projekata uključenih u SRUPP.....	20
3. ODNOS SRUPP-A S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA I PROGRAMIMA	24
3.1. ODNOS SRUPP-A S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA, PROGRAMIMA I STRATEGIJAMA NA DRŽAVNOJ RAZINI	24
3.2. ODNOS SRUPP-A S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA, PROGRAMIMA I STRATEGIJAMA NA REGIONALNOJ I LOKALNOJ RAZINI	36
3.3. ODNOS SRUPP-A S CILJEVIMA ZAŠTITE OKOLIŠA USPOSTAVLJENIM PO ZAKLJUČIVANJU MEĐUNARODNIH UGOVORA I SPORAZUMA	42
4. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA	48
4.1. PROSTORNI OBUHVAT	48
4.2. LITOSFERA.....	49
4.2.1. Geološka obilježja	49
4.2.2. Hidrogeološka obilježja	51
4.2.3. Seizmička obilježja	51
4.2.4. Geomorfološka obilježja	53
4.3. TLO	56
4.4. ATMOSFERA	59
4.4.1. Zrak	59
4.4.2. Klimatske promjene	60
4.4.2.1. Predviđeni utjecaji klimatskih promjena po sektorima	61
Vodni resursi.....	61
Poljoprivreda	62
Ribarstvo i akvakultura.....	62
Šumarstvo	63
Energetika	63
Turizam	63
Ljudsko zdravlje	63
Bioraznolikost.....	64
4.5. VODE.....	64
4.5.1. Površinske kopnene vode.....	65
4.5.1.1. Prijelazne vode	68
4.5.2. More	68

4.5.3.	<i>Podzemne vode</i>	72
4.5.4.	<i>Područja posebne zaštite vode</i>	73
4.5.5.	<i>Opasnost i rizik od poplava</i>	74
4.5.5.1.	Opasnost od poplava.....	74
4.5.5.2.	Rizik od poplava.....	79
4.6.	ŠUMSKE POVRŠINE	80
4.6.1.	<i>Divljač i lovne životinje</i>	83
4.7.	PRIRODNA RAZNOLIKOST	84
4.7.1.	<i>Georaznolikost</i>	84
4.7.2.	<i>Bioraznolikost</i>	88
4.7.2.1.	Vegetacija.....	88
4.7.2.2.	Staništa.....	89
4.7.2.3.	Fauna.....	92
4.8.	ANTROPOGENI OKOLIŠ	99
4.8.1.	<i>Stanovništvo i naseljenost</i>	99
4.8.2.	<i>Zdravlje</i>	101
4.8.3.	<i>Poljoprivredne površine</i>	102
4.8.4.	<i>Površine za ribarstvo i akvakulturu</i>	104
4.8.5.	<i>Poduzetničke i industrijske površine</i>	105
4.8.6.	<i>Turistička infrastruktura</i>	106
4.8.7.	<i>Prometna infrastruktura</i>	106
4.8.7.1.	Cestovna prometna infrastruktura.....	107
4.8.7.1.	Željeznička prometna infrastruktura.....	110
4.8.7.2.	Pomorska prometna infrastruktura.....	111
4.8.7.3.	Zračna prometna infrastruktura.....	112
4.8.8.	<i>Energetska infrastruktura</i>	113
4.8.8.1.	Elektroenergetska infrastruktura.....	113
4.8.8.1.	Plinovodna infrastruktura.....	113
4.8.9.	<i>Komunalna i druga infrastruktura</i>	114
4.8.9.1.	Infrastruktura javne vodoopskrbe.....	114
4.8.9.2.	Infrastruktura odvodnje.....	116
4.8.9.3.	Infrastruktura za gospodarenje otpadom.....	116
4.9.	OSOBITO VRIJEDNI I ZAŠTIĆENI ELEMENTI OKOLIŠA	117
4.9.1.	<i>Zaštićena područja prirode</i>	117
4.9.2.	<i>Kulturno-povijesna baština</i>	120
4.10.	KRAJOBRAZNA OBILJEŽJA	124
5.	PRELIMINARNA ANALIZA VJEROJATNO ZNAČAJNIH UTJECAJA SRUPP-A NA SASTAVNICE OKOLIŠA	129
5.1.	OKOLIŠNE ZNAČAJKE PODRUČJA NA KOJA PROVEDBA SRUPP-A MOŽE ZNAČAJNO UTJECATI.....	129
5.2.	ZNAČAJKE OKOLIŠA ZA KOJE SE MOŽE ISKLJUČITI MOGUĆNOST ZNAČAJNOG UTJECAJA.....	130
5.3.	MOGUĆI RAZVOJ OKOLIŠA BEZ PROVEDBE SRUPP-A.....	130
6.	ANALIZA VJEROJATNO ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ	131
6.1.	TLO.....	143
6.2.	ZRAK.....	145
6.3.	VODE.....	147

6.3.1.	<i>Površinske kopnene vode</i>	147
6.3.2.	<i>More</i>	149
6.3.3.	<i>Podzemne vode</i>	150
6.4.	ŠUMSKE POVRŠINE	152
6.5.	DIVLJAČ I LOVNE ŽIVOTINJE.....	155
6.6.	GEORAZNOLIKOST.....	157
6.7.	BIORAZNOLIKOST.....	159
6.8.	STANOVNIŠTVO I ZDRAVLJE	166
6.9.	ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE	168
6.10.	KULturno-POVIJESNA BAŠTINA	169
6.11.	KRAJOBRAZNA OBILJEŽJA	171
6.12.	GOSPODARENJE OTPADOM	173
6.13.	KLIMATSKE PROMJENE.....	174
6.13.1.	<i>Ublažavanje klimatskih promjena</i>	175
6.13.2.	<i>Prilagodba klimatskim promjenama</i>	177
6.14.	PROCJENA UTJECAJA STRATEŠKIH PROJEKATA.....	181
6.14.1.	<i>Pulski Inovacijski Centar - PIC</i>	181
6.14.2.	<i>Energetska i statička obnova Društvenog centra Rojc</i>	181
6.14.3.	<i>Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande</i>	181
6.14.4.	<i>Uređenje kupališta Stoja</i>	181
6.14.5.	<i>Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)</i>	182
6.14.6.	<i>MMC Cave Romane</i>	182
6.14.7.	<i>Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu</i>	182
6.14.8.	<i>Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu</i>	182
6.14.9.	<i>Uspostava multifunkcijskog centra</i>	183
6.14.10.	<i>Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani</i>	183
6.14.11.	<i>Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)</i>	183
6.14.12.	<i>Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene</i> 183	
6.14.13.	<i>Obnova povijesnog centra naselja</i>	184
6.14.14.	<i>Sportsko-društveni centar Valbandon</i>	184
6.14.15.	<i>Izgradnja doma za starije</i>	184
6.15.	KUMULATIVNI UTJECAJI	185
6.16.	MOGUĆI PREKOGRANIČNI UTJECAJI.....	186
7.	MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	187
8.	RAZMOTRENE ALTERNATIVE SRUPP-U	203
9.	GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU	204
9.1.	UVOD	204
9.2.	OBILJEŽJA PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE	204
9.3.	GLAVNE ZNAČAJKE PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NA KOJA JE MOGUĆ UTJECAJ	208
9.4.	METODOLOGIJA PROCJENE UTJECAJA SRUPP-A NA EKOLOŠKU MREŽU	211
9.5.	PROCJENA UTJECAJA SRUPP-A NA EKOLOŠKU MREŽU	212
9.6.	PROCJENA UTJECAJA STRATEŠKIH PROJEKATA NA EKOLOŠKU MREŽU.....	221
4.	Uređenje kupališta Stoja	221
5.	Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...) na ekološku mrežu.....	222

9.7. KUMULATIVNI UTJECAJI	222
9.8. PRIJEDLOG MJERA UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA	224
9.9. PROGRAM PRAĆENJA STANJA EKOLOŠKE MREŽE.....	229
9.10. ZAKLJUČAK O PRIHVATLJIVOSTI SRUPP-A ZA EKOLOŠKU MREŽU	229
10. OSTALI PODACI RELEVANTNI ZA POSTUPAK.....	230
10.1. MIŠLJENJA PRISTIGLA TIJEKOM POSTUPKA ODREĐIVANJA SADRŽAJA STRATEŠKE STUDIJE.....	230
11. NETEHNIČKI SAŽETAK.....	231
11.1. UVOD.....	231
11.2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA STRATEGIJA RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027.	231
11.3. ODNOS SRUPP-A S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM STRATEGIJAMA, PLANOVIMA I PROGRAMIMA .	238
11.4. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA	240
11.4.1. Tlo.....	240
11.4.2. Zrak.....	240
11.4.3. Vode.....	241
11.4.3.1. Površinske kopnene vode.....	241
11.4.3.2. More.....	241
11.4.3.3. Podzemne vode.....	242
11.4.3.4. Rizik od poplava.....	242
11.4.4. Šume.....	242
11.4.4.1. Šumske površine	242
11.4.4.2. Divljač i lovne životinje	243
11.4.5. Georaznolikost.....	244
11.4.6. Bioraznolikost	244
11.4.7. Zdravlje.....	246
11.4.8. Poljoprivredne površine	246
11.4.9. Površine za ribarstvo i akvakulturu.....	246
11.4.10. Poduzetničke i industrijske površine.....	247
11.4.11. Turistička infrastruktura	247
11.4.12. Prometna infrastruktura	247
11.4.13. Komunalna i druga infrastruktura.....	248
11.4.14. Zaštićena područja prirode.....	249
11.4.15. Kulturno-povijesna baština	249
11.4.16. Krajobrazna obilježja.....	250
11.4.17. Mogući razvoj okoliša bez provedbe SRUPP-a	250
11.5. ANALIZA VJEROJATNO ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ	251
11.5.1. Kumulativni utjecaji	263
11.5.2. Mogući prekogranični utjecaji.....	263
11.6. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	264
11.7. RAZMOTRENE ALTERNATIVE SRUPP-U.....	280
11.8. GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI SRUPP-A ZA EKOLOŠKU MREŽU	281
11.8.1. Uvod.....	281
11.8.2. Glavne značajke područja ekološke mreže na koja je moguć utjecaj	281
11.8.3. Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu.....	285
11.8.4. Procjena utjecaja strateških projekata na ekološku mrežu	293

4. Uređenje kupališta Stoja	294
5. Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...) na ekološku mrežu.....	294
11.8.5. <i>Kumulativni utjecaji</i>	295
11.8.6. <i>Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja</i>	297
11.8.7. <i>Program praćenja stanja ekološke mreže</i>	302
11.8.8. <i>Zaključak o prihvatljivosti SRUPP-a za ekološku mrežu</i>	302
12. LITERATURA I IZVORI PODATAKA	303
12.1. KORIŠTENA LITERATURA I AUTORIZIRANI IZVORI PODATAKA	303
12.2. KORIŠTENI IZVORI PODATAKA.....	304
12.3. DOSTAVLJENI ZATRAŽENI PODACI	307
12.4. POPIS RELEVANTNIH PROPISA	307
13. PRILOZI.....	311

1. Uvod

NAZIV PLANA	Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027.
NOSITELJ IZRADE PLANA	Grad Pula, Upravni odjel za lokalnu samoupravu

1.1. Strateška procjena utjecaja na okoliš

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. SPUO stvara osnovu za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategijama, planovima odnosno programima pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategije, plana ili programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi taj dokument svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenju odluka.

Postupak SPUO u ovom se slučaju provodi za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. (SRUPP) čiji je nositelj izrade Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule. Postupak SPUO se provodi temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17).

U postupku SPUO izrađuje se strateška studija. Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan odnosno program, a strateška procjena provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom.

Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba strategije, plana ili programa i razumne alternative vezane za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa. Namjera cijelog postupka je osigurati da posljedice po okoliš i zdravlje ljudi budu ocijenjene za vrijeme pripreme strategije, plana ili programa, prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak njezina donošenja. Postupak SPUO pruža dionicima priliku sudjelovanja u postupku te se osigurava informiranje i sudjelovanje javnosti za vrijeme postupka donošenja odluka. Nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Ovu stratešku studiju izradila je tvrtka VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, koja je ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i prirode sukladno Rješenjima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja^{1,2}.

¹ Ovlaštenje tvrtke VITA PROJEKT d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

² Ovlaštenje tvrtke VITA PROJEKT d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode.

1.2. Provedeni postupci i radnje

Odluka o pokretanju postupka izrade SRUPP-a donesena je 10. ožujka 2021. godine.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije dao je 12. studenog 2021. godine mišljenje da je za SRUPP potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš s obzirom da na temelju raspoloživih i njima dostavljenih podataka nije bilo moguće isključiti da predmetni dokument ne daje okvir za neke od zahvata koji podliježu obvezi ocjene ili procjene utjecaja na okoliš, da se radi o dokumentu koji obuhvaća cijelo administrativno područje jedinica lokalne samouprave te da isti podrazumijeva podlogu za sufinanciranje realizacija njegovih segmenata iz sredstava Europske unije.

Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije donio je 16. svibnja 2022. godine rješenje da se za SRUPP ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže te je za istu obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Odluka o započinjanju postupka SPUO donesena je 19. kolovoza 2022. godine.

U svrhu informiranja javnosti, informacija o započinjanju postupka SPUO objavljena je na internetskoj stranici Upravnog odjela za lokalnu samoupravu Grada Pule 7. listopada 2022. godine. Postupak određivanja sadržaja strateške studije trajao je od 5. listopada 2022. godine do 4. studenog 2022. godine, a tijekom kojeg je zaprimljeno trinaest mišljenja. Način na koji su dobivena mišljenja uzeta u obzir tijekom izrade strateške studije opisan je u poglavlju 10. Ostali podaci relevantni za postupak.

Odluka o sadržaju strateške studije donesena je 17. studenog 2022. godine dok je odluka o osnivanju i imenovanju povjerenstva donesena 25. studenog 2022. godine. Prva sjednica povjerenstva održana je 8. prosinca 2022. godine u Puli na kojoj je zaključeno da Stratešku studiju treba dopuniti i poslati nositelju izrade plana.

Odluka o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacрта prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu donesena je 21. prosinca 2022. g., a javna rasprava održana je od 30. prosinca 2022. do 30. siječnja 2023. g. Javno izlaganje je održano 18. siječnja 2023. g. između 15:00 i 17:00 sati.

U tablici u nastavku (Tablica 1) navedeni su dokumenti bitni za postupak SPUO i datumi kad su doneseni.

Tablica 1. Dokumentacija provedenih aktivnosti

dokument	datum
Odluka o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 022-05/21-01/32, URBROJ: 2168/01-01-01-0019-21-6</i>	10.3.2021.
Mišljenje o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš u sklopu izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.–2027.	12.11.2021.

dokument	datum
<i>KLASA: 351-03/21-01/145, URBROJ: 2163/1-08-02/6-21-2</i>	
Rješenje prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.–2027. <i>KLASA: UP/I-351-03/22-01/01, URBROJ: 2163-08-02/6-22-08</i>	16.5.2022.
Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-000456-22-46</i>	19.8.2022.
Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške studije za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-22-48</i>	07.10.2022.
Odluka o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-22-66</i>	17.11.2022.
Odluka o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2140/01-02-21-57</i>	25.11.2022.
Mišljenje: Strateška studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koju je izradio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba je cjelovita i stručno utemeljena <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-04-03-0341-22-80</i>	8.12.2022.
Odluka o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-22-78</i>	21.12.2022.
Obavijest o provedbi javne rasprave o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-22-81</i>	22.12.2022.
Zapisnik s Javnog izlaganja nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula i Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-000456-23-87</i>	26.1.2023.
Izvešće o provedenoj javnoj raspravi: Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine <i>KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-23-90</i>	15.2.2023.

2. Kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Strategije razvoja urbanog područja Pule

2.1. Obuhvat i sadržaj SRUPP-a

SRUPP pokriva područje osam jedinica lokalne samouprave (JLS) koje sačinjavaju urbano područje Pule: gradove Pulu–Polu i Vodnjan–Dignano te općine Barban, Fažanu–Fasanu, Ližnjan–Lisignano, Medulin, Marčanu i Svetvinčenat. Sve navedene JLS smještene su na južnom dijelu poluotoka Istre i administrativno pripadaju Istarskoj županiji.

SRUPP se sastoji od analize stanja (u kojoj su elaborirane srednjoročne razvojne potrebe i potencijali), opisa integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala, srednjoročne vizije razvoja i prioriteta javne politike, strateškog okvira za razvoj u razdoblju 2021.–2027. (uključujući razvojne ciljeve, mjere i aktivnosti te bazu projekata), indikativnog financijskog plana i okvira za praćenje i vrednovanje.

2.2. Svrha i cilj SRUPP-a

SRUPP je izrađen sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18) kao akt strateškog planiranja i planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja Pule. SRUPP ima za cilj definiranje zajedničkih smjernica razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata te razvoj zajedničke vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini.

U financijskom razdoblju 2021.–2027. SRUPP će služiti kao osnova integriranog razvoja čitavog urbanog područja Pule te kao podloga za mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja kojem je cilj ojačati ulogu urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja.

2.3. Nacrt prijedloga SRUPP-a

Srednjoročna vizija SRUPP-a glasi: *Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja.*

Razvojna vizija razrađena je u strateškoplanski okvir koji se sastoji od četiriju hijerarhijskih razina: strateških ciljeva, posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti. U nastavku je dan opis strateških ciljeva s popisom pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti.

2.3.1. Pregled strateškoplanskog okvira

Tablica 2. Opis strateškog cilja 1

Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda
Svrha
Razvoj ustanova i institucija društvene i kulturne infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe različitih skupina stanovništva, uz osiguranje visoke razine uključenosti socijalno ugroženih i marginaliziranih osoba te razvoj infrastrukture za kvalitetno stanovanje te zdrav i aktivan život.
Izazov
<p>Usprkos dugogodišnjim razmjerno pozitivnim demografskim pokazateljima prema kojima je broj stanovnika UP Pule blago rastao, ponajprije zbog pozitivnog migracijskog salda, te s obzirom na negativan demografski trend zabilježen u posljednjem međupopisnom razdoblju 2011.–2021. g. prema kojemu se broj stanovnika u UP Pule smanjio, potrebno je utjecati na daljnji razvoj društvene infrastrukture koja će omogućiti kvalitetan život, stanovanje i uključenost različitih skupina stanovništva. Društvena infrastruktura koncentrirana je u Gradu Puli, a broj objekata i institucija društvene i kulturne infrastrukture u ostalim JLS-ima razmjerno je malen. Kulturni sektor sa postojećim prostornim i ljudskim kapacitetima ne zadovoljava sve potrebe koje iskazuje stanovništvo, te je stoga potrebno utjecati na uređenje odgovarajućih prostornih kapaciteta za društvenu i kulturnu infrastrukturu te jačanje ljudskih kapaciteta i potencijala s odgovarajućim znanjima i vještinama.</p> <p>Evidentirana je i potreba za više sadržaja za mlade obitelji i obitelji s djecom, a mogućnost rješavanja stambenog pitanja za takve obitelji teška je zbog visokih cijena stanova i zemljišta. U UP Pula živi znatan broj osoba s invaliditetom, starijih i nemoćnih osoba i drugih osoba koje su u opasnosti od socijalne marginalizacije. Potrebno je osigurati programe za njihovu kvalitetniju društvenu inkluziju. Također, potrebno je i na adekvatan način prilagoditi javnu infrastrukturu potrebama osoba s invaliditetom.</p> <p>U zdravstvu je također primjetan pad broja zaposlenih posljednjih godina te je potrebno u takvim uvjetima osigurati kvalitetnu razinu zdravstvene usluge u različitim dijelovima UP-a. Ulaganja su potrebna i u sektoru sportsko-rekreacijske infrastrukture koja nije u jednakoj mjeri dostupna u različitim dijelovima UP-a. Sportsko-rekreacijski elementi mogu se kombinirati i sa zelenom urbanom infrastrukturom, što se trenutno ne čini u dovoljnoj mjeri.</p>
Obrazloženje
<p>Strateškim ciljem 1 Prostor visokog životnog standarda namjeravaju se stvoriti uvjeti za kvalitetan društveni život. Navedeno će se postići revitalizacijom postojećih društvenih i kulturnih ustanova, kao i cijelog kulturnog i civilnog sektora, koje će postati mjesta susreta i druženja lokalnog stanovništva, mjesta kreativnosti i socijalnih inovacija te mjesta koja će na specifičan način uključivati skupine stanovništva različite dobi i interesa. Poticati će se i stvaranje kvalitetnog odgovora na rješavanje stambenog pitanja, osobito za mlade i obitelji s djecom. Povećat će se i socijalna uključenost različitih društvenih skupina, od mladih do umirovljenika i starijih osoba, kao i osoba s invaliditetom i posebnim potrebama. Socijalna uključenost promicat će se kroz djelovanje pojedinih institucija u posebnim prostornim kapacitetima, kao i na terenu. Poticati će se i povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga, ali i jačati kapacitet lokalnog stanovništva za pružanje prve pomoći. Razvijat će se i sportsko-rekreacijska infrastruktura, kako bi se stanovnicima omogućilo bavljenje sportom i održavanje zdravog životnog stila, a istovremeno kako bi se turistima pružila mogućnost kvalitetnog aktivnog odmora i rekreacije. Dio sportske infrastrukture razvijat će se vezano uz razvoj zelene infrastrukture kako bi se sportsko-rekreativne aktivnosti mogle provoditi u zelenom i visokovrijednom okolišu.</p>
Sadržaj strateškog cilja 1
<p>1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život</p> <p>1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura</p> <p>1.1.1.1. <i>Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</i></p> <p>1.1.1.2. <i>Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti</i></p> <p>1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda</p> <p>1.1.2.1. <i>Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</i></p> <p>1.1.2.2. <i>Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika</i></p>

Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda

- 1.1.2.3. Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
- 1.1.2.4. Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
- 1.1.2.5. Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
- 1.1.2.6. Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
- 1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti
 - 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
 - 1.1.3.2. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
 - 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
 - 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
- 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti**
 - 1.2.1. Razvijene socijalne usluge
 - 1.2.1.1. Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
 - 1.2.1.2. Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života
 - 1.2.1.3. Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi (npr. negovatelj, gerontolog, rehabilitator i dr.)
 - 1.2.1.4. Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada
 - 1.2.1.5. Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira
 - 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
 - 1.2.2. Kvalitetna skrb za starije i nemoćne
 - 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivosti i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)
 - 1.2.2.2. Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe
 - 1.2.3. Sigurno okruženje
 - 1.2.3.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
 - 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja
- 1.3. Zdrav i aktivan život**
 - 1.3.1. Podrška zdravstvenom sustavu
 - 1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći
 - 1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama
 - 1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama
 - 1.3.2. Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura
 - 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture
 - 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja

Tablica 3. Opis strateškog cilja 2

Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja
<p>Svrha</p> <p>Razvoj održive mobilnosti za povećanje prometne dostupnosti različitih sadržaja, uz digitalnu tranziciju pojedinih sadržaja i usluga te jačanje kapaciteta razvojnih dionika u cilju stvaranja novih razvojnih projekata i sadržaja za stanovništvo i posjetitelje urbanog područja.</p>
<p>Izazov</p> <p>Prometna infrastruktura u Gradu Puli i u ostalim turistički propulzivnim naseljima ne zadovoljava u potpunosti svojim kapacitetom, osobito tijekom ljetnih mjeseci u kojima se stvaraju velika zagušenja u prometu. Ta se zagušenja nepovoljno održavaju na javni prijevoz, u kojemu se stvaraju kašnjenja te na takav način postaje nepoželjan za korištenje lokalnom stanovništvu i turistima. S druge strane, pitanje prometa u mirovanju često nije riješeno u zadovoljavajućoj mjeri koja bi omogućila smanjenje pritiska na važnije prometne pravce. Identificirano je i nekoliko opasnih točaka u prometu u blizini škola te je potrebno poticati razvoj kvalitetne</p>

Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja

dostupnosti obrazovnih ustanova za djecu kao najmlađe sudionike u prometu. Infrastruktura željezničkog prometa je zastarjela, a mali se broj stanovnika odlučuje na korištenje željezničkog prijevoza. Infrastrukturu za pomorski promet također je potrebno modernizirati kako bi zadovoljavala suvremene okolišne i prometne standarde i odgovarala potrebama korisnika. Aktivni oblici prijevoza, poput biciklizma i pješčenja, nemaju dovoljno razvijenu infrastrukturu koja bi omogućila sigurno odvijanje prometa. S druge strane, kako u prometnom sustavu, tako i u ostalim sektorima nedostaje digitalnih usluga kojima bi se unaprijedile mogućnosti stanovnika i turista, a istovremeno se umanjio pritisak na pojedine javne lokacije i institucije. Usprkos velikom broju udruga koje aktivno sudjeluju u razvoju UP-a, identificiran je nedostatak kapaciteta za provođenje projekata, kao i infrastrukture za njihovo djelovanje.

Obrazloženje

Strateški cilj Prostor dostupnih sadržaja temelji se na ideji dostupnosti lokacija i sadržaja u fizičkom, ali i virtualnom smislu. Navedeno će se postići uređenjem i unaprjeđenjem prometnog sustava prostora kroz povećanje njegove efikasnosti i sigurnosti za sve sudionike te prelaskom na održive oblike prijevoza. Strateški cilj prostorno će se distribuirati u svim JLS kroz gradnju, uređenje, povećanje sigurnosti i povećanje kapaciteta u cestovnom prometu. Nadalje, kako bi se postigao zeleni razvoj područja podupirat će se i razvijati čisti oblici prometa poput ekološki prihvatljivih individualnih prijevoznih sredstava, održivog javnog prijevoza te zdravih oblika prometa kao što su biciklizam i pješčenje. Kako bi se smanjilo korištenje automobila, ali i omogućio ujednačen i pravedan razvoj svih JLS, radit će se na razvoju javnog prijevoza gdje isti trenutno nije dostupan te unaprjeđenju postojećeg. Dostupnost sadržaja provest će se također i kroz proces daljnje digitalne transformacije. Radit će se na digitalizaciji javne uprave kako bi se poboljšalo njezino funkcioniranje te olakšala komunikacija s građanima i javnim poduzećima. Razvijat će se i platforme za različite aspekte javnog i društvenog života koje će omogućiti objedinjeno upravljanje i jednostavniji pristup informacijama. Uz navedeno, UP Pula razvijat će se uz sudjelovanje svojih stanovnika, a pritom će se ostvarivati suradnja tijela javne uprave s različitim udrugama civilnog sektora čiji su interesi usmjereni u ostvarivanje posebnih ciljeva ovog strateškog cilja.

Sadržaj strateškog cilja 2

2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti

2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet

- 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*
- 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*
- 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanulinih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*
- 2.1.1.4. *Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule*
- 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture*
- 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*
- 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*
- 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*
- 2.1.1.9. *Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS*

2.1.2. Dekarbonizacija prometa

- 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*
- 2.1.2.2. *Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila*
- 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu*
- 2.1.2.4. *Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima*
- 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*
- 2.1.2.6. *Promocija pješčenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa*

2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz

- 2.1.3.1. *Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS*
- 2.1.3.2. *Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova*

Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja

- 2.1.3.3. *Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću*
- 2.1.3.4. *Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen*
- 2.1.3.5. *Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza*
- 2.1.3.6. *Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza*
- 2.1.3.7. *Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom*
- 2.1.3.8. *Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima*
- 2.1.3.9. *Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen*

2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga

2.2.1. Digitalizacija javne uprave

- 2.2.1.1. *Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije, uključujući ulaganja za horizontalno jačanje kapaciteta*
- 2.2.1.2. *Stvaranje digitalnih alata i platformi za komunikaciju i interakciju javne uprave, javnih poduzeća i građana u svrhu povećanja participacije*

2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu

- 2.2.2.1. *Razvoj središnjeg digitalnog interaktivnog portala za kulturne programe i događanja*
- 2.2.2.2. *Razvoj integrirane digitalne platforme s prometnim informacijama*
- 2.2.2.3. *Podrška razvoju javnog bežičnog interneta na javnim površinama i turistički propulzivnim lokacijama*
- 2.2.2.4. *Podrška razvoju i korištenju 'smart city' rješenja*
- 2.2.2.5. *Podrška razvoju digitalne marketing platforme sa informacijama iz područja turizma*

2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika

- 2.3.1.1. *Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova*
- 2.3.1.2. *Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo*

2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora

- 2.3.2.1. *Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“*
- 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*
- 2.3.2.3. *Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe*
- 2.3.2.4. *Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar*

Tablica 4. Opis strateškog cilja 3

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja

Svrha

Pružanje prilika za kvalitetnim obrazovanjem i zapošljavanjem na prostoru UP Pule, kroz revitalizaciju i jačanje odgojno-obrazovnog sustava i različitih grana gospodarstva te poduzetništva, prije svega na temelju principa zelene i digitalne tranzicije.

Izazov

Na prostoru UP Pule uočena je potreba za unaprjeđenjem infrastrukture i usluga u odgojno-obrazovnom sustavu kao što je na primjer povećanje kapaciteta predškolskih ustanova, modernizacija i prilagodba za obavljanje jednosmjenske nastave, osposobljavanje kadra stručnih suradnika i nastavnog osoblja u STEAM područjima i dr. Što se tiče gospodarskog aspekta, UP Pula generalno bilježi pozitivne trendove (u predpandemijskom razdoblju) poput rasta BDP-a, zaposlenosti, broja privatnih poduzeća i plaće u istima, no kako bi se razvilo održivo gospodarstvo na cijelom području potrebno je raditi na unaprjeđenju nekoliko aspekata. U pojedinim JLS-ima zabilježena je velika ovisnost o turizmu koja se očituje kroz sezonsku zaposlenost, kao i nedostatak

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja

domaće radne snage. Nadalje, u području turizma uz veliku sezonalnost, uočeni su i izazovi poput velikih pritisaka na turističku, komunalnu i prometnu infrastrukturu.

Što se tiče poljoprivrede i ribarstva može se zaključiti da s obzirom na kvalitetnu osnovu postoji znatan prostor za napredak i intersektorsko povezivanje. Naime, na urbanom području trenutno vlada trend zapuštanja poljoprivrednih površina dok interes mlađeg stanovništva za obavljanjem djelatnosti nije dovoljno velik pa je većina nositelja poljoprivrednih gospodarstava starije životne dobi što uzrokuje manjak inovacija i napretka u smjeru održivog razvoja. Ribarstvo trenutno nije adekvatno valorizirano te zahtijeva razvoj i modernizaciju infrastrukture i luka kao i djelovanje u svrhu stvaranja otpornosti na suvremene prijetnje, kao što su na primjer klimatske promjene. Također, nedostaje povezivanje poljoprivrede i ribarstva sa sektorom turizma i ugostiteljstva što može omogućiti cjelovit razvoj gospodarstva i prostora.

Obrazloženje

Strateški cilj Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja distribuira se na različitim dijelovima prostora UP Pule kao što su na primjer poljoprivredne površine koje zahtijevaju revitalizaciju i podršku u razvoju, naselja koja sadržavaju odgojno-obrazovnu infrastrukturu, zone poslovne, gospodarske i turističke namjene te obalni pojas i more. Kako bi se stvorio otporan odgojno-obrazovni sustav, usklađen sa stvarnim potrebama na tržištu rada, radit će se na njegovom razvoju i unaprjeđenju na području svih JLS-a. Ostvarenje cilja očitovat će se i u unaprjeđenju okruženja za razvoj poljoprivredne djelatnosti kroz razvoj različitih poticaja za poljoprivrednike i ribare, podršku udruživanju i povezivanju s turističkom djelatnosti te stvaranjem zajedničke zemljišne politike i lokalnog lanca vrijednosti.

Poljoprivreda će se razvijati i u naseljenim dijelovima područja, na primjer kroz uspostavu urbanih vrtova koji doprinose ozelenjavanju, ali i sveobuhvatnom održivom razvoju izgrađenih dijelova prostora. Održivost i otpornost turizma razvit će se kroz diverzifikaciju ponude, korištenje kulturno-povijesne baštine, modernizaciju infrastrukture te promidžbu, a radit će se i na povezivanju poljoprivrede i ribarstva sa djelatnostima turizma i ugostiteljstva. Razvijat će se i zeleno i digitalno gospodarstvo u različitim sektorima. Poticat će se i promovirati ekološka poljoprivreda, održivi oblici turizma te razvoj na temeljima zelene i kružne ekonomije.

Sadržaj strateškog cilja 3

3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada

3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja

- 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj
- 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu
- 3.1.1.3. Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
- 3.1.1.4. Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
- 3.1.1.5. Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama

3.1.2. Usmjereni obrazovanje za otporno tržište rada

- 3.1.2.1. Potpora primjeni novih kurikulumu u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika
- 3.1.2.2. Potpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada
- 3.1.2.3. Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja
- 3.1.2.4. Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada
- 3.1.2.5. Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija
- 3.1.2.6. Podrška razvoju Sveučilištu Jurja Dobrile u Pule te suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa Sveučilištem

3.2. Otporno gospodarstvo

3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje

- 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona
- 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija
- 3.2.1.3. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer
- 3.2.1.4. Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
- 3.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula
- 3.2.1.6. Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa
- 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja

3.2.2. Održiv i otporan turizam

- 3.2.2.1. *Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude*
- 3.2.2.2. *Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude*
- 3.2.2.3. *Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor*
- 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*
- 3.2.2.5. *Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine*
- 3.2.2.6. *Poticanje razvoja i unaprjeđenja storytelling koncepta*
- 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*
- 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*
- 3.2.2.9. *Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu*
- 3.2.2.10. *Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre*
- 3.2.2.11 *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*

3.2.3. Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva

- 3.2.3.1. *Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola*
- 3.2.3.2. *Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta*
- 3.2.3.3. *Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara*
- 3.2.3.4. *Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja*
- 3.2.3.5. *Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu*
- 3.2.3.6. *Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti*
- 3.2.3.7. *Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva*
- 3.2.3.8. *Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda*
- 3.2.3.9. *Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja*
- 3.2.3.10. *Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima*
- 3.2.3.11. *Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima*
- 3.2.3.12. *Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu*
- 3.2.3.13. *Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara*

3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

3.3.1. Zeleno gospodarstvo

- 3.3.1.1. *Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja*
- 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*
- 3.3.1.3. *Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom*
- 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu*
- 3.3.1.5. *Podrška razvoju ekološke poljoprivrede*
- 3.3.1.6. *Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)*
- 3.3.1.7. *Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje*
- 3.3.1.8. *Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*
- 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*

3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo

- 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture*
- 3.3.2.2. *Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija*
- 3.3.2.3. *Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju*
- 3.3.2.4. *Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP*
- 3.3.2.5. *Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetsku učinkovitost infrastrukture i mehanizacije*

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja

- 3.3.2.6. *Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi*
- 3.3.2.7. *Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice*
- 3.3.2.8. *Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije*
- 3.3.2.9. *Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija*
- 3.3.2.10. *Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija*
- 3.3.2.11. *Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji*

Tablica 5. Opis strateškog cilja 4
Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
Svrha

Razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša kroz očuvanje i zaštitu postojećih resursa, razvoj novih i unaprjeđenje postojećih javnih površina te zelenu tranziciju upravljanja prostorom i komunalnom infrastrukturom.

Izazov

Područje UP Pule podložno je prirodnim i antropogenim rizicima, ali i negativnim utjecajima klimatskih promjena kao što su suša, povećanje temperature zraka i plavljenje obale. Nadalje, prekomjeran broj turista i posjetitelja prisutnih na prostoru u isto vrijeme može stvarati potencijalnu prijetnju za okoliš te prirodnu i kulturnu baštinu prostora. Također, s obzirom na nedovoljan interes stanovništva za obavljanjem poljoprivredne djelatnosti, u određenim dijelovima područja dolazi do zapuštanja i zarastanja agrarnih površina što dovodi do degradacije vrijednosti krajobrazza. Otvorene površine UP Pula predstavljaju potencijal za razvoj kvalitetnog i zdravog okoliša, no potrebno je sustavno raditi na njihovom unaprjeđenju dok je u većim naseljima uočen manjak zelenih površina te potreba za stvaranjem novih kako bi se poboljšala kvaliteta života stanovnika i potaknuo održivi razvoj.

U UP Puli postoji značajan broj brownfield objekata i nedovoljno iskorištenih prostora koji nemaju pripremljenu projektno-tehničku dokumentaciju za prenamjenu i valorizaciju, a predstavljaju potencijal za društveni i gospodarski razvoj. Nadalje, u UP Puli uočeno je nekoliko nedostataka u komunalnoj infrastrukturi i gospodarenju prostorom i otpadom, poput dotrajalosti i preopterećenosti sustava, nedovoljne razine odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja, postojanja ilegalnih odlagališta otpada, nedostatne razine provedbe projekata energetske obnove i sl. Navedeno je potrebno riješiti kako bi se omogućio kvalitetan život stanovnicima područja te potaknuo razvoj temeljen na principima kružnog gospodarenja.

Obrazloženje

Ostvarenje strateškog cilja Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša prostorno će se distribuirati na svim otvorenim površinama područja (šume, poljoprivredne površine, javne zelene površine, zaštićena prirodna područja), ali i izgrađenim dijelovima naselja, elementima kulturne baštine te sustavu komunalne infrastrukture. Razvoj održivog, zelenog i čistog okoliša postići će se očuvanjem, revitalizacijom i kvalitetnim upravljanjem elementima prirodne i kulturne baštine.

Nadalje, u UP Puli razvijat će se zelena infrastruktura i poticati korištenje rješenja temeljenih na prirodi (NBS) u urbanim zonama te razvijati zeleni koridori u obalnom području i ruralnim prostorima. Također će se raditi na zaštiti vrijednog agrarnog krajobrazza koji se djelomično već nalazi u fazi zapuštanja. S obzirom da je povijesna jezgra Grada Pule vrijedan prostor koji zahtjeva promišljeno upravljanje, izradit će se njezin Plan upravljanja.

Komunalne usluge razvijat će se kako bi pružile stanovnicima kvalitetan i ugodan život te kako bi se umanjili pritisci na okoliš. Radit će se i na promociji i provedbi projekata energetske učinkovitosti u stambenim, gospodarskim i javnim zgradama kao i poticanju korištenja obnovljivih izvora energije.

Sadržaj strateškog cilja 4
4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine
4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobrazza

4.1.1.1. *Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja*

4.1.1.2. *Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanja očuvanja*

Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

4.1.1.3. *Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*

4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza

4.1.2.1. *Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza*

4.1.2.2. *Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje*

4.1.2.3. *Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza*

4.1.2.4. *Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine*

4.1.2.5. *Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine*

4.1.2.6. *Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a*

4.1.2.7. *Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja*

4.1.2.8. *Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara*

4.1.2.9. *Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora*

4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike

4.1.3.1. *Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima*

4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika*

4.1.3.3. *Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika*

4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika*

4.1.3.5. *Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena*

4.1.3.6. *Unaprjeđenje sustava zaštite od požara*

4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine

4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture

4.2.1.1. *Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa*

4.2.1.2. *Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a*

4.2.1.3. *Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a*

4.2.1.4. *Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*

4.2.1.5. *Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima*

4.2.1.6. *Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama*

4.2.2. Revitalizacija javnih površina

4.2.2.1. *Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina*

4.2.2.2. *Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta*

4.2.2.3. *Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina*

4.2.2.4. *Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule*

4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge

4.3.1.1. *Obnova i modernizacija vodovodnog sustava*

4.3.1.2. *Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje*

4.3.1.3. *Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom*

4.3.1.4. *Razvoj sustava kompostiranja otpada*

4.3.1.5. *Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada*

4.3.1.6. *Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba*

4.3.1.7. *Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom*

4.3.1.8. *Sanacija ilegalnih odlagališta otpada*

4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada*

4.3.1.10. *Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture*

4.3.2. Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi

4.3.2.1. *Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama*

Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

- 4.3.2.2. Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecanjima za povećanje energetske učinkovitosti
- 4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS
- 4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture
- 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu
- 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

2.3.2. Pregled projekata uključenih u SRUPP

SRUPP sadrži i bazu projekata koje su JLS-i i druga relevantna javna tijela predvidjeli za provedbu, a uklapaju se u strateški okvir definiran SRUPP-om. U bazi projekata navedena su 194 projekta. Od toga je petnaest projekata definirano strateškim projektima, a njihov opis dan je u tablici u nastavku (Tablica 6).

Tablica 6. Opis strateških projekata uključenih u SRUPP

Naziv strateškog projekta	Lokacija	Opis	Pripadajući posebni cilj
Pulski Inovacijski Centar - PIC	Grad Pula, naselje Vallelunga	Inovacijski centar – Područje Vallelunga predstavlja jednu od značajnijih brownfield lokacija na području grada koja je danas neadekvatno iskorištena, napuštena i zapuštena, a istovremeno predstavlja iznimno vrijedan prostorni resurs pogodan za prenamjenu za potrebe stanovništva čime i njegove kvalitetne integracije u postojeće urbano tkivo. Područje bi se regeneriralo kao multifunkcionalni prostor u kojem se planira Pulski tehnološko-inovacijski centar – PIC s popratnim sadržajima kao što su primjerice sport, rekreacija, kulturni sadržaji i slični sadržaji od javnog interesa. Konačna rješenja planiraju se razvijati u suradnji sa lokalnim društvom arhitekata, pulskim sveučilištem te predstavnicima IT sektora.	3.2
Energetska i statička obnova Društvenog centra Rojc sa sunčanom elanom	Grad Pula, grad Pula	Strateški projekt odnosi se na zgradu Društvenog centra Rojc izgrađenu 1870. g. koja predstavlja najveću javnu zgradu u Gradu Puli s površinom preko 17.000 m ² . Svrha projekta je smanjenje ukupnih troškova energenata zgrade u javnom vlasništvu do 70%, povećanje energetske učinkovitosti implementacijom naprednih mjerenja potrošnje, povećanje standarda korištenja javnih zgrada stvaranjem ugodnijeg i zdravijeg okruženja za građane i korisnike javnih prostora te doprinos ostvarenju ciljeva održivog razvoja.	4.2
Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande	Grad Pula, grad Pula	Projektom se planira razviti javne sportsko-rekreacijske sadržaje privođenjem svrsi neuređenih površina s ciljem stvaranja novih zelenih prostora Grada Pule koji bi doprinosili kvaliteti života stanovnika i ublažavanju klimatskih promjena. Predviđeni prostor obuhvaća zonu zapuštenih vrtova koju je primarno potrebno krajobrazno urediti sadnjom stablašica i postavljanjem urbane opreme te zatim urediti prostore za sport, rekreaciju, cjelodnevni boravak u prirodi, boravak kućnih ljubimaca i sl. Također	1.3

Naziv strateškog projekta	Lokacija	Opis	Pripadajući posebni cilj
		se predviđa i uređivanje sustava za prihvata i pročišćavanje oborinskih voda elementima poput zelenih retencija, prirodnih jezera i dr.	
Uređenje kupališta Stoja	Grad Pula, <i>grad Pula</i>	Kompleks kupališta Stoja neizostavni je dio identiteta grada Pule, lociran na istočnoj obali poluotoka Stoja na kojem je smješten i istoimeni autokamp. Radi se o jednom od najuspjelijih arhitektonskih ostvarenja talijanske međuratne moderne, sačuvanom na prostoru Hrvatske. Ovo izuzetno vrijedno arhitektonsko djelo danas se zbog zuba vremena i blizine mora, nalazi u derutnom stanju. Planirana je rekonstrukcija (dogradnja) jedne od pet postojećih građevina te cjelovita obnova i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s brojnim pratećim sadržajima.	4.2
Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)	Općina Medulin, Grad Pula	Projektom se planira izgradnja biciklističke staze na frekventnim prometnicama kao i uz glavnu prometnicu, koje povezuju Grad Pulu s Općinom Medulinom od Pule do Premanture i Kamenjaka. Biciklistička infrastruktura bi se također izgradila od Kamika prema Medulinu te bi na taj način grad Pula bio povezan s naseljem Medulinom, a od Medulina bi se izgradila biciklistička infrastruktura uz glavnu prometnicu u smjeru Pule. Biciklisti bi mogli koristiti infrastrukturu od gotovo ukupno 15 km. Cilj izgradnje biciklističke infrastrukture je poboljšanje sigurnosti biciklista, promicanje i unapređenje sadržaja za rekreaciju, kretanje i zdrav način življenja, razvoj i rast ciklo turizma i produženje turističke sezone. Istovremeno, bi se rasteretila parkirališta u gradu Puli i općini Medulin, obzirom da posjetitelji iz jedne JLS često odlaze u drugu JLS. Osim navedenog, smanjenjem korištenja automobila doprinijelo bi se smanjenju onečišćenja zraka, smanjenju uporabe fosilnih goriva te bi se postigli i drugi ciljevi održivog razvoja.	2.1
MMC Cave Romane	Općina Medulin, <i>naselje Vinkuran</i>	Cave Romane je stari rimski kamenolom u Općini Medulin, preciznije u Vinkuranu, iz kojeg se vadio kamen za izgradnju pulske Arene. Projektom se planira prenamjena u centar kulture i sporta u svrhu održivog i kružnog upravljanja prostorom te stvaranja novih javnih površina za različite aktivnosti. Na prostoru nekadašnjeg kamenoloma predviđa se izgradnja dvije ljetne pozornice s ukupno 2.000 sjedećih mjesta. Uz navedeno planira se izgradnja muzeja kamena, područje za <i>rock climbing</i> i „bicikliranje“, <i>zipline</i> , vidikovac i logistički centar. Predviđeno je da Cave Romane postanu pozornica za održavanje vrhunskih koncerata i dnevnih događanja poput raznih kulturno-umjetničkih manifestacija i gastronomskih događanja.	4.2
Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu	Grad Vodnjan, <i>grad Vodnjan</i>	Projektom se planira rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu u polivalentan objekt društveno-kulturne namjene.	4.1

Naziv strateškog projekta	Lokacija	Opis	Pripadajući posebni cilj
Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu	Općina Svetvinčenat, <i>naselje Svetvinčenat</i>	Strateškim projektom nastoji se riješiti problem nedostatka prikladnih zatvorenih sportskih objekata za razvoj rekreativnog i amaterskog sporta u općini što posljedično narušava kvalitetu života stanovnika. Svrha ovog projekta je poboljšanje kvalitete sportskih usluga za stanovništvo Općine Svetvinčenat izgradnjom sportske dvorane. Projekt obuhvaća izgradnju sportske dvorane tlocrtnih gabarita 39,90 m × 31,10 m i maksimalne visine 9 m na k. č. 625/1 k.o. Svetvinčenat, na površini katastarske čestice od 8.280,00 m ² .	1.3
Uspostava multifunkcijskog centra	Općina Ližnjan, <i>naselje Ližnjan</i>	Strateškim projektom planira se revitalizirati i aktivirati brownfield lokacija smještena u centru naselja Ližnjan koja je već godinama izvan prvobitne funkcije (skladište) te napuštena. Projekt obuhvaća prenamjenu predmetne zgrade u multifunkcionalni centar u svrhu održivog korištenja prostora i poticanja društvenog i gospodarskog napretka.	4.2
Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani	Općina Marčana, <i>naselje Marčana</i>	Projekt obuhvaća izgradnju zgrade i prostora poduzetničkog inkubatora u svrhu osiguravanja prostornih kapaciteta i infrastrukture potrebne za rad poduzetnika koje imaju sjedište u naselju Marčana. Projektom će se pridonijeti razvoju otpornog gospodarstva poticanjem razvoja poduzetništva.	3.2
Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)	Općina Marčana, <i>naselje Marčana</i>	Strateškim se projektom planira rekonstrukcija i nadogradnja prostorija i igrališta Nogometnog kluba Marčana n ak.č.br. 508/1 i 511/1 k.o. Marčana u svrhu osiguravanja zdravog i aktivnog života stanovništva Općine.	1.3
Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene	Općina Barban, <i>naselje Barban</i>	Cilj projekta je uspostava konjičkog centra u Barbanu koji bi u konačnici doprinio razvoju sportskih aktivnosti te revitalizaciji konjogojstva na području Općine kroz povećanje kapaciteta za smještaj i uzgoj konja. Projektom bi se nastojalo privući i potaknuti širu populaciju mladih iz Općine da se uključe u sport i rekreaciju i krenu se baviti uzgojem konja i konjičkim sportom kroz ulaganje u mlade nade sportskog jahanja koje promoviraju i potiču konjogojstvo. Uz razvoj i poticanje sporta i rekreacije projektom bi se doprinijelo i razvoju turizma, kroz unaprjeđenje kapaciteta najpoznatije turističke manifestacije Trka na prstenac. Naime, projekt bi omogućio natjecateljima utrke da posjeduju vlastite konje za treniranje i natjecanja.	1.3
Obnova povijesnog centra naselja	Općina Barban, <i>naselje Barban</i>	Projekt obuhvaća izradu projektne dokumentacije obnove sklopa i neposrednog okoliša. Izradio bi se detaljni plan uređenja glavnog gradskog trga koji bi unaprijedio vrijednost samog sklopa. Plan bi odredio obradu površina, razmatrao funkcionalno povezivanje trkališta za Trku na prstenac sa središtem naselja te povezivanje svih povijesnih građevina na trgu sa sklopom kako bi se ponovno afirmirala njihova povijesna povezanost (povezivanje lođe, kapetanove kuće, šterne i sklopa) te urbanu opremu i rasvjetu.	4.2

Naziv strateškog projekta	Lokacija	Opis	Pripadajući posebni cilj
		<p>Projekt obuhvaća i izradu konzervatorskog elaborata sa valorizacijom i prijedlogom za zaštitu središta naselja, te izradu akcijskog plana održivog korištenja.</p> <p>Nadalje, potreban je nastavak građevinske sanacije pročelja crkve i palače – sanacijom pročelja zapadne kule (današnja sakristija) i zapadnog pročelja palače. Restauratorski radovi na kamenoj plastici na pročelju.</p>	
Sportsko-društveni centar Valbandon	Općina Fažana, <i>naselje Valbandon</i>	Na području naselja Valbandona planira se izgraditi centar za sportska igrališta, dom za građane, igrališta za djecu i trg za javna okupljanja i manifestacije u svrhu omogućavanja kvalitetnih javnih prostora i raznovrsnih sadržaja za stanovnike.	1.3
Izgradnja doma za starije	Općina Fažana, <i>naselje Fažana</i>	Projekt obuhvaća izgradnju 1. faze doma za starije za 60 korisnika kako bi se osigurala adekvatna skrb za navedenu populaciju te omogućio kvalitetan život marginaliziranim pojedincima.	1.2
Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"	Pula parking d.o.o., Pulapromet d.o.o. <i>grad Pula</i>	Sukladno Strategiji prometnog razvoja RH jedan od velikih problema gradova je i neadekvatan gradski promet koji stvara jednu četvrtinu ukupnih stakleničkih plinova i uzrok je prometnih gužvi, loše kvalitete zraka u gradovima, s ciljem jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u svrhu jačanja integriranog teritorijalnog razvoja u gradovima. Projektom bi se doprinijelo gradskoj mobilnosti radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza, javnog prijevoza kroz sustav javnih e-bicikala i srodnih e-vozila, te s tim poveznu potrebnu infrastrukturu i postavljanje sustava javnih bicikala, te inovativna rješenja tzv. „vaporetti“, električne brodice koje bi spajale otočje Brijuni, Hidrobazu, Valelungu, Muzil i pulsku Rivu u sklopu Pulske luke u dužini od 31 km. Digitalizacija gradskog prometa te uvođenje intermodalnih terminala, odnosno digitaliziranih, inteligentnih gradskih sustava. Projektom bi se utjecalo na promociju biciklizma kao poželjnog oblika prometa te korištenje ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbe u tu svrhu.	2.1

3. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima

3.1. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

U tablici u nastavku (Tablica 7) navedeni su strateški dokumenti na državnoj razini koji su relevantni za SRUPP te odnos SRUPP-a s njima i njegovog doprinosa ciljevima koje ti dokumenti propisuju.

Tablica 7. Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini	
Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)	
<p>Opis: Nacionalna razvojna strategija RH do 2030. godine služi kao krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. Dokument se temelji na konkurentnim gospodarskim potencijalima Hrvatske te na prepoznatim razvojnim izazovima na regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i globalnoj razini.</p> <p>Elemente strateškog okvira čine vizija Hrvatske u 2030. godini, razvojni smjerovi i strateški ciljevi. Vizija Hrvatske 2030. godine je: „Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve“. Strategijom je određeno ukupno 13 strateških ciljeva u četiri razvojna smjera: 1. Održivo gospodarstvo i društvo, 2. Jačanje otpornosti na krize, 3. Zelena i digitalna tranzicija i 4. Ravnomjeran regionalni razvoj.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Nacionalne razvojne strategije doprinosom sljedećim strateških ciljevima:</p>	
<i>Strateški ciljevi iz Nacionalne razvojne strategije:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	1.1.2, 4.1.2
2. Obrazovani i zaposleni ljudi	3.1.1, 3.1.2, 3.2.1,
3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom	2.2.1, 4.2.2
5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život	1.2.1, 1.2.2, 1.3.1, 1.3.2, 2.1.2,
6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	1.1.3
7. Sigurnost za stabilan razvoj	1.2.3, 4.1.3
8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	2.1.2, 3.3.1, 4.1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1, 4.3.2
9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva	3.2.3, 3.3.1
10. Održiva mobilnost	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3
11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva	2.1.1, 2.2.1, 2.2.2, 3.3.2
13. Jačanje regionalne konkurentnosti	1.2.3, 2.2.1, 2.2.2, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1
Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)	
<p>Opis: Strategija održivog razvoja Republike Hrvatske usvojena je 2009. godine za desetogodišnje razdoblje i sadrži analizu postojećeg gospodarskog, socijalnog i okolišnog stanja te utvrđuje smjernice dugoročnog djelovanja. Strategija sadrži temeljna načela i mjerila za određivanje ciljeva i prioriteta u promišljanju dugoročne preobrazbe prema održivom razvitku Republike Hrvatske.</p>	

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

U Strategiji je identificirano osam ključnih izazova na kojima Hrvatska mora raditi radi postizanja održivog razvitka: 1. stanovništvo; 2. okoliš i prirodna dobra; 3. usmjeravanje na održivu proizvodnju i potrošnju; 4. ostvarivanje socijalne kohezije i pravde; 5. postizanje energetske neovisnosti i rasta učinkovitosti korištenja energije; 6. jačanje javnog zdravstva; 7. povezivanje RH; 8. zaštita Jadranskog mora, priobalja i otoka.

Ističe se da je pretpostavka za održivi razvoj uspostava učinkovite uprave, ulaganje u znanje i istraživanje te da je ulaganje u obrazovanje za održivi razvitak preduvjet za nužne promjene i postizanje ciljeva održivog razvitka.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Nacionalne razvojne strategije doprinosom sljedećim strateških ciljevima:

<i>Izazovi iz Strategije održivog razvitka:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Stanovništvo	1.1.1, 1.1.3, 1.2.1, 1.3.1, 2.3.1, 2.3.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.2.1
2. Okoliš i prirodna dobra	3.3.1, 4.1.1, 4.1.2, 4.3.1
3. Održiva proizvodnja i potrošnja	3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 4.3.1
4. Socijalna kohezija i pravda	1.1.3, 3.1.1, 3.1.2,
5. Energija	3.3.1, 4.3.2
6. Javno zdravstvo	1.3.1
7. Povezivanje Hrvatske	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3
8. Zaštita Jadranskog mora, priobalja i otoka	4.3.1

Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. (2021)

Opis: Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO) temelji se na strateškim dokumentima, programima, preporukama i obvezama te kao takav čini jasan i koherentan okvir za ostvarenje reformi, kao i razvojnih, socijalnih, okolišnih i svih drugih ciljeva Vlade u tekućem desetljeću.

Cilj je NPOO-a doprinijeti ubrzanom gospodarskom rastu. Plan se sastoji od pet komponenti (Gospodarstvo; Javna uprava, pravosuđe i državna imovina; Obrazovanje, znanost i istraživanje; Tržište rada i socijalna zaštita; Zdravstvo) i jedne inicijative (Obnova zgrada).

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju NPOO-a doprinosom sljedećim komponentama:

<i>Komponente iz NPOO-a:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
C1.1. Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo	1.1.2, 3.2.1, 3.3.1, 3.3.2
C1.2. Energetska tranzicija za održivo gospodarstvo	3.3.1, 4.3.2
C1.3. Unaprjeđenje vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom	4.3.1
C1.4. Razvoj konkurentnog, energetski održivog i učinkovitog prometnog sustava	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2
C1.5. Unaprjeđenje korištenja prirodnih resursa i jačanje lanca opskrbe hranom	3.2.3, 3.3.2
C1.6. Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma	3.2.2, 3.3.1
C2.1. Jačanje kapaciteta za izradu i provedbu javnih politika i projekata	2.3.1
C2.2. Daljnje unaprjeđenje učinkovitosti javne uprave	2.2.1, 2.2.2
C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave	2.2.2
C3.1. Reforma obrazovnog sustava	3.1.1, 3.1.2
C3.2. Podizanje istraživačkog i inovacijskog kapaciteta	3.1.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

C4.1. Unaprjeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti	1.2.1
C4.3. Unaprjeđenje sustava socijalne skrbi	1.2.1, 2.3.1, 2.3.2
C5.1. Jačanje otpornosti zdravstvenog sustava	1.3.1
C6.1. Obnova zgrada	4.1.2, 4.1.3, 4.3.2

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17)

Opis: Opći cilj određen Strategijom prostornog razvoja je uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora. Strategijom je određeno pet razvojnih prioriteta: Održivost prostorne organizacije, Očuvanost identiteta prostora, Prometna povezanost, Razvoj energetskog sustava i Otpornost na promjene.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije prostornog razvoja doprinosom sljedećim razvojnim prioritetima:

<i>Prioriteti iz Strategije prostornog razvoja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Održivost prostorne organizacije	SRUPP je u cijelosti usmjeren na unaprjeđenje održivosti i usklađivanje razvoja između Grada Pule i drugih JLS-a u njegovoj funkcionalnoj regiji.
2. Očuvanost identiteta prostora	4.1.1, 4.1.2
3. Prometna povezanost	2.1.1, 2.1.3
4. Razvoj energetskog sustava	4.3.2
5. Otpornost na promjene	2.1.2, 3.2.2, 4.1.3, 4.2.1, 4.2.2, 4.3.1

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)

Opis: Ciljevima prostornog uređenja, gospodarsko-razvojni okvir određen je težnjom Hrvatske da poveća kvalitetu življenja i uravnoteži razvoj svih područja Države, da unaprijedi učinkovitost gospodarstva prilagođenog tržišnim uvjetima te se tako uključi u europske razvojne sustave i svjetsku razmjenu. Ključnu ulogu s gledišta korištenja prostora imaju poljoprivreda, turizam i industrija, a osobito značenje promet i infrastruktura, posebice vodno gospodarstvo zbog višestrukog utjecaja na prostor.

U odnosu na položaj Hrvatske, razvojne i prostorne okolnosti, osnovni ciljevi prostornog razvoja su: 1. Osnažiti prostorno razvojnu strukturu Države, 2. Povećati vrijednost i kvalitetu prostora i okoliša. 3. Racionalno koristiti i zaštititi nacionalna dobra, 4. Uvažiti zajednička obilježja i osobitosti područja, 5. Razvijati infrastrukturne sustave, 6. Osigurati učinkovitost sustava prostornog uređenja i 7. Usmjeriti prostorno-razvojne prioritete.

Navedeni ciljevi dalje su razrađeni kroz sljedeće tematske cjeline: 1. Stanovništvo i naselja, 2. Infrastrukturni i vodnogospodarski sustavi, 3. Gospodarske djelatnosti u prostoru, 4. Zaštita posebnih vrijednosti prostora i okoliša, te 5. Osnovne smjernice za uređenje prostora.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Programa prostornog uređenja doprinosom sljedećim razvojnim prioritetima:

<i>Ciljevi/tematske cjeline iz Programa prostornog uređenja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Osnovni ciljevi i usmjerenja prostornog razvoja	SRUPP je u cijelosti usmjeren na racionalno korištenje resursa, povećanje vrijednosti i kvalitete prostora i okoliša, razvoj infrastrukturnih sustava te usmjeren prostorni razvoj.
1. Stanovništvo i naselja	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.1, 1.3.1, 1.3.2, 3.1.1, 3.2.1, 3.2.2, 4.2.2
2. Infrastrukturni i vodnogospodarski sustavi	2.1.1, 4.1.3, 4.3.1, 4.3.2
3. Gospodarske djelatnosti u prostoru	3.2.2, 3.2.3, 3.3.1
4. Zaštitu posebnih vrijednosti prostora i okoliša	2.1.2, 4.1.1, 4.1.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini
Strategija i nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)

Opis: Osnovni cilj ove strategije je očuvanje okoliša Republike Hrvatske na načelima održivog razvoja kroz ostvarivanje sljedećih koraka: 1. Poboljšanje zakonskog, financijskog i institucionalnog okvira za upravljanje okolišem na lokalnoj i na državnoj razini, uključujući kadrovsko jačanje, uzimajući u obzir približavanje EU-u, 2. Integriranje zaštite okoliša u druge sektore (poljoprivreda, šumarstvo, turizam, energetika, industrija, rudarstvo, promet...) radi smanjenja onečišćenja okoliša i održivog korištenja prirodnih dobara, 3. Uspostava cjelovitog monitoringa i jedinstvenog informacijskog sustava, 4. Jačanje svijesti javnosti i uključivanje javnost u proces donošenja odluka i provedbe mjera.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije i nacionalnog plana djelovanja na okoliš odnosno koraka koje oni propisuju kroz:

integraciju zaštite okoliša u sektore: - poljoprivrede i ribarstva - turizma - energetike - industrije - prometa	Mjere iz SRUPP-a: 3.2.3 i 3.3.1 3.2.2 i 3.3.1 3.3.1 i 4.3.2 3.3.1 i 3.3.2 2.1.2 i 2.1.3
jačanje svijesti javnosti i uključivanja javnosti u procese donošenja odluka i provedbe mjera	Mjere iz SRUPP-a u okviru posebnog cilja 2.3 te mjere 4.1.3 i 4.3.1

Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21)

Opis: Ovaj strateški dokument postavlja put za tranziciju prema održivom konkurentnom gospodarstvu, u kojem se gospodarski rast ostvaruje uz male emisije stakleničkih plinova. Ciljevi smanjenja emisije stakleničkih plinova do 2030. i 2050. godine provodit će se u Republici Hrvatskoj u okviru političkog okvira koji je usvojila Europska unija. Nova strategija rasta EU formulirana kroz Europski zeleni plan postavlja cilj preobrazbe u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem 2050. godine neće biti neto emisija stakleničkih plinova. Niskougljična strategija odnosi se na sve sektore gospodarstva i ljudske aktivnosti, a osobit naglasak je na energetici, industriji, prometu, poljoprivredi, šumarstvu i gospodarenju otpadom.

Niskougljična strategija postavlja sljedeće opće ciljeve: 1. Postizanje održivog razvoja temeljenog na znanju i konkurentnom gospodarstvu s niskom razinom ugljika i učinkovitim korištenjem resursa, 2. Povećanje sigurnosti opskrbe energijom, održivost energetske opskrbe, povećanje dostupnosti energije i smanjenje energetske ovisnosti, 3. Solidarnost izvršavanjem obveza Republike Hrvatske prema međunarodnim sporazumima, u okviru politike EU, kao dio naše povijesne odgovornosti i doprinos globalnim ciljevima, 4. Smanjenje onečišćenja zraka i utjecaja na zdravlje te kvalitetu života građana.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije niskougljičnog razvoja doprinosom sljedećim mjerama:

Mjere iz Strategije niskougljičnog razvoja:	Mjere iz SRUPP-a:
Međusektorske mjere	2.2.1, 2.2.2, 3.3.1, 3.3.2, 4.2.1
Energetika	3.3.1, 4.3.1, 4.3.2
Promet	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3
Poljoprivreda	3.2.3
Otpad	4.3.1
Korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo (LULUCF) te povezane aktivnosti	3.2.3, 4.1.2, 4.2.1

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20)

Opis: Strategija energetskog razvoja (SER) predstavlja korak prema ostvarenju vizije niskougljične energije te osigurava prijelaz na novo razdoblje energetske politike kojom se osigurava pristupačna, sigurna i kvalitetna opskrba energijom bez dodatnog opterećenja državnog proračuna u okviru državnih potpora i poticaja. Strategija

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

uključuje širok spektar inicijativa energetske politike kojima će se ojačati sigurnost opskrbe energijom, postupno smanjiti gubici energije i povećavati energetska učinkovitost, smanjivati ovisnost o fosilnim gorivima, povećati domaća proizvodnja i korištenje obnovljivih izvora energije.

Glavni strateški ciljevi energetskog razvoja Republike Hrvatske su: (1) rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije zaustavljanjem pada domaće proizvodnje, optimalnim korištenjem postojećih kapaciteta za proizvodnju i ulaganjima u novu proizvodnju (osiguranje adekvatnog energetskog miksa s nižim emisijama stakleničkih plinova), (2) razvoj energetske infrastrukture i novih dobavnih pravaca energije, (3) veća energetska učinkovitost.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije energetskog razvoja doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije energetskog razvoja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije zaustavljanjem pada domaće proizvodnje, optimalnim korištenjem postojećih kapaciteta za proizvodnju i ulaganjima u novu proizvodnju (osiguranje adekvatnog energetskog miksa s nižim emisijama stakleničkih plinova)	3.3.1, 4.3.2
2. razvoj energetske infrastrukture i novih dobavnih pravaca energije	4.3.2
3. veća energetska učinkovitost	2.1.2, 4.3.2

Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (2019)

Opis: Ključni ciljevi prikazani u Integriranom energetskom i klimatskom planu su cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za Republiku Hrvatsku za 2030. godinu, udio OIE u bruto neposrednoj potrošnji energije i energetska učinkovitost, i to iskazana kao potrošnja primarne energije i neposredna potrošnja energije.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Integriranog nacionalnog plana doprinosom nacionalnim ciljevima u sljedećim dimenzijama:

<i>Dimenzije iz Integriranog nacionalnog plana:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Dekarbonizacija	2.1.2, 2.1.3, 3.2.3, 3.3.1, 4.2.1, 4.3.1
Energetska učinkovitost	4.3.2, 3.3.1
Energetska sigurnost	4.3.1

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

Opis: Vizija Strategije prilagodbe klimatskim promjenama je: Republika Hrvatska otporna na klimatske promjene. Da bi se to postiglo postavljeni su ciljevi: 1. smanjiti ranjivost prirodnih sustava i društva na negativne utjecaje klimatskih promjena, 2. povećati sposobnost oporavka nakon učinaka klimatskih promjena i 3. iskoristiti potencijalne pozitivne učinke, koji također mogu biti posljedica klimatskih promjena.

Strategija prilagodbe određuje prioritetne mjere i koordinirano djelovanje kroz kratkotrajne akcijske planove te praćenje provedbe mjera. Glavni je cilj Strategije osvijestiti važnost utjecaja klimatskih promjena na društvo, ukazati na prijetnje te nužnost integracije koncepta prilagodbe klimatskim promjenama u postojeće i nove politike, strateške i planske dokumente, programe i ostale aktivnosti koje se provode na svim razinama upravljanja.

Strategijom prilagodbe definirane su mjere za prilagodbu sljedeća područja: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam, zdravlje, prostorno planiranje i uređenje, upravljanje rizicima i opće mjere.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije prilagodbe klimatskim promjenama doprinosom mjerama prilagodbe u sljedećim područjima:

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

<i>Područja iz Strategije prilagodbe klimatskim promjenama:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Vodni resursi	4.1.3, 4.3.1
šumarstvo	4.1.3
Bioraznolikost	4.1.1
Energetika	4.3.1, 4.3.2
Turizam	3.3.1
Upravljanje rizicima	4.1.3

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)

Opis: Strategija, kao temeljni dokument zaštite prirode, ima za cilj očuvati raznolikost žive prirode, održavati funkcionalne ekosustave i omogućiti dugoročni održivi razvitak. Promovira smanjivanje direktnih i indirektnih utjecaja na bioraznolikost i georaznolikost, održivo korištenje prirodnih dobara, kao i jednoliku raspodjelu dobiti koja proizlazi iz korištenja genetskih izvora. Strategijom se, među ostalim, želi postići da prirodne vrijednosti postanu svima prepoznatljive te da se primjenom najnovijih znanstvenih i stručnih spoznaja osigura donošenje kvalitetnih strateških odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Pet strateških ciljeva strategije su: 1. Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode, 2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara, 3. Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode, 4. Povećati znanje i dostupnost podataka o prirodi i 5. Podići razinu znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije i akcijskog plana zaštite prirode doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite prirode:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode	4.1.1
3. Ojačati kapacitete sustava zaštite prirode	4.1.1

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08)

Opis: Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske je temeljni dokument zaštite prirode koji određuje dugoročne ciljeve i smjernice očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštićenih prirodnih vrijednosti, te načine njezina provođenja, u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Republike Hrvatske.

Opći strateški ciljevi ove strategije su: 1. Očuvati sveukupnu biološku, krajobraznu i geološku raznolikost kao temeljnu vrijednost i potencijal za daljnji razvitak Republike Hrvatske, 2. Ispuniti sve obveze koje proizlaze iz procesa pridruživanja Europskoj uniji i usklađivanja zakonodavstva s relevantnim direktivama i uredbama EU (Direktivom o staništima, Direktivom o pticama, CITES uredbama), 3. Ispuniti obveze koje proizlaze iz međunarodnih ugovora na području zaštite prirode, biološke sigurnosti, pristupa informacijama i dr., 4. Osigurati integralnu zaštitu prirode kroz suradnju s drugim sektorima, 5. Utvrditi i ocijeniti stanje biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti, uspostaviti informacijski sustav zaštite prirode s bazom podataka povezanom u informacijski sustav države, 6. Poticati unaprjeđivanje institucionalnih i izvaninstitucionalnih načina obrazovanja o biološkoj raznolikosti i sudjelovanje javnosti u postupcima odlučivanja i 7. Razvijati mehanizme provedbe propisa kroz jačanje zakonodavnih i institucionalnih kapaciteta, obrazovanjem, razvojem znanstvenih resursa, obavješćivanjem, razvojem mehanizama financiranja.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije i akcijskog plana zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Nastaviti razvoj sustava zaštićenih područja, učinkovito upravljati zaštićenim područjima,	4.1.1

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini	
povećati površine pod zaštitom i poticati aktivno sudjelovanje zainteresirane javnosti	
Osigurati dugoročno očuvanje ugroženih i rijetkih stanišnih tipova	4.1.1
Nastaviti i dovršiti utvrđivanje važnih područja za očuvanje ugroženih i rijetkih svojiti i stanišnih tipova u okviru ekološke mreže RH i mreže NATURA 2000, te za njih propisati mjere zaštite i upravljanja	4.1.1
Osigurati očuvanje krajobraza kroz instrumente za njegovu zaštitu, upravljanje i planiranje, koji su utemeljeni na identifikaciji i stanju njegovih obilježja te provedenoj inventarizaciji i kategorizaciji krajobraza	4.1.2
S obzirom na veliki značaj turizma kao gospodarske grane u RH, a sagledavajući ujedno i njegove negativne učinke, poticati razvoj održivog turizma i ekoturizma	3.2.2, 3.3.1
Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)	
<p>Opis: Strategijom je određen temeljni dugoročni cilj upravljanja vodama, a to je postizanje cjelovitog i usklađenog vodnog režima na državnom teritoriju. Njome je također utvrđeno da je integralnim upravljanjem vodama potrebno: 1. osigurati dovoljno kvalitetne pitke vode za javnu vodoopskrbu stanovništva, 2. osigurati potrebnu količinu vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske namjene, 3. zaštititi ljude i materijalna dobra od štetnoga djelovanja voda, 4. postići i očuvati dobro stanje voda zbog zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava³.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije upravljanja vodama doprinosom mjerama prilagodbe u sljedećim područjima:</p>	
<i>Ciljevi iz Strategije upravljanja vodama:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Uređenje vodotoka i drugih voda i zaštita od štetnoga djelovanja voda	4.1.3
Korištenje voda	4.3.1
Zaštita voda	3.3.1
Zaštićena područja – područja posebne zaštite voda	4.1.1
Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016. - 2021. (NN 66/16)	
<p>Opis: Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) se sastoji od dvije komponente upravljanja vodnim područjima: upravljanje stanjem voda i upravljanje rizicima od poplava.</p> <p>Njime je određen program mjera za ostvarenje (1) ciljeva zaštite voda i (2) ciljeva smanjenja mogućih štetnih posljedica poplava na ljudsko zdravlje i sigurnost, na vrijedna dobra i imovinu te na vodni i kopneni okoliš. Ukupno je predviđeno provesti 269 različitih mjera u cilju postizanja najmanje dobrog stanja voda. Iako se PUVP-om ne obrađuje teritorijalno more (morske vode), koje je predmet Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, dio mjera predviđen PUVP-om provodi se i kroz Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Plana upravljanja vodnim područjima doprinosom sljedećim mjerama:</p>	
<i>Mjere iz Plana upravljanja vodnim područjima:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Mjere kontrole zahvaćanja vode	4.3.1

³ Temeljem ciljeva upravljanja vodama određenih Zakonom o vodama (NN 66/19) koji su u međuvremenu u manjoj mjeri modificirani.

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

Područja za kupanje i rekreaciju	3.3.1, 4.2.1
Mjere unapređenja upravljanja rizicima od poplava	4.1.3
Provedbene mjere smanjenja rizika od poplava	4.1.3
Mjere smanjenja rizika od poplava uključivanjem javnosti	4.1.3

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)

Opis: Strategija gospodarenja otpadom krovni je dokument u sustavu gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini, a definira okvir unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizveden održivo gospodariti.

Strategijom je definirano pet strateških ciljeva: 1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada, 2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava), 3. Smanjivanje rizika od otpada, 4. Doprinos zaposlenosti u Hrvatskoj i 5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenje otpadom.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije gospodarenja otpadom doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije gospodarenja otpadom:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti, uz materijalnu i energetska oporabu otpada	4.3.1
2. Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO (stvaranje uvjeta za učinkovito funkcioniranje sustava)	4.3.1
3. Smanjivanje rizika od otpada	4.3.1
5. Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema gospodarenje otpadom	4.3.1

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2022. godine (NN 3/17, 1/22)

Opis: Plan gospodarenja otpadom je određeno osam ciljeva za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu.

Ciljevi Plana su: 1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom, 2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada, 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom, 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom, 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti, 6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom, 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom i 8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Plana gospodarenja otpadom doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Plana gospodarenja otpadom:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	4.3.1
2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	4.3.1
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom	4.3.1
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti	4.3.1
6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom	4.3.1

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini
Nacionalna strategija zaštite od požara za razdoblje od 2013. do 2022. (NN 68/13)

Opis: Nacionalna strategija zaštite od požara kao glavne ciljeve razvoja sustava zaštite od požara i prioritete kroz preventivno i operativno djelovanje navodi sljedeće: smanjiti broj nastalih požara, smanjiti broj stradalih osoba, smanjiti materijalnu štetu nastalu uslijed posrednog i neposrednog djelovanja požara i unaprijediti sustav vatrogastva te redefinirati status vatrogasaca. Također, navodi se da je smanjenje broja nastalih požara moguće postići prvenstveno kroz preventivno djelovanje na svim razinama u kojem će vodeću ulogu imati inspekcija zaštite od požara, jedinice lokalne i područne samouprave i vatrogasne službe.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Nacionalne strategije zaštite od požara kroz mjeru 4.1.3.

Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17)

Opis: Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske dokument je kojim se utvrđuje srednjoročni i dugoročni razvoj prometa u Republici Hrvatskoj i koji predstavlja kvalitativni pomak u odnosu na postojeće stanje i ostvarenje nove faze, a to je povećanje kvalitete prometnog sustava i same prometne infrastrukture.

Strategiju čini devet općih ciljeva te specifični (sektorski) ciljevi, a oni su dalje razrađeni na opće i specifične (sektorske) mjere.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije prometnog razvoja doprinosom sljedećim općim ciljevima:

Opći ciljevi iz Strategije prometnog razvoja:

Mjere iz SRUPP-a:

CO1 – Promijeniti raspodjelu prometa putnika u prilog javnog prijevoza (JP) te oblicima prijevoza s nultom emisijom štetnih plinova. To uključuje JP u aglomeracijama i lokalnom regionalnom kontekstu (tramvaje, lokalne autobusne linije itd.), prijevoz željeznicom, javni prijevoz u pomorskom prometu (brodovima), autobusni prijevoz na regionalnim i daljinskim linijama, kao i pješake i bicikliste.	2.1.3
CO4 – Smanjiti utjecaj prometnog sustava na klimatske promjene.	2.1.2
CO5 – Smanjiti utjecaj prometnog sustava na okoliš (okolišna održivost).	2.1.2, 2.1.3
CO7 – Povećati interoperabilnosti prometnog sustava (JP, željeznički, cestovni, pomorski i zračni promet te promet unutarnjim plovnim putovima).	2.1.3
CO8 – Poboljšati integraciju prometnih modova u Hrvatskoj (upravljanje, ITS, VTMS, P&R itd.).	2.1.1, 2.1.3, 2.2.2

Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (NN 93/14)

Opis: Strategija postavlja viziju koja glasi: „Hrvatska – razvijena i prepoznatljiva pomorska država“ te misiju: „Osnažiti ulogu pomorstva u razvoju i konkurentnosti Republike Hrvatske kroz politike i inicijative održivog rasta gospodarske aktivnosti na moru i u priobalju, jačanja utjecaja hrvatskog pomorskog sektora na europskom i svjetskom tržištu, vrednovanja iznimnog geografskog položaja Jadranskog mora i njegovih ekoloških značajki, kao i razvoja visokih tehnologija i usluga u pomorstvu na temeljima tradicionalnih znanja i usvojenih sposobnosti, vodeći osobitu brigu o visokoj dostupnosti učinkovitih i modernih javnih usluga u pomorstvu, zaštiti morskog okoliša i sigurnosti plovidbe“.

Kako bi se postiglo navedeno postavljena su dva strateška cilja: 1. Održivi rast i konkurentnost pomorskog gospodarstva u tri područja (brodarstvo i usluge u pomorskom prijevozu; lučka infrastruktura i lučke usluge; obrazovanje te životni i radni uvjeti pomoraca) i 2. Siguran i ekološki održiv pomorski promet, pomorska infrastruktura i pomorski prostor Republike Hrvatske. Strateški ciljevi su dalje podijeljeni na pripadajuće ciljeve i mjere.

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije pomorskog razvitka doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Strategije pomorskog razvitka:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
2.1.3. Podići razinu kvalitete brodarstva i osigurati dugoročnu konkurentnost istog	2.1.3
2.4.2. Postići samoodrživost lučkog sustava uz povećanje učinkovitosti sustava	2.1.1
2.4.3. Revitalizirati već izgrađene i graditi nove lučke kapacitete	2.1.1
3.1.5. Kontinuirano podizati razinu djelovanja kod ugroze ljudskih života i imovine na moru	4.1.3
5.3. Promicati povijesne vrijednosti te pomorsku baštinu Republike Hrvatske	4.1.2

Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine (NN 26/21)

Opis: Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa osnova je za strateško promišljanje i uvođenje širokopojasnog pristupa na teritoriju RH. Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa, uz pojačane aktivnosti na uklanjanju uočenih prepreka i nedostataka u dosadašnjem razvoju, osnovni je cilj Nacionalnog plana. Brzi razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT, engl. *Information and Communications Technology* – ICT) krajem prošlog i početkom ovog stoljeća, te ogroman utjecaj koji je IKT ostvario na gospodarstvo i društvo u cjelini, u praksi je dokazao da širokopojasni pristup predstavlja nužni preduvjet za korištenje IKT-a i osiguranje kompetitivne pozicije u suvremenom globaliziranom i digitaliziranom društvu. Osim toga, razvoj IKT-a posljednjih godina rezultira i velikim promjenama u svim sektorima gospodarstva, ostvarujući tzv. pozitivni disruptivni (engl. *disruptive*) utjecaj i čineći IKT polugom koja značajno mijenja i unaprjeđuje te sektore, razvijajući ih u novim smjerovima koji su determinirani primjenom IKT-a.

Planom su definirana četiri posebna cilja: 1. Uvođenje mreža vrlo velikog kapaciteta u kućanstva; 2. Uvođenje mreža vrlo velikog kapaciteta za javne namjene; 3. Uvođenje 5G mreža u urbana područja i uzduž glavnih kopnenih prometnih pravaca; 4. Uvođenje 5G mreža u ruralna područja.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Nacionalnog plana razvoja širokopojasnog pristupa doprinosom sljedećim mjerama:

<i>Mjere iz Nacionalnog plana razvoja širokopojasnog pristupa:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
M4 Poticanje uvođenja 5G mreža	3.3.2

Nove boje znanja: Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14)

Opis: Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije usmjerena je k obrazovanju koje aktivno potiče cjelovit individualni razvoj svakog učenika, promiče društvenu jednakost i demokratske vrijednosti te snažno pridonosi društvenome i gospodarskome razvoju. Sustav obrazovanja omogućit će svim učenicima stjecanje znanja, vještina i vrijednosti potrebnih za uspješan život u suvremenom društvu, tako što će ih osposobiti za cjeloživotno učenje i rad i omogućiti da se razvijaju kao kreativni, aktivni i samopouzdana pojedinci odgovorni za osobni i društveni razvoj.

Glavna područja koja Strategije nastoji unaprijediti su: (1) cjeloživotno učenje, (2) rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje, (3) visoko obrazovanje, (4) obrazovanje odraslih i (5) znanost i tehnologija.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije doprinosom sljedećim mjerama:

<i>Područja iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Cjeloživotno učenje	3.1.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

Rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje	1.2.1, 3.1.1
Visoko obrazovanje	1.2.1, 3.1.2
Obrazovanje odraslih	3.1.2
Znanost i tehnologija	3.1.2, 3.3.2

Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine

Opis: Strategija razvoja održivog turizma podloga je za oblikovanje i provedbu razvojnih turističkih politika, usklađena s nacionalnim i europskim politikama vezanim za turizam i opći gospodarski i društveni razvoj. Strategija odgovara na ključne izazove stremeci ostvarenju kvalitativnog pomaka iz neodrživog koncepta turističkog razvoja k održivom turizmu visoke dodane vrijednosti.

Strategija definira četiri strateška cilja: 1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam, 2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu, 3. Konkurentan i inovativan turizam, 4. Otporan turizam.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije razvoja održivog turizma doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije razvoja održivog turizma:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam	3.2.2, 3.3.1
2. Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu	3.2.2, 3.3.1
3. Konkurentan i inovativan turizam	3.2.2

Strategija poljoprivrede do 2030. (NN 26/22)

Opis: Strategija poljoprivrede do 2030. temelji se na viziji „proizvoditi veću količinu visokokvalitetne hrane po konkurentnim cijenama, održivo upravljati prirodnim resursima uz povećanje otpornosti na klimatske promjene te doprinijeti poboljšanju kvalitete života i povećanju zaposlenosti u ruralnim područjima“. Ta je vizija razrađena kroz četiri strateška cilja povezana s temeljnim razvojnim potrebama hrvatske poljoprivrede.

Strateški ciljevi su: 1) povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora; 2) jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene; 3) obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima; i horizontalni cilj 4) poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije poljoprivrede doprinosom sljedećim strateškim ciljevima:

<i>Strateški ciljevi iz Strategije poljoprivrede:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora	3.2.3, 3.3.2
2. Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene	3.3.1, 4.1.2
3. Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima	3.3.1
4. Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru	3.3.2

Prostorni plan Nacionalnog parka Brijuni (NN 45/01)

Opis: Prostornim planom područja posebnih obilježja Nacionalnog parka Brijuni određeni su koncepcija i uvjeti uređenja i korištenja prostora putem optimalnog usklađivanja komponente zaštite okoliša s komponentom razvoja u prostoru, te uvjeti zaštite posebnih vrijednosti prostora.

Prostorni plan NP Brijuni utvrđuje opće ciljevi zaštite i uređivanje prostora nacionalnog parka i to naročito:

- osnovnom funkcijom nacionalnog parka smatra se očuvanje prirodnog okoliša i graditeljskog nasljeđa, u izvornom i zatečenom obliku, te znanstveno-istraživačka, kulturna, odgojno-obrazovna i turističko-rekreacijska funkcija,
- jedinstven sustav opće zaštite, očuvanja i unaprjeđenja osnovnih funkcija nacionalnog parka,

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na državnoj razini

- korištenje nacionalnog parka svim kategorijama posjetilaca pod jednakim uvjetima (jednodnevnim izletnicima i višednevnim stacionarnim turistima),
- »ekološki kapacitet« morskih i kopnenih prirodnih sustava, optimalni broj višednevnih i dnevnih posjetitelja i način posjećivanja nacionalnog parka,
- određuju se područja za rekonstrukciju ili gradnju na način primjeren uvjetima zaštite i uređivanja prostora nacionalnog parka,
- utvrđuju se kapaciteti prostora u odnosu na sadržajnu strukturu planirane turističko-ugostiteljske ponude,
- određuju se etape ostvarivanja plana u cilju zaštite NP-a i predlažu nužne prioritete mjere za provedbu,
- predlažu se programske smjernice uređenja i zaštite prostora priobalnog mjesta Fažana za nužne sadržaje u funkciji NP Brijuni, koji moraju biti smješteni na kopnu izvan prostora nacionalnog parka.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Prostornog plana NP Brijuni doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Prostornog plana NP Brijuni:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
osnovnom funkcijom nacionalnog parka smatra se očuvanje prirodnog okoliša i graditeljskog nasljeđa, u izvornom i zatečenom obliku, te znanstveno-istraživačka, kulturna, odgojno-obrazovna i turističko-rekreacijska funkcija	1.1.2, 3.2.2, 4.1.1, 4.1.2
jedinstven sustav opće zaštite, očuvanja i unapređenja osnovnih funkcija nacionalnog parka	4.1.1
određuju se etape ostvarivanja plana u cilju zaštite nacionalnog parka i predlažu nužne prioritete mjere za provedbu	4.1.1, 4.1.2
predlažu se programske smjernice uređenja i zaštite prostora priobalnog mjesta Fažana za nužne sadržaje u funkciji NP Brijuni, koji moraju biti smješteni na kopnu izvan prostora nacionalnog parka	3.2.2

3.2. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na regionalnoj i lokalnoj razini

U tablici u nastavku (Tablica 8) navedeni su strateški dokumenti na regionalnoj i lokalnoj razini koji su relevantni za SRUPP te odnos SRUPP-a s njima i njegovog doprinosa ciljevima koje ti dokumenti propisuju.

Tablica 8. Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj i lokalnoj razini

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini	
Prostorni plan Istarske županije (SNIŽ 14/16)	
<p>Opis: Prostorni plan Istarske županije definira ciljeve razvoja i načela organizacije prostora Istarske županije, određujući uvjete razgraničenja prostora, smještaja sadržaja u prostoru, korištenja zemljišta, utvrđivanja prometnih i infrastrukturnih sustava te mjere zaštite i očuvanja prirode, okoliša i krajobraznih vrijednosti.</p> <p>Prostorni plan Istarske županije definira sljedeće ciljeve razvoja: 1. Organizirati, urediti i zaštititi prostor na načelima održivog razvitka prioritetni su razvojni ciljevi Županije; 2. Poticati progresivni demografski razvitak, naročito u emigracijskim i niskonatalitetnim područjima, uz kontrolu mehaničkog prirasta u priobalnim gradovima. Do 2020. godine planira se doseći broj od 227.714 stanovnika; 3. Gradove i druga naselja koji su nositelji središnjih funkcija državnog i županijskog značaja (uprava i samouprava na županijskoj razini, čvorna i tranzitna mjesta u prometu i elektroničkim komunikacijama, koncentracije gospodarskih djelatnosti od važnosti za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: Država), sjedišta financijskih institucija, ustanova znanosti i visokog školstva, srednjeg i osnovnog školstva, županijskih bolnica i domova zdravlja, ustanova socijalne skrbi, ustanova kulture, značajnijih ustanova i trgovačkih društava koje se bave informiranjem te elektronskih medija) razvijati sukladno veličini i broju stanovnika gravitacijskog područja, pri čemu se funkcije, osim u Puli, moraju što pravilnije distribuirati na gradove iz skupine regionalnih i manjih regionalnih središta; 4. Poticati rast naselja u unutrašnjosti Županije, a posebno naselja veličine od 500 do 2.000 stanovnika te njihovo gospodarsko i infrastrukturno jačanje, s krajnjim ciljem ujednačavanja gospodarskih potencijala sa naseljima iste veličine u priobalju; 5. Provoditi sustavno aktivnu zaštitu okoliša te sprječavanje onečišćenja okoliša, što znači izgrađivati i ustrojavati sustav upravljanja okolišem i prirodnim resursima, izbjegavati rješenja s neizvjesnim i dugoročnim utjecajem na okoliš, osigurati edukaciju o okolišu i kvalitetno sudjelovanje udruga građana te provoditi sanaciju registriranih onečišćivača i najugroženijih dijelova okoliša. Očuvati biološku raznolikost ekosustava na kopnom i podmorskom dijelu Županije, posebno u zaštićenim područjima prirode i ekološke mreže – NATURA 2000; 6. Izgraditi cjelovit županijski sustav zbrinjavanja otpada; 7. Optimalno povećavati kapacitete prometne, elektroničke komunikacijske, energetske i komunalne infrastrukture u odnosu na nacionalne i šire regionalne sustave, a posebno u pograničnim područjima; 8. Integrirati gospodarske, kulturne, krajobrazne i demografske resurse ruralnih i prijelaznih područja Županije u marketinški prepoznatljive, financijski stabilne i administrativno upravljive sustave; 9. Podizati opću razinu razvijenosti Županije i povećati standard stanovništva, zaposlenosti i kakvoće življenja.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Prostornog plana Istarske županije doprinosom sljedećim ciljevima razvoja:</p>	
<i>Ciljevi razvoja iz Prostornog plana Istarske županije:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Organizirati, urediti i zaštititi prostor na načelima održivog razvitka prioritetni su razvojni ciljevi Županije	sve mjere
2. Poticati progresivni demografski razvitak, naročito u emigracijskim i niskonatalitetnim područjima, uz kontrolu mehaničkog prirasta u priobalnim gradovima	1.1.3
3. Gradove i druga naselja koji su nositelji središnjih funkcija državnog i županijskog značaja razvijati	sve mjere

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

sukladno veličini i broju stanovnika gravitacijskog područja, pri čemu se funkcije, osim u Puli, moraju što pravilnije distribuirati na gradove iz skupine regionalnih i manjih regionalnih središta	
4. Poticati rast naselja u unutrašnjosti Županije, a posebno naselja veličine od 500 do 2000 stanovnika te njihovo gospodarsko i infrastrukturno jačanje, s krajnjim ciljem ujednačavanja gospodarskih potencijala sa naseljima iste veličine u priobalju	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 4.3.1
5. Provoditi sustavno aktivnu zaštitu okoliša te sprječavanje onečišćenja okoliša	4.1.1, 4.1.2, 4.2.1, 4.3.1
6. Izgraditi cjelovit županijski sustav zbrinjavanja otpada	4.3.1
7. Optimalno povećavati kapacitete prometne, elektroničke komunikacijske, energetske i komunalne infrastrukture u odnosu na nacionalne i šire regionalne sustave	2.1.1, 2.1.3, 4.3.1
9. Podizati opću razinu razvijenosti Županije i povećati standard stanovništva, zaposlenosti i kakvoće življenja	1.1.1, 1.1.3, 1.3.2, 2.1.3, 3.1.2, 4.2.1, 4.3.1

Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine (2018.)

Opis: Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine je temeljni i sveobuhvatni strateški dokument koji polazeći od razvojnih resursa i potencijala i ostvarenih postignuća utvrđuje smjernice budućeg gospodarskog i sveukupnog razvoja, željenog, ali mogućeg i potrebnog. Osim što doprinosi uspješnom i učinkovitom usmjeravanju razvoja, Strategija omogućuje i jačanje kapaciteta županijskih institucija i drugih nositelja razvoja za pripremu i provedbu razvojnih intervencija te za bolje korištenje financijskih sredstava i drugih resursa iz fondova EU, državnog, ali i vlastitog proračuna, te iz privatnih i drugih izvora.

Strategija definira četiri cilja: 1. Povećanje gospodarske konkurentnosti, 2. Razvoj ljudskih resursa i visoka kvaliteta života, 3. Jačanje infrastrukture, zaštite okoliša i održivog upravljanja prostorom i resursima, 4. Razvoj, očuvanje i promoviranje istarskog identiteta.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Županijske razvojne strategije doprinosom sljedećim prioritetima:

<i>Prioriteti iz Županijske razvojne strategije:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1.1. Jačanje istraživanja i razvoja, primjene novih tehnologija i inovacija	3.1.2, 3.2.1, 3.3.2
1.2. Unapređenje poslovnog okruženja za osnivanje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva	2.3.1, 3.2.1
1.3. Razvoj ključnih gospodarskih djelatnosti	3.2.2, 3.2.3, 3.3.1, 3.3.2
2.1. Povećanje zapošljivosti i radna mobilnost	1.2.1, 3.1.2
2.2. Razvoj sustava obrazovanja i prilagodba potrebama razvoja gospodarstva	3.1.1, 3.1.2
2.3. Poboljšanje sustava zdravstva i socijalne skrbi te promocija zdravlja i socijalnog blagostanja	1.2.1, 1.2.2, 1.3.1
2.4. Razvoj sporta i rekreacije	1.3.2
2.5. Razvoj civilnog društva i društvenog poduzetništva	1.2.1, 2.3.1, 2.3.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

3.1. Poticanje energetske učinkovitosti i primjene obnovljivih izvora energije	4.3.2
3.2. Poboljšanje infrastrukturnih sustava	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.3.2, 4.3.1
3.3. Razvoj prostornog planiranja te upravljanja prostorom i zaštitom okoliša	4.1.1, 4.1.2
3.4. Jačanje učinkovitijeg upravljanja regionalnim razvojem	2.2.1, 2.2.2, 2.3.1
3.5. Jačanje kapaciteta za upravljanje rizicima i povećanje razine spremnosti za odgovor na krizne događaje	4.1.3
4.1. Razvoj kulture i kulturnih i kreativnih djelatnosti	1.1.2, 2.2.2
4.2. Potpora očuvanju, razvoju i promociji istarskog identiteta	2.2.2, 3.2.2, 4.1.1, 4.1.2

Master plan turizma Istarske županije 2015.–2025. (2014.)

Opis: Master plan turizma Istarske županije detaljno je analizirao osobine turističkog sustava Istre i njegove performanse, identificirao strateška uporišta novog razvoja i postavio ciljeve i model rasta nužne da bi se isporučila zadana vizija: „Istra 2025. je globalno prepoznata turistička regija koja je svoje autentične vrijednosti uspješno integrirala u udoban i poželjan životni prostor. Istarski način života određuje njenu autentičnu regionalnost, koja na otvoren i pouzdan način razvija originalne, inovativne i konkurentne turističke proizvode kroz suradnju svih aktera.“

Prethodno specificirana turistička vizija nametnula je sljedeće ciljeve: 1. Do 2025. godine ostvariti 2,5 do 3 milijarde EUR novih investicija u turizam; 2. Podići udio hotela i turističkih naselja na 30% u smještajnoj strukturi; 3. Podići ukupnu zauzetost kreveta na 30% a hoteli i turistička naselja iznad 50%, 4. Doseći minimalno 100 EUR prosječne potrošnje po noćenju; 5. Ostvariti ukupan godišnji prihod od turizma u 2025. između 2,5 i 3 milijarde EUR. Ciljevi su razrađeni kroz niz operativnih strategija sa zasebnim setovima mjera.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Master plana turizma doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Master plana turizma:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. Do 2025. godine ostvariti 2,5 do 3 milijarde EUR novih investicija u turizam	3.2.2, 3.3.1
2. Podići udio hotela i turističkih naselja na 30% u smještajnoj strukturi	3.2.2

Program zaštite okoliša Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine (2019)

Opis: Program zaštite okoliša definira uvjete i mjere zaštite okoliša, prioritetne mjere zaštite okoliša po sastavnicama okoliša i pojedinim prostornim cjelinama područja za koji se Program donosi, subjekte koji su dužni provoditi mjere utvrđene Programom i ovlaštenja u svezi s provedbom utvrđenih mjera zaštite okoliša, praćenje stanja okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša u području za koji se Program donosi, način provedbe interventnih mjera u iznenadnim slučajevima onečišćivanja okoliša u području za koji se Program donosi, rokove za poduzimanje pojedinih utvrđenih mjera, izvore financiranja za provedbu utvrđenih mjera i procjenu potrebnih sredstava.

Program zaštite okoliša definira osam prioriteta: I. zaštita, očuvanje i poboljšanje vrijednosti prirodnih dobara i okoliša; II. Poticanje održive proizvodnje i potrošnje; III. Zaštita građana od pritisaka i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje povezanih s okolišem; IV. Jačanje institucionalnog i zakonodavnog okvira; V. Bolje povezivanje znanja, sustava upravljanja informacijama i politike okoliša; VI. Razvoj ekonomskih instrumenata i financiranja; VII. Poboljšanje održivosti gradova; VIII. Promicanje održivog razvoja na europskoj i međunarodnoj razini.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Programa zaštite okoliša doprinosom sljedećim ciljevima razvoja:

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

<i>Ciljevi razvoja iz Programa zaštite okoliša:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
I. zaštita, očuvanje i poboljšanje vrijednosti prirodnih dobara i okoliša	4.1.1, 4.2.1, 4.3.1
II. Poticanje održive proizvodnje i potrošnje	3.2.2, 3.2.3, 3.3.1
III. Zaštita građana od pritiska i opasnosti za njihovo zdravlje i blagostanje povezanih s okolišem	4.1.3, 4.2.1, 4.3.1
V. Bolje povezivanje znanja, sustava upravljanja informacijama i politike okoliša	4.2.1
VII. Poboljšanje održivosti gradova	2.1.3, 4.2.1, 4.3.1, 4.3.2

Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji (2015, 2018)

Opis: Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji ima za cilj ojačati konkurentnost Istre i uspostaviti sustavan, promišljen i održivi pristup uređenju i upravljanju morskim plažama. Regionalni program definira pet aktivnosti: 1. Prihvatanje dokumenta na razini izvršne vlasti Istarske županije, ali i pojedinih gradova i općina investicija; 2. Stvaranje organizacijskih, kadrovskih i financijskih preduvjeta za uspješnu implementaciju tematiziranja nominiranih plaža; 3. Definiranje terminskog plana realizacije i određivanje nositelja pojedinih aktivnosti, 4. Praćenje realizacije programa u skladu sa zacrtanim rokovima, uključujući i korektivne aktivnosti; 5. Sagledavanje potreba za otvaranjem novog plažnog prostora.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Regionalnog programa uređenja i upravljanja morskim plažama doprinosom sljedećim ciljevima razvoja:

<i>Ciljevi razvoja iz Regionalnog programa:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
5. Sagledavanje potreba za otvaranjem novog plažnog prostora	3.3.1

Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije (2019)

Opis: Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje 2019.-2023. određuje ciljeve i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera s glavnim ciljem zaštite i poboljšanja kvalitete zraka, ozonskog sloja te ublažavanja klimatskih promjenama na području Istarske županije u petogodišnjem razdoblju.

Opći cilj definiran u Programu je (C1) zaštita i očuvanje zdravlja ljudi i zaštita i poboljšanje kvalitete življenja. Daljnji ciljevi definirani u službi osnovnog cilja su: (C2) održati I. kategoriju kvalitete zraka na području Istarske županije, (C3) smanjiti i ograničiti emisije određenih onečišćujućih tvari koje utječu na zakiseljavanje, eutrofikaciju i fotokemijsko onečišćenje, (C4) smanjiti i ograničiti emisije stakleničkih plinova, doprinosti povećanju razine odliva stakleničkih plinova i prilagođavati se klimatskim promjenama, (C5) osigurati dostupnost informacija javnosti vezano uz kvalitetu zraka i emisije onečišćujućih tvari te provedbi mjera planiranih Programom za poboljšanje kvalitete zraka te ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama, (C6) planirati i osigurati sredstva za financiranja pripreme i provedbe mjera definiranih Programom.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama doprinosom sljedećim ciljevima razvoja:

<i>Ciljevi iz Programa:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
(C1) zaštita i očuvanje zdravlja ljudi i zaštita i poboljšanje kvalitete življenja	1.2.3, 1.3.1, 1.3.2, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.2.2, 3.3.1, 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1
(C3) smanjiti i ograničiti emisije određenih onečišćujućih tvari koje utječu na zakiseljavanje, eutrofikaciju i fotokemijsko onečišćenje	2.1.1, 3.3.1, 3.3.2, 4.2.1
(C4) smanjiti i ograničiti emisije stakleničkih plinova, doprinosti povećanju razine odliva stakleničkih plinova i prilagođavati se klimatskim promjenama	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.2.3, 4.3.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini
Program ublažavanja, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja za grad Pulu (2022)

Opis: Program ublažavanja, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja za grad Pulu određuje mjere koje bi se, u narednom razdoblju, trebale primijeniti da bi se izbjegao, smanjio i/ili uklonio negativni, najčešće antropogeni, utjecaj na ozonski sloj i klimatske promjene te kako bi se ublažile negativne posljedice koje klimatske promjene mogu uzrokovati.

Mjere ublažavanja klimatskih promjena preuzete su iz Akcijskog plana energetske učinkovitosti Grada Pula 2020.-2022. (AP) i Akcijskog plana energetske održivosti razvitka (SEAP). Mjere prilagodbe klimatskim promjenama preuzete su iz nacrtu Strategije s planom prilagodbe klimatskim promjenama: Grad Pula-Pola (SPPKP). Mjere zaštite ozonskog sloja predložene su u sklopu ovog dokumenta.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Programa ublažavanja, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja doprinosom sljedećim mjerama:

<i>Mjere iz Programa:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora kućanstva i usluga (AP)	2.1.2, 4.3.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora prometa (AP)	2.1.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena – nadsektorske (AP)	4.3.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora zgradarstva (SEAP)	3.3.1, 4.3.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora prometa (SEAP)	2.1.2, 2.1.3
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora javne rasvjete (SEAP)	4.3.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena – međusektorske politike i mjere (SEAP)	3.3.2
Mjere prilagodbe klimatskim promjenama – nadsektorske mjere (SPPKP)	3.1.2, 4.1.3
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora turizma (SPPKP)	3.2.2
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora zaštite okoliša i bioraznolikosti (SPPKP)	4.1.1, 4.2.1
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora prometa (SPPKP)	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora vodnog gospodarstva (SPPKP)	4.1.3, 4.2.1
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora zdravlja (SPPKP)	1.3.1
Mjere ublažavanja klimatskih promjena iz sektora šumarstva (SPPKP)	4.2.1
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora urbane mobilnosti	2.1.1
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora cestovnog prometa	2.1.2
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora pomorskog prometa	2.1.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini	
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	4.3.2
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora javnog prijevoza	2.1.3
Mjere zaštite ozonskog sloja iz sektora podizanja privlačnosti pješačenja i biciklizma	2.1.2
Akcijski plan za smanjenje onečišćenja prizemnim ozonom za Grad Pulu (2022)	
<p>Opis: Akcijski plan za smanjenje onečišćenja prizemnim ozonom definira mjere za smanjivanje razina prizemnog ozona u Gradu Puli. Mjere uključuju informiranje i edukaciju javnosti, smanjenje emisija cestovnog i pomorskog prometa, te mjere iz područja energetske učinkovitosti i uporabe obnovljivih izvora energije.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Akcijskog plana za smanjenje onečišćenja prizemnim ozonom doprinosom sljedećim mjerama:</p>	
<i>Mjere iz Akcijskog plana:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Informiranje i edukacija javnosti	4.3.2
Mjere usmjerene na smanjenje emisija cestovnog prometa	2.1.2
Mjere usmjerene na smanjenje emisija iz pomorskog prometa	2.1.2
Mjere iz područja energetske učinkovitosti i uporabe obnovljivih izvora energije	4.3.2
Nacionalni park Brijuni: plan upravljanja (razdoblje provođenja plana od 2016. do 2025. godine) (2016)	
<p>Opis: Plan upravljanja Nacionalnim parkom Brijunima iznosi vrijednosti, probleme i izazove postavljene pred zaštićeno područje, definira ciljeve upravljanja zaštićenim područjem i razrađuje kako će se oni postići. Opći ciljevi definirani u planu upravljanja odnose se na područja zaštite i očuvanja prirodnih vrijednosti, zaštite i očuvanja kulturne baštine, upravljanja posjećivanjem, očuvanja i održavanja naslijeđenih kultiviranih vrijednosti i tradicijskih kultura, edukacije, interpretacije i promocije te upravljanja i administracije.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Plana upravljanja Nacionalnim parkom Brijunima doprinosom sljedećim općim ciljevima:</p>	
<i>Opći ciljevi iz Plana upravljanja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Zaštiti i očuvati biološku i geološku raznolikost te omogućiti uvjete za obnovu ugroženih staništa Parka.	4.1.1
Zaštiti, očuvati i prezentirati kulturno-povijesnu baštinu.	4.1.2
Unaprijediti sustav posjećivanja radi podizanja kvalitete prezentacije Nacionalnog parka te odmora i rekreacije posjetitelja. Obnoviti i razviti postojeću infrastrukturu u skladu s okolišno prihvatljivim tehnologijama i održivim razvojem NP-a.	2.1.3, 3.2.2, 4.1.1, 4.1.2
Očuvanje i održavanje naslijeđenih kultiviranih vrijednosti i tradicijskih kultura.	4.1.2
Povećati znanje i svijest posjetitelja i lokalnog stanovništva o potrebi očuvanja vrijednosti parka te usmjeriti promociju prema prirodnoj i kulturno-povijesnoj baštini.	4.1.1, 4.1.2

Odnos SRUPP-a s drugim planovima, programima i strategijama na regionalnoj razini

Osigurati ljudske i materijalne resurse potrebne za uspješnu provedbu i praćenje Plana upravljanja. Nastaviti i dodatno unaprijediti suradnju s dionicima.	4.1.1, 4.1.2
--	--------------

3.3. Odnos SRUPP-a s ciljevima zaštite okoliša uspostavljenim po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma

U tablici u nastavku (Tablica 9) navedeni su međunarodni ugovori i sporazumi koje je Republika Hrvatska sklopila odnosno potpisala, a koji su relevantni za SRUPP, te odnos SRUPP-a s njima i njegovog doprinosa ciljevima koje ti dokumenti propisuju.

Tablica 9. Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP	
Europski zeleni plan (2019)	
<p>Opis: Europski zeleni plan je strategija za postizanje održivosti gospodarstva EU-a transformacijom klimatskih i ekoloških izazova u prilike u svim područjima politike i osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije. EZP uključuje okvirni plan s mjerama za unaprjeđenje učinkovitog iskorištavanja resursa prelaskom na čisto kružno gospodarstvo te za zaustavljanje klimatskih promjena, obnovu biološke raznolikosti i smanjenje onečišćenja. U njemu se navode potrebna ulaganja i dostupni financijski alati i objašnjava kako osigurati pravednu i uključivu tranziciju. EZP obuhvaća sve gospodarske sektore, a posebice promet, energetiku, poljoprivredu, održavanje i gradnju zgrada te industrije kao što su proizvodnja čelika, cementa, tekstila i kemikalija.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Europskog zelenog plana doprinosom sljedećim ciljevima:</p>	
<i>Ciljevi iz Europskog zelenog plana:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Veće klimatske ambicije EU-a za 2030. i 2050.	2.1.2, 3.3.1, 4.2.1, 4.3.2
Opskrba čistom, cjenovno pristupačnom i sigurnom energijom	4.3.2
Mobilizacija industrije za čisto i kružno gospodarstvo	3.3.1
Izgradnja i obnova uz učinkovitu upotrebu energije i resursa	4.2.1, 4.2.2
Brži prelazak na održivu i pametnu mobilnost	2.1.3, 2.2.2
Od „polja do stola”: osmišljavanje pravednog i zdravog prehrambenog sustava koji je prihvatljiv za okoliš	3.2.3, 3.3.1
Očuvanje i obnova ekosustava i biološke raznolikosti	4.1.1, 4.2.1
Cilj nulte stope onečišćenja za netoksični okoliš	4.3.1
Promijeniti svijet: Program održivog razvoja 2030. (Agenda 2030.) (2015)	
<p>Opis: Program održivog razvoja 2030. kojeg je donijele Vijeće Ujedinjenih naroda predstavlja platformu za rješavanje najvažnijih izazova današnjice u njihovoj međusobno povezanoj gospodarskoj, socijalnoj, okolišnoj i političko-sigurnosnoj dimenziji. Program sadrži sedamnaest ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs) koji su dalje detaljnije razrađeni u 169 međusobno usko povezanih podciljeva.</p>	

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Programa za održivi razvoj doprinosom sljedećim ciljevima održivog razvoja:

<i>Ciljevi iz Programa održivog razvoja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. No Poverty	1.1.3, 1.2.1, 1.2.2
2. Zero Hunger	3.2.3
3. Good Health and Wellbeing	1.3.1, 2.1.1, 4.3.1
4. Quality Education	3.1.1, 3.1.2
5. Gender Equality	3.2.1
6. Clean Water and Sanitation	4.1.1., 4.3.1
7. Affordable and Clean Energy	4.3.2
8. Decent Work and Economic Growth	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.3.1
9. Industry, Innovation and Infrastructure	3.2.1, 3.3.2
10. Reduced Inequalities	1.2.1
11. Sustainable Cities and Communities	1.1.3, 2.1.1, 2.1.3, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.2.1, 4.3.1
12. Responsible Consumption and Production	3.2.3, 3.3.1, 4.3.1, 4.3.2
13. Climate Action	2.1.2, 4.1.3, 4.2.1, 4.3.2
14. Life below Water	4.1.1, 4.3.1
15. Life on Land	4.1.1, 4.3.1

Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (2021)

Opis: Ovom strategijom Europska unija postavlja svoju dugoročnu viziju da do 2050. godine postane klimatski otporno društvo, potpuno prilagođeno neizbježnim utjecajima klimatskih promjena. Strategija ima za cilj ojačati prilagodbene kapacitete EU-a te smanjiti ranjivost na utjecaje klimatskih promjena, u skladu s Pariškim sporazumom i prijedlogom Europskog klimatskog zakona. Strategija određuje tri cilja: 1. Pametnija prilagodba: poboljšanje znanja i upravljanje nesigurnošću, 2. Sustavnija prilagodba: Potpora razvoju politika na svim razinama i svim sektorima, 3. Brža prilagodba: Ubrzavanje sveopće prilagodbe. U okviru svakog cilja definirane su mjere potrebne za njihovo ostvarivanje.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Nove strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Nove strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
2. Sustavnija prilagodba: Potpora razvoju politika na svim razinama i svim sektorima	4.2.1
3. Brža prilagodba: Ubrzavanje sveopće prilagodbe	4.1.3, 4.3.2

Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Rio de Janeiro, 1992)

Opis: Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime definira obveze svih država potpisnica u vezi uspostave stabilnosti koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav. Takvu razinu trebalo bi postići u vremenskom roku koji je dovoljan da se ekosustavima omogućí prirodno adaptiranje na promjenu klime, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogućí daljnji gospodarski razvoj na održivi način. Konvencija definira pet načela kojima se države potpisnice trebaju voditi kako bi ostvarile krajnji cilj Konvencije.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime doprinosom sljedećim načelima:

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP

<i>Načela iz Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
3. Stranke bi trebale poduzeti mjere predostrožnosti, kako bi se predusreli, spriječili ili minimalizirali uzroci promjene klime i ublažile njene negativne posljedice.	4.1.3, 4.3.2
4. Stranke imaju pravo i trebaju promicati održivi razvoj.	2.1.3, 3.2.2, 3.3.1
Pariški sporazum (2015)	
<p>Opis: Pariški sporazum ima za cilj borbu protiv klimatskih promjena i ubrzati aktivnosti i ulaganje u održivu niskouglijučnu budućnost. Definiran je i globalni cilj za prilagodbu klimatskim promjenama: jačanje kapaciteta za prilagodbu, jačanje otpornosti i smanjenje osjetljivosti na klimatske promjene radi doprinosa održivom razvoju i osiguravanja primjerenih mjera prilagodbe u kontekstu temperaturnog cilja. Svrha sporazuma je poboljšati provedbu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, uključujući njezin cilj da se u skladu s relevantnim odredbama Konvencije uspostavi stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav. Takav nivo trebalo bi postići u vremensko roku koji je dovoljan da se ekosustavima omogući prirodno adaptiranje na promjenu klime da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održivi način.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Pariškog sporazuma doprinosom sljedećim ciljevima:</p>	
<i>Ciljevi iz Pariškog sporazuma:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Increasing the ability to adapt to the adverse impacts of climate change and foster climate resilience and low greenhouse gas emissions development, in a manner that does not threaten food production	2.1.2, 3.3.1, 4.3.2
Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992)	
<p>Opis: Konvencija o biološkoj raznolikosti usvojena je na Konferenciji Ujedinjenih naroda održanoj u Rio de Janeiru 1992., a definiraju ciljeve za očuvanje i zaštitu biološke raznolikosti na globalnoj razini. Osnovni ciljevi Konvencije su osigurati očuvanje biološke raznolikosti, održivo korištenje njenih komponenti te pravedna raspodjela dobrobiti koje proizlaze iz korištenja genetskih izvora, na način koji uključuje prikladan pristup genetskim izvorima kao i prijenos odgovarajućih tehnologija, uzevši u obzir sva prava nad tim izvorima i tehnologijama, kao i način koji uključuje odgovarajuće financiranje.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije o biološkoj raznolikosti doprinosom sljedećim ciljevima:</p>	
<i>Ciljevi iz Konvencije o biološkoj raznolikosti:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
1. očuvanje sveukupne bioraznolikosti	4.1.1
2. održivo korištenje komponenata bioraznolikosti	4.1.1
Strategija za bioraznolikost do 2030. (2020)	
<p>Opis: Strategija za bioraznolikost do 2030. godine važan je element Europskog zelenog plana, odgovora EU-a na današnju društvenu i ekološku krizu kojim se želi osigurati pravedna i uključiva tranzicija prema održivom društvu. Nova strategija bioraznolikosti usmjerena je na ključne uzroke gubitka bioraznolikosti, poput promjena u korištenju zemljišta i mora, direktnog iskorištavanja vrsta, klimatskih promjena, onečišćenja i invazivnih stranih vrsta.</p> <p>Strategija za bioraznolikost sadrži specifične akcije koje se trebaju ispuniti/izvršiti do 2030, uključujući: uspostavu veće EU mreže zaštićenih područja na kopnu i moru (zaštićeno 30 % površine i kopnenih i morskih ekosustava); najmanje 10 % površine kopna i mora u EU pod režimom stroge zaštite; EU Plan za obnovu prirode – obaveza restauracija degradiranih ekosustava u cijeloj EU do 2030. (povećati udio organske poljoprivrede, obnova populacija oparašivača, osiguravanje povezanosti 25.000 km riječnog toka, smanjenje upotrebe i rizika od pesticida za barem 50 %, sadnja tri milijarde stabala...). Za provedbu ove strategije i postizanje ciljeva za očuvanje bioraznolikosti bit će ključna raspodjela obveza i odgovornosti na sve sektore.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije za bioraznolikost doprinosom sljedećim mjerama:</p>	

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP

<i>Mjere iz Strategije za bioraznolikost:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Uspostava veće mreže zaštićenih područja na kopnu i na moru na razini EU-a	4.1.1
Pokretanje plana EU-a za obnovu prirode	4.1.1
Uvođenje mjera koje će omogućiti potrebnu temeljitu promjenu	4.1.1
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 1979)	
<p>Opis: Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) ima za cilj očuvati divlje životinje i biljke te njihova prirodna staništa i poticati europsku suradnju na tom polju, a osobiti naglasak stavlja se na potrebu zaštite ugroženih staništa i osjetljivih vrsta, uključujući migratorne vrste. Konvencija prostorno pokriva prirodnu baštinu europskog kontinenta i nekih država Afrike.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa doprinosom sljedećim obvezama:</p>	
<i>Obveze iz Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
2. Svaka ugovorna stranka se obvezuje obratiti pozornost na zaštitu divlje flore i faune u svojim planskim i razvojnim politikama i u mjerama protiv onečišćenja.	4.1.1
3. Svaka ugovorna stranka će poticati obrazovanje i širiti opće informacije o potrebi očuvanja divljih vrsta flore i faune i njihovih staništa.	4.1.1
Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonn, 1979)	
<p>Opis: Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonska konvencija) jedan je od temeljnih propisa iz područja zaštite prirode, nastao s ciljem očuvanja migratornih vrsta divljih životinja u čitavom području njihove rasprostranjenosti. Konvencija predstavlja okvir unutar kojeg države potpisnice mogu poduzimati mjere zaštite i očuvanja migratornih vrsta i njihovih staništa na globalnoj razini. Konvencija definira tri temeljna načela za zaštitu migratornih vrsta divljih životinja.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja doprinosom kroz mjeru 4.1.1.</p>	
Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971)	
<p>Opis: Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsarska konvencija) ima za cilj očuvanje onih područja na Zemlji koja su od presudne važnosti za opstanak mnogih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih zajednica od kojih mnoge čovjek koristi i u određenoj mjeri ovisi o njima te kroz mnogostruku korisnu ulogu koju ova područja imaju u životu ljudi.</p> <p>Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije o močvarama od međunarodne važnosti doprinosom kroz mjeru 4.1.1.</p>	
Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju (Barcelona, 1994 i Monako, 1995)	
<p>Opis: Protokol o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora i biološkoj raznolikosti uspostavlja okvir za zaštitu i očuvanje bioraznolikosti vrijednih područja u Sredozemnom moru. Protokol definira četiri cilja kojima se nastoji zaštititi a) reprezentativne tipove obalnih i morskih ekosustava odgovarajuće veličine da bi se osigurala njihova dugoročna sposobnost za život i održala njihova biološka raznolikost; b) staništa koja su u opasnosti od nestajanja u njihovom prirodnom području rasprostiranja u Sredozemlju ili koja imaju smanjeno prirodno područje rasprostiranja kao posljedica njihovog povratka u ranije granice rasprostiranja ili zbog njihovog prirodno ograničenog područja; c) staništa koja su kritična za preživljavanje, razmnožavanje i obnavljanje vrste pred istrebljenjem, ugroženih, ili endemskih vrsta flore i faune; d) mjesta od posebne važnosti zbog svoje zanimljivosti s gledišta znanosti, estetike, kulture ili obrazovanja.</p>	

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Protokola o posebne zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju doprinosom kroz mjeru 4.1.1.

Konvencija za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelona, 1976)

Opis: Cilj Konvencije za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja je zaštita Sredozemnog mora od onečišćavanja. Pristupanjem Konvenciji, Hrvatska se obvezala ispunjavati obveze koje su njom definirane: procjena i kontrola onečišćenja; osiguravanje održivog upravljanja prirodnim resursima mora i obale; integriranje zaštite okoliša u gospodarsko-ekonomski razvoj; zaštita morskog okoliša i obalnog područja kroz sprječavanje, smanjivanje i uklanjanje onečišćenja koja dolaze s kopna ili mora; zaštita prirodnog i kulturnog naslijeđa; jačanje solidarnosti među mediteranskim zemljama; doprinos poboljšanju kvalitete života.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Konvencije za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
osiguravanje održivog upravljanja prirodnim resursima mora i obale	3.3.1, 4.1.1
zaštita morskog okoliša i obalnog područja kroz sprječavanje, smanjivanje i uklanjanje onečišćenja koja dolaze s kopna ili mora	4.1.1
zaštita prirodnog i kulturnog naslijeđa	4.1.1, 4.1.2

Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Barcelona, 2008)

Opis: Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja proizašao je iz Barcelonske konvencije (1976), a njegova je intencija uspostavljanje zajedničkog okvira za integralno upravljanje obalnim područjem Sredozemlja te poduzimanje nužnih mjera u svrhu jačanja regionalne suradnje. Protokol definira šest ciljeva integralnog upravljanja obalnim područjem: (a) omogućavanje, putem racionalnog planiranja aktivnosti, održivog razvitka obalnih područja osiguravanjem da su okoliš i krajobraz uzeti u obzir u suglasju s gospodarskim, socijalnim i kulturnim razvitkom; (b) očuvanje obalnih područja na korist sadašnjih i budućih naraštaja; (c) osiguravanje održivog korištenja prirodnih resursa, posebice u odnosu na korištenje voda; (d) osiguravanje očuvanja cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije; (e) sprječavanje i/ili smanjivanje učinaka prirodnih rizika i posebno promjene klime koji mogu biti izazvani prirodnim djelovanjem ili ljudskim djelatnostima; (f) postizanje usklađenosti između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka javnih vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
(a) omogućavanje, putem racionalnog planiranja aktivnosti, održivog razvitka obalnih područja osiguravanjem da su okoliš i krajobraz uzeti u obzir u suglasju s gospodarskim, socijalnim i kulturnim razvitkom	3.3.1, 4.1.1
(b) očuvanje obalnih područja na korist sadašnjih i budućih naraštaja	3.3.1, 4.1.1
(c) osiguravanje održivog korištenja prirodnih resursa, posebice u odnosu na korištenje voda	4.1.1, 4.3.1
(d) osiguravanje očuvanja cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije	4.1.1
(e) sprječavanje i/ili smanjivanje učinaka prirodnih rizika i posebno promjene klime koji mogu biti izazvani prirodnim djelovanjem ili ljudskim djelatnostima	4.1.3

Odnos SRUPP-a s međunarodnim ugovorima i sporazumima relevantnim za SRUPP
Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972)

Opis: Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine ima za cilj osigurati, koliko god je moguće, adekvatnu identifikaciju, zaštitu, očuvanje i prezentaciju svjetske baštine. Kulturna i prirodna baština svrstava se u neprocjenjiva i nezamjenjiva dobra, ne samo svake pojedine zemlje već i cjelokupnog čovječanstva. Gubitak bilo kojeg od tih dobara neprocjenjive vrijednosti zbog propadanja ili nestajanja, znači osiromašenje baštine svih naroda svijeta. Zemlje potpisnice obvezuju se osigurati identifikaciju, zaštitu, očuvanje, prezentaciju i prijenos na buduće generacije kulturne i prirodne baštine na svom teritoriju.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine doprinosom sljedećim ciljevima:

<i>Ciljevi iz Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
a) usvojiti opću politiku usmjerenu na to da se kulturnoj i prirodnoj baštini da određena funkcija u životu zajednice i da se zaštita te baštine integrira u programe općeg planiranja	4.1.1, 4.1.2

Strategija „od polja do stola“ (2020)

Opis: Strategija „od polja do stola“ jedan je od ključnih dijelova Europskog zelenog plana kojim se utvrđuje kako Europu učiniti prvim klimatski neutralnim kontinentom do 2050. Strategija obuhvaća uvođenje velikih promjena u poljoprivredi koje za cilj imaju prelazak na održiv prehrambeni sustav koji mora osigurati dostatnu i raznovrsnu opskrbu ljudi sigurnom, hranjivom, cjenovno pristupačnom i održivom hranom u svakom trenutku pa tako i u kriznim vremenima kao što je koronakriza. Održiv prehrambeni sustav bit će ključan za ostvarivanje klimatskih i okolišnih ciljeva zelenog plana uz istodobno poboljšanje prihoda primarnih proizvođača čiji dohodak još uvijek zaostaje za dohotkom u drugim granama. U fokusu Strategije je izgradnja prehrambenog lanca koji donosi korist potrošačima, proizvođačima, klimi i okolišu.

Potražnja za svježom i manje prerađenom hranom iz održivih izvora je u stalnom porastu, a u sadašnjoj krizi uzrokovanoj pandemijom potreba za kraćim lancima opskrbe postala je još izraženija. Veći izbor zdrave i održive prehrane pridonijet će poboljšanju zdravlja i kvalitete života potrošača te društvu pomoći da smanji troškove povezane sa zdravljem.

Odnos sa SRUPP-om: SRUPP pridonosi ostvarenju Strategije „od polja do stola“ doprinosom sljedećim ciljevima:

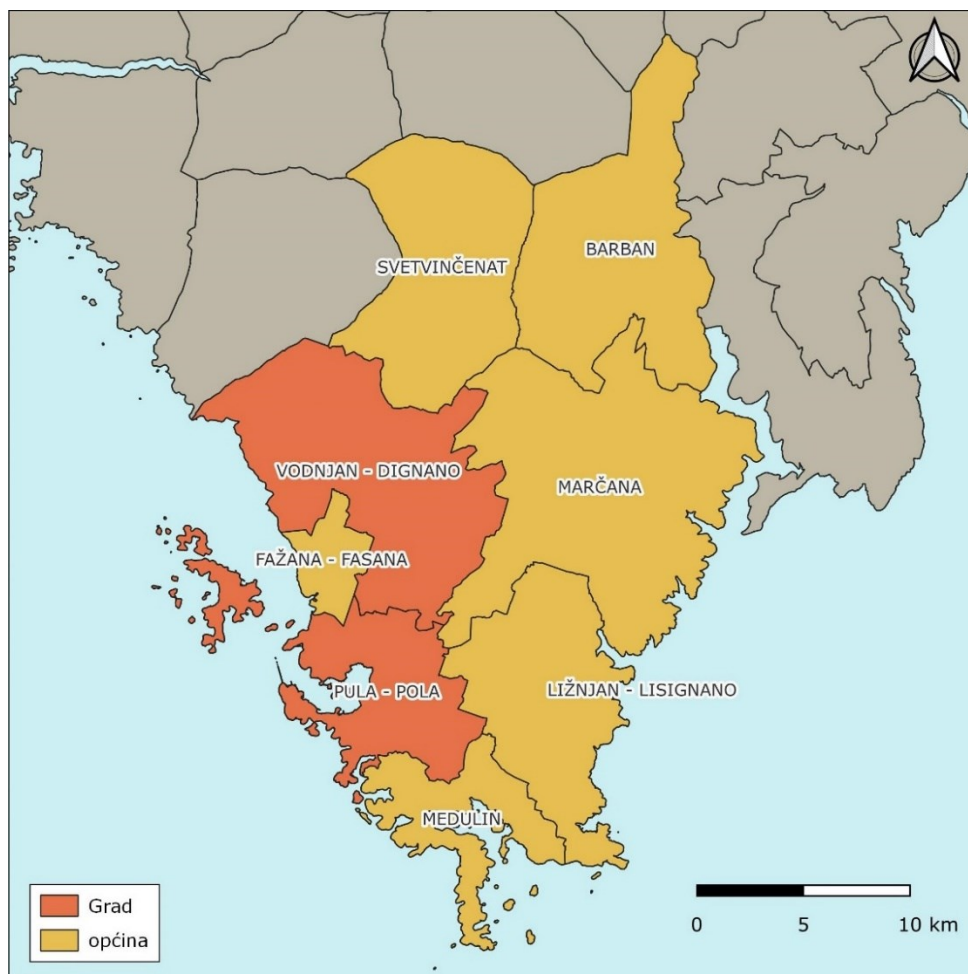
<i>Ciljevi iz Strategije „od polja do stola“:</i>	<i>Mjere iz SRUPP-a:</i>
Osiguravanje održive proizvodnje hrane	3.2.3, 3.3.1
Osiguravanje sigurnosti opskrbe hranom	3.2.3
Poticanje održivih praksi u sektoru prerade hrane, veleprodaje, maloprodaje, ugostiteljstva i usluga prehrane	3.3.1

4. Postojeće stanje okoliša

U ovom su poglavlju, sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, opisane okolišne značajke UP-a Pule na koje provedba SRUPP-a može značajno utjecati, uključujući postojeće okolišne probleme koji su važni za SRUPP, osobito one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja.

4.1. Prostorni obuhvat

Urbano područje Pule čine gradovi Pula–Pola i Vodnjan–Dignano te općine Barban, Fažana–Fasana, Ližnjan–Lisignano, Medulin, Marčana i Svetvinčenat (Slika 1). Sve navedene JLS smještene su na južnom dijelu poluotoka Istre i administrativno pripadaju Istarskoj županiji. Ukupna površina UP-a Pule iznosi 570,64 km² gdje je 2021. g. živjelo 81.080 stanovnika. UP Pula na sjeveru graniči s općinama Balama–Valle, Kanfanarom, Žminjom, Gračišćem i Pićanom i na istoku s općinama Svetom Nedeljom i Rašom.

Slika 1. Administrativno-teritorijalni ustroj Urbanog područja Pule

4.2. Litosfera

U ovom je poglavlju analizirano postojeće stanje okoliša za sastavnice i aspekte litosfere koji su relevantni za SRUPP te na koje bi provedba iste mogla utjecati. Obrađeni su sljedeći sastavnice i aspekti: geološka i hidrogeološka, seizmička i geomorfološka obilježja.

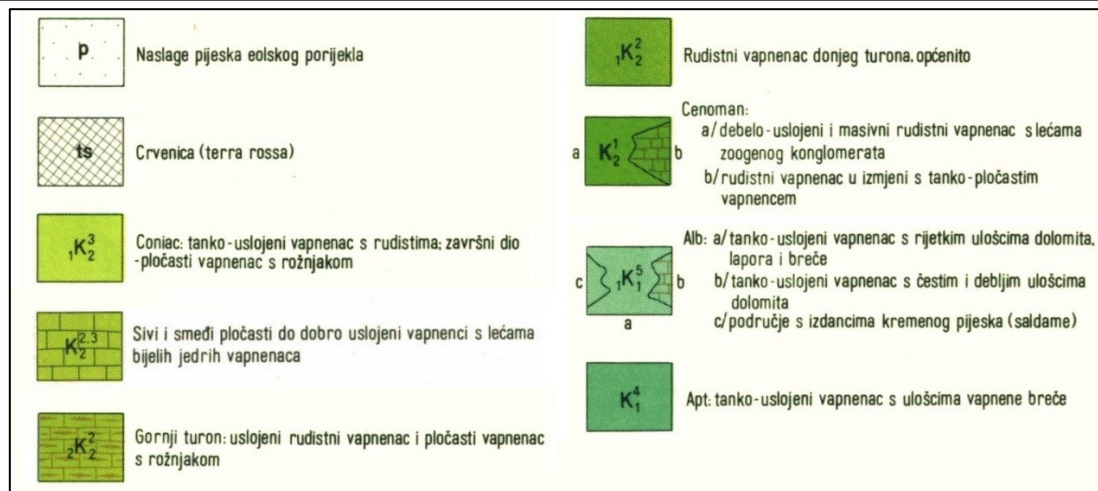
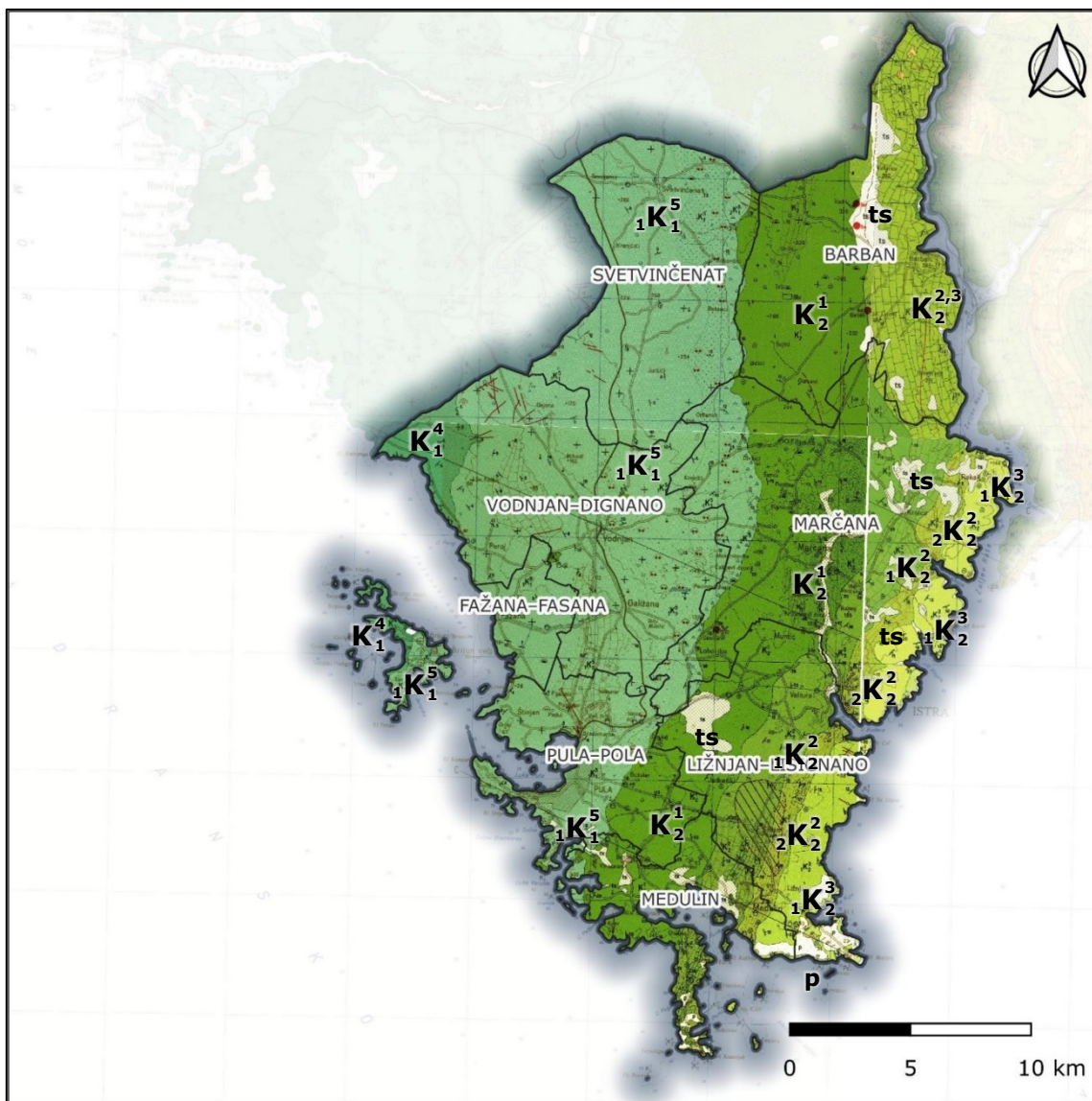
4.2.1. Geološka obilježja

Teren UP-a Pule izgrađen je gotovo isključivo od krednih naslaga (Slika 2) koje pripadaju stratigrafskom rasponu apt–donji campan. U litološkom pogledu dominiraju karbonatne stijene (vapnenac i dolomit), a u sasvim maloj količini javljaju se breče, lapori, kremeni pijesak i rožnjak (Polšak, 1970).

Tektonski pokreti koji su se javljali u određenim geološkim razdobljima odredili su današnji izgled poluotoka Istre pa tako i UP-a Pule. Tijekom krede prostor zapadne Istre oblikovan je u zapadnoistarsku antiklinalu. U tercijaru su oblikovana flišna korita i navlačne strukture Učke i Ćićarije. Taloženje istarskog dijela jadranske karbonatne platforme bilo je prekidano kopnenim fazama koje čine granice taložnih cjelina platforme (ukupno četiri taložne jedinice) (Vlahović i dr., 2009).

Naslage u podlozi UP-a Pule većinom su taložene u tzv. trećoj taložnoj jedinici, od sredine apta do gornje krede. Taloženje je različito trajalo u pojedinim dijelovima Istre pod utjecajem tektonskih pokreta. U ovoj jedinici nalaze se tragovi taloženja u vrlo plitkim morskim okolišima (pukotine isušivanja, stromatoliti, plimni kanali, tragovi dinosaura) koji predstavljaju veliku vrijednost te s druge strane iziskuju pravilno vrednovanje. U trećoj taložnoj jedinici nalaze se i kvarcni pijesci nastali od ishodišnog vulkanskog pepela koji se koriste kao sirovina u staklarskoj industriji i izradi plinobetonkih blokova (Vlahović i dr., 2009).

Krajem alba nastaju plitkovodni vapnenački pješčani prudovi (arhitektonsko-građevni kamen u okolici Marušića) i tamni rudistni vapnenci (arhitektonsko-građevni kamen u okolici Sv. Lucije). Među najstarijim cenomanskim naslagama poznati su masivni vapnenci koji su poznati kao arhitektonsko-građevni kamen, od kakvoga je npr. izgrađena i pulska Arena, a najpoznatiji je kamenolom Vinkuran. Krajem cenomana područje od Savudrije do Buzeta te sjeverni dio Ćićarije se izdiže i snažno okršava uz taloženje izvorišnoga materijala za postanak piritnih boksita (u dolini Mirne u okolici Sovinjaka nalaze se mnogi stari rudnici, među kojima i Minjera, najstariji rudnik boksita na svijetu). Na kraju treće taložne jedinice (srednji turon) počinje stratigrafska praznina (duga kopnena faza) koja je najdulje trajala u zapadnom dijelu Istre (do 80 milijuna godina) što je dokaz da je taj prostor bio izdignut te da su tijekom krede na njemu prebivali dinosauri (Vlahović i dr., 2009).

Slika 2. Isječak Osnovne geološke karte (1:100.000) za UP Pula

Izvori podataka: Polšak (1967); Magaš (1968); Polšak i Šikić (1969); Šikić i dr. (1969)

4.2.2. Hidrogeološka obilježja

Hidrografija i hidrogeologija na Istarskom poluotoku uvjetovane su njegovom geološkom građom, odnosno mnogobrojnim tektonskim pokretima i rasjedanjima tijekom kvartara te oblikovanjem reljefa pod utjecajem endogenih i egzogenih čimbenika. Kao rezultat tih činjenica u Istri postoji samo nekoliko tokova koji od izvora do ušća u more teku površinom, dok znatan dio njih zbog krške podloge ponire i podzemno nastavlja tok do hipsometrijski nižih krških izvora odnosno do vrulja nedaleko od morske obale ili današnjih priobalnih izvora uza samu morsku obalu. To poniranje događa se i s određenom količinom oborina (Božičević, 2009).

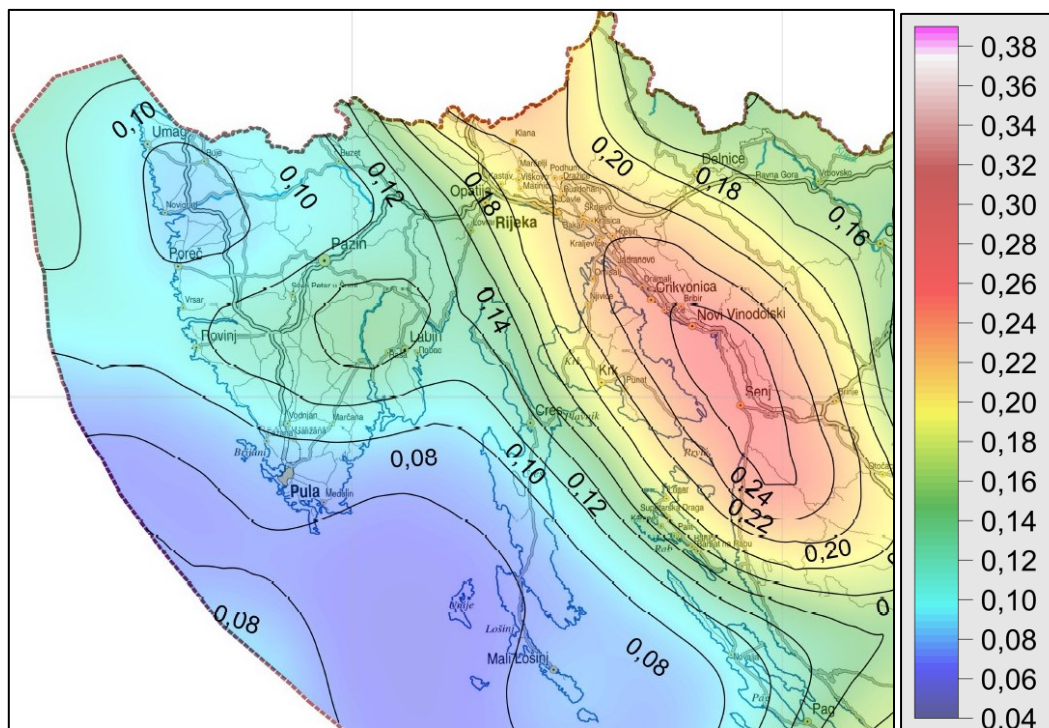
Najveći dio oborinske vode na području UP-a Pule naglo ponire u krško podzemlje, formirajući tijela podzemne vode. Nivo podzemne vode, koji oscilira u vezi s režimom oborina, u obalnom je području gotovo u razini morske vode dok se u smjeru istoka i sjeveroistoka polagano diže paralelno s povećanjem nadmorske visine reljefa u tim smjerovima (Božičević, 2009).

Na temelju podataka dobivenih iz dubokih bušotina koje su izvedene na otočju Brijuni 1950-ih godina došlo se do saznanja da u dubini ovog krškog područja postoji nekoliko odvojenih vodonosnih horizonata. Najznačajniji vodonosni horizonti su na dubinama od oko 50, 150 i 250 m ispod morske razine. U formiranju navedenih horizonata je zaslužan raspored nepropusnih debljih uložaka dolomita i tanjih proslojaka lapora uloženi u seriju propusnih raspucanih donjokrednih vapnenačkih stijena. Međutim smatra se da se u kopnenom području horizonti podzemne vode najvjerojatnije nalaze u različitim dubinama jer se navedene vodonepropusne stijene (dolomiti i lapori) javljaju u obliku većih ili manjih leća u različitim horizontima donjokrednog vapnenca. Dubina manja od 50 m zabilježena je na prostoru oko Pule i zapadne obale Istre (Polšak, 1970).

Dio podzemne vode otječe mnogobrojnim manjim izvorima smještenim uz obalnu liniju. S obzirom na to da se radi o izvorima koji su u razini mora, voda tih izvora je, zbog miješanja s morskom vodom, jače ili slabije bočata. Značajniji izvori toga tipa nalaze se u pulskoj luci u zaljevu Lungi, zaljevu Verudi i luci Kujama, u Medulinskom zaljevu te u zaljevu Budavi, a nekoliko slabijih izvora smješteno je i uz obalu sjeverno od Pule (Polšak, 1970).

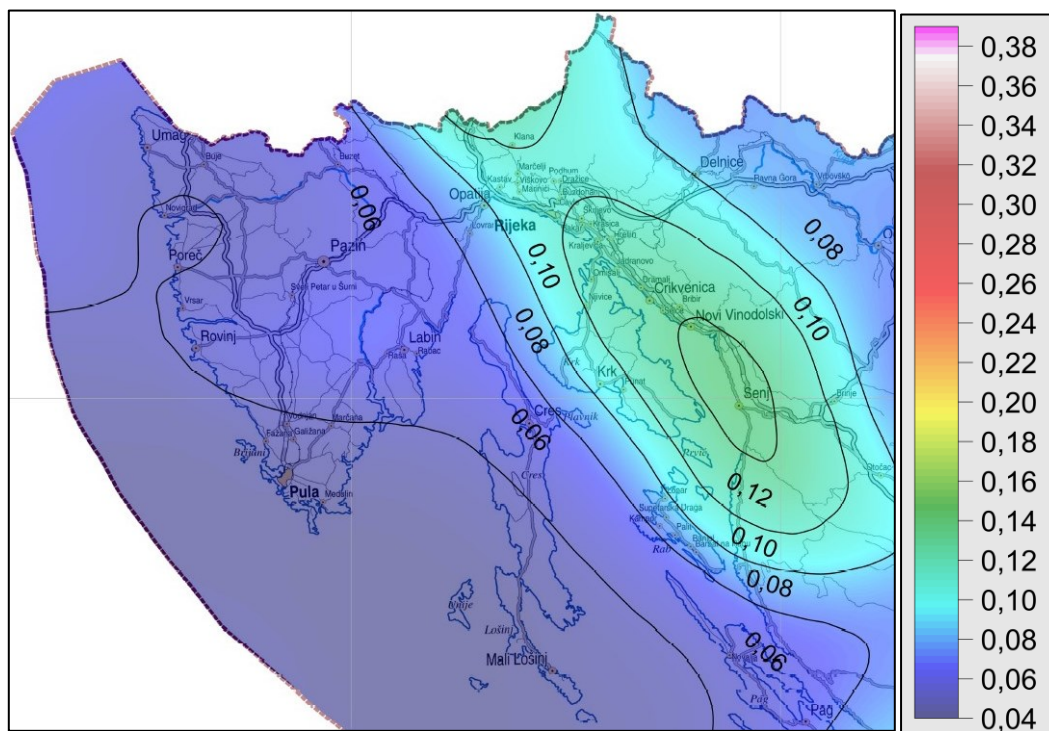
4.2.3. Seizmička obilježja

Na slikama u nastavku (Slika 3 i Slika 4) prikazani su isječci iz karte potresnih područja Hrvatske (Herak, 2011). Kartama su prikazana potresom prouzročena horizontalna poredbena vršna ubrzanja (agR) površine temeljnog tla tipa A čiji se premašaj tijekom bilo kojih $t = 50$ godina, odnosno $t = 10$ godina očekuje s vjerojatnošću od $p = 10\%$. Za povratni period od 475 godina na području UP-a Pule može se očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti u rasponu od 0,08 do 0,14 g ljestvice dok se za povratni period od 95 godina na području UP-a može očekivati potres koji će prouzročiti akceleraciju vrijednosti u rasponu od 0,04 do 0,06 g. Iz oba podatka se zaključuje da se zahvat nalazi na prostoru male potresne opasnosti.

Slika 3. Kartografski prikaz potresne opasnosti za povratno razdoblje od 475 godina za šire područje UP-a Pule

Izvor podataka: Herak i dr. (2011b)

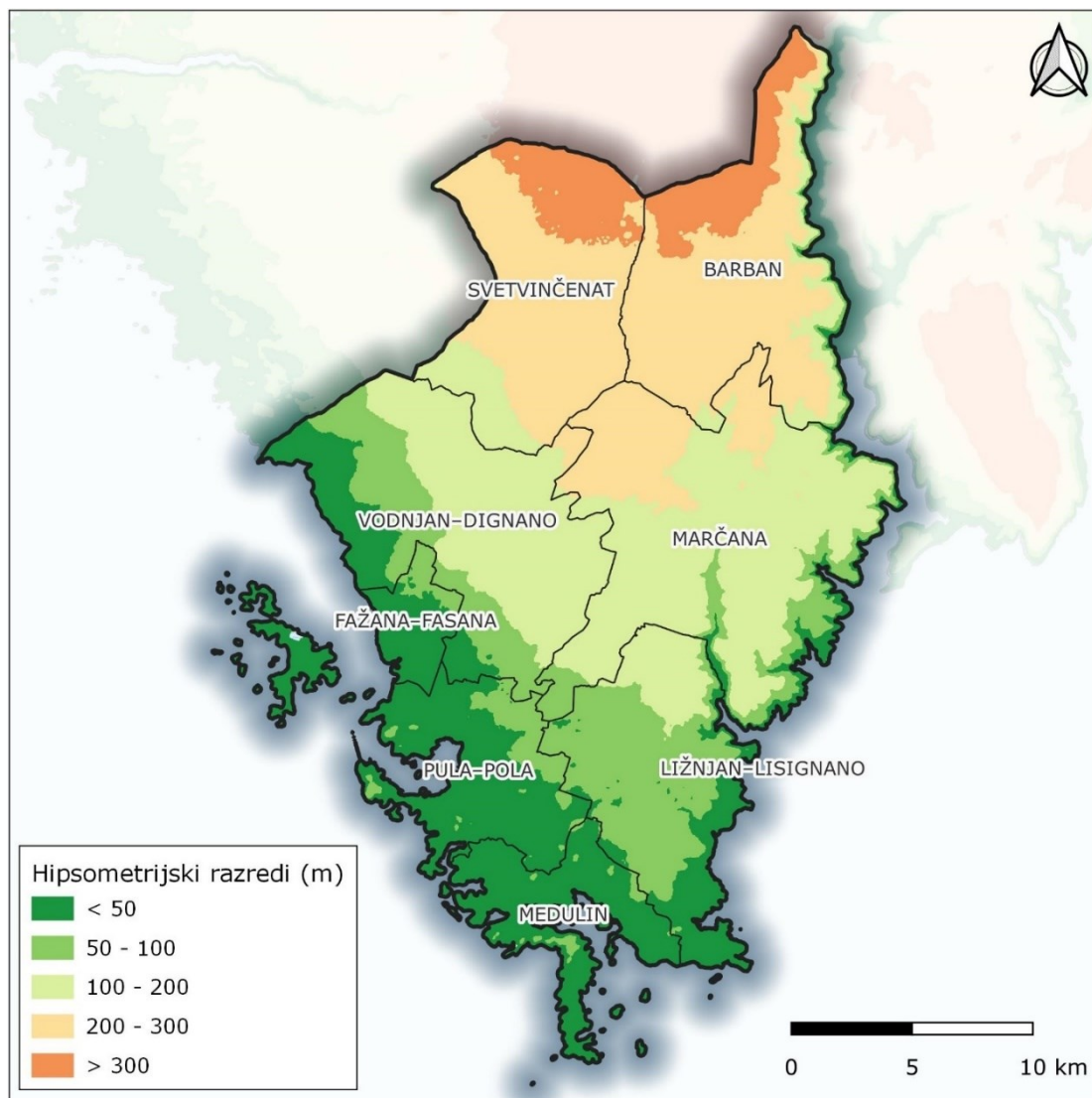
Slika 4. Kartografski prikaz potresne opasnosti za povratno razdoblje od 95 godina za šire područje UP-a Pule

Izvor podataka: Herak i dr. (2011a)

4.2.4. Geomorfološka obilježja

UP Pula smješteno je na Istarskom ravnjaku koji se proteže priobalnim prostorom Istre od Piranskog zaljeva na sjeveru do Plomina odnosno Velih vrata između Istre i otoka Cresa. Radi se o niskom i zaravnjenom terenu čija nadmorska visina raste od jugozapada prema sjeveroistoku (Slika 5). S obzirom na vapnenačku podlogu podložnu kemijskom trošenju, teren morfogenetski obilježava krški reljef s nizom tipičnih površinskih i podzemnih krških formi: škrape, ponikve i speleološki objekti. Kemijskim trošenjem (otapanjem) vapnenaca zaostaje vrlo mali udio netopivog ostatka koji se akumulira i sudjeluje dalje u pedogenetskim procesima, a čine ga oksidi željeza koji tlu daju karakterističnu crvenu boju zbog čega se ovaj prostor često naziva i Crvenom Istrom.

Fluvijalni reljef prisutan je duž toka rijeke Raše u čijem se donjem dijelu toka razvilo Raško polje s plodnim aluvijalnim naslagama. Zapadna granica polja čini ujedno i sjeveroistočnu granicu UP-a. Unutar UP-a smještene su relativno strme strane polja.

Slika 5. Hipsometrijska karta UP-a Pule

S obzirom na podizanje morske razine između pleistocena i holocena, obalni reljef jedna je od najrecentnijih geomorfoloških makropojava u UP-u. Budući da je strmija, istočna obala UP-a odnosno Istre je starija jer je more ranije prodrlo u kopno duž ušća Raše i Boljunčice. Zapadna obala, koju obilježavaju manji nagibi, prije kasnopleistocenskog potapanja bila je sastavnim dijelom naplavne ravnice sjevernog Jadrana zbog čega današnji litoral duž južne i zapadne istarske obale obilježava potopljeni krški reljef. Njegove vršne dijelove čine Brijuni i brojne manje otočne skupine, specifični oblici između Medulina i Premanture kao i prostrana prirodna pulska luka (Lončar, 2005). Općenito su južne obale UP-a razvedenije od onih položenih sjeveroistočno i sjeverozapadno što je posljedica izmjene viših (poluotoci i otoci) i nižih dijelova terena (luke, uvale i drage). Tu se ističu poluotoci Stoja, Premantura i Marlera, Brijunski otoci, luke Pula i Veruda te uvale Soline, Paltana i Kuje te Medulinski zaljev.

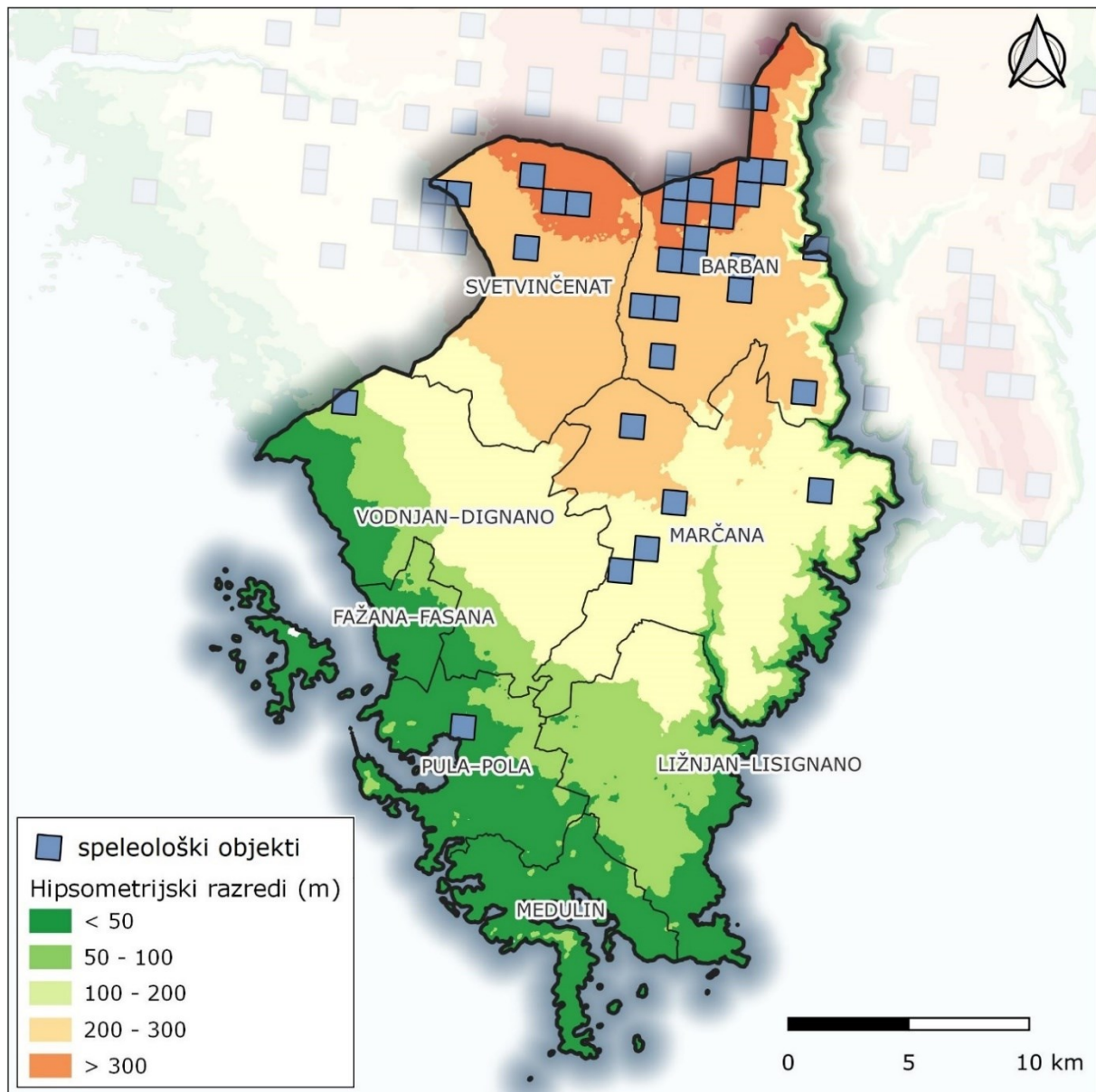
Plaže su prisutne na istočnim, južnim i zapadnim obalama UP-a s tendencijom povećanja broja plaža od sjevera prema jugu pa je najviše plaža prisutno na obalama Grada Pule i Općine Medulina koje su ujedno i najrazvedenije. Prema Regionalnom programu uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji (2015), u UP-u su bile 104 plaže od čega su gotovo dvije trećine činile prirodne plaže (Tablica 10). Pritom je uočljiva dominacija uređenih plaža na manje nagnutim zapadnim i južnim obalama dok na strmijim istočnim obalama prevladaju prirodne plaže koje su uglavnom smještene u uvalama i dragama.

Tablica 10. Pregled broja plaža po JLS-ima u sastavu UP-a Pule

JLS	Ukupan broj plaža	Broj prirodnih plaža	Broj uređenih plaža
Vodnjan–Dignano	5	4	1
Fažana–Fasana	6	6	0
Pula–Pola	31	26	5
Medulin	30	24	6
Ližnjan–Lisignano	18	2	16
Marčana	13	3	10
Barban	1	0	1
UKUPNO	104	65	39

Izvor podataka: Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji (2015)

Budući da su u podlozi čitavog UP-a kredni vapnenci, podložni okršavanju, prisutan je i velik broj endokrških reljefnih oblika odnosno speleoloških objekata (Slika 6). Njihova gustoća smanjuje se od sjeveroistoka prema jugozapadu kao i nadmorska visina, no precizni podaci nisu dostupni budući da je u speleološkom smislu taj prostor još uvijek relativno slabo istražen (Sirotić, 2017).

Slika 6. Prostorni razmještaj speleoloških objekata iz Katastra speleoloških objekata Republike Hrvatske

Izvor podataka: Katastar speleoloških objekata (2022)

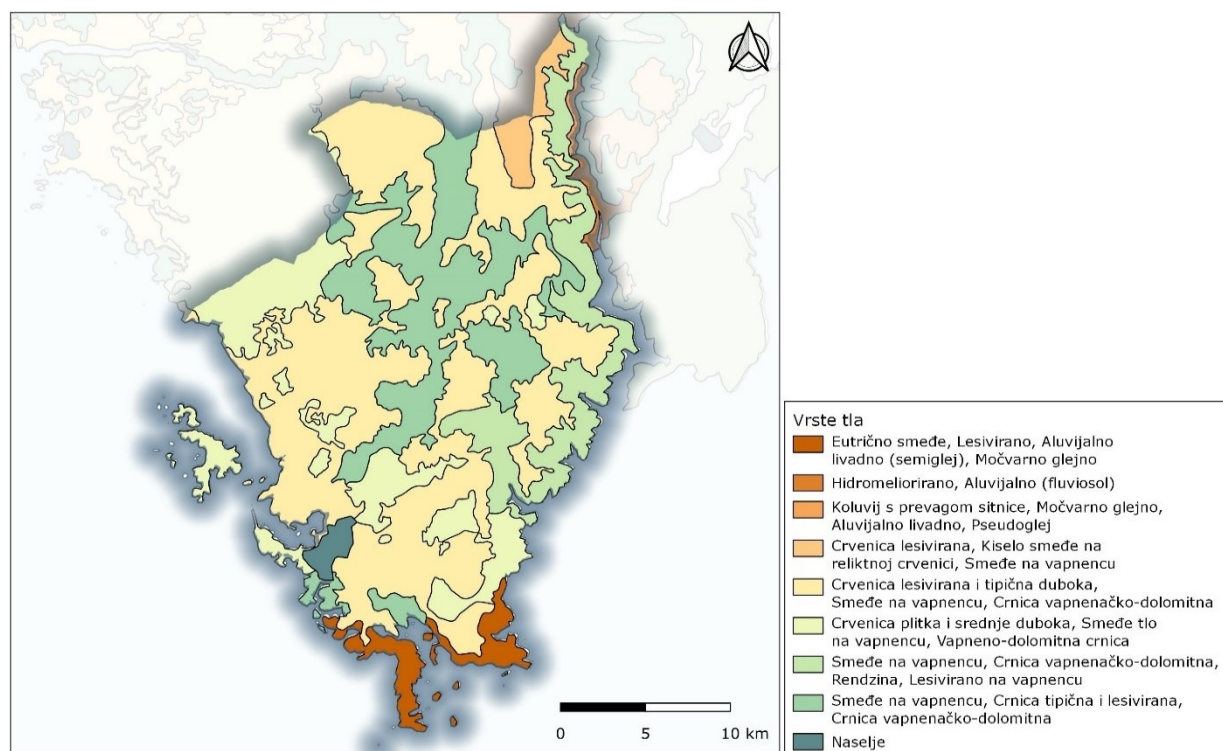
Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Specifičnost je podzemnih krških oblika u često nepredvidivom prostornom pružanju u horizontalnoj vertikalnoj dimenziji. Naime, na reljefnoj površini vidljiv jedino ulaz i/ili izlaz iz speleološkog objekta dok su podzemne šupljine teško vidljive i često teško dostupne. Speleološki objekti uvjetno se dijele prema položaju i nagibu kanala na špilje i jame. Špilje su horizontalni i kanali manjih nagiba dok su jame vertikalni i strmi kanali. U prirodi su speleološki objekti najčešće sastavljeni od niza horizontalnih i vertikalnih kanala koji se protežu u sve tri prostorne dimenzije.

U tom smislu položaj ulaza/izlaza speleološkog objekta na reljefnoj površini ne daje podatak o pružanju cjelokupnog speleološkog objekta zbog čega eventualno nepostojanje ulaza/izlaza u istraživanom području ne isključuje postojanje speleoloških objekata u krškom podzemlju. Iako Katastar speleoloških objekata kojeg održava Zavod za zaštitu okoliša i prirode speleološke objekte prikazuje površinskim bufferima, stvarno pružanje speleoloških objekata, osobito špilja koje imaju izraženu horizontalnu dimenziju, iz katastra nije poznato zbog čega može biti teško procijeniti površinske pritiske na speleološke objekte. Takvi su pritisci mogući kad pri procjeđivanju vode iz poljoprivrednih i drugih površina te odlagališta otpada onečišćujuće tvari mogu dospjeti u speleološke objekte i tokovima vode u njima se transportirati kroz krško podzemlje. To ne samo da može ugroziti sanitarnu ispravnost vode za ljudsku upotrebu, nego i ekosustave koji su se u tim speleološkim objektima ili na njihovim izlazima (izvori/vrela) razvili. Navedeni problem dodatno su analizirani s aspekta ugroze podzemnih voda (poglavlje 4.5.3) i georaznolikosti (poglavlje 4.7.1).

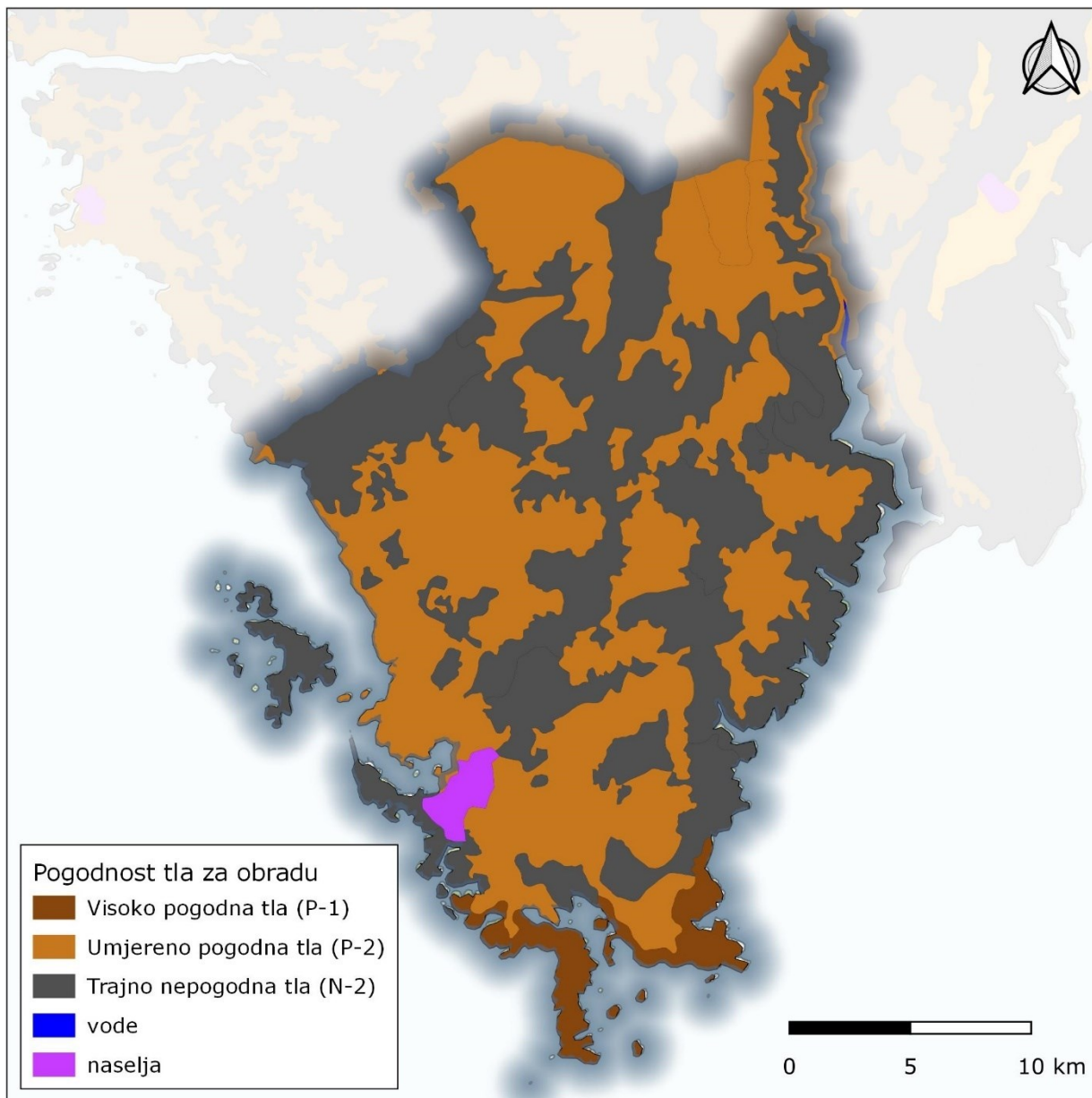
4.3. Tlo

Pedološka obilježja u UP-u Puli obrađena su prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske 1:300.000 koju je izradio Zavod za pedologiju Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1996. godine. S obzirom na vrste tla, prevladavaju smeđe tlo na vapnencu, crnica vapnenačko-dolomitna i crvenica lesivirana i tipična duboka (Slika 7). Mlađa, aluvijalna i hidromeliorirana tla prisutna su isključivo u dolini rijeke Raše u sjeverozapadnom graničnom dijelu UP-a te na samom jugu – na poluotocima Premanturi i Marleri.

Slika 7. Prostorni razmještaj vrsta tla u UP-u Puli

Izvor podataka: Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske (1996)

Slika 8. Pogodnost tla za obradu u UP-u Puli

Izvor podataka: Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske, 1996.

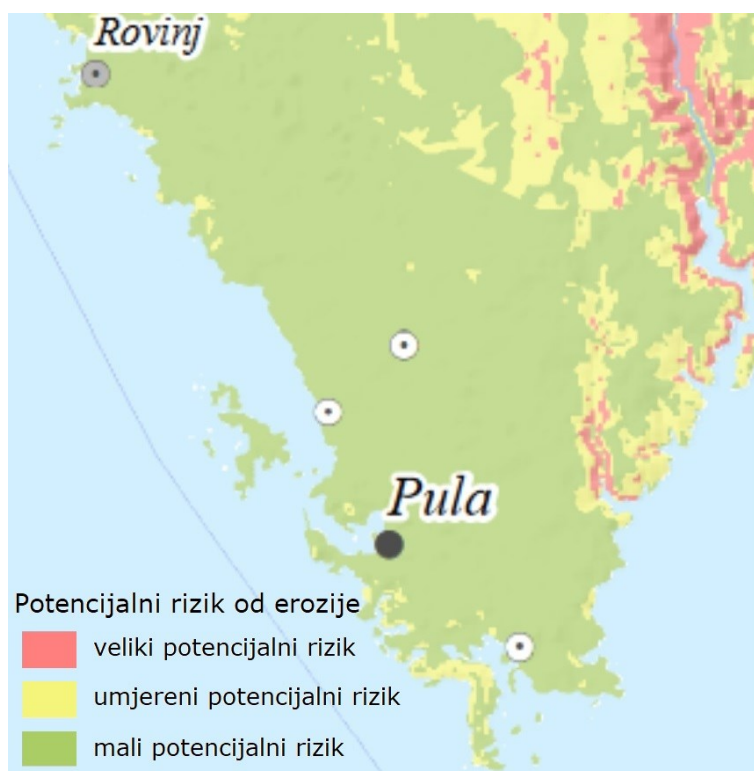
Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

U UP-u Puli prisutni su problemi degradacije i gubitka tla uslijed urbanizacije, prekomjernog širenja građevinskih područja, erozije pojačane neodgovarajućim korištenjem zemljišta, zasljanjivanja uzrokovano precrpljivanjem podzemnih voda putem ilegalnih bušotina u priobalju te onečišćenja u blizini deponija otpada i korištenja kemikalija u poljoprivredi.

Najveći pritisak na pedosferu u UP-u čine ilegalna odlagališta otpada. Unatoč redovitim naporima u sanaciji ilegalnih odlagališta otpada, osobito u Gradu Puli, ilegalna su odlagališta i dalje prisutna u UP-u i predstavljaju značajan pritisak na okoliš, osobito tlo i podzemne

vode. Posebno je zabrinjavajuć podatak iznesen u SRUPP-u da u ilegalnom odlaganju otpada sudjeluju poslovni subjekti koji nepropisno odlažu otpad kako bi uštedjeli na njihovom zbrinjavanju.

U okviru Plana upravljanja vodnim područjima 2022.–2027., Hrvatske vode izradile su kartu potencijalnog rizika od erozije (Slika 9) koji podrazumijeva temeljnu osjetljivost tla prema eroziji vodom i to ne uzimajući u obzir vegetacijski pokrov ili način korištenja, odnosno uz pretpostavku da tlo nema zaštitu vegetacije (Husnjak i dr., 2005). S obzirom na to da je hidrografska mreža prisutna samo u istočnom (poglavito sjeveroistočnom) dijelu UP-a, u tom je dijelu prisutan i rizik od erozije. On je najveći u dolini i na dolinskim stranama duž rijeke Raše i njenih pritoka te u dolini potoka Marčane. U obalnim je dijelovima rizik od erozije uzrokovan kretanjima mora pri čemu je to izraženije na strmim istočnim obalama u kojima su obale izložene abraziji valovima i izmjena plime i oseke.

Slika 9. Potencijalni rizik od erozije na širem prostoru UP-a Pule

Izvor: Potencijalni rizik od erozije (2018)

4.4. Atmosfera

U ovom je poglavlju analizirano postojeće stanje okoliša za aspekte atmosfere koji su relevantni za SRUPP te na koje bi provedba iste mogla utjecati. Obrađeni su sljedeći aspekti: zrak i klimatske promjene.

4.4.1. Zrak

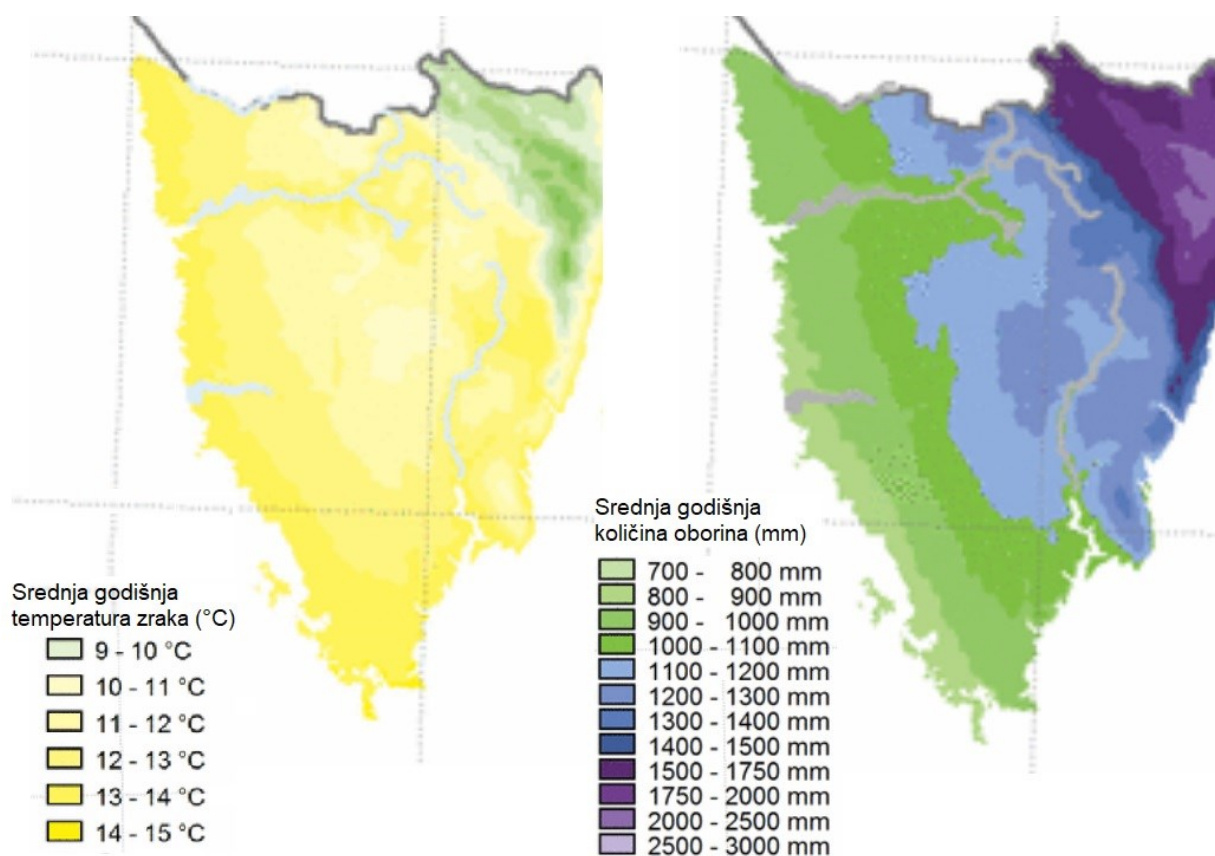
Kvaliteta zraka u UP-u Puli može se odrediti prema izvještajima praćenja koje provodi Odjel za zaštitu i unaprjeđenje okoliša Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije putem mjerne mreže Grada Pule. Tu mjernu mrežu čine mjerne postaje Veli Vrh, Joakima Rakovca i Fižela A.P. Prema godišnjim izvještajima o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije u razdoblju od 2017. do 2021. godine u mjernoj mreži Grada Pule kvaliteta zraka s obzirom na sumporov dioksid, dušikov dioksid, količina ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari bila je I. kategorije koja označava čist ili neznatno onečišćen zrak odnosno da nisu prekoračene granične vrijednosti (GV). Zrak je bio II. kategorije (onečišćen zrak) samo s obzirom na prizemni ozon za koji su prekoračene ciljne vrijednosti. Rastuće onečišćenje nižih slojeva atmosfere ozonom osobito je problematično s aspekta nepovoljnog djelovanja u smislu toksičnosti i oštećenja površinskog organskog tkiva, a što se odražava na prinos usjeva, rast šuma, poremećaje u morskom prehrambenom lancu i ljudsko zdravlje (Pavlović i dr., 1994; Program zaštite zraka, 2019).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Što se tiče izvora onečišćenja zraka prema Registru onečišćavanja okoliša, u UP-u su registrirana četiri i svi su smješteni u Gradu Puli. Tri su smještena u samom gradu Puli (Calucem d.o.o., DURAN d.d., Opća bolnica Pula) dok je jedan (Kaznionica u Valturi) smještena u agrarnom krajobrazu istočno od grada i jugoistočno od Zračne luke Pule. Od drugih izvora onečišćenja se izdvaja cestovni promet koji je osobito značajan u ljetnom dijelu godine kad traje turistička sezona. Tada se na Istarskom ipsilonu broj vozila povećava i do tri puta te ona emitiraju niz onečišćujućih tvari (dušikovih oksida, sumporovog dioksida, hlapivih organskih spojeva, amonijaka, čestica...) (Program zaštite zraka, 2019). Treba spomenuti i značajne izvore onečišćenja zraka u užem okruženju UP-a: TE Plomin (SI od UP-a) i tvornicu cementa Holcim (I od UP-a). Tijekom cirkulacije zraka iz smjera istoka i sjeveroistoka i sjevera, aeropolutanti iz tih izvora mogu biti transportirani iznad UP-a, osobito njegovih sjeveroistočnih dijelova, i smanjiti kvalitetu zraka.

4.4.2. Klimatske promjene

UP Pulu karakterizira umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetima (Cfa prema Köppenovoj klasifikaciji) koju obilježava pravilan ritam izmjene godišnjih doba. Visoka relativna vlažnost zraka smanjuje gubitak topline dugovalnom radijacijom pa su dnevne temperaturne amplitude razmjerno malene. Srednja godišnja temperatura zraka u razdoblju 1961.–1990. g. kretala se od 13–14 °C u južnom obalnom pojasu do 11–12 °C u krajnjem sjeveroistočnom dijelu UP-a. Srednja godišnja količina oborina u istom razdoblju penjala se od 800–900 mm u jugozapadnom obalnom pojasu do 1.200–1.300 mm u krajnjem sjeveroistočnom dijelu UP-a (Zaninović, 2008).

Slika 10. Srednje godišnje temperature zraka i količine oborina u Istri u razdoblju 1961.–1990. g.

Izvor: Perčec Tadić (2008a,b)

Recentne klimatske promjene pokazuju trend promjene tipičnih obilježja klime. Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije (2019) na temelju analiza provedenih prema regionalnom klimatskom modelu RegCM predviđa da će do 2040. g. srednja godišnja temperatura zraka porasti do 1,4 °C, a do 2070. g. do 2,2 °C u odnosu na referentno razdoblje 1971.–2000. Isto tako se očekuje i porast srednje minimalne godišnje temperature (do 1,4 °C do 2040.,

do 2,4 °C do 2070.) i srednje maksimalne godišnje temperature (do 1,5 °C do 2040., do 2,2 °C do 2070.).

Što se tiče oborina, očekuju se promjene u količini, učestalosti i intenzitetu oborina, s tim da će smjer tih promjena varirati s obzirom na godišnja doba. Tako se očekuje da će do 2040. g. količina oborina porasti zimi i u proljeće dok će se smanjiti ljeti i u jesen, u oba slučaja u rasponu od 5 do 10 % u odnosu na referentno razdoblje 1971.–2000. U razdoblju do 2070. uslijedilo bi daljnje smanjenje količine oborina (do 15 %) koje bi se javilo i u proljeće pa bi one rasle jedino u zimskom razdoblju.

Promjene u temperaturi zraka direktno bi se odrazile na evapotranspiraciju i vlažnost zraka, što bi dalje dovelo do promjena u broju sunčanih i dana s naoblakom pa bi zime i proljeća bila oblačnija, a ljeta i jeseni sunčanije. Takvi uvjeti omogućit će još povoljnije uvjete za iskorištavanje solarne energije putem fotonaponskih panela na objektima (turističkim i vikendaškim) koji se ionako najviše koriste upravo u ljetnom dijelu godine.

Jedna od neizbježnih posljedica klimatskih promjena na globalnoj svakako je porast morske razine koji će imati značajne lokalne posljedice. Zbog visine kopna, veći utjecaji očekuju se na jugozapadnim obalama i otocima dok su na jugoistočnima zbog strmih obala ugrožena žala u dnu uvala i draga. Modeli porasta morske razine pokazuju da će do 2100. g. grad Pula biti najveće potencijalno poplavno izgrađeno područje u UP-u i Jadranskoj Hrvatskoj općenito gdje se može očekivati plavljenje do 2,3 km² u poplavnom događaju stogodišnjeg povratnog perioda u odnosu na dosadašnju procjenu od 2,0 km² (Zelena knjiga, 2017).

Europski sporazum gradonačelnika za klimu i energiju inicijativa je koja okuplja lokalne vlasti radi dobrovoljnih napora za ostvarivanje i premašivanje klimatskih i energetske ciljeva Europske unije. Sporazumu su iz UP-a pristupili gradovi Pula (2011.) i Vodnjan (2017.) te Općina Barban (2011.) obvezujući se smanjiti emisije ugljikovog dioksida na svom teritoriju (Sporazum gradonačelnika, 2022).

4.4.2.1. Predviđeni utjecaji klimatskih promjena po sektorima

Predviđanje klimatskih promjena u Hrvatskoj provodi se na nacionalnoj razini te su stoga dostupni podaci vezani za čitav teritorij Republike Hrvatske. U nastavku su opisani predviđeni utjecaji klimatskih promjena po sektorima prema Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (2020).

Vodni resursi

U budućem razdoblju očekuje se da će pogoršanjem hidroloških prilika doći do povećanja učestalosti i duljine trajanja sušnih razdoblja te intenziteta pojava poplavnih situacija. Prognozirano povećanje temperature kao i stagnacija ili minorno iskazani trendovi promjena u ukupnim količinama oborina imat će za posljedicu povećanje evapotranspiracije, smanjenje površinskih i podzemnih otjecanja, a time i još naglašenije smanjenje vodnih zaliha. Provedena modeliranja pokazuju da će se u budućnosti povećati i intenzitet kratkotrajnih jakih oborina što će stvoriti preduvjete za učestalije pojave poplava na

bujičnim vodotocima, urbanim područjima i riječnim slivovima. U budućem razdoblju očekuju se i naglašene promjene temperatura voda što će se negativno odraziti kako na akvatičke ekosustave, njihovu bioraznolikost i prijemni kapacitet, tako i na mogućnosti njihova korištenja za ostale namjene.

Poljoprivreda

Poljoprivreda je izravno izložena vremenskim prilikama, odnosno klimatskim promjenama. Razvoj biljaka i stoke je gotovo u cijelosti određen sadržajem vode u tlu i temperaturom zraka. Hrvatska poljoprivreda je izrazito ranjiva na klimatske promjene budući da se navodnjava svega oko 1,1% poljoprivrednog zemljišta, a u zaštićenom se prostoru (staklenici i plastenici) uzgaja na samo oko 400 ha. Ranjivost na klimatske promjene potencirana je i slabim prihvatnim kapacitetom poljoprivrednog tla za vodu što je posljedica niskog sadržaja humusa u tlu, zbijenosti tla i pomanjkanja, odnosno lošeg sustava odvodnje.

U budućem razdoblju očekuje se smanjenje prinosa poljoprivrednih kultura i manja produktivnost stoke kao posljedica smanjenje količine oborina u vegetacijskom razdoblju, manje vlažnosti tla, povećanja evapotranspiracije i povećanja temperature zraka. Od pozitivnih strana treba napomenuti mogućnost uzgajanja nekih kultura ili sorta u hladnijim područjima.

Suha, topla klima pogodovat će bržem razmnožavanju biljnih bolesti pa se zbog toga očekuje i veća upotreba pesticida. U konačnici, osim nestašice vode, problem će predstavljati i sve učestalije poplave koje će uvelike biti uzrokovane i smanjenjem prihvatnog kapaciteta za vodu poljoprivrednog tla.

Ribarstvo i akvakultura

Glavni očekivani utjecaji klimatskih promjena u sektoru ribarstva i akvakulture predstavljat će dodatni pritisak na morski ekosustav koji je već pod utjecajem brojnih antropogenih čimbenika, osobito prelova, uništenja staništa i onečišćenja. Očekivani porast temperature mora vjerojatno će dovesti do migracije morskih organizama (naročito škamp i oslić) u dublje vode i prema sjeveru, veću brojnost invazivnih stranih vrsta i smanjenje ili nestanak zavičajnih vrsta riba te promjenu u izboru vrsta za uzgoj. Kao jednu od posljedica moguće je očekivati smanjenje primarne produkcije s posljedicama u brojnosti pelagične ribe zbog promjene u cirkulaciji vode zbog termohalinih uzroka. Procijenjen je porast kiselosti Jadranskog mora za 0,1 do 0,2 stupnja pH, što će poremetiti uzgoj školjkaša u određenim područjima. Povećana kiselost može rezultirati degradacijom biogenih staništa koja pružaju velik broj usluga (npr. livade posidonije neophodne su za održavanje populacija preko 400 vrsta među kojima su i one gospodarski važne; koraligenska staništa služe kao skloništa, hranilišta i mjesta za naseljavanje i razvoj velikog broja vrsta uključujući i gospodarski važne, itd.). Zakiseljavanje potiče homogenizaciju zajednica i smanjenje funkcionalne raznolikosti na razini krajobraza.

Šumarstvo

U budućem razdoblju očekuje se smanjenje produktivnosti nekih šumskih ekosustava, veća učestalost i dulja sezona šumskih požara, zatim migracije štetnih organizama, pomicanje fenoloških faza šumskog drveća (ranije listanje i cvatnja, produljenje vegetacijske sezone, ovisno o vrstama i staništima), veća vjerojatnost pojave ekstremnih vremenskih utjecaja (poput vjetroloma, ledoloma, poplava), itd.

Energetika

Iako očekivani utjecaj klimatskih promjena na sektor energetike još nije detaljno istražen u Republici Hrvatskoj, na temelju do sada izrađenih klimatskih modela uočeni su sljedeći negativni utjecaji:

- Smanjenje proizvodnje električne energije u hidroelektranama zbog smanjenja srednje godišnje količine oborina,
- Povećanje potrošnje toplinske energije za potrebe hlađenja zbog povećanja srednje temperature zraka,
- Smanjenje proizvodnje energije u termoelektranama radi nedovoljno učinkovitog hlađenja postrojenja zbog smanjenja srednje godišnje količine oborina,
- Oštećenje energetskih postrojenja i infrastrukture zbog ekstremnih vremenskih događaja – ledolomi, poplave, orkanski vjetrovi, šumski požari.

Ipak, očekuju se i neki pozitivni utjecaji, poput smanjenja potrošnje toplinske energije u zimskom periodu uslijed povećanja srednje temperature zraka.

Turizam

Negativni utjecaji klimatskih promjena na sektor turizma zbog povećanja temperature zraka očituju se u promijenjenoj sezonalnosti, toplinskim udarima, povećanim troškovima hlađenja, promjena u flori i fauni. Smanjene količine oborina uzrokovat će nestašicu pitke vode, probleme s održavanjem zelenih površina te povećanje intenziteta pojavljivanja požara. Povoljniji klimatski uvjeti na obalnom dijelu Republike Hrvatske u posezoni i predsezoni mogu pozitivno djelovati na smanjenje utjecaja sezona na financijsku učinkovitost turizma u vidu produžetka sezone.

Ljudsko zdravlje

Zbog povećanja učestalosti i trajanja ekstremnih vremenskih uvjeta mogu se očekivati sljedeće posljedice: promjene u epidemiologiji kroničnih nezaraznih i akutnih zaraznih bolesti, smanjenje kvalitete zraka i zdravstvene ispravnosti vode i hrane te povećanje razine mikrobioloških i kemijskih štetnih čimbenika u okolišu.

Bioraznolikost

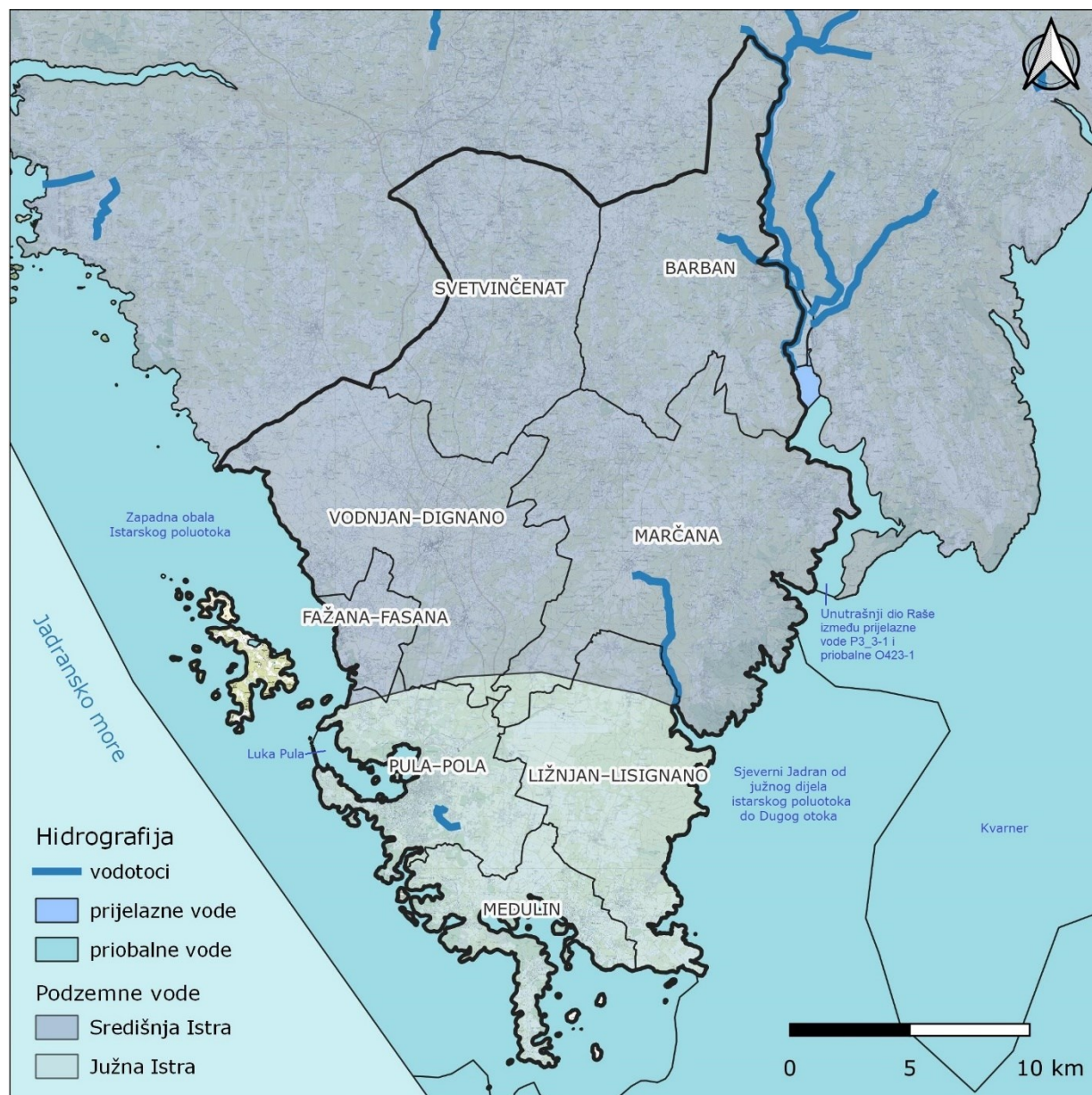
Najveće negativne promjene za prirodne ekosustave i bioraznolikost mogu se očekivati na području priobalne i krške mediteranske te aridne panonske Hrvatske. Negativne promjene na ekosustave uključuju: potapanje obalnih staništa, zaslanjenje kopnenih i slatkovodnih staništa uz morsku obalu, a rijeka i dublje uz stvaranje estuarija, isušivanje vlažnih kopnenih staništa, povećanje aridnih staništa, smanjenje areala te eventualni nestanak nekih staništa i vrsta. Očekivane negativne posljedice na bioraznolikost su smanjenje vigora jedinki (životne sposobnosti), oštećenje jedinki i obolijevanje od bolesti i štetnika, pojava kompeticijskih invazivnih vrsta, smanjenje populacija, smanjenje areala vrste, cjepkanje areala na disjunktne (razvojno razdijeljene) populacije, pojava ugroze pojedine vrste i u konačnici regionalno ili globalno izumiranje vrste. Potencijalne pozitivne posljedice prisutne su prvenstveno za autohtone termofilne i kserotermofilne vrste (odlikuju se nizom prilagodbi u zaštiti od suvišnog gubitka vode iz tijela) i njihova staništa, za koje možemo očekivati širenje areala i povećanje populacije.

4.5. Vode

Kako je UP Pula obilježeno krškim okolišem, površinska hidrografska mreža slabo je razvijena, a uključuje prirodne površine vodotoke i antropogene kanale (Slika 11). Najznačajniji vodotoci su rijeka Raša i potok Marčana. Rijeka Raša teče od sjevera prema jugu i ulijeva se u Raški zaljev, no najveći dio vodotoka smješten je izvan granica UP-a i teče usporedno s istočnom granicom Općine Barbana. Duž desne obale Raše smješten je niz povremenih potoka koji su prirodni pritoci rijeke Raše, među kojima se ističu potok Sušica koji teče sjeveroistočnom granicom Općine Barbana te Jelenski potok koji teče sjeverno od naselja Barbana. Regulacijskim zahvatima u Raškom polju uklonjen je spoj potoka s Rašom te je uspostavljen tzv. obuhvatni kanal br. 5 koji teče usporedno s Rašom kroz Raško polje i ulijeva se u Raški zaljev. Obuhvatni kanal odvodnjava sve povremene desne pritoke nizvodno od naselja Barbana.

Povremeni potoci javljaju se i duž istočne obale UP-a gdje se ulijevaju u uvale i drage. Među njima je najznačajniji potok Marčana koji se ulijeva u uvalu Velu Budavu zapadno od naselja Kavrana. Unutar UP-a još se ističu sabirni kanal Valdebek i obuhvatni kanal Pragrande u gradu Puli. Stajaćih vodnih tijela na prostoru UP-a nema. Treba međutim spomenuti veći broj lokvi. U unutrašnjosti i duž zapadne obale nema površinskih vodotoka. Hidrografska mreža u UP-u pripada Jadranskom slivu.

Priobalne vode su površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju od polazne crte od koje se mjeri širina voda teritorijalnog mora u smjeru pučine, a u smjeru kopna protežu se do obalne linije odnosno vanjske granice prijelaznih voda (Zakon o vodama, 2019, 2021). Duž zapadne i južne obale smještene su priobalne vode pod nazivom Zapadna obala Istarskog poluotoka iz koje je izdvojeno područje Luke Pule. Duž jugoistočne obale nalaze se priobalne vode pod nazivom Sjeverni Jadran od južnog dijela istarskog poluotoka do Dugog otoka, izuzev uz Krnički zaljev gdje su priobalne vode Kvarnera. Konačno, u Raškom zaljevu su priobalne vode pod nazivom Unutrašnji dio Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1.

Slika 11. Hidrografska slika UP-a Pule

4.5.1. Površinske kopnene vode

Elementi za određivanje stanja površinskih voda određeni su Uredbom o standardu kakvoće voda (NN 96/19). Konačno stanje površinskih voda određuje se temeljem ocjene ekološkog i kemijskog stanja. Pokazatelji za ocjenu ekološkog stanja uključuju biološke elemente kakvoće, fizikalno-kemijske pokazatelje, specifične onečišćujuće tvari te hidromorfološke elemente. Hrvatske vode prate stanje pet površinskih vodnih tijela u UP-u Puli (Raša, Marčana, Sušica, obuhvatni kanal br. 5, obuhvatni kanal Pragrande).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

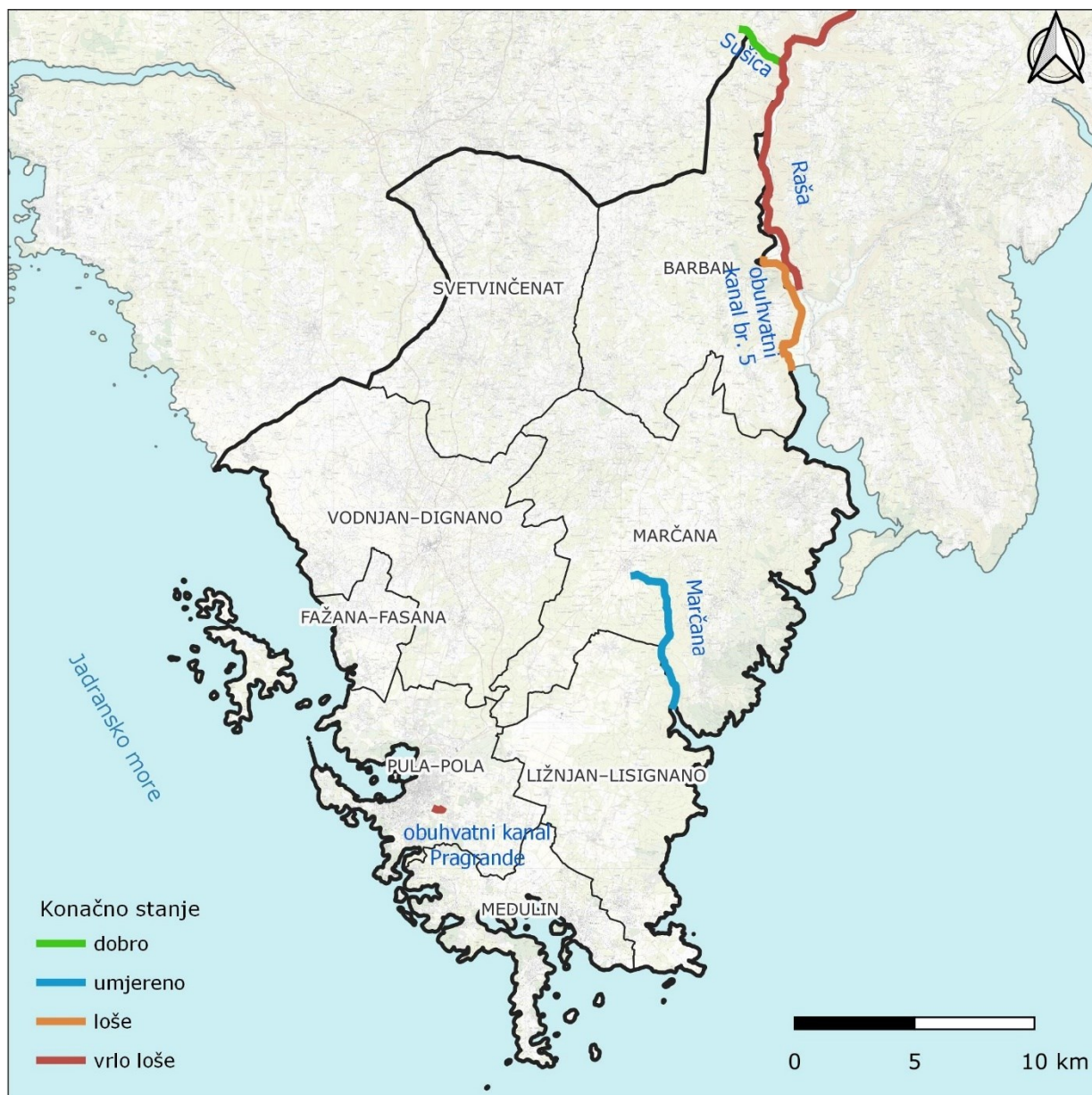
Prema dostavljenim podacima od Hrvatskih voda (2022a), konačno stanje navedenih vodnih tijela kretalo se od vrlo lošeg do dobrog (Slika 12, Tablica 11). Vrlo loše stanje zabilježeno je u rijeci Raši i obuhvatnom kanalu Pragrandeu dok je u obuhvatnom kanalu br. 5 stanje loše. Iako korito rijeke Raše praktički ne ulazi unutar granica UP-a, otjecanje površinskih i podzemnih voda s teritorija Općine Barbana može utjecati na stanje vodnog tijela Raše. Vrlo loše stanje vodnog tijela Raše posljedica je nezadovoljavajućeg kemijskog stanja dok je ekološko stanje umjereno. Suprotno tome, vrlo loše stanje u obuhvatnom kanalu Pragrandeu posljedica je vrlo lošeg ekološkog stanja (kao rezultata vrlo lošeg stanja fizikalno-kemijskih pokazatelja) dok je kemijsko stanje dobro. Sukladno tim rezultatima, oba ova vodna tijela ne postižu ciljeve okoliša.

U obuhvatnom kanalu br. 5. stanje vodnog tijela je loše uslijed lošeg ekološkog stanja (loše stanje hidromorfoloških elemenata) dok je kemijsko stanje dobro. Navedeno vodno tijelo ne postiže ciljeve okoliša. U potoku Marčani zabilježeno je umjereno stanje koje je rezultat ocjene ekološkog stanja kao umjerenog (kao posljedica umjerenog stanja fizikalno-kemijskih pokazatelja) dok je kemijsko stanje dobro. Procjena postizanja ciljeva okoliša nije pouzdana s aspekta specifičnih onečišćujućih tvari dok se s ostalih aspekata ciljevi postižu. Dobro konačno stanje ocijenjeno je samo za potok Sušicu za kojeg su i ekološko i kemijsko stanje ocijenjeni kao dobro te navedeno vodno tijelo postiže ciljeve okoliša.

Tablica 11. Ocjena stanja površinskih vodnih tijela u UP-u Puli

Vodotok	Konačno stanje	Ekološko stanje	Fizikalno-kemijski pokazatelji	Specifične onečišćujuće tvari	Hidro-morfološki elementi	Kemijsko stanje
Raša	vrlo loše	umjereno	<i>umjereno</i>	<i>vrlo dobro</i>	<i>umjereno</i>	nije dobro
Marčana	umjereno	umjereno	<i>umjereno</i>	<i>vrlo dobro</i>	<i>vrlo dobro</i>	dobro
Sušica	dobro	dobro	<i>dobro</i>	<i>vrlo dobro</i>	<i>vrlo dobro</i>	dobro
obuhvatni kanal br. 5	loše	loše	<i>umjereno</i>	<i>vrlo dobro</i>	<i>loše</i>	dobro
obuhvatni kanal Pragrande	vrlo loše	vrlo loše	<i>vrlo loše</i>	<i>vrlo dobro</i>	<i>vrlo dobro</i>	dobro

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022a)

Slika 12. Konačno stanje površinskih vodnih tijela u UP-u Puli

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022a)

Iako lokve nisu vodna tijela, ona su vrijedni krajobrazni elementi koji doprinose mozaičnosti staništa te kao takvi imaju ekološku i kulturno-povijesnu vrijednost. Njihova ugroza proizlazi iz posljedica klimatskih promjena (manjak vode), prenamjene zemljišta i turističkog korištenja prostora (zatrpanje lokvi).

4.5.1.1. Prijelazne vode

Prijelazne vode su kopnene vode u blizini ušća u more koje su pod utjecajem i slatkih i morskih voda te ih obilježava boćatost (salinitet do 30 ‰). Unutar granica UP-a Pule nema prijelaznih voda, no treba spomenuti kako je neposredno uz istočnu granicu UP-a (istočno od Općine Barbana) smještena prijelazna voda rijeke Raše. Prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda (2022a), ukupno stanje tog vodnog tijela je umjereno kao posljedica nepostizanja dobrog kemijskog stanja iako je ekološko stanje ocijenjeno dobrim (s dobrim biološkim i hidromorfološkim stanjem te vrlo dobrim stanje po pitanju specifičnih onečišćujućih tvari).

4.5.2. More

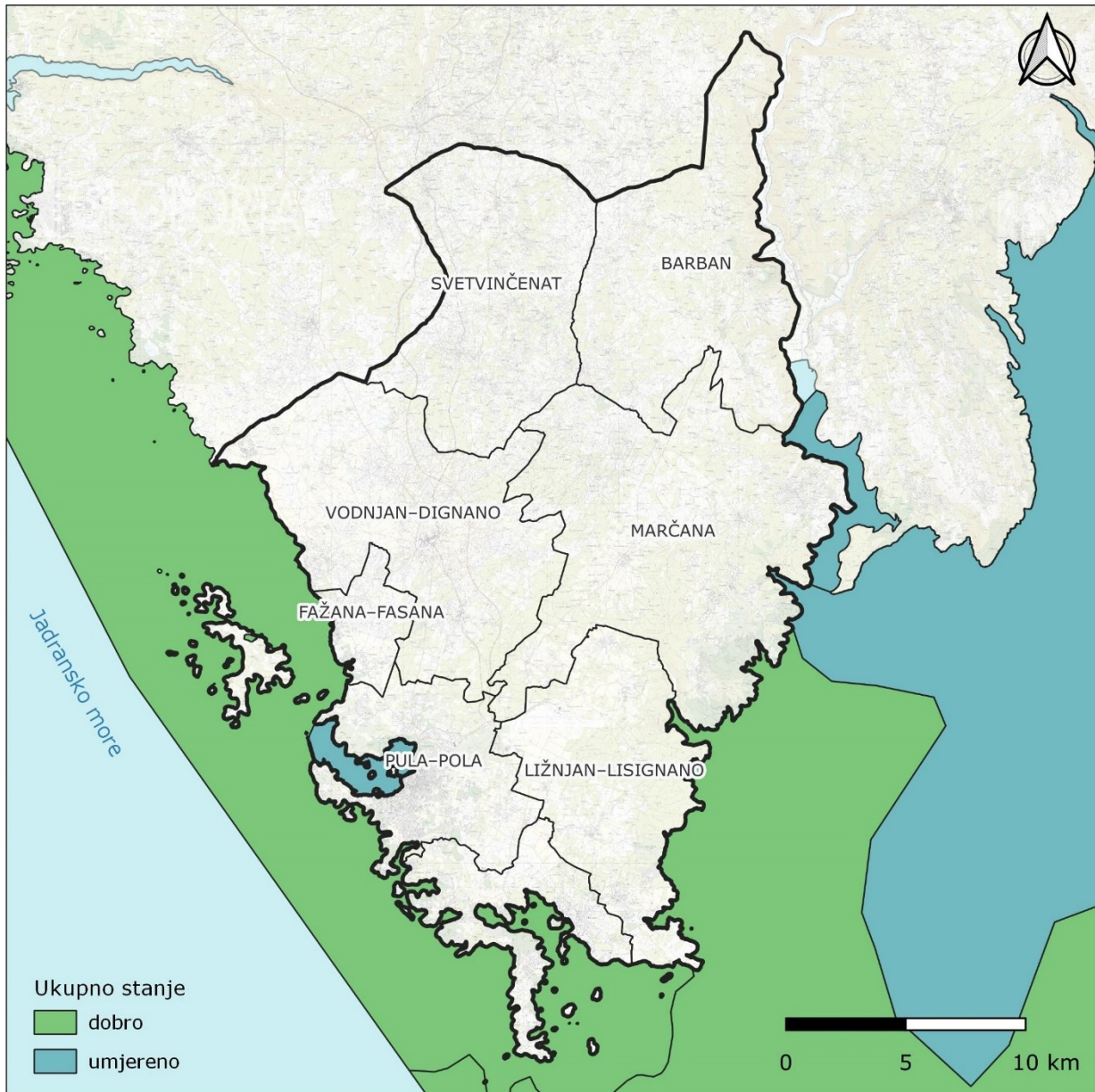
U smislu vodnih tijela, osobita je pažnja dana priobalnim vodama. Prema dostavljenim podacima od Hrvatskih voda (2022a), stanje priobalnih voda bližih pučini (Zapadna obala Istarskog poluotoka, Sjeverni Jadran od južnog dijela istarskog poluotoka do Dugog otoka) su dobra je ocijenjeno kao dobro dok je stanje priobalnih voda daljih od pučine (Kvarner) i u razmjerno zatvorenim zaljevima (Luka Pula, Unutrašnji dio Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1) ocijenjeno kao umjereno (Slika 13).

Kako je vidljivo u tablici u nastavku (Tablica 12), kemijsko stanje svih priobalnih vodnih tijela je ocijenjeno dobrim što znači da je diferencijacija u ukupnom stanju posljedica ocjene ekološkog stanja koje je pak rezultat ocjene biološkog stanja dok su hidromorfološko stanje i specifične onečišćujuće tvari ocijenjene vrlo dobrima (osim za hidromorfološko stanje Luke Pule koje je ocijenjeno umjerenim).

Tablica 12. Ocjena stanja priobalnih vodnih tijela u UP-u Puli

Vodno tijelo	Ukupno stanje	Ekološko stanje	Biološko stanje	Specifične onečišćujuće tvari	Hidromorfološko stanje	Kemijsko stanje
Luka Pula	umjereno	umjereno	umjereno	vrlo dobro	umjereno	dobro
Zapadna obala Istarskog poluotoka	dobro	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro
Unutrašnji dio Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1	umjereno	umjereno	umjereno	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro
Sjeverni Jadran od južnog dijela istarskog poluotoka do Dugog otoka	dobro	dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro
Kvarner	umjereno	umjereno	umjereno	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022a)

Slika 13. Konačno stanje priobalnih vodnih tijela u UP-u Puli

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022a)

Što se tiče osnovnih fizikalno-kemijskih elemenata kakvoće priobalnih vodnih tijela (Tablica 13), za sva su vodna tijela elementi otopljeni kisik u površinskom sloju, otopljeni kisik u pridnom sloju, ortofosfati i ukupni fosfor ocijenjeni vrlo dobrim stanjem, a prozornost dobrim stanjem. Razlike su vidljive po pitanju ukupnog anorganskog dušika koji je ocijenjen dobrim u Luci Puli i Unutrašnjem dijelu Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1 dok je u ostalim tijelima ocijenjen vrlo dobrim.

Tablica 13. Ocjena stanja osnovnih fizikalno-kemijskih elemenata kakvoće priobalnih vodnih tijela u UP-u Puli

Vodno tijelo	Prozirnost	Otopljeni kisik u površinskom sloju	Otopljeni kisik u pridnom sloju	Ukupni anorganski dušik	Ortofosfati	Ukupni fosfor
Luka Pula	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Zapadna obala Istarskog poluotoka	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Unutrašnji dio Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Sjeverni Jadran od južnog dijela istarskog poluotoka do Dugog otoka	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro
Kvarner	dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro	vrlo dobro

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022a)

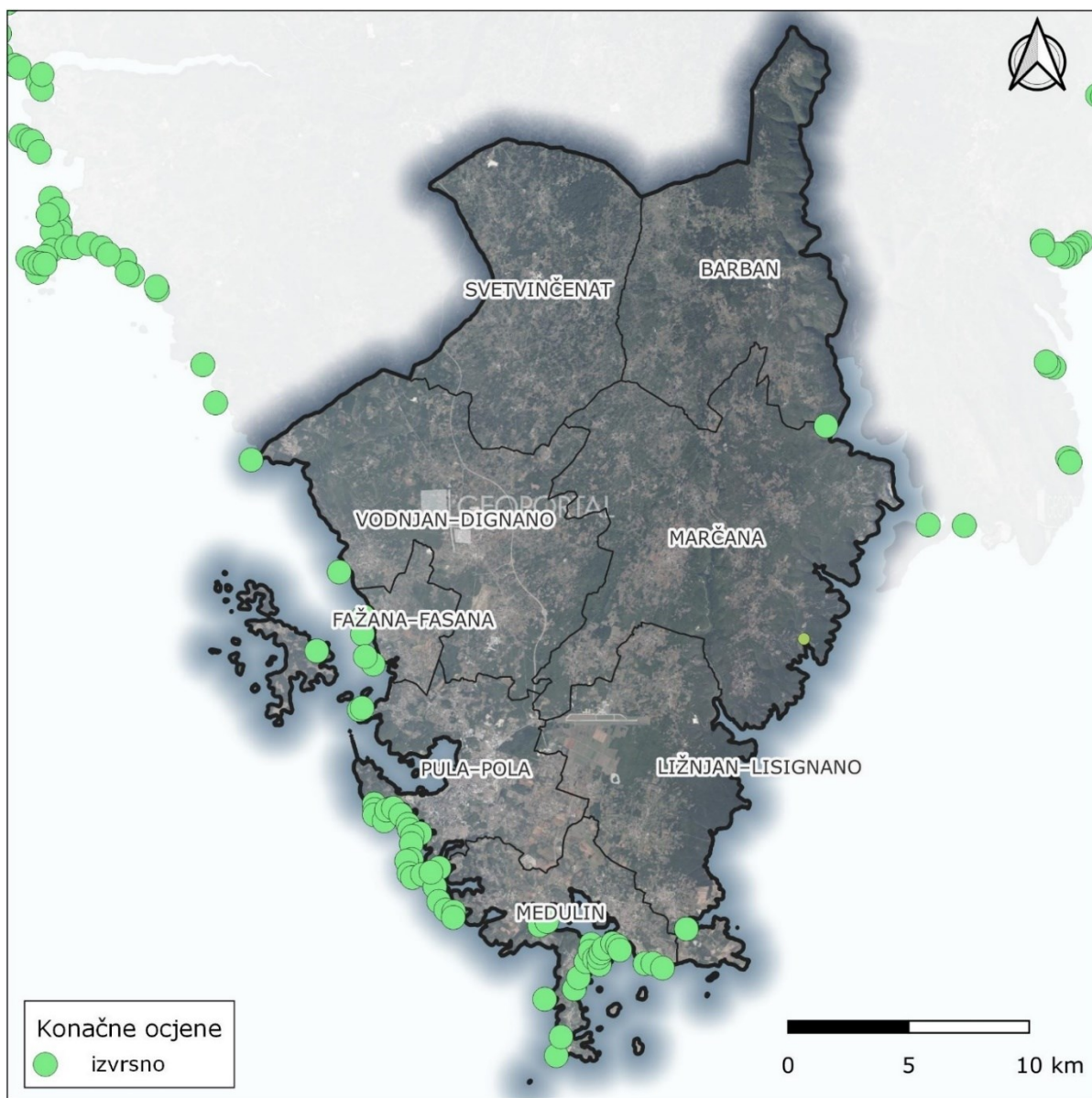
Kakvoća mora za kupanje ocjenjuje se prema kriterijima definiranim Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) i EU direktivom o upravljanju kakvoćom mora za kupanje (br. 2006/EZ). Ocjene su na sljedećoj skali: 1 – izvrsno, 2 – dobro, 3 – zadovoljavajuće i 4 – nezadovoljavajuće. U razdoblju 2019.–2022. sve lokacije uzorkovanja u UP-u Puli (ukupno 57) dobile su konačnu ocjenu *izvrsne* kakvoće mora za kupanje, a istu su ocjenu dobile i lokacije u neposrednoj blizini UP-a (Slika 14).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Kvarner je relativno zatvoreni zaljev u sjevernom Jadranu gdje je dominantna morska cirkulacija od jugoistoka prema sjeverozapadu duž obale. Morske struje općenito teku u smjeru obrnutom od kazaljki na satu. Velika koncentracija naselja, uključujući gospodarski razvijeno područje Rijeke, utječe na kakvoću vode uslijed manje filtracije odnosno izmjene voda u odnosu na otvoreno more sa zapadne strane UP-a. U manjem je mjerilu sličan učinak vidljiv u Luci Puli gdje na kakvoću mora utječu velika naseljenost u gradu Puli, brodogradilište Uljanik i razmjerno povećan pomorski promet. Na priobalne vode Unutrašnjeg dijela Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1 osobit je utjecaj ušća rijeke Raše koja transportira suspendirani nanos u morski okoliš.

Kakvoća mora uvjetovana je nizom faktora. Od lokalnih faktora najvažniji su pomorski promet i odlaganje otpadnih voda s kopna. Budući da u luke uplovljavaju prvenstveno putnički i manji teretni brodovi (< 5.000 BRT) koji ne prevoze opasni teret, nema značajnijeg rizika u smislu zagađenja okoliša (Procjena rizika od velikih nesreća IŽ, 2018). Onečišćenje je prije svega posljedica ispuštanja otpadnih voda, uključujući balastne vode koje mogu sadržavati alohtone, često invazivne organizme. Mogućnosti onečišćenja veće su u ljetnom dijelu godine kad je broj plovila povećan uslijed turističkih kretanja.

Odlaganje otpadnih voda s kopna u more problem je na kojem se značajno radilo posljednjih godina. Ugradnja pročišćivača i ispuštanje otpadnih voda dublje u more doprinijeli su povećanju kakvoće priobalnih voda, međutim izgradnja luka nautičkog prometa povećala je opasnost od bakteriološkog onečišćenja morske vode kao i od krajobraznog opterećenja. Otpadne vode se u more odlažu iz aglomeracija Pule–sjever, Pule–centar, Banjole, Premanture i Medulina (PPIŽ, 2016). Svi kanalizacijski sustavi imaju ugrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. U sitnijem mjerilu nepovoljni faktor su morske struje. Budući da se UP Pula nalazi na sjeveroistočnom Jadranu, cirkulacija mora (u smjeru obratnom od kazaljki na sati) donosi onečišćenje iz južnijih dijelova Jadrana.

Slika 14. Konačne ocjene kakvoće mora za kupanje u razdoblju 2019.–2022. u UP-u Puli

Izvor podataka: Kakvoća mora u Republici Hrvatskoj (2022)

4.5.3. Podzemne vode

Podzemne vode su sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem. U UP-u Puli prisutne su podzemne vode jadranskog vodnog područja pukotinsko-kavernozne poroznosti.

U podzemlju većeg, sjevernog dijela UP-a, otprilike do sjevernih granica Grada Pule i Općine Ližnjana, nalazi se tijelo podzemne vode Središnja Istra (v. Slika 11). Obilježavaju ga karbonatne stijene različite vodopropusnosti, ovisno o vrsti i starosti stijena. Osim procjeđivanjem oborinskih voda, navedeni se vodonosnik vodom napaja iz ponorskih zona u dolinama rijeke Raše i njenih pritoka te manjih povremenih potoka duž istočne obale UP-a. Prema podacima dostavljenim od strane Hrvatskih voda (2022a), ukupno stanje ovog vodnog tijela je dobro kao posljedica dobrog količinskog i dobrog kemijskog stanja.

U podzemlju manjeg, južnog dijela UP-a, koji se razmjerno poklapa s teritorijima Grada Pule i općina Ližnjana i Medulina, nalazi se tijelo podzemne vode Južna Istra. Iako se radi o sastavnom elementu vodonosnika Središnje Istre, navedeno je tijelo izdvojeno uslijed ocijenjenog slabijeg stanja zbog čega zahtijeva poseban tretman kojim će se stanje poboljšati. Pod gravitacijskim otjecanjem podzemnih voda uvjetovanim položajem stijena u podlozi i hipsometrijskim odnosima (spuštanje terena od SI prema JZ) u ovaj vodonosnik dotječu podzemne vode iz Središnje Istre. Vodonosnik Južna Istra koristi se za javnu vodoopskrbu južnih JLS-a dok se na poljoprivrednim posjedima nalazi niz bunara kojima se crpi voda za navodnjavanje poljoprivrednih kultura. Prema podacima dostavljenim od strane Hrvatskih voda (2022a), ukupno stanje ovog vodnog tijela je loše kao posljedica lošeg kemijskog stanja, iako je količinsko stanje dobro.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Uslijed pretjeranog crpljenja vode u obalnim područjima u ljetnom dijelu godine dolazi do intruzije slane morske vode koja ispunjava pore i pukotine u kojima se nalazila iscrpljena slatka voda te se posljedično povećava salinitet i smanjuje upotrebljivost podzemne vode za piće. U tom pogledu je najveći pritisak na vodonosnike upravo u ljetnom dijelu godine kad su potrebe za pitkom vodom uslijed turističkih kretanja najveće i kad je smanjena količina oborina zbog čega su potrebne veće količine podzemne vode za navodnjavanje. To je osobito značajno za tijelo podzemne vode Južnu Istru koje je smješteno u podlozi zone s izraženom turističkom aktivnosti.

Na kakvoću i stupanj čistoće podzemnih voda na teritoriju Grada Pule najviše utječu gospodarstvo, poljoprivreda, neadekvatna kanalizacijska infrastruktura i nepostojanje pročistača otpadnih voda u svim naseljima, nesanirano ilegalno i legalno odlaganje otpada te neplanska gradnja u zonama sanitarne zaštite.

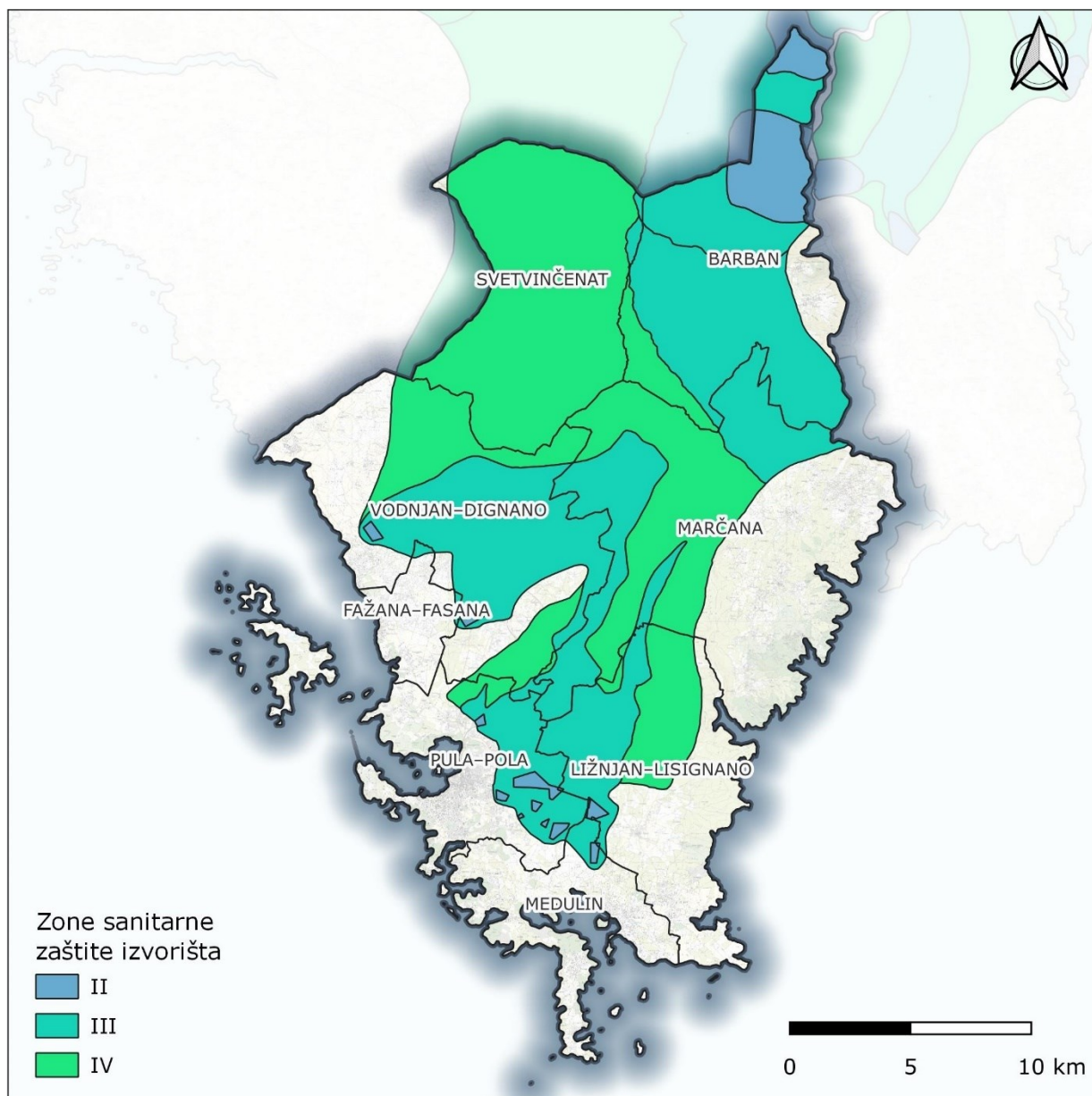
4.5.4. Područja posebne zaštite vode

Zone sanitarne zaštite izvorišta uspostavljene su radi zaštite područja izvorišta ili drugog ležišta vode koja se koristi ili je rezervirana za javnu vodoopskrbu. Na slici u nastavku (Slika 15) vidljivo je da su zone sanitarne zaštite izvorišta za piće definirane u unutrašnjosti UP-a Pule. Zastupljenije su III. i IV. zona zaštite (odnosno zona ograničenja i kontrole te zona ograničene zaštite) dok je II. zona zaštite (zona strogog ograničenja) definirana mjestimično s najvećim obuhvatom u Općini Barbanu te manjim „krpastim“ obuhvatima u jugozapadnim JLS-ima, a vezana je prvenstveno uz položaje izvorišta. Najveća koncentracija izvorišta prisutna je na krajnjem jugozapadu UP-a, osobito u graničnom području Grada Pule i općina Ližnjana i Medulina. Drugi pojas koncentracije vezan je uz dolinu rijeke Raše duž sjeveroistočne granice UP-a gdje je smješten niz bujičnih pritoka rijeke Raše. Pregled zona sanitarne zaštite izvorišta u UP-u Puli dan je u tablici u nastavku (Tablica 14).

Tablica 14. Zone sanitarne zaštite izvorišta u UP-u Puli

Šifra	Naziv područja	Zona sanitarne zaštite	Šifra	Naziv područja	Zona sanitarne zaštite
12297220	Sveti Anton	II	12739220	Rici	II
12323320	Rakonek	II	12405020	Karpi	II
12404320	Campanož I	II	12404620	Fojbon	II
12739120	Campanož II	II	12404820	Škatari	II
12328420	Campanož III	II	12404920	Valdragon i Jadreški	II
12328720	Peroj	II	12323330	Rakonek, Sv Anton, Bolobani	III
12328621	ponor	II	12552030	Blaž	III
12404720	Tivoli	II	12328630	Pulski zdenci	III
12328620	Šišan	II	12328640	Pulski zdenci, Rakonek, Blaž, Bolobani, Sveti Anton	IV

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022d)

Slika 15. Zone sanitarne zaštite izvorišta u UP-u Puli

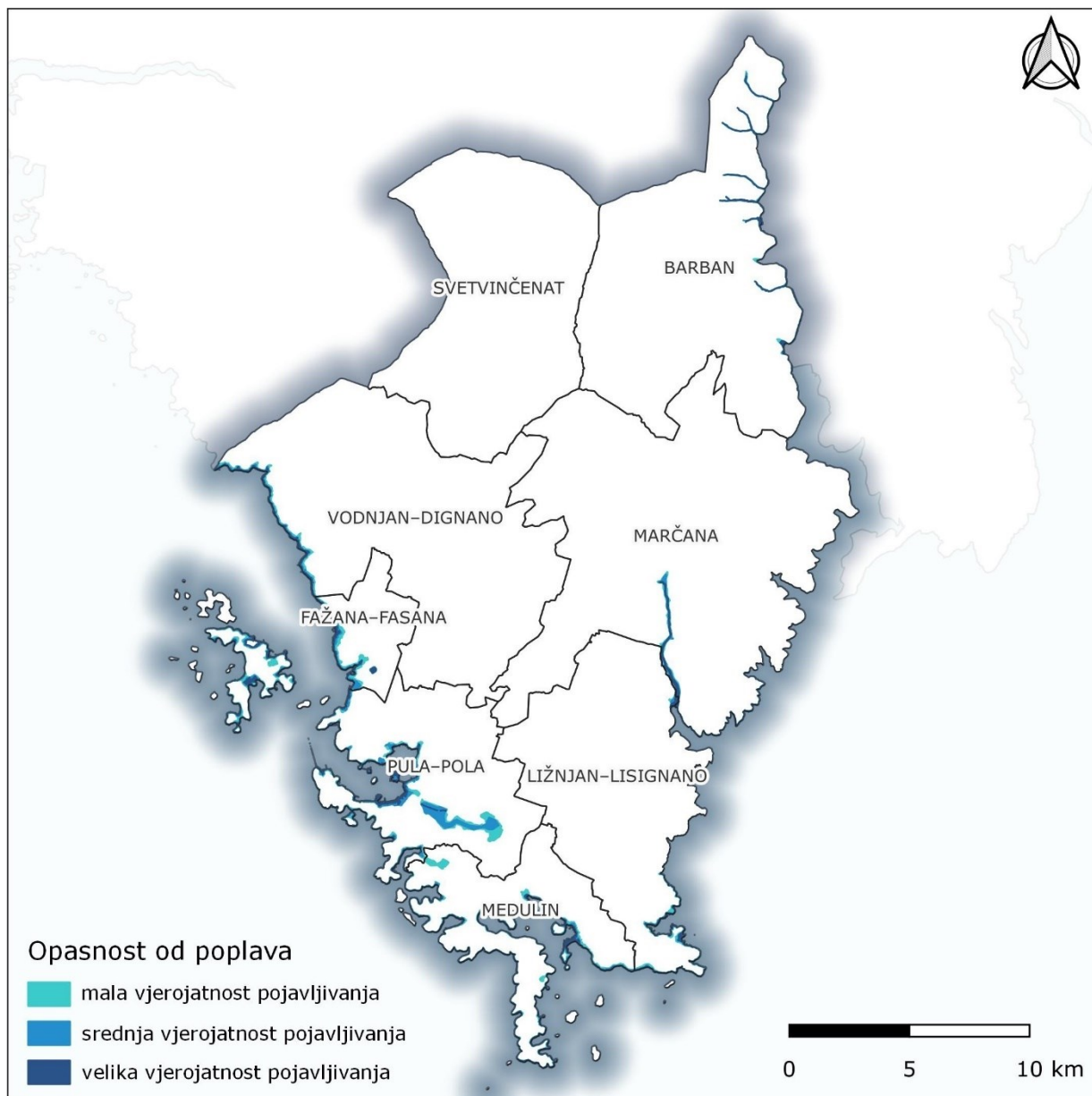
Izvor podataka: Hrvatske vode (2022d)

4.5.5. Opasnost i rizik od poplava

4.5.5.1. Opasnost od poplava

S obzirom na to da je površinska hidrografska mreža u UP-u vrlo rijetka, opasnost od poplava iz vodotoka razmjerno je niska dok je mnogo veća opasnost od morskih poplava. Potencijalnu opasnost od plavljenja iz rijeke Raše odagnavaju visoke i strme strane njene doline dok se nijedno naselje u obuhvatu UP-a ne nalazi u dolini. Pritom do izražaja dolazi topografija terena čija nadmorska visina raste od jugozapada prema sjeveroistoku (usp.

Slika 5) uslijed čega su zapadne obale relativno blagih nagiba dok su istočne obale strmije (Slika 16).

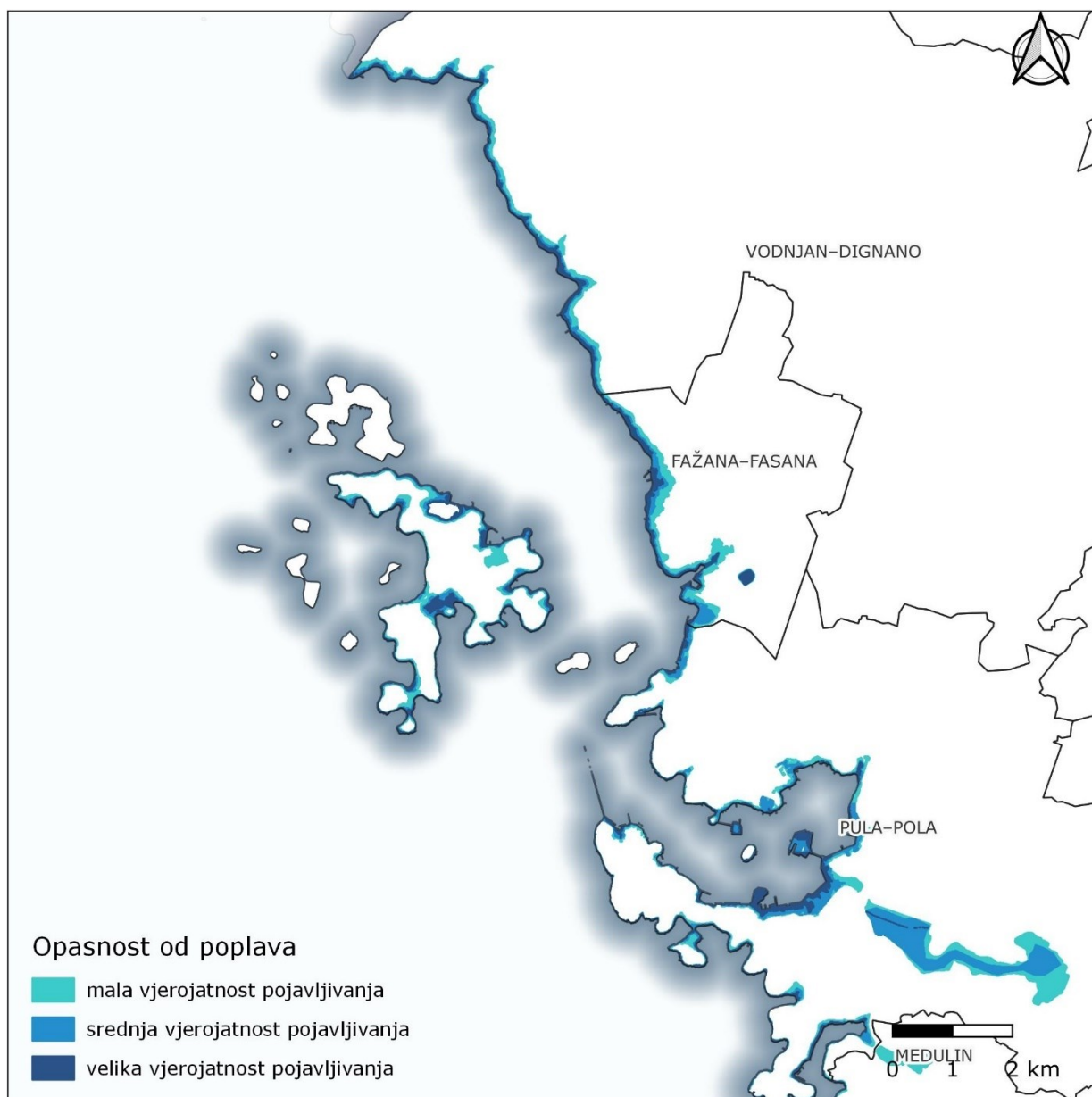

Slika 16. Opasnost od poplava prema vjerojatnosti pojavljivanja u UP-u Puli u planskom ciklusu 2022.–2027. g.

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022b)

Budući da je zapadna obala relativno niža od istočne i hipsometrijski se „penje“ prema istoku, opasnost od morskih poplava je značajna duž gotovo čitave zapadne obale i otoka (Slika 17). Opasnost se osobito očituje u obalnom pojasu Općine Fažane, grada Pule i Velikog Brijuna. S obzirom na to da uvale predstavljaju niže dijelove reljefa koji su potopljeni

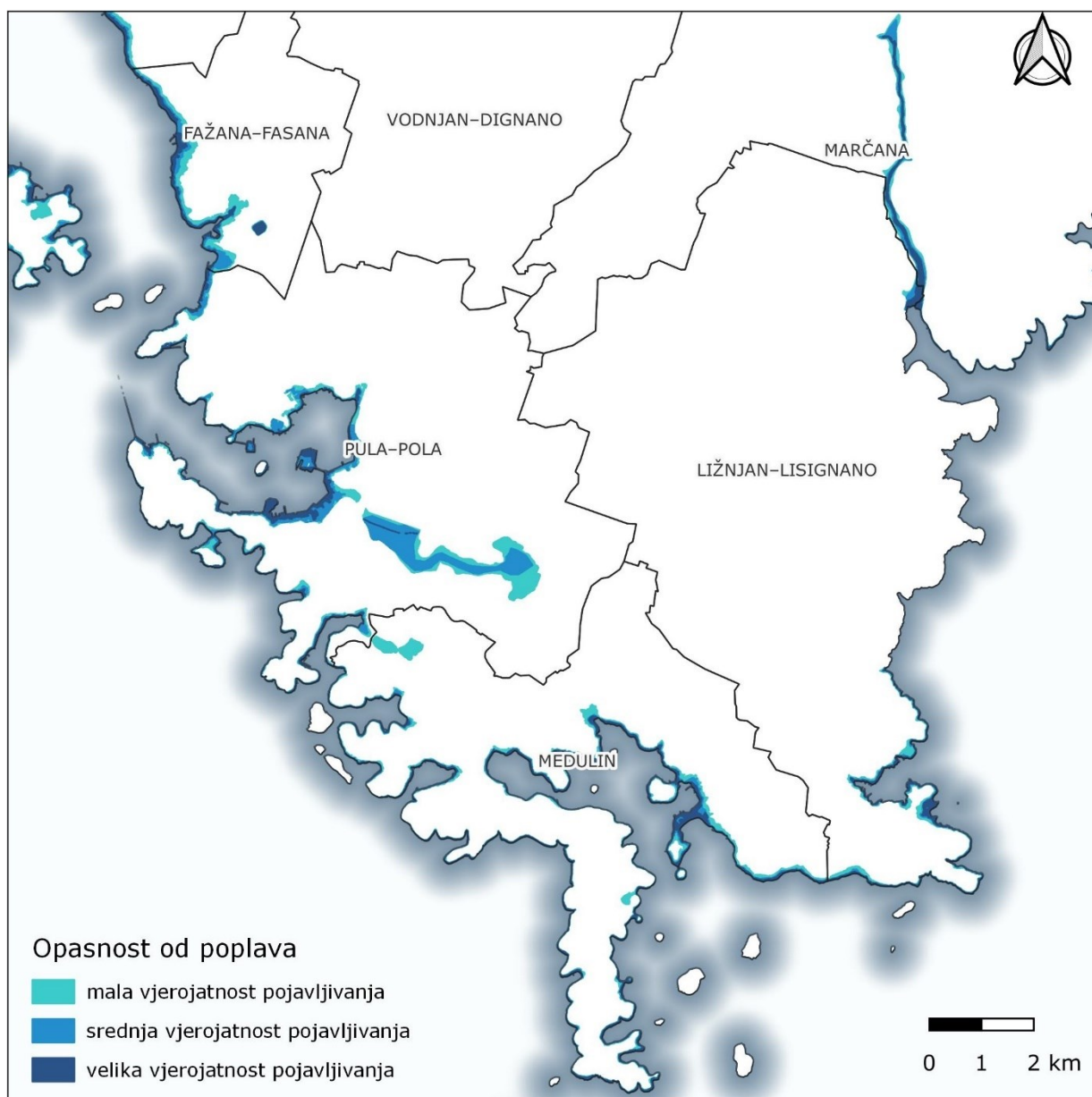
posljednjim velikim izdizanjem morske razine, kopneni dio u nastavku uvala hipsometrijski je predisponiran za morske poplave što se ističe u uvalama Ribnjaku i Runcima u Općini Fažani te uvali Javoriki na Velikom Brijunu. Isto tako su morskim poplavama ugrožene obale luke Pule, osobito jugoistočne obale na kojima je smješteno brodogradilište Uljanik te trasa kanala Pragrande smještenog na niskom i ravnom terenu.

Slika 17. Opasnost od poplava prema vjerojatnosti pojavljivanja u zapadnom dijelu UP-a Pule u planskom ciklusu 2022.–2027. g.

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022b)

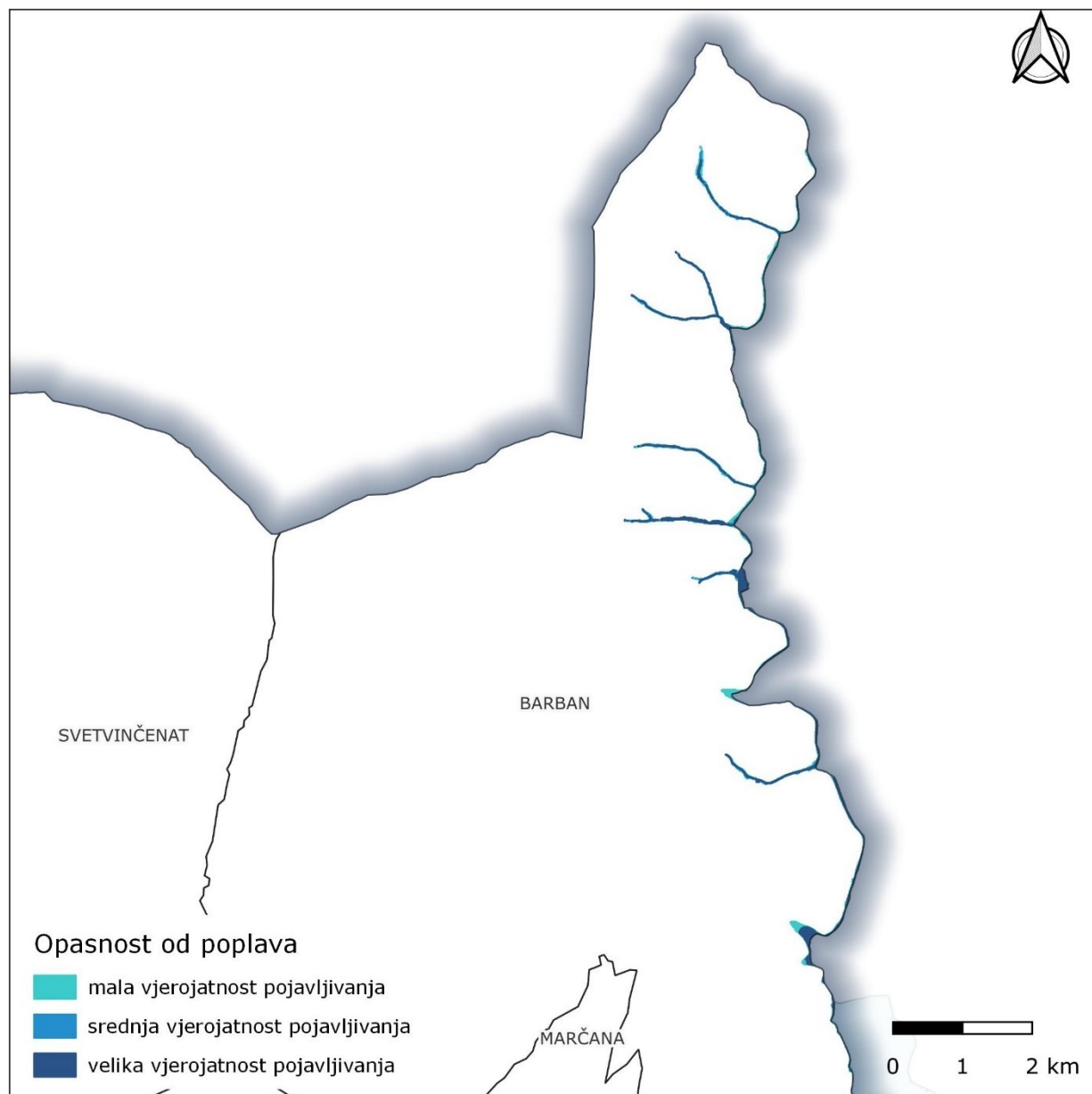
Južni dio UP-a izrazito je razveden s nizom poluotoka i uvala što ukazuje na izmjene viših i nižih dijelova terena. Uslijed tih izmjena prostor nije značajnije ugrožen morskim poplavama osim mjestimično. Najugroženije lokacije uključuju udoline na kopnu u nastavku luke Verude i uvala Lakošaše Velike te poluotok Kašteju. S obzirom na to da potok Marčana teče relativno uskom usječenom dolinom od sjevera prema uvali Veloj Budavi, morske poplave imaju uporište za duboko prodiranje u kopno duž nisko položene doline. Plavljenje je u navedenoj dolini vjerojatno i uslijed bujičnog karaktera potoka Marčane.

Slika 18. Opasnost od poplava prema vjerojatnosti pojavljivanja u južnom dijelu UP-a Pule u planskom ciklusu 2022.–2027. g.

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022b)

Sjeveroistočni dio UP-a obilježavaju razmjerno strme obale koje su stoga samo manjim dijelom ugrožene poplavama, prije svega na žalima smještenim na kontaktu uvala i kopna. Plavne površine koncentrirane su u uskim dolinama bujičnih potoka koji teku s višeg terena u Općini Barbanu i prihranjuju rijeku Rašu (Slika 19).

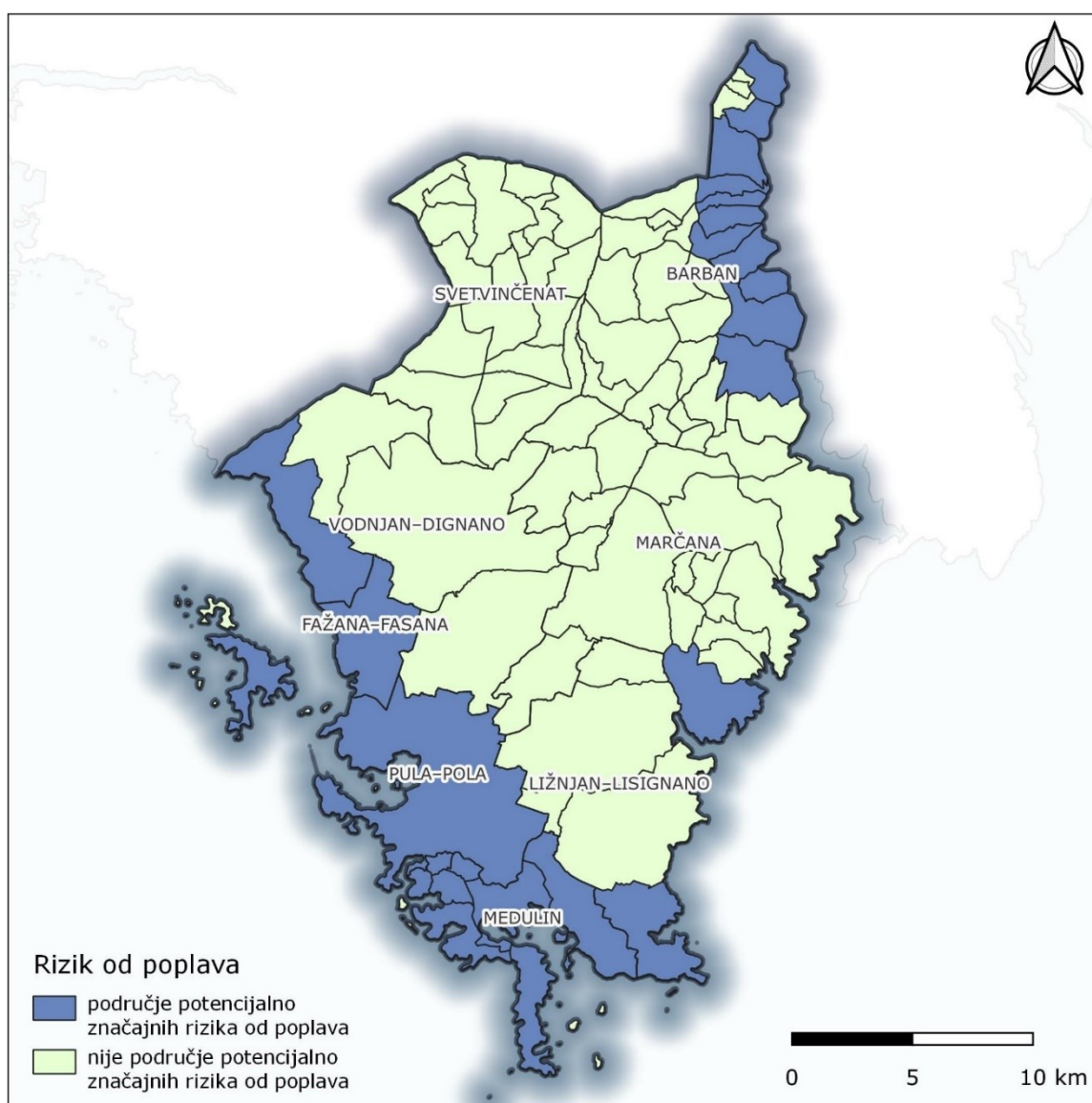

Slika 19. Opasnost od poplava prema vjerojatnosti pojavljivanja u sjeveroistočnom dijelu UP-a Pule u planskom ciklusu 2022.–2027. g.

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022b)

4.5.5.2. Rizik od poplava

Hrvatske vode su sukladno Prethodnoj procjeni rizika od poplava 2018. odredile područja potencijalno značajnih rizika od poplava. Rizik od poplava podrazumijeva kombinaciju vjerojatnosti poplave i moguće štetne učinke poplavnih događaja na ljude, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarstvo. Na slici u nastavku prikazana su područja koja su proglašena područjima potencijalno značajnih rizika od poplava (Slika 20). Usporedba s kartom opasnosti od poplava prema vjerojatnosti pojavljivanja (Slika 16) pokazuje kako se očekuje potencijalno značajan rizik od morskog plavljenja objekata i imovine na i duž zapadnih i južnih obala UP-a te na Velikom Brijunu. S druge strane, objekti i imovina u sjeveroistočnom dijelu UP-a te duž potoka Marčane pod rizikom su od bujičnih poplava. Unutrašnjost UP-a i istočne obale izvan je područja potencijalno značajnih rizika od poplava.

Slika 20. Područja potencijalno značajnih rizika od poplava u UP-u Puli u planskom ciklusu 2022.–2027. g.

Izvor podataka: Hrvatske vode (2022c)

4.6. Šumske površine

Gospodarenje šumama obuhvaća uzgoj, zaštitu i korištenje šuma i šumskog zemljišta te izgradnju i održavanje šumske infrastrukture, sukladno sveeuropskim kriterijima za održivo gospodarenje šumama: održavanje i odgovarajuće poboljšanje šumskih ekosustava i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljika; održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosustava; održavanje i poticanje proizvodnih funkcija šume; održavanje, očuvanje i odgovarajuće poboljšanje bioraznolikosti u šumskom ekosustavu te održavanje i poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno tla i vode).

Proizvodna funkcija šuma podrazumijeva proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda, a sve ostale koristi obuhvaćene su općekorisnim funkcijama šuma. Općekorisne funkcije šuma obuhvaćaju, između ostalih, zaštitu tla od erozije vodom i vjetrom, uravnoteženje vodnih odnosa u krajobrazu te sprečavanje bujica i visokih vodnih valova, pročišćavanje voda procjeđivanjem kroz šumsko tlo te opskrbu podzemnih tokova i izvorišta pitkom vodom, povoljni utjecaj na klimu i poljodjelstvo, pročišćavanje onečišćenog zraka, stvaranje povoljnih uvjeta za ljudsko zdravlje, osiguranje prostora za odmor i rekreaciju, podržavanje opće i posebne zaštite prirode (nacionalni parkovi i dr.) šumovitog krajobrazu.

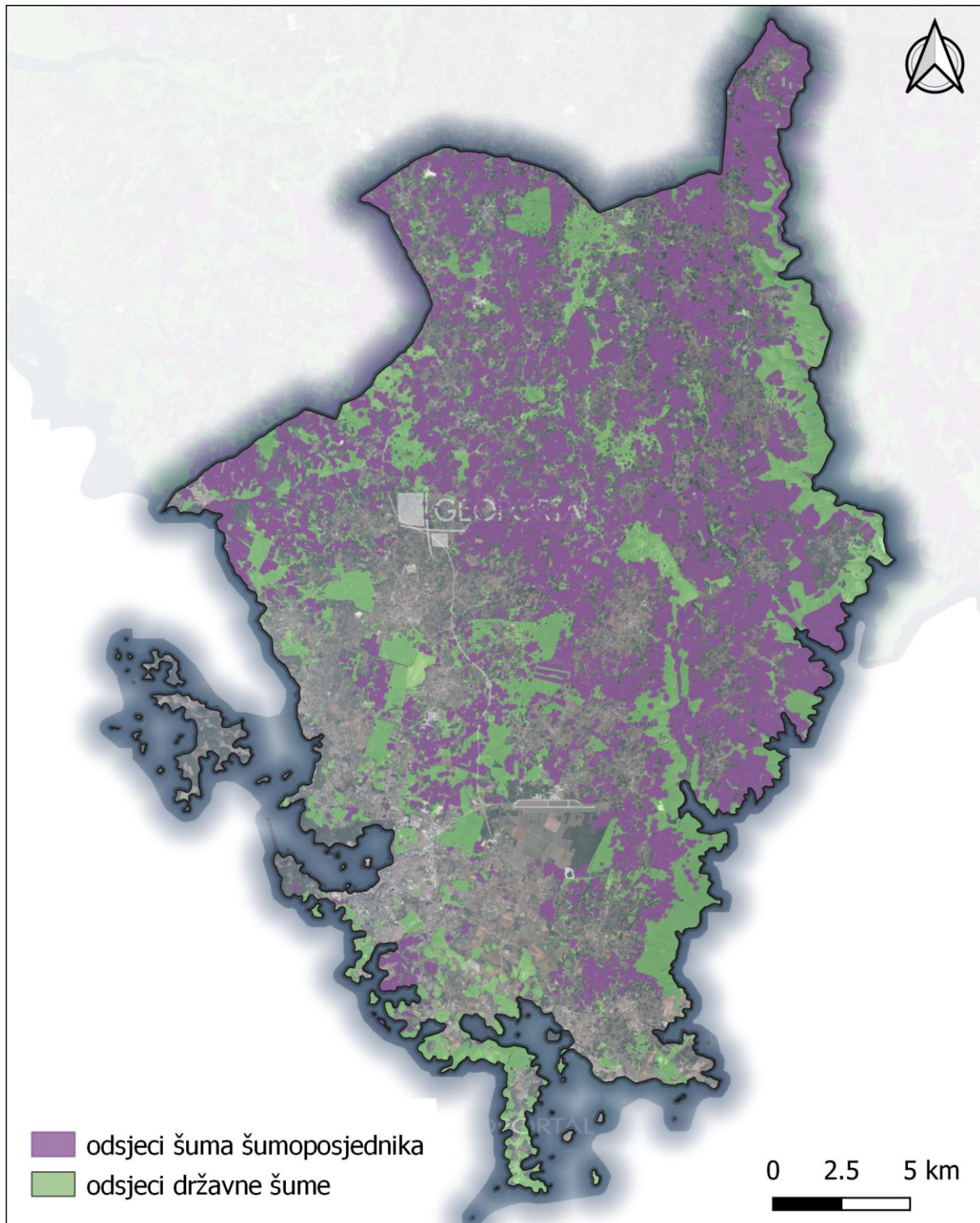
Šume na području Istarske županije predstavljaju sekundarni gospodarski resurs, s potencijalima ne samo drvne mase, već i niza sporednih šumskih proizvoda (divljač, nedrvni proizvodi, gljive, osobito tartufi). Osobita su vrijednost šuma velike mogućnosti korištenja njihovih općekorisnih funkcija u turizmu odnosno agroturizmu (ŽRSIŽ, 2019).

U UP-u Puli prisutne su primorske, E.3.5. Termofilne šume i šikare medunca te E.8.1. Mješovite, rjeđe čiste vazdazelene šume i makija crnike ili oštrike – koje predstavljaju mješovite vazdazeleno-listopadne, rjeđe čiste vazdazelene šume i makiju Sredozemlja u kojima dominiraju vazdazeleni hrastovi. Nadalje, prisutni su i E.9.2. Nasadi četinjača, odnosno kulture posađene s ciljem proizvodnje drvne mase ili pošumljavanja prostora. Radi očuvanja općekorisnih funkcija šuma, u šumama u UP-u Puli provodi se višenamjensko gospodarenje koje podržava prirodnost, biološku raznolikost i stabilnost šumskih ekosustava te osigurava njihov blagotvorni utjecaj na šire područje.

Šumogospodarski podaci nisu dostupni na razini UP-a Pule zbog čega je analiza provedena na razini Istarske županije. Prema Izvješću o stanju okoliša Istarske županije za razdoblje od 2014. do 2018. godine (2019), šume i šumska zemljišta na području Istarske županije zauzimaju površinu od 110.571,6 hektara što je gotovo 40 % ukupne površine županije. Od površine pod šumama, 3 % zauzima neobraslo šumsko zemljište, dok 96 % površine zauzima obraslo šumsko zemljište. Međutim, u obraslo šumsko zemljište spadaju i visoke i niske šume (sjemenjače i panjače) te makije i šikare. Kako je puno veći postotak šuma panjača i onih degradiranih do stadija šikare i makija, možemo zaključiti da stanje šuma nije zadovoljavajuće. Ovo je djelomično uslijed klimatskih, pedoloških i hidroloških uvjeta uslijed kojih šume ovih područja i nemaju uvjeta za razvitak do svog optimuma, ali također je posljedica i neplanskog gospodarenja u prošlosti.

Prema strukturi vlasništva, više od 58 % površina šuma u Istarskoj županiji nalazi se u privatnom posjedu, a oko 42 % u državnom vlasništvu (Slika 21). Za razliku od privatnih posjeda koji su usitnjeni i čija je prosječna veličina oko 0,3 ha, državne šume prostiru se na znatno većim kompleksima i prosječno iznose i više od 1,0 ha. Karakteristika privatnih šuma

je da su rascjepkane, velik je broj čestica koje su malih površina, te postoji puno posjednika/vlasnika na pojedinim česticama (ŽRSIŽ, 2019).

Slika 21. Prostorna distribucija državnih i privatnih šuma u UP-u Puli

Na razini UP-a Pule, državnim šumama gospodare Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Buzet, šumarija Pula. Na području šumarije Pule, ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 12.951,34 ha, od čega je obraslo 11.833,4 ha, neobraslo proizvodno 841,96 ha, a neobraslo neproizvodno 152,85 ha. Gospodarske jedinice su Presika, Proština i Magran–Cuf. Za navedene su gospodarske jedinice doneseni planovi upravljanja za razdoblje 2019.–2028. g.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Antropogeni utjecaj na funkcioniranje šuma, osobito na njihovu stabilnost i zdravstveno stanje, primjećuje se na gotovo svim šumskim površinama. Jednu od osnovnih opasnosti predstavljaju šumski požari, a očekuje se da će uslijed klimatskih promjena u budućnosti doći do povećanja opasnosti od nastanka šumskih požara.

Budući da je UP Pula smješteno u krškom okolišu obilježenom klimom s vrućim ljetima i oborinama fokusiranim u zimskom dijelu godine, opasnost od nastanka šumskih požara osobito je izražena u proljetnim i ljetnim mjesecima. Takvi požari najčešće nastaju ljudskim nemarom (uslijed paljenja korova ili namjernog paljenja šumskog pokrova), a rjeđe i namjernim potpaljivanjem ili udarom groma, te generiraju velike poremećaje u ekosustavima, narušavaju funkcije šuma, degradiraju prirodne resurse, kontaminiraju zrak te su opasnost za infrastrukturu i stanovništvo (SRUPP, 2022).

Opasnost od šumskih požara osobito je izražena u obalnom pojasu gdje je najveća koncentracija ljudi. Posebnu opasnost za nastanak šumskih požara predstavljaju ilegalna odlagališta otpada gdje uslijed nekontroliranog paljenja otpada može doći do širenja vatre na šumsku vegetaciju. Budući da je vegetacija u ljetnom razdoblju suha, širenje požara je brzo, a smjer širenja ovisi o dominantnoj cirkulaciji zraka.

Radi sprječavanja šumskih požara potrebno je više pažnje usmjeriti na prevenciju požara (njega, čišćenje i prorjeđivanje šuma i izrada i održavanje protupožarnih prosjeka, uz pojačane napore osmatračke službe) kako bi se ubrzala reakcija i umanjio iznos opožarene površine po požaru.

Nadalje, šumski ekosustavi često se neposredno uništavaju zbog izgradnje cesta, naselja, električnih i telefonskih vodova, vodoprivrednih objekata (primjerice hidrocentrala), te stvaranjem poljoprivrednih kultura, rudarenjem i crpljenjem nafte ili zbog izgradnje terena za rekreaciju. Osim toga, veliki problem je trajna prenamjena šumskog zemljišta za nezakonitu izgradnju kuća za odmor, naročito u obalnom pojasu.

Negativni učinci nestajanja i degradacije šuma očituju se u vidu erozije tla, gubitka biološke raznolikosti, nanošenja štete staništima divljih životinja i sužavanja mogućnosti razvoja. Osobito je važno naglasiti kako negativni učinci nestajanja i degradacije šuma imaju utjecaja i na ubrzanje negativnih procesa u sklopu klimatskih promjena (pogotovo globalno zatopljenje) budući da šume ublažavaju temperaturne fluktuacije na lokalnoj (kod manjih šuma) i regionalnoj (kod većih šuma) razini.

Što se tiče privatnih šuma, jedan od osnovnih problema je nepostojanje programa gospodarenja privatnim šumama koji bi mogao regulirati dozvoljene šumske radove na privatnim šumama (npr. čistu sječu i pretvaranje u tzv. „vikend parcele“).

4.6.1. Divljač i lovne životinje

Unutar UP-a Pule prisutno je deset lovišta: Barban, Budava, Krnica, Ližnjan, Marčana, Pula I, Pula II, Raša, Svetvinčenat i Vodnjan (Tablica 15).

Tablica 15. Pregled lovišta u UP-u Puli

Lovište	Površina (ha)	Lovna divljač	Vlasništvo
Barban	6.230	srna obična, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Budava	2.926	srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi, trčka skvržulja	državno
Krnica	7.457	srna obična, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Ližnjan	2.846	zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Marčana	2.671	zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Pula I	5.835	srna obična, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Pula II	8.687	srna obična, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Raša	4.382	srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi, prepelica virdžinijska	državno
Svetvinčenat	6.222	srna obična, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko
Vodnjan	11.645	srna obična, svinja divlja, zec obični, fazan-gnjetlovi	županijsko

Izvori podataka: Središnja lovna evidencija (2022); Lovački savez Istarske županije (2022)

Lovni turizam nije osobito razvijen i fokusiran je u zimskom dijelu godine s posjetiteljima iz Hrvatske te srednje i južne Europe. Takva vremenska distribucija definirana je razdobljem dozvoljenog lova na prisutnu divljač (pri čemu se kod nekih vrsta razlikuju mužjaci od ženki i mladunčadi) sukladno Pravilniku o lovostaju (2010). Dok za divlje svinje (veprove) razdoblje dozvoljenog lova traje cijele godine (a za krmače od 1.7. do 31.1.), za zečeve i ptičje vrste je to razdoblje kraće i obično obuhvaća jesenske i zimske mjesece.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Usljed kršenja ekološkog kodeksa, širenja izgrađenih i smanjenja obradivih površina, upotrebe kemijskih i agrotehničkih mjera, širenja prometne mreže (prije svega cestovne) te nedostatka znanja o korisnosti pojedinih vrsta divljači kroz 20. stoljeće, brojnost divljači se kontinuirano smanjivala (Dagostin, 2018). Stroži propisi u posljednja dva desetljeća doveli su do obnove fonda divljači. U nekim dijelovima UP-a, osobito južnijim JLS-ima, prisutan je problem učestale pojave divljih svinja u naseljenim i turistificiranim područjima koja su zamijenila njihova prirodna staništa ili se javlja nedostatak hrane uslijed zamjene polikulture agrarne proizvodnje monokulturnom. Deagrarizacija se obično u prostoru odražava kroz koncentraciju obrađenih površina bliže naseljima uslijed čega se i oranice sa zasađenim kulturama koje privlače divljač približavaju naseljima i na taj način se povećava

vjerojatnost pojave divljači u naseljenim i turistificiranim područjima. U posljednje vrijeme sve veći problem predstavlja krivolov.

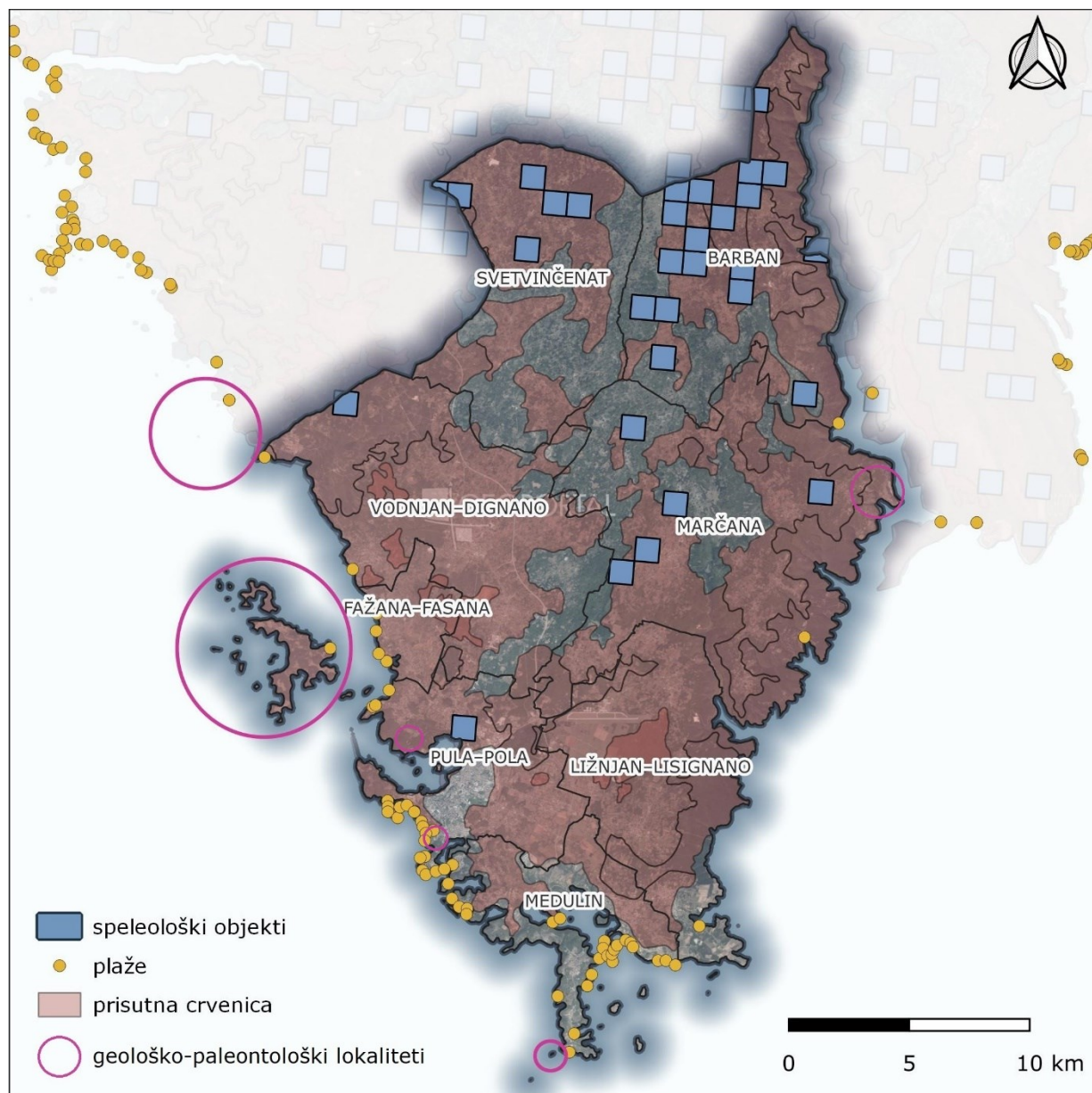
4.7. Prirodna raznolikost

Prirodna raznolikost rezultat je međupovezanosti i komplementarnosti georaznolikosti i bioraznolikosti (Fassoulas i dr., 2012). Georaznolikost je prirodna raznolikost geoloških (stijene, minerali, fosili), geomorfoloških (reljefni oblici i procesi) i pedoloških pojava uključujući njihove odnose, svojstva, značenje i funkcije (Gray, 2004). Osim intrinzične vrijednosti, georaznolikost je osobito važan ekološki faktor za nastanak i razvoj organizama i njihovih zajednica i kao takav je preduvjet za razvoj bioraznolikosti. Bioraznolikost je sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekosustava, a uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta, životnih zajednica te raznolikost ekosustava. I georaznolikost i bioraznolikost osim intrinzične i ekološke imaju u znanstvenu, obrazovnu, kulturnu i estetsku vrijednost.

4.7.1. Georaznolikost

U arealnom smislu, najvažniji aspekti georaznolikosti u UP-u Puli uključuju razvedenu kršku obalu, speleološke objekte, geološko-paleontološke lokalitete i crvenicu (Slika 22). Razvedena krška obala, kako je elaborirano u poglavlju 4.2.4. *Geomorfološka obilježja*, osobita je prirodna i krajobrazna vrijednost južnog dijela Istarskog poluotoka. Dinamična izmjena poluotoka, otoka, otočića, hridi i rtova sa zaljevima, lukama, uvalama i dragama omogućila je u holocenu formiranje niza raznolikih krajobraza i stanišnih uvjeta s izmjenama stjenovitih obala i šljunčanih žala/plaža. Georaznolikost *per se* i kao abiotička podloga na kojoj su se razvila staništa zaštićena je kroz niz park-šuma, značajnih krajobraza i nacionalni park. Ona isto tako omogućuje i povoljne uvjete za marikulturu koji su koncentrirani osobito uz poluotok Premanturu i Medulinski zaljev.

Speleološki objekti (obrađeni u poglavlju 4.2.4. *Geomorfološka obilježja*) osobita su vrijednost s aspekta krške georaznolikosti budući da objedinjuju geološke, hidrogeološke i geomorfološke aspekte te su iznimno važni za kretanje vode u krškim okolišima. Iako su prisutni i u nižim, obalnim područjima, speleološki objekti koncentrirani su na višim terenima u unutrašnjosti UP-a (v. Slika 6).

Slika 22. Glavni elementi georaznolikosti u UP-u Puli

Izvori podataka: Hrvatske vode (2022d); Katastar speleoloških objekata (2022); Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske (1996)

Najvažniji geološko-paleontološki lokaliteti prisutni su na Brijunskim otocima, čineći jedan od razloga što su oni zaštićeni u kategoriji nacionalnog parka. Na Velikom Brijunu pronađena su četiri lokaliteta s lijepo vidljivim otiscima stopala dinosaura (rtovi Pogledalo/Barban, Ploče, Kamik/Plješivac i Trstike/Debela Glava), a ukupno je pronađeno više od 200 otisaka u uslojenim sedimentima čija je starost procijenjena na 100 do 125 milijuna godina. Većina otisaka pripada grabežljivcima iz skupine theropoda čija je dužina na temelju otisaka procijenjena na 7,5–8,0 metara. Osim otisaka pronađeni su i slojevi fosiliziranih kućica puža nerinea veličine 3 do 4 cm i promjera 13 milimetara. Drugi važni lokaliteti s otiscima

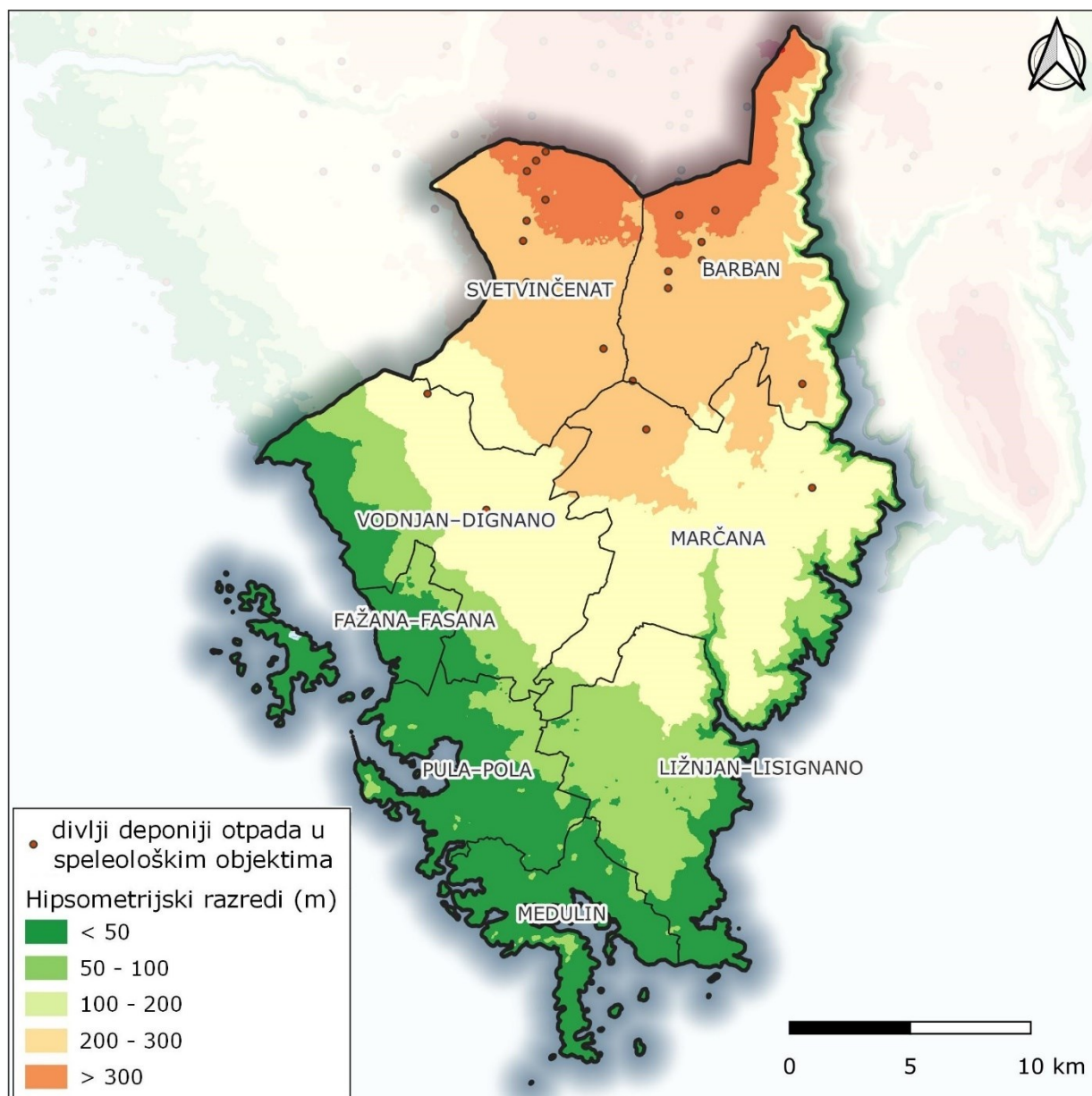
dinosauria smješteni su na predjelima Puntičeli, Zlatnim stijenama i Raklju te na otočiću Fenoligi jugozapadno od poluotoka Premanture (Plan upravljanja NP Brijuni, 2016; Curman, 2017; Vrh, 2017). Treba spomenuti i posebni paleontološki rezervat Datule–Barbariga koji uključuje nalazište fosiliziranih kostiju dinosauria Saurioida (Reptila, Saurischia) u slojevima donje krede, a koji je smješten u susjednoj Općini Balama, neposredno uz sjevernu morsku granicu Grada Vodnjana.

Crvenica (*terra rossa*) je vrijedno tlo u krškim okolišima koje nastaje dugotrajnom korozijom karbonatnih stijena s vrlo malim udjelom primjesa. Naime, nastaje pedogenezom netopivog ostatka u kojem dolazi do rubifikacije odnosno dehidracije i kristalizacije oksida željeza i aluminijska koji tlu daju karakterističnu crvenu boju (Gluhić, 2005). Vrijednost crvenice ogleda se upravo u dugom vremenu taloženja koje je potrebno s obzirom na sporst korozije i malu količinu netopivog ostatka.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Prijetnje razvedenosti obala se ogledaju u izgradnji kopnenih objekata i luka duž obale kojom dolazi prije svega do devastiranja obalne stijenske raznolikosti te trendu uređenja prirodnih plaža nasipavanjem i „dohranjivanjem“ čime dolazi do devastiranja sedimentoloških i geomorfoloških obilježja i vrijednosti žala. Nasipavanje i dohrana umjetnih plaža pak mijenja prirodnost obale te se nepovoljno odražava na reljef i supstrat podmorja kroz transport nasutog materijala morskim gibanjima. Nalazište u okviru paleontološkog rezervata Datule–Barbarige je zbog svog položaja u priobalnim vodama potencijalno ugroženo nedopuštenim aktivnostima ribarenja, pristajanja i sidrenja brodova te iznošenja živih i neživih dijelova prirode (PPR Datule–Barbariga, 2022).

Zavod za zaštitu okoliša i prirode vodi i registar divljih deponija otpada u speleološkim objektima. Prostorni razmještaj divljih deponija očekivano je u skladu s prostornim razmještajem speleoloških objekata. Sveukupno je registriran 21 divlji deponij otpada u speleološkim objektima, od čega najviše u općinama Barbanu i Svetvinčenatu (Slika 23). Divlji deponiji predstavljaju izuzetno velik okolišni problem budući da pri ulasku vode u speleološke objekte (bilo iz oborina ili iz povremenih vodotoka) dolazi do ispiranja onečišćujućih tvari koje se potom procjeđuju u krško podzemlje i ulaze u vodonosnike. Specifičnost je krških vodonosnika upravo u iznimno velikoj vertikalnoj i lateralnoj povezanosti uslijed čega onečišćujuće tvari mogu biti distribuirane kroz krško podzemlje u radijusu od više desetaka kilometara od točkastih ulaza i na taj način značajno smanjiti kvalitetu vode i ugroziti sanitarnu sigurnost vodoopskrbe. Naime, zbog pukotinske poroznosti krških stijena, voda se u podzemlju kreće pod utjecajem gravitacije i ne procjeđuje se kroz supstrat što znači da ne dolazi do filtracije vode već se onečišćujuća tvar nesmetano pronosi kroz vodonosnik. Sličan negativni utjecaj imaju i neadekvatne sabirne jame i nezakonito odlaganje sadržaja sabirnih jama. Drugi problem ogleda se u otežanoj sanaciji zbog raširenosti onečišćenja duž speleoloških kanala te logističkih zahtjeva pri čišćenju speleoloških objekata.

Slika 23. Prostorni razmještaj divljih deponija otpada u speleološkim objektima iz registra Zavoda za zaštitu okoliša i prirode

Izvor podataka: Katastar speleoloških objekata (2022)

4.7.2. Bioraznolikost

4.7.2.1. Vegetacija

UP Pula se nalazi u mediteranskoj biogeografskoj regiji unutar koje se mogu razlučiti eumediteranska i submediteranska zona.

Eumediteranska zona

Ova zona se prostire u uskom obalnom pojasu duž gotovo cijele obale Istre, izuzev područja sjeverno od ušća rijeke Mirne. Ovisno o maritimnom utjecaju, na pojedinim područjima ulazi i dublje u kopno (kanal rijeke Raše, Limska draga). Prirodno ovu zonu karakteriziraju šume hrasta crnike i crnog jasena (*As. Fraxino ornī – Quercetum ilicis*; Trinajstić, 1983), no zbog djelovanja čovjeka češći su degradacijski oblici ovih šuma – makija i garig. Na istočnoj obali očuvane niske šume hrasta crnike nalazimo južno od uvale Budave među kojima se ističe crnikina šuma u predjelu rta Sv. Stjepana koja spada među najočuvanije na Mediteranu. Na zapadnoj obali očuvane šume hrasta crnike zauzimaju veliki dio Brijunskih otoka. Na Brijunskim otocima i susjednom obalnom području između Peroja i Barbarige (predjel Fine) malo je sačuvane makije.

Garig bušina i velikog vrijesa (*As. Cisto-Ericetum arborae*, H-ić.1958.) nastao je degradacijom šuma i makija eumediteranske zone na ispranim i dekalcfiranim tlima (najčešće crvenica ili smeđa tla). Zajednicu čine vrste koje vole obilje svijetla. Sastojine gariga nalazimo u međuprostorima makija i niskih šuma crnike u predjelu Marleri i u području između Fažane i Barbarige. U garigu prevladavaju vrste zelenika (*Phillyrea latifolia*), planika (*Arbutus unedo*), veliki vrijes (*Erica arborea*) u grmolikoj formi, povijuše kao kozokrvina (*Lonicera implexa*), tetivika (*Smilax aspera*) i pavit (*Clematis vitalba*), dok su stabla hrasta crnike (*Quercus ilex*) vrlo rijetka i grmolikog oblika.

Vegetaciju kamenjara karakterizira zajednica ljekovite kadulje i kovilja (*As. Stipo-Salvietum officinalis*, H-ić (1956), 1958.), razvijena na kamenitim površinama uz obalu. Ova zajednica predstavlja krajnji stadij degradacije šume hrasta crnike i crnog jasena. Tlo na kojem je razvijena ova zajednica je veoma plitko i skeletno. Kamenjara primorskog vriska i vlaske (*As. Saturejo-Dichanthietum ischaemi* Ht. 1956, n.n. (= *Saturejo-Ischaemetum* Ht. 1956)) se razvija na površinama napuštenih kultura, gdje obrađuje relativno duboka skeletoidna tla. Velike površine travnjaka su u različitim stadijima zarastanja, od otvorenih do skoro potpuno zaraslih. Kamenjari kao krajnji degradirani stadiji, često su pošumljavani alepskim (*Pinus halepensis*) i brucijskim borom (*Pinus brutia*) te čempresom (*Cupressus sempervirens*) dok su manje zastupljeni pinj (*Pinus pinea*) i primorski bor (*Pinus pinaster*). Pošumljavane površine prostiru se isprekidano duž cijele obale Istre, a danas su uvelike iskorištene kao prostori za kampove i druge turističke sadržaje.

Od travnjačkih zajednica dolaze travnjak rosulja na pjeskuljama (*As. Agrostetum maritimae arenosum*, H-ić 1963), pašnjak žiljike i pahulje (*As. Haynaldio-Phleetum villosae*, H-ić 1975.), travnjak djeteline i ščetinca (*As. Psiluro-Trifolietum cherleri*, H-ić 1962) i pašnjak kršina i vlasaste metlače (*As. Chrysopogoni-Airetum capillaris*, H-ić (1956) 1963), uglavnom na području južne Istre.

Vegetacija stijena zastupljena je zajednicom istarskog zvončića i dalmatinske zečine (As. *Campanulo-Centauretum dalmaticae*, H-ić, endemične kvarnersko-liburnijske zajednice koja se javlja na Crnoj Punt i oko Plomina te zajednicom priobalnih stijena trputca i mrižice (As. *Plantagini-Staticetum cancellatae*, H-ić (1934)1939) koja dolazi uz obalne grebene, u zoni izravnog djelovanja morskih valova.

Submediteranska zona

Ova zona zauzima najveći dio Istarskog poluotoka i u njoj prevladavaju listopadne vrste. Karakteriziraju ih šumske zajednice hrasta medunca i bijelog graba (As. *Quercus-Carpinetum orientalis*) u toplijoj i hrasta medunca i crnog graba (As. *Ostryo-Quercetum pubescentis*) u hladnijoj podzoni. U graničnim predjelima susreću se miješani elementi ovih šumskih zona s vazdazelenim šumama. Glavne vrste u ovim su šumama hrast medunac (*Quercus pubescens*) a prate ga bijeli grab (*Carpinus orientalis*), šmrika (*Juniperus* sp.), brnistra (*Spartium junceum*), drača (*Paliurus acculeatus*) itd. Na dubljim tlima crvenice nalazimo šume s velikim učešćem hrasta cera, a u pojedinim šumskim predjelima južne Istre u ovim šumama pojavljuje se i pitomi kesten (*Castanea sativa*).

U UP-u Puli ove šume nalazimo uz Rašu, na obroncima zaljeva Budave i drugih terena s jačim inklinacijama, posebno prema središnjem flišnom području Istre. Osim u ovim područjima, šume su očuvane i u kompleksima kod Svetvinčenta i Marčane, Kanal kod Galižane, predjel Magran–Lužan kod Valture, Velika i Mala Šupljika kod Muntića, Negrin u blizini Mandriola te u drugim manjim kompleksima koji zajedno s privatnim posjedima sačinjavaju veće komplekse šuma.

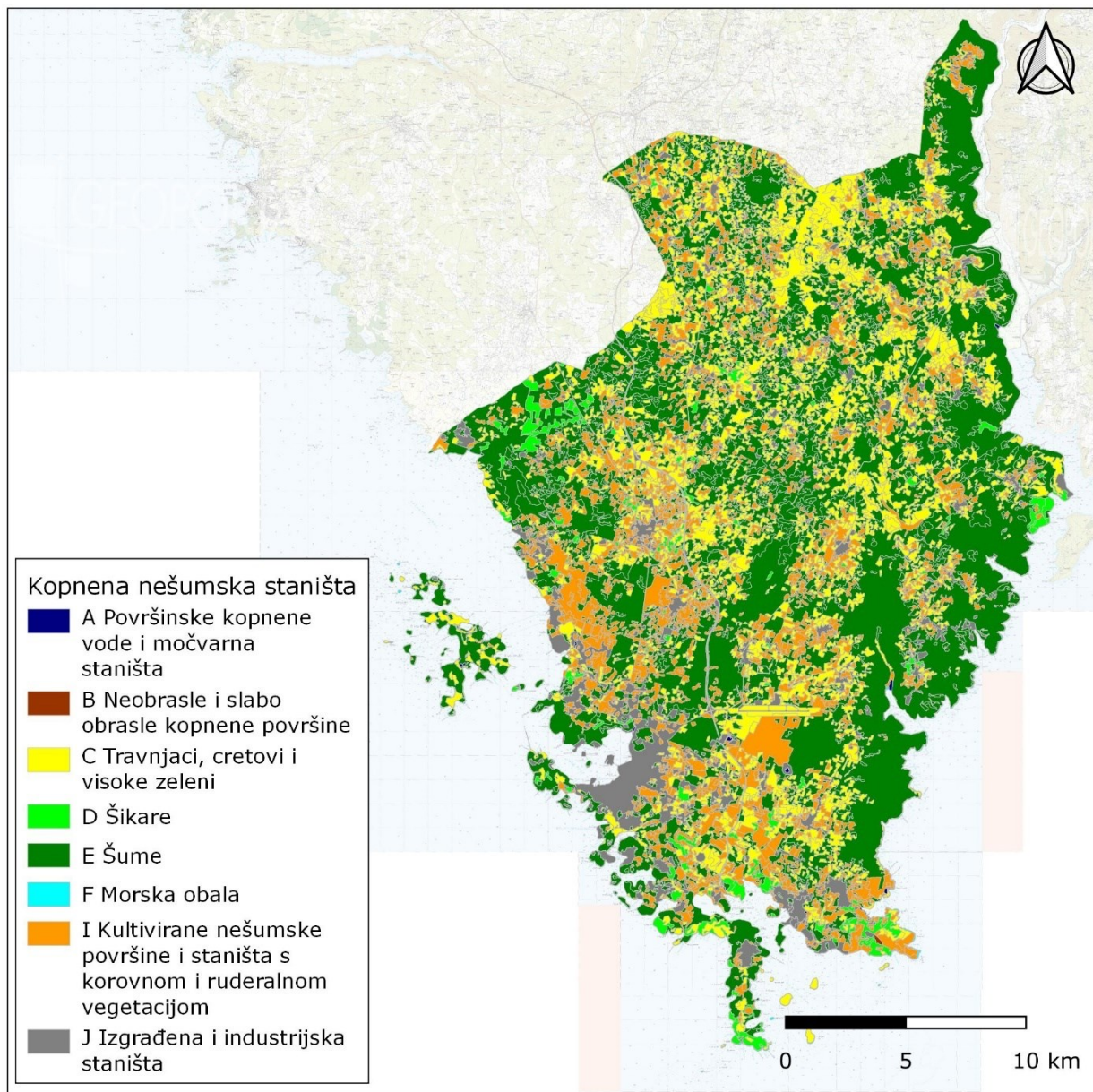
Najveći dio ovih šuma je u niskom uzgojnom obliku, a to znači da su iskorištavane u kratkim ophodnjama i obnavljane vegetativnim putem. Uzgajane su kao panjače, koristeći izbojnu snagu panjeva domaćih vrsta listopadnog drveća. Raniji način iskorištavanja ovih šuma bio je usmjeren isključivo za podmirenje potreba za ogrjevnim drvom, manjim dijelom za motke i vinogradsko kolje, u kratkim ophodnjama od 12 do 20 godina uz tzv. čiste sječe. U posljednjim je godinama ovaj način gospodarenja zamijenjen produženjem ophodnje na 40–80 godina, uz istovremenu zabranu čistih sječa i uvođenjem proreda. Na taj način uspjelo se u kratkom roku unaprijediti stanje i podići kvalitetu navedenih šuma.

Degradacijski stadij šuma bijelog graba i hrasta medunca, dračik ili trnjak drače (*Paliurus spina-christi*) dolazi zastupljen na području zapadno od Vodnjana dok su manje površine zastupljene oko naselja, obradivih površina, puteva i uz rubove šuma.

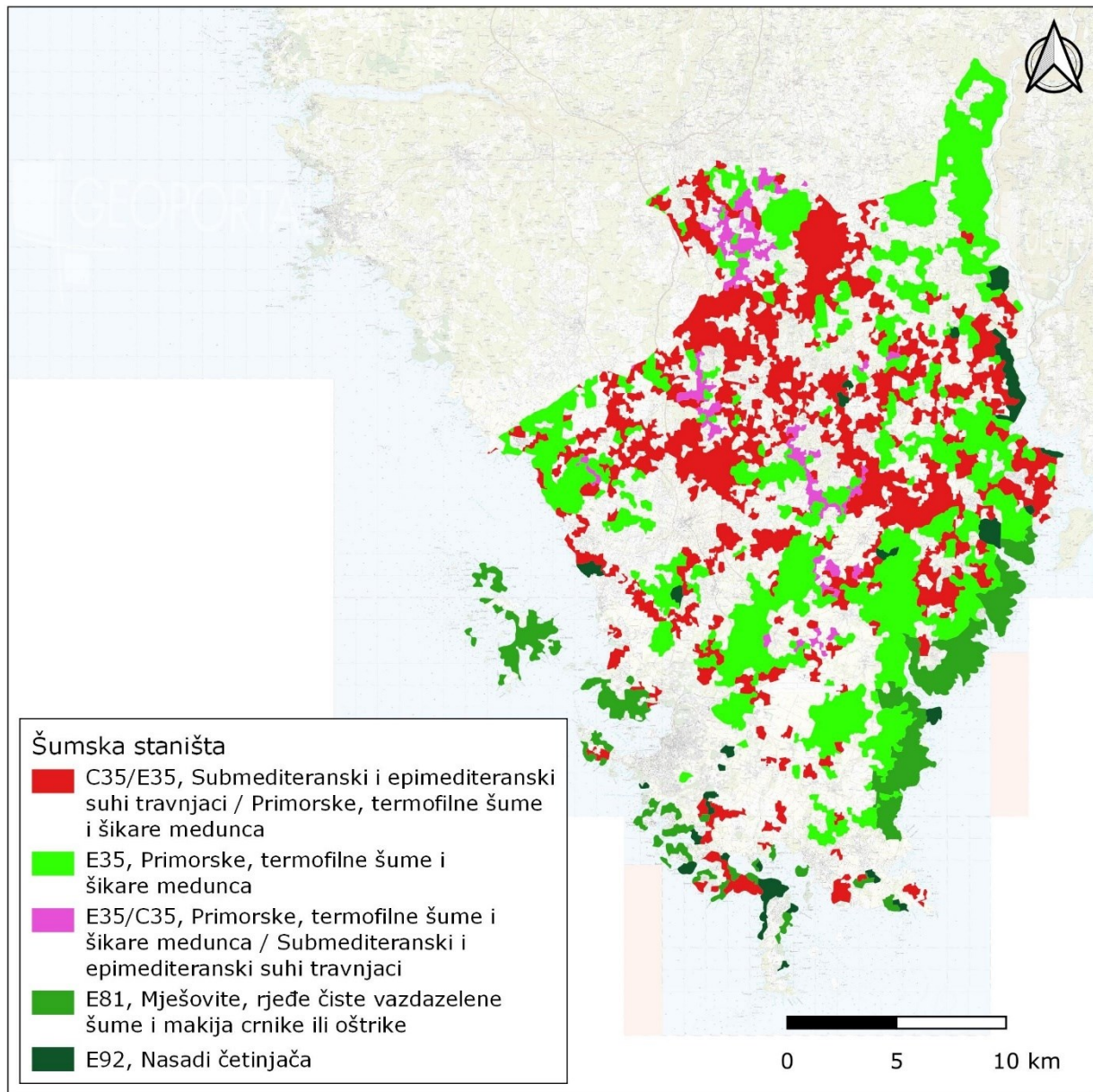
Od travnjačkih zajednica najrašireniji je travnjak kršina i mlječike (As. *Euphorbio nicaeensis-Chrysopogonetum*, H-ić (1956.) 1958.).

4.7.2.2. Staništa

Na slici u nastavku (Slika 24) dan je izvod iz karte kopnenih nešumskih staništa RH (2016) dok je na slici u nastavku (Slika 25) dana karta rasprostranjenosti šumskih staništa prema karti staništa RH iz 2004. godine. U tablici u nastavku (Tablica 16) naveden je popis najzastupljenijih stanišnih tipova na prostoru UP-a Pule.

Slika 24. Karta kopnenih nešumskih staništa UP-a Pule (2016)

Slika 25. Šumska staništa u UP-u Puli prema karti staništa RH (2004)

Tablica 16. Udijeli stanišnih tipova UP-u Puli prema karti kopnenih nešumskih staništa RH (2016)

NKS kod	Naziv	Površina (ha)	Udio (%)
E	Šume	21.726,92	38,13
E C353	Šume / Travnjaci vlasastog zmijka	2.486,30	4,36
J	Izgrađena i industrijska staništa	1.756,99	3,08
C353 E	Travnjaci vlasastog zmijka / Šume	1.573,68	2,76
E C351	Šume / Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone	1.443,60	2,53
I21	Mozaici kultiviranih površina	1.363,85	2,39
I21 C353	Mozaici kultiviranih površina / Travnjaci vlasastog zmijka	1.091,99	1,92
C353	Travnjaci vlasastog zmijka	985,47	1,73
C353 I21	Travnjaci vlasastog zmijka / Mozaici kultiviranih površina	808,06	1,42
C353 D121	Travnjaci vlasastog zmijka / Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva	791,90	1,39
I52	Maslinici	671,08	1,18
C353 E D3423	Travnjaci vlasastog zmijka / Šume / Sastojine oštrogličaste borovice	657,77	1,15
E C351 C353	Šume / Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone / Travnjaci vlasastog zmijka	577,38	1,01
I52 I21	Maslinici / Mozaici kultiviranih površina	567,66	1,00
E D342	Šume / Istočnojadranski bušici	502,15	0,88
C353 E I21	Travnjaci vlasastog zmijka / Šume / Mozaici kultiviranih površina	481,22	0,84
I21 I52	Mozaici kultiviranih površina / Maslinici	436,16	0,77
E C353 I21	Šume / Travnjaci vlasastog zmijka / Mozaici kultiviranih površina	433,45	0,76
J I21 I14	Izgrađena i industrijska staništa / Mozaici kultiviranih površina / Ruderalne zajednice kontinentalnih krajeva	401,20	0,70
I21 C353 I53	Mozaici kultiviranih površina / Travnjaci vlasastog zmijka / Vinogradi	386,44	0,68

Iz navedenih podataka može se vidjeti kako stanišni tip E šume zauzima najveći dio UP-a Pule (38%), a udio je još veći kad se u obzir uzmu i mozaična staništa u kojima su prisutne šume. Od ostalih staništa velika je zastupljenost C353 Travnjaci vlasastog zmijka, a zatim slijede J Izgrađena i industrijska staništa, I21 Mozaici kultiviranih površina, I52 Maslinici itd.

4.7.2.3. Fauna

Istarska županija stvarno je ili potencijalno područje rasprostranjenja 106 strogo zaštićenih životinjskih vrsta (Izvešće o stanju okoliša, 2019). U tablici u nastavku (Tablica 17) navedene su potencijalno rasprostranjene ugrožene vrste na UP-u Puli prema podacima iz Crvenih knjiga, te odgovarajuća IUCN (Međunarodna unija za očuvanje prirode) kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16).

Tablica 17. Strogo zaštićene životinjske vrste potencijalno prisutne u UP-u Puli

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
špiljska fauna		
<i>Croatodirus bozicevici</i>	Božičevićev filtrator	CR
<i>Istriana mirnae</i>	Mirnina istranka	-
<i>Verhoeffodesmus fragilipes</i>	Ročka vrpčarka	CR
<i>Monolistra bericum hadzii</i>	Hadžijeva kuglašica	EN
<i>Pauperobythus globuliventris</i>	trbušasti dugopipalac	EN
<i>Proteus anguinus</i>	čovječja ribica	EN
<i>Eupolybothrus obrovensis</i>	istarska vele kamenjarka	-
<i>Leptodirus hochenwartii pretneri</i>	Pretnerov dugovratić	VU
<i>Niphargus echion</i>	mnogozubi sljepušac	VU
<i>Niphargus hebereri</i>	anhijalini sljepušac	VU
<i>Sphaeromides virei virei</i>	jadranska orijaška vodenbabura	VU
<i>Thaumatiscellus speluncae</i>	učkin sitni grbaš	VU
<i>Troglochthonius doratodactylus</i>	sjevernodinarski pralažištupavčić	VU
<i>Zospeum kusceri</i>	kratkocrti špiljaš	-
<i>Zospeum spelaeum schmidti</i>	raznocrti špiljaš	VU
<i>Marifugia cavatica</i>	dinarski špiljski cjevaš	DD, načelo predostrožnosti
vretenca		
<i>Sympetrum depressiusculum</i>	močvarni strijelac	CR
<i>Lestes virens</i>	mala zelendjevica	VU
<i>Ceriagrion tenellum</i>	mala crvendjevojčica	VU
<i>Lestes barbarus</i>	sredozemna zelendjevica	-
<i>Lestes sponsa</i>	sjeverna zelendjevica	-
<i>Anaciaeschna isosceles</i>	žuti ban	-
<i>Anax parthenope</i>	mali car	-
<i>Sympetrum meridionale</i>	južni strijelac	-
<i>Sympetrum fonscolombii</i>	žučkasti strijelac	-
<i>Orthetrum ramburii</i>	istočni vilenjak	-
leptiri		
<i>Coenonympha oedippus</i>	močvarni okaš	CR
<i>Nymphalis xanthomelas</i>	žutonoga riđa	EN
<i>Phengaris (=Maculinea) alcon rebeli</i>	gorski plavac	VU
<i>Heteropterus morpheus</i>	močvarni debeloglavac	-
<i>Papilio machaon</i>	obični lastin rep	-
<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	-
<i>Parnassius mnemosyne</i>	crni apolon	-
<i>Glaucopsyche alexis</i>	zelenokrili plavac	-
<i>Lycaena dispar</i>	kiseličin crvenko	-

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
<i>Pseudophilotes vicrama</i>	istočni plavac	-
<i>Scolitantides orion</i>	žednjakov plavac	-
<i>Polyommatus thersites</i>	grahorkin plavac	-
<i>Apatura iris</i>	velika preljevalica	-
<i>Apatura ilia</i>	mala preljevalica	-
<i>Euphydryas aurinia</i>	močvarna riđa	-
<i>Erebia medusa</i>	proljetni planinski okaš	-
<i>Lopinga achine</i>	šumski okaš	-
<i>Thymelicus acteon</i>	Rottemburgov debeloglavac	-
<i>Papilio alexanor</i>	južni lastin rep	-
<i>Pieris brassicae</i>	kupusov bijelac	-
<i>Melitaea aurelia</i>	Nikerlova riđa	-
<i>Melitaea britomartis</i>	Asmanova riđa	-
morske ribe		
<i>Dipturus batis</i>	volina	CR
<i>Isurus oxyrinchus</i>	kučak	CR
<i>Alosa fallax</i>	čepa	EN
<i>Carcharodon carcharias</i>	pas ljudožder	EN
<i>Cetorhinus maximus</i>	psina golema	EN
<i>Epinephelus marginatus</i>	kirnja	-
<i>Galeorhinus galeus</i>	butor	EN
<i>Oxynotus centrina</i>	prasac	EN
<i>Acipenser naccarii</i>	jesetra tuponoska	CR (EN)
<i>Alopias vulpinus</i>	psina lisica	VU
<i>Dasyatis pastinaca</i>	žutuga	VU
<i>Dipturus oxyrinchus</i>	klinka	VU
<i>Hippocampus guttulatus</i>	morski konjić	VU
<i>Labrus viridis</i>	drozd	VU
<i>Mugil cephalus</i>	cipal glavaš	-
<i>Pagrus pagrus</i>	pagar	-
<i>Prionace glauca</i>	modrulj	VU
<i>Chelon labrosus</i>	cipal putnik	-
<i>Diplodus puntazzo</i>	pic	-
<i>Diplodus sargus sargus</i>	šarag	-
<i>Gobius cobitis</i>	glavoč pločar	-
<i>Labrus merula</i>	vrana	-
<i>Liza saliens</i>	cipal dugaš	-
<i>Lophius piscatorius</i>	grdobina	-
<i>Muraena helena</i>	murina	-

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
<i>Mustelus mustelus</i>	pas mekaš	-
<i>Myliobatis aquila</i>	golub	-
<i>Pegusa impar</i>	list nosan	-
<i>Platichthys flesus</i>	iverak	-
<i>Psetta maxima</i>	oblič	-
<i>Raja asterias</i>	raža zvjezdopjega	-
<i>Raja clavata</i>	raža kamenica	-
<i>Sciaena umbra</i>	kavala	-
<i>Scophthalmus rhombus</i>	oblič ljuskaš	-
<i>Scorpaena scrofa</i>	škrpina	-
<i>Scyliorhinus stellaris</i>	mačka mrkulja	-
<i>Spondyliosoma cantharus</i>	kantar	-
<i>Squalus acanthias</i>	kostelj	-
<i>Zeus faber</i>	kovač	-
<i>Atherina boyeri</i>	oliga	-
<i>Atherina hepsetus</i>	gavun	-
<i>Chelidonichthys lucernus</i>	lastavica balavica	-
<i>Dentex dentex</i>	zubatac	-
<i>Dentex gibbosus</i>	zubatac krunaš	-
<i>Dicentrarchus labrax</i>	lubin	-
<i>Diplodus vulgaris</i>	fratar	-
<i>Echiichthys vipera</i>	pauk žutac	-
<i>Eutrigla gurnardus</i>	kokot sivac	-
<i>Lepidorhombus boscii</i>	patarča crnopjega	-
<i>Lepidorhombus whiffiagonis</i>	patarča oštronoska	-
<i>Lichia amia</i>	lica	-
<i>Lithognathus mormyrus</i>	ovčica	-
<i>Liza aurata</i>	cipal zlatac	-
<i>Liza ramado</i>	cipal balavac	-
<i>Lophius budegassa</i>	grdobina žutka	-
<i>Microchirus ocellatus</i>	list pečetar	-
<i>Mullus surmuletus</i>	trlja od kamena	-
<i>Pagellus acarne</i>	batoglavac	-
<i>Pagellus bogaraveo</i>	rumenac okan	-
<i>Pagellus erythrinus</i>	arbun	-
<i>Raja miraletus</i>	raža modropjega	-
<i>Scyliorhinus canicula</i>	mačka bljedica	-
<i>Seriola dumerili</i>	gof	-
<i>Solea solea</i>	list	-

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
<i>Sparus aurata</i>	komarča	-
<i>Symphodus tinca</i>	lumbrak	-
<i>Synapturichthys kleinii</i>	list crnorub	-
<i>Syngnathus acus</i>	šilo	-
<i>Syngnathus typhle</i>	šilo tupokljuno	-
<i>Torpedo marmorata</i>	drhtulja	-
<i>Zosterisessor ophiocephalus</i>	glavoč travaš	-
<i>Campogramma glaycos</i>	strijela šarulja	-
<i>Dicentrarchus punctatus</i>	lubin piknjavac	-
<i>Hippocampus hippocampus</i>	morski konjić	-
<i>Mustelus punctulatus</i>	pas mekaš	-
<i>Nerophis maculatus</i>	šilo oblokkluno	-
<i>Nerophis ophidion</i>	šilo grebenokljuno	-
<i>Pegusa lascaris</i>	list bradavkar	-
<i>Petromyzon marinus</i>	paklara morska	načelo predostrožnosti
<i>Polyprion americanus</i>	kirnja glavulja	-
<i>Raja montagui</i>	raža crnopjega	-
<i>Rostroraja alba</i>	Volina bjelica	-
<i>Syngnathus abaster</i>	šilo kratkokljuno	-
<i>Syngnathus phlegon</i>	šilo dračavo	-
<i>Syngnathus tenuirostris</i>	šilo tankokljuno	-
<i>Thunnus thynnus</i>	tuna	-
<i>Xiphias gladius</i>	iglon	-
vodozemci		
<i>Proteus anguinus</i>	čovječja ribica	EN
<i>Triturus carnifex</i>	veliki vodenjak	-
<i>Bombina variegata</i>	žuti mukač	-
gmazovi		
<i>Caretta caretta</i>	glavata želva	VU
<i>Elaphe quatuorlineata</i>	četveroprugi kravosas	-
<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača	-
<i>Telescopus fallax</i>	crnokrpica	-
<i>Testudo hermanni</i>	kopnena kornjača	-
<i>Podarcis melisellensis</i>	krška gušterica	-
<i>Podarcis siculus</i>	primorska gušterica	-
ptice		
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	gnijezdeća populacija (CR)
<i>Pluvialis apricaria</i>	troprsti zlatar	zimujuća populacija (CR)
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	gnijezdeća populacija (EN)

Latinski naziv	Hrvatski naziv	Kategorija ugroženosti prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama (NN 144/13, 73/16)
<i>Burhinus oedicnemus</i>	ćukavica	gnijezdeća populacija (EN)
<i>Sterna caspia</i>	velika čigra	preletnička populacija (EN)
<i>Falco columbarius</i>	mali sokol	preletnička populacija (DD), zimujuća populacija (VU)
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	gnijezdeća populacija (EN)
<i>Lymnocyptes minimus</i>	mala šljuka	preletnička populacija (DD), zimujuća populacija (VU)
<i>Numenius phaeopus</i>	prugasti pozviždač	preletnička populacija (VU)
<i>Numenius arquata</i>	veliki pozviždač	preletnička populacija (VU), zimujuća populacija (EN)
<i>Melanocorypha calandra</i>	velika ševa	gnijezdeća populacija (VU)
<i>Calandrella brachydactyla</i>	kratkoprsta ševa	gnijezdeća populacija (VU)
sisavci		
<i>Monachus monachus</i>	sredozemna medvjedica	RE
<i>Plecotus austriacus</i>	sivi dugoušan	EN
<i>Miniopterus schreibersii</i>	dugokrili pršnjak	EN
<i>Tursiops truncatus</i>	dobri dupin	EN
<i>Rhinolophus blasii</i>	Blazijev potkovnjak	VU
<i>Rhinolophus euryale</i>	južni potkovnjak	VU
<i>Plecotus kolombatovici</i>	Kolombatovićeve dugoušane	DD
<i>Delphinus delphinus</i>	kratkokljuni obični dupin	-
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	veliki potkovnjak	-
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	mali potkovnjak	-
<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš	-
<i>Sciurus vulgaris</i>	vjeverica	-
<i>Lepus europaeus</i>	zec	-
<i>Glis glis</i>	sivi puh	-

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Veliku prijetnju području Istarske županije, a time i UP-u Puli, predstavlja napuštanje tradicionalnih oblika poljoprivrede koji su doprinicali očuvanju biološke raznolikosti, uz razvoj intenzivnih oblika poljoprivrede koji podrazumijevaju procese: prenamjene staništa / zemljišta, sječe šuma, navodnjavanja, uzgoja monokultura, kao i nestajanje autohtonih vrsta, sorti i pasmina, primjenu pesticida, herbicida te uništavanje šumaraka, živica i drvoreda. Upotreba mineralnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu biljaka potencijalno može biti uzrok mnogih negativnih učinaka na okoliš, onečišćenje tla i podzemnih voda, emisije stakleničkih plinova, štetnog utjecaja na biološku raznolikost te eutrofikacije površinskih voda.

Urbanizacija se najviše očituje kroz fragmentaciju staništa, onečišćenje otpadom (ilegalna/„divlja“ odlagališta), otpadnim vodama, bukom, svjetlošću, prekomjerno širenje građevinskog područja te lociranje građevinskih područja u posebno vrijedne i osjetljive ekosustave. Potencijalna ilegalna odlagališta, sa značajnim utjecajem na okoliš (procjedne vode, samozapaljenja, neugodni miris, vizualno onečišćenje i sl.), dovode do onečišćenja kopnenih i podzemnih voda te mora gradskim i industrijskim otpadnim vodama. Urbanizacija je svakako popraćena razvojem prometne infrastrukture. Ukoliko se isključe beneficije razvoja prometnog sustava za ljudsku populaciju, generalno ostaju negativni učinci cestovnog prometa na okoliš te raznolikost flore i faune određenog područja. Razvojem prometa eksponencijalno raste štetan utjecaj na vodu, tlo i zrak čime se neposredno ugrožavaju biljne i životinjske vrste. Izgradnja prometnica iziskuje namjerno uzrokovane promjene u staništu što dovodi do degradacije i fragmentacije staništa. Na taj način smanjuje se i mijenja životni prostor neke populacije čime se ograničava migracijsko kretanje i orijentacija životinja, a posljedično njena brojnost, gustoća i raspored. Izgradnja elektroopskrbne mreže (nadzemni stupovi) negativno utječe na ptice odnosno dovodi do njihovog stradavanja elektrokucijom.

Osobito vrijedna područja istovremeno su turistički atraktivnija, stoga su ona posljedično izložena većem antropogenom pritisku. Sama prisutnost posjetitelja u nekim situacijama predstavlja problem za životinjske vrste jer dovodi do uznemiravanja. Antropogeni utjecaj često je popraćen požarima koji uznemiravaju populacije vrsta, degradiraju staništa te smanjuju područja pod šumskim zemljištem, što uzrokuje pojačanu eroziju tla zbog gubitka površinskog sloja.

Antropogeni pritisak na obalno područje (uređenje plaža, proširenje luka, izgradnja objekata, popratna infrastruktura itd.) predstavlja izražen negativan utjecaj na morski ekosustav. Pomorski promet kroz emisije buke, uznemiravanje te stradavanje morskih kornjača i drugih vrsta također negativno utječe na morski ekosustav, a veliki problem predstavlja i neselektivno i prekomjerno korištenje ribljeg fonda, uništavanje podmorja koćarenjem i drugim slaboselektivnim alatima te utjecaj marikulture u smislu organskog onečišćenja mora. Utjecaj ribolova se odražava i na slučajni ulov ostalih velikih morskih kralješnjaka, poput morskih sisavaca i kornjača. Jedan od glavnih razloga ugroženosti morskih kornjača je njihovo stradavanje u mrežama stajaćicama i pridnenim kočama. Slučajni ulov glavate želve u pridnene kočice na sjeveroistočnom dijelu Jadrana je procijenjen na 2.135–4.334 jedinke godišnje (Lazar i dr., 2011). Kao skupine najugroženije lovnim aktivnostima ističu se ptice i sisavci, ali i špiljske životinje te gmazovi. Uz navedeno, bentička morska staništa, pogotovo livade morskih cvjetnica ugrožena su sidrenjem što se posljedično negativno odražava na čitav morski ekosustav.

Na području Istarske županije nalazimo velik broj biljnih i životinjskih stranih invazivnih vrsta, od kojih je samo nekoliko njih sustavno praćeno monitoringom. Prema dostupnim podacima na području Istarske županije zabilježeno je 60 stranih invazivnih vrsta. U Hrvatskoj su invazivne strane vrste također među glavnim razlozima ugroženosti bioraznolikosti. Najčešće su to alohtone vrste nenamjerno ili namjerno unesene u novi ekosustav u kojem prirodno ne obitavaju te u kojem zbog nedostatka prirodnih neprijatelja snažno (ponekad i nepovratno) potiskuju autohtone vrste smanjujući njihovu brojnost populacija. Osim negativnog utjecaja na bioraznolikost strane invazivne vrste često uzrokuju i ekonomske štete i predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi. Za biljne strane invazivne vrste

hortikultura je vrlo često vektor unosa te predstavlja potencijalnu ugrozu o kojoj treba voditi brigu.

Strane invazivne vrste u Jadran najčešće dolaze balastnim vodama, slučajnim unosom, bijegom iz akvarija / akvakulture ili prirodnim putem iz toplijih mora kao posljedica globalnog zagrijavanja ili oceanografskih promjena. Neke vrste alga često su i invazivne, brzo i uspješno se šire vegetativnim rastom jer nemaju prirodnog ili učinkovitog predatora koji bi kontrolirao njihove populacije, stvarajući vrlo guste prevlake po morskom dnu (npr. *Caulerpa* sp.) (Izvješće o stanju okoliša, 2019). Osim algi u morskom okolišu od invazivnih vrsta problem predstavljaju i rebraš *Mnemiopsis leidyi*, tropske vrste riba itd.

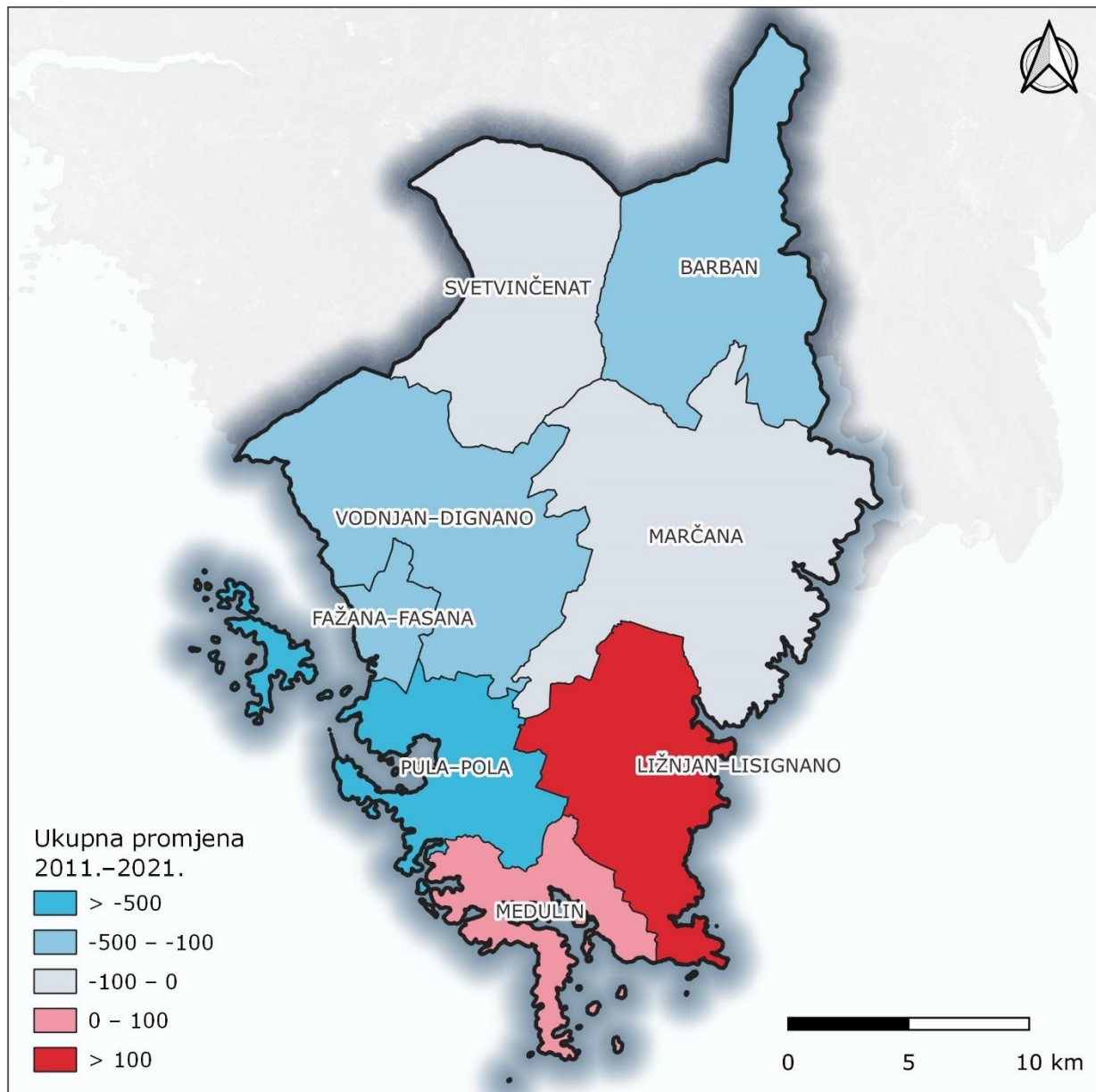
Prema podacima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode istarske županije Natura Histrica, za špiljsku faunu i gmazove postoji vrlo razvijeno crno tržište te je nezakonito uzimanje jedinki iz prirode prepoznato kao potencijalna ugroza.

4.8. Antropogeni okoliš

U ovom je poglavlju analizirano postojeće stanje antropogenog okoliša za sastavnice i aspekte koji su relevantni za SRUPP te na koje bi provedba iste mogla utjecati. Obrađeni su sljedeći sastavnice i aspekti: stanovništvo i naseljenost, zdravlje, poljoprivredne površine, površine za ribarstvo i akvakulturu, poduzetničke i industrijske površine, turistička infrastruktura, prometna infrastruktura, energetska infrastruktura te komunalna i druga infrastruktura.

4.8.1. Stanovništvo i naseljenost

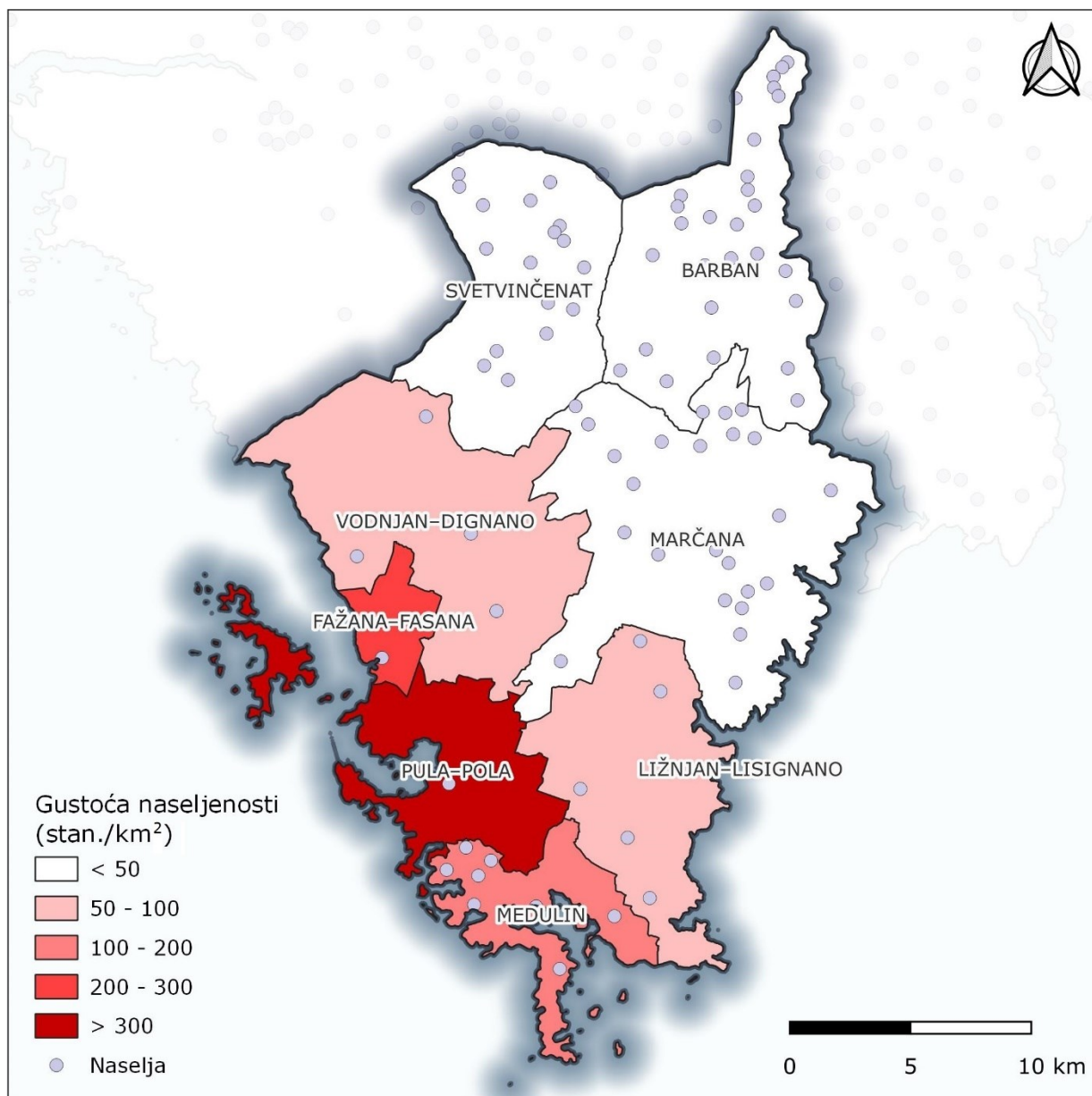
Prema rezultatima Popisa stanovništva 2021. koje je objavio Državni zavod za statistiku, u UP-u Puli živi 81.080 stanovnika što je u odnosu prema Popisu stanovništva 2011. smanjenje od 6,6 %, kada je na području živjelo 86.836 stanovnika. Prema podacima iz Popisa stanovništva 2021. u gotovo svim JLS-ima dolazi do smanjenja broja stanovnika izuzev u općinama Medulinu i Ližnjanu (Slika 26). Grad Pula je regionalni centar i gospodarsko središte Istarske županije pa se stoga može povezati da se njeni najbliži centri počinju širiti. Promatranjem broja stanovnika po područjima može se ustanoviti da su najveća naselja na zapadnom i jugozapadnom dijelu UP-a Pule, što se objašnjava koncentracijom gospodarskih djelatnosti na obali koju je uzrokovala litoralizacija.

Slika 26. Ukupna promjena broja stanovnika po JLS-ima u UP-u Puli između 2011. i 2021. g.

Izvori podataka: Popis stanovništva 2011., Popis stanovništva 2021.

Najveća gustoća naseljenosti u UP-u je u Gradu Puli (975,1 stan/km²), a višom gustoćom ističu se ponovno susjedne općine Medulin (191,8 stan/km²) i Fažana (254,6 stan/km²) (Slika 27). Razloge valja tražiti u litoralizaciji koja je Pulu učinila koncentracijskim središtem poslova. Uz proces litoralizacije povezujemo i procese (sub)urbanizacije, turistifikacije i deagrarizacije koji su doveli do toga je UP Pula danas visokourbanizirano područje s centrom gustoću u gradu Puli od koje se naseljenost radijalno smanjuje. Moguće je zamijetiti i kako slabije naseljenim JLS-ima administrativno pripada veći broj manjih naselja. To ukazuje na raspršenost stanovništva po naseljima i manji stupanj urbaniteta kakav obilježava naselja na jugozapadu UP-a, osobito grad Pulu.

Slika 27. Gustoća naseljenosti po JLS-ima u UP-u Puli 2021. godine

Izvor podataka: Popis stanovništva 2021.

4.8.2. Zdravlje

Posljednja slika zdravlja i socijalnog stanja Istarske županije izrađena je 2016. g. te ne sadrži podatke u krupnijem mjerilu koje bi bolje odgovaralo analizi za područje UP-a Pule. Navedeni dokument navodi kako su u 2015. g. 18,3 % umrlih činile osobe mlađe od 65 godina pri čemu je primjetan veliki disrazmjer između muškaraca i žena (2,8:1). U ukupnom stanovništvu je najveći broj smrti bio posljedica bolesti cirkulacijskog sustava (53,8 %), a slijedile su novotvorine (27,2 %), ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (5,8 %), bolesti probavnog sustava (3,9 %) te bolesti dišnog sustava (2,7 %).

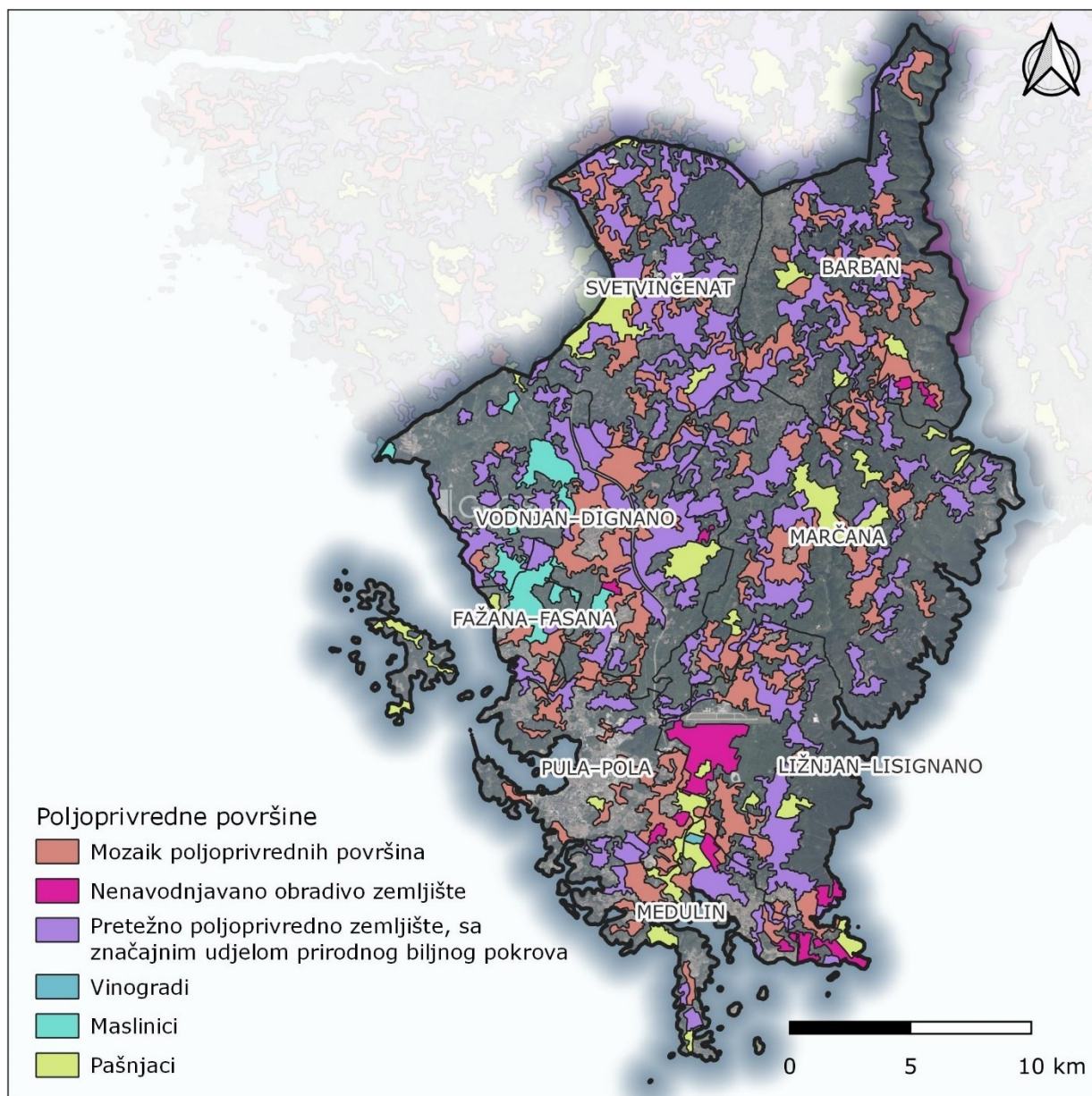
Zdravstvene usluge stanovništva UP-a može koristiti u 160 javnih i privatnih zdravstvenih ustanova koje su većinom smještene u Gradu Puli (84 %), a manjim dijelom u drugim JLS-ima (16 %). Pritom su najpravnomjernije distribuirane usluge primarne zdravstvene zaštite (domovi zdravlja i ambulante). Ustanove koje pružaju usluge sekundarne zdravstvene zaštite kao i Nastavni zavod za javno zdravstvo te Zavod za hitnu medicinu koncentrirani su u Gradu Puli. SRUPP (2022) navodi kako su osnovni problemi sustava zdravstvene zaštite u UP-u Puli dotrajnost zdravstvene infrastrukture i nedostatni ljudski kapaciteti, osobito u područjima pedijatrije i palijativne skrbi, uslijed čega su pojedine zdravstvene usluge nedovoljno dostupne građanima.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Uzroci smrtnosti navedeni u Slici zdravlja (2016) ukazuju na probleme koji bi mogli uključivati nedovoljnu tjelesnu aktivnost i neuravnoteženu prehranu koje su tipične za suvremeni način života na globalnoj razini. Među problemima utvrđenim na temelju ispitivanja kakvoće vode ističu se zdravstveno (uglavnom mikrobiološki) neispravna voda u privatnim cisternama i prekomjerne razine prizemnog ozona u atmosferi (koje nadilaze granice UP-a pa i RH) dok rizik predstavlja i zagađenje podzemnog vodonosnika uslijed osjetljivih krških uvjeta u kojima se površinsko onečišćenje lako procjeđuje u podzemne vodonosnike bez dostatnog filtriranja.

4.8.3. Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine su u 2018. g. prema CORINE Land Cover Croatia (2021) pokrivale 24.578,43 ha odnosno 44,2 % teritorija UP-a Pule te su bile relativno ujednačeno rasprostranjene po UP-u. Pritom se može uočiti nekoliko manjih zona s manjim udjelom poljoprivrednih površina: teritorij grada Pule, Brijunsko otočje, istočno granično područje (strme padine doline rijeke Raše i strme obale), granično područje općina Barbana i Svetvinčenata te sjeverni dio Grada Vodnjana (Slika 28). Razmještaj poljoprivrednih površina razmjerno prati razmještaj tla prema pogodnosti pa su navedene zone s manjim udjelom poljoprivrednih površina locirane na predjelima s trajno nepogodnim tlima (usp. Slika 8). Najveći dio površina čine pretežno poljoprivredna zemljišta sa značajnim udjelom poljoprivrednog biljnog pokrova te mozaici poljoprivrednih površina. Prema Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a Južna Istra 2014.-2020. (2017), na području LAG-a koje uključuje sve JLS-e UP-a Pule osim Grada Pule kao i Grad Rovinj i općine Bale i Kanfanar prevladava uzgoj masline i vinove loze.

Slika 28. Prostorni razmještaj poljoprivrednih površina prema tipovima u UP-u Puli 2018. g.

Izvor podataka: CORINE Land Cover Croatia (2021)

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Samo 2,2 % poljoprivrednih gospodarstava upisana su u Upisnik ekoloških proizvođača; među njima prednjači Grad Vodnjan (36,7 %). Na razmjeno velikim pašnjačkim površinama prevladava ekstenzivno stočarstvo, pretežito ovčarstvo. Neki od strukturnih problema istarske poljoprivrede su usitnjenost zemljišta i mala veličina parcela (prosječno 0,57 ha) (SRUPP, 2022). Navedeni problemi prisutni su općenito u poljoprivrednom gospodarstvu Republike Hrvatske.

4.8.4. Površine za ribarstvo i akvakulturu

Ribolovno more kojem gravitiraju ribari iz UP-a Pule uključuje pet zona: A, B, E, H i I (Slika 29). Za navedeno je područje osnovan LAGUR Istarska batana kojeg čine svi JLS-i UP-a Pule izuzev Grada Pule te Grad Rovinj i općine Bale i Kanfanar. Na tom je području 2016. g. bilo evidentirano 226 povlastica za obavljanje gospodarskog ribolova na moru. Na obalama UP-a je registrirano šest iskrcajnih mjesta⁴: dva za ribarska plovila dulja od 15 m (Ližnjan–Kuje u Općini Ližnjanu te Banjole–Monte Kope u Općini Medulinu) i četiri za ribarska plovila kraća od 15 m (Peroj portić u Gradu Vodnjanu, Faža u Općini Fažani, Krnica u Općini Marčani te Medulin u Općini Medulinu) (Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“, 2022).

Slika 29. Zone ribolovnog mora na širem području UP-a Pule

Izvor: Pravilnik o ribolovnim mogućnostima u gospodarskom ribolovu na moru okružujućom mrežom plivarićom – srdelarom (2017)

⁴ Iskrcajno mjesto podrazumijeva dio operativne obale namijenjen za iskrcaj ribe, opremljen uređajima za privez, osvijetljen, energetski opremljen (struja, voda), pristupna cesta odgovarajuće kategorije prohodna za adekvatna transportna sredstva (kamioni – hladnjače), natkriven i ograđen manipulativni prostor te adekvatne prostorije za veterinarski i drugi inspeksijski nadzor (Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“, 2022).

Na području LAGUR-a Istarske batane, najzastupljenije vrste u ulovu su:

- sitna plava riba (srdela, inćun),
- pridnena bijela riba (trilja, oslić, arbun, list, iverak, komarča, lubin),
- glavonošci (muzgavac, sipa, lignja, hobotnica),
- rakovi (škamp, rakovica, hlap).

Marikultura je prisutna na tri lokacije u UP-u: u uvali Budavi (Općina Marčana) te uvalama Valunu i Pomerskom školjiću (Općina Medulin). U uvali Budavi dozvoljen je uzgoj dagnji, kamenica, lubina, komarči, zubataca, pagara, hama, pica i romba dok je u uvalama Valunu i Pomerskom školjiću dozvoljen uzgoj dagnji, kamenica, prnjavica, kunjki, rumenki i kućica (Registar dozvola u akvakulturi, 2021).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Ribarsku infrastrukturu obilježava nedostatna razina uređenosti i opremljenosti za iskrcaj ribe uslijed čega nije uvijek moguće udovoljiti traženim tehničkim, zdravstvenim i sigurnosnim standardima. Isto tako nisu dostatni ni prostori uz obalu za servisiranje ribolovnih alata i opreme kao ni za osnovnih sadržaja za zbrinjavanje otpada i prihvata ambalaže (Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“, 2022).

Posebno veliki utjecaj na ribarstvenu zajednicu imaju klimatske promjene koje uzrokuju porast temperature mora, promjene saliniteta te promjene u pH razinama mora uslijed čega dolazi do smanjenja bioraznolikosti, pojave tropske flore i faune te migracija toploljubnih organizama.

4.8.5. Poduzetničke i industrijske površine

U Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture (2022) na prostoru UP-a Pule upisano je sedam elemenata poduzetničke infrastrukture. Četiri poduzetničke potporne institucije smještene su na teritoriju Grada Pule, a tri poduzetničke zone smještene su na teritorijima Grada Vodnjana i Općine Barbana. Od toga su u ruralnom okruženju smještene Poduzetnička zona Barban Krvavci jugoistočno od naselja Barbana u istoimenoj općini, Poslovna zona Galižana južno od istoimenog naselja te Gospodarska zona Vodnjan sjever, obje na teritoriju Grada Vodnjana. Osim navedenih, u Općini Svetvinčenatu smještena je Industrijska zona Bibići koja nije upisana u Registar. Od industrijskih prostora ističu se brodogradilište Uljanik, tvornica cementa Calucem d.o.o., te metalna industrija i strojogradnja u Puli.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Nisu zabilježeni okolišni problemi povezani s navedenim poduzetničkim površinama. Međutim, obje gospodarske zone u Gradu Vodnjanu karakterizira neiskorištenost dijela površina. Treba spomenuti i utjecaje koncentriranih gospodarskih, osobito industrijskih, djelatnosti u vidu buke. Jedan od glavnih izvora buke je lučki kompleks u Luci Puli gdje je

smješteno brodogradilište Uljanik, a bukom su prije svega pogođeni stanovnici koji žive u njegovoj neposrednoj blizini (Izvešće o stanju okoliša, 2019). Budući da je većina gospodarskih zona u UP-u poslovnog, a ne proizvodnog karaktera, utjecaji u vidu buke su minimalni.

4.8.6. Turistička infrastruktura

UP Pula obilježava vrlo velika turistička aktivnost koja ima značajne materijalne odraze u prostoru. Turistički promet i turistička infrastruktura najvećim su dijelom koncentrirane u obalnom pojasu, osobito na zapadu Istarskog poluotoka, uslijed još uvijek predominantno orijentacije na klasični turistički proizvod „sunce i more“. Razvoj ruralnog i drugih vidova turizma u posljednjim je desetljećima povećao izgradnju turističke infrastrukture u unutrašnjosti UP-a.

Analize provedene u SRUPP-u pokazale su kontinuirani rast broja turističkih dolazaka i noćenja kroz posljednje desetljeće što pretpostavlja kontinuirani razvoj turističke infrastrukture u pogledu smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, javne turističke infrastrukture (posjetiteljski objekti, turističke staze, kupališta i dr.) te popratne komunalne infrastrukture (prometne površine, sportsko-rekreacijske površine, energetska i vodoopskrbna infrastruktura i dr.). Najveći broj smještajnih kapaciteta nalazi se u Gradu Puli i Općini Medulinu smještenima na jugozapadu UP-a te se broj smještajnih jedinica smanjuje prema sjeveru.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

S aspekta okoliša koncentracija turističke aktivnosti u ljetnom razdoblju i u jugozapadnom dijelu UP-a pretpostavlja veći pritisak na komunalnu infrastrukturu, osobito u ljetnim mjesecima, kada dolazi do povećanog crpljenja vode iz krškog vodonosnika, povećanja količine otpada kao i povećane količine otpadnih voda koje je potrebno pročititi prije ispuštanja u okoliš. Pritisak na vodne resurse predstavljaju i turistički objekti koji koriste vodu iz krškog vodonosnika. Takvi su primjerice vodeni parkovi i golf igrališta koji zahtijevaju veće količine vode za normalno funkcioniranje.

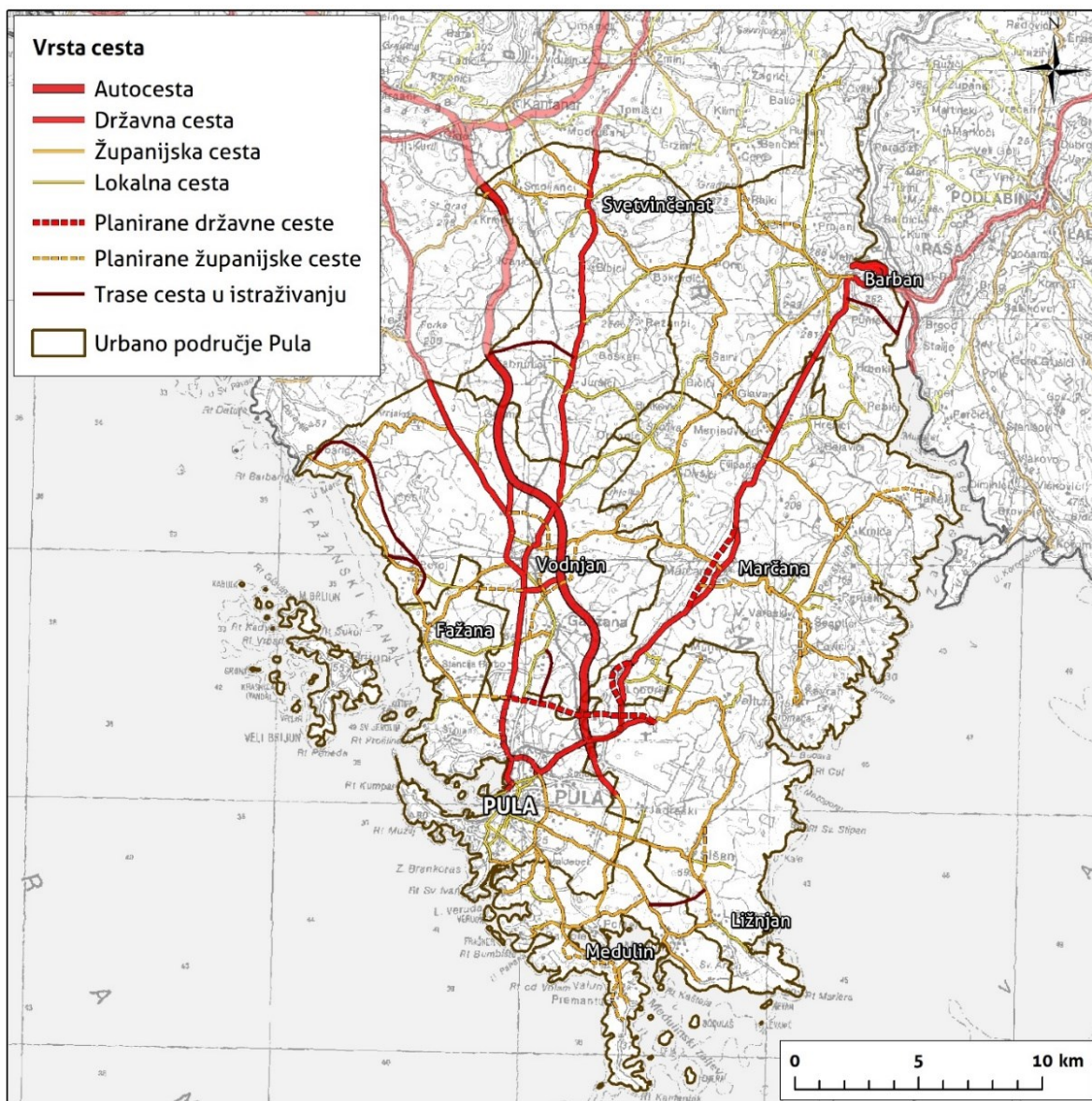
Treba spomenuti i da oslanjanje na turizam kao vodeću gospodarsku djelatnost u čitavoj Jadranskoj Hrvatskoj dovodi do općeg (zakonitog i nezakonitog) širenja turističke infrastrukture što potencijalno može utjecati na izmjenu prirodnog pokrova i gubitak staništa (krčenje šuma, prenamjena poljoprivrednog zemljišta, širenje građevinskih zona i turističkih razvojnih područja, uspostava građevinskih zona izvan naselja...).

4.8.7. Prometna infrastruktura

Prometnu infrastrukturu u UP-u Puli čine cestovna i željeznička infrastruktura, morske luke, Zračna luka Pula, biciklističke i pješačke površine te parkirne površine.

4.8.7.1. Cestovna prometna infrastruktura

Ceste i parkirne površine najrašireniji su elementi prometne infrastrukture u UP-u Puli. Prisutne su autoceste, državne, županijske i lokalne ceste te nerazvrstane ceste čija je ukupna duljina 393,5 km (Odluka o razvrstavanju javnih cesta, 2021; SRUPP, 2022). Na slici u nastavku vidljivo je kako je mreža cestovnih prometnica relativno dobro distribuirana unutar čitavog UP-a pri čemu je uočljivo povećanje gustoće u njegovom južnom dijelu – oko grada Pule koja je populacijsko i gospodarsko središte UP-a (Slika 30). Moguće je uočiti i nešto veću koncentraciju cesta u središnjem potezu (od Pule prema SZ) kojeg obilježava i veći broj naselja dok se gustoća cesta smanjuje prema zapadnim i istočnim obalama UP-a. Prostorna gustoća cestovne mreže u UP-u iznosi 70,6 km/100 km² teritorija što je iznad prosjeka Republike Hrvatske koja je 2018. iznosila 47 km/100 km² teritorija (SRUPP, 2022).

Slika 30. Cestovna prometna infrastruktura u UP-u Puli

Izvor: SRUPP (2022)

U UP-u je smješten južni krak tzv. Istarskog ipsilona (A9) kojim je UP autocestovno povezan s ostatkom Istarske županije i Republike Hrvatske. Ukupna duljina dionice autoceste A9 u UP-u iznosi 19,9 km te se na njoj nalaze tri ulaza/izlaza (Vodnjan–sjever, Vodnjan–jug i Pula). Prije izgradnje navedene dionice izrađena je studija utjecaja na okoliš te su poduzete mjere kojima je minimaliziran utjecaj autoceste na okoliš (Nadilo, 2010).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

U regionalnom mjerilu razine razvrstanih cesta generalno odgovaraju količini prometa: za kretanje između JLS-a više se koriste državne i županijske od lokalnih i nerazvrstanih cesta. U tom pogledu je i utjecaj prometa na tim cestama na okoliš veći u smislu buke, ispušnih plinova i drugih onečišćujućih tvari koje se ispiru s prometnica (uključujući produkte goriva, soli, otapala i drugih onečišćujućih tvari). Promet na lokalnim i nerazvrstanim cestama veći je u većim i centralnim naseljima, osobito Puli koja pruža radna mjesta i usluge stanovništvu drugih naselja u UP-u, a gravitacijski se utjecaj (uključujući i promet) smanjuje s udaljavanjem od Pule. Treba spomenuti da se navedeni utjecaji na okoliš osobito povećavaju u ljetnom dijelu godine kada se prometovanje autocestama, državnim i županijskim cestama značajno povećava uslijed turističkih kretanja (Brojenje prometa, 2022). Prometna zagušenja kao i prateće veće emisije ispušnih plinova osobito su prisutne u ljetnim mjesecima na prometnicama unutar naselja što rezultira prije svega nepovoljnim utjecajem na ljudsko zdravlje.

Prema strateškim kartama buke dostupnim na geoportalu Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, autocesta A8, pristupne ceste kod čvorova Vodnjan–sjever i Vodnjan–jug te državne ceste D66 (do Zračne luke), D75 (do Vodnjana) i D400 te najjužnija dionica županijske ceste Ž5115 izvori su buke koja se donekle nepovoljno održava na živi svijet oko njih, a mogući su i nepovoljni utjecaji na zdravlje ljudi koji žive u njihovoj neposrednoj blizini (Slika 31). Nepovoljni utjecaji na staništa najizraženiji su u šumskim predjelima kojima prolazi autocesta A8.

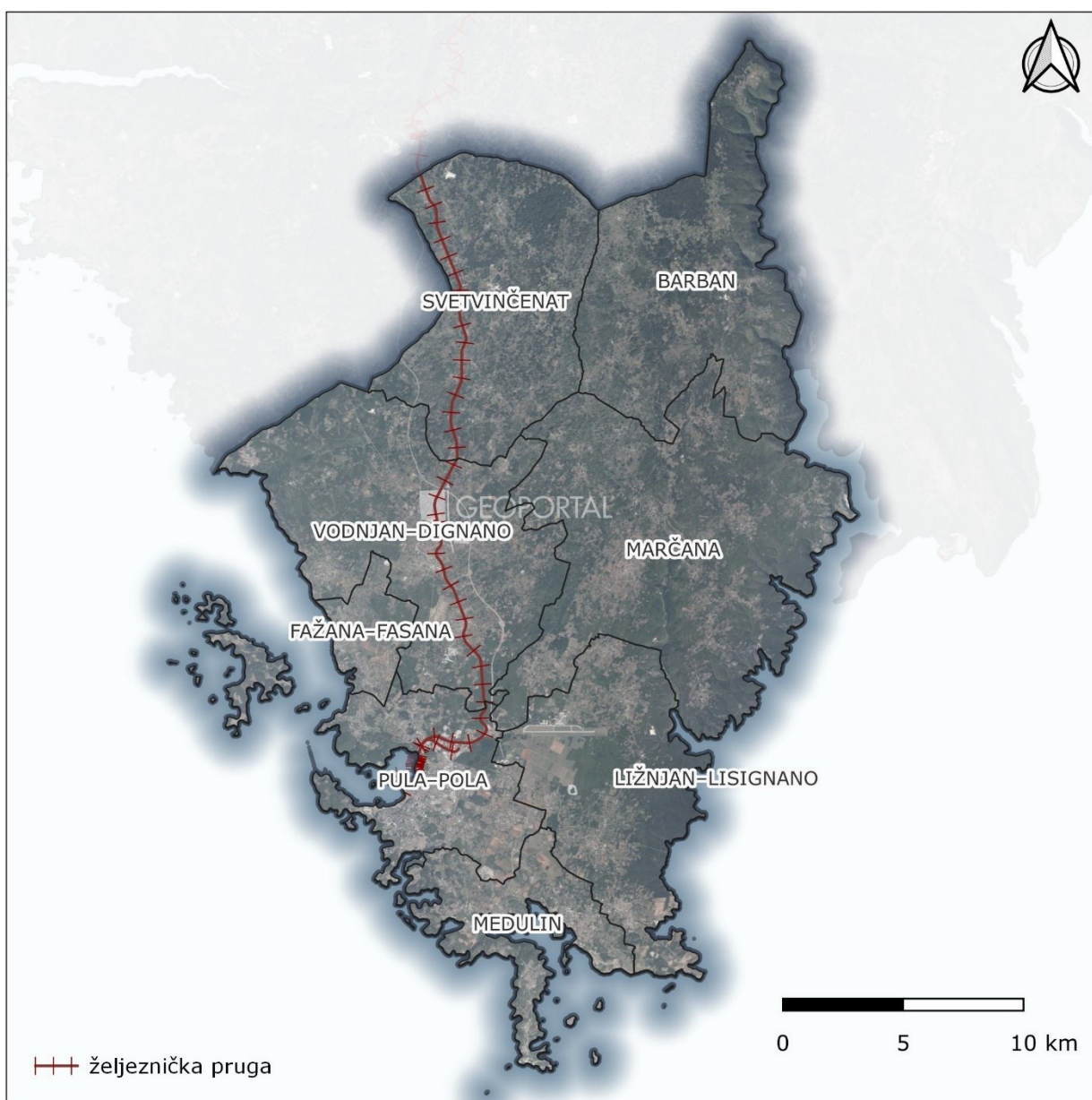

Slika 31. Karta buke od prometnica u UP-u Puli

Izvor: Strateške karte buke (2022)

4.8.7.1. Željeznička prometna infrastruktura

U UP-u se nalazi željeznička pruga za regionalni promet R101 DG–Buzet–Pula kojom je Grad Pula preko Grada Vodnjana i Općine Svetvinčenata povezana s urbanim područje Pazinom te središnjim i sjevernim dijelovima Istarske županije i dalje s Republikom Slovenijom (Slika 32). Duljina željezničke pruge R101 u UP-u je 28,4 km i uključuje dva kolodvora i osam stajališta, a koristi se za prijevoz putnika. Iako je pruga registrirana i za teretni promet, na njoj se ne odvija redoviti teretni promet.

Slika 32. Željeznička prometna infrastruktura u UP-u Puli

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Pruga je jednokolosječna i neelektrificirana te na dionicama između naselja prolazi ruralnim i prirodnim krajobrazima. Dotrajalost infrastrukture (maksimalna brzina do 80 km/h, a na pojedinim dionicama do 30 km/h) i prijevoznih sredstava (stare lokomotive i vagoni) održava se kroz slabo korištenje željezničkog prijevoza (osobito u turističkim kretanjima) i fokus na cestovni prijevoz osobnim automobilima čiji je okolišni otisak značajno veći od željeznice. Prugom prometuju dizelske lokomotive čiji je utjecaj na okoliš u vidu ispušnih plinova i buke vremenski ograničen uslijed malog broja aktivnih linija (SRUPP, 2022).

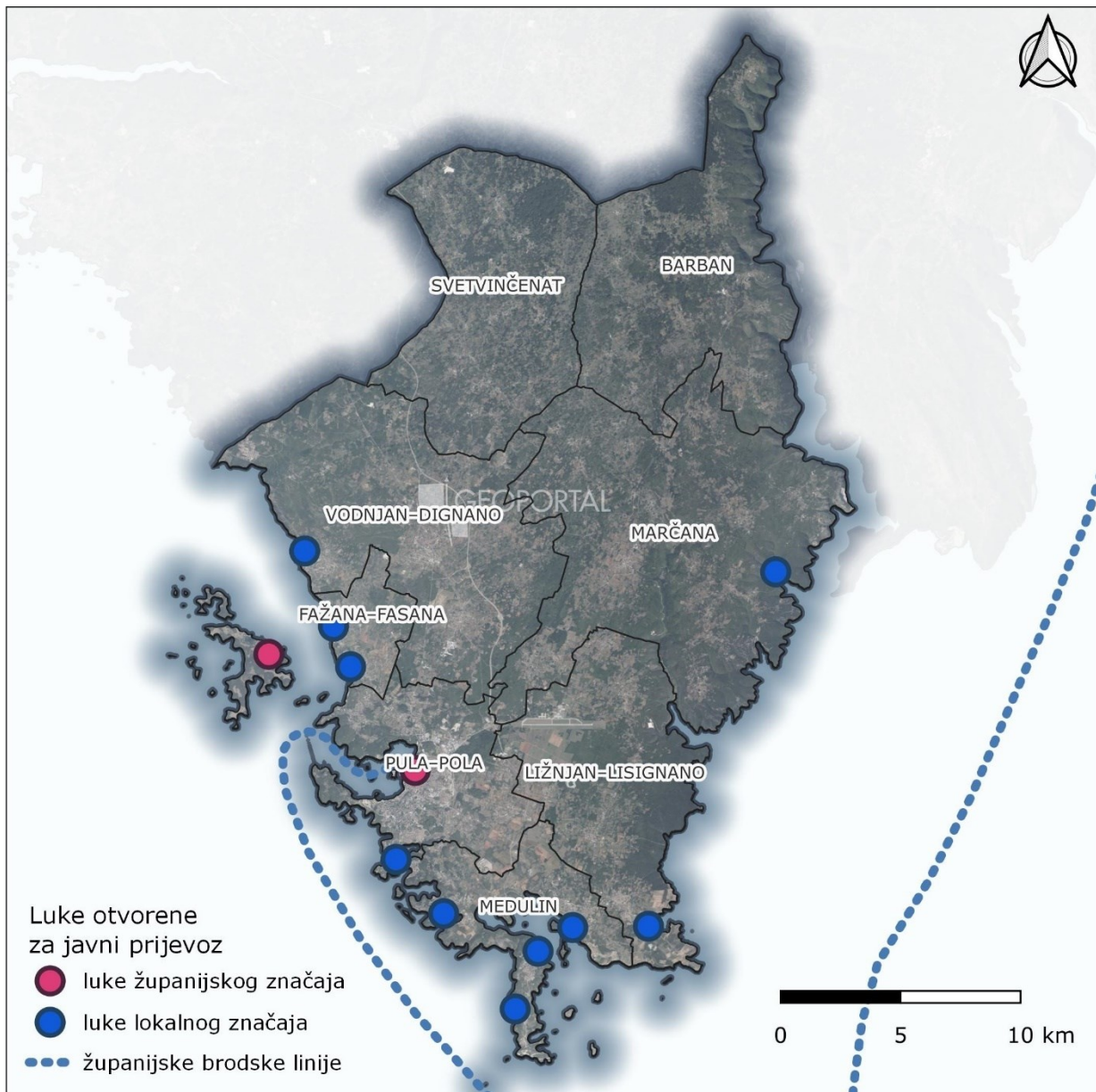
4.8.7.2. Pomorska prometna infrastruktura

U UP-u se nalazi dvanaest morskih luka otvorenih za javni promet od kojih su one u Puli i na Brijunima od županijskog značaja, a Peroj, Fažana, Valbandon, Ribarska koliba, Banjole, Polje (Premantura), Runke, Medulin, Ližnjan i Krnica od lokalnog značaja. Na slici u nastavku vidljivo je da su luke distribuirane dominantno duž zapadnih i južnih obala UP-a (Slika 33). Uz luke otvorene za javni promet u UP-u se nalaze i 22 luke posebne namjene među kojima su tri luke nautičkog prometna odnosno marine (Pula – Riva, Pula – Veruda i Pomer), jedna industrijska luka (TC Pula), dvije brodogradilišne luke (Uljanik i Tehnomont), jedna vojna luka (Pula (Vargarola), jedanaest sportskih luka (Delfin, Peroj, Štinjan–Hidrobaza, Stoja, Pješćana uvala, Vinkuran, Portić–Banjole, Podlijon–Banjole, Kanalić Banjole, Pomer, Medulin–Siga) te četiri ribarske luke (Pula–Zonki, Ližnjan–Kuje, Medulin, Banjole).

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Pomorska prometna infrastruktura najviše je opterećena u ljetnom dijelu godine kad dolazi do sezonskog povećanja broja prevezenih putnika u javnom prijevozu te povećanog korištenja luka nautičkog prometa (SRUPP, 2022). Potencijalno nepovoljni utjecaj brodova, osobito nautičkih i plovila za krstarenje na okoliš, ogleda se u ispuštanju otpadnih voda (fekalnih, sanitarnih, kaljužnih i balastnih), mineralnih ulja, boja i biocida koji se koriste protiv obraštaja brodskih površina uronjenih u vodu (Milošević, 2016). Problem predstavljaju i nedostatni kapaciteti za manje brodove za osobnu uporabu što posredno dovodi do nastanka nezakonitih privezišta i nezakonitog sidrenja. Negativni utjecaji toga na more i obalu ogledaju se kroz smanjenje prirodnosti obala, betoniranje molova i privezišta, nezakonito postavljanje kolpomorta u more i dr.).

Jedan od osnovnih problema lučke infrastrukture u Puli je njena starost; većina infrastrukture izgrađena je u doba Austrougarske. Osobit rizik po okoliš predstavlja djelatnost prekrcaja opasnih tvari koja se obavlja u Luci Puli, a uključuje prekrcaj dizela, korozivnih sredstava, eksploziva i radioaktivnih tvari (SRUPP, 2022). Do onečišćenja okoliša može doći uslijed akcidenata u procesu prekrcaja.

Slika 33. Pomorska prometna infrastruktura u UP-u Puli

4.8.7.3. Zračna prometna infrastruktura

U UP-u Puli smještene su međunarodna Zračna luka Pula (Općina Ližnjan) i sportska zračna luka Medulin–Campanož (Općina Medulin). Promet u Zračnoj luci Puli kontinuirano se povećava u posljednja dva desetljeća (uz iznimku pandemijskih godina 2020. i 2021. g.), čemu je posebno doprinijelo uvođenje linija koje održavaju niskotarifne avioprijevoznike kompanije. Budući da su te linije dominantno uvjetovane turističkim kretanjima, promet u zračnoj luci fokusiran je u ljetnom dijelu godine. U manjem opsegu od putničkog Zračna luka Pula obavlja i teretni prijevoz.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Utjecaji na okoliš su intenzivniji u ljetnom dijelu godine sukladno intenzitetu turističke aktivnosti, a uključuju prije svega emisije ispušnih plinova i buku. Zračna luka Pula provodi napore za smanjenje negativnih utjecaja na okoliš usvojenu Politiku kvalitete i zaštite okoliša.

4.8.8. Energetska infrastruktura

4.8.8.1. Elektroenergetska infrastruktura

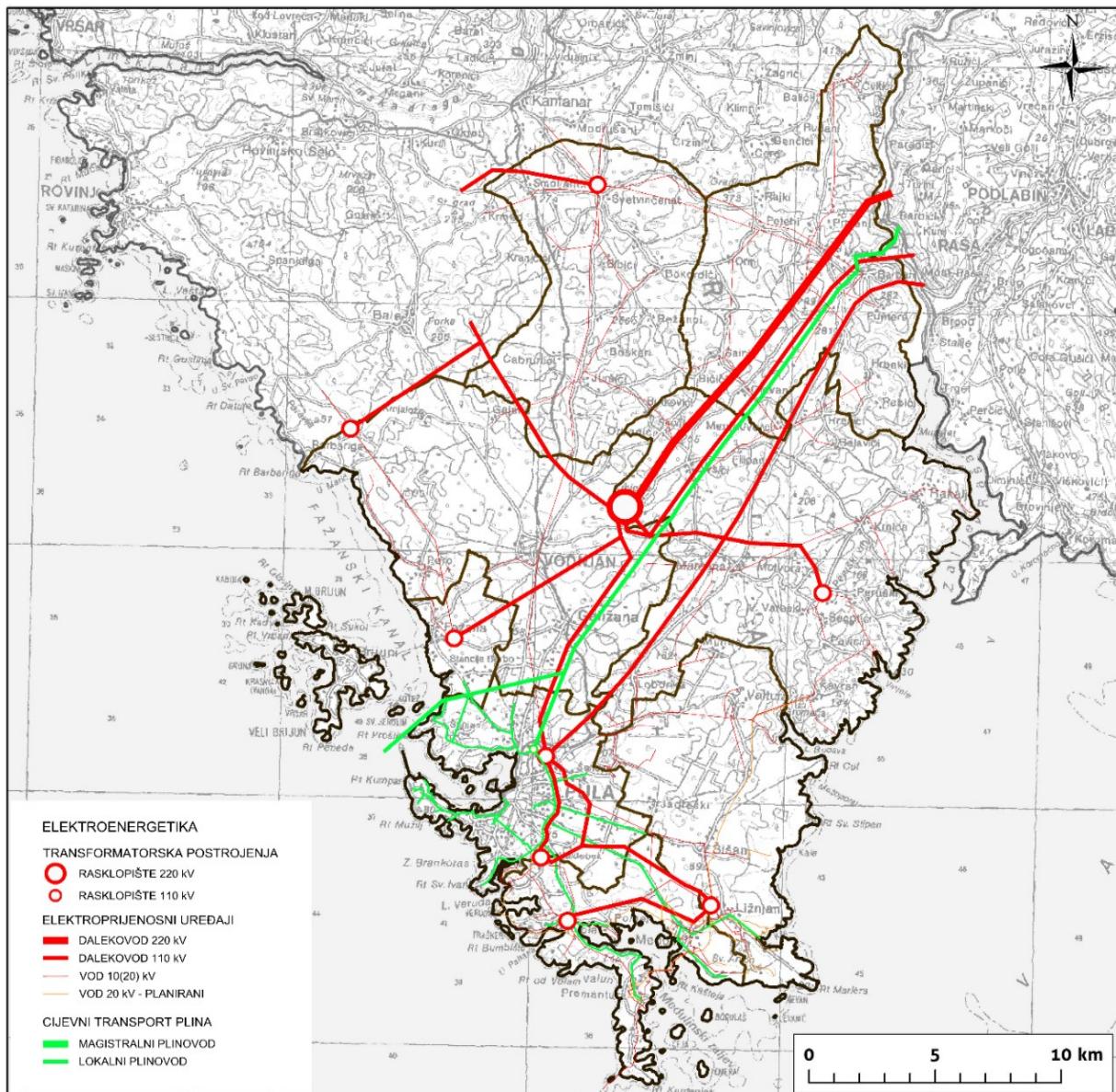
Stambeni, javni, gospodarski i drugi objekti u UP-u Puli se električnom energijom opskrbljuju iz termoelektrane Plomin smještene istočno od UP-a. TE Plomin može funkcionirati najkasnije do 2038. g. za kada je definiran krajnji rok za prestanak korištenja ugljena. Iako je planirano vremensko razdoblje provedbe SRUPP-a znatno kraće od navedenog roka, potrebno je već u ovoj fazi strateški planirati autonomizaciju od izvora električne energije nastalih korištenjem fosilnih goriva i veće oslanjanje na obnovljive energente.

Elektroenergetska infrastruktura prisutna je u svim JLS-ima pri čemu se glavni dalekovod (220 kV) proteže općinama Barbanom i Marčanom do rasklopišta smještenog uz granicu Općine Marčane s Gradom Vodnjanom. Iz tog se rasklopišta granaju dalekovodi (110 kV) u sve ostale JLS-e UP-a (Slika 34). SRUPP prepoznaje i starost elektroenergetske infrastrukture na Brijunskim otocima (preko 60 godina) što rezultira čestim kvarovima i poteškoćama u redovitoj opskrbi otoka električnom energijom.

Što se tiče elektroenergetskih postrojenja na obnovljive energente, prema Registru OIEKPP u UP-u Puli nalazi se 27 sunčanih elektrana dok postrojenja na druge obnovljive energente nema. Klimatska obilježja UP-a Pule osiguravaju značajan potencijal za iskorištavanje solarne energije (1.200 kWh/kW godišnje). Preko polovice svih sunčanih elektrana instalirano je u Općini Medulinu (15) dok su ostale instalirane u općinama Barbanu (5), Marčani (5) i Ližnjanu (1) te Gradu Puli (1). Njihova instalirana snaga je 1.210,4 kW. SRUPP navodi i kako se u Registru ne nalazi fotonaponska elektrana na trgovačkom centru Max Cityju snage 570 kW.

4.8.8.1. Plinovodna infrastruktura

Plinovodnu infrastrukturu čini magistralni plinovod koji ulazi u UP u Općini Barbanu i proteže se prema jugozapadu do Grada Pule gdje se grana u lokalne plinovode koji plinom opskrbljuju Grad Pulu i Općine Medulin te južne dijelove općina Fažane i Ližnjana (Slika 34).

Slika 34. Energetska infrastruktura u UP-u Puli

Izvor: SRUPP (2022)

4.8.9. Komunalna i druga infrastruktura

4.8.9.1. Infrastruktura javne vodoopskrbe

Vodoopskrbna mreža UP-a Pule sastoji se od Vodovoda Pule koji je na sjeveru povezan sa sustavima Gradolom, Butonigom i Rakonekom (Slika 35). Vodovod Pula obuhvaća 32 rezervoara ukupne zapremnine 32.313 m³ vode, 70 crpnih agregata, dvanaest prepumpnih stanica, jedanaest prekidnih komora, sedamnaest uređaja-postrojenja za pripremu vode za piće, 35.032 vodovodnih priključaka, 758 uličnih hidranata. Duljina vodovodne mreže iznosi

758 km i od toga 297 km glavnog dovoda i 460 km razvodne mreže. Unutar građevinskog područja 95 % kućanstava priključeno je na vodoopskrbnu mrežu dok je taj postotak izvan građevinskog područja ispod 10 % (SRUPP, 2022). U ispitivanjima koja provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije voda za piće zdravstveno redovito je ispravna.

Slika 35. Vodoopskrbni sustav u UP-u Puli

Izvor: SRUPP (2022)

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

U ljetnim je mjesecima, zbog turističke sezone, izraženo opterećenje vodoopskrbne infrastrukture budući da je potrošnja vode u srpnju i kolovozu i do tri puta veća u odnosu na potrošnju u ostalim mjesecima, a u turističkim središtima i do pet puta (ŽRSIŽ, 2018). Dodatno opterećenje se javlja i zbog kontinuirane gradnje novih stambenih, turističkosmještajnih i vikendaških objekata koji se spajaju na postojeću vodovodnu infrastrukturu s već definiranim kapacitetima, a koji također tu infrastrukturu najviše opterećuju u ljetnim mjesecima (SRUPP, 2022). Pritom u vikendaškim naseljima može doći do taloženja kemijskih spojeva i mikroorganizama u vodovodnim cijevima tijekom njihovog nekorištenja u zimskim mjesecima i posredno do narušavanja kvalitete vode za piće.

Jedan od osnovnih okolišnih problema vodoopskrbne infrastrukture predstavljaju gubici vode (do 23%) uslijed starih i dotrajalih vodovodnih cijevi, premda su u posljednjim godinama poduzete intervencije za sanaciju mreže i smanjenje gubitaka (ŽRSIŽ, 2018; SRUPP, 2022). Problem je i očekivani rast pritiska na vodoopskrbni sustav u ljetnim mjesecima u budućnosti.

4.8.9.2. Infrastruktura odvodnje

Infrastruktura odvodnje uključuje sakupljanje i dovođenje otpadnih voda do uređaja za pročišćavanje, njihovo pročišćavanje i ispuštanje u okoliš (obično u površinske vode, a iznimno u podzemne vode) kao i obradu mulja koji nastaje u procesu pročišćavanja voda. U Gradu Puli se na dijelu teritorija zasebno prikupljaju sanitarne i otpadne vode dok se na dijelu teritorija sanitarne i otpadne vode prikupljaju zajedničkim kolektorima. Izgrađenu ili djelomično izgrađenu odvodnu mrežu imaju i općine Fažana i Medulin. U ostalim JLS-ima UP-a Pule infrastruktura odvodnje nije u cijelosti izgrađena i obično pokriva centralna i/ili veća naselja. U nekim naseljima u kojima nema izgrađene infrastrukture kućanstva i gospodarski subjekti priključeni su na sabirne jame koje se periodično prazne. U sjeveroistočnim općinama (Barban, Marčana i Svetvinčenat) dio naselja je priključen na prostorno dobro razmještene uređaje za pročišćavanje otpadnih voda (SRUPP, 2022).

4.8.9.3. Infrastruktura za gospodarenje otpadom

U svim JLS-ima UP-a Pule organiziran je odvoz otpada koji se potom odlaže u županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Kaštijun smješten uz granicu Grada Pule s Općinom Medulin. Odvojeno prikupljanje otpada u većim naseljima odvija se putem kontejnera za pojedine vrste otpada koji su smješteni na javnim površinama i zelenim otocima dok se u dijelu naselja otpad prikuplja u kućanstvima i gospodarskim subjektima te ga potom prikupljaju nadležna poduzeća za zbrinjavanje otpada po principu „od vrata do vrata“ (SRUPP, 2022). Reciklažna dvorišta otvorena su u gradovima Puli i Vodnjanu te općinama Fažani, Marčani i Medulinu, dok su u općinama Barbanu i Svetvinčenatu organizirana mobilna reciklažna dvorišta. Reciklažnih dvorišta nema u Općini Ližnjanu (Izvešće o provedbi PGOIŽ, 2020) što se može odraziti kroz povećanu vjerojatnost nastanka ilegalnih odlagališta otpada.

U ŽCGO-u Kaštijunu, koji se prostire na površini od 16,6 ha, preuzima se i prihvaća komunalni otpad koji se obrađuje biološki i mehanički. Obrađuju se i otpadne vode koje nastaju na lokaciji ŽCGO-a te se one ponovno koriste unutar ŽCGO-a. U ŽCGO-u se primjenjuju najviši standardi zbrinjavanja otpada kako bi se spriječili negativni utjecaji na okoliš. Uz ŽCGO Kaštijun nalazi se istoimeno sanirano odlagalište otpada koje se koristilo prije izgradnje ŽCGO-a, a za čiju su sanaciju korištena sredstva Operativnog programa Konkurentnost i kohezija te Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Budući da je sanacija provedena, uklonjena je potencijalna ugroza za okoliš.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Unatoč razvijenosti sustava za gospodarenje otpadom, i dalje se nedovoljno otpada odvaja i reciklira. U SRUPP-u (2022) se navodi da je miješani komunalni otpad čini preko 80 % ukupnog prikupljenog otpada, pri čemu je stanje nešto bolje jedino u Općini Medulinu (75 %). Zbog sustava naplate zbrinjavanja otpada, dio fizičkih i pravnih osoba nepropisno odlaže otpad u okolišu čemu svjedoči niz ilegalnih odlagališta otpada među kojima su osobito problematična ona u speleološkim objektima koja mogu direktno ugroziti kakvoću vode u podzemnim vodonosnicima (usp. Slika 23).

4.9. Osobito vrijedni i zaštićeni elementi okoliša

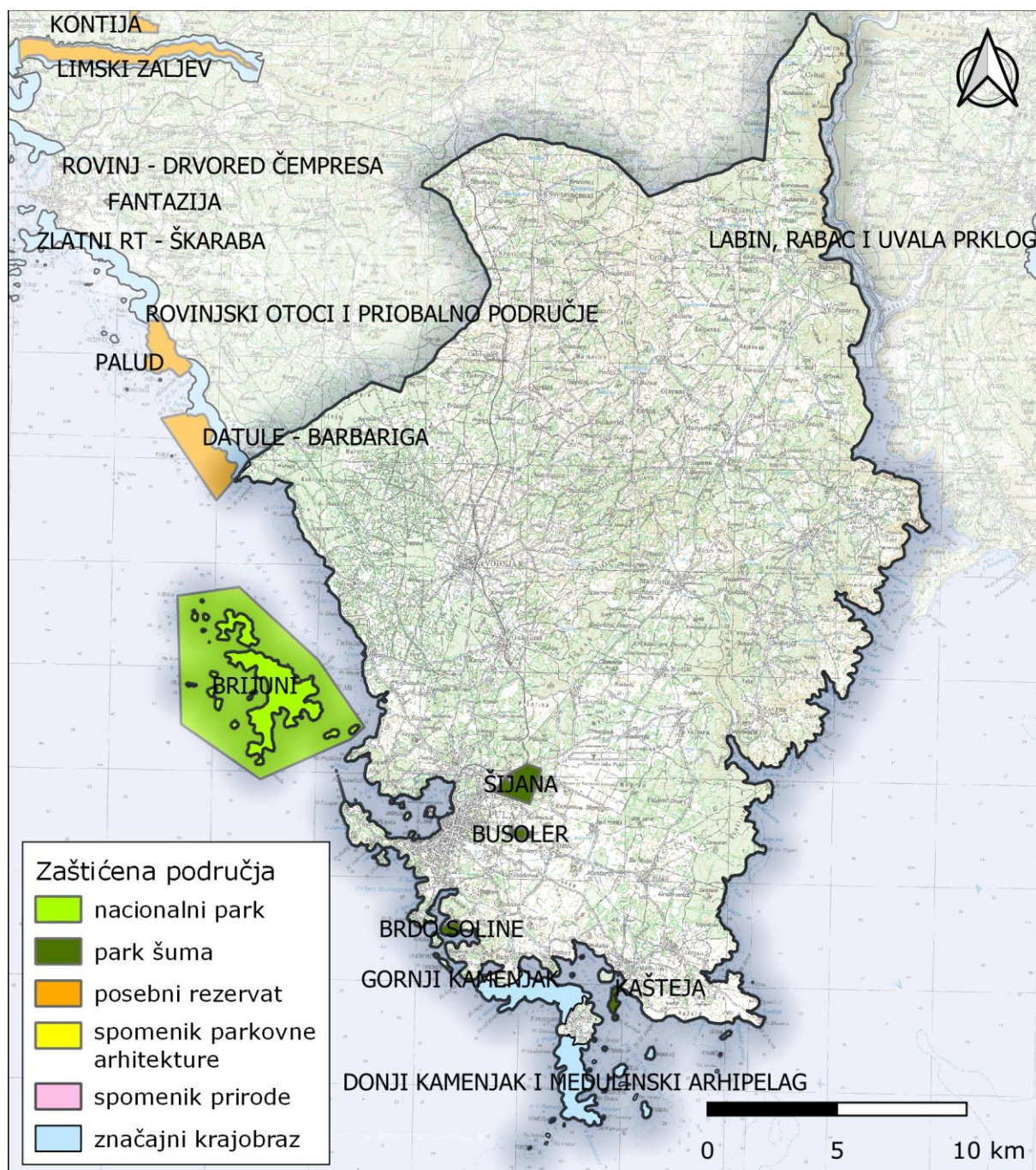
U ovom je poglavlju analizirano postojeće stanje okoliša s aspekta osobito vrijednih i zaštićenih elemenata okoliša koji su relevantni za SRUPP te na koje bi provedba isto mogla utjecati. Obrađeni su sljedeći elementi: zaštićena područja prirode, kulturno-povijesna baština i krajobrazna obilježja.

4.9.1. Zaštićena područja prirode

Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) predviđa devet kategorija zaštite, od kojih se u UP-u Puli nalaze nacionalni park, značajni krajobraz i park-šuma. Ukupan broj zaštićenih područja u UP-u Puli je sedam. U tablici u nastavku (Tablica 18) navedena su zaštićena područja, a njihov kartografski prikaz dan je na slici u nastavku (Slika 36). Prema trenutnim podacima, površina zaštićenih područja u UP-u Puli iznosi 4.431,34 ha, što čini 7,8 % površine UP-a Pule.

Tablica 18. Zaštićena područja u UP-u Puli

Kategorija zaštite	Naziv zaštićenog područja	Površina (ha)
nacionalni park	Brijuni	3.400,46
značajni krajobraz	Gornji Kamenjak	366,23
	Donji Kamenjak i medulinski arhipelag	424,02
park-šuma	Kašteja	34,05
	Brdo Soline	31,72
	Busoler	22,05
	Šijana	152,81

Slika 36. Zaštićena područja u UP-u Puli

Nacionalni park Brijuni područje je izrazite prirodne, kulturne i krajobrazne vrijednosti. Brijunsko otočje formirano je djelovanjem geoloških procesa tijekom milijuna godina, prirodni resursi rezultat su stoljetnog očuvanja ovog područja, a krajobraz na otocima formiran je uslijed ljudskog djelovanja u dalekoj i bližoj prošlosti (ostaci kamenoloma, izmjena livada i šuma dobivena gospodarenjem, izgradnja vila i sl.). Nacionalni park Brijuni čini 14 otoka, otočića i hridi smještenih uz zapadnu obalu Istre, nedaleko grada Pule. Današnje granice Nacionalnog parka usklađene su 1999. godine Zakonom o izmjenama

zakona o Nacionalnom parku i spomen području Brioni (NN 45/99). Park je dobio ime prema dvama najvećim otocima unutar arhipelaga, Velikom i Malom Brijunu.

Značajni krajobraz Gornji Kamenjak nalazi se između mjesta Premanture i Volme. Predstavlja prostor iznimne krajobrazne vrijednosti, a prekriven je različitim staništima. Preko pašnjaka ljekovite kadulje, gariga do makije hrasta crnike i šume alepskog bora ovo područje otkriva nezaboravne vidike. Istraživanja su pokazala da je područje izuzetno floristički vrijedno. Naime, na Gornjem Kamenjaku zabilježeno je čak 487 različitih vrsta biljaka. Ovako velik broj biljnih svojti na relativno malom području ukazuje na velik stupanj biološke raznolikosti.

Značajni krajobraz Donji Kamenjak i medulinski arhipelag karakteriziraju otvorena staništa koja predstavljaju riznicu biološke raznolikosti. Iznimno osebujan i vrijedan pejzaž Kamenjaka čini kombinacija šume, travnjaka, bušika, makije i kamenjara. Nekada su se na ovom području nalazile šume hrasta crnike koje je čovjek tijekom stoljeća, sjećom i ispašom degradirao i s vremenom su nastali travnjaci s obiljem biljnih vrsta.

Park-šuma Kašteja prekrivena je šumskim kulturama alepskog bora (*Pinus halepensis*) i crnog bora (*Pinus nigra*), posebnih vizualnih i mikroklimatskih vrijednosti za prostor naselja Medulina. Početkom 20. stoljeća austrijski magnat Paul Kupelwieser, koji je bio vlasnik otočja Brijuna, kupio je i dio medulinskog priobalja zajedno s poluotokom Kaštejom. Još tada su bile prepoznate iznimne krajobrazne vrijednosti ovog područja, a od 1996. godine poluotok je zaštićen u kategoriji park-šume.

Park-šuma Brdo Soline smješteno je između mjesta Pješčane uvale i Vinkurana. Izrazito gusto razvijena makija hrasta crnike, mjestimično razvijena i do stadija šume, čini ovo područje jednom od posljednjih očuvanih šuma hrasta crnike u Hrvatskoj. Hrast crnika (*Quercus ilex*) je autohtona vrsta hrasta na Mediteranu pa su takve šume i najstabilniji ekosustav Sredozemlja kojeg grade biljke prilagođene sušnim uvjetima. Zbog gustog sklopa i tame u šumi stvara se specifična mikroklima koja je hladnija i vlažnija od klime okolnog područja.

Park-šuma Busoler predstavlja sađenu sastojinu alpskog bora (*Pinus halepensis*), brucijskog bora (*Pinus brutia*) i crnog bora (*Pinus nigra*), starosti osamdeset godina, potpuno gustog do gustog sklopa krošnje, veće pejzažne vrijednosti.

Park-šuma Šijana ima šumarsko značenje (sjemenska baza supltnjaka) te osobitu rekreacijsku vrijednost za građane Pule. U manjem dijelu park-šume (oko 50 ha) dominiraju, u skupinama i pojedinačno, sljedeće vrste drveća: alepski bor (*Pinus halepensis*), pinjol (*P. pinea*), primorski bor (*P. pinaster*), himalajski cedar (*Cedrus deodara*), čempres (*Cupressus sempervirens* var. *pyramidalis* i *C.s.* var. *horizontalis*), i hrast medunac (*Quercus pubescens*). Osobito su značajni primjerci hrasta supltnjaka (*Quercus pseudosuber*). Na preostaloj površini raste bijeli grab (*Carpinus betulus*), crni jasen (*Fraxinus ornus*), lovor (*Laurus nobilis*) i dr.

Osim navedenih zaštićenih područja, Rješenjem o proglašenju fosila dinosaura i njihovih nalazišta zaštićenim dijelovima prirode (NN 40/21) utvrđeno je da su fosili dinosaura na 24 (dvadeset i četiri) nalazišta u Republici Hrvatskoj značajni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda, obrazovnog i znanstvenog značaja te su proglašeni zaštićenim dijelovima prirode.

U tablici u nastavku (Tablica 19) dan je popis nalazišta fosila dinosaura koja se nalaze u UP-u Puli.

Tablica 19. Popis nalazišta fosila dinosaura i njihove lokacije u UP-u Puli

Nalazište	Lokacija	Godina pronalaska
Ploče	Brijuni	1925.
Pogledalo/Barban	Brijuni	1965.
Fenoliga	Južna Istra	1975.
Plješivac/Kamik	Brijuni	1987.
Puntižela	Pula	2000.
Trstike/Debela Glava	Brijuni	2001.
Zlatne Stijene	Pula	2004.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

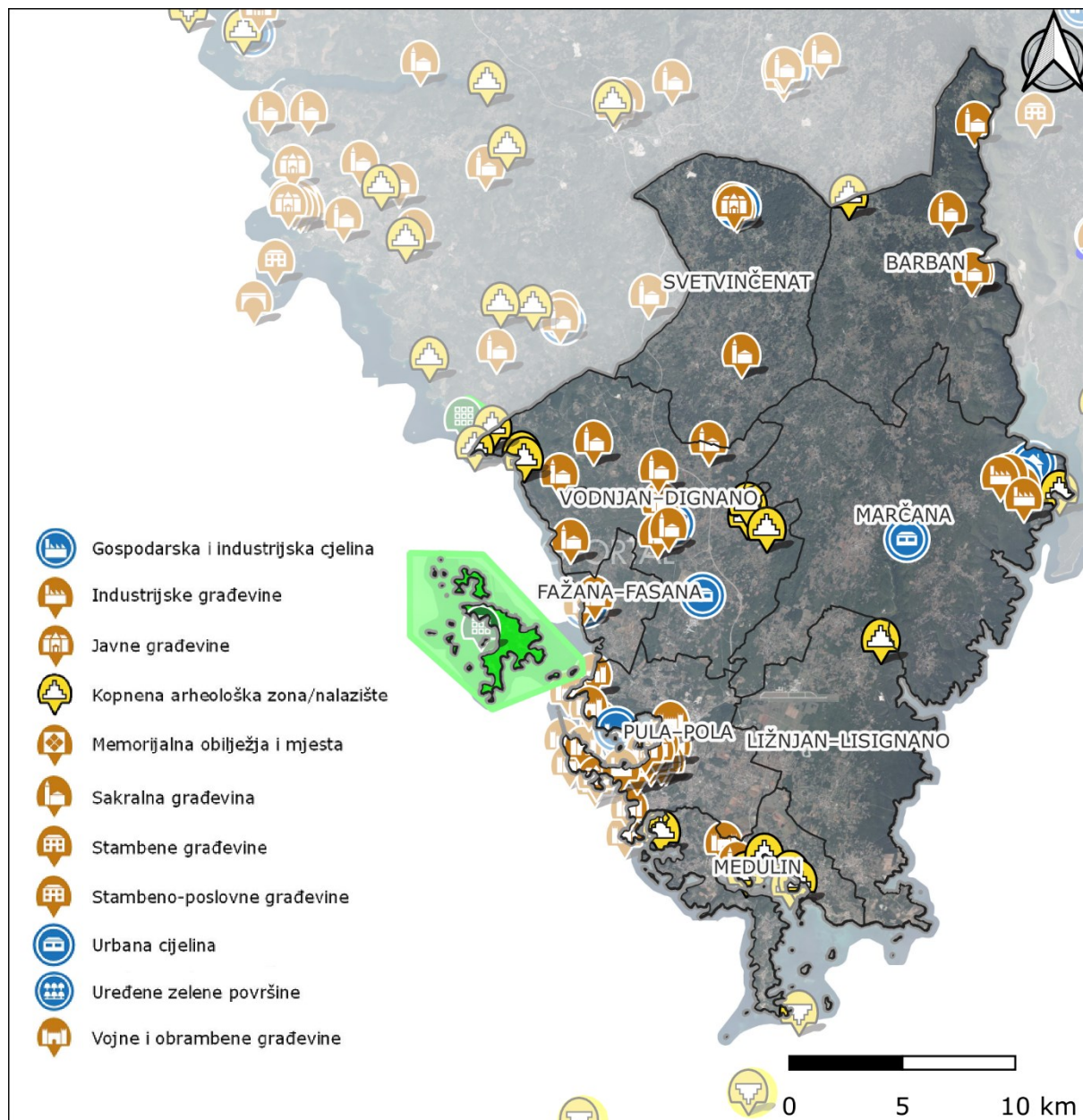
Nacrt Plana razvoja Istarske županije za razdoblje od 2022. do 2027. (2022) navodi sljedeće probleme: iako postoje planski dokumenti usmjereni na upravljanje zaštićenim područjima, predviđene mjere se u praksi ne provode te je evidentan nedostatak ljudskih resursa za praćenje njihove provedbe; nedostatak monitoringa u zaštićenim područjima, odnosno manjak službi koje provode redoviti nadzor; nedostatnost financijskih resursa za očuvanje zaštićenih područja; neučinkovita provedba zaštite okoliša i prirode u stvarnosti – zaštita je deklarativnog karaktera; značajan pritisak drugih sektora (turizma, gospodarstva, prostornog planiranja) na očuvanje okoliša i prirode; neadekvatan nadzor i uređenje zaštite zaštićenih morskih područja, uz izraženu problematiku nadležnosti više institucija (na nacionalnoj i regionalnoj razini); izazovi u izgradnji infrastrukture za odvodnju u zaštićenim područjima.

U Planu upravljanja Nacionalnim parkom Brijuni 2016.–2025. (2016) navode se problemi vezani uz infrastrukturu (odvodnja, parkiranje, pristupne ceste parku itd.), upravljanje hotelima, organizaciju posjećivanja, prostornoplansku dokumentaciju, rješavanje komunalnih problema, zaštitu i očuvanje kulturno-povijesne baštine, zaštitu i očuvanje prirodne baštine, broj zaposlenih stručnjaka i sl.

4.9.2. Kulturno-povijesna baština

Istra je tijekom čitave svoje prebogate povijesti bila mjesto dodira i prožimanja mnogih kultura koji su svojom prisutnošću, običajima, radom, ostavile trag u prostoru (Službene internetske stranice Istarske županije). Materijalna i nematerijalna kulturna baština iznimno je vrijedna i jedinstvena svojom brojnošću i raznolikošću na malom prostoru. Istra je regija s pedesetak zaštićenih povijesnih cjelina i više stotina zaštićenih spomenika. Od materijalne baštine Istre izdvajaju se histarske gradine, sela i gradiće uz obalu i u unutrašnjosti te kašteli središnje Istre. Naročito je vrijedna antikna baština od koje se ističu pulska Arena, Augustov hram, Malo rimsko kazalište, Slavoluk Sergijevaca, itd. (ŽRSIŽ, 2018).

Prema mrežnom Registru kulturnih dobara (2022), u UP-u Puli nalazi se ukupno 97 kulturnih dobara među kojima dominiraju pojedinačna kulturna dobra (60). Većina kulturnih dobara u Registru je upisana kao zaštićeno kulturno dobro (91) dok je šest dobara preventivno zaštićeno. Najviše kulturnih dobara nalazi se na području Grada Pule koja obiluje povijesnim spomenicima. Tablična kategorizacija kulturnih dobara prema JLS-ima UP-a Pule prikazana je u nastavku (Tablica 20), kao i grafički prikaz njihovog prostornog smještaja (Slika 37).

Slika 37. Kulturna dobra na području UP-a Pule (Geoportal kulturnih dobara)

Izvor podataka: Geoportal kulturnih dobara (2022)

Tablica 20. Kategorizacija zaštićene kulturne baštine po JLS-ima UP-a Pule

Vrsta zaštite	Pula	Medulin	Ližnjan	Marčana	Fažana	Vodnjan	Svet- vinčenat	Barban
nepokretno kulturno dobro – pojedinačno	31	2		6	2	8	6	5
nepokretno kulturno dobro – kulturno-povijesna cjelina	2			4	1	2	1	
nematerijalno kulturno dobro	1			1				1
arheologija	3	9	1	1		7		1
kulturni krajolik	1					1		
ukupno po JLS-ima	38	11	1	12	3	18	7	7
Ukupno UP Pula	97							

Izvor podataka: Registar kulturnih dobara (2022)

Prema prostornoplanskoj dokumentaciji JLS-a koji čine UP Pulu, zabilježeno je ukupno 548 evidentiranih nepokretnih kulturnih dobara. Najviše upisa (205) pripada kategoriji arheoloških lokaliteta i zona (37 %). Značajnije su zastupljene i kategorije: sklopova, građevina i objekata profane (15 %) i sakralne (11 %) provenijencije te poluurbane i ruralne cjeline (12 %). Brojnost kulturnih dobara ukazuje na tisućljetni kontinuitet naseljavanja, što dodatno dokazuje izrazitu kulturno-povijesnu vrijednost promatranog područja. Prostornim planovima definirane su mjere zaštite i očuvanja evidentiranih kulturnih dobara (SRUPP, 2022).

Prema važnosti izdvajaju se kulturna dobra nacionalnog značenja: Rimsko scensko kazalište, Augustov hram, Arena (Amfiteatar), Slavoluk Sergijevaca (Porta Aurea) i Dvojna vrata. Za UP Pulu značajan je prostor Nacionalnog parka Brijuni koji je zaštićen u kategoriji kulturnog krajobraza. Za svaki od dobara u nastavku je dan kratak opis preuzet s Geoportala kulturnih dobara (2022).

Rimsko scensko kazalište (tzv. malo kazalište) izgrađeno je unutar antičkih gradskih bedema, na istočnoj padini centralnog brežuljka. U dužini 62 m sačuvana je scenska zgrada, polukružna orkestra i polukružno oblikovane stepenice gledališta, djelomično usječene u živu stijenu brda. U zgradu se ulazilo kroz tri monumentalna ulaza od kojih se jedan nalazio sa sjeverne strane u prolazu usječenom u živu stijenu, a do njega se dolazilo ulicom koja je vodila od Dvojnih vrata.

Augustov hram u Puli potječe iz prvog desetljeća naše ere, a posvećen je božici Romi i Cezaru Augustu. Nalazi se na forumu, a činio je dio kapitolinske trijade – sklopa tri hrama. Predstavlja jedan od najljepših primjera rimskog kulturne arhitekture s jakim utjecajem kasnohelenističke umjetnosti, vidljivom u dekoracijama friza i kapitela.

Amfiteatar Arena predstavlja jedan od najvrjednijih spomenika iz rimskog vremena u Puli. Smatra se da je najstariji amfiteatar podignut u Augustovo vrijeme, proširen za vrijeme cara Klaudija, dok izgled današnjeg potječe iz vremena Tita Flavija Vespazijana (79.–81.

n.e.). Najsačuvaniji je vanjski zidni plašt elipsoidnog tlocrta i dio podzemnih prostorija. Vanjski plašt građen kamenom iz lokalnih kamenoloma, a sastoji se od po 72 otvora na prizemlju, prvom i drugom katu.

Slavoluk Sergijevaca spada u vrhunske spomenike rimskodobne klasične umjetnosti. Dala ga je sagraditi Salvija Postuma iz obitelji Sergijevaca krajem 1. st.n.e. u čast tri člana svoje obitelji. Radi se o jednostavnom lučnom otvoru s atikom na kojem su bile statue Sergijevaca, a danas su sačuvani samo njihovi posvetni natpisi.

Dvojna vrata ili Porta Gemina sagrađena su krajem 2. st.n.e. te su nekad bila dio glavne komunikacije prema antičkom kazalištu. Riječ je o jednostavnoj konstrukciji s dva lučna prolaza flankirana s tri polustupa na visokim postamentima s kompozitnim kapitelima.

Brijunsko otočje brojni elementi kulturno-povijesnih obilježja klasificiraju u kulturni krajolik iznimne vrijednosti. U antici je otočje predstavljalo zemljišni posjed na kojem se grade villae rusticae. Na zapadnoj obali Velikog Brijuna u kasnoj antici formira se utvrđeno naselje – kastrum. Gradnja u luci Brijuni počinje u vrijeme vlasti akvilejskih patrijarha koji u 12. st. grade stambeno-fortifikacijsku građevinu. Od druge polovice 19. st. otočje čini dio fortifikacijskog sustava oko pulske luke s nizom vojnih utvrda i baterija. Potkraj 19. st. otočje kupuje austrijski industrijalac Paul Kupelwieser i pretvara ga u odmaralište. Grade se čamčarnica, privatne vile, posebno opremljeni hoteli, kupalište s pomoćnim objektima, otvara se zoološki vrt, uređuje hipodrom i igrališta za golf i polo. Cijeli projekt pretvorio je Brijunsko otočje u svjetski poznato ljetovalište za aristokraciju iz čitave Europe. Turizam na Brijunima dokida se dolaskom Drugog svjetskog rata da bi u drugoj polovini 20. stoljeća postao ekskluzivan kao mjesto rada i ljetovanja predsjednika nove države, Josipa Broza Tita, a u tom razdoblju gradi se pet glavnih državnih vila.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Prema Izvješću o stanju u prostoru Grada Pule (2018) godine, potrebno je snažnije gospodarski valorizirati bogatu kulturno-povijesnu baštinu i tradiciju urbanog područja, a naročito Pule. Potrebno je brojne vojne objekte Pule valorizirati u kulturne, turističke i druge svrhe značajne za društveno-ekonomski razvoj. U Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a Južna Istra (2017) također se ističu nedovoljna valorizacija kulturne baštine te nedostatan marketing i promidžba kulturno-povijesne i tradicijske baštine.

Kulturna strategija razvoja Grada Pule (2013) kao ključne probleme u području kulturne baštine ističe nedostatak kapaciteta u kulturi (financijskih, materijalnih, ljudskih i sl.), nerazvijenost tržišta u kulturi, manjak vrijednosne orijentacije, problem raspodjele odgovornosti i nejednakost unutar kulturnog sustava. Kao ograničavajući faktori u razvoju velikog kulturnog potencijala Pule navedeni su nedostatak kapitala te interdisciplinarnе suradnje i organizacije.

Posljednjih se godina gradovi sa zaštićenim kulturno-povijesnim cjelinama, kao što je Pula, u ljetnim mjesecima susreću sa sve većim brojem turista i posjetitelja (prekomjerni turizam). Veći kruzери uplovljavaju u luke te posjetitelji posjećuju mjesta koja nisu infrastrukturno kapacitirane za istodobno primanje velikog broja posjetitelja čime se ugrožava kulturno-povijesna baština.

Na teritoriju UP-a Pule nalazi se šest preventivno zaštićenih dobara što predstavlja privremenu vrstu zaštite, a ista se briše ukoliko u zakonom definiranom roku nije utvrđeno svojstvo kulturnog dobra.

4.10. Krajobrazna obilježja

Krajobraznom regionalizacijom u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske (1997), s obzirom na prirodna obilježja, izdvojeno je šesnaest osnovnih krajobraznih jedinica. UP Pula pripada krajobraznoj jedinici Istra koju karakteriziraju tri geološko-morfološka i pejzažna dijela: planinski rub, Učka Ćićarija (bijela Istra), disecirani flisni reljef središnje Istre (siva Istra) i vapnenački, crvenicom pokriveni ravnjak zapadne Istre (crvena Istra). Iako se flišna i vapnenačka Istra geomorfološki znatno razlikuju, pejzažno ih ujedinjuje tip istarskih naselja: kašteljerski, akropolski položaj na visokim, pejzažno dominantnim točkama. Prirodni spoj georaznolikost i bioraznolikosti, osobito u najjužnijim dijelovima UP-a, generira iznimnu krajobraznu raznolikost ovog prostora.

Prostornim planom Istarske županije istarski poluotok podijeljen je na tri osnovne krajobrazne cjeline – bijelu, sivu i crvenu Istru, unutar kojih su određene krajobrazne podcjeline i njihovi dijelovi. Ove cjeline ilustrativno ukazuju na njezine krajobrazne karakteristike, ali i reljefne, geološke, hidrološke, pedološke, vegetacijske te morfologije naselja. UP Pula nalazi se unutar dijela krajobrazne cjeline crvene Istre (Slika 38).

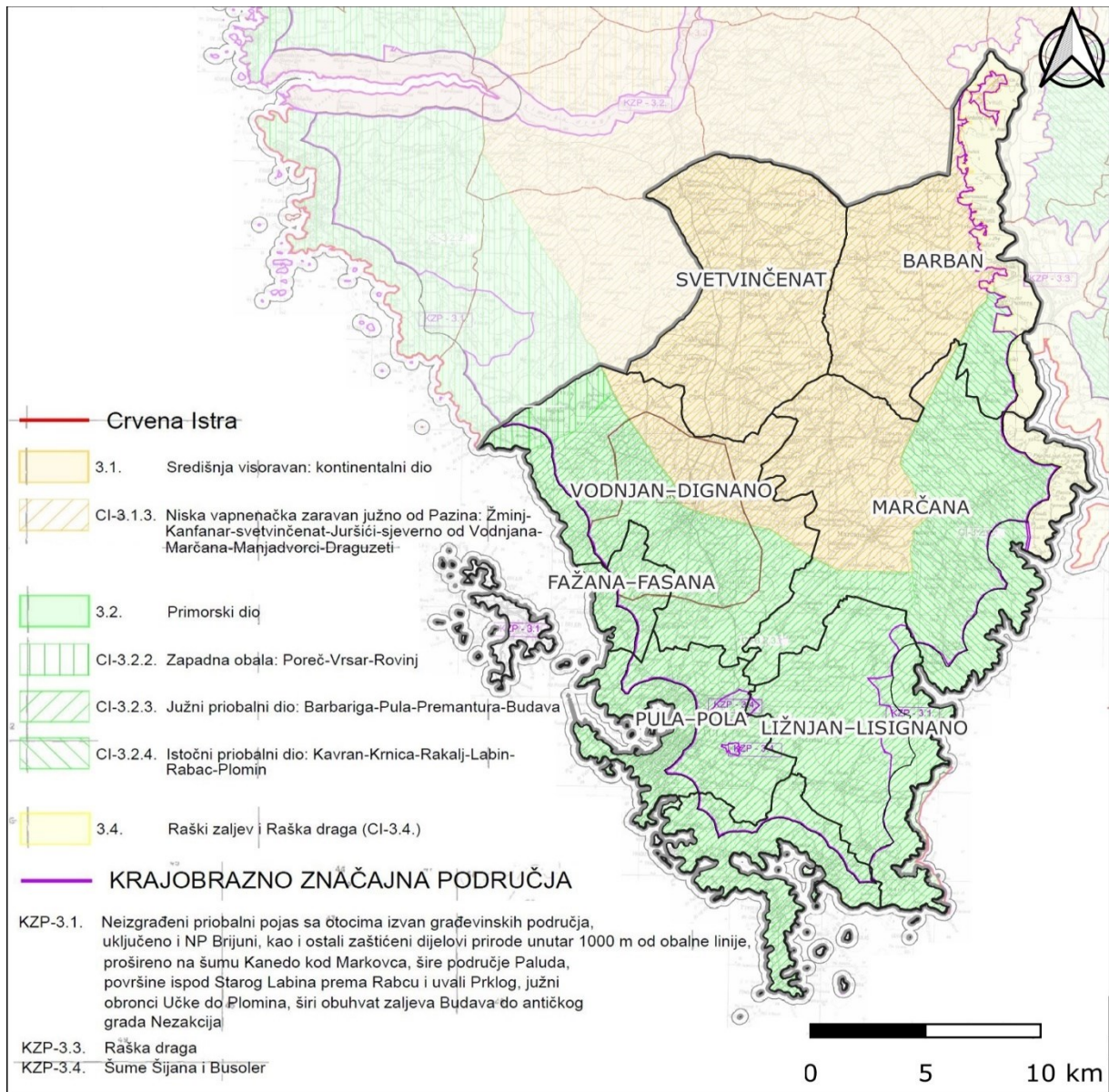
Krajobrazna cjelina crvena Istra sastoji se od dvije podcjeline – Središnje visoravni (kontinentalni dio) i Primorskog dijela. Kontinentalni dio obuhvaća sljedeće dijelove:

- sjeverna visoravan Buje (Kremenje–Marušići–Šterna–Lucija–Martinčići–Triban)
- sjeverozapadna visoravan (Vižinada–Baderna–Lovreč–Selina–Barat–Karojba)
- niska vapnenačka zaravan (južno od Pazina–Žminj–Kanfanar–Svetvinčenat–Juršići–sjeverno od Vodnjana–Marčana–Manjadvorci–Draguzeti)

Primorski dio obuhvaća sljedeće dijelove:

- sjeverni dio (Savudrija–Umag–Novigrad)
- zapadna obala (Poreč–Vrsar–Rovinj)
- južni priobalni dio (Barbariga–Pula–Premantura–Budava)
- istočni priobalni dio (Kavran–Krnica–Rakalj–Labin–Rabac–Plomin)
- Linski kanal i Limska draga
- Raški zaljev i Raška draga

U nastavku poglavlja dan je opis krajobrazne cjeline Crvena Istra kroz opis krajobraznih podcjelina na području kojih se nalazi UP Pula (prema podacima iz PPIŽ, 2016).

Slika 38. Izvadak iz karte 3.2.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora područja posebnih ograničenja u korištenju – krajobraz s granicom UP-a Pule

Izvor: PPIŽ (2016)

Osnovna karakteristika krajobraza Crvene Istre je tlo – tipična crvenica, plitka, srednje duboka i duboka. Također, za razliku od Bijele, a posebno Sive Istre, u Crvenoj Istri nema značajnih površinskih voda osim lokvi i bara. Voda se spušta u podzemlje te pukotinama putuje prema moru. Kontinentalni dio Crvene Istre obuhvaća središnje područje županije koje je obilježeno slabijom morfološkom dinamikom, ali s velikim brojem krških pojava (udolina, jama i vrtača) i bez površinskih vodotoka, relativno velikim brojem naselja osrednjeg vitaliteta i s jačim stupnjem integriranosti prostora, dobrim i vrlo dobrim prometnim vezama s ostatkom županije, lošim demografskim obilježjima, relativno uravnoteženim gospodarskim obilježjima te s jako izraženom osjetljivošću okoliša.

Primorski dio Crvene Istre obuhvaća priobalno područje Županije koje je obilježeno različitim geomorfološkim obilježjima, ali je jedinstveno po uzajamnosti djelovanja mora i kontaktnog područja kopna, obilježeno i razvijenom hijerarhijom mreže naselja, uglavnom visokog stupnja vitaliteta i s visokim stupnjem integriranosti prostora, vrlo dobrim i odličnim prometnim vezama s ostatkom županije, dobrim i vrlo dobrim demografskim obilježjima, uravnoteženim gospodarskim obilježjima te s jako izraženom osjetljivošću okoliša.

Središnja visoravan, kontinentalni dio:

Niska vapnenačka zaravan južno od Pazina–Žminj–Kanfanar–Savičenat–Juršići–sjeverno od Vodnjana–Marčana–Manjadvorci–Draguzeti: Prostor se odlikuje pretežno zaravnjenim dijelovima s povremenim blagim uzdizanjima i manjim vrtačama koji se postepeno spuštaju prema južnom priobalju Istre. Površinskih tokova nema, ali su značajne brojne lokve i bare koje su uz manja naselja uredno održavane. Naselja su raštrkana, disperzna, nedefiniranog oblika, bez jasno definiranih granica. Na cijelom području brojni su geomorfološke fenomeni krša u obliku jama, špilja: Pazinska jama, jama kod sela Burići, Ladićevi krugi. Upravo zbog niskog raslinja i jako skeletnog tla najuočljivija pojava u ovom krajobrazu je tradicionalna ruralna arhitektura – kažun i suhozidi.

Primorski dio:

Zapadna obala–Poreč–Vrsar–Rovinj: Morfološku sliku šireg područja čini otvorena vapnenačka zaravan na niskom i valovitom istarskom ravnjaku sa zaobljenim, kupastim i relativno niskim reljefnim oblicima. Krajobraz je uglavnom agrarni, prevladavaju maslinici i vinogradi te u blizini naselja, oranice s povrtnim i ratarskim kulturama. Značajan je kultivirani krajobraz šireg agrarnog prostora Kaštelir, Labinci, Nova Vas, Červar s brojnim obnovljenim vinogradima i maslinicima. Rovinjski otoci i priobalno područje, kao i otoci Vrsara i Poreča, su krajobrazno značajna područja.

Južni priobalni dio Barbariga–Pula–Premantura–Budava: Ovo je područje blago položenog reljefa koji prema moru prelazi u nizinu. Na kopnu nema impresivnih vizura, međutim sa morske strane vizure sežu duboko na kopno. Za razliku od zapadne, ovaj dio istarske obale je neizgrađen. Osim Pule i Fažane, stare jezgre naselja nalaze se par stotina metara od morske obale, neformalnog su oblika, nejasno definiranih granica, zrakasto se šire u više smjerova uz prometnicu. Uz obalu se nalaze područja turističke namjene, pretežno autokampovi i turistička naselja. Osnovna značajka ovog područja su veća neizgrađena priobalna područja, vrlo često oko napuštenih vojnih utvrda i bitnica. Ova neizgrađena područja vrlo su atraktivna raznim investitorima posebno za golf terene. Krajobrazno značajna područja su Gornji i Donji Kamenjak sa medulinskim arhipelagom te područje od uvale Kale do zaljeva Budava dok je najznačajnije krajobrazno područje NP Brijuni.

Istočni priobalni dio Kavran–Krnica–Rakalj–Labin–Rabac–Plomin: Obala je razvedena, s brojnim većim ili manjim uvalama, a najznačajniji su Raški i Plominski zaljev te Duga uvala i Krnička luka. Područja kulturnog krajobraza posebnog značaja i krajobrazno dominantne točke su naselja Stari grad Labin i Plomin te barokna štancija Dubrova s parkom skulptura. Značajne negativne djelatnosti u krajobrazu su bespravna izgradnja na obroncima prema moru.

Raška draga i Raški zaljev

Raški zaljev je dug oko 12 km, prosječne širine približno 1 km. Uz iznimne ljepote zaljeva sa brojnim uvalama (Blaz, Kalavojna) i rtovima koji se izmjenjuju, sliku krajobraza znatno narušava eksploatacijsko polje Maškun, terminal za drvo i ukrcajna luka Brščica, a na izlazu iz zaljeva tvornica Koromačno i eksploatacijsko polje.

Raška draga predstavlja nastavak Raškog zaljeva u obliku kopnene zavojite udoline, kojom protječe rijeka Raša. Obronci drage gusto su obrasli šumskom vegetacijom. Na početku i kraju drage prevladavaju poljoprivredne površine dok je središnji dio uglavnom prekriven šumom i travnjacima. Naselja su smještena na vrhovima okolnih obronaka. Karakterizira ih razgranatost i izduženost uz cestu, a oko njih su koncentrirane poljoprivredne površine.

Značajna obilježja krajobraza Crvene Istre su:

- krajobrazno dominantne točke na morskoj obali je stara gradska jezgra Pule te srednjovjekovni kašteli i utvrđeni gradovi na vapnenačkoj visoravni – Svetvinčenat i Vodnjan;
- područja značajnijeg kultiviranog krajobraza su šire agrarno područje Vodnjana, Galižane, Fažane, Peroja, Gajane;
- krajobrazno značajna područja su neizgrađeni dijelovi priobalnog pojasa s otocima izvan građevinskih područja, uključujući i NP Brijune, prošireno na šumu Kanedo kod Markovca, šire područje Paluda, površine ispod starog Labina prema Rapcu i uvali Prklog, južni obronci Učke do Plomina, širi obuhvat zaljeva Budava do antičkog grada Nezakcij, Raška draga te šume Šijana i Busoler.

Prostornim planom Istarske županije određene su mjere očuvanja krajobraza Crvene Istre, a izdvojene su sljedeće:

- Očuvanje neizgrađenog dijela priobalnog pojasa te sanacija krajobraza ugroženog bespravnom izgradnjom, posebno na nagnutim obroncima.
- Očuvanje obronaka i doline Limske i Raške Drage.
- Očuvanje i sanacija manjih vodenih površina i specifične vegetacije.
- Sanacija otkopanih prostora na kojima do sad nije provedena sanacija (izvanredna sanacija ili sanacija u posebnim situacijama – po propisima zaštite okoliša ili po propisima o uređenju prostora) te smanjenje vizualne izloženosti aktivnih eksploatacijskih polja, posebice s mora.
- Očuvanje i sanacija šumskih površina.
- Revitalizacija napuštenih vojnih utvrda te očuvanje i sanacija povijesnih jezgri.
- Očuvanje i sanacija tradicionalne ruralne izgradnje, posebno kažuna i suhozida.
- Očuvanje nenastanjenih otoka i otočića za poljoprivredne djelatnosti, rekreaciju i istraživanje, bez građevinskih područja.
- Očuvanje značajnih površina prirodnih travnjaka kao krajobraznih elemenata te poticanje stanovništva na bavljenje tradicijskim stočarstvom.

Postojeći okolišni problemi važni za SRUPP

Područje Istarske županije, posebno obalnog dijela, ubrzano se razvija, pri čemu prostorne promjene koje ne uvažavaju kvalitete krajobraza i njegove vrijednosti dovode do narušavanja i degradacije krajobraznih značajki (Program zaštite okoliša, 2019). Intenzivna urbanizacija u UP-u Puli narušava kvalitetu prirodnog i kulturnog (agrarnog) krajobraza. Dolazi do napuštanja poljoprivrednih aktivnosti što dovodi do pojave prirodne sukcesije te rezultira zapuštanjem vrijednih agrarnih krajobraza. Obrastaju tradicionalni pašnjaci i maslinici omeđeni suhozidima. Propadaju vrijedni primjerci tradicijske kamene arhitekture nekadašnjeg sela. Navedeno naposljetku uzrokuje gubitak vrijednih kulturnih krajobraza, koji svojom osobitom pojavom daju prepoznatljiv vizualni i kulturni identitet Istarskoj županiji (Program zaštite okoliša, 2019).

Prisutan je veliki pritisak turizma, u uskom obalnom pojasu, posebice u vidu izgradnje, dok stare urbane cjeline u unutrašnjosti propadaju. Značajne negativne djelatnosti u krajobrazu su bespravna izgradnja na obroncima prema moru (SRUPP, 2022.) Sliku krajobraza u Raškom zaljevu znatno narušavaju eksploatacijska polja.

Unutar UP-a Pule nalazi se osam *brownfield* područja kojima je potrebna urbana preobrazba. U Puli se nalazi sedam *brownfield* područja (Hidrobaza, Vallelunga, Muzil, Arsenal (Uljanik), Vladimir Gortan, Mornarička bolnica, DC Rojc), a u Vodnjanu jedan (MMC Torcio, stara uljara). U procesu obnove trenutno su tri lokacije u Puli (Hidrobaza, Muzil i Mornarička bolnica).

5. Preliminarna analiza vjerojatno značajnih utjecaja SRUPP-a na sastavnice okoliša

Sve aktivnosti planirane u SRUPP-u realizirat će se u teritorijalnom obuhvatu UP-a Pule odnosno gradova Pule i Vodnjana te općina Barbana, Fažane, Ližnjana, Marčane, Medulina i Svetvinčenata.

5.1. Okolišne značajke područja na koja provedba SRUPP-a može značajno utjecati

Na temelju provedene analize postojećeg stanja okoliša prema sastavnicama, strateških ciljeva, posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti te strateških projekata procijenjene su okolišne značajke UP-a Pule na koje provedba SRUPP-a može značajno utjecati. Navedene značajke uključuju:

- tlo,
- zrak,
- vode:
 - površinske kopnene vode,
 - more,
 - podzemne vode,
- šumske površine,
- divljač i lovne životinje,
- georazolikost,
- biorazolikost,
- stanovništvo,
- zdravlje,
- zaštićena područja prirode,
- kulturno-povijesna baština,
- krajobrazna obilježja,
- gospodarenje otpadom,
- klimatske promjene:
 - prevencija klimatskih promjena,
 - prilagodba klimatskim promjenama.

5.2. Značajke okoliša za koje se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja

Za sljedeće značajke okoliša procijenjeno je da se može isključiti mogućnost značajnog utjecaja aktivnosti definiranih SRUPP-om:

- geološka obilježja,
- hidrogeološka obilježja,
- seizmička obilježja,
- geomorfološka obilježja.

5.3. Mogući razvoj okoliša bez provedbe SRUPP-a

Bez provedbe SRUPP-a može se očekivati nastavak prepoznatih trendova u okolišnim problemima vezanim uz tlo, zrak, vode (površinske, obalne i podzemne), šumske površine, divljač i lovne životinje, georaznolikost, bioraznolikost, zdravlje, zaštićena područja, kulturno-povijesnu baštinu, krajobrazna obilježja, klimatske promjene i gospodarenje otpadom. Može se očekivati daljnja ugroza šumskih površina i imovine od šumskih požara kao i daljnja onečišćenost ruralnih i divljih dijelova krajobraza te speleoloških objekata divljim deponijima. Opstat će i zdravstveni problemi nastali uslijed nedostatne fizičke aktivnosti kao i problemi s nedostatnim odvajanjem otpada.

6. Analiza vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš

Prije procjene mogućih značajnih utjecaja provedbe SRUPP-a na sastavnice okoliša provedena je analiza odnosa ciljeva SRUPP-a s ciljevima relevantnih strategija, planova i programa na državnoj razini, kao i sa ciljevima međunarodnih sporazuma te je provedena analiza postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema za relevantne sastavnice okoliša.

Prvi korak u procjeni mogućih utjecaja SRUPP-a na okoliš je identifikacija aktivnosti unutar posebnih ciljeva definiranih u SRUPP-u čijom se provedbom mogu očekivati određeni utjecaji na okoliš.

Procjena utjecaja izrađuje se na strateškoj razini koja isključuje pojedinačne zahvate i specifičnu projektno vezanu procjenu utjecaja na okoliš. Sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17), strateška procjena je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana i programa. Stoga je za kvantifikaciju mogućih utjecaja provedbe aktivnosti iz prioriternih područja korištena skala značajnosti utjecaja prikazana u tablici u nastavku (Tablica 21) koja moguće pozitivne i negativne utjecaje kategorizira u dvije kategorije – značajan utjecaj i utjecaj koji nije značajan. U slučaju kad je za provedbu pojedine ciljane intervencije ocjenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja (-2), obavezno je predlaganje mjera zaštite okoliša koje će moguće značajne negativne utjecaje ublažiti i svesti na prihvatljivu razinu ili potpuno ukloniti. U slučaju nemogućnosti ublažavanja mogućih značajnih negativnih utjecaja ispod razine značajnosti, element s ocjenom -2 (aktivnost) potrebno je ukloniti iz SRUPP-a. U situaciji kada je za pojedino prioriterno područje procijenjena mogućnost uzrokovanja negativnog utjecaja koji nije značajan (-1), predlaganje mjera zaštite okoliša nije obavezno.

Tablica 21. Značenje oznaka u tablici procjene utjecaja provedbe SRUPP-a na sastavnice okoliša

Značajnost utjecaja	Opis značajnosti utjecaja
-2	moguć značajan negativan utjecaj
-1	moguć negativan utjecaj koji nije značajan
0	ne očekuje se utjecaj
+1	moguć pozitivan utjecaj koji nije značajan
+2	moguć značajan pozitivan utjecaj

U tablici u nastavku (Tablica 22) dan je pregled procjene značajnosti mogućih utjecaja provedbe aktivnosti unutar prioriternih područja na sastavnice okoliša i okolišne teme. Ocjene utjecaja iz navedene tablice detaljno su analizirane i opisane u sljedećim potpoglavljima.

Na razini strateške procjene, pregledom predmetne tablice može se zaključiti da provedbom SRUPP-a može u jednom dijelu doći do negativnih utjecaja koji nisu značajni, a u drugom do pozitivnih utjecaja koji nisu značajni na sve analizirane okolišne sastavnice i teme. Iz

tablice je vidljivo da je najviše pozitivnih utjecaja na okoliš prepoznato u posebnih ciljeva *4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine, 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine i 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge*. Najviše mogućih negativnih utjecaja na okoliš prepoznato je u okviru posebnih ciljeva *1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život, 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti, 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnost, 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada i 3.2. Otporno gospodarstvo*.

Tablica 22. Pregled mogućih značajnih utjecaja provedbe aktivnosti definiranih SRUPP-om na sastavnice i značajke okoliša

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzem- ne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaz- nolikost	bioraz- nolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno- povijesna baština	krajo- brazna obilježja	gospo- darenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena			
Posebni cilj 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život																			
1.1.1.1.	-1	0	-1	0	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.1.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.1.3.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0			
1.1.3.3.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	0	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0	
1.1.3.4.	-1	0	0	0	0	-1	0	-1	-1	0	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0	
Posebni cilj 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti																			
1.2.1.6.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
1.2.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.2.3.2.	-1	-1	+1	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	+1	+1
Posebni cilj 1.3. Zdrav i aktivan život																			
1.3.1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.1.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.1.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.2.1.	0	0	0	0	0	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0
1.3.2.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	0		
Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti																			
2.1.1.1.	-1	-1	-1	0	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	0			
2.1.1.2.	-1	-1	+1	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	+1			
2.1.1.3.	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	0			
2.1.1.5.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1			
2.1.1.6.	-1	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
2.1.1.7.	0	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	+1			
2.1.1.8.	0	+1	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	+1			
2.1.2.1.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	-1	-1	-1	0	0	+1		
2.1.2.2.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1		

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena	
2.1.2.3.	0	+1	0	0	0	0	0	-1	-1	+1	-1	0	0	0	-1	+1	
2.1.2.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.2.5.	-1	+1	0	0	0	-1	0	-1	-1	+1	-1	+1	0	+1	0	-1	+1
2.1.2.6.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.1.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.2.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	
2.1.3.5.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.6.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.7.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.3.8.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	0	0	0	0	+1	
2.1.3.9.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga																	
2.2.1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.1.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.5.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
Posebni cilj 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani																	
2.3.2.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0
2.3.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
Posebni cilj 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada																	
3.1.1.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0
3.1.1.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena		
Posebni cilj 3.2. Otporno gospodarstvo																		
3.2.1.1.	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.1.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.1.7.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0		
3.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	-1	+1	+1	0	-1	0	0		
3.2.2.4.	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	0	-1	-1	-1	-1	-1	+1	-1	0		
3.2.2.7.	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.2.8.	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.2.9.	0	-1	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	-1	0	0		
3.2.2.11.	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	+1	-1	0		
3.2.3.1.	-1	+1	-1	0	-1	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0	-1	+1		
3.2.3.2.	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0		
3.2.3.7.	-1	0	-1	-1	-1	0	0	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	0		
3.2.3.9.	-1	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3.2.3.13.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0		
Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva																		
3.3.1.2.	+1	+1	0	0	-1	+1	0	-1	+1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	+1	0	
3.3.1.3.	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	+1	0	0	0		
3.3.1.4.	-1	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	0	-1	0	
3.3.1.5.	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	-1	+1	0	-1	+1	0	0	-1	+1	+1
3.3.1.6.	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	
3.3.1.8.	-1	+1	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	+1	
3.3.1.9.	+1	+1	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	+1	-1	+1
3.3.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0		
3.3.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1		
3.3.2.5.	0	+1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1		
3.3.2.8.	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1		

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena	
3.3.2.10.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	
Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine																	
4.1.1.1.	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	0	
4.1.1.2.	0	0	0	0	-1	0	0	0	+1	-1	+1	+1	+1	-1	+1	0	
4.1.1.3.	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.1.	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.3.	0	0	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	0	-1	+1	
4.1.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	-1	
4.1.2.5.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.2.6.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	+1	+1	-1	0	0	
4.1.2.7.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.2.8.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	+1	
4.1.2.9.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.3.2.	-1	+1	0	-1	0	-1	+1	+1	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	+1
4.1.3.3.	+1	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	
4.1.3.4.	+1	0	-1	-1	0	+1	+1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	+1	0	
4.1.3.5.	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	
4.1.3.6.	+1	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	-1	-1	0	0	+1	0	
Posebni cilj 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine																	
4.2.1.1.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.2.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.3.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.4.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.1.5.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.1.6.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0	

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena				
4.2.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	0	+1	0	0	0				
4.2.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0				
Posebni cilj 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge																				
4.3.1.1.	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1	-1	-1	0	0	-1	0				
4.3.1.2.	0	0	+1	+1	+1	-1	0	0	+1	+1	-1	+1	-1	0	0	-1	0			
4.3.1.3.	0	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	+1	0	+1				
4.3.1.4.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1		
4.3.1.5.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	+1	
4.3.1.6.	0	0	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	0	0	+1	0	0	+1	0	+1	
4.3.1.7.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1	
4.3.1.8.	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	
4.3.1.9.	-1	0	+1	0	+1	+1	+1	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1	
4.3.1.10.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	-1	+1	
4.3.2.1.	0	+1	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	0	0	0	+1
4.3.2.3.	0	+1	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
4.3.2.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
4.3.2.5.	0	+1	0	0	0	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	0	0	0	-1	0	-1	0	+1
4.3.2.6.	-1	+1	0	0	0	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	0	-1	0	-1	+1

* kod aktivnosti na čiju provedbu klimatske promjene mogu negativno utjecati i potrebne su mjere prilagodbe, utjecaj je ocijenjen kao negativan; kod aktivnosti koje su usmjerene izravno na aktivnosti prilagodbe klimatskim promjenama, utjecaj je ocijenjen kao pozitivan

- 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine
- 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
- 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
- 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
- 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
- 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
- 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)
- 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja
- 1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći
- 1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama
- 1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
<p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.1.5. Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture</p> <p>2.1.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.1.2.2. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.4. Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.1.2.6. Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa</p> <p>2.1.3.1. Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS</p> <p>2.1.3.2. Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova</p> <p>2.1.3.3. Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću</p> <p>2.1.3.4. Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen</p> <p>2.1.3.5. Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza</p> <p>2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza</p> <p>2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom</p> <p>2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima</p> <p>2.1.3.9. Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>2.3.2.4. Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p>																

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p> <p>3.2.3.13. Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p> <p>3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.3. Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju</p> <p>3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetska učinkovitost infrastrukture i mehanizacije</p> <p>3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja</p> <p>4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja</p> <p>4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša</p> <p>4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza</p> <p>4.1.2.2. Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje</p> <p>4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza</p> <p>4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine</p> <p>4.1.2.5. Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine</p> <p>4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a</p> <p>4.1.2.7. Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja</p> <p>4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara</p> <p>4.1.2.9. Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa</p> <p>4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a</p> <p>4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a</p> <p>4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama</p> <p>4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima</p>																

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama																
4.2.2.1. Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina																
4.2.2.2. Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta																
4.2.2.3. Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina																
4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava																
4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje																
4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom																
4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada																
4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada																
4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba																
4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom																
4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada																
4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada																
4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture																
4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama																
4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS																
4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture																
4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu																
4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima																

Tablica u nastavku (Tablica 23) prikazuje popis aktivnosti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na okoliš.

Tablica 23. Popis aktivnosti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na okoliš

Broj i naziv aktivnosti
1.1.1.2. Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti
1.1.2.2. Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika
1.1.2.3. Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
1.1.2.4. Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
1.1.2.5. Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
1.1.2.6. Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
1.1.3.2. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
1.2.1.1. Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
1.2.1.2. Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života
1.2.1.3. Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi
1.2.1.4. Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada
1.2.1.5. Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira
1.2.2.2. Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe
1.2.3.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule
2.1.1.9. Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS
2.3.1.1. Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova
2.3.1.2. Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo
2.3.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“
2.3.2.3. Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe
3.1.1.3. Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
3.1.1.4. Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
3.1.1.5. Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama
3.1.2.1. Potpora primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika
3.1.2.2. Potpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada
3.1.2.3. Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja
3.1.2.4. Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada
3.1.2.5. Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija

Broj i naziv aktivnosti
3.1.2.6. Podrška razvoju Sveučilištu Jurja Dobrile u Pule te suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa Sveučilištem
3.2.1.3. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer
3.2.1.4. Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
3.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula
3.2.1.6. Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa
3.2.2.2. Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude
3.2.2.3. Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor
3.2.2.5. Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine
3.2.2.6. Poticanje razvoja i unaprjeđenja storytelling koncepta
3.2.2.10. Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre
3.2.3.3. Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara
3.2.3.4. Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja
3.2.3.5. Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu
3.2.3.6. Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti
3.2.3.8. Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda
3.2.3.10. Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima
3.2.3.11. Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima
3.2.3.12. Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu
3.3.1.1. Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja
3.3.1.7. Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje
3.3.2.2. Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija
3.3.2.4. Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP
3.3.2.6. Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi
3.3.2.7. Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice
3.3.2.9. Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija
3.3.2.11. Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji
4.1.3.1. Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima
4.2.2.4. Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule
4.3.2.2. Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecanjima za povećanje energetske učinkovitosti

6.1. Tlo

Najveći dio planiranih aktivnosti može imati utjecaja na tlo u vidu zauzimanja površine tla za gradnju objekata i/ili infrastrukture uslijed čega dolazi do trajnog gubitka tla. Te aktivnosti uključuju: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)*, 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*, 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*, 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*, 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*, 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*, 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*, 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*, 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*, 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu*, 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona*, 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*, 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.*, 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, 3.2.3.7. *Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva*, 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture*, 3.3.2.10. *Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija*, 4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika*, 4.3.1.4. *Razvoj sustava kompostiranja otpada*, 4.3.1.5.

Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom te 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada.

Kod aktivnosti *1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina* treba uzeti u obzir da se radi o kolektivnom stanovanju što pretpostavlja manju zauzetu površinu u odnosu na samostalne objekte odnosno obiteljske kuće. Aktivnosti *2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture* može imati ograničen negativni utjecaj ako se formiraju široke asfaltirane pješačke i biciklističke staze. Radi sprječavanja gore navedenih negativnih utjecaja, aktivnosti treba planirati na način da izgradnjom infrastrukture dolazi do zauzeća što je moguće manje površine tala pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju.

Aktivnosti *2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama* i *2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta* podrazumijevaju gradnju cestovne infrastrukture što može dovesti do povećanja emisije onečišćujućih tvari ispiranjem s prometnica (uklj. produkte goriva, soli, otapala i drugih onečišćujućih tvari) uslijed očekivanog povećanja količine ukupnog prometa. Stoga je te aktivnosti potrebno planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Provedbom aktivnosti *3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola*, *3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta*, *3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva* i *3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja* može se očekivati intenziviranje poljoprivrede što pretpostavlja povećanje korištenja mineralnih gnojiva i emisija onečišćujućih tvari u tlo. Radi ublažavanja i sprječavanja negativnog utjecaja ove aktivnosti treba provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.

Aktivnost *3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju* može uključivati izgradnju energetskih postrojenja za korištenje obnovljivih energenata kojima dolazi do gubitka korisnog tla uslijed značajnijeg zauzimanja površine tla. To je moguće prije svega kod izgradnje sunčanih i vjetroelektrana. Stoga je ovu aktivnosti potrebno provoditi na način da se zauzimanje površine tla (poljoprivredna tla, travnjaci i ostala prirodna/poluprirodna područja) minimalizira, a potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).

Niz aktivnosti rezultirat će smanjenim pritiskom na tlo uslijed primjene načela održivog razvoja odnosno zelene tranzicije. Takve aktivnosti su *3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma*, *3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, *3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije*, *4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*, *4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*, *4.2.1.5. Integrirani razvoj*

zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima i 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama. Modernizacija industrijskog sektora prema propulzivnim i visokotehnološkim industrijama planirana u okviru aktivnosti 3.3.2.8. očekivano će rezultirati većom brigom o neposrednom okolišu u kojem se nalaze što će doprinijeti i smanjenju pritiska na tlo. Isto tako, čišćenje kopnenog okoliša u okviru aktivnosti 4.1.1.3. neminovno će rezultirati smanjenjem pritiska i onečišćenja u tlu. Navedeni se utjecaji stoga smatraju pozitivnima.

Aktivnosti 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede, 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi), 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije, 4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza, 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje, 4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada i 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada rezultirat će smanjenjem emisije onečišćujućih tvari u tlo čime se utjecaj može okarakterizirati pozitivnim.

Očekuje se da će aktivnosti 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika, 4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika, 4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika i 4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara rezultirati smanjenjem opasnosti od požara uslijed čega će se smanjiti i opasnost od erozije tla do koje dolazi na opožarenim, ogoljenim površinama. Stoga se ovaj utjecaj može smatrati pozitivnim.

6.2. Zrak

Implementacija aktivnosti koje potiču razvoj prometa vjerojatno će rezultirati povećanjem količine ukupnog prometa uslijed čega se očekuje povećanje emisije onečišćujućih tvari i posljedično smanjenje kvalitete zraka. Većina tih aktivnosti odnosi se na moguću gradnju novih prometnica i parkirnih površina: 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja, 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade, 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu i 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama. Provedba aktivnosti 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu vjerojatno će rezultirati povećanjem broja letova. Procjenjuje se da navedeni negativni utjecaj neće biti značajan.

Provedbom aktivnosti 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona može se očekivati negativan utjecaj na kvalitetu zraka ukoliko će poduzetničke zone udomiti industrijske, tehnološke procese koji uključuju

emisije onečišćujućih tvari i ispušnih plinova. Stoga tu aktivnost treba provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja zraka gdje je to primjenjivo.

Očekuje se da će aktivnost 3.2.3.2. *Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta* rezultirati intenzifikacijom poljoprivredne aktivnosti što pretpostavlja povećanje emisije onečišćujućih tvari (sredstva za zaštitu bilja, umjetna gnojiva) kao i povećanje emisije neugodnih mirisa. Rezultat tih utjecaja bit će smanjenje kvalitete zraka. Ovu bi aktivnost valjalo provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede i primjene najboljih poljoprivrednih praksi.

Za velik broj aktivnosti može se očekivati smanjenje emisija štetnih plinova uslijed smanjenja udjela cestovnog prometa. Te aktivnosti uključuju: 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, 2.1.2.6. *Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa*, 2.1.3.1. *Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS*, 2.1.3.2. *Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova*, 2.1.3.4. *Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen*, 2.1.3.5. *Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza*, 2.1.3.6. *Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza*, 2.1.3.7. *Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom*, 2.1.3.8. *Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima* te 2.1.3.9. *Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen*. Sličan utjecaj imat će i aktivnost 3.2.3.1. *Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola* usmjerena na povećanje korištenja lokalno uzgojene hrane i posljedično na smanjenje prijevoza hrane iz udaljenijih krajeva (koncept *food miles*). Stoga se ovaj utjecaj smatra pozitivnim.

Niz aktivnosti doprinijet će i smanjenju emisije štetnih plinova i onečišćujućih tvari primjenom novih tehnologija i pristupa u prometnom sektoru. Te aktivnosti su: 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*, 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*, 2.1.2.2. *Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila*, 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu* te 2.1.2.4. *Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima*. Za očekivati je da će aktivnosti 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja* i 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu* doprinijeti preusmjeravanju prometa radi sprječavanja prometnih čepova tijekom kojih se općenito emitiraju povećane razine štetnih plinova. Stoga se ovi utjecaji smatraju pozitivnima.

Očekuje se da će aktivnosti 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim*

djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije, 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije, 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama, 4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS, 4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture, 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu te 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima rezultirati smanjenjem potrošnje plina i električne energije odnosno povećanjem energetske učinkovitosti u objektima i postrojenjima uslijed čega će doći do smanjenja emisije onečišćujućih tvari u zrak posredno (kroz smanjenje proizvodnje električne energije iz fosilnih goriva) i neposredno (kroz smanjenje emisija ispušnih plinova pri grijanju). Do smanjenja emisije štetnih plinova koji nastaju proizvodnjom energije iz neobnovljivih izvora dovest će i aktivnosti 3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju, 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima. Procjenjuje se da pozitivni utjecaji neće biti značajni.

Pozitivne utjecaje na kvalitetu zraka trebale bi imati aktivnosti povezane uz razvoj i širenje zelene infrastrukture kojom se povećava površina prirodnog, zelenog terena. Povećanje količine vegetacije povećava filtraciju i uklanjanje ispušnih plinova iz zraka. Očekuje se da će aktivnosti 4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa, 4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a i 4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a stvoriti preduvjete za održivo gospodarenje prirodnim resursima i razvoj zelene infrastrukture. Aktivnosti 4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama, 4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima i 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama bi pak trebale dovesti do direktnom povećanja površine pod prirodnim, zelenim terenom. S obzirom na utvrđeno stanje kvalitete zraka (u poglavlju 4.4.1. Zrak), pozitivni utjecaj neće biti značajan.

Očekuje se da će aktivnosti 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede i 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi) rezultirati povećanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina i time posredno smanjiti emisiju onečišćujućih tvari (sredstva za zaštitu bilja, umjetna gnojiva) u zrak. Ipak, navedeni pozitivni utjecaj neće biti značajan.

6.3. Vode

6.3.1. Površinske kopnene vode

Izgradnja nove poslovne, stambene, društvene i turističke infrastrukture može rezultirati ispuštanjem otpadnih voda u okoliš i emisijama pratećih onečišćujućih tvari uslijed čega može doći do degradacije ekološkog i kemijskog stanja površinskih vodnih tijela. Aktivnosti

koje bi mogle rezultirati ovim negativnim utjecajem su: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*, 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*, 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*, 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu*, 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona*, 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*, 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.*, 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture*, 3.3.2.10. *Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija*, 4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika*. Kako bi se spriječio značajan utjecaj na površinska vodna tijela, aktivnosti treba provoditi u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje i uskladiti ih s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava. Isto tako, aktivnosti je potrebno provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda.

Izgradnja prometne infrastrukture može rezultirati ispiranjem onečišćujućih tvari s prometnih površina i otjecanjem u okoliš onečišćene vode koja sadrži produkte goriva, soli, otapala i drugih onečišćujućih tvari. Od planiranih aktivnosti takve su: 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*, 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama* i 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*. Procjenjuje se da bi ove aktivnosti mogle imati negativan utjecaj na površinska vodna tijela kroz degradaciju njihova ekološkog i kemijskog stanja. Kako bi se izbjegao značajan negativni utjecaj, ove aktivnosti treba planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda s prometnica.

Aktivnosti 3.2.3.1. *Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola*, 3.2.3.2. *Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem*

rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta, 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva i 3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja mogu dovesti do intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje. Uslijed toga može se očekivati povećanje potrošnje vode kao i povećanje korištenja mineralnih gnojiva i emisija onečišćujućih tvari (sredstva za zaštitu bilja, umjetna gnojiva), a što se može odraziti kroz degradaciju ekološkog i kemijskog stanja površinskih vodnih tijela. U cilju sprječavanja značajnog negativnog utjecaja, ove aktivnosti treba provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.

Aktivnost 4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika* bi mogla uključivati izgradnju infrastrukture za smanjenje rizika od poplava poput nasipa, utvrđivanje obala vodotoka i druge infrastrukture za smanjenje rizika od bujičnih poplava. Ukoliko dođe do gradnje, ta će infrastruktura hidromorfološke elemente kakvoće. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaj ove aktivnosti, potrebno je infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava gdje god je to moguće planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi i mjera zelene infrastrukture.

Može se očekivati da će aktivnosti 4.3.1.1. *Obnova i modernizacija vodovodnog sustava* i 4.3.1.2. *Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje* rezultirati smanjenjem ispuštanja otpadnih voda, emisija onečišćujućih tvari u vodna tijela te gubitaka u sustavu vodoopskrbe. Pozitivni utjecaji navedenih aktivnosti bit će poboljšanje kakvoće površinskih voda te postizanje najmanje dobrog stanja vodnih tijela.

Moguće je da će aktivnosti unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom (4.3.1.3. *Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom*, 4.3.1.4. *Razvoj sustava kompostiranja otpada*, 4.3.1.5. *Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada*, 4.3.1.6. *Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba*, 4.3.1.7. *Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom*, 4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada*) rezultirati smanjenjem emisije onečišćujućih tvari u površinska vodna tijela. Navedeni pozitivni utjecaj neće biti značajan.

Aktivnosti 3.3.1.5. *Podrška razvoju ekološke poljoprivrede* i 3.3.1.6. *Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)* usmjerene su prema ekološkoj i ekstenzivnoj obradi i korištenju poljoprivrednih površina. Takav oblik agrarne obrade podrazumijeva manji unos mineralnih gnojiva i posljedično manje emisije onečišćujućih tvari u površinske vode. Nije moguće procijeniti da će ovaj pozitivni utjecaj biti značajan.

6.3.2. More

Izgradnja infrastrukture u obalnom pojasu, osobito one turističke, može imati negativne utjecaje na more, prije svega uslijed mogućeg ispuštanja otpadnih voda i emisija pratećih otpadnih tvari što se može odraziti kroz degradaciju ekološkog i kemijskog stanja mora. To

su prije svega aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*. Kako bi se spriječio značajan negativni utjecaj na more, aktivnosti je potrebno provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda i u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te ih treba uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.

Negativna utjecaj na more može nastati i izgradnjom lučke infrastrukture jer može doći do povećanja emisije onečišćujućih tvari s plovila što vodi degradaciji ekološkog i kemijskog stanja mora. Te aktivnosti uključuju 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*, 3.2.3.7. *Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva* i 3.3.2.5. *Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije*. Kako bi se izbjegao značajan negativni utjecaj, ove aktivnosti treba planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iz lučkih i prometnih površina i prometa.

Aktivnost 4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika* može uključivati izgradnju infrastrukture za smanjenje rizika od morskih poplava koja može dovesti do degradacije hidromorfološkog stanja obalnih dijelova mora. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaja ove aktivnosti, potrebno je infrastrukturu u funkciji zaštite od morskih poplava gdje god je to moguće planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi i mjera zelene odnosno plave infrastrukture.

Pozitivan utjecaj na ukupno stanje priobalnih vodnih tijela može se očekivati od aktivnosti 4.3.1.2. *Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje* usmjerene na unaprjeđenje sustava odvodnje. Navedena aktivnost rezultirat će smanjenjem ispuštanja otpadnih voda i emisije onečišćujućih tvari u more te posljedično voditi postizanju najmanje dobrog ukupnog stanja mora. Pozitivan utjecaj na stanje obalnih tijela može se očekivati i od aktivnosti 4.1.1.3. *Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*. Nije moguće ocijeniti da će provedbom aktivnosti nastali pozitivni utjecaji biti značajni.

6.3.3. Podzemne vode

Izgradnja nove poslovne, stambene, društvene i turističke infrastrukture može rezultirati ispuštanjem otpadnih voda u okoliš i emisijama pratećih onečišćujućih tvari koje se kroz poroznu karbonatnu podlogu lako procjeđuju u krško podzemlje. Uslijed toga može doći do degradacije ukupnog stanja podzemnih voda. Aktivnosti koje bi mogle rezultirati ovim negativnim utjecajem su: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina*,

1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina, 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece), 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja, 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva, 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj, 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu, 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona, 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl., 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture, 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture, 3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija, 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika. Kako bi se spriječio značajan utjecaj na podzemne vode, aktivnosti treba provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda i u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te ih uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.

Povezano s tim, aktivnosti koje bi mogle voditi povećanju turističkog prometa (3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture, 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije, 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture, 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanja očuvanja) mogle bi se negativno odraziti na količinsko stanje podzemnih vodonosnika uslijed povećanja potreba za pitkom vodom i povećanog crpljenja vode. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaja, ove aktivnosti treba provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet vodonosnika.

Izgradnja nove prometne infrastrukture može rezultirati ispiranjem onečišćujućih tvari s prometnih površina i otjecanjem u krški okoliš onečišćene vode koja sadrži produkte goriva, soli, otapala i drugih onečišćujućih tvari. Od planiranih aktivnosti takve su: 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja, 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i

obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade, 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu, 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama i 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta. Procjenjuje se da bi ove aktivnosti mogle imati negativan utjecaj na podzemne vode kroz degradaciju njihova kemijskog stanja. Kako bi se izbjegao značajan negativni utjecaj, ove aktivnosti treba planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda s prometnica.

Aktivnosti 3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola, 3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta, 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva i 3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja mogu dovesti do intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje. Budući da se poljoprivredne površine nalaze na poroznoj krškoj podlozi, može se očekivati povećanje korištenja mineralnih gnojiva i emisija onečišćujućih tvari (sredstva za zaštitu bilja, umjetna gnojiva) što se može odraziti kroz degradaciju kemijskog stanja podzemnih voda. U cilju sprječavanja značajnog negativnog utjecaja, ove aktivnosti treba provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.

Pozitivni utjecaji mogu se očekivati od aktivnosti *4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje* koja će rezultirati smanjenjem ispuštanja otpadnih voda i emisija onečišćujućih tvari u podzemlje. Sličan utjecaj imat će i aktivnosti *4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom, 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada* kao i *4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša i 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada.* Isto tako, aktivnosti *3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede i 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)* usmjerene su prema ekološkoj i ekstenzivnoj obradi i korištenju poljoprivrednih površina koja podrazumijeva manji unos mineralnih gnojiva i posljedično manje emisije onečišćujućih tvari u podzemne vode. S obzirom na postojeće stanje podzemnih voda, nije moguće procijeniti da će ovi pozitivni utjecaji biti značajni.

6.4. Šumske površine

Negativni utjecaji na šumske površine ogledaju se prije svega kroz mogući gubitak šumskih površina uslijed gradnje objekata i infrastrukture. Najveći pritisak bit će na šumske predjele u neposrednoj blizini ili na rubovima naselja te na urbane šume. Procjenjuje se da bi pritisak mogla stvarati implementacija sljedećih aktivnosti: *1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju*

prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi, 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe, 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina, 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.), 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina, 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece), 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture, 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja, 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva, 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj, 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu, 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona, 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl., 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture i 3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija.

Pritisak na šumske ekosustave i mogući gubitak šumskog zemljišta čine i aktivnosti usmjerene na iskorištavanje obnovljivih energenata u okviru kojih je moguća izgradnja energetske postrojenja na šumskom zemljištu. Te aktivnosti uključuju 3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju i 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama. Izgradnja prometnica kroz šume također može dovesti do gubitka površina šuma, a moguća je unutar sljedećih aktivnosti: 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja, 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu, 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama i 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta. Gubitak šumskih površina do kojeg može doći provedbom svih ovih aktivnosti može rezultirati smanjenjem vrijednosti općekorisnih, gospodarskih i zaštitnih funkcija šuma. Stoga je navedene aktivnosti potrebno u najvećoj mogućoj mjeri provoditi izvan šumskog zemljišta i uz minimalne negativne utjecaje na ocjenu općekorisnih funkcija šuma te gospodarske i zaštitne funkcije šuma.

Izgradnja prometne infrastrukture kroz šumske površine općenito ima fragmentacijski učinak na šumska staništa te dovodi do smanjenja vrijednosti općekorisnih, gospodarskih i zaštitnih funkcija šuma. Taj negativni utjecaj mogu proizvesti aktivnosti 1.2.3.2. Provedba

mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja, 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu, 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama i 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, a u manjoj mjeri i 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture. Radi sprječavanja negativnih utjecaja je i ove aktivnosti potrebno najvećoj mogućoj mjeri provoditi izvan šumskog zemljišta i uz minimalne negativne utjecaje na ocjenu općekorisnih funkcija šuma te gospodarske i zaštitne funkcije šuma.

Negativne utjecaji na šumske površine ekosustave mogu proizvesti i aktivnosti 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona te 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje u vidu emisija onečišćujućih tvari. Stoga je kod provedbe tih aktivnosti potrebno predvidjeti odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda odnosno zraka, gdje je to primjenjivo.

Niz aktivnosti imat će pozitivne utjecaje na šumske površine kroz doprinos smanjenju emisije onečišćujućih tvari i posljedično doprinos očuvanju šumskih resursa i staništa. Aktivnosti 4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom i 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada usmjerene su na smanjenje i prevenciju onečišćenja iz sustava gospodarenja otpadom. Za očekivati je da će provedbom navedenih aktivnosti doći do smanjenja nepropisno odloženog i nerazvrstanog otpada, no s obzirom na dugogodišnji problem ilegalnih odlagališta otpada utvrđen u analizi postojećeg stanja, nije moguće ocijeniti da će pozitivni utjecaj ovih aktivnosti u konačnici biti značajan. Doprinos pozitivnom tom utjecaju svakako će pružiti provedba aktivnosti 4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša i 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada.

Pozitivan utjecaj na očuvanje šumskih resursa i staništa imat će i aktivnosti 4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja, 4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza i 4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza usmjerene na unaprjeđenje sustava upravljanja, zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti i krajobraza. S obzirom na postojeće stanje šumskih površina, procjenjuje se da pozitivni utjecaj neće biti značajan.

Očuvanju šumskih resursa i staništa doprinijet će i provedba aktivnosti usmjerenih na prevenciju i žurno djelovanje u slučaju prirodnih i antropogenih rizika, osobito požara. Pozitivni utjecaj imat će aktivnosti 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika, 4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika, 4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika, 4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih

promjena i 4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara. Gledajući dosadašnju opasnost od šumskih požara, procjenjuje se da navedeni pozitivni utjecaj neće biti značajan.

Pozitivni utjecaji na očuvanje šumskih resursa i staništa mogu se očekivati od aktivnosti usmjerenih na promjene praksi u sektorima turizma i poslovanja općenito. Jačanje održivih praksi u turizmu kroz provedbu aktivnosti *3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima* i *3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma* trebalo bi rasteretiti vršni dio turističke sezone i posljedično smanjiti pritisak na šumske resurse – direktno ili kroz smanjenje pritiska na druge prirodne resurse. S obzirom na trendove rasta turizma, procjenjuje se da pozitivni utjecaj neće biti značajan. Očekuje se da će slične utjecaje imati i aktivnosti povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih energenata: *3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*, *4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama*, *4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS*, *4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture*, *4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu* i *4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.*

Osobit doprinos očuvanju šumskih resursa i staništa može se očekivati od aktivnosti stvaranja preduvjeta za razvoj zelene infrastrukture (*4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa*, *4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a*, *4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a*) i aktivnosti implementacije zelene infrastrukture u UP-u Puli (*4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*, *4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima*, *4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama*). Zelena infrastruktura predstavlja mrežu prirodnih i doprirodnih terena visoke kvalitete koji s jedne strane omogućuju koristi za društvo, a s druge strane koristi za bioraznolikost. U tom pogledu se očekuje da implementacija zelene infrastrukture doprinese međupovezanosti između šumskih i drugih ekosustava i stvori koridore za kretanje životinja između fragmentiranih staništa.

6.5. Divljač i lovne životinje

Divljač i lovne životinje općenito žive u ruralnim (šumskim i agrarnim) krajobrazima koji su uslijed razvoja pod značajnim pritiskom, a to je osobito izraženo u blizini urbanih središta. Među glavnim negativnim utjecajima razvoja na divljač i lovne životinje ističe se mogući gubitak staništa uslijed gradnje velikih postrojenja za koja je potrebno ukloniti prisutnu vegetaciju. Takve utjecaje mogle bi imati sljedeće aktivnosti: *3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*, *4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama*, *4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu* i *4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.* Procjenjuje se da ovaj negativni utjecaj neće biti

značajan, no predlaže se da se aktivnosti provode na način da se zauzimanje površine prirodnih i doprirodnih staništa izgradnjom objekata minimalizira, te da se potiče postavljanje energetske postrojenja na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.) kad god je to moguće.

Gradnja cestovnih prometnica u ruralnim, osobito šumskim, predjelima dovodi do fragmentacije staništa divljači i lovnih životinja, a povećava i onečišćenje bukom te dovodi do opasnosti od stradavanja životinja. Aktivnosti koje bi mogle uključivati ovaj negativni utjecaj su 3.2.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanulinih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama* i 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*. Procjenjuje se da će se ove aktivnosti samo manjim dijelom implementirati u ruralnim i šumskim područjima te da ukupni negativni utjecaj neće biti značajan.

Aktivnost 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona* može imati negativan utjecaj na zdravlje divljači i lovnih životinja u vidu povećanja buke te onečišćenja zraka i vode, ovisno o tehnološkim procesima prisutnim u planiranim poduzetničkim zonama. Stoga tu aktivnost treba provoditi uz planiranje odgovarajućih tehnologija pročišćavanja zraka i otpadnih voda gdje je to primjenjivo.

Procjenjuje se da će provedba aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima* i 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu* doprinijeti prostornom i vremenskom povećanju turističkog boravka u staništima divljači i lovnih životinja. Negativni utjecaji turističkog boravka ogledaju se prije svega kroz onečišćenje bukom i ometanje prirodnog životnog ciklusa u tim staništima. Procjenjuje se da navedeni negativni utjecaji neće biti značajni.

Očekuje se da će provedba aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom (4.1.1.3. *Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*, 4.3.1.3. *Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom*, 4.3.1.8. *Sanacija ilegalnih odlagališta otpada* i 4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada*) i prelaska s fosilnih goriva na obnovljive energente (3.3.1.8. *Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*, 4.3.2.1. *Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama*, 4.3.2.5. *Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu* i 4.3.2.6. *Poticanje korištenja OIE u svim sektorima*) dovesti do smanjenja onečišćenosti okoliša staništa divljači i lovnih životinja. Temeljem postojećeg stanja okoliša procjenjuje se da navedeni pozitivni utjecaji neće biti značajni.

Aktivnosti 4.1.1.1. *Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja* i 4.1.2.3. *Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza* imaju za cilj unaprjeđenje upravljanja divljim i agrarnim dijelovima krajobraza. Stoga se očekuje pozitivni utjecaj na staništa divljači i lovnih životinja

koji međutim neće biti značajan. Pozitivne utjecaje imat će i aktivnosti usmjerene na redukciju opasnosti od prirodnih i antropogenih rizika, osobito požara, budući da se može očekivati smanjenje opasnosti od gubitka staništa divljači i lovnih životinja. Gledajući dosadašnju opasnost od šumskih požara, procjenjuje se da navedeni pozitivni utjecaj neće biti značajan.

6.6. Georaznolikost

Najveći dio planiranih aktivnosti može imati negativni utjecaj na georaznolikost u vidu zauzimanja površine za gradnju objekata i/ili infrastrukture uslijed čega može doći do trajnog gubitka vrijedne i/ili reprezentativne georaznolikosti – bilo geoloških, geomorfoloških i pedoloških formi, bilo procesa kojima se one stvaraju i evoluiraju. Te aktivnosti uključuju: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)*, 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*, 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivosti i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*, 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*, 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*, 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*, 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*, 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*, 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*, 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu*, 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona*, 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*, 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.*, 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju*

više kategorije, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva, 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture, 3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija, 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom te 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada. Radi sprječavanja gore navedenih negativnih utjecaja, izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri treba planirati izvan područja značajnije georaznolikosti, odnosno planirati ju u blizini ili na već izgrađenom području te brownfield područjima.

Aktivnosti 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika i 4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika mogu uključivati izgradnju infrastrukture za smanjenje rizika od poplava koja može narušiti prirodne fluvijalne i maritimne geomorfološke procese važne za evoluciju georaznolikosti. Uzimajući u obzir broj i duljinu vodotoka u UP-u i trendove klimatskih promjena u kombinaciji s razdobljem provedbe SRUPP-a, može se procijeniti kako negativni učinci nastali provedbom ovih aktivnosti neće biti značajni.

Aktivnosti 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma, 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu i 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije mogu imati negativan utjecaj ukoliko geolokaliteti budu uključeni u turističku ponudu te budu izloženi prekomjernom pritisku u smislu gaženja, oštećivanja, odnošenja uzoraka i nepropisnog odlaganja otpadaka. Stoga ove aktivnosti, kada one uključuju posjećivanje vrijednih geolokaliteta, treba provoditi uzimajući u obzir njihov nosivi kapacitet i implementirajući prikladne mjere zaštite i očuvanja geolokaliteta. Uz pridržavanje navedene mjere može se ocijeniti kako negativni utjecaj neće biti značajan.

Provedbom aktivnosti 3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom može se očekivati pozitivan utjecaj na georaznolikost budući da se koncept zelenih plaža bazira na zaštiti okoliša, za razliku od konvencionalnog načina uređenja plaža koji često uzrokuje degradaciju prirodnosti obalnih krajobraza. Koncept zelene plaže implementira aspekte održivosti u svoje okvire planiranja, između ostalog zaštitu okoliša i prirodnih resursa, održivo gospodarenje otpadom, korištenje obnovljivih izvora energije i smanjenje urbanog širenja na obalne zone. S druge strane, ipak su mogući i određeni negativni utjecaji na georaznolikost budući da se radi o mogućem zadiranju u prirodna odnosno antropogeno neutjecana područja. Stoga je potrebno izbjegavati uređenje prirodnih plaža odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.

Pozitivne utjecaje na georaznolikost mogu imati aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje upravljanja krajobrazom i okolišnim resursima. Te aktivnosti uključuju: 3.2.2.1. Podrška

očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude, 3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom, 4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja, 4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza, 4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa, 4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a, 4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a, 4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama, 4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima, 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama. S obzirom na obilježja georazolikosti utvrđena u poglavlju 4.7.1. Georaznolikost, ne očekuje se značajan pozitivan utjecaj provedbom navedeni aktivnosti.

Aktivnosti usmjerene na gospodarenje otpadom mogle bi imati pozitivan utjecaj na georaznolikost u vidu smanjenja onečišćenja i uklanjanja divljih deponija otpada koji ugrožavaju georaznolikost, osobito kad se to odnosi na speleološke objekte. Te su aktivnosti sljedeće: 4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša, 4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom, 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada te 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada. Kao ni kod prethodnog seta aktivnosti, ne očekuje se značajan pozitivan utjecaj provedbom navedeni aktivnosti.

6.7. Bioraznolikost

Provedba aktivnosti 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine* koja se odnosi na izgradnju i unaprjeđenje društvenih domova, domova i centara za mlade i sl. može uzrokovati negativne utjecaje na bioraznolikost područja gdje će se aktivnost odvijati. Utjecaj je moguć zbog degradacije i/ili gubitka prirodnih/poluprirodnih staništa (npr. šumska područja, travnjaci itd.), odnosno degradacije i/ili gubitka staništa vrsta koje na području zahvata obitavaju. Također, utjecaj je moguć zbog povećanja emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, što općenito predstavlja antropogeni pritisak i negativan utjecaj na bioraznolikost. Planirana aktivnost uključuje unaprjeđenje postojeće infrastrukture, odnosno antropogeno utjecanog područja, stoga se procjenjuje kako negativan utjecaj do kojeg može doći neće biti značajan. Izgradnjom nove infrastrukture na prirodnim/poluprirodnim staništima može doći do izraženijeg utjecaja na bioraznolikost, što prvenstveno ovisi o lokaciji zahvata. Kako bi se negativan utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, izgradnju nove infrastrukture potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih

stanišnih tipova, odnosno planirati ih u blizini ili na već izgrađenom području te brownfield područjima.

Provedbom aktivnosti 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi* (izgradnja infrastrukture za kulturu i umjetnost), 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe* (izgradnja stambene infrastrukture), 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina* (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)* (izgradnja dječjih igrališta i sl.), 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina* (izgradnja stambene infrastrukture), 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)* (izgradnja infrastrukture socijalne skrbi), 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture* (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja* (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva* (izgradnja društvene infrastrukture), 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj* (izgradnja odgojne infrastrukture), 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu* (izgradnja obrazovne infrastrukture), 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona* (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija* (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.* (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije* (izgradnja turističkih smještajnih kapaciteta), 3.2.2.11 *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma* (izgradnja sportsko-rekreativne infrastrukture), 3.2.3.7. *Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva* (izgradnja ribarskih luka i vezane infrastrukture), 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu* (izgradnja turističke infrastrukture), 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije* (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture* (izgradnja smještajne infrastrukture), 3.3.2.10. *Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija* (izgradnja društvene/socijalne infrastrukture) i 4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika* (izgradnja infrastrukture civilne zaštite) mogu se očekivati isti utjecaji kao i kod prethodne aktivnosti te se predlaže ista mjera zaštite okoliša.

Aktivnost 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja* može uključivati izgradnju novih prometnica kako bi se povećala sigurnost na UP-u Pule. Izgradnjom novih prometnica mogu se očekivati negativni utjecaji zbog gubitka, degradacije i fragmentacije prirodnih i poluprirodnih staništa

(travnjaci, šume, šikare itd.) zbog unosa nove linijske infrastrukture u prostor i emisija buke i onečišćujućih tvari odvijanjem prometa. Ovaj utjecaj je izraženiji za životinjske vrste šumskih staništa ukoliko će trase novih prometnica biti planirane kroz veće šumske površine, budući da su one prilagođene životu s relativno malo izvora uznemiravanja. Osim utjecaja na staništa životinjskih vrsta, utjecaj je moguć i zbog stradavanja na prometnicama tijekom odvijanja prometa. Stoga je izgradnju novih prometnica potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova, odnosno planirati ih u blizini već izgrađenog područja.

Provedbom ostalih aktivnosti koje se odnose na unaprjeđenje prometnog sustava, a mogu uključivati izgradnju novih prometnica i parkirališta, kao i infrastrukture za pješački i biciklistički promet, mogu se očekivati isti negativni utjecaji i kao i kod prethodne aktivnosti (2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*, 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*).

Aktivnosti 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka* i 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu* uključuju rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih vezova i lučkih površina (luke, marine, pristaništa i sl.), čime može doći do degradacije i/ili gubitka važnih, ugroženih i rijetkih morskih i kopnenih staništa a time i negativnog utjecaja na vrste vezane uz obalni pojas. Planirane aktivnosti uključuju unaprjeđenje postojeće infrastrukture, odnosno antropogeno utjecanog područja, stoga se procjenjuje kako negativan utjecaj do kojeg može doći neće biti značajan. Izgradnjom nove infrastrukture na prirodnim/poluprirodnim staništima može doći do izraženijeg utjecaja na bioraznolikost, što prvenstveno ovisi o lokaciji zahvata. Budući da je provedba navedenih aktivnosti prostorno ograničena na uzak obalni i priobalni pojas, mogućnost pojave negativnih utjecaja odnosi se na staništa koja se upravo pojavljuju na ovim područjima. Korištenje navedene infrastrukture može povećati antropogeni pritisak na vodeni ekosustav i vodene organizme unošenjem onečišćujućih tvari u vodeni okoliš (otpad i otpadne vode, kemikalije s plovila, naftni derivati i sl.) i antropogenim emisijama (buka, svjetlost, vibracije), čime dolazi do utjecaja na odvijanje životnih procesa organizama i ponašanje životinja. Uz navedeno, sidrenje plovila negativno utječe na morska bentička staništa, a posebno su ugrožene livade posidonije, ekološki iznimno važna staništa. Kako bi se negativan utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, aktivnosti izgradnje infrastrukture potrebno je planirati na već antropogeno utjecanim i izgrađenim područjima, te izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja.

Provedbom aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima* mogu se očekivati negativni utjecaji na bioraznolikost zbog izgradnje turističke infrastrukture. Navedeni utjecaji jednaki su kao i kod prethodnih aktivnosti koje se odnose na izgradnju

infrastrukture te se predlaže i ista mjera zaštite okoliša. Produljenjem turističke sezone može se očekivati i produljenje trajanja negativnog utjecaja na bioraznolikost putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo.

Provedbom aktivnosti 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture* također se mogu očekivati negativni utjecaji na bioraznolikost kao i kod prethodnih aktivnosti koje uključuju izgradnju infrastrukture te se predlaže i ista mjera zaštite okoliša. Aktivnost može uključivati uređenje plaža, pri čemu je potrebno izbjegavati uređenje prirodnih plaža odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.

Provedba aktivnosti 3.2.2.9. *Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu* može dovesti do povećanja broja turista na UP-u Pule čime može doći do povećanja negativnog utjecaja na sastavnice okoliša a time i bioraznolikost putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo.

Provedba aktivnosti 3.2.3.1. *Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola* može dovesti do posrednih pozitivnih utjecaja na bioraznolikost putem smanjenja emisija i pritiska na sastavnice okoliša (zrak, voda, tlo) koje uzrokuje konvencionalna poljoprivreda i ribarstvo koji nisu bazirani na lokalno dostupnim resursima.

Aktivnost 3.2.3.2. *Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta* može rezultirati intenziviranjem poljoprivredne proizvodnje, što se može negativno odraziti na bioraznolikost UP-a Pule. Aktivnost je potrebno provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina, čime se općenito mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša zbog smanjenja emisije onečišćujućih tvari u vode i tlo iz sektora poljoprivrede kroz prijelaz s konvencionalne na ekološku. Okrupnjivanje posjeda može uzrokovati uklanjanje važnih prirodnih elemenata na rubovima posjeda poput živica, travnih traka, drvoreda, šumaraka i sl. Navedeni elementi vrlo su bitni s aspekta bioraznolikosti, budući da predstavljaju stanište brojnim vrstama (ptice, kukci, sisavci itd.), od kojih su mnoge i korisne u poljoprivredi (oprašivanje, predatorstvo na biljnim štetnicima, kontrola bolesti usjeva i sl.). Ovi elementi vrlo su bitni koridori za kretanje životinja te bi ih trebalo ne samo očuvati, nego i povećati njihovu površinu i zastupljenost. Stoga je mjeru potrebno provoditi uz poticanje očuvanja postojećih i formiranje novih rubnih elemenata na poljoprivrednim površinama poput živica, travnih traka, drvoreda, šumaraka i sl., s posebnim naglaskom na to da se novi rubni elementi formiraju korištenjem isključivo autohtonih vrsta. Ova aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je uvođenju novih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti sa visokom razinom opreza, te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta.

Provedbom aktivnosti *3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma* može se očekivati pozitivan utjecaj na bioraznolikost zbog unaprjeđenja sektora turizma i transformacije prema održivosti što podrazumijeva i smanjenje antropogenog pritiska i negativnog utjecaja na bioraznolikost i ostale sastavnice okoliša.

Provedbom aktivnosti *3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom* može se očekivati pozitivan utjecaj na bioraznolikost budući da se koncept zelenih plaža bazira na zaštiti okoliša, za razliku od konvencionalnog načina uređenja plaža koji često uzrokuje degradaciju morskih i obalnih staništa, a time i negativno utječe na populacije vrsta vezanih uz ova staništa. Koncept zelene plaže implementira aspekte održivosti u svoje okvire planiranja, između ostalog zaštitu okoliša i prirodnih resursa, održivo gospodarenje otpadom, korištenje obnovljivih izvora energije i smanjenje urbanog širenja na obalne zone. S druge strane ipak su mogući i određeni negativni utjecaji na bioraznolikost budući da se radi o mogućem zadiranju u prirodna odnosno antropogeno neutjecana područja, stoga je potrebno izbjegavati uređenje prirodnih plaža odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.

Provedbom aktivnosti *3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede* općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša zbog smanjenja emisija onečišćujućih tvari u vode i tlo iz sektora poljoprivrede kroz prijelaz s konvencionalne na ekološku. Navedeno će se pozitivno odraziti i na bioraznolikost UP-a Pule. S druge strane, aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je kod uvođenja novih biljnih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju potrebno odabrati one za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta.

Provedbom aktivnosti *3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)* može se očekivati određen pozitivan utjecaj na bioraznolikost urbanog područja budući da urbani vrtovi kao doprirodna staništa pružaju staništa većem broju životinjskih vrsta (npr. kukci) u odnosu na izgrađena područja. Kao i kod prethodnih aktivnosti (*3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede* i *3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta*) potrebno je odabrati one vrste za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva te ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.

Provedbom aktivnosti *3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju* mogu se očekivati pozitivni i negativni utjecaji na bioraznolikost. Pozitivni utjecaji proizlaze iz smanjenja udjela neobnovljivih izvora energije čime se smanjuju emisije onečišćujućih tvari u okoliš i ublažavaju utjecaji klimatskih promjena, što se pozitivno odražava i na bioraznolikost. Negativni utjecaji proizlaze iz činjenice da i obnovljivi izvori zahtijevaju izgradnju infrastrukture što sa sobom donosi i određene negativne posljedice. Izgradnjom sunčanih elektrana može doći do zauzimanja većih površina prirodnih i doprirodnih staništa bitnih za brojne biljne i životinjske vrste. Izgradnja vjetroelektrana i

hidroelektrana u sklopu ove aktivnosti i na području UP-a nije izgledna. Infrastruktura za iskorištavanje geotermalne energije također može uzrokovati određeno zaposjedanje prirodnih i doprirodnih staništa. Iako je svakako nužno poticati korištenje obnovljivih izvora energije, jednako tako je nužno prateću infrastrukturu smještati u prostor na način da negativni utjecaji na bioraznolikost budu najmanji mogući. Stoga je aktivnost potrebno provoditi na način da se zauzimanje površine prirodnih i doprirodnih staništa izgradnjom sunčanih elektrana minimalizira, da se izgradnja planira izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže te da se potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.). U projekte izgradnje sunčanih elektrana uključiti mjere postavljanja antirefleksnog sloja na fotonaponskim modulima radi zaštite ptica i postavljanje ograde oko sunčane elektrane izdignutu od tla kako bi se omogućio prolazak manjih životinja. Ukoliko će unutar ove aktivnosti biti planirano i poticanje korištenja biomase, također može doći do određenih negativnih utjecaja na bioraznolikost, budući da je za korištenje biljaka u energetske svrhe potreban i prostor na kojem će se takve biljke uzgajati. Negativan utjecaj moguć je zbog zauzimanja površina prirodnih i doprirodnih staništa bitnih za brojne biljne i životinjske vrste. Stoga je područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.

Provedbom aktivnosti *4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja, 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja, 4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša* mogu se očekivati pozitivni utjecaji na bioraznolikost uslijed poboljšanja sustava zaštite okoliša i prirode i provođenja akcija čišćenja okoliša.

Provedbom aktivnosti *4.1.2.3. Podrška provođenju agrokolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza* može se očekivati pozitivan utjecaj na bioraznolikost, budući da su agrokolišne mjere usmjerene na smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede na okoliš i poboljšanje stanja sastavnica okoliša poput tla, vode i bioraznolikosti.

Aktivnost *4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika* može uključivati aktivnosti razvoja infrastrukture za smanjenje rizika od poplava, čijom provedbom može doći do negativnog utjecaja na bioraznolikost površinskih vodnih tijela i povezanog poplavnog područja, stoga je infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture, kojima se ne utječe negativno na bioraznolikost, a potencijalno su mogući i pozitivni utjecaji.

Provedbom aktivnosti *4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa, 4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a i 4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a* mogu se očekivati posredni pozitivni utjecaji na bioraznolikost budući da se stvaraju preduvjeti za održivo upravljanje prirodnim resursima.

Provedbom aktivnosti *4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama, 4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima i 4.2.1.6.*

Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama mogu se očekivati pozitivni utjecaji na bioraznost, budući da zelena i plava infrastruktura predstavlja strateški planiranu mrežu prirodnih i poluprirodnih područja koja pružaju brojne benefite kako stanovništvu tako i sastavnicama okoliša poput vode, tla, zraka, bioraznosti, a sudjeluju i u prilagodbi klimatskim promjenama.

Provedbom aktivnosti *4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje* općenito se može očekivati poboljšanje stanja okoliša kroz smanjenje emisija onečišćujućih tvari u vode i tlo poboljšanjem sustava odvodnje i pročišćavanja otpadne vode.

Provedbom aktivnosti *4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba i 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada* općenito se može očekivati poboljšanje stanja sastavnica okoliša kroz smanjenje nastale količine otpada, povećanje postotka odvojeno prikupljenog otpada te smanjenja nastanka i sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada.

Provedbom aktivnosti *4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom, 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada* općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša pa time i bioraznost zbog smanjenog utjecaja otpada i pratećih onečišćujućih tvari na vode, tlo i zrak. No budući da aktivnost može uključivati i izgradnju infrastrukture, mogući su negativni utjecaji zbog degradacije i/ili gubitka prirodnih/poluprirodnih staništa, odnosno degradacije i/ili gubitka staništa vrsta koje na području zahvata obitavaju.

Provedbom aktivnosti *4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama, 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima* mogu se očekivati pozitivni i negativni utjecaji na bioraznost. Pozitivni utjecaji proizlaze iz smanjenja udjela neobnovljivih izvora energije čime se smanjuju emisije onečišćujućih tvari u okoliš i ublažavaju utjecaji klimatskih promjena, što se pozitivno odražava i na bioraznost. Negativni utjecaji proizlaze iz činjenice da i obnovljivi izvori zahtijevaju izgradnju infrastrukture što sa sobom donosi i određene negativne posljedice. Izgradnjom sunčanih elektrana može doći do zauzimanja većih površina prirodnih i doprirodnih staništa bitnih za brojne biljne i životinjske vrste. Izgradnja vjetroelektrana i hidroelektrana u sklopu ove aktivnosti i na području UP-a nije izgledna. Infrastruktura za iskorištavanje geotermalne energije također može uzrokovati određeno zaposjedanje prirodnih i doprirodnih staništa. Iako je svakako nužno poticati korištenje obnovljivih izvora energije, jednako tako je nužno prateću infrastrukturu smještati u prostor na način da negativni utjecaji na bioraznost budu najmanji mogući. Stoga je aktivnost potrebno provoditi na način da se zauzimanje površine prirodnih i doprirodnih staništa izgradnjom sunčanih elektrana minimalizira, da se izgradnja planira izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže te da se potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.). U projekte izgradnje sunčanih elektrana uključiti mjere postavljanja antirefleksnog sloja na

fotonaponskim modulima radi zaštite ptica i postavljanje ograde oko sunčane elektrane izdignutu od tla kako bi se omogućio prolazak manjih životinja. Ukoliko će unutar ove aktivnosti biti planirano i poticanje korištenja biomase, također može doći do određenih negativnih utjecaja na bioraznolikost, budući da je za korištenje biljaka u energetske svrhe potreban i prostor na kojem će se takve biljke uzgajati. Negativan utjecaj moguć je zbog zauzimanja površina prirodnih i doprirodnih staništa bitnih za brojne biljne i životinjske vrste. Stoga je područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.

6.8. Stanovništvo i zdravlje

Budući da je svrha SRUPP-a definirati smjerove integralnog razvoja UP-a Pule, za sve je aktivnosti moguće procijeniti pozitivan dugoročni utjecaj na stanovništvo. Stoga su u daljnjoj analizi utjecaja u ovom poglavlju analizirani utjecaji na zdravlje ljudi.

Aktivnosti koje bi mogle rezultirati lokalnim povećanjem gospodarske aktivnosti ili okupljanja većeg broja ljudi mogu se u dugoročnoj perspektivi negativno odraziti na ljudsko zdravlje kroz povećanje emisije buke. Takve aktivnosti su: *1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine, 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi, 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe, 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina, 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece), 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture, 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja, 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva, 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj, 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu, 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona, 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl., 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture, 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije, 3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija, 4.2.2.2. Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta.* Procjenjuje se kako navedene aktivnosti neće imati značajan negativni utjecaj.

Negativan utjecaj imat će i aktivnosti koje bi mogle rezultirati povećanjem prometne aktivnosti uslijed koje bi se također mogle povećati emisije buke. To su *1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja i 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta.* Stoga trase prometnica treba kvalitetno smjestiti u prostoru kako bi se utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, a gdje je potrebno, predvidjeti i mjere zaštite od buke (bukobrani).

Sličan negativni utjecaj očekuje se od aktivnosti usmjerenih na povećanje broja turističkih dolazaka i povezane prometne aktivnosti uslijed kojih se može očekivati povećanje emisije buke u naseljima s potencijalno negativnim dugotrajnim učinkom na zdravlje ljudi. Te aktivnosti uključuju: 2.1.3.8. *Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima*, 3.2.2.1. *Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude*, 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, 3.2.2.9. *Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu*, 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, 4.1.1.2. *Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja*, 4.1.2.6. *Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a*. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaja, aktivnosti kojima dolazi do većih emisija buke treba planirati u prostoru na način da ne utječu na stanovništvo koje živi najbliže lokaciji provođenja aktivnosti.

Istu mjeru sprječavanja negativnog utjecaja potrebno je provoditi i za aktivnosti unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom koje bi mogle uključivati izgradnju infrastrukture poput pretovarnih stanica koja može dovesti do značajne lokalne emisije buke. Te su aktivnosti 4.3.1.7. *Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom* i 4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada*.

Za niz aktivnosti se procjenjuje kako će imati pozitivne utjecaje na zdravlje. Prve među njima su aktivnosti koje su usmjerene izravno na unaprjeđenje zdravlja zdravstvenih usluga. Te su aktivnosti 1.3.1.1. *Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći*, 1.3.1.2. *Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama* te 1.3.1.3. *Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama*. Pozitivne utjecaje imat će i provedba aktivnosti usmjerenih na zdravstvenu sigurnost okoliša prirodnih resursa, a koje uključuju: 4.1.1.3. *Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*, 4.3.1.1. *Obnova i modernizacija vodovodnog sustava*, 4.3.1.2. *Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje*, 4.3.1.3. *Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom* i 4.3.1.8. *Sanacija ilegalnih odlagališta otpada*. S obzirom na postojeće stanje okoliša, zdravstvenu sliku i narav planiranih aktivnosti, procjenjuje se kako navedeni pozitivni utjecaji neće biti značajni.

Pozitivni utjecaj imat će i aktivnosti usmjerene na poticanje fizičke aktivnosti koja doprinosi tjelesnom i mentalnom zdravlju. Te aktivnosti obuhvaćaju: 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, 2.1.2.6. *Promocija pješačenja*

i biciklizma kao poželjnog oblika prometa, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi), 4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a, 4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a, 4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama, 4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima te 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama. Nije moguće procijeniti da će pozitivni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti biti značajni.

Pozitivne utjecaje na smanjenje negativnih utjecaja na fizičko zdravlje imat će aktivnosti usmjerene na osiguravanje sigurnosti u prometu. One uključuju 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja, 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade te 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu.* U sektoru prometa pozitivne će utjecaje na zdravlje ljudi dugoročno imati i aktivnosti koje će rezultirati smanjenjem emisije ispušnih plinova. Te su aktivnosti sljedeće: 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture, 2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila, 2.1.2.2. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila, 2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu, 2.1.2.4. Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima, 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture, 2.1.2.6. Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa, 2.1.3.1. Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS, 2.1.3.2. Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova, 2.1.3.3. Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti, 2.1.3.4. Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen, 2.1.3.5. Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza, 2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza, 2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom te 2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima.* S obzirom na postojeće stanje kvalitete zraka i respiratorne bolesti u UP-u, procjenjuje se kako navedeni utjecaj neće biti značajan.

6.9. Zaštićena područja prirode

Na prostoru UP-a Pule sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) nalazi se 7 zaštićenih područja prirode te 24 nalazišta fosila dinosaura. Nacionalni park Brijuni proglašen je zbog svojih prirodnih, kulturnih i krajobraznih vrijednosti, stoga

provedbom SRUPP-a može doći do jednakih utjecaja opisanih u poglavljima 6.7. Bioraznolikost, 6.10. Kulturno-povijesna baština i 6.11. Krajobrazna obilježja, ukoliko će se aktivnosti odvijati na području Parka. Značajni krajobrazi Gornji Kamenjak i Donji Kamenjak i medulinski arhipelag proglašeni su zbog svojih krajobraznih i prirodnih vrijednosti, stoga provedbom SRUPP-a može doći do jednakih utjecaja opisanih u poglavljima 6.7. Bioraznolikost i 6.11. Krajobrazna obilježja, ukoliko će se aktivnosti odvijati na području Parka. Park-šume Šijana, Busoler, Brdo Soline i Kašteja proglašene su zbog svojih prirodnih vrijednosti, stoga provedbom SRUPP-a može doći do jednakih utjecaja opisanih u poglavljima 6.7 Bioraznolikost. Na nalazišta fosila mogući su isti utjecaji navedeni u poglavlju 6.6 Georaznolikost. Budući da su Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) propisani uvjeti pod kojima se mogu provoditi aktivnosti na pojedinim kategorijama zaštićenih područja, može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe SRUPP-a na zaštićena područja, pod uvjetom da se, prilikom implementacije aktivnosti planiranih SRUPP-om, bude pridržavalo spomenutih uvjeta.

6.10. Kulturno-povijesna baština

Negativni utjecaji na kulturno-povijesnu baštinu proizlaze prije svega iz planirane izgradnje i rekonstrukcije objekata i infrastrukture. Uslijed toga može doći do oštećenja i rušenja (uklanjanja) kulturnih dobara i/ili degradacija okolnog prostora kulturnih dobara u slučaju neadekvatnog smještaja novih objekata i infrastrukture u prostoru (zaklanjanje pogleda na kulturna dobra, otežanje pristupa i sl.). Aktivnosti koje bi mogle imati ovaj negativni utjecaj su: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)*, 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*, 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*, 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*, 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*, 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*, 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*, 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*, 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*, 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*, 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u*

cilju prelaska na jednosmjensku nastavu, 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona, 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl., 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture, 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije, 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma, 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva, 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma, 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture, 3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija, 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika, 4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika, 4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara, 4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava, 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje i 4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture. Kod izgradnje i rekonstrukcije objekata i infrastrukture koja je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, ili se nalazi na području unutar granica kulturnog dobra potrebno je ishoditi posebne uvjete, prethodna odobrenja, potvrde i suglasnosti nadležnih tijela (konzervatorskih odjela Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske) sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Ukoliko će pojedini zahvati biti planirani unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije izgradnje zahvata treba provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira zahvat te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta.

Pozitivni utjecaj na kulturno-povijesnu baštinu može imati razvoj selektivnih oblika turizma. Naime, razvoj onih oblika turizma koji su usmjereni na posjećivanje i valorizaciju kulturno-povijesne baštine vjerojatno će dovesti do unaprjeđenja upravljanja kulturnim dobrima te njihove obnove. Aktivnosti koje mogu imati ovaj pozitivan utjecaj su: 3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude, 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma, 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije, 4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja, 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja, 4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša, 4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza, 4.1.2.2. Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje, 4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza, 4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine, 4.1.2.5. Podrška sustavnoj

zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine, 4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a, 4.1.2.7. Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja, 4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara te 4.1.2.9. Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora. Uzimajući u obzir postojeće stanje očuvanosti i zaštite kulturnih dobara u UP-u Puli, može se ocijeniti kako pozitivni utjecaji nastali provedbom navedenih aktivnosti neće biti značajni.

6.11. Krajobrazna obilježja

Izgradnja poslovne, stambene, društvene i turističke infrastrukture može se negativno odraziti na krajobrazna obilježja kroz neadekvatan smještaj objekata u prostoru odnosno izgradnju objekata koji nisu u skladu s krajobraznim karakteristikama područja. Time dolazi do degradacije krajobraznih značajki prostora. Aktivnosti koje bi mogle dovesti do ovog negativnog utjecaja su: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine*, 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi*, 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe*, 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)*, 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*, 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*, 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*, 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*, 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*, 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu*, 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona*, 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*, 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.*, 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*, 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture*, 3.3.2.10. *Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija* te 4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika*. Radi sprječavanja

značajnog negativnog utjecaja na krajobrazna obilježja izgradnju nove infrastrukture treba planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.

Sličan utjecaj mogu imati i aktivnosti usmjerene na izgradnju prometne infrastrukture. To su: 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*, 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*, 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*, 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*, 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*, 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*, 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaja na krajobrazna obilježja izgradnju nove infrastrukture treba planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.

Aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom također bi mogle dovesti do degradacije krajobraznih značajki. Naime, aktivnosti 4.3.1.4. *Razvoj sustava kompostiranja otpada*, 4.3.1.5. *Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada*, 4.3.1.7. *Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom* i 4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada* bi mogle rezultirati uklanjanjem prirodnih krajobraznih uzoraka na većim površinama te vizualnom degradacijom prostora uslijed uvođenja većih objekata neprikladne arhitekture, boje i materijala u ruralni i prirodni krajobraz. Isti utjecaj može imati i izgradnja infrastrukture za iskorištavanje obnovljivih energenata. To su sljedeće aktivnosti: 3.3.1.8. *Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*, 4.3.1.10. *Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture*, 4.3.2.1. *Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama* i 4.3.2.6. *Poticanje korištenja OIE u svim sektorima*. Radi sprječavanja značajnog negativnog utjecaja na krajobrazna obilježja izgradnju nove infrastrukture treba planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.

Pozitivni utjecaji na krajobrazna obilježja očekuju se od niza aktivnosti. Aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*, 3.3.1.3. *Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom*, 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu*, 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, 4.1.1.1. *Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja*, 4.1.1.2. *Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja*, 4.1.2.1. *Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza*, 4.1.2.2. *Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje*, 4.1.2.3. *Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza* i 4.1.2.6. *Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a* bi mogle dovesti do unaprjeđenja

sustava i mehanizama zaštite i upravljanja krajobraznim vrijednostima. Procjenjuje se kako navedeni pozitivni utjecaj neće biti značajan.

Može se očekivati da će aktivnosti *4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša* i *4.2.2.2. Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta* rezultirati revitalizacijom i uređenjem degradiranih prirodnih i brownfield područja te na taj način doprinijeti očuvanju i povećanju krajobraznih vrijednosti. Pozitivan doprinos povećanju krajobraznih vrijednosti može se očekivati i od aktivnosti usmjerenih na uređenje urbanih područja i izgradnju zelene infrastrukture. Te aktivnosti obuhvaćaju *1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina*, *1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)*, *1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*, *2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*, *3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, *3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)*, *4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*, *4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima*, *4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama*, *4.2.2.1. Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina* te *4.2.2.3. Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina*. S obzirom na postojeće stanje krajobraza, može se ocijeniti kako navedeni pozitivni utjecaji neće biti značajni.

6.12. Gospodarenje otpadom

Negativni utjecaji na sektor gospodarenja otpadom mogu proizaći prije svega iz pojačanog pritiska na taj sektor. Za očekivati je da će aktivnosti koje mogu dovesti do povećanja turističkih dolazaka i noćenja rezultirati povećanim pritiskom na sektor gospodarenja otpadom. Te aktivnosti uključuju *3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude*, *3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*, *3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*, *3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*, *3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu*, *3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*, *3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma*, *3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*, *4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja*, *4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a*.

Uz njih, slične utjecaje mogu imati i aktivnosti izgradnje novih elemenata stambene, društvene i poslovne infrastrukture. To su aktivnosti: *1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe, 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina, 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva, 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj, 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu, 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona, 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija, 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl. te 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije.*

Analiza postojećeg stanja ukazala je na dugotrajan i perzistentan problem nastanka ilegalnih deponija otpada. Stoga se može očekivati kako će daljnje širenje objekata u kojima se proizvodi otpad rezultirati daljnjim nastankom ilegalnih deponija otpada. Kako bi se negativni utjecaji ovih aktivnosti sveli na najmanju moguću mjeru, potrebno je snažnije pridržavanje i implementacija zakonskih odredbi iz područja gospodarenja otpadom.

Procjenjuje se da će aktivnosti u okviru mjere *4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge (4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom te 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada)* imati pozitivan utjecaj na sektor gospodarenja otpadom budući da su usmjerene na njegovo unaprjeđenje. S obzirom na postojeću situaciju u sustavu gospodarenja otpadom, nije moguće procijeniti da će pozitivni utjecaj biti značajan.

6.13. Klimatske promjene

Analiza doprinosa SRUPP-a ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi klimatskim promjenama provedena je u skladu s dokumentom Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027. (2021). Navedenim dokumentom daju se smjernice kako pitanja ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama uključiti u postupke strateške procjene utjecaja na okoliš. Sukladno navedenom dokumentu, u financijskom razdoblju 2021.–2027., svi infrastrukturni projekti koji će biti (su)financirani sredstvima EU-a, morat će proći postupak pripreme za klimatske promjene (engl. *climate proofing*) kojim se mjere ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima uključuju u razvoj infrastrukturnih projekata. Navedene smjernice potrebno je koristiti u svim postupcima procjena utjecaja zahvata na okoliš.

U poglavljima 3.1. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na državnoj razini, 3.2. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim planovima, programima i strategijama na regionalnoj i lokalnoj razini i 3.3. Odnos SRUPP-a s ciljevima zaštite okoliša uspostavljenim po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma su prikazani odnosi i usklađenost SRUPP-a s relevantnim strateškim dokumentima iz područja

klimatskih promjena: Strategija niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21), Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20), Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (2019), Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20), Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije (2019), Program ublažavanja, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja za grad Pulu (2022), Europski zeleni plan (2019), Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. (*Agenda 2030*) (2015), Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (2021), Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Rio de Janeiro, 1992) i Pariški sporazum (2015).

6.13.1. Ublažavanje klimatskih promjena

SRUPP ne sadrži aktivnosti i strateške projekte koji bi mogli značajnije utjecati na povećanje emisija stakleničkih plinova i time pridonijeti povećanju intenziteta klimatskih promjena, odnosno radi se o nastavku provedbe već prisutnih i uobičajenih aktivnosti u UP-u Puli. Bez obzira na navedeno, sve aktivnosti potrebno je usmjeriti i provoditi na način koji doprinosi niskougličnom razvoju, u skladu sa Strategijom niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21). S druge strane, SRUPP sadrži aktivnosti koje pridonose ublažavanju klimatskih promjena, odnosno niskougličnom razvoju, a to su: 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja* (može uključivati izgradnju novih prometnica sa svrhom povećanja sigurnosti u UP-u Puli, pri čemu se mogu primjenjivati koncepti integriranog i inteligentnog prometa te razvoj infrastrukture za alternativna goriva); 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu* (može rezultirati povećanjem zastupljenosti pješačkog i biciklističkog prometa, odnosno smanjenjem zastupljenosti prometa motornim vozilima); 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture* (poticanje korištenja vozila na alternativna goriva); 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova* i 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka* (razvoj infrastrukture za pomorski promet prilagođene plovilima na alternativna goriva); 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*, 2.1.2.2. *Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila*, 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu*, 2.1.2.4. *Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima*, 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture* i 2.1.2.6. *Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa* (aktivnosti direktno usmjerene na smanjenje emisija stakleničkih plinova iz sektora prometa); 2.1.3.1. *Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS*, 2.1.3.2. *Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova*, 2.1.3.3. *Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću*, 2.1.3.5. *Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje*

intermodalnih terminala javnog prijevoza, 2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza, 2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom i 2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima (aktivnosti direktno usmjerene na unaprjeđenje javnog prijevoza čime može doći do smanjenja zastupljenosti prijevoza osobnim vozilima); sve aktivnosti u sklopu mjera 2.2.1. Digitalizacija javne uprave i 2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu (aktivnosti usmjerene na poticanje korištenja inovativnih i komunikacijskih tehnologija); 2.3.2.4. Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar (razvoj infrastrukture koja će doprinijeti poticanju primjene koncepta kružnog gospodarstva); 3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola (poticanje korištenja lokalno dostupnih proizvoda poljoprivrede i ribarstva čime se smanjuju emisije stakleničkih plinova iz prometa vezanog uz oba sektora); 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede (poticanje razvoja ekološke poljoprivrede što uključuje i aktivnosti smanjenja emisija stakleničkih plinova iz sektora poljoprivrede); 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi) (poticanje korištenja lokalno dostupnih proizvoda poljoprivrede čime se smanjuju emisije stakleničkih plinova iz prometa vezanog uz poljoprivredu); 3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju (poticanje korištenja obnovljivih energenata čime se smanjuje upotreba fosilnih goriva); 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije (uključuje povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih energenata); 3.3.2.3. Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju (aktivnosti usmjerene na poticanje korištenja inovativnih i komunikacijskih tehnologija); 3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije (smanjenje emisija stakleničkih plinova povećanjem energetske učinkovitosti i uvođenjem obnovljivih energenata); 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije (smanjenje emisija stakleničkih plinova iz sektora industrije); 4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara (povećanje energetske učinkovitosti zgrada); 4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena (unaprjeđenje sustava praćenja provedbe dokumenata niskouglijčnog razvoja); sve aktivnosti unutar mjere 4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture (zelena infrastruktura u urbanim područjima doprinosi mnogobrojnim ekološkim, gospodarskim i društvenim koristima, a također može doprinijeti i povećanju energetske učinkovitosti i smanjenju efekta toplinskih otoka čime se smanjuje potrošnja energenata i emisija stakleničkih plinova); 4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom, 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom, 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada (unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom); 4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture (unaprjeđenje energetske infrastrukture); 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i

privatnim zgradama i površinama, 4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS, 4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture, 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima (poticanje korištenja obnovljivih energenata i povećanje energetske učinkovitosti).

Krovni dokument za planiranje niskougljičnog razvoja u RH je Strategija Niskougljičnog razvoja RH do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21), kojom su definirane mjere koje takav razvoj potiču (sektori: međusektorske mjere, energetika, promet, industrijski procesi i uporaba proizvoda, poljoprivreda, otpad, korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo (LULUCF) te povezane aktivnosti). S ciljem poticanja niskougljičnog razvoja i smanjenja emisija stakleničkih plinova sve planirane aktivnosti potrebno je provoditi uz uvažavanje mjera Strategije niskougljičnog razvoja iz povezanog sektora.

6.13.2. Prilagodba klimatskim promjenama

Mogući utjecaji klimatskih promjena na UP Pulu i provedbu SRUPP-om planiranih aktivnosti očituju se kroz povećanje učestalosti i duljine trajanja sušnih razdoblja, a s druge strane i povećanje intenziteta poplavnih situacija i podizanja razine mora (vodni resursi); promjene u obalnim i morskim staništima i negativnom utjecaju na vrste prilagođene postojećim okolišnim uvjetima uz širenje invazivnih vrsta (bioraznolikost); porast kiselosti mora i temperature vode uz širenje invazivnih vrsta (ribarstvo i akvakultura); manjak vode, visoke temperature zraka i vremenske nepogode (poljoprivreda); smanjenje produktivnosti šumskih ekosustava, povećanje učestalosti i intenziteta šumskih požara, širenje štetnih organizama i vremenske nepogode (šumarstvo); smanjenje proizvodnje električne energije i oštećenja energetske infrastrukture uslijed vremenskih nepogoda te povećanje potrošnje energije za potrebe hlađenja (energetika), promjene klimatskih parametara, bioraznolikosti obalnog područja i vremenske nepogode (turizam); povećanje zdravstvenih problema ljudi vezanih uz promjene u pojavnosti i širenju bolesti, povišenja temperatura zraka i širenje alergene peludi (zdravlje ljudi); povećanje učestalosti pojavnosti prirodnih katastrofa (klimatološke, hidrometeorološke i biološke) (upravljanje rizicima); porast srednje razine mora i kratkotrajne oborine visokog intenziteta (prostorno planiranje).

Sve aktivnosti koje uključuju unaprjeđenje/izgradnju infrastrukture mogu biti pod negativnim utjecajem klimatskih promjena. Navedeno uključuje probleme vezane uz predviđena povećanja intenziteta i učestalosti poplavnih događaja i ekstremnih vremenskih prilika (oluje, suše, toplinski valovi), podizanja razine mora te probleme vezane uz sigurnost opskrbe energijom/energentima, odnosno sigurnost infrastrukture energetskih sustava. Sljedeće aktivnosti su izložene navedenim utjecajima: 1.1.1.1. *Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine* (izgradnja društvene infrastrukture), 1.1.2.1. *Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi* (izgradnja infrastrukture za kulturu i umjetnost), 1.1.3.1. *Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe* (izgradnja stambene infrastrukture), 1.1.3.3. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina* (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 1.1.3.4. *Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)* (izgradnja dječjih igrališta i sl.), 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina* (izgradnja stambene infrastrukture), 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s*

invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) (izgradnja infrastrukture socijalne skrbi), 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja (izgradnja prometnica), 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja (izgradnja sportsko-rekreacijske infrastrukture), 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade, 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu, 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama, 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova, 2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka, 2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu, 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture (izgradnja prometne infrastrukture), 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva (izgradnja društvene infrastrukture), 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj (izgradnja odgojne infrastrukture), 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu (izgradnja obrazovne infrastrukture), 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl. (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima, 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture (izgradnja turističke infrastrukture), 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije (izgradnja turističkih smještajnih kapaciteta), 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma (izgradnja sportsko-rekreativne infrastrukture), 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva (izgradnja ribarskih luka i vezane infrastrukture), 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu (izgradnja turističke infrastrukture), 3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju (izgradnja infrastrukture za iskorištavanje obnovljivih energenata), 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije (izgradnja poduzetničke infrastrukture), 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture (izgradnja smještajne infrastrukture), 3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija (izgradnja društvene/socijalne infrastrukture) i 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika (izgradnja infrastrukture civilne zaštite), 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje (izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda); 4.3.1.4. Razvoj sustava

kompostiranja otpada, 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada, 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom, 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada (izgradnja infrastrukture gospodarenja otpadom); 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama, 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu i 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima (izgradnja infrastrukture za iskorištavanje obnovljivih energenata).

Osim utjecaja na izgradnju i korištenje infrastrukture, negativnim utjecajima klimatskih promjena izložene su i sljedeće aktivnosti, stoga ih je potrebno provoditi uzimajući u obzir projekcije klimatskih promjena, njihov utjecaj na planiranu aktivnost i relevantne sektore te moguća rješenja prilagodbe: *3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima (povišenje srednje temperature zraka i povećanje učestalosti i intenziteta vremenskih nepogoda, smanjenje dostupnosti vode, povećanje intenziteta šumskih požara); 3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola (predviđeno smanjenje prinosa iz sektora ribarstva, akvakulture i poljoprivrede uslijed povišenja temperature zraka i vode te posljedičnih negativnih utjecaja, kao i smanjenja količine dostupne vode za poljoprivredu); 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede i 4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza (predviđeno smanjenje prinosa iz sektora poljoprivrede uslijed povišenja temperature zraka i vode te posljedičnih negativnih utjecaja, kao i smanjenja količine dostupne vode); 4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine (predviđeno smanjenje prinosa iz sektora ribarstva, akvakulture i poljoprivrede uslijed povišenja temperature zraka i vode te posljedičnih negativnih utjecaja, kao i smanjenja količine dostupne vode za poljoprivredu); 4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava (smanjenje količine dostupne vode).*

Osim prepoznatih mogućih negativnih utjecaja klimatskih promjena na SRUPP, pojedine planirane aktivnosti direktno se odnose na mjere prilagodbe sukladno Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu te doprinose postizanju njezinih ciljeva. Radi se o sljedećim aktivnostima: *1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja (mjera podrazumijeva uključivanje aspekta prilagodbe klimatskim promjenama u sektor prostornog planiranja); 1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći, 1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama i 1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama (unaprjeđenje zdravstvenih usluga); 3.2.3.13. Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara (smanjenje ovisnosti ribara o prihodima koji potječu direktno od ulova); 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma (prilagodba sektora turizma novim okolišnim uvjetima); 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede (prilagodba sektora poljoprivrede novim okolišnim uvjetima); 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi) (prilagodba urbanih područja); 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije (aktivnost prilagodbe*

infrastrukture); 4.1.1.1. *Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja* i 4.1.1.2. *Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja (unaprjeđenje sustava zaštite bioraznolikosti);* 4.1.2.3. *Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza (prilagodba sektora poljoprivrede novim okolišnim uvjetima);* sve aktivnosti unutar mjere 4.1.3. *Jačanje otpornosti na rizike (aktivnosti direktno usmjerene na prilagodbu i jačanje otpornosti)* i sve aktivnosti unutar mjere 4.2.1. *Razvoj zelene infrastrukture (zelena infrastruktura predstavlja strateški planiranu mrežu prirodnih i poluprirodnih područja koja pružaju brojne benefite kako stanovništvu tako i sastavnicama okoliša poput vode, tla, zraka, bioraznolikosti, a ujedno sudjeluju i u prilagodbi klimatskim promjenama).*

Krovni dokument za planiranje prilagodbe klimatskim promjenama je Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20), kojom su definirane mjere za prilagodbu klimatskim promjenama (sektori: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i akvakultura, bioraznolikost, energetika, turizam, zdravlje, prostorno planiranje i uređenje, upravljanje rizicima, opće mjere). S ciljem poticanja prilagodbe sektora izloženih negativni utjecajima klimatskih promjena, sve planirane aktivnosti potrebno je provoditi uz uvažavanje mjera Strategije prilagodbe iz povezanog sektora.

Aktivnosti koje će doprinijeti prilagodbi klimatskim promjenama u UP-u Puli uključuju 1.3.1.1. *Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći,* 1.3.1.2. *Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama,* 1.3.1.3. *Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama,* 3.2.3.13. *Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara,* 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma,* 3.3.1.6. *Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi),* 4.1.3.1. *Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima,* 4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika,* 4.1.3.3. *Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika,* 4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika,* 4.1.3.5. *Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena,* 4.1.3.6. *Unaprjeđenje sustava zaštite od požara,* 4.2.1.1. *Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa,* 4.2.1.2. *Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a,* 4.2.1.3. *Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a,* 4.2.1.4. *Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama,* 4.2.1.5. *Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima* te 4.2.1.6. *Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama.*

6.14. Procjena utjecaja strateških projekata

6.14.1. Pulski Inovacijski Centar - PIC

Strateški projekt obuhvaća revitalizaciju brownfield lokacije Vallelunga u gradu Puli u inovacijski centar PIC (Pulski tehnološko-inovacijski centar). Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodnog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode. Revitalizacijom brownfield lokacija može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougličnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.2. Energetska i statička obnova Društvenog centra Rojc sa sunčanom elektranom

Strateški projekt obuhvaća energetska i statičku obnovu zgrade Društvenog centra Rojc u gradu Puli. Projektom se doprinosi niskougličnom razvoju budući da će dovesti do smanjenja potrošnje energenata i povećanja energetske učinkovitosti. Utjecaj na ostale sastavnice okoliša se ne očekuje.

6.14.3. Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande

Ovim strateškim projektom razvit će se javni sportsko rekreacijski sadržaji revitalizacijom neuređenih površina u gradu Puli u zoni Pragrande. Projekt uključuje i sustav za prihvati i pročišćavanje oborinskih voda elementima zelene infrastrukture, što predstavlja prilagodbu klimatskim promjenama i pozitivno utječe na kakvoću vode. Utjecaj na ostale sastavnice okoliša se ne očekuje.

6.14.4. Uređenje kupališta Stoja

Strateški projekt planiran je na postojećem kompleksu kupališta Stoja, smještenom na istočnoj obali poluotoka Stoja, a uključuje rekonstrukciju (dogradnju) jedne od pet postojećih građevina te cjelovitu obnovu i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s brojnim pratećim sadržajima. Budući da se radi o rekonstrukciji postojećih sadržaja, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se značajni utjecaji na okoliš. Utjecaj na vode/more je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te potencijalno veće potražnje i potrošnje vode dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Budući da se radi o postojećem kupalištu, dodatni utjecaji do kojih može doći na bioraznolikost su zanemarivi (povećanje intenziteta korištenja prostora od strane ljudi i povećanje antropogenog pritiska, gubitak staništa zauzimanjem prirodnih i doprirodnih staništa širenjem infrastrukture). Obnovom zapuštenih objekata mogu se očekivati pozitivni utjecaji na krajobraz i kulturnu baštinu, budući da je kompleks zaštićen kao kulturno dobro.

Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju kao ni na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.5. Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)

Strateški projekt obuhvaća izgradnju biciklističke staze uz postojeće prometnice između Pule, Medulina i Premanture. Budući da se radi o dogradnji postojećih prometnica, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se značajni utjecaji na okoliš. Razvoj biciklističke infrastrukture predstavlja mjeru niskougljičnog razvoja budući da može potaknuti manje korištenje automobila a veću zastupljenost biciklističkog prometa, čime će doći do smanjenja emisija stakleničkih plinova iz sektora prometa.

6.14.6. MMC Cave Romane

Strateški projekt obuhvaća prenamjenu starog rimskog kamenoloma u Vinkuranu u općini Medulin u centar kulture i sporta. Predviđena je izgradnja dvije ljetne pozornice, muzej kamena, biciklistička staza i stijena za penjanje. Navedenim projektom može se očekivati pozitivan utjecaj na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se povećanjem ljudske aktivnosti na ovoj lokaciji mogu očekivati manji negativni utjecaji na sastavnice okoliša u vidu povećanja emisija buke, svjetlosti i vibracija te povećanja količine otpada. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.7. Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i revitalizaciju Kapucinskog samostana u Vodnjanu. Projektom se mogu očekivati pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se utjecaj na ostale sastavnice okoliša ne očekuje. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.8. Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu

Strateški projekt obuhvaća izgradnju sportske dvorane u Svetvinčentu. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša, no kako se radi o zahvatu na već izgrađenom i antropogeno utjecanom području u urbanom dijelu Svetvinčenta, utjecaji neće biti značajni. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te potencijalno veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka

na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.9. Uspostava multifunkcijskog centra

Strateški projekt obuhvaća revitalizaciju brownfield lokacije u centru naselja Ližnjan u multifunkcionalni centar. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode. Revitalizacijom brownfield lokacija može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.10. Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani

Strateški projekt obuhvaća izgradnju zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini Plana razvoja, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

6.14.11. Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i nadogradnju prostorija i igrališta Nogometnog kluba Marčana. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.12. Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i dogradnju zgrade konjičkog centra u općini Barban. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.13. Obnova povijesnog centra naselja

Strateški projekt obuhvaća obnovu povijesnog centra naselja Barban. Projektom se mogu očekivati pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se utjecaj na ostale sastavnice okoliša ne očekuje. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

6.14.14. Sportsko-društveni centar Valbandon

Strateški projekt obuhvaća izgradnju centra za sportska igrališta, dom za građane, igrališta za djecu i trg za javna okupljanja i manifestacije u naselju Valbandon. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novih sadržaja mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša, no kako se radi o zahvatu u antropogeno utjecanom području u naselju Valbandon, uz postojeće nogometno igralište, poljoprivredne površine i stambene objekte, utjecaji neće biti značajni. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

6.14.15. Izgradnja doma za starije

Strateški projekt obuhvaća izgradnju doma za starije za 60 korisnika u općini Fažana. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

6.14.16. Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

Strateški projekt uključuje izgradnju parkirališta na obodima grada, uvođenje Park&Ride sustava, unapređenje sustava javnog prijevoza i poticanje korištenja biciklističkog prijevoza, sve s ciljem smanjenja broja osobnih vozila u gradskom središtu. Uz navedeno projekt uključuje i uvođenje električnih brodova i prilagodbu postojeće lučne infrastrukture istima. Navedeni projekt pozitivno će utjecati na kvalitetu života kroz smanjenje prometnih gužvi te na kvalitetu zraka kroz smanjenje emisija onečišćujućih tvari. Projekt će doprinijeti i niskougljičnom razvoju budući da će dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova iz

sektora prometa. S druge strane izgradnjom navedene infrastrukture može doći do negativnog utjecaja na tlo, vode i bioraznolikost uslijed širenja izgrađenih površina te zauzeća prirodnih i doprirodnih staništa. S obzirom na općeniti opis planiranih aktivnosti unutar ovog projekta, nije moguće dati detaljniju procjenu utjecaja na okoliš. Procjena utjecaja provest će se u okviru odgovarajućih postupaka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

6.15. Kumulativni utjecaji

Budući da SRUPP daje okvir za provedbu niza aktivnosti i povezanih zahvata, nije moguće isključiti mogućnost pojave kumulativnih utjecaja, odnosno sama priroda utjecaja SRUPP-a je kumulativna. Kumulativni utjecaji su mogući provedbom različitih mjera, ali i provedbom pojedinih aktivnosti unutar iste mjere. Primjerice, mjera *3.2.1. Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje* uključuje izgradnju poduzetničkih zona čime može doći do negativnog utjecaja na tlo, zrak, podzemne vode, šumske površine, divljač i lovne životinje, georaznolikost, bioraznolikost, zdravlje, zaštićena područja prirode, kulturno-povijesnu baštinu, krajobrazne značajke, gospodarenje otpadom i prilagodbu klimatskim promjenama. Isti i slični negativni utjecaji na navedene sastavnice okoliša i okolišne teme mogu se očekivati i provedbom drugih mjera poput *2.1.1. Siguran, dostupan i učinkovit promet* (izgradnja prometne infrastrukture) i *3.2.2. Održiv i otporan turizam* (izgradnja turističke infrastrukture). Isto tako, navedene mjere (kao ni druge planirane mjere u SRUPP-u) nisu ograničene na jedan zahvat odnosno intervenciju u prostoru te je moguće utvrditi kumulativne utjecaje svake pojedine mjere. Budući da je pristup u planiranju navedenih mjera strateški (nema definiranu lokaciju već širi obuhvat područja na kojem se može provesti), nije moguće utvrditi kada će provedba pojedine mjere ili pojedinih mjera imati kumulativan učinak, a kada on (zbog različitih lokacija implementacije) neće biti kumulativan. Slijedom navedenog, jasno je kako se pojedinačni utjecaji mjera SRUPP-a na sastavnice okoliša isprepliću, iako nije moguće lokacijski odrediti utjecaje pojedinih mjera. Stoga nije moguće procijeniti značaj kumulativnog utjecaja SRUPP-a na sastavnice okoliša.

Budući da je SRUPP tek jedan od niza strateškoplanskih dokumenata koji daju okvir za provedbu aktivnosti koje mogu uzrokovati određene utjecaje na okoliš na teritoriju UP-a Pule, ne može se isključiti ni mogućnost kumulativnog utjecaja s drugim strateškoplanskim dokumentima. To su prije svega Plan razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.-2027. (u izradi) te niz sektorskih dokumenata na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Stoga je na razini prostornoplanskih dokumenata i pojedinačnih zahvata i intervencija u prostoru potrebna sveobuhvatna i interdisciplinarna analiza postojećeg stanja okoliša, pritisaka i vrijednosti područja u kojem se pojedine aktivnosti planiraju provoditi.

6.16. Mogući prekogranični utjecaji

SRUPP predviđa aktivnosti koje će imati prije svega utjecaj na sastavnice okoliša i okolišne teme obuhvatu UP-a Pule. Prekogranični (pozitivni i negativni) utjecaji mogući su u neposrednom graničnom području UP-a. Uz pridržavanje mjera kojima se ublažavaju prepoznati mogući negativni utjecaji koje su predložene u poglavlju 7. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, ne očekuju se značajni prekogranični utjecaji. Budući da UP Pula ne graniči s drugim zemljama, ne očekuju se međunarodni prekogranični utjecaji.

7. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša

U tablici u nastavku (Tablica 24) navedene su mjere zaštite okoliša kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu. Na razini Republike Hrvatske kao i na razini Istarske županije uspostavljeni su programi i određena obaveza izvještavanja o stanju u okolišu, stoga nije potrebno predložiti dodatni program praćenja stanja okoliša.

Tablica 24. Mjere zaštite okoliša

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
1.	Aktivnosti planirati na način da izgradnjom infrastrukture dolazi do zauzeća što je moguće manje površine tala pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj 	tlo

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.</p>	
2.	Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.	<p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p>	<p>tlo</p> <p>šumske površine</p> <p>divljač i lovne životinje</p>
3.	Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.	<p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p> <p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p>	<p>tlo</p>

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
4.	Aktivnosti provoditi na način da se zauzimanje površine tla (poljoprivredna tla, travnjaci i ostala prirodna/poluprirodna područja) minimalizira, a potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju	tlo
5.	Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja zraka gdje je to primjenjivo.	3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona	zrak šumske površine divljač i lovne životinje
6.	Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede i primjene najboljih poljoprivrednih praksi.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	zrak
7.	Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda i u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te ih uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p>	površinske koptene vode more podzemne vode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p>	
8.	Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iz lučkih i prometnih površina i prometala.	<p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije</p>	površinske koptene vode more podzemne vode
9.	Aktivnost provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.	<p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p> <p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p>	površinske koptene vode podzemne vode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
10.	Infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava gdje god je to moguće potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi i mjera zelene odnosno plave infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	površinske kopnene vode more
11.	Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet vodonosnika.	3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja	podzemne vode
12.	Aktivnosti u najvećoj mogućoj mjeri provoditi izvan šumskog zemljišta i uz minimalne negativne utjecaje na ocjenu općekorisnih funkcija šuma te gospodarske i zaštitne funkcije šuma.	1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja	šumske površine

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p>	
13.	Izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja značajnije georaznolikosti, odnosno planirati ju u blizini ili na već izgrađenom području te brownfield područjima.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p>	georaznolikost

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanulinih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima ZI</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.</p>	

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
14.	Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet geološkog područja i implementirajući prikladne mjere zaštite i očuvanja geološkog područja.	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p>	georaznolikost
15.	Planirati izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova, izvan područja značajnije georaznolikosti te u blizini ili na već izgrađenom području i brownfield područjima.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p>	<p>bioraznolikost</p> <p>zaštićena područja prirode</p>

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
16.	Osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode
17.	Poticati ekološke i ekstenzivne načine obrade i korištenja poljoprivrednih površina i travnjaka.	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
18.	Uvođenju novih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti sa visokom razinom opreza, te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)	bioraznolikost zaštićena područja prirode
19.	Poticati očuvanje postojećih i formiranje novih rubnih elemenata na poljoprivrednim površinama poput živica, travnih traka, drvoreda, šumaraka i sl., s posebnim naglaskom na to da se novi rubni elementi formiraju korištenjem autohtonih vrsta.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	bioraznolikost zaštićena područja prirode
20.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)	bioraznolikost zaštićena područja prirode
21.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskouglijčnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	divljač i lovne životinje bioraznolikost zaštićena područja prirode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
22.	U projekte izgradnje sunčanih elektrana uključiti mjere postavljanja antirefleksnog sloja na fotonaponskim modulima radi zaštite ptica i postavljanje ograde oko sunčane elektrane izdignutu od tla kako bi se omogućio prolazak manjih životinja.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	bioraznolikost zaštićena područja
23.	Prostor za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskouglijičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	bioraznolikost zaštićena područja prirode
24.	Razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od poplava provoditi gdje god je to moguće primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	bioraznolikost zaštićena područja prirode
25.	Trase prometnica kvalitetno smjestiti u prostoru kako bi se utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, a gdje je potrebno, predvidjeti i mjere zaštite od buke (bukobrani).	1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta	zdravlje
26.	Aktivnosti kojima dolazi do većih emisija buke planirati u prostoru na način da ne utječu na stanovništvo	2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima 3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude	zdravlje

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
	koje živi najbliže lokaciji provođenja aktivnosti.	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja</p> <p>4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
27.	Za zahvate na javnoj turističkoj infrastrukturi koja je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, ili se nalazi na području unutar granica kulturnog dobra potrebno je ishoditi posebne uvjete, prethodna odobrenja, potvrde i suglasnosti nadležnih tijela (konzervatorskih odjela Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske) sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p>	zaštićena područja prirode kulturno-povijesna baština

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
28.	Ukoliko će pojedini zahvati biti planirani unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije izgradnje zahvata provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira zahvat te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova 2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka 2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl. 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 	zaštićena područja prirode kulturno-povijesna baština

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	
29.	Izgradnju nove infrastrukture planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina,</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Pобољшanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p>	zaštićena područja prirode krajobrazna obilježja

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima</p>	

8. Razmotrene alternative SRUPP-u

Kao varijantno rješenje razmotreno je neprovođenje SRUPP-a što bi uključivalo nastavak postojećih praksi i trendova stanja okoliša, iako bi razvoj bio usmjeren Planom razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.–2027. koji je u trenutku izrade ove strateške studije bio u procesu izrade i donošenja. Pritom navedeni Plan razmatra situaciju na razini čitave Istarske županije što je značajno sitnije mjerilo u odnosu na ono pokriveno SRUPP-om. Usporedbe radi, UP Pula čini tek 20,3 % ukupnog teritorija Istarske županije. Može se zaključiti kako SRUPP planira usmjereni razvoj UP-a Pule utemeljen u analizi lokalno specifičnih obilježja, problema i izazova dok će Plan razvoja Istarske županije planirati opći razvoj teritorija UP-a utemeljen u utvrđenim obilježjima, problemima i izazovima relevantnim za čitavu Istarsku županiju. Isto tako treba napomenuti i kako SRUPP predstavlja osnovu za korištenje dodatnih izvora financiranja koji neće biti dostupni za provedbu mjera i projekata iz Plan razvoja Istarske županije (prije svega ITU mehanizam).

Iz analize ovih dvaju varijantnih rješenja (usmjereni i opći planski razvoj) zaključeno je da će provedba SRUPP-a doprinijeti poboljšanju stanja okoliša u UP-u. Naime, provedbom SRUPP-a se predviđa pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovnika UP-a Pule kroz provedbu svih razvojnih mjera, aktivnost i strateških projekata dok se provedbom pojedinih mjera predviđa:

- unaprjeđenje stanja vodnih tijela i zaliha podzemnih voda,
- smanjenje negativnih utjecaja na tlo i zrak,
- efikasnije upravljanje i očuvanje georaznolikošću, bioraznolikošću, zaštićenim područjima prirode, kulturnim dobrima i krajobraznim obilježjima,
- prilagodbu klimatskim promjenama i ublažavanje njihova utjecaja na stanovništvo, gospodarstvo i ekosustave, te
- poboljšanje gospodarske situacije.

Nasuprot varijante provedbe SRUPP-a, bez provedbe tog dokumenta dijelom bi se nastavili negativni trendovi opisani u poglavlju 4. Postojeće stanje okoliša dok se može očekivati da bio dio problema mogao biti adresiran kroz provedbu Plana razvoja Istarske županije.

Također, razmatrano je i postoje li alternative predloženim mjerama i aktivnostima. Budući da same razvojne mjere i aktivnosti predstavljaju nužna djelovanja čijom provedbom će se postići postavljena vizija razvoja UP-a Pule, ne postoje razumne alternative koje bi ih mogle zamijeniti. Alternativama se mogu smatrati mjere zaštite okoliša koje su proizašle iz provedene procjene na okoliš utjecaja aktivnosti definiranih SRUPP-om, a koje na određeni način modificiraju i usmjeravaju mjere i aktivnosti s ciljem ograničavanja negativnih utjecaja na sastavnice okoliša i okolišne teme na prihvatljivu razinu.

Slijedom prethodno navedenog, provođenje mjera i aktivnosti predviđenih SRUPP-om, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša, smatra se najprihvatljivijom razumnom alternativom planiranja razvoja u UP-u Puli.

9. Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu

9.1. Uvod

Grad Pula je u siječnju 2022. godine uputio Istarskoj županiji zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za SRUPP. Temeljem mišljenja Zavoda za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Istarska županija donijela je u svibnju 2022. godine Rješenje (KLASA: UP/I-351-03/22-01/01, URBROJ: 2163-08-02/6-22-08) da je za SRUPP potrebno provesti postupak glavne ocjene. Kao razlozi za provedbu postupka glavne ocjene navode se:

- Područje obuhvata SRUPP-a preklapa se s područjima ekološke mreže.
- Ne mogu se isključiti značajni negativni utjecaji SRUPP-a na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, s obzirom na to je osim unaprjeđenja postojeće, planirana i izgradnja nove prometne, sportsko-rekreacijske, komunalne i druge infrastrukture.

Prema Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), ekološka mreža je „sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i bioraznolikosti. Ekološka mreža se proglašava u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Područja ekološke mreže obuhvaćaju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, osobito močvarna područja od međunarodne važnosti.“ Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) proglašena je ekološka mreža republike Hrvatske.

Ekološku mrežu čine:

1. Područja očuvanja značajna za ptice (POP) – područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti;
2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) – područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju;
3. Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS);
4. Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (pPOVS).

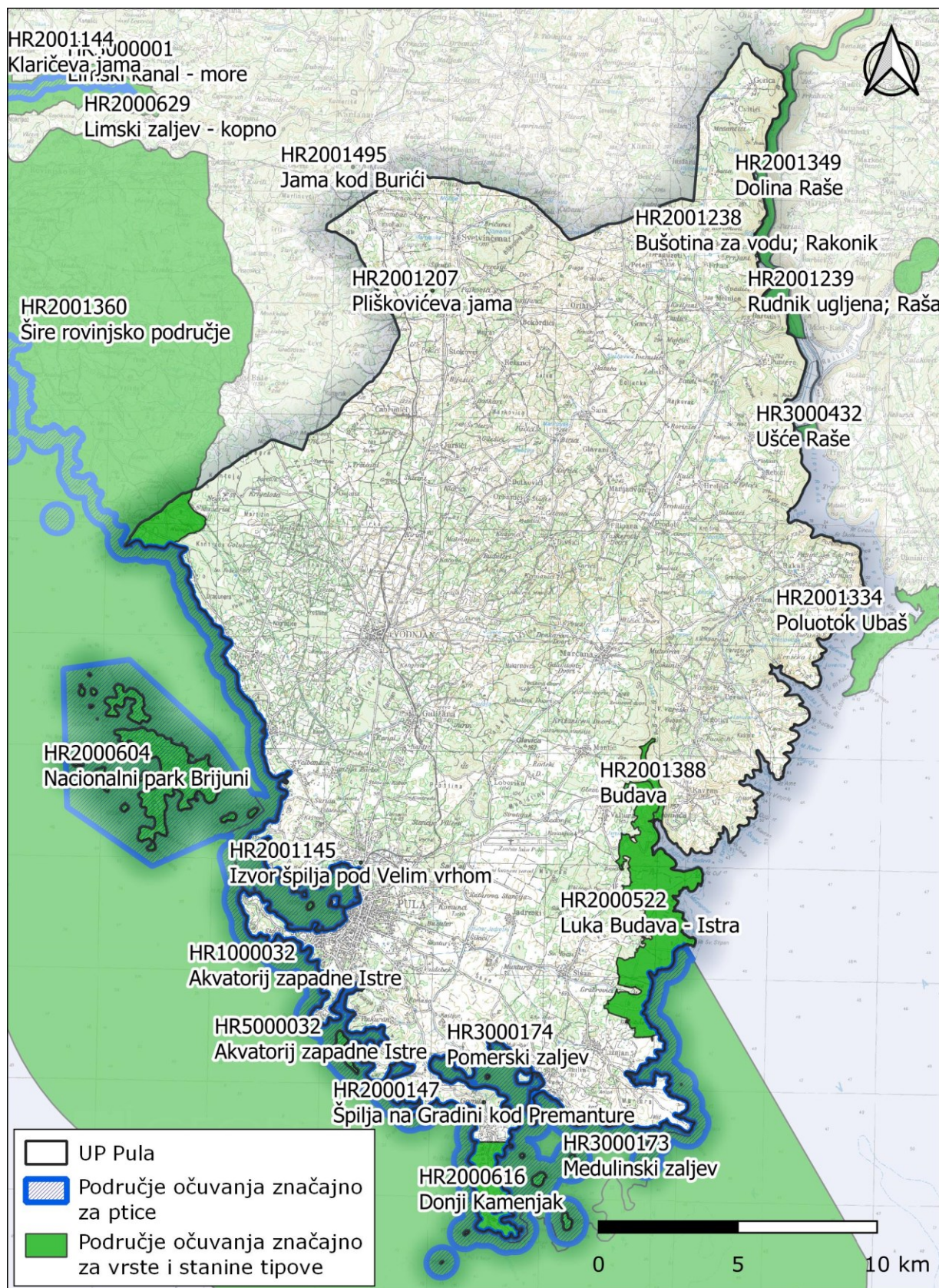
9.2. Obilježja područja ekološke mreže

U tablici u nastavku (Tablica 25) navedena su područja ekološke mreže koja se nalaze unutar obuhvata SRUPP-a dok je izvod iz karte ekološke mreže dan na slici u nastavku (Slika 39).

Tablica 25. Područja ekološke mreže unutar obuhvata SRUPP-a

Područje ekološke mreže	Osnovni podaci
POVS	
HR5000032 Akvatorij zapadne Istre	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR5000032 površina: 72.812,11 ha opis: Područje karakteriziraju otočići, obalne hridi, uvale i plaže, lagune s pješčanim dnom i podmorskim grebenima te špilje. Na području se nalazi Nacionalni park Brijuni, paleontološki Posebni rezervat Datule Barbariga, dijelom Značajni krajobraz Rovinjski otoci i priobalno područje, Značajni krajobraz Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag.
HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2000147 površina: 0,78 ha opis: Radi se o špilji u kršu smještenoj u blizini naselja Premanture na jugu Istre. Nalazi se u zaštićenom području, Značajnom krajobrazu Gornji Kamenjaku.
HR2000616 Donji Kamenjak	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2000616 površina: 370,63 ha opis: Područje se nalazi na jugu Istre, a obuhvaća kontinentalni dio značajnog krajolika Donjeg Kamenjaka i Medulinskog arhipelaga. Tipično je mediteransko područje s travnjacima, makijom, hrastom crnikom, plažama i uvalama te obalnim klifovima s endemskim vrstama.
HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001145 površina: 0,78 ha opis: Špilja se nalazi u Puli te predstavlja nalazište endemske vrste raka (<i>Sphaeromides virei virei</i>) koja je ujedno i hrvatski i slovenski endem.
HR2000522 Luka Budava – Istra	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2000522 površina: 1.237,01 ha opis: Radi se o obalnom kopnenom području na jugoistoku Istre sa šumom hrasta crnike. Obala uključuje plaže i uvale s obalnim liticama.
HR2001388 Budava	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001388 površina: 74,69 ha opis: Područje se nalazi u blizini uvale Budave na jugoistoku Istre, a obuhvaća bočatu močvaru i dolinu potoka Kanala koji se uglavnom koristi za poljoprivredu (njive, oranice).
HR2001360 Šire rovinjsko područje	https://interni.bioportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001360 površina: 10.194,72 ha opis: Područje je djelomično naseljeno, postoji samo nekoliko naselja okruženih uglavnom oranicama ili livadama, a obuhvaća zapadno-južni dio istarskog poluotoka, točnije šire područje Rovinja. Karakteristična za područje su mozaična staništa (primjerice šume, travnjaci, bare, jame, močvarna područja) s vrstama specifičnim za mediteransku i eumediteransku klimu.

Područje ekološke mreže	Osnovni podaci
HR3000173 Medulinski zaljev	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR3000173 površina: 2.175,47 opis: Područje obuhvaća zaljev na jugu Istre za kojeg su karakteristične plaže s pješčanim dnom, podmorski grebeni i morske špilje. Predstavlja stanište sredozemne medvjedice (<i>Monachus monachus</i>) i posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>).
HR3000174 Pomorski zaljev	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR3000174 površina: 68,56 ha opis: Područje predstavlja uzgajalište riba te obuhvaća obalnu lagunu na jugu Istre (morsko područje, plitka voda, muljevito dno) s umjetnom branom.
HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001238 površina: 0,78 ha opis: Područje se nalazi u dolini rijeke Raše, a sadrži aluvijalne sedimente.
HR2001207 Pliškovićeve jama	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001207 površina: 0,78 ha opis: Radi se o jami u kršu u blizini koje je naselje Svetvinčenat, a sastoji se od vapnenaca i dolomita s tipičnom crvenicom (terra rossa).
HR2001349 Dolina Raše	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2001349 površina: 609,43 ha opis: Područje se nalazi na jugoistočnom dijelu Istarskog poluotoka i obuhvaća dolinu rijeke Raše. Karakterizira ga sama rijeka s okolnim područjem (livadama, šumama, oranicama, barama i izvorima).
pPOVS	
HR2000604 Nacionalni park Brijuni	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR2000604 površina: 3.400,46 ha opis: Brijuni sa svojih 14 otoka i otočića ukupne površine 7,42 km ² , predstavljaju najveću i najrazvedeniju skupinu otoka duž zapadne istarske obale. Glavna karakteristika Brijunskog otočja iznimna je biološka raznolikost prisutna zahvaljujući zemljopisnom položaju, geološkoj podlozi i geomorfologiji, raznolikosti staništa i izoliranosti otoka.
POP	
HR1000032 Akvatorij zapadne Istre	https://interni.biportal.hr/ekomreza/natura/report/site?site-code=HR1000032 površina: 15.470,15 ha opis: Područje obuhvaća dijelove Istre s uvalama pogodnim za morske ptice koje se hrane ribom. Otočići i obalne hridi (kao u Nacionalnom parku Brijunima) područje su gniježđenja vranaca dok su priobalne vode zimovalište za čigre. U području se nalaze Posebni rezervat u moru Limski kanal, Nacionalni park Brijuni dok se djelomično nalaze i Značajni krajobraz Limski kanal, Značajni krajobraz Rovinjski otoci i priobalno područje, Paleontološki Posebni rezervat Datule Barbariga, Značajni krajobraz Donji Kamenjak i Medulinski arhipelag.

Slika 39. Područja ekološke mreže unutar i u okolini obuhvata SRUPP-a

9.3. Glavne značajke područja ekološke mreže na koja je moguć utjecaj

U tablicama u nastavku (Tablica 26 do Tablica 39) navedene su ciljne vrste i ciljna staništa područja ekološke mreže koja se nalaze unutar obuhvata SRUPP-a.

Tablica 26. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR5000032 Akvatorij zapadne Istre

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	dobri dupin	<i>Tursiops truncatus</i>
1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 27. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 28. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000616 Donji Kamenjak

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Istočnosubmediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	62A0
1	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.	5210
1	Stijene i strnci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
1	Mediteranske povremene lokve	3170*
1	Eumediterranski travnjaci <i>Thero-Brachypodietea</i>	6220*
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		
* prioritetna divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 29. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 30. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000522 Luka Budava – Istra

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Vazdazelene šume česmine (<i>Quercus ilex</i>)	9340
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 31. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001388 Budava

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	trbušasti zvrčić	<i>Vertigo moulinsiana</i>
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 32. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000604 Nacionalni park Brijuni

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
1	Naselja posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>)	1120*
1	Obalne lagune	1150
1	Grebeni	1170
1	Stijene i stranci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		
* prioritetna divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 33. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001360 Šire rovinjsko područje

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
1	četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
1	Mediteranske sitine (<i>Juncetalia maritimi</i>)	1410
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1	Obalne lagune	1150*
1	Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (<i>Cakiletea maritima</i> p.p.)	1210

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ
 * prioritetna divlja vrsta/stanišni tip

Tablica 34. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR3000173 Medulinski zaljev

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	1120*
1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
1	Grebeni	1170

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ
 * prioritetna divlja vrsta/stanišni tip

Tablica 35. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR3000174 Pomorski zaljev

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Obalne lagune	1150*

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ
 * prioritetna divlja vrsta/stanišni tip

Tablica 36. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	čovječja ribica	<i>Proteus anguinus</i> *

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ
 * prioritetna divlja vrsta/stanišni tip

Tablica 37. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001207 Pliškovičeva jama

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 38. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001349 Dolina Raše

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	močvarna riđa	<i>Euphydrys aurinia</i>
1	bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>
1	mren	<i>Barbus plebejus</i>
1	primorska uklija	<i>Alburnus arborella</i>
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 39. Popis ciljnih vrsta područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre

Kategorija za ciljnu vrstu	Latinski naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (g = gnjezdarica, p = preletnica, z = zimovalica)
1	<i>Gavia arctica</i>	crnogri plijenor	Z
1	<i>Gavia stellata</i>	crvenogri plijenor	Z
1	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	G
1	<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	G
1	<i>Sterna sandvicensis</i>	dugokljuna čigra	Z
1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	Z
1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ; 2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ			

9.4. Metodologija procjene utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu je postupak kojim se ocjenjuje utjecaj strategije, plana, programa ili zahvata, samog ili s drugim strategijama, planovima, programima i zahvatima na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Procjena utjecaja izrađuje se na strateškoj razini, koja isključuje pojedinačne zahvate i specifičnu projektno vezanu procjenu utjecaja na ekološku mrežu. Za kvantifikaciju mogućih utjecaja provedbe aktivnosti SRUPP-a korištena je skala značajnosti utjecaja prikazana u tablici u nastavku (Tablica 40), koja je preporučena dokumentom Opće metodološke preporuke za izradu strateških studija (Prilog 1. Smjernice za ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu), izrađenog u sklopu IPA 2010 projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu

strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO) na regionalnoj i lokalnoj razini"; te dokumentom Priručnik za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPEM), izrađenog u okviru EU Twinning Light projekta HR/2011/IB/EN/02 TWL „Jačanje stručnih znanja i tehničkih kapaciteta svih relevantnih ustanova za Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (CRO ENIA)".

U slučaju kad je za provedbu pojedine aktivnosti SRUPP-a ocjenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja (-2), obavezno je predlaganje mjera ublažavanja koje će moguće značajne negativne utjecaje ublažiti i svesti na prihvatljivu razinu ili potpuno ukloniti. U slučaju nemogućnosti ublažavanja mogućih značajnih negativnih utjecaja ispod razine značajnosti, element s ocjenom -2 (mjera ili aktivnost) potrebno je ukloniti SRUPP-a.

Kad je za provedbu pojedine aktivnosti procijenjena mogućnost uzrokovanja negativnog utjecaja koji nije značajan (-1), predlaganje mjera ublažavanja nije obavezno.

Tablica 40. Skala značajnosti utjecaja korištena za procjenu utjecaja provedbe SRUPP-a na ekološku mrežu

Vrijednost	Značajnost utjecaja	Pojašnjenje
-2	značajan negativan utjecaj	Značajno uznemiravanje ili destruktivan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta ili njihova znatnog dijela, značajno uznemiravanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrsta, značajan utjecaj na stanište ili prirodan razvoj vrsta. Ove utjecaje je potrebno umanjiti mjerama ublažavanja ispod razine značajnosti, a ukoliko to nije moguće element s ocjenom -2 potrebno je ukloniti iz strategije, plana ili programa.
-1	negativan utjecaj koji nije značajan	Ograničen/umjeren/neznan negativan utjecaj. Provedba strategije, plana ili programa nije isključena. Umjeren problematičan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, umjeren narušavanje ekoloških uvjeta potrebnih za očuvanje staništa ili vrsta, marginalni utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta. Moguće ga je ublažiti ili ukloniti odgovarajućim mjerama ublažavanja, no njihovo propisivanje nije obvezno vezano uz glavnu ocjenu.
0	nema utjecaja	Strategija, plan ili program ne pokazuje vidljive utjecaje.
1	pozitivno djelovanje koje nije značajno	Umjeren povoljan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, umjeren poboljšanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrste, umjeren povoljan utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta.
2	značajno pozitivno djelovanje	Značajan povoljan utjecaj na stanište ili populaciju vrsta, značajno poboljšanje ekoloških zahtjeva staništa ili vrste, značajan povoljan utjecaj na stanište ili prirodni razvoj vrsta.

9.5. Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

U poglavlju 6.7. Bioraznolikost navedeni su mogući utjecaji na bioraznolikost do kojih može doći provedbom aktivnosti SRUPP-a. Mjere za koje je procijenjena mogućnost uzrokovanja utjecaja na bioraznolikost analizirane su i u kontekstu utjecaja na ekološku mrežu. U tablici u nastavku (Tablica 41) dana je procjena utjecaja aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu.

Tablica 41. Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p>
<p>Navedene aktivnosti uključuju izgradnju i unaprjeđenje društvenih domova, domova i centara za mlade i sl. (1.1.1.1.), infrastrukture za kulturu i umjetnost (1.1.2.1.), stambene infrastrukture (1.1.3.1., 1.2.1.6., 3.3.2.1.), sportsko-rekreacijske infrastrukture (1.1.3.3., 1.3.2.1., 1.3.2.2., 3.2.2.11.), dječjih igrališta (1.1.3.4.), infrastrukture socijalne skrbi (1.2.2.1.), društvene infrastrukture (2.3.2.2.), odgojne infrastrukture (3.1.1.1.), obrazovne infrastrukture (3.1.1.2.), poduzetničke infrastrukture (3.2.1.1., 3.2.1.2., 3.2.1.7., 3.3.1.9.), turističke infrastrukture (3.2.2.4.), turističkih smještajnih kapaciteta (3.2.2.8.), društvene i socijalne infrastrukture (3.3.2.10.) i infrastrukture civilne zaštite (4.1.3.2.). Navedene aktivnosti generalno se mogu provoditi na čitavom kopnenom području UP-a Pule te je stoga moguć utjecaj i na sva kopnena područja ekološke mreže. Može se pretpostaviti da će se izgradnja infrastrukture odvijati unutar ili neposredno uz naseljena područja kako bi bila što dostupnija stanovništvu. Kopnena područja na koja je moguć utjecaj su: HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001207 Pliškovićeve jama. Utjecaj se generalno može očekivati na sva kopnena i obalna područja ekološke mreže, odnosno sva kopnena i obalna ciljna staništa i ciljne vrste.</p> <p>Utjecaj izgradnje infrastrukture prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina kopnenih ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i</p>

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

fragmentacija. Navedeni utjecaj je moguć na ciljeve očuvanja ciljnih staništa 1110 Pješćana dna trajno prekrivena morem (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev); 1150 Obalne lagune (HR2000604 Nacionalni park Brijuni, HR3000174 Pomerski zaljev); 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost (HR200147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeve jama); 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzonera villosa*), 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., 3170 Mediteranske povremene lokve, 6220 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* (HR2000616 Donji Kamenjak); 9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*) (HR200522 Luka Budava – Istra), 6220 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* (HR2001360 Šire rovinjsko područje) i ciljeve očuvanja ciljnih vrsta trbušasti zvrčić (*Vertigo moulinsiana*) (HR2001388 Budava); čovječja ribica (*Proteus anguinus*) (HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik); močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*) (HR2001349 Dolina Raše); kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*) (HR2001360 Šire rovinjsko područje).

Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje, odnosno procijeniti koje su ciljne vrste/ciljna staništa osjetljivije na planirane aktivnosti.

Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

Provedbom aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima* i produljenjem turističke sezone može se očekivati i produljenje trajanja negativnog utjecaja na sastavnice okoliša i bioraznolikost putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, a što se negativno može odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže na UP-u Pule.

procjena utjecaja: -1

3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva

2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova

2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka

2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu

Navedene aktivnosti uključuju izgradnju i unaprjeđenje ribarskih luka, vezova, pristaništa, lučkih površina i ostale infrastrukture vezane uz pomorski promet. Provedba ovih aktivnosti može negativno utjecati na područja ekološke mreže koja uključuju ciljne vrste i ciljna staništa vezane uz obalni pojas: HR1000032 Akvatorij zapadne Istre (sve ciljne vrste), HR5000032 Akvatorij zapadne Istre (8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, 1110 Pješćana dna trajno prekrivena morem), HR2000616 Donji Kamenjak (5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., 1240 Stijene i strnci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp.), HR200522 Luka Budava – Istra (9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*)), HR2001388 Budava (trbušasti zvrčić (*Vertigo moulinsiana*)), HR2000604 Nacionalni park Brijuni (8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, 1120 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*), 1150 Obalne lagune, 1170 Grebeni), HR2001360 Šire rovinjsko područje (1410 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*), 1150 Obalne lagune, 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritima* p.p.)), HR3000173 Medulinski zaljev (sva ciljna staništa) i HR3000174 Pomerski zaljev (1150 Obalne lagune).

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Utjecaj izgradnje infrastrukture prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i fragmentacija. Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta. Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života obalnog područja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu

Navedenom aktivnosti može doći do utjecaja na sva područja ekološke mreže koja uključuju kopnene i obalne ciljne vrste i ciljne stanišne tipove, odnosno utjecaji se ne očekuju na područje HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik zbog postojećeg načina korištenja i na područje HR2001349 Dolina Raše budući da se nalazi rubno izvan obuhvata UP-a Pule, odnosno na ovom području se aktivnosti neće provoditi. Utjecaj se može očekivati i na područja s morskim ciljnim vrstama i staništima (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre i HR3000173 Medulinski zaljev) kroz povećanje ljudskih aktivnosti poput vodenih sportova, prometovanja plovila i emisija onečišćujućih tvari u vodu.

Utjecaj izgradnje infrastrukture i širenja parcela za kamping turizam prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i fragmentacija. Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije staništa i stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti (uključujući i aktivnosti na moru) i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta. Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života turističkog područja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja

2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade

2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu

2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama

2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta

2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Aktivnost 1.2.3.2. može uključivati izgradnju novih prometnica kako bi se povećala sigurnost građana na UP-u Pule. Ostale navedene aktivnosti direktno su usmjerene na unaprjeđenje prometnog sustava i infrastrukture. Izgradnjom prometnica i parkirališta, kao i infrastrukture za pješački i biciklistički promet može doći do trajnog gubitka ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, a bitan utjecaj kod izgradnje prometnica predstavlja i fragmentacija staništa. Nakon izgradnje trajan utjecaj očituje se kroz degradaciju staništa uznemiravanjem životinjskih vrsta i unošenjem nemira na područje uz prometnice. Moguće je i stradavanje životinjskih vrsta na samim prometnicama u koliziji s vozilima. Izgradnja novih prometnica moguća je na čitavom kopnenom području UP-a Pule, dok je utjecaj izgradnje moguć na sljedeća područja ekološke mreže: HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001207 Pliškovićeve jama. Utjecaj je moguć na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova navedenih područja ekološke mreže. Utjecaj se ne očekuje na morska područja ekološke mreže (HR1000032 Akvatorij zapadne Istre, HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev, HR3000174 Pomorski zaljev), na područje HR2000604 Nacionalni park Brijuni budući da uključuje 5 morskih/obalnih ciljnih staništa na kojima se aktivnost ne može provoditi te na područje HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik zbog postojećeg načina korištenja ovog područja. Utjecaj se ne očekuje niti na područje HR2001349 Dolina Raše budući da se nalazi rubno izvan obuhvata UP-a Pule, odnosno na ovom području se aktivnosti neće provoditi.

Kako bi se negativan utjecaj ublažio, izgradnju novih prometnica potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, odnosno planirati ih u blizini već izgrađenog područja.

Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji na okoliš provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture

Provedbom ove aktivnosti mogu se očekivati isti utjecaji kao i kod prve skupine analiziranih aktivnosti, a koje se odnose na izgradnju infrastrukture, te se stoga predlaže i ista mjera ublažavanja.

Ova aktivnost može uključivati i uređenje plaža, što može negativno utjecati na ciljne vrste ptica područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre uslijed gubitka/degradacije staništa i utjecaja uznemiravanja zbog povećanog broja ljudi i širenja antropogenog utjecaja. Uređenje plaža može negativno utjecati na ciljna staništa 1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev), 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. (HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000604 Nacionalni park Brijuni), 9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*) (HR2000522 Luka Budava – Istra), 1150 Obalne lagune (HR3000174 Pomorski zaljev) i 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea maritima p.p.) (HR2001360 Šire rovinjsko područje). Kako bi se izbjegao značajan negativan utjecaj, potrebno je izbjegavati uređenje prirodnih plaža odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.

Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji na okoliš provedbe navedene aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu

Provedbom ove aktivnosti i povećavanjem broja turista te produljenjem turističke sezone može se očekivati i produljenje trajanja negativnog utjecaja na sastavnice okoliša i živi svijet putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, a što se negativno može odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže u UP-u Puli. Budući da su navedeni utjecaji već prisutni, na razini strateške procjene isključuje se mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola

Provedba ove aktivnosti može dovesti do posrednih pozitivnih utjecaja na okoliš putem smanjenja emisija i pritiska na sastavnice okoliša (zrak, voda, tlo) koje uzrokuje konvencionalna poljoprivreda i ribarstvo koji nisu bazirani na lokalno dostupnim resursima. Navedeno se može posredno pozitivno odraziti i na ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže UP-a Pule.

procjena utjecaja: +1

3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta

Provedba ove aktivnosti može rezultirati intenziviranjem poljoprivrede, čime može doći do povećanja potrošnje vode, upotrebe mineralnih gnojiva i sredstva za zaštitu bilja te posljedično povećanja emisija onečišćujućih tvari u vodu, što se može općenito negativno odraziti na bioraznolikost područja. Navedena aktivnost može se provoditi na ili neposredno uz kopnena područja ekološke mreže te je na ista moguć i negativan utjecaj: HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeva jama, HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001349 Dolina Raše. Mogućim negativnim utjecajima su potencijalno izloženi svi ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste, izuzev 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp.

Kako bi se negativan utjecaj sveo na prihvatljivu razinu, aktivnost je potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Aktivnost je također potrebno provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede u skladu s okolišnim mogućnostima, kojom se potiče racionalna potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstva za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.

Ova aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstva za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta.

Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma

Provođenjem ove aktivnosti generalno se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša, odnosno smanjenje negativnog utjecaja sektora turizma, što se može posredno pozitivno odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže u UP-u Puli. Razvojem održivog turizma pozitivan utjecaj se posebno očekuje na obalna i morska područja ekološke mreže, odnosno ciljne vrste i ciljna staništa koja su posebno ugrožena turističkim sektorom (morske vrste, morska i obalna staništa).

procjena utjecaja: +1

3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom

Provedba ove aktivnosti pozitivno će se odraziti na područja ekološke mreže koja uključuju obalni pojas i ciljne vrste/ciljna staništa vezana uz isti (HR1000032 Akvatorij zapadne Istre, HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2000604 Nacionalni park Brijuni, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR3000173 Medulinski zaljev, HR3000174 Pomorski zaljev), budući da se koncept zelenih plaža bazira na zaštiti okoliša, za razliku od konvencionalnog načina uređenja plaža koji često uzrokuje degradaciju morskih i obalnih staništa, a time i negativno utječe na populacije vrsta vezanih uz ova staništa. Koncept zelene plaže implementira aspekte održivosti u svoje okvire planiranja, između ostalog zaštitu okoliša i prirodnih resursa, održivo gospodarenje otpadom, korištenje obnovljivih izvora energije i smanjenje urbanog širenja na obalne zone. S druge strane ipak su mogući i određeni negativni utjecaji na ciljne vrste i ciljna staništa budući da se radi o mogućem zadiranju u prirodna odnosno antropogeno neutjecana područja.

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
procjena utjecaja: -1/+1
3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede

Provedbom aktivnosti 3.3.1.5. *Podrška razvoju ekološke poljoprivrede* općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša zbog smanjenja emisije onečišćujućih tvari u vode i tlo iz sektora poljoprivrede kroz prijelaz s konvencionalne na ekološku. Navedeno se pozitivno može odraziti i na ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže u UP-u Puli.

S druge strane, aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta. Navedena aktivnost može se provoditi na ili neposredno uz kopnena područja ekološke mreže te je na ista moguć i negativan utjecaj: HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeve jama, HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001349 Dolina Raše. Mogućim negativnim utjecajima su potencijalno izloženi svi ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste, izuzev 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. Aktivnost je stoga potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, kako bi se spriječilo zauzimanje područja rasprostranjenosti istih.

Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1/+1
3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)

Navedena aktivnost vezana je uz zone naselja koja se nalaze izvan područja ekološke mreže, izuzev HR2001360 Šire rovinjsko područje. Iako se radi o poželjnoj i pozitivnoj aktivnosti koja doprinosi povećanju kvalitete života stanovništva i bioraznolikosti urbanih područja, širenjem poljoprivrednih površina može doći do zaposjedanja površina ciljnih staništa 6220 Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea i staništa ciljnih vrsta kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*). Stoga je aktivnost potrebno provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Uz primjenu predložene mjere ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1
3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju
4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama
4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu
4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

Provedba ovih aktivnosti može uzrokovati negativne utjecaje budući da i obnovljivi izvori zahtijevaju izgradnju infrastrukture što sa sobom donosi i određene negativne posljedice. Izgradnjom sunčanih elektrana može doći do zauzimanja većih površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Izgradnja vjetroelektrana i hidroelektrana u sklopu ove aktivnosti i u UP-u nije izgledna. Infrastruktura za iskorištavanje geotermalne energije također može uzrokovati određeno zaposjedanje površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Negativan utjecaj je moguć na kopnene ciljne vrste i ciljna staništa područja HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001360 Šire rovinjsko područje.

Iako je svakako nužno poticati korištenje obnovljivih izvora energije, jednako tako je nužno prateću infrastrukturu smještati u prostor na način da negativni utjecaji na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže budu najmanji mogući. Stoga je aktivnost potrebno provoditi na način da se zauzimanje površine prirodnih i doprirodnih staništa izgradnjom sunčanih elektrana minimalizira, da se izgradnja planira izvan područja ekološke

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

mreže te da se potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.). Ukoliko će unutar ove aktivnosti biti planirano i poticanje korištenja biomase, također može doći do određenih negativnih utjecaja na ekološku mrežu, budući da je za korištenje biljaka u energetske svrhe potreban i prostor na kojem će se takve biljke uzgajati. Negativan utjecaj moguć je također zbog zauzimanja površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Stoga je područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri također potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.

Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i svakako poželjna u kontekstu niskougliječnog razvoja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja

4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja

4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša

Provedbom navedenih aktivnosti općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na okoliš i ekološku mrežu kroz poboljšanje sustava zaštite okoliša i prirode i provođenja akcija čišćenja okoliša. Pozitivan utjecaj je moguć na sva područja ekološke mreže u UP-u Puli.

procjena utjecaja: +1

4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza

Provedbom ove aktivnosti može se općenito očekivati pozitivan utjecaj na okoliš i ekološku mrežu budući da su agrookolišne mjere usmjerene na smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede na okoliš i poboljšanje stanja sastavnica okoliša poput tla, vode i bioraznolikost, a što se sve može pozitivno odraziti i na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže. Pozitivan utjecaj je moguć na područja HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001207 Pliškovićeve jama i HR2001349 Dolina Raše. Od navedenih područja, pozitivan utjecaj se zbog karakteristika ciljnih staništa ne očekuje na 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. i 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritima*e p.p.).

procjena utjecaja: +1

4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika

Aktivnost može uključivati aktivnosti razvoja infrastrukture za smanjenje rizika od poplava, čijom provedbom može doći do negativnog utjecaja na bioraznolikost površinskih vodnih tijela i povezanog poplavnog područja. Budući da se u UP-u Puli ne nalaze tekućice koje bi mogle predstavljati izvor opasnosti od poplava, ova aktivnost je usmjerena na smanjenje rizika od plavljenja mora i poplava izazvanih bujicama. Izgradnjom objekata zaštite od plavljenja mora (npr. zidovi) prvenstveno može doći do negativnog utjecaja na ciljne vrste i ciljna staništa koja su vezana uz uzak obalni pojas. Ovom utjecaju potencijalno su izložene ciljne vrste ptica područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre i ciljna staništa 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritima*e p.p.) i 1410 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*) područja HR2001360 Šire rovinjsko područje. Utjecaju izgradnje ostale infrastrukture u funkciji obrane od poplava izložene su i ciljne vrste/ciljna staništa područja HR2001388 Budava, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2000616 Donji Kamenjak i HR2000604 Nacionalni park Brijuni.

Kako bi se potencijalan negativan utjecaj sveo na prihvatljivu razinu, gdje god je to moguće infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture. U obrani od poplava mora također se predlaže primjenjivanje obalnog

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

odmaka (važna mjera prilagodbe kojom se izbjegava rizik od poplava mora kod planiranja novih građevinskih područja u ranjivim područjima) čime se izbjegava degradiranje prirodnih obala. Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa
4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a
4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a

Provedbom navedenih aktivnosti mogu se očekivati posredni pozitivni utjecaji na sva područja ekološke mreže budući da se stvaraju preduvjeti za održivo upravljanje prirodnim resursima.

procjena utjecaja: +1

4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama
4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima
4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama

Provedbom navedenih aktivnosti mogu se očekivati pozitivni utjecaji na bioraznolikost a time i na sva područja ekološke mreže na UP-u Pule, budući da zelena i plava infrastruktura predstavlja strateški planiranu mrežu prirodnih i poluprirodnih područja koja pružaju brojne benefite kako stanovništvu tako i sastavnicama okoliša poput vode, tla, zraka, bioraznolikosti, a sudjeluju i u prilagodbi klimatskim promjenama.

procjena utjecaja: +1

4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje

Provedbom navedene aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja okoliša kroz smanjenje emisija onečišćujućih tvari u vode i tlo poboljšanjem sustava odvodnje i pročišćavanja otpadne vode. Navedeno se može pozitivno odraziti na sva područja ekološke mreže. Budući da izgradnja ove infrastrukture u pravilu prati postojeće infrastrukturne koridore, ne očekuje se utjecaj u vidu degradacije ili gubitka ciljnih staništa odnosno staništa ciljnih vrsta.

procjena utjecaja: +1

4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom
4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba
4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada

Provedbom navedenih aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja sastavnica okoliša kroz smanjenje nastale količine otpada, povećanje postotka odvojeno prikupljenog otpada te smanjenja nastanka i sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada. Navedeno se može pozitivno odraziti i na područja ekološke mreže te svakako predstavlja pozitivnu i poželjnu aktivnost.

procjena utjecaja: +1

4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada
4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada
4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom
4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada

Navedene aktivnosti uključuju izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom, čime se mogu očekivati jednaki negativni utjecaji kao i kod prve skupine analiziranih aktivnosti, te se stoga predlaže i ista mjera ublažavanja. S druge strane, provedbom navedenih aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja sastavnica okoliša kroz smanjenje nastale količine otpada, povećanje postotka odvojeno prikupljenog otpada te smanjenja nastanka i sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada. Navedeno se može pozitivno odraziti i na područja ekološke mreže te svakako predstavlja pozitivnu i poželjnu aktivnost. Uz primjenu predložene mjere ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
procjena utjecaja: -1/+1

9.6. Procjena utjecaja strateških projekata na ekološku mrežu

U tablici u nastavku (Tablica 42) navedeni su strateški projekti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na područja ekološke mreže budući da se projekti ne nalaze unutar granica ekološke mreže ni u njenoj neposrednoj blizini. Iz navedene tablice može se vidjeti kako se projekti 4. *Uređenje kupališta Stoja*, 5. *Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)* i 16. *Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"* nalaze u neposrednoj blizini područja ekološke mreže te je za ove projekte dana procjena utjecaja u nastavku.

Tablica 42. Strateški projekti koji se ne nalaze u blizini područja ekološke mreže

Strateški projekti koji se ne nalaze u blizini područja ekološke mreže
1. Pulski Inovacijski Centar – PIC
2. Energetska i statička obnova Društvenog doma Rojc sa sunčanom elektranom
3. Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande
6. MMC Cave Romane
7. Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu
8. Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu
9. Uspostava multifunkcijskog centra
10. Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani
11. Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)
12. Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene
13. Obnova povijesnog centra naselja
14. Sportsko – društveni centar Valbandon
15. Izgradnja doma za starije
16. Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

4. Uređenje kupališta Stoja

Strateški projekt planiran je na postojećem kompleksu kupališta Stoja, smještenom na istočnoj obali poluotoka Stoja, a uključuje rekonstrukciju (dogradnju) jedne od pet postojećih građevina te cjelovitu obnovu i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s brojnim pratećim sadržajima. Uvala Stoja kao i čitav akvatorij zapadne Istre nalazi se unutar područja ekološke mreže POP HR1000032 Akvatorij zapadne Istre i POVS HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, dok se kopneni dio ne nalazi unutar područja ekološke mreže. Budući da se radi o rekonstrukciji postojećih sadržaja, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste i ciljeve očuvanja

navedenih područja ekološke mreže. Provedbom projekta može doći do povećanja broja posjetitelja kompleksa kupališta, no kako je kompleks i u postojećem stanju intenzivno korišten od strane ljudi, odnosno antropogeni pritisak je stalno prisutan, ne očekuju se dodatni utjecaji na navedena područja ekološke mreže. Slijedom navedenog može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja navedenih područja ekološke mreže.

5. Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)

Strateški projekt obuhvaća izgradnju biciklističke staze uz postojeće prometnice između Pule, Medulina i Premanture. Na ovom području prisutna su tri kopnena područja ekološke mreže: HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak i HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom. S obzirom na to da se radi o dogradnji postojećih prometnica, odnosno područja gdje se ne očekuje prisutnost ciljnih stanišnih tipova navedenih područja, da se radi o relativno manjem zahvatu u prostoru za koji i ako će prolaziti u neposrednoj blizini ciljnog staništa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost se ne očekuju utjecaji na isti, te da se područje HR2000616 Donji Kamenjak nalazi južno od naselja Premantura, a gradnja biciklističke staze se očekuje sjeverno od istoga, može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja navedenih područja ekološke mreže.

16. Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

Strateški projekt uključuje izgradnju parkirališta na obodima grada, uvođenje Park&Ride sustava, unapređenje sustava javnog prijevoza, poticanje korištenja biciklističkog prijevoza te uvođenje električnih brodova i prilagodbu postojeće lučne infrastrukture istima. Izgradnjom kopnene infrastrukture u neposrednoj blizini područja HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom može doći do negativnog utjecaja na ciljno stanište 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Izgradnjom lučne infrastrukture može doći do negativnog utjecaja na ciljna morska i obalna staništa područja HR5000032 Akvatorij zapadne Istre i HR2000604 Nacionalni park Brijuni, kao i na staništa ciljnih vrsta područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre. S obzirom na općeniti opis planiranih aktivnosti unutar ovog projekta, nije moguće dati detaljniju procjenu utjecaja na ekološku mrežu. Procjena utjecaja provest će se u okviru odgovarajućih postupaka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

9.7. Kumulativni utjecaji

Budući da SRUPP daje okvir za provedbu brojnih aktivnosti i povezanih zahvata, nije moguće isključiti mogućnost pojave kumulativnih utjecaja, odnosno sama priroda utjecaja SRUPP-a je kumulativna. Kumulativni utjecaji su mogući provedbom različitih aktivnosti, ali i provedbom pojedinih podaktivnosti unutar iste aktivnosti. Primjerice, aktivnost *1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine* uključuje izgradnju društvenih domova, domova i centara za mlade i sl., čime može doći do trajnog gubitka površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta zauzećem i

prenamjenom prostora te fragmentacije staništa dok su tijekom korištenja zahvata mogući negativni utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Isti utjecaji mogu očekivati i provedbom drugih aktivnosti, poput *1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe (uključuje izgradnju stambene infrastrukture)*, *3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona (uključuje izgradnju poduzetničke infrastrukture)*, itd. S druge strane, aktivnosti poput navedenih nisu ograničene samo na jedan zahvat/intervenciju u prostoru, stoga je i moguć utjecaj same aktivnosti kumulativan.

Slijedom navedenog, jasno je kako se pojedinačni utjecaji aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu isprepliću te je ukupan utjecaj provedbe SRUPP-a zbroj pojedinačnih utjecaja svake aktivnosti. Budući da SRUPP samo daje okvir za provedbu pojedinih aktivnosti, bez specificiranja u kojoj mjeri i na kojim lokacijama će se aktivnosti provoditi, nije moguće procijeniti stupanj kumulativnog utjecaja u okviru SRUPP-a. Primjenom predloženih mjera ublažavanja procjenjuje se kako će negativan kumulativan utjecaj na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže biti prihvatljiv.

Budući da je SRUPP jedan od niza strateških dokumenata u RH koji daje okvir za provedbu aktivnosti koje uzrokuju određene utjecaje na okoliš, ne može se isključiti niti mogućnost kumulativnog utjecaja s drugim strateškim dokumentima državne i regionalne razine. Stoga je kod planiranja razvoja pojedinih sektora neophodna sveobuhvatna i interdisciplinarna analiza postojećeg stanja okoliša, pritisaka i vrijednosti područja gdje se pojedina aktivnost planira provoditi. Navedeno se provodi na razini strateških dokumenata nižeg reda, prostornih planova i samih zahvata.

Slijedom navedenog, a uvažavajući utjecaje koji se mogu očekivati provedbom SRUPP-a, uz uvjet provedbe predloženih mjera ublažavanja, može se isključiti mogućnost značajnog doprinosa SRUPP-a kumulativnim utjecajima drugih strateških dokumenata.

9.8. Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja

U tablici u nastavku (Tablica 43) navedene su mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati mogući negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu.

Tablica 43. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja provedbe SRUPP-a na ekološku mrežu

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
1.	Izgradnju infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 	<ul style="list-style-type: none"> HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR5000032 Akvatorij zapadne Istre HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomorski zaljev HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001207 Pliškovićevo jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture)</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva (izgradnja ribarskih luka i vezane infrastrukture)</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p>	

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
2.	Izbjegavati uređenje prirodnih plaža, uključujući i nasipavanje i „dohranjivanje prirodnih plaža, odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju i očuvanje prirodne vegetacije na stijenama.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	<p>HR1000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR5000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2000604 Nacionalni park Brijuni</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR3000173 Medulinski zaljev</p> <p>HR3000174 Pomerski zaljev</p>
3.	Širenje poljoprivrednih površina provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta.	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p> <p>3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)</p>	<p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001388 Budava</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR2001207 Pliškovićeve jama</p> <p>HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik</p> <p>HR2001349 Dolina Raše</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
4.	Poticati ekološku poljoprivredu kojom se racionalizira potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
5.	Uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
6.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale invazivnima ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
7.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
8.	Područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
9.	Izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni
10.	U obrani od poplava mora gdje god je to moguće primijeniti obalni odmak.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomerski zaljev

9.9. Program praćenja stanja ekološke mreže

Provedenim analizama zaključeno je kako se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu te kako nije potrebno predložiti program praćenja stanja ekološke mreže.

9.10. Zaključak o prihvatljivosti SRUPP-a za ekološku mrežu

Značajnost utjecaja provedbe planiranih aktivnosti i strateških projekata SRUPP-a na područja ekološke mreže ovisi o broju i vrsti zahvata, njihovoj veličini, lokaciji i karakteristikama područja ekološke mreže na koja utječu. Na temelju provedene analize mogućih utjecaja, uz uvjet provedbe predloženih mjera ublažavanja negativnih utjecaja, zaključujemo da je SRUPP prihvatljiv za ekološku mrežu odnosno da ne uključuje aktivnosti i strateške projekte za koje bi se na razini strateške procjene moglo zaključiti da će njihova provedba dovesti do značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Svakako je bitno naglasiti da će se detaljna procjena utjecaja svakog pojedinog zahvata provoditi kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš i ekološku mrežu, u sklopu kojih će se analizirati i značajnost kumulativnih utjecaja.

10. Ostali podaci relevantni za postupak

10.1. Mišljenja pristigla tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zaprimljeno je četrnaest mišljenja tijela. Sva pristigla mišljenja su uvažena i uključena u izradu predmetne strateške studije u mjeri u kojoj je to relevantno za SRUPP. Na temelju pristiglih mišljenja određeno je da će Strateška studija uz obvezni sadržaj uključivati i sljedeće sadržaje:

- Opis područja šuma i šumskog ekosustava te opis lovišta i divljači,
- Obilježja utjecaja provedbe Strategije razvoja na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo,
- Mjere zaštite šuma i šumarstva te divljači i lovstva u svrhu ublažavanja provedbe.

Popis tijela koja su dostavila mišljenje tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije dan je u tablici u nastavku (Tablica 44).

Tablica 44. Popis tijela koja su dostavila mišljenje tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije

R. br.	Tijela koja su dostavila mišljenje
1.	IVS – Istarski vodozaštitni sustav d.o.o.
2.	Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana
3.	HŽ INFRASTRUKTURA, Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Odjel za razvoj i planiranje investicija
4.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
5.	Ministarstvo turizma i sporta
6.	Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša
7.	Ministarstvo zdravstva
8.	Ministarstvo poljoprivrede, Glavno tajništvo
9.	Ministarstvo obrane
10.	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom
11.	Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Služba za vojno graditeljstvo i energetska učinkovitost
12.	Javna ustanova Kamenjak
13.	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj
14.	Grad Vodnjan–Dignano

11. Netehnički sažetak

11.1. Uvod

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (*NV* 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. SPUO stvara osnovu za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u strategije, planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju strategija, plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnih utjecaja koje bi strategija, plan i program svojom provedbom mogle imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenju odluka.

Postupak SPUO provodi se za Strategiju razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. (u daljnjem tekstu: SRUPP) čiji je nositelj izrade Grad Pula. Postupak SPUO provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (*NV* 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) i Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (*NV* 3/17).

U postupku SPUO izrađuje se strateška studija. Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan i program, a strateška procjena provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom. Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba strategije, plana ili programa i razumne alternative vezane za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa.

Namjera cijelog postupka je osigurati da posljedice po okoliš i zdravlje ljudi budu ocijenjene za vrijeme pripreme strategije, plana ili programa, prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak njezina donošenja. Postupak SPUO pruža dionicima priliku sudjelovanja u postupku te se osigurava informiranje i sudjelovanje javnosti za vrijeme postupka donošenja odluka. Nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Stratešku studiju izradila je tvrtka VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, koja je ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i prirode sukladno rješenjima izdanim od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

11.2. Kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027.

SRUPP je izrađen sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (*NV* 147/14, 123/17, 118/18) kao akt strateškog planiranja i planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja Pule. Urbano područje Pula (u daljnjem tekstu: UP Pula) sastoji se od osam jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS):

gradovi Pula–Pola i Vodnjan–Dignano te općine Barban, Fažana–Fasana, Ližnjan–Lisignano, Medulin, Marčana i Svetvinčenat.

SRUPP ima za cilj definiranje zajedničkih smjernica razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata te razvoj zajedničke vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini. U financijskom razdoblju 2021.–2027. SRUPP će služiti kao osnova integriranog razvoja čitavog urbanog područja Pule te kao podloga za mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja kojem je cilj ojačati ulogu urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja.

Srednjoročna vizija SRUPP-a glasi: *Urbano područje Pula stvara preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja*. Ta je vizija razrađena u strateškoplanski okvir koji se sastoji od četiriju hijerarhijskih razina: strateških ciljeva, posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti (Tablica 45). SRUPP također definira i strateške projekte (Tablica 46).

Tablica 45. Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti definiranih SRUPP-om

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti
Strateški cilj 1. Prostor visokog životnog standarda
<p>1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život</p> <p>1.1.1. Dostupna društvena infrastruktura</p> <p>1.1.1.1. <i>Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</i></p> <p>1.1.1.2. <i>Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti</i></p> <p>1.1.2. Raznovrsna i dostupna kulturna ponuda</p> <p>1.1.2.1. <i>Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</i></p> <p>1.1.2.2. <i>Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika</i></p> <p>1.1.2.3. <i>Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti</i></p> <p>1.1.2.4. <i>Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe</i></p> <p>1.1.2.5. <i>Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta</i></p> <p>1.1.2.6. <i>Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture</i></p> <p>1.1.3. Unaprijeđeni stambeni uvjeti</p> <p>1.1.3.1. <i>Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</i></p> <p>1.1.3.2. <i>Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)</i></p> <p>1.1.3.3. <i>Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</i></p> <p>1.1.3.4. <i>Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</i></p> <p>1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti</p> <p>1.2.1. Razvijene socijalne usluge</p> <p>1.2.1.1. <i>Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade</i></p> <p>1.2.1.2. <i>Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života</i></p>

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

- 1.2.1.3. *Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi (npr. njegovatelj, gerontolog, rehabilitator i dr.)*
- 1.2.1.4. *Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada*
- 1.2.1.5. *Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira*
- 1.2.1.6. *Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina*
- 1.2.2. *Kvalitetna skrb za starije i nemoćne*
 - 1.2.2.1. *Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)*
 - 1.2.2.2. *Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe*
- 1.2.3. *Sigurno okruženje*
 - 1.2.3.1. *Izrada Plana urbane sigurnosti*
 - 1.2.3.2. *Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja*
- 1.3. Zdrav i aktivan život**
 - 1.3.1. *Podrška zdravstvenom sustavu*
 - 1.3.1.1. *Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći*
 - 1.3.1.2. *Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama*
 - 1.3.1.3. *Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama*
 - 1.3.2. *Kvalitetna sportsko-rekreacijska infrastruktura*
 - 1.3.2.1. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture*
 - 1.3.2.2. *Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja*

Strateški cilj 2. Prostor dostupnih sadržaja

2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti

- 2.1.1. *Siguran, dostupan i učinkovit promet*
 - 2.1.1.1. *Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade*
 - 2.1.1.2. *Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu*
 - 2.1.1.3. *Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama*
 - 2.1.1.4. *Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule*
 - 2.1.1.5. *Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture*
 - 2.1.1.6. *Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta*
 - 2.1.1.7. *Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova*
 - 2.1.1.8. *Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka*
 - 2.1.1.9. *Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS*
- 2.1.2. *Dekarbonizacija prometa*
 - 2.1.2.1. *Izgradnja punionica za električna vozila*
 - 2.1.2.2. *Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila*
 - 2.1.2.3. *Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu*
 - 2.1.2.4. *Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima*
 - 2.1.2.5. *Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture*
 - 2.1.2.6. *Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa*
- 2.1.3. *Dostupan i održiv javni prijevoz*
 - 2.1.3.1. *Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS*

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

- 2.1.3.2. *Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova*
- 2.1.3.3. *Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću*
- 2.1.3.4. *Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen*
- 2.1.3.5. *Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza*
- 2.1.3. Dostupan i održiv javni prijevoz
 - 2.1.3.6. *Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza*
 - 2.1.3.7. *Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom*
 - 2.1.3.8. *Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima*
 - 2.1.3.9. *Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen*

2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga

2.2.1. Digitalizacija javne uprave

- 2.2.1.1. *Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije, uključujući ulaganja za horizontalno jačanje kapaciteta*
- 2.2.1.2. *Stvaranje digitalnih alata i platformi za komunikaciju i interakciju javne uprave, javnih poduzeća i građana u svrhu povećanja participacije*

2.2.2. Digitalizacija u javnom i društvenom životu

- 2.2.2.1. *Razvoj središnjeg digitalnog interaktivnog portala za kulturne programe i događanja*
- 2.2.2.2. *Razvoj integrirane digitalne platforme s prometnim informacijama*
- 2.2.2.3. *Podrška razvoju javnog bežičnog interneta na javnim površinama i turistički populativnim lokacijama*
- 2.2.2.4. *Podrška razvoju i korištenju 'smart city' rješenja*
- 2.2.2.5. *Podrška razvoju digitalne marketing platforme sa informacijama iz područja turizma*

2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

2.3.1. Jačanje kapaciteta razvojnih dionika

- 2.3.1.1. *Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova*
- 2.3.1.2. *Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo*

2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora

- 2.3.2.1. *Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova*
- 2.3.2.2. *Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo*
- 2.3.2. Razvoj infrastrukture za djelovanje udruga civilnog sektora
 - 2.3.2.1. *Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“*
 - 2.3.2.2. *Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva*
 - 2.3.2.3. *Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe*
 - 2.3.2.4. *Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar*

Strateški cilj 3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja

3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada

3.1.1. Unaprjeđenje predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja

- 3.1.1.1. *Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj*
- 3.1.1.2. *Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu*
- 3.1.1.3. *Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju*
- 3.1.1.4. *Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju*
- 3.1.1.5. *Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama*

3.1.2. Usmjeren obrazovanje za otporno tržište rada

- 3.1.2.1. *Podrška primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika*

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

- 3.1.2.2. *Podpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada*
- 3.1.2.3. *Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja*
- 3.1.2.4. *Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada*
- 3.1.2.5. *Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija*
- 3.1.2.6. *Podrška razvoju Sveučilištu Jurja Dobrile u Pule te suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa Sveučilištem*

3.2. Otporno gospodarstvo

- 3.2.1. **Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje**
 - 3.2.1.1. *Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona*
 - 3.2.1.2. *Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija*
 - 3.2.1.3. *Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer*
 - 3.2.1.4. *Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih*
 - 3.2.1.5. *Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula*
 - 3.2.1.6. *Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa*
 - 3.2.1.7. *Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.*
- 3.2.2. **Održiv i otporan turizam**
 - 3.2.2.1. *Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude*
 - 3.2.2.2. *Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude*
 - 3.2.2.3. *Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor*
 - 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima*
 - 3.2.2.5. *Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine*
 - 3.2.2.6. *Poticanje razvoja i unaprjeđenja storytelling koncepta*
 - 3.2.2.7. *Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture*
 - 3.2.2.8. *Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije*
 - 3.2.2.9. *Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu*
 - 3.2.2.10. *Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre*
 - 3.2.2.11. *Razvoj sportsko-rekreativnog turizma*
- 3.2.3. **Revitalizacija poljoprivrede i ribarstva**
 - 3.2.3.1. *Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola*
 - 3.2.3.2. *Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta*
 - 3.2.3.3. *Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara*
 - 3.2.3.4. *Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja*
 - 3.2.3.5. *Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu*
 - 3.2.3.6. *Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti*
 - 3.2.3.7. *Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva*
 - 3.2.3.8. *Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda*
 - 3.2.3.9. *Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja*
 - 3.2.3.10. *Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima*
 - 3.2.3.11. *Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima*
 - 3.2.3.12. *Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu*
 - 3.2.3.13. *Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara*

3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

- 3.3.1. **Zelena gospodarstvo**
 - 3.3.1.1. *Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja*

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

- 3.3.1.2. *Podrška razvoju održivog turizma*
- 3.3.1.3. *Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom*
- 3.3.1.4. *Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu*
- 3.3.1.5. *Podrška razvoju ekološke poljoprivrede*
- 3.3.1.6. *Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)*
- 3.3.1.7. *Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje*
- 3.3.1.8. *Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju*
- 3.3.1.9. *Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije*
- 3.3.2. Digitalno i inovativno gospodarstvo
 - 3.3.2.1. *Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture*
 - 3.3.2.2. *Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija*
 - 3.3.2.3. *Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju*
 - 3.3.2.4. *Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP*
 - 3.3.2.5. *Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije*
 - 3.3.2.6. *Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi*
 - 3.3.2.7. *Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice*
 - 3.3.2.8. *Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije*
 - 3.3.2.9. *Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija*
 - 3.3.2.10. *Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija*
 - 3.3.2.11. *Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji*

Strateški cilj 4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša

4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine

- 4.1.1. Zaštita prirodnih vrijednosti krajobraza
 - 4.1.1.1. *Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja*
 - 4.1.1.2. *Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja*
 - 4.1.1.3. *Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša*
- 4.1.2. Zaštita kulturne baštine i antropogenih krajobraza
 - 4.1.2.1. *Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza*
 - 4.1.2.2. *Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje*
 - 4.1.2.3. *Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza*
 - 4.1.2.4. *Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine*
 - 4.1.2.5. *Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine*
 - 4.1.2.6. *Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a*
 - 4.1.2.7. *Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja*
 - 4.1.2.8. *Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara*
 - 4.1.2.9. *Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora*
- 4.1.3. Jačanje otpornosti na rizike
 - 4.1.3.1. *Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima*
 - 4.1.3.2. *Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika*
 - 4.1.3.3. *Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika*
 - 4.1.3.4. *Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika*
 - 4.1.3.5. *Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena*
 - 4.1.3.6. *Unaprjeđenje sustava zaštite od požara*

4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine

- 4.2.1. Razvoj zelene infrastrukture
 - 4.2.1.1. *Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa*

Pregled strateških ciljeva i pripadajućih posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

- 4.2.1.2. *Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a*
- 4.2.1.3. *Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a*
- 4.2.1.4. *Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama*
- 4.2.1.5. *Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima*
- 4.2.1.6. *Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama*
- 4.2.2. **Revitalizacija javnih površina**
 - 4.2.2.1. *Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina*
 - 4.2.2.2. *Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta*
 - 4.2.2.3. *Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina*
 - 4.2.2.4. *Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule*
- 4.3. **Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge**
 - 4.3.1. **Kvalitetne komunalne usluge**
 - 4.3.1.1. *Obnova i modernizacija vodovodnog sustava*
 - 4.3.1.2. *Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje*
 - 4.3.1.3. *Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom*
 - 4.3.1.4. *Razvoj sustava kompostiranja otpada*
 - 4.3.1.5. *Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada*
 - 4.3.1.6. *Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba*
 - 4.3.1.7. *Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom*
 - 4.3.1.8. *Sanacija ilegalnih odlagališta otpada*
 - 4.3.1.9. *Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada*
 - 4.3.1.10. *Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture*
 - 4.3.2. **Energetska učinkovitost i energija iz obnovljivih izvora u stanovanju, gospodarstvu i javnoj infrastrukturi**
 - 4.3.2.1. *Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama*
 - 4.3.2.2. *Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecajima za povećanje energetske učinkovitosti*
 - 4.3.2.3. *Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS*
 - 4.3.2.4. *Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture*
 - 4.3.2.5. *Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu*
 - 4.3.2.6. *Poticanje korištenja OIE u svim sektorima*

Tablica 46. Pregled strateških projekata definiranih SRUPP-om

Strateški projekti
Pulski Inovacijski Centar - PIC
Energetska i statička obnova Društvenog centra Rojc sa sunčanom elektranom
Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande
Uređenje kupališta Stoja
Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)
MMC Cave Romane
Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu
Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu
Uspostava multifunkcijskog centra
Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani

Strateški projekti
Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)
Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene
Obnova povijesnog centra naselja
Sportsko-društveni centar Valbandon
Izgradnja doma za starije
Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

11.3. Odnos SRUPP-a s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima

Provedba SRUPP-a doprinijet će ostvarenju pojedinih ciljeva postavljenih sljedećim analiziranim strateškim dokumentima na državnoj razini:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21),
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09),
- Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.–2026. (2021),
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17),
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13),
- Strategija i nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02),
- Strategija niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 63/21),
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20),
- Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (2019),
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20),
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17),
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NN 143/08),
- Strategija upravljanja vodama (NN 91/08),
- Plan upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.–2021. (NN 66/16),
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05),
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2022. godine (NN 3/17, 1/22),

- Nacionalna strategija zaštite od požara za razdoblje od 2013. do 2022. (NN 68/13),
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17),
- Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (NN 93/14),
- Nacionalni plan razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine (NN 26/21),
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14),
- Strategija poljoprivrede do 2030. (NN 26/22),
- Prostorni plan Nacionalnog parka Brijuni (NN 45/01).

Provedba SRUPP-a doprinijet će ostvarenju pojedinih ciljeva postavljenih sljedećim analiziranim strateškim dokumentima na regionalnoj razini:

- Prostorni plan Istarske županije (SNIŽ 14/16),
- Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine (2018.),
- Master plan turizma Istarske županije 2015.–2025. (2014.),
- Program zaštite okoliša Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine (2019),
- Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji (2015, 2018),
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije (2019).

Provedba SRUPP-a doprinijet će ostvarenju pojedinih ciljeva postavljenih sljedećim relevantnim međunarodnim ugovorima i sporazumima:

- Europski zeleni plan (2019),
- Promijeniti svijet: Program održivog razvoja 2030. (Agenda 2030.) (2015),
- Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (2021),
- Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Rio de Janeiro, 1992),
- Pariški sporazum (2015),
- Konvencija o biološkoj raznolikosti (Rio de Janeiro, 1992),
- Strategija za bioraznolikost do 2030. (2020),
- Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 1979),
- Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonn, 1979),
- Konvencija o močvarama od međunarodne važnosti, naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971),

- Protokol o posebno zaštićenim područjima i biološkoj raznolikosti u Sredozemlju (Barcelona, 1994 i Monako, 1995),
- Konvencija za zaštitu morskog okoliša i obalnog područja Sredozemlja (Barcelona, 1976),
- Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Barcelona, 2008),
- Strategija „od polja do stola“ (2020).

11.4. Postojeće stanje okoliša

11.4.1. Tlo

U UP-u Puli prisutni su problemi degradacije i gubitka tla uslijed urbanizacije, prekomjernog širenja građevinskih područja, erozije pojačane neodgovarajućim korištenjem zemljišta, zaslanjivanja uzrokovanog precrcpljivanjem podzemnih voda putem ilegalnih bušotina u priobalju te onečišćenja u blizini deponija otpada i korištenja kemikalija u poljoprivredi.

Najveći pritisak na pedosferu u UP-u čine ilegalna odlagališta otpada. Unatoč redovitim naporima u sanaciji ilegalnih odlagališta otpada, osobito u Gradu Puli, ilegalna su odlagališta i dalje prisutna u UP-u i predstavljaju značajan pritisak na okoliš, osobito tlo i podzemne vode. Posebno je zabrinjavajuć podatak iznesen u SRUPP-u da u ilegalnom odlaganju otpada sudjeluju poslovni subjekti koji nepropisno odlažu otpad kako bi uštedjeli na njihovom zbrinjavanju.

S obzirom na to da je hidrografska mreža prisutna samo u istočnom (poglavito sjeveroistočnom) dijelu UP-a, u tom je dijelu prisutan i rizik od erozije. On je najveći u dolini i na dolinskim stranama duž rijeke Raše i njenih pritoka te u dolini potoka Marčane. U obalnim je dijelovima rizik od erozije uzrokovan kretanjima mora pri čemu je to izraženije na strmim istočnim obalama u kojima su obale izložene abraziji valovima i izmjena plime i oseke.

11.4.2. Zrak

Što se tiče izvora onečišćenja zraka prema Registru onečišćavanja okoliša, u UP-u su registrirana četiri i svi su smješteni u Gradu Puli. Tri su smještena u samom gradu Puli (Calucem d.o.o., DURAN d.d., Opća bolnica Pula) dok je jedan (Kaznionica u Valturi) smještena u agrarnom krajobrazu istočno od grada i jugoistočno od Zračne luke Pule. Od drugih izvora onečišćenja se izdvaja cestovni promet koji je osobito značajan u ljetnom dijelu godine kad traje turistička sezona. Tada se na Istarskom ipsilonu broj vozila povećava i do tri puta te ona emitiraju niz onečišćujućih tvari (dušikovih oksida, sumporovog dioksida, hlapivih organskih spojeva, amonijaka, čestica...) (Program zaštite zraka, 2019). Treba spomenuti i značajne izvore onečišćenja zraka u užem okruženju UP-a: TE Plomin (SI od UP-a) i tvornicu cementa Holcim (I od UP-a). Tijekom cirkulacije zraka iz smjera istoka i

sjeveroistoka i sjevera, aeropolutanti iz tih izvora mogu biti transportirani iznad UP-a, osobito njegovih sjeveroistočnih dijelova, i smanjiti kvalitetu zraka.

11.4.3. Vode

11.4.3.1. Površinske kopnene vode

Prema dostavljenim podacima od Hrvatskih voda (2022a), konačno stanje navedenih vodnih tijela kretalo se od vrlo lošeg do dobrog. Vrlo loše stanje zabilježeno je u rijeci Raši i obuhvatnom kanalu Pragrandeu dok je u obuhvatnom kanalu br. 5 stanje loše. Iako korito rijeke Raše praktički ne ulazi unutar granica UP-a, otjecanje površinskih i podzemnih voda s teritorija Općine Barbana može utjecati na stanje vodnog tijela Raše. Vrlo loše stanje vodnog tijela Raše posljedica je nezadovoljavajućeg kemijskog stanja dok je ekološko stanje umjereno. Suprotno tome, vrlo loše stanje u obuhvatnom kanalu Pragrandeu posljedica je vrlo lošeg ekološkog stanja (kao rezultata vrlo lošeg stanja fizikalno-kemijskih pokazatelja) dok je kemijsko stanje dobro. Sukladno tim rezultatima, oba ova vodna tijela ne postižu ciljeve okoliša.

U obuhvatnom kanalu br. 5. stanje vodnog tijela je loše uslijed lošeg ekološkog stanja (loše stanje hidromorfoloških elemenata) dok je kemijsko stanje dobro. Navedeno vodno tijelo ne postiže ciljeve okoliša. U potoku Marčani zabilježeno je umjereno stanje koje je rezultat ocjene ekološkog stanja kao umjerenog (kao posljedica umjerenog stanja fizikalno-kemijskih pokazatelja) dok je kemijsko stanje dobro. Procjena postizanja ciljeva okoliša nije pouzdana s aspekta specifičnih onečišćujućih tvari dok se s ostalih aspekata ciljevi postižu. Dobro konačno stanje ocijenjeno je samo za potok Sušicu za kojeg su i ekološko i kemijsko stanje ocijenjeni kao dobro te navedeno vodno tijelo postiže ciljeve okoliša.

11.4.3.2. More

Kvarner je relativno zatvoreni zaljev u sjevernom Jadranu gdje je dominantna morska cirkulacija od jugoistoka prema sjeverozapadu duž obale. Morske struje općenito teku u smjeru obrnutom od kazaljki na satu. Velika koncentracija naselja, uključujući gospodarski razvijeno područje Rijeke, utječe na kakvoću vode uslijed manje filtracije odnosno izmjene voda u odnosu na otvoreno more sa zapadne strane UP-a. U manjem je mjerilu sličan učinak vidljiv u Luci Puli gdje na kakvoću mora utječu velika naseljenost u gradu Puli, brodogradilište Uljanik i razmjerno povećan pomorski promet. Na priobalne vode Unutrašnjeg dijela Raše između prijelazne vode P3_3-1 i priobalne O423-1 osobit je utjecaj ušća rijeke Raše koja transportira suspendirani nanos u morski okoliš.

Kakvoća mora uvjetovana je nizom faktora. Od lokalnih faktora najvažniji su pomorski promet i odlaganje otpadnih voda s kopna. Budući da u luke uplovljavaju prvenstveno putnički i manji teretni brodovi (< 5.000 BRT) koji ne prevoze opasni teret, nema značajnijeg rizika u smislu zagađenja okoliša (Procjena rizika od velikih nesreća IŽ, 2018). Onečišćenje je prije svega posljedica ispuštanja otpadnih voda, uključujući balastne vode

koje mogu sadržavati alohtone, često invazivne organizme. Mogućnosti onečišćenja veće su u ljetnom dijelu godine kad je broj plovila povećan uslijed turističkih kretanja.

Odlaganje otpadnih voda s kopna u more problem je na kojem se značajno radilo posljednjih godina. Ugradnja pročišćivača i ispuštanje otpadnih voda dublje u more doprinijeli su povećanju kakvoće priobalnih voda, međutim izgradnja luka nautičkog prometa povećala je opasnost od bakteriološkog onečišćenja morske vode kao i od krajobraznog opterećenja. Otpadne vode se u more odlažu iz aglomeracija Pule-sjever, Pule-centar, Banjole, Premanture i Medulina (PPIŽ, 2016). Svi kanalizacijski sustavi imaju ugrađen uređaj za pročišćavanje otpadnih voda. U sitnijem mjerilu nepovoljni faktor su morske struje. Budući da se UP Pula nalazi na sjeveroistočnom Jadranu, cirkulacija mora (u smjeru obratnom od kazaljki na sati) donosi onečišćenje iz južnijih dijelova Jadrana.

11.4.3.3. Podzemne vode

Uslijed pretjeranog crpljenja vode u obalnim područjima u ljetnom dijelu godine dolazi do intruzije slane morske vode koja ispunjava pore i pukotine u kojima se nalazila iscrpljena slatka voda te se posljedično povećava salinitet i smanjuje upotrebljivost podzemne vode za piće. U tom pogledu je najveći pritisak na vodonosnike upravo u ljetnom dijelu godine kad su potrebe za pitkom vodom uslijed turističkih kretanja najveće i kad je smanjena količina oborina zbog čega su potrebne veće količine podzemne vode za navodnjavanje. To je osobito značajno za tijelo podzemne vode Južnu Istru koje je smješteno u podlozi zone s izraženom turističkom aktivnosti.

Na kakvoću i stupanj čistoće podzemnih voda na teritoriju Grada Pule najviše utječu gospodarstvo, poljoprivreda, neadekvatna kanalizacijska infrastruktura i nepostojanje pročišćivača otpadnih voda u svim naseljima, nesanirano ilegalno i legalno odlaganje otpada te neplanska gradnja u zonama sanitarne zaštite.

11.4.3.4. Rizik od poplava

Sukladno Prethodnoj procjeni rizika od poplava 2018. koju su izradile Hrvatske vode, potencijalno značajan rizik od morskog plavljenja objekata i imovine očekuje se na i duž zapadnih i južnih obala UP-a te na Velikom Brijunu. S druge strane, objekti i imovina u sjeveroistočnom dijelu UP-a te duž potoka Marčane pod rizikom su od bujičnih poplava. Unutrašnjost UP-a i istočne obale izvan je područja potencijalno značajnih rizika od poplava.

11.4.4. Šume

11.4.4.1. Šumske površine

Antropogeni utjecaj na funkcioniranje šuma, osobito na njihovu stabilnost i zdravstveno stanje, primjećuje se na gotovo svim šumskim površinama. Jednu od osnovnih opasnosti

predstavljaju šumski požari, a očekuje se da će uslijed klimatskih promjena u budućnosti doći do povećanja opasnosti od nastanka šumskih požara.

Budući da je UP Pula smješteno u krškom okolišu obilježenom klimom s vrućim ljetima i oborinama fokusiranim u zimskom dijelu godine, opasnost od nastanka šumskih požara osobito je izražena u proljetnim i ljetnim mjesecima. Takvi požari najčešće nastaju ljudskim nemarom (uslijed paljenja korova ili namjernog paljenja šumskog pokrova), a rjeđe i namjernim potpaljivanjem ili udarom groma, te generiraju velike poremećaje u ekosustavima, narušavaju funkcije šuma, degradiraju prirodne resurse, kontaminiraju zrak te su opasnost za infrastrukturu i stanovništvo (SRUPP, 2022).

Opasnost od šumskih požara osobito je izražena u obalnom pojasu gdje je najveća koncentracija ljudi. Posebnu opasnost za nastanak šumskih požara predstavljaju ilegalna odlagališta otpada gdje uslijed nekontroliranog paljenja otpada može doći do širenja vatre na šumsku vegetaciju. Budući da je vegetacija u ljetnom razdoblju suha, širenje požara je brzo, a smjer širenja ovisi o dominantnoj cirkulaciji zraka.

Radi sprječavanja šumskih požara potrebno je više pažnje usmjeriti na prevenciju požara (njega, čišćenje i prorjeđivanje šuma i izrada i održavanje protupožarnih prosjeka, uz pojačane napore osmatračke službe) kako bi se ubrzala reakcija i umanjio iznos opožarene površine po požaru.

Nadalje, šumski ekosustavi često se neposredno uništavaju zbog izgradnje cesta, naselja, električnih i telefonskih vodova, vodoprivrednih objekata (primjerice hidrocentrala), te stvaranjem poljoprivrednih kultura, rudarenjem i crpljenjem nafte ili zbog izgradnje terena za rekreaciju. Osim toga, veliki problem je trajna prenamjena šumskog zemljišta za nezakonitu izgradnju kuća za odmor, naročito u obalnom pojasu.

Negativni učinci nestajanja i degradacije šuma očituju se u vidu erozije tla, gubitka biološke raznolikosti, nanošenja štete staništima divljih životinja i sužavanja mogućnosti razvoja. Osobito je važno naglasiti kako negativni učinci nestajanja i degradacije šuma imaju utjecaja i na ubrzanje negativnih procesa u sklopu klimatskih promjena (pogotovo globalno zatopljenje) budući da šume ublažavaju temperaturne fluktuacije na lokalnoj (kod manjih šuma) i regionalnoj (kod većih šuma) razini.

Što se tiče privatnih šuma, jedan od osnovnih problema je nepostojanje programa gospodarenja privatnim šumama koji bi mogao regulirati dozvoljene šumske radove na privatnim šumama (npr. čistu sječu i pretvaranje u tzv. „vikend parcele“).

11.4.4.2. Divljač i lovne životinje

Uslijed kršenja ekološkog kodeksa, širenja izgrađenih i smanjenja obradivih površina, upotrebe kemijskih i agrotehničkih mjera, širenja prometne mreže (prije svega cestovne) te nedostatka znanja o korisnosti pojedinih vrsta divljači kroz 20. stoljeće, brojnost divljači se kontinuirano smanjivala (Dagostin, 2018). Stroži propisi u posljednja dva desetljeća doveli su do obnove fonda divljači. U nekim dijelovima UP-a, osobito južnijim JLS-ima, prisutan je problem učestale pojave divljih svinja u naseljenim i turistificiranim područjima koja su zamijenila njihova prirodna staništa ili se javlja nedostatak hrane uslijed zamjene

polikulture agrarne proizvodnje monokulturnom. Deagrarizacija se obično u prostoru odražava kroz koncentraciju obrađenih površina bliže naseljima uslijed čega se i oranice sa zasađenim kulturama koje privlače divljač približavaju naseljima i na taj način se povećava vjerojatnost pojave divljači u naseljenim i turistificiranim područjima. U posljednje vrijeme sve veći problem predstavlja krivolov.

11.4.5. Georaznolikost

Prijetnje razvedenosti obala se ogledaju u izgradnji kopnenih objekata i luka duž obale kojom dolazi prije svega do devastiranja obalne stijenske raznolikosti te trendu uređenja prirodnih plaža nasipavanjem i „dohranjivanjem“ čime dolazi do devastiranja sedimentoloških i geomorfoloških obilježja i vrijednosti žala. Nasipavanje i dohrana umjetnih plaža pak mijenja prirodnost obale te se nepovoljno odražava na reljef i supstrat podmorja kroz transport nasutog materijala morskim gibanjima. Nalazište u okviru paleontološkog rezervata Datule–Barbarige je zbog svog položaja u priobalnim vodama potencijalno ugroženo nedopuštenim aktivnostima ribarenja, pristajanja i sidrenja brodova te iznošenja živih i neživih dijelova prirode (PPR Datule–Barbariga, 2022).

Zavod za zaštitu okoliša i prirode vodi i registar divljih deponija otpada u speleološkim objektima. Prostorni razmještaj divljih deponija očekivano je u skladu s prostornim razmještajem speleoloških objekata. Sveukupno je registriran 21 divlji deponij otpada u speleološkim objektima, od čega najviše u općinama Barbanu i Svetvinčenatu. Divlji deponiji predstavljaju izuzetno velik okolišni problem budući da pri ulasku vode u speleološke objekte (bilo iz oborina ili iz povremenih vodotoka) dolazi do ispiranja onečišćujućih tvari koje se potom procjeđuju u krško podzemlje i ulaze u vodonosnike. Specifičnost je krških vodonosnika upravo u iznimno velikoj vertikalnoj i lateralnoj povezanosti uslijed čega onečišćujuće tvari mogu biti distribuirane kroz krško podzemlje u radijusu od više desetaka kilometara od točkastih ulaza i na taj način značajno smanjiti kvalitetu vode i ugroziti sanitarnu sigurnost vodoopskrbe. Naime, zbog pukotinske poroznosti krških stijena, voda se u podzemlju kreće pod utjecajem gravitacije i ne procjeđuje se kroz supstrat što znači da ne dolazi do filtracije vode već se onečišćujuća tvar nesmetano pronosi kroz vodonosnik. Sličan negativni utjecaj imaju i neadekvatne sabirne jame i nezakonito odlaganje sadržaja sabirnih jama. Drugi problem ogleda se u otežanoj sanaciji zbog raširenosti onečišćenja duž speleoloških kanala te logističkih zahtjeva pri čišćenju speleoloških objekata.

11.4.6. Bioraznolikost

Veliku prijetnju području Istarske županije, a time i UP-u Puli, predstavlja napuštanje tradicionalnih oblika poljoprivrede koji su doprinosili očuvanju biološke raznolikosti, uz razvoj intenzivnih oblika poljoprivrede koji podrazumijevaju procese: prenamjene staništa / zemljišta, sječe šuma, navodnjavanja, uzgoja monokultura, kao i nestajanje autohtonih vrsta, sorti i pasmina, primjenu pesticida, herbicida te uništavanje šumaraka, živica i drvoreda. Upotreba mineralnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu biljaka potencijalno može biti uzrok mnogih negativnih učinaka na okoliš, onečišćenje tla i podzemnih voda,

emisije stakleničkih plinova, štetnog utjecaja na biološku raznolikost te eutrofikacije površinskih voda.

Urbanizacija se najviše očituje kroz fragmentaciju staništa, onečišćenje otpadom (ilegalna/„divlja“ odlagališta), otpadnim vodama, bukom, svjetlošću, prekomjerno širenje građevinskog područja te lociranje građevinskih područja u posebno vrijedne i osjetljive ekosustave. Potencijalna ilegalna odlagališta, sa značajnim utjecajem na okoliš (procjedne vode, samozapaljenja, neugodni miris, vizualno onečišćenje i sl.), dovode do onečišćenja kopnenih i podzemnih voda te mora gradskim i industrijskim otpadnim vodama. Urbanizacija je svakako popraćena razvojem prometne infrastrukture. Ukoliko se isključe beneficije razvoja prometnog sustava za ljudsku populaciju, generalno ostaju negativni učinci cestovnog prometa na okoliš te raznolikost flore i faune određenog područja. Razvojem prometa eksponencijalno raste štetan utjecaj na vodu, tlo i zrak čime se neposredno ugrožavaju biljne i životinjske vrste. Izgradnja prometnica iziskuje namjerno uzrokovane promjene u staništu što dovodi do degradacije i fragmentacije staništa. Na taj način smanjuje se i mijenja životni prostor neke populacije čime se ograničava migracijsko kretanje i orijentacija životinja, a posljedično njena brojnost, gustoća i raspored. Izgradnja elektroopskrbne mreže (nadzemni stupovi) negativno utječe na ptice odnosno dovodi do njihovog stradavanja elektrokucijom.

Osobito vrijedna područja istovremeno su turistički atraktivnija, stoga su ona posljedično izložena većem antropogenom pritisku. Sama prisutnost posjetitelja u nekim situacijama predstavlja problem za životinjske vrste jer dovodi do uznemiravanja. Antropogeni utjecaj često je popraćen požarima koji uznemiravaju populacije vrsta, degradiraju staništa te smanjuju područja pod šumskim zemljištem, što uzrokuje pojačanu eroziju tla zbog gubitka površinskog sloja.

Antropogeni pritisak na obalno područje (uređenje plaža, proširenje luka, izgradnja objekata, popratna infrastruktura itd.) predstavlja izražen negativan utjecaj na morski ekosustav. Pomorski promet kroz emisije buke, uznemiravanje te stradavanje morskih kornjača i drugih vrsta također negativno utječe na morski ekosustav, a veliki problem predstavlja i neselektivno i prekomjerno korištenje ribljeg fonda, uništavanje podmorja koćarenjem i drugim slaboselektivnim alatima te utjecaj marikulture u smislu organskog onečišćenja mora. Utjecaj ribolova se odražava i na slučajni ulov ostalih velikih morskih kralješnjaka, poput morskih sisavaca i kornjača. Jedan od glavnih razloga ugroženosti morskih kornjača je njihovo stradavanje u mrežama stajaćicama i pridnenim kočama. Slučajni ulov glavate želve u pridnene kočice na sjeveroistočnom dijelu Jadrana je procijenjen na 2.135–4.334 jedinke godišnje (Lazar i dr., 2011). Kao skupine najugroženije lovnim aktivnostima ističu se ptice i sisavci, ali i špiljske životinje te gmazovi. Uz navedeno, bentička morska staništa, pogotovo livade morskih cvjetnica ugrožena su sidrenjem što se posljedično negativno odražava na čitav morski ekosustav.

Na području Istarske županije nalazimo velik broj biljnih i životinjskih stranih invazivnih vrsta, od kojih je samo nekoliko njih sustavno praćeno monitoringom. Prema dostupnim podacima na području Istarske županije zabilježeno je 60 stranih invazivnih vrsta. U Hrvatskoj su invazivne strane vrste također među glavnim razlozima ugroženosti bioraznolikosti. Najčešće su to alohtone vrste nenamjerno ili namjerno unesene u novi ekosustav u kojem prirodno ne obitavaju te u kojem zbog nedostatka prirodnih neprijatelja snažno (ponekad i nepovratno) potiskuju autohtone vrste smanjujući njihovu brojnost

populacija. Osim negativnog utjecaja na bioraznolikost strane invazivne vrste često uzrokuju i ekonomske štete i predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi. Za biljne strane invazivne vrste hortikultura je vrlo često vektor unosa te predstavlja potencijalnu ugrozu o kojoj treba voditi brigu.

Strane invazivne vrste u Jadran najčešće dolaze balastnim vodama, slučajnim unosom, bijegom iz akvarija / akvakulture ili prirodnim putem iz toplijih mora kao posljedica globalnog zagrijavanja ili oceanografskih promjena. Neke vrste alga često su i invazivne, brzo i uspješno se šire vegetativnim rastom jer nemaju prirodnog ili učinkovitog predatora koji bi kontrolirao njihove populacije, stvarajući vrlo guste prevlake po morskom dnu (npr. *Caulerpa* sp.) (Izješće o stanju okoliša, 2019). Osim algi u morskom okolišu od invazivnih vrsta problem predstavljaju i rebraš *Mnemiopsis leidyi*, tropske vrste riba itd.

Prema podacima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode istarske županije Natura Histrica, za špiljsku faunu i gmazove postoji vrlo razvijeno crno tržište te je nezakonito uzimanje jedinki iz prirode prepoznato kao potencijalna ugroza.

11.4.7. Zdravlje

Uzroci smrtnosti navedeni u Slici zdravlja (2016) ukazuju na probleme koji bi mogli uključivati nedovoljnu tjelesnu aktivnost i neuravnoteženu prehranu koje su tipične za suvremeni način života na globalnoj razini. Među problemima utvrđenim na temelju ispitivanja kakvoće vode ističu se zdravstveno (uglavnom mikrobiološki) neispravna voda u privatnim cisternama i prekomjerne razine prizemnog ozona u atmosferi (koje nadilaze granice UP-a pa i RH) dok rizik predstavlja i zagađenje podzemnog vodonosnika uslijed osjetljivih krških uvjeta u kojima se površinsko onečišćenje lako procjeđuje u podzemne vodonosnike bez dostatnog filtriranja.

11.4.8. Poljoprivredne površine

Samo 2,2 % poljoprivrednih gospodarstava upisana su u Upisnik ekoloških proizvođača; među njima prednjači Grad Vodnjan (36,7 %). Na razmjeno velikim pašnjačkim površinama prevladava ekstenzivno stočarstvo, pretežito ovčarstvo. Neki od strukturnih problema istarske poljoprivrede su usitnjenost zemljišta i mala veličina parcela (prosječno 0,57 ha) (SRUPP, 2022). Navedeni problemi prisutni su općenito u poljoprivrednom gospodarstvu Republike Hrvatske.

11.4.9. Površine za ribarstvo i akvakulturu

Ribarsku infrastrukturu obilježava nedostatna razina uređenosti i opremljenosti za iskrcaj ribe uslijed čega nije uvijek moguće udovoljiti traženim tehničkim, zdravstvenim i sigurnosnim standardima. Isto tako nisu dostatni ni prostori uz obalu za servisiranje ribolovnih alata i opreme kao ni za osnovnih sadržaja za zbrinjavanje otpada i prihvata ambalaže (Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“, 2022).

Posebno veliki utjecaj na ribarstvenu zajednicu imaju klimatske promjene koje uzrokuju porast temperature mora, promjene saliniteta te promjene u pH razinama mora uslijed čega dolazi do smanjenja bioraznolikosti, pojave tropske flore i faune te migracija toploljubnih organizama.

11.4.10. Poduzetničke i industrijske površine

Nisu zabilježeni okolišni problemi povezani s navedenim poduzetničkim površinama. Međutim, obje gospodarske zone u Gradu Vodnjanu karakterizira neiskorištenost dijela površina. Treba spomenuti i utjecaje koncentriranih gospodarskih, osobito industrijskih, djelatnosti u vidu buke. Jedan od glavnih izvora buke je lučki kompleks u Luci Puli gdje je smješteno brodogradilište Uljanik, a bukom su prije svega pogođeni stanovnici koji žive u njegovoj neposrednoj blizini (Izvjješće o stanju okoliša, 2019). Budući da je većina gospodarskih zona u UP-u poslovnog, a ne proizvodnog karaktera, utjecaji u vidu buke su minimalni.

11.4.11. Turistička infrastruktura

S aspekta okoliša koncentracija turističke aktivnosti u ljetnom razdoblju i u jugozapadnom dijelu UP-a pretpostavlja veći pritisak na komunalnu infrastrukturu, osobito u ljetnim mjesecima, kada dolazi do povećanog crpljenja vode iz krškog vodonosnika, povećanja količine otpada kao i povećane količine otpadnih voda koje je potrebno pročititi prije ispuštanja u okoliš. Pritisak na vodne resurse predstavljaju i turistički objekti koji koriste vodu iz krškog vodonosnika. Takvi su primjerice vodeni parkovi i golf igrališta koji zahtijevaju veće količine vode za normalno funkcioniranje.

11.4.12. Prometna infrastruktura

U regionalnom mjerilu razine razvrstanih cesta generalno odgovaraju količini prometa: za kretanje između JLS-a više se koriste državne i županijske od lokalnih i nerazvrstanih cesta. U tom pogledu je i utjecaj prometa na tim cestama na okoliš veći u smislu buke, ispušnih plinova i drugih onečišćujućih tvari koje se ispiru s prometnica (uključujući produkte goriva, soli, otapala i drugih onečišćujućih tvari). Promet na lokalnim i nerazvrstanim cestama veći je u većim i centralnim naseljima, osobito Puli koja pruža radna mjesta i usluge stanovništvu drugih naselja u UP-u, a gravitacijski se utjecaj (uključujući i promet) smanjuje s udaljavanjem od Pule. Treba spomenuti da se navedeni utjecaji na okoliš osobito povećavaju u ljetnom dijelu godine kada se prometovanje autocestama, državnim i županijskim cestama značajno povećava uslijed turističkih kretanja (Brojenje prometa, 2022). Prometna zagušenja kao i prateće veće emisije ispušnih plinova osobito su prisutne u ljetnim mjesecima na prometnicama unutar naselja što rezultira prije svega nepovoljnim utjecajem na ljudsko zdravlje.

Prema strateškim kartama buke dostupnim na geoportalu Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, autocesta A8, pristupne ceste kod čvorova Vodnjan–sjever i Vodnjan–jug te

državne ceste D66 (do Zračne luke), D75 (do Vodnjana) i D400 te najjužnija dionica županijske ceste Ž5115 izvori su buke koja se donekle nepovoljno održava na živi svijet oko njih, a mogući su i nepovoljni utjecaji na zdravlje ljudi koji žive u njihovoj neposrednoj blizini. Nepovoljni utjecaji na staništa najizraženiji su u šumskim predjelima kojima prolazi autocesta A8.

U UP-u je prisutna jedna željeznička trasa kojom je Grad Pula preko Grada Vodnjana i Općine Svetvinčenata povezana s urbanim područje Pazinom te središnjim i sjevernim dijelovima Istarske županije i dalje s Republikom Slovenijom. Pruga je jednokolosječna i neelektrificirana te na dionicama između naselja prolazi ruralnim i prirodnim krajobrazima. Dotrajalost infrastrukture (maksimalna brzina do 80 km/h, a na pojedinim dionicama do 30 km/h) i prijevoznih sredstava (stare lokomotive i vagoni) održava se kroz slabo korištenje željezničkog prijevoza (osobito u turističkim kretanjima) i fokus na cestovni prijevoz osobnim automobilima čiji je okolišni otisak značajno veći od željeznice. Prugom prometuju dizelske lokomotive čiji je utjecaj na okoliš u vidu ispušnih plinova i buke vremenski ograničen uslijed malog broja aktivnih linija (SRUPP, 2022).

Korištenje pomorske infrastrukture ponajviše je vezano uz turističku sezonu što je vidljivo u sezonskom povećanju broja prevezenih putnika u javnom prijevozu te povećanom korištenju luka nautičkog prometa (SRUPP, 2022). Potencijalno nepovoljni utjecaj brodova, osobito nautičkih i plovila za krstarenje na okoliš, ogleda se u ispuštanju otpadnih voda (fekalnih, sanitarnih, kaljužnih i balastnih), mineralnih ulja, boja i biocida koji se koriste protiv obraštaja brodskih površina uronjenih u vodu (Milošević, 2016).

Jedan od osnovnih problema lučke infrastrukture u Puli je njena starost; većina infrastrukture izgrađena je u doba Austrougarske. Osobit rizik po okoliš predstavlja djelatnost prekrcaja opasnih tvari koja se obavlja u Luci Puli, a uključuje prekrcaj dizela, korozivnih sredstava, eksploziva i radioaktivnih tvari (SRUPP, 2022). Do onečišćenja okoliša može doći uslijed akcidenata u procesu prekrcaja.

Utjecaji zračnog prometa na okoliš su intenzivniji u ljetnom dijelu godine sukladno intenzitetu turističke aktivnosti, a uključuju prije svega emisije ispušnih plinova i buku. Zračna luka Pula provodi napore za smanjenje negativnih utjecaja na okoliš usvojenu Politiku kvalitete i zaštite okoliša.

11.4.13. Komunalna i druga infrastruktura

U ljetnim je mjesecima, zbog turističke sezone, izraženo opterećenje vodoopskrbne infrastrukture budući da je potrošnja vode u srpnju i kolovozu i do tri puta veća u odnosu na potrošnju u ostalim mjesecima, a u turističkim središtima i do pet puta (ŽRSIŽ, 2018). Dodatno opterećenje se javlja i zbog kontinuirane gradnje novih stambenih, turističkosmještajnih i vikendaških objekata koji se spajaju na postojeću vodovodnu infrastrukturu s već definiranim kapacitetima, a koji također tu infrastrukturu najviše opterećuju u ljetnim mjesecima (SRUPP, 2022). Pritom u vikendaškim naseljima može doći do taloženja kemijskih spojeva i mikroorganizama u vodovodnim cijevima tijekom njihovog nekorištenja u zimskim mjesecima i posredno do narušavanja kvalitete vode za piće.

Jedan od osnovnih okolišnih problema vodoopskrbne infrastrukture predstavljaju gubici vode (do 23%) uslijed starih i dotrajalih vodovodnih cijevi, premda su u posljednjim godinama poduzete intervencije za sanaciju mreže i smanjenje gubitaka (ŽRSIŽ, 2018; SRUPP, 2022). Problem je i očekivani rast pritiska na vodoopskrbni sustav u ljetnim mjesecima u budućnosti.

Unatoč razvijenosti sustava za gospodarenje otpadom, i dalje se nedovoljno otpada odvaja i reciklira. U SRUPP-u (2022) se navodi da je miješani komunalni otpad čini preko 80 % ukupnog prikupljenog otpada, pri čemu je stanje nešto bolje jedino u Općini Medulinu (75 %). Zbog sustava naplate zbrinjavanja otpada, dio fizičkih i pravnih osoba nepropisno odlaže otpad u okolišu čemu svjedoči niz ilegalnih odlagališta otpada među kojima su osobito problematična ona u speleološkim objektima koja mogu direktno ugroziti kakvoću vode u podzemnim vodonosnicima.

11.4.14. Zaštićena područja prirode

Nacrt Plana razvoja Istarske županije za razdoblje od 2022. do 2027. (2022) navodi sljedeće probleme: iako postoje planski dokumenti usmjereni na upravljanje zaštićenim područjima, predviđene mjere se u praksi ne provode te je evidentan nedostatak ljudskih resursa za praćenje njihove provedbe; nedostatak monitoringa u zaštićenim područjima, odnosno manjak službi koje provode redoviti nadzor; nedostatnost financijskih resursa za očuvanje zaštićenih područja; neučinkovita provedba zaštite okoliša i prirode u stvarnosti – zaštita je deklarativnog karaktera; značajan pritisak drugih sektora (turizma, gospodarstva, prostornog planiranja) na očuvanje okoliša i prirode; neadekvatan nadzor i uređenje zaštite zaštićenih morskih područja, uz izraženu problematiku nadležnosti više institucija (na nacionalnoj i regionalnoj razini); izazovi u izgradnji infrastrukture za odvodnju u zaštićenim područjima.

U Planu upravljanja Nacionalnim parkom Brijuni 2016.–2025. (2016) navode se problemi vezani uz infrastrukturu (odvodnja, parkiranje, pristupne ceste parku itd.), upravljanje hotelima, organizaciju posjećivanja, prostornoplansku dokumentaciju, rješavanje komunalnih problema, zaštitu i očuvanje kulturno-povijesne baštine, zaštitu i očuvanje prirodne baštine, broj zaposlenih stručnjaka i sl.

11.4.15. Kulturno-povijesna baština

Prema Izvješću o stanju u prostoru Grada Pule (2018) godine, potrebno je snažnije gospodarski valorizirati bogatu kulturno-povijesnu baštinu i tradiciju urbanog područja, a naročito Pule. Potrebno je brojne vojne objekte Pule valorizirati u kulturne, turističke i druge svrhe značajne za društveno-ekonomski razvoj. U Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a Južna Istra (2017) također se ističu nedovoljna valorizacija kulturne baštine te nedostatan marketing i promidžba kulturno-povijesne i tradicijske baštine.

Kulturna strategija razvoja Grada Pule (2013) kao ključne probleme u području kulturne baštine ističe nedostatak kapaciteta u kulturi (financijskih, materijalnih, ljudskih i sl.), nerazvijenost tržišta u kulturi, manjak vrijednosne orijentacije, problem raspodjele

odgovornosti i nejednakost unutar kulturnog sustava. Kao ograničavajući faktori u razvoju velikog kulturnog potencijala Pule navedeni su nedostatak kapitala te interdisciplinarnе suradnje i organizacije.

Posljednjih se godina gradovi sa zaštićenim kulturno-povijesnim cjelinama, kao što je Pula, u ljetnim mjesecima susreću sa sve većim brojem turista i posjetitelja (prekomjerni turizam). Veći kruzeri uplovljavaju u luke te posjetitelji posjećuju mjesta koja nisu infrastrukturno kapacitirane za istodobno primanje velikog broja posjetitelja čime se ugrožava kulturno-povijesna baština.

Na teritoriju UP-a Pule nalazi se šest preventivno zaštićenih dobara što predstavlja privremenu vrstu zaštite, a ista se briše ukoliko u zakonom definiranom roku nije utvrđeno svojstvo kulturnog dobra.

11.4.16. Krajobrazna obilježja

Područje Istarske županije, posebno obalnog dijela, ubrzano se razvija, pri čemu prostorne promjene koje ne uvažavaju kvalitete krajobraza i njegove vrijednosti dovode do narušavanja i degradacije krajobraznih značajki (Program zaštite okoliša, 2019). Intenzivna urbanizacija u UP-u Puli narušava kvalitetu prirodnog i kulturnog (agrarnog) krajobraza. Dolazi do napuštanja poljoprivrednih aktivnosti što dovodi do pojave prirodne sukcesije te rezultira zapuštanjem vrijednih agrarnih krajobraza. Obrastaju tradicionalni pašnjaci i maslinici omeđeni suhozidima. Propadaju vrijedni primjerci tradicijske kamene arhitekture nekadašnjeg sela. Navedeno naposljetku uzrokuje gubitak vrijednih kulturnih krajobraza, koji svojom osobitom pojavom daju prepoznatljiv vizualni i kulturni identitet Istarskoj županiji (Program zaštite okoliša, 2019).

Prisutan je veliki pritisak turizma, u uskom obalnom pojasu, posebice u vidu izgradnje, dok stare urbane cjeline u unutrašnjosti propadaju. Značajne negativne djelatnosti u krajobrazu su bespravna izgradnja na obroncima prema moru (SRUPP, 2022.) Sliku krajobraza u Raškom zaljevu znatno narušavaju eksploatacijska polja.

Unutar UP-a Pule nalazi se osam *brownfield* područja kojima je potrebna urbana preobrazba. U Puli se nalazi sedam *brownfield* područja (Hidrobaza, Vallelunga, Muzil, Arsenal (Uljanik), Vladimir Gortan, Mornarička bolnica, DC Rojc), a u Vodnjanu jedan (MMC Torcio, stara uljara). U procesu obnove trenutno su tri lokacije u Puli (Hidrobaza, Muzil i Mornarička bolnica).

11.4.17. Mogući razvoj okoliša bez provedbe SRUPP-a

Bez provedbe SRUPP-a može se očekivati nastavak prepoznatih trendova u okolišnim problemima vezanim uz tlo, zrak, vode (površinske, obalne i podzemne), šumske površine, divljač i lovne životinje, georaznolikost, bioraznolikost, zdravlje, zaštićena područja, kulturno-povijesnu baštinu, krajobrazna obilježja, klimatske promjene i gospodarenje otpadom. Može se očekivati daljnja ugroza šumskih površina i imovine od šumskih požara kao i daljnja onečišćenost ruralnih i divljih dijelova krajobraza te speleoloških objekata

divljim deponijima. Opstat će i zdravstveni problemi nastali uslijed nedostatne fizičke aktivnosti kao i problemi s nedostatnim odvajanjem otpada.

11.5. Analiza vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš

Prije procjene mogućih značajnih utjecaja provedbe SRUPP-a na sastavnice okoliša provedena je analiza odnosa ciljeva SRUPP-a s ciljevima relevantnih strategija, planova i programa na državnoj razini, kao i sa ciljevima međunarodnih sporazuma te je provedena analiza postojećeg stanja okoliša i okolišnih problema za relevantne sastavnice okoliša.

Prvi korak u procjeni mogućih utjecaja SRUPP-a na okoliš je identifikacija aktivnosti unutar posebnih ciljeva definiranih u SRUPP-u čijom se provedbom mogu očekivati određeni utjecaji na okoliš.

Procjena utjecaja izrađuje se na strateškoj razini koja isključuje pojedinačne zahvate i specifičnu projektno vezanu procjenu utjecaja na okoliš. Sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17), strateška procjena je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana i programa. Stoga je za kvantifikaciju mogućih utjecaja provedbe aktivnosti iz prioriternih područja korištena skala značajnosti utjecaja prikazana u tablici u nastavku (Tablica 47) koja moguće pozitivne i negativne utjecaje kategorizira u dvije kategorije – značajan utjecaj i utjecaj koji nije značajan. U slučaju kad je za provedbu pojedine ciljane intervencije ocjenjena mogućnost značajnog negativnog utjecaja (-2), obavezno je predlaganje mjera zaštite okoliša koje će moguće značajne negativne utjecaje ublažiti i svesti na prihvatljivu razinu ili potpuno ukloniti. U slučaju nemogućnosti ublažavanja mogućih značajnih negativnih utjecaja ispod razine značajnosti, element s ocjenom -2 (aktivnost) potrebno je ukloniti iz SRUPP-a. U situaciji kada je za pojedino prioriterno područje procijenjena mogućnost uzrokovanja negativnog utjecaja koji nije značajan (-1), predlaganje mjera zaštite okoliša nije obavezno.

Tablica 47. Značenje oznaka u tablici procjene utjecaja provedbe SRUPP-a na sastavnice okoliša

Značajnost utjecaja	Opis značajnosti utjecaja
-2	moguć značajan negativan utjecaj
-1	moguć negativan utjecaj koji nije značajan
0	ne očekuje se utjecaj
+1	moguć pozitivan utjecaj koji nije značajan
+2	moguć značajan pozitivan utjecaj

U tablici u nastavku (Tablica 48) dan je pregled procjene značajnosti mogućih utjecaja provedbe aktivnosti unutar prioriternih područja na sastavnice okoliša i okolišne teme. Ocjene utjecaja iz navedene tablice detaljno su analizirane i opisane u sljedećim potpoglavljima.

Na razini strateške procjene, pregledom predmetne tablice može se zaključiti da provedbom SRUPP-a može u jednom dijelu doći do negativnih utjecaja koji nisu značajni, a u drugom do pozitivnih utjecaja koji nisu značajni na sve analizirane okolišne sastavnice i teme. Iz tablice je vidljivo da je najviše pozitivnih utjecaja na okoliš prepoznato u posebnih ciljeva *4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine, 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine i 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge*. Najviše mogućih negativnih utjecaja na okoliš prepoznato je u okviru posebnih ciljeva *1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život, 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti, 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnost, 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada i 3.2. Otporno gospodarstvo*.

Tablica 48. Pregled mogućih značajnih utjecaja provedbe aktivnosti definiranih SRUPP-om na sastavnice i značajke okoliša

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena			
Posebni cilj 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život																			
1.1.1.1.	-1	0	-1	0	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.1.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.1.3.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0			
1.1.3.3.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	0	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0	
1.1.3.4.	-1	0	0	0	0	-1	0	-1	-1	0	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0	
Posebni cilj 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti																			
1.2.1.6.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
1.2.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
1.2.3.2.	-1	-1	+1	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	+1	+1
Posebni cilj 1.3. Zdrav i aktivan život																			
1.3.1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.1.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.1.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	+1	0		
1.3.2.1.	0	0	0	0	0	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	0
1.3.2.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	0		
Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti																			
2.1.1.1.	-1	-1	-1	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	0		
2.1.1.2.	-1	-1	+1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	+1	-1	-1	-1	0	-1	+1		
2.1.1.3.	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	0		
2.1.1.5.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1		
2.1.1.6.	-1	0	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0			
2.1.1.7.	0	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	+1			
2.1.1.8.	0	+1	0	-1	0	0	0	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	+1			
2.1.2.1.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	-1	-1	-1	0	0	+1		
2.1.2.2.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1		

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena	
2.1.2.3.	0	+1	0	0	0	0	0	-1	-1	+1	-1	0	0	0	-1	+1	
2.1.2.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	+1	
2.1.2.5.	-1	+1	0	0	0	-1	0	-1	-1	+1	-1	+1	0	+1	0	-1	+1
2.1.2.6.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.1.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.2.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0
2.1.3.5.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.6.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.7.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.8.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	0	0	0	0	0	+1
2.1.3.9.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga																	
2.2.1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.1.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
2.2.2.5.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
Posebni cilj 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani																	
2.3.2.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0
2.3.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
Posebni cilj 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada																	
3.1.1.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0
3.1.1.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena		
Posebni cilj 3.2. Otporno gospodarstvo																		
3.2.1.1.	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.1.2.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.1.7.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0		
3.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	-1	+1	+1	0	-1	0	0		
3.2.2.4.	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	0	-1	-1	-1	-1	-1	+1	-1	0		
3.2.2.7.	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.2.8.	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0		
3.2.2.9.	0	-1	0	0	-1	0	0	0	-1	-1	-1	0	0	-1	0	0		
3.2.2.11.	-1	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	-1	0		
3.2.3.1.	-1	+1	-1	0	-1	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0	-1	+1		
3.2.3.2.	-1	-1	-1	0	-1	0	0	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0		
3.2.3.7.	-1	0	-1	-1	-1	0	0	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	0		
3.2.3.9.	-1	0	-1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3.2.3.13.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0		
Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva																		
3.3.1.2.	+1	+1	0	0	-1	+1	0	-1	+1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	+1	0	
3.3.1.3.	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	+1	0	0	0		
3.3.1.4.	-1	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	+1	0	-1	0	
3.3.1.5.	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	-1	+1	0	-1	+1	0	0	-1	+1	+1
3.3.1.6.	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	
3.3.1.8.	-1	+1	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	+1	
3.3.1.9.	+1	+1	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	+1	-1	+1	-1	+1	-1	+1
3.3.2.1.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0		
3.3.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1		
3.3.2.5.	0	+1	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1		
3.3.2.8.	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	+1		

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena	
3.3.2.10.	-1	0	-1	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	0	
Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine																	
4.1.1.1.	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	0	
4.1.1.2.	0	0	0	0	-1	0	0	0	+1	-1	+1	+1	+1	-1	+1	0	
4.1.1.3.	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.1.	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	+1	0	0	0	
4.1.2.3.	0	0	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	0	-1	+1	
4.1.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	-1	
4.1.2.5.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.2.6.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	+1	+1	-1	0	0	
4.1.2.7.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.2.8.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	+1	
4.1.2.9.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	
4.1.3.2.	-1	+1	0	-1	0	-1	+1	+1	-1	-1	0	-1	-1	0	0	-1	+1
4.1.3.3.	+1	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	
4.1.3.4.	+1	0	-1	-1	0	+1	+1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	+1	0	
4.1.3.5.	0	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	+1	+1	
4.1.3.6.	+1	0	0	0	0	+1	+1	0	0	0	-1	-1	0	0	+1	0	
Posebni cilj 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine																	
4.2.1.1.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.2.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.3.	0	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	+1	+1	
4.2.1.4.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.1.5.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.1.6.	+1	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	
4.2.2.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0	

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena			
4.2.2.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	+1	0	+1	0	0	0			
4.2.2.3.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1	0	+1	0	0	0			
Posebni cilj 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge																			
4.3.1.1.	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1	-1	-1	0	0	-1	0			
4.3.1.2.	0	0	+1	+1	+1	-1	0	0	+1	+1	-1	+1	-1	0	0	-1	0		
4.3.1.3.	0	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	+1	0	+1			
4.3.1.4.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1	
4.3.1.5.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	+1	
4.3.1.6.	0	0	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	0	0	+1	0	+1	+1		
4.3.1.7.	-1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1
4.3.1.8.	+1	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	0	0	0	0	0	0	
4.3.1.9.	-1	0	+1	0	+1	+1	+1	-1	+1	-1	+1	-1	-1	+1	0	-1	+1	-1	+1
4.3.1.10.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	-1	+1
4.3.2.1.	0	+1	0	0	0	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	0	0	+1
4.3.2.3.	0	+1	0	0	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
4.3.2.4.	0	+1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1
4.3.2.5.	0	+1	0	0	0	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	0	0	-1	+1
4.3.2.6.	-1	+1	0	0	0	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	0	-1	+1

* kod aktivnosti na čiju provedbu klimatske promjene mogu negativno utjecati i potrebne su mjere prilagodbe, utjecaj je ocijenjen kao negativan; kod aktivnosti koje su usmjerene izravno na aktivnosti prilagodbe klimatskim promjenama, utjecaj je ocijenjen kao pozitivan

- 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine
- 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
- 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
- 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
- 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
- 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
- 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)
- 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja
- 1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći
- 1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama
- 1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama

Aktivnost	tlo	zrak	površinske koptene vode	more	podzem- ne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaz- nolikost	bioraz- nolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno- povijesna baština	krajo- brazna obilježja	gospo- darenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
<p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.1.5. Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture</p> <p>2.1.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.1.2.2. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.4. Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim vozilima</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.1.2.6. Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa</p> <p>2.1.3.1. Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS</p> <p>2.1.3.2. Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova</p> <p>2.1.3.3. Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću</p> <p>2.1.3.4. Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen</p> <p>2.1.3.5. Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza</p> <p>2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza</p> <p>2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom</p> <p>2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima</p> <p>2.1.3.9. Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>2.3.2.4. Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p>																

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p> <p>3.2.3.13. Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p> <p>3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.3. Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju</p> <p>3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetska učinkovitost infrastrukture i mehanizacije</p> <p>3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno-planske zaštite područja</p> <p>4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja</p> <p>4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša</p> <p>4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza</p> <p>4.1.2.2. Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje</p> <p>4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza</p> <p>4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine</p> <p>4.1.2.5. Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine</p> <p>4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a</p> <p>4.1.2.7. Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja</p> <p>4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara</p> <p>4.1.2.9. Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa</p> <p>4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a</p> <p>4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a</p> <p>4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama</p> <p>4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima</p>																

Aktivnost	tlo	zrak	površinske kopnene vode	more	podzemne vode	šumske površine	divljač i lovne životinje	georaznolikost	bioraznolikost	zdravlje	zaštićena područja prirode	kulturno-povijesna baština	krajobrazna obilježja	gospodarenje otpadom	prilagodba klimatskim promjenama*	ublažavanje klimatskih promjena
4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama																
4.2.2.1. Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina																
4.2.2.2. Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta																
4.2.2.3. Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina																
4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava																
4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje																
4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom																
4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada																
4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada																
4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba																
4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom																
4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada																
4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada																
4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture																
4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama																
4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS																
4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture																
4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu																
4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima																

Tablica u nastavku (Tablica 49) prikazuje popis aktivnosti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na okoliš izuzev pozitivnog utjecaja na stanovništvo.

Tablica 49. Popis aktivnosti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na okoliš

Broj i naziv aktivnosti
1.1.1.2. Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti
1.1.2.2. Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika
1.1.2.3. Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
1.1.2.4. Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
1.1.2.5. Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
1.1.2.6. Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
1.1.3.2. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
1.2.1.1. Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
1.2.1.2. Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života
1.2.1.3. Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi
1.2.1.4. Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada
1.2.1.5. Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira
1.2.2.2. Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe
1.2.3.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule
2.1.1.9. Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS
2.3.1.1. Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova
2.3.1.2. Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo
2.3.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“
2.3.2.3. Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe
3.1.1.3. Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
3.1.1.4. Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
3.1.1.5. Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama
3.1.2.1. Potpora primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika
3.1.2.2. Potpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada
3.1.2.3. Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja
3.1.2.4. Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada
3.1.2.5. Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija

Broj i naziv aktivnosti
3.1.2.6. Podrška razvoju Sveučilištu Jurja Dobrile u Pule te suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa Sveučilištem
3.2.1.3. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer
3.2.1.4. Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
3.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula
3.2.1.6. Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa
3.2.2.2. Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude
3.2.2.3. Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor
3.2.2.5. Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine
3.2.2.6. Poticanje razvoja i unaprjeđenja storytelling koncepta
3.2.2.10. Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre
3.2.3.3. Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara
3.2.3.4. Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja
3.2.3.5. Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu
3.2.3.6. Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti
3.2.3.8. Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda
3.2.3.10. Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima
3.2.3.11. Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima
3.2.3.12. Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu
3.3.1.1. Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja
3.3.1.7. Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje
3.3.2.2. Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija
3.3.2.4. Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP
3.3.2.6. Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi
3.3.2.7. Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice
3.3.2.9. Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija
3.3.2.11. Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji
4.1.3.1. Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima
4.2.2.4. Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule
4.3.2.2. Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecanjima za povećanje energetske učinkovitosti

11.5.1. Kumulativni utjecaji

Budući da SRUPP daje okvir za provedbu niza aktivnosti i povezanih zahvata, nije moguće isključiti mogućnost pojave kumulativnih utjecaja, odnosno sama priroda utjecaja SRUPP-a je kumulativna. Kumulativni utjecaji su mogući provedbom različitih mjera, ali i provedbom pojedinih aktivnosti unutar iste mjere. Primjerice, mjera 3.2.1. *Kvalitetno, inovativno i učinkovito poslovanje* uključuje izgradnju poduzetničkih zona čime može doći do negativnog utjecaja na tlo, zrak, podzemne vode, šumske površine, divljač i lovne životinje, georaznolikost, bioraznolikost, zdravlje, zaštićena područja prirode, kulturno-povijesnu baštinu, krajobrazne značajke, gospodarenje otpadom i prilagodbu klimatskim promjenama. Isti i slični negativni utjecaji na navedene sastavnice okoliša i okolišne teme mogu se očekivati i provedbom drugih mjera poput 2.1.1. *Siguran, dostupan i učinkovit promet* (izgradnja prometne infrastrukture) i 3.2.2. *Održiv i otporan turizam* (izgradnja turističke infrastrukture). Isto tako, navedene mjere (kao ni druge planirane mjere u SRUPP-u) nisu ograničene na jedan zahvat odnosno intervenciju u prostoru te je moguće utvrditi kumulativne utjecaje svake pojedine mjere. Budući da je pristup u planiranju navedenih mjera strateški (nema definiranu lokaciju već širi obuhvat područja na kojem se može provesti), nije moguće utvrditi kada će provedba pojedine mjere ili pojedinih mjera imati kumulativan učinak, a kada on (zbog različitih lokacija implementacije) neće biti kumulativan. Slijedom navedenog, jasno je kako se pojedinačni utjecaji mjera SRUPP-a na sastavnice okoliša isprepliću, iako nije moguće lokacijski odrediti utjecaje pojedinih mjera. Stoga nije moguće procijeniti značaj kumulativnog utjecaja SRUPP-a na sastavnice okoliša.

Budući da je SRUPP tek jedan od niza strateškoplanskih dokumenata koji daju okvir za provedbu aktivnosti koje mogu uzrokovati određene utjecaje na okoliš na teritoriju UP-a Pule, ne može se isključiti ni mogućnost kumulativnog utjecaja s drugim strateškoplanskim dokumentima. To su prije svega Plan razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.-2027. (u izradi) te niz sektorskih dokumenata na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Stoga je na razini prostornoplanskih dokumenata i pojedinačnih zahvata i intervencija u prostoru potrebna sveobuhvatna i interdisciplinarna analiza postojećeg stanja okoliša, pritisaka i vrijednosti područja u kojem se pojedine aktivnosti planiraju provoditi.

11.5.2. Mogući prekogranični utjecaji

SRUPP predviđa aktivnosti koje će imati prije svega utjecaj na sastavnice okoliša i okolišne teme obuhvatu UP-a Pule. Prekogranični (pozitivni i negativni) utjecaji mogući su u neposrednom graničnom području UP-a. Uz pridržavanje mjera kojima se ublažavaju prepoznati mogući negativni utjecaji koje su predložene u poglavlju 7. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, ne očekuju se značajni prekogranični utjecaji. Budući da UP Pula ne graniči s drugim zemljama, ne očekuju se međunarodni prekogranični utjecaji.

11.6. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša

U tablici u nastavku (Tablica 50) navedene su mjere zaštite okoliša kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu. Na razini Republike Hrvatske kao i na razini Istarske županije uspostavljeni su programi i određena obaveza izvještavanja o stanju u okolišu, stoga nije potrebno predložiti dodatni program praćenja stanja okoliša.

Tablica 50. Mjere zaštite okoliša

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
1.	Aktivnosti planirati na način da izgradnjom infrastrukture dolazi do zauzeća što je moguće manje površine tala pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 2.1.1.1. Pобољшanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu 	tlo

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl. 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture 3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.	
2.	Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.	2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje	tlo šumske površine divljač i lovne životinje
3.	Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.	3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola 3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva 3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja	tlo

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
4.	Aktivnosti provoditi na način da se zauzimanje površine tla (poljoprivredna tla, travnjaci i ostala prirodna/poluprirodna područja) minimalizira, a potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju	tlo
5.	Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja zraka gdje je to primjenjivo.	3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona	zrak šumske površine divljač i lovne životinje
6.	Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede i primjene najboljih poljoprivrednih praksi.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	zrak
7.	Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda i u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te ih uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija 	površinske koptene vode more podzemne vode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p>	
8.	Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iz lučkih i prometnih površina i prometala.	<p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije</p>	površinske koptene vode more podzemne vode
9.	Aktivnost provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.	<p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p> <p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p>	površinske koptene vode podzemne vode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
10.	Infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava gdje god je to moguće potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi i mjera zelene odnosno plave infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	površinske kopnene vode more
11.	Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet vodonosnika.	3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja	podzemne vode
12.	Aktivnosti u najvećoj mogućoj mjeri provoditi izvan šumskog zemljišta i uz minimalne negativne utjecaje na ocjenu općekorisnih funkcija šuma te gospodarske i zaštitne funkcije šuma.	1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja	šumske površine

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p>	
13.	Izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja značajnije georaznolikosti, odnosno planirati ju u blizini ili na već izgrađenom području te brownfield područjima.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p>	georaznolikost

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima ZI</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.</p>	

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
14.	Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet geolokaliteta i implementirajući prikladne mjere zaštite i očuvanja geolokaliteta.	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p>	georaznolikost
15.	Planirati izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova, izvan područja značajnije georaznolikosti te u blizini ili na već izgrađenom području i brownfield područjima.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
16.	Osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode
17.	Poticati ekološke i ekstenzivne načine obrade i korištenja poljoprivrednih površina i travnjaka.	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
18.	Uvođenju novih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti sa visokom razinom opreza, te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)	bioraznolikost zaštićena područja prirode
19.	Poticati očuvanje postojećih i formiranje novih rubnih elemenata na poljoprivrednim površinama poput živica, travnih traka, drvoreda, šumaraka i sl., s posebnim naglaskom na to da se novi rubni elementi formiraju korištenjem autohtonih vrsta.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	bioraznolikost zaštićena područja prirode
20.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)	bioraznolikost zaštićena područja prirode
21.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	divljač i lovne životinje bioraznolikost zaštićena područja prirode

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
22.	U projekte izgradnje sunčanih elektrana uključiti mjere postavljanja antirefleksnog sloja na fotonaponskim modulima radi zaštite ptica i postavljanje ograde oko sunčane elektrane izdignutu od tla kako bi se omogućio prolazak manjih životinja.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	bioraznolikost zaštićena područja
23.	Prostor za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	bioraznolikost zaštićena područja prirode
24.	Razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od poplava provoditi gdje god je to moguće primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	bioraznolikost zaštićena područja prirode
25.	Trase prometnica kvalitetno smjestiti u prostoru kako bi se utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, a gdje je potrebno, predvidjeti i mjere zaštite od buke (bukobrani).	1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta	zdravlje
26.	Aktivnosti kojima dolazi do većih emisija buke planirati u prostoru na način da ne utječu na stanovništvo	2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima 3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude	zdravlje

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
	koje živi najbliže lokaciji provođenja aktivnosti.	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja</p> <p>4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
27.	Za zahvate na javnoj turističkoj infrastrukturi koja je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, ili se nalazi na području unutar granica kulturnog dobra potrebno je ishoditi posebne uvjete, prethodna odobrenja, potvrde i suglasnosti nadležnih tijela (konzervatorskih odjela Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske) sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p>	zaštićena područja prirode kulturno-povijesna baština

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanulinih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
28.	Ukoliko će pojedini zahvati biti planirani unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije izgradnje zahvata provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira zahvat te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova 2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka 2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl. 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 	zaštićena područja prirode kulturno-povijesna baština

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	
29.	Izgradnju nove infrastrukture planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina,</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Pобољшanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p>	zaštićena područja prirode krajobrazna obilježja

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
		<p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima</p>	

11.7. Razmotrene alternative SRUPP-u

Kao varijantno rješenje razmotreno je neprovođenje SRUPP-a što bi uključivalo nastavak postojećih praksi i trendova stanja okoliša, iako bi razvoj bio usmjeravan Planom razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.–2027. koji je u trenutku izrade ove strateške studije bio u procesu izrade i donošenja. Pritom navedeni Plan razmatra situaciju na razini čitave Istarske županije što je značajno sitnije mjerilo u odnosu na ono pokriveno SRUPP-om. Usporedbe radi, UP Pula čini tek 20,3 % ukupnog teritorija Istarske županije. Može se zaključiti kako SRUPP planira usmjereni razvoj UP-a Pule utemeljen u analizi lokalno specifičnih obilježja, problema i izazova dok će Plan razvoja Istarske županije planirati opći razvoj teritorija UP-a utemeljen u utvrđenim obilježjima, problemima i izazovima relevantnim za čitavu Istarsku županiju. Isto tako treba napomenuti i kako SRUPP predstavlja osnovu za korištenje dodatnih izvora financiranja koji neće biti dostupni za provedbu mjera i projekata iz Plan razvoja Istarske županije (prije svega ITU mehanizam).

Iz analize ovih dvaju varijantnih rješenja (usmjereni i opći planski razvoj) zaključeno je da će provedba SRUPP-a doprinijeti poboljšanju stanja okoliša u UP-u. Naime, provedbom SRUPP-a se predviđa pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovnika UP-a Pule kroz provedbu svih razvojnih mjera, aktivnost i strateških projekata dok se provedbom pojedinih mjera predviđa:

- unaprjeđenje stanja vodnih tijela i zaliha podzemnih voda,
- smanjenje negativnih utjecaja na tlo i zrak,
- efikasnije upravljanje i očuvanje georaznolikošću, bioraznolikošću, zaštićenim područjima prirode, kulturnim dobrima i krajobraznim obilježjima,
- prilagodbu klimatskim promjenama i ublažavanje njihova utjecaja na stanovništvo, gospodarstvo i ekosustave, te
- poboljšanje gospodarske situacije.

Nasuprot varijante provedbe SRUPP-a, bez provedbe tog dokumenta dijelom bi se nastavili negativni trendovi opisani u poglavlju 4. Postojeće stanje okoliša dok se može očekivati da bio dio problema mogao biti adresiran kroz provedbu Plana razvoja Istarske županije.

Također, razmatrano je i postoje li alternative predloženim mjerama i aktivnostima. Budući da same razvojne mjere i aktivnosti predstavljaju nužna djelovanja čijom provedbom će se postići postavljena vizija razvoja UP-a Pule, ne postoje razumne alternative koje bi ih mogle zamijeniti. Alternativama se mogu smatrati mjere zaštite okoliša koje su proizašle iz provedene procjene na okoliš utjecaja aktivnosti definiranih SRUPP-om, a koje na određeni način modificiraju i usmjeravaju mjere i aktivnosti s ciljem ograničavanja negativnih utjecaja na sastavnice okoliša i okolišne teme na prihvatljivu razinu.

Slijedom prethodno navedenog, provođenje mjera i aktivnosti predviđenih SRUPP-om, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša, smatra se najprihvatljivijom razumnom alternativom planiranja razvoja u UP-u Puli.

11.8. Glavna ocjena prihvatljivosti SRUPP-a za ekološku mrežu

11.8.1. Uvod

Grad Pula je u siječnju 2022. godine uputio Istarskoj županiji zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za SRUPP. Temeljem mišljenja Zavoda za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Istarska županija donijela je u svibnju 2022. godine Rješenje (KLASA: UP/I-351-03/22-01/01, URBROJ: 2163-08-02/6-22-08) da je za SRUPP potrebno provesti postupak glavne ocjene. Kao razlozi za provedbu postupka glavne ocjene navode se:

- Područje obuhvata SRUPP-a preklapa se s područjima ekološke mreže.
- Ne mogu se isključiti značajni negativni utjecaji SRUPP-a na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, s obzirom na to je osim unaprjeđenja postojeće, planirana i izgradnja nove prometne, sportsko-rekreacijske, komunalne i druge infrastrukture.

Od područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS) u UP-u Puli nalaze se:

- HR5000032 Akvatorij zapadne Istre,
- HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture,
- HR2000616 Donji Kamenjak,
- HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom,
- HR2000522 Luka Budava – Istra,
- HR2001388 Budava,
- HR2000604 Nacionalni park Brijuni (pPOVS),
- HR2001360 Šire rovinjsko područje,
- HR3000173 Medulinski zaljev,
- HR3000174 Pomerski zaljev,
- HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik,
- HR2001207 Pliškovićeve jama,
- HR2001349 Dolina Raše.

Od područja očuvanja značajnih za ptice (POP) u UP-u Puli nalazi se jedno – HR1000032 Akvatorij zapadne Istre.

11.8.2. Glavne značajke područja ekološke mreže na koja je moguć utjecaj

U tablicama u nastavku (Tablica 51 do Tablica 64) navedene su ciljne vrste i ciljna staništa područja ekološke mreže koja se nalaze unutar obuhvata SRUPP-a.

Tablica 51. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR5000032 Akvatorij zapadne Istre

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	dobri dupin	<i>Tursiops truncatus</i>
1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

Tablica 52. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

Tablica 53. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000616 Donji Kamenjak

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Istočno submediteranski suhi travnjaci (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	62A0
1	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice <i>Juniperus</i> spp.	5210
1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
1	Mediteranske povremene lokve	3170*
1	Eumediteranski travnjaci <i>Thero-Brachypodietea</i>	6220*

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ
 * prioriteta divlja vrsta/stanišni tip

Tablica 54. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

Tablica 55. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000522 Luka Budava – Istra

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Vazdazelene šume česmne (<i>Quercus ilex</i>)	9340
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 56. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001388 Budava

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	trbušasti zvrčić	<i>Vertigo moulinsiana</i>
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 57. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2000604 Nacionalni park Brijuni

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje	8330
1	Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	1120*
1	Obalne lagune	1150
1	Grebeni	1170
1	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama <i>Limonium</i> spp.	1240
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		
* prioritetna divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 58. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001360 Šire rovinjsko područje

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	kopnena kornjača	<i>Testudo hermanni</i>
1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
1	četveroprugi kravosas	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
1	Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea	6220*
1	Mediteranske sitine (<i>Juncetalia maritimi</i>)	1410
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1	Obalne lagune	1150*
1	Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (<i>Cakiletea maritimae</i> p.p.)	1210

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ * prioriteta divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 59. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR3000173 Medulinski zaljev

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>)	1120*
1	Velike plitke uvale i zaljevi	1160
1	Pješčana dna trajno prekrivena morem	1110
1	Grebeni	1170
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ * prioriteta divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 60. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR3000174 Pomerski zaljev

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Obalne lagune	1150*
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ * prioriteta divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 61. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	čovječja ribica	<i>Proteus anguinus</i> *
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ * prioriteta divlja vrsta/stanišni tip		

Tablica 62. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001207 Pliškovićeve jama

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ		

Tablica 63. Popis ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja HR2001349 Dolina Raše

Kategorija za ciljnu vrstu	Hrvatski naziv vrste / stanišnog tipa	Latinski naziv vrste / šifra stanišnog tipa
1	močvarna riđa	<i>Euphydryas aurinia</i>
1	bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>
1	mren	<i>Barbus plebejus</i>
1	primorska uklija	<i>Alburnus arborella</i>

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

Tablica 64. Popis ciljnih vrsta područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre

Kategorija za ciljnu vrstu	Latinski naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (g = gnjezdarica, p = preletnica, z = zimovalica)
1	<i>Gavia arctica</i>	crnogri plijenor	Z
1	<i>Gavia stellata</i>	crvenogri prijenor	Z
1	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	morski vranac	G
1	<i>Sterna hirundo</i>	crvenokljuna čigra	G
1	<i>Sterna sandvicensis</i>	dugokljuna čigra	Z
1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	Z

1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ; 2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

11.8.3. Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Aktivnosti za koje je procijenjena mogućnost uzrokovanja utjecaja na bioraznolikost analizirane su u kontekstu utjecaja na ekološku mrežu. U tablici u nastavku (Tablica 65) dana je procjena utjecaja aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu.

Tablica 65. Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine
1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

- 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture**
- 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja**
- 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva**
- 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj**
- 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu**
- 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona**
- 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija**
- 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.**
- 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima**
- 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije**
- 3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma**
- 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije**
- 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture**
- 3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija**
- 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika**

Navedene aktivnosti uključuju izgradnju i unaprjeđenje društvenih domova, domova i centara za mlade i sl. (1.1.1.1.), infrastrukture za kulturu i umjetnost (1.1.2.1.), stambene infrastrukture (1.1.3.1., 1.2.1.6., 3.3.2.1.), sportsko-rekreacijske infrastrukture (1.1.3.3., 1.3.2.1., 1.3.2.2., 3.2.2.11.), dječjih igrališta (1.1.3.4.), infrastrukture socijalne skrbi (1.2.2.1.), društvene infrastrukture (2.3.2.2.), odgojne infrastrukture (3.1.1.1.), obrazovne infrastrukture (3.1.1.2.), poduzetničke infrastrukture (3.2.1.1., 3.2.1.2., 3.2.1.7., 3.3.1.9.), turističke infrastrukture (3.2.2.4.), turističkih smještajnih kapaciteta (3.2.2.8.), društvene i socijalne infrastrukture (3.3.2.10.) i infrastrukture civilne zaštite (4.1.3.2.). Navedene aktivnosti generalno se mogu provoditi na čitavom kopnenom području UP-a Pule te je stoga moguć utjecaj i na sva kopnena područja ekološke mreže. Može se pretpostaviti da će se izgradnja infrastrukture odvijati unutar ili neposredno uz naseljena područja kako bi bila što dostupnija stanovništvu. Kopnena područja na koja je moguć utjecaj su: HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001207 Pliškovićeve jama. Utjecaj se generalno može očekivati na sva kopnena i obalna područja ekološke mreže, odnosno sva kopnena i obalna ciljna staništa i ciljne vrste.

Utjecaj izgradnje infrastrukture prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina kopnenih ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i fragmentacija. Navedeni utjecaj je moguć na ciljeve očuvanja ciljnih staništa 1110 Pješćana dna trajno prekrivena morem (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev); 1150 Obalne lagune (HR2000604 Nacionalni park Brijuni, HR3000174 Pomerski zaljev); 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost (HR200147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeve jama); 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzonera villosae*), 5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., 3170 Mediteranske povremene lokve, 6220 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* (HR2000616 Donji Kamenjak); 9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*) (HR200522 Luka Budava – Istra), 6220 Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* (HR2001360 Šire rovinjsko područje) i ciljeve očuvanja ciljnih vrsta trbušasti zvrčić (*Vertigo moulinsiana*) (HR2001388 Budava); čovječja ribica (*Proteus anguinus*) (HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik); močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*) (HR2001349 Dolina Raše);

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*) (HR2001360 Šire rovinjsko područje).

Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje, odnosno procijeniti koje su ciljne vrste/ciljna staništa osjetljivije na planirane aktivnosti.

Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

Provedbom aktivnosti 3.2.2.4. *Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima* i produljenjem turističke sezone može se očekivati i produljenje trajanja negativnog utjecaja na sastavnice okoliša i bioraznolikost putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, a što se negativno može odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže na UP-u Pule.

procjena utjecaja: -1

3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva

2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova

2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka

2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu

Navedene aktivnosti uključuju izgradnju i unaprjeđenje ribarskih luka, vezova, pristaništa, lučkih površina i ostale infrastrukture vezane uz pomorski promet. Provedba ovih aktivnosti može negativno utjecati na područja ekološke mreže koja uključuju ciljne vrste i ciljna staništa vezane uz obalni pojas: HR1000032 Akvatorij zapadne Istre (sve ciljne vrste), HR5000032 Akvatorij zapadne Istre (8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, 1110 Pješćana dna trajno prekrivena morem), HR2000616 Donji Kamenjak (5210 Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp., 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp.), HR2000522 Luka Budava – Istra (9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*)), HR2001388 Budava (trbušasti zvrčić (*Vertigo moulinsiana*)), HR2000604 Nacionalni park Brijuni (8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, 1120 Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*), 1150 Obalne lagune, 1170 Grebeni), HR2001360 Šire rovinjsko područje (1410 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*), 1150 Obalne lagune, 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritima* p.p.)), HR3000173 Medulinski zaljev (sva ciljna staništa) i HR3000174 Pomerski zaljev (1150 Obalne lagune).

Utjecaj izgradnje infrastrukture prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i fragmentacija. Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta. Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života obalnog područja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu

Navedenom aktivnosti može doći do utjecaja na sva područja ekološke mreže koja uključuju kopnene i obalne ciljne vrste i ciljne stanišne tipove, odnosno utjecaji se ne očekuju na područje HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik zbog postojećeg načina korištenja i na područje HR2001349 Dolina Raše budući da se nalazi rubno izvan obuhvata UP-a Pule, odnosno na ovom području se aktivnosti neće provoditi. Utjecaj se može očekivati i na područja s morskim ciljnim vrstama i staništima (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre i HR3000173 Medulinski zaljev) kroz povećanje ljudskih aktivnosti poput vodenih sportova, prometovanja plovila i emisija onečišćujućih tvari u vodu.

Utjecaj izgradnje infrastrukture prvenstveno se očituje kroz trajni gubitak površina ciljnih staništa i staništa kopnenih ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora, a uz gubitak staništa moguća je i fragmentacija. Tijekom korištenja navedene infrastrukture mogući su utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije staništa i stanišnih uvjeta na širem području kroz povećanje ljudskih aktivnosti (uključujući i aktivnosti na moru) i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Navedeni utjecaji direktno mogu negativno utjecati na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, stoga je izgradnju navedene infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta. Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i generalno je poželjna u kontekstu razvoja područja i povećanja kvalitete života turističkog područja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja

2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade

2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu

2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama

2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta

2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture

Aktivnost 1.2.3.2. može uključivati izgradnju novih prometnica kako bi se povećala sigurnost građana na UP-u Pule. Ostale navedene aktivnosti direktno su usmjerene na unaprjeđenje prometnog sustava i infrastrukture. Izgradnjom prometnica i parkirališta, kao i infrastrukture za pješački i biciklistički promet može doći do trajnog gubitka ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, a bitan utjecaj kod izgradnje prometnica predstavlja i fragmentacija staništa. Nakon izgradnje trajan utjecaj očituje se kroz degradaciju staništa uznemiravanjem životinjskih vrsta i unošenjem nemira na područje uz prometnice. Moguće je i stradavanje životinjskih vrsta na samim prometnicama u koliziji s vozilima. Izgradnja novih prometnica moguća je na čitavom kopnenom području UP-a Pule, dok je utjecaj izgradnje moguć na sljedeća područja ekološke mreže: HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001207 Pliškovićeve jama. Utjecaj je moguć na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova navedenih područja ekološke mreže. Utjecaj se ne očekuje na morska područja ekološke mreže (HR1000032 Akvatorij zapadne Istre, HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev, HR3000174 Pomorski zaljev), na područje HR2000604 Nacionalni

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

park Brijuni budući da uključuje 5 morskih/obalnih ciljnih staništa na kojima se aktivnost ne može provoditi te na područje HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik zbog postojećeg načina korištenja ovog područja. Utjecaj se ne očekuje niti na područje HR2001349 Dolina Raše budući da se nalazi rubno izvan obuhvata UP-a Pule, odnosno na ovom području se aktivnosti neće provoditi.

Kako bi se negativan utjecaj ublažio, izgradnju novih prometnica potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, odnosno planirati ih u blizini već izgrađenog područja.

Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji na okoliš provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture

Provedbom ove aktivnosti mogu se očekivati isti utjecaji kao i kod prve skupine analiziranih aktivnosti, a koje se odnose na izgradnju infrastrukture, te se stoga predlaže i ista mjera ublažavanja.

Ova aktivnost može uključivati i uređenje plaža, što može negativno utjecati na ciljne vrste ptica područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre uslijed gubitka/degradacije staništa i utjecaja uznemiravanja zbog povećanog broja ljudi i širenja antropogenog utjecaja. Uređenje plaža može negativno utjecati na ciljna staništa 1110 Pješćana dna trajno prekrivena morem (HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR3000173 Medulinski zaljev), 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. (HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000604 Nacionalni park Brijuni), 9340 Vazdazelene šume česmne (*Quercus ilex*) (HR2000522 Luka Budava – Istra), 1150 Obalne lagune (HR3000174 Pomorski zaljev) i 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (*Cakiletea maritima* p.p.) (HR2001360 Šire rovinjsko područje). Kako bi se izbjegao značajan negativan utjecaj, potrebno je izbjegavati uređenje prirodnih plaža odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.

Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji na okoliš provedbe navedene aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu

Provedbom ove aktivnosti i povećavanjem broja turista te produljenjem turističke sezone može se očekivati i produljenje trajanja negativnog utjecaja na sastavnice okoliša i živi svijet putem emisija buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u zrak, vodu i tlo, a što se negativno može odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže u UP-u Puli. Budući da su navedeni utjecaji već prisutni, na razini strateške procjene isključuje se mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola

Provedba ove aktivnosti može dovesti do posrednih pozitivnih utjecaja na okoliš putem smanjenja emisija i pritiska na sastavnice okoliša (zrak, voda, tlo) koje uzrokuje konvencionalna poljoprivreda i ribarstvo koji nisu bazirani na lokalno dostupnim resursima. Navedeno se može posredno pozitivno odraziti i na ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže UP-a Pule.

procjena utjecaja: +1

3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta

Provedba ove aktivnosti može rezultirati intenziviranjem poljoprivrede, čime može doći do povećanja potrošnje vode, upotrebe mineralnih gnojiva i sredstva za zaštitu bilja te posljedično povećanja emisija onečišćujućih tvari u vodu, što se može općenito negativno odraziti na bioraznolikost područja. Navedena aktivnost može se provoditi na ili neposredno uz kopnena područja ekološke mreže te je na ista moguć i negativan utjecaj:

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeve jama, HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001349 Dolina Raše. Mogućim negativnim utjecajima su potencijalno izloženi svi ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste, izuzev 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp.

Kako bi se negativan utjecaj sveo na prihvatljivu razinu, aktivnost je potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Aktivnost je također potrebno provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede u skladu s okolišnim mogućnostima, kojom se potiče racionalna potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstva za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.

Ova aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta.

Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma

Provođenjem ove aktivnosti generalno se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša, odnosno smanjenje negativnog utjecaja sektora turizma, što se može posredno pozitivno odraziti i na sve ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova svih područja ekološke mreže u UP-u Puli. Razvojem održivog turizma pozitivan utjecaj se posebno očekuje na obalna i morska područja ekološke mreže, odnosno ciljne vrste i ciljna staništa koja su posebno ugrožena turističkim sektorom (morske vrste, morska i obalna staništa).

procjena utjecaja: +1

3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom

Provedba ove aktivnosti pozitivno će se odraziti na područja ekološke mreže koja uključuju obalni pojas i ciljne vrste/ciljna staništa vezana uz isti (HR1000032 Akvatorij zapadne Istre, HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2000604 Nacionalni park Brijuni, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR3000173 Medulinski zaljev, HR3000174 Pomerski zaljev), budući da se koncept zelenih plaža bazira na zaštiti okoliša, za razliku od konvencionalnog načina uređenja plaža koji često uzrokuje degradaciju morskih i obalnih staništa, a time i negativno utječe na populacije vrsta vezanih uz ova staništa. S druge strane ipak su mogući i određeni negativni utjecaji na ciljne vrste i ciljna staništa budući da se radi o mogućem zadiranju u prirodna odnosno antropogeno neutjecana područja.

procjena utjecaja: -1/+1

3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede

Provedbom aktivnosti 3.3.1.5. *Podrška razvoju ekološke poljoprivrede* općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na sastavnice okoliša zbog smanjenja emisije onečišćujućih tvari u vode i tlo iz sektora poljoprivrede kroz prijelaz s konvencionalne na ekološku. Navedeno se pozitivno može odraziti i na ciljeve očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže u UP-u Puli.

S druge strane, aktivnost može uključivati i uvođenje novih kultura i sorti, što ovisno o njihovim karakteristikama i ekološkim zahtjevima, može rezultirati povećanjem potrošnje vode te povećanjem upotrebe sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva. Stoga je uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva. Vrste koje su se pokazale ili mogu biti invazivne predstavljaju opasnost za bioraznolikost šireg područja budući da u slučaju širenja s područja uzgoja na prirodna/poluprirodna staništa mogu potisnuti autohtone vrste te time negativno utjecati na čitav ekosustav. Stoga je potrebno ne poticati uzgoj takvih vrsta. Navedena aktivnost može se provoditi na ili neposredno uz kopnena područja ekološke mreže te je na ista moguć i negativan utjecaj: HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001207 Pliškovićeve jama, HR2001238

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu

Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001349 Dolina Raše. Mogućim negativnim utjecajima su potencijalno izloženi svi ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste, izuzev 1240 Stijene i strnci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. Aktivnost je stoga potrebno u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta, kako bi se spriječilo zauzimanje područja rasprostranjenosti istih.

Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1/+1

3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)

Navedena aktivnost vezana je uz zone naselja koja se nalaze izvan područja ekološke mreže, izuzev HR2001360 Šire rovinjsko područje. Iako se radi o poželjnoj i pozitivnoj aktivnosti koja doprinosi povećanju kvalitete života stanovništva i bioraznolikosti urbanih područja, širenjem poljoprivrednih površina može doći do zaposjedanja površina ciljnih staništa 6220 Eumediteranski travnjaci Thero-Brachypodietea i staništa ciljnih vrsta kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*). Stoga je aktivnost potrebno provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Uz primjenu predložene mjere ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju

4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama

4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu

4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

Provedba ovih aktivnosti može uzrokovati negativne utjecaje budući da i obnovljivi izvori zahtijevaju izgradnju infrastrukture što sa sobom donosi i određene negativne posljedice. Izgradnjom sunčanih elektrana može doći do zauzimanja većih površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Izgradnja vjetroelektrana i hidroelektrana u sklopu ove aktivnosti i u UP-u nije izgledna. Infrastruktura za iskorištavanje geotermalne energije također može uzrokovati određeno zaposjedanje površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Negativan utjecaj je moguć na kopnene ciljne vrste i ciljna staništa područja HR2000616 Donji Kamenjak, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava i HR2001360 Šire rovinjsko područje.

Iako je svakako nužno poticati korištenje obnovljivih izvora energije, jednako tako je nužno prateću infrastrukturu smještati u prostor na način da negativni utjecaji na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže budu najmanji mogući. Stoga je aktivnost potrebno provoditi na način da se zauzimanje površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta izgradnjom infrastrukture obnovljivih izvora energije minimalizira, te da se potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.). Ukoliko će unutar ove aktivnosti biti planirano i poticanje korištenja biomase, također može doći do određenih negativnih utjecaja na ekološku mrežu, budući da je za korištenje biljaka u energetske svrhe potreban i prostor na kojem će se takve biljke uzgajati. Negativan utjecaj moguć je također zbog zauzimanja površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta. Stoga je područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri također potrebno planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.

Budući da na razini SRUPP-a nisu poznati detalji o zahvatima koji će se provoditi u sklopu navedenih aktivnosti (tu se prvenstveno misli na lokacije, površinu i broj pojedinih vrsta zahvata), na razini strateške procjene bez navedenih podataka nije moguće detaljnije analizirati moguće utjecaje.

Izgradnja navedene infrastrukture uobičajena je aktivnost i svakako poželjna u kontekstu niskougljičnog razvoja. Uz adekvatno planiranje i smještaj u prostoru negativni utjecaji provedbe navedenih aktivnosti mogu se svesti na prihvatljivu razinu, te se stoga na razini strateške procjene može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Detaljna procjena utjecaja izgradnje navedene infrastrukture provest će se kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

procjena utjecaja: -1

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
4.1.1.1. Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim prirodnim područjima i područjima mreže Natura 2000, kao i poticanje proglašavanja predložene prostornoplanske zaštite područja
4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja
4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša

Provedbom navedenih aktivnosti općenito se mogu očekivati pozitivni utjecaji na okoliš i ekološku mrežu kroz poboljšanje sustava zaštite okoliša i prirode i provođenja akcija čišćenja okoliša. Pozitivan utjecaj je moguć na sva područja ekološke mreže u UP-u Puli.

procjena utjecaja: +1

4.1.2.3. Podrška provođenju agrookolišnih mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza

Provedbom ove aktivnosti može se općenito očekivati pozitivan utjecaj na okoliš i ekološku mrežu budući da su agrookolišne mjere usmjerene na smanjenje negativnog utjecaja poljoprivrede na okoliš i poboljšanje stanja sastavnica okoliša poput tla, vode i bioraznolikost, a što se sve može pozitivno odraziti i na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže. Pozitivan utjecaj je moguć na područja HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak, HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2001388 Budava, HR2001360 Šire rovinjsko područje, HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik, HR2001207 Pliškovićeve jama i HR2001349 Dolina Raše. Od navedenih područja, pozitivan utjecaj se zbog karakteristika ciljnih staništa ne očekuje na 1240 Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp. i 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea maritimae p.p.).

procjena utjecaja: +1

4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika

Aktivnost može uključivati aktivnosti razvoja infrastrukture za smanjenje rizika od poplava, čijom provedbom može doći do negativnog utjecaja na bioraznolikost površinskih vodnih tijela i povezanog poplavnog područja. Budući da se u UP-u Puli ne nalaze tekućice koje bi mogle predstavljati izvor opasnosti od poplava, ova aktivnost je usmjerena na smanjenje rizika od plavljenja mora i poplava izazvanih bujicama. Izgradnjom objekata zaštite od plavljenja mora (npr. zidovi) prvenstveno može doći do negativnog utjecaja na ciljne vrste i ciljna staništa koja su vezana uz uzak obalni pojas. Ovom utjecaju potencijalno su izložene ciljne vrste ptica područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre i ciljna staništa 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea maritimae p.p.) i 1410 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*) područja HR2001360 Šire rovinjsko područje. Utjecaju izgradnje ostale infrastrukture u funkciji obrane od poplava izložene su i ciljne vrste/ciljna staništa područja HR2001388 Budava, HR2000522 Luka Budava – Istra, HR2000616 Donji Kamenjak i HR2000604 Nacionalni park Brijuni.

Kako bi se potencijalan negativan utjecaj sveo na prihvatljivu razinu, gdje god je to moguće infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture. U obrani od poplava mora također se predlaže primjenjivanje obalnog odmaka (važna mjera prilagodbe kojom se izbjegava rizik od poplava mora kod planiranja novih građevinskih područja u ranjivim područjima) čime se izbjegava degradiranje prirodnih obala. Uz primjenu predloženih mjera ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

procjena utjecaja: -1

4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa
4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a
4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a

Provedbom navedenih aktivnosti mogu se očekivati posredni pozitivni utjecaji na sva područja ekološke mreže budući da se stvaraju preduvjeti za održivo upravljanje prirodnim resursima.

procjena utjecaja: +1

4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama

Procjena utjecaja SRUPP-a na ekološku mrežu
4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama
<p>Provedbom navedenih aktivnosti mogu se očekivati pozitivni utjecaji na bioraznolikost a time i na sva područja ekološke mreže na UP-u Pule, budući da zelena i plava infrastruktura predstavlja strateški planiranu mrežu prirodnih i poluprirodnih područja koja pružaju brojne benefite kako stanovništvu tako i sastavnicama okoliša poput vode, tla, zraka, bioraznolikosti, a sudjeluju i u prilagodbi klimatskim promjenama.</p> <p>procjena utjecaja: +1</p>
4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje
<p>Provedbom navedene aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja okoliša kroz smanjenje emisija onečišćujućih tvari u vode i tlo poboljšanjem sustava odvodnje i pročišćavanja otpadne vode. Navedeno se može pozitivno odraziti na sva područja ekološke mreže. Budući da izgradnja ove infrastrukture u pravilu prati postojeće infrastrukturne koridore, ne očekuje se utjecaj u vidu degradacije ili gubitka ciljnih staništa odnosno staništa ciljnih vrsta.</p> <p>procjena utjecaja: +1</p>
4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada
<p>Provedbom navedenih aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja sastavnica okoliša kroz smanjenje nastale količine otpada, povećanje postotka odvojeno prikupljenog otpada te smanjenja nastanka i sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada. Navedeno se može pozitivno odraziti i na područja ekološke mreže te svakako predstavlja pozitivnu i poželjnu aktivnost.</p> <p>procjena utjecaja: +1</p>
4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada
<p>Navedene aktivnosti uključuju izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom, čime se mogu očekivati jednaki negativni utjecaji kao i kod prve skupine analiziranih aktivnosti, te se stoga predlaže i ista mjera ublažavanja. S druge strane, provedbom navedenih aktivnosti općenito se može očekivati poboljšanje stanja sastavnica okoliša kroz smanjenje nastale količine otpada, povećanje postotka odvojeno prikupljenog otpada te smanjenja nastanka i sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada. Navedeno se može pozitivno odraziti i na područja ekološke mreže te svakako predstavlja pozitivnu i poželjnu aktivnost. Uz primjenu predložene mjere ublažavanja na razini strateške procjene može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>procjena utjecaja: -1/+1</p>

11.8.4. Procjena utjecaja strateških projekata na ekološku mrežu

U tablici u nastavku (Tablica 66) navedeni su strateški projekti za koje se može isključiti mogućnost utjecaja na područja ekološke mreže budući da se projekti ne nalaze unutar granica ekološke mreže ni u njenoj neposrednoj blizini. Iz navedene tablice može se vidjeti kako se projekti 4. *Uređenje kupališta Stoja*, 5. *Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)* i 16. *Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"* nalaze u neposrednoj blizini područja ekološke mreže te je za ove projekte dana procjena utjecaja u nastavku.

Tablica 66. Strateški projekti koji se ne nalaze u blizini područja ekološke mreže

Strateški projekti koji se ne nalaze u blizini područja ekološke mreže
1. Pulski Inovacijski Centar – PIC
2. Energetska i statička obnova Društvenog doma Rojc sa sunčanom elektranom
3. Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande
6. MMC Cave Romane
7. Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu
8. Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu
9. Uspostava multifunkcijskog centra
10. Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani
11. Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)
12. Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene
13. Obnova povijesnog centra naselja
14. Sportsko – društveni centar Valbandon
15. Izgradnja doma za starije
16. Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

4. Uređenje kupališta Stoja

Strateški projekt planiran je na postojećem kompleksu kupališta Stoja, smještenom na istočnoj obali poluotoka Stoja, a uključuje rekonstrukciju (dogradnju) jedne od pet postojećih građevina te cjelovitu obnovu i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s brojnim pratećim sadržajima. Uvala Stoja kao i čitav akvatorij zapadne Istre nalazi se unutar područja ekološke mreže POP HR1000032 Akvatorij zapadne Istre i POVS HR5000032 Akvatorij zapadne Istre, dok se kopneni dio ne nalazi unutar područja ekološke mreže. Budući da se radi o rekonstrukciji postojećih sadržaja, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se utjecaji na ciljne vrste i ciljeve očuvanja navedenih područja ekološke mreže. Provedbom projekta može doći do povećanja broja posjetitelja kompleksa kupališta, no kako je kompleks i u postojećem stanju intenzivno korišteno od strane ljudi, odnosno antropogeni pritisak je stalno prisutan, ne očekuju se dodatni utjecaji na navedena područja ekološke mreže. Slijedom navedenog može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja navedenih područja ekološke mreže.

5. Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)

Strateški projekt obuhvaća izgradnju biciklističke staze uz postojeće prometnice između Pule, Medulina i Premanture. Na ovom području prisutna su tri kopnena područja ekološke mreže: HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture, HR2000616 Donji Kamenjak i HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom. S obzirom na to da se radi o dogradnji postojećih prometnica, odnosno područja gdje se ne očekuje prisutnost ciljnih stanišnih tipova navedenih područja, da se radi o relativno manjem zahvatu u prostoru za koji i ako će

prolaziti u neposrednoj blizini ciljnog staništa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost se ne očekuju utjecaji na isti, te da se područje HR2000616 Donji Kamenjak nalazi južno od naselja Premantura, a biciklistička staza se očekuje graditi sjeverno od istoga, može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja navedenih područja ekološke mreže.

16. Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli"

Strateški projekt uključuje izgradnju parkirališta na obodima grada, uvođenje Park&Ride sustava, unapređenje sustava javnog prijevoza, poticanje korištenja biciklističkog prijevoza te uvođenje električnih brodova i prilagodbu postojeće lučne infrastrukture istima. Izgradnjom kopnene infrastrukture u neposrednoj blizini područja HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom može doći do negativnog utjecaja na ciljno stanište 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost. Izgradnjom lučne infrastrukture može doći do negativnog utjecaja na ciljna morska i obalna staništa područja HR5000032 Akvatorij zapadne Istre i HR2000604 Nacionalni park Brijuni, kao i na staništa ciljnih vrsta područja HR1000032 Akvatorij zapadne Istre. S obzirom na općeniti opis planiranih aktivnosti unutar ovog projekta nije moguće dati detaljniju procjenu utjecaja na ekološku mrežu. Procjena utjecaja provest će se u okviru odgovarajućih postupaka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

11.8.5. Kumulativni utjecaji

Budući da SRUPP daje okvir za provedbu brojnih aktivnosti i povezanih zahvata, nije moguće isključiti mogućnost pojave kumulativnih utjecaja, odnosno sama priroda utjecaja SRUPP-a je kumulativna. Kumulativni utjecaji su mogući provedbom različitih aktivnosti, ali i provedbom pojedinih podaktivnosti unutar iste aktivnosti. Primjerice, aktivnost *1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine* uključuje izgradnju društvenih domova, domova i centara za mlade i sl., čime može doći do trajnog gubitka površina ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta zauzećem i prenamjenom prostora te fragmentacije staništa dok su tijekom korištenja zahvata mogući negativni utjecaji u vidu uznemiravanja ciljnih vrsta i degradacije stanišnih uvjeta kroz povećanje ljudskih aktivnosti i emisije buke, svjetlosti, vibracija i onečišćujućih tvari u vodu i zrak. Isti utjecaji mogu očekivati i provedbom drugih aktivnosti, poput *1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe (uključuje izgradnju stambene infrastrukture)*, *3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona (uključuje izgradnju poduzetničke infrastrukture)*, itd. S druge strane, aktivnosti poput navedenih nisu ograničene samo na jedan zahvat/intervenciju u prostoru, stoga je i moguć utjecaj same aktivnosti kumulativan.

Slijedom navedenog, jasno je kako se pojedinačni utjecaji aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu isprepliću te je ukupan utjecaj provedbe SRUPP-a zbroj pojedinačnih utjecaja svake aktivnosti. Budući da SRUPP samo daje okvir za provedbu pojedinih aktivnosti, bez specificiranja u kojoj mjeri i na kojim lokacijama će se aktivnosti provoditi, nije moguće procijeniti stupanj kumulativnog utjecaja u okviru SRUPP-a. Primjenom predloženih mjera

ublažavanja procjenjuje se kako će negativan kumulativan utjecaj na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže biti prihvatljiv.

Budući da je SRUPP jedan od niza strateških dokumenata u RH koji daje okvir za provedbu aktivnosti koje uzrokuju određene utjecaje na okoliš, ne može se isključiti niti mogućnost kumulativnog utjecaja s drugim strateškim dokumentima državne i regionalne razine. Stoga je kod planiranja razvoja pojedinih sektora neophodna sveobuhvatna i interdisciplinarna analiza postojećeg stanja okoliša, pritiska i vrijednosti područja gdje se pojedina aktivnost planira provoditi. Navedeno se provodi na razini strateških dokumenata nižeg reda, prostornih planova i samih zahvata.

Slijedom navedenog, a uvažavajući utjecaje koji se mogu očekivati provedbom SRUPP-a, uz uvjet provedbe predloženih mjera ublažavanja, može se isključiti mogućnost značajnog doprinosa SRUPP-a kumulativnim utjecajima drugih strateških dokumenata.

11.8.6. Prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja

U tablici u nastavku (Tablica 67) navedene su mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati mogući negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu.

Tablica 67. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja provedbe SRUPP-a na ekološku mrežu

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
1.	Izgradnju infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.) 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece) 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama 	<ul style="list-style-type: none"> HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR5000032 Akvatorij zapadne Istre HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomerski zaljev HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p>	

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unapređenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
2.	Izbjegavati uređenje prirodnih plaža, uključujući i nasipavanje i „dohranjivanje“ prirodnih plaža, odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju i očuvanje prirodne vegetacije na stijenama.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	<p>HR1000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR5000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2000604 Nacionalni park Brijuni</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR3000173 Medulinski zaljev</p> <p>HR3000174 Pomerski zaljev</p>
3.	Širenje poljoprivrednih površina provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta.	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p> <p>3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)</p>	<p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001388 Budava</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR2001207 Pliškovićeve jama</p> <p>HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik</p> <p>HR2001349 Dolina Raše</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
4.	Poticati ekološku poljoprivredu kojom se racionalizira potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
5.	Uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
6.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale invazivnima ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeve jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
7.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
8.	Područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougljičnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR2000616 Donji Kamenjak HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
9.	Izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni
10.	U obrani od poplava mora gdje god je to moguće primijeniti obalni odmak.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomerski zaljev

11.8.7. Program praćenja stanja ekološke mreže

Provedenim analizama zaključeno je kako se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja provedbe aktivnosti SRUPP-a na ekološku mrežu te kako nije potrebno predložiti program praćenja stanja ekološke mreže.

11.8.8. Zaključak o prihvatljivosti SRUPP-a za ekološku mrežu

Značajnost utjecaja provedbe planiranih aktivnosti i strateških projekata SRUPP-a na područja ekološke mreže ovisi o broju i vrsti zahvata, njihovoj veličini, lokaciji i karakteristikama područja ekološke mreže na koja utječu. Na temelju provedene analize mogućih utjecaja, uz uvjet provedbe predloženih mjera ublažavanja negativnih utjecaja, zaključujemo da je SRUPP prihvatljiv za ekološku mrežu odnosno da ne uključuje aktivnosti i strateške projekte za koje bi se na razini strateške procjene moglo zaključiti da će njihova provedba dovesti do značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja, ciljne vrste, ciljna staništa i cjelovitost područja ekološke mreže. Svakako je bitno naglasiti da će se detaljna procjena utjecaja svakog pojedinog zahvata provoditi kroz odgovarajuće postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš i ekološku mrežu, u sklopu kojih će se analizirati i značajnost kumulativnih utjecaja.

12. Literatura i izvori podataka

12.1. Korištena literatura i autorizirani izvori podataka

1. Božičević, S. (2005): Hidrogeologija, u: *Istarska enciklopedija* (ur. Bertoša, M., Matijašić, R.), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb.
2. Curman, D. (2017): *Analiza digitalnih modela teropodnih otisaka stopala s nalazišta Solaris (Istra)*, diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geološki odsjek, Zagreb.
3. Dagostin, T. (2018): *Marketing u lovnom turizmu Istarske županije*, prvostupnički rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma Dr. Mijo Mirković, Pula.
4. Fassoulas, C., Mouriki, D., Dimitriou-Nikolakis, P., Iliopoulos, G., 2012: Quantitative Assessment of Geotopes as an Effective Tool for Geoheritage Management, *Geoheritage* 4, 177-193.
5. Gluhić, D. (2005): Pogodnosti tla Istre za vinogradarsku proizvodnju, *Glasnik zaštite bilja* 6/2005, 29-54.
6. Gray, M., 2004: *Geodiversity: valuing and conserving abiotic nature*, John Wiley & Sons, Chichester.
7. Herak, M., Allegretti, I., Herak, D., Ivančić, I., Kuk, V., Marić, K., Markušić, S., Sović, I. (2011a): *Karta potresnih područja Republike Hrvatske: Poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti premašaja 10 % u 10 godina (povratno razdoblje 95 godina) izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja, g*, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geofizički odsjek, Zagreb
8. Herak, M., Allegretti, I., Herak, D., Ivančić, I., Kuk, V., Marić, K., Markušić, S., Sović, I. (2011b): *Karta potresnih područja Republike Hrvatske: Poredbeno vršno ubrzanje tla tipa A s vjerojatnosti premašaja 10 % u 50 godina (povratno razdoblje 475 godina) izraženo u jedinicama gravitacijskog ubrzanja, g*, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Geofizički odsjek, Zagreb
9. Husnjak, S., Pernar, N., Kisić, I. Pernar, R. (2005): Rizik od erozije tla vodom u šumskim ekosustavima Hrvatske, *Šumarski list* suppl., 69-77.
10. Lončar, N. (2005): Geomorfologija, u: *Istarska enciklopedija* (ur. Bertoša, M., Matijašić, R.), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb.
11. Magaš, N. (1968): *Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000*, List Cres L33-113, Institut za geološka istraživanja i Savezni geološki institut, Zagreb i Beograd.
12. Milošević, S. (2016): *Utjecaj nautičkog turizma na okoliš*, diplomski rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma Dr. Mijo Mirković, Pula.
13. Nadilo, B. (2010): Druga faza Istarskog ipsilona, *Građevinar* 62 (5), 423-434.
14. Pavlović, M., Alebić-Juretić, A., Klasinc, L., Trinajstić, N., Turk, R., Kezele, N. (1994): Čovjek, ozon i okoliš, *Arhiv za higijenu rada i toksikologiju* 45 (3), 275-283.
15. Perčec Tadić, M., Gačeša-Zaninović, K., Srnc, L. (2008a): Srednja godišnja količina oborine [mm], Razdoblje: 1961-1990., u: *Klimatski atlas Hrvatske 1961-1990, 1971-2000* (ur. Zaninović, K.), Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb.

16. Perčec Tadić, M., Gačeša–Zaninović, K., Srnec, L. (2008b): Srednja godišnja temperatura zraka [°C], Razdoblje: 1961-1990., u: *Klimatski atlas Hrvatske 1961-1990, 1971-2000* (ur. Zaninović, K.), Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb.
17. Polšak, A. (1967): *Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000*, List Pula L33-112, Institut za geološka istraživanja i Savezni geološki institut, Zagreb i Beograd.
18. Polšak, A. (1970): Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000, Tumač za list Pula L33-112, Institut za geološka istraživanja i Savezni geološki institut, Zagreb i Beograd
19. Polšak, A., Šikić, D. (1969): *Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000*, List Rovinj L33-100, Institut za geološka istraživanja i Savezni geološki institut, Zagreb i Beograd.
20. Sirotić, K. (2017): *Speleološki objekti Istarske županije i njihov značaj*, diplomski rad, Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju, Zadar.
21. Šikić, D., Polšak, A., Magaš, N. (1969): *Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000*, List Labin L33-101, Institut za geološka istraživanja i Savezni geološki institut, Zagreb i Beograd.
22. Vlahović, I., Tišljar, J., Matičec, D., Velić, I. (2009): Geologija, u: *Istarska enciklopedija* (ur. Bertoša, M., Matijašić, R.), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb.
23. Vrh, N. (2017): *Zaštićena područja i ekološka mreža NATURA 2000 u Istarskoj županiji*, prvostupnički rad, Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet, Šumarski odsjek, Zagreb.
24. Zaninović, K. (ur.) (2008): *Klimatski atlas Hrvatske 1961-1990, 1971-2000*, Državni hidrometeorološki zavod, Zagreb.

12.2. Korišteni izvori podataka

1. *Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2021.*, Hrvatske ceste, Zagreb, 2022.
2. Corine Land Cover Croatia, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Zagreb, 2021., <http://www.haop.hr/hr/baze-i-portali/pokrov-i-namjena-koristenja-zemljista-corine-land-cover> (25.10.2022.)
3. Geoportal kulturnih dobara, <https://geoportal.kulturnadobra.hr> (21.11.2022.)
4. *Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2017. godinu*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Pula, 2018.
5. *Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2018. godinu*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Pula, 2019.
6. *Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2019. godinu*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Pula, 2020.

7. *Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2020. godinu*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Pula, 2021.
8. *Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2021. godinu*, Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša, Pula, 2022.
9. *Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2022. godine na području Istarske županije s objedinjenim izvješćima jedinica lokalne samouprave za 2019. godinu* [Izvješće o provedbi PGOIŽ], Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Pazin, 2020.
10. *Izvješće o stanju okoliša Istarske županije za razdoblje od 2014. do 2018. godine*, [Izvješće o stanju okoliša], Oikon d.o.o., Zagreb, 2019.
11. *Izvješću o stanju u prostoru Grada Pule–Pola za razdoblje od 2014. do 2018. godine*, Urbanistica d.o.o., Zagreb, 2018.
12. Jedinostveni registar poduzetničke infrastrukture, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zagreb, <http://reg.mingo.hr/pi/public/#> (25.10.2022.)
13. Kakvoća mora u Republici Hrvatskoj, <https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoca/kakvoca> (26.10.2022.)
14. Katastar speleoloških objekata Republike Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Zagreb, <http://www.bioportal.hr/gis> (21.10.2022.)
15. *Kulturna strategija Grada Pule 2014. - 2020.*, Grad Pula, Pula, 2013.
16. *Lokalna razvojna strategija LAG-a Južna Istra 2014.-2020.*, LAG Istra, Vodnjan, 2017.
17. *Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a „Istarska batana“*, LAGUR Istarska batana, Medulin, 2022.
18. Lovački savez Istarske županije, <https://lsiz.hr/lovista> (7.11.2022.)
19. *Namjenska pedološka karta Republike Hrvatske (1:300.000)*, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za pedologiju, 1996.
20. Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 18/21.
21. *Plan razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.-2027.*, nacrt, Istarska županija, Pula, 2022.
22. *Plan upravljanja: Nacionalni park Brijuni*, JU Nacionalni park Brijuni, Brijuni, 2016.
23. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2013.
24. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021., Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2022.
25. Posebni paleontološki rezervat Datule – Barbariga [PPR Datule–Barbariga], JU Natura Histrica, Pula, <https://www.natura-histrica.hr/hr/zasticena-podrucja/posebni-paleontoloski-rezervat-datule-barbariga-27> (3.11.2022.)
26. Potencijalni rizik od erozije, u: *Plan upravljanja vodnim područjima 2022.–2027.:*, Hrvatske vode, Zagreb, 2018.

27. Pravilnik o ribolovnim mogućnostima u gospodarskom ribolovu na moru okružujućom mrežom plivaricom – srdelarom, *NN 71/17*
28. *Procjena rizika od velikih nesreća: Istarska županija*, Braniteljska zadruga Aktivan život, Ivankovo, 2018.
29. *Program zaštite okoliša Istarske županije za razdoblje od 2019.–2023.*, Oikon d.o.o., Zagreb, 2019.
30. *Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Istarske županije za razdoblje od 2019. do 2023. godine*, Oikon d.o.o., Zagreb, 2019.
31. Prostorni plan Istarske županije [PPIŽ], *Službene novine Istarske županije* 2/02, 1/05, 4/05, 14/05, 10/08, 07/10, 16/11, 13/12, 09/16, 14/16.
32. *Regionalni program uređenja i upravljanja morskim plažama u Istarskoj županiji*, Institut za turizam, Zagreb, 2015.
33. Registar kulturnih dobara, <https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/kulturna-bastina/registar-kulturnih-dobara-16371/16371> (21.11.2022.)
34. Registar dozvola u akvakulturi, Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, Zagreb, 2021., <https://ribarstvo.mps.hr/default.aspx?id=415> (26.10.2022.)
35. Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača [Registar OIEKPP], Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Zagreb, 2022., <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-energetiku-1999/registar-oiekpp/5332> (31.10.2022.)
36. *Slika zdravlja i socijalnog stanja Istarske županije*, Istarska županija, Pula, 2016.
37. Sporazum gradonačelnika o klimi i energiji, <https://www.sporazumgradonacelnika.eu/hr> (4.11.2022.)
38. Središnja lovna evidencija, <https://sle.mps.hr/huntingGroundPublic/index> (7.11.2022.)
39. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, *NN 46/2020*.
40. *Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske*, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, 1997.
41. *Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027.* [SRUPP], nacrt, Urbanex d.o.o., Zagreb, 2022.
42. Strateške karte buke, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Zagreb, <http://buka-portal.azo.hr> (31.10.2022.)
43. Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027., *Službeni list Europske unije* 2021/C 373/01.
44. [Zelena knjiga] *Radna verzija Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu*, EPTISA Adria d.o.o., Zagreb, 2017.
45. *Županijska razvojna strategija Istarske županije do 2020. godine* [ŽRSIŽ], Istarska razvojna agencija IDA d.o.o., Pula, 2018.

12.3. Dostavljeni zatraženi podaci

1. Izvadak iz Registra vodnih tijela, u: *Plan upravljanja vodnim područjima 2016.–2021.*; Hrvatske vode, Zagreb (dostavljeno 4.11.2022.) [Hrvatske vode, 2022a]
2. Karta opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja, u: *Plan upravljanja vodnim područjima 2022.–2027.*, Hrvatske vode, Zagreb (dostavljeno 4.11.2022.) [Hrvatske vode, 2022b]
3. Karta rizika od poplava za malu vjerojatnost pojavljivanja, u: *Plan upravljanja vodnim područjima 2022.–2027.*, Hrvatske vode, Zagreb (dostavljeno 4.11.2022.) [Hrvatske vode, 2022c]
4. *Registar zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda*, Hrvatske vode, Zagreb (dostavljeno 4.11.2022.) [Hrvatske vode, 2022d]

12.4. Popis relevantnih propisa

Okoliš i prostor

1. Zakon o gradnji, *NV 153/13, 20/17, 39/19, 125/19.*
2. Zakon o prostornom uređenju, *NV 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19.*
3. Zakon o zaštiti okoliša, *NV 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18.*
4. Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, *NV 112/14, 39/17, 112/18.*
5. Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, *NV 61/14, 3/17.*
6. Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, *NV 3/17.*

Priroda

7. Zakon o Nacionalnom parku Brijuni, *NV 46/83, 57/89, 05/90, 47/91, 45/99.*
8. Zakon o zaštiti prirode, *NV 80/13, 15/18, 14/19, 127/19.*
9. Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, *NV 80/19.*
10. Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa, *NV 27/21, 101/22.*
11. Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama, *NV 144/13, 73/16.*

Vode

12. Pomorski zakonik, *NV* 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15, 17/19.
13. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, *NV* 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11, 56/16, 98/19.
14. Zakon o vodama, *NV* 66/19, 84/21.
15. Zakon o vodi za ljudsku potrošnju, *NV* 56/13, 64/15, 104/17, 115/18, 16/20.
16. Uredba o standardu kakvoće voda, *NV* 96/19.
17. Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke, *NV* 110/04.
18. Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, *NV* 66/11, 47/13.
19. Pravilnik o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda, *NV* 26/20.
20. Pravilnik o uvjetima i načinu održavanja reda u lukama i na ostalim dijelovima unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske, *NV* 72/21.
21. Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora, *NV* 92/08.

Zrak i klimatske promjene

22. Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja, *NV* 127/19.
23. Zakon o zaštiti zraka, *NV* 127/19, 57/22.
24. Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku, *NV* 77/20.

Šumske i poljoprivredne površine

25. Zakon o lovstvu, *NV* 99/18, 32/19, 32/20.
26. Zakon o šumama, *NV* 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20.
27. Zakon o šumskom reprodukcijском materijalu, *NV* 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19, 98/19.
28. Zakon o poljoprivredi, *NV* 118/18, 42/20, 127/20, 52/21.
29. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, *NV* 20/18, 115/18, 98/19, 57/22.
30. Pravilnik o lovostaju, *NV* 94/19.
31. Pravilnik o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta, *NV* 47/19.
32. Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta, *NV* 23/19.
33. Pravilnik o načinu motrenja oštećenosti šumskih ekosustava, *NV* 54/19.
34. Pravilnik o uređivanju šuma, *NV* 97/18, 101/18, 31/20, 99/21.
35. Pravilnik o zaštiti šuma od požara, *NV* 33/14.
36. Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja, *NV* 71/19.

Buka

37. Zakon o zaštiti od buke, *NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21.*
38. Pravilnik o djelatnostima za koje je potrebno utvrditi provedbu mjera za zaštitu od buke, *NN 91/07.*
39. Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru, *NN 156/08.*
40. Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka, *NN 143/21.*

Otpad

41. Zakon o gospodarenju otpadom, *NN 84/21.*
42. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom, *NN 50/17, 84/19.*
43. Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom, *NN 97/15, 7/20, 140/20.*
44. Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, *NN 88/15, 78/16, 116/17, 14/20, 144/20.*
45. Pravilnik o gospodarenju otpadom, *NN 106/22.*
46. Pravilnik o katalogu otpada, *NN 90/15.*

Rizici i akcidenti

47. Zakon o sustavu civilne zaštite, *NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22.*
48. Zakon o zaštiti od požara, *NN 92/10, 114/22.*
49. Zakon o zaštiti na radu, *NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18.*

Zdravlje

50. Zakon o zdravstvenoj zaštiti, *NN 100/18, 125/19, 147/20, 119/22.*

Energetska učinkovitost i obnovljivi energenti

51. Zakon o energetske učinkovitosti, *NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21.*
52. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, *NN 138/21.*
53. Zakon o promicanju čistih vozila u cestovnom prijevozu, *NN 52/21.*
54. Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva, *NN 120/16, 63/22.*
55. Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti, *NN 41/19.*

Kulturno-povijesna baština

56. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, *NN* 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22.

Promet

57. Zakon o cestama, *NN* 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22.

58. Zakon o Jadroliniji, Rijeka, *NN* 11/96, 33/06.

59. Zakon o prijevozu u cestovnom prometu, *NN* 41/18, 98/19, 30/21, 114/22.

60. Zakon o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu, *NN* 19/22.

61. Zakon o sigurnosti prometa na cestama, *NN* 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22.

62. Zakon o zračnim lukama, *NN* 19/98, 14/11, 78/15.

63. Zakon o željeznici, *NN* 32/19, 20/21, 114/22.

Druga infrastruktura

64. Zakon o komunalnom gospodarstvu, *NN* 68/18, 110/18, 32/20.

13. Prilozi

Popis priloga

- Prilog 1. Ovlaštenje tvrtke VITA PROJEKT d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša
- Prilog 2. Ovlaštenje tvrtke VITA PROJEKT d.o.o. za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode
- Prilog 3. Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Prilog 4. Odluka o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Prilog 5. Odluka o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za strateške procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027.
- Prilog 6. Mišljenje: Strateška studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koju je izradio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba je cjelovita i stručno utemeljena
- Prilog 7. Izvješće o provedenoj javnoj raspravi: Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/15-08/20

URBROJ: 517-05-1-2-21-15

Zagreb, 23. prosinca 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 43. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) i članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09), rješavajući povodom zahtjeva ovlaštenika VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u rješenju ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

- I. Ovlašteniku VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, OIB: 99339634780 izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša prema članku 40. stavku 2. Zakona o zaštiti okoliša:
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije.
 2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš.
 8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole, uključujući izradu Temelnog izvješća.
 9. Izrada programa zaštite okoliša.
 10. Izrada izvješća o stanju okoliša.

12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš.
 14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskog izvješća.
 15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime
 20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša
 23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša
 25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishodenja znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša« i znaka EU Ecolabel.
 26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša »Priatelj okoliša«.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
- IV. Ukida se rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-03-1-2-20-13 od 8. prosinca 2020. godine kojim je pravnoj osobi VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, dana suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba (u daljnjem tekstu: Ovlaštenik) OIB: 99339634780, podnio je zahtjev za izmjenom podataka o zaposlenim stručnjacima navedenim u Rješenju KLASA: UP/I 351-02/15-08/20, URBROJ: 517-03-1-2-20-13 od 8. prosinca 2020. godine koje je izdalo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Svojim zahtjevom ovlaštenik je tražio da se stručnjakinja koja više nije njihov zaposlenik Ivana Šarić mag.biol. izostavi s popisa zaposlenika.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da se navedena stručnjakinja može izostaviti sa popisa.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

Davorka Maljak

U prilogu: Popis zaposlenika kao u točki V. izreke rješenja.

DOSTAVITI:

1. VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb (**R!, s povratnicom!**)
2. Državni inspektorat, Šubićeva 29, Zagreb
3. Evidencija, ovdje

POPIS

**zaposlenika ovlaštenika: VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UPI/ 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-03-1-2-21-15 od 23. prosinca 2021.**

<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VODITELJ STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
1. Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija) uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing. Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.	Mihaela Meštrović, mag.ing.prosp.arch.
2. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
8. Izrada dokumentacije vezano za postupak izdavanja okolišne dozvole uključujući izradu Temeljnog izvješća	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing.	Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.
9. Izrada programa zaštite okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
10. Izrada izvješća o stanju okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
12. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
14. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća	voditelj naveden pod točkom 8.	Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr. Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch.
15. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime	voditelj naveden pod točkom 8.	Stručnjaci navedeni pod točkom 14.
20. Izrada i/ili verifikaciju posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	voditelj naveden pod točkom 8.	Stručnjaci navedeni pod točkom 14.
23. Obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
25. Izrada elaborata o usklađenosti proizvoda s mjerilima u postupku ishođenja znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša" i znaka EU Ecolabel	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.
26. Izrada elaborata o utvrđivanju mjerila za određenu skupinu proizvoda za dodjelu znaka zaštite okoliša Prijatelj okoliša	voditelji navedeni pod točkom 1.	stručnjak naveden pod točkom 1.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i
održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-02/15-08/29
URBROJ: 517-05-1-2-22-20
Zagreb, 24. ožujka 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, na temelju odredbe članka 43. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, brojevi 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i članka 71. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 118/18) u vezi s člankom 130. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09 i 110/21), rješavajući povodom zahtjeva pravne osobe Vita projekt d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, radi utvrđivanja promjena u popisu zaposlenika ovlaštenika, donosi:

RJEŠENJE

- I. Pravnoj osobi Vita projekt d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, OIB: 99339634780, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode:
 3. Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu.
 4. Priprema i izrada dokumentacije za postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa s prijedlogom kompenzacijskih uvjeta
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ukida se rješenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja: KLASA: UP/I 351-02/15-08/29, URBROJ: 517-03-1-2-21-18 od 12. veljače 2021. godine kojim je pravnoj osobi Vita projekt d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, dana suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode.
- IV. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koje vodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.
- V. Uz ovo rješenje prileži Popis zaposlenika ovlaštenika i sastavni je dio ovoga rješenja.

Obrazloženje

Tvrtka VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191c, iz Zagreba (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), podnijela je zahtjev za izmjenom podataka u Rješenju : KLASA: UP/I 351-02/15-08/29, URBROJ: 517-03-1-2-21-18 od 12. veljače 2021 godine izdanom od Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), a vezano za popis zaposlenika ovlaštenika koji prileži uz rješenje. Ovlaštenik je tražio da se iz popisa izostavi Ivana Šarić, mag.biol. koja nije više djelatnik kod ovlaštenika.

U provedenom postupku Ministarstvo je izvršilo uvid u zahtjev za promjenom podataka, podatke i dokumente dostavljene uz zahtjev, te službenu evidenciju ovog Ministarstva i utvrdilo da se navedena stručnjakinja može izostaviti sa popisa.

Slijedom navedenoga, utvrđeno je kao u točkama od I. do V. izreke ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Uredbi o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

U prilogu: Popis zaposlenika ovlaštenika

DOSTAVITI:

1. VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191c, Zagreb (**R!, s povratnicom!**)
2. Državni inspektorat, ovdje
3. Evidencija, ovdje

POPIS

zaposlenika ovlaštenika: VITA PROJEKT d.o.o., Ilica 191c, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva
KLASA: UP/I 351-02/15-08/29; URBROJ: 517-05-1-2-22-20 od 24. ožujka 2022.

<i>STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA prema članku 40. stavku 2. Zakona</i>	<i>VODITELJ STRUČNIH POSLOVA</i>	<i>ZAPOSLENI STRUČNJACI</i>
3. Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu	Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoing. Goran Lončar, mag.oecol., mag.geogr.	Katarina Burazin, mag.ing.prosp.arch. Ivana Tomašević, mag.ing.prosp.arch. Mihaela Meštović, mag.ing.prosp.arch.
4. Priprema i izrada dokumentacije za postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa s prijedlogom kompenzacijskih uvjeta	Voditelji navedeni pod točkom 3.	Stručnjaci navedeni pod točkom 3.

Na temelju članka 64. stavak 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 5. stavka 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine br. 3/17), i članka 61. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine Grada Pule br. 07/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 19. kolovoza 2022. godine, donosi

ODLUKU

o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

PRAVNA OSNOVA

Članak 1.

Na temelju Mišljenja o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SPUO) Upravnog odjela za održivi Istarske županije (KLASA: 351-03/21-01/145; URBROJ: 2163/1-08-02/6-21-02) u sklopu izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021. - 2027. potrebno je provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš. Na temelju Rješenja o potrebi provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije (KLASA: UP/I-351-03/22-01/01; URBROJ:2163-08-02/6-22-08) za "Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine" potrebno je provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Članak 2.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Strategija).

Izrada Strategije započela je donošenjem Odluke o pokretanju izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, (KLASA: 022-05/21-01/32; URBROJ: 2168/01-01-01-0019-21-6) na sjednici Gradskog vijeća Grada Pule održanoj dana 10. ožujka 2021. godine (u daljnjem tekstu: Odluka o izradi).

Sukladno članku 66. stavku 3. Zakona o zaštiti okoliša (u daljnjem tekstu: Zakon), nadležno tijelo za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš je Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule (u daljnjem tekstu: Nadležno tijelo) koje je ujedno i tijelo zaduženo za izradu Strategije. Postupak će se provoditi u suradnji s Upravnim odjelom za prostorno

planiranje i zaštitu okoliša Grada Pule i Upravnim odjelom za održivi razvoj Istarske županije.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Članak 3.

Osnovni razlozi za pokretanje postupka izrade i donošenja Strategije temelje se na činjenici da je dolaskom novog programskog razdoblja, potrebno pristupiti izradi novog strateškog dokumenta za urbano područje Pule koji će vrijediti do 2027. godine. Ovaj dokument ima zadatak ponuditi viziju razvoja urbanog područja Pula za navedeno razdoblje te odrediti prioritete i mjere kojima će se ta vizija ostvariti.

Strategija će predstavljati temeljni strateški dokument u kojem će se odrediti ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja Pula te predstavlja preduvjet za korištenje ITU mehanizma za sedmogodišnje razdoblje u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom kohezijske politike Europske unije.

OBUHVAT

Članak 4.

Strategija razvoja urbanog područja Pula, kako je propisano prostornom dokumentacijom i zakonskom regulativom, uključuje urbano područje gradova Pula-Pola i Vodnjan-Dignano te općine Barban, Fažana, Ližnjan-Lisignano, Marčana, Medulin i Svetvinčenat.

CILJEVI I PROGRAMSKA POLAZIŠTA

Članak 5.

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (Narodne novine br. 147/14, 123/17, 118/18), strategija razvoja urbanog područja predstavlja planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja, u ovom slučaju urbanog područja Pula. Nositelji izrade ovakvih vrsta dokumenata su gradovi središta urbanog područja, a u slučaju ovog dokumenta nositelj izrade je Grad Pula.

Strategija razvoja urbanog područja donosi se u skladu s načelom partnerstva i suradnje nakon prethodno pribavljenog mišljenja partnerskog vijeća za urbano područje, a donosi ga predstavničko tijelo koje je nositelj izrade, uz prethodno pribavljeno mišljenje svih uključenih jedinica lokalne samouprave s tog područja. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova

Europske unije je u srpnju 2021. godine objavilo nove Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027.

Cjelovita analiza stanja predstavlja analitičku podlogu za pripremu Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Rezultati analize stanja predstavljaju temelj za identifikaciju razvojnih izazova i potencijala, a čije adresiranje će biti definirano strateškim okvirom Strategije.

RADNJE KOJE ĆE SE PROVESTI U POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 6.

Radnje koje će se provesti u postupku SPUO, provode se sukladno odredbama Zakona, Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), u skladu s Mišljenjem o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije i odredbama posebnih propisa iz područja iz kojeg se Strategija donosi. Radnje se vrše sljedećim redoslijedom provedbe:

1. Sukladno članku 6. stavak 1. Uredbe, određuje se Ovlaštenik izrade Strateške studije.
2. U postupku određivanja sadržaja strateške studije, nadležno tijelo dužno je od tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima te drugih tijela, navedenih u članku 8. ove Odluke, pribaviti mišljenje o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji vezano na područje iz djelokruga toga tijela i/ili osoba.
3. Tijela i/ili osobe određeni posebnim propisima te druga tijela dužna su dostaviti mišljenja na zahtjev nadležnog tijela u tijeku roka za dostavu mišljenja.
4. Nadležno tijelo u postupku određivanja sadržaja strateške studije dužno je osigurati sudjelovanje javnosti sukladno Zakonu i Uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine br. 64/08).
5. Nadležno tijelo dužno je u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije, u tijeku roka iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, koordinirati i provesti konzultacije, a po potrebi i više konzultacija s predstavnicima tijela i/ili osoba iz članka 8. ove Odluke. Na konzultacijama prema ocijenjenoj potrebi nadležnog tijela sudjeluju i predstavnici jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno jedinica lokalne samouprave te predstavnici drugih tijela od kojih je mišljenje zatraženo, ovlaštenik i izrađivač Strategije. O konzultacijama nadležno tijelo vodi zapisnik.
6. Nadležno tijelo će razmotriti mišljenja, primjedbe i prijedloge javnosti dostavljene u postupku sudjelovanja.

7. Nadležno tijelo će utvrditi konačni sadržaj strateške studije i u roku od 8 dana od dana isteka roka za dostavu mišljenja donijeti Odluku o sadržaju strateške studije.
8. O Odluci o sadržaju strateške studije nadležno tijelo informira javnost sukladno Zakonu i Uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
9. Gradonačelnik najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o sadržaju strateške studije imenuje povjerenstvo za stratešku procjenu.
10. Predsjednik povjerenstva za stratešku procjenu saziva prvu sjednicu povjerenstva za stratešku procjenu najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka strateške studije i nacrtu prijedloga Strategije.
11. Nadležno tijelo dostavlja povjerenstvu za stratešku procjenu stratešku studiju i nacrt prijedloga Strategije u fazi u kojoj je izrađen najkasnije osam dana prije održavanja sjednice povjerenstva za stratešku procjenu.
12. Na prvoj sjednici povjerenstvo za stratešku procjenu ocjenjuje cjelovitost strateške studije u odnosu na utvrđeni sadržaj strateške studije i nacrt prijedloga Strategije. Ocjena stručne utemeljenosti strateške studije može se dati nakon što se utvrdi da je strateška studija cjelovita. Svaki član povjerenstva za stratešku procjenu obavezan je na prvu sjednicu dostaviti mišljenje o kvaliteti strateške studije u pisanom obliku.
13. Ako utvrdi da je strateška studija cjelovita i stručno utemeljena, povjerenstvo za stratešku procjenu na prvoj sjednici donosi mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti strateške studije sukladno Zakonu i Uredbi. Mišljenje sadrži i prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu te program praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Kada povjerenstvo za stratešku procjenu na prvoj sjednici predloži da se strateška studija dopuni odnosno doradi, nadležno tijelo će od ovlaštenika zatražiti dopunu, odnosno doradu strateške studije na način da će ovlaštenika uputiti u kojem dijelu treba obaviti traženu dopunu odnosno doradu strateške studije i utvrditi primjereni rok u kojem to treba izvršiti.

Nadležno tijelo stratešku studiju nakon dopune podataka može dostaviti izravno izrađivaču, bez naknadnog razmatranja na sjednici povjerenstva za stratešku procjenu ako je to povjerenstvo za stratešku procjenu predložilo. U slučaju da povjerenstvo za stratešku procjenu predloži održavanje druge sjednice, ista će se sazvati u dogovorenom roku.

Kada povjerenstvo za stratešku procjenu na prvoj sjednici ocijeni da strateška studija ima nedostatke koji su takve prirode da strateška studija ne udovoljava propisanim zahtjevima u

vezi s izradom i određenim sadržajem, te odgovarajućom dopunom neće biti moguće otkloniti te nedostatke, predložit će nadležnom tijelu da se strateška studija ponovno izradi. U ovom

slučaju povjerenstvo za stratešku procjenu će detaljno navesti područja u kojima strateška studija zahtjeva ponovnu izradu.

14. Izrađivač dovršava nacrt prijedloga Strategije nakon što zaprimi cjelovitu stručno utemeljenu stratešku studiju.

15. Nadležno tijelo donosi odluku o upućivanju strateške studije i nacrta prijedloga Strategije na javnu raspravu. Istodobno sa stavljanjem na javnu raspravu, nadležno tijelo stratešku studiju i nacrt prijedloga Strategije dostavlja i na mišljenje tijelima i osobama sukladno Zakonu i Uredbi. O odluci nadležno tijelo informira javnost sukladno Zakonu i Uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

16. Nakon provedene javne rasprave nadležno tijelo sva mišljenja, primjedbe i prijedloge iz javne rasprave dostavlja na očitovanje ovlašteniku i izrađivaču Strategije. Svojim očitovanjem ovlaštenik će predložiti i konačne mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša vezano za Strategiju.

17. Nadležno tijelo priprema konačni prijedlog Strategije te ga dostavlja tijelu nadležnom za donošenje.

18. Nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave prije upućivanja konačnog prijedloga Strategije u postupak donošenja obvezno je o provedenoj strateškoj procjeni za strategiju pribaviti mišljenje nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji. Nadležno tijelo je prije pribavljanja tog mišljenja dužno pribaviti mišljenje o prihvatljivosti Strategije za ekološku mrežu.

19. Postupak strateške procjene završava izvješćem. Nadležno tijelo dužno je izraditi izvješće o provedenoj strateškoj procjeni u roku od 30 dana od dana donošenja Odluke o usvajanju Strategije.

OSTALE ODREDBE

Članak 7.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš te na temelju Mišljenja Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije (KLASA: UP/I-351-03/22-01/01; URBROJ: 2163-08-02/6-22-08) 16. svibanj 2022. godine u okviru strateške procjene utjecaja na okoliš provest će se i postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Članak 8.

U postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije sudjelovat će tijela i/ili osobe utvrđene Prilogom I. koji je sastavni dio ove Odluke.

Članak 9.

Grad Pula-Pola je o ovoj Odluci dužan informirati javnost sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti o pitanjima zaštite okoliša, kojima se uređuje informiranje javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 10.

Danom stupanja na snagu ove Odluke, prestaje važiti Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za izradu Strategije razvoja urbanog područja Pule za razdoblje 2021. do 2027. godine, KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2168/01-01-02-0242-21-25 od 14. prosinca 2021. godine.

Članak 11.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na službenoj web stranici Grada Pule-Pola (www.pula.hr).

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-01-01-000456-22-46
Pula, 19. kolovoza 2022.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Prilog I. Tijela i/ili osobe koje će sudjelovati u postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021. – 2027.

1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb;
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Radnička 80, 10000 Zagreb;
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22 10000 Zagreb
4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb;
5. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb;
6. Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, 10000 Zagreb;
7. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb;
8. Ministarstvo obrane, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb;
9. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Istarska, Trg Republike 1, 52100 Pula;
10. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200.a, 10000 Zagreb;
11. Ministarstvo kulture i medija , Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli, Ulica Grada Graza 2, 52100 Pula;
12. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Pazin, M.B. Rašana 7, 52000 Pazin;
13. Ured državne uprave u Istarskoj županiji, Splitska 14, 52100 Pula;
14. HEP–operator distribucijskog sustava d.o.o., DP Elektroistra Pula, Vergerijeve 6, 52100 Pula;
15. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Rijeka, M. Tita 166, 51410 Opatija;
16. Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb;
17. Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb;

18. Hrvatske šume, Uprava šuma Buzet, Naselje Goričica 6, 52420 Buzet;
19. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernoga Jadrana VGO Rijeka, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
20. Hrvatske vode; VGI „Raša-Boljunčica“, Zelenice 18, 52220 Labin;
21. Hrvatske ceste, Ispostava Pula, Partizanski put 140, 52100 Pula;
22. Županijska uprava za ceste Istarske županije, M.B.Rašana 2/4, 52000 Pazin;
23. Istarske ceste d.o.o., Partizanski put 140, 52100 Pula;
24. Bina-Istra d.d., Zrinščak 57, 52426 Lupoglav;
25. HŽ Infrastruktura, Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb;
26. Plinara d.o.o. Industrijska ul. 17, 52100 Pula;
27. Istarski vodozaštitni sustav d.o.o., Sv. Ivan 8, 542420 Buzet;
28. Vodovod Pula d.o.o., Radićeva 9, 52100 Pula;
29. Pragrande d.o.o., Trg I istarske brigade 14, 52100 Pula;
30. Javna ustanova Natura Histrica, Riva 8, 52100 Pula;
31. Javna ustanova Kamenjak, Selo 120 - Premantura, 52100 Pula;
32. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, 52100 Pula;
33. Opća bolnica Pula, Santoriova 24a, 52100 Pula;
34. Lučka kapetanija Pula, Riva 18, 52100 Pula;
35. Zelena Istra, Gajeve 3, 52100 Pula;
36. Hrvatska gospodarska komora - ŽK Pula, Carrarina 5, 52100 Pula;
37. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Benediktinske opatije 3, 52100 Pula;
38. Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o. Mletačka 12/IV, 52100 Pula;
39. Upravni odjel za turizam Istarske županije, Obala m. Tita 4, 52440 Poreč;

40. Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije, Flanatička 29, 52100 Pula;
41. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Istarske županije, Matka Brajše Rašana 2/1, 52000 Pazin;
42. Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije, Mlinska ulica 4b, 52466 Novigrad;
43. Gradovi i općine urbanog područja Pula (Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan te Općine Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat);
44. Turističke zajednice gradova i općina urbanog područja Pula (Turistička zajednica grada Pule, Turistička zajednica Vodnjan, Turistička zajednica Općine Barban, Turistička zajednica Općine Fažana, Turistička zajednica Općine Ližnjan, Turistička zajednica Općine Marčana, Turistička zajednica Općine Medulin, Turistička zajednica Općine Svetvinčenat).

Temeljem članka 68. stavak 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 3. stavak 1. alineja 3. i članka 10. stavak 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine br. 3/17) i članka 61. Statuta Grada Pula–Pola (Službene novine Grada Pule br. 07/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), a u svezi članka 26. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), Gradonačelnik Grada Pula–Pola donio je 17. studenoga 2022. godine

ODLUKU

o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

I.

Ovom odlukom utvrđuje se sadržaj Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. (u daljnjem tekstu: Strateška studija).

II.

Programsko polazište za izradu i donošenje Strategije razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. propisano je člankom 15. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 147/14, 123/17 i 118/18), prema kojem je strategija razvoja urbanog područja temeljni akt strateškog planiranja od značaja za urbano područje Pulu kojim se definiraju posebni ciljevi za provedbu strateških ciljeva iz dugoročnih akata strateškog planiranja odnosno iz Nacionalne razvojne strategije, hijerarhijski najvišeg akta strateškog planiranja te sektorskih i višesektorskih strategija. Strategija razvoja urbanog područja donosi se kako bi se definirao smjer daljnjeg razvoja urbanog područja Pule te osigurala strateška podloga za upravljanje razvojem sukladno gospodarskim i socijalnim ciljevima i potrebama poboljšanja kvalitete života, zaštite i očuvanja okoliša, ostvarivanja energetske uštede i energetske učinkovitosti i drugim ciljevima održivog razvoja. Strategija razvoja urbanog područja Pule donosi se za razdoblje od 2021. do 2027. godine i obuhvaća područje gradova Pule i Vodnjana te općina Barbana, Fažane, Ližnjana, Marčane, Medulina i Svetvinčenta u njihovim administrativnim granicama.

Obavezni sadržaj Strategije razvoja urbanog područja propisan je dokumentom Smjernice za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.-2027. Dodatak 4. Struktura strategija razvoja urbanoga područja koji je izrađen u skladu s člankom 29. Uredbe (EU) 2021/1060 26 koji definira minimalni sadržaj teritorijalne strategije, a koje je pripremila Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u srpnju 2021. godine.

Posebni ciljevi Strategije razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. strukturirani su kroz strateške ciljeve, a obuhvaćaju:

- STRATEŠKI CILJ 1: Prostor visokog životnog standarda
 - Posebni cilj 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život
 - Posebni cilj 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti

Posebni cilj 1.3. Zdrav i aktivan život

- STRATEŠKI CILJ 2: Prostor dostupnih sadržaja
 - Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
 - Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga
 - Posebni cilj 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani

- STRATEŠKI CILJ 3: Prostor širokih mogućnosti zaposlenja i kvalitetnog radnog okruženja
 - Posebni cilj 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada
 - Posebni cilj 3.2. Otporno gospodarstvo
 - Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva

- STRATEŠKI CILJ 4: Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
 - Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine
 - Posebni cilj 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
 - Posebni cilj 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

Strateška studija dodatno sadrži analizu razvojnih mjera i aktivnosti raspisanih u okviru posebnih ciljeva.

III.

Obavezni sadržaj strateške studije

Obavezni sadržaj strateške studije propisan je Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Strateška studija sadrži osobito:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva strategije razvoja urbanog područja i odnosa s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima,
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe strategije razvoja urbanog područja,
- okolišne značajke područja na koja provedba strategije razvoja urbanog područja može značajno utjecati,
- postojeće okolišne probleme koji su važni za strategiju razvoja urbanog područja, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode,
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na strategiju razvoja urbanog područja, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade strategije razvoja urbanog područja,
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući bioraznolikost, stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu,

materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međuodnose,

- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe strategije razvoja urbanog područja na okoliš,
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativni, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative strategije razvoja urbanog područja na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativni i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka,
- opis predviđenih mjera praćenja,
- ostale podatke i zahtjeve kako se utvrdi prilikom određivanja sadržaja strateške studije u posebnom postupku prema Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (*Narodne novine* 3/17),
- Poglavlje glavne ocjene prihvatljivosti strategije razvoja urbanog područja za ekološku mrežu:
 1. podaci o ekološkoj mreži:
 - opis ekološke mreže na koje provedba strategije razvoja urbanog područja može utjecati,
 - kartografski prikaz područja ekološke mreže u odgovarajućem mjerilu sukladno mjerilu kartografskog prikaza strategije razvoja urbanog područja,
 2. opis mogućih značajnih utjecaja provedbe strategije razvoja urbanog područja na ekološku mrežu:
 - vjerojatnost, trajanje, učestalost, jačina i kumulativna priroda (procjena rizika) mogućih utjecaja provedbe strategije razvoja urbanog područja na ekološku mrežu,
 3. prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe strategije razvoja urbanog područja na ekološku mrežu,
 4. zaključak:
 - konačna ocjena prihvatljivosti strategije razvoja urbanog područja za ekološku mrežu uz primjenu predloženih mjera ublažavanja iz točke 3.,
- netehnički sažetak.

Rješenjem Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije (KLASA: UP/I-351-03/22-01/01; URBROJ: 2163-08-02/6-22-08) od 16. svibnja 2022. godine utvrđena je obaveza

provedbe glavne ocjene prihvatljivosti Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine za ekološku mrežu.

IV.

Popis tijela i/ili osoba i mišljenja određenih posebnim propisima, koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja strateške studije.

Popis tijela od kojih je zatraženo mišljenje:

1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb;
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Radnička 80, 10000 Zagreb;
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22 10000 Zagreb
4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb;
5. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb;
6. Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, 10000 Zagreb;
7. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb;
8. Ministarstvo obrane, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb;
9. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Istarska, Trg Republike 1, 52100 Pula;
10. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200.a, 10000 Zagreb;
11. Ministarstvo kulture i medija , Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli, Ulica Grada Graza 2, 52100 Pula;
12. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Pazin, M.B. Rašana 7, 52000 Pazin;
13. Ured državne uprave u Istarskoj županiji, Splitska 14, 52100 Pula;
14. HEP–operator distribucijskog sustava d.o.o., DP Elektroistra Pula, Vergerijeva 6, 52100 Pula;
15. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Rijeka, M. Tita 166, 51410 Opatija;
16. Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb;
17. Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb;
18. Hrvatske šume, Uprava šuma Buzet, Naselje Goričica 6, 52420 Buzet;
19. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernoga Jadrana VGO Rijeka, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
20. Hrvatske vode; VGI „Raša-Boljunčica“, Zelenice 18, 52220 Labin;
21. Hrvatske ceste, Ispostava Pula, Partizanski put 140, 52100 Pula;
22. Županijska uprava za ceste Istarske županije, M.B.Rašana 2/4, 52000 Pazin;
23. Istarske ceste d.o.o., Partizanski put 140, 52100 Pula;
24. Bina-Istra d.d., Zrinščak 57, 52426 Lupoglav;
25. HŽ Infrastruktura, Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb;
26. Plinara d.o.o. Industrijska ul. 17, 52100 Pula;
27. Istarski vodozaštitni sustav d.o.o., Sv. Ivan 8, 542420 Buzet;
28. Vodovod Pula d.o.o., Radićeva 9, 52100 Pula;
29. Pragrando d.o.o., Trg I istarske brigade 14, 52100 Pula;
30. Javna ustanova Natura Histrica, Riva 8, 52100 Pula;

31. Javna ustanova Kamenjak, Selo 120 - Premantura, 52100 Pula;
32. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, 52100 Pula;
33. Opća bolnica Pula, Santoriova 24a, 52100 Pula;
34. Lučka kapetanija Pula, Riva 18, 52100 Pula;
35. Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula;
36. Hrvatska gospodarska komora - ŽK Pula, Carrarina 5, 52100 Pula;
37. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Benediktinske opatije 3, 52100 Pula;
38. Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o. Mletačka 12/IV, 52100 Pula;
39. Upravni odjel za turizam Istarske županije, Obala m. Tita 4, 52440 Poreč;
40. Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije, Flanatička 29, 52100 Pula;
41. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Istarske županije, Matka Brajše Rašana 2/1, 52000 Pazin;
42. Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije, Mlinska ulica 4b, 52466 Novigrad;
43. Gradovi i općine urbanog područja Pula (Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan te Općine Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat);
44. Turističke zajednice gradova i općina urbanog područja Pula (Turistička zajednica grada Pule, Turistička zajednica Vodnjan, Turistička zajednica Općine Barban, Turistička zajednica Općine Fažana, Turistička zajednica Općine Ližnjan, Turistička zajednica Općine Marčana, Turistička zajednica Općine Medulin, Turistička zajednica Općine Svetvinčenat).

U svrhu informiranja javnosti, Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja Strateške studije za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. objavljena je na internetskoj stranici Grada Pule-Pola dana 7. listopada 2022. godine.

Rok za dostavu mišljenja o sadržaju Strateške studije bio je od 5. listopada 2022. do 4. studenog 2022. godine. Tijekom navedenog roka mišljenja i/ili prijedloge o sadržaju Strateške studije dostavili su:

1. IVS – Istarski vodozaštitni sustav d.o.o.Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana
2. HŽ INFRASTRUKTURA, Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Odjel za razvoj i planiranje investicija
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
4. Ministarstvo turizma i sporta
5. Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Služba za zdravstvenu ekologiju, Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša
6. Ministarstvo zdravstva
7. Ministarstvo poljoprivrede, Glavno tajništvo
8. Ministarstvo obrane
9. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom

10. Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Služba za vojno graditeljstvo i energetska učinkovitost

Sukladno članku 9. stavak 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš nadležno tijelo je organiziralo 8. studenog 2022. godine konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju Strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja Dstrateške studije. Tijelima koja su sudjelovala na konzultacijama produžen je rok za dostavu mišljenja do 11. studenog 2022. U naknadnom roku mišljenja i/ili prijedloge o sadržaju Strateške studije dostavili su:

1. Javna ustanova Kamenjak
2. Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj

Izvan roka dostave mišljenja i/ili prijedloga o sadržaju Strateške studije dana 15. studenoga 2022. godine mišljenje je dostavio Grad Vodnjan – Dignano te je isto uvaženo.

Na temelju prijedloga pristiglih tijekom postupka utvrđivanja sadržaja, Strateška studija će, u bitnom i s obzirom na sadržaj, ciljeve i razinu obuhvata Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027., uključivati i sljedeće sadržaje:

- Opis područja šuma i šumskog ekosustava te opis lovišta i divljači
- Obilježja utjecaja provedbe Strategije razvoja na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo
- Mjere zaštite šuma i šumarstva te divljači i lovstva u svrhu ublažavanja provedbe Strategije razvoja

Ostala tijela koja su dostavila mišljenje o sadržaju Strateške studije nisu imala dodatne zahtjeve.

V.

Podaci o nositelju izrade strategije razvoja urbanog područja

Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske nositelj izrade strategije razvoja urbanog područja je grad koji je središte urbanog područja.

Nositelj izrade Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. je Grad Pula–Pola.

VI.

Nadležnost za izradu strateške studije

U skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (*Narodne novine* 57/10), stratešku studiju mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, i to poslova izrade studije o značajnom utjecaju plana, programa i strategije na okoliš.

Izrađivač Strateške studije je tvrtka Vita Projekt d.o.o. iz Zagreba.

VII.

Informiranje javnosti i objava Odluke

U svrhu informiranja javnosti ova Odluka bit će objavljena na internetskoj stranici Grada Pule–Pole u trajanju od 30 dana sukladno odredbama članka 160. i 161. Zakona o zaštiti okoliša, članka 51., stavka 1., Zakona o zaštiti prirode, članka 8., stavka 7., Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš te članka 5., stavka 1., točke 2., Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine 64/08).

VIII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se na službenoj web stranici Grada Pule-Pola (www.pula.hr).

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-66
Pula, 17. studenoga 2022.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

Temeljem članka 72. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 14. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (Narodne novine br. 3/17) i članka 61. Statuta Grada Pula-Pola (Službene novine Grada Pule broj 07/09, 16/09, 12/11, 1/13, 2/18, 2/20, 4/21 i 5/21), u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. godine u svezi članka 26. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), Gradonačelnik Grada Pula-Pola dana 25. studenoga 2022. godine, donosi

ODLUKU

o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Članak 1.

Ovom Odlukom osniva se Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pule za razdoblje od 2021. do 2027. (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) kao savjetodavno stručno tijelo za ocjenjivanje cjelovitosti i stručne utemeljenosti strateške studije utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. i imenuju njegovi članovi.

Članak 2.

Povjerenstvo ima predsjednika i dva (2) člana te tajnika Povjerenstva koji sudjeluje u radu Povjerenstva bez prava odlučivanja.

Članak 3.

U Povjerenstvo se imenuju:

1. Ingrid Bulian, pročelnica Upravnog odjela za prostorno planiranje i zaštitu okoliša, predsjednica
2. Kristina Fedel, viša stručna suradnica za zaštitu prirode i okoliša pri Odsjeku za zaštitu prirode i okoliša u Upravnom odjelu za održivi razvoj Istarske županije, članica
3. Silvia Buttignoni, ravnateljica Javne ustanove "Natura Histrica", članica

Za tajnika Povjerenstva imenuje se Loris Mošnja, voditeljica Odsjeka za zaštitu okoliša pri Upravnom odjelu za prostorno planiranje i zaštitu okoliša Grada Pula Pule..

Članak 4.

Povjerenstvo obavlja poslove iz djelokruga propisanog Zakonom o zaštiti okoliša i Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš.

Članak 5.

Stručne i administrativno-tehničke poslove za Povjerenstvo obavlja Upravni odjel za lokalnu samoupravu, Odsjek za strateško planiranje Grada Pule..

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u Službenim novinama Grada Pule i na internetskim stranicama Grada Pule.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u Službenim novinama Grada Pule.

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-69
Pula, 25. studenoga 2022.

GRADONAČELNIK
dr.sc. Filip Zoričić, prof.

DOSTAVITI:

1. članovima Povjerenstva

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

Na temelju članka 72. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (*Narodne novine* 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), a u skladu s člankom 21. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (*Narodne novine* 3/17), savjetodavno stručno Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, nakon provedenog postupka u skladu s odredbama Uredbe, na 1. sjednici održanoj 8. prosinca 2022. godine u Puli, donosi

M I Š L J E N J E

Strateška studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koju je izradio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba je cjelovita i stručno utemeljena.

1 OPIS NAJPRIHVATLJIVIJE VARIJANTE STRATEGIJE RAZVOJA URBANOG PODRUČJA PULA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE S OBRAZLOŽENJEM

Kao varijantno rješenje razmotreno je neprovođenje Strategije razvoja urbanog područja Pula (dalje u tekstu: SRUPP) što bi uključivalo nastavak postojećih praksi i trendova stanja okoliša, iako bi razvoj bio usmjeravan Planom razvoja Istarske županije za razdoblje 2022.–2027. koji je u trenutku izrade predmetne strateške studije bio u procesu izrade i donošenja. Pritom navedeni Plan razmatra situaciju na razini čitave Istarske županije što je značajno sitnije mjerilo u odnosu na ono pokriveno SRUPP-om. Usporedbe radi, UP Pula čini tek 20,3 % ukupnog teritorija Istarske županije. Može se zaključiti kako SRUPP planira usmjereni razvoj UP-a Pule utemeljen u analizi lokalno specifičnih obilježja, problema i izazova dok će Plan razvoja Istarske županije planirati opći razvoj teritorija UP-a utemeljen u utvrđenim obilježjima, problemima i izazovima relevantnim za čitavu Istarsku županiju. Isto tako treba napomenuti i kako SRUPP predstavlja osnovu za korištenje dodatnih izvora financiranja koji neće biti dostupni za provedbu mjera i projekata iz Plana razvoja Istarske županije (prije svega ITU mehanizam).

Iz analize ovih dvaju varijantnih rješenja (usmjereni i opći planski razvoj) zaključeno je da će provedba SRUPP-a doprinijeti poboljšanju stanja okoliša u UP-u. Naime, provedbom SRUPP-a se predviđa pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovnika UP-a Pule kroz provedbu svih razvojnih mjera, aktivnost i strateških projekata dok se provedbom pojedinih mjera predviđa:

- unaprjeđenje stanja vodnih tijela i zaliha podzemnih voda,
- smanjenje negativnih utjecaja na tlo i zrak,
- efikasnije upravljanje i očuvanje georaznolikošću, bioraznolikošću, zaštićenim područjima prirode, kulturnim dobrima i krajobraznim obilježjima,
- prilagodbu klimatskim promjenama i ublažavanje njihova utjecaja na stanovništvo, gospodarstvo i ekosustave, te
- poboljšanje gospodarske situacije.

Nasuprot varijante provedbe SRUPP-a, bez provedbe tog dokumenta dijelom bi se nastavili negativni trendovi opisani u poglavlju 4. Postojeće stanje okoliša dok se može očekivati da bio dio problema mogao biti adresiran kroz provedbu Plana razvoja Istarske županije.

Također, razmatrano je i postoje li alternative predloženim mjerama i aktivnostima. Budući da same razvojne mjere i aktivnosti predstavljaju nužna djelovanja čijom provedbom će se postići postavljena vizija razvoja UP-a Pule, ne postoje razumne alternative koje bi ih mogle

zamijeniti. Alternativama se mogu smatrati mjere zaštite okoliša koje su proizašle iz provedene procjene na okoliš utjecaja aktivnosti definiranih SRUPP-om, a koje na određeni način modificiraju i usmjeravaju mjere i aktivnosti s ciljem ograničavanja negativnih utjecaja na sastavnice okoliša i okolišne teme na prihvatljivu razinu.

Slijedom prethodno navedenog, provođenje mjera i aktivnosti predviđenih SRUPP-om, uz pridržavanje predloženih mjera zaštite okoliša, smatra se najprihvatljivijom razumnom alternativom planiranja razvoja u UP-u Puli.

Provođenjem Strategije razvoja urbanog područja Pula nastoji se postići integrirani razvoj čitavog urbanog područja Pule, stvarajući preduvjete za kvalitetan život i rad te društveni i prostorni napredak na temeljima zelenog i održivog razvoja. Fokus SRUPP-a usmjeren je na povećanje životnog standarda, kvalitete i dostupnosti usluga, digitalizacije usluga, participacije građana, zatim obrazovanje prilagođeno tržištu, otporno i zeleno gospodarstvo, unaprjeđenje gospodarenja prirodnom i kulturnom baštinom, izgradnju zelene infrastrukture te unaprjeđenje komunalne infrastrukture i usluga.

SRUPP definira sljedeće strateške i posebne ciljeve:

1. Prostor visokog životnog standarda
 - 1.1. Kvalitetan društveni i kulturni život
 - 1.2. Visoka razina socijalnih mogućnosti i socijalne uključenosti
 - 1.3. Zdrav i aktivan život
2. Prostor dostupnih sadržaja
 - 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti
 - 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga
 - 2.3. Razvoj u kojem sudjeluju građani
3. Prostor širokih mogućnosti zaposlenja
 - 3.1. Učinkovit i usmjeren odgojno-obrazovni sustav za održivo i učinkovito tržište rada
 - 3.2. Otporno gospodarstvo
 - 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva
4. Prostor zelenog, čistog i održivog okoliša
 - 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine
 - 4.2. Dostupne i atraktivne javne urbane površine
 - 4.3. Kvalitetan život i poslovanje uz dostupne i održive komunalne usluge

Posebni ciljevi su dalje podijeljeni na mjere u sklopu kojih su navedene aktivnosti za njihovo provođenje.

2 UTJECAJI SRUPP-A NA OKOLIŠ

Utjecaji SRUPP-a na okoliš analizirani su na najnižoj razini strateškoplanskog okvira koju čine aktivnosti. Analizom utjecaja može se zaključiti kako se provedbom niti jedne aktivnosti ne očekuju značajni negativni utjecaji na sastavnice okoliša i okolišne teme. Provedbom svih planiranih aktivnosti mogu se očekivati pozitivni utjecaji na stanovništvo.

2.1 AKTIVNOSTI ZA KOJE SE MOŽE ISKLJUČITI MOGUĆNOST UTJECAJA NA OKOLIŠ

- 1.1.1.2. Prilagodba ustanova društvene infrastrukture osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti
- 1.1.2.2. Podrška dostupnosti kulturnih sadržaja izvan turističke sezone, namijenjenih potrebama stanovnika
- 1.1.2.3. Digitalizacija usluga kulturnih ustanova i ostalih aktera u kulturi uz pružanje podrške razvoju medijima zajednice i projektima razvoja medijske pismenosti
- 1.1.2.4. Podrška uključivanju djece i mladih u kulturne programe
- 1.1.2.5. Podrška projektima razvoja kulturnih i kreativnih industrija, uključujući i podršku razvoju audiovizualnih sadržaja i produkcijskih uvjeta
- 1.1.2.6. Podrška razvoju inovativnih umjetničkih praksi, kulture zajednice i publike uz promociju nezavisne i „žive“ kulture
- 1.1.3.2. Poticanje modela zadružnog stanovanja (stambena kooperativa)
- 1.2.1.1. Podrška projektima za mlade i udrugama koje okupljaju mlade
- 1.2.1.2. Podrška razvoju inkluzivnih aktivnosti i socijalnog mentorstva u svim poljima društvenog života
- 1.2.1.3. Podrška razvoju obrazovnih programa za zanimanja u sektoru socijalne skrbi
- 1.2.1.4. Podrška uključivanju osoba s invaliditetom na tržište rada
- 1.2.1.5. Pružanje podrške inicijativama socijalnog poduzetništva uz stvaranje preduvjeta i jasnog administrativnog okvira
- 1.2.2.2. Podrška razvoju sustava pomoći u kući za starije i nemoćne osobe
- 1.2.3.1. Izrada Plana urbane sigurnosti
- 2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule
- 2.1.1.9. Digitalizacija sustava upravljanja prometom i podrška razvoju ITS
- 2.3.1.1. Jačanje kapaciteta u javnom, privatnom i civilnom sektoru za pripremu i provedbu projekata vezanih uz različite aspekte društvenog života, s naglaskom na one financirane iz EU fondova
- 2.3.1.2. Podrška udrugama koje doprinose smanjenju institucionalizacije i pružaju socijalno mentorstvo
- 2.3.2.1. Unaprjeđenje infrastrukture i sadržaja društvenog centra Rojc kao generatora društvenih inovacija - „Social Innovation Hub“
- 2.3.2.3. Podrška udrugama civilnog sektora u prijavama i provedbi EU projekata, uključujući edukacije i digitalizaciju udruga te unaprjeđenje koordinacije i uključivanja u programe
- 3.1.1.3. Podrška povećanju broja stručnih suradnika u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
- 3.1.1.4. Podrška razvoju inovativnih edukativnih sadržaja u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju
- 3.1.1.5. Podrška razvoju vještina odgojnog, nastavnog i stručnog osoblja u odgojnim i obrazovnim ustanovama
- 3.1.2.1. Potpora primjeni novih kurikuluma u strukovnom obrazovanju i suradnji obrazovnih ustanova s javnim i privatnim sektorom u cilju povećanja praktičnih znanja i vještina učenika
- 3.1.2.2. Potpora razvoju kapaciteta u zanimanjima potrebnim na lokalnom tržištu rada
- 3.1.2.3. Podrška popularizaciji programa cjeloživotnog obrazovanja
- 3.1.2.4. Podrška prekvalifikaciji dugotrajno nezaposlenog stanovništva za zanimanja potrebna na tržištu rada
- 3.1.2.5. Podrška razvoju kapaciteta visokoobrazovnih i znanstvenih institucija

- 3.1.2.6. Podrška razvoju Sveučilištu Jurja Dobrile u Pule te suradnji dionika iz javnog, civilnog i privatnog sektora sa Sveučilištem
- 3.2.1.3. Poticanje IRI projekata, inovacijskih projekata i projekata suradnje između poduzetnika/obrnika i visokoškolskih ustanova, uključujući knowledge transfer
- 3.2.1.4. Podrška razvoju socijalnog poduzetništva, ženskog poduzetništva i poduzetništva mladih
- 3.2.1.5. Podrška razvoju proizvodnog brenda UP Pula
- 3.2.1.6. Poticanje samozapošljavanja i razvoja poduzetničkih inicijativa
- 3.2.2.2. Razvoj ljudskih kapaciteta u interpretaciji prirodne i kulturne baštine kao dijela turističke ponude
- 3.2.2.3. Podrška jačanju suradnje dionika u turizmu i ugostiteljstvu te obrazovnih ustanova koja pružaju izobrazbu za zanimanja odgovarajuća za taj sektor
- 3.2.2.5. Poticanje korištenja novih tehnologija u turizmu i valorizaciji baštine
- 3.2.2.6. Poticanje razvoja i unaprjeđenja storytelling koncepta
- 3.2.2.10. Podrška provedbi Strategije TZ Južne Istre
- 3.2.3.3. Podrška udruživanju malih poljoprivrednika i ribara
- 3.2.3.4. Razvoj poticaja za mlade poljoprivrednike, u pokretanju i unaprjeđenju poslovanja
- 3.2.3.5. Podrška povezivanju lokalnih poljoprivrednika i ribara s pružateljima usluga u turizmu
- 3.2.3.6. Valorizacija lokalnih tržnica i ribarnica kao mjesta susreta i razvoja lokalnog lanca vrijednosti
- 3.2.3.8. Izrada strategije brendiranja lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda
- 3.2.3.10. Razvoj poticaja za poljoprivrednike koji stvaraju inovacije u poljoprivredi ili diversificiraju svoju poljoprivrednu proizvodnju novim proizvodima
- 3.2.3.11. Razvoj poticaja za uspostavu turističkih sadržaja na poljoprivrednim gospodarstvima
- 3.2.3.12. Promocija sadržaja u agroturizmu i ruralnom turizmu
- 3.3.1.1. Podrška razvoju zelenih poslova, zelene i kružne ekonomije, uz edukaciju dionika privatnog sektora o tranziciji na takvu vrstu poslovanja
- 3.3.1.7. Provedba edukacija poljoprivrednika o mogućnostima ekološke proizvodnje
- 3.3.2.2. Podrška diversifikaciji gospodarstva razvojem poticaja za unaprjeđenje sektora informacijskih tehnologija
- 3.3.2.4. Razvoj zajedničke digitalne platforme s pregledom dostupne turističke ponude na razini UP
- 3.3.2.6. Provedba edukacija poljoprivrednika i ribara o mogućnostima digitalizacije u poljoprivredi
- 3.3.2.7. Razvoj poljoprivredne i ribarske e-tržnice
- 3.3.2.9. Podrška razvoju poduzeća uslužnog sektora usmjerenim na razvoj visokih tehnologija
- 3.3.2.11. Podrška projektima koji potiču inovacije u brodogradnji
- 4.1.3.1. Izrada planskih dokumenata za upravljanje rizicima
- 4.2.2.4. Izrada plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Pule
- 4.3.2.2. Povećanje kapaciteta za podršku fizičkim i pravnim osobama za sudjelovanje u projektima i natjecajima za povećanje energetske učinkovitosti

Navedenim aktivnostima, osim pozitivnog utjecaja na stanovništvo, ne očekuju se utjecaji na ostale sastavnice okoliša i okolišne teme. Razlog tome je što se ove aktivnosti odnose na poticanje suradnje, pružanje potpora, promoviranje, obrazovanje, edukaciju i sl., odnosno njihovom provedbom mogu se ostvariti preduvjeti za provedbu drugih aktivnosti koje mogu

uzrokovati određene utjecaje, no koje su već uključene u druge mjere i aktivnosti SRUPP-a i za koje su analizirani utjecaji.

2.2 AKTIVNOSTI ZA KOJE SE NE MOŽE ISKLJUČITI MOGUĆNOST UTJECAJA NA OKOLIŠ

- 1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine
- 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi
- 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe
- 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina
- 1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)
- 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina
- 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)
- 1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja
- 1.3.1.1. Podrška provođenju preventivnih zdravstvenih programa te programima edukacije građana o pružanju prve pomoći
- 1.3.1.2. Podrška razvoju mobilnih zdravstvenih usluga (ambulante i ljekarne) namijenjenih starijim i nemoćnim osobama
- 1.3.1.3. Postavljanje vanjskih defibrilatora na javnim površinama
- 1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture
- 1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja
- 2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade
- 2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu
- 2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama
- 2.1.1.5. Usustavljenje prometa električnim romobilima u prometni sustav uz mogućnost prilagodbe infrastrukture
- 2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta
- 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova
- 2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka
- 2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila
- 2.1.2.2. Razvoj poticaja za nabavu električnih vozila
- 2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu
- 2.1.2.4. Modernizacija voznog parka u javnom autobusnom prijevozu ekološki prihvatljivim

vozilima

- 2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture
- 2.1.2.6. Promocija pješačenja i biciklizma kao poželjnog oblika prometa
- 2.1.3.1. Unaprjeđenje rasprostranjenosti i frekvencije linija javnog autobusnog prijevoza u skladu sa ugovorom o javnim uslugama između operatera i JLS
- 2.1.3.2. Razvoj sustava informiranja putnika u vozilima i na stajalištima javnog prijevoza, uz razvoj stajališta kao digitalnih i zelenih punktova
- 2.1.3.3. Održavanje i kontinuirano povećanje pristupačnosti vozila i stajališta javnog prijevoza te informacija o dostupnom javnom prijevozu osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti
- 2.1.3.4. Podrška razvoju javnog prijevoza/prijevoza na zahtjev u naseljima u kojima nije uspostavljen
- 2.1.3.5. Podrška integraciji različitih oblika javnog prijevoza i uređenje intermodalnih terminala javnog prijevoza
- 2.1.3.6. Povećanje razine suradnje JLS i HŽ Putničkog prijevoza s ciljem unaprjeđenja putničkog lokalnog, regionalnog, interregionalnog i internacionalnog željezničkog prijevoza
- 2.1.3.7. Podrška projektima reaktivacije dionica željezničkih pruga izvan prometa, posebice u kontekstu povezivanja središta Grada Pule sa zračnom lukom
- 2.1.3.8. Podrška unaprjeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s intenzivnim turističkim aktivnostima
- 2.1.3.9. Izrada studije isplativosti razvoja novih linija javnog prijevoza i utvrđivanje potencijalnog modela za prostore na kojima isti još nije uspostavljen
- 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva
- 2.3.2.4. Podrška razvoju Radione DC Rojc u re-use centar
- 3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj
- 3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu
- 3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona
- 3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija
- 3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.
- 3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude
- 3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima
- 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture

- 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije
- 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu
- 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma
- 3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola
- 3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta
- 3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva
- 3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja
- 3.2.3.13. Podrška razvoju djelatnosti koje pridonose diversifikaciji prihoda ribara
- 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma
- 3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom
- 3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu
- 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede
- 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)
- 3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju
- 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije
- 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture
- 3.3.2.3. Podrška razvoju inovacija i primjeni digitalnih tehnologija u poslovanju
- 3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije
- 3.3.2.8. Podrška industrijskoj modernizaciji usmjerenoj na razvoj propulzivne, zelene i visokotehnološke industrije
- 3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija
- 4.1.1.1. Podrška unaprjeđenju pristupa zaštiti u zaštićenim prirodnim područjima i elementima mreže Natura 2000, kao i zaštiti područja koja su predložena za zaštitu
- 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja
- 4.1.1.3. Provedba akcija čišćenja kopnenog i morskog okoliša
- 4.1.2.1. Izrada krajobrazne studije s ciljem zaštite tradicionalnog ruralnog krajobraza

- 4.1.2.2. Razvoj poticaja za obnovu tradicionalnih poljoprivrednih objekata i ruralnih kuća u skladu s lokalnom tradicijom gradnje
- 4.1.2.3. Podrška provođenju agroekoloških mjera usmjerenih na očuvanje vrijednosti agrarnog krajobraza
- 4.1.2.4. Podrška valorizaciji lokalne poljoprivrede i ribarske baštine
- 4.1.2.5. Podrška sustavnoj zaštiti i istraživanju vrijednih elemenata kulturne baštine
- 4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a
- 4.1.2.7. Jačanje kapaciteta upravljanja zaštićenom kulturnom baštinom, s naglaskom na inovativne modele upravljanja
- 4.1.2.8. Energetska obnova zgrada sa statusom kulturnih dobara
- 4.1.2.9. Podrška očuvanju tradicijskih obrta i djelatnosti uz suradnju sa akterima turističkog sektora
- 4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika
- 4.1.3.3. Edukacija stanovništva i turista o prevenciji antropogenih rizika i o djelovanju u slučaju prirodnih ili antropogenih rizika
- 4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika
- 4.1.3.5. Izrada i praćenje provedbi dokumenata za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena
- 4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara
- 4.2.1.1. Izrada zelenog katastra i inventara okolišnih resursa
- 4.2.1.2. Izrada strategije razvoja zelene infrastrukture te zelene i kružne urbane obnove na prostoru UP-a
- 4.2.1.3. Unaprjeđenje prostorno-planske dokumentacije za jače integriranje zelene infrastrukture i NBS-a
- 4.2.1.4. Razvoj zelene infrastrukture i NBS-a u urbanim zonama
- 4.2.1.5. Integrirani razvoj zelene i plave infrastrukture u obalnim područjima
- 4.2.1.6. Razvoj mreže zelenih koridora u ruralnim dijelovima urbanog područja povezanu s mrežom zelene i plave infrastrukture u urbanim i obalnim zonama
- 4.2.2.1. Obnova i estetsko uređenje javnih urbanih površina
- 4.2.2.2. Valorizacija brownfield lokacija u svrhu poticanja društvenog i gospodarskog razvoja, uz rješavanje pratećih imovinsko-pravnih odnosa i provedbu cjelovite obnove objekta
- 4.2.2.3. Unaprjeđenje i modernizacija sustava održavanja javnih površina
- 4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava
- 4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje
- 4.3.1.3. Edukacija lokalnog stanovništva i turista o održivom gospodarenju otpadom
- 4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada

- 4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada
- 4.3.1.6. Modernizacija i digitalizacija sustava prikupljanja i naplate odvoza otpada od fizičkih i pravnih osoba
- 4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom
- 4.3.1.8. Sanacija ilegalnih odlagališta otpada
- 4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada
- 4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture
- 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama
- 4.3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu JLS
- 4.3.2.4. Povećanje energetske učinkovitosti u sustavu javnih usluga i javne infrastrukture
- 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu
- 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima

Provedbom navedenih aktivnosti za koje se ne može isključiti mogućnost negativnog utjecaja na okoliš, a čija provedba uključuje aktivnosti kao što su izgradnja poduzetničkih zona, turističke infrastrukture, zdravstvene i socijalne infrastrukture, društvenih i javnih ustanova, sportsko-rekreacijske infrastrukture, nove prometne infrastrukture te komunalne, energetske i infrastrukture za gospodarenje otpadom, prepoznat je mogući negativan utjecaj na tlo, zrak i vodu u vidu ispuštanja dodatnih emisija onečišćujućih tvari u okoliš, utjecaj dodatne potražnje za vodom, zauzimanje prostora, širenje izgrađenog područja i smanjenje bioraznolikosti i georaznolikosti, degradaciju krajobraza.

Aktivnosti koje uključuju aktivnosti unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom te sustava vodoopskrbe i odvodnje imati će pozitivan utjecaj na sastavnice okoliša, iako su mogući i manji negativni utjecaji koji se odnose na zauzimanje prostora i degradaciju krajobraza.

Aktivnosti koje se odnose na povećanje korištenja obnovljivih izvora energije imati će pozitivan utjecaj na klimatske promjene i kvalitetu zraka, no mogući su i negativni utjecaji uzrokovani izgradnjom infrastrukture (sunčane elektrane, vjetroelektrane). Osim mjera koje se direktno odnose na poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, niskouglični razvoj potrebno je poticati i kroz aktivnosti koje se odnose na razvoj pojedinih djelatnosti i sektora. Strategija Niskougličnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. pogledom na 2050. godinu (NN 63/21) prepoznaje sljedeće sektore koji su ključni za niskouglični razvoj: međusektorske teme, energetika, promet, industrijski procesi i uporaba proizvoda, poljoprivreda, otpad i korištenje zemljišta, prenamjena zemljišta i šumarstvo (LULUCF) te povezane aktivnosti. Aktivnosti SRUPP-a iz navedenih sektora potrebno je provoditi uz primjenu mjera niskougličnog razvoja sukladno navedenoj Strategiji.

Zbog klimatskih promjena nužna je prilagodba određenih ljudskih aktivnosti i sektora djelatnosti. SRUPP uključuje aktivnosti koje se odnose na sektore na koje će klimatske promjene utjecati (i već utječu), a to su sukladno Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) sljedeći: vodni resursi, poljoprivreda, šumarstvo, bioraznolikost, energetika, turizam, zdravlje, prostorno planiranje i uređenje i upravljanje rizicima. Sa ciljem prilagodbe sektora ugroženih klimatskim promjenama, određene aktivnosti SRUPP-a potrebno provoditi uz primjenu mjera prilagodbe sukladno navedenoj Strategiji.

Aktivnosti koje uključuju aktivnosti razvoja infrastrukture za smanjenje rizika od poplava mogu imati negativan utjecaj na bioraznolikost površinskih vodnih tijela i povezanog poplavnog područja te mogu negativno utjecati na hidromorfološke elemente o kojima ovisi stanje površinskih vodnih tijela.

Aktivnosti koje uključuju aktivnosti razvoja poljoprivrede, mogu imati negativan utjecaj na vode, zrak, tlo i bioraznolikost, uslijed povećanja korištenja mineralnih gnojiva, emisija onečišćujućih tvari u vode, tlo i zrak, uvođenja novih kultura i sorti te uklanjanja važnih prirodnih elemenata na rubovima posjeda poput živica, travnih traka, drvoređa, šumaraka i sl.

2.3 OPIS UTJECAJA STRATEŠKIH PROJEKTA NA KOMPONENTE OKOLIŠA

U nastavku je dana procjena mogućih utjecaja do kojih može doći provedbom strateških projekata. Na razini strateške procjene nisu prepoznati mogući značajni negativni utjecaji na okoliš. Budući da je za zahvate koji uključuju izgradnju infrastrukture Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17) propisana obaveza provedbe odgovarajućih procjena utjecaja zahvata na okoliš, u sklopu kojih će se detaljno analizirati mogući utjecaji, na strateškoj razini procjenjuje se kako negativan utjecaj do kojeg može doći provedbom strateških projekata neće biti značajan.

2.3.1 Pulski Inovacijski Centar – PIC

Strateški projekt obuhvaća revitalizaciju brownfield lokacije Vallelunga u gradu Puli u inovacijski centar PIC (Pulski tehnološko-inovacijski centar). Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodnog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode. Revitalizacijom brownfield lokacija može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.2 Energetska i statička obnova Društvenog centra Rojc

Strateški projekt obuhvaća energetska i statičku obnovu zgrade Društvenog centra Rojc u gradu Puli. Projektom se doprinosi niskougljičnom razvoju budući da će dovesti do smanjenja potrošnje energenata i povećanja energetske učinkovitosti. Utjecaj na ostale sastavnice okoliša se ne očekuje.

2.3.3 Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande

Ovim strateškim projektom razvit će se javni sportsko rekreacijski sadržaji revitalizacijom neuređenih površina u gradu Puli u zoni Pragrande. Projekt uključuje i sustav za prihvata i pročišćavanje oborinskih voda elementima zelene infrastrukture, što predstavlja prilagodbu klimatskim promjenama i pozitivno utječe na kakvoću vode. Utjecaj na ostale sastavnice okoliša se ne očekuje.

2.3.4 Uređenje kupališta Stoja

Strateški projekt planiran je na postojećem kompleksu kupališta Stoja, smještenom na istočnoj obali poluotoka Stoja, a uključuje rekonstrukciju (dogradnju) jedne od pet postojećih građevina te cjelovitu obnovu i vraćanje u izvornu funkciju vrhunski opremljenog kupališta s

brojnim pratećim sadržajima. Budući da se radi o rekonstrukciji postojećih sadržaja, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se značajni utjecaji na okoliš. Utjecaj na vode/more je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te potencijalno veće potražnje i potrošnje vode dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Budući da se radi o postojećem kupalištu, dodatni utjecaji do kojih može doći na bioraznolikost su zanemarivi (povećanje intenziteta korištenja prostora od strane ljudi i povećanje antropogenog pritiska, gubitak staništa zauzimanjem prirodnih i doprirodnih staništa širenjem infrastrukture). Obnovom zapuštenih objekata mogu se očekivati pozitivni utjecaji na krajobraz i kulturnu baštinu, budući da je kompleks zaštićen kao kulturno dobro. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju kao ni na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.5 Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...)

Strateški projekt obuhvaća izgradnju biciklističke staze uz postojeće prometnice između Pule, Medulina i Premanture. Budući da se radi o dogradnji postojećih prometnica, odnosno izgrađenog i antropogeno utjecanog područja, ne očekuju se značajni utjecaji na okoliš. Razvoj biciklističke infrastrukture predstavlja mjeru niskougljičnog razvoja budući da može potaknuti manje korištenje automobila a veću zastupljenost biciklističkog prometa, čime će doći do smanjenja emisija stakleničkih plinova iz sektora prometa.

2.3.6 MMC Cave Romane

Strateški projekt obuhvaća prenamjenu starog rimskog kamenoloma u Vinkuranu u općini Medulin u centar kulture i sporta. Predviđena je izgradnja dvije ljetne pozornice, muzej kamena, biciklistička staza i stijena za penjanje. Navedenim projektom može se očekivati pozitivan utjecaj na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se povećanjem ljudske aktivnosti na ovoj lokaciji mogu očekivati manji negativni utjecaji na sastavnice okoliša u vidu povećanja emisija buke, svjetlosti i vibracija te povećanja količine otpada. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.7 Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i revitalizaciju Kapucinskog samostana u Vodnjanu. Projektom se mogu očekivati pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se utjecaj na ostale sastavnice okoliša ne očekuje. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.8 Izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu

Strateški projekt obuhvaća izgradnju sportske dvorane u Svetvinčentu. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša, no kako se radi o zahvatu na već izgrađenom i antropogeno utjecanom području u urbanom dijelu Svetvinčenta, utjecaji neće biti značajni. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te potencijalno

veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.9 Uspostava multifunkcijskog centra

Strateški projekt obuhvaća revitalizaciju brownfield lokacije u centru naselja Ližnjan u multifunkcionalni centar. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode. Revitalizacijom brownfield lokacija može se očekivati pozitivan utjecaj na krajobraz. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.10 Izgradnja zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani

Strateški projekt obuhvaća izgradnju zgrade poduzetničkog inkubatora u Marčani. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini Plana razvoja, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

2.3.11 Sportski centar Mandalena (sportsko-društveni centar)

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i nadogradnju prostorija i igrališta Nogometnog kluba Marčana. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.12 Rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra – sportsko-rekreacijske namjene

Strateški projekt obuhvaća rekonstrukciju i dogradnju zgrade konjičkog centra u općini Barban. Budući da se radi o aktivnostima na antropogeno izgrađenom i utjecanom području ne očekuju se značajni utjecaji na sastavnice okoliša. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougljičnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.13 Obnova povijesnog centra naselja

Strateški projekt obuhvaća obnovu povijesnog centra naselja Barban. Projektom se mogu očekivati pozitivni utjecaji na kulturnu baštinu i krajobraz, dok se utjecaj na ostale sastavnice okoliša ne očekuje. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a nije moguće

procijeniti doprinos projekta niskougličnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt.

2.3.14 Sportsko-društveni centar Valbandon

Strateški projekt obuhvaća izgradnju centra za sportska igrališta, dom za građane, igrališta za djecu i trg za javna okupljanja i manifestacije u naselju Valbandon. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novih sadržaja mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša, no kako se radi o zahvatu u antropogeno utjecanom području u naselju Valbandon, uz postojeće nogometno igralište, poljoprivredne površine i stambene objekte, utjecaji neće biti značajni. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougličnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

2.3.15 Izgradnja doma za starije

Strateški projekt obuhvaća izgradnju doma za starije za 60 korisnika u općini Fažana. Budući da se radi o aktivnostima izgradnje novog objekta mogu se očekivati manji negativni utjecaji na pojedine sastavnice okoliša. Utjecaj na vode je moguć zbog dodatnog opterećenja vodenog okoliša kroz ispuštanje otpadnih voda te veće potražnje i potrošnje vode, dok se utjecaji na tlo odnose na zauzimanje površine i nemogućnost korištenja prostora u druge svrhe. Temeljem raspoloživih podataka na razini SRUPP-a, nije moguće procijeniti doprinos projekta niskougličnom razvoju niti na koji je način prilagodba klimatskim promjenama ugrađena u projekt. Utjecaji na ostale sastavnice okoliša su zanemarivi.

3 PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA

U tablici u nastavku navedene su mjere zaštite okoliša kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu.

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Aktivnosti SRUPP-a na koje se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
1.	<p>Aktivnosti planirati na način da izgradnjom infrastrukture dolazi do zauzeća što je moguće manje površine tala pogodnih za poljoprivrednu proizvodnju.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješaćkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom</p>	tlo

		<p>na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.3.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.1.1. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za</p>
--	--	--

		<p>djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.</p>	
2.	<p>Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.</p>	<p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p>	<p>tlo</p> <p>šumske površine</p> <p>divljač i lovne životinje</p>
3.	<p>Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.</p>	<p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p> <p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p>	<p>tlo</p>
4.	<p>Aktivnosti provoditi na način da se zauzimanje površine tla (poljoprivredna tla, travnjaci</p>	<p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p>	<p>tlo</p>

	<p>i ostala prirodna/poluprirodna područja) minimalizira, a potiče postavljanje panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).</p>		
5.	<p>Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja zraka gdje je to primjenjivo.</p>	<p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p>	<p>zrak šumske površine divljač i lovne životinje</p>
6.	<p>Aktivnosti provoditi poticanjem ekološke poljoprivrede i primjene najboljih poljoprivrednih praksi.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p>	<p>zrak</p>
7.	<p>Aktivnosti provoditi uz planiranje odgovarajuće tehnologije pročišćavanja otpadnih voda i u skladu s trenutnim mogućnostima i kapacitetima sustava odvodnje te ih uskladiti s planiranim aktivnostima unaprjeđenja sustava.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine 1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi 1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe 1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina 1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina 1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom,</p>	<p>površinske kopnene vode more podzemne vode</p>

		<p>smanjenom pokretljivosti i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za najecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara</p>
--	--	--

		<p>društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p>	
8.	<p>Aktivnosti planirati uz adekvatnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iz lučkih i prometnih površina i prometa.</p>	<p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Pобољшanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgovornim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješaćkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.2.5. Razvoj poticaja za infrastrukturnu i tehnološku modernizaciju subjekata u poljoprivredi i ribarstvu, s naglaskom na energetske učinkovitost infrastrukture i mehanizacije</p>	<p>površinske koptene vode</p> <p>more</p> <p>podzemne vode</p>
9.	<p>Aktivnost provoditi poticanjem ekološke i ekstenzivne obrade i korištenja poljoprivrednih površina koje za razliku od konvencionalne koriste manje količine mineralnih</p>	<p>3.2.3.1. Podrška stvaranju lokalnog lanca vrijednosti u poljoprivredi i ribarstvu po načelu od polja/mora do stola</p> <p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p>	<p>površinske koptene vode</p> <p>podzemne vode</p>

	<p>gnojiva te uzrokuju manje emisije onečišćujućih tvari.</p>	<p>3.2.3.9. Podrška edukacijama poljoprivrednika i ribara o mogućnostima modernizacije i unaprjeđenja poljoprivrednih i ribarskih aktivnosti, s naglaskom na mogućnosti koje proizlaze iz EU financiranja</p>	
10.	<p>Infrastrukturu u funkciji zaštite od poplava gdje god je to moguće potrebno planirati uz primjenu rješenja temeljenih na prirodi i mjera zelene odnosno plave infrastrukture.</p>	<p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p>	<p>površinske kopnene vode more</p>
11.	<p>Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet vodonosnika.</p>	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima 3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture 3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije 3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu 3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma 3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma 3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije 3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture 4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanja očuvanja</p>	<p>podzemne vode</p>

12.	<p>Aktivnosti u najvećoj mogućoj mjeri provoditi izvan šumskog zemljišta i uz minimalne negativne utjecaje na ocjenu općekorisnih funkcija šuma te gospodarske i zaštitne funkcije šuma.</p>	<p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješaćkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta 2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješake i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p>	šumske površine
-----	--	--	-----------------

	<p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p>
--	---

13.	<p>Izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja značajnije georaznolikosti, odnosno planirati ju u blizini ili na već izgrađenom području te brownfield područjima.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješачkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta, 2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima ZI</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p>	georaznolikost
-----	--	--	----------------

		<p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p>
--	--	--

		<p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima.</p>	
14.	<p>Aktivnosti provoditi uzimajući u obzir nosivi kapacitet geolokaliteta i implementirajući prikladne mjere zaštite i očuvanja geolokaliteta.</p>	<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p>	georaznolikost
15.	<p>Planirati izgradnju nove infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže, izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova, izvan područja značajnije georaznolikosti te u blizini ili na već izgrađenom području i brownfield područjima.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i</p>	<p>bioraznolikost</p> <p>zaštićena područja prirode</p>

	<p>multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Pобољшanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JLS, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p>	
--	--	--

		<p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
16.	Osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju.	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	bioraznolikost zaštićena područja prirode

17.	<p>Poticati ekološke i ekstenzivne načine obrade i korištenja poljoprivrednih površina i travnjaka.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p>	<p>bioraznolikost zaštićena područja prirode</p>
18.	<p>Uvođenju novih kultura i sorti u poljoprivrednu proizvodnju potrebno pristupiti sa visokom razinom opreza, te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naselja (urbani vrtovi)</p>	<p>bioraznolikost zaštićena područja prirode</p>
19.	<p>Poticati očuvanje postojećih i formiranje novih rubnih elemenata na poljoprivrednim površinama poput živica, travnih traka, drvoreda, šumarka i sl., s posebnim naglaskom na to da se novi rubni elementi formiraju korištenjem autohtonih vrsta.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p>	<p>bioraznolikost zaštićena područja prirode</p>

20.	Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta 3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede 3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u zonama naseља (urbani vrtovi)	bioraznolikost zaštićena područja prirode
21.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građevine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougijčnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	divljač i lovne životinje bioraznolikost zaštićena područja prirode
22.	U projekte izgradnje sunčanih elektrana uključiti mjere postavljanja antirefleksnog sloja na fotonaponskim modulima radi zaštite ptica i postavljanje ograde oko sunčane elektrane izdignutu	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	bioraznolikost zaštićena područja

	od tla kako bi se omogućio prolazak manjih životinja.		
23.	<p>Prostor za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže i izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih stanišnih tipova.</p>	<p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p> <p>4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskougličnih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima</p>	<p>bioraznolikost zaštićena područja prirode</p>
24.	<p>Razvoj infrastrukture za smanjenje rizika od poplava provoditi gdje god je to moguće primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.</p>	<p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p>	<p>bioraznolikost zaštićena područja prirode</p>
25.	<p>Trase prometnica kvalitetno smjestiti u prostoru kako bi se utjecaj sveo na najmanju moguću razinu, a gdje je potrebno, predvidjeti i mjere zaštite od buke (bukobrani).</p>	<p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p>	<p>zdravlje</p>
26.	<p>Aktivnosti kojima dolazi do</p>	<p>2.1.3.8. Podrška unaprijeđenju povezanosti javnim prijevozom između lokacija s</p>	<p>zdravlje</p>

	<p>većih emisija buke planirati u prostoru na način da ne utječu na stanovništvo koje živi najbliže lokaciji provođenja aktivnosti.</p>	<p>intenzivnim turističkim aktivnostima</p> <p>3.2.2.1. Podrška očuvanju i valorizaciji kulturno-povijesne baštine u kulturne i turističke svrhe te stvaranju jedinstvenog turističkog brenda UP Pula temeljenog na valorizaciji kulturne ponude</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.9. Intenzivnija promidžba u emitivnim turističkim područjima koja su povezana sa Zračnom lukom Pula i podrška uspostavi novih veza u zračnom prometu</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>4.1.1.2. Podrška turističkoj i edukativnoj valorizaciji područja zaštićene prirodne baštine, uz integriranje mjera poboljšanog očuvanja</p> <p>4.1.2.6. Kulturna i turistička revitalizacija zaštićene kulturne baštine, s naglaskom na fortifikacijske objekte na prostoru UP-a</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p>	<p>zaštićena područja prirode kulturno-</p>
<p>27.</p>	<p>Za zahvate na javnoj turističkoj infrastrukturi koja je zaštićena kao nepokretno kulturno dobro, ili se nalazi</p>		

	<p>na području unutar granica kulturnog dobra potrebno je ishoditi posebne uvjete, prethodna odobrenja, potvrde i suglasnosti nadležnih tijela (konzervatorskih odjela Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske) sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.</p>	<p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješaćkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za</p>	<p>povijesna baština</p>
--	---	--	--------------------------

	<p>djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p>
--	---

		<p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	
28.	<p>Ukoliko će pojedini zahvati biti planirani unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije izgradnje zahvata provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira zahvat te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreativne infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreativnih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za najecatelejski i rekreativni sport, te sport u</p>	<p>zaštićena područja prirode kulturno-povijesna baština</p>

	<p>funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješачkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju</p>
--	--

29.	Izgradnju nove infrastrukture planirati na način da se što je moguće bolje uklopi u postojeće krajobrazne posebnosti.	<p>novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.1.1. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.1.3.6. Unaprjeđenje sustava zaštite od požara</p> <p>4.3.1.1. Obnova i modernizacija vodovodnog sustava</p> <p>4.3.1.2. Izgradnja, obnova i modernizacija kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p>	zaštićena područja prirode krajobrazna obilježja
-----	---	---	--

	<p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina, dr.)</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za najecatelejski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>2.1.1.1. Poboľšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješaćkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uredjenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.2.1. Izgradnja punionica za električna vozila</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p>
--	--

	<p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p> <p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11. Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.3.1.2. Podrška razvoju održivog turizma</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu</p> <p>3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p>	
--	---	--

		<p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p> <p>4.3.1.10. Podrška jačanju kapaciteta energetske infrastrukture</p> <p>4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama</p> <p>4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima</p>	
--	--	---	--

4 PRIJEDLOG PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Na razini Republike Hrvatske kao i na razini Istarske županije uspostavljeni su programi i određena obaveza izvještavanja o stanju u okolišu, stoga nije potrebno predložiti dodatni program praćenja stanja okoliša.

5 PRIJEDLOG MJERA UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA EKOLOŠKU MREŽU I PROGRAMA PRAĆENJA I IZVJEŠĆIVANJA O STANJU CILJEVA OČUVANJA I CJELOVITOSTI PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

U tablici u nastavku navedene su mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati mogući negativni utjecaji do kojih može doći provedbom SRUPP-a sveli na najmanju moguću razinu.

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
1.	<p>Izgradnju infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa ciljnih vrsta.</p>	<p>1.1.1.1. Obnova i modernizacija postojećih i razvoj novih elemenata društvene infrastrukture lokalne razine</p> <p>1.1.2.1. Podrška razvoju i unaprjeđenju prostornih kapaciteta za kulturne ustanove, obrazovne ustanove u umjetničkom području te udruge u kulturi</p> <p>1.1.3.1. Poticanje stanogradnje s povlasticama za mlade obitelji i mlade osobe</p> <p>1.1.3.3. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih sadržaja u blizini stambenih cjelina</p> <p>1.1.3.4. Poticanje razvoja infrastrukture i sadržaja namijenjenih djeci (dječja igrališta i dr.)</p> <p>1.2.1.6. Podrška projektima socijalnog stanovanja za zbrinjavanje osjetljivih skupina</p> <p>1.2.2.1. Podrška širenju kapaciteta za starije, nemoćne te osobe s invaliditetom, smanjenom pokretljivošću i posebnim potrebama (uključujući potrebe djece)</p> <p>1.2.3.2. Provedba mjera povećanja sigurnosti javnih prostora uključujući i korištenje 'smart city' rješenja</p> <p>1.3.2.1. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijske infrastrukture na otvorenom, s integriranim mjerama zelene infrastrukture</p> <p>1.3.2.2. Poticanje razvoja sportsko-rekreacijskih objekata, sportskih dvorana i multifunkcionalnih dvorana za natjecateljski i rekreativni sport, te sport u funkciji obrazovanja</p> <p>2.1.1.1. Poboljšanje dostupnosti i omogućavanje sigurnog pristupa</p>	<p>HR1000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR5000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR2000604 Nacionalni park Brijuni</p> <p>HR3000173 Medulinski zaljev</p> <p>HR3000174 Pomerski zaljev</p> <p>HR2001360 Šire rovinsko područje</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p> <p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001388 Budava</p> <p>HR2001207 Pliškovićevo jama</p> <p>HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik</p> <p>HR2001349 Dolina Raše</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>odgojnim i obrazovnim ustanovama i sadržajima za djecu i mlade</p> <p>2.1.1.2. Podrška provođenju prometno-tehničkih zahvata za povećanje protočnosti i sigurnosti u cestovnom, pješačkom i biciklističkom prometu</p> <p>2.1.1.3. Unaprjeđenje prometa u mirovanju uređenjem novih izvanuličnih parkirnih površina ili promjenom regulacije na pojedinim prometnicama</p> <p>2.1.1.6. Modernizacija, uređenje i gradnja nerazvrstanih cesta</p> <p>2.1.1.7. Unaprjeđenje postojećih komunalnih vezova i razvoj novih vezova</p> <p>2.1.1.8. Razvoj lučkih površina na temelju koncepta zelenih luka</p> <p>2.1.2.3. Podrška korištenju ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbi infrastrukture u tu svrhu</p> <p>2.1.2.5. Podrška razvoju pješačke i biciklističke infrastrukture u svim JL.S, s naglaskom na integraciju s elementima zelene infrastrukture)</p> <p>2.3.2.2. Podrška povećanju prostornih i tehnoloških kapaciteta namijenjenih za djelovanje organizacija civilnog društva</p> <p>3.1.1.1. Podrška povećanju kapaciteta ustanova za predškolski odgoj</p> <p>3.1.1.2. Podrška modernizaciji i proširenju osnovnoškolskih ustanova u cilju prelaska na jednosmjensku nastavu</p> <p>3.2.1.1. Proširenje kapaciteta postojećih poduzetničkih zona i uspostavljanje novih poduzetničkih zona</p>	

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija</p> <p>3.2.1.7. Razvoj poslovne infrastrukture npr. poduzetnički inkubatori, akceleratori, centri za potporu i sl.</p> <p>3.2.2.4. Podrška diversifikaciji turističke ponude i jačoj dostupnosti ponude u pred i post sezoni uz stvaranje novih turističkih proizvoda u tim razdobljima</p> <p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.2.2.8. Podrška unaprjeđenju postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i razvoju novih smještajnih kapaciteta, s naglaskom na smještaju više kategorije</p> <p>3.2.2.11 Razvoj sportsko-rekreativnog turizma</p> <p>3.2.3.7. Podrška unaprjeđenju i razvoju ribarskih luka i vezane infrastrukture poljoprivrede i ribarstva (izgradnja ribarskih luka i vezane infrastrukture)</p> <p>3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u kamping turizmu (izgradnja turističke infrastrukture)</p> <p>3.3.1.9. Podrška razvoju i prilagodbi infrastrukture i ponude u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini i sličnim djelatnostima u kontekstu zelene tranzicije</p> <p>3.3.2.1. Razvoj smještaja i modela privlačenja digitalnih nomada, uključujući razvoj IT infrastrukture</p> <p>3.3.2.10. Razvoj novih i unapređenje postojećih programa i centara društvenih/socijalnih inovacija</p> <p>4.1.3.2. Jačanje kapaciteta i infrastrukture civilne zaštite i ostalih hitnih</p>	

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		<p>službi za djelovanje u slučaju pojave rizika</p> <p>4.3.1.4. Razvoj sustava kompostiranja otpada</p> <p>4.3.1.5. Razvoj reciklažnih dvorišta i sortirnica otpada</p> <p>4.3.1.7. Unaprjeđenje modela gospodarenja glomaznim i građevinskim otpadom</p> <p>4.3.1.9. Modernizacija sustava za odvojeno prikupljanje otpada</p>	
2.	<p>Izbjegavati uređenje prirodnih plaža, uključujući i nasipavanje i „dohranjivanje prirodnih plaža, odnosno osigurati očuvanje prirodnih plaža u prirodnom stanju i očuvanje prirodne vegetacije na stijenama.</p>	<p>3.2.2.7. Uređenje i modernizacija javne turističke infrastrukture</p> <p>3.3.1.3. Primjena koncepta zelenih plaža u upravljanju plažnom infrastrukturom</p>	<p>HR1000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR5000032 Akvatorij zapadne Istre</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2000604 Nacionalni park Brijuni</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001360 Šire rovinsko područje</p> <p>HR3000173 Medulinski zaljev</p> <p>HR3000174 Pomerski zaljev</p>
3.	<p>Širenje poljoprivrednih površina provoditi izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa ciljnih vrsta.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p> <p>3.3.1.6. Razvoj poljoprivrednih područja i poljoprivrednih aktivnosti u</p>	<p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
		zonama naselja (urbani vrtovi)	HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeva jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
4.	Poticati ekološku poljoprivredu kojom se racionalizira potrošnja vode i minimalizira upotreba sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva.	3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta	HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture HR2000616 Donji Kamenjak HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom HR2000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001207 Pliškovićeva jama HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
5.	<p>Uvođenju novih vrsta u poljoprivrednu proizvodnju pristupiti s visokom razinom opreza te u najvećoj mogućoj mjeri nastojati odabrati autohtone sorte za čiji uzgoj su potrebne manje količine vode, zaštitnih sredstava i mineralnih gnojiva.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p>	<p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001388 Budava</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR2001207 Pliškovićeva jama</p> <p>HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik</p> <p>HR2001349 Dolina Raše</p>
6.	<p>Ne poticati uzgoj biljnih vrsta koje su se pokazale invazivnima ili mogu biti invazivne.</p>	<p>3.2.3.2. Stvaranje zajedničke zemljišne politike, s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i provedbom komasacije poljoprivrednog zemljišta</p> <p>3.3.1.5. Podrška razvoju ekološke poljoprivrede</p>	<p>HR2000147 Špilja na Gradini kod Premanture</p> <p>HR2000616 Donji Kamenjak</p> <p>HR2001145 Izvor špilja pod Velim vrhom</p> <p>HR2000522 Luka Budava – Istra</p> <p>HR2001388 Budava</p> <p>HR2001360 Šire rovinjsko područje</p> <p>HR2001207 Pliškovićeva jama</p>

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
			HR2001238 Bušotina za vodu; Rakonik HR2001349 Dolina Raše
7.	Izgradnju infrastrukture obnovljivih izvora energije planirati uz minimalno zauzimanje poljoprivrednih površina, travnjaka, šuma i drugih prirodnih/poluprirodnih područja, izvan područja ekološke mreže te poticati postavljanje solarnih panela na izgrađenim površinama (građe-vine, brownfield područja i sl.).	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskouglednih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR20000616 Donji Kamenjak HR20000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje
8.	Područja za uzgoj biljaka u energetske svrhe u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih vrsta i ciljnih staništa.	3.3.1.8. Podrška projektima koji integriraju korištenje OIE u poslovanju 4.3.2.1. Podrška implementaciji sustava za proizvodnju solarne energije, dizalica topline i ostalih rješenja za dobivanje energije iz obnovljivih izvora na javnim i privatnim zgradama i površinama 4.3.2.5. Razvoj poticaja za primjenu niskouglednih tehnologija i obnovljivih izvora energije u gospodarstvu 4.3.2.6. Poticanje korištenja OIE u svim sektorima	HR20000616 Donji Kamenjak HR20000522 Luka Budava – Istra HR2001388 Budava HR2001360 Šire rovinjsko područje

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Aktivnosti SRUPP-a na koji se mjera ublažavanja odnosi	Područje ekološke mreže na koje se mjera odnosi
9.	Izgradnju objekata zaštite od poplava provoditi primjenom rješenja temeljenih na prirodi (Nature-based solutions – NBS) i mjera zelene infrastrukture.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni
10.	U obrani od poplava mora gdje god je to moguće primijeniti obalni odmak.	4.1.3.4. Provođenje tehničkih mjera usmjerenih na sprječavanje prirodnih rizika	HR1000032 Akvatorij zapadne Istre HR2001360 Šire rovinjsko područje HR2001388 Budava HR2000522 Luka Budava – Istra HR2000616 Donji Kamenjak HR2000604 Nacionalni park Brijuni HR3000173 Medulinski zaljev HR3000174 Pomerski zaljev

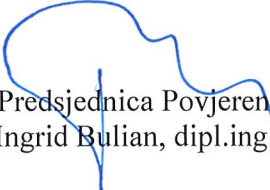
U sklopu Glavne ocjene prihvatljivosti SRUPP-a nije predložen dodatni program praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže.

O B R A Z L O Ž E N J E

Povjerenstvo, osnovano Odlukom o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za strateške procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. (KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-22-69), utvrdilo je na 1. sjednici održanoj 8. prosinca 2022. godine da je predmetna Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena.

Slijedom izloženog odlučeno je kako stoji u izreci ovog Mišljenja.

Ovo Mišljenje se prilaže Zapisniku s 1. sjednice Povjerenstva od 8. prosinca 2022. godine i čini njegov sastavni dio.

Predsjednica Povjerenstva
Ingrid Bulian, dipl.ing.arh.

KLASA:023-01/21-01/574
URBROJ:2163-7-04-03-0341-22-80
Pula, 08.12.2022.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

GRAD PULA-POLA
GRADONAČELNIK

REPUBBLICA DI CROAZIA
REGIONE ISTRIANA

CITTÀ DI PULA-POLA
IL SINDACO

KLASA:023-01/21-01/574

URBROJ:2163-7-01-01-0242-23-90

Pula, 15.02.2023

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Naziv dokumenata	Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine
Tijelo koje je provelo savjetovanje	Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule
Svrha dokumenta	Strategija razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (dalje u tekstu: SRUP) je izrađena sukladno Zakonu o regionalnom razvoju (NN 147/14, 123/17, 118/18) kao akt strateškog planiranja i planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja Pule. SRUP ima za cilj definiranje zajedničkih smjernica razvoja urbanog područja, predlaganje zajedničkih pravaca djelovanja, olakšavanje provedbe zajedničkih projekata te razvoj zajedničke vizije koja nadilazi administrativne granice i stvara sinergije koje koriste urbanom području u cjelini. U financijskom razdoblju 2021.–2027. SRUP će služiti kao osnova integriranog razvoja čitavog urbanog područja Pule te kao podloga za mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja kojem je cilj ojačati ulogu urbanih područja i gradova kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja.

	<p>Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju, plan i program, a strateška procjena provodi se na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom. Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba strategije, plana ili programa i razumne alternative vezane za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat te strategije, plana ili programa.</p>
<p>Radno tijelo za izradu Nacrta</p>	<p>Nositelj izrade SRUP-a je Upravni odjel za lokalnu samoupravu Grada Pule, a izrađivač SRUP-a je tvrtka Urbanex d.o.o. iz Zagreba.</p> <p>Ovlaštenik za izradu Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine je VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba.</p>
<p>Internetska stranica na kojoj je bio objavljen javni poziv</p>	<p>Internetska stranica Grada Pula-Pola: https://www.pula.hr/hr/</p> <p>Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je od 30.12.2022. do 30.1.2023.</p>
<p>Popis pozvanih sudionika u javnoj raspravi prema posebnoj obavijesti</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb; 2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Radnička 80, 10000 Zagreb; 3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Miramarska cesta 22 10000 Zagreb 4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10000 Zagreb; 5. Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb; 6. Ministarstvo turizma i sporta, Prisavlje 14, 10000 Zagreb; 7. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb; 8. Ministarstvo obrane, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb; 9. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Istarska, Trg Republike 1, 52100 Pula; 10. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200.a, 10000 Zagreb; 11. Ministarstvo kulture i medija , Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli, Ulica Grada Graza 2, 52100 Pula; 12. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Pazin, M.B. Rašana 7, 52000 Pazin; 13. Ured državne uprave u Istarskoj županiji, Splitska 14, 52100 Pula; 14. HEP–operator distribucijskog sustava d.o.o., DP Elektroistra Pula, Vergerijeve 6, 52100 Pula;

15. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Rijeka, M. Tita 166, 51410 Opatija;
16. Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb;
17. Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb;
18. Hrvatske šume, Uprava šuma Buzet, Naselje Goričica 6, 52420 Buzet;
19. Hrvatske vode, VGO za slivove sjevernoga Jadrana VGO Rijeka, Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
20. Hrvatske vode; VGI „Raša-Boljunčica“, Zelenice 18, 52220 Labin;
21. Hrvatske ceste, Ispostava Pula, Partizanski put 140, 52100 Pula;
22. Županijska uprava za ceste Istarske županije, M.B.Rašana 2/4, 52000 Pazin;
23. Istarske ceste d.o.o., Partizanski put 140, 52100 Pula;
24. Bina-Istra d.d., Zrinščak 57, 52426 Lupoglav;
25. HŽ Infrastruktura, Mihanovićeva 12, 10000 Zagreb;
26. Plinara d.o.o. Industrijska ul. 17, 52100 Pula;
27. Istarski vodozaštitni sustav d.o.o., Sv. Ivan 8, 542420 Buzet;
28. Vodovod Pula d.o.o., Radićeva 9, 52100 Pula;
29. Pragrande d.o.o., Trg I istarske brigade 14, 52100 Pula;
30. Javna ustanova Natura Histrica, Riva 8, 52100 Pula;
31. Javna ustanova Kamenjak, Selo 120 - Premantura, 52100 Pula;
32. Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Nazorova 23, 52100 Pula;
33. Opća bolnica Pula, Santoriova 24a, 52100 Pula;
34. Lučka kapetanija Pula, Riva 18, 52100 Pula;
35. Zelena Istra, Gajeva 3, 52100 Pula;
36. Hrvatska gospodarska komora - ŽK Pula, Carrarina 5, 52100 Pula;
37. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Pula, Benediktinske opatije 3, 52100 Pula;
38. Istarska razvojna agencija - IDA d.o.o. Mletačka 12/IV, 52100 Pula;
39. Upravni odjel za turizam Istarske županije, Obala m. Tita 4, 52440 Poreč;
40. Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije, Flanatička 29, 52100 Pula;
41. Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo, lovstvo, ribarstvo i vodno gospodarstvo Istarske županije, Matka Brajše Rašana 2/1, 52000 Pazin;
42. Upravni odjel za kulturu i zavičajnost Istarske županije, Mlinska ulica 4b, 52466 Novigrad;
43. Gradovi i općine urbanog područja Pula (Grad Pula-Pola, Grad Vodnjan te Općine Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Svetvinčenat);

	<p>Turističke zajednice gradova i općina urbanog područja Pula (Turistička zajednica grada Pule, Turistička zajednica Vodnjan, Turistička zajednica Općine Barban, Turistička zajednica Općine Fažana, Turistička zajednica Općine Ližnjan, Turistička zajednica Općine Marčana, Turistička zajednica Općine Medulin, Turistička zajednica Općine Svetvinčenat).</p>
<p>Predstavnici zainteresirane javnosti koji su dostavili svoja očitovanja</p>	<p>Na nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine dalo je svoja očitovanja 17 predstavnika zainteresirane javnosti (Milan Nenezić; HŽ Infrastruktura d.o.o.; Vodovod Pula d.o.o. za javnu vodoopskrbu; JU Natura Histrica; Pulapromet d.o.o.; Predrag Ninić; Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o.; Iva Maslovar i građanska inicijativa; Općina Ližnjan–Lisignano; Karin Bolković; Grad Pula, Upravni odjel za kulturu i razvoj civilnog društva; Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj; Pula parking d.o.o.; Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Ured rektora; Općina Marčana; Općina Medulin; Ministarstvo zdravstva).</p> <p>Usmeno mišljenje na nacrt na javnom izlaganju dala je 1 osoba.</p> <p>Na Stratešku studiju procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine dala su očitovanja 5 predstavnika zainteresirane javnosti (Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana; HŽ Infrastruktura d.o.o.; Karin Bolković; Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj; Ministarstvo zdravstva)</p>
<p>Prihvaćene / neprihvaćene primjedbe</p>	<p>Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine: 14 prihvaćenih, 4 djelomično prihvaćenih primjedbi i 0 neprihvaćenih primjedbi. Prihvaćeno je i 1 usmeno mišljenje izneseno na javnom izlaganju.</p> <p>Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine: 5 prihvaćenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.</p>

GRAD PULA–POLA

Upravni odjel za lokalnu samoupravu

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU***Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine***

Grad Pula–Pola objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Nacrt prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine između 30. prosinca 2022. i 30. siječnja 2023. godine.

Red. br.	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Dio dokumenta na koji se odnosi primjedba / prijedlog	Tekst primjedbe / prijedloga	Prihvaća se / ne prihvaća se	Razlog i način prihvaćanja / neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	5.3. Urbano okruženje	Promet putnika i tereta neznatan je u odnosu na postojeće kapacitete i mogućnosti. Stanje infrastrukture željezničkog prometa na području Istarske županije je ispod zadovoljavajuće razine - istarske pruge nisu u dovoljnoj mjeri povezane s ostalom željezničkom mrežom Republike Hrvatske, osim obilazno preko Slovenije ili neizravno cestovnim putem uz podršku alternativnih prijevoznih sredstava te iste stoga gube svoju gospodarsku funkciju. Dodatno, željeznička infrastruktura ne prolazi područjem najjače koncentracije stanovništva i turističkih kapaciteta, te nije ostvarena mogućnost valorizacije u povezivanju postojećih kapaciteta.	Prihvaća se	Navedena formulacija koja ukazuje na potrebe i prepreke u prostoru ugrađena je u nacrt dokumenta.
		5.3. Urbano okruženje	Regionalni i lokalni prijevoz putnika odvija se na relacijama Buzet – Pula, Lupoglav – Pula, Kanfanar – Pula i Buzet –	Prihvaća se	Navedena je formulacija integrirana u nacrt

			Lupoglav, a međudržavni je vrlo malog opsega.		dokumenta.
		5.3. Urbano okruženje	HŽ Infrastruktura d.o.o. je u trenutnoj provedbi javne nabave za Usluge izrade Studije obnove i modernizacije željezničke pruge R101 DG – Buzet – Pula i izradu Studije izvodljivosti za revitalizaciju željezničke pruge L213 Lupoglav – Raša i željezničkih kolosijeka u Luci Rijeka – bazen Raša.	Prihvaća se	Naveden je plan obnove i modernizacije pruge R101, dok pruga L213 nije navedena s obzirom kako se ne nalazi na prostoru UP. Međutim, kroz tekst je naglašena opća potreba modernizacije i obnove pruga na prostoru UP Pula, kao i na prostoru cijele županije.
2.	Milan Nenezić	OPĆENITI KOMENTAR	Ako smo sada 2022 godina onda bi naziv strategije trebao glasiti od 2022. do 2017, a ne 2021. do 2027. ne možemo strategiju raditi retroaktivno.	Pojašnjeno	Strategija uključuje mogućnost retroaktivnog korištenja sredstava, posebice u kontekstu financiranja projektno-tehničke dokumentacije, ovisno o natječajima na koje se projekti prijavljuju. Pritom valja istaknuti da se Strategija izrađuje za programsko razdoblje 2021.-2027., zbog čega je potrebno naglasiti i u samom nazivu dokumenta, kao što je i naglašeno u nazivu operativnog programa kroz kojeg se ono

				financira.
	OPĆENITI KOMENTAR	„čineUP Pula,“ dio teksta bi trebao glasiti čine UP Pula. Kompletan tekst nacrt Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, pun je gramatičkih grešaka i potrebno ga je lektorirati.	Prihvaća se	Provjera izvršena i greške ispravljene.
	5.2. Gospodarstvo	4.2.6. Ostale gospodarske grane, potrebno je spomenuti i slobodna zanimanja jer i oni spadaju pod gospodarske grane ovog Grada i doprinose svojim radom Gradu Pulu. Do kada će se Grad Pula, maćehinski odnositi prema slobodnim zanimanjima?	Prihvaća se	Prijedlog usvojen te su slobodna zanimanja istaknuta u tekstu. U Cjelovitoj analizi stanja se daje detaljniji pregled gospodarske situacije, dok je tekst u samom SRUP-u sažetak, zbog čega je dan sažet i opći pregled.
	5.3. Urbano okruženje	„Zračna luka Pula povezana je redovitim zrakoplovnim linijama s četiri zračne luke u Hrvatskoj“ , tvrdnja je netočna ZL Pula redovnim linijama povezana je samo sa Zagrebom i Zadrom.	Prihvaća se	Tekst ispravljen.
	5.3. Urbano okruženje	„U trećem kvartalu 2021. g. na mrežu širokopojasnog interneta bila su priključena 18.982 kućanstva na prostoru UP Pula tj. 56 % (HAKON, 2021b). S obzirom na udio kućanstava koja su povezana na širokopojasnu mrežu prema brzini prijenosa podataka, može se zaključiti da je veći udio kućanstava ima pristup mreži s višom brzinom prijenosa podataka u gradovima Pula i Vodnjan“ Opet netočan podatak, širokopojasna mreža ne znači veća brzina, štoviše u 21. stoljeću to je zastarjela tehnologija koja ide preko bakrene žice. Za veće brzine prijenosa podatak na mreži, koristi se optički internet koji je u Puli slabo ili nikako pokriven.	Prihvaća se	Navedena analiza je izrađena prema dostupnim podacima HAKOM-a, a koji jedino omogućuju ravnopravnu analizu koja uključuje cjelokupno područje UP Pula. U tekstu je prilagođena konstatacija: „Kako bi se omogućio daljnji razvoj različitih

					aspekata društvenog i gospodarskog okruženja u UP Pula, važno je ulaganje u unaprjeđenje optičke infrastrukture, prvenstveno razvijajući dostupnost mreže s vrlo velikim brzinama prijenosa podataka.“ Također, ažuriran je SWOT kako bi se naglasila potreba za razvojem optičke infrastrukture.
		10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Pulski Inovacijski Centar – PIC, ne slažem se da isti bude na Valelungi, PIC treba premjestiti na područje oko Kaštijuna, a na Valelungi napraviti Hotel visoke kategorije branda Hilton ili sl., kao i pripremu tramvajske stanice sa shopping centrom i parkirnom kućom za buduću tramvajsku liniju koja bi prolazila kroz to područje.	Pojašnjeno	Izrađivač nema utjecaja na lokacije pojedinih projekata, već potencijalni korisnici samostalno prijavljuju projektne prijedloge.
3.	Mariza Brenko	9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti)	Upravo sam u Glasu Istre pročitala „da u cilju daljnjeg poboljšanja usluge prema građanima te kao odgovor na povratne informacije od građana, Grad Pula na sljedećoj sjednici Gradskog vijeća ići će u dodatno preoblikovanje pojedinih dijelova Odluke o organizaciji i načinu naplate parkiranja na području Grada“, pa ima jedan upit/prijedlog – zanima me za novu naplatu na Verudeli -mi u Puli nemamo ni prebivalište ni stalni boravak već samo kuću (u Liburnijskoj ulici) koju je moj suprug naslijedio od roditelja. Živimo u Buzetu ali od kada je suprug u mirovini često smo u Puli (i ljeti i zimi) i često parkiramo na Verudeli pa me zanima da li postoji mogućnost da i mi – povremeni	Prihvaća se	Komentar usvojen. Za opis aktivnosti 2.1.1.4. Unaprjeđenje sustava upravljanja javnim parkirnim površinama u središnjem dijelu Grada Pule dodana je uputa: „Kroz sustav prometa u mirovanju poželjno je pronaći rješenje tarifnog modela za stanovnike UP Pula.“

			korisnici (ali ne i turisti pošto plaćamo sve komunalije za kuću u Puli) možemo dobiti neku povlaštenu tarifu – ne kao i stanovnici Pule, ali ne baš da ljeti moramo platiti po satu kao turisti koji dolaze jednokratno?		
4.	JU Natura Histrica	2. ZEMLJOPISNO PODRUČJE KOJE SRUP OBUHVAĆA	Str. 11. U poglavlju 2. GEOGRAFSKI OBUHVAT SRUP-a predlažem ispraviti ili nadopuniti dio teksta „Jedina otočna skupina koja se ističe uz zapadnu obalu Istre po svojoj veličini je otočje Brijuni, koje obuhvaća 14 otoka, otočića i hridi, od kojih je najveći otok Veliki Brijun.“. Činjenica je da su Brijuni najveća otočna skupina u Istri pa tako i na zapadnoj obali, no budući da se radi o dokumentu koji obuhvaća isključivo urbano područje Pula smatram da se na taj način treba referirati i kod pregleda stanja (npr. kao što je o Brijunima i otocima medulinskog arhipelaga napisano na str. 8). Zapadna obala Istre uključuje i rovinjske i vrsarske otočne skupine.	Prihvaća se	Tekst prilagođen.
		3. OPIS SUDJELOVANJA PARTNERA U PRIPREMI I PROVEDBI SRUP-a	Str. 12 U dijelu teksta koji se odnosi na osnivanje Partnerskog vijeća Urbanog područja Pula postoji nesrazmjer kod članova Vijeća. Iako se radi o sektorski jednakim javnim ustanovama koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, JU Natura Histrica (regionalna razina – Istarska županija) i JU Kamenjak (lokalna razina – Općina Medulin) nisu navedene kao članice Partnerskog vijeća UP Pula dok s druge strane JU Nacionalni park Brijuni (državna razina) jest.	Pojašnjeno	U navedenom odjeljku prikazani su članovi Partnerskog vijeća koji su se odazvali na javni poziv koje je pripremljen od strane Grada Pule, a na koju se prijavila JU NP Brijuni.
		5.2. Gospodarstvo	Str. 38 Smatram da u poglavlju 4.2.5. Poljoprivreda i ribarstvo veza između registra ARKOD i satelitskih snimaka s podacima o zemljišnom pokrovu nije točna i stvara krivu sliku stvarnog stanja na terenu. U registru ARKOD su zavedeni samo oni	Pojašnjeno	Kako bi se osigurala mogućnost statističke analize i usporedbe podataka na razini JLS, korišteni su

			<p>poljoprivrednici koji primaju neke poticaje za poljoprivrednu proizvodnju ili su korisnici neke od mjera ruralnog razvoja. Oni koji ne koriste mjere ruralnog razvoja nisu u ARKOD-u, ali i dalje mogu biti aktivni poljoprivrednici te na taj način doprinosti očuvanju ruralnog krajolika i lokalnoj proizvodnji hrane.</p> <p>Na primjer, urbani vrtovi na Vidikovcu u blizini Osnovne škole Vidikovac i neke okolne parcele nisu upisane u ARKOD, a redovito se obrađuju (vidi priloženu sliku). Također, urbani vrtovi na Gregovici nisu upisani u ARKOD, a radi se aktivnim poljoprivrednim površinama.</p> 		<p>standardizirani podatci ARKOD-a, kao trenutno najdetaljnije baze podataka o poljoprivrednim zemljištima. Podatci o zemljišnog pokrovu koriste se kao dodatak, ali nisu direktno komparabilni s podacima ARKOD-a, zbog čega se statistički prikazuju zasebno.</p>
	<p>5.3. Urbano okruženje</p>	<p>Str. 43</p>	<p>U poglavlju 4.3.1. Gospodarenje okolišem i izloženost rizicima potrebno je ažurirati naziv Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije koji sada glasi Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije. Isto je potrebno učiniti u cijelom dokumentu.</p> <p>U dijelu teksta koji se tiče kvalitete zraka i lokalne mreže praćenja kvalitete zraka predlažem uzeti u obzir i ostale poslovne subjekte (industrijska postrojenja) u UP Pula koji imaju ispuste u zrak, a obvezni su samostalno mjeriti</p>	<p>Prihvća se djelomično</p>	<p>Naziv ustanove prilagođen. Detaljniji pregled statističkih podataka prikazan je u Cjelovitoj analizi stanja koja je prilog SRUP-a, a u kojem su prikazani navedeni podatci. U glavnom dokumentu daje se kratak sažetka</p>

		<p>količinu sitnih čestica i ostalih ispuštenih tvari (npr. Kaštijun ima vlastita mjerenja). Predlažem za više detalja kontaktirati Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije – Odsjek za zaštitu prirode i okoliša koji vodi Registar onečišćavanja okoliša (ROO) pa će znati više o tome koji su to subjekti.</p> <p>Prema podacima Instituta za oceanografiju i ribarstvo (IZOR) u Istri se prati kakvoća mora na 217 plaža. Brzinskim pregledom rekao bih da ih se 50-ak nalazi unutar obuhvata UP Pula. Je li tih 57 točki ispitivanja koje se navode u tekstu preuzeto od IZOR-a ili je to neka baza i lokacije koje NZZJZIŽ uzorkuje?</p> <p>https://vrtlac.izor.hr/ords/kakvoca/kakvoca_ms?p_god=2022</p>		<p>zaključaka, sukladno Metodologiji. Primarni izvor podataka je IZOR.</p>
	5.3. Urbano okruženje	<p>Str. 45-46</p> <p>U poglavlju 4.3.2. Upravljanje javnim urbanim površinama postoji jako puno grešaka i netočnih informacija koje smatram da bi svakako trebalo ispraviti prije usvajanja završne verzije dokumenta.</p> <p>Već u prvoj rečenici drugog odlomka stoji: „Unutar prostornog obuhvata UP Pula Zakonom o zaštiti prirode dosad je proglašeno 9 zaštićenih područja prirode, a postoje i određena zaštićena područja prema prostornim planovima jedinica lokalne samouprave.” što nije točno. Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) nije proglašeno 9 zaštićenih područja nego 7 i to redom: Nacionalni park Brijuni, značajni krajobraz Gornji Kamenjak, značajni krajobraz Donji Kamenjak i međulinski arhipelag, park-šuma Šijana, park-šuma Busoler, park-šuma Soline i park-šuma Kašteja. Eventualno bi se moglo govoriti o 9 zaštićenih područja ako uzmemo u obzir da značajni krajobraz Rovinjski otoci i priobalno područje jako malim dijelom ulazi u administrativne granice Grada Vodnjana –</p>	Prihvaća se djelomično	<p>Poglavlje razdijeljeno sukladno preporuci. Ispravljani podatci. Fosilna nalazišta nisu relevantna za ITU mehanizam. Detaljan pregled poglavlja dostupan je u Cjelovitoj analizi stanja koja je prilog dokumentacije SRUP-a.</p>

		<p>Dignano, kao možda i posebni paleontološki rezervat Datule – Barbariga na moru, međutim to nije ucrtano na grafičkom prikazu Sl.14 Zaštićena prirodna baština na području SRUP-a Pula pa nije jasno što je točno izrađivač uključio u analizu, a što ne.</p> <p>Rješenjem o proglašenju fosila dinosaura i njihovih nalazišta zaštićenim dijelovima prirode (NN 40/21) utvrđeno je da su fosili dinosaura na 24 nalazišta u RH značajni zbog svoje rijetkosti, veličine, izgleda, obrazovnog i znanstvenog značaja te da se proglašavaju zaštićenim dijelovima prirode, upisuju se u upisnik zaštićenih područja i prikazuju se na službenom pregledniku informacijskog sustava zaštite prirode u RH (https://www.bioportal.hr/gis/).</p> <p>Iz tog razloga i fosilna nalazišta unutar obuhvata SRUP-a treba uzeti u obzir te navesti svih 8 (4 na Brijunima, 2 na Kamenjaku, Puntičela i Zlatne stijene) u SRUP-u. Dodatno znamo da postoje i još neka kao npr. nalazište Rakalj koje se nalazi u Općini Marčana te tako ulazi u UP Pula, a nije navedeno u spomenutom Rješenju.</p> <p>U tekstu se vrlo kratko spominje i ekološka mreža, ali nigdje nije ucrtana na grafičkom prikazu. Predlažem da se dodatno razradi ta tematika budući da se radi o zaštićenim područjima usklađenim na europskoj razini koja se proglašavaju temeljem europskih direktiva (Direktiva o pticama, Direktiva o staništima), a provedba aktivnih mjera upravljanja i postizanje ciljeva i mjera očuvanja vrsta i stanišnih tipova može se iskoristiti kod prijave projekata za koje je moguće financiranje europskim sredstvima. Tim više što su za ta područja ekološke mreže u izradi i Planovi upravljanja koje bi trebalo uzeti u obzir kao strateške dokumente koji se tiču upravljanja tim područjima (Akvtorij zapadne Istre, Medulinski i Pomerski zaljev).</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Referiranje na Planove upravljanja može donijeti dodatne bodove prilikom bodovanja prijava na projekte koji se tiču prirodne baštine.</p> <p>Budući da je kod nacionalnih kategorija zaštite i ekološke mreže dosta grešaka, predlažem dodatno provjeriti i sve što se u tekstu navodi kao prostorno – planska zaštita kako i tu ne bi bilo netočnih navoda.</p> <p>Osobno smatram da svrstavati zaštićena područja prirode pod „javne urbane površine“ kako stoji u naslovu poglavlja, nije dobro i nije točno. Kao prvo, vlasnička struktura u zaštićenim područjima nije isključivo javna nego može biti i privatna. Kao drugo, kod zaštićenih područja (i područja ekološke mreže) ne radi se o urbanim površinama u smislu parkova i drvoreda kao zelenih urbanih površina na koje se cilja kroz ulaganja u zelenu infrastrukturu u gradovima (drvoredi uz prometnice, cvjetne trake uz puteve i prometnice, parkovi u gradskim četvrtima, urbani vrtovi, vodeni vrtovi...). Isto tako, smatram da bi kod ovakvih dokumenata korisno bilo navesti zaštićena područja taksativno u tablici da bude preglednije, razdvojiti proglašena zaštićena područja od onih područja koja se štite prostorno – planskom dokumentacijom, a svakako predlažem doraditi grafički prikaz i imenovati poligone koji su prikazani.</p>		
	5.3. Urbano okruženje	<p>Str. 48</p> <p>U tablici 25. Prednosti, slabosti, prilike i prijetnje identificirane u upravljanju javnim urbanim površinama u UP Pula, navode se parkovi prirode i posebni rezervati kao razvojni potencijali i prednosti UP Pula. Predlažem ispraviti taj dio teksta jer u UP Pula nema tih kategorija zaštite.</p> <p>Također, u istoj tablici kao razvojna potreba i slabost navodi se ilegalna gradnja samo u Općini Marčana. Predlažem da se</p>	Prihvaća se	Tekst prilagođen prema prijedlogu.

		taj dio teksta ispravi stvarnim podacima budući da je taj problem prisutan diljem UP Pula, u svakoj jedinici lokalne samouprave.		
	5.3. Urbano okruženje	Str. 55 U poglavlju 4.3.4. Promet i mobilnost, navodi se kako autobusni javni prijevoz obavljaju samo Pulapromet d.o.o. i Brioni Pula d.o.o. Brzinskim pregledom voznog red pulskog autobusnog kolodvora moguće je izdvojiti još barem dva autoprijevoznika koji svojim linijama prolaze JLS-ovima uključenim u UP Pula.	Pojašnjeno	U dijelu teksta u kojem se navodi javni prijevoz, pojašnjene su gradske, lokalne i regionalne linije na razini UP Pula, te nisu uključene međuzupanijske linije. Cilj tog dijela teksta bila je stvoriti uvid u stanje usluga javnog gradskog prijevoza kojim se osiguravaju dnevne migracije unutar UP Pula.
	9. POPIS POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva)	Str. 106-107 U Posebnom cilju 3.3. Zelena i digitalna transformacija gospodarstva se kao aktivnost navodi „...unaprjeđenje infrastrukture i ponude u kamping turizmu.“. Osobno smatram da se osim u nekim izuzecima, kamping turizam u Istarskoj županiji jako udaljio od onog kamping turizma kakav je bio nekad (šatori) i u zadnjih nekoliko godina svjedočimo da se unaprjeđenje ponude u kamping turizam uglavnom svodi na stvaranje naselja izvan građevinskih područja koja se u prostornom planu vode kao turistička razvojna područja s vlastitim UPU-ovima. Ulaganja u kampove se svode na uređenje parcela za elitne „mobilne“ kućice upitne mobilnosti i na taj način se, u biti, izigrava građevinske propise.	Prihvaća se	Ideja jest poticati eco-friendly kamping turizam, stoga je aktivnost prilagođena u : „3.3.1.4. Podrška unaprjeđenju infrastrukture i ponude u ekološki održivom kamping turizmu“
	9. POPIS	Str. 109	Prihvaća se	Prijedlog usvojen.

		POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 4.1. Zaštita i valorizacija prirodnog okruženja i kulturne baštine)	U tablici s popisom mjera i aktivnosti posebnog cilja 4.1. predlažem ispraviti naziv aktivnosti 4.1.1.1. jer se kod ekološke mreže Natura2000 govori o područjima očuvanja, a ne elementima. Predlažem izmjenu naziva aktivnosti na način: 4.1.1.1. “Unaprjeđenje aktivnosti zaštite u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, kao i poticanje proglašavanja predložene prostorno – planske zaštite područja”		
		14. Prilozi (Tablica 1 Potpuni pregled indikativnog financijskog okvira za cijelo provedbeno razdoblje, prikazano u EUR)	Str. 140 Ovisno o provedbi Strateške procjene utjecaja na okoliš i eventualano prihvaćenim komentarima, predlažem ažurirati podatke u tablici.	Prihvaća se	Tablica ažurirana sukladno prethodno usvojenim izmjenama.
		OPĆENITI KOMENTAR	OPĆENITI KOMENTARI: Predlažem dodatno lektorirati tekst Strategije, ispraviti pravopisne greške i tipfelere. Predlažem ujednačiti izričaj kroz cijeli dokument (npr. ilegalno – nelegalno – nezakonito). Određene JLS u sklopu UP Pula su dvojezične stoga ih tako treba i navoditi (npr. Grad Pula – Pola, Grad Vodnjan – Dignano) – predlažem konzultirati Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/2006); https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_07_86_2045.html	Prihvaća se	Dvojezične oznake prikazane kod službenog naziva JLS.
5.	Vodovod Pula d.o.o.	10. TERMINSKI PLAN	Poštovani, Ovim putem izražavamo želju da se u prijedlog projekata	Prihvaća se	Prijedlog usvojen, projekti ažurirani.

		<p>PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA / 10.1. Baza projekata UP Pula</p>	<p>unutar mjere „4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge“ uvrste projekti izgradnje magistralnog cjevovoda Rakonek-Muntić na području općina Marčana i Ližnjan procijenjene vrijednosti 2.000.000,00 EUR. Također, s obzirom da su za projekte „Čvor Vidikovac“, „Tlačni cjevovod Rakonek – Prnjani izgradnja“, „Rekonstrukcija vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana“ te „Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci“ sredstva već osigurana iz Redovnog programa Hrvatskih voda i NPOO-a isti se mogu izuzeti iz postojeće tablice projekata.</p> <table border="1" data-bbox="734 603 1279 858"> <thead> <tr> <th>Mjera</th> <th>Naziv projekta</th> <th>Nadležnost provedbe projekta</th> <th>Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4">Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije</td> </tr> <tr> <td rowspan="6">4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge</td> <td>Čvor Vidikovac</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>1.838.159,73</td> </tr> <tr> <td>Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>647.289,14</td> </tr> <tr> <td>Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>708.672,11</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Projekti za uvrštenje u Strategiju</td> </tr> <tr> <td>Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>1.070.000,00</td> </tr> <tr> <td>Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m</td> <td>Vodovod Pula</td> <td>2.000.000,00</td> </tr> </tbody> </table>	Mjera	Naziv projekta	Nadležnost provedbe projekta	Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR	Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije				4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	Čvor Vidikovac			Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja	Vodovod Pula	1.838.159,73	Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana	Vodovod Pula	647.289,14	Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci	Vodovod Pula	708.672,11	Projekti za uvrštenje u Strategiju			Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	Vodovod Pula	1.070.000,00	Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	Vodovod Pula	2.000.000,00		
Mjera	Naziv projekta	Nadležnost provedbe projekta	Indikativna procijenjena vrijednost projekata u EUR																																
Projekti koji se mogu izuzeti iz Strategije																																			
4.3.1. Kvalitetne komunalne usluge	Čvor Vidikovac																																		
	Tlačni cjevovod Rakonek - Prnjani izgradnja	Vodovod Pula	1.838.159,73																																
	Rekonstrukcije vodovodne mreže Prodol – Taškerovi dvori na području Općine Marčana	Vodovod Pula	647.289,14																																
	Štokovci – Gilešići sa izgradnjom RS Režanci – Štokovci	Vodovod Pula	708.672,11																																
	Projekti za uvrštenje u Strategiju																																		
	Izgradnja magistralnog cjevovoda Rakonek - Muntić na području Općine Marčana i Općine Ližnjan	Vodovod Pula	1.070.000,00																																
Izgradnja magistralnog cjevovoda VS Vidikovac - Banjole ukupne duljine 4770 m	Vodovod Pula	2.000.000,00																																	
6.	Pulapromet d.o.o.	5.3. Urbano okruženje	<p>Poštovani,</p> <p>u nastavku dostavljam opaske Pulaprometa vezano na SRUP. U dokumentu ćete u komentarima vidjeti detalje no zapravo se sve svodi na to da zapravo niti jedna točka iz PRGP-a i iz tekstualnog dijela SRUP-a nije integrirana u dio SRUP-a gdje su financije tj. baza projekata. Kao što smo na sastanku održanom 24. siječnja zaključili, ispravite me ako griješim, u bazi projekata su navedena samo dva Park and Ride parkirališta.</p> <p>Moguće da smo neke od projekata “smjestili” u točke PRGP-a i/ili SRUP-a kojima zapravo nije tamo mjesto no činjenica je da javni prijevoz nije zastupljen.</p>	Prihvaća se	<p>Prema prijedlogu troškovnika, dodani integrirani projekti: Informiranje putnika u JGP Poboljšanje usluga javnog prijevoza Vozila i infrastruktura</p>																														

			<p>Bilo bi naravno odlično da nam se omogući “apliciranje” za barem dio projekata, a za ostale ćemo čekati druge natječaje ili manje iznose financirati sami. Dodajem da imamo i lokacijsku dozvolu te idejno rješenje za preseljenje remize na lokaciju kod plinare i time bi postojeći prostor remize ostao Gradu na raspolaganju, također bi na istu lokaciju preselili i upravu.</p> <p>Prilog: PRGP_SRUP pitanja i komentari Pulapromet konačno za Grad.xlsx</p>		
7.	Iva Maslovar	10. TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA OD STRATEŠKOG ZNAČAJA / 10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Predlažemo društveni vrt i park na Valsalinama prema prijedlogu upućenom gradonačelniku i pročelnicima. Park bi obuhvatio dijelove katastarskih čestica 5142/1, 5142/2, 5143/2, 5144/1, 5132/3, 5132/10, 5136/9 (sve k.o. Pula) prema Izvratku iz zemljišne knjige pašnjaci, oranice, voćnjaci u vlasništvu Grada Pule; prema GUP-u zona 24 (stambena).</p> <p>Lokacija je odabrana zbog postojeće bioraznolikosti, pristupačnosti i neposredne blizine vrtića, škole, doma za starije osobe, dnevnog centra za rehabilitaciju i prostorija udruga osoba s invaliditetom. Na taj je način zanimljiva potencijalno velikom broju korisnika programa društvenog parka.</p> <p>Sastojao bi se od dva dijela: jedan bi dio bio uređen kao park, drugi dio kao šumski vrt.</p> <p>U parku i vrtu uredile bi se poučne staze i postavile informativne ploče radi postizanja edukativne dimenzije, a svoje bi mjesto na lokaciji našao i javni komposter.</p>	Prihvaća se djelomično	Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.
8.	Općina Ližnjan - Lisignano	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Poštovani, nastavno na dogovor na posljednjem Koordinacijskom vijeću održanom 20. siječnja 2023. priloženo dostavljamo	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			<p>prijedlog izmjena procijene troškova za projekt strateškog značaja naziva Uspostava multifunkcijskog centra u Ližnjanu a sve uslijed značajnog povećanja cijena radova i opreme.</p> <p>Unaprijed zahvaljujemo.</p> <p>Za sva daljnja pitanja i pojašnjenja stojimo na raspolaganju.</p> <p>„Predlažemo da se iznos od 1.327.228,08 EUR predviđen za projekt strateške važnosti naziva Uspostava multifunkcijskog centra u naselju Ližnjan poveća na iznos od 2.000,000 EUR. Razlog tome je značajno povećanje cijene radova i opreme uslijed inflacije a navedena procjena troškova predložena u Strategiji procijenjena je prije par godina. Traženo povećanje nužno je kako bi mogli realizirati predmetni projekt od strateške važnosti.“</p>		
9.	Istarska županija – Upravni odjel za održivi razvoj	OPĆENITI KOMENTAR	<p>Poštovani,</p> <p>U skladu sa Vašom obavijesti, KLASA: 023-01/21-01/574 , URBROJ: 2163-7-01-01-024222-81, od 22. prosinca 2022., zaprimljenom u ovom Upravnom odjelu 23. prosinca 2023. godine, a vezano za sudjelovanje u javnoj raspravi, vezano za prijedlog o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu : Studija) i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: SRUP Pula), koja se provodi od 30. prosinca 2022. do 30. siječnja 2023. godine, u nastavku Vam dostavljamo slijedeće primjedbe:</p> <p>- Studiju i SRUP Pula potrebno je detaljnije pregledati jer smo ustanovili da ima više gramatičkih i pravopisnih pogrešaka</p>	Prihvaća se	Pogreške ispravljene.
		OPĆENITI	u SRUP-u Pula potrebno je provjeriti i po potrebi ispraviti	Prihvaća se	Naziv prilagođen.

	KOMENTAR	nazive pojedinih tijela (npr. Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, a ne Zavod za javno zdravstvo Istarske županije)		
	5.3. Urbano okruženje	U SRUP-u Pula, na str. 41. i 46. spominje se problematika odlagališta otpada Kaštijun, koje je u međuvremenu zatvoreno i sanirano (Postoji samo ŽCGO Kaštijun), te je to potrebno korigirati	Prihvaća se	Tekst prilagođen.
	5.3. Urbano okruženje	u SRUP-u Pula, na str. 42. smatramo da nije baš ispravno zaštićena područja i područja ekološke mreže svrstavati u javne urbane površine jer se u pojedinim kategorijama zaštićenih područja radi o netaknutim i očuvanim prirodnim vrijednostima, tako da je svrstavanje takvih područja u javne urbane površine kontradiktorno, a radi čega predlažemo da se odvoji posebno poglavlje samo za zaštićena područja i područja ekološke mreže	Prihvaća se	Prijedlog usvojen.
	5.3. Urbano okruženje	Ujedno u SRUP-u Pula, ponovno na str. 42. u tekstualnom dijelu je navedeno da je unutar prostornog obuhvata UP Pula Zakonom o zaštiti prirode dosada proglašeno 9 zaštićenih područja prirode, a na pratećem kartografskom prikazu nije ucrtano svih 9 područja. Naime, u skladu sa Zakonom, na području UP Pula nalaze se NP Brijuni, PŠ Šijana, PŠ Busoler, PŠ Soline, PŠ Kašteja, ZK Gornji Kamenjak, ZK Donji Kamenjak i medulinski arhipelag, dok malim dijelom u UP Pula ulaze i ZK Rovinjski otoci i priobalno područje i PPR Datule-Barbariga, koji nisu prikazani na pratećem kartografskom prikazu. U spomenutom tekstualnom dijelu je isto samo kratko navedeno da na području UP Pula postoje područja ekološke mreže, ali nije navedeno koja su to područja niti je dan kartografski prikaz. Slijedom navedenoga sugeriramo da se cijeli dio SRUP-a Pula, koji se tiče zaštićenih područja i područja ekološke mreže doradi i korigira (u skladu sa	Prihvaća se	Poglavlje doručeno.

			strateškom Studijom).		
		OPĆENITI KOMENTAR	Osim spomenutih primjedbi, napominjemo da je svakako prije upućivanja SRUP-a Pula u postupak donošenja, potrebno oba dokumenta usuglasiti, s obzirom na to da SRUP Pula daje popis planiranih aktivnosti i projekata za koje je onda Studijom procijenjen utjecaj na okoliš, te su dane mjere ublažavanja kojih se treba pridržavati prilikom provođenja tih aktivnosti i projekata.	Prihvaća se	Oba dokumenta su usklađena te povezana s utvrđenim mjerama i uputama za provedbu.
10.	Općina Marčana	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Uzimajući u obzir trenutnu svjetsku gospodarsku situaciju u pogledu visoke stope inflacije i negativnog trenda rasta cijena, osobitu uzimajući u obzir vrijeme kada se procjenjivala i utvrđivala vrijednost uključenih projekata (2021. i 2022. godine), ovim putem predlažemo povećanje iznosa indikativnih troškova strateških projekata Općine Marčana iz nacrta SRUP-a, sukladno popisu strateških projekata i njihovim predviđenim vrijednostima sadržanim u excel tablici, koju dostavljamo u prilogu. Prilog: SRUP PULA - popis strateških projekata sa područja Općine Marčana s izmijenjenim vrijednostima projekta 30.01.2023 .xlsx	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.
11.	Grad Vodnjan - Dignano	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	Poštovani, u prilogu šaljem izmjenu strateškog projekta u smislu procijenjene vrijednosti u nacrtu SRUP-a, a vezano za projekt Strateški projekt 7 – „Rekonstrukcija i revitalizacija Kapucinskog samostana u Vodnjanu“. Prilog: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV.XLSX	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.
12.	Karin Bolković	10.1. Baza projekata UP Pula	Prvotno zamišljena Vojarna Vladimir Gortan kao prostor (blizina kolodvora, centar grada, super za turiste zbog	Prihvaća se djelomično	Projektni prijedlozi od strane dionika i građana

		<p>blizine centra) ili druga mogućnost slobodno krilo u Rojcu.</p> <p>Vojarna Vladimir Gortan - građevina koja je napuštena i koju bi se moglo privesti namjeni da bude svojevrsan društveni centar podrške i edukacije i pripreme za kvalitetan društveni život i život u poslovnom okruženju.</p> <p>Šijana bi tako dobila procvat kvarta u kojem je sad trenutno vrlo sumorno sa zgradom vojarne u ovom postojećem stanju a i izbjegli bi okupljanje sumljivih osoba povezanih sa kriminalom.</p> <p>Neki korisnici bi ovdje našli radno mjesto a nekima bi ovaj centar bio mjesto pakse i pokazatelj smjera u kojem trebaju krenuti vezano za poslovni svijet.</p> <p>To je inkluzivno mjesto, inkluzija kroz rad i druženje.</p> <p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Centar u kojem bi se nalazili slijedeći sadržaji a i izvor volontera i radne snage bi proizlazile iz:</p> <p>Centar za mlade</p> <p>Centar društvenog poduzetništva</p> <p>suradnja sa Tekopom i smislu šivanja plahti uniforma i ostalih potreba vezano za opremu , pranja plahti</p> <p>Udruge mladih</p> <p>Crveni križ</p> <p>Volonterski centar Istre</p>	<p>u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.</p>
--	--	--	---

		<p>Zelena istra??</p> <p>Turistička škola - praksa</p> <p>Medicinska škola - praksa fizioterapeuti i medicinske sestre</p> <p>Gimnazija Pula - praksa</p> <p>Strukovna škola - praksa (kozmetički salon, frizerski salon</p> <p>Tehnička škola - praksa</p> <p>Škola za odgoj i obrazovanje</p> <p>Udruga za daunov simdrom</p> <p>Udruga a osobe s autizmom</p> <p>Umjetnička škola -praksa (rehab, likovne radionice ili uređivanje umjetničkog izgleda centra)</p> <p>Ostale udruge (Udruga za osobe sa invaliditetom, Udruga za osobe sa cerebralnom paralizom, Udruga Institut (Varija)</p> <p>Učilište neko - izobrazba u svrhu prekvalifikacije i snaživanje ranjivih skupina</p> <p>Ekonomski faks - praksa</p> <p>Kultura i turizam - praksa</p> <p>Restoran</p> <p>Caffe bar</p> <p>Hostel/hotel prilagođen između ostalog osobama s invaliditetom</p> <p>Kozmetički praktikum i frizerski praktikum i ujedno spa za hotel</p> <p>Lift (bilo da se radi o Rojcu ili Vojarni Vladimir Gortan)</p> <p>Dnevni boravak</p> <p>Učionica</p> <p>Recepcija</p> <p>Terasa na krovu (Vojarna Vladimir Gortan)</p> <p>Na krovu vojarnje bi se nalazio urbani vrt ili u Rojcu na slobodnim zelenim površinama</p> <p>Teretana za hostel /hotel i osobe korisnike udruga</p> <p>Kineziološki faks (izvor praktikanata na području Istre)</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Prostor za fizikalnu terapiju bilo za turiste hotela /hostela bilo za osobe korisnike udruga koje teško dolaze do fizioterapije</p> <p>Zaposlili bi i teško zapošljive skupine građana (žene starije od 55 godina, muškarce starije od 60, osobe s invaliditetom i ostale ranjive skupine) (neko učilište)</p> <p>Druga ideja – Eko selo (treba naći zemlju)</p> <p>„odred koza“ - prevencija požara (ponudila je zemlju Zuzana Hoti)</p> <p>Farma koza i magaraca</p> <p>Proizvodnja sira, mlijeka kozijeg i magarećeg</p> <p>Izrada aplikacije za iznajmljivanje koza u svrhu prevencije protiv požara (u</p> <p>Izraditi registar osoba koje posjeduju koze i koji ŽELE BITI DIO ODREDA</p> <p>Nabava vozila za prijevozu koza</p> <p>Proizvodnja sira (suradnja Kumparička)</p> <p>Koze + urbani vrt – hrana za restoran hostela– održivost</p> <p>Mogle bi se angažirati i osobe kojima je potrebna psiho socijalna rehabilitacija, radno okupaciona terapijaodjel za psihološku pomoć ob PULA,</p> <p>popravni dom rehab</p> <p>Suradnja sa psiholozima škola</p> <p>Sigurno je partner grad Pula u Projektu (imala sam sastanak sa pročelnicom Ivanom Sokolov)</p> <p>Udruga Praksa bi radila idejni projekt</p> <p>Realizacija kroz ITU.</p> <p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom</p>		
--	--	--	--	--

			<p>segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad.</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi se u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima, prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Kroz 2. ideju Eko selo (turistički posjeti eko selu i ekološki uzgoj istarskih istarskog magarca i koza i pomoći tih istih koza u suzbijanju požara u vidu formiranja odreda koza koje odlaze na čišćenje terena i izrada aplikacije sa registrom osoba koji posjeduju koze koji bi bili dio tog odreda uz uključujući i naš uzgoj. Iznajmljivanje koza kroz aplikaciju građanima se naplaćuje a kao pomoć vatrogascima naravno ne. Gnojivo bi koristili u našim vrtovima.</p>		
13.	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>Poštovani,</p> <p>nastavno na Vaš e-mail, u prilogu Vam dostavljamo prijedloge projekata Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli za uvrštenje u ITU strateške projekte SRUP-a 2021.-2027.</p> <p>Prilog: Popis i opis projekata - Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.xlsx Prilog: Strateški projekti 2021-2027.xlsx</p>	Prihvaća se djelomično	<p>Sukladno prijedlogu i troškovnicima prijedlog usvojen u akcijski plan u Bazu projekata.</p> <p>Predložene projekte nije moguće uvrstiti u strateške projekte koji se planiraju provoditi kroz ITU mehanizam, s obzirom da je, sukladno Smjernicama i Poslovniku o radu Koordinacijskog vijeća urbanog područja Pula, u ovoj fazi</p>

					Koordinacijsko tijelo već donijelo Odluku i usvojilo pozitivno mišljenje na nacrt SRUP-a i provedbene akte Strategije za strateške projekte koji se planiraju provoditi putem ITU mehanizma u financijskom razdoblju 2021.-2027.
14.	Grad Pula - Pola	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>Poštovani,</p> <p>u prilogu dostavljamo novi proračun projekta ENERGETSKA I STATIČKA OBNOVA DC ROJC SA SUNČANOM (FOTONAPONSKOM) ELEKTRANOM uz obrazloženje, kao i Tablicu procijenjene vrijednosti projekta s navedenim iznosima po godinama (2022. -2027.)</p> <p>Nakon sastanka sa projektantima i stručnim suradnicima, odlučili smo se za integraciju projekata ENERGETSKA I STATIČKA OBNOVA DC ROJC i SUNČANA ELEKTRANA ROJC iz više praktičnih razloga. Prije svega, objedinjene javne nabave za izradu projektne dokumentacije i izvedbu projekata te konačno veću energetska učinkovitost.</p> <p>Uzevši u obzir trenutnu svjetsku gospodarsku situaciju u pogledu visoke stope inflacije i kontinuiranog negativnog trenda rasta cijena, primorani smo zbog proteka vremena, povećati sveukupnu vrijednost integriranog projekta sa 4.194.040,74 eura na 5.070.000,00 milijuna eura.</p>	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			Prilog: Kopija SRUP Pula - Strateski projekti - rojc		
15.	Pulaparking d.o.o.	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>1. Predlažemo da se projekt „Proširenje kapaciteta javnih parkirališnih prostora na obodima grada, uključujući Park&Ride "Uvođenje Park&Ride sustava u Gradu Puli", nositelja projekta Pula parking d.o.o. u ukupnoj procijenjenoj vrijednosti od EUR 3.364.523,19 uvrsti kao strateški projekt u Poseban cilj 2.1. Visoka razina prometne povezanosti i dostupnosti, koji će se sufinancirati putem ITU mehanizma (85%) a ostatak (15%) vlastitim sredstvima, s obzirom da se radi o projektu strateške važnosti promicanjem održive multimodalne mikromobilnosti, kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom netom stopom emisije ugljika.</p> <p>Kratki opis projekta: Sukladno Strategiji prometnog razvoja RH jedan od velikih problema gradova je i neadekvatan gradski promet koji stvara jednu četvrtinu ukupnih stakleničkih plinova i uzrok je prometnih gužvi, loše kvalitete zraka u gradovima, s ciljem jačanja zelenog, čistog, pametnog i održivog gradskog prometa u svrhu jačanja integriranog teritorijalnog razvoja u gradovima.</p> <p>Projektom bi se doprinijelo gradskoj mobilnosti radi poboljšanja prigradskog i gradskog prijevoza, javnog prijevoza kroz sustav javnih e-bicikala i srodnih e-vozila, te s tim poveznu potrebnu infrastrukturu i postavljanje sustava javnih bicikala, te inovativna rješenja tzv. „vaporetti“, električne brodice koje bi spajale otočje Brijuni, Hidrobazu, Valelungu, Muzil i pulsku Rivu u sklopu Pulske luke u dužini od 31 km. Digitalizacija gradskog prometa te uvođenje intermodalnih terminala, odnosno digitaliziranih,</p>	Prihvaća se	Sukladno odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog se usvaja.

			<p>inteligentnih gradskih sustava. Projektom bi se utjecalo na promociju biciklizma kao poželjnog oblika prometa te korištenje ekološki prihvatljivih vozila u pomorskom prijevozu i prilagodbe u tu svrhu.</p> <p>Predlaže nadležnost provedbe projekta: Pula parking d.o.o. i Pulapromet d.o.o.</p>		
		10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>2. Predlažemo da se zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa zemljišta te prostorno planske dokumentacije slijedeći projekti isključe iz nacrtu SRUP-a:</p> <p>1. PARK AND RIDE MANDRAČ – VALELUNGA, Pula parking d.o.o., u vrijednosti EUR 6.636.140,42</p> <p>2. GARAŽNA KUĆA ŽUTA ŠKOLA, Pula parking d.o.o. u vrijednosti od EUR 4.778.021,10</p> <p>GARAŽNA KUĆA PARKIRALIŠTE BOLNICE, Pula parking d.o.o. u vrijednosti od EUR 7.167.031,65</p>	Prihvaća se	Usvojeno prema prijedlogu
16.	Općina Medulin	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula	<p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine, na 126. stranici predlažemo izmjenu sadržaja koji se odnosi na projekte Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...) i MMC Cave Romane, na način da se umjesto teksta iz nacrtu, navede tekst koji slijedi u nastavku.</p> <p>Za projekt Razvoj biciklističke infrastrukture (Pula, Medulin, Premantura...), pod Kratki opis projekta, novi tekst glasi: „Projektom se planira izgradnja biciklističke infrastrukture na frekventim prometnicama, kao i uz glavnu prometnicu, koje povezuju grad Pulu sa općinom Medulin od Pule do Premanture i Kamenjaka. Biciklistička infrastruktura bi se također izgradila od Kamika prema Medulinu te bi na taj</p>	Prihvaća se	Prema odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog usvojen.

			<p>način grad Pula bio povezan sa naseljem Medulin, a od Medulina bi se izgradila biciklistička infrastruktura uz glavnu prometnicu u smjeru Pule. Biciklisti bi mogli koristiti infrastrukturu od gotovo ukupno 15 km. Cilj izgradnje biciklističke infrastrukture je poboljšanje sigurnosti biciklista, promicanje i unapređenje sadržaja za rekreaciju, kretanje i zdrav način življenja, razvoj i rast ciklo turizma i produženje turističke sezone. Istovremeno bi se rasteretila parkirališta u gradu Puli i općini Medulin, obzirom da posjetitelji iz jedne JLS često odlaze u drugu JLS. Osim navedenog, smanjenjem korištenja automobila doprinijelo bi se smanjenju onečišćenja zraka, smanjenju uporabe fosilnih goriva te bi se postigli i drugi ciljevi održivog razvoja.“</p> <p>Za navedeni projekt pod Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR), novi iznos glasi: 5.500.000,00</p> <p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na 126. stranici za navedeni projekt je došlo do povećanja ukupno procijenjene vrijednosti projekta jer se povećala dužina planirane infrastrukture te je bilo potrebno ažurirati cijene koje su naglo porasle uslijed inflacije koju bilježi DZS.</p> <p>Prilog: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV poslano 30 01 2023</p>		
	10.2. Projekti od strateškog značaja za UP Pula		<p>Za projekt MMC Cave Romane, pod Kratki opis projekta, novi tekst glasi: „Cave Romane je stari rimski kamenolom u općini Medulin, preciznije u Vinkuranu, iz kojeg se vadio kamen za</p>	Prihvaća se	Prema odluci Koordinacijskog vijeća, prijedlog usvojen.

			<p>izgradnju pulske Arene. Projektom se planira prenamjena u centar kulture i sporta u svrhu održivog i kružnog upravljanja prostorom te stvaranja novih javnih površina za različite aktivnosti. Na prostoru nekadašnjeg kamenoloma predviđa se izgradnja dvije ljetne pozornice s ukupno oko 2.000 sjedećih mjesta. Uz navedno planira se izgradnja muzeja kamena, područje za rock climbing i „bicikliranje“, zipline, vidikovac i logistički centar. Predviđeno je da Cave Romane postanu pozornica za održavanje vrhunskih koncerata i dnevnih događanja poput raznih kulturno-umjetničkih manifestacija i gastronomskih događanja.“</p> <p>Za navedeni projekt pod Ukupna procijenjena vrijednost projekta (EUR), novi iznos glasi: 1.941.071,07</p> <p>U nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na 126. stranici za navedeni projekt je došlo do povećanja ukupno procijenjene vrijednosti projekta jer su cijene od dana izrade idejnog arhitektonskog projekta uređenja kamenoloma u Vinkuranu porasle uslijed inflacije koju bilježi DZS.</p> <p>Prilog tablica: SRUP Pula - Strateski projekti - Proračun projekta IV poslano 30 01 2023</p>		
17.	IDA d.o.o.	5.2. Gospodarstvo	<p>Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o., dostavlja sljedeće komentare i prijedloge:</p> <p>- u poglavlju 4. koje se odnosi na Srednjoročne razvojne potrebe i potencijale UP Pula, Potpoglavlje 4.2. Gospodarstvo, 4.2.3. Poslovno okruženje, predstavljena je analiza poslovnog okruženja u Urbanom području Pula na vrlo površnoj razini što se poduzetničkih potpornih institucija tiče, koje predstavljaju značajan element u jačanju</p>	Pojašnjeno	Navedeno poglavlje predstavlja sažetak većeg i detaljnijeg poglavlja prikazanog u Cjelovitoj analizi stanja. Sukladno Smjernicama, glavni dokument sadrži kratak sažetak s

		poslovnog okruženja u UP Pula.		prikazom potreba i potencijala.
		Navodi se primjerice na str. 30 dokumenta tek da „prema Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture 3 elementa predstavljaju poduzetničke zone u Gradu Vodnjanu i Općini Svetvinčenat, a četiri poduzetničke potporne institucije u Gradu Puli“. Nigdje nema spomena o tome da je primjerice samo Istarska razvojna agencija – IDA d.o.o. u svoja 2 poduzetnička inkubatora u Puli tijekom proteklih godina pružila podršku za više od 90 poduzetnika početnika, da se kontinuirano provode programi financijske podrške za poduzetnike, besplatni obrazovni programi za iste i slično što su značajni podatci kada se govori o jačanju poduzetničkog okruženja u UP Pula.	Prihvaća se	Tekst dopunjen.
	5.2. Gospodarstvo	Isto tako se nigdje ne spominje, odnosno u potpunosti se zanemaruje istaknuti postojanje i buduću ulogu poduzetničkog centra Coworking Pula, koji je u prethodnoj Strategiji urbanog područja Pula bio jedan od strateških projekata UP Pula (detaljnije Grada Pule kao vlasnika nekretnine prije svega te Istarske razvojne agencije kao upravitelja projekta).	Prihvaća se	Tekst dopunjen.
	5.2. Gospodarstvo	Obzirom da ITU mehanizam, kao model financiranja aktivnosti SRUPa podrazumijeva integrirana teritorijalna ulaganja pri čemu je ključ u partnerskoj suradnji te integriranju inicijativa (pogotovo onih u tijeku na solidnim temeljima), imajući u vidu sveopći cilj gospodarskog razvoja UP Pula, molimo da se isto uzme u obzir te da se uloga poduzetničkog centra Coworking Pula, kao jednog od važnih elemenata gospodarskog razvoja UP Pula prepozna dodatno i u Strategiji razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Navedeno će između ostalog doprinijeti održivom razvoju projekta te realizaciji	Prihvaća se	Oba poglavlja dopunjena. Daljnja podrška vidljiva kroz: „3.2.1.2. Proširenje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija“

			<p>posebnog cilja 3.2. ove Strategije - Otporno gospodarstvo te mjere 3.2.1. Kvalitetno inovativno i učinkovito poslovanje. Sukladno navedenom molimo da se poduzetnički centar Coworking Pula i njegovo djelovanje navede u dijelovima poglavlja 4., Potpoglavlje 4.2. Gospodarstvo, 4.2.3. Poslovno okruženje te u Poglavlju 8., opisu posebnog cilja 3.2. te mjere 3.2.1. (str. 99-100 Strategije).</p>		
		10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Nadalje, temeljem gore navedenog molimo da se u potpoglavlje 10.1., odnosno u bazu projekata pod mjerom 3.2.1. uvrsti projekt Jačanja kapaciteta Poduzetničkog centra Coworking Pula, procijenjene indikativne vrijednosti 350.000,00 EUR, kojim će se doprinijeti jačanju poduzetničkog okruženja u UP Pula te kvalitetnom, inovativnom i učinkovitim poslovanju poduzetnika u UP Pula.</p> <p>Dodatno, u poglavlju 4., Potpoglavlju 4.4. Okvir upravljanja razvojem, zanemarene su poduzetničke potporne institucije kao razvojni dionici te molimo da ih se uvrsti.</p>	Prihvaća se djelomično	<p>Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.</p> <p>Tekst dopunjen.</p>
18.	Predrag Ninić	10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Primjedbe na SRUP 2021-2027:</p> <p>Na nacrt strategije urbanog područja Pula 2021-2027 i predloženih projekata koji bi se trebali financirati iz ITU mehanizma smatram da ima podosta nedostataka. Sportski tereni i domovi za starije ne financiraju se iz europskog financijskog razdoblja 2021-2027 te smatram da strateški projekti; Sportski centar Mandalena, rekonstrukcija i dogradnja zgrade konjičkog centra, sportsko - društveni centar Valbandon, izgradnja i opremanje sportske dvorane u Svetvinčentu, kao i dom za starije i nemoćne u Fažani neće</p>	Pojašnjeno	<p>Projekti sportsko-rekreacijske infrastrukture u skladu su s ciljem 5.1. ITP-a (višenamjenska infrastruktura), dok je navedenim dom utvrđen kao projekt od strateškog značaja za Općinu. Projekti od strateškog značaja, osim</p>

		<p>biti odobreni od strane ministarstva.</p> <p>Također skandalozna je činjenica da niti jednom stavkom nije predviđena obnova kulturne baštine u gradu Puli.</p>		<p>ITU projekata, mogu sadržavati i posebne projekte koji se naglašavaju od strane Koordinacijskog vijeća. Projekti obnove kulture su integrirani u akcijski plan, sukladno popisu iz Baze projekata.</p>
	10.1. Baza projekata UP Pula	<p>Prijedlog za uvrštenje projekta Lungo Bike u SRUP Pula za razdoblje 2021-2027 godine:</p> <p>Uvrštavanje projekta Lungo-Bike u SRUP 2021-2027, projekt koji je predan za financiranje u Veljači 2022, " Poziv za dodjelu bespovratnih sredstava „Priprema projektno-tehničke dokumentacije za projekte u području digitalne transformacije i zelene tranzicije“.</p> <p>Naime, projekt je u visokoj fazi pripremljenosti te smatram da bi se trebao uvrstiti u SRUP 2021-2027 kako bi se što prije realizirao. Za ovaj projekt već je održano nekoliko sastanaka, provjereni su imovinsko-pravni odnosi, postojeća ruta već je zapuštena pješačka staza, a projektom bi se obnovila postojeća pješačka te proširila na biciklističku stazu. Pješačko biciklistička ruta Lungo Bike doprinijela bi razvoju urbanog prometa u Puli, produžila pred i post sezonu, spojila nekoliko gradskih četvrti, mogućnost povezivanja staze u budućnosti s JLS Medulin i Fažana, doprinijela većem korištenju bicikli kod domicilnog stanovništva, povezala centar grada s obalom, stvorila bi se sasvim nova turistička ponuda u gradu, povećala gospodarska aktivnost u gradu uz pomoć 33 koncesionara</p>	Prihvata se djelomično	<p>Projektne prijedlozi od strane dionika i građana u fazi javnog savjetovanja prikazani su kao dodatak Bazi projekata. Za detaljnije informacije potreban je prijedlog alokacije po godinama provedbe i izvorima financiranja, kao i procjenu financijske vrijednosti projekta.</p>

			<p>koja se nalaze na ruti, smanjio bi se protok automobila kroz grad kako od domicilnog stanovništva, tako i kod turista, smanjenje CO2. Projekt Lungo-Bike nema nikakvog utjecaja na okoliš jer se na cijeloj ruti ne mora ukloniti niti jedno stablo, niti postoje veći građevinski radovi, to je projekt na koji se nadovezuje daljnja izgradnja mreže biciklističkih staza kroz grad i sastavni je dio najveće mreže biciklističkih staza u Europi; EUROVELO 8 i EUROVELO 9, te proširivanje i nadogradnja projekta bičikleta. Navedena biciklistička ruta Lungo Bike doprinosi svim strateškim i posebnim ciljevima SRUPa te je u skladu sa sljedećim strategijama kao i proračunom Europske unije 2021-2027;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nacionalnim planom razvoja biciklističkog prometa od 2022. do 2027. Od 13. Listopada 2021. ☐ Korištenje EU fondova za ulaganja u biciklističku infrastrukturu, vodič za programsku dokumentaciju za Hrvatsku 2021-2027 ☐ EuroVelo 8 – Mediteranska ruta, potaknimo razvoj i povećajmo utjecaj cikloturizma, preporuke za politike ☐ Akcijski plan razvoja cikloturizma ☐ Proračun Europske unije 2021-2027 <p>Kako je idejni projekt izgradnje biciklističke staze Pula-Medulin tek u idejnoj fazi te je potrebno još minimalno 2 godine kako bi se doveo u fazu gdje je sada projekt Lungo Bike, ovim putem zamolio bih Vas da projekt Lungo Bike uvrstite u SRUP 2021-2027 radi što ranije realizacije.</p>		
19.	Komentar s	9. POPIS	Vijećnik Gradskog vijeća Grada Pula-Pola osvrnuo se na to	Prihvaća se	Aktivnost 2.2.1.1.

	javnog izlaganja	POSEBNIH CILJEVA I KLJUČNIH POKAZATELJA ISHODA (Posebni cilj 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga)	da se kod posebnog cilja 2.2. Digitalizacija sadržaja i usluga vodilo računa o vertikalnom povezivanju i mjerama, a svakako bi trebalo uvrstiti i horizontalne mjere, ciljeve i povezivanje.		proširena: „2.2.1.1. Modernizacija infrastrukture i opreme javnog sektora, s naglaskom na informacijsko-komunikacijske tehnologije, uključujući ulaganja za horizontalno jačanje kapaciteta“
--	------------------	---	--	--	--

GRAD PULA–POLA

Upravni odjel za lokalnu samoupravu

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Strateška studija procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Grad Pula–Pola objavljuje objedinjene primjedbe zaprimljene od strane predstavnika zainteresirane javnosti koji su dostavili primjedbe na Stratešku studiju procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine između 30. prosinca 2022. i 30. siječnja 2023. godine.

Red. br.	Naziv dionika (pojedinaac, organizacija, institucija)	Dio dokumenta na koji se odnosi primjedba / prijedlog	Tekst primjedbe / prijedloga	Prihvaća se / ne prihvaća se	Razlog i način prihvaćanja / neprihvaćanja primjedbe ili prijedloga
1.	Hrvatske vode,	nacrt Strateške	Na osnovu dostavljene dokumentacije (na ovoj razini	prihvaća	Primljeno na znanje.

	Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana	studije	<p>obrade, odnosno u ovoj fazi postupka) zaključujemo da je Strateška studija procjene utjecaja na okoliš stručno i cjelovito obrađuje problematiku zaštite voda. Sustav odvodnje i obrade otpadnih voda, odnosno obuhvaća sanitarne otpadne vode, oborinske otpadne vode, tehnološke otpadne vode. Prikazan je pregled mogućih utjecaja na sastavnice i elemente okoliša pa tako i na vode. U Studiji su dane mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša, te se zaključuje da će provedbom predmetnog zahvata doći će do pozitivnog utjecaja na okoliš uz usvajanje predloženih mjera zaštite, Zahvat je prihvatljiv za okoliš (vode).</p> <p>Na temelju navedenog, ocjenjuje se da je Studija utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. na kvalitetan način procijenila vjerojatno značajne utjecaje na sastavnicu okoliša (vode) koji mogu nastati predmetnim zahvatom.</p> <p>Napomena:</p> <p>Za provedbu određenih pojedinačnih zahvata u prostoru, navedene u strateškoj studiji (poglavlje 6.14. Procjena utjecaja strateških projekata odnosno točke od 6.14.1 do 6.14.15) potrebno je provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno Uredbi o Izmjenama i dopunama uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 03/17).</p> <p>Za provedbu točke 6.14.3. Uređenje sportsko rekreacijske zone Pragrande, osim gore navedene stavke potrebno (zbog ograničenog kapaciteta hidrotehničkog tunela Pragrande) će biti obraditi poplavno područje odnosno</p>	se	
--	---	---------	---	----	--

			<p>odrediti poplavne linije, načine sprečavanja poplavljanja ovog područja (tzv. bujična urbana poplava) i dr.</p> <p>Za provedbu točke točka 6.14.4. Sportsko-društveni centar Valbandon osim gore navedene stavke potrebno će biti obraditi poplavno područje odnosno odrediti poplavne linije, načine sprečavanja poplavljanja ovog područja (tzv. urbana poplava) i dr.</p>		
2.	HŽ Infrastruktura d.o.o.	potpoglavlje 4.8.7	U točki 4.8.7. Prometna infrastruktura, na str.106 u prvoj rečenici molimo izraz 'željezničke prometnice' zamijeniti izrazom 'željeznička infrastruktura', također	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
		potpoglavlje 4.8.7.1.	U točki 4.8.7.1. Željeznička prometna infrastruktura na str.110 navod 'U UP-u je prisutna jedna željeznička trasa' zamijeniti 'U UP-u nalazi se postojeća željeznička pruga za regionalni promet R101 DG – Buzet – Pula'	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
			Na str.110 naveden je prijevoz tereta, ali prema sadašnjem stanju iako je željeznička pruga R101 DG – Buzet – Pula otvorena za mješoviti promet (putnički i teretni), na njoj se ne odvija redoviti teretni promet.	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
3.	Karin Bolković	veza na prijedlog projekata za potencijalno uvrštavanje u popis strateških projekata	<p>Centar bi djelovao, funkcionirao u cilju očuvanja okoliša, razvrstavanjem otpada, održivost bi bila prisutna u svakom segmentu sadnje povrća po permakulturnim principima zasad u društvenom vrtu na Gregovici i budućem urbanom vrtu Centra . Održivost u korištenju materijala, održivost u stvaranja inkluzivno korisnog druženja kroz rad.</p> <p>Utjecaj na okoliš i bio blagotvoran i djelovao bi se u svhu prevencije neprihvatljivih ponašanja među ljudima, prevencije depresije i neprihvatljivih ponašanja ljudi prema okolišu.</p> <p>Kroz 2.ideju Eko selo (turistički posjeti eko selu i ekološki uzgoj istarskih istarskog magarca i koza i</p>	prihvaća se	Primljeno na znanje.

			pomoći tih istih koza u suzbijanju požara u vidu formiranja odreda koza koje odlaze na čišćenje terena i izrada aplikacije sa registrom osoba koji posjeduju koze koji bi bili dio tog odreda uz uključujući i naš uzgoj. Iznajmljivanje koza kroz aplikaciju građanima se naplaćuje a kao pomoć vatrogascima naravno ne. Gnojivo bi koristili u našim vrtovima.		
4.	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj	nacrt Strateške studije	Studiju i SRUP Pula potrebno je detaljnije pregledati jer smo ustanovili da ima više gramatičkih i pravopisnih pogrešaka	prihvaća se	Prijedlog prihvaćen i proveden u tekstu.
5.	Ministarstvo zdravlja	nacrt Strateške studije	Pregledom naprijed navedene dokumentacije, ovim putem navodimo kako na sadržaj predmetnih dokumenata ovo javnopravno tijelo nema primjedbi.	prihvaća se	Primljeno na znanje.

Akti, preslike i drugi dokazi objave javne rasprave, pozivi i posebne obavijesti o javnoj raspravi, zapisnik s javnog izlaganja, dokazi sudjelovanja u javnom izlaganju pozvanih sudionika u javnoj raspravi i knjiga primjedbi

Prilog 1. Obavijest o provedbi javne rasprave o Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Prilog 2. Odluka o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacrtu prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu

Prilog 3. Sken objave Obavijesti o javnoj raspravi u novinama

Prilog 4. Print screen objave i poziva na javnu raspravu na mrežnoj stranici

Prilog 5. Poziv na sudjelovanje u javnoj raspravi prema posebnoj obavijesti (print screen maila)

Prilog 6. Zapisnik s javnog izlaganja

Prilog 7. Knjiga primjedbi (scan prve stranice)

Prilog 8. Očitovanje ovlaštenika na primjedbe, mišljenja i prijedloge pristigla tijekom javne rasprave

GRADONAČELNIK

dr.sc. Filip Zoričić, prof.

Ovo je elektronički dokument sukladan uredbi (EU) broj 910/2014.
Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika
ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost.

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA
REGIONE ISTRIANA

Upravni odjel za održivi razvoj
Assessorato allo sviluppo sostenibile
Pula-Pola, Flanatička – Via Flanatica 29
Tel: 052/352-190, Fax: 052/352-191
KLASA/CLASSE: 351-03/21-01/145
URBROJ/N.PROT: 2163-08-02/6-23-13
Pula-Pola, 8. ožujka 2023. godine

Grad Pula-Pola

Upravni odjel za lokalnu samoupravu
Forum 1
52100 Pula

Predmet: **Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine**
- mišljenje o provedenom postupku, dostavlja se

Poštovani,

temeljem Vašeg zahtjeva, KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-23-92, od 3. ožujka 2023. godine, uvidom u dostavljenu dokumentaciju, sukladno odredbama članka 71. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 78/15, 12/18 i 118/18 – u daljnjem tekstu Zakon o zaštiti okoliša) i članka 25., stavak 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“ broj 3/17 – u daljnjem tekstu Uredba) dostavljamo vam slijedeće:

Mišljenje

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine je proveden sukladno Zakonu i Uredbi.

Obrazloženje

Dana 27. listopada 2021. godine ovaj Upravni odjel zaprimio je zahtjev Grada Pule (KLASA: 023-01/21-01/574 URBROJ: 2168/01-01-01-01-0242-21-9) da li je za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine. (u daljnjem tekstu SRUP Pula). Nastavno na zaprimljeni zahtjev, ovo Upravno tijelo je dana 12. studenoga 2021. godine izdalo mišljenje da je za SRUP Pula u skladu sa člankom 63. Zakona o zaštiti okoliša potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja strategije na okoliš.

S obzirom na to da se, u skladu sa člankom 26., stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19-u daljnjem tekstu Zakon o zaštiti prirode), za strategije, planove i programe, za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene, Prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, Grad Pula je dana 12. siječnja 2022. godine ovom Upravnom odjelu podnio zahtjev (KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-02-0242-22-28) za provođenje postupka prethodne ocjene prihvatljivosti SRUP-a Pula za ekološku mrežu. U sklopu predmetnog postupka, dana 16. svibnja 2022. godine ovo Upravno tijelo, skladu sa člankom 48. stavkom 6. Zakona o zaštiti prirode, donijelo je Rješenje (KLASA/CLASSE: UP/I-351-03/22-01/01, URBROJ/N.PROT: 2163-08-02/6-22-08) da se za SRUP Pula ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže te je za istu obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Nakon ishođenog prethodno navedenog Rješenja, Grad Pula je dana 19. kolovoza 2022. godine, u skladu sa člankom 5., stavkom 4. Uredbe, donio Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-000456-22-46), te je istu, u skladu sa člankom 5. stavkom 6. Uredbe i člankom 5. stavkom 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objavio na službenim mrežnim stranicama Grada Pule. Dana 5. listopada 2022. godine, u skladu sa člankom 8. Uredbe, tijelima i/ili osobama određenim posebnim propisima Grad Pula poslao je zahtjev za mišljenje (KLASA:023-01/21-01/574, 2163-7-01-01-0242-22-47) vezano za sadržaj Strateške studije utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu Studija). Također, na službenim stranicama Grada Pule, u skladu sa člankom 8., stavkom 7. Uredbe i člankom 5. stavkom 2. i člankom 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, objavljena je i Informacija o provedbi postupka određivanja sadržaja strateške Studije (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-48). U sklopu spomenutog postupka određivanja sadržaja strateške Studije, dana 8. studenoga 2022. godine u prostorijama Komunalne palače, Forum 1, Pula, u skladu sa člankom 9., stavkom 4. Uredbe, održan je konzultacijski sastanak sa predstavnicima tijela i/ili osoba kojima je upućen prethodno spomenuti zahtjev za mišljenje, u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja njenog konačnog sadržaja. O održanim konzultacijama napravljen je Zapisnik (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-000456-22-62) od 9. studenoga 2022. godine. U Zakonski određenom roku, svoja mišljenja na sadržaj strateške Studije dostavilo je 14 tijela i to:

- Hrvatske vode, VGO za slivove Sjevernog Jadrana (KLASA:351-02/22-01/0000424, URBROJ:374-3302-1-22-2);
- HŽ Infrastruktura d.o.o. (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-47);
- JU Kamenjak (KLASA:351-03/22-01/01, URBROJ:2168/02-53/02-22-2);
- Ministarstvo gospodarstva, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom (KLASA:351-03/22-01/1851, URBROJ:517-05-1-1-22-3);
- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (KLASA:011-01/22-01/162, URBROJ:538-02-2-1/673-22-2);
- Ministarstvo zdravstva (KLASA:351-03/22-01/56, URBROJ:534-03-3-2/10-22-3);

- Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije (Broj:04/01-560/2-22);
- Grad Vodnjan (KLASA:024-01/22-01/60, URBROJ:2163-10-04/17-22-3);
- Hrvatska gospodarska komora (KLASA:053-01/22-001/52, URBROJ:311-29-00-00-22-2);
- Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj (KLASA:351-03/21-01/145, URBROJ:2163-08-02/6-22-06);
- Ministarstvo poljoprivrede (KLASA:351-03/22-01/268, URBROJ:525-04/97-22-2);
- Ministarstvo obrane (KLASA:350-01/22-02/2, URBROJ:512-01-22-6);
- Ministarstvo obrane, Uprava za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša (KLASA:350-01/22-02/538, URBROJ:512M3-020201-22-2)

Nakon isteka roka za dostavu mišljenja na sadržaj strateške Studije, dana 17. studenoga 2022. godine Grad Pula donio je, u skladu sa člankom 10., stavkom 2. Uredbe, Odluku o sadržaju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-66).

Dana 25. studenoga 2022. godine Grad Pula, u skladu sa člankom 14., stavka 1. i člankom 15. stavka 3. Uredbe, donosi Odluku o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-69), te članovima Povjerenstva upućuje Poziv na 1. sjednicu povjerenstva za stratešku procjenu (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-04-03-0341-22-71, od 28. studenoga 2022. godine). Prva sjednica Povjerenstva održala se 8. prosinca 2022. godine, te je na njoj povjerenstvo, u skladu sa člankom 20. stavkom 3. Uredbe, donijelo odluku da je strateška Studija, izrađena od strane ovlaštenika VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba (u studenome 2022.), cjelovita i stručno utemeljena, a po završetku iste sačinjen je Zapisnik (KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-04-03-0341-22-79). Ujedno, po završetku rada stručnog Povjerenstva, u skladu sa člankom 72., stavkom 1. Zakona o zaštiti okoliša i člankom 21., stavkom 1. i 2. Uredbe, Gradu Puli dostavljeno je i službeno pisano mišljenje Povjerenstva vezano za cjelovitost i stručnu utemeljenost strateške Studije sa prijedlogom mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu i programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-04-03-0341-22-80).

Nakon dobivenog mišljenja stručnog Povjerenstva, izrađivač strateške Studije, VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba dovršava stratešku Studiju, a izrađivač SRUP-a Pula, URBANEX d.o.o. iz Splita dovršava konačni prijedlog SRUP-a Pula. Po zaprimanju konačnih verzija oba dokumenta, Grad Pula dana 21. prosinca 2022. godine, u skladu sa člankom 23. Uredbe, donosi Odluku o upućivanju Strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine i nacрта prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje od 2021. do 2027. godine na javnu raspravu (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-78), koju, u skladu sa člankom 23. stavkom 3. Uredbe i člankom 5., stavkom 3. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, objavljuje na službenim mrežnim stranicama Grada Pule. Ujedno, Grad Pula tijekom i/ili osobama određenim posebnim propisima, 8 dana prije početka javne rasprave dostavlja Obavijest o provedbi javne rasprave (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-0242-22-81, od 22. prosinca 2022.

godine). Navedenu Obavijest Grad Pula 8 dana prije početka javne rasprave objavljuje i na svojim službenim mrežnim stranicama, te u dnevnom listu „Glasu Istre“, kako bi se osiguralo sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti. Također, u skladu sa člankom 17. stavkom 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Grad Pula je dana 18. siječnja 2023. godine organizirao i javno izlaganje, te je o istome sačinjen Zapisnik (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-000456-23-87, od 26. siječnja 2023. godine).

Po završetku javne rasprave, izrađivač strateške Studije i izrađivač SRUP-a Pula, u skladu sa pristiglim primjedbama i komentarima, doradili su navedene dokumente, a Grad Pula izradio je Izvješće s javne rasprave (KLASA:023-01/21-01/574, URBROJ:2163-7-01-01-01-0242-23-90, od 15. veljače 2023. godine), objavljeno na službenim mrežnim stranicama Grada Pule.

Naposljetku, s obzirom na to da je Rješenjem Upravnog odjela za održivi razvoj Istarske županije bila propisana obveza provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti SRUP-a Pula za ekološku mrežu, u skladu sa člankom 25. stavkom 3., odnosno stavkom 9. Uredbe, Grad Pula je dana 24. veljače 2023. godine Upravnom odjelu za održivi razvoj uputio zahtjev (KLASA: 023-01/21-01/574, URBROJ: 2163-7-01-01-0242-23-91) za mišljenje o prihvatljivosti SRUP-a Pula za ekološku mrežu. Dana 2. ožujka 2023. godine, Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije dostavio je Gradu Puli, u skladu sa člankom 50. stavkom 1. i stavkom 4. Zakona o zaštiti prirode, obvezujuće mišljenje (KLASA/CLASSE:351-03/21-01/145, URBROJ/N.PROT: 2163-08-02/6-23-11) da je Nacrt konačnog prijedloga Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine prihvatljiv za ekološku mrežu, te je time okončan postupak Glavne ocjene prihvatljivosti SRUP-a Pula za ekološku mrežu, koji se u skladu sa člankom 26. stavkom 3. Zakona o zaštiti prirode provodio u sklopu postupka strateške procjene.

Slijedom svega gore navedenoga, ovo Upravno tijelo izdalo je predmetno mišljenje da je postupak strateške procjene utjecaja Strategije razvoja urbanog područja Pula za razdoblje 2021.-2027. godine na okoliš izrađen u skladu sa Zakonom i Uredbom.

S poštovanjem,

Voditelj odsjeka

Bruno Kostelić, dipl.ing.biolo.